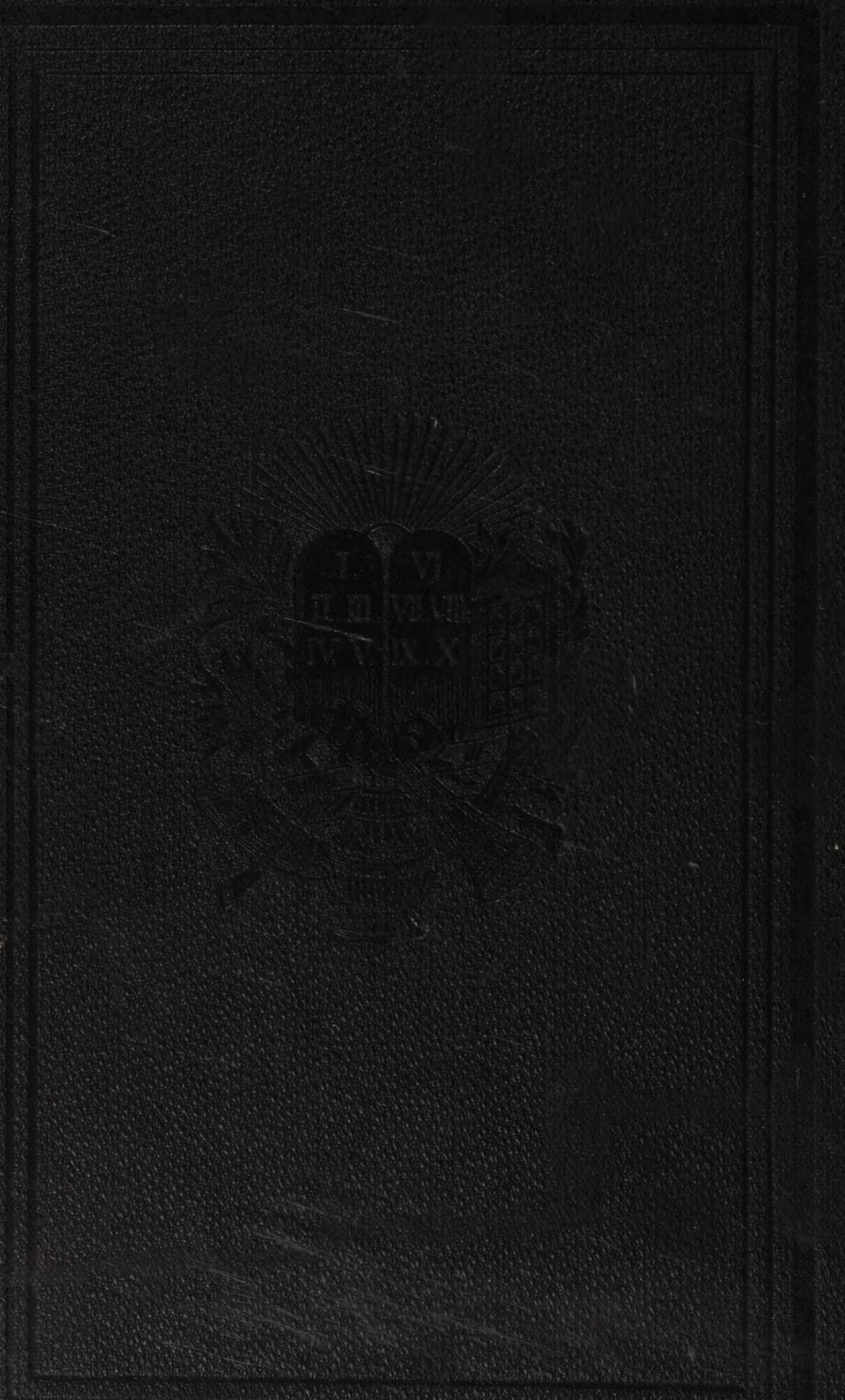

ספר
כתובים

מדויק היטב על פי המסורה

הוגה בעיון נמרץ על ידי החכם המובהק מוהר"ר

מאיר הלוי לעטעריס

איבערזעצט אין א ריינעם מאדערנעם אידיש

לויט די נייע און אלטע מפרשים.

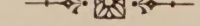

HEBREW PUBLISHING COMPANY
NEW YORK

THE HOLY BIBLE

Translated into Yiddish

by

Ch. Neuhausen, A. Hyman Charlap, and others.

Copyright 1912,
by the Hebrew Publishing Company, New York.

ספר
כתובים

תהלים	קהלת
משלי	אסתר
איוב	דניאל
שיר השירים	עזרא
רות	נחמיה
איכה	דברי הימים

תהלים

LIBER PSALMORUM.

ספר ראשון

LIBER PRIMUS

Psal. I. א

א אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדֶרֶךְ
2 חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב: כִּי אִם־בְּתוֹרַת
3 יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה: וְהָיָה כְּעֵץ
שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ ו יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא
4 יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ: לֹא כֵן הָרְשָׁעִים כִּי אִם־
ה כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ: עַל־כֵּן ו לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט
6 וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים: כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים
וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד:

Psal. II. ב

ב
א 2 לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק: יִתְיַצְּבוּ ו מַלְכֵי־אֶרֶץ
3 וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ: נְנַתְּקָה אֶת־
4 מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ: יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם
ה יִשְׂחָק אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ: אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ
6 7 יְבַהֲלֵמוֹ: וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל־צִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי: אֲסַפְּרָה
אֶל חֹק יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ:
8 שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ וַאֲחֻזָּתְךָ אַפְסֵי־אָרֶץ:
9 תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם: וְעַתָּה מְלָכִים
11 הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ: עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה
12 וְגִילוּ בִרְעָדָה: נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף ו וְתֹאבְדוּ דֶּרֶךְ כִּי־
יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי בוֹ:

מזמור

ב 7. v פתח באחנח

תהלים

קאפיטעל א

1 גליקליך איז דער מענש וואס איז ניט געגאנגען אין דעם ראטה פון פער־
2 ברעכער, וואס איז ניט געשטאנען אויף דעם וועג פון זינדיגע און ניט
3 געזעסען אין געזעלשאפט פון אבלאכער ;
4 זיין שטרעבען איז בלויז צו גאט׳ס לעהרע, און וועגען זיינע געזעצע
5 דיינקט ער ווי טאג אזוי נאכט.
6 ער וועט זיין ווי א בוים וואס איז געפלאנצט ביי וואסער־שטראמען,
7 וועלכער ניט זיין פרוכט אין זיין צייט און זיין בלאט וועלקט ניט —
8 אלץ וואס ער וועט טהאן וועט איהם גליקלן.
9 ניט אזוי זיינען די פערברעכער, זאנדערן ווי שפרייו וועלכע דער ווינד
10 פערוואהרפט ;
11 דערפאר ווערען די פערברעכער ניט קענען אויפשטעהן אין צייט פון גע־
12 ריכט און די זינדיגע — אין א געמיינדע פון פרומע.
13 ווארום גאט וויים דעם וועג פון די פרומע אויך דעם וועג פון די פער־
14 ברעכער וואס פיהרט צום אונטערגאנג.

קאפיטעל ב

1 ווארום לארמען פעלקער און נאציאנען דיינקען לערקייט ?
2 עם שטעלען זיך אויף די קעניגע פון׳ם לאנד און בעראטהען זיך צוזאמען
3 מיט די פירשטען קעגען גאט און זיין געזאלבטען.
4 לאמיר צורייסען זייערע בינד און לאמיר פון אונז אראבווארפען זייערע
5 שטריק.
6 דער וואס וואוינט אויף׳ן הימעל לאכט, גאט שפאטעט פון זיי,
7 וועט ער רערט נאר צו זיי צארניג דערשרעקט ער זיי אין זיין וואוטה.
8 איך אבער האב מיין קעניג געזאלבט אויף ציון — מיין הייליגען בארג.
9 איך ווייל דערצעהלען וועגען בעשלום וואס גאט האט צו מיר געזאגט :
„דו ביזט מיין זוהן, היינט האב איך דיר געבוירען !
10 פערלאנג פון מיר וועל איך דיר געבען פעלקער צום בעזיץ, און די גע־
11 גענדען פונ׳ם לאנד וועלען דיין אייגענטהום זיין ;
12 מיט אן אייזערנעם רוט וועסטו איבער זיי הערשען, ווי געשיר פון א
13 טעפער וועסטו זיי צוברעכען".
14 אלזא, קעניגע, בעזינט זיך ; ווערט געווארנט, איהר לאנד־ריכטער !
15 דיענט גאט מיט פורכט און פרעהט זיך מיט ציטערנים.
16 פערזארגט זיך מיט רייניקייט, אום ער זאל ניט בייז ווערען וועג
17 איהר פערלירט דעם וועג, ווארום זיין צארן ברענט גלייך אן. גליקליך
18 זיינען די וואס געפינען שוץ אין איהם !

ג PSAL. III.

2 א מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי | אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ: יְהוָה מָה־
3 רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי: רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין
4 יְשׁוּעָתָה לוֹ בֵּאלֹהִים סֶלָה: וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי
ה וּמֵרִים רֹאשִׁי: קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ
6 סֶלָה: אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי:
7 לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי: קוּמָה
8 יְהוָה | הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי
9 רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה:

ד PSAL. IV.

2 א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּקָרְאִי עֲנֵנִי | אֱלֹהֵי צִדְקִי
3 בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי: בְּנֵי־אִישׁ עַד־מָה
4 כְּבוֹדִי לִכְלִמָּה תֶּאֱהָבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה: וּדְעוּ
ה כִּי־הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ יְהוָה יִשְׁמַע בְּקָרְאִי אֵלָיו: רְגְזוּ
וְאַל־תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל־מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה:
6 7 זִבְחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה: רַבִּים אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ
8 טוֹב נְסֵה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה: נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי
9 מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ: בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן
כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי:

ה PSAL. V.

2 א לַמְנַצֵּחַ אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: אֲמָרַי הַאֲזִינָה | יְהוָה
3 בִּינָה הֲגִיגִי: הַקְשִׁיבָה | לְקוֹל שַׁוְּעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי־אֵלֶיךָ
4 אֶתְפַּלָּל: יְהוָה בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה:
ה 6 כִּי | לֹא אֵל חָפֵץ רֶשַׁע | אָתָּה לֹא יְגֻרְךָ רָע: לֹא־יִתְיַצְּבוּ
7 הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי
8 כָזָב אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב | יְהוָה: וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ
9 אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ: יְהוָה |

נחני

ג׳ .8 .ז פתח בס״ם

קאפיטעל ג

1 דוד׳ס א געזאנג, ווען ער איז אנטלאפען פון זיין זוהן אבשלום.
2 א גאט! ווי פיעל זיינען מיינע **פייַנד** ! ווי גרוים זיינען די וואס שטע־
3 לען זיך קעגען מיר ! פיעל זאגען אויף מיר : „ער האט קיין הילף
4 פונ׳ס אייביגען גאט". און דו, גאט, ביזט דאך א פאנציר פיר מיר,
5 מיין עהרע און מיין קאפ־אויפהויבער. ווען איך וועל מיין שטימע
צו גאט, ענטפערט ער מיר אימער פון זיין הייליגען בארג.
6 איך לעג זיך, שלאף איין און ערוואך, וואהרום גאט שטיצט מיר.
7 איך שרעק זיך ניט פאר די צאהלרייכע פאלק וואס שטעלען זיך ארום
קעגען מיר.
8 שטעה אויף, א גאט ! העלף מיר, מיין גאט ! דו האסט דאך אלע
פייַנד מיינע אין באק געשלאגען און צובראכען די צייהנער פון פער־
ברעכער.
9 ביי גאט איז די הילף ! דיין ברכה איז אימער אויף דיין פאלק.

קאפיטעל ד

1 דוד׳ס א געזאנג, צום אויפזעהער איבער די מעלאדיען.
2 וועז איך רוף ענטפער מיר, מיין גערעכטער גאט ! אין איינגשאפט
מאכסטו מיר גערוים, בעגנאדיג מיר און הער אוים מיין געבעט.
3 ווי לאנג, מענשענקינדער, וועט מיין עהרע אלס שאנדע זיין? ווי לאנג
וועט איהר ליעבען לעערקייט און זוכען אימער ליגען?
4 זייט וויסען אז דעם פרומען זאנדערט גאט אב פאר זיך — גאט הערט
אוים וועז איך רוף צו איהם.
5 זייט זיך בייז, אבער זינדיגט ניט ; טראכט זיך (וואס איהר ווילט) אין
הארצען אויף אייער געלעגער — אבער אימער שטיל !
6 וועז איהר אפפערט א ריכטיגען אפפער דאן קענט איהר פערטרויט זיין
אויף גאט.
7 פיעל זאגען : „אז ווער־עס־איז וואלט אונז וויזען וואס גוט איז !"
הויב אויף איבער אונז דעם שיין פון דיין געזיכט, א גאט !
8 דו האסט אריינגעגעבען פריידע אין מיין הארצען זינט זייער קארן און
ווין זייערן פיעל געוואקסען —
9 פריעדליך לעג איך זיך אינזאם אין שלאף, וואהרום נאר וועז איך בין
אינזאם זעצטו מיר, א גאט, אין זיכערהייט.

קאפיטעל ה

1 צום אויפזעהער איבער פלייט־אינסטרומענטען, דוד׳ס א געזאנג.
2 מיינע וועהרטער הער אוים, א גאט ! בעטראכט מיין רעדען.
3 האהרך אוים, מיין קעניג, מיין שרייענדע שטימע ; וואהרום צו דיר, מיין
גאט בעט איך.
4 הער, א גאט, מיין מארגענגעבעט ; אם מארגען לעג איך דיר פאר (מיין
געבעט) אוז וואהרט מיט האפנונג.
5 דו ביזט דאך ניט א גאט וואס ווינשט שלעכטס, בייזעם קען זיך ניט גע־
פינען ביי דיר.
6 פאר דיינע אויגען קענען ניט איינשטעהן בעריהמער, דו האסט אלע די
וואס טהוען אונרעכט.
7 דו פערניכטעסט די וואס רעדען ליגען, א בלוטמענש אדער א בעטריגער
פעראכטעט גאט.
8 אויך אבער, דורך דיין גרוים גנאדע, קום איך אין דיין הויז ; איך בוק
זיך אוים פורכט פאר דיר, צו דיין הייליגען טעמפעל.
9 א גאט ! פיהר מיר אין דיין גערעכטיגקייט צוליעב מיינע אנקוקער,
מאך דיין וועג גליַיך פאר מיר.

נְחֵנִי בְצִדְקָתְךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי הַיְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ׃ כִּי אֵין י
בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם הַוּוֹת קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם
יַחֲלִיקוּן׃ הַאֲשִׁימֵם ו אֱלֹהִים יִפְּלוּ מִמְּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרֹב 11
פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוֹ כִּי מָרוּ בָךְ׃ וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי בָךְ 12
לְעוֹלָם יְרַנְּנוּ וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ וְיַעְלְזוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ כִּי־ 13
אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה כַּצִּנָּה רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃

ו PSAL. VI. ו

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה אַל־ א 2
בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וְאַל־בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי אֻמְלָל 3
אֲנִי רְפָאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי׃ וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד 4
וְאַתָּה יְהוָה עַד־מָתָי׃ שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי ה
לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ׃ 6
יָגַעְתִּי בְאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי 7
אַמְסֶּה׃ עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי׃ סוּרוּ 8
מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃ שָׁמַע יְהוָה י 9
תְּחִנָּתִי יְהוָה תְּפִלָּתִי יִקָּח׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבָי 11
יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃

ז PSAL. VII. ז

שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־כוּשׁ בֶּן־יְמִינִי׃ א
יְהוָה אֱלֹהַי בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃ 2
פֶּן־יִטְרַף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃ יְהוָה אֱלֹהַי אִם־ 3 4
עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל בְּכַפָּי׃ אִם־גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמִי רָע ה
וָאֲחַלְּצָה צוֹרְרִי רֵיקָם׃ יִרַדֹּף אוֹיֵב ו וְיַשֵּׂג וְיִרְמֹס 6
לָאָרֶץ חַיָּי וּכְבוֹדִי ו לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה׃ קוּמָה יְהוָה ו בְּאַפֶּךָ 7
הָנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי וְעוּרָה אֵלַי מִשְׁפָּט צִוִּיתָ׃ וַעֲדַת 8
לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָּ וְעָלֶיהָ לַמָּרוֹם שׁוּבָה׃ יְהוָה יָדִין עַמִּים 9
שָׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי וּכְתֻמִּי עָלָי׃ יִגְמָר־נָא רַע רְשָׁעִים י

ה 9. v. השר ק ו 4. v. ואחה ק

10 אין זיין מויל איז קיין ריכטיגקייט ניטא, אינערליכ זיינען זיי פערדאר־
בען ; וועז זייער האלז איז אפען ווי א קבר רעדען זיי גלאטע רייד.
11 בעשטראף זיי, גאט, אז זיי זאלען דורכפאלען אין זייערע בעראטהונגען :
מיט זייערע גרויסע פערברעכענס פערשטויס זיי, ווייל זיי האבען קעגען
12 דיר ווידערשפעניגט. זאלען זיך אימער פרעהען אלע וואס זיינען
פערטרויט אויף דיר, זיי זאלען אימער פרעהלאך זיין ווייל דו בעשיצט
זיי ; מיט דיר זיינען צופריעדען די וואס ליעבען דיין נאמען.
13 וועז דו, גאט, בענשט דעם פרומען בעקרוינסטו איהם מיט צופריעדענ־
היינט ווי מיט א פאנציר.

קאפיטעל ו

1 צום אויפזועהער איבער די מעלאדיען פון איין אכטעל טאן, דוד'ס א ג־
2 זאנג. גאט ! שטראף מיר ניט מיט דיין צארן, ערהויב זיך ציכטיג מיר ניט מיט
3 דיין וואוטה. בענאדיג מיר, גאט, וואורום איך בין פערשוואכט ; הייל
4 מיר, גאט, וואורום מיינע גליעדער זיינען צושראקען, אויך מיין
זעעלע איז זעהר צושראקען — און, דו, מיין גאט, ווי לאנג נאך ?
5 קעהר זיך צוריק, גאט ; בעפריי מיין זעעלע, העלף מיר צוליעב דיין
6 גנאדע. וואורום טויטערהייט דערמאהנט דיר קיינער ניט, ווער
דאנקט דיר אין העלל ?
7 איך בין מיעד פון מיין זיפצען, יעדער נאכט מאך איך מיין בעט שוומ־
מען אין מיינע טרעהרען, איך צו־וויק מיין בעט אין מיינע טרעהרען.
8 מיין אויג איז טונקעל פון ערגערנים, זי איז פערעלטערט געוואָרען אי־
בער אלע מיינע בעדריקער.
9 געהט אוועק פון מיר אלע וואס טהוען אונרעכט, וואורום גאט האט גע־
הערט מיין וויינענדיגע שטימע.
10 גאט האט געהערט מיין געבעט, גאט וועט אננעהמען מיין בעטען.
11 פארשעמט און זעהר צושראקען וועלען וועדרען אלע פיינד מיינע, וועלען
זיי זיך עטוואס צוריקקעהרען וועלען זיי פערשעמט וועדרען.

קאפיטעל ז

1 א בעגיינסטעדרונגס ליעד דוד'ס, וואס ער האט געזונגען פאר גאט מיט די
וועדרטער פון כוש דעם ימין'ער.
2 מיין גאט ! אויף דיר בין איך פערטרויט, העלף מיר פון אלע מיינע
פערפאלגער און רעטע מיר ;
3 אום ער זאל מיר ניט צוריייסען ווי א ליב, וואס צוברעכט (די גליעדער)
און קיינער קען ניט רעטען.
4 מיין גאט ! אויב איך האב דאס געטהאן [אויב עס איז דא אונרעכט
אין מיין האנד]:
5 אויב איך האב מיט שלעכטס געצאהלט מיינע פריעדליכע פריינד, אדער־
אויב איך האב געדריקט מיינע אונשעדליכע פיינד —
6 זאל א פיינד מיר פערפאלגען און כאפען, זאל ער מיר לעבעדיגערהייד
אויף דר'ערד צוטרעטען, און מיין עהרע זאל ער אויף אימער אויף דר'ערד
לעגען.
7 שטעה אויף, גאט, מיט דיין צארן, ערהויב זיך מיט וואוטה אויף מיינע
פיינד און ערוועק צוליעב מיר דאס געריכט וואס דו האסט פעראָרדערט:
8 „וועז א פערזאמלונג פון נאציאנען וועט דיר ארומרינגלען, וועסטו פאר
זייערע אויגען ארויפשטייגען אין דער הויך."
9 גאט וואס ריכטעט פעלקער ! אורטהייל מיר, א גאט, ליוט מיין גע־
רעכטיגקייט און אונשולד.
10 זאל א ענדע קומען אויף די שלעכטס פון די פערברעכער, מאך פעסט
דעם פרומען, וואורום דו גערעכטער גאט פרובירסט הערצער און ניערען.

11 וּתְכוֹנֵן צַדִּיק וּבֹחֵן לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק: מָגִנִּי
12 עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב: אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק
13 וְאֵל זֹעֵם בְּכָל־יוֹם: אִם־לֹא יָשׁוּב חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ קַשְׁתּוֹ
14 דָּרַךְ וַיְכוֹנְנָהּ: וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת חִצָּיו לְדֹלְקִים יִפְעָל:
מן 16 הִנֵּה יַחֲבֹל־אָוֶן וְהָרָה עָמָל וְיָלַד שֶׁקֶר: בּוֹר כָּרָה
17 וַיְחַפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל: יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ וְעַל־
18 קָדְקָדּוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד: אוֹדֶה יְהוָה כְּצִדְקוֹ וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־
יְהוָה עֶלְיוֹן:

ח Psal. VIII.

2 א לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד: יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־
אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם:
3 מִפִּי עוֹלְלִים ו וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית
4 אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: כִּי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ
ה וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה: מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם
6 כִּי תִפְקְדֶנּוּ: וַתְּחַסְּרֵהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר
7 תְּעַטְּרֵהוּ: תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַּחַת־
8 9 רַגְלָיו: צֹנֶה וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי: צִפּוֹר שָׁמַיִם
י וְדְגֵי הַיָּם עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים: יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר
שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

ט Psal. IX.

2 א לַמְנַצֵּחַ עַל־מוּת לַבֵּן מִזְמוֹר לְדָוִד: אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־
3 לִבִּי אֲסַפְּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ: אֶשְׂמְחָה וְאֶעֶלְצָה בָּךְ
4 אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ עֶלְיוֹן: בְּשׁוּב אוֹיְבַי אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ
ה מִפָּנֶיךָ: כִּי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא שׁוֹפֵט
6 צֶדֶק: גָּעַרְתָּ גּוֹיִם אִבַּדְתָּ רָשָׁע שְׁמָם מָחִית לְעוֹלָם וָעֶד:
7 הָאוֹיֵב ו תַּמּוּ חֳרָבוֹת לָנֶצַח וְעָרִים נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם
8 9 הֵמָּה: וַיהוָה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ: וְהוּא
י יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק יָדִין לְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִים: וַיְהִי יְהוָה

11 איך שיץ זיך אויף גאָט, וועלכער העלפט אַלע אויפריכטיגע הערצער.
12 גאָט ריכטעט דעם פרומען, אויך דיעזע וואָס ערצאָרנען אימער.
13 אויב ער קעהרט זיך ניט צוריק, שאַרפט ער זיין שווערד, ער טרעט אויף
14 זיין בויגען און ציעלט מיט איהם. ביי איהם זיינען צוגעגרייט טוידט־
15 אינסטרומענטען, זיינע פייל־ען מאַכט ער פאר די פערפאָלגער. דער וואָס
פלאַנט אונרעכט, שוואַנגערט בערדיקונג און וועט לייגען געבוירען.
16 א גרוב האָט ער גענראבען, טיעף אויסגעגראבען, וועט ער אריינפאלען
17 אין גרוב וואָס ער האָט געמאַכט. זיין בעדריקונג וועט צוריק
קומען אויף זיין קאָפּ, אויף זיין שאַרבען וועט זיין געוואַלדטאַט פאלען.
18 איך לויב גאָט לויט זיין גערעכטיגקייט און ריהם דעם נאָמען פון אוי־
בערשטען גאָט.

קאַפּיטעל ח

1 צום אויפזועהער אויף די גת־אינסטרומענטען, דוד׳ס א געזאַנג.
2 עוויגער, אונזער גאָט ! ווי מעכטיג איז אין דער גאַנצער וועלט דיין
נאָמען, וועלכער דערצאָהלט וועגען דיין מאיעסטעט אויפ׳ן הימעל !
3 פונ׳ם מויל פון קליינע־ און זויג־קינדער ביזטו מעכטיג געגרינדעט גע־
וואָרען, אום צו פערניכטען דיינע בעלידיגער, פיינד און ראכע־נעהמער.
4 וואַן איך זעה דיינע הימלען, דיינע פינגער־ארבייט, די לבנה און שטערן
וועלכע דו האָסט פעסטגעשטעלט —
5 וואָס איז ׳ער שוואכער מענש אז דו זאָלסט וועגען איהם דענקען ? וואָס
איז דער מענשענקינד אז דו זאָלסט וועגען איהם טראכטען ?
6 אַבער אַבווהל דו האָסט וועניג מאכט געגעבען, האָסטו איהם דאָך בע־
קרוינט מיט עהרע און פראכט.
7 דו האָסט א׳הם געמאכט הערשען איבער די ארבייט פון דיינע הענד —
אַלעס האָסטו־אונטער זיינע פים געלעגט :
8 אַלערליי שאף און רינדער, אויך ווילדע טהיערען ;
9 די פויגלען וואָס פליהען אונטער׳ן הימעל און די גרויסע פיש וואָס מא־
כען זיך א וועג אין פערשיעדענע ים׳ן.
10 עוויגער, אונזער גאָט ! ווי מעכטיג איז דיין נאָמען אין דער גאַנצער וועלט.

קאַפּיטעל ט

1 צום אויפזועהער איבער מות־לבן, דוד׳ס א געזאַנג.
2 איך דאנק גאָט מיט׳ן גאַנצען האַרצען, איך דערצאָהל אַלעדיינע וואונדערס.
3 איך פרעה זיך מיט דיר און בין צופריעדען, איך זינג צו דיין נאָמען,
אַלערהעכסטער !
4 וואַן מיינע פיינד געהען הינטערוויץ איך צוריק, זאָלען זיי פון דיר גע־
שטרויכעלט און פערניכטעט ווערען.
5 וואַן דו האָסט מיין גערעכט און אורטהייל צוגעגרייט — וואַן דו אויפ־
ריכטיגער ריכטער, ביזט אויפ׳ן ריכטער־שטוהל געזעסען,
6 דו האָסט קליין נעמאכט די שטאָלצע, האָסט אונטערגעבראכט דעם פער־
ברעכער, זייער נאָמען האָסטו אבגעמעקט אויף אייביג און אימער.
7 דעם פיינד׳ס שווערדען האָבען אויפגעהערט בעזיעגען, אויך די עראי־
נערונג וועגען די שטעדט וואָס דו האָסט פערניכטעט האָט שוין אויפ־
געהערט.
8 אַבער גאָט זיצט אימער אויף זיין ריכטער־שטוהל, וועלכען ער האָט צום
ריכטען צוגעגרייט —
9 און ער ריכטעט די וועלט מיט גערעכטיגקייט, מיט אויפריכטיגקייט
פעראורטהיילט ער נאציאָנען ;
10 און אימער איז גאָט א פעסטונג פאר דעם ניעדערגעשלאָגענעם, א פעס־
טונג אין א הונגער־צייט.

משגב לדך משגב לעתות בצרה: ויבטחו בך יודעי 11
שמך כי לא־עזבת דרשיך יהוה: זמרו ליהוה ישב ציון 12
הגידו בעמים עלילותיו: כי־דרש דמים אותם זכר לא 13
שכח צעקת עניים: חנני יהוה ראה עניי משנאי מרוממי 14
משערי־מות: למען אספרה כל־תהלתיך בשערי בת־ טו
ציון אגילה בישועתך: טבעו גוים בשחת עשו ברשת־ 16
זו טמנו נלכדה רגלם: נודע יהוה משפט עשה בפעל 17
כפיו נוקש רשע הגיון סלה: ישובו רשעים לשאולה כל 18
גוים שכחי אלהים: כי לא לנצח ישכח אביון תקות 19
ענוים תאבד לעד: קומה יהוה אל־יעז אנוש ישפטו כ
גוים על־פניך: שיתה יהוה מורה להם ידעו גוים 21
אנוש המה סלה:

Psal. X. י

למה יהוה תעמד ברחוק תעלים לעתות בצרה: בגאות־ א 2
רשע ידלק עני יתפשו ובמזמות זו חשבו: כי־הלל 3
רשע על־תאות נפשו ובצע ברך נאץ ויהוה: רשע 4
כגבה אפו בל־ידרש אין אלהים כל־מזמותיו: יחילו ה
דרכו בכל־עת מרום משפטיך מנגדו כל־צורריו יפיח
בהם: אמר בלבו בל־אמוט לדר ודר אשר לא־ברע: 6
אלה ומרמות ותך תחת לשונו עמל ואון: 7
ישב במארב חצרים במסתרים יהרג נקי עיניו לחלכה 8
יצפנו: יארב במסתר כאריה בסכה יארב לחמוך עני 9
יחמוך עני במשכו ברשתו: ודכא ישח ונפל בעצומיו י
חלכאים: אמר בלבו שכח אל הסתיר פניו בל־ראה 11
לנצח: קומה יהוה אל נשא ידך אל־תשכח עניים: 12
על־מה נאץ רשע אלהים אמר בלבו לא תדרש: 13
ראתה כי־אתה עמל וכעס תביט לתת בידך עליך 14

יעזב

ט 13. v. עמים קרי 19. v. ענים קרי 21. v. ה במקום א י 4. v. ניא בנה
5 v. חדכה ק 10. v. ידכה קרי ibid. חל מאם קרי 12. v. עמים קרי 63*

11 דערפאר זיינען פערטרויט אויף דיר די וואָס אנערקענען דיין נאָמען, ווייל
12 דו, גאָט, האָסט ניעמאָלס פערלאָזען די וואָס זוכען דיר. זינגט צום גאָט
וואָס איז אימער אין ציון, דערצעהלט אונטער די פעלקער זייע טאטען.
13 ווארום דער וואָס פאָדערט אויף בלוט געדיינקט זייער געשרייַ — ער
14 פערגעסט ניט דעם שרייען פון די אונטערדריקטע. בעגנאָדיג מיר, גאָט;
זעה מיין ליידען פון מיינע פיינד דו וועלכער ערהויבט מיר פון די טויד־
15 טהויערן. אום איך זאָל אלעמען דיין רוהם דערצעהלען, אין די
טהויערן פון דיין טאָכטער ציון וועל איך פרעהליך זיין דורך דיין הילף.
16 די באָדאָרען זיינען געזונקען אין דעם גרוב וואָס זיי זעלבסט האָבען
געמאכט, אין דעם אייגענעם נעץ וואָס זיי האָבען בעהאלטען איז זייער
17 פוס געפאנגען געוואָרען. גאָט איז בעוואוסט געוואָרען דורך דעם אור־
טהייל וואָס ער האָט אָרויסגעגעבען — דורך די ארבייט פון זיינע הענד
18 ווערט דער פערברעכער געפאנגען, דאָס איז א גרויסער נעדאנק. זאָלען
די פערברעכער אין דער העלל זיין, אלע שטאָלצע וואָס פארגעסען גאָט.
19 ניט אויף לאנג ווערט דער אָרימער פערגעסען, דאָס האָפנונג פון דעם אונ־
20 טערדריקטען ווערט ניט אימער פערלאָרען. הויב זיך אויף, גאָט! זאָל
דער מענש קיין איבערמאכט האָבען, זאָלען פאראורטהיילט ווערען די וואָס
21 שטאָלצירען קענען דיר. מאך זיי גאָט א לעהרע, זאָלען אלע פעלקער
וויסען אז זיי זיינען אימער בלויז שוואכע מענשען.

קאָפיטעל י

1 ווארום, א גאָט, שטעהסטו פון וויטטען און פערבאָרגסט זיך אין צייט
2 פון נויטה? מיט פערברעכערישען שטאָלץ פערפאָלגט מען דעם אונטער־
דריקטען, זאָלען זיי זעלבסט געכאפט ווערען פון די פלענער וואָס זיי האָ־
3 בען אויסגעטראכט! אזוי ווי עס ריהמט זיך דער פערברעכער אויספיה־
רענדיג זיין פערזעלביכען פערלאנג, אזוי איז צופריעדען דער רויבער, וועל־
4 כער פעראכטעט גאָט. דער פערברעכער וען ער איז שטאָלץ פרעגט ער
קיינעם נים, אלע זיינע גדאנקען זיינען: „עס איז ניטא קיין ריכטער!"
5 זיין אויפפיהרונג בריינגט אימער גרויסען גליק, דיין אורטהיילל איז ווייט
פון איהם, דערמיט בלאזט ער אוועק אלע זיינע געגנער.
6 אין האַרצען טראכט ער: איך ווע ניעמאָלס וואנקען, אויף קיין אונ־
גליק אנקומען,
7 זיין מויל איז פול מיט זידלעריי, בעטרוג און פאלשקייט, אונטער זיין
צונג איז פערדאָרבענהייט און אונרעכט.
8 ער זיצט אין די לויער־הויפען, אין פערבארגענים ערמאָרדעט ער דעם
אונשולדיגען, זיינע אויגען קוקען אוים אויף דעם וואנדערער.
9 ער לויערט אין פערבארגענים ווי א לייב אין זיין העהל, ער לויערט אום
דעם עלענדען צו כאפען; ער כאפט דעם עלענדען איהם אריינציהענדיג
אין זיין נעץ,
10 ער מאכט זיך ניעדעריג און בייגט זיך איין אום די עלענדע זאָלען אין
זיין איבערמאכט אריינפאלען.
11 אין האַרצען טראכט ער: „גאָט האָט פארגעסען, ער האָט זיין געזיכט
פערבאָרגען און וועט מעהר ניט זעהען."
12 הויב זיך אויף, א גאָט! הויב אויף דיין האנד, אלמעכטיגער! פארגעס
ניט די עלענדע!
13 ווארום פראכטעט דער פערברעכער גאָט, טראכטענדיג אין האַרצען „דו
ווענסט ניט אויפמאהנען"
14 דו האָסט דאָך אלעס געזעהען, ווארום דו קוקסט דאָך אימער; אין דיין
מאכט איז אויסצוטהיילען עלענד און יאמער, אזוי ווי פון דיר ווערט
געהאלפען דער עלענדער און געשטיצט דער יתום —

טו יַעֲזֹב חֶלְכָּה יָתוֹם אַתָּה ׀ הָיִיתָ עוֹזֵר׃ שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע
16 וָרָע תִּדְרוֹשׁ־רִשְׁעוֹ בַל־תִּמְצָא׃ יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד
17 אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃ תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְהוָה תָּכִין לִבָּם
18 תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃ לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ
אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ׃

יא Psal. XI.

א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד ׀ בַּיהוָה חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוֹדוּ
2 הָרְכֶם צִפּוֹר׃ כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם
3 עַל־יֶתֶר לִירוֹת בְּמוֹ־אֹפֶל לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ כִּי הַשָּׁתוֹת יֻהֲרָסוּן
4 צַדִּיק מַה־פָּעָל׃ יְהוָה ׀ בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם
ה כִּסְאוֹ עֵינָיו יֶחֱזוּ עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְנֵי אָדָם׃ יְהוָה צַדִּיק
6 יִבְחָן וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ׃ יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים
7 פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זַלָּעָפוֹת מְנָת כּוֹסָם׃ כִּי־צַדִּיק
יְהוָה צְדָקוֹת אָהֵב יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנִימוֹ׃

יב Psal. XII.

2 א לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־
3 גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃ שָׁוְא ׀ יְדַבְּרוּ
4 אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שִׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃ יַכְרֵת
ה יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדלוֹת׃ אֲשֶׁר
6 אָמְרוּ ׀ לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ׃ מִשֹּׁד
עֲנִיִּים מֵאֲנַקַּת אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה אָשִׁית בְּיֶשַׁע
7 יָפִיחַ לוֹ׃ אִמְרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת כֶּסֶף צָרוּף
8 בַּעֲלִיל לָאָרֶץ מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם׃ אַתָּה יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ ׀
9 מִן־הַדּוֹר זוּ לְעוֹלָם׃ סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֹם זֻלּוֹת
לִבְנֵי אָדָם׃

יג Psal. XIII.

2 א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ עַד־אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־

אנה

א. 1 מדי קרי ח"כ 9 ע. כיא לפט

15 צוברעך־זשע דעם פערבערעכער׳ס מאכט און צוברעקען, אום זיין פער־
בערעכען זאָל ניט געפונען ווערען זאָגאר אז מען וועט עס זוכען.
16 נאָט וועט אייביג און אימער קעניג זיין ווען די שטאָלצע וועלען פון זיין
לאנד פערניכטעט ווערען.
17 דער פערלאנג פון די דעמיטהיגע [האָסטו געהערט, גאָט ; (דאָס געבעט
וואָס) זייער האַרץ האָט צוגעגרייט האַרכט דיין אויער], —
18 מען זאָל דעם יתום אָדער ניעדערגעשלאָגענעם אויפריכטיג אורטהיילען,
עס זאָל זיי ניט מער טיראניזירען א מענש פון׳ם לאנד.

קאַפּיטעל יא

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס געזאנגען. איך פערטרוי אויף גאָט, ווי
קענט איהר צו מיר זאָגען : „וואנדער אוים !״ ווי צו אייער בארג־פוי־
געל ?
2 וועז די פערבערעכער טרעטען דעם בויגען, זיי זעצען אן זייערע פייל־ען
אויפ׳ן שטריק אום אין דער פינסטער צו שיסען אויף די אויפריכטיגע.
3 וועז זיי צוברעכען די זייל־ען — וואָס קען טהאָן דער פרומער ?
4 נאָט אין זיין הייליגען טעמפּעל, דער עוויגער וואָס זיין טהראָן איז אין
הימעל, נאָר זיינע אויגען קענען זעהען, זיינע בליקען פרובירען די
מענשען.
5 נאָט פרובירט דעם פרומען, אָבער דעם פּאַרבערעכער, דער וואָס ליעבט
נעוואָלדטהאטען, האָסט זיין זעאָלע.
6 ער וועט רעגענען אויף די פערבערעכער מיט פייערדיגע קויהלען אוז שוועי־
בעל, א ברענענדער ווינד וועט זיי אלס זייער בעכער געגעבען ווערען.
7 וואָרום גאָט דער גערעכטער ליעבט גערעכטיגקייט, נאָר אויף דעם אויפ־
ריכטיגען קוקט זיין געזיכט.

קאַפּיטעל יב

1 צום אויפזעהער איבער די אכטעל־טאָניגע (ליעדער), דוד׳ס א געזאנג.
2 העלף, א, גאָט, וואָרום עס זיינען אויסגעגאנגען די פרומע, עס זיינען
פערשוואונדען גלויביגע פון מענשען.
3 פאלשהייט רעדען זיי אייגער מיט דעם אנדערן, א גלאָטע שפראך רעדען
זיי, אָבער צווייזיטיג.
4 אבשניידען זאָל גאָט אלע גלאָטע ליפען, יעדער צונג וואָס רעדט מיט
שטאָלץ —
5 אָט די וואָס זאָגען : „מיט אונזער צונג וועלען מיר איבערוועלטיגען,
ווער קען אונז בעהערשען אז מיר האָבען אונזער שפראך ? !״
6 „צוליעב דעם בערויבען ארעמע, צוליעב דעם שרייען פון דירפטיגע, וועל
איך יעצט אויפשטעהן ! — זאָגט גאָט — איך וועל וואָס טהאָן אום הילי־
פע קענען דעם וואָס פערשווארצט איהם.״
7 גאָט׳ס ווערטער זיינען ריינע ווערטער, ווי זילבער וואָס איז געשמאָלצען
אין אן עפענטליכען ארט — זיעבען מאל געשמאָלצען.
8 דו גאָט זאָלסט זיי היטען, היט אימער יעדערען פון זיי פון דיעזען דור.
9 איבעראל ווימלען די פערבערעכער וועז געמיינהייט שטעהט הויך ביי
מענשען.

קאַפּיטעל יג

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס געזאנגען.
2 ווי לאנג נאָך, גאָט, וועסטו מיר אימער פערגעסען ? ווי לאנג נאָך
וועסטו דיין געזיכט פערבארגען פון מיר.

אָנָה ו תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי: עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי 3
יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם עַד־אָנָה ו יָרוּם אֹיְבִי עָלָי: הַבִּיטָה עֲנֵנִי 4
יְהוָה אֱלֹהָי הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת: פֶּן־יֹאמַר אֹיְבִי ה
יְכָלְתִּיו צָרַי יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט: וַאֲנִי ו בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֶל 6
לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי:

יד PSAL. XIV.

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ א
הִתְעִיבוּ עֲלִילָה אֵין עֹשֵׂה־טוֹב: יְהוָה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף 2
עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים: הַכֹּל 3
סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם אֶחָד: הֲלֹא יֵדְעוּ 4
כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם יְהוָה לֹא קָרָאוּ: שָׁם ו ה
פָּחֲדוּ פָחַד כִּי־אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק: עֲצַת־עָנִי תָּבִישׁוּ כִּי 6
יְהוָה מַחְסֵהוּ: מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה 7
שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל:

טו PSAL. XV.

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ: א
הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ: לֹא־רָגַל ו 2 3
עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־ 4
קְרֹבוֹ: נִבְזֶה בְעֵינָיו ו נִמְאָס וְאֶת־יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע
לְהָרַע וְלֹא יָמֵר: כַּסְפּוֹ ו לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא ה
לָקָח עֹשֵׂה אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם:

טז PSAL. XVI.

מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ: אָמַרְתְּ לַיהוָה א 2
אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ: לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה 3
וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם: יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־ 4
אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי:
יְהוָה מְנַת חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי: חֲבָלִים נָפְלוּ־ ה
לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלַת שַׁפְרָה עָלָי: אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר 6 7

יד 4. ד סגל פאתח

3 ווי לאנג וועל איך זיך מיט זיך זעלבסט דארפען בעראטהען וועגען דעם
טרויער וואס איז אימער אין מיין הארצען ? ווי לאנג נאך וועט מיין
4 פיינד שטעהן העכער פאר מיר ? קוק, א עוויגער ! ענטפער מיר, מיין
גאט ! ערלייכט מיינע אויגען אום איך זאל ניט טוידטליך אויפשלאפען.
5 אום מיין פיינד זאל ניט זאגען איך האב איהם איבערוועלטיגט, מיינע
6 נעגנער זאלען זיך ניט פרעהען וען איך וועל וואנקען. איך האב אי־
מער געטרויט אויף דיין גנאדע, מיין הארץ האט זיך נעפרעהט מיט
דיין הילף ; איך זינג צו גאט וואהרום ער האט מיר גוט בעלוינט.

קאפיטעל יד

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס (ליעדער). דער ניערטערעכטינער טראכט
זיך אין הארצען : „עס איז קיין אבערמאכט !" — דערפאר זיינען זיי
פערדאָרבען און זייערע טהאטען זיינען גרויליטהאטען — קיינער טהוט
2 קיין גוטעס. אבער גאט פוג׳ס הימעל קוקט אראב אויף די מענשענ־
קינדער, אום צו זעהען אויב עס איז דא א פערנינפטינער מענש וואס
3 זוכט גאט. אלע האבען אבגעוויכט, אלע גלייך זיינען זיי פערדאָרבען,
4 קיינער טהוט גוטעס — זאגאר איינאיינציגער. וווייסען דאס ניט אלע
אונרעכט־טהוער (וועלכע פערצעהרען מיין פאלק), וועלכע עסען ברויט
5 ניט רופענדיג צו גאט ? דארטען בעפאלט זיי א שרעק וואו גאט איז
6 אינ׳ם וואהנונג פון פרומען. מאכט איהר אויף צו שאנדע דעם ראטה
פון אונטערדריקטען וואו גאט איז זיין שוץ ?
7 אה, וואלט שוין פון ציון נעקומען די הילף פאר ישראל ! וועו גאט
וועט צוריקברענגען די נעפאנגענשאפט פון זיין פאלק, דאן וועט יעקב
פרעהליך זיין און ישראל וועט זיך פרעהען.

קאפיטעל טו

1 דוד׳ס א געזאנג. וועו, א גאט, קען וואוינען אין דיין נעצעלט ? וועו
קען רוהען אויף דיין הייליגען בארג ?
2 דער וואס נעהט אין אונשולד, וואס טהוט נערעכטיגקייט און רעדט ארוים
דעם אמת וואס ער האט אינ׳ם הארצען.
3 זיין צונג בערעדט ניט, ער טהוט קיינעם קיין בייזעם און פערשאפט
זייגע נאהענטע קיין שאנדע ניט.
4 ער פראכטעט אלעם וואס איז העכליך און בעהרט די גאטס־פארכטיגע;
זאגאר וען ער שווערט זיך צו שאדען בייט ער ניט (זיין וואָרט).
5 זיין נעלד גיט ער ניט אויף צינזען און נעהמט קיין געשאנק זאגאר פון
אונשולדיגען. דער וואס טהוט אזוי וועט ניעמאלס וואנקען.

קאפיטעל טז

1 א גאלדענליעד דוד׳ס. היט מיר, גאט, וואהרום איך פערטרוי אן דיר.
2 איך זאג צו גאט : דו ביסט מיין הערר זאגאר וען איך האב פון דיר
קיין גוטעס.
3 זיי (דיינע גוטעס) נעהערען צו די הייליגע פונ׳ם לאנד, און די מעכ־
טיגע, וואס אין זיי איז מיין גאנצער וואונש.
4 יענע אבער וועלכע אויסלען נאך אן אנדער גאט **וועלען זיי האבען פיעל**
שמערצען — זייער בלוטיגען ניס־אפפער וועל איך ניט ניסען, און וועל
זאגאר זייער נאמען ניט ארויספערענגען אויף מיינע ליפען.
5 גאט איז מיין אינגעטהיילטע פארציאן און מיין בעכער, דו שטיצט מיין
שיקזאל.
6 וועו עס פאלט מיר צו א אנגענעהמער טהייל, אדער א בעזיץ וואס נע־
פעלט מיר —
7 לויב איך גאט וואס האט מיר אויפמערקזאם גענאכט, זאגאר ביי נאכט
וען איך בעטראכט זיך,

8 יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי׃ שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד
9 כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט׃ לָכֵן ו שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־
י בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃ כִּי ו לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־
11 תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת׃ תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע
שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃

יז Psal. XVII.

א תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְהוָה ו צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה
2 תְּפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃ מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ
3 תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃ בָּחַנְתָּ לִבִּי ו פָּקַדְתָּ לַיְלָה צְרַפְתַּנִי בַּל־
4 תִּמְצָא זַמֹּתִי בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃ לִפְעֻלוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ
ה אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ׃ תָּמַךְ אֲשֻׁרַי בִּמְעִגְלוֹתֶיךָ בַּל־
6 נָמוֹטוּ פְּעָמָי׃ אֲנִי קְרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַטֵּה־אָזְנְךָ לִי
7 שְׁמַע אִמְרָתִי׃ הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים מִמִּתְקוֹמְמִים
8 בִּימִינֶךָ׃ שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃
9 מִפְּנֵי רְשָׁעִים ז שַׁדּוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלָי׃ חֶלְבָּמוֹ
11 סָגָרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְּגַאוָה׃ אֲשֻׁרֵנוּ עַתָּה סְבָבוּנִי עֵינֵיהֶם
12 יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃ דִּמְיוֹנוֹ כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לְטֶרֶף וְכִכְפִיר
13 יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃ קוּמָה יְהוָה קַדְּמָה פָּנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְטָה
14 נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃ מִמְתִים יָדֶךָ ו יְהוָה מִמְתִים מֵחֶלֶד
חֶלְקָם בַּחַיִּים וּצְפִינְךָ תְּמַלֵּא בִטְנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ
טו יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃ אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ
תְּמוּנָתֶךָ׃

יח Psal. XVIII.

א לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר ו לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי
הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם ו הִצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף־כָּל־אֹיְבָיו
וּמִיַּד שָׁאוּל׃
2 3 וַיֹּאמַר אֶרְחָמְךָ יְהוָה חִזְקִי׃ יְהוָה׃ סלה

פס׳ 10. v. יחד ו יח׳ 11. v. כסבבוני קרי 14. v. וצפונך קרי

8 שטעל איך מיר אימער תּאָר די גאָטהייט אום איך זאָל ניט וואנקען פון
מיין שטאַרקען שטאנד.
9 דערפאר איז מיין הארץ פרעהלאָך און מיין זעעלע צופריעדען, אויך מיין
קערפער פערבלייבט רוהיג,
10 וואָרום דו וועסט מיר ניט פערלאָזען צום אונטערגאנג, דו וועסט ניט
לאָזען דיין פרומען אנקוקען דאָס פערניכטונג.
11 דו וועסט מיר אנצייגען דעם לעבענסוועג, דו האָסט דאָך פיעל צופריע־
דענהייט, נעבען דיין האנד איז עוויגע אנגענעהמליכקייט.

קאַפּיטעל יז

1 דוד׳ס א געבעט. הער אוים, א גאָט, די נערעכטיגקייט ; האָרך מיין
געזאנג און פערנעהם מיין געבעט, וועלכע איז אָהן פאלשע ווערטער.
2 פון דיר נעהט אַרויס מיין אורטהייל, דיינע אויגען זעהען די ריכטיגקייט.
3 דו האָסט אויספּרובירט מיין הארץ אונטערזוכענדיג יעדער נאכט, דו
דו האָסט מיר נעלייטערט און נישט געפונען, וואָרום מיינע געדאנקען
איבערטרעטען ניט מיין רעדען.
4 אין אַלע מענשליכע טהאָטען האָב איך לויט דיינע רייד אויסגעמיידט
יעדער פערברעכערישען וועג.
5 שטעלענדיג מיינע טריט אויף דיינע וועגען האָבען מיינע פים ניעמאָלס
געוואנקט.
6 איך האָב דיר אימער גערופען, גאָט, אום דו זאָלסט מיר ענטפערן ; בייג
דיין אויער צו מיר און הער אוים מיין רעדען.
7 ווייז דיינע וואונדערליכע גנאָדען, דו וועלכער העלפט דיינע פערטרוי־
טע, מיט דיין רעכטע האנד, פון פיינדע.
8 היט מיר ווי דעם שווארצ־אפּעל פון אויג, פערבארג מיר אונטער דעם
שאטען פון דיינע פליגעלען,
9 פון דיעזע פערברעכער וועלכע איבערפאלען מיר, מיינע בלוט־פיינד
וועלכע רינגלען מיר ארום.
10 זייער פעטם האָט זיי בייז׳ן מויל בעדעקט, מיט שטאָלץ האָבען זיי גע־
רעדט :
11 „מיר זיינען גליקליך !" יעצט האָבען זיי אונז ארומגערינגעלט און פער־
פערטיגען אויסזיכטען ווי זיך אויסצושפרייטען אינ׳ם לאנד.
12 ער איז גלייך צו א לייב וואָס איז גיריג נאָך רויב, אָדער ווי א יונגער לייב
וואָס לויערט אין א פערבאָרגענעם.
13 שטעה אויף, גאָט, איבערוועלטיג איהם און שטירז איהם מיט דיין
שוווערד, רעטע מיר פון פערברעכער.
14 פון די וואָס שטאַרבען דורך דיין האנד, א גאָט ; פון די וואָס שטאַר־
בען ווייל עס איז געענדיגט דער לעבען וואָס איז זיי צוגעטהיילט געווא־
רען, מיט דיין שאטץ ערפילסטו זייער לייב אום זיי זאָלען פיעל קינדער
האָבען און לאָזען איבער זייער פערמעגען פאר זייערע קינדער.
15 איך ווייל ווירקליך אנקוקען דיין געזיכט, איך ווייל אויפ׳ן וואכער זאטזעהען
דיין געשטאַלט.

קאַפּיטעל יח

1 צום אויפזעהער איבער די נעזאנגען פון דוד׳ן, גאָט׳ס קנעכט ; וועלכער
האָט נערעדט צו גאָט די ווערטער פון דיעזעם ליעד, וועו גאָט האָט איהם
נערעטעט פונ׳ם האנד פון אַלע פיינד זיינע, איבערהויפט פון שאול׳ס
האנד.
2 ער האָט נעזאָנגט : „איך ליעב דיר, מיין שטאַרקער גאָט !

סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה־
בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי: מְהֻלָּל 4
אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ: אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי ה
מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיָּעַל יבעתוני: חֶבְלֵי 6
שְׁאוֹל סְבָבוּנִי קִדְּמוּנִי מֹקְשֵׁי
מָוֶת: בַּצַּר־לִי ו אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־ 7
אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ
קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו ו תָּבוֹא בְאָזְנָיו: וַתִּגְעַשׁ 8
וַתִּרְעַשׁ ו הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי הָרִים
יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי חָרָה לוֹ: עָלָה 9
עָשָׁן ו בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו
תֹאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ: וַיֵּט י
שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת
רַגְלָיו: וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּרָא 11
עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: יָשֶׁת חֹשֶׁךְ ו סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו 12
סְכָתוֹ חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים: מִנֹּגַהּ 13
נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ
בָּרָד וְגַחֲלֵי־
אֵשׁ: וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם ו יְהוָה וְעֶלְיוֹן 14
יִתֵּן קֹלוֹ
בָּרָד וְגַחֲלֵי־
אֵשׁ: וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים טו
רָב וַיְהֻמֵּם: וַיֵּרָאוּ ו אֲפִיקֵי 16
מַיִם וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל
מִגַּעֲרָתְךָ
יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ: יִשְׁלַח מִמָּרוֹם 17
יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים: יַצִּילֵנִי 18
מֵאֹיְבִי עָז וּמִשַּׂנְאַי כִּי־אָמְצוּ
מִמֶּנִּי: יְקַדְּמוּנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי 19
יְהוָה לְמִשְׁעָן לִי: וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב כ

יחלצני

סחה באתפא v. 10.

3 נאָט איז מיין פעלז, מיין פעסטונג און מיין רעטער ; אין גאָט איז מיין שטיינפעסטונג אין וועלכען איך בין זיכער, ער איז מיין שילד, מיין הילפס־האָרן, מיין פעסטונג.

4 איך רוף גאָט „געלויבטער" און ווער געהאָלפען פון מיינע פיינד.

5 וועז עס האָבען מיר ארומגענומען טוידט־שמערצען, וועז אונהיילבארע קראנקהייטען שרעקען מיר.

6 וועז העלליש שמערצען האָבען מיר ארומגערינגעלט, עס האָבען זיך מיר פאָרגעשטעלט טוידט־שטרויכלונגען,

7 וועז נאָר מיר איז אייגנ — רוף איך צו גאָט, צו מיין גאָט וועגדע איך זיך, ער הערט מיין שטימע פון זיין טעמפעל, צו זיינע אויערן קומט מיין שרייען.

8 עס רוישט אוז שטורמט די ערד, עס ציטערן די גרונדען פון די בערג — זיי שוידערן וועז ער ווערט בייז,

9 פון זיין נאָז געהט ארויס א רויך אוז א ברענענדיגער פייער פון זיין מויל, פלאמיגע קויהלען נעהען ארויס פון איהם.

10 וועז ער בייגט איין דעם הימעל אוז געהט אראָב, אוז דער נעבעל איז אונטער זיינע פיס,

11 וועז ער רייט פליהענדיג אויף א כרוב, שוועבט ער אויף ווינדשנעלע פליגלען.

12 די פינסטערנים וואָם פערבארגט איהם רונד־ארום מאכט ער אלם זיין געצעלט, ד. ה. די פינסטערע וואלקענם פול מיט הימעל־וואסער.

13 פון זיין גלאנץ צוגעהען זיינע וואלקענם ווייט פון איהם, זיי ווערען האָגעל אוז פייערדיגע קויהלען.

14 וועז גאָט מאכט שטורמען אין הימעל, ד. ה. דער אלהעכסטער גיט ארויס זיין שטימע, ווערט האָגעל אוז פייערדיגע קויהלען.

15 ער וואַרפט זיינע פיילען אוז צושפרייט זיי, ער שיסט מיט בליצען אוז קלאפט מיט זיי.

16 עס ווייזען זיך די וואסער קוואלען אוז די גרינדונגען פון דער וועלט דעקען זיך אויף פון דיין געשריי, א גאָט, פונ׳ם ווינד פון דיין נאָז־אטהעם.

17 ער ציהט אויס (זיין האנד) פון אויבען אוז נעהמט מיר צו, פון די גרויסע וואסערן ציהט ער מיר ארויס.

18 ער רעטעט מיר פון מיין שטארקען פיינד, אויך פון מיינע האסער וואָם זיינען מעכטיגער פאר מיר.

19 וועז זיי קומען מיר אנטקעגען אין מיין אונגליקס־טאָג, ווערט גאָט מיין שטיצע —

20 ער פיהרט מיר ארויס אין א גרוימען פלאץ, ער בעפרייט מיר ווייל ער ליעבט מיר.

21 יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי: יִגְמְלֵנִי
יְהוָה כְּצִדְקִי
22 לִי: כִּי־שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא
23 רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי: כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו
24 לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר מֶנִּי: וָאֱהִי
כה תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֹנִי: וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי
26 כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו: עִם־
חָסִיד תִּתְחַסָּד
27 תָּמִים: עִם־נָבָר תִּתָּבָרָר וְעִם־
28 עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל: כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי
29 תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל: כִּי־
אַתָּה תָאִיר נֵרִי
ל חָשְׁכִּי: כִּי־בְךָ אָרֻץ גְּדוּד וּבֵאלֹהַי
31 אֲדַלֶּג־שׁוּר: הָאֵל תָּמִים
דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן
32 הוּא לְכֹל ׀ הַחוֹסִים בּוֹ: כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי
33 יְהוָה וּמִי־צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ: הָאֵל
הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל
34 וַיִּתֵּן תָּמִים דַּרְכִּי: מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל
לה בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי: מְלַמֵּד יָדַי
36 לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרוֹעֹתָי: וַתִּתֶּךְ
לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וימינך תסעדני וענותך
37 תַּרְבֵּנִי: תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי וְלֹא
38 מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי: אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי
39 וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם: אֶמְחָצֵם
וְלֹא־יְכֻלוּ קוּם
מ יִפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי: וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ
41 קָמַי תַּחְתָּי: וְאֹיְבַי נָתַתָּה לִּי

21 זאָל מיר גאָט צאָהלען לויט גערעכטיגקייט, זאָל ער געבען לויט די קלאהרקייט פון מיינע הענד.
22 ווארום איך האָב אימער געהיט גאָט׳ס ווענען, און האָב ניט פערבראָכען קעגען מיין גאָט ;
23 ווייל אַלע זיינע רעכטע האָב איך פאר זיך, און פון זיינע געזעצע ווייך איך ניט אָב.
24 איך בין אַלס אונשולדיגער קעגען איהם ווייל איך היט מיר אימער אָב פון מיינע זינד,
25 דערפאר צאָהלט מיר גאָט לויט מיין גערעכטיגקייט, ווייל די ריינקייט פון מיינע הענד איז קעגען זיינע אויגען.
26 מיט דעם גוטען ווייזטו זיך גוט, מיט דעם אונשולדיגען מאן ווייזטו זיך אונשולדיג ;
27 מיט דעם ריינעם ווייזטו זיך ריין, מיט דעם קרומען ווייזטו זיך פערקרימט.
28 וואָרום דו העלפסט אימער דעם אָרעמען פאָלק און ערניעדריגסט די שטאָלצע אויגען.
29 דו, גאָט, מאכסט ליכטיג מיין ליכט ; מיין גאָט מאכט שיינען מיין פינסטערנים.
30 ווייל צולויעב דיר לויף איך מיט די קריעגס־ארמעע, און צולויעב מיין גאָט שפרינג איך אויפ׳ן וואנד.
31 גאָט׳ס וועג איז אויפריכטיגקייט, גאָט׳ס וואָרט איז געלייטערט — ער איז א שילד פאר אַלע וואָס פערטרויען אויף איהם.
32 וואָרום ווער איז א מאכט אויסער דעם עוויגען ? און ווער איז א פעלזענפעסטונג אויסער אונזער גאָט ?
33 דאָס איז גאָט וואָס גורט מיך אָן מיט שטאַרקייט און מאכט מיין וועג אונפעהלערהאפט.
34 ער מאכט מיינע פים שנעל גלייך ווי די הינדען. און שטעלט מיר אוועק אויף מיינע הויכע פלעצער.
35 ער מאכט מיין האנד געאיבט צו קריעג, און דער שטאַרקער בויגען ווערט ארונטער גערריקט פון מיין ארעם.
36 דו האָסט מיר דיין הילף אַלס פאַנצער גענעבען, ווען דיין רעכטע האנד שטיצט מיר — דיין פרייגעביגקייט מאכט מיר גרויס.
37 דו מאכסט ברייט מיינע טריט אונטער מיר, אום מיינע קנעכלאך זאָלען ניט וואנקען.
38 איך וועל נאָכיאָגען מיינע פיינד און חאפען זיי, איך וועל ניט געהן צוריק ביז איך וועל זיי פערניכטען.
39 איך וועל זיי פערוואונדען אז זיי זאָלען ניט קענען אויפשטעהן, אונטער מיינע פים וועלען זיי פאלען.
40 ווען דו האָסט מיר אָנגעגורט מיינע קרעפטען צום קריעג, וועסטו שוין ניעדערשלאָגען אונטער מיר מיינע געגנער.
41 מיינע פיינד האָסטו מיט׳ן נאקען צו מיר געקעהרט, מיינע האָסער פערניכטע איך.

עֶרֶךְ וּמִשְׁנַאַי אַצְמִיתֵם: 42 יְשַׁוְּעוּ
וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא
עָנָם: וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ כְּטִיט 43
חוּצוֹת אֲרִיקֵם: תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי 44
עָם תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם
לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי: לְשֶׁמַע אֹזֶן יִשְׁמְעוּ מה
לִי בְּנֵי־נֵכָר יְכַחֲשׁוּ־לִי: בְּנֵי 46
נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם: חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ 47
צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי: הָאֵל 48
הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים
תַּחְתָּי: מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן־קָמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ 49
חָמָס תַּצִּילֵנִי: עַל־כֵּן | אוֹדְךָ בַגּוֹיִם | נ
יְהוָה וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה: מַגְדִּיל 51
יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד |
לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם:

יט Psal. XIX. יט

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל א 2
וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה 3
לְלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת: אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע 4
קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ | יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵּבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ ה
שָׂם | אֹהֶל בָּהֶם: וְהוּא כֶּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר 6
לָרוּץ אֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם | מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם 7
וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ 8
עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים 9
מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאַת יְהוָה | י
טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו:
הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפָּז רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים: 11

נם

יח 47. v. מלא ר

42 שרייען וועלען זיי, אבער קיינער וועט זיי ניט העלפען ; געגען גאט זיי־
נען זיי, דערפאר וועט ער זיי ניט ענטפערען.
43 איך וועל זיי צורייבען ווי שטויב געגען ווינד, ווי די לעהם פון די גאסען
וועל איך זיי שיטער מאכען.
44 דו רעטעסט מיר פון צאנקעריש פעלקער, דו מאכסט מיר אלס א הויפט
איבער נאציאנען — פעלקער וואס איך קען ניט זיינען מיר אונטערטהאן.
45 וועמעס אויער פון די פרעמדע פעלקער עס האט וועגען מיר געהערט,
אויב זיי זיינען מיר וועז פאלש געווען —
46 די פרעמדע פעלקער וועלען שוין פערוועלקט ווערען ציטערענדיג אין
זייערע פערשלאסענע פעסטונגען.
47 גאט לעבט ! מיין פעלזענפעסטונג איז געלויבט, עס וועט נאך ערהויבען
זיין דער גאט פון מיין הילף.—
48 אט דער גאט וואס ערלויבט מיר ראכענעהמונג וועז ער שטירצט פעלקער
אונטער מיר.
49 ער רעטעט מיר פון מיינע פיינד אויך פון מיינע געגענער ערהויבסטו מיר,
פון א פערברעכערישען מענשען רעטעסטו מיר.
50 דערפאר לויב איך דיר, גאט, צווישען די פעלקער, און זינג צו דיין נאמען.
51 ער מאכט גרויס זיין קעניג'ס הילף און טהוט גנאדע צו זיין געזאלבטען—
צו דוד'ן און צו זיינע קינדער — אויף אייביג.

קאפיטעל יט

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס געזאנגען.
2 די הימלען דערצעהלען גאט'ס עהרע, און וועגען די ארבייט פון זיינע
הענד זאגט דער הימעל־געווelב.
3 איין טאג צום אנדערען רעדט אויס איין ווארט, און איין נאכט צו די
אנדערע שפרעכט אויס א געראנק. —
4 אהן וועלטער און אהן רייד — זייער שטימע וועלט ניט געהערט ;
5 איבער'ן גאנצען לאנד געהט פאנאנדער זייער אויסשפראכע, און ביז'ן
ענדע וועלט — זייערע וועלטער, זאגאר דארטען וואו די זונן מאכט דעם
געצעלט.
6 ער וועלכער זעהט אויס ווי א חתן ארויסגעהענדיג פון זיין חפה, ווי א
העלד איז ער פרעהליך צו לויפען זיין וועג.
7 פון איין הימעל־ענד געהט ער ארויס און רינגעלט ארום אלע זייערע ברע־
גען — עס איז קיין בעהעלטענים פון זיין היץ.
8 גאט'ס פאלקאמע לעהרע ערקווויקט די זעעלע, גאט'ס ריכטיגע געזעץ
מאכט אויף דעם נאר'ן קלוג.
9 גאט'ס אויפריכטיגע בעפעהלען ערפרעהען דאס הארץ, גאט'ס לויטערע
געבאטען ערלייכטערען די אויגען.
10 די ריינע גאט'ס־פארכטינקייט בלייבט אויף אימער, גאט'ס וואהרע רעכ־
טע זיינע אלע גערעכט.
11 זיי זיינען לויבער אלס גאלד און פיעל פיינגאלד, זיי זיינען זיסער אלס
האניג און אנדערע זיסקייטען.

12 גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב: 13 שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין
14 מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: גַּם מִזֵּדִים | חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי
15 אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב: יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן
לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

כ Psal. XX.

כ

2 א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: 2 יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם |
3 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: 3 יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ: 4 יִזְכֹּר
ה כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה־סֶּלָה: 5 יִתֶּן־לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל־
6 עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: 6 נְרַנְּנָה | בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל
7 יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: 7 עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ | יְהוָה
8 מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת יֶשַׁע יְמִינוֹ: 8 אֵלֶּה
בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ | בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר:
9 9 הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: 10 יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

כא Psal. XXI.

כא

2 א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: 2 יְהוָה בְּעֻזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ
3 מָה יָּגִיל מְאֹד: 3 תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־
4 מָנַעְתָּ סֶּלָה: 4 כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ
ה עֲטֶרֶת פָּז: 5 חַיִּים | שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לּוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם
6 7 וָעֶד: 6 גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר תְּשַׂוֶּה עָלָיו: 7 כִּי־
8 תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת־פָּנֶיךָ: 8 כִּי־
9 הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט: 9 תִּמְצָא יָדְךָ
י לְכָל־אוֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שׂנְאֶיךָ: 10 תְּשִׁיתֵמוֹ | כְּתַנּוּר אֵשׁ
11 לְעֵת פָּנֶיךָ יְהוָה בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ: 11 פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ
12 תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם: 12 כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה
13 בַּל־יוּכָלוּ: 13 כִּי תְשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם:
14 רוּמָה יְהוָה בְּעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְבוּרָתֶךָ:

למנצח

כא .2

12 אויך דיין קנעכט איז פֿאַרזיכטיג מיט זיי, ווייל אין דעם אָבהיטען זיי
13 איז גרויס ערפֿאָלג. ווער קען דען זיינע פעהלערען מערקען? רייניג
14 מיר פון די פערבאָרגענע! האַלט אויך צוריק דיין קנעכט פון זינדיגען
בעוואוסטזיניג, זאָלען זיי איבער מיר ניט געוואַלטיגען, דאן וועל איך ריין
15 זיין פון גרויסע זינד. זאָלען פאר דיר אַנגענעהם זיין די רייד פון מיין
מויל און דאָס טראַכטען פון מיין הארץ — גאָט מיין פעלזענפעסטונג
און מיין ערלייזער.

קאַפּיטעל כ

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס נעזאַנגען.
2 אין א טאָג פון נויטה וועט גאָט דיר ענטפערען, ער וועט דיר שיצען דער
3 נאָמען פון יעקב'ס גאָט. פון הייליגטהום וועט ער דיין הילף שיקען און
4 פון ציון וועט ער דיר שטיצען. דיינע שפייז־אָפּפערס וועט ער ג־
דענקען און דיינע פייער־אָפּפערס וועט ער אימער אויף אש פערברענען.
5 ער וועט דיר נעבען לויט דיין פערלאַנג, און אַלע דיינע בעראַטונגען
6 וועט ער דורכפיהרען. מיר ווילען זינגען צוליעב דיין הילף און אינ'ם
נאָמען פון אונזער גאָט ווילען מיר ערהויבען ווערען — זאָל גאָט ער־
7 פילען אַלע דיינע ווינשע. איך ווייס בעשטימט אז וועט גאָט העלפען
זיין געזאַלבטען, ענטפערט ער איהם פון זיינע הייליגע הימלען מיט די
8 מעכטיגע הילף פון זיין רעכטע האנד. די שטיצען זיך אויף רייטער
און יענע אויף פערד, אָבער מיר דערמאָהנען נאָר גאָט'ס נאָמען —
9 זיי זיינען ניעדערגעשטירצט און געפאַלען, און מיר זיינען מונטער ג־
10 בליעבען שטעהן. העלף, א גאָט! ענטפער אונז, קעניג, וועט מיר רופען!

קאַפּיטעל כא

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס נעזאַנגען.
2 גאָט! מיט דיין קראפט פרעהט זיך דער קעניג, און מיט דיין הילף איז
3 ער זעהר פרעהליך. דו האָסט איהם געגעבען וואָס זיין הארץ געלוסט,
און וואָס זיינע ליפּען האָבען אַרויסגערעדט האָסטו ניעמאָלס פערמיעדען:
4 צוערשט האָסטו איהם א גוטע ברכה געגעבען, דאן האָסטו אויף זיין קאָפּ
5 אָנגעטהאָן א גאָלדענע קרוין. ער האָט פון דיר פערלאַנגט לעבען,
האָסטו איהם לאַנגע יאָהרען געגעבען אויף אייביג.
6 גרויס איז דיין עהרע דורך דיין הילף און דו ערלעגסט איהם נאָך גלאַנץ
און פראכט.
7 אויסער וואָס דו האָסט איהם געמאַכט פאר אן אייביגען זענגן, ער־
פרעהסטו איהם מיט דיין פערזענליכע פרייד.
8 קוים איז דער קעניג אָנגעטרויט אן גאָט און די גנאדע פון אַלערהעכ־
טען — וועט ער שוין ניט וואַנקען.
9 דיין לינקע האנד וועט אַלע דיינע פיינד געפינען, דיין רעכטע האנד
וועט דיינע האַסער איבערוועלטיגען.
10 דו וועסט זיי מאַכען ווי א פייער־אויוון, וועו נור דו וועסט זיך צו גאָט
וועגדען; ער וועט זיי מיט זיין צאָרן פערדאַרבען און א פייער וועט זיי
פערברענען.
11 זייער פרוכט וועסטו אויסווּאַרצלען פון דער ערד און זייערע קינדער —
פון צווישען מענשען.
12 וואַרום זיי האָבען קעגען דיר אויסגעשפרייט שלעכטעס, זיי האָבען פלע־
נער געטראַכט און האָבען ניט געקענט דורכפיהרען.
13 וועו דו וועסט זיי ערקלעהרען אלס א טהייל (פון דיין קריעגס־רויב),
זאָלסטו מיט דיינע בויגען־שטריק ציעלען אויף זייערע געזיכטער.
14 וועו ערהויבען, גאָט, מיט דיין מאַכט. מיר וועלען בעזינגען און לויבען
דיין שטאַרקייט.

כב PSAL. XXII. כב

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד: אֵלִי אֵלִי לָמָה
3 עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי: אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם
4 וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דֳמִיָּה לִי: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב
ה תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ:
6 7 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ: וְאָנֹכִי תוֹלַעַת
8 וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי־עָם: כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי
9 יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ: גַּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ
י כִּי חָפֵץ בּוֹ: כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבֶּטֶן מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי:
11 12 עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה: אַל־תִּרְחַק
13 מֶמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי אֵין עוֹזֵר: סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים
14 אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי: פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג:
טו כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג
16 נָמַס בְּתוֹךְ מֵעָי: יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ | כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מְדֻבָּק מַלְקוֹחָי
17 וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי: כִּי־סְבָבוּנִי כְלָבִים עֲדַת מְרֵעִים
18 הִקִּיפוּנִי כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי: אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ
19 יִרְאוּ־בִי: יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל:
כ 21 וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: הַצִּילָה
22 מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי: הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה
23 וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי: אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל
24 אֲהַלְלֶךָּ: יִרְאֵי יְהוָה | הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ
כה וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת
26 עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ: מֵאִתְּךָ
27 תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו: יֹאכְלוּ עֲנָוִים |
28 וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד: יִזְכְּרוּ |
וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־
29 ל מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם: כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: אָכְלוּ
וַיִּשְׁתַּחֲווּ | כָּל־דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר

קאפיטעל כב

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס געזאנגען וועגען די קראפט פון מארגען־
2 שטערגען. „מיין גאט! וואַרום האַסטו מיר פערלאָזען? וואַרום זיינען
מיינע געשרייען וויייט פון הילפע?
3 מיין גאָט! איך רופ דיר טענליך אין דו ענטפערסט ניט, אויך ביי נאכט
4 שווייג איך ניט. און דו, הייליגער, בעזיצט דעם שטאָלץ פון ישראל —
5 אין דיר זיינען אָנגעטרויט געווען אונזערע עלטערען, זיי זיינען אָנגע־
6 טרויט געווען און דו האָסט זיי גערעטעט; וועו זיי האָבען צו דיר
געשריען זיינען זיי געהאָלפען געוואָרען, וועו זיי האָבען פערטרויט אויף
7 דיר האָבען זיי קיין שאנד נעהאט. אָבער איך וואָרים און אונמענש
בין א לעסטער פון מענשען און צו שאנדע געמאכט פון פעלקער —
8 אלע וואָס זעהען מיר לאכען פון מיר, זיי עפענען די ליפען און שאקלען
9 מיט׳ן קאָפ: „יעדער האָפט צו גאָט ער זאל איהם רעטטען, ער
10 העלפט אָבער נאָר יענעם וועמען ער ליעבט" אָבער דו ביזט דאָך מיין
זיכערהייט זינט איך בין געבאָרען געוואָרען און ערנעהרט זיך פון מיין
11 מוטער׳ס ברוסט, אויף דיר בין איך אַרויפגעוואָרפען געוואָרען זינט
איך בין נעבוירען, זינט איך בין ארוים פון מיין מוטער׳ס לייב ביזטו
12 מיין גאָט. דערווייטער זיך ניט פון מיר וואַן אין אונגליק איז נאָהענט
13 און עס איז קיין העלפער ניטאָ. עס האָבען מיר ארומנערינגעלט גרוי־
סע אָקסען, גרויסע אָקסען פון בשן האָבען מיר ארומגעקרייזט,
14 זיי האָבען אויף מיר זייער מויל געעפענט ווי א רויבגירינער און בריללענ־
15 דער לייב. איך בין אויסגערונען ווי וואסער, אלע גלידער מיינע זיינען
אָבגעזונדערט, מיין הארץ איז אין מיר געוואָרען ווי א שמעלצינגער
16 וואקס. מיין קראפט איז טרוקען ווי א שערבעל, מיין צונג איז אייי־
נעדארט אן מיין נומען, דאָס וועט פון מיר מאכען טוידט־שטוים.
17 עס האָבען זיך ארום מיר ארומגעקליעבען הינד, א געמיינדע פערברעכער
האָבען מיר ארומגערינגעלט ווי א לייב, מיינע הענד און פיס.
18 איך צעהל אלע ביינער מיינע, זיי קוקען מיר אן און בעטראכטען מיר.
19 מיינע קליידער צוטהיילען זיי פאר זיך, זיי ווארפען גורל אויף מיין אָנ־
קליידונג.
20 אָבער דו גאָט, שטעה ניט פון ווייטען; ברענג שנעל מיין הילף, מיין
21 מעכטינער! רעטע מיין לעבען פון׳ם שווערד, מיין עלענדע זעלע
22 פון׳ם הונד. העלף מיר פון לייב׳ס מויל אזוי ווי דו האָסט מיר גע־
23 ענטפערט פון די רמים׳ם הערנער. איך וועל מיינע פרייגד וועגען דיין
בערוף דערצעהלען, אין א פערזאמלונג וועל איך דיר ריהמען.
24 לויבט איהם, נאָט׳ס־פאָרכטיגע; גיט איהם עהרע אלע יעקב׳ס קינדער
25 און ציטערט פאר איהם אלע קינדער ישראל׳ס. ער פראכטעט ניט און
פערוואַרפט ניט דאָס געבעט פון אונטערדריקטען, ער פערבאָרגט ניט
זיין נעזיכט פון איהם — וועו ער שרייט צו איהם הערט ער.
26 מיין לויב צו דיר (וועל איך זאָגען) אין א גרויסע פערזאמלונג, איך וועל
מיינע פערשפרעכונגען אין פולען בעצאָהלען אין אנוועזענהייט פון די
27 וואָס רעספעקטירען איהם. זאָלען די עלענדע עסען און זאט זיין, עס
לויבען גאָט די וועלכע זוכען איהם — אייער הארץ וועט אימער נעזונד
28 זיין. זיי וועלען זיך בערענקען און צוריקקומען צו גאָט פון אלע עקען
וועלט, עס וועלען זיך פאר דיר בוקען אלע פאמיליען פון נאציאָנען.
29 וואַרום די רעגיערונג נעהערט צו גאָט — ער איז דער הערשער איבער
30 די פעלקער. נאָכ׳ן עסען בוקען זיך צו איהם אלע וואָס נעניסען די פעטע
פון דער ערד. פאר איהם קניהען זיך אלע וואָס זיינען ניעדעריג צו דער
ערד און זעטיגט ניט זיין זעעלע.

כב PSAL. XXII. כב

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד: אֵלִי אֵלִי לָמָה
3 עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי: אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם
4 וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דֳמִיָּה לִי: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב
ה תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ:
6 7 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ: וְאָנֹכִי תוֹלַעַת
8 וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי־עָם: כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי
9 יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ: גֹּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ
י כִּי חָפֵץ בּוֹ: כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבֶּטֶן מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי:
11 12 עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה: אַל־תִּרְחַק
13 מֻמִּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי אֵין עוֹזֵר: סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים
14 אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי: פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג:
טו כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג
16 נָמַס בְּתוֹךְ מֵעָי: יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ ו כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מְדֻבָּק מַלְקוֹחָי
17 וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי: כִּי־סְבָבוּנִי כְלָבִים עֲדַת מְרֵעִים
18 הִקִּיפוּנִי כָּאֲרִי יָדַי וְרַגְלָי: אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ
19 יִרְאוּ־בִי: יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל:
כ 21 וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: הַצִּילָה
22 מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי: הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה
23 וּמִקַּרְנֵי רֵמִים עֲנִיתָנִי: אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל
24 אֲהַלְלֶךָּ: יִרְאֵי יְהוָה ו הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ
כה וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת
26 עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ: מֵאִתְּךָ
27 תְּהִלָּתִי בְקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו: יֹאכְלוּ עֲנָוִים ו
28 וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד: יִזְכְּרוּ ו
וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אֶרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־
29 ל מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם: כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: אָכְלוּ
וַיִּשְׁתַּחֲווּ ו כָּל־דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר

קאפיטעל כב

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס נעזאנגען וועגען די קראפט פון מארגען־
2 שטערען. „מיין גאָט ! וואָרום האָסטו מיר פערלאָזען ? וואָרום זיינען
מיינע נעשרייען ווייט פון הילפע ?
3 מיין גאָט ! איך רוף דיר טעגליך אָן דו ענטפערסט ניט, אויך ביי נאַכט
4 שוויג איך ניט. אָן דו, הייליגער, בעזיצט דעם שטאָלץ פון ישראל —
5 אָן דיר זיינען אָנגעטרויט געווען אונזערע עלטערען, זיי זיינען אָנגע־
6 טרויט געווען אָן דו האָסט זיי גערעטעט ; וועגן זיי האָבען צו דיר
נעשרייען זיינען זיי געהאָלפען געוואָרען, וועגן זיי האָבען פערטרויט אויף
7 דיר האָבען זיי קיין שאַנד נעהאַט. אָבער איך וואָרים אָן אונמענש
בין א לעסטער פון מענשען אָן צו שאַנדע נעמאַכט פון פעלקער —
8 אַלע וואָס זעהען מיר לאַכען פון מיר, זיי עפענען די ליפען אָן שאָקלען
9 מיט׳ן קאָפ : „יעדער האָפט צו גאָט ער זאָל איהם רעטען, ער
10 העלפט אָבער נאָר יענעם וועמען ער ליעבט" אָבער דו ביזט דאָך מיין
זיכערהייט זינט איך בין געבאָרען געוואָרען אָן ערנעהרט זיך פון מיין
11 מוטער׳ס ברוסט, אויף דיר בין איך אַרויפגעוואָרפען געוואָרען זינט
איך בין נעבוירען, זינט איך בין ארוים פון מיין מוטער׳ס ליב ביזטו
12 מיין גאָט. דערווייטער זיך ניט פון מיר וועז אן אונגליק איז נאָהענט
13 אָן עס איז קיין העלפער ניטאָ. עס האָבען מיר ארומגערינגעלט נרוי־
סע אָקסען, גרויסע אָקסען פון בשן האָבען מיר ארומגעקרייזט,
14 זיי האָבען אויף מיר זייער מויל געפענט ווי א רויבגירינגער אָן בריללען־
15 דער לייב. איך בין אויסגערונען ווי וואַסער, אַלע גלידער מיינע זיינען
אָבנעזונדערט, מיין הארץ איז אין מיר נעוואָרען ווי א שמעלצינער
16 וואקס. מיין קראפט איז טרוקען ווי א שערבל, מיין צונג איז אייג־
נעראַרט אָן מיין גומען, דאָס וועט פון מיר מאַכען טוידט־שטוים.
17 עס האָבען זיך ארום מיר ארומגעקליעבען הינד, א נעמיינדע פערברעכער
האָבען מיר ארומגערינגעלט ווי א לייב, מיינע הענד אָן פיס.
18 איך צעהל אַלע ביינער מיינע, זיי קוקען מיר אָן אָן בעטראַכטען מיר.
19 מיינע קלייַדער צוטהיילען זיי פאַר זיך, זיי וואַרפען גורל אויף מיין אָנ־
קלייַדונג.
20 אָבער דו גאָט, שטעה ניט פון ווייטען ; ברענג שנעל מיין הילף, מיין
21 מעכטיגער ! רעטע מיין לעבען פונ׳ם שווערד, מיין עלענדע זעעלע
22 פונ׳ם הונד. העלף מיר פון לייב׳ס מויל אזוי ווי דו האָסט מיר נע־
23 ענטפערט פון די רמים׳ס הערנער. איך וועל מיינע פרייַנד וועגען דיין
בערוף דערצעהלען, אין א פערזאַמלונג וועל איך דיר ריהמען.
24 לויבט איהם, גאָט׳ס־פאַרכטיגע ; ניט איהם עהרע אַלע יעקב׳ס קינדער
25 און ציטערט פאר איהם אַלע קינדער ישראל׳ס. ער פראַכטעט ניט און
פערוואַרפט ניט דאָס נעבעט פון אונטערדריקטען, ער פערבאַרגט ניט
זיין נעזיכט פון איהם — וועז ער שרייט צו איהם הערט ער.
26 מיין לויב צו דיר (וועל איך זאָגען) אין א גרויסע פערזאַמלונג, איך וועל
מיינע פערשפרעכונגען אין פולען בעצאָהלען אין אנווועזנהייט פון די
27 וואָס רעספעקטירען איהם. זאָלען די עלענדע עסען און זאָט זיין, עס
לויבען גאָט די וועלכע זוכען איהם — אייער הארץ וועט אימער נעזונד
28 זיין. זיי וועלען זיך בערענקען און צוריקקומען צו גאָט פון אַלע עקען
וועלט, עס וועלען זיך פאר דיר בוקען אַלע פאַמיליען פון נאציאָנען.
29 וואָרום די רעניירונג נעהערט צו גאָט — ער איז דער הערשער איבער
30 די פעלקער. נאָכ׳ן עסען בוקען זיך צו איהם אַלע וואָס נעניסען די פעטע
פון דער ערד. פאר איהם קניהען זיך אַלע וואָס זיינען ניעדעריג צו דער
ערד און זעטיגט ניט זיין זעעלע.

31 וְנַפְשׁוֹ לֹא חָיָה: זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר לַאדֹנָי לַדּוֹר:
32 יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה:

כג PSAL. XXIII. כג

2 א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי
3 עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק
4 לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־
ה אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי
6 שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב
וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:

כד PSAL. XXIV. כד

א לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ:
2
3 כִּי הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי־יַעֲלֶה־
4 בְהַר יְהוָה וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב
ה אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא
6 בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו
7 מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ
8 פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה
9 עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם
י וְשֶׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

כה PSAL. XXV. כה

2 א לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא: אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־
3 אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ אוֹיְבַי לִי: גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ
4 הַבּוֹגְדִים רֵיקָם: דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אָרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי:
ה הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ
6 קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם
7 הֵמָּה: חַטֹּאוֹת נְעוּרַי וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־
לִי־

כד 4. v. 1 ועיין ibid. נפשי ק׳ 6. v. דרשיו קרי כ״ה 7. v. מלא ו

31 „די קינדער וועלען איהם דיענען — ווערט געערדט וועגען צוקונפט צו
32 גאָט — זיי וועלען קומען און איבערדערצעהלען זיין גערעכטיגקייט
וואָס ער האָט געטהאָן צום צוקינפטיגען פאָלק".

קאַפּיטעל כג

1 דוד'ס א געזאַנג. אַז גאָט איז מיין שפּייזער וועט מיר נישט פעהלען.
2 אין גראָז־וואָהנונגען וועט ער מיר לאָגען לייגען, נעבען א רוהיגען וואַסער
3 וועט ער מיר ביהרען. מיין זעעלע וועט ער ערקווייקען, ער וועט מיר
אין ריכטיגע וועגען פיהרען ווי עס פאַסט פאר זיין נאָמען.
4 זאָגאר וען איך געה אין טיעפע פינסטערנים שרעק איך זיך ניט פאר
אן אונגליק — ווייל דו ביזט מיט מיר ; דיין שטעקען און דיין שטיצע,
5 ביידע טרייסטען מיר. דו גרייטסט מיר צו א טיש קעגען מיינע
פיינדע, מיין קאָפּ מאַכסטו פעט מיט אויל און מיין בעכער מיט נע־
6 טראַנק נאָר גוטס און גנאד זאָלען מיר נאָכגעהן צייט מיין לעבען, און
מיין צוריקקומען אין גאָט'ס הויז זאָל זיין אויף לאַנגע יאָהרען.

קאַפּיטעל כד

1 דוד'ס א געזאַנג. צו גאָט בעלאַנגט די ערד און אַלעס מיט וואָס זי איז
פול — די וועלט מיט אַלע איהרע איינוואָהנער.
2 וואָרום ער האָט איהר געגרינדעט אויף ים'ען און פעסט געשטעלט אויף
טייכען.
3 ווער קען אַרויפגעהען אויף גאָט'ס בארג ? ווער קען שטעהן אויף זיין
הייליגען אָרט ?
4 דער וואָס האָט ריינע הענד און א קלאָהרע הארץ, דער וואָס האָט ניט גע־
שטרעבט צו פאַלשקייט און האָט ניט געשוואָרען פאר בעטרוג.
5 ער וועט בעקומען א ברכה פון גאָט, און גערעכטיגקייט פון'ס גאָט וואָס
העלפט איהם.
6 אַזא דאָרף אימער זיין אין דער רייהע פון זיינע בעלעהרער, פון דיינע
הויפט־פאָרשער, יעקב.
7 הויבט אויף, טהויערען, אייערע קעפ וועלען זיך אויפהויבען די אַלטע
טהירען, אום עס זאָל אַרייגקומען דער געהרטער קעניג.
8 ווער איז דאָס דער געהרטער קעניג ? — דער שטאַרקער און מעכטיגער
גאָט : גאָט דער קריעגס־העלד !
9 הויבט אויף, טהויערען, אייערע קעפ, הויבט זיך אויף אויף איהר אַלטע
טהירען, אום עס זאָל אַרייגקומען דער געהרטער קעניג ?
10 ווער איז דאָס דער געהרטער קעניג ? — גאָט פון אַרמעען, ער איז אי־
מער דער געהרטער קעניג.

קאַפּיטעל כה

1 דוד'ס. צו דיר, א גאָט, שטרעבט מיין זעעלע.
2 מיין גאָט ! אויף דיר בין איך פערטרויט, לאָז מיר ניט פערשעהמט
ווערען ; זאָלען זיך מיינע פיינד ניט פרעהען אויף מיר.
3 אויך קיינער פון די וואָס האָפען צו דיר זאָלען ניט פערשעהמט ווערען—
זאָלען פערשעהמט ווערען די וועלכע זיינען טריילאָז אָהנע נוצען.
4 ערקלעהר מיר, גאָט, דיינע וועגען ; בעלעהרען מיר וועגען דיינע שטע־
גען.
5 פיהר מיר אין דיין וואהרהייט און בעלעהרען מיר, וואָרום דו ביזט דער
גאָט וואָס העלפט מיר ; צו דיר האָף איך אימער.
6 געדענק דיין בארמהערציגקייט, גאָט, אויך דיינע גנאדע, ווי זיי זיינען
אימער געווען.
7 די זינד פון מיין יוגענד אויך מיינע פערברעכענס זאָלסטו ניט געדענ־
קען ; לויט דיין גוטסקייט דערמאָן מיר נור צולייב דיין גוטס, א גאָט !

לְ־אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה: טוֹב וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה 8
חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ: יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ: 9
כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו: י
לְמַעַן שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא: מִי זֶה הָאִישׁ 11 12
יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר: נַפְשׁוֹ בְּטוּב תָּלִין וְזַרְעוֹ 13
יִירַשׁ אֶרֶץ: סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם: עֵינַי 14 טו
תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי: פְּנֵה־אֵלַי 16
וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי: צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מְמֹצוּקוֹתַי 17
הוֹצִיאֵנִי: רְאֵה־עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאותָי: רְאֵה אוֹיְבַי 18 19
כִּי־רַבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־ כ
אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בָךְ: תֹּם־וְיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ: פְּדֵה־ 21 22
אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו:

כו PSAL. XXVI.

לְדָוִד | שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְתֻמִּי הָלַכְתִּי וּבַיהוָה בָּטַחְתִּי א
לֹא אֶמְעָד: בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְפָה כִלְיוֹתַי וְלִבִּי: כִּי־ 2 3
חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ: לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־ 4
מְתֵי־שָׁוְא וְעִם־נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא: שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים ה
וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב: אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־ 6
מִזְבַּחֲךָ יְהוָה: לַשְׁמֵעַ בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ: 7
יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ: אַל־תֹּאסֵף 8 9
עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי: אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם י
זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה שֹׁחַד: וַאֲנִי בְתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי: 11
רַגְלִי עָמְדָה בְּמִישׁוֹר בְּמַקְהֲלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה: 12

כז PSAL. XXVII.

לְדָוִד | יְהוָה | אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְהוָה מָעוֹז חַיַּי א
מִמִּי אֶפְחָד: בְּקָרֹב עָלַי | מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי צָרַי 2
וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ: אִם־תַּחֲנֶה עָלַי | מַחֲנֶה 3

לא־

כה כו ז ‖ פתח באחנח 18. ‖ מלא ו כז 1. ‖ פתח באחנח 2. ‖ יתיב ס

8 גאָט איז גוט און אויפריכטיג, דערפאַר ווייזט ער זאַנאַר די זינדיגער אַ
9 וועג. ער פיהרט די ענדער לויט דאָס נעריכט און ערקלאהרט די
10 דעמיטהינע זיין וועג. אַלע וועגען גאָט'ס זיינען גנאדע און וואהרהייט
11 פאר די וואָס היטען זיין בונד און זיינע בעפעהלען. צוליעב דיין נאָ־
12 מען, גאָט, פערגיעב מיינע זינד אַבוואָהל עס איז גיעל. ווער עס איז
אַ מענש, אַ גאָט'ס־פאָרכטינער, יענעם ווייזט ער וועלכען וועג ער זאָל
13 אויסקלייבען. ער אַליין וועט אין גוטס פערברענגען און זיין קינד וועט
14 בעזיצען דאָס לאַנד. גאָט'ס נעהיימניסען און זיין בונד איז פאר די
15 וואָס פירכטען איהם אום זיי בעקאַנט צו מאַכען. מיין בליק איז אימער
געוועגדעט צו גאָט, ווארום ער נעהמט ארויס מיינע פים פון נעץ.
16 וועגדע זיך צו מיר און בענאדיג מיר ווארום איך בין עלענד און ניע־
17 דערגעשלאָגען. דער פערדרום פון מיין האַרצען איז גרויס, פון מיין
18 נויטה נעהם מיר ארויס. בעטראַכט מיין עלענד און מיה, און פערצייה
19 אַלע מיינע זינד. זעה וויפיעל מיינע פיינד זיינען, און ווי נעפעהרליך
20 זיי האַסען מיר ! היט מיין זעעלע און רעטע מיר, אום איך זאָל ניט
פערשעהמט ווערען — איך בין דאָך פערטרויט אויף דיר.
21 אונשולד און אויפריכטיגקייט בעהיטען מיר, ווייל איך האָף צו דיר.
22 בעפריי, אַ גאָט, ישראל פון אַלע זיינע ליידען !

קאַפּיטעל כו

1 דוד'ס. אורטהייל מיר, גאָט ! מיין אויפפיהרונג איז אונשולדיג און אויף
2 גאָט בין איך פערטרויט — איך וועל ניט וואַנקען. פרוביר מיר, גאָט !
און פרוף מיר אוים — לייטער אוים מיינע ניערען און מיין האַרץ,
3 וואַרום דיין גנאָד איז פאר מיינע אויגען זינט איך נעה אין דיין וואָהר־
4 הייט. איך בין ניט נעזעסען צוואַמען מיט פאַלשע מענשען, און מיט
5 פערשטעלטע קום איך זיך ניט צונויף. איך האַס די פערזאַמלונג פון
שלעכטע מענשען, און מיט פערברעכער זיץ איך ניט צוזאַמען.
6 איך וואַש מיינע הענד מיט אונשולד און נעה ארום דיין מזבח, גאָט.
7 אום מיט מיין שטימע אויסצודריקען אַ דאַנק, און צו דערצעהלען אַלע
דיינע וואונדער.
8 איך ליעב, אַ גאָט, דיין וואָהנונג — דיין הויז, זאָנאַר דעם אָרט וואו עס
רוהט דיין עהרע.
9 פערניכטע ניט מיין זעעלע מיט זינדיגע, און מיין לעבען מיט בלוט־
מענשען.
10 וועמעס לינקע האַנד איז מיט בעטרוג פול, און זייער רעכטע האַנד איז
פול מיט בעשטעכונג (שחד).
11 אָבער איך גאָה זיך מיר אין מיין אונשולד — בעפריי מיר און בענא־
דיג מיר.
12 מיין פוס איז אימער אויפ'ן גלייכען וועג נעשטאַנען, אין פערזאַמלונגען
לויב איך גאָט.

קאַפּיטעל כז

1 דוד'ס. און גאָט איז מיין ליכט און מיין הילף, פאר וועמען זאָל איך זיך
שרעקען ? ! אז גאָט איז מיין לעבענס־בעשיצער, פאר וועמען זאָל איך
פורכט האָבען ? !
2 וועו שלעכטע מענשען קומען נאָהענט צו מיר מיין פלייש צו פרעסען,
ד. ה. מיינע בעדריקער און פיינדע — וועלען זיי נעשטרויכלט און פא־
לען.
3 אז עס וועט ארום מיר לאַגערען אַן ארמעע, האָט מיין האַרץ קיין שרעק
ניט ; וועט קעגען מיר זיך אויפהויבען אַ קריעג בין איך פערטרויט
אויף דיעזעם :

לֹא־יָרֵא לִבִּי אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ׃
4 אַחַת ׀ שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־
יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ׃
ה כִּי יִצְפְּנֵנִי ׀ בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר
6 יְרוֹמְמֵנִי׃ וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל־אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאָזְבְּחָה
7 בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃ שְׁמַע־
8 יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי׃ לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי
9 אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀ מִמֶּנִּי אַל־תַּט
בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי
יִשְׁעִי׃ כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃ הוֹרֵנִי יְהוָה
12 דַּרְכֶּךָ וְנַחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי׃ אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ
13 צָרָי כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וְיִפַּח חָמָס׃ לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי
14 לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ קַוֵּה אֶל־יְהוָה חֲזַק
וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהוָה׃

כח Psal. XXVIII.

א לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה ׀ אֶקְרָא צוּרִי אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי פֶּן־תֶּחֱשֶׁה
2 מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר׃ שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי
3 אֵלֶיךָ בְּנַשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃ אַל־תִּמְשְׁכֵנִי עִם־
רְשָׁעִים וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־רֵעֵיהֶם וְרָעָה
4 בִּלְבָבָם׃ תֵּן לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה
ה יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם׃ כִּי לֹא יָבִינוּ אֶל־
6 פְּעֻלֹּת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יֶהֶרְסֵם וְלֹא יִבְנֵם׃ בָּרוּךְ
7 יְהוָה כִּי־שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ יְהוָה ׀ עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח
8 לִבִּי וְנֶעְזַרְתִּי וַיַּעֲלֹז לִבִּי וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ׃ יְהוָה עֻזָּמוֹ
9 וּמָעוֹז יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא׃ הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־
נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃

מזמור

כח 4. v. פתח באתנח 5. v. בסכו קרי 13. v. נקד
מלמטה ומלמעלה חוץ מן ר׳ שלא נקד אלא מלמטה

4 דאָס אייגציגע וואָס איך האָב פון גאָט געבעטען — מיין גאַנצען לעבענס־
לויף זאָל איך פערברענגען אין גאָט'ס הויז, אום צו זעהען די געטליכע
אנגענעהמליכקייט און בעזוכען זיין טעמפּעל.
5 ער זאָל מיר בעהאלטען אין זיין ביידעל, אין א אונגליקס־טאָג זאָל ער מיר
פערבאַרגען טיף אין זיין געצעלט, אויף א פעלז זאָל ער מיר אַרויפ־
הויבען.
6 יעצט קען איך אויפהויבען מיין קאָפּ אויף מיינע פיינד אַרום מיר, איך
וועל שעכטען אין זיין געצעלט יובעל־שעכטונג — איך וועל זינגען און
לויבען גאָט.
7 הער אויס, א גאָט, מיין רופענדע שטימע, בענאדיג מיר און ענטפער מיר.
8 אויף דיין „זוכט מיין געזיכט" ! ענטפערט מיין האַרץ : „דיין געזיכט,
א גאָט, זוך איך".
9 פערבאַרג־זשע ניט דיין געזיכט פון מיר, ווייך ניט אָב דיין קנעכט מיט
צאָרן ; אימער ביזטו מיין הילף געווען, פערוואַרף מיר ניט און פערלאָז
מיר ניט, מיין גאָט מיין העלפער !
10 זינט מיין פאָטער און מוטער האָבען מיר פערלאָזען, האָט מיר גאָט
אונטער זיין שוץ אריינגענומען.
11 בעלעהר מיר, גאָט, דיין וועג, און פיהר מיר אויפ'ן גלייכען שטעג צוליעב
מיינע פיינד.
12 גיב מיר ניט איבער צום וויללען פון מיינע בעדריקער, וואָרום עס זייגען
אויף מיר אויפגעשטאַנען פאַלשע עדות, וועלכע ריידען אונרעכט.
13 וועז איך וואָלט ניט גענלויבט און נעזעהען גאָט'ס גוטס, וואָלט איך שוין
ניט געווען בייס לעבען אינ'ם לאנד.
14 האָף צו גאָט ! זיי פעסט און פאַס מוטה אין האַרצען — אימער האָף
צו גאָט !

קאַפּיטעל כח

1 דוד'ס. דיר, גאָט, רוף איך „מיין פעלזענפעסטונג", זיי ניט שווייגענד
וועגען מיר ; אויב דו וועסט שווייגען וועגען מיר וועל איך בערגלייכט
ווערען צו די וואָס געהען אין גרוב.
2 הער אויס מיין בעטענדע שטימע וועז איך שריי צו דיר, וועז איך הויב
אויף מיינע הענד צו דיין הייליגען טעמפּעל.
3 ציה מיר ניט אריין מיט פערבראכער אָדער אונרעכט־טהוער, די וועלכע
רעדען פריעדליך מיט זייער פריינד און אין האַרצען טראַכטען זיי
שלעכט.
4 גיב זיי לויט זייערע טהאַטען און לויט זייערע שלעכטע האַנדלונגען ;
גיב זיי לויט זייערע הענד אַרבייט — צאָהל זיי נאָך זייער פערדיענסט.
5 קוים בעטראַכטען זיי ניט גאָט'ס טהאַטען און די ארבייט פון זיינע
הענד, זאָל ער זיי צוברעכען און ניט אָב־בויען.
6 געלויבט איז גאָט וויל ער האָט געהערט מיין בעטענדע שטימע.
7 גאָט איז מיין פעסטונג און מיין פאַנציר, וועז מיין האַרץ איז אויף איהם
פערטרויט ווער איך געהאָלפען ; דאָז איז מיין האַרץ דערפרעהט און
איך בעדאַנק איהם מיט מיין ליעד.
8 גאָט שטיצט (יעדער'ן פון) זיי וואָס איז א שטאַרקע הילף פאר זיין גע־
זאַלבטען.
9 העלף דיין פאָלק און בענש דיין אייגענטהום, שפּייז זיי און האַלט זיי
אויס אימער.

כט PSAL. XXIX. כט

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד א
וָעֹז: הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־ 2
קֹדֶשׁ: קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־ 3
מַיִם רַבִּים: קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר: קוֹל 4
יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם 6
כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיֹון כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים: קוֹל־יְהוָה חֹצֵב 7
לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר 8
קָדֵשׁ: קוֹל יְהוָה | יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ 9
כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ ׃
לְעוֹלָם: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה | יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: 11

ל PSAL. XXX. ל

מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי א 2
וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי: יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: 3
יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי בוֹר: זַמְּרוּ 4
לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים 6
בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה: וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי 7
בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהָרְרִי עֹז 8
הִסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל: אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל 9
אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן: מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת הֲיוֹדְךָ ׃
עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ: שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי יְהוָה הֱיֵה | עֹזֵר 11
לִי: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי 12
שִׂמְחָה: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי 13
לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

לא PSAL. XXXI. לא

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה א 2
לְעוֹלָם בְּצִדְקָתְךָ פַּלְּטֵנִי: הַטֵּה אֵלַי | אָזְנְךָ מְהֵרָה 3

הצילני

ל 4. ע מלאי קמי

קאפיטעל כט

1 דוד׳ס א נעזאנג. גיט עהרע צו גאָט, איהר קינדער פון מעכטיגע ! גיט
2 צו גאָט עהרע און מאכט ! גיט צו גאָט די עהרע פון זיין נאָמען, בוקט
3 זיך צו גאָט אין פּרעכטיגען הייליגטהום ! גאָט׳ס שטימע איז אויפ׳ן
וואסער, — דער געהרטער גאָט מאכט דונערן ; די גאָטהייט איז אויף
4 די גרויסע וואסערן. גאָט׳ס שטימע איז אין יעדער קראפט, גאָט׳ס
5 שטימע איז אין יעדער פּראכט. גאָט׳ס שטימע ברעכט צעדערן, גאָט
6 צושמעטערט די צעדערן פון לבנון, און מאכט זיי שפּרינגען ווי קעל־
7 בער — דעם לבנון און שריון ווי די יונגע איינהאָרנס. גאָט׳ס שטימע
8 האָקט אוים פלאָמען פייער. גאָט׳ס שטימע מאכט אויפציטערן דעם
מדבר, גאָט מאכט אויפציטערן די וויסטע קדש.
9 גאָט׳ס שטימע צוטרייסלט די אייכענבוימער און ענטבלעטערט וועלדער,
און אין זיין טעמפּל זאגט אלעס וועגען זיין עהרע.
10 גאָט האָט רעגיערט אין דער צייט פון מבול און גאָט וועט אייביג אלס
קעניג רעגיערן.
11 גאָט וועט זיין פאָלק בעשענקען מיט מאכט — גאָט וועט זיין פאָלק
בענשען מיט פריעדען.

קאפיטעל ל

1 א נעזאנג. דוד׳ס ליער צום הויז איינווייהונג.
2 איך לויב דיר, גאָט, וויל דו האָסט מיר ערהויבען און האָסט מיינע פיינד
ניט ערפרעהט אויף מיר.
3 עוויגער, גאָט מיינער ! וועז איך האָב צו דיר געשריען האָסטו מיר
געהיילט.
4 גאָט ! דו האָסט מיין לעבען פון העלישע קראנקהייט געהיילט, דו
האָסט מיר געזונד געמאכט פון מיין שטערבליכע קראנקהייט.
5 זינגט צו גאָט, זיינע פרומע, און לויבט זיין הייליגען עראינערונג.
6 וואָרום איינעבליקליך איז זיין צאָרן, אָבער לעבען איז זיין שטענדיגער
פערלאָנג ; אויב אין אוועגד איז פערבליעבען א געווייַן, וועלט אין פריה־
מארגען א געזאנג.
7 וועז איך האָב רוהיג געלעבט האָב איך געדענקט : „איך וועל קיינמאל
ניט וואנקען" !
8 אָבער מיט דיין גוילען, גאָט, האָסטו געמאכט וואנקען מיין שטארקען
בארג — דו האָסט נור דיין געזיכט פערבארגען בין איך דערשראָקען גע־
וואָרען.
9 צו דיר, א גאָט, רוף איך ; נור בייַ גאָט בעט איך :
10 וואָס פאָר נוצען איז אין מיין שווייגען, אראבגעהענדיג אין גרוב ?
וועט דיר לויבען די שטויב ? ווער וועט דיין וואהרהייט דערצעהלען ?
11 הער אויס, א גאָט, און בענאדיג מיר ; זיי, גאָט, מיין העלפער !
12 מיין קלאָג האָסטו אומגעביטען פאָר מיר אויף א טאנץ, דו האָסט אָבגע־
בונדען מיין זאק־קלייד און אָנגעגורט מיר מיט פרייד ;
13 אום די עהרע זאל צו דיר זינגען אָהן אויפהער — מיין גאָט ! איך
וועל דיר אימער דאנקען.

קאפיטעל לא

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס נעזאנגען.
2 אויף דיר, א גאָט, איז מיין פערטרויען, וועל איך נימאלס צו שאנדע
זיין ; רעטע מיר דורך דיין גערעכטיגקייט .
3 בייג צו מיר דיין אויער, רעטע מיר גיך ; זיי פאָר מיר א פעלזענפעס־
טונג, א בעפעסטיגטע הויז — אום צו העלפען מיר.

הַצִּילֵנִי חֲיֵה לִי ו לְצוּר־מָעוֹז לְבֵית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃
4 כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה וּלְמַעַן שִׁמְךָ תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי׃
ה 6 תּוֹצִיאֵנִי מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי כִּי אַתָּה מָעוּזִּי׃ בְּיָדְךָ אַפְקִיד
7 רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת׃ שָׂנֵאתִי הַשֹּׁמְרִים
8 הַבְלֵי־שָׁוְא וַאֲנִי אֶל־יְהוָה בָּטָחְתִּי׃ אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה
9 בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת־עָנְיִי יָדַעְתָּ בְצָרוֹת נַפְשִׁי׃ וְלֹא
י הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד־אוֹיֵב הֶעֱמַדְתָּ בַמֶּרְחָב רַגְלָי׃ חָנֵנִי יְהוָה
11 כִּי צַר־לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס עֵינִי נַפְשִׁי וּבִטְנִי׃ כִּי כָלוּ בְיָגוֹן
12 חַיַּי וּשְׁנוֹתַי בֶּאַנְחָה כָּשַׁל בַּעֲוֹנִי כֹחִי וַעֲצָמַי עָשցשׁוּ׃ מִכֹּל
צוֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה וְלִשְׁכֵנַי ו מְאֹד וּפַחַד לְמְיָדָעַי רֹאַי
13 בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃ נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי
14 אֹבֵד׃ כִּי שָׁמַעְתִּי ו דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב בְּהִוָּסְדָם
טו יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃ וַאֲנִי ו עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה
16 אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃ בְּיָדֶךָ עִתֹּתָי הַצִּילֵנִי מִיַּד־אוֹיְבַי
17 וּמֵרֹדְפָי׃ הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃
18 יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְמוּ לִשְׁאוֹל׃
19 תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי שֶׁקֶר הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה
כ וָבוּז׃ מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים
21 בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃ תַּסְתִּירֵם ו בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרְכְסֵי אִישׁ
22 תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה מֵרִיב לְשֹׁנוֹת׃ בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־הִפְלִיא
23 חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר׃ וַאֲנִי ו אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי
24 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ אֱהַבוּ
אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר
כה עֹשֵׂה גָּאוֹה׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

לב PSAL. XXXII.

2 א לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃ אַשְׁרֵי אָדָם
3 לֹא־יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃ כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי

בלו

ליא v. 5. דנש אחד שזק v. 14. סמך כארצה

4 ווארום דו ביזט מיין פעלז און מיין פעסטונג, און צוליעב דיין נאָמען
5 ווועסטו מיר פיהרען און לייטען. דו ווועסט מיר ארויספיהרען פון דעם
נעץ וואָס זיי האָבען פאר מיר בעהאלטען, ווארום דו ביזט מיין בעשיצער.
6 אין דיין האַנד גיעב איך איבער מיין גייסט; דו, גאָט, האָסט מיר
7 אימער בעפרייט — וואהרער גאָט. איך האָס די וואָס בעוואכען די
8 פאלשע נארישקייטען — מיין פערטרויען איז אויף גאָט. איך פרעה
זיך און בין צופריעדען מיט דיין גנאדע; דו האָסט געזעהען מיין
9 עלענד, דו ווייסט דאָך מיינע נויטהען. דו האָסט מיר ניט איבערגעגע־
בען אין פיינד'ס האנד, אויף א גערוימען פלאַץ האָסטו מיינע פיס גע־
10 שטעלט. בעגנאדיג מיר, גאָט, ווארום מיר איז זעהר ענג; פון ער־
גערנים איז פארוועלקט געוואָרען מיין אויג, מיין לייב און לעבען.
11 מיין לעבען איז אזוועק אין טרויער און מיינע יאָהרען אין זיפצען, אי־
בער מיינע זינד איז מיין קראפט געבראָכען און מיינע בייגער פער־
12 וועלקט. פון אלע מיינע בעדריקער ווער איך געלעסטערט. איך בין
א גרויסער לעסטער צו מיינע (שכנים) נאכבארען און א שרעק פאר אלע
וואָס קענען מיר — די וועלכע דערזעהען מיר אין גאָס ווייכען פון מיר.
13 איך בין פערגעסען פון יעדער האַרץ ווי א טוידטער, איך בין געוואָרען
ווי א צובראָכענע כלי.
14 ווען איך הער די רייד פון פיעל, נעהמט מיר ארום א שרעק; ווען זיי
אלע בעראטהען זיך וועגען מיר, ווילען זיי מיין לעבען נעהמען.
15 איך אָבער בין פערטרויט אויף דיר, גאָט! איך זאָג אימער: „דו
ביזט מיין גאָט"!
16 אין דיין האַנד איז מיין שיקזאל, רעטע מיר פון מיינע פיינד און פער־
פאלגער.
17 מאך לויכטיג דיין געזיכט צו דיין קנעכט, העלף מיר מיט דיין גנאדע.
18 זאל איך ניט פערשעהמט ווערען, גאָט, ווען איך רוף דיר; פארשעהמט
זאלען ווערען די פערברעכער און פארשטומט ווי די העלל.
19 זאלען פארשטומט ווערען די פאלשע ליפען וועלכע רעדען אויפ'ן גע־
רעכטען האַרטע רייד מיט שטאלץ און פעראכטונג.
20 ווי גרויס איז דיין גוטס וואָס דו האָסט באהאלטען פאר די וואָס פורכ־
טען פאר דיר! וואָס דו האָסט צוגעגרייט פאר די וואָס בעשיצען זיך
מיט דיר קעגען מענשען!
21 דו פערבאָרגסט זיי אין בעהעלטענים וואָס נאָר דו קענסט זעהען פון מענ־
שען'ס פערראָטה, דו בעהאלסט זיי אין א געצעלט פון צאנקעריש צונ־
גען.
22 געלויבט איז גאָט, וועלכער האָט מיר זיינע וואונדערליכע גנאדע גע־
ווייזען אין די בעלאגערטע שטאָדט.
23 ווען איך האָב שוין געראכט זייענדיג איבערהויפט: „איך בין פער־
שטויסען פון דיינע אויגען"! — דו האָסט אָבער אויסגעהערט מיין
בעטענדע שטימע ווען איך האָב צו דיר געשריען.
24 ליעבט גאָט, אלע זיינע פרומע, די גלויביגע היט גאָט אוים; ער בע־
צאהלט מיט'ן מאָאס די וואָס טהוען אלעם מיט שטאלץ.
25 זייט שטאַרק און זאל אייער האַרץ מוטהיג זיין, אלע וואָס האָפען צו גאָט.

קאָפיטעל לב

1 דוד'ס א בעטראכטונג. וואויל איז דעם וואָס זיין פערברעכען איז פער־
צייהעט און זיין זינד מעדעקט.
2 וואויל איז דעם מענשען וואָס גאָט רעכענט איהם ניט צו א זינד אויך
דעם וואָס האָט אין זיין גייסט קיין פאלשקייט.
3 ווען איך שווייג וועלקען מיינע גליעדער אויף ווען איך שריי — אימער.

בָּלוּ עֲצָמַי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי ו יוֹמָם וָלַיְלָה ו תִּכְבַּד 4
עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה׃ חַטָּאתִי ה
אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָה
וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֹן חַטָּאתִי סֶלָה׃ עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־ 6
חָסִיד ו אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא
יַגִּיעוּ׃ אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי 7
סֶלָה׃ אַשְׂכִּילְךָ ו וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵּלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ 8
עֵינִי׃ אַל־תִּהְיוּ ו כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג וָרֶסֶן עֶדְיָם 9
לִבְלוֹם בַּל קָרֵב אֵלֶיךָ׃ רַבִּים מַכְאֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ י
בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃ שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים 11
וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

לג PSAL. XXXIII.

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃ הוֹדוּ לַיהוָה א 2
בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃ שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ 3
נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃ 4
אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃ בִּדְבַר ה 6
יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם׃ כֹּנֵס כַּנֵּד 7
מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃ יִירְאוּ מֵיְהוָה כָּל־ 8
הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי 9
הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ יְהוָה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵגִיא מַחְשְׁבוֹת י
עַמִּים׃ עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר 11
וָדֹר׃ אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם ו בָּחַר לְנַחֲלָה 12
לוֹ׃ מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ 13
מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ הַיֹּצֵר יַחַד 14 פו
לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃ אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־ 16
חַיִל גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ׃ שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה 17
וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים 18
לְחַסְדּוֹ׃ לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב׃ נַפְשֵׁנוּ 19 כ

4 ווארום ווי טאג אזוי נאכט פרעסט אויף מיר דיין האנד, מיין זאפט איז
5 אימער פערביטען אויף זומער־דארונג. מיין זינד לאז איך דיר וויסען
און מיין פערברעכען פערדעק איך ניט, — איך האב בעשלאסען איך
וועל זיך שולדיג ערקלאהרען צו גאט אין מיינע זינד — דו אבער פער־
6 צייהעסט אימער מיינע זינד און פערברעכען. וועגען דיעזעם בעט
צו דיר יעדער פרומער, וועו ער האט נאר א געלענהייט, אז זיי זאלען
נאר אויף איהם ניט קומען ווי א פערפלייצונג פון פיעל וואסער.
7 דו ביזט מיין שוץ, פון יעדער בעדריקער היטסטו מיר, מיט רעטונגס־
8 ליעדער רינגעלסטו מיר אימער ארום. איך וועל דיר ערקלאהרען און
אנצייגען אין וועלכע וועג דו זאלסט גיהן, איך וועל דיר ווינקען מיט
9 מיין אויג. זייט ניט אונווייסעגד ווי א פערד אדער א מויל־עזעל וועל־
כער מען דארף דעם מויל פערצאמען איידער ער קומט נאהענט צו דיר.
10 דער פערברעכער האט פיעל שמערצען, אבער דער וואס איז פערטרויט
11 אויף גאט יענעם רינגעלט ארום גנאדע. פרעהט זיך, פרומע, און זייט
פרעהליך מיט גאט און דערפרעהט אלע אויפריכטיגע הערצער.

קאפיטעל לג

1 פרעהט זיך פרומע מיט גאט, די אויפריכטינע פאסט דאס ריהמען.
2 לויבט גאט מיט פיעדלען, מיט הארפען פון צעהן טענער זינגט צו איהם.
3 זינגט פאר איהם א נייע ליעד, מאכט א שהנע רוישענדע מעלאדיע.
4 דען גאט'ס ווארט איז אויפריכטיג און יעדער טהאט זיינער איז מיט ריכ־
טינקייט.
5 גאט ליעבט טונענד און גערעכטינקייט, אז דאס לאנד זאל מיט וואהל־
טהאט פול זיין.
6 דורך גאט'ס ווארט זיינען נעמאכט געוואָרען די הימלען, דורך דעם
אטהעם פון זיין מויל — אלע זייערע פלאנעטען.
7 ער נעהמט צוזאמען אין א בארג דאס ים־וואסער, אין זאמלונגען גיט ער
אריין די אבגרונדען.
8 עס פירכטען גאט אלע איינוואהנער פון לאנד, פאר איהם שרעקען זיך
אלע בעוואהנער דער וועלט ;
9 ווארום אז ער זאגט וואס, וועדט עס גלייך, אז ער גיט א בעפעהל איז
עס דויערהאפטיג.
10 גאט האט צובראכען דעם ראטה פון פעלקער, ער האט נעשטערט די
פלענער פון נאציאנען,
11 אבער גאט'ס ראטה בלייבט שטעהן אייביג, די פלענער פון זיין הארצען—
אויף דור־דורות.
12 וואויל איז דעם פאלק וואס דער עוויגער איז זיין גאט, דעם נאציאן וועל־
כען ער האט אויסערוועהלט אלס אייגענטהום פאר זיך.
13 וועו גאט קוקט פון הימעל זעהט ער אלע מענשענקינדער,
14 פון זיין פעסטען טהראן בעקוקט ער אלע איינוואהנער דער וועלט.
15 ער זעלבסט האט זייער הארץ בעשאפען, ער פערשטעהט אלע זייערע
טהאטען.
16 ניט דורך א צאהלרייכע ארמעע וועדט דער קעניג געהאלפען, דער העלד
וועדט ניט גערעטעט צוליעב זיין גרויסען קראפט ;
17 נוצלאז איז דער פערד צום זיעג — זאגאר מיט זיין גרויסען קראפט קען
ער ניט רעטען.
18 עס איז אבער נעגוג גאט'ס קוק אויף די וואס פירכטען איהם, פאר די
וואס האפען צו זיין גנאדע,
19 אום צו רעטען זיי פון טוידט און ערנעהרען זיי אין א הונגער.
20 אונזער זעלע האפט צו גאט, ער איז אונזער הילף און אונזער שוץ.

21 חִכְּתָה לַיהוָה עֲזָרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ
22 כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָּטָחְנוּ׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר
יִחַלְנוּ לָךְ׃

לד PSAL. XXXIV.

א לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃
2 אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ בַּיהוָה
3 תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃ גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי
4 וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל
6 מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃ הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ׃
7 זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃ חֹנֵה
8 מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב
9 יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃ יְרָאוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי
11 אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃ כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה
12 לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃ לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה
13 אֲלַמֶּדְכֶם׃ מִי־דָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת
14 טוֹב׃ נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃ סוּר
16 מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃ עֵינֵי יְהוָה אֶל־
17 צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃ פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית
18 מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃
19 כ קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃ רַבּוֹת
21 רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃ שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו
22 אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃ תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי
23 צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃ פּוֹדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־
הַחֹסִים בּוֹ׃

לה PSAL. XXXV.

2 א לְדָוִד ו רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַי לְחַם אֶת־לֹחֲמָי׃ הַחֲזֵק
3 מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃ וְהָרֵק חֲנִית וְסְגֹר לִקְרַאת

זף סמק 10. v. א נחה ל״ה 1.–v סוף סתומה

21 וואָרום מיט אירם פרעהט זיך אונזער הארץ, וואָן מיר זיינען פערטרויט
אויף זיין הייליגען נאָמען.
22 זאָל דיין גנאדע, ע גאָט, זיין אויף אונז, ווי מיר האָפען צו דיר.

קאַפּיטעל לד

1 דוד'ס. וואָן ער האָט פערלייקענט זיין פערשטאַנד פאַר אבימלך, וואָן
מען האָט אירם אַרויסגעטריבען אָן ער איז אַוועקגענאַנגען.
2 איך לויב גאָט צו יעדער צייט — שטענדיג איז זיין לויב אין מיין מויל.
3 מיט גאָט ריהמט זיך מיין זעלע, זאָלען הערען די דעמיטהיגע אָן זיין
4 פרעהליך. צוזאַמען מיט מיר מאַכט גרויס גאָט, לאָמיר צוזאַמען ער־
5 הויבען זיין נאָמען. וואָן איך האָב גאָט געבעטען האָט ער מיר געענט־
6 פערט, פון אַלע מיינע שרעקען האָט ער מיר גערעטעט. די וועלכע קו־
קען אויס אָן שטרעבען צו אירם, זייערע געזיכטער וועלען ניט פער־
7 שעהמט ווערען. גליייך ווי דער געדריקטער רופט הערט גאָט אָן רע־
8 טעט אירם פון אַלע זייערע אונגליקען. גאָט'ס מלאך לאַגערט ארום די
וואָס פירכטען אירם אָן בעפרייט זיי.
9 פיהלט אָן בעטראַכט ווי גוט גאָט איז, וואויל איז דעם מאַן וואָס פער־
טרויט אויף אירם.
10 פון גאָט זעטינען זיך זייערע הייליגע — עס פעהלט קיין זאך ניט די
וועלכע פירכטען אירם.
11 מעכטיגע זיינען פערארעמט אָן פערהונגערט געוואָרען ; אָבער די וועל־
כע בעטען גאָט זיי פעהלט קיין גוטס ניט.
12 קומט, קינדער, הערט מיר אויס ! איך וועל אייך לעהרנען גאָט'ס־פאָרכ־
טיגקייט ;
13 „יעדער מענש וואָס וויל לעבען אָן ליעבט אימער צו זעהען גוטס —
14 היט אַב דיין צונג פון רעדען שלעכטעס, אָן דיינע ליפען פון רעדען
פאַלשקייט ;
15 ווייך אָב פון שלעכטס אָן טהו נאָר גוטס, זוך פריעדען אָן לויף אירם
נאָך.
16 גאָט'ס אויגען קוקען אויף די פרומע אָן זיינע אויערען הערען זייער
שרייען.
17 גאָט'ס געזיכט איז אויף די וואָס טהוען שלעכטס אום אויסצוראָטהען
זייער אראינערונג פון לאנד.
18 די וואָס שרייען צו אירם העלפט גאָט אָן רעטעט זיי פון אַלע זייערע אונ־
גליקען.
19 גאָט איז נאָהענט צו די צובראָכענע הערצער, אָן די ניעדערגעשלאָגענע
גייסטער העלפט ער.
20 פיעל אונגליקען קומען אויפ'ן פרומען, אָבער גאָט רעטעט אירם פון זיי
אַלע ;
21 ער היט אַלע גליעדער זיינע — איינער פון זיי וועלט ניט צובראָכען.
22 דעם פערבראָכער טוידט זיין שלעכטס, אָבער די וואָס האַסען דעם פרו־
מען וועלען בעשטראָפט.
23 גאָט בעפרייט אימער די זעלע פון זיינע קנעכט, עס וועלען ניט בעשול־
דיגט אַלע וואָס פערטרויען אויף אירם.

קאַפּיטעל לה

1 דוד'ס. בעקעמפף, גאָט, די וואָס קעמפפען מיט מיר, בעשטרייט די וואָס
שטרייטען מיט מיר.
2 נעהם אן א שילד און א פאַנציר און שטעה אויף צוליעב מיין הילף.
3 ציה ארויס דעם שפיז און פערשלים (דעם וועג) קעגען מיינע פערפאָל־
גער ; זאָג צו מיין זעלע : „איך בין דיין הילף" !

רִדְפֵי אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשׁוּעָתֵךְ אָנִי׃ יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי 4
נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וַיַּחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃ יִהְיוּ כְמֹץ לִפְנֵי ה
רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דֹּחֶה׃ יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקֹּת 6
וּמַלְאַךְ יְהוָה רֹדְפָם׃ כִּי־חִנָּם טָמְנוּ־לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם 7
חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃ תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ 8
אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה יִפָּל־בָּהּ׃ וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָה 9
תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃ כָּל עַצְמֹתַי ׀ תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ י
מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃ יְקוּמוּן עֵדֵי 11
חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃ יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת 12
טוּבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃ וַאֲנִי ׀ בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק עִנֵּיתִי 13
בַצּוֹם נַפְשִׁי וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָּשׁוּב׃ כְּרֵעַ כְּאָח־לִי 14
הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל־אֵם קֹדֵר שַׁחְתִּי׃ וּבְצַלְעִי שָׂמְחוּ טו
וְנֶאֱסָפוּ נֶאֱסְפוּ עָלַי נְכִים וְלֹא יָדַעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא־דָמּוּ׃
16 בַּחֲנִפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג חָרֹק עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃ אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה 17
הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃ אוֹדְךָ בְקָהָל 18
רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃ אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר שֹׂנְאַי 19
חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן׃ כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אֶרֶץ כ
דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן׃ וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הֶאָח ׀ 21
הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵנוּ׃ רָאִיתָה יְהוָה אַל־תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־ 22
תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ הָעִירָה וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי וַאדֹנָי 23
לְרִיבִי׃ שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְהוָה אֱלֹהָי וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי׃ 24
אַל־יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח נַפְשֵׁנוּ אַל־יֹאמְרוּ בִלַּעְנוּהוּ׃ כה
יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה 26
הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃ יָרְנוּ וְיִשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד 27
יִגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ׃ וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ 28
כָּל־הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ׃

למנצח

v. 10. קמץ רחב v. 15. פתח גאתנח v. 19. 20. סגול באתנח v. 22. פתח באתנח
v. 24. קמץ בלי אסף

4 צו שאנדע און שפּאט זאלען ווערען די וואס זוכען מיין לעבען, זיי זאלען
צוריק געשטויסען ווערען און פערשעהמט ווערען די וואס טראכטען אויף
5 מיר שלעכטס. זאלען זיי ווערען ווי שפּרייַ נעגען ווינד, און נאָט׳ס
6 מלאך זאל זיי פערווארפען. זאל זייער ווענ ווערען פינסטער און גלי־
7 טשיג, און נאָט׳ס מלאך זאל זיי פערפאלגען. וואַרום אָהן א אורזאך
האָבען זיי מיר אונטערגעלעגט זייער פערניכטענדען נעץ, אָהן א אור־
8 זאך האָבען זיי פאר מיר (א גרוב) נעגראָבען. זאל אויף איהם אן
אונטערנאנג קומען וועגען וועלכע ער דענקט ניט, און זיין נעץ, וועלכען
ער האָט בעהאלטען, זאל איהם זעלבסט פאנגען — פלוצלונג זאל ער אין
9 איהם אריינפאלען. אָבער מיין זעעלע ווען זיך פרעהען מיט נאָט, זי
10 וועט פרעהליך זיין דורך זיין הילף. אלע מיינע גליעדער ווילען זאגען:
ווער, נאָט, איז דיין גלייכען? דו רעטעסט דעם בעדריקטען פון דעם
וואס איז שטארקער פאר איהם, דעם ארימען און בעדירפטיגען — פון
11 זיין רויבער. עס הויבען זיך אויף רויבערישע עדות און פרעגען וועגען
12 דאָס וואס איך ווייס ניט. זיי צאָהלען מיר מיט שלעכטס פאר גו־
13 טעס — דאָס קרענקט מיין זעעלע. אָבער איך? — ווען זיי קרענקען
איז מיין אָנקלייידונג א זאק, איך פּייניג זיך מיט פאסטען — מיין בעטען
14 (פאר זיי) מעג מיר אָנקומען; ווי מיט א פרייַנד א ברודער מיינער בין
איך אַרומגענגענען; ווי אין א מוטער־טרויער בין איך פערשוואַרצט
15 און געבויגען גענוּאַרען. און ווען אין הינק — פרעהען זיי זיך ווען זיי
קומען זיך צוזאמען; עס האָבען זיך אָרום מיר פערזאמעלט קריפּעלס
וועלכע איך קען ניט, זיי האָבען מיר נעריסען אָהן אויפהער.
16 מיט די פאלשקייט פון קיכעל־בעריידער קריצט יעדער אויף מיר מיט
17 די צייהנער. ווי לאנג, א נאָט, וועסטו דאָס צוזעהען? נעהם ארויס
מיין זעעלע פון אונגליק וואס זיי ווילען אויף מיר ברענגען, פון די מעכ־
18 טיגע רעטע מיין זעעלע. איך וועל דיר לויבען אין א גרויסען פער־
זאמלונג, אין א מאסען־פערזאמלונג וועל איך דיר ריהמען.
19 זאלען זיך אויף מיר ניט פרעהען מיינע אומזיסטע פייַנד, זאלען מיט׳ן
אויג ניט ווינקען די וואס האסען מיר אָהן א אורזאך.
20 וואַרום זיי קענען ניט רעדען פריעדליך, זאנאר אויף די וואס זיצען רו־
היג אינ׳ם לאנד טראכטען זיי אוים פאלשע רייד.
21 זיי מאכען אויף בריים זייער מויל אויף מיר, זאגענדיג: „א פרייד, א
פרייד! אונזערע אויגען זעהען דאָס!״
22 דו, נאָט, האָסט דאָס געזעהען, פערשווייג ניט! א נאָט, דערווייטער זיך
ניט פון מיר.
23 מונטער זיך אויף צו מיין געריכט, מיין מעכטיגער; און ערוואך, מיין
נאָט, צו מיין שטרייט.
24 אורטהייל מיר לויט מיין נערעכטיגקייט, עוויגער נאָט מיינער, אום זיי
זאלען זיך ניט פרעהען אויף מיר.
25 זאלען זיי ניט טראכטען אין האַרצען: „פרעה זיך אונזער זעעלע״, זא־
לען זיי ניט דיינקען: „מיר האָבען איהם פארשלונגען״.
26 זאלען ווערען צו שאנד און שמאך אלע וואס פרעהען זיך אויף מיין אונ־
גליק; זאלען זיך באקלייידען מיט שאנדע און שפּאט די וועלכע שטאל־
צירען קעגען מיר.
27 זאלען זינגען און פרעהליך זיין די וואס ווינשען מיר נערעכטיגקייט,
זאלען זיי אימער זאגען: „גרויס זיי, נאָט, וואס ווינשט פריעדען זיין
קנעכט!״
28 אויף מיין צונג וועט אימער רעדען וועגען דיין נערעכטיגקייט, אימער
וועגען דיין לויב.

לו Psal. XXXVI. לו

א 2 לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד: נְאֻם־פֶּשַׁע לָרָשָׁע בְּקֶרֶב
3 לִבִּי אֵין־פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו: כִּי־הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו
4 לִמְצֹא עֲוֹנוֹ לִשְׂנֹא: דִּבְרֵי־פִיהוּ אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל
ה לְהֵיטִיב: אָוֶן ו יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא
6 טוֹב רָע לֹא יִמְאָס: יְהוָה בַּהַשָּׁמַיִם חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־
7 שְׁחָקִים: צִדְקָתְךָ ו כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה
8 אָדָם וּבְהֵמָה תּוֹשִׁיעַ יְהוָה: מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים
9 וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל
י עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: כִּי־עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר:
11 מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב: אַל־תְּבוֹאֵנִי
12 13 רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד־רְשָׁעִים אַל־תְּנִדֵנִי: שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן
דֹּח�special וְלֹא־יָכְלוּ קוּם:

לז Psal. XXXVII. לז

א 2 לְדָוִד ו אַל־תִּתְחַר בַּמְרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה: כִּי
3 כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבּוֹלוּן: בְּטַח בַּיהוָה
4 וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה: וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה
ה וְיִתֶּן־לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ: גּוֹל עַל־יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו
6 וְהוּא יַעֲשֶׂה: וְהוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטְךָ כַּצָּהֳרָיִם:
7 דֹּם ו לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ
8 בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת: הֶרֶף מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר
9 אַךְ לְהָרֵעַ: כִּי־מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן וְקֹוֵי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־
י אָרֶץ: וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ:
11 12 וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם: זוֹמֵם רָשָׁע
13 לַצַּדִּיק וְחֹרֵק עָלָיו שִׁנָּיו: אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ כִּי־רָאָה כִּי־
14 יָבֹא יוֹמוֹ: חֶרֶב ו פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם לְהַפִּיל
טו עָנִי וְאֶבְיוֹן לִטְבוֹחַ יִשְׁרֵי־דָרֶךְ: חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם
16 וְקַשְׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה: טוֹב מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים

קאפיטעל לו

1 צום אויפזעהר איבער די ליעדער פון דוד, גאָט׳ס קנעכט.
2 איך דיינק אז דער גאָטלאָזער האָט אַ פערבראכערישען וואָרט פאר זיינע
3 אויגן: „גאָט איז ניט אזוי שרעקליך!" אבער דאָס וואָס ער מאכט
איהם אזוי גלאָט אין זיינע אויגן איז נאָר צו מאכען זיין זינד נענוג
4 אום צו האסען איהם. די רייד פון זיין מויל איז אונרעכט און בעטרוג,
ער האָט אויפגעהערט בעטראכטען, ער האָט אויפגעהערט גוטעס צו
5 טהאָן. זאגער אויף זיין נאכטלעגער טראכט ער אונרעכט; קוים
שטעלט ער זיך אויף דעם ניט גוטען וועג האסט ער שוין קיין שלעכטס
6 ניט. גאָט! ביז׳ן הימעל איז דיין גנאדע און דיין טרייהייט ביז די
7 וואלקענס. דיין גערעכטיגקייט איז ווי די הויבע בערג דיין אורטהיל
איז ווי דער גרויסער אבגרונד — מענשען און טהיערען העלפסטו, גאָט.
8 ווי טהייער, אָ גאָט, איז דיין גנאדע? אבער די מענשענקינדער וואָס
9 שיצען זיך אינ׳ם שאטען פון דיינע פליגלען. זיינען זאט פון דאָס
בעסטע פון דיין הויז, און פון דיין פערגניגענס־קוואל טרינקסטו זיי אָן.
10 וואָרום ביי דיר איז דער לעבענס־קוואל, דורך דיין לייכטען זעהען מיר
11 דאָס ליכט. פערלענגער דיין גנאדע צו די וואָס קענען דיר און דיין
12 גערעכטיגקייט — צו די אויפריכטיגע הערצער. זאל אויף מיר ניט
טרעטען די פוס פון שטאָלצען און זאל מיר ניט פערוואָגלען די האנד
13 פון פערברעכער. דארטען וואו עס פאלען די וואָס טהוען אונרעכט,
ווערען זיי פערשטויסען אז זיי זאלען ניט קענען אויפשטעהן.

קאפיטעל לז

1 דוד׳ס. ערגער זיך ניט צולייעב די שלעכטע און האָב קיין פערדרוס איבער
2 די וואָס טהוען אונרעכט; וואָרום ווי גראָז וועלען זיי שנעל פער־
וועלקט ווערען און ווי גרינע גראָז וועלען זיי פערפוילט ווערען.
3 פערטרוי אויף גאָט און טהו גוטעס, בלייב אינ׳ם לאנד און זאל דיין אויפ־
4 פיהרונג זיין מיט גלויבען. דאן וועסטו אין גאָט פערגניגען גע־
פינען, וואָרום ער וועט דיר געבען וואָס דיין הארץ פערלאנגט.
5 לאָז איבער צו גאָט דיין וועג, פערטרוי אויף איהם — ער וועט (פאר
דיר) טהאָן.
6 ער וועט ארויסבריינגען דיין נערעכטיגקייט העלל ווי דער שיין, און דיין
רעכט ווי דער מיטען־טאָג־שיין.
7 וואָרט אויף גאָט׳ס הילף און האָף צו איהם, ערגער זיך ניט פון דעם וועג־
מען עם גליקט — פון אַ מענשען וואָס טהוט אונרעכט.
8 שטעה אָב פון צאָרן, פערלאָז אויפרעגונג און ערגער זיך ניט — דאָס
בריינגט נאָר שלעכטעס.
9 וואָרום די שלעכטע וועלען פערניכטעט ווערען, אבער יענע וועלכע האָ־
פען צו גאָט וועלען בעזיצען דאָס לאנד.
10 אין איין אויגענבליק געהט אונטער דער פערברעכער, דו בעטראכטסט
זיין ארט און ער איז שוין ניטאָ;
11 אבער די דעמיטהיגע בעזיצען דאָס לאנד, און האָבען פערגניגען און
פיעל פריעדען.
12 דער פערברעכער פלאנט שלעכטס געגען דעם פרומען און קריצט אויף
איהם זיינע צייהנער.
13 אבער גאָט לאכט פון איהם — ער זעהט דאָך אז עס איז שוין נאָהענט זיין
אונגליקס טאָג.
14 די פערברעכער עפענען דעם שווערד און ציעלען זייער בויגען, אום צו
מאכען פאלען דעם אונטערדריקטען און ארעמען — אויסצושלאכטען די
וועלכע געהען אויפ׳ן גלייכען וועג.

רַבִּים: כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים 17
יְהוָה: יוֹדֵעַ יְהוָה יְמֵי תְמִימִם וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: 18
לֹא־יֵבֹשׁוּ בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ: כִּי רְשָׁעִים 19
כ
יֹאבֵדוּ וְאֹיְבֵי יְהוָה כִּיקַר כָּרִים כָּלוּ בֶּעָשָׁן כָּלוּ: לוֶֹה 21
רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן: כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ 22
אֶרֶץ וּמְקֻלָּלָיו יִכָּרֵתוּ: מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ 23
יֶחְפָּץ: כִּי־יִפֹּל לֹא־יוּטָל כִּי יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ: נַעַר הָיִיתִי כה 24
גַם־זָקַנְתִּי וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם:
כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלֶּוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־ 26 27
טוֹב וּשְׁכֹן לְעוֹלָם: כִּי יְהוָה | אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב אֶת־ 28
חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרֵת: צַדִּיקִים 29
יִירְשׁוּ־אֶרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ: פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה ל
וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט: תּוֹרַת אֱלֹהָיו בִּלְבּוֹ לֹא תִמְעַד 31
אֲשֻׁרָיו: צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ: יְהוָה לֹא־ 32 33
יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ: קַוֵּה אֶל־יְהוָה וּשְׁמֹר 34
דַּרְכּוֹ וְיָרוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אֶרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה:
לה
רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרַח רַעֲנָן: וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה 36
אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא: שְׁמֹר־תָּם וּרְאֵה יָשָׁר כִּי־ 37
אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם; וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית 38
רְשָׁעִים נִכְרָתָה: וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוֹזָּם בְּעֵת 39
צָרָה: וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם ט
כִּי חָסוּ בוֹ:

לח

Psal. XXXVIII.

מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר: יְהוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ א 2
תְיַסְּרֵנִי: כִּי־חִצֶּיךָ נָחֲתוּ־בִי וַתִּנָּחֵת עָלַי יָדֶךָ: אֵין־מְתֹם 3 4
בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי:
כִּי־עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי כְּמַשָּׂא כָּבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי: הִבְאִישׁוּ ה 6

נמקו

ל v. 15. 17. פתח באס׳ | v. 39. דגש אחר שורק

15 זייער שוערד וועט אריין אין זייער האַרץ, און זייערע בויגענס וועלען
16 צובראָכען ווערען. עס איז בעסער ווייניג פאר דעם פרומען אלס דער
17 גרויסער פערמעגען פאר די פערברעכערס. ווארום די פעברעכערס
ארעמס וועלען צובראָכען ווערען, אבער די פרומע שטיצט גאָט.
18 גאָט וויים די פערשיעדענע צייטען פון די אונשולדיגע, זייער ערבטהיל
19 וועט זיין (ביי זיי) אויף אימער — זיי וועלען ניט פערשעמט ווערען
אין א שלעכט צייט, און אין טעג פון הונגער וועלען זיי זאט ווערען.
20 אבער די פערברעכער וועלען אונטערגעהן, אלע פיינד גאָט'ס וועלען פער־
ניכטעט ווערען ווי די פעטע שעפסען — זיי וועלען אוועק מיט'ן רויך.
21 דער פערברעכער לייהט און בעצאהלט ניט, אבער דער פרומער בעשענקט
22 און גיט אימער. די גאָט'ס געזעגענדע בעזיצען דאָס לאַנד, אבער זיינע
23 פערפלוכטע ווערען פערניכטעט. פון גאָט איז בעשטימט דעם מענ־
שען'ס טריט, אבער זיין וועג איז נאָך זיין אייגענעם פערלאַנג.
24 זאָגאָר ווען ער פאלט ווערט ער ניט בעשעדיגט, דער ווענען גאָט שטיצט.
25 איך בין געווען יונג און געווארען אלט, און האָב ניט געזעהען א פרומער
26 זאָל פערלאָזען זיין און זיין קינד זאָל זיין א ברויט־בעטלער; ער האָט
אימער געשאַנקען און געליהען, דערפאר איז זיין קינד געבענשט.
27 ווייך אָב פון שלעכטעס און טהו גוטעס, וועסטו אימער אויף דיין אָרט
28 בלייבען. וואָרום גאָט ליעבט גערעכטיגקייט, ער פערלאָזט ניט זיינע
פרומע וועלכע זיינען אימער פאַרזיכטיג; אבער דעם פערברעכער'ס
29 קינדער ווערען פערניכטעט. אז די פרומע בעזיצען א לאַנד, בלייבען
30 זיי אויף איהר אויף אימער. דעם פרומען'ס מויל רעדט קלוגהייט, זיין
31 צונג רעדט גערעכטיגקייט. דער וואָס אין זיין האַרצען איז זיין גאָט'ס
32 לעהרע, וועלען זיינע טריט ניט וואַנקען. דער פערברעכער קוקט נאָך
33 דעם פרומען און וויל איהם טוידטען; אבער גאָט וועט איהם ניט
פערלאָזען אין זיין האַנד, און וועט איהם ניט פעראורטהיילען וען ער וועט
34 אין געריכט קומען. האָף צו גאָט און היט זיין וועג, וועט ער דיר ער־
הויבען צו בעזיצען דאָס לאַנד און זעהען ווי עס ווערען פערניכטעט די
35 פערברעכער. איך האָב געזעהען א מעכטיגען פערברעכער און אן אויג־
36 געווארצעלטען ווי א היימישער בוים — עס איז אבער עטוואָס צייט
אריבער איז ער שוין ניט געווען, איך האָב איהם געזוכט, ער האָט זיך
37 אבער ערגעץ ניט געפונען. בעאַכטט אבער דעם אונשולדיגען און
בעטראַכט דעם אויפריכטיגען, וואָם פאר א ענדע עם האָט דער פריער־
38 לייכער מאן. די זינדיגע ווערען אלע מיט א מאָל פערטילגט, דער
39 צוקונפט איז אבנעשניטען פאר די פערברעכער. די הילף פאר די
פרומע קומט פון גאָט — ער איז זייער פעסטונג אין א צייט פון נויטה,
40 גאָט העלפט זיי און רעטעט זיי; ער רעטעט זיי פון די פערברעכערס
און העלפט זיי ווייל זיי פערטרויען אויף איהם.

קאַפּיטעל לח

1 דוד'ס א געזאַנג. צו בעטראַכטען.
2 גאָט! שטראָף מיר ניט מיט דיין צאָרן, און ציכטיג מיר ניט מיט דיין
וואוטה.
3 וואָרום דיינע פייל'ען האָבען אריינגעדרונגען אין מיר זינט דיין האַנד
דריקט אויף מיר.
4 עס איז קיין געזונדער פלאץ ניטא אין מיין קערפער איבער דיין צאָרן,
עס איז קיין פריעדען אין מיינע גליעדער איבער מיינע זינד.
5 וואָרום מיינע זינד שטייגען איבער מיין קאָפּ, זיי זיינען מיר צו שווער
ווי א שווערע לאסט.
6 מיינע בייל'ען פויל'ען און רינען, איבער מיין נארישקייט.

7 נָמַקּוּ חַבּוּרֹתַי מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי׃ נַעֲוֵיתִי שַׁחֹתִי עַד־מְאֹד כָּל־
8 הַיּוֹם קֹדֵר הִלָּכְתִּי׃ כִּי־כְסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה וְאֵין מְתֹם
9 בִּבְשָׂרִי׃ נְפוּגֹתִי וְנִדְכֵּיתִי עַד־מְאֹד שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת לִבִּי׃
10 11 אֲדֹנָי נֶגְדְּךָ כָל־תַּאֲוָתִי וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא־נִסְתָּרָה׃ לִבִּי
12 סָחַרְחַר עֲזָבַנִי כֹחִי וְאוֹר עֵינַי גַּם־הֵם אֵין אִתִּי׃ אֹהֲבַי ו
13 וְרֵעַי מִנֶּגֶד נִגְעִי יַעֲמֹדוּ וּקְרוֹבַי מֵרָחֹק עָמָדוּ׃ וַיְנַקְּשׁוּ ו
מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי דִּבְּרוּ הַוּוֹת וּמִרְמוֹת כָּל־
14 הַיּוֹם יֶהְגּוּ׃ וַאֲנִי כֶּחָרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע וּכְאִלֵּם לֹא יִפְתַּח־
15 16 פִּיו׃ וָאֱהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שֹׁמֵעַ וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת׃ כִּי־
17 לְךָ יְהוָה הוֹחָלְתִּי אַתָּה תַּעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי׃ כִּי־אָמַרְתִּי
18 פֶּן־יִשְׂמְחוּ־לִי בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ׃ כִּי־אֲנִי לְצֶלַע
19 נָכוֹן וּמַכְאוֹבִי נֶגְדִּי תָמִיד׃ כִּי־עֲוֹנִי אַגִּיד אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי׃
כ 21 וְאֹיְבַי חַיִּים עָצְמוּ וַרַבּוּ שׂנְאַי שָׁקֶר׃ וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת
22 טוֹבָה יְשִׂטְנוּנִי תַּחַת רָדְפִי־טוֹב׃ אַל־תַּעַזְבֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי
23 אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי׃

לט PSAL. XXXIX.

2 א לַמְנַצֵּחַ לִידוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי
מֵחֲטוֹא בִּלְשׁוֹנִי אֶשְׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי׃
3 4 נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב וּכְאֵבִי נֶעְכָּר׃ חַם־לִבִּי ו
ה בְּקִרְבִּי בְּהֶגְיֹנִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִלְשׁוֹנִי׃ הוֹדִיעֵנִי
יְהוָה ו קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה־הִוא אֵדְעָה מֶה־חָדֵל אָנִי׃
6 הִנֵּה טְפָחוֹת ו נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ אַךְ־כָּל־הֶבֶל
7 כָּל־אָדָם נִצָּב סֶלָה׃ אַךְ־בְּצֶלֶם ו יִתְהַלֵּךְ־אִישׁ אַךְ־הֶבֶל
8 יֶהֱמָיוּן יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם׃ וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי אֲדֹנָי
9 תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא׃ מִכָּל־פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל־
10 תְּשִׂימֵנִי׃ נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ׃ הָסֵר
12 מֵעָלַי נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי׃ בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֹן ו

יסרת

ל״ח 21. ו יחד ו ל״ט 1. ו לחזות קי

7 איך בין קרום געוואָרען און זעהר איינגעבויגען, איך גיה אַרום אימער
8 פערשוואַרצט. מיינע געדערים זיינען פול מיט ענטצינדונג און
9 אין מיין קערפּער איז קיין געזונדער אָרט ניטא. איך בין פערשמאַכ־
טעט און זעהר ניעדערגעשלאָגען, איך האָב געשריען פון האַרץ־שמערצען:
10 „אָ גאָט! דיר איז בעוואוסט מיין יעדער פערלאַנג, אויך מיין יעדער
11 זיפץ איז פון דיר ניט פערבאָרגען; מיין האַרץ קראַנפט, מיין קראַפט
איז אוועק אויך דאָס ליכט פון מיינע אויגען האָב איך מעהר ניט.
12 מיינע ליעבע און פרייַנד שטעהען אין מיין אונגליק פון ווייטען, אויך
13 מיינע נאָהענטע בליבען פון ווייטען שטעהן. זיי מאַכען נעצען די
וואָס זוכען מיין לעבען, און די וואָס ווינשען מיר שלעכטס רעדען פער־
14 ברעכעריש — אימער טראַכטען זיי בעטרוג. איך בין אָבער אונהעריג
15 ווי אַ טויבער און ווי אַ שטומער וואָס עפענט ניט זיין מויל. איך בין
ווי אייַנער וואָס הערט ניט און האָט ניט אין זיין מויל קיין שטראַפרייד.
16 וואָרום איך האָף צו דיר, גאָט; דו, מיין גאָט, וועסט (פאַר מיר) ענט־
פערען.
17 איך האָב געדענקט פיעלייכט וועלען זיי זיך פרעהען אויף מיר, ווען
מיין פוס האָט געוואַנקט האָבען זיי קעגען מיר שטאָלצירט.
18 איך בין שוין געוואָהנט צו לייַדען, מיין שמערץ איז אימער נעבען מיר.
19 ווען איך דערצעהל מיינע זינד בין איך בעזאָרגט פאַר מיין פערברעכען.
20 מיינע לעבנס־פייַנד זיינען שטאַרק, מיינע אומזיסטע פייַנד זיינען פיעל.
21 און די וועלכע צאָהלען מיט שלעכטס פאַר גוטס האָבען מיר פאַר מיין
שטרעבען נאָך גוטעס.
22 פערלאָז מיר ניט, מיין גאָט! ערווייטער זיך ניט פון מיר.
23 אייל מיין רעטונג, מיין גאָט — מיין הילף!"

קאַפּיטעל לט

1 פאַר ידותון, דער אויפזעהער איבער דוד'ס געזאַנגען.
2 איך האָב בעשלאָסען: „איך וועל פאַרזיכטיג זיין אין מיין אויפפיהרונג
ניט צו זינדיגען מיט מיין צונג, איך וועל האַלטען א שלאָס אויף מיין
מויל זאָלאַנג דער פערברעכער איז נעבען מיר".
3 איך בין פערשטומט געוואָרען שווייגענדיג — איך האָב געשוויגען וועז
מיר איז גוט געווען אויך וועז מיין וועהטאָג איז אונערטרעגליך געוואָרען.
4 עס איז אָבער ערהיצט געוואָרען מיין האַרץ אין מיר, אין מיינע געדאַנ־
קען האָט אַ פייער געברענט, דאַן האָב איך גערעדט מיט מיין (איינגע־
האַלטענעם) צונג:
5 „מאַך, גאָט, איך זאָל וויסען מיין ענדע, ווי גרויס איז דאָס מאָאָס פון
מיינע טעג, לאָמיך וויסען ווי אונדויערהאפט איך בין"!
6 מיינע טעג האָסטו מיר מיט שפּאַנען מיר געגעבען, מיין געדויערען איז
ניכטס געגען דיר — אַלעס איז אונדויערהאפט! אַלע, אימער עקזיס־
טירענדע, מענשען!
7 יעדער מענש גיהט נור ארום אין פינסטערנים, אוננוציג איז זייער נע־
רויש — דער וואָס זאַמעלט אָן פערמעגען וויים ניט ווער עס וועט דאָס
פערשוועגדען.
8 אַלזאָ וואָס איז מיין ערווארטונג, גאָט! איך האָף נור צו דיר:
9 „רעטע מיך פון אַלע מיינע זינד, מאַך מיר ניט צו שאַנדע פאַר דעם אונ־
מענשען".
10 איך בין פערשטומט געוואָרען און מיין מויל ניט געעפענט ווייל דו האָסט
אזוי בעשטימט.
11 נעהם אַראָב פון מיר דיין שטראָף, פון דעם אַנגריף פון דיין האַנד בין
איך פערניכטעט געוואָרען.

יִסַּרְתָּ אִישׁ וַתָּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה׃
שִׁמְעָה תְפִלָּתִי ׀ יְהוָה וְשַׁוְעָתִי ׀ הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־ 13
תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ הָשַׁע מִמֶּנִּי 14
וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃

מ

Psal. XL. מ

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃ קַוֹּה קִוִּיתִי יְהוָה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע א 2
שַׁוְעָתִי׃ וַיַּעֲלֵנִי ׀ מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן וַיָּקֶם עַל־סֶלַע 3
רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי׃ וַיִּתֵּן בְּפִי ׀ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ 4
יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־ ה
שָׂם יְהוָה מִבְטַחוֹ וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃ רַבּוֹת 6
עָשִׂיתָ ׀ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ
אֵין ׀ עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסָּפֵר׃ זֶבַח 7
וּמִנְחָה ׀ לֹא־חָפַצְתָּ אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִי עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא
שָׁאָלְתָּ׃ אָז אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי׃ 8
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃ בִּשַּׂרְתִּי 9
צֶדֶק ׀ בְּקָהָל רָב הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אַתָּה יָדָעְתָּ׃
צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי ׀ בְּתוֹךְ לִבִּי אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי 11
לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל רָב׃ אַתָּה יְהוָה לֹא־ 12
תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃ כִּי 13
אָפְפוּ עָלַי רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר הִשִּׂיגוּנִי עֲוֹנֹתַי וְלֹא־יָכָלְתִּי
לִרְאוֹת עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃ רְצֵה־יְהוָה 14
לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחַד מְבַקְשֵׁי טו
נַפְשִׁי לִסְפּוֹתָהּ יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ יָשֹׁמּוּ 16
עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים לִי הֶאָח ׀ הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ ׀ וְיִשְׂמְחוּ 17
בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְשׁוּעָתֶךָ׃
וַאֲנִי ׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי יַחֲשָׁב־לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה ׀ 18
אֱלֹהַי אַל־תְּאַחַר׃

למנצח

מ. 18. v. פתח באתנח ונסוף פסוק

12 וועז דו ציכטיגסט א מענשען מיט שטראָף פאר זיינע זינד, מאַכסטו ווי ווערימפרעם צו פאַלען זיין שעהנעם קערפער — נאָר אונדזיערהאפט איז די גאַנצע מענשהייט אימער !

13 הער אויס מיין געבעט, גאָט ! **האָרך אויס מיין שרייען, זיי ניט גלייכגילטיג** צו מיינע טרערהרן, ווארום איך בין א וואַנדערער ביי דיר, אן איינוואָהנער ווי אַלע עלטערן מיינע.

14 לאָז מיר אָב אום איך זאָל זיך קרעפטיגען, איידער איך גיה אַוועק און ווער פערשוואונדען.

קאַפּיטעל מ

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס געזאַנגען.

2 איך האָב אימער געהאָפט צו גאָט, ער האָט זיך געוענדעט צו מיר און אויסגעהערט מיין שרייען.

3 ער האָט מיר ארויסגענומען פון רוישענדען גרוב, פון זומפיגען לעהם, און האָט אויף א פעלז מיין פוס געשטעלט — פעסט געמאכט מיינע טריט.

4 ער האָט מיר אין מויל אריינגעגעבען א נייע ליעד — א לויבליעד צו אונזער גאָט (זאָלען דאָס פיעל בעטראכטען און פירכטען און פערטרויען אויף גאָט):

5 וואויל איז דעם מאַן וועלכער מאכט גאָט זיין פערטרויען און וועגדעט זיך ניט צו שטאָלצע וואָס קעהרען זיך נאָך ליגען.

6 פיעל האָסטו אויפגעטהאָן, עוויגער גאָט מיינער ! דיינע וואונדערבארע פּלענער וועגען אונז. איך וויל עס ארויסזאָגען ביזטו אָבער אונבעגריפּבאר, איך וויל וועגען זיי רעדען — עס איז אָבער צופיעל זיי צו דערצעהלען.

7 שלאכט־אָפער שפּייז־אָפּפערס ווילסטו ניט — האָסטו מיר אָנצוהערען געגעבען — פייער־אָפער זינד־אָפּפער פערלאַנגסטו ניט ;

8 דאַן האָב איך בעשלאָסען איך מוז קומען מיט דעם ראָל־בוך וואָס איז מיר פאָרגעשריבען,

9 ד. ה. איך שטרעב, גאָט, צו טהאָן דיין ווילען און דיין לעהרע איז ביי מיר אינ'ם האַרצען.

10 איך האָב אימער דערצעהלט דיין גערעכטיגקייט אין א גרויסע פערזאַמלונג. איך וועל מיינע ליפּען ניט פערשליעסען, דו, גאָט, ווייסט דאָך.

11 דיין גערעכטיגקייט האָב איך ניט געהאַלטען פערבאָרגען אין מיין האַרצען, דיין טרייהייט און הילף האָב איך דערצעהלט פאר א גרויסע פערזאַמלונג — איך האָב ניט פערלייקענט דיין גנאדע און וואהרהייט.

12 אויך דו, גאָט, נעהם ניט צו פון מיר דיין גנאדע און וואהרהייט — זאָלען זיי מיר אימער בעוואכען.

13 וואָרום עס האָבען מיר ארומגעריגעלט אונגליקען אָהן א צאָהל, מיינע זינד האָבען מיר פעררוקט איידער איך האָב זיך ארומגעזעהען זיי זיינען מעהר אלס די האָאר פון מיין קאָפּ — איך בין מוטהלאָז געוואָרען.

14 וויליג איין, גאָט, מיר צו רעטען, אייל, גאָט, צו מיין הילף !

15 זאָלען וועלען צו שאנדע און צו שפּאָט אַלע וואָס זוכען מיין לעבען צו פערניכטען, זאָלען פאַררוקט וועלען צוריק און בעליידיגט וועלען די וואָס וויגשען מיר בייז.

16 **זאָלען זיי פערוויסט** וועלען אויף זייער שענדליכען טריט (וועג) די וואָס זאָגען אויף מיר : „א פרייד ! א פרייד" !

17 און זאָלען זיך פרעהען מיט דיר אַלע וואָס בעטען צו דיר, זאָלען זיי אימער זאָגען, די וועלכע לויבען דיין נאָמען : „גאָט איז גרוים" !

18 אויך מיר בעדריקטען און ארעמען בעטראכט גאָט. דו ביזט מיין הילף און מיין רעטער — פערלייענער ניט, מיין גאָט !

מא Psal. XLI. מא

2 א לַמְנַצֵּחַ מַזְמוֹר לְדָוִד: אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה
3 יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה: יְהוָה ו יִשְׁמְרֵהוּ וְיְחַיֵּהוּ יְאֻשַּׁר בָּאָרֶץ
4 וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו: יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוָי
ה כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ: אֲנִי אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה
6 נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ: אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת
7 וְאָבַד שְׁמוֹ: וְאִם־בָּא לִרְאוֹת ו שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ
8 אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי
9 עָלַי ו יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי: דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב
י לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: גַּם אִישׁ־שְׁלוֹמִי ו אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ
11 אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב: וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי
12 וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם: בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ
13 אֹיְבִי עָלָי: וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם:
14 בָּרוּךְ יְהוָה ו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן ו וְאָמֵן:

ספר שני

LIBER SECUNDUS.

מב Psal. XLII. מב

2 א לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח: כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם
3 כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים: צָמְאָה נַפְשִׁי ו לֵאלֹהִים
4 לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי
לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ:
ה אֵלֶּה אֶזְכְּרָה ו וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי ו נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר ו בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם
6 עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג: מַה־
תִּשְׁתּוֹחֲחִי ו נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי עוֹד
7 אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהַי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן
8 אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר: תְּהוֹם אֶל־

תהום

מ"א 8. ר ואשר קרי 5. ר מלת

קאַפּיטעל מא

1 צום אויפזוהער איבער דוד׳ס געזאַנגען.
2 וואויל איז דעם ווער עס בעטראַכט דעם אָרעמען, אין א טאָג פון נויטה
3 ווערט איהם גאָט רעטען. גאָט ווערט איהם אָבהיטען און ביין לעבען
האַלטען, ער ווערט זיין גליקליך אינ׳ם לאַנד און דו ווערסט איהם ניט אי־
4 בערגעבען אינ׳ם פערלאַנג פון זיינע פיינד. גאָט ווערט איהם שטיצען
אויפ׳ן קראַנקען בעט, זיין געלעגער האַסטו אימער געביטען ווען ער איז
5 קראַנק. איך זאָג בעגנאַדיג מיר, גאָט! הייל מיין זעעלע אָבווהל איך
6 האָב צו דיר געזינדיגט. מיינע פיינד רעדען שלעכטס אויף מיר: „ווען
ווערט ער שוין שטאַרבען און זיין נאָמען ווערט פערניכטעט ווערען?"
7 און ווען ער קומט מיר זעהען, רעדט ער פאַלשקייט, ער בעהאַלט אין זיך
זיין אונרעכט, ווען ער גייהט אַרויס אין גאַס דאָן רעדט ער.
8 אַלע מיינע פיינד סוד׳ען זיך ווען מיר, זיי טראַכטען ווענען מיר
שלעכטס:
9 „א אונהיילבארע קראַנקהייט איז אין איהם אריין, קוים האָט ער זיך
אַוועקגעלעגט ווערט ער שוין מעהר ניט אויפשטעהן".
10 אויך מיינע פריעדליבע לייטע, אויף ווען איך האָב זיך פערטרויט —
מיין ברויט עסער — האָט אויף מיר הויבגעהויבען די פוס.
11 אָבער דו, גאָט, בענאַדיג מיר און הויב מיר אויף, אום איך זאָל זיי
קענען באַצאָהלען.
12 דערפון שליעס איך אז דו ליעבסט מיר, ווען מיין פיינד טריאומפירט
ניט איבער מיר.
13 איבער מיין אונשולד שטיצטו מיר און מאַכסט מיר אימער שטעהן פאר
דיר.
14 געלויבט איז דער עוויגער, גאָט פון ישראל, פון אַלע צייטען ביז אייביג.
אמן, אמן.

ספר שני

קאַפּיטעל מב

1 צום אויפזוהער. א בעטראַכטונג פון קרח׳ס זיהן.
2 ווי א הירשקוה שמאַכטעט צום וואַסער־קוואל, אזוי שמאַכט מיין זעעלע
צו דיר, אַלמעכטיגער!
3 מיין זעעלע דורשטעט צום אַלמעכטיגען — צום לעבעדיגען גאָט; ווען
ווערל איך שוין קומען און ערשיינען פאר גאָט? !
4 מיינע טרעהרען זיינען ביי מיר ווי שפייז, ביי טאָג און ביי נאַכט, ווייל
מען פרעגט מיר אימער: „ווא איז דיין גאָט"?
5 אן דאָם ווען איך דערמאָהן זיך גים איך מיר אויס מיין זעעלע: ווען
איך פלעג געהן מיט א געזעלשאפט, איך פלעג מיט זיי שפרייזען ביז
גאָט׳ס הויז מיט א גערויש פון געזאַנג און דאנק, א טאַנצענדע פערזאַמ־
לונג.
6 וואָם ביזטו נידערגעשלאָגען, מיין זעעלע, און אונצופריעדען מיין צאַר־
טע? האָף צו גאָט, ווערל איך ווערל נאָך לויבען; אין זיין געגענווארט
איז הילף.
7 מיין גאָט! מיין זעעלע איז מיר נידערגעשלאָגען, ווען איך דערמאָהן
דיר פון ירדן־לאַנד און די קליינע בערגלאַך פון חרמון.
8 איין קוואל צום אנדערען רופט אוים מיט א ברויזען פון דיינע וואַסער־
פאַלען; אַלע דיינע וואַסערברוגען און וועלען זיינען איבער מיר אריבער

תְּהֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃
יוֹמָם | יְצַוֶּה יְהוָה | חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל 9
חַיָּי׃ אוֹמְרָה | לְאֵל סַלְעִי לָמָּה שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ ׳
בְּלַחַץ אוֹיֵב׃ בְּרֶצַח | בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרַי בְּאָמְרָם 11
אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | וַנַּפְשִׁי וּמַהְ 12
תֶּהֱמִי עָלַי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃

מג Psal. XLIII.

שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים | וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד מֵאִישׁ מִרְמָה א
וְעַוְלָה תְּפַלְּטֵנִי׃ כִּי־אַתָּה | אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָּה זְנַחְתָּנִי לָמָּה־ 2
קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃ שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתֶּךָ הֵמָּה 3
יַנְחֻנִי יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃ וְאָבוֹאָה | 4
אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׂמְחַת גִּילִי וְאוֹדְךָ בְּכִנּוֹר
אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | וַנַּפְשִׁי וּמַהְ־תֶּהֱמִי עָלָי ה
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃

מד Psal. XLIV.

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל׃ אֱלֹהִים | בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ א 2
אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ פֹּעַל־פָּעַלְתָּ בִּימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃ אַתָּה | 3
יָדְךָ גּוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם תָּרַע לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃ כִּי 4
לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ־אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָמוֹ כִּי־
יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃ אַתָּה־הוּא מַלְכִּי ה
אֱלֹהִים צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ נָבוּס 6
קָמֵינוּ׃ כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי 7 8
הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֵבִישׁוֹתָ׃ בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ 9
כָל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ | לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃ אַךְ־זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ ׳
וְלֹא־תֵצֵא בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ תָּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ 11
שָׁסּוּ לָמוֹ׃ תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָנוּ׃ תִּמְכֹּר 12 13
עַמְּךָ בְלֹא־הוֹן וְלֹא־רִבִּית בִּמְחִירֵיהֶם׃ תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה 14

לשכנינו

מד 4. 7 קמץ בנוס

9 „ביי טאָג זאָל גאָט בעפעהלען זיין גנאדע און ביי נאַכט זאָל זיין געזעַ־
שאפט זיין מיט מיר" — איז מיין געבעט צו מיין לעבעדיגען גאָט.
10 איך זאָג צו גאָט : „מיין פעלז" ! וואַרום האָסטו מיר פארגעסען ? וואָ־
רום זאָל איך ארומגעהן פערשוואַרצט איבער די דריקונג פון פיינד ?
11 מיט א גרויזאַמקייט וואָס נעהמט דורך די גליעדער האָבען מיר געלעס־
טערט מיינע בעדרייקער זאָגענדיג אימער צו מיר : „וואו איז דיין גאָט" ?
12 וואָס ביזטו ניעדערגעשלאָגען מיין זעעלע ? וואָס ביזטו אונצופריעדען,
מיין צארטע ? האָף צו גאָט, וועמען איך וועל נאָך לויבען, מיין הויפט־
הילף און מיין גאָט.

קאַפּיטעל מג

1 אורטהייל מיר, גאָט, און שטרייט מיין שטרייט ; פון אַן אופריינדלייכען
מענשען, א מאַן פון בעטרוג און אונרעכט זאָלסטו מיר רעטטען.
2 דו ביזט דאָך מיין גאָט און פעסטונג, וואַרום האָסטו מיר פערלאָזען ?
וואַרום זאָל איך ארומגעהן פערשוואַרצט איבער די דריקונג פון פיינד ?
3 שיק דיין ליכט און דיין וואהרהייט, זאָלען זיי מיר פיהרען און ברענגען
4 צו דיין הייליגען בארג און צו דיינע וואָהנונגען. אום איך זאָל קענען
קומען צו גאָט'ס אלטאר, צום גאָט וואָס איז מיין פרייד און צופריעדענ־
הייט, און דאַנקען דיר מיט א פיעדל, מיין אלמעכטיגער גאָט.
5 וואָס ביזטו ניעדערגעשלאָגען מיין זעעלע ? וואָס ביזטו אונצופריעדען,
מיין צארטע ? האָף צו גאָט וועמען איך וועל נאָך לויבען — ער איז
מיין הויפט־הילף און מיין גאָט.

קאַפּיטעל מד

1 צום אויפזעהער. א בעטראכטונג פון קרח'ס זיהן.
2 גאָט ! מיר האָבען מיט אונזערע אויערן געהערט, אונזערע עלטערען
האָבען אונז דערצעהלט וועגען א טהאַט, וואָס דו האָסט אין זייערע צייי־
טען געטהאַן — אין די אלטע צייטען.
3 דו זעלבסט, מיט דיין האַנד האָסטו פעריאָגט פעלקער און אַנדערע פער־
פלאַנצט, דו האָסט צובראָכען פעלקער און זיי צושפרייט.
4 וואַרום ניט מיט זייער שווערד האָבען זיי ערווארבען דאָס לאַנד, ניט זיי־
ער מאַכט האָט זיי געהאָלפען — בלויז דיין רעכטע האַנד, דיין מאַכט
און דאָס לייכטען פון דיין געזיכט, ווען דו האָסט זיי דיין צושטימונג
געגעבען.
5 דו, גאָט, ביזט דאָס מיין קעניג, בעפעהל הילף פאַר יעקב.
6 דורך דיר וועלען מיר שטויסען אונזערע בעדרייקער, דורך דיין נאָמען וועַ־
לען מיר טרעטען אויף אונזערע ענגנער.
7 איך בין ניט פערטרויט אויף מיין בויגען, ניט מיין שווערד העלפט מיר—
8 דו האָסט אונז אימער געהאָלפען פון אונזערע בעדרייקער, און צו שאנדע
געמאַכט אונזערע האַסער.
9 פאַר די אלמאַכט לויבען מיר אימער, און דאַנקען שטענדיג דיין נאָמען.
10 זאָגאַר וועַן דו האָסט אונז פערווארפען און בעליידיגט וועַן דו געהסט
ניט מיט מיט אונזערע ארמעען ;
11 דו האָסט אונז געמאַכט צוריק צייהען זיך פון'ם פיינד וועַן אונזערע האַסער
האָבען פאַר זיך אלעס צוריבט :
12 דו האָסט אונז געמאַכט פאַר שפייז־שעפסען וועַן דו האָסט אונז צושפרייט
אונטער די פעלקער ;
13 דו פערקויפסט דיין פאָלק פאַר א קליין פרייז און האָסט ניט פיעל גע־
נומען פאַר אויסבייטען זיי ;
14 דו האָסט אונז געמאַכט צו שאנדע פאַר אונזערע שכנים, צו געלעכטער און
שפאָט פאַר אונזערע ארומיגע ;

מו לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ: תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם
16 מְנוֹד רֹאשׁ בַּלְאֻמִּים: כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי
17 כִּסָּתְנִי: מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְנַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: כָּל־
18 זֹאת בָּאָתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנָךְ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ: לֹא־
19 נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט אֲשֻׁרֵינוּ מִנֶּךָ אָרְחֶךָ: כִּי דִכִּיתָנוּ
כ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ בְּצַלְמָוֶת: אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם
21 אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר: הֲלֹא אֱלֹהִים יַחֲקָר־זֹאת
22 כִּי הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב: כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל־הַיּוֹם
23 נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה: עוּרָה | לָמָּה תִישַׁן | אֲדֹנָי הָקִיצָה
כה אַל־תִּזְנַח לָנֶצַח: לָמָּה פָנֶיךָ תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ:
26 כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ: קוּמָה עֶזְרָתָה
27 לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ:

מה PSAL. XLV.

א לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת:
2 רָחַשׁ לִבִּי | דָּבָר טוֹב אֹמֵר אֲנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנִי עֵט |
3 סוֹפֵר מָהִיר: יָפְיְפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ
4 עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם: חֲגֹר חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר
ה הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ: וַהֲדָרְךָ | צְלַח רְכַב עַל־דְּבַר־אֱמֶת וְעַנְוָה־
6 צֶדֶק וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ: חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ
7 יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ: כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט
8 מִישֹׁר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ: אָהַבְתָּ צֶדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע עַל־
9 כֵּן | מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ: מֹר
וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי שִׂמְּחוּךָ:
י בְּנוֹת מְלָכִים בִּיקָרוֹתֶיךָ נִצְּבָה שֵׁגָל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם אוֹפִיר:
11 שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ:
12 וְיִתְאַו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי הוּא אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ: וּבַת־
13 צֹר | בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עָשִׁירֵי עָם: כָּל־כְּבוּדָּה בַת־מֶלֶךְ

פנימה

מ ה .6 v. שוא באתנח .10 v. הקי רטשה .14 v. דגש אחר שורק

15 דו האָסט אונז געמאַכט פאַר א שפּריכווארט אונטער די פעלקער, א בע־
16 דויערונג ביי די נאציאָנען ; אימער איז מיין בעליידיגונג קעגען מיר
17 און מיט שאנדע ווערט מיין נעזיכט פערדעקט. פון די שטימע פון
18 זידלער און לעסטערער, פון פיינד און ראכע־נעהמער — זאָנאר. ווען
דאָס אַלעס איז אויף אונז געקומען האָבען מיר דיר ניט פאַרגעסען, מיר
19 זיינען ניט פאַלש געווען אין דיין בונד : אונזער הארץ האָט זיך ניט
צוריק געצויגען און אונזער טריט האָט ניט אָבגענעווייכט פון דיין וועג.
20 זאָנאר ווען דו האָסט אונז פערוואָרפען וואו עס געפינען זיך שאקאלען און
21 פאַרדעקט אונז מיט א טוידט פינסטערנים — האָבען מיר דאָן פער־
געסען דעם נאָמען פון אונזער גאָט ? האָבען מיר אויסגעשפרייט אונזערע
22 הענד צו אַן אַנדער גאָט ? גאָט וויים דאָך דאָס, ווארום ער וויים די
23 פערבאָרגענישען פון הארצען. איבער דיר ווערען מיר אימער געמאָר־
24 דעט, מיר ווערען גערעכענט ווי שלאַכט־שעפּסען. וואך אויף, גאָט !
ווארום שלאָפסטו ? מונטער זיך אויף און פערוואַרף אונז ניט אויף אייּ־
25 ביג ! ווארום פערבאָרגסטו דיין נעזיכט פארגעסענדיג אונזער ארמוטה
26 און בעדרינקונג ? ! אונזער זעעלע איז שוין געבויגען צו שטויב, אונזער
27 קערפער קלעפט שוין צו דער ערד — שטעה אויף, אונזער הילפע !
בעפריי אונז צוליעב דיין נאָמען.

קאַפּיטעל מה

1 צום אויפזעהער איבער די ראזען. א בעטראַכטונג פון קרח'ס זיהן —
א לידעבלידער.
2 מיין הארץ טראַכט א גוטע זאך — איך דענק : מיינע טהאַטען זיינען
קייזערליך, מיין שפּראך איז א פעדער פון א געאיבטען שרייבער.
3 דו ביזט שעהנער פאר אַלע מענשענקינדער, אננעהמיגקייט איז אריינ־
גענאָסען אין דיינע ליפּען, וויבל גאָט האָט דיר אימער געבענשט.
4 גורט אָן דיין שווערד אויפ'ן זייט, העלד — דאָס איז דיין פּראכט און
שעהנהייט.
5 מיט דיעזע שעהנהייט דיינע זאל דיר גלעניגען ארויפצושטייגען מיט וויכ־
טיגע ווערטער, דעמוטה און גערעכטיגקייט, און דיין רעכטע האנד וועט
דיר ווייזען שרעקליכע טהאטען.
6 דיינע פיילען זיינען שארף, פעלקער פאלען אונטער דיר, וועלכע זיינען
אין הארצען פיינדליך צום קעניג.
7 דיין טהראָן, גאָט, איז אייביג, דיין רעגיערונגם סצעפּטער איז א סצעפּ־
טער פון גערעכטיגקייט.
8 דו ליעבסט גערעכטיגקייט און האסט שלעכטעס, דערפאר האָט דיר אייּ־
נעם, פון אַלע פריינד דיינע, דער אלמעכטיגער גאָט דיינער גזאלבט מיט
פריידען־אויל.
9 מיררען, אלאָען אקאציא איז דיין אָנקליידונג, די מוזיק פון עלפענבייּ־
טעמפּלען ערפרעהט דיר.
10 נאָר קעניגליכע טעכטער פאָסטען דיינע קאָסטבארקייטען, די קענינין אין
פיינגאָלד שטעהט נעבען דיין רעכטע האנד.
11 הערואים, טאָכטער, און בעטראכט ; בייג צו דיין אויער און פארגעס
דיין פאָלק און דיין פאָטער'ס הויז.
12 וועז דער קעניג, וועלכער איז דיין הערר, וועט דיין שעהנהייט ליעבען,
זאלסטו זיך צו איהם בוקען.
13 די יונגע צר וועט א געשאנק ברענגען, דיין בעקאנטשאפט וועלען פער־
לאנגען די רייכסטע פונ'ם פאלק.
14 די גאנצע הערליכקייט פון א פרינצעסין איז אינווייניג, איהר אָנקליידונג
איז פון גאלדענע איינזאץ

פִּנָּמָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לִבוּשָׁהּ׃ לְרִקְמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ טו
בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ׃ תּוּבַלְנָה בְּשִׂמְחָת 16
וְגִיל תְּבוֹאֶינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ׃ תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ 17
תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־דֹּר 18
וָדֹר עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדוּךָ לְעֹלָם וָעֶד׃

מו Psal. XLVI.

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר׃ אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה א 2
וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃ עַל־כֵּן לֹא־נִירָא בְּהָמִיר 3
אֶרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃ יֶהֱמוּ יָחְמְרוּ מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ 4
הָרִים בְּגַאֲתוֹ סֶלָה׃ נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים ה
קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן׃ אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ 6
אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃ הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ 7
תָּמוֹג אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב 8
סֶלָה׃ לְכוּ־חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃ 9
מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית י
עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ הַרְפּוּ וְדְעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם 11
בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי 12
יַעֲקֹב סֶלָה׃

מז Psal. XLVII.

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ א 2
לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה׃ כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־ 3
כָּל־הָאָרֶץ׃ יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ׃ 4
יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה׃ ה
עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר׃ זַמְּרוּ אֱלֹהִים 6 7
זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃ כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים 8
זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃ מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב ו עַל־ 9

מ״ז v. 5. סגול בלי מקף

15 אויף די געשטריקטע. וועז זי ווערט געפיהרט צום קעניג געהען איהר נאָך
יונגע פרויען, איהרע פריינדלעכייטען ווערט דיר געבראַכט.
16 זיי ווערען געפיהרט מיט פרייד און יובעל, ביז זיי ווערען געבראַכט אין
קעניגלעכען טעמפעל.
17 אָנשטאָט דיינע עלטערען וועלען זיין דיינע קינדער, דו וועסט זיי מאַכען
פאַר פירשטען איבער'ן גאַנצען לאַנד.
18 איך וועל האַלטען דעם אָנדינקונג פון דיין נאָמען אויף אַלע דורות, אום
פעלקער זאָלען דיר אייביג לאָבן ריהמען.

קאַפּיטעל מו

1 צום אויפזעהער איבער די זינג-מיידלאַך. א ליעד פון קרח'ס קינדער.
2 גאָט איז פאַר אונז א שטאַרקע שטיצע, ער ווערט געפונען אַלס הילפּע
אין גרויסען נויטה.
3 דאַרום שרעקען מיר זיך ניט ווען עס קעהרט זיך די וועלט, און די בערג
פון מיטען ים וואַנקען.
4 עס רוישען און ברויזען זיינע וואַסערען, עס שטורמען בערג וועלכע זיינען
אימער שטיל געווען.
5 אָבער דער טייך מיט זיינע שטראָמען דערפרעהען גאָט'ס שטאָדט, דעם
הייליגטהום פון גאָט'ס וואָהנונגען.
6 קוים איז גאָט אין איהר וועט זי ניט וואַנקען, גאָט וועט איהר העלפען
צום מאָרגען-צייט.
7 פעלקער זיינען אונטערגעגאַנגען, קעניגרייכען האָבען געוואַנקט — ער
האָט זיין שטימע ארויסגעלאָזען האָט די ערד אויפגעציטערט.
8 גאָט פון ארמעען איז מיט אונז, אונזער שטאַרקייט איז אימער דער גאָט
פון יעקב.
9 געה, בעטראַכט גאָט'ס טהאַטען, די ציטערונגען וואָס ער האָט געמאַכט
אינ'ם לאַנד !
10 ער האַלט אָב קריעג ביז עק וועלט, בויגענם צובראָכט ער און צושמעטערט
שפּיעזען — וואָגענם פערברענט ער אין פייער.
11 בערוהיגט זיך און זייט וויסען אז איך גאָט בין ערהויבען ביי די פעלקער,
איך בין ערהויבען אין דער וועלט.
12 גאָט פון ארמעען איז מיט אונז, אונזער שטאַרקייט איז אימער דער
גאָט פון יעקב.

קאַפּיטעל מז

1 צום אויפזעהער איבער די געזאַנגען פון קרח'ס זיהן.
2 קלאַפּט מיט די הענד, אַלע פעלקער ; יובעלט צו גאָט מיט א זינגענדע
שטימע.
3 וואַרום דער אַלהעכסטער גאָט איז א שרעקליכער, ער איז א גרויסער קע-
ניג — איבער דער גאַנצער וועלט.
4 ער וועט אונטערווארפען פעלקער אונטער אונז, און נאַציאָנען — אונטער
אונזערע פיס ;
5 ער זעלבסט וועט אויסערוועהלען פאַר אונז אונזער בעזיץ — דעם שטאָלץ
פון יעקב, וועמען ער ליעבט אימער.
6 גאָט ערהייבט זיך דורך יובעל, דער עוויגער — דורך די שופר-שטימע.
7 זינגט פאַר גאָט לויב-געזאַנגען, זינגט פאַר אונזער קעניג לויב-געזאַנגען !
8 וואַרום גאָט איז דער קעניג פון דער גאַנצער וועלט, זינגט בעטראַכטונגם
ליעדער.
9 גאָט איז רעגיערער געוואָרען איבער די פעלקער, זינט גאָט האָט זיך ge-
זעצט אויף זיין הייליגען טהראָן.

י כְּפִא קָדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי
לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אָרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

מח Psal. XLVIII. מח

2 א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר
3 אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן
4 יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃ אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע
ה 6 לְמִשְׂגָּב׃ כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃ הֵמָּה רָאוּ
7 כֵן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נָחְפָּזוּ׃ רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃
8 9 בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וְ
כֵן רָאִינוּ בְּעִיר יְהוָה־צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ
י עַד־עוֹלָם סֶלָה׃ דָּמִינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃
11 כְּשִׁמְךָ וְ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה
12 יְמִינֶךָ׃ יִשְׂמַח וְ הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
13 מִשְׁפָּטֶיךָ׃ סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ שִׁיתוּ
14 לִבְּכֶם וְ לְחֵילָהּ פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר
מו אַחֲרוֹן׃ כִּי זֶה וְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ
עַל־מוּת׃

מט Psal. XLIX. מט

2 א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים
3 הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד׃ גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד
4 עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃ פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת׃
ה 6 אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃ לָמָּה אִירָא
7 בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי יְסוֹבֵבֵנִי׃ הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב
8 עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃ אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן
9 לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃ וְיֵקֶר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם׃ וְיִחִי־
11 עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃ כִּי יִרְאֶה וְ חֲכָמִים יָמוּתוּ
12 יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃ קִרְבָּם

בתימ

מ״ח ו. 5 חסר באחת v. 11. פעל באחת

10 די פירשטען פון די פעלקער האבען זיך פערזאמלט — דאס פאלק פון׳ם גאט פון אברהם ; ווארום צום אלערהעכסטען גאט געהערען אלע וועלט פעסטונגען.

קאפיטעל מח

1 א ליעד, א געזאנג פון קרח׳ס זיהן.
2 גאט איז גרויס און זעהר געריהמט אין׳ם שטאדט פון אונזער גאט —
3 זיין הייליגער בארג. א שהענער געגענד, א פרייד פאר דאס גאנצע לאנד איז דער בארג ציון אין די צפון־ברעגען ; די הויפטשטאדט פון גרויסען קעניג. אין איהרע פאלאסטען איז גאט בעוואוסט אלס פעסטונג.
4 וועו קעניגע האבען זיך פערזאמלט, זיי זיינען צונויפגעקומען,
5 זיי האבען אלעס ריכטיג געזעהען און פערוואונדערט געווארען — זיי זיינען איבערראשט געווארען, ערשטוינט זיינען זיי געווארען.
6 א ציטערנים האט זיי אנגענומען, א קראמפף ווי א קינפעטארין.
7 מיט אין מזרח־ווינד צובראכסטו די שיפען פון תרשיש.
8 ווי מיר האבען געהערט וועגען דער שטאדט פון׳ם גאט פון ארמעען, אזוי האבען מיר געזעהען אין דער שטאדט פון אונזער גאט — זאל איהר גאט פעסט האלטען אייביג לאנג !
9 מיר האבען געטראכט אז דיין גנארע, גאט, איז נאר אין דיין טעמפעל.
10 אבער ווי דיין נאמען, גאט, גרייכט צו די וועלט עקען, אזוי איז אויך דיין לויב — מיט די טוגענד פון דיין רעכטע האנד איז (די וועלט) פול.
11 פרעהליך איז דער בארג ציון, עס פרעהען זיך די פראווינצען פון צוליעב דיין גערעכטיגקייט.
12 געהט ארום ציון און רינגעלט איהר ארום, צעהלט איהרע טהורעמס.
13 בעטראכט איהר מויער־וואנד, בעשטייגט איהרע פאלאצען ; אום איהר זאלט קענען דערצעהלען צו דעם קינפטיגען דור.
14 ווארום דער אלמעכטיגער גאט אונזערער איז אן אייביגער ער וועט אונז פיהרען איבער טוידט־געפאהרען.
15

קאפיטעל מט

1 צום אויפזעהער איבער די געזאנגען פון קרח׳ס זיהן.
2 הערט דאס אוים אלע פעלקער; האלכט זיך איין איינוואהנער דער וועלט.
3 ווי די איינפאכע אזוי די פארנעהמע, אלע צוזאמען — רייך אדער ארעם.
4 מיין מויל רעדט קלוגהייט, דאס אוישפרעכען פון מיינע גערענקען איז פערשטאנד.
5 מיין בעלעהרונג וועל איך אלס ביישפיעל מאכען, מיין רעטענים וועל איך מיט הארפענלייער ערקלעהרען.
6 דאם וואס איך שרעק זיך איז — פיעלייכט וועט מיר מיין זינדיגע אויפ־פיהרונג ארייגברענגען אין אונגליקליכע טעג.
7 די וואס זיינען פערטרויט אויף זייער פערמעגען און ריהמען זיך מיט זייער גרויס רייכטהום,
8 וועה ! א מענש קען זיך ניט בעפרייען, ער קען גאט ניט געבען זיין אוים־לייז־געלד.
9 עס איז צו טהייער די אויסלייז־געלד פאר זייער לעבען, עס איז אימער אונמענליך —
10 זאגאר וועו איינער זאל אייביג לעבען און ניט זעהען די גרוב.
11 ווארום מען זעהט אז אויך אלע קלוגע שטארבען, זיי וועלען פערלאזען גליך ווי נארען און אונווייסענדע, און לאזען איבער זייער פערמעגען פאר אנדערע.
12 אין זיך טראכטען זיי אז זייערע הייזער זיינען אויף אייביג, זייערע וואה־נונגען אויף דור־דורות, דערפאר רופען זיי אן די ערד מיט זייער נאמען.

בָּתֵּימוֹ ׀ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי
אֲדָמוֹת׃ וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמּוּ׃ 13
זֶה דַרְכָּם כֶּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם ׀ בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה׃ כְּצֹאן 14 טו
לִשְׁאוֹל שִׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים ׀ לַבֹּקֶר וְצוּרָם
לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ׃ אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַפְשִׁי מִיַּד 16
שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ אַל־תִּירָא כִּי־יַעֲשַׁר אִישׁ כִּי־ 17
יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃ כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד 18
אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃ כִּי־נַפְשׁוֹ בְחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדְךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ׃ 19
תָּבֹא עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֶצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר׃ אָדָם בִּיקָר 21 כ
וְלֹא יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמּוּ׃

נ PSAL. L. נ

מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל ׀ אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אֶרֶץ מִמִּזְרַח־ א
שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ׃ מִצִּיּוֹן מִכְלַל־יֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ׃ 2
יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאַל־יֶחֱרַשׁ אֵשׁ־לְפָנָיו תֹּאכֵל וּסְבִיבָיו נִשְׁעֲרָה 3
מְאֹד׃ יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעָל וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ׃ 4
אִסְפוּ־לִי חֲסִידַי כְּרֹתֵי בְרִיתִי עֲלֵי־זָבַח׃ וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם ה 6
צִדְקוֹ כִּי־אֱלֹהִים ׀ שֹׁפֵט הוּא סֶלָה׃ שִׁמְעָה עַמִּי ׀ וַאֲדַבֵּרָה 7
יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי׃ לֹא עַל־ 8
זִבְחֶיךָ אוֹכִיחֶךָּ וְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃ לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ 9
פָּר מִמִּכְלְאֹתֶיךָ עַתּוּדִים׃ כִּי לִי כָל־חַיְתוֹ־יָעַר בְּהֵמוֹת י
בְּהַרְרֵי־אֶלֶף׃ יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף הָרִים וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי׃ אִם־ 11 12
אֶרְעַב לֹא־אֹמַר לָךְ כִּי לִי תֵבֵל וּמְלֹאָהּ׃ הַאוֹכַל בְּשַׂר 13
אַבִּירִים וְדַם עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה׃ זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשַׁלֵּם 14
לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךָ׃ וְקָרְאֵנִי בְיוֹם צָרָה אֲחַלְּצְךָ וְתְכַבְּדָנִי׃ טז
וְלָרָשָׁע ׀ אָמַר אֱלֹהִים מַה־לְּךָ לְסַפֵּר חֻקַּי וַתִּשָּׂא בְרִיתִי 16
עַל־פִּיךָ׃ וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר וַתַּשְׁלֵךְ דְּבָרַי אָחֳרֶיךָ׃ 17
אִם־רָאִיתָ גַּנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ וְעִם מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ׃ פִּיךָ שָׁלַחְתָּ 18 19

ברעה

מ״ט .15 .v וצדקם ק

13 דער מענש אבער איז ניט דויערהאפט זאגאר אין גוטעם, ער איז געגליכען
14 צו די טהירען וואס ווערען פערניכטעט, דאס איז זייער נארישע
ווענ, און זייער נאכקומענדע איז אימער זייער ריידען אננענעהם —
15 ווי שעפסען ווערען זיי אלע אין גרוב געלעגט, דער טוידט נעהמט זיי
אוועק און אויף מארגען טרעטען אויף זיי די אויפריכטיגע ; אזוי ווערט
זייער אויסזעהען פערפוילט אין גרוב, וואו מען ברענגט איהם פון זיין
16 וואהנונג. בלויז גאט קען מיר אימער רעטען פון דער העלל ווען ער זאל
17 מיר צונעהמען. שרעק זיך ניט ווען איינער ווערט רייך און עם וואקסט
18 זיין הויז־פערמעגען. — ווארום שטארבענדיג וועט ער דאס אלעס ניט
19 מיטנעהמען, זיין מערמעגען וועט נאך איהם ניט נאכגעהן, ער האט זיך
נאר גריהמט זאלאנג ער האט געלעבט, אזוי ווי מען לויבט דיר ווען דיר
20 גוטס גוט ; אבער אויך דו וועסט קומען צו די רייהע פון זיינע עלטערען,
21 וועלכע וועלען שוין ניעמאלס די ליכט זעהען. ווען דער מענש לעבט אין
עהרע בעטראכט ער ניט אז ער איז פערגליכען צו די אונערדעווידיגע פיה.

קאפיטעל נ

1 אסף'ס א נעזאנג. דער אלמעכטיגער גאט, דער עוויגער האט גערעדט און
אויסגערופען אויף דער ערד, פון זון־אויפגאנג ביז זון־אונטערגאנג.
2 פון ציון — די פאלקאמענע שעהנהייט — האט גאט ערשיינט.
3 ווען אונזער גאט קומט שוויגט ער ניט : פארואוים ברענט א פייער און
ארום איהם איז זעהר שטורמדיג.
4 פון דער הויך רופט ער דעם הימעל און די ערד צו אורטהיילען זיין פאלק :
5 „פערזאמעלט מיר מיינע פרומע, וועלכע שליסען מיט מיר א בונד ביים
שלאכטען א אפפער".
6 די הימלען דערצעהלען זיין גערעכטיגקייט, ווארום גאט איז אימער דער
ריכטער.
7 הער, מיין פאלק, און איך וועל רעדען ; הער, ישראל, איך וויל דיר
ווארנען — איך, דיין אלמעכטיגער גאט.
8 איך וועל דיר ניט פארווארפען ווענן דיינע אפפער, דיינע שטענדיגע
פייער־אפפער, וועלכע דו בריינגסט מיר —
9 איך וויל ניט נעהמען קיין אקס פון דיין הויז, און קיין שאף פון דיינע
שטאלען,
10 ווארום צו מיר בעלאנגען אלע וואלד־טהיערען, די טויזענדע פיה פון די
בערג ;
11 איך קען אלע בארג־פויגלען, מיר זיינען בעוואוסט אלע קריכענדע פון די
פעלדער.
12 ווען איך זאל הונגעריג ווערען דארף איך דיר ניט דערצעהלען, ווארום
די וועלט מיט אלעם וואס פילט איהר אן איז מיינע.
13 עס איך דען אקסען־פלייש ? טרינק איך דען שאפ־בלוט ?
14 אפפער צו גאט א דאנק, דערמיט בעצאהל דיינע פערשפרעכונגען צום
אלערהעכסטען.
15 רוף צו מיר אין טאג פון נויטה, איך וועל דיר רעטען אום דו זאלסט מיר
עהרען.
16 צום פערברעכער זאגט גאט : „וואס האסטו צו צעהלען מיינע געזעצע
און רעדען מיט דיין מויל ווענן מיין בונד ?
17 דו פיראכטעסט דאך לעהרע און פערווארפסט מיינע ווערטער הינטער
דיר —
18 זעהסטו א גנב שטימסטו מיט איהם, מיט אויסגעלאסענע נעהמסטו
א טהייל,
19 דו לאזט מויל צו בייזעס, און דיין צונג פערמעהרט בעטרוג ;

כ בְּרָעָה וּלְשׁוֹנְךָ תַצְמִיד מִרְמָה: תֵּשֵׁב בְּאָחִיךָ תְדַבֵּר
21 בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֵּן דְּפִי: אֵלֶּה עָשִׂיתָ וְהֶחֱרַשְׁתִּי דִּמְיְתָ הֱיוֹת
22 אֶהְיֶה כָמוֹךָ אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה לְעֵינֶיךָ: בִּינוּ־נָא זֹאת
23 שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ פֶּן־אֶטְרֹף וְאֵין מַצִּיל: זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי
וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בִּישׁוּעַת אֱלֹהִים:

נא Psal. LI.

2 א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּבוֹא־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־
3 בָּא אֶל־בַּת־שָׁבַע: חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ
4 מְחֵה פְשָׁעָי: הֶרֶבּה כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי: כִּי־
6 פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד: לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי
וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן־תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ:
7 8 הֵן־בְּעָוֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי: הֵן אֱמֶת חָפַצְתָּ
9 בַּטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תודיעני: תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאִטְהָר
י תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין: תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה
11 עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ: הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה:
12 לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי: אַל־
13 14 תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי: הָשִׁיבָה
טו לִי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי: אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים
16 דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ: הַצִּילֵנִי מִדָּמִים ו אֱלֹהִים
17 אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ: אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח
18 וְפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ: כִּי ו לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתְּנָה עוֹלָה
19 לֹא תִרְצֶה: זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה
כ אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה: הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה
21 חוֹמוֹת יְרוּשָׁלִָם: אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז
יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָּרִים:

נב Psal. LII.

יב א לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד: בְּבוֹא ו דוֹאֵג הָאֲדֹמִי וַיַּגֶּד לְשָׁאוּל

ויאמר

כ 23. ר׳ פעל באתנח כ״א 4. ר׳ הנ״ל

20 דו זעצט זיך אוֹן בערעדסט דיין ברודער, אויף דיין מוטער׳ס זוהן רעדסטו
21 שענדליכעס. דאָס אַלעס האָסטו געטהאָן אוֹן איך האָב געשוויגען,
האָסטו געמיינט איך וועל זיין גלייך מיט דיר ; איך וועל דיר אָבער
22 שטראפען אוֹן וועל עס שטעלען פאר דיינע אויגען. בעטראכט נאָר דאָס,
איהר גאָט־פארגעסער ! אויידער איך וועל צוריסען אַז עס וועט קיין רע־
23 טער זיין. דער וואָס אָפּפערט דאנקבארקייט יענער בעהרט מיר, דער
וואָס מאכט זיך א וועג, וועל איך גאָט איהם וויזען הילף.

קאַפּיטעל נא

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס געזאַנגען.
2 וועו נתן דער נביא איז צו איהם געקומען, נאָכדעם ווי ער איז געווען ביי
בת־שבע.
3 בעגנאדיג מיר, גאָט, לויט דיין טוגענד, מעק אָב מיינע זינד לויט דיין
גרויס ערבארמונג.
4 וואש מיר פיעל פון מיינע זינד אוֹן רייניג מיר פון מיינע פערברעכענס.
5 וואָרום איך אנערקען מיינע זינד, מיין פערברעכען שטעהט אימער פאר
מיר.
6 צו דיר אַליין האָב איך געזינדיגט אוֹן געטהאָן וואָס דיר געפעלט ניט,
אום דו זאָלסט גערעכט בלייבען אין דיין פיהרונג, ריין זיין אין דיין
אורטהייל.
7 איך בין דאָך אין זינד געבוירען, אוֹן אין פערברעכען איז מיין מוטער
מיט מיר שוואנגער געוואָרען.
8 דו פערלאנגסט די אינערליכע וואהרהייט, לאָז מיר וויסען די פערבאָר־
גענע קלוגהייט.
9 רייניג מיר מיט אזוב וועל איך רין ווערען, וואש מיר אוֹן איך וועל וויי־
רען ווייסער אלם שנעע.
10 לאָז מיר הערען פריידע אוֹן פרעהליכקייט, זאָלען צופריעדען זיין די
גליעדער וועלכע דו האָסט צובראכען.
11 פערבארג דיין געזיכט פון מיינע זינד אָדער מעק אָב אַלע מיינע זינד.
12 בעשאף מיר, גאָט, א רייגעס האַרץ אוֹן א ריכטיגען גייסט בעניי אין מיר.
13 פערווארף מיר ניט פון דיר אוֹן נעהם פון מיר ניט צו דיין הייליגען
גייסט.
14 גיב מיר צוריק די פרייד פון דיין הילף, אוֹן זאָל מיר שטיצען א גרויס־
מיטהיגער גייסט.
15 דאן וועל איך בעלעהרען פערברעכער (צו געהן אין) דיינע וועגען, אוֹן
זינדיגע — אז זיי זאָלען זיך צו דיר אומקעהרען.
16 פערהיט מיר, גאָט, פון בלוטשולדען. גאָט פון מיין הילף ! מיין צונג
וועט זינגען וועגען דיין גערעכטיגקייט.
17 גאָט וועט עפענען מיינע ליפּען וועט מיין מויל זאָגען דיין לויב.
18 דו ווילסט דאָך ניט איך זאָל א אָפּפער געבען, דו פערלאנגסט קיין פייער־
אָפּפער.
19 גאָט׳ס אָפּפער איז א צובראכענער גייסט, א צובראכענע אוֹן ניעדערגע־
שלאגענע האַרץ פעראכטעסטו ניט.
20 בעסער אייך מיט דיין ווילען ציון, בוי אויף די מויערן פון ירושלים —
21 דאן וועסטו פערלאנגען אָפּפער פון גערעכטיגקייט, פייער־ אוֹן גאנץ־
אָפּפער, דאן וועלען זיי ברענגען אָקסען אויף דיין אלטאר.

קאַפּיטעל נב

1 צום אויפזעהער, דוד׳ס א בעטראכטונג.
2 וועו דואג, דער אדומ׳יער איז געקומען אָנזאָגען שאול׳ן, אוֹן האָט איהם
דערצעהלט אז דוד איז געוועו אין אחימלך׳ס הויז.

וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא־דָוִד אֶל־בֵּית אֲחִימֶלֶךְ׃ מַה־תִּתְהַלֵּל 3
בָּרָעָה הַגִּבּוֹר חֶסֶד אֵל כָּל־הַיּוֹם׃ הַוּוֹת תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ 4
כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עֹשֵׂה רְמִיָּה׃ אָהַבְתָּ רָע מִטּוֹב שֶׁקֶר | ה
מִדַּבֵּר צֶדֶק סֶלָה׃ אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי־בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה׃ 6
גַּם־אֵל יִתֹּצְךָ לָנֶצַח יַחְתֶּךָ וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל וְשֹׁרֶשְׁךָ מֵאֶרֶץ 7
חַיִּים סֶלָה׃ וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו יִשְׂחֲקוּ׃ הִנֵּה 8
הַגֶּבֶר לֹא־יָשִׂים אֱלֹהִים מָעוֹזּוֹ וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז 9
בְּהַוָּתוֹ׃ וַאֲנִי כְּזֵית רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בָּטַחְתִּי בְּחֶסֶד ו
אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃ אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וַאֲקַוֶּה שִׁמְךָ 11
כִּי־טוֹב נֶגֶד חֲסִידֶיךָ׃

נג PSAL. LIII.

לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין א 2
אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עָוֶל אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ אֱלֹהִים 3
מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ
אֶת־אֱלֹהִים׃ כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם 4
אֶחָד׃ הֲלֹא יֵדְעוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים ה
לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם פָּחֲדוּ פָחַד לֹא־הָיָה פָּחַד כִּי־אֱלֹהִים 6
פָּזַר עַצְמוֹת חֹנֶךָ הֱבִישֹׁתָה כִּי־אֱלֹהִים מְאָסָם׃ מִי־יִתֵּן 7
מִצִּיּוֹן יְשׁוּעוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב
יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

נד PSAL. LIV.

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ א 2
לְשָׁאוּל הֲלֹא־דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ אֱלֹהִים בִּשְׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי 3
וּבִגְבוּרָתְךָ תְּדִינֵנִי׃ אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־ 4
פִי׃ כִּי זָרִים | קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא שָׂמוּ ה
אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי 6
נַפְשִׁי׃ יָשִׁוב הָרַע לִשֹּׁרְרַי בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם׃ בִּנְדָבָה 7
8

אוכחה

ס״ב v. 5. ר׳ דגושה .8 v. דגש אחר שורק נ״ג v. 5. סגול מאחרי נ״ד v. 7. שוא קף

3 וואָם ריהמסטו זיך מיט שלעכטעס, דו העלד ? גאָט'ס גנאדע איז אי־
מער.
4 דו טראכסט אימער בייזעס, דיין צונג, בעטריגער, איז ווי א געשליפ־
נער ראזירמעסער.
5 שלעכטעס ליעבסטו מעהר אלס גוטעס, ליגען (ליעבסטו) אימער מעהר
אלס ריידען גערעכטיגקיים.
6 דו ליעבסט אלערליי פערדאָרבענע רייד, די בעטריגערישע שפראך.
7 דערפאר וועט דיר גאָט אויך אויף אימער צוברעכען, ער וועט דיר אויס־
שניידען און אויסרייסען פון געצעלט ; ער וועט דיר אויף אימער אויס־
וואָרצלען פון לאנד און לעבען.
8 דאָס וועלען זעהען די פרומע און וועלען שרעק האָבען, אָבוואָהל זיי וועי־
לען פון איהם לאכען :
9 „אט דאָס איז דער מאן וואָס מאכט ניט גאָט אלס זיין פעסטונג — ער
איז פערטרויט אויף זיין גרויס רייכטהום, ער שטיצט זיך אויף זיין אונ־
גליק !"
10 איך אָבער בין ווי א גרינער אויבוים אין גאָט'ס הויז, איך בין
אימער פערטרויט אויף גאָט'ס גנאדע.
11 איך לויב דיר אימער פאר אלעם וואָס דו האסט געטהאָן, און האָף צו דיין
נאָמען, וועלכער איז גוט צו דיינע פרומע.

קאָפּיטעל נג

1 צום אויפזעהער איבער'ן כאר. דוד'ס א בעטראכטונג.
2 דער ניעדערטרעכטיגער טראכט זיך אין האַרצען : „עס איז קיין גאָט !"
דערפאר זיינען פערדאָרבען און זינדיג די וואָס טהוען אונרעכט, קיינער
פון זיי טהוט קיין גוטס.
3 גאָט קוק אַראָב פון הימעל אויף די מענשענקינדער, אום צו זעהען אויב
עס איז דאָ א פערנינפטיגער, א גאָט־זוכער.
4 אלע זיינען אָבגעפאלען, צוזאמען פערדאָרבען געוואָרען, קיינער טהוט
קיין גוטס ניט, ניט זאָגאר איינציגער.
5 וווייסען דאָס ניט אלע אונרעכט־טהוער (וועלכע פערצעהרען מיין פאָלק),
וועלכע עסען ברויט ניט רופענדיג צו גאָט ?
6 דאָרט בעפאלט זיי א שרעק, א אונגעהרטער שרעק, וועז גאָט צושפרייט
די מעכטיגע (ארמעען) פון דיין בעלאגערער ; דו פעראכטעסט זיי וויל
גאָט האָט זיי פערהאסט.
7 אָה, וואָלט שוין פון ציון געקומען די הילף פאר ישראל, וועז גאָט וועט
צוריקבריינגען די געפאנגענשאפט פון זיין פאָלק, דאן וועט יעקב פרעה־
לויך זיין און ישראל וועט זיך פרעהען.

קאָפּיטעל נד

1 צום אויפזעהער איבער די מעלאָדיען. דוד'ס א בעטראכטונג.
2 וועז די זיפ'ער זיינען געקומען און געזאגט צו שאול'ן : „דוד בעהאלט
זיך דאָך ביי אונז !"
3 העלף מיר, גאָט, מיט דיין נאָמען; נעהם זיך אן פאר מיר מיט דיין מאכט.
4 הער אויס, גאָט, מיין געבעט ; האָרך די רייד פון מיין מויל.
5 וואָרום בארבארען האָבען זיך קעגען מיר געשטעלט, און טיראנען זוכען
מיין לעבען זיי שטעלען זיך ניטמאלס פאר די געטליכע אָבערמאכט.
6 אָט דער גאָט וואָס איז מיין העלפער, דער גאָט וואָס שטיצט מיר.
7 ער וועט צוריקקעהרען דאָס שלעכטס צו מיינע פיינד, פערניכטע זיי
צולויעב דיין וואהרהייט.
8 מיט'ן פרייען ווילען וועל איך אָפּפערן צו דיר, איך וועל לויבען, גאָט,
דיין נאָמען וואָס איז גוט ;

9 אוֹבְךָ־חָלֶךְ אֹוֶדֶה שִׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב: כִּי מִכָּל־צָרָה
הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי:

נה PSAL. LV.

2 א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד: הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי
3 וְאַל־תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי: הַקְשִׁיבָה לִי וַעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׂיחִי
4 וְאָהִימָה: מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע כִּי־יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן
ה וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי: לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ
6 7 עָלָי: יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת: וָאֹמַר מִי־
8 יִתֶּן־לִי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה: הִנֵּה אַרְחִיק נָדֹד
9 אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה: אָחִישָׁה מִפְלָט לִי מֵרוּחַ סוֹעָה
י מִסָּעַר: בַּלַּע אֲדֹנָי פַּלַּג לְשׁוֹנָם כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר:
11 יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבֻהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ:
12 הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה: כִּי לֹא־
13 אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי וְאֶשָּׂא לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ:
14 טו וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי: אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק
16 סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרֶגֶשׁ: יַשֵּׁמוֹת ו עָלֵימוֹ יֵרְדוּ
17 שְׁאוֹל חַיִּים כִּי־רָעוֹת בְּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם: אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים
18 אֶקְרָא וַיהוָה יוֹשִׁיעֵנִי: עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה
19 וְאֶהֱמֶה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי: פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרֹב־לִי כִּי־
כ בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי: יִשְׁמַע ו אֵל ו וַיְעַנֵּם וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה
21 אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים: שָׁלַח יָדָיו
22 בְּשִׁלְּמָיו חִלֵּל בְּרִיתוֹ: חָלְקוּ ו מֵחֲמָאַת פִּיו וְקֶרֶב־לִבּוֹ רָכּוּ
23 דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְתִחוֹת: הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה ו יְהָבְךָ
24 וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָּ לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק: וְאַתָּה ו אֱלֹהִים ו
תּוֹרְדֵם לִבְאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם
וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ:

למנצח

כ"ה v. 16. ישא מנח קני

9 ווארום פון אלע אונגליקען האסטו מיר געראטעט, און אויף מיינע פיינד האט מיין אויג געזוהען (ראכע).

קאפיטעל נה

1 צום אויפזוהער איבער מעלאדיען. דוד׳ס א בעטראכטונג.
2 הער אויס, גאט, מיין געבעט; פערבארג זיך ניט פון מיין בעטען.
3 האלך מיר אויס און ענטפער מיר, איך קלאג און זיפץ ריידענדיג.
4 פונ׳ם געשריי פון פיינד, פון די אונטערדריקונג פון פערברעכער, וועל־כע ווארפען אויף מיר אונרעכט און פערהאסען מיר מיט צארן.
5 מיין הארץ ציטערט אין מיר, און טוידט־שרעקעניש פאלט אויף מיר אן.
6 א שרעק און א ציטערניש נעהמט מיר אן, א שוידער בעדעקט מיר,
7 דאן טראכט איך: וועז איך וואלט האבען פליגלען ווי א טויב וואלט איך געפלויגען און גערוהט —
8 איך וואלט וויט אוועקגעוואנדערט, איך וואלט אויף אימער פערבליבען אין דער ווייסטע,
9 איך וואלט שנעל געפונגען א רעטונג פאר זיך פון רייסענדען ווינד, פון שטורם.
10 פערדארב, א גאט, און מאך אונאיניג זייער שפראך, ווארום איך האב געזוהען אין שטאדט געוואלדטהאט און קריגעריי.
11 ביי־טאג רינגלען זיי איהר ארום, און ביי־נאכט זיינען זיי אויף איהרע מויערוועגע; אונרעכט און בעטרוג זיינען אימער אין איהר.
12 געמיינהייט איז אין איהר, פון איהר גאם גאהט ניט אוועק פאלשקייט און בעטרוג.
13 דאם לעפטערט מיר ניט א פיינד, וואם איך וואלט קענען פערטראגען; דאם שטאלצירט קעגען מיר ניט איינער פון מיינע האסער, פון וועמען איך קען זיך פערבארגען —
14 נאר דו, א מענש מיין גלייכען, מיין לעהרער און פרייגד,
15 וואם מיר בעראטהען זיך צוזאמען און נעהען אין גאט׳ס הויז מיט בע־גייסטערונג.
16 זאל דער טוידט פון זיי אויפמאנען, זאלען זיי לעבעדיגערהייט אין גרוב אריין, ווארום שלעכטעם איז אין זייערע וואוינונגען, (שלעכטעם) איז אין זיי.
17 איך אבער רוף צו גאט און דער עוויגער וועט מיר העלפען.
18 אוועגד־צייט, מארגענם און אין מיטענטאג רייד איך און זיפצע, און ער הערט מיין שטימע.
19 ער האט פריעדליך בעפרייט מיר פון דעם שטרייט קעגען מיר, אבוואהל פיעל זיינען געווען קעגען מיר.
20 גאט וועט מיר אויסהערען און ערניעדערן זיי ווייל זיי ווערען ניט אנ־דערש, דער וואם זיצט (אויפ׳ן טהראן) פון די אייביג אלטע צייטען וועט זיי ערניעדערן ווייל זיי פירכטען ניט גאט.
21 קוים שטרעקט ווער אויס א האנד אויף זיינע (גאט׳ס) פריעדליכע, האט ער שוין פערשוועכט זיין בונד.
22 די שמייכעל־ווערטער פון זיין מויל זיינען גלאט און אין הארצען האט ער קריעג, זיינע רייד זיינען וויכער אלס בוימאויל און זיי זיינען ווי שווערדען.
23 ווארף דיין לאסט אויף גאט — ער וועט דיר שוין שפייזען, דעם פרומען לאזט ער נימאלס וואנקען.
24 דו, גאט, שטוים זיי אריין אינ׳ם טיעפען גרוב, מענשען וואם האבען אויף זיך בלוטשולד און בעטרוג זאלען ניט אויסלעבען העלפט פון זייערע טעג. איך פערטרוי אויף דיר!

נו Psal. LVI.

א לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־יוֹנַת אֲלֶם רְחֹקִים לְדָוִד מִכְתָּם בֶּאֱחֹז אֹתוֹ
2 פְּלִשְׁתִּים בְּגַת: חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ כָּל־הַיּוֹם
3 לֹחֲם יְלָחֲצֵנִי: שָׁאֲפוּ שׁוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם כִּי־רַבִּים לֹחֲמִים
4 לִי מָרוֹם: יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח: בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל
ה דְּבָרוֹ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי:
6 7 כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לָרָע: יָגוּרוּ ׀
8 יִצְפְּנוּ הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ כַּאֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשִׁי: עַל־אָוֶן
9 פַּלֵּט־לָמוֹ בְּאַף עַמִּים ׀ הוֹרֵד אֱלֹהִים: נָדִי סָפַרְתָּה אָתָּה
שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ הֲלֹא בְסִפְרָתֶךָ: אָז ׀ יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי י
11 אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה־יָּדַעְתִּי כִּי־אֱלֹהִים לִי: בֵּאלֹהִים
12 אֲהַלֵּל דָּבָר בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר: בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא
13 מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי: עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדוֹת
14 לָךְ: כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי לְהִתְהַלֵּךְ
לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים:

נז Psal. LVII.

א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּבְרֹחוֹ מִפְּנֵי־שָׁאוּל
2 בַּמְּעָרָה: חָנֵּנִי אֱלֹהִים ׀ חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי וּבְצֵל־
3 כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד־יַעֲבָר הַוּוֹת: אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן
4 לָאֵל גֹּמֵר עָלָי: יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם ׀ וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי
סֶלָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ: נַפְשִׁי ׀ בְּתוֹךְ לְבָאִם ה
אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם
חֶרֶב חַדָּה: רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ 6
כְּבוֹדֶךָ: רֶשֶׁת ׀ הֵכִינוּ לִפְעָמַי כָּפְפָה נַפְשִׁי כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה 7
נָפְלוּ בְתוֹכָהּ סֶלָה: נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים נָכוֹן לִבִּי אָשִׁירָה 8
וַאֲזַמֵּרָה: עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר: 9
אֽוֹדְךָ בָעַמִּים ׀ אֲדֹנָי אַזַּמֶּרְךָ בַלְאֻמִּים: כִּי־גָדַל עַד־שָׁמַיִם 11

כז 7. v. יצפנו קי

קאפיטעל נו

1 צום אויפזעהער. דוד'ס א גאלדענליעד וועגען דעם טויבענעלענד אין
דער פרעמד. וועז די פלשתים האבען איהם אנגעהאלטען אין גת.
2 בענאדיג מיר, גאט, וואהרום מענשען פערפאלגען מיר, אימער בעדריקט
3 מיט דער שטרייטער. מיינע פיינד פערפאלגען מיר אימער, פיעלע
4 שטרייטען עפענטליך קעגען מיר. וועז איך בין אין שרעק פערטרוי איך
5 אויף דיר, אויף גאט, אויף גאט פערטרוי איך מיר אוז האב קיין שרעק
6 — וואס קען מיר טהאן א מענש? יעדען טאג וועדרען מיינע וועדטער
טרויעריגער, וויל אלע זייערע גראנקען וועגען מיר זיינען צו שלעכטעם.
7 זיי פערזאמלען זיך אוז לויערן, זיי היטען מיינע טריט, וויי נאר זיי בע־
8 מערקען מיר. אומזיסט איז זייער דענקען וועגען אנטרינונג, שטירץ,
9 א גאט, די פעלקער מיט צארן. מיינע לויידען האסטו גע־
צעהלט, זאמעל מיינע טרעהרען, וועלכע עס איז ניט איבערצוצעהלען, אין
10 דיין שלויך. דאן וועז מיינע פיינד וועלען צוריקגעשטויסען וועדרען אין
דעם טאג וועז איך רוף (צו דיר), דאן וועל איך וויסען אז גאט איז מיט מיר.
11 וועגען גאט לויבט מיין רעדען, וועגען דעם עווינגען לויבט מיין רעדען.
12 קוים בין איך פערטרויט אויף גאט, שרעק איך זיך ניט — וואס קען א
13 מענש מיר טהאן? די פערשפרעכונגען וועלכע איך בין שולדיג צו גאט,
וועל איך דיר מיט דאנק בעצאהלען.
14 דו האסט מיר אימער פון טוידט גערעטעט, וועסטו ניט רעטען מיינע
פים פון אויסגליטשען זיך אום איך זאל קענען ארומגעהן פאר גאט אין
ליכטיגקייט אוז לעבען.

קאפיטעל נז

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס גאלדענליעדער. „פערדארב ניט". וועז
ער איז פון שאול'ן געלאפען אין א הייהל.
2 בענאדיג מיר, גאט! בענאדיג מיר וואהרום אין דיר שיצט זיך מיין
זעעלע, אינטער'ן שאטען פון דיינע פליגעלען בעהאלט איך זיך ביז דער
אונגליק געהט פארביי.
3 איך רוף צום אלערהעכסטען גאט, צו גאט וואס בעשלייסט מיין אור־
טהייל.
4 ער וועט אראב שיקען פון הימעל אום מיר צו העלפען, ער וואס מאכט
אימער צו שאנדע מיינע פערפאלגער, גאט וועט ארבשיקען זיין גנאדע
אוז וואהרהייט.
5 איך נעפין זיך צווישען לייבען, וועלכע זיינען גיעריג נאך מענשען־
פלייש, זייערע צייהנער זיינען שפיעזען אוז פיילען, אוז זייער צונג —
א שארפער שווערד.
6 ערהויב זיך איבער דעם הימעל, גאט, דיין עהרע איז איבער דער גאנ־
צער וועלט.
7 א נעץ האבען זיי צוגעגרייט צו מיינע טריט, מיין זעעלע איז איינגע־
בויגען, וועז זיי האבען פאר מיר א גרוב געגראבען זיינען זיי זעלבסט
אימער אין איהר אריינגעפאלען.
8 מיין הארץ, א גאט, איז פעסט; מיין הארץ איז אונערשראקען — איך
זינג לויעדער אוז לויבגעזאנגע.
9 ערוואך, מיין עהרע! ערוואכט, הארף אוז פיעדעל! איך וועל אויף־
מונטערן דעם מארגענשטערן.
10 איך וועל דיר לויבען, גאט, פאר אלע פעלקער; איך וועל צו דיר זינגען
פאר אלע נאציאנען.
11 וואהרום דיין גנאדע איז גרויס ביז'ן הימעל, אוז דיין וואהרהייט ביז'ן
וואלקען.

12 חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל
כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

נח Psal. LVIII.

2 א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃ הַאָמְנָם אֵלֶם צֶדֶק
3 תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְנֵי אָדָם׃ אַף־בְּלֵבָב עוֹלֹת
4 תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן׃ זָרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם
ה תָּעוּ מִבֶּטֶן דִּבְּרֵי כָזָב׃ חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־נָחָשׁ כְּמוֹ־
6 פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים
7 חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃ אֱלֹהִים הָרַס־שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ מַלְתְּעוֹת
8 כְּפִירִים נָתַוץ ו יְהוָה׃ יִמָּאֲסוּ כְמוֹ־מָיִם יִתְהַלְּכוּ־לָמוֹ
9 יִדְרֹךְ חִצּוֹ כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ׃ כְּמוֹ שַׁבְלוּל תָּמֵס יַהֲלֹךְ נֹפֶל
י אֵשֶׁת בַּל־חָזוּ שֶׁמֶשׁ׃ בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִירֹתֵיכֶם אָטָד כְּמוֹ־
11 חַי כְּמוֹ־חָרוֹן יִשְׂעָרֵנוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם פְּעָמָיו
12 יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃ וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֶשׁ־
אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃

נט Psal. LIX.

א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ
2 אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃ הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי ו אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמָי
3 תְּשַׂגְּבֵנִי׃ הַצִּילֵנִי מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃
4 כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־
ה חַטָּאתִי יְהוָה׃ בְּלִי־עָוֹן יָרוּצוּן וְיָכוֹנָנוּ עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃
6 וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָקִיצָה לִפְקֹד
7 כָּל־הַגּוֹיִם אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב
8 יֶהֱמוּ כַכֶּלֶב וְיָסֹבְבוּ עִיר׃ הִנֵּה ו יַבִּיע�un בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
9 בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שֹׁמֵעַ׃ וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ
תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃ עֻזּוֹ אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃
11 12 אֱלֹהֵי חַסְדִּי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשׁוּרָי׃ אַל־תַּהַרְגֵם ו

פֶּן־

ניח 8. v תצו קרי ניט 7. v קטן בלא אסיף 11. v חסדי קרי

12 ערהויב זיך איבער דעם הימעל, גאָט ; דיין עהרע איז איבער דער גאַנ־
צער וועלט.

קאַפּיטעל נח

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס גאָלדענעם־עדער. „פערדארב ניט".
2 רעדט איהר ווירקליך וועגען מאכט אלם גערעכטיגקייט ? איז דאָס
ריכטיג געאורטהיילט, מענשענקינדער ?
3 אויך אין געדאנקען טהוט איהר אונרעכט, אזוי ווי איהר פיהרט דורך
אייערע געוואלדטהאטען אינ׳ם לאנד.
4 די פערברעכער זיינען פאַרפרעמדט פון נעבורט אָן, די ליגענזאָגער זיינען
פערפיהרט פון מוטערלייב אָן.
5 זייער וואוטה איז ווי דער גיפט פון א שלאנג, ווי דער טויבער אָטהער
(פערשטאָפט ער זיינע אויערן),
6 וואָס הערט ניט די שטימע פון צויבערער, פון קליגסטען באַשוועררער.
7 גאָט ! צובריך זיי די צייהנער פון מויל ; צושמעטער, א גאָט, די באק־
צייהנער פון די יונגע לייבען.
8 זאָלען זיי צושמאָלצען ווערען און אויסרינען ווי וואסער, ווען ער וועט
טרעטען זיינע פיילען זאָלען זיי גליך צובראָכען ווערען.
9 ווי א שנעק וואָס צוקריכט זאָל ער אויסרינען, ווי א פרוי׳ם אונצייטיגע
קינד וועלכע זההט דיין זונן ניט אָן.
10 נאָך איידער אייערע טעפּ וועלען פיהלען (דעם פייער פון) די שפּענער —
רייערהייד — וועט עם איהם ווי מיט א בראנד פאר׳שרפ׳ען.
11 דער פרומער וועט זיך פרעהען ווען ער וועט זההען ראכע, ער וועט
וואשען זיינע פים אינ׳ם בלוט פון פערברעכער.
12 דאן וועלען מענשען זאָגען : „פרומקייט ברייננט דאָך פרוכט !. עם
איז ווירקליך א גאָט א ריכטער אויף דער וועלט !

קאַפּיטעל נט

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס גאָלדענעם־ליעד. „פערדארב ניט". ווען שאול
האָט געשיקט און מען האָט בעוואכט דאָס הויז אום צו טוידטען איהם.
2 מיין גאָט ! רעטע מיר פון מיינע פיינד, מאַך מיר שטארקער אלם
מיינע נעגנער.
3 רעטע מיר פון די וואָס טהוען אונרעכט, און העלף מיר פון בלוט־
מענשען.
4 ווארום זיי לויערן אויף מיין לעבען, עס פערזאמלען זיך ארום מיר
פרעכע, אבוואהל איך האָב קיין זינד און קיין פערברעכען קעגען גאָט.
5 ווען איך פיהל זיך ניט שולדיג לויפען זיי מיר נאָך און ציעלען (זייערע
פיילען) ; ערוואך פון מיינטוועגען און זעה.
6 אָבער דו, עוויגער גאָט פון ארמעען, גאָט פון ישראל — וואך אויף צו
בעשטראפען אלע פעלקער ; זאָלסט ניט שוינען די אימער טרייליאָזע,
אימער אונגערעכטליכע.
7 ווען זיי קומען צוריק אין אוועגד, בילען זיי ווי הינד ארומלויפענדיג אי־
בער׳ן שטאָדט.
8 ווען זיי רעדען מיט זייער מויל זיינען שווערדען אין זייערע ליפּען, אז
מען הערט זיך אין.
9 אָבער דו גאָט לאכסט פון זיי, דו שפּאסט פון אלע שטאָלצע.
10 צו דיר, מיין מאכט, האָף איך, ווארום גאָט איז מיין פעסטונג.
11 גאָט וועט מיר אנטקעגען קומען מיט זיין גנאדע, גאָט וועט מיר (ראכע)
וווייזען אויף מיינע פיינד.
12 טוידט זיי ניט, אום מיין פאָלק זאָל ניט פארגעסען, פערוואָגעל זיי מיט
דיין מאכט און ערניעדער זיי, גאָט אונזער שיצער !

פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי הָנִיעֵמוֹ בְּחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי׃
חַטַּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בגאונם וּמֵאָלָה וּמִכַּחַשׁ 13
יְסֻפָּרוּ׃ כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל 14
בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה׃ וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכֶּלֶב טו
וִיסֹבְבוּ עִיר׃ הֵמָּה יְנוֹעֻעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ׃ 16
וַאֲנִי | אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי 17
וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃ עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי 18
אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃

ס Psal. LX.

לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוֹשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃ בְּהַצּוֹתוֹ | א 2
אֶת אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־ 3
אֱדוֹם בְּגֵיא־מֶלַח שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃ אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פָּרַצְתָּנוּ 4
אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃ הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פִּצַּמְתָּהּ רְפָה שִׁבְרֶיהָ ה
כִּי־מָטָה׃ הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשֶׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃ 6
נָתַתָּה לִירֵאֶיךָ נֵס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי קֶשֶׁט סֶלָה׃ לְמַעַן 7
יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ אֱלֹהִים | דִּבֶּר 8
בְּקָדְשׁוֹ אֶעֱלֹזָה אֲחַלְקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי 9
גִלְעָד | וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃
מוֹאָב | סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי פְּלֶשֶׁת י
הִתְרוֹעָעִי׃ מִי יוֹבִלֵנִי עִיר מָצוֹר מִי נָחָנִי עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־ 11 12
אַתָּה אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃
הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃ בֵּאלֹהִים 13 14
נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

סא Psal. LXI.

לַמְנַצֵּחַ עַל־נְגִינַת לְדָוִד׃ שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה א 2
תְּפִלָּתִי׃ מִקְצֵה הָאָרֶץ | אֵלֶיךָ אֶקְרָא בְּעָטְפִי לִבִּי בְּצוּר־ 3
יָרוּם מִמֶּנִּי תַנְחֵנִי׃ כִּי־הָיִיתָ מַחְסֶה לִי מִגְדַּל־עֹז מִפְּנֵי 4

אויב

נח v. 15. קמץ בלא אט״ח v. 16. ישמח קדי ס v. 2. סגול בלי מקף v. 7. ושמי קדי

13 זאָלען זיי געפאַנגען ווערען איבער די זינד פון זייער מויל, די רייד פון זייערע ליפּען און זייער שטאָלץ; אויך דורך זייער שילטען און ליגען זאָלען.
14 פערניכטע מיט ווואוטה, פערניכטע און זיי זאָלען ניט מעהר עקזיסטי־רען ; דאַן וועט מען וויסען אַז גאָט הערשט אימער איבער יעקב, אויך איבער אַלע עקען דער ווועלט.
15 וועז זיי קומען צוריק אין אָוועגד, בילען זיי ווי הינד ארומלויפענדיג אי־בער'ן שטאָדט.
16 זיי מוזען פערוואָגעלט ווערען אום צו געפינען עסען, זאָלען זיי זיך בע־קלאָגען וואָס זיי זיינען ניט זאט.
17 אָבער איך וועל בעזינגען דיין מאַכט, יעדער פריה־מאָרגען וועל איך וועגען דיין גנאדע זינגען, וואָרום דו ביסט מיר אימער אַלס פעסטונג נעווען און אַלס רעטונג אין מיין טאָג פון נויטה.
18 צו דיר, מיין גאָט, זינג איך ; וואָרום גאָט איז מיין פעסטונג, מיין וואָהל־טהעטיגער גאָט.

קאַפּיטעל ם

1 צום אויפזיעהער איבער דוד'ס גאָלדענלייערער. צו לערנען אויפ'ן שושן־עדות.
2 וועז ער האָט נעשטריטען מיט ארם נהרים און ארם צובה, און יואָב איז נעקומען און ערשלאָגען אין זאלצטהאל צוועלף טויזענד פון אדום.
3 גאָט ! דו האָסט אונז פערלאָזען, צובראָכען, נעצאָרנט אויך אונז, קערהר אום דיין מיטלייד צו אונז.
4 דו שטורמסט אויף די ערד און צורייסט איהר, און וועז זי וואנקט ציהסטו צוזאמען איהרע צובראָכענע פּלעצער.
5 דו מאַכסט זאט דיין פאָלק מיט אונערטרעגליכעם, דו טרינקסט אונז אָן מיט גיפטווייז,
6 און גיסט די וואָס פירכטען דיר א פאָהן אונטער וועלכען זיי פערזאמלען זיך פון (פיינד) ; דאָס איז א אייביגע וואהרהייט !
7 אום דיינע געליעבטע זאָלען בעפרייט ווערען, העלף מיט דיין מאַכט און ענטפער מיר.
8 גאָט האָט בעשטימט מיט זיין הייליגען וואָרט אום איך זאָל מיך פרע־הען : שכם וועל איך צוטהיילען און דעם טהאל סכות אין טהיילען אויסמעסטען.
9 מיר געהערט גלעד און מיר געהערט מנשה ; אפרים איז מיין הויפט־קראפט און יהודה — מיין געזעצגעבער.
10 מואב איז מיין וואשטאָפּ, אויף אדום ווארף איך מיין שוך, פלשת פער־אייניגט זיך מיט מיר.
11 וואר וועט מיר פיהרען צו דער שטאָדט מצור ? — דער וואָס האָט מיר נעפיהרט צו אדום !
12 האָסטו דען, גאָט, פערלאָזען אונז און וועסט, גאָט, מעהר ניט נעהן מיט אונזערע ארמעען ? !
13 גיב דו אונז הילף נעגען פיינד, מענשליכע הילף איז אוננוציג.
14 מיט גאָט'ס הילף וועלען מיר מאַכען א שטרייט, ער וועט צוטרעטען אונזערע בעדריקער !

קאַפּיטעל סא

1 צום אויפזיעהער איבער דוד'ס געזאנגען.
2 הער אויס, גאָט, מיין געזאנג ; האַרך אויס מיין געבעט.
3 פון עק וועלט רוף איך צו דיר, וועז מיין האַרץ שמאַכטעט ; פיהר מיר ארויף אויף א הויכען פעלז.
4 דו ביזט אימער מיין שיצונג געווען, א פעסטער טהורם נעגען פיינד.

ה אויב: אָגוּרָה בְאָהֳלְךָ עוֹלָמִים אֶחֱסֶה בְּסֵתֶר כְּנָפֶיךָ
6 סֶלָה: כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ יְרֻשַּׁת יִרְאֵי
7 שְׁמֶךָ: יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ תוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ־דֹר וָדֹר:
8 9 יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן יְנַצְּרֻהוּ: כֵּן
אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד לְשַׁלֵּמִי נְדָרַי יוֹם ו יוֹם:

סב PSAL. LXII.

2 א לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד: אַךְ אֶל־אֱלֹהִים דּוֹמִיָּה
3 נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי: אַךְ־הוּא צוּרִי וְיִשְׁעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא־
4 אֶמּוֹט רַבָּה: עַד־אָנָה ו תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ תְּרָצְּחוּ כֻלְּכֶם
ה כְּקִיר נָטוּי גָּדֵר הֲדָחוּיָה: אַךְ מִשְּׂאֵתוֹ ו יָעֻצוּ לְהַדִּיחַ
6 יִרְצוּ כָזָב בְּפִיו יְבָרֵכוּ וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ־סֶלָה: אַךְ לֵאלֹהִים
7 דּוֹמִי נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ תִקְוָתִי: אַךְ־הוּא צוּרִי וְיִשְׁעָתִי
8 מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט: עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וְכִבוֹדִי צוּר־עֻזִּי
9 מַחְסִי בֵּאלֹהִים: בִּטְחוּ בוֹ בְכָל־עֵת ו עָם שִׁפְכוּ־לְפָנָיו
י לִבַּכֶם אֱלֹהִים מַחֲסֶה־לָנוּ סֶלָה: אַךְ ו הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם
11 כָּזָב בְּנֵי־אִישׁ בְּמֹאזְנַיִם לַעֲלוֹת הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד: אַל־
תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבְּלוּ חַיִל ו כִּי־יָנוּב אַל־תָּשִׁיתוּ
12 לֵב: אַחַת ו דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־זוּ שָׁמָעְתִּי כִּי־עֹז לֵאלֹהִים:
13 וְלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד כִּי־אַתָּה ותְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ:

סג PSAL. LXIII.

2 א מִזְמוֹר לְדָוִד בְּהִיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה: אֱלֹהִים ו אֵלִי אַתָּה
אֲשַׁחֲרֶךָּ צָמְאָה לְךָ ו נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ־צִיָּה
3 וְעָיֵף בְּלִי־מָיִם: כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וְכְבוֹדֶךָ:
4 ה כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנָךְ: כֵּן אֲבָרֶכְךָ
6 בְּחַיָּי בְּשִׁמְךָ אֶשָּׂא כַפָּי: כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי
7 וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי: אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־יְצוּעָי בְּאַשְׁמֻרוֹת
8 9 אֶהְגֶּה־בָּךְ: כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן: דָּבְקָה

5 איך ווילְ אימער וואוינען אין דיין געצעלְט, איך ווילְ זיך אימער שיצען
6 אונטער דעם שאטען פון דיינע פלִיגעלְען. דו גאָט האָסט אימער געהערט
מיינע פערשפרעכונגען, אימער האָסטו א בעזיץ נעגעבען צו די וואָס פירכט־
7 טען דיין נאָמען. דערלְעג טעג צום קעניג׳ס טעג, דערלְענגער זיינע יאָה־
8 רען אויף דור־דורות; זאָלְ ער אימער רעגיערען מיט דעם ווילְען פון גאָט,
9 בעשטים טוגענד און ווהרהייט זיי זאָלְען איהם בעוואכען. אזוי ווילְ
איך אימער זינגען צו דיין נאָמען, צאהלְענדיג טאָג־טעגלִיך מיינע פער־
שפרעכונגען.

קאָפּיטעל סב

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס געזאָנגען. איבער ידותון.
2 נאָר צו גאָט האָפּט מיין זעעלְע, נאָר פון איהם איז מיין הילְף.
3 נאָר ער איז מיין פעלְז, מיין הילְף און מיין פעסטונג אום איך זאָלְ פיעלְ
4 ניט וואַנקען. ווי לאָנג וועט איהר בעפאָלְען אויף מענשען ווי אויף אן
איינגעבויגענע וואַנד? ווי לאָנג וועט איהר אלע איינברעכען (מענשען)
5 ווי א צובראָכענעם ציים? זאָגאָר פון זיין הויכען אָרט בעראטהען זיי
זיך איהם אראָב צו ווארפען, זייער ווילְען איז לִינען; מיט׳ן מויל בענשען
6 זיי און אין הארצען שילְטען זיי אימער. מיין זעעלְע האָפּט אָבער נאָר צו
7 גאָט, פון איהם ערווארט איך הילְף. נאָר ער איז מיין פעלְז, מיין הילְף
און מיין פעסטונג, אום איך זאָלְ ניט וואַנקען.
8 ביי גאָט איז מיין הילְף און עהרע, מיין שטארקער פעלְז און שוץ איז
גאָט.
9 פערטרויט אימער אויף איהם, מענשען; גיסט אוים אייער הארץ פאר
איהם — גאָט איז אימער אונזער שוץ.
10 אונדויערהאָפּט זיינען די קלִיינע מענשען, אונשטעגדיג די גרויסע —
ארויפגעהמען זיי אויפ׳ן וואג האָבען זיי אלע קיין געוויכט ניט.
11 פערזיכערט זיך ניט אויף רויב, האָט ניט קיין נארישען פערטרויען אויף
אָנגעראוִבטע; זאָגאָר ווען דער פערמעגען וואקסט זאָלְט איהר ניט אָכ־
טען דערויף.
12 פון איין וואָרט גאָט׳ס פערשטעה איך צוויי: אז די מאכט איז נאָר
ביי גאָט,
13 און אויך ־י טוגענד איז דיינע, גאָט. יעדען מענשען צאָהלְסטו לויט זיין
פערדיענסט.

קאָפּיטעל סג

1 דוד׳ס א געזאָנג, וועו ער איז געווען אין דער וויסטע יהודה.
2 אלְמעכטיגער! דו ביזט מיין גאָט, יעדען פריה־מאָרגען זוך איך דיר;
מיין זעעלְע דורשטעט נאָך דיר און מיין קערפער שמאכטעט נאָך דיר
ווי אין א ווייסטע, טרוקענע לאנד, אהן וואסער.
3 ווי איך האָב דיר אין הייליגטהום געזעהען, זאָלְ איך נאָך זעהען דיין
מאכט און פראכט.
4 אז דיין טוגענד איז בעסער אלס לעבען — לויבען דיר **מיינע ליפּען.**
5 איך ווילְ דיר נאָך בענשען אין מיין לעבענסלויף, דורך דיין נאָמען ווילְ
איך אויפהויבען מיינע הענד.
6 מיין זעעלְע ווערט זאט ווי פון פעטט און נאהרהאפטעם און מיין מויל
זינגט לויב־לִיעדער.
7 וועו נאָר איך דערמאן דיר, זאָגאָר אויף מיין געלְעגער, אין מיטען נאכט,
טראכט איך וועגען דיר;
8 ווילְ דו ביזט מיר אימער א הילְף געווען און וועו איך בין אינ׳ם שאטען
פון דיינע פלִיגעלְען זינג איך.
9 מיין זעעלְע שטרעבט צו דיר, דיין רעכטע האנד שטיצט מיר.

נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי תָמְכָה יְמִינֶךָ׃ וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה יְבַקְשֻׁהּ׃
נַפְשִׁי יָבֹאוּ בִּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ׃ יַגִּירֻהוּ עַל־יְדֵי־חָרֶב מָנָת 11
שֻׁעָלִים יִהְיוּ׃ וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־ 12
הַנִּשְׁבָּע בּוֹ כִּי יִסָּכֵר פִּי דֹּבְרֵי־שָׁקֶר׃

סר

Psal. LXIV.

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׂיחִי מִפַּחַד א 2
אוֹיֵב תִּצֹּר חַיָּי׃ תַּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי 3
אָוֶן׃ אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ חִצָּם דָּבָר מָר׃ 4
לִירוֹת בַּמִסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יֹרֻהוּ וְלֹא יִירָאוּ׃ יְחַזְּקוּ ה 6
לָמוֹ ו דָּבָר רָע יְסַפְּרוּ לִטְמוֹן מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי יִרְאֶה־
לָּמוֹ׃ יַחְפְּשׂוּ־עוֹלוֹת תַּמְנוּ חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ וְקֶרֶב אִישׁ וְלֵב 7
עָמֹק׃ וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ פִּתְאֹם הָיוּ מַכּוֹתָם׃ וַיַּכְשִׁילֻהוּ 8 9
עָלֵימוֹ לְשׁוֹנָם יִתְנוֹדְדוּ כָּל־רֹאֵה בָם׃ וַיִּירְאוּ כָּל־אָדָם ׳
וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂהוּ הִשְׂכִּילוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיהוָה 11
וְחָסָה בּוֹ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

סה

Psal. LXV.

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃ לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה אֱלֹהִים א 2
בְּצִיּוֹן וּלְךָ יְשֻׁלַּם־נֶדֶר׃ שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ׃ 3
דִּבְרֵי עֲוֹנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃ אַשְׁרֵי ו 4 ה
תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חַצֵּרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ
הֵיכָלֶךָ׃ נוֹרָאוֹת ו בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ מִבְטָח כָּל־ 6
קְצוֵי־אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים׃ מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃ 7
מַשְׁבִּיחַ ו שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃ וַיִּירְאוּ 8 9
יֹשְׁבֵי קְצָוֹת מֵאוֹתֹתֶיךָ מֹוצָאֵי בֹקֶר וְעֶרֶב תְּרַנֵּן׃ פָּקַדְתָּ ׳
הָאָרֶץ ו וַתְּשֹׁקְקֶהָ רַבַּת תַּעְשִׁרֶנָּה פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם
תָּכִין דְּגָנָם כִּי־כֵן תְּכִינֶהָ׃ תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶיהָ 11
בִּרְבִיבִים תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃ עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוּבֶךָ 12

10 און די וואָס ווילען מיר פעראונגליקען זאָלען זיי אריינגעהן טיפֿ אין
11 דר׳ערד. זאָלסט מאכען רינען (זייער בלוט) דורך דעם שווערד, שפּייז
12 פֿאר פוקסען זאָלען זיי זיין. אויך דער קעניג פרעהט זיך מיט גאָט׳ס
הילפֿ, יעדער וואָס שווערט מיט איהם [גאָט] וועט געריהמט ווערען
ווען עס וועט פערשטאָפּט ווערען דער מויל פון די ליגענזאָגערס.

קאַפּיטעל כד

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס געזאַנגען.
2 הער אויס, גאָט, מיין שטימע ווען איך רייד, פון פיינד׳ס שרעק היט
3 מיין לעבען. פֿארבארג מיר פון די נעהיימע פּלענער פון די שלעכטע,
4 פון די אויפרענונג פון די אונרעכט־טהוער, וועלכע האָבען געשליפען
זייער צונג ווי א שווערד, ווי מיט פיילען ציעלען זיי ביטערע ווערטער,
5 אום צו שיסען אין נעהיים דעם אונשולדיגען — פּלוצלונג שיסען זיי
6 איהם, איידער מען בעמערקט זיי. זיי בעפעסטיגען דאָס שלעכטע, זיי
פּלאַנען צו בעהאַלטען די נעצען, זיי דענקען: ווער זעהט זיי?
7 מיט די גרעסטע אויפמערקזאמקייט זוכען זיי אוים די אונרעכט ווָאָס
זיינען בעהאַלטען אינערליך אין מענשען, טיפֿ אין האַרצען.
8 אָבער גאָט האָט זיי געשאָסען, זייער קלאפּ איז געקומען ווי א אונער־
וואַרטעטע פּייל.
9 זייער אייגענער צונג מאכט זיי שטרויכלען, צום בעדויערן פון אלע ווָאָס
זעהען זיי.
10 אלע מענשען ווָאָס זעהען דאָס רעדען ווענען גאָט׳ס טהאָט, און בעטראכ־
טען ווָאָס ער טהוט.
11 דער פרומער פרעהט זיך מיט גאָט און פערטרויט אויף איהם, עס ריה־
מען זיך אלע אויפריכטיגע הערצער.

קאַפּיטעל סה

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס געזאַנגען; א ליעד.
2 דיר, גאָט פון ציון, ערווארט א לויבגעזאַנג, דיר וועט אויך יעדער פער־
שפּרעכען בעצאהלט ווערען.
3 נעבעט הערער! צו דיר קומט יעדער בעשעפענים.
4 דער שטראָף פאר די זינד איז צו שווער פאר מיר, בעסער פערצייה אונ־
זערע פערברעכען.
5 וואויל איז דעם וועמען דו ערוועהלסט און ערנעהענסט אז ער זאָל רוהען
אין דיינע הויפען; לאָמיר זאט זיין מיט דאָם גוטעם פון דיין הויז,
דעם הייליגטהום פון דיין טעמפּעל.
6 אין שרעקליכע צייטען, ענטפער אונז מיט דיין נערעכטינקייט — גאָט
פון אונזער הילפֿ! דו ביזט א זיכערהייט פאר אלע עקען וועלט אין
ווייטע ים׳ען,
7 דער וואָס שטעלט פעסט בערג מיט זיין קראפט, אומגעגורט מיט מאכט,
8 דער וואָס שטילט אין דעם נערווישע פון ים׳ען, דעם ברויזען פון זייערע
וועלען, אויך דעם טומעל פון פעלקער.
9 פאר דיינע צייכענס זיינען אין שרעק די איינוואוינער פון עק וועלט;
די איינוואוינער וואו עס פאנגען זיך אָן דער מאָרגען און אָווענד שטעל־
סטו צופריעדען.
10 דו דערמאנסט די ערד און טרינקסט איהר אן נענוג, דו בערייכערסט
איהר מיט נרויסע וואסער־פולע שטראָמען; דו גרייטסט צו איהרע פיש
און שטעלסט איהר פעסט דערמיט.
11 בעוואסער איהרע בייטען, צוברעך איהרע ערדשטיקער, מאך איהר ווייך
12 מיט פיעל רענען בענש איהרע נעווייקסע. וועז דו בעקרוינסט א יאָהר
מיט דיין גוטס, פלוסט פעטקייט אויף אלע שטעגען.

13 וּמַעֲנַלֶּיךָ יִרְעָפוּן דֶּשֶׁן׃ יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת
14 תַּחְגֹּרָנָה׃ לָבְשׁוּ כָרִים ׀ הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעַטְפוּ־בָר
יָתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִׁירוּ׃

סו PSAL. LXVI.

2 א לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ׃ זַמְּרוּ
3 כְּבוֹד־שְׁמוֹ שִׂימוּ כָּבוֹד תְּהִלָּתוֹ׃ אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־
4 נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ־לְךָ אֹיְבֶיךָ׃ כָּל־הָאָרֶץ ׀
ה יִשְׁתַּחֲוּ לָךְ וְיַזַּמְּרוּ־לָךְ יְזַמְּרוּ שְׁמֶךָ סֶלָה׃ לְכוּ וּרְאוּ
6 מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם׃ הָפַךְ יָם ׀
7 לַיַּבָּשָׁה בַּנָּהָר יַעַבְרוּ בְרֶגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה בּוֹ׃ מֹשֵׁל
בִּגְבוּרָתוֹ ׀ עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה הַסּוֹרְרִים ׀ אַל־
8 יָרִימוּ לָמוֹ סֶלָה׃ בָּרְכוּ עַמִּים ׀ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל
9 תְּהִלָּתוֹ׃ הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃
11 כִּי־בְחַנְתָּנוּ אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרֹף־כָּסֶף׃ הֲבֵאתָנוּ
12 בַמְצוּדָה שַׂמְתָּ מוּעָקָה בְּמָתְנֵינוּ׃ הֲרְכַבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ
13 בָּאנוּ בָאֵשׁ וּבַמָּיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה׃ אָבוֹא בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת
14 אֲשַׁלֶּם לְךָ נְדָרָי׃ אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־פִּי בַּצַּר־לִי׃
טו עֹלוֹת מֵחִים אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־קְטֹרֶת אֵילִים אֶעֱשֶׂה בָקָר
16 עִם־עַתּוּדִים סֶלָה׃ לְכוּ־שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
17 אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃ אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי וְרוֹמָם תַּחַת לְשׁוֹנִי׃
18 אָוֶן אִם־רָאִיתִי בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע אֲדֹנָי׃ אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים
19 כ הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי׃ בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־הֵסִיר
תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃

סז PSAL. LXVII.

2 א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר
3 פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃
4 ה יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ

לאמים

ג׳ 2. ז׳ יזמרו קרי 12. ז׳ פתח באתנח

13 עס פֿלִיסט אין די מדבר־וואוינונגען, זאָגאר די בערג נעהמט אָרום א פֿרייד.
14 די פּעלדער זיינען מיט שעפּסען באדעקט און די טהאלען מיט קאָרן פֿארווִיקעלט — מען יובעלט און מען זינגט.

קאפּיטעל סו

1 צום אויפֿזעהער איבער ליעדער און געזאנגען. יובעלט צו גאָט אלע
2 זיינווואוינער פון לאנד. בעזינגט זיין געהרטען נאָמען, מאַך זיין לויב־
3 געזאַנג מיט עהרע. זאָגט צו גאָט: „ווי גרויס זיינען דיינע טהאטען!
איבער דיין גרויסע מאַכט שמייכלען דיר דיינע פֿיינדע".
4 אלע בעווואוינער דער וועלט בוקען זיך צו דיר און לויבען דיר; אימער
5 לויבען זיי דיין נאָמען. געהט, בעטראכט גאָט'ס טהאטען, זיין וואונ־
דערבארען ווירקען אויף מענשען.
6 ער פֿערוואנדעלט דעם ים אין טרוקענייש — צופוס געהט מען אריבער
א טייך [— דארטען האָבען מיר זיך געפרעהט מיט איהם].
7 ער בעהערשט די וועלט מיט זיין מאכט, זיינע אויגען באזעהען די פעל־
קער אום די פערברעכער זאלען ניעמאלס שטאלצירען.
8 לויבט, פעלקער אונזער גאָט; שרייט אוים הויך זיין לויבגעזאנג!
9 ער האלט אונז אויף בייס לעבען און לאָזט ניט וואנקען אונזערע פיס.
10 דו האָסט אונז שוין געפרוביירט, גאָט; דו האָסט אונז גאלייטערט ווי
מען לייטערט זילבער.
11 דו האָכט אונז אריינגעפיהרט אין א נעץ און אריפגעלעגט א שאנד־
פלאקען אויף אונזערע לענדער.
12 דו האָסט געלאָזען מענשען רייטען אויף אונז, מיר זיינען געגאנגען
דורך פייער און וואכער ביז דו האָסט אונז אריסגעפיהרט אויף א גרויי־
מען אָרט.
13 איך וועל קומען אין דיין הויז מיט אָפּפער און וועל בעצאָהלען מיינע
פֿארשפּרעכונגען צו דיר —
14 מיט וועלכע איך האָב געעפענט מיינע ליפּען און מיין מויל האָט ארויס־
גערעדט וועז מיר איז שלעכט געווען.
15 פעטע אָפּפער וועל איך דיר ברענגען מיט געווירצען, ווידער וועל איך
פאר דיר אימער צונרייטען, רינדער און שעפּסען.
16 קומט זיך צונויף אלע גאָט'ס־פֿארכטיגע, הערט אוים און איך וועל דער־
צעהלען וואָס ער האָט פאר מיר געטהאָן.
17 צו איהם האָב איך גערופען, ערהויבונג איז אימער אונטער מיין צונג.
18 וועז איך וואָלט פיהלען ביי זיך אונרעכט וואָלט גאָט מיר ניט אויס־
נעהערט,
19 גאָט האָט [מיר] אבער יא אויסגעהערט, ער האָט געהאָרכט די שטימע
פון מיין געבעט.
20 געלויבט איז גאָט וועלכער האָט ניט פערוואָרפען מיין געבעט און צוגע־
נומען זיין גנארע פון מיר.

קאפּיטעל סז

1 צום אויפֿזעהער איבער מעלאָדיען, געזאנגען און ליעדער.
2 גאָט וועט אונז בענאדיגען און בענשען, אימער וועט זיין געזיכט אונז
בעלייכטען.
3 אום מען זאָל אין דער וועלט וויסען דיין וועג, אונטער אלע פעלקער —
דיין הילף.
4 עס וועלען דיר לויבען פעלקער, א גאָט; אלע פעלקער וועלען דיר
לויבען.
5 עס פרעהען זיך און זינגען פעלקער וועז דו אורטהיילסט מיט אויפריכ־
טיגקייט נאציאָנען און פעלקער וועלכע דו פיהרסט אימער.

לְאֻמִּים כְּרֹתְשְׁפֵט עַמִּים מִישָׁר וּלְאֻמִּים ׀ בָּאָרֶץ תַּנְחֵם
סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ 6 7
נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים 8
וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

סח PSAL. LXVIII. סח

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר: יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ אוֹיְבָיו א 2
וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו: כְּהִנְדַּף עָשָׁן תְּנַדֵּף כְּהִמֵּס דּוֹנַג 3
מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים: וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ 4
יַעֲלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ בְּשִׂמְחָה: שִׁירוּ ׀ לֵאלֹהִים ה
זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו:
אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ: אֱלֹהִים ׀ 6 7
מוֹשִׁיב יְחִידִים ׀ בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכֹּשָׁרוֹת אַךְ־
סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה: אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ 8
בְּצַעְדְּךָ בִּישִׁימוֹן סֶלָה: אֶרֶץ רָעָשָׁה ׀ אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ 9
מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: גֶּשֶׁם י
נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנַנְתָּהּ: חַיָּתְךָ 11
יָשְׁבוּ־בָהּ תָּכִין בְּטוּבְתְּךָ לֶעָנִי אֱלֹהִים: אֲדֹנָי יִתֵּן־אֹמֶר 12
הַמְבַשְּׂרוֹת צָבָא רָב: מַלְכֵי צְבָאוֹת יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן וְנוֹת 13
בַּיִת תְּחַלֵּק שָׁלָל: אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפָתָיִם כַּנְפֵי יוֹנָה 14
נֶחְפָּה בַכֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ: בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי טו
מְלָכִים בָּהּ תְּשַׁלֵּג בְּצַלְמוֹן: הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן הַר 16
גַּבְנֻנִּים הַר־בָּשָׁן: לָמָּה ׀ תְּרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים הָהָר חָמַד 17
אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח: רֶכֶב אֱלֹהִים 18
רִבֹּתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן אֲדֹנָי בָּם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ: עָלִיתָ לַמָּרוֹם ׀ 19
שָׁבִיתָ שֶׁבִי לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם וְאַף סוֹרְרִים לִשְׁכֹּן ׀
יָהּ אֱלֹהִים: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם ׀ יוֹם יַעֲמ�ס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ כ
סֶלָה: הָאֵל ׀ לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת וְלַיהוִה אֲדֹנָי לַמָּוֶת 21

תוצאות

ס״ח .9 ר׳ סתה נאתצה .14 ר׳ סגל נאתצה .18 ר׳ ושה אדד מסק

6 עם וועלען דיר לויבען פעלקער, אַ גאַט ; אלע פעלקער וועלען דיר
לויבען.
7 קוים האָט די ערד איהר פרוכט געגעבען וועט שוין אונז בענשען אונזער
אלמעכטיגער גאָט,
8 און וועז גאָט וועט אונז בענשען וועלען זיך שרעקען פאר איהם (די איינ־
וואוינער פון) אלע עקען וועלט.

קאַפּיטעל סח

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס געזאנגען און ליעדער.
2 וועז גאָט ערוואכט ווערען זיינע פיינד צושפרייט, עם צולויפען פון איהם
זיינע האסער.
3 פערייאָג זיי ווי רער רויך וועלט פערייאָגט, אזוי ווי וואקס שמעלצט
פון פייער זאָלען די פערברעכער פערניכטעט ווערען פון גאָט.
4 אָבער די פרומע וועלען זיך פרעהען און פרעהליך זיין פאר גאָט, זיי
וועלען יובלען פון פרייד.
5 זינגט צו גאָט, ריהמט זיין נאָמען ! מאכט וועג פאר דעם וואָס רייט
אויף די וואלקענס (זיין נאָמען איז „יה") און פרעהט זיך פאר איהם.
6 א פאטער פאר יתומים א ריכטער פאר אלמנות איז גאָט פון זיין הייליגע
וואוינונג.
7 גאָט באזעצט די עלענדע אין א הויז ביי א געלעגענהייט בעפרייט ער
געפאנגענע ; נאָר די אבווייכער פערבלייבען אין די וויסטעניי.
8 גאָט ! וועז דו ביזט געגאנגען פאר דיין פאָלק, וועז דו האָסט געטראטען
אין די איביגע וויסטע
9 האָט די ערד געשטורמט און די הימלען געטריפט פאר גאָט, עם האָט
געפלאמט סיני פאר גאָט — רער גאָט פון ישראל.
10 א מילדען רעגען מאכסטו, גאָט, טריפען צו דיין בעזיץ (פאָלק), זאָגאר די
פערשוואכטע מאכסטו שטארק.
11 דארט וואו דיין עמיינדע זיצט גרייטסטו, גאָט, צו מיט דיין גוטסקייט
פאר די ארעמע.
12 אז גאָט רעדט ארויס איין וואָרט האָבען די אָנזאָגערינס פיעל צו רעדען.
13 די קעניגליכע ארמעען וואנדערן ארום און די הויזבעוואוינערין צו־
צוטהיילט רויב.
14 זאָגאר וועז איהר ליגט צווישען די שעפסען־שטאלען זייט איהר ווי די
טויבענפליגלען, וועלכע איז ווי מיט זילבער באדעקט און איהרע פע־
דערן מיט די גלענקייט פון פיינגאָלד.
15 וועז גאָט צושפרייט די קעניגע אין איהר וועלען אלע פינסטערע ערטער
שנעע־ווייס :
16 דער גרויסער בארג פון בשן־גלבירגע אויף די שפיציגע בערגלאָך פון
בשן־גלבירגע.
17 וואָס שפרינגט איהר, שפיציגע בערגלאָך ? גאָט האָט אויסגעקליבען
דעם בארג אלס זיין וואוינונג. גאָט וועט אייביג [אויפ'ן בארג] וואוינען.
18 גאָט'ס וואָגען (זייגע בענלייטער) זיינען צעהנדליגע טויזענדער מלאכים,
גאָט (איז איינציג) צווישען זיי, ראָס זילבע איז דער בארג סיני איינציג
19 אין הייליגקייט. דו ביזט ארויף אין דער הויך [און גענומען געפאנ־
גענע, מענשען האָסטו זלם געשאנק גענומען, זאָגאר פערוואָרפענע] אום
צו רוהע, יהוישען זיי, אלמעכטיגער גאָט.
20 געלויבט איז גאָט ! טאָג־טעגליך בעלאָד אונז גאָט שטענדיג מיט אונ־
זער הילף.
21 פאר אונז איז גאָט א גאָט פון הילף, אן עוויגער גאָט, וואָס רעטעט פון
טוידט.

22 תּוֹצָאוֹת׃ אֲדֹנָי אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו קָדְקֹד שֵׂעָר
23 מִתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו׃ אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב אָשִׁיב
24 מִמְּצֹלוֹת יָם׃ לְמַעַן ׀ תִּמְחַץ רַגְלְךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ
ה מֵאוֹיְבִים מִנְהוּ׃ רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי
26 בַקֹּדֶשׁ׃ קִדְּמוּ שָׂרִים אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תֻּפֵּפוֹת׃
27 28 בְּמַקְהֲלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְקוֹר יִשְׂרָאֵל׃ שָׁם
בִּנְיָמִן ׀ צָעִיר רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי זְבֻלוֹן שָׂרֵי
29 נַפְתָּלִי׃ צַוֵּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ עוּזָּה אֱלֹהִים זוּ פָּעַלְתָּ לָנוּ׃
ל 31 מֵהֵיכָלְךָ עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי׃ גְּעַר חַיַּת
קָנֶה עֲדַת אַבִּירִים ׀ בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס בְּרַצֵּי־כָסֶף
32 בִּזַּר עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃ יֵאֵתָיוּ חַשְׁמַנִּים מִנִּי מִצְרַיִם
33 כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים׃ מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים
34 זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה׃ לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ
לה קוֹל עֹז׃ תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃
36 נוֹרָא אֱלֹהִים ׀ מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן ׀ עֹז וְתַעֲצֻמוֹת
לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃

סט Psal. LXIX.

2 א לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־שֹׁשַׁנִּים לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ
3 מַיִם עַד־נָפֶשׁ׃ טָבַעְתִּי ׀ בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד בָּאתִי
4 בְמַעֲמַקֵּי־מָיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפַתְנִי׃ יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר
ה גְּרוֹנִי כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי׃ רַבּוּ ׀ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי
שְׂנְאַי חִנָּם עָצְמוּ מַצְמִיתַי אֹיְבַי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא־גָזַלְתִּי
6 אָז אָשִׁיב׃ אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ
7 לֹא־נִכְחָדוּ׃ אַל־יֵבֹשׁוּ בִי ׀ קַוֶּיךָ אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת אַל־
8 יִבָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה
9 כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃ מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃
י כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי וְחָרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃

ואבכה

ס״ח v. 29. רגש אחד שורק ס״ט v. 4. פתח באתנח v. 5. סגל באתנח

22 גאָט אָבער פערוואונדעט דעם קאָפּ פון זייַנע פייַנד, דעם האָאָריקגען שאָר־
בען פון דעם וואָס פיהרט זיך אויף פערבראכענעריש.
23 גאָט זאָגט: „איך וועל צוריקבריינגען פון בשן, איך וועל אריינבראכען
24 פון די טיעפענישען פון ים; אום דו זאָלסט פארבען דייַנע פים אין
בלוט, די צינגער פון דייַנע הינד וועלען שפייַז האָבען פונ׳ם פייַנד".
25 מען האָט געזעהען, גאָט, דייַנע גייַנג; דייַנע הייליגע גיינג — מיין
26 קעניג און גאָט. פאָראויס זייַנען געזאַנגען זינגערס, נאָכדעם שפּיעלער
מיט מיידלאָך וואָס פויקען.
27 אין פערזאַמלונגען לויבט דעם אלמעכטיגען, ער איז גאָט זינט ישראל
עקזיסטירט.
28 דאָרטען הערשט איבער זיי דער יונגער בנימין איבער די פירשטען פון
יהודה, די פייַלענשיסער זייַנען די פירשטען פון זבלון, די פירשטען פון
נפתלי.
29 דיין גאָט האָט דיר דיין קראפט געגעבען, די מעכטיגע קראפט מיט וועל־
כע דו האָסט פאר אונז געטאָן.
30 צוליעב דיין טעמפּעל וואָס איז אין ירושלים ברייַנגען קעניגע דיר פּרע־
זענטען.
31 שריי אָן אויף די ארמעע צווישען די שטעקלאָך, די פערזאַמלונג פון
מעכטיגע — אויף די קעלבער־דיינענדע פעלקער — דו וואָס טרעטסט
אויף זילבערשטיקער; צושפרייט די פעלקער וועלכע זוכען קריג.
32 עם וועלען קומען פירשטען פון מצרים, כוש וועט זיין האנד אויסשטרע־
קען צו גאָט.
33 זינגט צו גאָט, רעגיערונגען דער וועלט! אימער לויבט גאָט,
34 וועלכער רייט פון אלטע צייטען אויף די אָבערהימלען; ער רעדט מיט
זיין שטימע, א שטארקע שטימע:
35 דערצעהלט גאָט׳ם מאכט פאר ישראל, זיין שטאַלץ און מאכט אין הימעל.
36 דו ביזט שרעקליך, גאָט פון דייַנע הייליגטהימער; גאָט פון ישראל,
ער גיט א פאלק מאכט און קראפט — געלויבט איז גאָט!

קאַפּיטעל סט

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ם בלומענליעדער.
2 העלף מיר, גאָט! וואָרום דאָם וואסער דערגעהט מיר דעם לעבען.
3 איך האָב געזונקען אין א טיעפען זומפּ און קען זיך ניט אָבהאלטען;
איך בין אריין אין טיעפען וואסער און דער שטראָם פערשלעפּט מיר.
4 איך בין מיעד נעוואָרען שרייענדיג ביז מיין האלז איז טרוקען געוואָרען;
איך האָב אויסגעקוקט מיינע אויגען האָפענדיג צו מיין גאָט.
5 די וואָס האסען מיר אָהן א אורזאך זיינען מעהר אלס די האָאר פון מיין
קאָפּ, מעכטיג זיינען מיינע פערפאלגער — מיינע אומזיכטע פיינד;
זאל איך זיי צוריק געבען וואָס איך האָב ניעמאלס פון זיי געוויבט?
6 גאָט! דו וויסט מיין נאריש האנדלונג, פון דיר זיינען ניט פערליי־
קענט מיינע פערברעכענס.
7 זאלען דורך מיר ניט פערשעמט וועדען די וועלכע האָפּען צו דיר, אוי־
ביגער גאָט פון ארמעען; זאלען צוליעב מיר ניט בעליידיגט וועדען די
וועלכע בעטען צו דיר, גאָט פון ישראל!
8 וואָרום איבער דיר האָב איך שאנדע געליטען, בעליידיגונג האָט מיין
געזיכט פערדעקט;
9 פערפרעמדט בין איך געוואָרען צו מיינע ברידער, און אונבעקאנט צו
מיין מוטער׳ם קינדער.
10 די ערגערניס וועגען דיין הויז האָט מיר פערצעהרט, און דער לעסטער
פון דיינע לעסטערערס פאלט אויף מיר:

22 תְּוֹצָאוֹת׃ אֲדֹנָי אֱלֹהִים יִמְתַּץ רֹאשׁ אֹיְבָיו קָדְקֹד שֵׂעָר
23 מְתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו׃ אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב אָשִׁיב
24 מִמְּצֻלוֹת יָם׃ לְמַעַן ׀ תִּמְחַץ רַגְלְךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ
ה מֵאוֹיְבִים מִנְהוּ׃ רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי
26 בַקֹּדֶשׁ׃ קִדְּמוּ שָׁרִים אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תֻּפֹּפוֹת׃
27 בְּמַקְהֲלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְקוֹר יִשְׂרָאֵל׃ שָׁם
28 בִּנְיָמִן ׀ צָעִיר רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי
29 נַפְתָּלִי׃ צַוֵּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ עוּזָּה אֱלֹהִים זוּ פָּעַלְתָּ לָנוּ׃
ל 31 מֵהֵיכָלְךָ עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי׃ גְּעַר חַיַּת
קָנֶה עֲדַת אַבִּירִים ׀ בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס בְּרַצֵּי־כָסֶף
32 בִּזַּר עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃ יֵאֲתָיוּ חַשְׁמַנִּים מִנֵּי מִצְרָיִם
33 כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים׃ מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים
34 זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה׃ לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ
לה קוֹל עֹז׃ תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃
36 נוֹרָא אֱלֹהִים ׀ מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן ׀ עֹז וְתַעֲצֻמוֹת
לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃

סט PSAL. LXIX.

2 א לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־שֹׁשַׁנִּים לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ
3 מַיִם עַד־נָפֶשׁ׃ טָבַעְתִּי ׀ בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד בָּאתִי
4 בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפַתְנִי׃ יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר
ה גְּרוֹנִי כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי׃ רַבּוּ ׀ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי
שׂנְאַי חִנָּם עָצְמוּ מַצְמִיתַי אֹיְבַי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא־גָזַלְתִּי
6 אָז אָשִׁיב׃ אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ
7 לֹא־נִכְחָדוּ׃ אַל־יֵבֹשׁוּ בִי ׀ קַוֶּיךָ אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת אַל־
8 יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה
9 כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃ מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃
י כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃

ואבכה

ס״ח v. 29. רגש אחד שורק ס״ט v. 4. פתח באתנח v. 5. סגל באתנח

22 גאָט אָבער פערוואונדעט דעם קאָפּ פון זיינע פיינד, דעם האָר־גען שאָר־
בען פון דעם וואָס פיהרט זיך אויף פערברעכעריש.
23 גאָט זאָגט: „איך וועל צוריקברייננען פון בשן, איך וועל אַרויסנעהמען
24 פון די טיפענישען פון ים; אום דו זאָלסט פארבען דיינע פים אין
בלוט, די צינגער פון דיינע הינד וועלען שפּייז האָבען פונ׳ם פיינד".
25 מען האָט געזעהען, גאָט, דיינע גייגנ; דיינע הילינע גייגנ — מיין
26 קעניג און גאָט. פאָראויס זיינען געגאַנגען זינגערס, נאָכדעם שפּיעלער
מיט מיידלאָך וואָס פויקען.
27 אין פערזאַמלונגען לויבט דעם אלמעכטיגען, ער איז גאָט זינט ישראל
עקזיסטירט.
28 דאָרטען הערשט איבער זיי דער יונגער בנימין איבער די פירשטען פון
יהודה, די פיילענשיסער זיינען די פירשטען פון זבלון, די פירשטען פון
נפתלי.
29 דיין גאָט האָט דיר דיין קראפט נעגעבען, די מעכטיגע קראפט מיט וועל־
כע דו האָסט פאר אונז געטהאָן.
30 צוליעב דיין טעמפּעל וואָס איז אין ירושלים בריינגען קעניגע דיר פּרע־
זענטען.
31 שריי אָן אויף די אַרמעע צווישען די שטעקלאָך, די פערזאַמלונג פון
מעכטיגע — אויף די קעלבער־דיענענדע פעלקער — דו וואָס טרעטסט
אויף זילבערשטיקער; צושפּרייט די פעלקער וועלכע זוכען קריעג.
32 עם וועלען קומען פירשטען פון מצרים, כוש וועט זיין האַנד אויסשטרע־
קען צו גאָט.
33 זינגט צו גאָט, רעגיערונגען דער וועלט! אימער לויבט גאָט,
34 וועלכער רייט פון אלטע צייטען אויף די אָבערהימלען; ער רעדט מיט
זיין שטימע, א שטארקע שטימע:
35 דערצעהלט גאָט׳ס מאַכט פאר ישראל, זיין שטאָלץ און מאַכט אין הימעל.
36 דו ביזט שרעקליך, גאָט פון דיינע הילינטהימער; גאָט פון ישראל,
ער גיט א פאָלק מאַכט און קראפט — געלויבט איז גאָט!

קאַפּיטעל סט

1 צום אויפזעהער איבער דוד׳ס בלומענליעדער.
2 העלף מיר, גאָט! וואָרום דאָם וואַסער דערגעהט מיר דעם לעבען.
3 איך האָב געזונקען אין א טיפען זומפּ און קען זיך ניט אָבהאלטען;
איך בין אריין אין טיפען וואַסער און דער שטראָם פערשלעפּט מיר.
4 איך בין מיעד געוואָרען שרייענדיג ביז מיין האלז איז טרוקען געוואָרען;
איך האָב אויסגעקוקט מיינע אויגען האָפענדיג צו מיין גאָט.
5 די וואָס האַסען מיר אָהן א אורזאַך זיינען מעהר אלם די האָר פון מיין
קאָפּ, מעכטיג זיינען מיינע פערפאָלגער — מיינע אומזיכטע פיינד;
זאָל איך זיי צוריק געבען וואָס איך האָב ניעמאָלם פון זיי גערויבט?
6 גאָט! דו וויסט מיין נאריש האַנדלונג, פון דיר זיינען ניט פערליי־
קענט מיינע פערברעכענס.
7 זאָלען דורך מיר ניט פערשעמט ווערען די וועלכע האָפּען צו דיר, איי־
ביגער גאָט פון צרמעען; זאָלען צוליעב מיר ניט בעליידיגט ווערען די
וועלכע בעטען צו דיר, גאָט פון ישראל!
8 וואָרום איבער דיר האָב איך שאנדע געליטען, בעליידיגונג האָט מיין
געזיכט פערדעקט;
9 פערפרעמדט בין איך געוואָרען צו מיינע ברידער, און אונבעקאַנט צו
מיין מוטער׳ס קינדער.
10 די ערגערנים וועגען דיין הויז האָט מיר פערצעהרט, און דער לעסטער
פון דיינע לעסטערערס פאלט אויף מיר:

11 וְאֹבְכָה בַצּוֹם נַפְשִׁי וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי: 12 וָאֶתְּנָה לְבוּשִׁי
שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל: 13 יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וּנְגִינוֹת
שׁוֹתֵי שֵׁכָר: 14 וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ ׀ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים
בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: 15 הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־
טז אֶטְבָּעָה אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי וּמִמַּעֲמַקֳּמָיִם: 16 אַל־תִּשְׁטְפֵנִי ׀
שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־תִּבְלָעֵנִי מְצוּלָה וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר
פִּיהָ: 17 עֲנֵנִי יְהוָה כִּי־טוֹב חַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי:
18 19 וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי: קָרְבָה
אֶל־נַפְשִׁי גְּאָלָהּ לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי: 20 אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי כ
וּבָשְׁתִּי וּכְלִמָּתִי נֶגְדְּךָ כָּל־צוֹרְרָי: 21 חֶרְפָּה ׀ שָׁבְרָה לִבִּי
וָאָנוּשָׁה וָאֲקַוֶּה לָנוּד וָאַיִן וְלַמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי: 22 וַיִּתְּנוּ
בְּבָרוּתִי רֹאשׁ וְלִצְמָאַי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ: 23 יְהִי־שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם
לְפָח וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֵשׁ: 24 תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת
וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעַד: 25 שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ כה
יַשִּׂגֵם: 26 תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה בְּאָהֳלֵיהֶם אַל־יְהִי יֹשֵׁב:
27 כִּי־אַתָּה אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ:
28 29 תְּנָה־עָוֹן עַל־עֲוֹנָם וְאַל־יָבֹאוּ בְצִדְקָתֶךָ: 30 יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים
וְעִם צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ: 31 וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ אֱלֹהִים ל
תְּשַׂגְּבֵנִי: 32 אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר וַאֲגַדְּלֶנּוּ בְתוֹדָה:
33 וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִן מַפְרִיס: 34 רָאוּ עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ
דֹּרְשֵׁי אֱלֹהִים וִיחִי לְבַבְכֶם: 35 כִּי־שֹׁמֵעַ אֶל־אֶבְיוֹנִים
יְהוָה וְאֶת־אֲסִירָיו לֹא בָזָה: 36 יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים לה
וְכָל־רֹמֶשׂ בָּם: 37 כִּי אֱלֹהִים ׀ יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה
וְיָשְׁבוּ שָׁם וְיָרָשׁוּהָ: 38 וְזֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ
יִשְׁכְּנוּ־בָהּ:

PSAL. LXX. ע

ע
לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר: 2 אֱלֹהִים לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי א
חושה

11 ווײַן איך פֿאַסטענדיג, פֿערשאַפֿט איך זיך שפּאָט,
12 בעקלײַד איך מיך מיט א זאַק, ווער איך ביי זיי א שפּריכוואָרט —
13 עס רעדען וועגן מיר די טהויער־זיצערס, און עס זינגען וועגן מיר די
14 ביער־טרינקער. אָבער מײַן געבעט צו דיר, גאָט, איז : אין אַ צײַט
פון גוטען ווילען ענטפער מיר, אלמעכטיגער, מיט דיין גרויס גנאדע, מיט
15 דיין וואהרע הילף. רעטע מיר פון זומפּ אום איך זאָל ניט איינזינקען;
לאָמיך ענטרעטע ווערען פון מיינע האסער און פון די טיפּע וואַסערען.
16 זאָל מיר ניט פֿאַרשלעפּען דער וואַסער־שטראָם, זאָל מיר ניט פֿאַרשלינ־
גען די טיפּענעס און זאָל די גרוב ניט פֿאַרשליעסען איהרע עפענונג
17 איבער מיר. ענטפער מיר, גאָט, וואַרום דיין גנאדע איז גוט; וועגדע
18 זיך צו מיר לויט דיין גרויסע ערבארמונג. פערבאַרג ניט דיין געזיכט
19 פון דיין קנעכט; ווען מיר איז שלעכט ענטפער מיר שנעל. קום נע־
ענטער צו מיין זעעלע און ערלייז איהר, בעפריי מיר צוליעב מיינע פיינד.
20 דו ווייסט דאָך מיין לעסטער, שאַנדע און בעלײַדיגונג — דיר זיינען
21 בעוואוסט אַלע מיינע בערריקער. פון שאַנדע איז מיין הארץ געפּאַהר־
לויך צובראָכען; איך ערווארט בעדויערונג, אָבער אומזיסט; איך ער־
22 וואַרט טרייסטער און געפּין זיי ניט. אין מיין שפּייז לעגען זיי אריין
23 גיפּט, און ווען איך בין דורשטיג גיבען זיי מיר עסיג טרינקען. זאָל זייער
טיש פאר זיי ווערען א נעץ און א שטרויכלונג, אַלס בעלוינונג.
24 זייערע אויגען זאָלען פינסטער ווערען און ניט קענען זעהען, מאַך זיי־
ערע לענדען אימער וואַנקען.
25 גיס אויף זיי דיין פֿלוך, דיין ברענענדיגער צאָרן זאָל זיי גרייכען.
26 וויסט זאָלען ווערען זייערע פּאַלאַסטען, אין זייערע געצעלטען זאָלען
קיין איינוואָנער בלייבען.
27 וואַרום זיי פערפאָלגען וועמען דו שלאָגסט, און רעדען אימער וועגן די
שמערצען פון דיינע פערוואונדעטע.
28 לעג צו פערברעכען צו זייערע זינד און זיי זאָלען ניט קענען קומען צוויי־
שען די נערעכטיגע.
29 זאָלען זיי אויסגעמעקט ווערען פון לעבענס־בוך און ניט פארשריבען
ווערען צוזייטען די פרומע.
30 אָבער איך אַרעמער און לײַדענדער — נאָר דיין הילף, א גאָט, קען
מיר שטאַרקען.
31 איך וועל לויבען גאָט'ס נאָמען מיט א ליעד און וועל איהם גרויס מאכען
מיט א דאנק־אָפּפער.
32 וועלכער וועט ביי גאָט אנגענעהמער זיין אַלס א גרויסער אָקס, א בע־
הארענטער און בעקלויענטער.
33 די דעמיטהיגע וועלען זעהען און פרעהען זיך, איהר, וועלכע זוכען גאָט,
אייער הארץ וועט אָבלעבען.
34 וואַרום גאָט הערט אויס די ארעמע און פֿאַראכטעט ניט זיינע געפאנ־
גענע.
35 עס ריהמען איהם הימעל און ערד, ים'ען און אַלעס וואָס בעווענט זיך אין
זיי.
36 אז גאָט וועט העלפען ציון און אָפּבויען די שטעדט פון יהודה, אוז
מען זאָל קענען וואָהנען אין זיי און מאכען דאָס צום בעזיץ —
37 וועלען דאָס צוטהייַלען זיינע קנעכט'ס קינדער, די וועלכע ליעבען זיין
נאָמען וועלען דאַרטען רוהען.

קאַפּיטעל ע

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס בעטראכטונגען.
2 אייל, אלמעכטיגער, צו רעטען מיר; אייל, גאָט, צו העלפען מיר.

3 חוּשָׁה: יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ
4 חֲפֵצֵי רָעָתִי: יָשׁוּבוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים הֶאָח ו
ה הֶאָח: יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ ו בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ וְיֹאמְרוּ תָמִיד
6 יִגְדַּל אֱלֹהִים אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ: וַאֲנִי ו עָנִי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים
חוּשָׁה־לִּי עֶזְרִי וּמְפַלְטִי אָתָּה יְהוָה אַל־תְּאַחַר:

PSAL. LXXI. עא

עא

2 א בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם: בְּצִדְקָתְךָ תַּצִּילֵנִי
3 וּתְפַלְּטֵנִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי: הֱיֵה לִי ו לְצוּר־
מָעוֹן לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה:
4 אֱלֹהַי פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ: כִּי־אַתָּה
ה 6 תִקְוָתִי אֲדֹנָי יֱהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי: עָלֶיךָ ו נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן
7 מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי בְּךָ תְהִלָּתִי תָמִיד: כְּמוֹפֵת הָיֵיתִי
8 לְרַבִּים וְאַתָּה מַחְסִי־עֹז: יִמָּלֵא פִי תְהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם
9 תִּפְאַרְתֶּךָ: אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל־
י תַּעֲזְבֵנִי: כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעֲצוּ יַחְדָּו:
11 12 לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין מַצִּיל: אֱלֹהִים
13 אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ שָׂטְנֵי
14 נַפְשִׁי יַעֲטוּ חֶרְפָּה וּכְלִמָּה מְבַקְשֵׁי רָעָתִי: וַאֲנִי תָמִיד
טו אְיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־תְּהִלָּתֶךָ: פִּי ו יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ כָּל־
16 הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ כִּי לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת: אָבוֹא בִּגְבוּרוֹת
17 אֲדֹנָי יֱהוִה אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ: אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי
18 מִנְּעוּרָי וְעַד־הֵנָּה אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ: וְגַם עַד־זִקְנָה ו וְשֵׂיבָה
אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל־יָבוֹא
19 גְּבוּרָתֶךָ: וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת
כ אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ: אֲשֶׁר הִרְאִיתַנוּ ו צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת
21 תָּשׁוּב תְּחַיֵּינוּ וּמִתְּהוֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ: תַּרֶב ו
22 גְּדֻלָּתִי וְתִסֹּב תְּנַחֲמֵנִי: גַּם־אֲנִי ו אוֹדְךָ בִּכְלִי־נֵבֶל אֲמִתְּךָ
אלהי

ע״א v. 12. תושה ק׳ v. 20. הראיתני ק׳ ibid. תחיני ק׳ ibid. תעל

3 צו שאנד און שפּאט זאָלען ווערען די וועלכע פערפאָלגען מיין לעבען,
זאָלען צוריק געשטויסען ווערען מיט בעלײדיגונג די וואָס ווינשען מיר
4 שלעכטעס. זאָלען זיי צוריקגעהן אין זייער שענדלעכקן וועג די וואָס
5 זאָגען: „א פרייד! א פרייד"! זאָלען זיך פרעהען און פרעהלעך זיין
מיט דיר אַלע וועלכע זוכען דיר, זאָלען זיי אימער זאָגען די וואָס שטרע־
בען צו דיין הילף: „גאָט איז גרוים"!
6 און איך בעדריקטער און אָרעמער? אייל צו מיר, אלמעכטיגער! דו
ביזט מיין הילף און מיין רעטונג — פערזאם ניט, גאָט!

קאַפּיטעל עא

1 אויף דיר, גאָט, פערטרוי איך, וועל איך ניעמאָלס פערשעהמט ווערען.
2 מיט דיין גערעכטיגקייט רעטע מיר און בעפרײ מיר; בייג צו מיר דיין
3 אויער און העלף מיר. זיי פאר מיר ווי א פעלז־וואָהנונג וואו מען קען
אימער אריין; דו האָסט בעפוילען מיר צו העלפען, ווארום דו ביזט מיין
4 פעלז און מיין פעסטונג. רעטע מיר, מיין גאָט, פון פערברעכער'ס
האנד, פון דעם פויסט פון אונגערעכטען און רויבער.
5 ווארום דו ביזט מיין האָפענונג אייביגער גאָט; דו ביזט מיין זיכערהייט
6 פון מיין יוגענד אָן. אויף דיר בין איך געשטיצט נעווען פון מוטער'ס לייב,
זינט דו האָסט מיר ארויסגעצויגען פון מיין מוטער'ס געדערים איז אימער
7 מיין לויבליעד נאָך דיר געווען. אלס וואנדער צייכען בין איך געוואָרען
8 צו פיעלע (מענשען), אָבער דו ביזט מיין שטאַרקער פערטרויען. מיין מויל
ווערט פול מיט דיין לויב, אימער [דערצעהלענדיג] דיין פרעכטיגקייט.
9 פארוואַרף מיר ניט אין צייט פון עלטער, ווען מיין קראפט ענדיגט זיך
10 פערלאָז מיר ניט; ווארום מיינע פיינד זאָגען צו מיר, אויך די וועלכע
בעוואכען מיר האָבען צוזאמען בעשלאָסען,
11 אזוי צו זאָגען: „גאָט האָט איהם פערלאָזען — פערפאָלגט איהם און
חאפט איהם. קיינער וועט איהם ניט רעטען"!
12 גאָט! ערווייטער זיך ניט פון מיר; אייל, מיין גאָט, צו מיין הילף.
13 פארשעהמט און פערניכטעט זאָלען ווערען אלע וואָס שטערען מיר;
מיט שאנדע און בעלײדיגונג זאָל בעדעקט ווערען די וועלכע ווינשען מיר
שלעכטעס.
14 איך האָף אימער, און פארמעהר אלע דיינע לויבליעדער.
15 מיין מויל דערצעהלט אימער דיין גערעכטיגקייט און דיין הילף, אָב־
וואָהל איך קען דאָס ניט אויסדערצעהלען.
16 איך גאָה ארום מיט העלדענטהאטען פון אלמעכטיגען גאָט, בלויז דיין
גערעכטיגקייט דערצעהל איך.
17 מיט דיין אלמעכטיגקייט בין איך איינגעוואָהנט פון מיין יוגענד אָן
נאָך יעצט דערצעהל איך דיינע וואונדער.
18 אויך ביז'ן טיעפען עלטער זאָלסטו, גאָט, מיר ניט פערלאָזען; ביז איך
וועל דיין מאַכט דערצעהלען דעם יונגען דור, צו אלע צוקינפטיגע
דורות — דיינע העלדענטהאטען.
19 און דיין גערעכטיגקייט, גאָט, און דיינע גרויסע טהאטען, איז זעהר
הויך — ווער, א גאָט, איז דיין גלייכען!
20 אזוי ווי דו האָסט מיר זאט געמאַכט מיט פיעל נויטה און אונגליק, זאָלסטו
מיר צוריק בעלעבען, **אויפהויבען מיר פון די** טיעפענישען פון דער־
ערד.
21 דו וועסט פערגרעסערען מיין ווערדע ווען דו וועסט זיך וועגדען צו
טרייסטען מיר.
22 אויך דיין וואהרהייט מיין גאָט, וועל איך לויבען מיט מוזיק אינסטרו־
מענטען; איך וועל דיר זינגען מיט א פיעדעל, הייל־ער פון ישראל.

אֱלֹהַי אֲמַרְתָּה לְךָ בְּכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ תִּרְגֶּנָה שְׂפָתַי כִּי 23
אֲזַמְּרָה־לָּךְ וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ׃ גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם תֶּהְגֶּה 24
צִדְקָתֶךָ כִּי־בֹשׁוּ כִי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

עב PSAL. LXXII.

לִשְׁלֹמֹה ׀ אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ תֵּן וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃ א
יָדִין עַמְּךָ בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְּמִשְׁפָּט׃ יִשְׂאוּ הָרִים שָׁלוֹם 2 3
לָעָם וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה׃ יִשְׁפֹּט ׀ עֲנִיֵּי־עָם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן 4
וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃ יִירָאוּךָ עִם־שֶׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דֹּר דֹּרִים׃ ה
יֵרֵד כְּמָטָר עַל־גֵּז כִּרְבִיבִים זַרְזִיף אָרֶץ׃ יִפְרַח־בְּיָמָיו 6 7
צַדִּיק וְרֹב שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃ וְיֵרְדְּ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר 8
עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאוֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ׃ 9
מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא י
אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם 11
יַעַבְדוּהוּ׃ כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוַּע וְעָנִי וְאֵין־עוֹזֵר לוֹ׃ יָחֹס 12 13
עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃ מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס 14
יִגְאַל נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו׃ וְיִחִי וְיִתֶּן־לוֹ מִזְּהַב טו
שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם יְבָרְכֻנְהוּ׃ יְהִי־פִסַּת־ 16
בַּר ׀ בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ
מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ יְהִי שְׁמוֹ ׀ לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן 17
שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל־גּוֹיִם יְאַשְּׁרֻהוּ׃ בָּרוּךְ ׀ יְהוָה אֱלֹהִים 18
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ ׀ שֵׁם כְּבוֹדוֹ 19
לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃ כָּלוּ כ
תְפִלּוֹת דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃

ספר שלישי

LIBER TERTIUS.

עג PSAL. LXXIII.

מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃ א

ואני

עא 22. v לבץ בלא אסף

23 עס זינגען מיינע ליפּען וועז איך לויב דיר, אויך מיין זעעלע וואס דו האסט בעפרייט.
24 אויך מיין צונג רעדט אימער וועגען דיין גרויסקייט, ווייל עס זיינען צו שאנדע און שפּאט געוואָרען די וואס ווינשען מיר בייז.

קאפּיטעל עב

1 שלמה׳ס. גאָט ! גיעב דעם קעניג דיינע רעכטע, דעם פרינץ — דיין גערעכטיגקייט.
2 אום ער זאל אורטהיילען פעלקער מיט גערעכטיגקייט, און דיינע אונטער־דריקטע — ריכטיג.
3 זאלען די גרויסע בערג טראָגען פריעדען פאר׳ן פאָלק, און די קלוינע בערגלאָך — גערעכטיגקייט.
4 ער זאל ריכטען די ארעמע פון פאָלק, העלפען די קינדער פון די בעדירפ־טיגע און אונטערדריקען דעם רויבער.
5 מען וועט פאר דיר פירכטען ווי לאַנג די זונ און לבנה עקזיסטירען, ד. ה. אויף דורי־דורות.
6 זיין הערשען וועט זיין גוט, ווי רעגען וואס ניעדערט אויף אָבגעשני־טענע גראָז, ווי רעגענטראָפענס וואס בעפייכטען די ערד.
7 אין זיינע צייטען וועט בליהען די גערעכטיגקייט און עס וועט זיך פארמעהרען פריעדען ביז דער מאָנד וועט ניט מעהר עקזיסטירען.
8 ער וועט הערשען פון איין ים ביז׳ן צווייטען, פון טייך ביז׳ן עק וועלט.
9 פאר איהם וועלען זיך בויגען די שיפענפיהרער, און זיינע פיינד וועלען לעקען די ערד.
10 די קעניגע פון תרשיש אינזלען וועלען פרעזענטען ברענגען, די קעניגע פון שבא און סבא וועלען בעלוינונג ברענגען.
11 אלע קעניגע וועלען זיך צו איהם בוקען אלע פעלקער וועלען איהם דיענען.
12 וואָרום ער רעטעט דעם אָרעמען וואס בעקלאגט זיך, און דעם בעדריק־טען וועמען קיינער העלפט ניט.
13 ער האָט מיטלייד אויפ׳ן אָרעמען און בעדירפטיגען און העלפט די ניש־דערגעשלאָגענע מענשען.
14 פון פאַלשקייט און גוואלד בעפרייט ער זיי, זייער בלוט האָט א ווערט אין זיינע אויגען.
15 ער לעבט און ער גיט איהם פונ׳ם גאָלד פון שבא ; ער בעט אימער פאר איהם, אימער בענשט ער איהם.
16 עס וועט זיין פיעל געטרוידע אינ׳ם לאַנד, זאָגאָר אויף די שפיצען בארג וועט די פרוכט רוישען ווי א וואלד (לבנון). אויך אין שטאָדט וועט בליהען ווי דאָס גראָז פונ׳ם לאַנד.
17 זיין נאָמען וועט אויף אייביג עקזיסטירען, זאָלאַנג די זונ איז וועט זיין בערוף זיין — אלע וועלען זיך מיט איהם בענשען, פעלקער וועלען איהם גליק ווינשען.
18 געלויבט איז גאָט דער אלמעכטיגער, גאָט פון ישראל, נאָר ער מאכט וואונדער ;
19 און זאל געבענשט זיין אימער זיין הערליכער נאָמען, זאל מיט זיין עהרע פול ווערען דאָס גאַנצע לאַנד, אמן און אמן.
20 דערמיט זיינען געענדיגט די געבעטען פון דוד, ישי׳ס זוהן.

ס פ ר ש ל י ש י

קאַפּיטעל עג

1 אסף׳ס א געזאנג. גאָט איז נאָר גוט צו ישראל, צו די ריינהערציגע.

2 וַאֲנִי כִּמְעַט נָטוּ רַגְלָי כְּאַיִן שָׁפְכָה אֲשֻׁרָי: כִּי קִנֵּאתִי
3 בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רִשְׁעִים אֶרְאֶה: כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם
4 ה וּבָרִיא אוּלָם: בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינָמוֹ וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ:
6 7 לָכֵן עִנְקָתְמוֹ גַּאֲוָה יַעֲטָף־שִׁית חָמָס לָמוֹ: יָצָא מֵחֵלֶב
8 עֵינֵמוֹ עָבְרוּ מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב: יָמֵקוּ ו וַיְדַבְּרוּ בְרַע עֹשֶׁק
9 מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ: שָׁתוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ:
י 11 לָכֵן ו יָשׁוּב עַמּוֹ הֲלֹם וּמֵי מָלֵא יִמְצוּ לָמוֹ: וְאָמְרוּ אֵיכָה
12 יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְּעֶלְיוֹן: הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי
13 עוֹלָם הִשְׂגּוּ־חָיִל: אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לִבָּבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן
14 מו כַּפָּי: וָאֶהְיֶ נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים: אִם־אָמַרְתִּי
16 אֲסַפְּרָה כְּמוֹ הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָּגָדְתִּי: וָאֲחַשְׁבָה לָדַעַת
17 זֹאת עָמָל הוּא בְּעֵינָי: עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל אָבִינָה
18 לְאַחֲרִיתָם: אַךְ בֶּחְלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוֹאוֹת:
19 אֵיךְ הָיוּ לְשַׁמָּה כְּרֶגַע סָפּוּ תַּמּוּ מִן־בַּלָּהוֹת: כַּחֲלוֹם
כ 21 מֵהָקִיץ אֲדֹנָי בְּעִיר ו צַלְמָם תִּבְזֶה: כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי
22 וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן: וַאֲנִי־בַעַר וְלֹא אֵדָע בְּהֵמוֹת הָיִיתִי
23 עִמָּךְ: וָאֲנִי תָּמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי: בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי
24 כה וְאַחַר כָּבוֹד תִּקָּחֵנִי: מִי־לִי בַשָּׁמַיִם וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי
26 בָאָרֶץ: כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־לְבָבִי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים
27 לְעוֹלָם: כִּי־הִנֵּה רְחֲקֶיךָ יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ:
28 וַאֲנִי ו קִרְבַת אֱלֹהִים לִי־טוֹב שַׁתִּי ו בַּאדֹנָי יֱהוִה מַחְסִי
לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ:

עד PSAL. LXXIV.

א מַשְׂכִּיל לְאָסָף לָמָּה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לָנֶצַח יֶעְשַׁן אַפְּךָ
2 בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ: זְכֹר עֲדָתְךָ ו קָנִיתָ קֶדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט
3 נַחֲלָתֶךָ הַר־צִיּוֹן זֶה ו שָׁכַנְתָּ בּוֹ: הָרִימָה פְעָמֶיךָ לְמַשָּׁאוֹת
4 נֶצַח כָּל־הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ: שָׁאֲגוּ צוֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ

שמו

ע״ג v. 2. נצז ק׳ ibid. שסס קרי .10 v. ישוב קרי .16 v. הוא ק׳

2 און איך ? שיער האָבען מיינע פיס געוואנקט, עס האָט ווייניג געפעהלט
3 אז מיינע טריט זאָלען זיך אויסגליטשען וואָרום איך האָב פערדרום אי־
בער די שטאָלצע וועו איך זעה דעם פריעדען פון די פערברעכער.
4 וועלכע האָבען קיין פערדרום אין זייער לעבענס־לויף און זיינען געזונד
5 און שטאַרק ; פון מענשליכע ליידען וועיסען זיי ניט, און פלאָגען זיך
6 ניט ווי אָלע מענשען. דערפאר זיינען זיי פערפוצט מיט שטאָלץ, אלם
7 א שהנע אנקליידונג איז ביי זיי די געוואלדטהאט. עס קריכט זיי ארוים
די אויגען פון פעטקייט, זיי איבערשטייגען די פאַרשטעלונגען פון פאַנ־
8 טאזיע. זיי שפּאָטען וועו זיי רעדען וועגען שלעכטעם, זיי רויבען אוו
9 רעדען מיט שטאָלץ. מיט'ן מויל רעדען זיי וועגען הימעל אוו
10 זייער צונג וואַנדעלט איבער דער ערד. דערמיט ברענגען זיי דאָם פאָלק
11 צו זיך, וועלכע געפינען זיך פאר זיי ווי וואסער־שטראָמען אוו זאָגען :
„אויב אזוי אנערקענט גאָט, איז דען פאראן אויבען פערשטאַנד" ?
12 אָט דיעזע פערברעכערס האָבען גרויס פערמעגען אוו לעבען אימער
13 רוהיג ! אומזיסט האָב איך קלאָהר געהאלטען מיין הארץ אוו מיט
14 ריינקייט מיינע הענד געוואשען, וואָרום איך בין אימער געפּלאָגט,
15 יעדער פריה־מאָרגען האָב איך אן אנדער שטראָף. וועו איך זאָל בע־
שליעסען דאָס אין גאנצען אויסצורעכענען וואלט איך אלם טרייליאָזע ער־
16 קלעהרען א גאנצע רייהע פון דיינע קינדער. וועו אָבער איך בעטראכט
17 דאָס אום צו וויסען, געפּין איך דאָס פאר אונרעכט, ביז איך וועל אריינ־
דרינגען אין די געטליכע געהיימניסען אוו פערשטעהן זייער ענדע.
18 דו האָסט זיי נאָר אין אונגליק געוואָרפען מיט'ן גליטש וואָס דו האָסט
19 פאר זיי געמאכט. ווי אויגענבליקליך זיינען זיי פערווויסט געוואָרען,
זיי זיינען אונטערגעגאנגען אוו פערניכטעט געוואָרען שנעלער ווי א שרעק־
20 בילד, ווי א חלום וועו מען ערוואכט מיט צאָרן, גאָט, מאך זייער אוים־
זעהען פעראכטעט.
21 וואָרום עס וועהטאָגט מיין הארץ אוו עס שטעכט מיר אין די ניערען.
22 וואָס איך בין נאַריש אוו אונווויסענד, איך בין קעגען דיר ווי א פיה.
23 איך בין דאָך אָבער אימער מיט דיר, דו האלטסט מיר ביי מיין רעכטע
24 האנד. פיהר מיר מיט דיין ראטה אוו נעהם מיר אָן מיט עהרע.
25 וועמען האָב איך אויסער דיר אין הימעל, אויך אויף דער ערד וויל איך
קיינעם מיט דיר.
26 מיין קערפער אוו הארץ זיינען פערצעהרט, אָבער דער אלמעכטיגער איז
אימער מיין הערצליכער פעסטונג אוו מיין טהייל.
27 וואָרום די וועלכע ערוויטערען זיך פון דיר וועלען אונטערגעהן, דו
פערניכטעסט יעדערן וואָס קעהרט אָב פון דיר.
28 מיר אָבער איז אנגענעהם די געטליכע נאָהענטקייט, איך מאך דעם
עוויגען גאָט אלם מיין בעשיצונג, אום צו דערצעהלען אלע טהאטען דיי־
נע.

קאַפּיטעל עד

1 אסף'ס א בעטראכטונג. וואָרום, גאָט, האָסטו אויף אימער פערלאָזען אוו
עם ברענט דיין צאָרן אויף דיין שעפּסען־הערדע ?
2 דערמאָהן זיך דיין געמיינדע וועלכע דו האָסט א מאל ערוואָרבען וועו
דו האָסט בעפרייט דעם שטאם ! דערמאָהן דיין בעזיץ, ד. ה. דעם
בארג ציון, אויף וועלכען דו האָסט נערוהט !
3 הויב אויף דיינע טריט איבער די אלטע רואינען, וואו יעדער פיינד האָט
צושמעטערט דעם הייליגטהום.
4 דיינע פיינד האָבען געשריען אין דיינע פערזאמלונגסערטער, זיי האָבען
זייער צייכען אלם בעציכנונג געשטעלט.

שָׁמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת: יִוָּדַע כִּמֵבִיא לְמַעְלָה בְּסִבְכֵי־עֵץ ה
קַרְדֻּמוֹת: וְעַתָּה פִּתּוּחֶיהָ יַחַד בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפּוֹת יַהֲלֹמוּן: 6
שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן־שִׁמֶךָ: אָמְרוּ 7 8
בְלִבָּם נִינָם יַחַד שָׂרְפוּ כָל־מוֹעֲדֵי־אֵל בָּאָרֶץ: אֹתוֹתֵינוּ 9
לֹא־רָאִינוּ אֵין־עוֹד נָבִיא וְלֹא־אִתָּנוּ יוֹדֵעַ עַד־מָה: עַד־ י
מָתַי אֱלֹהִים יְחָרֵף צָר יְנַאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח: לָמָּה 11
תָשִׁיב יָדְךָ וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חֵיקְךָ כַלֵּה: וֵאלֹהִים מַלְכִּי 12
מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעֻזֶּךָ 13
יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל־הַמָּיִם: אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי 14
לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים: אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל טו
אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן: לְךָ יוֹם אַף־לְךָ לַיְלָה אַתָּה 16
הֲכִינוֹתָ מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ: אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ 17
וְחֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם: זְכָר־זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף ו יְהוָה וְעַם־ 18
נָבָל נָאֲצוּ שְׁמֶךָ: אַל־תִּתֵּן לַחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ חַיַּת עֲנִיֶּיךָ 19
אַל־תִּשְׁכַּח לָנֶצַח: הַבֵּט לַבְּרִית כִּי־מָלְאוּ מַחְשַׁכֵּי־אָרֶץ כ
נְאוֹת חָמָס: אַל־יָשָׁב דַּךְ נִכְלָם עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ: 21
קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנְּבָל כָּל־ 22
הַיּוֹם: אַל־תִּשְׁכַּח קוֹל צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עוֹלֶה תָמִיד: 23

עה

PSAL. LXXV.

לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר: הוֹדִינוּ לְךָ ו א 2
אֱלֹהִים הוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ: כִּי אֶקַּח 3
מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט: נְמוּגִים־אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ 4
אָנֹכִי תָּכַנְתִּי עַמּוּדֶיהָ סֶּלָה: אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ ה
וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ קָרֶן: אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם 6
תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק: כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא 7
מִמִּדְבַּר הָרִים: כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים: 8
כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה וְיַיִן חָמַר ו מָלֵא מֶסֶךְ וַיַּגֵּר מִזֶּה אַךְ 9

שמריה

עד .6 ושחה קרי .7 ה"ל ושה .11 ו חסר קמ

5 ער איז בעוואוסט ווי דער וואָס הויבט אויף די העק אויף די בוימצווייגען.
6 יעצט ברעכען זיי אַלע שניטצונגען איהרע מיט האַק און האַמער. אויף
7 דעם היילינטהום האָבען זיי פייער געוואָרפען, ביז דער ערד האָבען זיי
8 פֿארשוועכט דעם וואָהנונג פון דיין נאָמען. זיי האָבען זיך געטראַכט אין
האַרצען: „מיר וועלען זיך מיט איינמאָל בעהערשען"! און האָבען
9 פערברענט אַלע גרויסע פערזאַמלונגס־פּלעצער אינ'ם לאַנד. אונזערע צייכען זעהען מיר מעהר ניט — ניט קיין נביא, מיר האָבען זאָגאָר ניט ווער
10 עס זאָל וואָס־עס־איז ווייסען. ווי לאַנג נאָך, גאָט, וועט דער פיינד לעסטערען? ווי לאַנג נאָך וועט דער פיינד פעראַכטען דיין אייביגען נאָמען?
11 וואָרום האַלטסטו צוריק דיין קינקע האַנד אויך דיין רעכטע, פון דיין שוים
12 ציה ארויס און מאַך אן ענדע און דו, גאָט, ביזט דאָך מיין קעניג,
13 פון אימער האָסטו הילפע געשאַפען אינ'ם לאַנד. מיט דיין מאַכט האָסטו
דעם ים צוברעקעלט, די קעפ פון די וואַל־פישען האָסטו אין וואַסער צו־
14 בראָכען. דו האָסט צושמעטערט דעם קאָפּ פון קראָקאָדיל, דו האָסט
15 איהם אַלס שפּייז געגעבען צום פאָלק, צו שיפלייט. דו בערעכסט דורך
16 קוואַלען און טייכען, דו טריקענסט אויס גרויסע שטראָמען. דיינע זיי־
נען דער טאָג אויך די נאַכט, דו האָסט פעסט געשטעלט די זונענליכט.
17 דו האָסט געשטעלט אַלע גרענעצען פון דער וועלט, זומער און ווינטער
האָסטו בעשאַפען.
18 דערמאָהן דאָס, א גאָט, דעם פיינד און לעסטערער; אויף דעם ניעדער־
טרעכטיגען פאָלק וועלכער פּראַכטעט דיין נאָמען.
19 גיעב ניט איבער צו די טהיערען דעם לעבען פון דיין טויב, דעם לעבען
פון דיינע אונטערדריקטע פאַרגעס קיינמאָל ניט.
20 בעטראַכט דיין בונד וועז די פערבאַרגענע ערטער פונ'ם לאַנד זיינען
פול מיט וואָהנונגען פון רויבער.
21 זאָל דער ניעדערגעשלאָגענער ניט צוריק גיהן א בעליידיגטער, דער אונ־
טערדריקטער און אַרעמער זאָלען לויבען דיין נאָמען.
22 ערוואַך, גאָט! שטרייט גענען דיינע שטרייטער; בעטראַכט וואָס איך
לייד אימער פון ניעדערטרעכטיגען.
23 פאַרגעס ניט דאָס שרייען פון דיינע פיינד, דעם גערוויש פון דיינע נעי־
נער וואָס איז אונאויפהערליך.

קאַפּיטעל עה

1 צום אויפזעהער איבער אסף'ס געזאַנגען. א ליעד „פערדאַרב ניט".
2 מען דאַנקט דיר גאָט, מען לויבט דיין נאָמען וואָס איז נאָהענט — מען
דערצעהלט דיינע וואונדער.
3 איך וועל נעהמען א צייט וועל איך מיט נערעכטיגקייט ריכטען.
4 די ערד מיט אַלע איהרע איינוואָהנער וועלען צוגעהן, איהרע גרונד־זיילען
אָבער, האָב איך פעסט געשטעלט.
5 איך זאָג צו די בארויהמער: „זייט ניט נאַרריש!" און צו די פערברע־
כער: „הויבט ניט אויף דעם האָרן!".
6 הויבט ניט אויף הויך אייער האָרן, רעדט ניט שטאָלץ מיט'ן שטאַרקען
האַלדז.
7 ניט פון זונענאויפגאַנג אָדער אונטערגאַנג, אויך ניט פון די בערגיגע
ווייסטע —
8 בלויז גאָט איז א ריכטער: איינעם מאַכט ער ניעדעריג און דעם צווייי־
טען הויבט ער אויף.
9 אין גאָט'ס האַנד איז א בעכער מיט רויט ווייין, פול אָנגעגאָסען; מאַנכע
גיעסט ער פון דעם וויין, אָבער די היוועז מוזען אויסזויגען און טרינקען
אַלע פערברעכער דער וועלט.

י שֶׁמֶר־דָּה יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל רִשְׁעֵי־אֶרֶץ׃ וַאֲנִי אַגִּיד לְעֹלָם
11 אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמַמְנָה
קַרְנוֹת צַדִּיק׃

עו PSAL. LXXVI.

2 א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ נוֹדָע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים
3 בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ׃ וַיְהִי בְשָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן׃
4 ה שָׁמָּה שָׁבַר רִשְׁפֵי־קֶשֶׁת מָגֵן וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה׃ נָאוֹר
6 אַתָּה אַדִּיר מֵהַרְרֵי־טָרֶף׃ אֻשְׁתּוֹלְלוּ ׀ אַבִּירֵי לֵב נָמוֹ
7 שְׁנָתָם וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אַנְשֵׁי־חַיִל יְדֵיהֶם׃ מִגַּעֲרָתְךָ אֱלֹהֵי
8 יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרֶכֶב וָסוּס׃ אַתָּה ׀ נוֹרָא אַתָּה וּמִי־יַעֲמָד
9 לְפָנֶיךָ מֵאָז אַפֶּךָ׃ מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ יָרְאָה
י וְשָׁקָטָה׃ בְּקוּם־לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־אָרֶץ
11 סֶלָה׃ כִּי־חֲמַת אָדָם תּוֹדֶךָ שְׁאֵרִית חֲמֹת תַּחְגֹּר׃ נִדְרוּ
12 וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־סְבִיבָיו יוֹבִלוּ שַׁי לַמּוֹרָא׃
13 יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים נוֹרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃

עז PSAL. LXXVII.

2 א לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר׃ קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים
3 וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין אֵלָי׃ בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי
דָּרָשְׁתִּי יָדִי ׀ לַיְלָה נָגְרָה וְלֹא תָפוּג מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃
4 אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמְיָה אָשִׂיחָה ׀ וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה׃
ה 6 אָחַזְתָּ שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר׃ חִשַּׁבְתִּי יָמִים
7 מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים׃ אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַלָּיְלָה עִם־לְבָבִי
8 אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי׃ הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח ׀ אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף
9 לִרְצוֹת עוֹד׃ הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ גָּמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר׃
י 11 הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה׃ וָאֹמַר
12 חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן׃ אֶזְכִּיר מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה
13 מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ׃ וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃

אלהים

עז 6. v מלרע עז 1. v יחתן קרי 12. v אשר קרי

10 איך וועל אימער רעדען לויבענדיג דעם גאָט פון יעקב.
11 דער שטאָלץ פון אַלע פערברעכער וועט אַראָבגעהאַקט ווערען, עס וועט
נאָר ערהויבען ווערען דער שטאָלץ פון גערעכטיגען.

קאַפּיטעל עו

1 צום אויפזעהער איבער מעלאדיען. א ליעד פון אסף'ס געזאַנגען:
2 גאָט איז בעוואוסט אין יהודה, אין ישראל איז זיין נאָמען גרוים.
3 נאָך ווען זיין ביידעל איז געווען אין שלם און זיין וואָהנונג אין ציון —
4 האָט ער אימער דאָרטען צובראָכען די פיילען פון בויגען, פאַנציער און
קריעגס־שווערד.
5 דו ביזט הערליך, מעכטיגער! פון די בערג ערשלאָגענע
6 פאַרליערען זיך זאָגאר די הארט־הערציגע, אַלע קריעגס־לייט זיינען ווי
שטאַרק פערשלאָפענע, זיי קענען צו זייער קראפט ניט קומען.
7 פון דיין געשריי, גאָט פון יעקב, ווערען פערטויבט רייטער און פערד.
8 דו, שרעקליכער! ווער קען דיר ביישטעהן ווען דו צאָרנסט?
9 האָסטו פון'ם הימעל אן אורטהייל געגעבען, ווערט די וועלט ערשראָ־
קען, אָדער רוהיג —
10 ווען גאָט ערוואכט צום געריכט, אימער צו העלפען אַלע ניעדערגעשלאָ־
גענע אין'ם לאנד.
11 זאָגאר די וואוטהיגע מענשען לויבען דיר ווען דו גורטסט זיך אן מיט
גרוים וואוטה.
12 פארשפרעכט צו גאָט און בעצאָהלט, אַלע פון ארום, ברענגט געשענקע
דעם פירכטערליכען גאָט.
13 ער נעהמט צו דעם מוטה פון די פיהרער, ער וואַרפט א שרעק אויף די
קעניגע דער וועלט.

קאַפּיטעל עז

1 צום אויפזעהער איבער ידותון. אסף'ס א געזאַנג.
2 מיין קול איז צו גאָט וען איך שריי, וען איך שריי צו גאָט הערט ער
מיר אוים.
3 אינ'ם טאָג פ אונגליק בעט איך גאָט; וען איך וער געשלויידערט ביי
נאָכט פלייסט (מיין אויג) אָהן אויפהער — מיין זעעלע ווייל זיך ניט
טרייסטען.
4 וען איך דערמאָהן גאָט וער איך אויפגעקאָכט, וען איך רעד זיך אוים
ווערט מיין גייסט אימער פערשמאָכט.
5 דו האָסט פעסט געהאַלטען די ברעמען פון מיינע אויגען, איך בין צו־
שלאָגען און קען ניט רעדען.
6 איך בעטראכט די פאַריגע טעג, די פארצייטיגע יאָהרען.
7 איך דערמאָהן זיך יעדער נאכט מיין זינגען, איך רעד צו זיך זעלבסט
און מיין גייסט פרעגט:
8 „ווערט גאָט אויך אייביג פערלאָזען? ווערט ער שוין מעהר ניט ווייזען
זיין גוטען וויללען?
9 האָט זיך אין גאנצען געענדיגט זיין גנאדע? האָט דאָס זיין בעפעהל
בעשטימט אויף דורי־דורות?
10 האָט גאָט פערגעסען ערבארמונג? האָט ער אין צאָרן אויף אימער פער־
שלאָסען זיין מיטלייד"?
11 איך האָב יעך אבער געענטפערט: „דאָס איז מיין פעהלער וואָס דעם
אַלערהעכסטען'ס רעכטע האנד איז אנדערש געווארען".
12 וועו איך דערמאָהן זיך גאָט'ס טהאטען, וועו איך דערמאָהן דיינע וואונ־
דערטהאטען פון א מאָל.
13 און בעטראכט דיינע אלע טהאטען; דאן רעד איך ויעגען דיינע ווערק:

14 אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל גָּדוֹל כֵּאלֹהִים: אַתָּה הָאֵל
טו עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ: גָּאַלְתָּ בִזְרוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי
16 יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה: רָאֻךָ מַיִם ו אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יָחִילוּ
17 אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת: זָרְמוּ מַיִם ו עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
18 אַף־חִצֶּיךָ יִתְהַלָּכוּ: קוֹל רַעַמְךָ ו בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ בְרָקִים
19 תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ: בַּיָּם דַּרְכֶּךָ וְשְׁבִילְךָ בְּמַיִם כ
רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נוֹדָעוּ: נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ בְּיַד־ 21
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

עח

Psal. LXXVIII. עח

מַשְׂכִּיל לְאָסָף הַאֲזִינָה עַמִּי תּוֹרָתִי הַטּוּ אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי א
2 פִי: אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם: אֲשֶׁר
3 שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם וַאֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ: לֹא נְכַחֵד ו מִבְּנֵיהֶם 4
לְדוֹר אַחֲרוֹן מְסַפְּרִים תְּהִלּוֹת יְהוָה וְעֻזּוֹ וְנִפְלְאֹתָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיָּקֶם עֵדוּת ו בְּיַעֲקֹב וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל ה
אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעָם לִבְנֵיהֶם: לְמַעַן יֵדְעוּ ו 6
דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יִוָּלֵדוּ יָקֻמוּ וִיסַפְּרוּ לִבְנֵיהֶם: וְיָשִׂמוּ 7
בֵאלֹהִים כִּסְלָם וְלֹא יִשְׁכְּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמִצְוֹתָיו יִנְצֹרוּ:
וְלֹא יִהְיוּ ו כַּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה דּוֹר לֹא־הֵכִין לִבּוֹ 8
וְלֹא־נֶאֱמְנָה אֶת־אֵל רוּחוֹ: בְּנֵי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי רוֹמֵי־קָשֶׁת 9
הָפְכוּ בְיוֹם קְרָב: לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ י
מֵאֲנוּ לָלֶכֶת: וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הֶרְאָם: 11
נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן: בָּקַע 12 13
יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצֶּב־מַיִם כְּמוֹ־נֵד: וַיַּנְחֵם בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל־ 14
הַלַּיְלָה בְּאוֹר אֵשׁ: יְבַקַּע צֻרִים בַּמִּדְבָּר וַיַּשְׁקְ כִּתְהֹמוֹת מו
רַבָּה: וַיּוֹצֵא נוֹזְלִים מִסֶּלַע וַיּוֹרֶד כַּנְּהָרוֹת מָיִם: וַיּוֹסִיפוּ 16 17
עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ לַמְרוֹת עֶלְיוֹן בַּצִּיָּה: וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם 18
לִשְׁאָל־אֹכֶל לְנַפְשָׁם: וַיְדַבְּרוּ בֵאלֹהִים אָמְרוּ הֲיוּכַל 19

אל

צ״ו v. 20. v. יחד ח״ פ״ת v. 10. סגול בסוף פסוק

14 „א גאט אין הייליקייט איז דיין וועג, וואר איז אזוי גרויסמעכטיג ווי
15 גאט ! דו, גאט, ביזט א וואונדער־מאכער, דו האסט דיין מאכט בע־
16 קאנט געמאכט אונטער די פעלקער. מיט מאכט האסטו אימער דיין
17 פאלק בעפרייט — די קינדער פון יעקב און יוסף. וועז די וואסערען
האבען דיר, גאט, דערזעהען ; ווי זיי האבען דיר דערזעהען האבען די
וואסערען אויפגעברויזט, אויך די אבגרונדען האבען געשטורעמט.
18 די וואלקענס האבען געשטראמט מיט וואסער, די הימלען האבען גע־
19 רוישט אויך דיינע בליצען־פיילען האבען געוואנדעלט. א דונער שטימע
(האט זיך געהערט) אין הימעל קרייז, בליצען האבען בעלויכטען די וועלט,
20 און די ערד האט געציטערט. דיין וועג איז דורכ'ן ים און דיין שטעג
איבער די גרויסע וואסערען, דיינע טריט זיינען ניט צו שפּירען.
21 דו האסט געפיהרט דיין פאלק ווי א שעפּסען־הערדע דורך משה און אהרן.

קאפּיטעל עח

1 אסף'ס א בעטראכטונג. הער אויס, מיין פאלק, מיין לעהרע ; ביינט
2 צו אייער אויער צו די ווערטער פון מיין מויל. איך וועל אנפאנגען מיין
רעדען מיט א שפּריכווארט, איך וועל רעדען רעטענישען פון אלטע צייטען,
3 וועלכע מיר האבען געהערט און מיר וויסען פון זיי, אדער אונזערע על־
4 טערען האבען אונז דערצעהלט. מען דארף דאס ניט פארלייקענען פון
זייערע קינדער — דעם צוקונפטיגען דור, אום זיי זאלען דערצעהלען גאט'ס
לויב, אויך זיין מעכטיגקייט און זיינע וואונדערטאטען וועלכע ער האט
5 געטהאן. ער האט אויסגעשטעלט א געזעץ פאר יעקב און געמאכט א
לעהרע פאר ישראל, וועלכע ער האט בעפוילען אונזערע עלטערען אז זיי
6 זאלען ערקלעהרען צו זייערע קינדער, אום עס זאל וויסען דער צוקונפ־
טיגער דור — די קינדער וואס וועלען געבוירען ווערען, וועז זיי וועלען
7 אויפוואקסען וועלען זיי איבערגעבען זייערע קינדער. אום זייער האפענונג
זאל זיין אויף גאט — אז זיי וועלען ניט פארגעסען גאט'ס טהאטען וועלען
8 זיי היטען זיינע בעפעהלען, און וועלען ניט זיין ווי זייערע עלטערען —
א אונגעהארכזאמער, ווידערשפּעניגער דור ; א דור וואס האט קיין
שטארקע הארץ געהאט און זיין גייסט איז ניט טריי געווען צו גאט.
9 אפרים'ס זיהן, בעוואפענטע בויגענשיסערס, וועלכע האבען אומגעקעהרט
(דעם פיינד) אין צייט פון קריעג ;
10 האבען ניט אבגעהיט גאט'ס בונד און ניט געוואלט געהן אין זיין לעהרע.
11 זיי האבען פערגעסען זיינע טהאטען, אויך זיינע וואונדער וואס ער האט
זיי געוויזען.
12 אין געגענווארט פון זייערע עלטערען האט ער געמאכט וואונדער —
אינ'ם לאנד מצרים, אין פעלד צוען :
13 ער האט געשפּאלטען דעם ים און האט זיי אריבערגעפיהרט, ער האט
אוועקגעשטעלט דאס וואסער ווי א וואנד ;
14 ביי טאג האט ער זיי געפיהרט מיט א וואלקען, און די גאנצע נאכט מיט
א פייער־ליכט.
15 אינ'ם מדבר האט ער שטיינער געשפּאלטען און האט זיי געגעבען טרינ־
קען ווי אין גרויסען אבגרונד.
16 פון א פעלז האט ער ארויסגעצויגען פליסיגע וואסער און האט עס גלאזען
רינען ווי טייכען.
17 זיי האבען נאך מעהר געזינדיגט קעגען איהם אין די וויסטע, אונגעהארכ־
זאם זייענדיג דעם אלערהעכסטען.
18 זיי האבען פרובירט גאט מיט זייער פערלאנג, בעטענדיג שפּייז פאר זיך.
19 זיי האבען גערעדט וועגען גאט און געזאגט : „וועט גאט קענען צוגרייי־
טען שפּייז אינ'ם מדבר" ?

ב אֶל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר: הֵן הִכָּה־צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם
וּנְחָלִים יִשְׁטְפוּ הֲגַם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ:
21 לָכֵן ו שָׁמַע יְהוָה וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ נִשְּׁקָה בְיַעֲקֹב וְגַם־אַף
22 עָלָה בְיִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵאלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ
23 בִּישׁוּעָתוֹ: וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח:
24 כה וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל וּדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ: לֶחֶם
26 אַבִּירִים אָכַל אִישׁ צֵידָה שָׁלַח לָהֶם לָשְׂבַע: יַסַּע קָדִים
27 בַּשָּׁמָיִם וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ תֵימָן: וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר
28 וְכַחוֹל יַמִּים עוֹף כָּנָף: וַיִּפֹּל בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ סָבִיב
29 לְמִשְׁכְּנוֹתָיו: וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבָא לָהֶם:
ל 31 לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם: וְאַף אֱלֹהִים וַיַּעַל
32 בָּהֶם וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבְחוּרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ: בְּכָל־
33 זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאֹתָיו: וַיְכַל־בַּהֶבֶל
34 יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהָלָה: אִם־הָרָגָם וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ
לה וְשִׁחֲרוּ־אֵל: וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן גֹּאֲלָם:
36 37 * וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ: וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן
38 עִמּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנוּ בִּבְרִיתוֹ: וְהוּא רַחוּם ו יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא
39 יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: וַיִּזְכֹּר
מ כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב: כַּמָּה יַמְרוּהוּ
41 בַּמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן: וַיָּשׁוּבוּ וַיְנַסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ
42 יִשְׂרָאֵל הִתְווּ: לֹא־זָכְרוּ אֶת־יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־צָר:
43 44 אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן: וַיַּהֲפֹךְ
מה לְדָם יְאֹרֵיהֶם וְנוֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתְּיוּן: יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב
46 וַיֹּאכְלֵם וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם: וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וְיִגִיעָם
47 לָאַרְבֶּה: יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל: וַיַּסְגֵּר
48 לַבָּרָד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים: יְשַׁלַּח־בָּם ו חֲרוֹן אַפּוֹ
נ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים: יְפַלֵּס נָתִיב

לאפו

v. 36. תצי הספר בפסוקים

20 ער, וואָס האָט אַ קלאָפּ געטאָן אַ פּעלץ און עס איז גערונען וואסער און
גע‌פּלייצט ווי שטראָמען — וועט ער אויך קענען געבען ברויט און שאָפען
21 פּלייש פאר זיין פאָלק? ווי גאָט האָט דאָס דערהערט איז ער צאָרניג
געוואָרען, ווי אַ פייער האָט געברענט אויף יעקב און זיין צאָרן האָט גע
22 פּלאָקערט אויף ישראל. ווייל זיי האָבען ניט געגלויבט אין גאָט און ניט
23 זיכער געווען אויף זיין הילף. ער האָט פון אויבען בעפוילען די וואָלקענס
24 און געעפענט די טהירען פון הימעל, ער האָט אויף זיי גערעגנט מיט
25 „מן" צום עסען —הימעל־קאָרן האָט ער זיי געגעבען. פּיעל ברויט
האָט יעדער מענש געגעסען, ער האָט זיי געשיקט שפּייז צו זאט.
26 ער האָט געלאָזען וועהען אין דער הויך דעם מזרח־ווינד, און מיט זיין
27 מאַכט האָט ער געפּיהרט דעם דרום־ווינד, עס האָט אויף זיי גערעגנט
פּלייש ווי שטויב, ווי די זאמד וואָס בייַן ים — געפליעגלטע פוגלען.
28 ער האָט עס אַנגעוואַרפען ארום זיין לאגער ארום זייַנע וואָהנונגען.
29 זיי האָבען גענעסען און זעהר זאט גע‌וואָרען — עס איז זיי וואוּל בע־
30 קומען; זיי זיינען נאָך ניט ווייט אַוועק פון זייער פערלאַנגטע שפּייז,
31 זייער עסען איז נאָך זיי אין מויל גע‌וועזן. איז אויף זיי ארויף גאָט'ס
צאָרן — ער האָט אויסגע'הרג'עט די בעסטע פון זיי, די אויסערוועהלטע
32 פון ישראל האָט ער ניעדערגעשלאָגען. דאָך האָבען זיי וויעדער געזינ־
33 דיגט און האָבען ניט געגלויבט זייַנע וואונדערטהאטען, האָט ער אין נוצ־
לאָזיגקייט פערניכטעט זייערע טעג, און אין אונרוהיגקייט זייערע יאָהרען.
34 ווען ער האָט זיי געשלאָגען האָבען זיי איהם געזוכט, זיי האָבען זיך
35 בעדענקט אוֹן גאָט געבעטען; דאָן האָבען זיי זיך דערמאהנט אז גאָט איז
זייער בעשיצער, אוֹן דער אלערהעכסטער גאָט — זייער בעפרייער;
36 זיי האָבען צו איהם שיהן גערעדט מיט זייער מויל, אָבער מיט זייער צונג
37 זיינען זיי איהם פאַלש געווען, אויך זייער הארץ איז ניט געווען ריכטיג
איבערגעבען צו איהם, זיי זיינען ניט טריי געווען אין זיין בונד.
38 אָבער ער, דער באַרעמהערציגער, פערצייהעט זינד און פערדאָרבט ניט,
פיעל מאל האָלט ער צוריק זיין צאָרן אוֹן רעגט ניט אויף זיין גאַנצען
39 וואוטה. ער דערמאָהנט זיך אז זיי זיינען ניט מעהר ווי פלייש ווען דער
40 גייסט געהט ארויס ניט צוריק צו קומען. וויפיעל מאל האָבען זיי קעגען
איהם וויעדערשפּעניגט אין מדבר און אונצופּריעדען געמאַכט איהם אין
41 דער וויסטע! אימער האָבען זיי גאָט פּרובירט און צייכענס געפּאדערט
42 פון'ס הייליגען פון ישראל. זיי האָבען ניט געדענקט זיין מאַכט ווען
43 ער האָט זיי בעפרייט פון אונטערדריקער, די צייכענס זייַנע וואָס ער
האָט געמאַכט אין מצרים, און זייַנע וואונדער אינ'ס פעלד צען:
44 זייערע טייכען האָט ער אין בלוט פערביטען אום זייערע פליסיגע וואסער
זאָלען אונטרינקבאר זיין,
45 ער האָט אויף זיי אַנגעשיקט ווילדע טהיערען וועלכע האָבען זיי גע־
פרעסען, א פראָס וועלכע האָט זיי אלעם פערדאָרבען.
46 זייערע פרוכט האָט ער אוועקגעגעבען דעם קעפער און זייער מיה —
דעם היישעריג.
47 מיט האָגעל האָט ער צובראָכען זייערע ווייַנבוימער און זייערע פייגען
מיט האָגעל־שטיינער.
48 ער האָט אויך איבערגעגעבען צום האָגעל זייער פיה און זייערע שעפסען
צו די בליצען.
49 ער האָט אויף זיי אַנגעשיקט זיין ברענענדיגען צאָרן, וואוטה, פלוך און
אונגליק — א אַנשיקענס פון בייזע מלאכים.
50 ער האָט געמאַכט וועג פאר זיין צאָרן, ער האָט זייער זעלע ניט נע־
שפּארט פון טוידט — דעם פּעסט האָט ער זייער לעבען אוועקגעגעבען.

51 לְאַפּוֹ לֹא־חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר׃ וַיַּךְ
52 כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאָהֳלֵי־חָם׃ וַיַּסַּע
53 כַּצֹּאן עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם כָּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃ וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא
54 פָחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃ וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ
55 הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ׃ וַיְגָרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם ו גּוֹיִם וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נה
56 נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן בְּאָהֳלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְנַסּוּ וַיַּמְרוּ
57 אֶת־אֱלֹהִים עֶלְיוֹן וְעֵדוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃ וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ
58 כַּאֲבוֹתָם נֶהְפְּכוּ בְקֶשֶׁת רְמִיָּה׃ וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם
59 וּבִפְסִילֵיהֶם יַקְנִיאוּהוּ׃ שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר וַיִּמְאַס
מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלוֹ אֹהֶל שָׁכַן בָּאָדָם׃ ס
61 62 וַיִּתֵּן לַשִּׁבְיָ עֻזּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ בְּיַד־צָר׃ וַיַּסְגֵּר לַחֶרֶב עַמּוֹ
63 וְנַחֲלָתוֹ הִתְעַבָּר׃ בַּחוּרָיו אָכְלָה־אֵשׁ וּבְתוּלֹתָיו לֹא
64 הוֹלָלוּ׃ כֹּהֲנָיו בַּחֶרֶב נָפָלוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ וַיִּקַץ סה
65 כְּיָשֵׁן ו אֲדֹנָי כְּגִבּוֹר מְתָרוֹנֵן מִיָּיִן׃ וַיַּךְ צָרָיו אָחוֹר חֶרְפַּת
66 עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃ וַיִּמְאַס בְּאֹהֶל יוֹסֵף וּבְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם לֹא
67 בָחָר׃ וַיִּבְחַר אֶת־שֵׁבֶט יְהוּדָה אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהֵב׃
68 69 ע וַיִּבֶן כְּמוֹ־רָמִים מִקְדָּשׁוֹ כָּאָרֶץ יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃ וַיִּבְחַר
71 בְּדָוִד עַבְדּוֹ וַיִּקָּחֵהוּ מִמִּכְלְאֹת צֹאן׃ מֵאַחַר עָלוֹת הֱבִיאוֹ
72 לִרְעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל נַחֲלָתוֹ׃ וַיִּרְעֵם כְּתֹם לְבָבוֹ
וּבִתְבוּנוֹת כַּפָּיו יַנְחֵם׃

עט PSAL. LXXIX. עט

א מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם ו בְּנַחֲלָתֶךָ טִמְּאוּ אֶת־
2 הֵיכַל קָדְשֶׁךָ שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם לְעִיִּים׃ נָתְנוּ אֶת־נִבְלַת
עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ־אָרֶץ׃
3 4 שָׁפְכוּ דָמָם ו כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאֵין קוֹבֵר׃ הָיִינוּ
ה חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ עַד־מָה יְהוָה
6 תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאָתֶךָ׃ שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל־

הגוים

66

מ״ח 63. ץ דגש אחר שורק 65. ץ כנ״א ץקץ

51 ער האָט ערשלאגען יעדען ערשטגעבוירענעם אין מצרים, דעם ערשטלינג
52 פון קינדער אין די געצעלטען פון חם. זיין פאָלק האָט ער געלאָזען
ציהען ווי שעפסען, ער האָט זיי געפיהרט אינ׳ם מדבר ווי א הערדע.
53 ער האָט זיי געפיהרט אין זיכערהייט און זיי האָבען קיין שרעק געהאַט
54 ווען דער ים האָט זייערע פיינד פערדעקט. ער האָט זיי געבראכט צו זיין
הייליגען גרענץ, די זעלביגע בארג וועלכען זיין האנד האָט ערווארבען.
55 צוליעב זיי האָט ער פערטריבען פעלקער, און האָט פאר זיי צו־ווארפען
בעזיצטהיילען מיט א שטריק — אין זייערע געצעלטען האָט ער בעזעצט
56 די שבטים פון ישראל. זיי האָבען ווידער פרובירט גאָט און אונגע־
האָרזאם געווען דעם עלערהעכסטען, זיי האָבען ניט געהאַלטען זיינע ווארֿ־
57 נונגען. זיי האָבען צוריק געטראָטען און זיינען אונטרייַ געווארֿען ווי
זייערע עלטערען, זיי זיינען איבערגעקעהרט געווארֿען ווי א פאַלש־שיס־
58 סענדע בויגען. זיי האָבען איהם געערגערט מיט זייערע בארג־אלטארען,
59 און אויפגערעגט איהם מיט זייערע געצענבילדער. גאָט האָט דאָס דער־
הערט האָט ער געצארנט און האָט זעהר פעראַכטעט ישראל.
60 ער האָט פערלאָזען דעם ווהנונג פון שלו, דעם געצעלט וועלכען ער האָט
61 אלם ווהנונג געמאַכט צווישען מענשען; און האָט אלם געפאַנגענ־
שאפט זיין מאַכט אבגענעבען, אויף זיין הערליכקייט אין האַנד פון פיינד.
62 זיין פאָלק האָט ער איבערגענעבען צום שווערד, בייז ווערענדיג אויף זיין
63 איינגעטהום. דאן האָט א פייער פערברענט זיינע יונגע זיהן, און זיינע
64 יונגע טעכטער זיינען אונפערהיראַטה געבליבען. זיינע כהנים זיינען
65 פון שווערד געפאלען און זיינע אלמנות ווייַנען ניט. ביז גאָט האָט ווי
פון שלאָפ ערוואכט, ווי א העלד ווען שרייט זיך פאַנאנדער פון וויין.
66 און שלאָגט זיינע פיינדע צוריק. ער האָט זיי אנגעמאַכט אן אייביגע
67 שאנדע — ווען ער האָט פערהאסט דאָס געצעלט אין יוסף און האָט
68 ניט געגעבען זיין ווילען צום שבט (שטאם) אפרים; האָט ער אבער
אויסערוועהלט אינ׳ם שבט יהודה דעם בארג ציון וועלכען ער ליעבט.
69 און האָט אויסגעבויט ווי א טהורעם זיין הייליגטהום, (שטארק) ווי די
70 ערד וועלכע ער האָט געגרינדעט אויף אייביג. ער האָט אויסערוועהלט
דוד׳ן זיין קנעכט, און האָט איהם צו זיך גענומען פון די שעפסען שטאלען.
71 פון הינטער די יונגע שעפסען האָט ער איהם געבראכט צו הערשען אי־
בער זיין פאָלק יעקב און זיין איינגענטהום ישראל, איבער וועלכע ער
האָט געהערשט לויט זיין אונשולדיגע הארץ און געפיהרט זיי פערשטענ־
דיג מיט זיינע הענד.

קאַפּיטעל עט

1 אסף׳ס א געזאנג. גאָט! פעלקער זיינען געקומען אין דיין בעזיץ, זיי
האָבען פעראונרייניגט דיין הייליגען טעמפעל און האָבען רואינען גע־
מאַכט פון ירושלים.
2 די קערפערס פון דיינע קנעכט האָבען זיי געגעבען אלם שפייז צו די
פויגלען פון הימעל, דאָס פלייש פון דיינע פרומע צו די טהיערען פון
לאנד.
3 זייער בלוט האָבען זיי ווי וואסער געגאָסען ארום ירושלים, קיינער האָט
זיי ניט באגראָבען.
4 מיר זיינען צו שאנדע געווארֿען ביי אונזערע שכנים, צו געלעכטער און
שפאָט ביי אלע וואָס זיינען ארום אונז.
5 ווי לאנג נאָך, גאָט, וועסטו בייז זיין? וועט אייביג ברענען דיין צארן
ווי פייער?
6 גיעס אוים דיין וואוטה אויף די פעלקער וואָס ווילען דיר ניט אנערקענען,
און אויף די קעניגרייכען וועלכע רופען ניט דיין נאָמען,

הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא
7 קָרָאוּ׃ כִּי אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃ אַל תִּזְכָּר־
8 לָנוּ עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד׃
9 עָזְרֵנוּ ׀ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר
י עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ לָמָּה ׀ יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה
אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃
11 תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֲנָקַת אָסִיר כִּגְדֻלַּ זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה׃
12 וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ
13 אֲדֹנָי׃ וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ ׀ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם
לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃

Psal. LXXX. פ

פ

א לַמְנַצֵּחַ אֶל־שֹׁשַׁנִּים עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר׃ רֹעֵה יִשְׂרָאֵל
3 הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה׃ לִפְנֵי
אֶפְרַיִם וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישֻׁעָתָה
4 ה לָנוּ׃ אֱלֹהִים הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ יְהוָה
6 אֱלֹהִים צְבָאוֹת עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ׃ הֲאֲכַלְתָּם
7 לֶחֶם דִּמְעָה וַתַּשְׁקֵמוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ׃ תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן
8 לִשְׁכֵנֵינוּ וְאוֹיְבֵינוּ יִלְעֲגוּ־לָמוֹ׃ אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ
9 וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם
י וַתִּטָּעֵהוּ׃ פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא־אָרֶץ׃
11 12 כָּסּוּ הָרִים צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ אַרְזֵי־אֵל׃ תְּשַׁלַּח קְצִירֶיהָ עַד־
13 יָם וְאֶל־נָהָר יְנִקוֹתֶיהָ׃ לָמָּה פָרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ וְאָרוּהָ כָּל־
14 עֹבְרֵי דָרֶךְ׃ יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיָּעַר וְזִיז שָׂדַי יִרְעֶנָּה׃
טו אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן
16 זֹאת׃ וְכַנָּה אֲשֶׁר־נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לָךְ׃
17 18 שְׂרֻפָה בָאֵשׁ כְּסוּחָה מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ יֹאבֵדוּ׃ תְּהִי־יָדְךָ עַל־
19 אִישׁ יְמִינֶךָ עַל־בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ לָךְ׃ וְלֹא־נָסוֹג מִמֶּךָּ

תחייט

ס קרי ס׳ 14. ר׳ עין תלויה 16. ר׳ כי ונסו

7 ווייל זיי האָבען פערצעהרט יעקב'ן און צושטערט זיין וואָהנונג.
8 דערמאָהן אונז ניט די פריהערדיגע זינד, וואָס שנעלער זאָל דיין מיט־
לייד אונז אנטקעגען געהן, ווארום מיר זיינען זעהר ניערערגעשלאָגען.
9 העלף אונז, גאָט פון אונזער הילף, צוליעב די עהרע פון דיין נאָמען;
רעטע אונז און פערצייהע אונזערע זינד אום דיין נאָמען.
10 ווארום זאָלען די פעלקער זאָגען: „וואו איז זייער גאָט"? — זאָל
אנערקענט ווערען ביי די פעלקער די ראכע פאר דאָם בלוט פון דיינע
קנעכט וואָס איז פארגאָסען געוואָרען פאר אונזערע אויגען.
11 זאָל צו דיר אָנקומען דאָס געשריי פון געפאָנגענעם; בעפריי מיט דיין
גרויסע מאכט די שטערבענדע קינדער.
12 גיעב צוריק אונזערע שכנים, אין זייער בוזים, זיעבנמאָל פאר זייער
לעסטער וואָס זיי האָבען דיר, גאָט, געלעסטערט.
13 מיר אָבער־ זיינען אימער דיין פאָלק, די שעפסען פון דיין הערדע; מיר
וועלען דיר אימער לויבען; אויף דורי־דורות דערצעהלען דיין רוהם.

קאַפּיטעל פ

1 צום אויפזעהער איבער אסף'ס בלומען־לידער. א בעלעהרונג.
2 הער אונז אויס, הערשער פון ישראל, וועלכער פיהרט ווי שעפסען די
בעפעלקערונג פון יוסף; ערשיין, בעוואָהנער פון די כרובים!
3 פאר אפרים, בניימין און מנשה וועק אויף דיין מאכט און קום אונז העל־
4 פען. פיהר אונז צוריק, א גאָט! ערלייכט דיין געזיכט אום מיר זאָלען
5 געהאָלפען ווערען. אלמעכטיגער גאָט פון ארמעען! ווי לאַנג וועט דיין
6 צאָרן רויכען איבער דאָם געבעט פון דיין פאָלק? דו שפייזט זיי מיט
טרעהרען־ברויט און גיסט זיי צו טרינקען טרעהרען מיט א גרויסע מאָאס.
7 דו האָסט אונז געמאכט אלם צאנק־ציעל פאר אונזערע שכנים און אונ־
זערע פיינד לאכען זיך.
8 פיהר אונז צוריק, גאָט פון ארמעען! ערלייכט דיין געזיכט אום מיר
זאָלען גהאָלפען ווערען.
9 דעם ווייגבוים ווועלכען דו האָסט ארויסגעצויגען פון מצרים, וואָס דו
האָסט פעלקער פערטריבען אום איהם איינצופלאַנצען;
10 דו האָסט פאר איהם [א וועג] גערייניגט, האָסט איינגעזעצט זיינע
וואָרצלען און ארומגערינגלט מיט ערד.
11 זיין שאטען האָט בערג פערדעקט, און די צווייגען — ווי שטארקע
צעדערען,
12 ביז'ן ים האָט ער אויסגעצויגען זיינע שפראָנגען און ביז'ן טייך זיינע
צווייגלאָך.
13 וואָרום האָסטו יעצט צובראָכען איהרע צוימען אז אלע וועג־געהער זאָלען
איהם ארומפפליקען?
14 עס בייסט איהם ארום דער ווילדער חזיר, און אלעס וואָס קריכט ארום
אין פעלד ברעכען איהם!
15 גאָט פון ארמעען! קוק זיך ארום פון הימעל, זעה און בעטראכט דעם
ווייגבוים.
16 אָט דעם צווייג וועלכען דיין רעכטע האַנד האָט געפפלאַנצט, און די
שפראָצונג וואָס דו האָסט פאר זיך שטארק בעוואכט —
17 איז פערברענט אין פייער און פערטריקענט, פון דיין צאָרנדיגען געשריי
ווערען זיי פערניכטעט.
18 זאָל דיין שוץ זיין אויף יעדערען, דיין מאכט אויף יעדער מענשען וואָס
דו האָסט פאר זיך אויפגעהאלטען,
19 אום מיר זאָלען פון דיר ניט אָבווייכען; ערהאלט אונז ביים לעבען
אין מיר ווועלען רופען צו דיין נאָמען.

תְּחַיֵּינוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ כ
הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃

פא Psal. LXXXI.

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף׃ הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ א 2
לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל׃ 3
תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ׃ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל 4 ה
הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ עֵדוּת ו בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ 6
עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע׃ הֲסִירֹתִי מִסֶּבֶל 7
שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה׃ בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ 8
אֶעֱנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃ שְׁמַע 9
עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃ לֹא־יִהְיֶה בְךָ י
אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃ אָנֹכִי ו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 11
הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ וְלֹא־שָׁמַע 12
עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי׃ וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת 13
לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל 14
בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אויביהם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב טו
יָדִי׃ מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וְיִהְיֶה עִתָּם לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִלֵהוּ 16 17
מֵחֶלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָּ׃

פב Psal. LXXXII.

מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים א
יִשְׁפֹּט׃ עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃ 2
שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃ פַּלְטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד 3 4
רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ לֹא יָדְעוּ ו וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ ה
יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי 6
עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃ 7
קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִּנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃ 8

שיר

ס״א .v. 2 דגש אחר שורק

20 אלמעכטיגער גאָט פון ארמעען ! פיהר אונז צוריק ; ערלייכט דיין
נעזיכט אום מיר זאָלען געהאָלפען ווערען.

קאַפּיטעל פא

1 צום אויפזעהער איבער די גת'ער אינסטרומענטען אסף'ס.
2 זינגט צו גאָט, אונזער פעסטונג ; יובעלט צו גאָט פון יעקב.
3 נעהמט מוזיק אינסטרומענטען, ברענגט א פויק, א פיעדעל, קלינג-
4 בלעך און הארפע. בלאָזט אין שופר דעם ערשטען טאָג פון מאָנאָט, אין
5 טאָג וואָס איז בעשטימט אלם אונזער פייער-טאָג. וואָרום דאָס וואָס
ווערט בעשטימט ביי ישראל ווערט א געזעץ ביי גאָט פון יעקב.
6 אלם בעווייז האָט ער יוסף'ן געמאכט, וועז ער איז ארוים איבער'ן לאַנד
מצרים, (זואו איך פלעג הערען א אונפערשטענדיגע שפראך),
7 וועז איך האָב זיין שולטער בעפרייט פון לאַסט און זיינע הענד פונ'ם
8 קארב וועלכען זיי פלעגען טראָגען. אין נויטה וועז דו האָסט מיר גערופען
האָב איך דיר בעפרייט, איך האָב דיר געענטפערט אין א אונערוואַרטעטען
דונער-שטורעם, איך האָב דיר פּרובירט ביי די בעוואסטע מריבה-וואַסער.
9 הער, מיין פאָלק, און איך וועל דיר וואַרנען : „אויב דו ווילסט מיר
10 פאָלגען. זאָל ביי דיר ניט זיין קיין אַנדער גאָט און זאָלסט זיך ניט בוקען
11 צו א פרעמדען גאָט ! איך, עוויגער, בין דיין גאָט וועלכער האָט דיר
ארויסגעפיהרט פונ'ם לאַנד מצרים — בעט פיעל מיט דיין מויל, איך
12 וועל עם ערפילען". מיין פאָלק האָט אָבער מיין שטימע ניט גע-
הערט, ישראל האָט מיר ניט געפאָלגט.
13 האָב איך געלאָזען געהן לויט די אויסזיכטען פון זייער הארצען — זאָלען
זיי נעהן לויט זייערע איבערלעגונגען.
14 וועז אָבער מיין פאָלק וואָלט מיר געפאָלגט, ישראל וואָלט אין מיינע
וועגען געגאַנגען,
15 וואָלט איך אין איין אויגענבליק ניעדערגעשטירצט זייערע פיינדע און
וואָלט מיין האַנד געלעגט אויף זייערע בעדריקער,
16 די וואָס האַסען גאָט וואָלטען זיך שמייכלען צו איהם און זייער גוטע
צייט וואָלט אויף אימער פערבליבען ;
17 ער וואָלט איהם געשפייזט מיט דעם בעסטען וויץ און זאָט געמאכט
מיט זיסען האָניג.

קאַפּיטעל פב

1 אסף'ס א געזאַנג. גאָט איז אנוועזענד אין א געטליכע געמיינדע, אין א
פערזאַמלונג וואו עס הערשט גערעכטיגקייט.
2 ווי לאַנג נאָך וועט איהר אורטהיילען פאַלש און אימער שוינען די פער-
ברעכערס ?
3 ריכטעט דעם ניעדערשלאָגענעם און עלענדען, אנערקענט די רעכטע פון
אונטערדריקטע און ארעמע.
4 רעטעט יעדער ארעמען און בעדירפטיגען, בעפרייט זיי פון די פערברע-
כערס מאכט —
5 זיי וויסען ניט און פערשטעהען ניט, זיי גיהען ארום אין פינסטער-
נים און מאכען וואנקען אלע פעסטשטעלונגען פון דער ערד.
6 איך האָב געדיינקט איהר זייט פרומגעזאָגען און א העכערע קלאַס
מענשען.
7 אָבער איהר זייט שטערבליך ווי איינפאכע מענשען ; אלע צוזאמען,
פירשטען, זייט איהר געזונקען.
8 ערוואך, גאָט ! ריכטע די וועלט ! וואָרום דו טהיילסט איין דעם בע-
זיץ צו אלע פעלקער.

פג Psal. LXXXIII. פג

א שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף: אֱלֹהִים אַל־דְּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־
3 תִּשְׁקֹט אֵל: כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ:
4 ה עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ: אָמְרוּ לְכוּ
6 וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד: כִּי נוֹעֲצוּ לֵב
7 יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ: אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב
8 9 וְהַגְרִים: גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר: גַּם־
י אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה: עֲשֵׂה־לָהֶם
11 כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן: נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר
12 הָיוּ דֹמֶן לָאֲדָמָה: שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח
13 וּכְצַלְמֻנָּע כָּל־נְסִיכֵמוֹ: אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה־לָּנוּ אֶת נְאוֹת
14 אֱלֹהִים: אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ: כְּאֵשׁ
טו 16 תִּבְעַר־יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים: כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרָךְ
17 וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם: מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וְיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ
18 יְהוָה: יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ: וְיֵדְעוּ כִּי־
19 אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ:

פד Psal. LXXXIV. פד

א לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: מַה־יְּדִידוֹת
3 מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה | נַפְשִׁי
4 לְחַצְרוֹת יְהוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל־אֵל חָי: גַּם־צִפּוֹר |
מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר | קֵן | לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֵת־
ה מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי: אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי
6 בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז־לוֹ בָּךְ מְסִלּוֹת
7 בִּלְבָבָם: עֹבְרֵי | בְעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־בְּרָכוֹת
8 יַעְטֶה מוֹרֶה: יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים
9 בְּצִיּוֹן: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי
י יַעֲקֹב סֶלָה: מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ:

כי

פד v. 4. ק ונצ

קאַפּיטעל פג

1 א ליעד פון אסף׳ס געזאנגען.
2 שווייג ניט, נאָט ! זיי ניט שטיל און רוהע ניט, אלמעכטיגער !
3 וואָרום דיינע פיינדע טומלען און דיינע האַסער האָבען אויפגעהויבען
4 דעם קאָפּ— זיי קלינגען זיך אין בעראטהונגען קעגען דיין פאָלק און מא־
5 כען בעשלוסן קעגען די וואָס שיצען זיך אויף דיר. זיי זאָגען : „קומט !
לאָמיר זיי פערניכטען פון די פעלקער, אום עס זאָל מעהר ניט דערמאָהנט
6 ווערען דער נאָמען ישראל !" ווען זיי בעראטהען זיך איינשטימיג מא־
7 כען זיי א פערבאַנד קעגען דיר — די געצעלטען־וואוינער פון אדום
8 און ישמעאל, מואָב און הגרים ; גבל, עמון און עמלק, פלשת אויך די
9 איינוואוינער פון צור. אויך אשור האָט זיך אָנגעשלאָגען צו זיי [זיי
10 האָבען אימער געשטיצט די אָבשטאמונגען פון לוט]. מאַך מיט זיי
ווי מיט מדין, ווי מיט סיסרא ביים טייך קישון, ווי מיט יבין,
11 וועלכע זיינען פערניכטעט געוואָרען אין עין־דאר און מען האָט מיט זיי
די פעלדער געמיסטיגט.
12 מאַך זייערע פירשטען ווי ערב און זאב, און אלע געזאלבטע זייערע ווי
זבח און צלמנע ;
13 וויל זיי האָבען געזאָגט : „לאָמיר פאר זיך צונעהמען נאָט׳ס וואוי־
נונג !"
14 מיין נאָט ! מאַך זיי ווי שפרייי, ווי דינע שטרוי פאר׳ן ווינד.
15 ווי א פייער וואָס ברענט אין וואלד און א פלאקער וואָס ברענט אוים
די בארג־גראָטן.
16 אזוי זאָלסטו זיי פערפאָלגען מיט דיין שטורם און מיט דיין ווינד פער־
יאָג זיי.
17 בעדעק זייער געזיכט מיט שאנד ביז זיי וועלען דיין נאָמען, נאָט, בעטען.
18 זאָלען זיי אימער צו שאנדע און שרעק ווערען, זאָלען זיי געלעסטערט
ווערען ביז זיי וועלען פערניכטעט ווערען.
19 אום מען זאָל וויסען אז נאָר דיין נאָמען איז נאָט, אז דו אליין ביזט
דער אלערהעכסטער איבער דער גאנצער וועלט.

קאַפּיטעל פד

1 צום אויפזעהער איבער די גת־אינסטרומענטען. א געזאנג פון קרח׳ס
קינדער.
2 ווי ליעבליך זיינען דיינע וואוינונגען, נאָט פון ארמעען !
3 מיין זעעלע פערלאנגט און שמאכטעט נאָך נאָט׳ס הויפען ; מיין הארץ
און מיין קערפער לויבען דעם לעבעדיגען נאָט —
4 [אויך א פויגעל געפינט זיך א הויז און די שוואלב א נעסט וואו צו
האָלטען איהרע קינדער] ביי דיינע אלטאָרען, נאָט פון ארמעען, מיין
קעניג און נאָט.
5 וואויל איז די וועלכע זיצען אין דיין הויז — זיי קענען דיר אימער מעהר
לויבען.
6 וואויל איז די מענשען וואָס זייער שיצען זיך אויף דיר איז די הויפט
וועג פון זייערע נעדאנקען,
7 אויב זיי גאָהען אין יאָמער־טהאל און מאכען איהם פאר א קוואל (פון
זייערע טרעהרען), אויך וועז דער רעגען בעקליידעט מיט זעגען (זייערע
פעלדער).
8 זיי גאָהען פון שטאָדט צו שטאָדט אום צו ערשיינען פאר נאָט אין ציון.
9 אלמעכטיגער נאָט פון ארמעען ! הער אוים מיין געבעט, הארך אימער,
נאָט פון יעקב.
10 זעה, נאָט, אונזער שיצער ; קוק אן דאָס געזיכט פון דיין נעזאלבטען,

פג Psal. LXXXIII. פג

א שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף: אֱלֹהִים אַל־דְּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־
3 תִּשְׁקֹט אֵל: כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ:
4 ה עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ: אָמְרוּ לְכוּ
6 וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד: כִּי נוֹעֲצוּ לֵב
7 יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ: אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב
8 9 וְהַגְרִים: גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר: גַּם־
י אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה: עֲשֵׂה־לָהֶם
11 כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן: נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר
12 הָיוּ דֹמֶן לָאֲדָמָה: שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח
13 וּכְצַלְמֻנָּע כָּל־נְסִיכֵמוֹ: אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה־לָּנוּ אֶת נְאוֹת
14 אֱלֹהִים: אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ: כְּאֵשׁ
טו 16 תִּבְעַר־יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים: כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרָךְ
17 וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם: מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וְיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ
18 יְהוָה: יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ: וְיֵדְעוּ כִּי־
19 אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ:

פד Psal. LXXXIV. פד

א לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: מַה־יְּדִידוֹת
3 מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה | נַפְשִׁי
4 לְחַצְרוֹת יְהוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל־אֵל חָי: גַּם־צִפּוֹר |
מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר | קֵן | לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֵת־
ה מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי: אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי
6 בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז־לוֹ בָּךְ מְסִלּוֹת
7 בִּלְבָבָם: עֹבְרֵי | בְעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־בְּרָכוֹת
8 יַעְטֶה מוֹרֶה: יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהִים
9 בְּצִיּוֹן: יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי
י יַעֲקֹב סֶלָה: מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ:

כי

פד 4. ק ונצ

קאַפּיטעל פג

1 א ליעד פון אסף׳ס געזאנגען.
2 שווייג ניט, גאָט ! זיי ניט שטיל און רוהע ניט, אלמעכטיגער !
3 וואָרום דיינע פיינדע טומלען און דיינע האַסער האָבען אויפגעהויבען
4 דעם קאָפּ— זיי קליגען זיך אין בעראטהונגען קעגען דיין פאָלק און מאַ־
5 כען בעשלוסן קעגען די וואָס שיצען זיך אויף דיר. זיי זאָגען : „קומט !
לאָמיר זיי פערניכטען פון די פעלקער, אום עס זאָל מעהר ניט דערמאָהנט
6 ווערען דער נאָמען ישראל !" ווען זיי בעראטהען זיך איינשטימיג מא־
7 כען זיי א פערבאַנד קעגען דיר — די געצעלטען־וואוינער פון אדום
8 און ישמעאל, מואָב און הגרים ; גבל, עמון און עמלק, פלשת אויך די
9 איינוואוינער פון צור. אויך אשור האָט זיך אָנגעשלאָגען צו זיי [זיי
10 האָבען אימער געשטיצט די אָבשטאַמונגען פון לוט]. מאַך מיט זיי
ווי מיט מדין, ווי מיט סיסרא ביים טייך קישון, ווי מיט יבין,
11 וועלכע זיינען פערניכטעט געוואָרען אין עין־דאר און מען האָט מיט זיי
די פעלדער געמיסטיגט.
12 מאַך זייערע פירשטען ווי ערב און זאב, און אלע געואלבטע זייערע ווי
זבח און צלמנע ;
13 ווייל זיי האָבען געזאָגט : „לאָמיר פאר זיך צונעהמען גאָט׳ס וואוי־
נונג !"
14 מיין גאָט ! מאַך זיי ווי שפּרייי, ווי דינע שטרוי פאר׳ן ווינד.
15 ווי א פייער וואָס ברענט אין וואלד און א פלאקער וואָס ברענט אוים
די בארג־גראָטן.
16 אזוי זאָלסטו זיי פערפאָלגען מיט דיין שטורם און מיט דיין ווינד פער־
יאָג זיי.
17 בעדעק זייער געזיכט מיט שאנד ביז זיי וועלען דיין נאָמען, גאָט, בעטען.
18 זאָלען זיי אימער צו שאנדע און שרעק ווערען, זאָלען זיי געלעסטערט
ווערען ביז זיי וועלען פערניכטעט ווערען.
19 אום מען זאָל וויסען אז נאָר דיין נאָמען איז גאָט, אז דו אליין ביזט
דער אלערהעכסטער איבער דער גאנצער וועלט.

קאַפּיטעל פד

1 צום אויפזעהער איבער די גת־אינסטרומענטען. א געזאנג פון קרח׳ס
קינדער.
2 ווי ליעבליך זיינען דיינע וואוינונגען, גאָט פון ארמעען !
3 מיין זעעלע פערלאנגט און שמאכטעט נאָך גאָט׳ס הויפען ; מיין הארץ
און מיין קערפער לויבען דעם לעבעדיגען גאָט —
4 [אויך א פויגעל געפינט זיך א הויז און די שוואלב א נעסט וואו צו
האָלטען איהרע קינדער] ביי דיינע אלטארען, גאָט פון ארמעען, מיין
קעניג און גאָט.
5 וואוייל איז די וועלכע זיצען אין דיין הויז — זיי קענען דיר אימער מעהר
לויבען.
6 וואוייל איז די מענשען וואָס זייער שיצען זיך אויף דיר איז די הויפט
וועג פון זייערע נעדאנקען,
7 אויב זיי גאָהען אין יאָמער־טהאל און מאכען איהם פאר א קוואל (פון
זייערע טרעהרען), אויך וועט דער רעגען בעקליידעט מיט זעגען (זייערע
פעלדער).
8 זיי גאָהען פון שטאַדט צו שטאַדט אום צו ערשיינען פאר גאָט אין ציון.
9 אלמעכטיגער גאָט פון ארמעען ! הער אוים מיין געבעט, האַרך אימער,
גאָט פון יעקב.
10 זעה, גאָט, אונזער שיצער ; קוק אן דאָם געזיכט פון דיין נעזאלבטען,

כִּי טוֹב־יוֹם בְּחַצֶּרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהָי 11
מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע: כִּי שֶׁמֶשׁ ו וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים חֵן 12
וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים: יְהוָה 13
צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ:

פה Psal. LXXXV. פה

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ שַׁבְתָּ א 2
שְׁבוּת יַעֲקֹב: נָשָׂאתָ עֲוֹן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָּל־חַטָּאתָם סֶלָה: 3
אָסַפְתָּ כָל־עֶבְרָתֶךָ הֵשַׁבְתָּ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ: שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי 4 ה
יִשְׁעֵנוּ וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ: הֲלְעוֹלָם תֶּאֱנַף־בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ 6
אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר: הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב תְּחַיֵּינוּ וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־ 7
בָךְ: הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ: אֶשְׁמְעָה מַה־ 8 9
יְדַבֵּר הָאֵל יְהוָה כִּי ו יְדַבֵּר שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ וְאֶל־חֲסִידָיו
וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה: אַךְ קָרוֹב לִירֵאָיו יְשׁוּעָתוֹ לִשְׁכֹּן כָּבוֹד י
בְּאַרְצֵנוּ: חֶסֶד־וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ: אֱמֶת 11 12
מֵאֶרֶץ תִּצְמָח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף: גַּם־יְהוָה יִתֵּן 13
הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ: צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם 14
לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו:

פו Psal. LXXXVI. פו

תְּפִלָּה לְדָוִד הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי: א
שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אַתָּה אֱלֹהָי 2
הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ: חָנֵּנִי אֲדֹנָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם: 3
שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי־אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֶשָּׂא: כִּי־אַתָּה 4 ה
אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: הַאֲזִינָה יְהוָה 6
תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי: בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ 7
כִּי תַעֲנֵנִי: אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים ו אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: 8
כָּל־גּוֹיִם ו אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וְיכַבְּדוּ 9
לִשְׁמֶךָ: כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: י

הורני

ש"ד .11 .v פתח ראחנח סיה .2 .v שברח קרי פ"א .2 .v פתח באחנח

11 וואהרום איין טאָג אין דיינע הויפֿען איז בעסער אלס טויזענד וואָס איך וועהל מיר אויס ; שטעהן ביים שוועל פון מיין גאָט׳ס הויז איז בעסער אלס שטענדיג וואוינען אין געצעלטען פון פערברעכונג.
12 וואהרום דער עוויגער גאָט איז א זון און שיצונג, גונסט און עהרע גיט גאָט ; ער פערמיידט ניט קיין גוטס פאר די וואָס נעהען אין אונשולד.
13 גאָט פון אהרמעען ! וואוהל איז דעם מענשען וואָס איז פערטרויט אויף דיר.

קאַפּיטעל פה

1 צום אויפֿזעהער איבער די געזאַנגען פון קרח׳ס זיהן.
2 דו האָסט געליעבט, גאָט, דיין לאנד וועז דו האָסט צוריקגעבראכט די געפאַנענע פון יעקב.
3 דו האָסט פערצייהעט דיין פאָלק׳ס זינד, האָסט אימער פארדעקט זייער פערברעכען.
4 דו האָסט איינגעשטילט דיין גאַנצען צאָרן, האָסט זיך צוריקגעצויגען פון דיין ברענענדען צאָרן.
5 קעהר אונז צוריק, גאָט, אונזער הילף, און נעהם אראָב דיין צאָרן פון אונז.
6 וועסטו אייביג צאָרנען אויף אונז ? וועסטו דיין צאָרן פערלייננערן אויף דורי־דורות ?
7 וועסטו אונז ניט בעלעבען ווידער אום דיין פאָלק זאָל זיך מיט דיר פרעהען ?
8 וויי אונז, גאָט, דיין גנאדע, און גיב אונז דיין הילף.
9 איך הער זיך איין וואָס דער עוויגער גאָט רעדט וועז ער פערשפרעכט פריעדען צו זיין פאָלק און זיינע פרומע (מיט דעם בעדינג) אז זיי זאָלען זיך ניט צוריקקעהרען צו נאַרישקייטען.
10 נאָר צו די וואָס פירכטען איהם איז זיין הילף נאָהענט ; זיי לאָזט ער מיט עהרע רוהען אין אונזער לאנד.
11 גנאדע און וואהרהייט טרעפֿען זיך צוזאמען, טוגענד און פריעדען פער־אייניגען זיך —
12 וועז פון דר׳ערד וואקסט אמת, קוקט אראָב פון הימעל גערעכטיגקייט.
13 אויך אל־דאָס־גוטס גיט גאָט, און אונזער לאנד גיט אירם איהרע גע־וויקסע.
14 ביי וועמען גערעכטיגקייט געהט פאָראוים יענער שטעלט זיינע טריט אויפֿ'ן ריכטיגען וועג.

קאַפּיטעל פו

1 דוד׳ס געבעט. בייג צו, גאָט, דיין אויער, וואהרום איך בין ארעם און עלענד.
2 היט מיין זעעלע וואהרום איך בין פרום ; העלף דו זעלבסט, מיין גאָט, דיין קנעכט וואָס איז פערטרויט אויף דיר.
3 בעגנאדיג כיר, מיין גאָט ; וואהרום איך רוף אימער צו דיר.
4 דערפרעה דיין קנעכט׳ס זעעלע ; וואהרום צו דיר, גאָט, שטרעבט מיין זעעלע.
5 דו, גאָט, ביזט דאָך גוט און פערצייהענד ; גרוים איז דיין גנאדע צו אלע וועלכע רופען צו דיר.
6 הער, גאָט, מיין געבעט און האַרך די שטימע פון מיין בעטען.
7 אין מיין אונגליקס־טאָג רוף איך צו דיר אז דו זאָלסט מיר ענטפערן.
8 עם איז ניטא דיין גלייכען אונטער מעכטיגע, גאָט ; עם איז ניטא אזעלכע טהאטען ווי דיינע.
9 אלע פעלקער וועלכע דו האָסט געמאכט קומען בוקען זיך צו דיר, און עהרען דיין נאָמען.
10 וואהרום דו ביזט גרוים, און וואונדער שאפֿסטו, גאָט. אליין.

11 הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה
12 שְׁמֶךָ׃ אוֹדְךָ ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ
13 לְעוֹלָם׃ כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל
14 תַּחְתִּיָּה׃ אֱלֹהִים ׀ זֵדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשָׁוּ
טו נַפְשִׁי וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם׃ וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן
16 אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי תְּנָה־עֻזְּךָ
17 לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃ עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה
וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי׃

פן פו PSAL. LXXXVII.

2 א לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוֹדָתוֹ בְּהַרְרֵי־קֹדֶשׁ׃ אֹהֵב יְהוָה
3 שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃ נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ עִיר
4 הָאֱלֹהִים סֶלָה׃ אַזְכִּיר ׀ רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי הִנֵּה פְלֶשֶׁת
ה וְצוֹר עִם־כּוּשׁ זֶה יֻלַּד־שָׁם׃ וּלְצִיּוֹן ׀ יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ
6 יֻלַּד־בָּהּ וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן׃ יְהוָה יִסְפֹּר בִּכְתוֹב עַמִּים
7 זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה׃ וְשָׁרִים כְּחֹלְלִים כָּל־מַעְיָנַי בָּךְ׃

פח פח PSAL. LXXXVIII.

א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל
2 לְהֵימָן הָאֶזְרָחִי׃ יְהוָה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם־צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה
3 4 נֶגְדֶּךָ׃ תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי הַטֵּה אָזְנְךָ לְרִנָּתִי׃ כִּי־
ה שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי וְחַיַּי לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ׃ נֶחְשַׁבְתִּי עִם־
6 יוֹרְדֵי בוֹר הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין־אֵיָל׃ בַּמֵּתִים חָפְשִׁי כְּמוֹ
חֲלָלִים ׀ שֹׁכְבֵי קֶבֶר אֲשֶׁר לֹא־זְכַרְתָּם עוֹד וְהֵמָּה מִיָּדְךָ
7 8 נִגְזָרוּ׃ שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחֲשַׁכִּים בִּמְצֹלוֹת׃ עָלַי
9 סָמְכָה חֲמָתֶךָ וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עִנִּיתָ סֶלָה׃ הִרְחַקְתָּ מְיָדְעַי
י מִמֶּנִּי שַׁתַּנִי תוֹעֵבוֹת לָמוֹ כָּלוֹא וְלֹא אֵצֵא׃ עֵינִי דָאֲבָה מִנִּי־
11 עֹנִי קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַּפָּי׃ הֲלַמֵּתִים
12 תַּעֲשֶׂה־פֶלֶא אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ יוֹדוּךָ סֶלָה׃ הֲיְסֻפַּר
13 בַּקֶּבֶר חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ בָּאֲבַדּוֹן׃ הֲיִוָּדַע בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ

וצדקתך

11 ווייז מיר אָן, גאָט דיין וועג, אום איך זאָל נעהן אין דיין וואהרהייט ;
12 אייניג מיין הארץ צו פירכטען דיין נאָמען. איך וועל דיר, מיין גאָט,
לויבען מיט'ן גאנצען הארצען, און וועל אימער דיין נאָמען עהרען.
13 וואהרום דיין גנאדע צו מיר איז גרוים, דו האָסט אימער מיין זעעלע גע־
14 רעטעט פון אונטערגאנג. גאָט ! שלעכטע מענשען האָבען זיך קעגען מיר
געשטעלט, א געמיינדע טיראנען זוכען מיין לעבען; דיר שטעלען זיי זיך
15 נאָר ניט פאָר אָבער דו, מיין גאָט, ביזט א גאָט פון מיטלייד אוּן באַ־
16 רעמהערציגקייט, גראָסמוטהיג, פיעלגענאדיג און וואהר. וועגדע זיך צו
מיר און בעגנאדיג מיר ; גיב דיין קנעכט דיין מאַכט און העלף דעם זוהן
17 פון דיין דיענסט. מאַך מיר א גוטען צייכען, זאָלען מיינע פיינד פער־
שעמט ווערען זעהענדיג ווי דו, גאָט, העלפסט מיר און טרייסט מיר.

קאַפיטעל פז

1 א געזאַנג פון קרח'ס זיהן ; א געזאַנג געגרינדעט אויף די הייליגע בערג.
2 גאָט לייעבט די טהויערן פון ציון מעהר פאר אלע אנדערע וואוינונגען
יעקב'ס.
3 אימער וועדט וועגען דיר וויכטיגעס גערעדט, געטליכע שטאָדט !
4 וועז איך דערמאן פאר מיינע פרייגד רהב און בבל, דאָס גלייכען פלשת,
צור און כוש — דאָרטען ווערען נאָר אייגצעלנע פערזאָנען געבוירען ;
5 אָבער וועגען ציון זאָגט מען : „יעדער אייגער וואָס ווערט אין איהר
געבוירען קען איהר הויף אוועקשטעלען."
6 גאָט פארצייכענט, אויסשרייבענדיג די פעלקער : אזעלכע זאָלען דאָר־
טען אימער געבוירען ווערען.
7 דערפאָר זינגט מען טאַנצענדיג: „מיין גאנצער אויסקוקען איז אויף דיר!"

קאַפיטעל פח

1 א ליעד. א געזאַנג פון קרח'ס זיהן. צום אויפזעהער איבער די בעטראַכ־
טונגען פון הימן דעם אזרחי, וועגען די קראנקהייט פון אונטערדרי־קונג.
2 עוויגער, גאָט פון מיין הילף, ווי טאָג אזוי נאַכט שריי איך צו דיר.
3 זאָל מיין געבעט קומען צו דיר בייג צו דיין אויער צו מיין געזאַנג.
4 וואהרום מיין זעעלע איז זאט מיט אונגליקען און מיין לעבען האלט ביים
אונטערגעהן.
5 איך בין שוין פארגעכענט מיט די וואָס נעהען אראָב אין גרוב, איך בין
געווארען ווי א קראפטלאָזער מענש.
6 צווישען די טוידטע ליג איך אויסגעצויגען, ווי די ערשלאגענע וועלכע
ליגען שוין אין גרוב, וואָס דו דערמאנסט זיי מעהר ניט זינט זיי זיינען
דורך דיין מאַכט אומגעקומען.
7 אויפ'ן דעק פון גרוב האָסטו מיר אווענקגעוועצט, טיף אין די פינס־
טערנים.
8 אויף מיר האָט געשפאַרט דיין וואוטה, מיט אלע דיינע ברעכענישען
האָסטו מיר אימער געדריקט.
9 דו האָסט ערווייטערט פון מיר מיינע פרייגד, דו האָסט מיר געמאכט
אלס עקעלהאפט פאר זיי ; איך בין פערשלאָסען און קען ניט ארויס.
10 מיינע אויגען זיינען קראנק פון עלענד, יעדען טאָג רוף איך צו דיר, גאָט ;
איך שפרייט אויס צו דיר מיינע הענד.
11 וועסטו די טוידטע ווייזען וואונדער ? וועלען די לאנג־פערשטאַרבענע
אויפשטעהן און לויבען דיר ?
12 וועט אין גראב (קבר) דערצעהלט ווערען וועגען דיין טוגענד ? אין די
העלע וועגען דיין טרייהייט ?
13 קען אנערקענט ווערען אין דער פינסטער דיין וואונדער ? און דיין גע־
רעכטיגקייט אין א פערוויסטע לאנד ?

וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ נִשְׂיָה׃ 14 וַאֲנִי | אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי
וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי תְקַדְּמֶךָּ׃ טו לָמָּה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר
פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ 16 עָנִי אֲנִי וְגוֹעַ מִנֹּעַר נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ אָפוּנָה׃ 17
עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ בִּעוּתֶיךָ צִמְּתֻתְנִי׃ 18 סַבּוּנִי כַמַּיִם כָּל־
הַיּוֹם הִקִּיפוּ עָלַי יָחַד׃ 19 הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֹהֵב וָרֵעַ
מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ׃

פט PSAL. LXXXIX. פט

א 2 מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃ חַסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אָשִׁירָה לְדֹר
וָדֹר | אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי׃ 3 כִּי־אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה
שָׁמַיִם | תָּכִן אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃ 4 כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי נִשְׁבַּעְתִּי
לְדָוִד עַבְדִּי׃ 5 עַד־עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדוֹר ה
כִּסְאֶךָ סֶלָה׃ 6 וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֶךָ יְהוָה אַף־אֱמוּנָתְךָ
בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃ 7 כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה
בִּבְנֵי אֵלִים׃ 8 אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־
כָּל־סְבִיבָיו׃ 9 יְהוָה | אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי־כָמוֹךָ חָסִין | יָהּ
וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃ 10 אַתָּה מוֹשֵׁל בִּגְאוֹת הַיָּם בְּשׂוֹא י
גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃ 11 אַתָּה דִכִּאתָ כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ
עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃ 12 לְךָ שָׁמַיִם אַף־לְךָ אֶרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ
אַתָּה יְסַדְתָּם׃ 13 צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה בְרָאתָם תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן
בְּשִׁמְךָ יְרַנֵּנוּ׃ 14 לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ׃
צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָּנֶיךָ׃ טו
אַשְׁרֵי הָעָם יֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ 16
בְּשִׁמְךָ יָגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃ 17 כִּי־תִפְאֶרֶת 18
עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ תָּרִים קַרְנֵנוּ׃ 19 כִּי לַיהוָה מָגִנֵּנוּ
וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ 20 אָז דִּבַּרְתָּ־בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ וַתֹּאמֶר כ
שִׁוִּיתִי עֶזֶר עַל־גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃ 21 מָצָאתִי דָוִד
עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃ 22 אֲשֶׁר יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־

זרועי

פיז .v 14 פתח באתנח סיט .v 18 חולם קדי

14 אבער איך האָב אימער צו דיר, גאָט, געשריען ; יעדער פריה־מאָרגען
15 איז צו דיר מיין געבעט נעקומען. ווארום גאָט פערלאָזטו מיר אוֹן
16 פארבארגסט פון מיר דיין נעזיכט ? איך בין אָפּעם און פערשמאכטעט
פון יוגענד אָן, טראָגענדיג אויף זיך דיין שרעק בין איך פערצווייפעלט.
17 דיין צאָרן איז איבער מיר אריבער, דיין שרעק האָט מיר פערניכטעט.
18 זיי האָבען מיר אימער אַרומגערינגלט ווי וואסער. אַלע האָבען זיי מיר
19 אַרומגענומען. דו האָסט פון מיר ערווייטערט פרייַנד און פערוואנדטע,
מיינע בעקאנטע איז די פינסטערנים.

קאַפּיטעל פט

1 א בעטראכטונג פון איתן דעם אזרחי.
2 וועגען גאָט'ס גנאדע וועל איך אימער זינגען, אויף דורי־דורות וועל איך
3 מיט מיין מויל דיין טרייהייט ערקלאָהרען. איך זאָג אַז די וועלט איז
געבויט אויף גנאָדע, די הימלען — דורך דיין טרייהייט וואָס דו האָסט
4 אין זיי פעסטגעשטעלט. דו האָסט געשלאָסען א בונד מיט דיין אויס־
5 ערוועהלטען, דו האָסט געשוואָרען צו דיין קנעכט דוד : „אויף אייביג
וועל איך פעסטשטעלען דיינע קינדער און דיין טהראָן וועל איך אימער
6 אלם געבויידע האַלטען פאר דורי־דורות." די הימלען, גאָט, בעשטעטיגען
דיינע וואונדערטהאטען, אויך די עמיינדע הייליגע וואָס גלויבען אין דיר.
7 וואר קען זיך אין הויכקייט גלייכען צו גאָט ? וואר פון די מעכטיגע קען
זיך פערגלייכען צום עוויגען ?
8 גאָט איז ערהאבען אין צוואמענקומען פון הייליגע, גרויס און פירכטער־
ליך איבער אלע וואָס זיינען ארום איהם.
9 עוויגער גאָט פון ארמעען ! וואר איז אזוי געטלייך שטארק ווי דו ?
דערפאר גלויבען אין דיר אלע פון ארום.
10 דו איבערוועלטיגסט דעם שטאָלץ פון ים, ווען זיינע וועלען ברויזען
שטילסטו זיי איין.
11 דו האָסט געשטירצט דעם שטאָלצען ווי א ערשלאָגענעם, מיט דיין מעכ־
טיגען ארם האָסטו צושפרייט דיינע פיינד.
12 דיינער איז דער הימעל, אויך די ערד איז דיינע ; די וועלט און אלעם
וואָס פילט איהר אָן האָסטו געגרינדעט.
13 צפון און דרום האָסטו בעשאפען, תבור און חרמון זינגען צו דיין נאָמען.
14 דיינע איז די מאכט אוֹן שטארקייט, שטארק איז דיין לינקע האנד און
ערהויבען דיינע רעכטע.
15 רעכט און גערעכטיגקייט איז דער פעסטהאלטער פון דיין טהראָן, טר־
נענד און וואהרהייט שטעהען אימער פאר דיין נעזיכט.
16 וואויל איז דעם פאָלק וואָס קען יובעלן, נאר זיי נעהען מיט די ליכטיגקייט
פון דיין נעזיכט ;
17 זיי פרעהען זיך אימער מיט דיין נאָמען און שטאָלצירען מיט דיין נע־
רעכטיגקייט.
18 דען דו ביזט דער פראכט פון זייער שטארקייט, ווען עס איז דאָ דיין
צושטימונג ווערט ערהויבט אונזער האָרן.
19 וואָרום אונזער שוץ נעהערט צו גאָט און אונזער קעניג — צום הייליגען
פון ישראל.
20 שוין לאנג האָסטו אין א ערשיינונג נערעדט צו דיינע פרומע און האָסט
נעזאָגט : „איך האָב נעגעבען הילף דעם העלד, ווען איך האָב ערהויבט
דעם אויסערוועהלטען פון פאָלק ;
21 אבער ווען איך האָב נעפונען דוד מיין קנעכט (האָב איך איהם נעזאלבט
מיט מיין הייליגען אויל),
22 וועלכען מיין האנד שטיצט און מיין ארם שטארקט —

23 זְרֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃ לֹא־יִשָּׁא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ׃
24 כה וְכִתּוֹתַי מִפָּנָיו צָרָיו וּמְשַׂנְאָיו אֶגּוֹף׃ וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי עִמּוֹ
26 וּבְשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃ וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃
27 הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אָתָּה אֵלִי וְצוּר יְשׁוּעָתִי׃ אַף־אֲנִי בְּכוֹר
28 אֶתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃ לְעוֹלָם אֶשְׁמָר־לוֹ חַסְדִּי
ל וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת לוֹ׃ וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃
31 32 אִם־יַעְזְבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃ אִם־חֻקֹּתַי
33 יְחַלֵּלוּ וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם
34 וּבִנְגָעִים עֲוֹנָם׃ וְחַסְדִּי לֹא־אָפִיר מֵעִמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֶּר
לה בֶּאֱמוּנָתִי׃ לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא אֲשַׁנֶּה׃
36 37 אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃ זַרְעוֹ לְעוֹלָם
38 יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי׃ כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם וְעֵד בַּשַּׁחַק
39 נֶאֱמָן סֶלָה׃ וְאַתָּה זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃
מ 41 נֵאַרְתָּה בְרִית עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃ פָּרַצְתָּ כָל־
42 גְּדֵרֹתָיו שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו מְחִתָּה׃ שַׁסֻּהוּ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הָיָה
43 חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו׃ הֲרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃
44 מה אַף־תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקִמֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה׃ הִשְׁבַּתָּ
46 מִטְהֳרוֹ וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ מִגַּרְתָּה׃ הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו
47 הֶעֱטִיתָ עָלָיו בוּשָׁה סֶלָה׃ עַד־מָה יְהוָה תִּסָּתֵר לָנֶצַח
48 תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃ זְכָר־אֲנִי מֶה־חָלֶד עַל־מַה־שָּׁוְא
49 בָּרָאתָ כָל־בְּנֵי־אָדָם׃ מִי גֶבֶר יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת יְמַלֵּט
נ נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃ אַיֵּה חֲסָדֶיךָ הָרִאשֹׁנִים ׀ אֲדֹנָי
51 נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃ זְכֹר אֲדֹנָי חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ שְׂאֵתִי
52 בְחֵיקִי כָּל־רַבִּים עַמִּים׃ אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ ׀ יְהוָה אֲשֶׁר
53 חֵרְפוּ עִקְבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃

תפלה

v. 29 יתד ר v. 45 פתח בס/ם

23 קיינער וועט אויף איהם ניט אנרייצען קיין פיינד, און קיין אונגערעכטער
24 וועט איהם ניט אונטערדרוקען. איך וועל פאר איהם צושמעטערן זיינע
25 פיינד און וועל פלאגען זיינע האסער. מיין טרייהייט און גנאדע וועט
זיין מיט איהם, מיט מיין נאמען וועט זיין האָרן ערהויבען ווערען.
26 איך וועל מאכען אז זיין מאכט זאל זיין אויפ'ן ים און זיין הערשונג אי־
27 בער די טייכען. ער וועט מיר רופען: „מיין פאטער", „מיין גאָט ביזטו
28 און מיין שטארקע הילף"; אויך איך וועל איהם מאכען אלם ערשט־
29 געבוירענעם, ד. ה. העכער פאר אלע קעניגע דער וועלט. אימער וועל איך
פאר איהם היטען מיין גנאדע און מיין בונד וועט מיט איהם שטענדיג זיין.
30 איך וועל אויך מאכען אז זיינע קינדער זאלען לאנג עקזיסטירען און זיין
31 טהראן—אזוי דויערהאפט ווי דער הימעל. —וען זיינע זיהן וועלען פער־
32 לאזען מיין לעהרע און וועלען ניט געהן אין מיינע רעכטע — אויב זיי
וועלען פארשוועכען מיינע געזעצע און ניט אבהיטען מיינע בעפעהלע,
33 וועל איך אונטערזוכען מיט א רוט זייער זינד און מיט פלאגען זייער
34 פערברעכען. אבער מיין גנאדע וועל איך ניט צונעהמען פון זיי, איך
35 וועל ניט ברעכען מיין טרייהייט, איך וועל ניט פארשוועכען מיין בונד
און וועל ניט ענדערן וואס איך האָב ארויסגערעדט פון מיינע ליפען.
36 איינמאל האָב איך צו דוד'ן געשוואָרען ביי מיין הייליגקייט, קען איך
37 דען ענדערן? ! זיינע קינדער וועלען אימער עקזיסטירען און זיין
38 טהראָן וועט ביי מיר אייביג זיין ווי די זונ, אזוי ווי די לבנה וואס
איז אימער פעסט און איז אן אייביגער עדות אין הימעל.
39 דאך האסטו אונז פערלאזען און פעראכטעט, דו האסט געצאָרנט אויף
דיין געזאלבטען —
40 דו האסט געבראכען דעם בונד מיט דיין קנעכט, זיין קרוין האסטו אויף
דר'ערד געוואָרפען.
41 אלע זיינע צאמען האסטו צובראכען, זיינע פעסטונגען צושמעטערט.
42 יעדער פערבייגעהער האט איהם גערויבט, ער איז צו שאנדע געוואָרען
פאר זיינע שכנים.
43 דו האסט ערהויבען די מאכט פון זיינע בעדריקער, אלע זיינע פיינד
האסטו ערפרעהט.
44 דו האסט צוריקגעצויגען זיין שטארקען שווערד און האסט איהם ניט
אויפגעהאלטען אין קריעג.
45 דו האסט צושטערט זיין לויטערקייט און זיין טהראָן צושמעטערט אן
דר'ערד.
46 דו האסט פארקירצט זיינע יונגע יאָהרען ארויפלעגענדיג אויף איהם אן
אייביגע שאנדע.
47 ווי לאנג נאך, גאָט, וועסטו זיך אלץ בעהאלטען? ווי לאנג נאך וועט
דיין צאָרן ברענען ווי פייער?
48 ווען איך בעטראכטו ווי אונדויערהאפט איך בין, דענק איך: צו וועלכע
נוצלאָזיגקייט האסטו בעשאפען אלע מענשען?
49 איז דען דא א מאן וואס לעבט וועלכער וועט ניט אנזעהען דעם טוידט?
וועלכער זאל זיך רעטען פון אייביגען אונטערגאנג?
50 וואו זיינען דיינע פריהערדיגע געגאדען, גאָט? דו האסט דאך דוד'ן
געשוואָרען טרייהייט!
51 בעטראכט, גאָט, די שאנדע פון דיינע קנעכט, וועלכע איך טראג אין
מיין שוים פון אלע מעכטיגע פעלקער —
52 וואס דיינע פיינד, א גאָט, לעסטערן; וואס זיי לעסטערן די טריט פון
דיין געזאלבטען.
53 געלויבט איז גאָט אלע מאל. אמן און אמן!

ספר רביעי

LIBER QUARTUS.

צ Psal. XC.

תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ א
בְּדֹר וָדֹר: בְּטֶרֶם ו הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל 2
וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר 3
שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי 4
יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר ה
כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: 6
כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ: שַׁתָּ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ 7 8
עֲלֻמֵנוּ לְמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ 9
שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגֶה: יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ ו בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם י
בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָם עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ
וַנָּעֻפָה: מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת 11 12
יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִיא לְבַב חָכְמָה: שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי 13
וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה 14
בְּכָל־יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טו
יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָּעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: וִיהִי ו נֹעַם 16 17
אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

צא Psal. XCI.

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי א 2
וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ 3
מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ ו יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה ד 4
צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף ה
יוֹמָם: מֶדֶבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל 6 7

מצדך

צ 8. v. שתה קמי 12. v. פתח באתנח

ספר רביעי
קאַפּיטעל צ

1 א געבעט פון משה דעם נעטליכען מאַן. נאָט ! דו ביזט אונזער וואוינונג
2 געווען אין אַלע צייטען. איידער די בערג זיינען געווארען און דו האָסט
בעשאפען די בעוואוינטע וועלט — פון אַנפאנג ביז ענדע וועלט ביזטו,
3 נאָט ! דו ברייננסט דעם מענשען ביז'ן אונטערגאַנג און זאָגסט: „קעהרט
4 זיך צוריק, מענשענקינדער !" ווארום אין דיינע אויגען זיינען טויזענד
יאָהר ווי דער נעכטיגער טאָג וואָס איז אַוועק, אַדער א טהייל פון נאַכט.
5 טראָגסטו זיי אַוועק מיט'ן שטראָם ווען זיי זיינען פערשלאָפען ווערען
6 זיי אין דער פריה ווי פאַרוועלקטע גראָז. בליהען זיי און וואקסען אין
דער פריה, ווערען זיי פארוועלקט און אויסגעטריקענט אין אוועגנ.
7 פון דיין צאָרן ווערען מיר פערניכטעט און פון דיין וואוטה ווערען מיר
8 דערשראָקען. דו האָסט אונזערע זינד קעגען דיר, אונזערע יוגענד־
זינד פאר דיין ליכטיגען געזיכט.
9 אַלע טעג אונזערע זיינען אוועק **אין דיין צאָרן, מיר האָבען פערשוועג־**
אונזערע יאָהרען ווי א קלאָג־ליעד.
10 אונזער לעבענסלויף איז זיעבציג יאָהר, אויב א טיעפער עלטער איז אַכט־
ציג יאָהר ; דאָס מעהרסטע פון זיי זיינען מיה און בעקלאגונג — זיי
געהען שנעל אוועק און מיר ווערען פארוועלקט.
11 ווער וויים די מאַכט פון דיין צאָרן, און דיין וואוטה וואָס איז אזוי פירכ־
טערליך ווי דו זעלבסט ?
12 לאָז אונז וויסען ריכטיג דעם צאָהל פון אונזערע טעג, אום מיר זאָלען בע־
קומען א קלוגע הארץ.
13 קעהר זיך צוריק, עוויגער ; ווי לאנג נאָך ? האָב מיטלייד אויף דיינע
קנעכט !
14 זעטיג אונז אין יוגענד מיט דיין גנאדע, אום מיר זאָלען זינגען און פרעה־
ליך זיין אונזער גאנצען לעבען.
15 ערפרעה אונז אזוי פיעל טעג וויפיעל דו האָסט אונז געפייניגט, אזוי פיעל
יאָהרען אין וויפיעל מיר האָבען שלעכטס געזעהען.
16 זאָל דיין טהאט זיך וווייזען צו דיינע קנעכט און דיין פראכט אויף זייערע
קינדער.
17 זאָל אונזער גאָט'ס פריינדליכקייט זיין אויף אונז און די ארבייט פון אונ־
זערע הענד זאָל אונז געלינגען וועג ער וועט די ארבייט פון אונזערע הענד
פעסטשטעלען.

קאַפּיטעל צא

1 דער אַלערהעכסטער זיצט אין פערבאָרגענים, אין שאטען רוהט דער אל־
מעכטיגער.
2 איך זאָג צו גאָט : „מיין שוץ און פעסטונג ! מיין גאָט, אין וועלכען איך
איך בין פערטרויט".
3 וואַרום ער וועט דיר רעטען פון אונטערגעוואָרפענעם נעץ, פון שעדליכען
פעסט ;
4 מיט זיין פליעגעל וועט ער דיר פארדעקען און אונטער זיינע פליגלען
וועסטו געשיצט זיין — זיין וואהרהייט איז א פאַנציר און א שילד.
5 דו וועסט זיך ניט שרעקען פון נאכט־געפאהרען, אַדער פון פייל וואָס
פליהט ביי־טאָג.
6 פון פעסט וואָס נעהט ארום אין דער פינסטער, פון איבערנאנג וואָס ער־
מאַרדעט אין מיטען טאָג.
7 ביי דיין לינקע זייט וועלען פאלען טויזענד און ביי דיין רעכטע האַנד
צעהן טויזענד — דיר וועט דאָס ניט אַנריהרען.

9 מִצִּדֶּךָ ו אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ
9 תַּבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי
י עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב
11 בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ:
12 עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן
13 תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ
טו כִּי־יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי ו וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ
16 וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

צב PSAL. XCII.

2 א מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
5 לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:
4 ה עַל־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נֵבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי
6 יְהוָה בְּפָעָלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
7 מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־
8 יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרַחַ רְשָׁעִים ו כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי
9 אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה
אֹיְבֶיךָ ו יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי
11 12 אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי
13 בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר
14 יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת
טו אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ:
16 לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:

צג PSAL. XCIII.

א יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
2 3 תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת ו יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם:
4 מִקֹּלוֹת ו מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם

יהוה

צ״ב v. 16. שלשה קרי צ״ג v. 1. כלו קמץ

8 דו וועסט נאָר אָנקוקען מיט דיינע אויגען און זעהען ווי די פערבראכער
9 ווערען בעשטראפט, ווארום דו, גאָט, ביזט מיין שוץ; דו האָסט דיין
10 וואוינונג הויך געמאכט. דיר וועט קיין אונגליק טרעפען און קיין פלאג
11 וועט צו דיין געצעלט ניט נאָהענט קומען. זיינע מלאכים וועט ער בע־
12 פוילען צו היטען דיר אין אַלע וועגען דיינע. אויף די הענד וועלען
זיי דיר טראָגען אום דו זאָלסט דיינע פים ניט אָבשלאָגען אן א שטיין.
13 דו וועסט ארויפטרעטען אויף א לייב און א שלאנג, דו וועסט טרעטען
14 אויף יונגע לייבען און שלאנגען. וויל ער שטרעבט נאָך מיר רעטע איך
15 איהם, איך מאך איהם שטארק וויל ער אנערקענט מיין נאָמען. וועט ער
רופט מיר ענטפער איך איהם; אין יעדער אונגליק בין איך מיט איהם —
16 איך בעפרייי איהם מיט עהרע. איך וועל איהם זאט מאכען מיט לאנגע
יאָהרען און וועל איהם ווייזען מיין הילף.

קאַפּיטעל צב

1 א געזאנג. א ליעד פאר'ן טאג פון שבת.
2 עס איז גוט צו דאנקען גאָט, און לויבען, אלערהעכסטער, דיין נאָמען,
3 יעדען פריה־מאָרגען דערצעהלען דיין גנאָדע, און דיין וואהרהייט —
4 יעדע נאכט. אויפ'ן צעהנטאָניגען אינסטרומענט און אויפ'ן האָרפ,
5 אויף א פיעדעל מיט בעטראכטונג. דו האָסט מיר, גאָט, ערפרעהט
מיט דיין יעדער טהאט, דורך די ארבייט פון דיינע הענד זינג איך:
6 ווי גרוים, א גאָט, זיינען דיינע ווערק! ווי טיעפזיניג זיינען דיינע
געדאנקען!
7 א אונפערשטענדיגער מענש קען דאָס ניט וויסען, א נאר קען דאָס ניט
פערשטעהן —
8 אז דאָס בליהען פון די פערברעכער איז נאָר ווי גראָז, און דאָס וואק־
סען פון די אונרעכטהוער איז בלויז אום זיי זאלען אויף אימער פערטי־
ליגט ווערען.
9 אבער דו, גאָט, ביזט אימער ערהויבען.
10 וואָרום דיינע פיינד, גאָט — דיינע פיינד ווערען פערניכטעט, עס ווערען
צושפרייט אלע אונרעכט־טהוער.
11 מיין האָרן אבער האָסטו אויפגעהויבען ווי א בופעל'ס, אין מיין עלטער
בין איך פריש ווי א גרינער אויל־בוים.
12 מיינע אויגען קוקען אויף מיינע פיינד, מיינע געגנער; וועגען די שלעכ־
טע מענשען הערט מיין אויער.
13 דער פרומער בליהט ווי א פאלמענבוים, ווי א צעדערבוים וואקסט ער
גרוים.
14 געפלאנצטע אין גאָט'ס הויז בליהען זיי אויף די הויפען פון אונזער גאָט.
15 זיי וועלען נאָך וואקסען אויף אויף דער עלטער, פריש און יונג וועלען
זיי זיין.
16 אום צו דערצעהלען אז גאָט איז גערעכט, און עס איז קיין אונרעכט אין
מיין פעלז.

קאַפּיטעל צג

1 דער עוויגער איז קעניג און הערליך געקליידעט; גאָט איז בעקליידעט
מיט מאכט און ארומגעגאָרטעלט. ער האָט פעסטגעשטעלט די וועלט
אום זי זאל ניט וואנקען.
2 דיין טהראָן איז צוגעגרייט פון לאנג, זייט דו עקזיסטירסט.
3 ווען די גרויסע שטראָמען, א, גאָט, ווען די שטראָמען הויבען אויף זייער
גערויש — ווען די שטראָמען הויבען אויף זייערע וועלען;
4 פוס ברויזען פון די גרויסע מעכטיגע וואסער — די ים־וועלען ביזטו,
גאָט פון דער הויך, שטארקער.

יְהוָה׃ עֵדֹתֶיךָ ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה ה
לְאֹרֶךְ יָמִים׃

צד Psal. XCIV.

אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ א 2
הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים ׀ יְהוָה עַד־מָתַי 3
רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ 4
עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ ה 6
וְיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי 7
יַעֲקֹב׃ בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃ הַנֹּטַע 8 9
אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃ הַיֹּסֵר גּוֹיִם הֲלֹא י
יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃ יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי־ 11
הֵמָּה הָבֶל׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ וּמִתּוֹרָתְךָ 12
תְלַמְּדֶנּוּ׃ לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ 13
כִּי ׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ כִּי־עַד־צֶדֶק 14 טו
יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ מִי־יָקוּם לִי עִם־ 16
מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה 17
לִּי כִּמְעַט ׀ שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי׃ אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי 18
חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃ בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ 19
יְשַׁעֲשְׁעוּ נַפְשִׁי׃ הֲיִחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עָלֵי־חֹק׃ כ
יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃ וַיְהִי יְהוָה לִי 21 22
לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי׃ וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם ׀ אֶת־אוֹנָם 23
וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

צה Psal. XCV.

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ׃ נְקַדְּמָה פָנָיו א 2
בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ׃ כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל 3
עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים 4
לוֹ׃ אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃ בֹּאוּ ה 6
נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ׃ כִּי־הוּא 7

ציד 21. v. דגש אחד חלם

אלהינו

5 דיינע לעהרען זיינען זעהר ריכטיג ; פאר דיין הויז, גאָט, פאַסט די
הייליגקייט פאר אימער.

קאַפּיטעל צד

1 דער עוויגער איז א גאָט פון ראכע ; ערשיין, גאָט פון ראכע !
2 הויב זיך אויף, ווילטרריכטער, גיב די שטאָלצע זייער לוין.
3 ווי לאנג נאָך ווילען די פערברעכער, אָ גאָט, ווי לאנג נאָך ווילען די
4 פערברעכער טריאומפירען ? זיי זאָגען און רעדען פרעך ווען זיי רעדען
5 זיך צוזאמען אלע אונרעכט־טהוער דיין פאָלק, גאָט, ענטמוטהיגען זיי
6 און דיין אייגענטהום בעדריקען זיי. עלענדע און פרעמדע הרג׳ענען זיי,
7 אויך יתומים מאָרדען זיי. און זיי זאָגען : „גאָט זעהט ניט, עס פער־
8 שטעהט ניט דער גאָט פון יעקב !" בעטראכט, איהר אונווייסענדע פון
9 פאָלק, ווען ווען איהר נארען פערשטאנד קריגען ? דער ווילכער האָט
איינגעזעצט דעם אויער זאָל ער ניט הערען ? דער וואָם האָט די אויג נע־
10 מאכט זאָל ער ניט זעהען ? דער וואָם בעלעהרט די שטאָלצע קען
ער ניט שטראפען ? דער וואָם לערענט די מענשען פערשטאנד —
11 גאָט — ער וויים דעם מענשען׳ס געדאנקען אז זיי זיינען נישט ווערטה.
12 וואויל איז דעם מענשען ווילכען גאָט בעלעהרט — ווענען דו לערענסט
13 פון דיין געזעץ־בוך, אום ער זאָל זיך רוהיג האלטען אין צייט פון אונ־
גליק ביז עם ווען אויסגעגראבען ווערען פאר׳ן פערברעכער א גרוב.
14 ווארום גאָט ווען זיין פאָלק ניט פערווארפען, און ניט פערלאָזען זיין
15 אייגענטהום. ווען דער גערייכט ווען קומען ביז גערעכטיגקייט ווילען
16 נאָך איהם נאכגעהן אלע אויפריכטיגע הערצער. ווער קען פאר מיר
אויפטרעטען געגען די שלעכטע ? ווער קען זיך פאר מיר שטעלען געגען
17 די אונרעכט־טהוער ? ווען ניט גאָט וואָלט מיין הילף געווען וואָלט איך
18 אויגענבליקליך געלעגען צווישען די פערשטומטע. ווען איך בעטראכט
ווי ווייט מיין פום האָט געוואנקט, שטיצט מיר אימער, גאָט, דיין גנאדע.
19 ווען עס שטרייטען אין מיר מיינע געדאנקען, דערפרעהען דיינע טריים־
20 טונגען מיין זעעלע. קען זיך מיט דיר פאראיניגען א פערדערבליכער
טהראָן וואו מען שאפט געוואלט אנשטאט געזעץ ?
21 די וואָם פערזאמלען זיך אום דאָם לעבען פון פרומען און בעשולדיגען
מיט בלוטשולד די אונשולדיגע ?
22 גאָט איז אימער מיין פעסטונג, מיין גאָט איז מיין שוצשטיין.
23 ער ווען אויף זיי בריינגען זייער אונרעכט און ווען זיי פערניכטען אין
זייער בייזהייט, עס ווען זיי פערניכטען דער עוויגער גאָט אונזערער.

קאַפּיטעל צה

1 קומט ! לאָמיר זינגען צום עוויגען ; לאָמיר יובלען צו אונזער הילפס־
פעלז !
2 לאָמיר איהם אנטקעגען גיהן מיט א דאנקליער, מיט געזאנגען לאָמיר
יובלען צו איהם.
3 ווארום א גרויסער גאָט איז דער עוויגער, אויך א גרויסער קעניג איבער
אלע מעכטיגע.
4 ווארום אין זיין האנד איז די טיעפענישען פון דר׳ערד אויך די הויכקייט
פון די בערג איז זיינע.
5 זיינער איז דער ים ווארום ער האָט איהם געמאכט, אויך די טרוקענע
לאנד האָבען זיינע הענד בעשאפען.
6 קומט ! לאָמיר זיך בוקען און קניען, לאָמיר זיך בויגען פאר דעם עוויגען
אונזער בעשעפער.
7 ווארום ער איז אונזער גאָט און מיר זיינען זיין געפאלקטע פאָלק, די שעפ־
סען ווילכע ער האלט נעבען זיך, אימער ווען איהר באלגט איהם.

אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ
8 תִּשְׁמָעוּ: אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה
9 בַּמִּדְבָּר: אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָּעֳלִי:
י אַרְבָּעִים שָׁנָה | אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם
11 וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי: אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן
אֶל־מְנוּחָתִי:

צו Psal. XCVI. צו

2 א שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ: שִׁירוּ
3 לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ
4 בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְהוָה
ה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי | כָּל־אֱלֹהֵי
6 הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו
7 עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ: הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ
8 לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־מִנְחָה
9 וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו: הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ
י מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ: אִמְרוּ בַגּוֹיִם | יְהוָה מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל
11 בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל
12 הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ: יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז
13 יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר: לִפְנֵי יְהוָה | כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

צן Psal. XCVII. צז

2 א יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים: עָנָן וַעֲרָפֶל
3 סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ: אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ
4 וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו: הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֶל
ה הָאָרֶץ: הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־
6 הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָּל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ:
7 יֵבֹשׁוּ | כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ

כל

v. 10. ¥ סלה קמץ צ׳ו 1. v. סלה קמץ

8 פערהארטעוועט ניט אייערע הערצער ווי אין מריבה, ווי דאמאלס אינ׳ם
מדבר פון מסה —
9 ווען אייערע עלטערן האָבען מיר פֿרובירט ; זיי האָבען מיר געפֿרופט
אויך נעזעהען מיין טהאט.
10 פערציג יאָהר האָב איך דעם דור פֿאַרווירפֿע געמאכט זאָגענדיג : „זיי
זיינען א פֿאָלק מיט א פערנארטע האַרץ" ; זיי האָבען אָבער ניט בע־
טראכט מיינע וועגען,
11 ביז איך האָב געשוואָרען פון ערגערניס אז איך וועל זיי ניט ברייגען אין
מיין רוהע־אָרט.

קאַפּיטעל צו

1 זינגט פאר גאָט א נייעז געזאנג ; זינגט צום עוויגען אלע פון דר׳ערד !
2 זינגט צום עוויגען און בענשט זיין נאָמען ; טאָג־טעגליך זאָגט אָן זיין
הילף.
3 דערצעהלט אונטער די פעלקער זיין עהרע, אונטער אלע נאציאָנען זיין
וואונדער,
4 וואָרום גאָט איז זעהר גרוים און ערהיהמט — ער איז שרעקליך פאר
אלע מעכטיגע.
5 אלע געטער פון די פעלקער זיינען בלויז אבגעטער, אָבער דער עוויגער
האָט דעם הימעל בעשאפֿען,
6 גלאַנץ און פראכט איז נעבען איהם, מאכט און מאיעסטעט איז זיין
הייליגטהום.
7 גיט צו גאָט, פאמיליען־פעלקער, גיט צו גאָט עהרע און מאכט !
8 גיט צו גאָט די עהרע פון זיין נאָמען ; נעהמט מיט געשענק ווען איהר
קומט אין זיינע הויפֿען.
9 בוקט זיך צו גאָט מיט הייליגען רעספֿעקט ; ציטערט פאר איהם די
גאנצע וועלט !
10 זאָגט אן אונטער די פעלקער : „גאָט איז קעניג" ! ער האָט פעסטגע־
שטעלט די וועלט אז זי זאל ניט וואנקען, ער ריכטעט פעלקער מיט גע־
רעכטיגקייט
11 עם פרעהען זיך די הימלען, עם איז פרעהליך די ערד, עם ברויזט דער ים
און אלעם וואָס מאכט איהם פול,
12 עם איז לוסטיג די פעלד און אלעם וואָס אויף איהר — דאן זינגען אלע
בוימער פון וואלד
13 פאר דעם עוויגען ווען ער קומט, ווען ער קומט ריכטען די וועלט. ער
ריכטעט די וועלט מיט גערעכטיגקייט און פעלקער מיט זיין ריכטיגקייט.

קאַפּיטעל צו

1 גאָט איז קעניג ! עם פרעהט זיך די ערד, עם זיינען פרעהליך פיעל
אינזלען.
2 וואָלקען און דונקעלהייט איז ארום איהם, גערעכטיגקייט און רעכט איז
די מאכט פון זיין טהראָן.
3 פאָראוים געהט איהם א פייער און ברענט ארום זיינע פיינד.
4 זיינע בליצען בעלייכטען די וועלט — די ערד האָט דערזעהען און אויפ־
געציטערט געוואָרען.
5 ווי וואקס זיינען צושמאלצען געוואָרען בערג פאר דעם עוויגען, פאר
דעם העררן דער גאנצער וועלט.
6 אז די הימלען האבען דערצעהלט זיין גערעכטיגקייט און אלע פעלקער
האבען אינגעזעהען זיין עהרע,
7 זיינען פארשעהמט געוואָרען אלע געצענדיענער וואָס ריהמען זיך מיט די
אבגעטער און אלע מעכטיגע האבען זיך צו איהם נעבוקט.

בָּל־אֱלֹהִים: שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח | וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה 8
לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה: כִּי־אַתָּה | יְהוָה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־ 9
הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֹהֲבֵי יְהוָה שִׂנְאוּ ׳
רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם: אוֹר זָרַע 11
לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה: שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ 12
לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

צח Psal. XCVIII.

מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה | שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה־ א
לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם 2
גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ | וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ 3
כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־ 4
הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר ה
וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי | הַמֶּלֶךְ 6
יְהוָה: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ 7 8
כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי־יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ 9
יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

צט Psal. XCIX.

יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ: יְהוָה א 2
בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל 3
וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפַּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ 4
מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב | אַתָּה עָשִׂיתָ: רוֹמְמוּ ה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: מֹשֶׁה 6
וְאַהֲרֹן | בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל־יְהוָה
וְהוּא יַעֲנֵם: בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֶּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק 7
נָתַן־לָמוֹ: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עָנִיתָם אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם 8
וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר 9
קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

מומור

צ״ח 1. ץ סלו קמץ צ״ט 6. ץ הוי מלה

8 וועז מען האָט דאָס דערהערט האָט זיך ציון געפרעהט, עס זיינען פרעה־
ליך געווען די פראָווינצען פון יהודה, א גאָט, צוליעב דיינע רעכטע.
9 ווארום דו גאָט ביזט דער עלעהעכסטער איבער דער גאנצער וועלט, דו
ביזט זעהר פיעל העכער פאר אנדערע געטער.
10 האַסט די שלעכטע, גאָט'ס פרייַנד! דער וואָס בעוואכט די זעעלען פון
זיינע אנהייַנגער, וועט זיי רעטען פון די פערברעכער'ס מאַכט.
11 אז עס שיינט א ליכטיגקייט פאר'ן פרומען פרעהען זיך אלע אויפריכטיגע
הערצער.
12 פרעהט זיך, פרומע, מיט גאָט! לויבט זיין הייליגע עראינערונג.

קאַפּיטעל צח

1 א געזאַנג. זינגט צו גאָט א נייַע ליער, לויט די וואונדער וואָס ער האָט
געטהאָן. עס העלפט איהם זיין רעכטע האַנד און זיין הייליגער ארם.
2 גאָט לאָזט וויסען זיין הילף, פאר די אויגען פון די פעלקער דעקט ער
אויף זיין גערעכטיגקייט.
3 ער געדענקט זיין גנאדע און וואהרהייט צו דאָם הויז ישראל; אין אלע
עקען וועלט האָט מען געזעהען די הילף פון אונזער גאָט.
4 יובעלט צו גאָט די גאנצע לאַנד; זינגט, ריהמט און לויבט.
5 לויבט גאָט מיט א פיעדעל, מיט א פיעדעל און א שטימע פון געזאנג.
6 מיט פלייטען און שופר־שטימע יובעלט פאר גאָט דעם קעניג.
7 זאל ברויזען דער ים מיט אלעם וואָס מאַכט איהם פול, די וועלט מיט
איהרע בעוואוינער;
8 די טייכען ווי מיט'ן האַנד קלאפען, אלע בערג זאלען זינגען —
9 פאר דעם עוויגען, וועלכער קומט ריכטען די ערד; ער ריכטעט די וועלט
מיט גערעכטיגקייט און פעלקער מיט אויפריכטיגקייט.

קאַפּיטעל צט

1 גאָט איז קעניג! עס ציטערן פעלקער, פאר דעם וואָס זיצט אויף די
כרובים וואנקט די ערד.
2 דער גאָט פון ציון איז גרויס, ער איז ערהויבען איבער אלע פעלקער.
3 זיי ריהמען דיין נאַמען: „גרויס, פירכטערליך און הייליג איז ער."
4 די מאַכט פון קעניג איז ליעבען גערעכטיגקייט, אויפריכטיגקייט ווי דו
האַסט פעסטגעשטעלט; רעכט און גערעכטיגקייט וועלכע דו האַסט גע־
טהאָן און יעקב.
5 ערהויבט דעם עוויגען גאָט אונזערן און בוקט זיך צו זיין פוסבענקעל,
וועלכער איז הייליג.
6 משה און אהרן פון זיינע כהנים אויך שמואל פון די וואָס רופען זיין
נאַמען — וועז זיי פלעגען רופען צו גאָט, פלעגט ער זיי ענטפערן.
7 פון א וואָלקען־זייל האָט ער צו זיי גערעדט, זיי האָבען זיינע וואַרנונגען
געהיט האָט ער זיי דאָם געזעץ געגעבען.
8 עוויגער גאָט אונזערער! דו האַסט זיי אימער געענטפערט. א מאל
ביזטו צו זיי געווען א פערצאהרענדער גאָט און א מאל א ראכענעהמער
פאר זייערע טהאַטען.
9 ערהויבט דעם עוויגען גאָט אונזערן און בוקט זיך צו זיין הייליגען בארג,
וואַרום הייליג איז אונזער עוויגער גאָט!

ק Psal. C.

ק
2 א מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ: עִבְדוּ אֶת־יְהוָה
3 בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים
4 הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנָחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: בֹּאוּ שְׁעָרָיו ו
ה בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בְּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: כִּי־טוֹב
יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

קא Psal. CI.

קא
א לְדָוִד מִזְמוֹר חֶסֶד־וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה לְךָ יְיָ אֲזַמֵּרָה:
2 אַשְׂכִּילָה ו בְּדֶרֶךְ תָּמִים מָתַי תָּבוֹא אֵלַי אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם־
3 לְבָבִי בְקֶרֶב בֵּיתִי: לֹא־אָשִׁית ו לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיָּעַל
4 עֲשֹׂה־סֵטִים שָׂנֵאתִי לֹא יִדְבַּק בִּי: לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי
ה רַע לֹא אֵדָע: מְלָשְׁנִי בַסֵּתֶר ו רֵעֵהוּ אוֹתוֹ אַצְמִית גְּבַהּ־
6 עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב אֹתוֹ לֹא אוּכָל: עֵינַי ו בְּנֶאֱמְנֵי־אֶרֶץ
7 לָשֶׁבֶת עִמָּדִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא יְשָׁרְתֵנִי: לֹא־יֵשֵׁב ו
בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה רְמִיָּה דֹּבֵר שְׁקָרִים לֹא־יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי:
8 לַבְּקָרִים אַצְמִית כָּל־רִשְׁעֵי־אֶרֶץ לְהַכְרִית מֵעִיר־יְהוָה
כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן:

קב Psal. CII.

קב
2 א תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ: יְיָ
3 שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָּבוֹא: אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ו
מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר־לִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי:
4 ה כִּי־כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נֶחָרוּ: הוּכָּה כֶעשֶׂב
6 וַיִּבַשׁ לִבִּי כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי: מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה
7 עַצְמִי לִבְשָׂרִי: דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוֹס חָרָבוֹת:
8 9 שָׁקַדְתִּי וָאֱהִי כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גָּג: כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי
י אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ: כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי
11 בִּבְכִי מָסָכְתִּי: מִפְּנֵי־זַעְמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי:

ימי

ק v. 2. ולו קרי ibid. כ״א בפתח ק״א v. 5. יחד ר׳ קי״ב v. 5. דגש אחר שורק

קאפיטעל ק

1 א געזאנג צום דאנקען. יובעלט צו גאָט, די גאנצע וועלט !
2 דיענט גאָט מיט פריידּ, קומט פאר איהם מיט געזאנג.
3 ווייסט אז דער עוויגער איז אלמעכטיג — ער האָט אונז בעשאפען און צו איהם געהערען מיר ; מיר זיינען זיין פאָלק און זיינע געפאסעטע שעפסען.
4 קומט אין זיינע טהויערן מיט א דאנק ; אין זיינע הויפען מיט א לויב. דאנקט איהם און לויבט זיין נאָמען —
5 ווארום גאָט איז גוט : זיין גנאדע איז א אייביגע און זיין טרייהייט איז אויף דורי־דורות.

קאפיטעל קא

1 דוד'ס א געזאנג. פאר דיין גנאדע זינג איך צו דיר, גאָט ; פאר דיינע רעכטע לויב איך דיר.
2 איך בעטראכט דעם ריכטיגען וועג — ווען וועסטו צו מיר קומען ? — איך גיה אין מיין הערצליכען אונשולד זאָגאר אין מיין הויז.
3 איך שטעל זיך גאָר ניט פאר קיין שלעכטע זאך, טהאָן ניעדערטרעכטיג־קייט האס איך — עס קלעבט זיך צו מיר ניט.
4 מיין געפיהל ווייכט פון מיר אָב אלעס פערקרימטעס — שלעכטעס אנ־ערקען איך ניט.
5 דער וואָס בארעדט זיין פריינד אין פערבאָרגענים, יענעם פערניכט איך, שטאלצע אויגען און א פרעכע האַרץ, דעם פערטראג איך ניט.
6 מיין אויסקוק איז אויף די טרייע פון לאנד דאָס זיי זאָלען מיט מיר צוזאמען זיצען ; דער וואָס גיהט אויפ'ן וועג פון אונשולד, יענער זאָל מיר בעד־ינען.
7 עס זאָל אָבער ניט זיצען אין מיין הויז דער וואָס טהוט בעטרוג, א ליגנ־זאָגער קען פאר מיינע אויגען ניט שטיהן.
8 אָפט פערניכטע איך די פערברעכער פונ'ס לאנד אום אויסצוראָטען פון גאָט'ס שטאָדט אלע אונרעכט־טהויער.

קאפיטעל קב

1 א געבעט פאר אן ארעמען וועז ער שמאכט און גיסט אוים זיין האַרץ פאר גאָט.
2 גאָט ! הער אויס מיין געבעט, זאָל צו דיר אנקומען מיין געשרייי.
3 פערבארג ניט דיין געזיכט פון מיר וועז מיר איז ענג, בייג צו דיין אויער צו מיר וועי איך רוף דיר — ענטפער מיר שנעל.
4 וואָרום מיינע טעג זיינען אוועק ווי א רויך, און מיינע בייניר זיינען פארברענט ווי א פייערבראנד.
5 מיין האַרץ איז צובראכען און פערטריקענט ווי גראָז, איך האָב זאָגאר פארגעסען צו עסען מיין ברויט.
6 פון מיין הויכען זיפצען איז מיר צונעקלעבט מיין פלייש צו די ביינער.
7 איך בין גלייך צו די פעליקאנען פון מדבר, איך בין געווארען ווי דער אוהו פון דער וויסטע.
8 איך בין שטענדיג עלענד ווי א פויגעל אויפ'ן דאך.
9 יעדען טאָג לעסטערן מיר מיינע פיינד, מיינע קריינקער שווערען מיט מיר.
10 אש עס איך ווי ברויט און מיין טרינקען איז מיט טרעהרען געמישט,
11 איבער דיין פלוך און צארן, די האָסט מיר אויפגעהויבען און אראָבגע־ווארפען.

12 13 יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָּשׁ׃ וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם
14 תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃ אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת
טו לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד׃ כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־
16 עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ וְיִרְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ
17 אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בִכְבוֹדוֹ׃ פָּנָה אֶל־
18 תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃ תִּכָּתֵב זֹאת לְדֹר
19 אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֵּל־יָהּ׃ כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ כ
21 יְהוָה מִשָּׁמַיִם ׀ אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט׃ לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ
22 בְּנֵי תְמוּתָה׃ לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וְתִהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָם׃
23 24 בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃ עִנָּה
כח בַדֶּרֶךְ כֹּחוֹ קִצַּר יָמָי׃ אֹמַר אֵלִי אַל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי
26 בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
27 שָׁמָיִם׃ הֵמָּה ׀ יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַּעֲמֹד וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ
28 כַּלְבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃ וְאַתָּה־הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ׃
29 בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

קג PSAL. CIII.

א לְדָוִד ׀ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃
2 3 בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו׃ הַסֹּלֵחַ
4 לְכָל־עֲוֹנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאָיְכִי׃ הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיָּיְכִי
ה הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ
6 כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃ עֹשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־
7 עֲשׁוּקִים׃ יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃
8 9 רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חָסֶד׃ לֹא־לָנֶצַח יָרִיב
י וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר׃ לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ
11 גָּמָל עָלֵינוּ׃ כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ גָּבַר חַסְדּוֹ עַל־
12 יְרֵאָיו׃ כִּרְחַק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פִּשְׁעֵינוּ׃
13 14 כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃ כִּי־הוּא יָדַע

יצרנו

ג׳ v. 24. כתי קרי v. 26. פתח באתנח v. 28. נכיא ותסי

12 מיינע טעג זיינען ווי אַ אויסגעצויגענער שאטן, און איך טריקֿען ווי אַ
13 גראָז. און דו גאָט עקזיסטירט אויף אימער, דיין געדענקען איז אויף
14 דורי־דורות. ערהויב דו זיך און ערבארם ציון, עס איז שוין צייט צו
15 בענאדיגען איהר — עס איז שוין געקומען די צייט. וואָרום דיינע
16 קנעכט ווילֿען זעהען איהרע שטיינער, און ליעבען איהר שטויב, דאן
ווערֿען פעלקער רעספעקטירען גאָט׳ס נאָמען און אַלע קעניגע דער ווערט
17 דיין עהרע. ווען גאָט בויט אויף ציון ערשיינט ער אין זיין הערליכקייט.
18 ער האָט זיך געווענדעט צו דאָם געבעט פון עלענדען און ניט פעראכטעט
19 זייער געבעט, דאָם דארף פארשריבען ווערען פאר דעם שפעטערדיגען
20 דור, אום די צוקינפטיגע פאָלק זאָל נאָט לויבען. וואָרום גאָט קוקט אַראָב
פון זיין הייליגע הויכקייט — פונ׳ם הימעל קוקט ער אַראָב אויף דר׳ערד.
21 אום צו הערען דאָם געשריי פון געפאנגענעם, אָבצובינדען די שטערבליכע
22 קינדער; צו דערצעהלֿען אין ציון ווענען נאָט׳ס נאָמען, און ווענען זיין
23 רוהם — אין ירושלַים, ווען עם קלייבען זיך צוזאמען פעלקער און
24 קעניגרייכע גאָט צו דיענען. מיט׳ן ווג האָט ער געבראָכען מיין קראפט,
25 ער האָט פערקירצט מיינע יאָהרען. דערפאר זאָג איך: נעהם מיר ניט
אוועק אין מיטען פון מיינע יאָהרען, דיינע יאָהרען זיינען דאָך פאר דורי־
26 דורות, נאָך איידער דו האָסט געגרינדעט די ערד און דיינע הענד האָ־
בען דעם הימעל געמאכט;
27 ווען זיי ווילֿען אונטערגעהן ווענסטו נאָך עקזיסטירען, זיי ווילֿען אַלע
צופוילט ווערען ווי אַ קלייד, ווי א אנצוג ווּאָם מען בייט איבער ווילֿען
זיי איבערגעביטען ווערען.
28 אָבער דו בלייבסט דער זעלֿביגער — דיינע יאָהרען ענדיגען זיך ניט.
29 זאָלֿען אויך די זיהן פון דיינע קנעכט רוהע האָבען, און זייערע קינדער
זאָלֿען פאר דיר עקזיסטירען.

קאַפּיטעל קג

1 דוד׳ס. לויב גאָט, מיין זעלֿע; און אַלעם וואָם איז אין מיר (לויבט)
זיין הייליגען נאָמען.
2 לויב גאָט, מיין זעלֿע; פארגעס ניט אַלע זיינע וואָהלטהאטען:
3 ער פערציהעט אַלע זינד דיינע, ער היילט אַלע דיינע קראנקהייטען.
4 ער האָט גערעטעט דיין לעבען פון אונטערגאנג, ער רינגעלט דיר ארום
מיט טוגענד און מיטלייד.
5 ער זעטיגט מיט אַל־דאָם־גוטס דיין עלטער אז דו ווערסט ווידער יונג ווי
א אדלער.
6 גאָט טהוט גערעכטיגקייט און רעכטע צו אַלע בערויבטע.
7 משה׳ן האָט ער ערקלֿערט זיינע ווענען, די קינדער ישראל׳ס — זיינע
טהאטען.
8 מיטליידיג און בארעמהערציג איז גאָט, לאנגמיטהיג און גרויסגנאדיג.
9 ער ווּעט ניט בייז זיין לאנג און ווּעט ניט אימער זיין צארניג;
10 ער האָט אונז ניעמאַלס געטהאָן לויט אונזערע זינד, ער האָט אונז ניט
געצאָהלט לויט אונזער פערברעכען.
11 ווי הויך דער הימעל איז איבער דר׳ערד אזוי איז שטארק זיין גנאדע צו
די ווּעלכע פירכטען איהם.
12 ווי ווייט עס איז מזרח פון מערב, אזוי האָט ער ערווייטערט פון אונז
אונזערע פערברעכען.
13 ווי א פאטער האָט מיטלייד אויף קינדער אזוי האָט גאָט מיטלייד אויף
די ווּעלכע פירכטען איהם.
14 וואָרום ער וויים אונזער בויי־מאטעריאל — ער געדענקט אז מיר זיינען
שטויב —

12 13 יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָּשׁ׃ וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם
14 תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃ אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת
טו לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד׃ כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־
16 עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ
17 אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ׃ פָּנָה אֶל־
18 תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃ תִּכָּתֵב זֹאת לְדֹר
19 אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֵּל־יָהּ׃ כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ כ
21 יְהוָה מִשָּׁמַיִם ׀ אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט׃ לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ
22 בְּנֵי תְמוּתָה׃ לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וְתִהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָם׃
23 24 בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃ עִנָּה
כח בַדֶּרֶךְ כֹּחוֹ קִצַּר יָמָיו׃ אֹמַר אֵלִי אַל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי
26 בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
27 שָׁמָיִם׃ הֵמָּה ׀ יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַּעֲמֹד וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ
28 כַּלְבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃ וְאַתָּה־הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ׃
29 בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

קג PSAL. CIII.

א לְדָוִד ׀ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃
2 3 בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו׃ הַסֹּלֵחַ
4 לְכָל־עֲוֹנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאָיְכִי׃ הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיָּיְכִי
ה הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ
6 כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃ עֹשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־
7 עֲשׁוּקִים׃ יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃
8 9 רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חָסֶד׃ לֹא־לָנֶצַח יָרִיב
י וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר׃ לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ
11 גָּמַל עָלֵינוּ׃ כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ גָּבַר חַסְדּוֹ עַל־
12 יְרֵאָיו׃ כְּרַחֵק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פִּשָׁעֵינוּ׃
13 14 כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃ כִּי־הוּא יָדַע

יצרנו

ג׳ v. 24. כדד קרי v. 26. פתח באתנח v. 28. נכיא ותמצ

12 מיינע טעג זיינען ווי אַ אויסגעצויגענער שאטען, און איך טריקען ווי אַ
13 גראָז. און דו גאָט עקזיסטירט אויף אימער, דיין געדענקען איז אויף
14 דורי־דורות. ערהויב דו זיך און ערבארם ציון, עס איז שוין צייט צו
15 בענאדיגען איהר — עס איז שוין געקומען די צייט. וואָרום דיינע
16 קנעכט ווילען זעהען איהרע שטיינער, און ליעבען איהר שטויב, דאן
ווערען פעלקער רעספעקטירען גאָט׳ס נאָמען און אַלע קעניגע דער וועלט
17 דיין עהרע. ווען גאָט בויט אויף ציון ערשיינט ער אין זיין הערליכקייט.
18 ער האָט זיך געווענדעט צו דאָם געבעט פון עלענדען און ניט פעראכטעט
19 זייער געבעט, דאָם דארף פארשריבען ווערען פאר דעם שפעטערדיגען
20 דור, אום די צוקינפטיגע פאָלק זאָל גאָט לויבען. וואָרום גאָט קוקט אַראָב
פון זיין הייליגע הויכקייט — פון׳ם הימעל קוקט ער אַראָב אויף דר׳ערד.
21 אום צו הערען דאָם געשריי פון געפאנגענעם, אָבצובינדען די שטערבליכע
22 קינדער; צו דערצעהלען אין ציון ווענען גאָט׳ס נאָמען, און ווענען זיין
23 רוהם — אין ירושלים, ווען עס קלייבען זיך צוזאמען פעלקער און
24 קעניגרייכע גאָט צו דיענען. מיט׳ן ווג האָט ער געבראָכען מיין קראפט,
25 ער האָט פערקירצט מיינע יאָהרען. דערפאר זאָג איך: נעהם מיר ניט
אוועק אין מיטען פון מיינע יאָהרען, דיינע יאָהרען זיינען דאָך פאר דורי־
26 דורות, נאָך איידער דו האָסט געגרינדעט די ערד און דיינע הענד האָ־
בען דעם הימעל געמאכט;
27 ווען זיי ווילען אונטערגעהן ווערסטו נאָך עקזיסטירען, זיי ווילען אַלע
צופוילט ווערען ווי א קלייד, ווי א אנצוג ווּאָם מען בייט איבער ווילען
זיי איבערגעבויטען ווערען.
28 אָבער דו בלייבסט דער זעלביגער — דיינע יאָהרען ענדיגען זיך ניט.
29 זאָלען אויך די זיהן פון דיינע קנעכט רוהע האָבען, און זייערע קינדער
זאָלען פאר דיר עקזיסטירען.

קאַפּיטעל קג

1 דוד׳ס. לויב גאָט, מיין זעעלע; און אַלעס וואָס איז אין מיר (לויבט)
זיין הייליגען נאָמען.
2 לויב גאָט, מיין זעעלע; פארגעס ניט אַלע זיינע וואָהלטהאטען:
3 ער פערציהעט אַלע זינד דיינע, ער היילט אַלע דיינע קראנקהייטען.
4 ער האָט גערעטעט דיין לעבען פון אונטערגאנג, ער רינגעלט דיר ארום
מיט טוגענד און מיטלייד.
5 ער זעטיגט מיט אַל־דאָם־גוטס דיין עלטער אז דו ווערסט ווידער יונג ווי
א אדלער.
6 גאָט טהוט גערעכטיגקייט און רעכטע צו אַלע בערויבטע.
7 משה׳ן האָט ער ערקלעהרט זיינע וועגען, די קינדער ישראל׳ס — זיינע
טהאטען.
8 מיטליידיג און בארעמהערציג איז גאָט, לאנגמיטהיג און גרויסגנאדיג.
9 ער וועט ניט בייז זיין לאנג און וועט ניט אימער זיין צארניג;
10 ער האָט אונז ניעמאָלס געטהאָן לויט אונזערע זינד, ער האָט אונז ניט
געצאָהלט לויט אונזער פערברעכען.
11 ווי הויך דער הימעל איז איבער דר׳ערד אזוי איז שטארק זיין גנאדע צו
די וועלכע פירכטען איהם.
12 ווי ווייט עס איז מזרח פון מערב, אזוי האָט ער ערווייטערט פון אונז
אונזערע פערברעכען.
13 ווי א פאטער האָט מיטלייד אויף קינדער אזוי האָט גאָט מיטלייד אויף
די וועלכע פירכטען איהם.
14 וואָרום ער וויים אונזער בויי־מאטעריאל — ער געדענקט אז מיר זיינען
שטויב —

טו יְצִרֵנוּ זָכוֹר כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ: אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ
16 הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ: כִּי רוּחַ עָבְרָה־בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ
17 עוֹד מְקוֹמוֹ: וְחֶסֶד יְהוָה | מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יְרֵאָיו
18 וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים: לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו
19 לַעֲשׂוֹתָם: יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל
כ מָשָׁלָה: בָּרְכוּ יְהוָה מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ לִשְׁמֹעַ
21 בְּקוֹל דְּבָרוֹ: בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ:
22 בָּרְכוּ יְהוָה | כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ בָּרְכִי
נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה:

קד Psal. CIV. קד

א בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד הוֹד וְהָדָר
2 לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה:
3 הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־
4 כַּנְפֵי־רוּחַ: עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט:
ה 6 יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד: תְּהוֹם
7 כַּלְבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם: מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן
8 מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן: יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־
9 מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם: גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשֻׁבוּן
י לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים
11 יְהַלֵּכוּן: יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם:
12 עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכֹּון מִבֵּין עֳפָאִים יִתְּנוּ־קוֹל:
13 מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ:
14 מַצְמִיחַ חָצִיר | לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא
טו לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ: וְיַיִן | יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים
16 מִשֶּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד: יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אַרְזֵי
17 לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה
18 בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ: הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה

לשפנים

קד .12 .v א נחה

15 **די טעג פון מענשען זיינען גראָז און בליהט ווי א פעלד־בלום :**
16 ווי עס נעהט איבער איהם אריבער א ווינד איז ער שוין ניטאָ, זיין אָרט
17 דערקענט איהם מעהר ניט. אָבער גאָט׳ס גנאדע צו די וואָס פירכטען
איהם איז פון אייביגקייט צו אייביגקייט — זיין גערעכטיגקייט איז פאר
18 קינד׳ס־קינדער. פאר די וועלכע היטען אָב זיין בונד און געדענקען
19 זיינע בעפעהלע צו טהאָן זיי. גאָט האָט זיין טהראָן אויפ׳ן הימעל גע־
20 שטעלט, אָבער זיין רעגיערונג הערשט איבעראל. לויבט גאָט זיינע
מלאכים, ד. ה. העלדען וועלכע פערווירקליכען זיין וואָרט, אום מען זאָל
21 הערען די שטימען פון זיין רעדען לויבט גאָט אלע זיינע ארמעען,
22 ד. ה. זיינע דיענער, וועלכע ערפילען זיין וואונש. לויבט גאָט אלע
טהאטען זיינע, איבעראל אין זיין הערשאפט ; לויב גאָט, מיין זעלע !

קאפיטעל קד

1 לויב, מיין זעלע, גאָט ! עוויגער גאָט מיינער ! דו ביזט זעהר גרויס,
מיט מאיעסטעט און גלאנץ ביזטו בעקליידט.
2 ער פערווילקעלט דאָם ליכטיגקייט ווי א קלייד, ער ציהט אוים די הימלען
ווי א פאָרהאנג.
3 דער וואָם באלקט מיט וואסער זיינע הויכע געביידען, דער וואָם מאכט
די וואלקענס אלם זיין געשפאן, דער וואָם געהט ארום אויף ווינד־
פליגלען.
4 ער שאפט זיך מיט די ווינטען, פייערפלאמען זיינען זיינע דיענער.
5 ער האָט געגרינדעט די ערד אויף איהר גלייכגעוויכט, אום זי זאָל אייביג־
לאנג ניט וואנקען.
6 דעם אבגרונד האָסטו ווי מיט א קלייד בעדעקט. דאָם וואסער איז גע־
שטאנען אויף די בערג,
7 אָבער פון דיין געשריי זיינען זיי אנטלאָפען, פון דיין דונער־שטימע זיי־
נען זיי שנעל געלאָפען —
8 פון די בערג, אויף וועלכע זיי זיינען ארויף, זיינען זיי אראָב אין טהאלען ;
אין דעם אָרט וועלכען דו האָסט פאר זיי בעשטימט.
9 דאן האָסטו א גרענעץ געמאכט, וועלכען זיי קענען ניט אריבערגעהן, אום
זיי זאָלען צוריק ניט פארדעקען די ערד.
10 דער וואָם שיקט פונאנדער קוואלען אין די טהאלען, וועלכע ציהען זיך
צווישען בערג,
11 אום זיי זאָלען א טרונק געבען די פעלד־טהיערען, די ווילדע טהיערען זאָ־
לען זייער דארשט שטילען.
12 איבער זיי רוהען די הויכפליהענדע פויגלען, פון צווישען די צווייגען לאָ־
זען זיי ארוים א שטימע.
13 ער בעוואסערט די בערג פון זיינע הויכע געביידען, פון די פרוכט פון
דיינע טהאטען ווערט זאט די ערד.
14 ער מאכט וואקסען היי פאר די פיה און גראָז פאר דעם מענשען׳ס בע־
שעפטיגונג, אום ארויסצוקריגען ברויט פון דר׳ערד.
15 אויך ווין וואָם ערפרעהט דאָם האַרץ פון מענשען און מאכט זיין געזיכט
ליכטען מעהר אלם אויל, אויך ברויט וואָם שטיצט דאָם האַרץ פון
מענשען.
16 עם זעטיגען זיך אויך די גרויסע בוימער, די צעדערען פון לבנון וועלכע
ער האָט ועפלאנצט,
17 וואו די פויגלען מאכען נעסטען, די שטאָרך וואָם וואוינט אויף די טאנע־
בוימער.
18 די הויכע בערג פאר די שטיינבעק, די פעלזען א שוצאָרט פאר די קראָ־
ליקעס.

19 לַשְּׁפָנִים: עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: תָּשֶׁת־ כ
21 חֹשֶׁךְ וְיְהִי לָיְלָה בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר: הַכְּפִירִים 22 שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם: תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן
23 וְאֶל־מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן: יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עַד־ 24 עָרֶב: מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ
מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם־ כה
26 רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת: שָׁם אֳנִיּוֹת 27 יִתְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ: כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן
28 לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן 29 טוֹב: תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם
30 יְשׁוּבוּן: תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: יְהִי ל 31 כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: הַמַּבִּיט לָאָרֶץ
32 וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה 33 לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה:
34 יִתַּמּוּ חַטָּאִים | מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים | עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי לה
אֶת־יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

קה PSAL. CV.

הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ־ א 2
לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְשֵׁם קָדְשׁוֹ 3
יִשְׂמַח לֵב | מְבַקְשֵׁי יְהוָה: דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו 4
תָּמִיד: זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: ה
זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 6 7
בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה 8
לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק: 9
וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ 11
אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר 12
כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל 13

ק״ד v. 18. השין רפה v. 24. נ״א קניך

19 ער האָט געמאַכט די לבנה צו בעשטימען צייטן, ער האָט בעשטימט אן
20 אָרט וואו די זונן זאָל אונטערגעהן. דו מאַכסט פינסטער וועז עס ווערט
21 נאַכט, דאן ווימלען אַלע ווילדע־טהיערען. די יונגע לייבען בריללען נאָך
22 שפּייז און בעטען ביי גאָט זייער עסען. ווי עס שיינט אויף די זונן קו־
23 מען זיי זיך צוזאַמען און בלייבען ליגען אין זייערע וואוינונגען. דאן
24 געהט אָרויס דער מענש צו זיין אַרבייט און צו זיין בעשעפטיגונג ביז'ן
אוועגד. ווי גרוים, אָ גאָט, זיינען דיינע טהאַטען! דו האָסט זיי אַלע
געמאַכט מיט קלוגהייט, די ערד איז פול מיט דיינע בעזיצטהימער.
25 אָט דער גרויסער און בריייטפּארנעהמענדער ים, דאָרטען ווימלען אָהן אָ
26 צאהל קלייניע און גרויסע טהיערען. דאָרטען געהען שיפען, דאָרט איז
דער וואַלפיש וועלכען דו האָסט בעשאַפען אַלס אָ שפּיעל פאר זיך.
27 די אַלע ווארטען אויף דיר, דו זאָלסט זיי געבען זייער עסען יעדערן אין
28 זיין צייט. וואָס דו גיסט זיי קלייבען זיי, וועז דו עפענסט פונאַנדער
29 דיין האַנד זיינען זיי זאט מיט אַלדאָם־גוטס. פערבארגסטו דיין גע־
זיכט ווערען זיי ערשראָקען, נעהמסטו צו דיין אטהעם פערגעהען זיי און
30 קעהרען זיך צוריק צו זייער שטויב. לאָזסטו ארויס דיין ווינד ווערען
31 זיי בעשאַפען אויף ווערט בענייעט דאָם געזיכט פון דער ערד. וועז
גאָט'ס עהרע וועט זיין אויף דער וועלט, וועט גאָט צופריעדען זיין מיט
32 זיינע טהאַטען. ער גיט אָ קוק אויף דר'ערד וועהט זי פערציטערט, ער
בעריהרט די בערג פאנגען זיי אָן רויכען.
33 איך וועל זינגען צו גאָט זאָלאַנג איך לעב, איך וועל לויבען מיין גאָט זאָ־
לאַנג איך עקזיסטיר.
34 אויב איהם וועט אנגענעהם זיין מיין רעדען וועל איך זיך פרעהען מיט
גאָט.
35 עם וועלען זיך ענדיגען די זינדיגער פון לאַנד און פערברעכער וועלען
מעהר ניט עקזיסטירען. לויב, מיין זעלע, דעם עוויגען! לויבט גאָט!

קאַפּיטעל קה

1 לויבט דעם עוויגען, רופט זיין נאַמען; ערקלעהרט די פעלקער זיינע
טהאַטען.
2 זינגט צו איהם, לויבט איהם; רעדט וועגען אַלע וואונדער זיינע.
3 ריהמט זיך מיט זיין הייליגען נאַמען; פרעהליך זאָל זיין האָס האַרץ
פון יעדערן וואָס זוכט גאָט.
4 פאַדערט אויף גאָט און זיין מאַכט, זוכט אימער זיין אנגעזיכט.
5 דערמאַנט זיינע וואונדער וואָס ער האָט געטהאַן, זיינע צייכענס און די
אויסשפרעכונגען פון זיין מויל,
6 קינדער פון אברהם זיין קנעכט, זיינע אויסערוועהלטע קינדער יעקב'ס.
7 ער, דער עוויגער גאָט אונזערער, זיינע ריכטונגען זיינען איבער דער גאנ־
צער וועלט.
8 ער געדענקט אימער זיין בונד, דאָס וואָרט וואָס ער האָט בעפוילען —
אויף טוייזענדער דורות;
9 וואָס ער האָט געשלאָסען מיט אברהם'ן און געשוואָרען יצחק'ן
10 האָט ער געמאַכט אַלס געזעץ פאר יעקב'ן, אַלס אייביגען בונד פאר
ישראל'ן,
11 אזוי צו זאָגען: „דיר וועל איך אוועקגעבען דאָס לאַנד כנען, אַלס א
טהייל פון אייער אייגענטהום".
12 וועז זיי זיינען געווען וויניג אין צאָהל, וויניג אין איינוואוינער אין
איהר,
13 וועז זיי זיינען ארומגענאנגען פון איין פאָלק צום צווייטען, פון איין
קעניגרייך צו אן אנדער פאָלק.

14 עַם אַחֵר: לֹא־הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו 16 אַל־תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ: וַיִּקְרָא רָעָב עַל־
17 הָאָרֶץ כָּל־מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר: שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד
18 נִמְכַּר יוֹסֵף: עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלָיו בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ: עַד־
19 כ עֵת בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ: שָׁלַח מֶלֶךְ וַיַּתִּירֵהוּ
21 מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ: שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־
22 23 קִנְיָנוֹ: לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ וְזִקְנָיו יְחַכֵּם: וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל
24 מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ־חָם: וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד
כה וַיְעַצְּמֵהוּ מִצָּרָיו: הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל
26 27 בַּעֲבָדָיו: שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר־בָּחַר בּוֹ: שָׂמוּ
28 בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם: שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ
29 וְלֹא מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת
ל אֶת־דְּגָתָם: שָׁרַץ אַרְצָם צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם:
31 32 אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם: נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד
33 אֵשׁ לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם: וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם:
34 לה אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר: וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב
36 בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם: וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם
37 רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם: וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו
38 כּוֹשֵׁל: שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם:
39 מ פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה: שָׁאַל וַיָּבֵא שְׂלָו
41 וְלֶחֶם שָׁמַיִם יַשְׂבִּיעֵם: פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם הָלְכוּ בַצִּיּוֹת
42 נָהָר: כִּי זָכַר אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ:
43 44 וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו: וַיִּתֶּן לָהֶם אַרְצוֹת
מה גוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו
יִנְצֹרוּ הַלְלוּיָהּ:

קו PSAL. CVI.

קו
א 2 הַלְלוּיָהּ | הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: מִי

ימלל

קיח .v 18 רגלו קרי דברו קרי .v 28 שלו קרי .v 40

14 ער האָט קיין מענשען נעלאָזען בערויבען זיי, און האָט צולויעב זיי פאַר־
15 ווירפע געמאכט קעניגע: ריהרט ניט אן מיינע געזאלבטע, טהוט קיין
16 שלעכטס מיינע נביאים. וועז ער האָט גערופען א הונגער אויפ'ן לאנד
17 און צובראכען יעדער ברויט־שטיצע, האָט ער זיי פאראויס א מאן גע־
18 שיקט—יוסף, וועלכער איז אלס קנעכט פערקויפט געוואָרען. זיי האָבען
מיט קייטען זיינע פיס געפייניגט, זיין קערפער אין אייזען פארשפאַרט,
19 ביז זיין אורטהייל איז ארויס וועז גאָט'ס וואָרט האָט איהם געלייטערט;
20 דאן האָט ער געשיקט א קעניג וועלכער האָט איהם אָבגעבונדען, א הער־
21 שער איבער פעלקער וועלכער האָט איהם פריי געלאָזען, און געמאכט
איהם אלס הערשער איבער זיין הויז און פערוואלטער איבער זיין גאנצע
22 אייגענטהום; ער האָט פרייהייט געהאט צו בינדען פירשטען און פאַ־
23 גען זיינע עלטסטע. וועז ישראל איז אין מצרים געקומען און יעקב האָט
24 זיך בעזעצט אינ'ם לאנד פון הם, האָט ער זיין פאלק פרוכטבאר געמאכט,
25 מעהרצאהליגער אלס זיינע בעדריקער. איז זייער האַרץ פארקעהרט
געוואָרען צו האסען זיין פאלק, שלעכטע פלענער צו מאכען קעגען זיינע
26 קנעכט. האָט ער געשיקט משה'ן, זיין קנעכט, אויך אהרן וועמען ער
27 האָט אויסערוועהלט; זיי האָבען אויף זיי געמאכט לויט די ווערטער
28 פון זיינע צייכענס, און זיינע וואונדער אינ'ם לאנד הם: ער האָט גע־
שיקט פינסטערניס און פינסטער געמאכט, (זיי זיינען ניט געווען אונ־
29 געהארכזאם צו זיין בעפעהל). ער האָט איבערגעקעהרט זייער וואסער
30 אויף בלוט און געטוידט זייערע פיש. זייער לאנד האָט געווימעלט מיט
31 פרעס, זאנגער אין די ציטערן פון זייערע קעניגע. דאן האָט ער געזאגט
און עס זיינען געקומען ווילדע טהיערען, אויך לייז איבער זייער גאנצען
32 גרענעץ; ער האָט געמאכט זייער רעגען האגעל, פלאמען פייער אין
33 זייער לאנד. און האָט צוקלאפט זייער ווייגשטאק און פייגענבוים, ער
34 האָט צובראכען אלע בוימער אין זייער לאנד. ער האָט בעפוילען און
35 עס איז געקומען א היישעריק, גרילען אהן א צאהל און האָבען אָבגע־
פרעסען אלע גראז פון זייער לאנד, ער האָט אויך אויפגעפרעסען די ע־
36 וויקסע פון זייער ערד. דאן האָט ער ערשלאגען אלע ערשטלינגע אין
37 זייער לאנד, יעדער ערשטגעבארענעם פון זייערע קינדער. ביז ער האָט
זיי ארויסגעפיהרט מיט זילבער און גאלד און אונטער זיינע שטאמען
38 (שבטים) איז קיין שוואכער געווען. מצרים האָט זיך געפרעהט מיט
39 זייער ארויסגאהן, וואָרום זייער שרעק איז אויף זיי געפאלען. ער האָט
אויסגעשפרייט א וואלקען אלס פארדעק, און א פייער צו בעלייכטען ביי־
40 נאכט. אז זיי האָבען פערלאנגט האָט ער געבראכט וואכטלען (שלו)
41 און זאט געמאכט זיי מיט היטעל־ברויט. ער האָט געעפענט א שטיין
און עס איז גערונען וואסער, עס האָט זיך געצויגען איבער'ן וויסטע ווי א
42 טייך. ווייל ער האָט געדענקט זיין הייליגען וואָרט צו אברהם זיין קנעכט,
43 האָט ער זיין פאלק ארויסגעפיהרט מיט פרייד, מיט געזאנג — זיינע
אויסערוועהלטע.
44 ער האָט זיי אוועקגעגעבען די לענדער פון פעלקער אום זיי זאלען ערבען
דעם פערמעגען פון נאציאָנען.
45 זיי זאלען אבהיטען זיינע געזעצע, און בעאבאכטען זיינע לעהרען. לויבט
גאָט!

קאפיטעל קו

1 לויבט גאָט! דאנקט גאָט ווי געהעריג, וואָרום זיין גנאדע איז אויף
אייביג.
2 ווער קען אויסרעדען גאָט'ס מאכט? ווער קען לאָזען הערען זיין גאנצען
רוהם?

3 יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ׃ אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי
4 מִשְׁפָּט עֹשֵׂה צְדָקָה בְכָל־עֵת׃ זָכְרֵנִי יְהוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ
5 פָּקְדֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ לִרְאוֹת ו בְּטוּבַת בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ
6 בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ לְהִתְהַלֵּל עִם־נַחֲלָתֶךָ׃ חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ
7 הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ׃ אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם ולֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ
8 לֹא זָכְרוּ אֶת־רֹב חֲסָדֶיךָ וַיַּמְרוּ עַל־יָם בְּיַם־סוּף׃ וַיּוֹשִׁיעֵם
9 לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃ וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב
10 וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת כַּמִּדְבָּר׃ וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם י
11 מִיַּד אוֹיֵב׃ וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃
12 וַיַּאֲמִינוּ בִדְבָרָיו יָשִׁירוּ תְהִלָּתוֹ׃ מָהֲרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו לֹא־
13 חִכּוּ לַעֲצָתוֹ׃ וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה בַּמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃
14 וַיִּתֵּן לָהֶם שֶׁאֱלָתָם וַיְשַׁלַּח רָזוֹן בְּנַפְשָׁם׃ וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה טו
16 בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ יְהוָה׃ תִּפְתַּח־אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן
17 וַתְּכַס עַל־עֲדַת אֲבִירָם׃ וַתִּבְעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם לֶהָבָה
18 תְּלַהֵט רְשָׁעִים׃ יַעֲשׂוּ־עֵגֶל בְּחֹרֵב וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַסֵּכָה׃
19 וַיָּמִירוּ אֶת־כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב׃ שָׁכְחוּ אֵל כ
21 מוֹשִׁיעָם עֹשֶׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרָיִם׃ נִפְלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם
22 נוֹרָאוֹת עַל־יַם־סוּף׃ וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוּלֵי מֹשֶׁה בְחִירוֹ
23 עָמַד בַּפֶּרֶץ לְפָנָיו לְהָשִׁיב חֲמָתוֹ מֵהַשְׁחִית׃ וַיִּמְאֲסוּ
24 בְּאֶרֶץ חֶמְדָּה לֹא־הֶאֱמִינוּ לִדְבָרוֹ׃ וַיֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם לֹא כה
26 שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה׃ וַיִּשָּׂא יָדוֹ לָהֶם לְהַפִּיל אוֹתָם בַּמִּדְבָּר׃
27 וּלְהַפִּיל זַרְעָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ וַיִּצָּמְדוּ לְבַעַל
28 פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים׃ וַיַּכְעִיסוּ בְמַעַלְלֵיהֶם וַתִּפְרָץ־
29 בָּם מַגֵּפָה׃ וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה׃ ל
31 וַתֵּחָשֶׁב לוֹ לִצְדָקָה לְדֹר וָדֹר עַד־עוֹלָם׃ וַיַּקְצִיפוּ עַל־מֵי
32 מְרִיבָה וַיֵּרַע לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם׃ כִּי־הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא
33 בִּשְׂפָתָיו׃ לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה
34 לָהֶם׃ וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם׃ וַיַּעַבְדוּ אֶת־ לה
36

3 וואוי׳ל איז די וואָס היטען די רעכטע און טהוען אימער גערעכטיגקייט!
4 געדענק מיר, גאָט, בעגנאדיגענדיג דיין פאָלק, עראינער זיך אָן מיר וועז
5 דיין הילף קומט, אום צו זעהען וועז עס איז גוט דיינע אויסערוועהל־
טע, אום צו פרעהען זיך וועז דיין פאָלק איז פרעהליך, און צו ריהמען
6 (דיר) צוזאמען מיט דיין אייגענטהום. מיר האָבען געזינדיגט ווי אונ־
7 זערע עלטערן, אונרעכט געטהאָן און פערשולדיגט זיך. אונזערע על־
טערן אין מצרים האָבען ניט פערשטאַנען דיינע וואונדער, זיי האָבען ניט
בעטראכט דיינע פיעל גנאדען; דערפאר האָבען זיי ווידערשפעניגט ביים
8 ים (ביים רויטען מעער). ער האָט זיי אָבער געהאָלפען צוליעב זיין נאָ־
9 מען אום בעווּאוסט צו מאַכען זיין מאַכט. ער האָט אָנגעשריען אויפ׳ם
ים־סוף איז ער טרוקען געוואָרען, דאן האָט ער זיי געפיהרט איבער די אב־
10 גרונדען ווי אויף א געטראָטענע וועג. ער האָט זיי געהאָלפען פונ׳ם
11 מאָכט פון האַסער און האָט זיי בעפרייט פון פיינד׳ס האַנד. דאָס וואַ־
סער האָט פארדעקט זייער בעדריקער—איינער פון זיי איז ניט געבליבען.
12 דאן האָבען זיי געגלויבט אין גאָט און געזונגען זיין לויב־ליעד.
13 זיי האָבען אָבער שנעל פארגעסען זיינע טהאָטען און האָבען ניט געווארט
14 אויף זיין בעשלוס— נאָך אינ׳ם מדבר האָבען זיי פערלאַנגען געשטעלט
15 און געפרופט גאָט אין דער וויסטע; ער האָט זיי געגעבען זייער פער־
16 לאַנג און האָט אויף זיי אָנגעשיקט אונזעטיגקייט. זיי האָבען עפענט־
17 ליך משה׳ן געערגערט, אהרן׳ען — נאָט׳ס געהיילגטען. דאן האָט זיך
געעפענט די ערד און איינגעשלונגען דתן׳ען, זי האָט פארדעקט די גע־
18 מיינדע אבירם׳ס; אויף א פייער האָט געברענט אין זייער געמיינדע,
19 א פלאַם וואָס האָט פארברענט די פערברעכער. זיי האָבען געמאַכט
א קאַלב (עגל) אין חרב און געבוקט זיך צים גענאָבענעם אבגאָט —
20 זיי האָבען אויסגעביטען זייער געהרטען גאָט אויף א אָקסענ־געשטאַלט,
21 א גראָז־עסער. זיי האָבען פארגעסען זייער מעכטיגען העלפער, וועלכער
22 האָט אין מצרים גרויסע וואונדער געטהאָן, וואונדערטהאטען אינ׳ם
23 לאַנד חם, שרעקליכע טהאָטען ביים רויטען ים. ער האָט שוין בעשלאָ־
סען צו פערטיליגען זיי וועז ניט משה, זיין אייכערוועהלטער, וואָלט זיך
פאר איהם שטעלען אין אויסברוך פון צארן, צוריק צו האַלטען איהם פון
24 פערדארבען. זיי האָבען זאָגאר פעראכטעט דאָס ליבליכע לאַנד, ניט
25 גלויבענדיג זיינע וועדטער, זיי האָבען געמורמלט אין זייערע געצעל־
26 טען, זיי האָבען ניט געהערט גאָט׳ס שטימע; האָט ער אויפגעהויבען
27 זיין האַנד אויף זיי צו וואַרפען זיי אין מדבר, צו־וואַרפען זייערע קינ־
28 דער איבער די פעלקער און צושפרייטען זיי איבער די לענדער. זיי האָ־
בען זיך אויף אָנגעשלאָסען צו בעל־פעור און געגעסען טוידטען־אָפפער,
29 זיי האָבען איהם געערגערט מיט זייערע טהאָטען, האָט אין זיי אויסגע־
30 בראכען א פעסט. דאן איז פינחס אויפגעשטאַנען און פעראורטהיילט
(די זינדיגע) און דער פעסט האָט אויפגעהערט.
31 דאָס איז איהם פאררעכענט געוואָרען אלס געערעכטיגקייט פאר דורי־
דורות, אויף אייביג.
32 זיי האָבען איהם אין צארן געבראכט איבער דאָס וואסער אין מריבה, וואו
משה האָט געליטען איבער זיי.
33 [זיי האָבען איהם דערעסען האָט ער זיך אויסגערעדט מיט זיינע ליפען].
34 זיי האָבען ניט פערניכטעט די פעלקער וועלכע גאָט האָט זיי געהייסען —
35 זיי האָבען זיך פארמישט מיט די פעלקער און אויסגעלערענט זייערע
טהאָטען:
36 זיי האָבען געדיענט צו זייערע בילדער, וועלכע זיינען פאר זיי אלס נעץ
געווען.

37 עֲצַבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ: וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
38 בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים: וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם
39 אֲשֶׁר זָבְחוּ לַעֲצַבֵּי כְנָעַן וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים: וַיִּטְמְאוּ
מ בְמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ בְמַעַלְלֵיהֶם: וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ
41 וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ: וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם
42 שֹׂנְאֵיהֶם: וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם: פְּעָמִים
43
44 רַבּוֹת יַצִּילֵם וְהֵמָּה יַמְרוּ בַעֲצָתָם וַיָּמֹכּוּ בַעֲוֹנָם: וַיַּרְא
מה בְצָרָה לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם: וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ
46 וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָו: וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל־
47 שׁוֹבֵיהֶם: הוֹשִׁיעֵנוּ ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם
48 לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְהוָה ׀
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם ׀ וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם
אָמֵן הַלְלוּיָהּ:

ספר חמישי

LIBER QUINTUS.

Psal. CVII. קז

קז
2 א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה
3 אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר: וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב
4 מִצָּפוֹן וּמִיָּם: תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא
ה 6 מָצָאוּ: רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף: וַיִּצְעֲקוּ
7 אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם: וַיַּדְרִיכֵם
8 בְּדֶרֶךְ יִשָּׁרָה לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב: יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ
9 וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ
י רְעֵבָה מִלֵּא־טוּב: יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל:
11 12 כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ: וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם
13 כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר: וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם

יושיעם

קז .v חסדיו קרי

37 זיי האָבען זאָגאָר געשאָכטען זייערע זיהן און די טעכטער צו די טייוולען.
38 זיי האָבען פֿאַרנאָסען אונשולדיגע בלוט (דאָם בלוט פון זייערע זיהן און טעכטער, וועלכע זיי האָבען געשאָכטען פאָר די געטער פון כנען) — בין דאָם לאַנד איז אויסגעלאָסען געוואָרען איבער דאָם בלוט־שולד:
39 זיי זיינען פֿעראונרייניגט געוואָרען דורך זייערע טהאָטען און זינדיג געוואָרען דורך זייערע גוואַלד־טהאָטען.
40 דאַן האָט גאָט׳ס צאָרן געברענט אויף זיין פֿאָלק און ער האָט פערהאַסט זיין אייגענטהום;
41 ער האָט זיי איבערגעגעבען אין די הענד פון פעלקער און זייערע האַסער האָבען איבער זיי געהערשט.
42 זייערע פיינד האָבען זיי נעדריקט בין זיי זיינען אונטערגעבויגען געוואָרען אונטער זייער מאַכט.
43 פיעל מאָל האָט ער זיי גערעטעט, און זיי האָבען איהם ווידערשפּעניגט מיט זייער בעשלוים בין זיי זיינען ערניעדריגט געוואָרען פאר זייער זינד.
44 וועז ער האָט געזעהען אז זיי איז ענג, וועז נאָר ער האָט געהערט זייער בעקלאָגען זיך,
45 האָט ער זיך דערמאָהנט זיין בונד מיט זיי און געענדערט זיין בעשלוים לויט זיין גרויס גנאדיגקייט —
46 ער האָט מיטלייד ערוועקט אויף זיי ביי אלע פאנגערס זייערע.
47 העלף אונז, עוויגער גאָט אונזערער, קלייב אונז צוזאַמען פון די פעלקער אום צו דאנקען דיין הייליגען נאָמען, צו ריהמען דיר מיט דיין לויב־ליעד.
48 געלויבט איז דער עוויגער גאָט פון ישראל פון אייביגקייט בין אייביגקייט, דאָם גאנצע פאָלק וועט זאָגען: „אָמן! לויבט גאָט!"

ספר חמישי

קאַפּיטעל קז

1 דאנקט גאָט ווי נעהעריג, וואָרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
2 זאָלען זאָגען גאָט׳ס בעפרייטע — די וועלכע ער האָט בעפרייט פון אונטערדריקער׳ס האנד,
3 און צונויפגעקליבען זיי פון פערשיעדענע לענדער פון מזרח, מערב, צפון און דרום.
4 די וואָס האָבען געבלאנדזשעט אין וויסטען מדבר, ניט געפינענדיג א בעזעצטע שטאָדט,
5 הונגעריגע און דאָרשטיגע מיט א פערשמאכטע זעלע.
6 אז זיי האָבען צו גאָט געשריען, וועז זיי איז שלעכט געווען, האָט ער זיי גערעטעט פון זייער נויט.
7 און ארויפגעפיהרט זיי אויפ׳ן גלייכען וועג, אום זיי זאָלען קומען צו א באזעצטע שטאָדט.
8 זיי דאנקען גאָט פאר זיין גנאדע און (דערצעהלען) זיינע וואונדערטהאטען צו די מענשענקינדער,
9 ווי ער האָט זאָט געמאכט די שמאכטענדע זעלע און פיעל גוטס געגעבען דעם הונגעריגען.
10 די וועלכע זיצען אין פינסטערנים און טוידטשאטען, ד. ה. אונטערדריקטע געפאנגענע אדער אין אייזען געקייטע,
11 ווייל זיי זיינען אונגעהארכזאם געווען צו גאָט׳ס וועדטער און פראכטעט דעם בעשלוים פון אלערהעכסטען,
12 האָט ער דורך ליידען זייער הארץ געבויגען. וועז זיי זיינען הילפלאז נעפאלען
13 און געשריען צו גאָט ווייל זיי איז שלעכט—העלפט ער זיי פון זייער נויט.

יְשׁוּעֹתָם׃ יוֹצִיאֵם מֵחֲשֵׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃ 14
טו יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת 16
נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ׃ אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם 17
וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ׃ כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד־ 18
שַׁעֲרֵי־מָוֶת׃ וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם 19
יוֹשִׁיעֵם׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃ כ
יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי 21 22
תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃ יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי 23
מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃ הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו 24
בִּמְצוּלָה׃ וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו׃ כה
יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג׃ 26
יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל־חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל 27 28
יְהוָה בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃ יָקֵם סְעָרָה 29
לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃ וַיִּשְׂמְחוּ כִּי־יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל־ ל
מְחוֹז חֶפְצָם׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ 31
וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃ יָשֶׂם 32 33
נְהָרוֹת לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃ אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה 34
מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ יָשֶׂם מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לה
לְמֹצָאֵי מָיִם׃ וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב׃ 36
וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה׃ וַיְבָרְכֵם 37 38
וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט׃ וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר 39
רָעָה וְיָגוֹן׃ שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־ מ
דָרֶךְ׃ וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעֹנִי וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃ יִרְאוּ 41 42
יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה פִּיהָ׃ מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־ 43
אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה׃

קח PSAL. CVIII.

שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה א
אַף־

עי׳ 17. ש כ׳א אולים 87. ש דגש אחד חלם 35. ש סימן באתנח

14 ער נעהמט זיי ארויס פון פינסטערניס און טוידטשאטען און צורייסט
15 זייערע שטריק. זיי דאנקען גאָט פאר זיין גנאדע און (דערצעהלען) זיינע
16 וואונדערטהאטען צו די מענשענקינדער. ווי ער האָט צובראָכען קופער־
17 נע טהירען און אבגעבראָכען אייזערנע ריגלען. די אונפאָרזיכטיגע ווען
זיי ליידען איבער זייער פערברעכערישען אויפפיהרען זיך און פאר זייערע
18 זינד— יעדער שפייז עקעלט זיי און זיי קומען שוין צו די טהויערן פון
19 טוידט, אויב זיי שרייען צו גאָט ווען זיי איז שלעכט, העלפט ער זיי
20 פון זייער נויט, ער שיקט זיין ווארט און חיילט זיי אוים און רעטעט
21 זיי פון אונטערגאנג. זיי דאנקען גאָט פאר זיין גנאדע און (דערצעהלען)
22 זיינע וואונדערטהאטען צו די מענשענקינדער; זיי שעכטען דאנק־
23 אָפפער און דערצעהלען וועגען זיינע ארבייט זינגענדיג. די וואָס געהען
אויפ'ן ים אין שיפען און מאכען געשעפט אויף גרויסע וואסערן —
24 זיי זעהען גאָט'ס טהאטען און וואונדער אויף די טיעפע וואסער:
25 ער רעדט נאָר אוים הויבט זיך אויף א שטורמווינד און הויבט אויף זיינע
26 וועלען, דאָ הייבען זיי זיך אויף, דאָ זינקען זיי אראָפ — זייער זעעלע
27 ציטערט פון שרעק; זיי דרעהען זיך און וואקלען ווי שכור'ע, זיי פער־
28 לירען זייער פערשטאנד. אויב זיי שרייען צו גאָט ווען זיי איז שלעכט
29 נעהמט ער זיי ארויס פון שרעק: ער מאכט פון שטורם א שטילשטאנד
30 און די וועלען ווערען רוהיג, זיי פרעהען זיך ווען זיי ווערען שטיל און
ער פיהרט זיי צו זייער נעוואונשענע לאנד.
31 זיי דאנקען גאָט פאר זיין גנאדע און (דערצעהלען) זיינע וואונדערטהאטען
צו די מענשענקינדער.
32 זיי מאכען איהם גרויס אין א פאלקס־פערזאמלונג, און לויבען איהם אין
געגענוואָרט פון די עלטסטע.
33 ער מאכט טייכען טרוקען ווי א וויסטע און וואסער־קוואלען ווי א אָהנ־
וואסערדיגע ארט,
34 א פרוכטבארע לאנד פאר א זאלצגרונד (איבער די בייזהייט) פון איהרע
בעווואוינער.
35 ער מאכט די וויסטע פאר א וואסער־טייך, און א טרוקענע לאנד — פאר
א וואסער־קוואל;
36 ער באזעצט דארטען הונגעריגע און זיי גרינדען א באזעצטע שטאָדט —
37 זיי פארזעען פעלדער, פארפלאנצען ווייגנארטנער אין ווילכע עס וואקסען
פרוכט און געטרייד.
38 ער בענשט זיי און זיי פערמעהרען זיך זעהר, אויך זייער פיה איז ניט
ווינציג;
39 אויב זיי ווערען קלענער און געבוינגען איז עס נאָר פון שלעכטע און טרויע־
ריגע הערשער.
40 ער גיסט ארויף שאנדע אויף די אדעלינע און פערפיהרט זיי אין א ווים־
טענים וואָס מען קען ניט ארויסגעהן,
41 אָדער ער שטארקט דעם אונטערדריקטען ארעמען און מאכט זיינע שעפ־
סען גאנצע הערדען.
42 דאָס בעטראכטען די אויפריכטיגע און פרעהען זיך, אבער יעדער אונרעכט־
טהויער מאכט צו זיין מויל.
43 אז מען וואָלט קלוג געווען און בעאכטען דאָס וואָלט מען פערשטעהן
גאָט'ס גנאדען.

קאפיטעל קח

1 א ליער. דוד'ס א געזאנג.
2 ערנסט איז מיין הארץ, א גאָט, ווען איך זינג און לויב דיר, דאָס איז
מיין עהרע.

3 אַתִּ־כְּבוֹדִי: עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר: אוֹדְךָ
4 בָעַמִּים ׀ יְהוָה וַאֲזַמְּרְךָ בַּלְאֻמִּים: כִּי־גָדַל מֵעַל־שָׁמַיִם
6 חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ: רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים
7 וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה
8 יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ: אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעֱלֹזָה אֲחַלְקָה שְׁכֶם
9 וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד: לִי גִלְעָד ׀ לִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז
י רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי: מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם
11 אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי פְּלֶשֶׁת אֶתְרוֹעָע: מִי יוֹבִלֵנִי עִיר מִבְצָר
12 מִי נָחָנִי עַד־אֱדוֹם: הֲלֹא־אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים
13 בְּצִבְאוֹתֵינוּ: הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם:
14 בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ:

קט Psal. CIX. קט

2 א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ: כִּי פִי
3 רָשָׁע וּפִי־מִרְמָה עָלַי פָּתָחוּ דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר: וְדִבְרֵי
4 שִׂנְאָה סְבָבוּנִי וַיִּלָּחֲמוּנִי חִנָּם: תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי
ה וַאֲנִי תְפִלָּה: וַיָּשִׁימוּ עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה תַּחַת
6 אַהֲבָתִי: הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ:
7 בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה: יְהִי־יָמָיו
8 מְעַטִּים פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר: יִהְיוּ־בָנָיו יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ
י אַלְמָנָה: וְנוֹעַ יָנוּעוּ בָנָיו וְשִׁאֲלוּ וְדָרְשׁוּ מֵחָרְבוֹתֵיהֶם:
11 יְנַקֵּשׁ נוֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְיָבְזּוּ זָרִים יְגִיעוֹ: אַל־יְהִי־לוֹ
12 מֹשֵׁךְ חָסֶד וְאַל־יְהִי חוֹנֵן לִיתוֹמָיו: יְהִי־אַחֲרִיתוֹ לְהַכְרִית
13 בְּדוֹר אַחֵר יִמַּח שְׁמָם: יִזָּכֵר ׀ עֲוֹן אֲבֹתָיו אֶל־יְהוָה
טו וְחַטַּאת אִמּוֹ אַל־תִּמָּח: יִהְיוּ נֶגֶד־יְהוָה תָּמִיד וְיַכְרֵת
16 מֵאֶרֶץ זִכְרָם: יַעַן אֲשֶׁר ׀ לֹא־זָכַר עֲשׂוֹת חֶסֶד וַיִּרְדֹּף אִישׁ־
17 עָנִי וְאֶבְיוֹן וְנִכְאֵה לֵבָב לְמוֹתֵת: וַיֶּאֱהַב קְלָלָה וַתָּבוֹאֵהוּ
18 וְלֹא־חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ: וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה כְּמַדּוֹ

ותבא

קיח 7. ושבו קו .11 .v כ"א יובלו

3 וואך אויף, האַרפּע און פּיעדל! איך וועל אויפוועקן דעם מאָרגענ־
4 שטערן. איך וועל דיר לויבן אונטער די פעלקער, גאָט, און וועל דיר
5 ריהמען אונטער די נאַציאָנען. וואָרום דיין גנאדע איז העכער פאר'ן
6 הימל, ביז די וואָלקען איז דיין וואהרהייט. ערהויב זיך, גאָט, איבער
7 די הימלען, איבער דער גאַנצער וועלט—דיין עהרע. אום דיינע־געליעב־
טע זאָלען בעפרייט ווערען העלף מיט דיין רעכטע האַנד און ענטפער.
8 גאָט האָט הייליג פערשפּראָכען אין איך וועל זיך פרעהען, איך וועל צו־
טהיילען שכם, אויך דעם טהאל סכות מיט א מאָאָם צו מעסטען.
9 קוים געהערט צו מיר גלעד און מנשה איז מיינער, אפרים איז מיין
10 הויפּט־מאכט און יהודה — מיין געזעצגעבער, איז מואב מיין וואש־
טאָפּ, אויף אדום וואַרף איך מיין שוך און אויף פּלשת יובל איך.
11 וואר וועט מיר אריינברענגען אין די בעפעסטיגטע שטעדט? — דער
12 וואָם האָט מיר געפיהרט ביז אדום! האָסטו, גאָט, אונז פערלאָזען?
13 וועסטו ניט מיטגעהן מיט אונזערע ארמיען? דו גיב אונז הילף קעגען
14 פיינד — דעם מענישען'ס הילף איז נוצלאָז! מיט גאָט'ס הילף וועלען
מיר קריגע מאכען, ער וועט ציטרעטען אונזערע אונזערע בעדריקער.

קאַפּיטעל קט

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס געזאנגען. שווייג ניט מיין געריהמטער גאָט!
2 וואָרום דער פערברעכער און בעטריגער האָבען אויף מיר א מויל געעפענט
— זיי רעדען וועגען מיר פאלשע רייד.
3 מיט העסליכע רייד רינגלען זיי מיר ארום, זיי שטרייטען מיט מיר אָהן
א אורזאכע.
4 פאר מיין ליעבע און בעטען (פאר זיי) האסען זיי מיך.
5 זיי צאָהלען מיר מיט שלעכטס פאר גוטעס, מיט האָס — פאר מיין
ליעבע.
6 שטעל אָן צוליעב איהם א שלעכטען (ריכטער) וועו דער אנקלעגער וועט
שטעהן נעבען זיין רעכטע האַנד,
7 אום ער זאָל ארוים שולדיג וועו ער וועט געריכטעט ווערען, זיין בעטען
זאָל נוצלאָז בלייבען.
8 זיינע טעג זאָלען זיין ווייניג, זיין אמט זאָל אן אנדערער צונעהמען.
9 זיינע קינדער זאָלען יתומים בלייבען אוו זיין וויב אן אלמנה.
10 זיינע קינדער זאָלען אימער וואנדערן פון זייערע רואינען אוו בעטלען
אוו זוכען [ברויט].
11 דער אנלייהער זאָל צונעהמען אלץ וואָם ער האָט, פרעמדע זאָלען זיין
פארמעגען צוריובען.
12 קיינער זאָל איהם צויהען מיט פריינדליכקייט, קיינער זאָל קיין מיט־
ליידּ האָבען אויף זיינע יתומים.
13 זיין צוקונפט זאָל אָבגעשניטען ווערען — אין שפּעטערדיגען דור זאָל
זייער נאָמען ווי אויסגעמעקט זיין.
14 זאָגאר די זינד פון זיינע עלטערן זאָל דערמאָהנט ווערען פאר גאָט, עם
זאָל אויך ניט אויסגעמעקט ווערען זיין מוטער'ס זינד.
15 אימער זאָלען זיי זיין פאר גאָט ביז ער וועט אויסראָטען פון לאנד זייער
געדעכטנים
16 ווייל ער האָט ניט געדענקט פריינדליכע בעהאנדלונג, ער האָט טוידטליך
פערפאָלגט יעדען אונטערדריקטען, ארעמען אוו ניעדערגעשלאגענעם.
17 ער האָט געליעבט קללות, איז עם איהם אנגעקומען; ער האָט ניט פער־
לאנגט קיין ברכה, איז עם ווייט אוועק פון איהם.
18 ער האָט זיך בעקליידעט מיט קללות ווי א אנצוג, עם איז אריין אין איהם
ווי א וואסער, ווי א אויל אין זיינע ביינער.

וַתָּבֹא כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו: תִּהְיֶה־לּוֹ כְּבֶגֶד 19
יַעְטֶה וּלְמֵזַח תָּמִיד יַחְגְּרֶהָ: זֹאת | פְּעֻלַּת שָׂטָנִי מֵאֵת יְהוָה כ
וְהַדֹּבְרִים רָע עַל־נַפְשִׁי: וְאַתָּה | יְהוִה אֲדֹנָי עֲשֵׂה־אִתִּי 21
לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ הַצִּילֵנִי: כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי 22
וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי: כְּצֵל כְּנָטוֹתוֹ הָלַכְתִּי נִנְעַרְתִּי 23
כָּאַרְבֶּה: בִּרְכַּי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ מִשֶּׁמֶן: וַאֲנִי | 24 כה
הָיֵיתִי חֶרְפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי יָנִיעוּן רֹאשָׁם: עָזְרֵנִי יְהוָה 26
אֱלֹהָי הוֹשִׁיעֵנִי כְּחַסְדֶּךָ: וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹאת אַתָּה יְהוָה 27
עָשִׂיתָהּ: יְקַלְלוּ־הֵמָּה וְאַתָּה תְּבָרֵךְ קָמוּ | וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ 28
יִשְׂמָח: יִלְבְּשׁוּ שׂוֹטְנַי כְּלִמָּה וְיַעֲטוּ כַמְעִיל בָּשְׁתָּם: אוֹדֶה 29 כט
יְהוָה מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ: כִּי־יַעֲמֹד לִימִין 31
אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשֹּׁפְטֵי נַפְשׁוֹ:

קי Psal. CX.

לְדָוִד מִזְמוֹר נְאֻם יְהוָה | לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית א
אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ: מַטֵּה עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רְדֵה 2
בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ: עַמְּךָ נְדָבֹת בְּיוֹם חֵילֶךָ בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ 3
מֵרֶחֶם מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶךָ: נִשְׁבַּע יְהוָה | וְלֹא יִנָּחֵם 4
אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק: אֲדֹנָי עַל־ ה
יְמִינְךָ מָחַץ בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים: יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת 6
מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה: מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן 7
יָרִים רֹאשׁ:

קיא Psal. CXI.

הַלְלוּיָהּ | אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה: א
גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם: הוֹד־וְהָדָר 2 3
פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד: זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאֹתָיו חַנּוּן 4
וְרַחוּם יְהוָה: טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: כֹּחַ ה 6
מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֶת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי יָדָיו 7
אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו: סְמוּכִים לָעַד לָעוֹלָם 8

19 זאָל עס ביי איהם פארבלייבן אלס א קלייד איינצואוויקלען זיך, ווי מיט
20 א גארטל זאָל ער מיט איהר פארבונדען זיין. דאָס זאָל פון גאָט גע־
טהאָן ווערען צו מיינע פייגד און די וואָס רעדען אויף מיר שלעכטעס.
21 און דו, מעכטיגער גאָט, טהו מיט מיר צוליעב דיין נאָמען, רעטע מיר לויט
22 די גוטסקייט פון דיין גנאדע, וואָרום איך בין א אונטערדריקטער און
23 אָרעמער און מיין הארץ איז טוידט־קראַנק. איך וואר געטריבען ווי א
24 אויסגעצוינגענער שאטען, איך וואר פערייאגט ווי א היישעריק. מיינע
קניע בויגען זיך מיר פון פאסטען, דאָס זאָפט פון מיין פלייש איז פער־
25 צעהרט. דערצו בין איך נאָך צו שפּאָט ביי זיי — דערזעהען זיי
26 מיר שאקלען זיי מיט'ן קאָפּ. העלף מיר עוויגער גאָט מיינער, דיין הילף
27 זאָל זיין לויט דיין גנאדע. און זאָלען זיי וויסען אז דאָס איז דיין
28 האַנד — דו, גאָט, האָסט דאָס געטהאָן. זאָלען זיי שילטען, אָבער דו
בענש; זאָלען זיי זיך בעגען שטעלען און פערשעמט ווערען, אָבער דיין
29 קנעכט זאָל זיך פרעהען. זאָלען מיינע נעגנער בעקליידען זיך מיט
בעליידיגונג, ווי מיט א רעק זאָלען זיי אין שאנדע פערווייקלט זיין.
30 איך דאנק זעהר דעם עוויגען מיט מיין מויל, צווישען פיעל מענשען לויב
איך איהם;
31 וואָרום ער שטעהט דעם ארעמען ביי דער רעכטער האַנד צו העלפען איהם
פון פאראורטהיילער.

קאַפּיטעל קי

1 דוד'ס א געזאנג. גאָט זאָגט צו מיין הערען: זיץ ביי מיין רעכטע
האַנד, ביז איך וועל מאכען דיינע פיינד ווי א פוסבענקעל פאר דיינע פיס.
2 גאָט וועט אויסציהען דיין מעכטיגען שטעקען, פון ציון הערש איבער
3 דיינע פיינד. דיין פאָלק איז פרייוויליג אין **צייט** פון קריעג. מיט הייר־
ליגע פראַכט, פון עבוירען אן, פון **דיין פריהען יוגענד — דער טהוי פון**
דיין קינדערשען יוגענד —
4 האָט גאָט געשוואָרען (ער וועט זיין וואָרט ניט צוריקציהען) אז דו וועסט
אימער הערשער זיין. אויף מיין וואָרט, מיין גערעכטיגער קעניג!
5 גאָט איז ביי דיין רעכטע האַנד, אין איין טאָג פערוואונדעט ער קעניגע
מיט זיין צאָרן.
6 וועט ער ריכטען די פעלקער פילט ער אן דאָס גרויסע לאנד מיט קערפער
און צובראַכענע קעפּ.
7 ער (דער קעניג) וועט געהענדיג טרינקען פון טייך — דערפאר קען ער
שטאָלצירען.

קאַפּיטעל קיא

1 לויבט גאָט! איך דאנק גאָט מיט'ן גאנצען האַרצען אין פערזאמלונג
פון אויפריכטיגע און געמיינדען.
2 גאָט'ס טהאטען זיינען גרויסע, זיי זיינען נוציג אין אלע אנגעלעגענהייטען.
3 הערליך און פרעכטיג איז זיין טהאט; זיין גערעכטיגקייט בלייבט אויף
אימער,
4 אלס אן אנדייגקונג האָט ער געמאכט פאר זיינע וואונדער; גנאדיג און
בארמהערציג איז גאָט!
5 ער גיט שפייז די וואָס פירכטען איהם, ער נערענקט אימער זיין בונד.
6 וועגען זיינע מעכטיגע טהאטען האָט ער דערצעהלט זיין פאָלק, אום
אוועקצוגעבען זיי דעם בעזיץ פון פעלקער.
7 זיינע האַנד־ארבייט איז וואהרהייט און גערעכטיגקייט, אלע זיינע גע־
באָטען זיינען ריכטיג.
8 אימער און אייביג אונטערשטיצט, זיי זיינען געמאכט מיט וואהרהייט
און אויפריכטיגקייט.

9 עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר: פְּדוּת ׀ שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם
10 בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חָכְמָה ׀ יִרְאַת יְהוָה
שֵׂכֶל טוֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד:

קיב Psal. CXII.

א הַלְלוּיָהּ ׀ אַשְׁרֵי־אִישׁ יָרֵא אֶת־יְהוָה בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד:
2 3 גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ דּוֹר יְשָׁרִים יְבֹרָךְ: הוֹן־וָעֹשֶׁר
4 בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד: זָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים
ה חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק: טוֹב־אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו
6 בְּמִשְׁפָּט: כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט לְזֵכֶר עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק:
7 8 מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה: סָמוּךְ
9 לִבּוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו: פִּזַּר ׀ נָתַן לָאֶבְיוֹנִים
י צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד קַרְנוֹ תָּרוּם בְּכָבוֹד: רָשָׁע יִרְאֶה ׀
וְכָעַס שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמַס תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד:

קיג Psal. CXIII.

2 א הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: יְהִי שֵׁם
3 יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ
4 מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה: רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם ׀ יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם
ה 6 כְּבוֹדוֹ: מִי כַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי
7 לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים
8 9 אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבִי ׀
עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ:

קיד Psal. CXIV.

2 א בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה
3 יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן
4 יִסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן:
ה 6 מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים
7 תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי

ארץ

קי״ג .10 .v בכ״א וְנָעֹם

9 רעטונג האָט ער זיין פאָלק געשיקט, אויף אייביג האָט ער זיין בונד בעפוילן — הייליג און שרעקליך איז זיין נאָמען.
10 דער אנפאנג פון קלוגהייט איז גאָט׳ס־פארכטיגקייט, עס איז א גוטער פערשטאנד פאר אלע וואָס טהוען דאָס — זיין לויב עקזיסטירט אימער.

קאַפּיטעל קיב

1 לוּיבט גאָט ! וואוי איז דעם מאן וואָס פירכטעט גאָט און האָט גרוים
2 לוסט צו זיינע בעפעהלען. לאנד־העלדען וועלען זיינע קינדער זיין — די אָבשטאַמונג פון אויפריכטיגע וועלט אימער געבענשט.
3 פערמעגען און רייכטהום איז אין זיין הויז, זיין גערעכטיגקייט בלייבט
4 אויף אייביג. זאָגאר ווען עס איז פינסטער שיינט א ליכט פאר די אויפריכטיגע, דער וואָס איז גנאדיג, בארעמהערציג און פרום.
5 גוט איז דעם מענשען וואָס שענקט און אנטלייהט, ער ריכטעט איין זיינע זאבען לויט דאָס געזעץ.
6 ער וועט ניעמאלס וואנקען ; אלס אייביגער אנדענקונג בלייבט דער פרומער.
7 ער וועט זיך ניט שרעקען פאר א שלעכטע נאכריכט, זיין הארץ איז שטארק פערטרויט אין גאָט.
8 זיין הארץ איז געשטיצט — ער שרעקט זיך ניט, ביז ער זעהט ראכע אָן זיינע בעדריקערס.
9 ער האָט אויסגעבראכט און געגעבען ארעמע, זיין וואהלטהאט בלייבט אויף אייביג — מיט עהרע וועט זיין האָרן ערהויבען ווערען.
10 דער פארברעכער וועט זעהען און בייז ווערען, ער וועט קריצען מיט זיינע צייהן און צופלאָצט ווערען — דער פערלאָנג פון פערברעכערס וועט צו גרונד געהן.

קאַפּיטעל קיג

1 לוּיבט גאָט ! לוּיבט, גאָט׳ס קנעכט ; לוּיבט גאָט׳ס נאָמען.
2 זאָל גאָט׳ח נאָמען זיין געבענשט פון יעצט ביז אייביג.
3 פון זונען אויפגאנג ביז זיין אונטערגאנג וועלט געלויבט גאָט׳ס נאָמען.
4 גאָט איז הויך, איבער אלע פעלקער ; אויפ׳ן הימעל איז זיין עהרע.
5 ווער איז ווי אונזער עוויגער גאָט, וועלכער זיצט אין דער הויך ?
6 וועלכער קוקט אראָב אום צו זעהען דעם הימעל אזוי ווי די ערד ?
7 ער הויבט אויף פון שטויב אן ארעמען, פון מיסטהויפען ערהויבט ער דעם בעדירפטיגען.
8 אום אוועקצוזעצן איהם מיט אדעליגע, מיט די אדעליגע פון זיין פאָלק.
9 ער בעפעלקערט די קינדערלאָזע הויז — עס פרעהט זיך די מוטער מיט די קינדער. לוּיבט גאָט !

קאַפּיטעל קיד

1 וועז ישראל איז ארוים פון מצרים, יעקב׳ס הויז — פון א בארבארישע פאָלק,
2 איז יהודה געווארען זיין הייליגטהום, ישראל — זיינע רעגיערונגען.
3 דער ים האָט דאָס דערזעהען איז ער אנטלאָפען, דער ירדן האָט זיך א הינטער זערוקט ;
4 ווי וויעדערס האָבען די בערג געטאנצט, ווי יונגע שעפסלאָך — די בערגלאָך.
5 וואָס איז מיט דיר, ים, וואָס דו לויפסט ? וואָס פערוקסט זיך ירדן א הינטער ?
6 וואָרום, בערג, שפרינגט איהר ווי וויעדערס ? איהרע בערגלאָך — ווי יונגע שעפסלאָך ?
7 פאר דעם העררן ציטערט דאָס די ערד, פאר דעם גאָט פון יעקב —

אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ 8
לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

קטו Psal. CXV.

לֹא לָנוּ ׀ יְהוָה לֹא־לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ א
עַל־אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם: 2
וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף 3 4
וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם ה
וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: 6
יְדֵיהֶם ׀ וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ 7
בִּגְרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: 8
יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: בֵּית אַהֲרֹן 9
בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה 10 11
עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית 12
יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן: יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטַנִּים 13
עִם־הַגְּדֹלִים: יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: 14
בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם ט 16
לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם: לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ 17
וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה: וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־ 18
עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

קטז Psal. CXVI.

אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע ׀ יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה א 2
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי ׀ חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל 3
מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה 4
מַלְּטָה נַפְשִׁי: חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר ה 6
פְּתָאִים יְהוָה דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמְנוּחָיְכִי 7
כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי 8
מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת 9

החיים

קטז .6 .v כ״א פְּתָאִים ואי נחה

8 וועלכער מאכט א שטייניגען אָרט פאר א וואסער־טיך, דעם האַרטען גראַניט פאר וואסער־קוואלען.

קאפיטעל קטו

1 ניט צוליעב אונז, גאָט ; ניט צוליעב אונז ! נאָר דיין נאָמען גיעב עהרע, פאר דיין גנאדע, פאר דיין וואהרהייט.
2 פאר וואָם זאָלען זאָגען די פעלקער : „נו, וואו איז זייער גאָט" ?
3 וועו אונזער הימלישער גאָט טהוט אלץ וואָם ער וויל !
4 זייערע זילבערנע און גאָלדענע אָבגעטער זיינען האַנד־ארבייט פון א מענשען —
5 זיי האָבען א מויל און רעדען ניט, זיי האָבען אויגען און זעהען ניט ;
6 אויערען האָבען זיי און הערען ניט, א נאָז האָבען זיי און שמעקען ניט.
7 מיט זייערע הענד טאַפען זיי ניט, מיט זייערע פיס גיעהען זיי ניט און מיט זייער האַלז רעדען זיי ניט.
8 די וואָם מאכען זיי, און יעדער וואָם איז פערטרויט אויף זיי, זאָלען ווערען ווי זיי זיינען !
9 ישראל איז פערטרויט אויף דעם עוויגען — ער איז זייער הילף און פאנציר.
10 אהרן'ס הויז זיינען פערטרויט אויף גאָט — ער איז זייער הילף און פאנציר.
11 אלע גאָט'ס פאַרכטיגע זיינען פערטרויט אויף גאָט — ער איז זייער הילף און פאנציר.
12 דער עוויגער דענקט וועגען אונז און וועט בענשען — ער וועט בענשען דאָם הויז ישראל, ער וועט בענשען דאָם הויז אהרן ;
13 ער וועט בענשען די גאָט'ס־פאַרכטיגע, די קלייגע ווי די גרויסע.
14 גאָט וועט אייך פערמעהרען, אייך מיט אייערע קינדער ;
15 איהר זייט געבענשט פון גאָט וואָם האָט געמאכט הימל און ערד —
16 די הימלען זיינען גאָט'ס הימלען, אָבער די ערד האָט ער אוועקגענעבען די מענשען.
17 ניט די טיידטע לויבען גאָט, אויך ניט די אלע וועלכע זינקען אין שטומען גרוב ;
18 אָבער מיר — לאָמיר בענשען גאָט ! פון יעצט ביז אייביג לויבט גאָט !

קאפיטעל קטז

1 איך ליעב וועו גאָט הערט די שטימע פון מיין געבעט,
2 וועו ער בויגט זיין אויער צו מיר אין די טעג וואָם איך רוף איהם.
3 וועו עם האָבען מיר ארומגענומען געפעהרליכע וועהטאָגען און העלישע שמערצען האָבען מיר געטראָפען ; וועו אונגליק אָדער טרויער בעפאלען מיר.
4 רוף איך צו גאָט'ס נאָמען : אָה עוויגער, רעטע מיין זעעלע !
5 גאָט איז גנאדיג און גערעכט, אונזער גאָט איז מיטליידענד.
6 גאָט וואָם היט די אונפאַרזיכטיגע, העלפט מיר וועו איך בין ניעדערגעשלאָגען.
7 קעהר זיך, מיין זעעלע, צוריק צו דיין בערוהיגונג, וואַרום גאָט וועט דיר בעלוינען.
8 זינט דו האָסט בעפרייט מיין זעעלע פון טוידט, מיינע אויגען פון טרעהרין אוו מיין פוס פון פאלען
9 אוו איך געה ארום פאר גאָט אין די לענדער פון לעבען.

ל
11 חַדָּיִם: הָאֲמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי
12 בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב: מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי
13 עָלָי: כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא: נְדָרַי לַיהוָה
14 אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה
טו לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ
16 פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא:
17 נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת | בֵּית
19 יְהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָם הַלְלוּיָהּ:

קיז PSAL. CXVII.

קיז
א הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים: כִּי גָבַר
2 עָלֵינוּ | חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

קיח PSAL. CXVIII.

קיח
א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל
2 כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
3 יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: מִן־הַמֵּצַר
4 ה קָרָאתִי יָהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ: יְהוָה לִי לֹא אִירָא מַה־
6 7 יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי:
8 9 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת
י בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה
11 כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם:
12 סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם:
13 דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־
14 טו לִי לִישׁוּעָה: קוֹל | רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין
16 יְהוָה עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה
17 18 חָיִל: לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר
19 יִסְּרַנִּי יָהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־
כ בָם אודֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ:

אודך

קטז׳׳ו v. 19 קמץ בלא אסף קיח v. 5. 18 יָהּ הי׳ דגושה v. 10. 11 12 פתח בס׳׳ף

10 גלויב איך ווען מען זאגט : „איך בין זעהר געפֿלאגט" !
11 פריהער פלעג איך אונבעזוינט זאגען : „יעדער מענש לייגט" !
12 וואס קען איך גאט צוריקגעבען פאר זיין בעלוינען מיר ? !
13 איך הויב אויף דעם הילפֿ'ס בעכער און רוף אין גאט'ס נאמען.
14 איך בעצאהל צו גאט אלע מיינע פארשפרעכונגען אין געגענווארט פון
15 זיין גאנצע פאלק. עס איז טהייער ביי גאט דאס שטארבען פון זיינע
16 פרומע. איך בעט דיר גאט, ווארום איך בין דיין קנעכט, איך דיין
קנעכט דער זוהן פון דיין דינסט — דו האסט אבגעבונדען מיינע שטריק,
17 איך וועל צו דיר שעכטען א דאנק־אפפער, און וועל אימער רופען אין
18 גאט'ס נאמען. מיינע פערשפרעכונגען צו גאט וועל איך באצאהלען
אין געגענווארט פון זיין גאנצע פאלק,
19 אויף די הויפען פון גאט'ס הויז, אין ירושלים — לויבט גאט !

קאפיטעל קיז

1 לויבט דעם עווינען, אלע פעלקער ! ריהמט איהם, אלע נאציאנען !
2 ווארום זיין גנאדע צו אונז איז שטארק, און גאט איז אימער דער
זעלביגער. לויבט גאט !

קאפיטעל קיח

1 דאנקט גאט ווי געהעריג, ווארום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
2 זאל ישראל זאגען ווי אייביג זיין גנאדע איז ;
3 זאל דאם הויז פון אהרן זאגען ווי אייביג זיין גנאדע איז ;
4 זאלען נאר די גאט'ס־פארכטינע זאגען ווי אייביג זיין גנאדע איז.
5 פון אונטערדריקונג רוף איך צו גאט, ענטפערט מיר גאט, שאף מיר א
6 גערוימען ארט. וועז גאט איז מיט מיר, שרעק איך זיך ניט — וואס
קען מיר א מענש טהאן ? !
7 וועז גאט איז מיט מיינע העלפערס וועל איך ראבע זעהען אויף מיינע
פיינד.
8 בעסער פערטרויען אויף גאט איידער פערטרויען אויף א מענשען.
9 בעסער פערטרויען אויף גאט איידער פערטרויען אויף אדעליגע.
10 אלע פעלקער האבען מיר ארומגערינגעלט, אבער מיט גאט'ס נאמען וועל
איך זיי פערניכטען ;
11 רונד־ארום האבען זיי מיר ארומגערינגעלט, אבער מיט גאט'ס נאמען וועל
איך זיי פערניכטען.
12 וועז זיי האבען מיר ארומגערינגעלט ווי ביהנען, זיינען זיי פעריאגט ge־
וואָרען ווי פון ברענעדיגע דערנער — מיט גאט'ס נאמען וועל איך זיי
פערניכטען.
13 מען האט מיר געשטויסען אום איך זאל פאלען, אבער גאט האט מיר
געהאלפען.
14 גאט איז מיין מאכט און מיין געזאנג, ער איז צו מיר אימער אלם הילף
געווען.
15 א זינגענדיגע שטימע פון הילף איז אין די נעצעלטען פון די פרומע :
„גאט'ס רעכטע האנד שאפט שטארקייט !
16 גאט'ס רעכטע האנד איז אימער ערהויבען ; גאט'ס רעכטע האנד שאפט
שטארקייט" !
17 איך וועל ניט שטארבען ; איך וועל לעבען אום צו דערצעהלען גאט'ס
טהאטען.
18 גאט שטראפט מיר א מאל, אבער צום טוידט גיט ער מיר ניט איבער.
19 עפענט פאר מיר די טהויערען פון גערעכטיגקייט ! — איך וויל אריין
אין זיי און דאנקען גאט.
20 דיעזער גאט'ס טהויער איז נאר פאר פרומע ; זיי קענען אין איהם אריין.

21 אָרַרְתָּ זֵדִים שְׁגוּיִם הַנִּדָּחִים מִמִּצְוֹתֶיךָ׃
22 גַּל מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדְוֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃
23 גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃
24 גַּם עֵדְוֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי אַנְשֵׁי עֲצָתִי׃

קיח 25 ו מלע קיט 5 ו קמץ בלא אס׳׳פ 18 ו ־ ־ ־

21 איך דאנק דיר וואָם דו ביזט מיר אַלס הילף געווען נאָכדעם ווי דו האָסט
22 מיר געפייניגט. דער שטיין, וועלכען די בויערס האָבען פּראַכטעט
23 איז געוואָרען אַלס ווינקעלשטיין. פון גאָט איז דאָס געשעהען, דאָס
24 וואָס עס איז אונבענרייפליך פאר אונזערע אויגען. דעם טאָג האָט גאָט
25 געמאַכט, לאָמיר זיך פרעהען און פרעהליך זיין אין איהם. אָה גאָט,
26 העלף נאָר ! אָה גאָט, בענליק נאָר ! געבענשט איז דער וואָס קומט
מיט גאָט'ס נאָמען ; מיר האָבען אייך געבענשט פון גאָט'ס הויז.
27 דער אַלמעכטיגער גאָט וועט אונז ערלייכטען, בינד צו דעם פעסט־אָפּפער
28 מיט שטריק צו די ווינקלען פון מזבח. דו ביזט מיין גאָט — דיר וועל
איך דאנקען ; דו ביזט מיין גאָט — דיר וועל איך ערהויבען.
29 דאנקט גאָט ווי נעהעריג, וואָרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.

קאָפּיטעל קיט

1 וואויל איז די וועלכע האָבען א ריכטיגען וועג — וואָס נעהען אין גאָט'ס
2 לעהרע. וואויל איז די וועלכע בעאָבאכטען זיינע וואַרנונגען און זוכען
3 איהם מיט'ן גאַנצען הארצען. יענע וועלען שוין קיין אונרעכט טהאָן,
4 וועלכע נעהן אין זיינע וועגען. דו האָסט פארזאָגט מען זאָל זעהר
5 היטען דיינע בעפעהלען, וויניש איך זיך אַז מיינע וועגען זאָלען ציעלען
6 צו היטען דיינע נעזעצען. איך וועל ניעמאָלס פערשעמט וועהרען
קוקענדיג אויף אַלע דיינע בעפעהלען.
7 איך דאנק דיר מיט האַרצליכע אויפריכטינקייט לעהרנענדיג דיינע נע־
רעכטע ריכטונגען.
8 איך וועל זעהר היטען דיינע נעזעצען און דו זאָלסט מיר ניט פאַרלאָזען.
9 מיט וואָס קען א יונגער מאַן א ריכטיגע אויפפיהרונג האָבען ? מיט
ריכטיג היטען דיינע וואָרטער.
10 מיט'ן גאַנצען הארצען בעט איך דיר : „מאַך מיר ניט אָבוויייכען פון
דיינע בעפעהלען".
11 אין מיין הארצען בעהאַלט איך דיינע וואָרטער, אום איך זאָל צו דיר
ניט זינדיגען.
12 דו, געבענשטער גאָט, ערקעלעהר מיר דיינע נעזעצען.
13 מיט מיינע ליפּען האָב איך דערצעהלט וועגען אַלע רעכטע פון דיין מויל.
14 מיט דעם ארט און ווייזע פון דיינע וואַרנונגען פרעה איך זיך ווי מיט
א גאַנצען פערמעגען.
15 רעדענדיג וועגען דיינע בעפעהלען בעקוק איך דיינע וועגען.
16 וועל איך בין בעשעפטיגט מיט דיינע נעזעצען פאַרגעס איך ניט דיינע
רייד.
17 בעלוין דיין קנעכט, קוים וועל איך לעבען וועל איך אָבהיטען דיינע רייד.
18 עפען מיינע אויגען אום איך זאָל זעהען די וואונדער פון דיין תורה.
19 זאָגאר אין דאָס לאַנד וואו איך בין א פרעמדער, פערבאַרג ניט דיינע בע־
פעהלען פון מיר.
20 שטענדיג איז מיין זעעלע צובראָכען פון פערלאַנג נאָך דיינע רעכטע.
21 דו האָסט פאַרווירפע געמאַכט די שטאָלצע, פערשאָלטען זיינען די וואָס
וויכען אָב פון דיינע בעפעהלען.
22 נעהם אַראָב פון מיר לאַסטער און שאַנד, וואָרום איך בעאָבאכט דיינע
וואַרנונגען.
23 זאָגאר ווען עס זיינען נעזעסען פירשטען און נערעדט וועגען מיר, איז
דיין קנעכט בעשעפטיגט געווען מיט דיינע נעזעצען.
24 דיינע וואַרנונגען זיינען אויך מיין צייט פערברענג, מיינע ראטהגעבער.
25 מיין זעעלע איז צו דער ערד באַהעפט, האַלט מיר ביין לעבען ווי דו האָסט
פערשפּראָכען.

26 חַוֵּנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דְּרָכַי סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃
27 דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ׃
28 נָמְגָה נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דֶּרֶךְ־שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי
29 ל וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי׃ דֶּרֶךְ אֱמוּנָה בָּחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי׃
31 דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֹתֶיךָ יְהוָה אַל־תְּבִישֵׁנִי׃ דֶּרֶךְ־מִצְוֹתֶיךָ אָרוּץ
32 כִּי תַרְחִיב לִבִּי׃ הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ וְאֶצְּרֶנָּה
33 עֲקֵב׃ הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ וְאִשְׁמְרֶנָּה בְכָל־לֵב׃
34 לה הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֹתֶיךָ כִּי־בוֹ חָפָצְתִּי׃ הַט־לִבִּי אֶל־
36 עֵדְוֹתֶיךָ וְאַל אֶל־בָּצַע׃ הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא בִּדְרָכֶךָ
37 חַיֵּנִי׃ הָקֵם לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ׃ הַעֲבֵר
38 מ חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים׃ הִנֵּה תָאַבְתִּי
39 לְפִקּוּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי׃ וְיָבֹאנִי חַסְדֶּךָ יְהוָה
41 תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ׃ וְאֶעֱנֶה חֹרְפִי דָבָר כִּי־בָטַחְתִּי
42 בִּדְבָרֶךָ׃ וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי דְבַר־אֱמֶת עַד־מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ
43 יִחָלְתִּי׃ וְאֶשְׁמְרָה תוֹרָתְךָ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְאֶתְהַלְּכָה
44 מה בָּרְחָבָה כִּי פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃ וַאֲדַבְּרָה בְעֵדְתֶיךָ נֶגֶד
46 מְלָכִים וְלֹא אֵבוֹשׁ׃ וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי׃
47 וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל־מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְאָשִׂיחָה בְחֻקֶּיךָ׃
48 49 נ זְכָר־דָּבָר לְעַבְדֶּךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי׃ זֹאת נֶחָמָתִי
51 בְעָנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃ זֵדִים הֱלִיצֻנִי עַד־מְאֹד מִתּוֹרָתְךָ
52 לֹא נָטִיתִי׃ זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם ו יְהוָה וָאֶתְנֶחָם׃
53 54 זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי תוֹרָתֶךָ׃ זְמִרוֹת הָיוּ־לִי
נה חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי׃ זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה וָאֶשְׁמְרָה
56 57 תּוֹרָתֶךָ׃ זֹאת הָיְתָה־לִּי כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ חֶלְקִי
58 יְהוָה אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ׃ חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל־לֵב
59 חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ׃ חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־
ס 61 עֵדְוֹתֶיךָ׃ חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ׃ חֶבְלֵי
62 רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם

ק״ש .33 v. הצ׳ בח״ק

26 איך האָב דערצעהלט וועגען מיינע וועגען און דו האָסט מיר געענטפערט,
27 לעהרען מיר דיינע געזעצען. ערקלעהר מיר דעם וועג פון דיינע בע־
28 פעהלען, איך וועל רעדען וועגען דיינע וואונדער. מיין זעעלע איז צורו־
29 נען פון טרויער, האַלט מיר אויף לויט דיין פערשפרעכען. נעהם פון מיר
30 צו דעם פאַלשען וועג, בעשענק מיר מיט דיין תורה. אימער האָב איך
דעם ריכטיגען וועג אויסגעוועהלט וועז איך האָב זיך דיינע רעכטע פאַר־
31 געשטעלט. איך האַלט זיך, גאָט, אן דיינע וואהרנונגען, מאַך מיר ניט צו
32 שאַנדע. איך וועל לויפען אין וועג פון דיינע בעפעהלען וועז דו וועסט
33 בריית מאַכען מיין הארץ. ערקלעהר מיר גאָט, דעם וועג פון דיינע גע־
34 זעצען וועל איך איהם בעאַכטען אויף יעדער טריט. גיעב מיר צו
פערשטעהן וועל איך היטען דיין תורה, איך וועל איהר אָבהיטען מיט'ן
35 גאַנצען הארצען. פיהר מיר אויפ'ן שטעג פון דיינע בעפעהלען, וואהרום
36 איך שטרעב נאַך איהם. וועגד מיין הארץ צו דיינע וואהרנונגען אָבער
37 ניט צו געלט פערדיענסט. וועגד אָב מיינע אויגען פון זעהן פאַלש, לאָז
38 מיר לעבען אין דיינע וועגען. ערפיל דיין פערשפרעכען צו דיין קנעכט,
39 ווי עם פאַסט פאַר דיין פירכטליכקייט. נעהם אַראָב די שאַנדע פאַר
40 וועלכע איך שרעק זיך לויט דיינע גוטע ריכטונגען. איך שטרעב דאַך
41 נאַך דיינע בעפעהלען, לאָז מיר לעבען אין דיין גערעכטיגקייט. זאָלען
דיינע ננאַדען, א גאָט, קומען צו מיר, דיין הילפע לויט דיין פערשפרעכען.
42 אום איך זאָל קענען א וואָרט ענטפערען מיינע לעסטערער, וואהרום איך
43 טרוי אויף דיינע וועהרטער. נעהם ניט ארוים פון מיין מויל דעם זעהר
44 ריכטיגען וואהרט, וואהרום אויף דיינע רעכטע האָף איך, איך וועל אימער
45 היטען דיין תורה — אייביג לאַנג, איך וועל גאהן אין נערוימיגקייט,
46 ווייל איך שטרעב צו דיינע בעפעהלען. איך וועל רעדען וועגען דיינע
47 וואהרנונגען אין געגענווארט פון קעניגע און ניט שעהמען זיך. איך וועל
48 זיך אימער בעשעפטיגען מיט דיינע בעפעהלען וועלכע איך ליעב. איך
וועל אויסשטרעקען מיינע הענד צו דיינע בעפעהלען, וועלכע איך ליעב,
49 און וועל רעדען ווייגען דיינע געזעצען. געדענק צו דיין קנעכט דאָם
50 וואהרט, אויף וועלכען דו האָסט מיר געלאָזען וואהרטען. דאָם איז מיין
טרייסט וועז איך בין אונטערדריקט, וואָם דיין וואהרט בעלעבט מיר.
51 די גאָטלאָזע האָבען פון מיר זעהר געלאַכט, איך האָב אָבער ניט אָבגע־
52 טראָטען פון דיין תורה. איך האָב זיך דערמאָהנט, גאָט, אן דיינע
געזעצען פון א מאָל און האָב זיך געטרייסט.
53 א שוידער נעהמט מיר אן פון די פערברעכערס וועלכע פערלאָזען דיין
תורה.
54 א געזאַנג זיינען ביי מיר דיינע געזעצען אין די הייזער וואו איך וואוין.
55 איך דערמאָהן יעדער נאַכט דיין נאָמען, גאָט, און היט דיין תורה.
56 דאָם איז מיר אלץ געווען וווייל איך האָב בעאַכטעט דיינע בעפעהלען.
57 א גאָט ! איך האָב בעשלאָסען אז מיין טהייל איז צו היטען דיינע וואר־
טער.
58 מיט'ן גאַנצען הארצען האָב איך דיר געבעטען : „בעגנאדיג מיר לויט
דיין פערשפרעכען".
59 איך האָב בעטראַכט מיינע וועגען און צוריקגעקעהרט מיינע פים צו דיינע
וואהרנונגען.
60 איך האָב זיך געהיילט צו היטען דיינע בעפעהלען, ניעמאַלס אָבגעלעגט.
61 באַנדעם פערברעכער האָבען מיר ארומגערינגעלט, אָבער דיין תורה האָב
איך ניט פאַרגעסען.
62 האַלבע נאַכט שטעה איך אויף דאַנקען דיר פון דיינע ריכטיגע אורטהיי־
לען.

63 לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ חָבֵר אֲנִי לְכָל־אֲשֶׁר
64 יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי פִקּוּדֶיךָ׃ חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ
חָקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃ טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כִּדְבָרֶךָ׃ סה
66 טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃ טֶרֶם
67 אֶעֱנֶה אֲנִי שֹׁגֵג וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃ טוֹב־אַתָּה
68 וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי בְכָל־
69 לֵב ו אֶצֹּר פִּקּוּדֶיךָ׃ טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם אֲנִי תּוֹרָתְךָ ע
71 שִׁעֲשָׁעְתִּי׃ טוֹב־לִי כִּי־עֻנֵּיתִי לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃ טוֹב־
72 לִי תּוֹרַת־פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃ יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי
73 הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ׃ יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי
74 לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה עה
76 עִנִּיתָנִי׃ יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ׃ יְבֹאוּנִי
77 רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי־תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר
78 עִוְּתוּנִי אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקֻּדֶיךָ׃ יָשׁוּבוּ לִי יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעוּ עֵדֹתֶיךָ׃ פ
79 יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ׃ כָּלְתָה כ
81 לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ
82 לֵאמֹר מָתַי תְּנַחֲמֵנִי׃ כִּי־הָיִיתִי כְנֹאד בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ לֹא
83 שָׁכָחְתִּי׃ כַּמָּה־יְמֵי־עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט׃
84 כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ׃ כָּל־מִצְוֹתֶיךָ פה
86 אֱמוּנָה שֶׁקֶר רָדְפוּנִי עָזְרֵנִי׃ כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ וַאֲנִי
87 לֹא־עָזַבְתִּי פִקֻּדֶיךָ׃ כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ׃
88 לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָיִם׃ לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ צ
89 כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד׃ לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם כִּי הַכֹּל
91 עֲבָדֶיךָ׃ לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי׃ לְעוֹלָם
92 93 לֹא־אֶשְׁכַּח פִּקֻּדֶיךָ כִּי־בָם חִיִּיתָנִי׃ לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי
94 פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃ לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי עֵדֹתֶיךָ אֶתְבּוֹנָן׃ צה
96 לְכָל־תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד׃ מָה־ מ
97

אהבתי

68. ץ שוא באתנח. 79. ץ ויתיו קרי

63 איך בין בעפריינדעט מיט אלע וואס פירכטען דיר און וואס היטען דיינע
64 בעפעהלען. מיט דיין גנאדע, גאט, איז פול דאס לאנד, לעהרען מיר
65 דיינע געזעצען. גוטס האסטו, גאט, געטהאן מיט דיין קנעכט לויט דיין
66 פערשפרעכען. א גוטען נעשמאק און אנערקענונג לעהרען מיר, וואהרונ
67 איך גלויב אין דיינע בעפעהלען. איידער איך האב געלייטען פלעג איך
68 מאכען א פערזעהונג, אבער יעצט היט איך דיין וואהרט. גוט ביזטו און
69 טהוסט גוטעס, לעהרען מיר דיינע געזעצען. די גאטלאזע האבען אויף
מיר אויסגעטראכט ליגענס, אבער איך בעאבאכטע דיינע געזעצען מיט'ן
70 גאנצען הארצען. זייער הארץ איז געפיהלללאז ווי פעטס, איך אבער בין
71 בעשעפטינט מיט דיין תורה. איך נעהם אן פאר גוט וואן איך וואר גע־
72 פייניגט אום צו לעהרנען דיינע געזעצען. די לעהרע פון דיין מויל איז
73 ביי מיר בעסער פאר טויזענדער אין גאלד אדער זילבער. דיינע הענד
האבען מיר בעשאפען און צו א שטאנד געבראכט, גיעב מיר צו פערשטעהן
74 ווי איך זאל לעהרנען דיינע בעפעהלען. וואן עס זעהען מיר די וואס
פירכטען דיר, פרעהען זיי זיך; וויל איך האף אויף דיין וואהרט.
75 איך וויים, גאט, אז דיין אורטהיל איז ריכטיג; איך גלויב זאגאר וואן
76 דו פיינינגסט מיר. זאל דיין גנאדע זיין צו טרייסטען מיר, לויט דיין
77 פערשפרעכען צו דיין קנעכט. זאל אויף מיר קומען דיין מיטלייד און
78 איך זאל לעבען, וואהרם נאר דיין תורה איז מיין בעשעפטינונג. זאלען
פארשעהמט וואהרען די פארברעכער וואלכע האבען מיר אונשולדינערהייד
79 געערגערט—איך וועל אימער רעדען וואנען דיינע געזעצען. צו מיר וואנ־
לען קומען די וואס פירכטען דיר און וואס פערשטעהען דיינע וואהרנונגען.
80 מיין הארץ וועט אין גאנצען איבערגענעבען זיין צו דיינע געזעצען, אום
81 איך זאל ניט פערשעהמט וואהרען. מיין זעעלע שמאכטעט נאך דיין
82 הילף, נאך דיין וואהרט האף איך. מיינע אויגען קוקען אוים נאך דיין
83 וואהרט, ד. ה. וואן וואסטו מיר טרייסטען? זאגאר וואן איך בין
געווען (איינגעפראסט) ווי דאמפף אין א לאנעל, האב איך דיינע געזעצען
84 ניט פארגעסען. ווי לאנג וועט דיין קנעכט לעבען? וואן וואסטו פארטיג
85 מאכען דעם אורטהיל פון מיינע פערפאלגער? די גאטלאזע האבען
פאר מיר גריבער געגראבען, די וואלכע האנדלען ניט לויט דיין תורה.
86 אלע בעפעהלען דיינע זיינען ריכטיג; העלף מיר פון די וואלכע פער־
87 פאלגען מיר אונשולדיגערהייד. זיי האבען מיר שיעור ניט אומגע־
בראכט אין לאנד, איך האב אבער ניט פארלאזען דיינע בעפעהלען.
88 לויט דיין גנאדע לאז מיר לעבען, אום איך זאל אבהיטען די וואהרנונגען
89 פון דיין מויל. דיין וואהרט, הימלישער גאט, עקזיסטירט אימער.
90 דיין דויערהאפטיגקייט איז אויף דורי־דורות, זינט דו האסט פעסט גע־
מאכט די ערד אז זי זאל קענען שטעהען.
91 אין דיין אינארדנונג זיינען זיי (הימעל און ערד) פערבליבען ביז היינט,
ווי אלע קנעכט דיינע.
92 וואן ניט דיין תורה וואלט מיר ערפרעהען, וואלט איך שוין לאנג פער־
לארען געוואארען אין ארמוטה.
93 איך וועל נימאלס פארגעסען דיינע בעפעהלען, וואהרם מיט זיי האסטו
מיר בעלעבט.
94 איך געהער צו דיר! העלף מיר וויל איך זוך דיינע געזעצען.
95 די פערברעכער האבען זיך געציעלט אויף מיר, אונטערצוברענגען מיר;
איך האב אבער בעטראכט דיינע וואהרנונגען.
96 איך האב גזעהען אז יעדער פערלאנג האט א ענדע, אבער דיין בעפעהל
איז ענדלאז.
97 וווי ליעב איז דיין תורה! אימער איז זי מיין נעשפרעך!

98 אֹתַבְתִּי תּוֹרָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי: מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי
99 מִצְוֹתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי: מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי
ק עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִי: מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי:
101 מִכָּל־אֹרַח רָע כָּלֵאתִי רַגְלָי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ:
102 103 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִּי כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי: מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי
104 אִמְרָתֶךָ מִדְּבַשׁ לְפִי: מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי
קא כָּל־אֹרַח שָׁקֶר: נֵר־לְרַגְלִי דְבָרֶךָ וְאוֹר לִנְתִיבָתִי:
106 107 נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: נָעֱנֵיתִי עַד־
108 מְאֹד יְהוָה חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ: נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא יְהוָה
109 וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי: נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי:
קי
111 נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי: נָחַלְתִּי עֵדְוֹתֶיךָ
112 לְעוֹלָם כִּי־שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה: נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ
113 לְעוֹלָם עֵקֶב: סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהֵבְתִּי:
114 קטו סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי: סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים
116 וְאֶצְּרָה מִצְוֹת אֱלֹהָי: סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה וְאַל־
117 תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי: סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד:
118 119 סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ כִּי־שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם: סִיגִים
קכ הִשְׁבַּתָּ כָּל־רִשְׁעֵי־אֶרֶץ לָכֵן אָהַבְתִּי עֵדְוֹתֶיךָ: סָמַר
121 מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי: עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט
122 וָצֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵנִי לְעֹשְׁקָי: עֲרַב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־יַעַשְׁקֻנִי
123 זֵדִים: עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ: עֲשֵׂה עִם־
124 קכה עַבְדְּךָ כְּחַסְדֶּךָ וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי: עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי וְאֵדְעָה
126 127 עֵדְוֹתֶיךָ: עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הֵפֵרוּ תוֹרָתֶךָ: עַל־כֵּן
128 אָהַבְתִּי מִצְוֹתֶךָ מִזָּהָב וּמִפָּז: עַל־כֵּן | כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל
129 יִשָּׁרְתִּי כָּל־אֹרַח שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי: פְּלָאוֹת עֵדְוֹתֶיךָ
קל עַל־כֵּן נָצְרָתַם נַפְשִׁי: פֵּתַח־דְּבָרֶיךָ יָאִיר מֵבִין פְּתָיִים:
131 132 פִּי פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ יָאָבְתִּי: פְּנֵה־אֵלַי

(חנני

v. 99. פתח באתנח

98 דיינע בעפעהלע מאכען מיר קלויגער פון מיינע פיינד; אימער איז זי מיט
99 מיר. פון אלע מיינע לעהרערס בין איך צום פערשטאנד געקומען אז מיין
100 רייד‌ען דארף זיין נאר וועגען דיינע וואהרנונגען. איך בין פערשטענדיגער
101 פאר די עלטסטע וען איך היט אב דיינע בעפעהלען. פון יעדער שלעכ־
טען וועג האבען מיינע פים געווייכט, אום איך זאל קענען היטען דיין
102 וואהרט. פון דיינע רעכטע האב איך ניט אבגעקאהרט, לויט ווי דו
103 האסט מיר געלעהרענט. דיין וואהרט איז אנגענעהם מיין גומען מעהר
104 אלס האניג צו מיין מויל. פון דיינע בעפעהלע ווער איך פערנינפטיג,
105 דארום האס איך יעדער פאלשען וועג. דיין וואהרט איז א ליכט פאר
106 מיין יעדער טריט, א בעלייכטונג פאר מיין שטעג. איך האב געשוואָ־
רען צו היטען דיינע גערעכטיגע רעכטע, און איך וועל דאס ערפילען.
107 איך בין זעהר געדריקט; האלט מיר ביין לעבען, א גאט, לויט דיין פער־
108 שפרעכען. זאל דיר אנגענעהם זיין, גאט, מיין מינדליכער אפפער און
109 לעהרען מיר דיינע רעכטע. מיין לעבען איז אימער אין געפאהר און דיין
110 תורה פארגעס איך ניט. די פערברעכערס האבען מיר אונטערגעלעגט
א נעץ און איך האב ניט איבערגעטראטען פון דיינע בעפעהלען.
111 אלס ערב־גוט האב איך אימער געהאלטען דיינע וואהרנונגען, וויל זיי
112 זיינען די פרייד פון מיין הארצען. אימער האב איך געניגט מיין הארץ
113 צו טהאן אין יעדער טריט דיינע געזעצען. צוויייזיטגקייט האס איך,
114 אבער דיין תורה ליעב איך. דו ביזט מיין פערבארגענעס און מיין שוץ,
115 איך האף צו דיין וואהרט. וויייכט פון מיר, פערברעכערס! איך וויל
116 אבהיטען מיין גאט'ס בעפעהלען. שטיץ מיר לויט דיין פערשפרעכען,
אום איך זאל לעבען; לאז מיר ניט פארשעמט ווערען פון האפנונג.
117 אונטערשטיץ מיר אום איך זאל געהאלפען ווערען, און אימער בעשעפ־
118 טיגען זיך מיט דיין תורה. דו האסט צוטראטען אלע די וועלכע ווייכען
119 פון דיינע געזעצען, נוצלאז איז זייער פאלשקייט. ווי אבפאל שאפסטו
אב אלע שלעכטע פון לאנד, דערפאר ליעב איך דיינע וואהרנונגען.
120 אויס שרעק פאר דיר שוידערט מיר מיין לייב; איך בין אויך אין שרעק
פאר דיין אורטהייל.
121 איך האב געטהאן רעכט און גערעכטיגקייט, לאז מיר ניט איבער ביי
מיינע רויבערס.
122 מאך זיכער דיין קנעכט אין גוטעם, אום די גאטלאזע זאלען מיר ניט
קענען רויבען.
123 מיינע אויגען קוקען אויס צו דיין הילף און צו דיין ריכטיגען וואָרט.
124 טהו מיט דיין קנעכט לויט דיין גנאדע און לעהרען מיר דיינע געזעצען.
125 דיין קנעכט בין איך בעלעהר מיר, אום איך זאל פערשטעהן דיינע וואר־
נונגען.
126 עם איז א צייט פון טהעטיגקייט פאר גאט — זיי האבען געבראכען
דיין תורה.
127 איך ליעב ריכטיג דיינע בעפעהלען, מעהר אלס די בעסטע גאלד.
128 דארום איז מיין גאנצער אויסקוק אויף אלע געזעצען — יעדער פאל־
שען וועג האס איך.
129 וואונדערפאל זיינען דיינע וואהרנונגען דערפאר היט זיי אב מיין זעעלע.
130 דער אנפאנג פון דיינע רייד מאכט ליכטיג, ער מאכט פערשטענדיג די
נארען.
131 מיין מויל האב איך בראיט געעפענט און איך שלינג, וואהרם איך שטרעב
צו דיינע בעפעהלען.
132 וועגדע זיך צו מיר און ר'שענק מיר, ווי עם פאסט פאר די וואס ליעבען
דיין נאמען.

133 וְחָנֵּנִי כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ וְאַל־
134 תַּשְׁלֶט־בִּי כָל־אָוֶן׃ פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה פִקּוּדֶיךָ׃
קלה 136 פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי אֶת־חֻקֶּיךָ׃ פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ
137 עֵינָי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃ צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר
138 139 מִשְׁפָּטֶיךָ׃ צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃ צִמְּתַתְנִי
קמ קִנְאָתִי כִּי־שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ צָרָי׃ צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד
141 וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ׃ צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
142 143 צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃ צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי
144 מִצְוֹתֶיךָ שַׁעֲשָׁעָי׃ צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃
קמה 146 קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה׃ קְרָאתִיךָ
147 הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ׃ קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה
148 לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ בְּאִמְרָתֶךָ׃
149 קג קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ חַיֵּנִי׃ קָרְבוּ רֹדְפֵי
151 זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃ קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־מִצְוֹתֶיךָ
152 אֱמֶת׃ קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃
153 154 רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ רִיבָה רִיבִי
קנה וּגְאָלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃ רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶּיךָ
156 157 לֹא דָרָשׁוּ׃ רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי׃ רַבִּים
158 רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדוֹתֶיךָ לֹא נָטִיתִי׃ רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה
159 אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמָרוּ׃ רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי
קס יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי׃ רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־
161 מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ׃ שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרֶיךָ פָּחַד
162 163 לִבִּי׃ שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ שֶׁקֶר
164 שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ
קסה עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ
166 167 מִכְשׁוֹל׃ שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי׃ שָׁמְרָה
168 נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃ שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ כִּי

כל־

? יחד v. 147. 161.

133 בעפעסטיג מיינע טריט מיט דיין וואָרט, אום קיין אונרעכט זאָל מיר ניט
134 איבערוועלטיגען. בעפרייַ מיר פון מענשען וואָס רויבען, אום איך זאָל
135 קענען היטען דייַנע בעפעהלען. מאַך לייַכטען דיין נעזיכט צו דיין
136 קנעכט און לעהרען מיר דייַנע נעזעצען. טייכען וואסער האָבען אויס־
געגאָסען מיינע אויגען אויבער די וועלכע היטען ניט דיין תורה.
137 אימער ביזטו, גאָט, גערעכט; אויך דיין אורטהייל איז ריכטיג.
138 אלעס וואָס דו האָסט בעפאָלען איז ריכטיג, אויך דייַנע וואַרנונגען זיי־
139 נען זעהר דויערהאפטיג. מיין אויפרעגונג אויף מיינע בעדריקער
ווייל־כע האָבען פארגעסען דייַנע ווערטער האָט מיר פערניכטעט.
140 דיין וואָרט איז זעהר געלייטערט, און דיין קנעכט ליעבט עס.
141 אָבווואָהל איך בין יונג און פעראכטעט, אָבער דייַנע בעפעהלען פארגעס
142 איך ניט. דיין גערעכטיגקייט איז אימער ריכטיג און דיין תורה —
143 וואהרהייט. וועו עס טרעפט מיר נויטה און בעדריקונג זיינען דייַנע
144 בעפעהלען מיין פרייַד. דייַנע וואַרנונגען זיינען אימער ריכטיג, בע־
145 לעהר מיר אום איך זאָל לעבען. איך רוף מיט'ן גאַנצען הארצען:
146 „ענטפער מיר, גאָט! איך וועל היטען דייַנע געזעצען". איך האָב צו
דיר גערופען: „העלף מיר, און איך וועל היטען דייַנע וואַרנונגען".
147 איך שטעה אויף פריה, אז עס איז נאָך טונקעל, און בעט; צו דייַנע
148 ווערטער האָף איך. מיינע אויגען עפענען זיך פריה, אין די נאַכט־
149 טהייל־ען, אום צו רעידען וועגען דייַנע געזעצען. הער מיין שטימע,
גאָט, לויט דיין גנאדע; נאָך דייַנע רעכטע, האַלט מיר ביי מיין לעבען.
150 עס שטרייטען (מיט מיר) די וועלכע לויפען נאָך בעטרוג און זיינען
151 ווייט פון דיין תורה. דו, גאָט, ביזט נאָהענט און אַלע דייַנע בעפעה־
152 לען זיינען וואהרהייט. פון לאַנג קען איך דייַנע וואַרנונגען, וועלכע
153 דו האָסט אויף אייביג געגרינדעט. בעטראכט מיין בעדריקונג און
154 בעפרייַ מיר; וואָרום דיין תורה פארגעס איך ניט. שטרייט מיט
מיין שטרייטער און בעפרייַ מיר; צוליעב דיין וואָרט בעלעב מיר.
155 די הילף איז ווייט פון די פערברעכער, ווייל זיי אָכטען ניט דייַנע ג־
156 זעצען. דייַנע מיטלייד, גאָט, זיינען גרויס; לאַז מיר לעבען לויט
157 דייַנע רעכטע. מיינע פערפאָלגער און בעדריקער זיינען פיעל,
אָבער איך האָב ניט אָבגעווייכט פון דייַנע וואַרנונגען.
158 וועו איך דערזעה טרייַלאָזע וועו איך אויפגערעגט פאר וואָס זיי היטען
ניט דיין וואָרט.
159 זעה, גאָט, ווי איך ליעב דייַנע בעפעהלען; לאַז מיר לעבען לויט דיין
גנאדע.
160 דיין ערהאבענער וואָרט איז ריכטיג, אייביג איז יעדער ריכטיגער אור־
טהייל דייַנער.
161 וועו פירשטען האָבען מיר פערפאָלגט אָהן א אורזאכע האָט זיך מיין
הארץ געשראָקען פאר דייַנע רייד.
162 איך בין פרעהליך מיט דייַנע רייד ווי דער וואָס געפינט א גרויסען רויב.
163 לייגען האס איך אוו פעראונווירדיג, דיין תורה אָבער ליעב איך.
164 זיעבען מאל א טאג לויב איך דיר פאר דיינע ריכטיגע אורטהייל־ען.
165 פיעל פריעדען צו די וועלכע ליעבען דיין תורה, זיי האָבען קיין שטרויכ־
לונג.
166 איך האָב אימער געהאָפט צו דיין הילף, גאָט, וועו איך האָב געטהאָן
דייַנע בעפעהלען.
167 מיין זעעלע האָט אָבגעהיט דייַנע וואַרנונגען אוו איך ליעב זיי זעהר.
168 איך האָב אָבגעהיט דייַנע בעפעהלען אוו וואַרנונגען, וואָרום אַלע מיינע
וועגען זיינען דיר בעוואוסט.

169 כָּל־דִּבְרֵי נִגְדֶּךָ׃ תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כְּדִבְרְךָ
קנ
171 הֲבִינֵנִי׃ תָּבוֹא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי׃ תַּבַּעְנָה
172 שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ כִּי
173 כָל־מִצְוֹתֶיךָ צֶדֶק׃ תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי׃
174
קעה תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשָׁעָי׃ תְּחִי־נַפְשִׁי
176 וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטְךָ יַעְזְרֵנִי׃ תָּעִיתִי כְּשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ
עַבְדֶּךָ כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

קכ Psal. CXX.

2 א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל־יְהוָה בַּצַּרָתָה לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃ יְהוָה
3 הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלְּשׁוֹן רְמִיָּה׃ מַה־יִּתֶּן לָךְ
4 וּמַה־יֹּסִיף לָךְ לְשׁוֹן רְמִיָּה׃ חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי
ה רְתָמִים׃ אוֹיָה־לִּי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר׃
6 7 רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם׃ אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי
אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה׃

קכא Psal. CXXI.

א שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃
2 3 עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ
4 אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃
ה יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃ יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ
6 7 לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר
8 אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

קכב Psal. CXXII.

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְאֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ׃
2 3 עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלִָם׃ יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה
4 כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו׃ שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ
ה עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה׃ כִּי שָׁמָּה ו יָשְׁבוּ
6 כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד׃ שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִָם

קכ״ב v. 4. מ״א שֶׁשָּׁם

169 נאָהענט זאָל מיין געזאַנג צו דיר, גאָט, קומען ; מאַך מיר פערשטענ־
דיג לויט דיין פערשפרעכען.
170 זאָל מיין געבעט קומען פאַר דיר ; רעטע מיר לויט דיין ווארט.
171 מיינע ליפּען וועלען אויסדריקען א לויב ליעד, ווען דו וועסט מיר לעהר־
נען דיינע געזעצען.
172 מיין צונג וועט ענטפערען אויף יעדער ווארט דיינעם אז אלע בעפעהלען
דיינע זיינען ריכטיג.
173 זאָל זיין דיין האנד מיר צו העלפען, ווייל איך האָב אויסערוועהלט דיינע
בעפעהלען.
174 איך האָב פערלאַנגט דיין הילף, גאָט ; דיין תורה אָבער איז מיין
טרייסט.
175 זאָל נאָר מיין זעעלע לעבען וועט זי דיר ריהמען ; זאָלען מיר נאָר העל־
פען דיינע רעכטע.
176 וועו איך האָב פעראירט ווי א פערבלאַנדזשעטע שעפּס, זוך אויף דיין
קנעכט, ווייל איך האָב ניט פארגעסען דיינע בעפעהלען.

קאַפּיטעל קכ

1 א שטופענגעזאַנג. וועו איך בין אין נויטה, רוף איך צו גאָט און ער־
ענטפערט מיר.
2 גאָט ! רעטע מיין זעעלע פון פאַלשע ליפּען פון א בעטריגעריישען צונג.
3 וואָס קען דיר געבען און וואָס קען דיר איינברענגען א בעטריגעריישע
צונג ?
4 — נעשאַרפּטע העלדענפייל־ען מיט א וואכהאלדער־קויהלען.
5 וועה מיר ! איך דארף וואוינען אין משך ; נאָהענט וואוינען ביי די
געצעלטען פון קדר.
6 פיעל האָב איך שוין צוזאַמען געוואוינט מיט די האַסער פון פריעדען !
7 איך בין אימער פריעדיק,ווי איך נעהם רעדען זיינען זיי פאר קריעג.

קאַפּיטעל קכא

1 א ליעד געהענדיג אויף די טרעפּ. איך הויב אויף מיינע אויגען צו די
בערג — פון וואַנען וועט מיין הילף קומען ?
2 — מיין הילף איז פון גאָט, דער בעשעפער פון הימעל און ערד.
3 ער וועט ניט דערלאַזען דיין פוס וואנקען — עס דרעמעלט ניט דיין הי־
טער !
4 עס דרעמעלט ניט און שלאָפט ניט דער היטער פון ישראל.
5 גאָט איז דיין היטער, גאָט איז ווי דיין שאטען ביי דיין רעכטע האנד.
6 די זונ וועט דיר ניט שלאָגען ביי טאָג און די לבנה ביי נאכט.
7 גאָט וועט דיר אויסהיטען פון אל־דאָם־שלעכטס — ער זעלבסט וועט דיר
היטען.
8 גאָט וועט דיר היטען ארויסגעהענדיג און אריינקומענדיג, פון יעצט ביז
אייביג.

קאַפּיטעל קכב

1 דוד׳ס א שטופענגעזאַנג, איך פרעה זיך מיט די וואָס זאָגען צו מיר :
„לאָמיר געהן אין גאָט׳ס הויז".
2 אונזערע פוסגעהער פלעגען זיך אבשטעלען אין דיינע טהויערען, ירושלים!
3 די געבויטע ירושלים איז ווי א שטאָדט וואו אלע האָבען זיך פערזאמעלט.
4 אין וועלכע עס זיינען צונויפגעקומען די שבטים, גאָט׳ס שבטים, דער
ציערונג פאר ישראל — אום צו דאנקען גאָט׳ס נאמען.
5 וואָרום דאָרטען זיצט מען אויף די ריכטערשטולען — די טהראָנען פון
דוד׳ס הויז.
6 ווינשט פריעדען צו ירושלים : „רוהע זאָלען האָבען אלע פרייגדע דיינע"!

יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ 7
לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית־יְהוָה 8 9
אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

קכג Psal. CXXIII. קכג

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃ א
הִנֵּה כְעֵינֵי עַבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד 2
גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵנוּ׃ חָנֵנוּ יְהוָה 3
חָנֵנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃ רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג 4
הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים׃

קכד Psal. CXXIV. קכד

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא א
יִשְׂרָאֵל׃ לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃ אֲזַי 2 3
חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרֹת אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה 4
עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּדוֹנִים׃ ה
בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃ נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר 6 7
נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃ עֶזְרֵנוּ 8
בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קכה Psal. CXXV. קכה

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט א
לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃ יְרוּשָׁלַם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה סָבִיב 2
לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל 3
גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים ו בְּעַוְלָתָה
יְדֵיהֶם׃ הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃ 4
וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם ה
עַל־יִשְׂרָאֵל׃

קכו Psal. CXXVI. קכו

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃ א

קכ״ג 1. ו פתח באתנח 4. ו לגאיונים קי

7 פרידען זאָל זיין ביי דיינע פעסטונגען און רוהע — אין דיינע פּאַלאַסטען.
8 צוליעב מיינע ברידער און פרייַנד וועל איך וועגען דיר נור פרידען רייַדען.
9 צוליעב דאָס הויז פון עוויגען גאָט אונזערען וועל איך דיר נאָר גוטעס ווינשען.

קאַפּיטעל קכג

1 א שטופענגעזאַנג. צו דיר, הימעל זיצער, הויב איך אויף מיינע אויגען.
2 אַזוי ווי די קנעכט קוקען אויף די האַנד פון זייערע הערערן, ווי עס קוקט די דיענסט אויפֿ'ן האַנד פון איהר ווירטהין — אַזוי קוקען אונזערע אויגען צום עוויגען גאָט אונזערען, ביז ער וועט אונז בענאדיגן.
3 בענאדיג אונז, גאָט; בענאדיג אונז! מיר זיינען שוין נענוג זאָט נעוואָרען מיט פּראַכטונג.
4 נענוג איז אונזער זעעלע זאָט נעוואָרען מיט שפּאָט פון די זאָרגלאָזע, מיט די פּראַכטונג פון די שטאָלצע.

קאַפּיטעל קכד

1 דוד'ס א שטופענגעזאַנג. ווען ניט גאָט וואָלט מיט אונז געווען — זאָגט זיך ישראל —
2 ווען ניט גאָט וואָלט מיט אונז געווען, ווען מענשען שטעלען זיך קעגען אונז,
3 וואָלט מען אונז שוין לאַנג איינגעשלונגען לעבעדיגערהייט, ווען זייער צאָרן ברענט אויף אונז.
4 עס וואָלטען אונז שוין לאַנג פערפלייצט דאָס וואַסער, א טייך וואָלט איבער אונז אַריבער —
5 עס וואָלטען שוין לאַנג איבער אונז אַריבער די ברויזענדע וואַסערען.
6 געלויבט איז גאָט, וועלכער האָט אונז ניט אַוועקגעגעבען אלס שפּייז פאַר זייערע צייהנער.
7 אונזער זעעלע איז גערעטעט ווי א פויגעל פון פאַנגער'ס נעץ — דער נעץ איז צובראַכען גענוארען און מיר האָבען זיך גערעטעט.
8 אונזער הילף איז אין גאָט'ס נאָמען, דער באַשעפער פון הימעל און ערד.

קאַפּיטעל קכה

1 א שטופענגעזאַנג. יעדער פון די וואָס זיינען פערטרויט אויף גאָט וועט ניט וואַנקען ווי דער בארג ציון; ער וועט אימער עקזיסטירטען.
2 ירושלים האָט אַרום זיך בערג, אָבער גאָט איז אַרום זיין פאָלק, פון יעצט ביז אימער.
3 עס וועט ניט פערבלייבען די פערבראַכערישע הערשונג אויף דעם בעזיץ פון די פרומע, אַזוי ווי די פרומע שטרעקען ניט זייערע הענד צו די אונרעכט־טהוער.
4 טהו, גאָט, גוטעס צו די גוטע און די וועלכע זיינען אויפריכטיג אין זייערע הערצער.
5 אָבער די וועלכע נייגען אָב אין קרומע וועגען וועט זיי גאָט פערטרייבען מיט די אונרעכט טהוער. פריעדען אויף ישראל!

קאַפּיטעל קכו

1 א שטופענגעזאַנג. וועז גאָט האָט צוריקגעבראַכט ציון'ס נעפאַנגענע זיינע־מיר געווען ווי פער'חלומ'טע.

2 אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל
3 יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה: הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ
4 שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב:
ה 6 הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ: הָלוֹךְ יֵלֵךְ | וּבָכֹה נֹשֵׂא
מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

קכז קכו Psal. CXXVII.

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם־יְהוָה | לֹא־יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא
עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא | שָׁקַד
2 שׁוֹמֵר: שָׁוְא לָכֶם | מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם
3 הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא: הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים
4 שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן: כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים:
ה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא־יֵבֹשׁוּ כִּי־
יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר:

קכח Psal. CXXVIII.

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו:
2 3 יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ | כְּגֶפֶן
פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ:
4 ה הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן
6 וְרְאֵה בְטוּב יְרוּשָׁלִַם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה־בָנִים לִבָּנֶיךָ
שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

קכט Psal. CXXIX.

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרַי יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל:
2 3 רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרַי גַּם לֹא־יָכְלוּ לִי: עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ
4 חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנוֹתָם: יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת
ה 6 רְשָׁעִים: יֵבשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן: יִהְיוּ כְּחֲצִיר
7 גַּגּוֹת שֶׁקְּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ: שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ

מעמר

קכ״ו v. 4. שביחנו קרי v. 6. קמץ בלא אסוף קכ״ז v. 2. אי במקום הי
קכ״ח v. 4. קמץ בלא אסוף קכ״ט v. 1. פתח באחנו v. 3. למעניתם קרי

2 דאן וועט אונזער מויל פול ווערן מיט געלעכטער און אונזער צונג מיט
געזאנג — וועז מען וועט זאגען צווישען די פעלקער: גאט האט מיט
דיעזע גרויסע (וואונדער) געטהאן"!
3 וועז גאט האט מיט אונז גרויסע (וואונדער) געטהאן זיינען מיר פרעהליך
געווען.
4 ברענג, גאט, צוריק אונזערע געפאנגענע ווי וואסער שטראמען אין א
טרוקענע לאנד —
5 וואו די וועלכע זעען מיט טרערען שניידען מיט געזאנג:
6 וויינענדיג געהט ארום דער וואס טראגט דאס מאאס זוימען, אבער דער
וואס טראגט זיינע גארבען קומט מיט א געזאנג.

קאפיטעל קכז

1 שלמה'ס א שטופענליעד. אויב גאט בויט ניט דאס הויז, איז אומזיסט
די מיהע פון זיינע בויערס; אויב גאט היט ניט א שטאדט, דאן וואכט
דער וועכטער אומזיסט.
2 עס איז נוצלאז פאר אייך, פריה־אויפשטעהער און שפעט־זיצער די וואס
עסען ברויט אין זארגען — אזעלכע גיט ער זיין געליבטען אין שלאף.
3 גאט'ס גאב איז קינדער, זיין בעלוינונג איז פרוכט פון לייב.
4 ווי פיילען אינ'ם האנד פון א העלד אזוי זיינען די יוגענד־קינדער —
5 וואויל איז דעם מאן וואס האט פול געמאכט מיט זיי זיין קויליענזאק;
יענע וועלען ניט פארשעמט ווערן אין טהויער וועז זיי וועלען רייידען
מיט פיינד.

קאפיטעל קכח

1 א שטופענגעזאנג. וואויל איז יעדער גאט'ספארכטינגען וואס געהט אין
זיינע וועגען.
2 וועז דו עסט וואס דו האסט אויסגעארבייט מיט דיינע הענד, איז וואויל
צו דיר, און גוט איז דיר.
3 דיין פרוי איז ווי א פרוכטבארער ווייגבוים אין ווינקעל פון דיין הויז,
דיינע קינדער זיינען ווי געפלאנצטע אוילבוימער ארום דיין טיש.
4 אט אזוי ווערט געבענשט א מאן, א גאט'ס־פארכטינגער.
5 זאל דיר בענשען גאט פון ציון אז דו זאלסט זעהען דאס גוטס פון ירושלים
דיין גאנצען לעבענס־לויף,
6 און זעה קינדער ביי דיינע קינדער. פריעדען אויף ישראל.

קאפיטעל קכט

1 א שטופענגעזאנג. פיעל האט מען מיר געדריקט אין מיין יוגענד —
זאגט זיך ישראל —
2 פיעל האט מען מיר געדריקט אין מיין יוגענד, זיי האבען מיר אבער ניט
בייגעקומען.
3 אויף מיין רוקען האבען אקערער געאקערט — זיי האבען טיף ארונ־
טערגעלאזען זייער אקערשפיין.
4 דער גערעכטער גאט האט אבגעהאקט די פערבראכענע שטריק.
5 זיי וועלען פארשעמט ווערן און צוריקגעשטויסען ווערן אלע פיינד פון
ציון.
6 זיי וועלען ווערן ווי די דאכגראז, וואס אויידער עס גענהט ארויס די
בליהונג ווערט עס פארטריקענט,
7 אז דער אבשניידער קען ניט אננעהמען א פולען הויפען, און דער גארבענ־
בינדער זיין ארם.

מְעַמֵּר׃ וְלֹא אָמְרוּ ׀ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת־יְהוָה אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ 8
אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה׃

קל Psal. CXXX.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ אֲדֹנָי שִׁמְעָה א 2
בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃ אִם־עֲוֹנוֹת 3
תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד׃ כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא׃ 4
קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי׃ נַפְשִׁי לַאדֹנָי ה 6
מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה 7
כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־ 8
יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו׃

קלא Psal. CXXXI.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה ׀ לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא־רָמוּ עֵינָי א
וְלֹא־הִלַּכְתִּי ׀ בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃ אִם־לֹא שִׁוִּיתִי ׀ 2
וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי׃ יַחֵל 3
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

קלב Psal. CXXXII.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ׃ אֲשֶׁר א 2
נִשְׁבַּע לַיהוָה נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃ אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי 3
אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃ אִם־אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי 4
תְּנוּמָה׃ עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר ה
יַעֲקֹב׃ הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי־יָעַר׃ 6
נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ קוּמָה יְהוָה 7 8
לְמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ 9
יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ נִשְׁבַּע־ 11
יְהוָה ׀ לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְרִי בִטְנְךָ אָשִׁית
לְכִסֵּא־לָךְ׃ אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ ׀ בְּרִיתִי וְעֵדָתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם 12
גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃ כִּי־בָחַר יְהוָה 13

סי׳ 7. v. סגול באתנח קלא 1. v. פתח באתנח

8 און די פֿערבייגעהער זאָגען ניט : גאָט'ס ברכה אויף אייך ! מיר בענ־
שען אייך מיט גאָט'ס נאָמען.

קאַפּיטעל קל

1 א שטופענגעזאנג. פון די טיעפענים רוף איך צו דיר, גאָט.
2 א גאָט ! הער מיין שטימע זאָלען דיינע אויערן זיין געהאָרכזאָם צו די
שטימע פון מיין געבעט.
3 אויב דו, גאָט, וועסט אכט נעהמען אויף די זינד, ווער וועט עס אויס־
האַלטען ?
4 האַלט נאָך אַב די פערצייהונג אום דו זאָלסט געפירכטעט ווערען.
5 איך האָב געהאָפט, צו גאָט האָפט מיין זעעלע און אויף זיין וואָרט
וואַרט איך.
6 מיין זעעלע (האָפט) צו גאָט זינט מען וואַרט אויפ'ן פריה־מאָרגען, די
וואָס וואַרטען אויפ'ן פריה־מאָרגען.
7 האָף, ישראל, צו גאָט ! ווארום ביי גאָט איז גנאדע, ביי איהם איז אויך
פיעל ערלייזונג,
8 און ער וועט בעפרייען ישראל פון אלע זיינע זינד.

קאַפּיטעל קלא

1 דוד'ס א שטופענגליעד. גאָט ! מיין האַרץ האָט ניט שטאָלצירט, מיינע
אויגען האָבען ניט הויך געקוקט און איך האָב זיך ניט צוגעוואָהנט צו
אלעם וואָס איז צו גרויס אדער אונעררייכבאר פאר מיר.
2 האָב איך זיך דען ניט פערגליכען צו אן אנטוואוינטען קינד נעבען זיין
מוטער, אונזעלבסטשטענדיג איז מיין זעעלע.
3 האָף, ישראל, צו גאָט — פון יעצט ביז אייביג !

קאַפּיטעל קלב

1 א שטופענגעזאנג. געדענק, גאָט, דוד'ן אלע ליידען זיינע ;
2 וואָס ער האָט געשוואָרען צו גאָט און פערשפראָכען צום מעכטיגען פון
יעקב :
3 „אויב איך וועל אריינקומען אין מיין הויז־געצעלט, אויב איך וועל ארויף
אויף מיין אויסגעבעטע בעט,
4 אויב איך וועל צולאָזען א שלאָף צו מיינע אויגען און א דרעמעל צו מיינע
ברעמען —
5 ביז איך וועל געפינען א אָרט פאר גאָט, וואוינונגען פאר דעם מעכטיגען
פון יעקב."
6 מיר האָבען וועגען דאָם געהערט אין אפרת, מיר האָבען דאָם אויסגעפונען
אין די שטאָדט יער.
7 לאָמיר אַריין אין זיינע וואוינונגען, לאָמיר זיך בוקען צו זיין פוסבענקעל.
8 שטעה אויף, גאָט, צו דיין רוהע ! דו, אויף דיין מעכטיגער אָרון.
9 דיינע כהנים, וועלכע זיינען בעקליידט מיט גערעכטיגקייט, און דיינע אנ־
היינגער וועלען זינגען.
10 צוליעב דוד דיין קנעכט ענטוואנ ניט דעם פערלאנג פון דיין געזאלבטען.
11 גאָט האָט בעשטימט געשוואָרען צו דוד'ן (ער וועט ניט צוריקציהען) :
„פון דיינע קינדער וועל איך זעצען אויף דיין טהראָן !"
12 אויב דיינע קינדער וועלען היטען מיין בונד, און מיין געזעץ וועלכע איך
לערען זיי, וועלען אויך זייערע קינדער אויף אייביג לאנג זיצען אויף דיין
טהראָן.
13 זינט גאָט האָט אויסערוועהלט ציון, ער האָט איהר אויסגעקליבען אלם
זיין וואוינונג —

14 בְּצִיּוֹן אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ׃ וְאֶת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב
טו כִּי אִוִּיתִיהָ׃ צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃
16 וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃ שָׁם | אַצְמִיחַ
17 קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי׃ אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת
18 וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃

קלג Psal. CXXXIII.

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים
2 גַּם־יָחַד׃ כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב | עַל־הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל־הַזָּקָן זְקַן
3 אַהֲרֹן שֶׁיּוֹרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו׃ כְּטַל־חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הָרְרֵי
צִיּוֹן כִּי שָׁם | צִוָּה יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם׃

קלד Psal. CXXXIV.

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה־בָרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה הָעֹמְדִים
2 בְּבֵית־יְהוָה בַּלֵּילוֹת׃ שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה׃
3 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קלה Psal. CXXXV.

א 2 הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה׃ שֶׁעֹמְדִים
3 בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב
4 יְהוָה זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃ כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר־לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל
ה לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־
6 אֱלֹהִים׃ כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים
7 וְכָל־תְּהֹמוֹת׃ מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר
8 עֹשֶׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו׃ שֶׁהִכָּה בְכוֹרֵי מִצְרַיִם
9 מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה׃ שָׁלַח | אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם
י בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃ שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים
11 עֲצוּמִים׃ לְסִיחֹן | מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל
12 מַמְלְכוֹת כְּנָעַן׃ וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃
13 יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה וְזִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר׃ כִּי־יָדִין יְהוָה
14 עַמּוֹ

כלה .5. v. א נסה

14 „דאָס ווערט אימער מיין וואַזינונג זיין, דאָ וועל איך פערבלייבן וויל זי געפעלט מיר."
15 איהר שפייז וועל איך אימער בענשען, איהרע ארעמע וועל איך זאט מאכען מיט ברויט.
16 איהרע כהנים וועל איך בעקליידען מיט הילף, און איהרע פרומע וועלען אימער זינגען.
17 דאָרט וועל איך לאָזען וואקסען גליק פאר דוד'ן, ד. ה. מיין ליכט וועלכען איך האָב צוגעגרייט פאר מיין געזאלבטען.
18 זיינע פיינד וועל איך בעקליידען מיט שאנדע וען אויף איהם ווערט גלאנצען זיין קרוין.

קאַפּיטעל קלג

1 דוד'ס א שטופענגעזאנג. אָה, ווי גוט און ווי אנגענעהם איז דאָס צוזאמען זיצען פון ברידער!
2 ווי גוטע אויל אויף קאָפּ, וואס רינט אראָב אויף באָרד (אהרן'ס באָרד) וועלכער גרייכט ביז די קליידער.
3 ווי דער טהוי פון חרמון, וועלכער רינט אויף די בערג פון ציון, דאָרט וואו גאָט האָט זיין ברכה געגעבען — אייביגעם לעבען.

קאַפּיטעל קלד

1 א שטופענליער. אָט לויבט גאָט, אַלע גאָט'ס קנעכט, וועלכע שטעהען אָב נעכט אין גאָט'ס הויז.
2 הויבט אויף אייערע הענד צום הייליגטהום און לויבט גאָט.
3 זאָל דיר בענשען פון ציון דער עוויגער וואס האָט בעשאפען הימעל און ערד.

קאַפּיטעל קלה

1 לויבט גאָט! לויבט גאָט'ס נאָמען; לויבט, גאָט'ס קנעכט,
2 וועלכע שטעהען אין גאָט'ס הויז, אויף די הויפען פון אונזער גאָט.
3 לויבט גאָט, ווייל גאָט איז גוט; ריהמט זיין נאָמען, ווייל ער איז אנגענעהם.
4 וואָרום גאָט האָט יעקב'ן אויסערוועהלט פאר זיך, ישראל'ן — אלס זיין אייגענטהום.
5 איך אנערקען אז דער עוויגער און הערר איז גרעסער פאר אלע געטער.
6 אלץ וואס גאָט האָט געוואלט האָט ער געטהאן אויף'ן הימעל און אויף דר'ערד, אין די ים'ן און אלע אבגרונדען.
7 ער בריינגט וואלקענס פון עק וועלט, צום רענען מאכט ער בליצען און נעהמט ארוים ווינדען פון זיינע צימערן.
8 דער וואס האָט ערשלאגען די ערשטגעבוירענע אין מצרים, ווי פון מענשען אזוי פון פיה,
9 ער האָט געשיקט צייכענס און וואונדערטהאטען אין מצרים, אויף פּרעה מיט אלע זיינע קנעכט.
10 דער וואס האָט ערשלאגען גרויסע פעלקער און גע'הרג'עט מעכטיגע קעניגע:
11 סיחון, דעם קעניג פון אמרי און עוג דעם קעניג פון בשן, אויף אלע קעניגרייכען פון כנען,
12 זייער לאנד האָט ער אועקגענעבען אלס אייגענטהום — אן אייגענטהום פאר זיין פאלק ישראל.
13 דיין נאָמען, גאָט, איז אויף אייביג; דיין נעדענקען איז אויף דורי־דורות.
14 וועז גאָט ריכטעט זיין פאלק האָט ער מיטלייד אויף זיינע קנעכט.

עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃ עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה טו
יְדֵי אָדָם׃ פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ 16
אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין־יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם׃ כְּמוֹהֶם 17
יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ 18 19
אֶת־יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ כ
אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן 21
שֹׁכֵן יְרוּשָׁלִַם הַלְלוּיָהּ׃

קלו

Psal. CXXXVI.

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הוֹדוּ לֵאלֹהֵי א 2
הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי 3
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם 4
חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ה
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה אוֹרִים 6 7
גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם 8
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה 9
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם י
חַסְדּוֹ׃ וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ בְּיָד 11 12
חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְגֹזֵר יַם־סוּף 13
לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי 14
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם טו
חַסְדּוֹ׃ לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְמַכֵּה 16 17
מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים 18
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 19
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כ 21
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם 22
חַסְדּוֹ׃ שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וַיִּפְרְקֵנוּ 23 24

מצרינו

קל״ה v. 21. קמץ בלא אתנח קל״ו v. 3. v. 22 פסוק׃

15 די פעלקערשע אבגעטער זיינען זילבערנע אדער גאלדענע — האנדארבייט
16 פון מענשען. א מויל האבען זיי און קענען ניט רעדען, אויגען —
17 און קענען ניט זעהען. אויערען האבען זיי און קענען ניט פערנעה־
מען, זיי האבען אין זייער מויל קיין אטהעם ניט.
18 ווי זיי זאלען זייערע בעשעפער זיין, אלע די וואס פערזיכערען זיך אין זיי.
19 בענשט גאט, הויז פון ישראל, בענשט גאט הויז פון אהרן.
20 הויז פון לוי בענשט גאט, אלע איהר גאט׳ס־פארכטיגע בענשט גאט.
21 געבענשט איז דער גאט פון ציון, דער וואס רוהט אין ירושלים, געלויבט
איז גאט.

קאפיטעל קלו

1 דאנקט גאט, ווייל ער איז גוט, וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
2 דאנקט גאט, דעם אויבערשטען, וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
3 דאנקט גאט, דעם אלמעכטיגען, וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
4 דעם וואס מאכט זעלבסט גרויסע וואונדער, וואהרום זיין גנאדע איז
אויף אייביג.
5 דעם וואס האט מיט זיין פערשטאנד בעשאפען די הימלען, וואהרום זיין
גנאדע איז אויף אייביג.
6 דעם וואס האט פערשפרייט די ערד איבער׳ן וואסער, וואהרום זיין
גנאדע איז אויף אייביג.
7 דעם וואס האט בעשאפען גרויסע ליכט־קערפער, וואהרום זיין גנאדע איז
אויף אייביג.
8 די זונן זו זאל רעגיערען ביי טאג, וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
9 די לבנה און די שטערנען וואס רעגיערען ביי נאכט, וואהרום זיין גנאדע איז
אויף אייביג.
10 דעם וואס האט געשלאגען ביי די מצרים די ערשטלינגע, וואהרום זיין
גנאדע איז אויף אייביג.
11 און האט ארויסגענומען ישראל פון זיי, וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
12 מיט א שטארקע האנד און אויסגעשטרעקטען ארם, וואהרום זיין גנאדע איז
אויף אייביג.
13 דעם וואס האט צושניטען אויף שטיקער דעם ים־סוף, וואהרום זיין גנאדע
איז אויף אייביג.
14 און אריבערגעפיהרט ישראל אין איהם, וואהרום זיין גנאדע איז אויף
אייביג.
15 און איינגעטרייסעלט פרעה׳ן מיט זיין ארמעע אין ים־סוף, וואהרום זיין
גנאדע איז אויף אייביג.
16 דעם וואס האט געפיהרט זיין פאלק אינ׳ם מדבר, וואהרום זיין גנאדע איז
אויף אייביג.
17 דעם וואס האט ערשלאגען גרויסע קעניגע, וואהרום זיין גנאדע איז אויף
אייביג.
18 און געהרג׳עט מעכטיגע קעניגע, וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
19 סיחון דעם קעניג פון אמורי, וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
20 אויך עוג דעם קעניג פון בשן, וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
21 און האט זייער לאנד אלס אייגעטהום געגעבען, וואהרום זיין גנאדע איז
אויף אייביג.
22 אן אייגענטהום צו ישראל זיין קנעכט, וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
23 וואס ווען מיר זיינען ערניעדריגט געווען האט ער אונז דערמאהנט,
וואהרום זיין גנאדע איז אויף אייביג.
24 און האט אונז בעפרייט פון אונזערע בעדריקער, וואהרום זיין גנאדע איז
אויף אייביג.

כה מְצָרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם
26 חַסְדּוֹ: הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

קלז קלז Psal. CXXXVII.

א עַל־נַהֲרוֹת | בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן:
2 3 עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם | שְׁאֵלוּנוּ
שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן:
4 ה אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר: אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ
6 יְרוּשָׁלָ͏ִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי | לְחִכִּי אִם־לֹא
אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי:
7 זְכֹר יְהוָה | לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָ͏ִם הָאֹמְרִים עָרוּ |
8 עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְּשַׁלֶּם־
9 לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ: אַשְׁרֵי | שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־
עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע:

קלח קלח Psal. CXXXVIII.

2 א לְדָוִד | אוֹדְךָ בְכָל־לִבִּי נֶגֶד אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ: אֶשְׁתַּחֲוֶה |
אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה אֶת־שִׁמְךָ עַל־חַסְדְּךָ וְעַל־אֲמִתֶּךָ
3 כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־כָּל־שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ: בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי
4 תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי עֹז: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אֶרֶץ כִּי־שָׁמְעוּ
ה אִמְרֵי־פִיךָ: וְיָשִׁירוּ בִּדְרָכֵי יְהוָה כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה:
6 7 כִּי־רָם יְהוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע: אִם־אֵלֵךְ
בְּקֶרֶב צָרָה תְּחַיֵּנִי עַל אַף אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ וְתוֹשִׁיעֵנִי
8 יְמִינֶךָ: יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי
יָדֶיךָ אַל־תֶּרֶף:

קלט קלט Psal. CXXXIX.

2 א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר יְהוָה חְקַרְתַּנִי וַתֵּדָע: אַתָּה יָדַעְתָּ
3 שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה לְרֵעִי מֵרָחוֹק: אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ
4 וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה: כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה

ידעת

קל׳ ז׳ v. 5. קמץ בלא אס׳׳ף v. 6. פתח באתנח v. 7. קמץ בלא אס׳׳ף

25 ער שיקט צו שפּייז יעדע בעשעפּנים. וואָרום זיין גנאָדע איז אויף אייביג.
26 דאַנקט דעם הימלישען גאָט, וואָרום זיין גנאָדע איז אויף אייביג.

קאַפּיטעל קלז

1 ביי די טייכען פון בבל, דאָרטען זיינען מיר געזעסען און האָבען געווויינט דערמאָנענדיג זיך אויף ציון.
2 אויף די ווייַדען וואָס אין איהר, האָבען מיר אונזערע פּיעלעען אויפּגעהאָנגען.
3 וואָרום אונזערע פאַנגער האָבען דאָרטען פון אונז געפּאָדערט לידער, און אונזערע ענקערס — פרעהליכקייט: „זינגט פאר אונז פון די ציון־לידער!"
4 ווי קענען מיר זינגען די געטלידער אויף אויף א פרעמדע לאנד?
5 אויב איך וועל דיר פאַרגעסען, ירושלים, זאָל מיין רעכטע האַנד אָבּדאַרען.
6 זאָל מיין צונג צוגעקלעבט ווערען צו מיין גומען אויב איך וועל דיר ניט דערמאָהנען! אויב איך וועל ניט עראינערן ירושלים אין מיין גרעסטע פרייד!
7 דערמאָהן, גאָט, דעם ירושלים־טאָג צו די קינדער פון אדום, וועלכע זאָגען: „צושמעטערט! רואינירט איהר ביז'ן פונדאמענט!"
8 אונגליקלידיגע, בבל־טאָכטער! וואויל איז דעם וואָס וועט דיר בעצאָהלען דיין לוין לויט דיין בעגעהן זיך מיט אונז —
9 וואויל איז דעם וועלכער וועט אָננעהמען דיינע ברוסט־קינדער און צושמעטערן זיי אן א שטיין.

קאַפּיטעל קלח

1 דוד'ס. איך דאנק דיר מיט'ן גאנצען האַרצען, פאר אלע מעכטיגע זינגאיך צו דיר.
2 איך בוק זיך צו דיין הייליגען טעמפּל און דאנק דיין נאָמען פאר דיין גנאדע און וואהרהייט, וואָרום דו האָסט אלעם איבערגעשטיגען מיט דיין נאָמען און וואָרט.
3 וועו איך האָב גערופען האָסטו מיר געענטפערט, דו האָסט מיין זעלע מוטה צוגעגעבען.
4 עס דאנקען דיר, גאָט, אלע קעניגע דער וועלט, זינט זיי האָבען געהערט דאָס רעדען פון דיין מויל.
5 זיי געהען גליידְ אין גאָט'ס וועגען, זינט גאָט'ס עהרע איז גרויס.
6 אָבוואָהל גאָט איז ערהאבען דאָך קוקט ער אויף דעם ניעדריגען; פון הויך און פון ווייטען ווייס ער אלעם.
7 וועו איך געה אריין אין א צרה האלסטו מיר אויף בייס לעבען; אום צו ערצאָרנען מיינע פיינד שטרעקסטו (צו מיר) אויס דיין לינקע האַנד און עם העלפט מיר דיין רעכטע האנד.
8 גאָט פיהרט אלעם אויס פאר מיר; דיין גנאדע, גאָט, איז אויף אייביג— דו וועסט ניט פערלאָזען די ארבייט פון דיינע הענד.

קאַפּיטעל קלט

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס געזאנגען. גאָט! דו האָסט מיר אונטערזוכט און וויסט אלעם:
2 דו וויסט מיין זיצען און שטעהן; דו פערשטעהסט מיינע געדאנקען פאַראוים.
3 מיין געהן און ליגען האָסטו אויסגעמאָסטען — אלע מיינע וועגען זיינען דיר בעוואוסט.
4 זאָגאר וועו איך רעד נאָך ניט מיט מיין צונג וויסטו, גאָט, שוין אלעם.

יָדַעְתָּ כֻּלָּהּ׃ אָחוֹר וָקֶדֶם צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה׃ ה
6 פְּלִאָיָה דַּעַת מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃ אָנָה אֵלֵךְ
7 מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃ אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה 8
וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ׃ אֶשָּׂא כַנְפֵי־שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית 9
יָם׃ גַּם־שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃ וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ 11
יְשׁוּפֵנִי וְלַיְלָה אָוֹר בַּעֲדֵנִי׃ גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָּ 12
וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר כַּחֲשֵׁכָה כָּאוֹרָהּ׃ כִּי־אַתָּה קָנִיתָ 13
כִלְיָתָי תְּסָכֵנִי בְּבֶטֶן אִמִּי׃ אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי 14
נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי יֹדַעַת מְאֹד׃ לֹא־נִכְחַד עָצְמִי טו
מִמֶּךָּ אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ׃ גֹּלְמִי 16
רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד
בָּהֶם׃ וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם׃ 17
אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֲקִיצוֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ׃ אִם־תִּקְטֹל 18 19
אֱלוֹהַּ רָשָׁע וְאַנְשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי׃ אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ לְמִזְמָה כ
נָשׂוֹא לַשָּׁוְא עָרֶיךָ׃ הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה אֶשְׂנָא וּבְתָקוֹמְמֶיךָ 21
אֶתְקוֹטָטָה׃ תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי׃ 22
חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לִבָּבִי בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי׃ וּרְאֵה אִם־ 23 24
דֶּרֶךְ עִצָּבוֹן בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם׃

קמ PSAL. CXL.

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ חַלְּצֵנִי יְהוָה מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ א 2
חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי׃ אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב כָּל־יוֹם יָגוּרוּ 3
מִלְחָמוֹת׃ שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת 4
שְׂפָתֵימוֹ סֶלָה׃ שָׁמְרֵנִי יְהוָה ׀ מִיְּדֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים ה
תִּנְצְרֵנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי׃ טָמְנוּ־גֵאִים ׀ פַּח לִי 6
וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד־מַעְגָּל מֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה׃
אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה הַאֲזִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ 7
יְהוָה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי סַכּוֹתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ אַל־ 8 9

תתן

קלימ 6. v פלאה קרי 7. v נ״א אתה 16. v ולו קרי 20. v חסר א

5 מיין פערנאנגענהייט און מיין צוקונפט האָסטו געבילדעט, דו האָסט אויף
6 מיר דיין האַנד געלעגט. דאָס צו פערשטעהן איז מיר אונבעגרייפליך,
7 צו הויך איך זאָל דאָס בעגרייפען. וואו קען איך עההן נעגען דיין
8 ווילען ? וואו קען איך אַנטלויפען פון דיין נעזיכט ? זאָל איך ארויפ־
שטייגען אויפ'ן הימעל — ביזטו דאָרטען ; זאָל איך זיך אוועקלעגען אין
9 העל ביזטו דאָרטען אויך דאָ. וועו איך זאָל זיך אויפהויבען אויף די
פליגלען פון מאָרגענשטערען און מאַכען מיין וואוינונג הינטער'ן ים —
10 אויך דאָרטען קען מיר דיין לינקע האַנד צודריקען און דיין רעכטע האַנד
11 אָננעהמען. איך האָב נעדענקט : „נאָר די פינסטערנים קען מיר
פארדעקען און די נאַכט־פינסטערנים וועט מיר פארשטעלען".
12 אָבער זאָגאר די פינסטערנים קען ניט פארשטעלען פון דיר, די נאַכט
איז (פאר דיר) ווי דער טאָג וואָס לייכט — (ביי דיר איז) פינסטערנים
13 ווי ליכטיגקייט. וואורום צו דיר בעלאַנגען מיינע ניערען זינט דו האָסט
14 מיר צוזאַמענגעוועבט אין מיין מוטער'ס לייב. איך לויב דיר ווייל איך
בין שרעקליך פערוואונדערט פון דיינע וואונדערבארע טהאטען, וועלכע
15 מיין זעעלע אַנערקענט זעהר. מיין פֿערזענליכקייט איז דיר ניט אונבע־
קאַנט, אָבוואָהל איך בין נעמאַכט געוואָרען אין פערבאָרגענעם, איך בין מיט
16 הויט בעצויגען געוואָרען ניעדעריג אויף דער ערד. מיין קערפער האָבען
דיינע אויגען געזעהען און די טעג וועו זיי (מיינע גליעדער) האָבען זיך
געבילדעט, זיי זיינען אָלע ביי דיר אין בוך פערשריעבען — עס פעהלט
17 ניט איינער פון זיי. ווי געשעצט זיינען ביי מיר דיינע פריינדליכקיי־
18 טען, גאָט ! ווי גרויס איז זייער צאָהל — וועו איך זאָל זיי צעהלען זיי־
נען זיי מעהר אָלס די (ים־) זאמד : וועו איך ערוואַך בין איך אימער מיט
19 דיר ! וואָלסטו, גאָט, ערשלאָגען די פערברעכער אום די בלוט־
20 מענשען זאָלען ווייכען פון מיר. די וועלכע דערמאָהנען דיר צו
בעטרוג. אומזיסט איז דיין פיינד נעהויבען :
21 איך האָס דאָך דיינע פיינד, און שטרייט מיט דיינע געגנער !
22 מיט'ן גרעסטען האָס פערהאָס איך זיי זינט זיי זיינען מיינע פיינד נע־
23 וואָרען. אונטערזוך מיר, גאָט, און קען מיין הארץ ; פרוביר מיר אוו
24 וויים מיינע נעדאַנקען. בעטראכט פיעלייכט האָב איך א פאלשע
וועג אוו פיהר אינ'ם ריכטיגען וועג.

קאַפיטעל קמ

1 צום אויפזעהער איבער דוד'ס נעזאַנגען.
2 רעטע מיר, גאָט, פון שלעכטע מענשען פון מענשען פון נעוואלדטהאטען
היט מיר אָב ;
3 די וואָס טראכטען שלעכטעס זיינ אין הארצען, אימער העצען זיי צו קריעג.
4 זיי האָבען געשארפט זייער צונג ווי א שלאַנג, אָטערגיפט איז אימער
אונטער זייערע ליפען.
5 היט מיר אויס, גאָט, פון פערברעכער'ס מאַכט, פון א נעוואלדטהעטיגען
מאַן פערהיט מיר, וועלכע פלאַנען מיינע טריט צו פערשטויסען.
6 די שטאלצע האָבען פאר מיר אונטערגעלעגט נעצעג און אויסגעשפרייט
שטריק־נעצעג ביי יערע וועג — אימער האָבען זיי מיר שטרויכלונגען
געמאַכט.
7 איך זאָג צו גאָט : „דו ביזט מיין גאָט ! הער אויס, גאָט, די שטימע
פון מיין געבעט.
8 עוויגער גאָט ! דו ביזט מיין שטארקע הילף ; דו האָסט געשיצט מיין
קאָפ אין טאָג פון וואפענשלאכט.
9 ערפיל ניט, גאָט, דעם פערברעכער'ס פערלאַנג, לאָז ניט אויספיהרען זיינע
פלענער, זיי זאָלען ניעמאָלס ערהויבען וועלען.

י תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוֵי רָשָׁע זְמָמוֹ אַל־תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה: רֹאשׁ
11 מְסִבָּי עֲמַל שְׂפָתֵימוֹ יְכַסֻּמוֹ: יִמּוֹטוּ עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים
12 בָּאֵשׁ יַפִּלֵם בְּמַהֲמֹרוֹת בַּל־יָקוּמוּ: אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכּוֹן
13 בָּאָרֶץ אִישׁ־חָמָס רָע יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפוֹת: יָדַעְתִּי כִּי־יַעֲשֶׂה
14 יְהוָה דִּין עֲנִי מִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים: אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ
יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ:

קמא Psal. CXLI. קמא

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה קְרָאתִיךָ חוּשָׁה לִי הַאֲזִינָה קוֹלִי
2 בְּקָרְאִי־לָךְ: תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי
3 מִנְחַת־עָרֶב: שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה לְפִי נְצֹרָה עַל־דַּל
4 שְׂפָתָי: אַל־תַּט־לִבִּי | לְדָבָר־רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת | בְּרֶשַׁע
ה אֶת־אִישִׁים פֹּעֲלֵי־אָוֶן וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם: יַהֲלְמֵנִי
צַדִּיק | חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל־יָנֵי רֹאשִׁי כִּי־עוֹד
6 וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם: נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע שְׁפָטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ
7 אֲמָרַי כִּי נָעֲמוּ: כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ בָּאָרֶץ נִפְזְרוּ עַצְמֵינוּ
8 לְפִי שְׁאוֹל: כִּי אֵלֶיךָ | יְהוִה אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל־
9 תְּעַר נַפְשִׁי: שָׁמְרֵנִי מִיְּדֵי פַח יָקְשׁוּ לִי וּמִקֹּשׁוֹת פֹּעֲלֵי
י אָוֶן: יִפְּלוּ בְמַכְמְרָיו רְשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר:

קמב Psal. CXLII. קמב

2 א מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְּפִלָּה: קוֹלִי אֶל־יְהוָה
3 אֶזְעָק קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן: אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי
4 לְפָנָיו אַגִּיד: בְּהִתְעַטֵּף עָלַי | רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי
ה בְּאֹרַח־זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ פַח לִי: הַבֵּיט יָמִין | וּרְאֵה וְאֵין
6 לִי מַכִּיר אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי: זָעַקְתִּי
אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי חֶלְקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים:
7 הַקְשִׁיבָה | אֶל־רִנָּתִי כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי

אמצו

קמ״ב v. 7. פתח באתנח קמ״א v. 13. ידשתי קדי v. 11. ימוטו קדי קמ״ם v. 10. יכסמו קדי

10 דער גיפט פון מיינע ארומרינגלער און דאָס אונרעכט פון זייערע ליפּען זאָל זיי פארדעקען.
11 זאָלען אויף זיי געשליידערט ווערען קויהלען, אינ׳ם פייער זאָל מען זיי ווארפען, מען זאָל זיי ווארפען אין גריבער פון וועלכע זיי זאָלען ניט אויפשטעהן.
12 א בעריידער זאָל ניט עקזיסטירען אינ׳ם לאנד, יעדער שלעכטער געוואלד־טהעטיגער מאָן זאָל מען איהם פאנגען און פארשטויסען.
13 איך בין איבערצייגט אז גאָט וועט ארויסגעבען דעם נעריכט פאר אן ארעמען, דעם אורטהייל פון ארעמע.
14 אָבער די פרומע לויבען דיין נאָמען, די אויפריכטיגע וועלען אימער זיין פאר דיין געזיכט.

קאַפּיטעל קמא

1 דוד׳ס א געזאנג. גאָט! איך האָב צו דיר גערופען — אייל צו מיר! הער אויס מיין שטימע ווען איך רוף צו דיר.
2 זאָל מיין געבעט זיין אָנגענומען פאר דיר ווי רויכווערק, דאָס אויפהויבען פון מיינע הענד — אלס אן אוועגד־אָפּפער.
3 מאַך גאָט א בעוואכונג אויף מיין מויל, אן אָבהאלט צו מיינע שוואכע ליפּען —
4 אום מיין הארץ זאָל זיך ניט נייגען צו א שלעכטע זאַך צו פערנעהמען זיך מיט אונגערעכטע טהאטען צוזאמען מיט מענשען פערברעכערס, און אום איך זאָל זיך ניט ערנעהרען מיט זייערע שפייזען.
5 זאָל מיר, א נערעכטיגער, שלאָגען, דאָס וועט ביי מיר זיין א גנאדע, ער וועט מיר איבערצייגען, דאָס בעסטע אויל זאָל ניט פעהלען צו מיין קאָפּ זאלאנג איך בעט נענען זייערע שלעכטס.
6 די וואָס זיינען געשלעפּט געוואָרען פון זייערע ריכטערס שטיינערנע הענד ווערען פערשטעהן ווי אנגענעהם מיינע רייד זיינען.
7 ווי אייגער ווען שפאלט און ברעכט די ערד זיינען אונזערע גליעדער צובראכען געוואָרען שטערבלינג.
8 ווען צו דיר, מיין אייביגער גאָט, זיינען מיינע אויגען געווענדעט, בעשיץ איך זיך אויף דיר — שטעל ניט אן געפאהר מיין זעעלע.
9 היט מיר אָב פון דעם נעץ וואָס זיי האָבען מיר אונטערגעלעגט און פון די שטרויכלונגען פון די אונרעכט־טהוער.
10 זאָלען אלע פערברעכער אריינפאלען אין די נעצען, נאָר איך זאָל אריבער.

קאַפּיטעל קמב

1 דוד׳ס א בעטראכטונג. א געבעט, ווען ער איז געווען אין א הייל.
2 מיט מיין שטימע שריי איך צו גאָט, מיט מיין שטימע בעט איך צו גאָט.
3 איך גים פאר איהם מיין געשפּרעך, פאר איהם דערצעהל איך מיינע ליידען.
4 ווען מיין זעעלע שמאכטעט אין מיר, דו ווייסט דאָך מיינע ווענען, אויף וועלכען נאָר איך געה האָבען זיי פאר מיר נעצען אויסגעלעגט.
5 קוק העכטס און זעה — איך האָב קיין אנערקענער, ניטא פאר מיר קיין רעטונג — קיינעם אָרט פאר מיר ניט.
6 איך האָב נעשריען צו דיר, גאָט; איך האָב געזאָגט: דו ביזט מיין שוץ מיין טהייל אויף דער לעבעדיגער וועלט.
7 הער אוים מיין זינגען וואָרום איך בין זעהר ניעדערגעשלאָגען, רעטץ מיר פון מיינע פערפאָלגער ווענלכע זיינען שטארקער פאר מיר.

אֲמִצּוּ מִמֶּנִּי׃ הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר | נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ 8
בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמֹל עָלָי׃

קמג PSAL. CXLIII.

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה | שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנָי א
בֶּאֱמֻנָתְךָ עֲנֵנִי בְּצִדְקָתֶךָ׃ וְאַל־תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת־ 2
עַבְדֶּךָ כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָּל־חָי׃ כִּי רָדַף אוֹיֵב | נַפְשִׁי 3
דִּכָּא לָאָרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים כְּמֵתֵי עוֹלָם׃
וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃ זָכַרְתִּי יָמִים | 4 ה
מִקֶּדֶם הָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲשׂוֹחֵחַ׃ פָּרַשְׂתִּי 6
יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי | כְּאֶרֶץ־עֲיֵפָה לְךָ סֶלָה׃ מַהֵר עֲנֵנִי | יְהוָה 7
כָּלְתָה רוּחִי אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי
בוֹר׃ הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר | חַסְדֶּךָ כִּי־בְךָ בָטָחְתִּי הוֹדִיעֵנִי 8
דֶּרֶךְ־זוּ אֵלֶךְ כִּי־אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי נַפְשִׁי׃ הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי | 9
יְהוָה אֵלֶיךָ כִּסִּיתִי׃ לַמְּדֵנִי | לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כִּי־אַתָּה אֱלֹהָי י
רוּחֲךָ טוֹבָה תַּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר׃ לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה תְּחַיֵּנִי 11
בְּצִדְקָתְךָ | תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי׃ וּבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית 12
אוֹיְבָי וְהַאֲבַדְתָּ כָּל־צֹרְרֵי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ׃

קמד PSAL. CXLIV.

לְדָוִד | בָּרוּךְ יְהוָה | צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי א
חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי־לִי מָגִנִּי וּבוֹ 2
חָסִיתִי הָרֹדֵד עַמִּי תַּחְתָּי׃ יְהוָה מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן 3
אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃ אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר׃ 4
יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ בְּרוֹק בָּרָק 6 ה
וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם׃ שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם פְּצֵנִי 7
וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר׃ אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־ 8
שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃ אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָךְ 9
בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ׃ הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה י

אתּ־

קמג 1. v פתח באתנח ג״א כ בקמץ 8. v קמץ בלא אס״פ 9. v נא חסר י 10. 12. v קמץ בלא אס״פ

8 נעהם ארויס פון איינשלאפונג מיין זעעלע, אום איך זאל דאנקען דיין נאמען; דורך מיר וועלען זיך בעקרוינען די פרומע, אויב דו וועסט מיר גוט בעלוינען.

קאפיטעל קמג

1 דוד'ס א געזאנג. גאט! הער מיין געבעט, הער אויס מיין בעטען מיט
2 דיין טרייהייט; ענטפער מיר מיט דיין גערעכטיגקייט. [נעה ניט אריין
אין ערקלעהרונגען מיט דיין קנעכט, ווארום קיין לעבעדיגער קען זיך ניט
3 גערעכטפארטיגען פאר דיר.] וועו דער פיינד האט פערפאלגט מיין זעעלע, ער האט מיין לעבען צו דער ערד ערניעדרט און אריינגע־זעצט מיר אין דער פינסטערנים ווי די לאנג געשטאָרבענע;
4 וועו מיין גייסט האט אין מיר געשמאכטעט און מיין הארץ האט גע־שטוינט אין מיר —
5 האב איך דערמאהנט די אלטע צייטען, איך האב בעטראכט יעדערן פון דיינע טהאטען און גערעדט וועגען דער ארבייט פון דיינע הענד.
6 איך האב אויסגעשפרייט צו דיר מיינע הענד, מיין זעעלע שטרעבט אי־מער צו דיר ווי א פערטריקענטע לאנד.
7 שנעל ענטפער מיר, עוויגער! ווארום עס שמאכטעט מיין גייסט; פער־בארג ניט פון מיר דיין געזיכט, אום איך זאל ניט פערגלייכען ווערען מיט די וואס געהען אין גרוב.
8 לאז מיר הערען יעדער פריה־מארגען פון דיין גנאדע, ווארום אויף דיר בין איך פערטרויט; לאז מיר וויסען דעם וועג אין וועלכען איך זאל געהן, ווארום צו דיר שטרעבט מיין זעעלע.
9 רעטע מיר, א עוויגער, פון מיינע פיינד, אויף דיר איז מיין פערטרויען.
10 לערען מיר ווי צו טהאן דיין ווילען, ווארום דו, מיין גאט, דיין פערלאנג איז אימער גוט; פיהר מיר אויפ'ן גלייכען וועג.
11 צולייב דיין נאמען, גאט, לאז מיר לעבען; מיט דיין טוגענד נעהם מיר ארויס פון אונגליק.
12 מיט דיין טוגענד וועסטו מיינע פיינד פערניכטען און אונטערבריינגען אלע מיינע בעדריקער, ווארום איך בין אימער דיין קנעכט.

קאפיטעל קמד

1 דוד'ס. געלויבט איז גאט, מיין פעלז, וועלכער געווהנט מיינע הענד צו קריעג, מיינע פינגער צו שטרייט.
2 מיין ווהלטעטער און מיין פעסטונג! מיין שטארקער, רעטער און פאנציר אין וועלכען איך בין בעשיצט, וואס ערניעדערט פעלקער אונ־טער מיר.
3 גאט! וואס איז דער שטערבליכער מענש אז דו זאלסט איהם אנער־קענען? וואס איז דער מענשענקינד אז דו זאלסט איהם אכטען?
4 א מענש איז גלייך צו א הויך, זיינע טעג — ווי א פארגעהענדער שאטען.
5 גאט! בייג איין דיינע הימלען און געה אראב, בעריהר די בערג און זיי זאלען פערריוכערט ווערען.
6 ווארף א בליץ און צושפרייט זיי, שיק דיינע פיילען און צוקלאפ זיי.
7 שטרעק אויס דיינע הענד פון דער הויך, בעפרייי מיר און רעטע מיר פון גרויסען וואסער — פון'ס מאכט פון די פרעמדע.
8 וואס זייער מויל רעדט פאלשקייט, און זייער רעכטע האנד איז מעכטיג אין ליגען.
9 אלמעכטיגער! איך וועל פאר דיר זינגען א נייען ליעד, אויף א צעהנ־מאניגען הארף וועל איך פאר דיר שפיעלען.
10 דער וואס גיט הילף די קעניגע, דער וואס רעטעט זיין קנעכט דוד פון מערדערישען שווערד —

11 אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה: פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר
12 אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שֶׁקֶר: אֲשֶׁר בָּנֵינוּ ו
כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְּזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת
13 תַּבְנִית הֵיכָל: מְזֵוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן צֹאנֵנוּ
14 מֵאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ: אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין
טו פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ: אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו:

קמה Psal. CXLV. קמה

א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם
2 וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
3 גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר
4 יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי
ה נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ
6 אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן
7 8 וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְהוָה לַכֹּל
9 וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ
10 11 יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ
12 לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ
13 מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ
14 יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ
טו יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־
17 יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו
18 וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר
19 יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
כ וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים
21 יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם
קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

הללויה

ב"מ ד' 13. v. נכ"א ר' בקמץ ibid. יחז' ר' קמ"ה 6. v. ותגדלתך קרי 8. v. יחז' ר'

11 בעפריי מיר און רעטע מיר פונ׳ם מאכט פון די פרעמדע, וואם זייער מויל רעדט פאלשקייט און זייער רעכטע האנד איז מעכטיג אין ליגען.
12 אבער אונזערע זיהן זיינען ווי פפלאנצונגען אויפגעפאסט פון זייער יונגענד, אונזערע טעכטער זיינען ווי אויסגעטאקטע ווינקעל סטאטוען פון א פאלאסט.
13 אונזערע שפייז־קאמערען זיינען פול ארויס צו געבען פערשיעדענע שפייזען, אונזערע שעפסען זיינען אין די טויזענדער פערמעהרט אויף אונזערע פעלדער;
14 אונזערע רינדער זיינען דיק. קיין אויסברוך און קיין פערלוסט — קיין בעקלאגען זיך אין אונזערע גאסען.
15 וואויל איז דעם פאלק וואם האט זיך אזוי — וואויל איז דעם פאלק וואם דער עוויגער איז זיין גאט.

קאפיטעל קמה

1 דוד׳ס א לויבליעד. איך ערהויב דיר מיין גאט דער קעניג, און אייביג לאנג וועל איך דיין נאמען בענשען.
2 יעדער טאג וועל איך דיר בענשען און אייביג לאנג ריהמען דיין נאמען.
3 גאט איז גרויס און זעהר נעריהמט, זיין גרויסקייט האט ניט קיינע גרענצען.
4 איין דור צום צווייטען ריהמט דיינע טהאטען און דערצעהלט וועגען דיינע העלדענטהאטען.
5 דעם פראכט פון דיין מאיעסטעטישע עהרע און ערצעהלונגען וועגען דיינע וואונדער וועל איך דערצעהלען.
6 וועגען דעם מאכט פון דיינע שרעקליכע טהאטען וועלען זיי רעדען און וועגען דיין גרויסקייט וועל איך דערצעהלען.
7 וועגען די עראינערונגען פון דיין גרויסע גוטסקייט וועלען זיי שפרעכען און וועגען דיין נערעכטיגקייט וועלען זיי זינגען.
8 גנאדיג אין בארעמהערציג איז גאט, לאנג־מוטהיג און זעהר וואהלטהעטיג.
9 גאט איז גוט צו אלעמען — זיינע מיטליידיג איז אויף אלע ווערק זיינע.
10 עס דאנקען דיר, גאט, אלע דיינע טהאטען און דיינע אנהענגער בענשען דיר.
11 וועגען די עהרע פון דיין קעניגרייך זאגען זיי, וועגען דיינע העלדענטהאטען רעדען זיי.
12 אום צו ערקלעהרען די מענשענקינדער זיינע העלדענטהאטען און די עהרע פון זיין מאיעסטעטישע רעגיערונג.
13 דיין קעניגרייך איז א קעניגרייך פאר עוויגקייט און דיין הערשונג איז אויף אלע דורות.
14 גאט שטיצט אלע נעפאלענע און גלייכט אוים אלע איינגעבויגענע.
15 אלעמענס אויגען האפען צו דיר און דו גיסט זיי זייער עסען אין דער צייט.
16 דו עפענסט דיין האנד און מאכסט זאט יעדער לעבעדיגען מיט דאם וואם ער וויל.
17 גאט איז גערעכט אין אלע זיינע וועגען און גנעדיג אין אלע זיינע טהאטען.
18 גאט איז נאהענט צו אלע וועלכע רופען איהם — צו אלע וואם רופען צו איהם מיט וואהרהייט.
19 דעם פערלאנג פון די וואם פירכטען איהם ערפילט ער, ער הערט אוים זייער געשריי און העלפט זיי.
20 גאט בעוואכט אלע זיינע פריינד, אבער אלע פערברעכער פערטילגט ער.
21 נאט׳ם לויב רעדט מיין מויל אין יעדער בעשעפענים בענשט זיין הייליגען נאמען אימער און אייביג.

קמו Psal. CXLVI.

א 2 הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃ אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי
3 אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־אָדָם ו
4 שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה׃ תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֹׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא
ה אָבְדוּ עָשְׁתֹנֹתָיו׃ אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל־
6 יְהוָה אֱלֹהָיו׃ עֹשֵׂה ו שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־
7 אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט ו לָעֲשׁוּקִים
8 נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה ו מַתִּיר אֲסוּרִים׃ יְהוָה ו פֹּקֵחַ
9 עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃ יְהוָה ו שֹׁמֵר
י אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃ יִמְלֹךְ
יְהוָה ו לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

קמז Psal. CXLVII.

א הַלְלוּיָהּ ו כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃
2 3 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי
4 לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם
ה שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃
6 7 מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַדִ־אָרֶץ׃ עֱנוּ לַיהוָה
8 בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃ הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם ו בְּעָבִים
9 הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃ נוֹתֵן לִבְהֵמָה
י לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ
11 לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־
12 הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ
13 14 צִיּוֹן׃ כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ הַשָּׂם־
טו גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ
16 עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר
17 18 יְפַזֵּר׃ מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח
19 דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־מָיִם׃ מַגִּיד דְּבָרָו לְיַעֲקֹב

חקיו

קמז 17. v. כ״א נקי״ח 19. v. דב״ר קר׳

קאַפּיטעל קמו

1 לויבט גאָט ! לויב, מיין זעעלע, דעם עוויגען !
2 איך וועל לויבען דעם עוויגען זאָלאַנג איך לעב, איך וועל זינגען פאר מיין
3 גאָט זאָלאַנג איך עקזיסטיר. פערטרויט ניט אויף פירשטען, אויף
4 א מענשען וואָס איז ניט אימשטאַנד צו העלפען. עס געהט ארויס זיין אטהעם קעהרט ער זיך צוריק צו דער ערד, אין דעם זעלביגען טאָג זיינען
5 פארלאָרען אלע פלענער זיינע. וואויל איז דעם וואָס דער גאָט פון
6 יעקב איז זיין הילף, זיין האָפענונג איז צו זיין עוויגען גאָט, וועלכער האָט געמאכט הימעל, ערד און דעם ים מיט אלעם וואָס אין זיי —
7 דער ריכטיגער בעוואכער פון דער וועלט. ער שאפט רעכט פאר די אונטערדריקטע, ער גיט ברויט די הונגעריגע — גאָט בינד אָב די געפאנגענע.
8 גאָט עפענט אויגען די בלינדע, גאָט גלייכט אויס די איינגעבויגענע, גאָט
9 ליעבט די פרומע. גאָט היט אָב די פרעמדלינגע, ער ערמונטערט דעם יתום אויף די אלמנה ; אָבער דעם וועג פון די פערברעכער פערקרימט ער.
10 גאָט וועט אייביג רעגיערען ; דיין גאָט, ציון, וועט רעגיערען אויף דורי־דורות. לויבט גאָט !

קאַפּיטעל קמז

1 לויבט גאָט ווי געהעריג, זינגט צו אונזער גאָט ! עס איז אנגענעהם און פאַסענד צו ריהמען איהם.
2 גאָט, דער אויפבויער פון ירושלים, וועט צוזאמענקלייבען די פאַנאנדער־נעוואָרפענע פון ישראל.
3 דער וואָס הייקט די צובראָכענע הערצער, ער לייגט א פלאַסטער צו זייערע שמערצען.
4 ער צעהלט אוים דעם צאָהל פון די שטערען — ער רופט זיי אלעמען מיט נעמען.
5 גרויס איז אונזער הערר און גרויסמעכטיג, זיין פערשטאַנד איז ניט אוים־צודערצעהלען.
6 גאָט גיט מוטה די דעמיטהיגע, אָבער די פערברעכער מאַכט ער ניעדעריג ביז דער ערד.
7 זינגט פאר גאָט מיט דאנקבארקייט, שפיעלט פאר אונזער גאָט מיט פיעד־לעך
8 ער פארדעקט דעם הימעל מיט וואָלקענס, ער גרייט צו רענען פאר דער ערד, ער מאַכט וואַקסען גראָז אויף די בערג.
9 ער גיט יעדער טהיער זיין שפייז, זאָגאר די יונגע ראבען וואָס בעטען עסען.
10 ער דארף ניט די פערדענקראפט, ער פערלאַנגט ניט מענשליכע שנעליג־קייט —
11 גאָט ליעבט די וואָס פירכטען איהם, די וואָס האָפען צו זיין גנארע.
12 ריהם, ירושלים, דעם עוויגען ! לויב דיין גאָט, ציון !
13 וואָרום ער האָט שטארק געמאכט די ריגלען פון דיינע טהויערען, ער האָט געבענשט דיינע קינדער אין דיר.
14 ער האָט זיכער געמאכט דיינע גרענעצען, מיט די בעסטע וויץ מאַכט ער דיר זאט.
15 ווען ער שיקט זיין וואָרט צו דער ערד, לויפט זיין וואָרט זעהר שנעל.
16 ער גיט וואָלווויסע שנעע, און שפרייט אוים אש־טונקעלען אַיז.
17 ער וואַרפט זיין קעלט ברעקלאך־וויז, און ווער קען אויסהאלטען זיין פראָסט ? !
18 ער שיקט זיין וואָרט צושמעלצט ער זיי, זיין ווינד בלאזט און זיי צורינען ווי וואסער.
19 ער זאָגט זיינע וועגטער צו יעקב, זיינע געזעצען און רעכטע צו ישראל.

כ חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃ לֹא־עָשָׂה כֵן ׀ לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ׃

קמח Psal. CXLVIII.

א הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃
2 3 הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו׃ הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ
4 וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃ הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם
ה וְהַמַּיִם אֲשֶׁר ׀ מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃ יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי
6 הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא
7 יַעֲבוֹר׃ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃
8 9 אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ׃ הֶהָרִים
י וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃ הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה
11 רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל
12 שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים׃
13 יְהַלְלוּ ׀ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ
14 וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן ׀ לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃

קמט Psal. CXLIX.

א הַלְלוּיָהּ ׀ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים׃
2 3 יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם׃ יְהַלְלוּ שְׁמוֹ
4 בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ׃ כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר
ה עֲנָוִים בִּישׁוּעָה׃ יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם׃
6 7 רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃ לַעֲשׂוֹת
8 נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים׃ לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים
9 וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בָרְזֶל׃ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם ׀ מִשְׁפָּט כָּתוּב
הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ׃

קנ Psal. CL.

2 א הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ׃ הַלְלוּהוּ

בגבורתיו

למיית 1. v פתח באתנח 2. v צבאו קדי

20 ער טהוט עס ניט צו קיין אנדער פֿאַלק, זיי ערקלעהרט ער ניט זיינע רעכטע. לויבט גאָט !

קאַפּיטעל קמח

1 לויבט גאָט ! לויבט דעם עוויגען פון הימעל, לויבט איהם אין יענע הויכ־קייטען.
2 לויבט איהם אַלע זיינע מלאָכים ; לויבט איהם אַלע זיינע פֿאַנעטען.
3 לויבט איהם, זון און לבנה ; לויבט איהם, אַלע לייכטענדע שטערען.
4 לויבט איהם, אָבער־הימלען ; אויך דאָס וואַסער וואָס איז העכער פֿאר די הימלען.
5 זאָלען זיי לויבען גאָט׳ס נאָמען אַלע יענע וועלכע ער האָט בעפוילען און זיי זיינען בעשאַפען געוואָרען,
6 און ער האָט זיי געלאָזען שטעהען אויף אייביג לאַנג — קוים האָט ער א געזעץ געגעבען קען אַנדערש ניט זיין !
7 לויבט גאָט פון דער ערד : וואַלפישען פון די אָבגרונדען,
8 פייער, האָגעל, שנעע, דאַמפֿ און שטורעם־ווינד — וואָס זיין וואָרט האָט געשאַפען —
9 בערג און בערגלאָך, אַלע פרוכט־בוימער און צעדערען ;
10 טהיערען און אַלערליי פיה, קריכענדע און אַלערליי פליהענדע פויגלען.
11 לאַנד־קעניגע פון אַלע נאַציאָנען, אַלע פירשטען און לאַנד־ריכטער.
12 אינגלאָך און מיידלאָך אלטע און יונגע,
13 זאָלען לויבען גאָט׳ס נאָמען, וואָרום נאָר זיין נאָמען איז מעכטיג און זיין מאיעסטעט איז אויף דער ערד און אויף׳ן הימעל.
14 ער האָט ערהויבען דעם שטאָלץ פון זיין פֿאַלק, ער איז דער לויב־געזאַנג פון אַלע זיינע אנהענגער, פאר די קינדער פון ישראל זיין נאָהענטע פֿאַלק. לויבט גאָט !

קאַפּיטעל קמט

1 לויבט גאָט ! זינגט פאר גאָט א נייען ליעד, זיין לויבליעד אין א פער־זאַמלונג פון זיינע פרומע.
2 עס פרעהט זיך ישראל מיט זיין בעשעפער, די קינדער פון ציון זיינען פרעהליך מיט זייער קעניג.
3 זיי לויבען זיין נאָמען טאַנצענדיג, אויף פויקען און פיערלען שפּיעלען זיי פאר איהם.
4 וואָן גאָט איז צופריעדען מיט זיין פֿאַלק בעפוצט ער די דעמיטהיגע מיט הילף.
5 עס פרעהען זיך די פרומע מיט עהרע — זיי זינגען אויף זייערע גע־לעגערם.
6 די ערהויבונג גאָט׳ס איז אין זייער האַלז און א צווייי־שארפיגע שווערד אין זייער האַנד,
7 אום דורכצופיהרען ראַכע אונטער די פעלקער און שטראָף אויף די נאַצ־יאָנען.
8 צו בינדען אין קייטען זייערע קעניגע, זייערע געאַכטעטע אין אייזערנע קייטען.
9 אום דורכצופיהרען אויף זיי דעם געשריעבענעם אורטהייל, דאָס פער־שאַפט שטאָלץ זיינע פרומע. לויבט גאָט !

קאַפּיטעל קנ

1 לויבט גאָט ! לויבט דעם אַלמעכטיגען אין זיין הייליגטהום ; לויבט זיין מאַכט אין הימעל.
2 לויבט איהם מיט זיינע העלדענטהאטען, לויבט איהם לויט זיין גרויסע הערליכקייט.

בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר 3
הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ 4
בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי ה
תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: 6

ח ז ק

סכום פסוקי דספר תהלים אלפים וחמש מאות ועשרים ושבעה.
וסימנו יי׳ אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך. וחציו
ויפתחו בפיהם. וסדריו תשעה עשר. וסימנו המשביע בטוב עדיך:

3 לויבט איהם מיט שופר־בלאזען, לויבט איהם מיט האַרף און פיעדעל.
4 לויבט איהם מיט פויק און טאַנץ, לויבט איהם מיט אָרגלען און פלייטען.
5 לויבט איהם מיט קלינגענדע צימבלען, לויבט איהם מיט הילכיגע צימבלען.
6 ווער עס האָט נאָר א לעבהאפט ריהמט גאָט, לויבט גאָט!

חזק.

אלע פסוקים פון תהלים זיינען צוויי טויזענד פינף הונדערט זיבצען און צוואַנציג. ער ענטהאלט פינף ספרים און הונדערט מיט פופציג קאפיטלאך.

בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר 3
הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ 4
בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי ה
תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: 6

ח ז ק

סכום פסוקי דספר תהלים אלפים וחמש מאות ועשרים ושבעה.
וסימנו יי׳ אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך. וחציו
ויפתותו בפיהם. וסדריו תשעה עשר. וסימנו המשביע בטוב עדיך:

3 לויבט איהם מיט שופר־בלאזען, לויבט איהם מיט האַרף און פיעדעל.
4 לויבט איהם מיט פויק און טאַנץ, לויבט איהם מיט אָרגלען און פלייטען.
5 לויבט איהם מיט קלינגענדע צימבלען, לויבט איהם מיט הילכיגע צימבלען.
6 ווער עס האָט נאָר א לעבהאפט ריהמט גאָט, לויבט גאָט!

חזק.

אלע פסוקים פון תהלים זיינען צוויי טויזענד פינף הונדערט זיבצען און צוואַנציג. ער ענטהאלט פינף ספרים און הונדערט מיט פופציג קאפיטלאך.

מ ש ל י

LIBER PROVERBIORUM.

CAPUT I. א

א2 מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ לָדַעַת חָכְמָה
3 וּמוּסָר לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃ לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק
4 וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים׃ לָתֵת לִפְתָאיִם עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת
ה וּמְזִמָּה׃ יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃
6 7 לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃ יִרְאַת יְהוָה
8 רֵאשִׁית דָּעַת חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃ שְׁמַע בְּנִי
9 מוּסַר אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ כִּי ו לִוְיַת חֵן הֵם
י לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים אַל־
11 תֹּאבֶא׃ אִם־יֹאמְרוּ לְכָה אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה לְנָקִי
12 13 חִנָּם׃ נְבַלְּעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃ כָּל־
14 הוֹן יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃ גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ
טו כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃ בְּנִי אַל־תֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם מְנַע
16 רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם׃ כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וימהרו וִימַהֲרוּ לִשְׁפָּךְ־
17 18 דָּם׃ כִּי־חִנָּם מְזֹרָה הָרֶשֶׁת בְּעֵינֵי כָל־בַּעַל כָּנָף׃ וְהֵם
19 לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יְצַפְּנוּ לְנַפְשֹׁתָם׃ כֵּן אָרְחוֹת כָּל־בֹּצֵעַ
כ בֶּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃ חָכְמוֹת בַּחוּץ תָּרֹנָּה בָּרְחֹבוֹת
21 תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ הֲמוֹת תִּקְרָא בִּפְתְחֵי שְׁעָרִים בָּעִיר
22 אֲמָרֶיהָ תֹאמֵר׃ עַד־מָתַי ו פְּתָיִם תְּאֵהַבוּ פֶּתִי וְלֵצִים
23 לָצון חָמְדוּ לָהֶם וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־דָעַת׃ תָּשֻׁבוּ לְתוֹכַחְתִּי
24 הִנֵּה אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה דְבָרַי אֶתְכֶם׃ יַעַן

קְרָאתִי

ג. ז מ ונת׳ 4. ז בג״א א׳ סדה 17. ז בג״א ו׳ מלא

מ ש ל י

קאפיטעל א

1 שפריכוואָרטער פון שלמה, דוד׳ס זוהן, קעניג אין ישראל,
2 צו ערקענען קלוגהייט און זיטענלעהרע, צו פערשטעהן פערנינפטיגע רייד;
3 צו ערלערנען פערשטענדיג זיטענלעהרען, גערעכטיגקייט, רעכט און
אויפריכטיגקייט.
4 צו פערשאפען דעם לייכטגלויביגען איבערלייגונג, דעם אונפראקטישען
— קענטנים און פארזיכטיגקייט.
5 וועט דאס דער קלוגער הערען וועט ער מעהר ערלערנען, דער פערשטענ־
דיגער — וועט ערווערבען מיטלען.
6 צו מאכען פערשטעהן א שפריכוואָרט אדער א רעדע־בילד, וואָרטלאך
פון קלוגע און זייערע רעטענים.
7 גאטעס פורכט איז דער אנפאנג פון וויסענשאפט, קלוגהייט און מאראל,
נאר נארען פעראכטען דאס.
8 הער, מיין זוהן, מאראל־לעהרע פון דיין פאטער, אויך פערנאכלעסיג
ניט די די לעהרע פון דיין מוטער ;
9 וואָרום זיי זיינען א פראכט־קראנץ פאר דיין קאפ און א פראכט־באנד
פאר דיין האלז.
10 מיין זוהן ! אויב זינדיגע וועלען דיר איינרעדען, זאלסטו זיי ניט פאלגען.
11 אויב זיי וועלען זאגען : „קום מיט אונז ! מיר וועלען לויערן נאך
בלוט און נאכשפירען אהן געפאהר דעם אונבעוואפענטען,
12 מיר וועלען זיי שנעל איינשלינגען אזוי ווי די העל, אין גאנצען ווי די
וואס זינקען אין א גרוב ;
13 דעם טהייערן פערמעגען וועלען מיר אין גאנצען געפינען, אונזערע היי־
זער וועלען מיר מיט רויב אנפילען,
14 דיין פערמעגען וואָרף אריין אין אונזערן, און זאל איין בייטעל זיין פאר
אונז אלעמען."
15 נעה ניט, מיין זוהן, אין זייער וועג, פערמייד דיינע פים פון זייער שטעג !
16 וואָרום זייערע פים לויפען צו שלעכטעם, זיי אילען בלוט צו פערגיסען.
17 אזוי ווי דאס אויסגעשפרייטע נעץ וווייזט אוים געפאהרלאז פאר אלע
געפליגעלטע,
18 וועז זיי (די פאנגער) לויערן נאך זייער בלוט און קוקען אוים פאר זייערע
קערפערס,
19 אזוי איז אויך די אויפפיהרונג פון יעדערן וואס גארט נאך רויב —
עס נעהמט איהם זעלבסט דאס לעבען אוועק :
20 די קלוגהייט שרייט אין גאס, אין די בריטע גאסען רעדט זי הויך,
21 אין דער הויך רופט זי אין די רוישענדע מערק, אין די איינגאנגס־
טהויערן פון שטאדט רעדט זי איהרע וואָרטער :
22 „ווי לאנג נאך, לייכטגלויביגע, וועט איהר ליעבען לייכטזין ? און
איהר, לצים, וועט לוסט האבען צו שפאטען און נארען וועלען האסען
וויסענשאפט ? !
23 בעקאהרט זיך צו מיין איבערצייגונג, איך ערקלעהר דאך אייך מיין
פערלאנג און מאך אייך דיטליך מיינע וואָרטער."
24 דערפאר וואס וועז איך האב גערופען האט איהר ניט געוואלט, איך
האב מיין האנד אויסגעצויגען און ניעמאנד האט דאס געאכטעט,

קָרָאתִי וַתְּמָאֲנוּ נָטִיתִי יָדִי וְאֵין מַקְשִׁיב: וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי כה
וְתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתֶם: גַּם־אֲנִי בְאֵידְכֶם אֶשְׂחָק אֶלְעַג 26
בְּבֹא פַחְדְּכֶם: בְּבֹא כְשׁאוֹה ו פַּחְדְּכֶם וְאֵידְכֶם כְּסוּפָה 27
יָאֱתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה וְצוּקָה: אָז יִקְרָאֻנְנִי וְלֹא אֶעֱנֶה 28
יְשַׁחֲרֻנְנִי וְלֹא יִמְצָאֻנְנִי: תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת וְיִרְאַת יְהוָה 29
לֹא בָחָרוּ: לֹא־אָבוּ לַעֲצָתִי נָאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי: וְיֹאכְלוּ ל 31
מִפְּרִי דַרְכָּם וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ: כִּי מְשׁוּבַת פְּתָיִם 32
תַּהַרְגֵם וְשַׁלְוַת כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם: וְשֹׁמֵעַ לִי יִשְׁכָּן־בֶּטַח 33
וְשַׁאֲנַן מִפַּחַד רָעָה:

ב CAP. II.

בְּנִי אִם־תִּקַּח אֲמָרַי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ: לְהַקְשִׁיב א 2
לַחָכְמָה אָזְנֶךָ תַּטֶּה לִבְּךָ לַתְּבוּנָה: כִּי אִם לַבִּינָה תִקְרָא 3
לַתְּבוּנָה תִּתֵּן קוֹלֶךָ: אִם־תְּבַקְשֶׁנָּה כַּכֶּסֶף וְכַמַּטְמֹנִים 4
תַּחְפְּשֶׂנָּה: אָז תָּבִין יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא: ה
כִּי־יְהוָה יִתֵּן חָכְמָה מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה: וְצָפַן לַיְשָׁרִים 6 7
תּוּשִׁיָּה מָגֵן לְהֹלְכֵי תֹם: לְנִצֹּר אָרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ 8
חֲסִידָו יִשְׁמֹר: אָז תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים כָּל־ 9
מַעְגַל־טוֹב: כִּי־תָבוֹא חָכְמָה בִלְבָבֶךָ וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ יִנְעָם: י
מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ תְּבוּנָה תִּנְצְרֶכָּה: לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ 11 12
רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת: הָעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר לָלֶכֶת 13
בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ: הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רָע יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת 14
רָע: אֲשֶׁר אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים וְנִלְוָזִים בְּמַעְגְּלוֹתָם: טו
לְהַצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה הֶחֱלִיקָה: הָעֹזֶבֶת 16 17
אַלּוּף נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכֵחָה: כִּי שָׁחָה אֶל־ 18
מָוֶת בֵּיתָהּ וְאֶל־רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ: כָּל־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבֻן 19
וְלֹא יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים: לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים כ
וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר: כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ 21

ותמימים

א 27. v כשואה קי׳ ב 2. v יצפן קי׳ 8. v חסידו קי׳

25 איהר האָט אין גאַנצען פערוואַרפען מיין ראָטה און ניט געוואָלט (הערען)
26 מיין איבערצייגונג — וועל איך אויך ביי אייער אונגליק לאַכען, און
27 שפּאָטען ווען אייער שרעק וועט קומען, וען אייער שרעק וועט קו־
מען אונערוואַרטעט ווי פינסטערנים, און אייער אונגליק ווי אן אָנקו־
מענדער שטורם; וען עס וועלען אויף אייך קומען ליידען און נויט.
28 דאן וועלען זיי מיר רופען, אָבער איך וועל ניט ענטפערן; זיי וועלען
29 מיר זוכען אָבער ניט געפינען. ווייל זיי האָבען געהאַסט וויסענשאפט
30 און ניט אנערקענט גאָט'ס פורכט, ווייל זיי האָבען ניט אָנגענומען
31 מיין ראָטה און פעראַכטעט מיין איבערצייגונג. זאָלען זיי יעצט עסען
די פרוכט פון זייער אויפפיהרונג און זעטיגען זיך פון זייערע בערא־
32 טהונגען. די אונגעהאָרזאַמקייט פון די לייכטגלויביגע הרג'עט
זיי אַוועק, און די זאָרגלאָזיגקייט פון די נאָרען בריינגט זיי אונטער.
33 דער אָבער וואָס הערט מיך קען זיכער רוהען און זאָרגלאָז זיין פון בייזען
שרעק.

קאַפּיטעל ב

1 מיין זוהן! אויב דו וועסט אָננעהמען מיינע ווערטער, און מיינע ג־
2 באָט האַלטען ביי זיך, וועט דיין אויער האָרכען קלוגהייט און דיין
3 האַרץ וועסטו נייגען צו פערשטאַנד. וואַרום וען דו וועסט דעם
פערשטאַנד רופען און איבערגעבען דיין שטימע צו פערנונפט,
4 אויב דו וועסט איהר זוכען ווי זילבער און שטרעבען נאָך איהר ווי נאָך
5 בעהאַלטענע קאָסטבארקייטען; דאן וועסטו פערשטעהן גאָט'ס
6 פורכט און געפינען געטליכע אנערקענונג. וואַרום נאָר דער עוויגער
גיט קלוגהייט, פון זיין מויל איז וויסענשאפט און פערשטאַנד.
7 ער בעהאַלט פאר רעכטפארטיגע ווייטיגעם, א שילד פאר די וואָס זייער
8 אויפפיהרונג איז אונשולדיג. צו בעוואַכען די שטעגען פון גערעכ־
9 טען און אבהיטען די וועגען פון די פרומע, דאן וועסטו פערשטעהן
רעכט און גערעכטיגקייט, אויך גלייכהייט פון יעדען גוטען וועג.
10 קוים וועט די קלוגהייט אַריין אין דיין האַרצען, וועם די וויסענשאפט
אנגענעהם זיין צו דיין זעלע,
11 איבערלעגונג וועט דיך בעוואַכען, פערנונפט וועט דיך בעשיצען,
12 צו רעטען דיר פונ'ם שלעכטען וועג, פון א מענשען וואָס רעדט פער־
דאַרבענהייט;
13 פון די וואָס פערלאָזען די גלייכע וועגען אום צו גיהען אין פינסטערע
וועגען.
14 פון די וואָס פרעהען זיך צו טהאָן שלעכטס און זיינען צופריעדען מיט
פערדאַרבענהייט און שלעכטס.
15 וועמעס וועגען עס זיינען קרומע און נאָר פערבערעכערישער פרוי, פון דער פרעמדער
וועגען.
16 אויך צו רעטען דיך פון דער פערבערעכערישער פרוי, פון דער פרעמדער
וואָס מאכט גלאַט איהרע רייד;
17 די וועלכע פערלאָזט איהר יוגענד פרייַנד און פערגעסט איהר גאָט'ס בונד.
18 וואַרום איהר הויז איז איינגעבייגען צום טוידט, און צום שאטען (פון
העל) פיהרען איהרע שטעגען.
19 אלע די וואָס קומען צו איהר גיהן ניט צוריק, זיי קענען מעהר ניט גרייי־
כען די לעבענס וועגען.
20 דאַרום גיה אינ'ם וועג פון די גוטע און היט אָב די וועגען פון די גערעכטע.
21 וואַרום נאָר די רעכטפארטיגע בעוואוינען דאָם לאַנד, און נור די
אונשולדיגע פערבלייבען אין איהר;

22 וְתִמִּמִים יִוָּתְרוּ בָהּ׃ וְרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ וּבוֹגְדִים יִסְּחוּ מִמֶּנָּה׃

CAP. III. ג

2 א בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח וּמִצְוֹתַי יִצֹּר לִבֶּךָ׃ כִּי אֹרֶךְ יָמִים
3 וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ׃ חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־יַעַזְבֻךָ
4 קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃ וּמְצָא־חֵן
ה וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃ בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־
6 לִבֶּךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן׃ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דָעֵהוּ וְהוּא
7 יְיַשֵּׁר אֹרְחֹתֶיךָ׃ אַל־תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ יְרָא אֶת־יְהוָה
8 וְסוּר מֵרָע׃ רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ׃ כַּבֵּד
9 אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֶךָ וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃ וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ
10 שָׂבָע וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרָצוּ׃ מוּסַר יְהוָה בְּנִי אַל־תִּמְאָס
12 וְאַל־תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ׃ כִּי אֶת אֲשֶׁר־יֶאֱהַב יְהוָה יוֹכִיחַ
13 וּכְאָב אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃ אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם
14 יָפִיק תְּבוּנָה׃ כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־כֶּסֶף וּמֵחָרוּץ
טו תְּבוּאָתָהּ׃ יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצֶיךָ לֹא יְשׁוֹוּ־בָהּ׃
16 אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃ דְּרָכֶיהָ
17 דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים
18 בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן
כ שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה׃ בְּדַעְתּוֹ תְּהֹמוֹת נִבְקָעוּ וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־
21 טָל׃ בְּנִי אַל־יַלְּזוּ מֵעֵינֶיךָ נְצֹר תּוּשִׁיָּה וּמְזִמָּה׃ וְיִהְיוּ
22 חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ אָז תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ
23 וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף׃ אִם־תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה
כה שְׁנָתֶךָ׃ אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי
26 27 תָבֹא׃ כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ וְשָׁמַר רַגְלְךָ מִלֶּכֶד׃ אַל־
28 תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו בִּהְיוֹת לְאֵל יָדְךָ לַעֲשׂוֹת׃ אַל־תֹּאמַר
29 לְרֵעֲךָ ׀ לֵךְ וָשׁוּב וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ׃ אַל־תַּחְרֹשׁ עַל־

רעך

ג׳ 8 v הרי בדנש v. 12. סנול בלי מקף v. 15. מפנימים קרי
v. 27 ידך קרי v. 28. לתשר קרי

22 אבער די פערבראכער וועלן פערטיליגט פון דער ערד, און די טרייסאָזע וועלן אוועקגעריסן פון איהר.

קאפיטעל ג

1 מיין זוהן! פערגעס ניט מיין לעהרע, און מיינע בעפעהלען זאָל דיין הארץ היטען,
2 וואָרום צו לאַנגע יאָהרען לעבען וועלן זיי דיר נאָך צוגעבען פריעדען.
3 אום טוגענד און וואהרהייט זאָלען דיך ניט פערלאָזען, בינד זיי אָן ארום דיין האַלז און פערשרייב זיי אויף דיין הארצענס־טאפעל.
4 דאן גענפינסטו גונסט ביי גאָט און גוטע אנערקענונג ביי מענשען.
5 פערטרוי זיך אויף גאָט מיט דיין גאנצען הארצען, שטיץ זיך אָבער ניט
6 אויף דיין אייגענעם פערשטאנד. אין אַלע דיינע וועגען דענק
7 וועגען איהם, ער וועט שוין גלייך מאכען דיינע שטעגען. האַלט זיך ניט פאר קלוג, האָב פורכט פאר גאָט דאן וועסטו אויסמיידען פון
8 שלעכטס. דאָם וועט א היילונג זיין צו דיין קערפער און א קווי־
9 קונגס־נעטראנק צו דיינע גלידער. פערעהר גאָט מעהר אלס דיין
10 פערמעגען און אַלע העכסטע אינקינפטע דיינע, וועלן דיינע שפייכלערס פול זיין מיט שפייז, און דיינע קעלטערס וועלן רייך זיין
11 מיט ווייגען. פעראכטע ניט, מיין זוהן, גאָט׳ס פאָרוואָרף און
12 פערהאָם ניט זיין שטראָף. וואָרום גאָט שטראפט נאָר דעם וועמען
13 ער ליעבט, אזוי ווי א פאָטער שטראפט זיין קינד. גליקליך איז דער מענש וואָם ערוועָרבט קלוגהייט, אויף דער וואָם בעקומט פערשטאנד.
14 וואָרום דאָם איינצוהאנדלען איז בעסער אלס איינהאנדלען זילבער, און
15 די איינקינפטע איהרע זיינען מעהר אלס פון גוטען גאָלד.
16 זי איז טהייערער אלס פערל, אלע דיינע קאָסטבארקייטען האבען קיין פערגלייך מיט איהר. לאנגעס לעבען איז אין איהר רעכטע האנד, רייכטהום און עהרע אין איהר לינקע האנד.
17 איהרע וועגען זיינען אנגענעהמע,און אויף אלע שטעגען איהרע איז פרידען.
18 זי איז א לעבענסבוים פאר די וואָם האַלטען זיך אן איהר, די וואָם שטיצען זיך אויף איהר זיינען גליקליך.
19 מיט קלוגהייט האט גאָט די ערד געגרינדעט, און מיט פערנונפט פעסט־
20 געשטעלט דעם הימעל.
מיט זיין פערשטאנד זיינען די טיעפענישען דורכגעבראכען געווארען, און
21 די הימלען טריפען טהוי.
מיין זוהן! זאָלען זיי ניט ערווייטערט זיין פון דיינע אויגען, זיי
22 אויפמערקזאם צו אלעם וויכטיגעם און איבערלעגט:
23 דאָם וועט צוגעבען לעבען דיין גייסט און צוציהונגסקראָפט דיין קערפער.
24 דאן וועסטו זיכער גענהן דיין וועג, אין דיין פום וועט זיך ניט אנשטויסען.
25 וען דו וועסט זיך ניט פירכטען פאר אן אונערווארטעטען שרעק, אדער פאר
26 אן אונגליק וואָם קומט אויף די פערבראכער;
27 וואָרום גאָט וועט דיין שטיצע זיין און וועט היטען דיינע פים פונ׳ם נעץ.
28 זאָלסט ניט צוריקציהען וואהלטהאט פון דעם וועמען עס געהערט, וויל
29 דו האָסט די מעגליכקייט דאָם צו טהאָן.
זאָג ניט צו דיין פרייגד: „יעצט גהע, און קום מארגען וועל איך [דיר] גאבען, אויב דו האָסט היינט.
טראכט אויף דיין פרייגד קיין שלעכטעס וועגן ער וואוינט מיט דיר אנפארטרויט.

ל רַגְלֶךָ רָעָה וְרוּא־יוֹשֵׁב לָבֶטַח אִתָּךְ׃ אַל־תָּרִוֹב עִם־אָדָם
31 חִנָּם אִם־לֹא גְמָלְךָ רָעָה׃ אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס וְאַל־
32 תִּבְחַר בְּכָל־דְּרָכָיו׃ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים
33 סודוֹ׃ מְאֵרַת יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ׃
34 אִם־לַלֵּצִים הוּא יָלִיץ וְלַעֲנָיִים יִתֶּן־חֵן׃ כָּבוד חֲכָמִים
לה יִנְחָלוּ וּכְסִילִים מֵרִים קָלוֹן׃

ד Cap. IV. ד

א שִׁמְעוּ בָנִים מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ לָדַעַת בִּינָה׃ כִּי לֶקַח
2 טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי
3 רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי אִמִּי׃ וַיּוֹרֵנִי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ
4 שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה׃ קְנֵה חָכְמָה קְנֵה בִינָה אַל־תִּשְׁכַּח
ה וְאַל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃ אַל־תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָ אֱהָבֶהָ
6 וְתִצָּרֶךָּ׃ רֵאשִׁית חָכְמָה קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה
7 בִינָה׃ סַלְסְלֶהָ וְתָרוֹמְמֶךָּ תְּכַבְּדֶךָּ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃ תִּתֵּן
8 9 לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃ שְׁמַע בְּנִי וְקַח
י אִמָרָי וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ בְּדֶרֶךְ חָכְמָה הוֹרְתִּיךָ
11 הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃ בְּלֶכְתֶּךָ לֹא־יֵצַר צַעֲדֶךָ וְאִם־
12 תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃ הַחֲזֵק בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף נִצְרָהָ כִּי־הִוא
13 חַיֶּיךָ׃ בְּאֹרַח רְשָׁעִים אַל־תָּבֹא וְאַל־תְּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃
14 פָּרַעהוּ אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ שְׁטֵה מֵעָלָיו וַעֲבֹר׃ כִּי לֹא יִשְׁנוּ
טז 16 אִם־לֹא יָרֵעוּ וְנִגְוְלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יִכָּשֵׁלוּ׃ כִּי לֶחֶמוּ
17 לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ׃ וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ
18 הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד־נָכוֹן הַיּוֹם׃ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כַּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ
19 בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃ בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי הַט־אָזְנֶךָ׃
כ 21 אַל־יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לִבֶּךָ׃ כִּי־חַיִּים הֵם
22 לְמֹצְאֵיהֶם וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃ מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ
23 כִּי מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃ הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וְלִזוּת
24

שפתים

ב 30. v. הרע קרי 32. v. ותועבת קרי ד 3. v. נואה לראשך 16. v. בא׳ ישנו ibid. כשל קרי

30 קריעג זיך מיט קיינעם ניט אָהן אן אורזאכע, אויב ער האָט דיר קיין בויז
31 געטהאָן. זיי ניט מקנא דעם געוואלטטהעטיגען און זאָלען דיר ניט
32 געפעהלען אלע וועגען זיינע. וואָרום דער פערברעכער איז פערהאסט
33 פון גאָט, אָבער די רעכטפערטיגע זיינען זיינע אנגעטרויטע. גאָט'ס
פלוך איז אינ'ם הויז פון פערברעכער, אָבער די וואוינונגען פון די פרומע
34 בענשט ער. אז ער מאכט די שפאָטער צו שפאָטער, וועט ער די דעמו־
35 טהיגע גנווים בעשענקען מיט אנגענעהמקייט. עהרע וועלט געגעבען
צו קלוגע, די נארען אָבער שענקט יעדערער שאנדע.

קאַפּיטעל ד

1 הערט אויס, קינדער, די מאָראַל־לעהרע פון פאטער, און זייט אויף־
2 מערקזאם אום צו ערקענען פערשטאנד. איך גיב אייך א גוטע
3 לעהרע, פערלאָזט ניט מיין אונטערריכט. איך זעלבסט בין א קינד
ביי מיין פאטער, פערצערטעלט אלס א איינ־איינציגער ביי מיין מוטער;
4 האָט ער מיר בעלעהרט און געזאָגט: „זאָל דיין הארץ האלטען מיינע
5 ווערטער, היט אָב מיינע בעפעהלען און לעב! ערווערב קלוגהייט, ער־
ווערב פערשטאנד; פערגעס ניט און טרעט ניט אָב פון מיינע רייד.
6 פערלאָז דו איהר ניט וועט זי דיך אויף היטען, ליעב איהר וועט זי דיך
7 שיצען. דער אנפאנג פון קלוגהייט איז ערווערבען קלוגהייט, פאר
8 דיין גאנצען פערמעגען קויף פערשטאנד. וועסטו איהר שעצען וועט
זי דיך הויך שטעלען, זי וועט דיר עהרע געבען אויב דו וועסט איהר אומ־
9 ארמען. זי וועט דיר געבען א שענעם קאָפּ־קראנץ, א פראכטפאלע
10 קרוין וועט זי דיר אומזיסט געבען. הער, מיין זוהן, און נעהם אן
11 מיינע רייד, זיי וועלען דיר פערמעהרען די לעבענס־יאָהרען. איך וויי
דיר אן אויף דעם קלוגען וועג, איך לאָז דיר געהן אויף גלייכע שטעגען.
12 וועסטו געהן וועט דיין טריט ניט ענג זיין, און אויב דו וועסט לויפען
וועסטו אויך ניט געשטרויכעלט ווערען.
13 האלט פעסט די מאָראַל־לעהרע, לאָז עס ניט אָב; היט עס וואָרום דאָס
איז דיין לעבען.
14 געה ניט אויפ'ן וועג פון פערברעכער און בעטרעט ניט דעם וועג פון
שלעכטע;
15 מייד איהם אויס! געה ניט אויף איהם! קעהר זיך אָב פון איהם
און געה אוועק.
16 וואָרום זיי שלאָפען ניט אויב זיי טהוען קיין שלעכטס, זיי זיינען שלאָפ־
לאָז אויב זיי מאכען קיינעם קיין שטרויכלונג.
17 זיי עסען פערברעכערישעס ברויט און טרינקען דורך גוואלטטהאט ער־
וואָרבענעם וויין.
18 אָבער דער וועג פון פרומע איז וויי א העלער שיין, ער ווערט אלץ ליכטיגער
ביז עס קומט דער טאג.
19 דער וועג פון די פערברעכערם איז ווי אין פינסטערניס — זיי וויסען ניט
אן וואָס זיי ווערען געשטרויכעלט.
20 מיין זוהן! האָרך מיינע רייד, בייג דיין אויער צו מיינע ווערטער;
21 אום זיי זאָלען ניט אוועק פון דיינע אויגען, היט זיי אין דיין הארצען.
22 וואָרום זיי זיינען לעבען פאר די וואָס געפינען זיי, א היילונג פאר זיין
גאנצען קערפער.
23 מעהר פאר אלץ וואָס דו בעוואכסט היט דיין הארץ, וואָרום פון איהם
איז די קוועלע פון לעבען.
24 נעהם אראָב פון זיך די נאכקרימונג פון מיילער און ערווייטער פון זיך
די ליפען־קרימונג.

כה שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃ עֵינֶיךָ לְנֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ
26 27 נָגְהֶךָ׃ פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃ אַל־תֵּט יָמִין
וְשְׂמֹאול הָסֵר רַגְלֶךָ מֵרָע׃

ה CAP. V.

2 א בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה לִתְבוּנָתִי הַט־אָזְנֶךָ׃ לִשְׁמֹר
3 מְזִמּוֹת וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ יִנְצֹרוּ׃ כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתֵי
4 זָרָה וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃ וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַלַּעֲנָה חַדָּה
ה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת׃ רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת שְׁאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמֹכוּ׃
6 אֹרַח חַיִּים פֶּן־תְּפַלֵּס נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ לֹא תֵדָע׃
7 8 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְאַל־תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃ הַרְחֵק
9 מֶעָלֶיהָ דַּרְכֶּךָ וְאַל־תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃ פֶּן־תִּתֵּן
י לַאֲחֵרִים הוֹדֶךָ וּשְׁנֹתֶךָ לְאַכְזָרִי׃ פֶּן־יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ
11 וַעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נָכְרִי׃ וְנָהַמְתָּ בְאַחֲרִיתֶךָ בִּכְלוֹת בְּשָׂרְךָ
12 וּשְׁאֵרֶךָ׃ וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׂנֵאתִי מוּסָר וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃
13 וְלֹא־שָׁמַעְתִּי בְקוֹל מוֹרַי וְלַמְלַמְּדַי לֹא־הִטֵּיתִי אָזְנִי׃
14 מו כִּמְעַט הָיִיתִי בְכָל־רָע בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה׃ שְׁתֵה־מַיִם
16 מִבּוֹרֶךָ וְנֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךָ׃ יָפֻצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה
17 בְּרְחֹבוֹת פַּלְגֵי־מָיִם׃ יִהְיוּ־לְךָ לְבַדֶּךָ וְאֵין לְזָרִים אִתָּךְ׃
18 19 יְהִי־מְקוֹרְךָ בָּרוּךְ וּשְׂמַח מֵאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ׃ אַיֶּלֶת אֲהָבִים
וְיַעֲלַת־חֵן דַּדֶּיהָ יְרַוֶּךָ בְכָל־עֵת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָּמִיד׃
כ 21 וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי בְזָרָה וְתַחֲבֹק חֵק נָכְרִיָּה׃ כִּי נֹכַח ו
22 עֵינֵי יְדוָד דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃ עֲוֹנוֹתָיו
23 יִלְכְּדֶנּוּ אֶת־הָרָשָׁע וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃ הוּא יָמוּת
בְּאֵין מוּסָר וּבְרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה׃

ו CAP. VI.

2 א בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ תָּקַעְתָּ לַזָּר כַּפֶּיךָ׃ נוֹקַשְׁתָּ בְאִמְרֵי־
3 פִיךָ נִלְכַּדְתָּ בְּאִמְרֵי־פִיךָ׃ עֲשֵׂה־זֹאת ו אֲפוֹא ו בְּנִי וְהִנָּצֵל

כי

ה 2. ע חסר ו ונקצת ספרים מלא ו

25 דיינע אויגען זאָלען גלייך קוקען, אויך דיינע ברעמען זאָלען (דיין קוקען) גלייך מאכען.
26 וועג יעדער טריט פון דיין פוס וועלען אַלע דיינע וועגען ריכטיג זיין.
27 קאַהר ניט אַב (פון גראדען וועג) רעכטס אַדער לינקס, מייד אוים דיינע פיס פון שלעכטען [וועג].

קאַפּיטעל ה

1 האָרך, מיין זוהן, מיין קלוגען רייד[ען] ; בייג דיין אויער צו מיינע
2 פערנינפטיגע ערקלעהרונגען. אום דו זאָלסט שעצען איבערלע־
3 גונג און דיינע ליפּען זאָלען היטען די וויסענשאפט. אַבוואָהל די
ליפּען פון דער אויסגעלאַסענער טריפּען זיסקייט און איהר אויסשפּראכע
4 איז גלאַטער אלס אויל, איהר ענדע איז ביטער ווי ווערמיטה, שארפ־
5 שניידענדער ווי א צוויי־זייטיגער שווערד. איהרע וועגען געהען
אראָב צום טוידט, איהרע טריט זיינען נעשטיטצט אויף דער העל.
6 אום דו זאָלסט ניט בעטראכטען דעם לעבענס־וועג, זיינען איהרע וועגען
7 אזוי פערדרעהט אז דו זאָלסט נישט דערקענען. אלזא, קינדער, הערט
8 מיר אויס, און ווייכט ניט אָב פון מיינע רייד: האַלט דיין וועג ווייט
פון איהר, דו זאָלסט נאָר ניט צוטרעטען צום איינגאנג פון איהר הויז.
9 אום דו זאָלסט ניט איבערגעבען אן אנדערן דיין שהנקייט, און דיינע
10 יאָהרען דעם גרויזאמען. אום פרעמדע זאָלען ניט אויפעסען דיין
פערמעגען און אַלעס וואָס דו האָסט דורך מיהע ערוואָרבען (זאָל ניט
11 בלייבען) אין א פרעמדע הויז ; דו וועסט זיפצען נאָכדעם ווען עס
12 וועט פערצערט ווערען דאָס פלייש פון דיין קערפּער, און וועסט
זאָגען: וואָרום האָב איך געהאסט די מאָראַל־לעהרע? ווי אזוי האָט
13 עס מיין הארץ פעראכטעט איבערצייגונג? איך האָב ניט געהערט
די שטימע פון מיינע וועג־וויזער און ניט געבויגען מיין אויער צו די
14 בעלערונג פון מיינע לעהרערס. אט בין איך שנעל אריינגעפאלען
אין אלל־דאָס־שלעכטס פאר די אויגען פון א גרויסער פערזאמלונג.
15 טרינק וואסער פון דיין איינענעם וואסער־גרוב, און קוועלענדעם וואסער
16 פון דיין אייגענעם ברונעם. זאָלען דיינע קוואלען פול זיין מיט
17 וואסער זאָגאר דאן ווען וואסער שטראמט איבער די גאסען. דאן
וועסטו אליין האָבען וואסער ווען קיין אנדערער וועט עס האָבען.
18 דיין קוועלע וועט געבענשט זיין זאָלאנג דו ביזט צופריעדען מיט דיין
19 יוגענד־פרוי. די ליעבליכע אינדין און רייצענד־שענהע הירשין ;
איהר צערטליכקייט וועט דיר שטענדיג זעטיגען אויב דו וועסט אימער
20 איהר ליעבע איבערגעבען זיין. וואָצו, מיין זוהן, זאָלסטו זיך אָבגעבען
מיט אן אויסגעלאסענע און אומארמען א פרעמדע אין דיינע ארעמס?
21 אלע וועגען דעם מענשענס זיינען גאָט בעוואוסט, אלע שטעגען אויף
וועלכע ער טרעט.
22 דעם פערברעכער פאנגען זיינע אייגענע זינד און די שטריק פון זיינע
זינד אויף וועלכע ער האָט זיך געשטיצט.
23 ער וועט שטארבען פון מאַראַלאזיגקייט, פון די פיעל דומהייטען מיט
וועלכע ער פערנעהמט זיך.

קאַפּיטעל ו

1 מיין זוהן! אויב דו האָסט גוט געזאָגט פאר דיין פרוינד און האָסט
פאר א פרעמדען דיין האנד געגעבען,
2 דו האָסט זיך געבונדען מיט דיין וואָרט, און ביזט אריינגעפאלען דורך
דיין רעדען —
3 דאן טהו דאָס, מיין זוהן, אום זיך צו רעטטען: ביזטו אין יענעמס
האנד אריינגעפאלען, לאָז זיך טרעטען און ערהויב דיין פרוינד.

כִּי בָאַתָּ בִכְתִי־רֵעֶךָ לֵךְ הִתְרַפֵּס וּרְהַב רֵעֶיךָ׃ אַל־תִּתֵּן 4
שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃ הַנָּצֵל כִּצְבִי מִיָּד וּכְצִפּוֹר ה
מִיַּד יָקוּשׁ׃ לֵךְ־אֶל־נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃ 6
אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל׃ תָּכִין בַּקַּיִץ לַחְמָהּ אָגְרָה 7 8
בַּקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃ עַד־מָתַי עָצֵל ו תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם 9
מִשְּׁנָתֶךָ׃ מְעַט שְׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ו חִבֶּק יָדַיִם י
לִשְׁכָּב׃ וּבָא־כִמְהַלֵּךְ רֵאשֶׁךָ וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃ אָדָם 11 12
בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת פֶּה׃ קוֹרֵץ בְּעֵינָיו מוֹלֵל 13
בְּרַגְלָיו מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃ תַּהְפֻּכוֹת ו בְּלִבּוֹ חֹרֵשׁ רָע 14
בְּכָל־עֵת מְדָנִים יְשַׁלֵּחַ׃ עַל־כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע טו
יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ שֵׁשׁ־הֵנָּה שָׂנֵא יְהוָה וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת 16
נַפְשׁוֹ׃ עֵינַיִם רָמוֹת לָשׁוֹן שֶׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃ 17
לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה׃ 18
יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שֶׁקֶר וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים׃ 19
נְצֹר בְּנִי מִצְוַת אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ קָשְׁרֵם ב 21
עַל־לִבְּךָ תָּמִיד עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶיךָ׃ בְּהִתְהַלֶּכְךָ ו תַּנְחֶה 22
אֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃ כִּי 23
נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוּסָר׃ לִשְׁמָרְךָ 24
מֵאֵשֶׁת רָע מֵחֶלְקַת לְשׁוֹן נָכְרִיָּה׃ אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ כה
וְאַל־תִּקָּחֲךָ בְּעַפְעַפֶּיהָ׃ כִּי בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה עַד־כִּכַּר 26
לֶחֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה תָּצוּד׃ הַיַּחְתֶּה אִישׁ אֵשׁ 27
בְּחֵיקוֹ וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃ אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים 28
וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶינָה׃ כֵּן הַבָּא אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה 29
כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃ לֹא־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנֹב לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ ל
כִּי יִרְעָב׃ וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתַיִם אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן׃ 31
נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃ נֶגַע 32 33
וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃ כִּי־קִנְאָה חֲמַת־גָּבֶר 34

---

v. 13. במינ׳ ק׳ ibid. ברגלו ק׳ v. 14. מיינים ק׳ v. 16. תועבת קרי v. 21. חסד ק׳ v. 27. פתח בסיפ׳

4 גיב קיין שלאף צו דיינע אויגען און קיין דרעמלען צו דיינע ברעמען.
5 רעטע זיך ווי א הירש פון פערוואַרפענעם נעץ, און ווי א פויגל פון
6 פערוואַרפענעם פאנג־נעץ. געה צו דער מילב, פויל־ער, זעה איהר
7 אויפפיהרונג און בעטראכט, זי האָט קיין פיהרער, קיין אַרדנונג־
8 מאכער אדער הערשער; דאָך גרייט זי צו זומער־ציט איהרע שפייז,
9 און שניט־ציט זאמלט זי אָן איהר עסען. ווי לאנג נאָך, פויל־ער,
ווועסטו ליעגען? ווען ווועסטו שוין אויפשטעהן פון דיין שלאף?
10 אביסעל שלאפען, עטוואָס דרעמלען, אוויילע ליעגען צונויפגעלייגט די
11 הענד. אזוי קומט אן דיין ארמוטה ווי א רייזענדער, און דיין
12 מאנגעל — ווי א בעוואפענטער מאן. דער אונצוליבער מענש
וועדט א ניעדערטרעכטיגער מענש, ארומגעהענדיג מיט בערעדרייען.
13 ער ווינקט מיט די אויגען, שארט מיט די פים און טייטעלט מיט די
14 פינגער. אן איבערקעהרעניש איז אין זיין הארצען, אימער טראכט
15 ער שלעכטעם און ברענגט צו קריגעריין. דערפאר קומט פלוצלונג
זיין אונגליק, אונערוואַרטעט וועדט ער צובראָכען אז עס איז קיין הייל־
16 טעל ניטא. זעקס זאכען זיינען וואָס גאָט האסט און די זיבעבנטע
17 איז ביי איהם אבשייליך: שטאָלצע אויגען, א פאלשע צונג, הענד
18 וואָס פערגיסען אונשולדיגעם בלוט, א הארץ וואָס טראכט פערברע־
19 כעריש פלענער, פים וואָס לויפען שנעל צו שלעכטעם, דער פאלשער
עדות וואָס רעדט ליגען און דער וואָס ברענגט קריעג צווישען ברידער.
20 היט־אָב, מיין זוהן דיין פאטער'ס בעפעהל און פערלאָז ניט דיין מו־
טער'ס לעהרע.
21 האלט זיי אימער אָנגעבונדען אויף דיין הארצען, בינד זיי ארום אויף
דיין האלז.
22 וואו דו וועסט געהן וועט דאָס דיך פיהרען, וואו דו וועסט ליעגען וועט
דאָס דיך בעוואכען, און ווען דו וועסט וואַך זיין וועט דאָס דיך אונ־
טערהאלטען.
23 אויב דער בעפעהל איז א ליכט איז די לעהרע א ליכטיגקייט, און די
מאָראלישע איבערצייגונג — א לעבענס־וועג.
24 אום צו היטען דיך פון אנדערנס ווייב, פון די גלאטע רייד פון אן
אויסגעלאסענע:
25 נעלוסט ניט איהר שעהנהייט אין דיין הארצען וועט זי דיך ניט פאנגען
מיט איהרע ווואונקען.
26 דאָן ווען אן אויסגעלאסענע פרוי נעהמט צו דאָס שטיקעל ברויט, פאנגט
די פערהייראטע פרוי די טהייערע זעעלע.
27 קען א מענש שארען פייער אין זיין שוים און זיינע קליידער זאָלען ניט
צובראנט ווערען?
28 קען א מענש געהן אויף קויהלען און ניט אבברענען זיינע פים?
29 אזוי איז דער וואָס קומט צו א פרעמדענס ווייב — דער וואָס בעריהרט
איהר וועט ניט אונבעשטראפט זיין.
30 מען פעראכטעט ניט א גנב וועלכער גנב'עט אום זיין הונגער צו
שטילען,
31 עס טרעפט אָבער אז ער בעצאָהלט זיבעבן מאל, און גיט אַוועק זיין
גאנצען פערמעגען;
32 דער אָבער וואָס טרייבט אויסגעלאסענהייט מיט א פרוי, (געווענהליך
טהוט דאָס דער וואָס האָט זיין מאָראל פערדארבען), איז הארצלאָז.
33 שטראָף און בעליידיגונג בעקומט ער, זיין שאנדע קען ניט אָבגעמעקט
ווערען;
34 וואָרום די היציגע אייפערזוכט פון מאן וויים פון קיין מיטלייד אין צייט
פון ראַכע.

לה וְלֹא יַחְמֹל בְּיוֹם נָקָם: לֹא־יִשָּׂא פְּנֵי כָל־כֹּפֶר וְלֹא־יֹאבֶה
כִּי תַרְבֶּה־שֹׁחַד:

CAP. VII. ז

ז
2 א בְּנִי שְׁמֹר אֲמָרַי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ: שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה
3 וְתוֹרָתִי כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ: קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־
4 לוּחַ לִבֶּךָ: אֱמֹר לַחָכְמָה אֲחֹתִי אָתְּ וּמֹדָע לַבִּינָה תִּקְרָא:
ה 6 לְשָׁמְרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה: כִּי
7 בְחַלּוֹן בֵּיתִי בְּעַד אָשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי: וָאֵרֶא בַפְּתָאיִם אָבִינָה
8 בַּבָּנִים נַעַר חֲסַר־לֵב: עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּהּ וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ
9 יִצְעָד: בְּנֶשֶׁף־בְּעֶרֶב־יוֹם בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וַאֲפֵלָה: וְהִנֵּה
11 אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שִׁית זוֹנָה וּנְצָרַת לֵב: הֹמִיָּה הִיא וְסֹרֶרֶת
12 בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ: פַּעַם ו בַּחוּץ פַּעַם בָּרְחֹבֹת
13 וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה תֶּאֱרֹב: וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה לוֹ הֵעֵזָה
14 פָּנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ: זִבְחֵי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי:
טו 16 עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ וָאֶמְצָאֶךָ: מָרְבַדִּים
17 רָבַדְתִּי עַרְשִׂי חֻמְטוֹת אֵטוּן מִצְרָיִם: נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי מֹר
18 אֲהָלִים וְקִנָּמוֹן: לְכָה נִרְוֶיָה דֹדִים עַד־הַבֹּקֶר נִתְעַלְסָה
19 בָּאֲהָבִים: כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ מֵרָחוֹק:
כ 21 צְרוֹר הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכִּסֶּא יָבֹא בֵיתוֹ: הִטַּתּוּ
22 בְרֹב לִקְחָהּ בְּחֵלֶק שְׂפָתֶיהָ תַּדִּיחֶנּוּ: הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם
23 כְּשׁוֹר אֶל־טֶבַח יָבֹא וּכְעֶכֶס אֶל־מוּסַר אִוִּיל: עַד יְפַלַּח
חֵץ כְּבֵדוֹ כִּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־פָּח וְלֹא יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הוּא:
24 כה וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְהַקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי פִי: אַל־יִשְׂטְ
26 אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ אַל־תֵּתַע בִּנְתִיבוֹתֶיהָ: כִּי־רַבִּים חֲלָלִים
27 הִפִּילָה וַעֲצוּמִים כָּל־הֲרָגֶיהָ: דַּרְכֵי שְׁאוֹל בֵּיתָהּ יוֹרְדוֹת
אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת:

ז 7. ו בויאראכלה

35 ער שוינט ניט קיין אויסקויף נעלד און וויליגט ניט איין זאַאר וועז דו וועסט איהם רייך בעשענקען.

קאַפּיטעל ז

1 מיין זוהן! היט־אַב מיינע ווערטער, און בעהאלט ביי זיך מיינע בעפעהלען.
2 היט מיינע בעפעהלען און מיין בעלעהרונג ווי דיין אויגען־אַפּפּעל, דאַם וועט דיר לעבען געבען.
3 בינד זיי אן אויף דיינע פינגער, שרייב זיי אויף אויף דיין הארץ־טאַפּעל.
4 זאַג צו די קלוגהייט: „דו ביזט מיין שוועסטער!" און דעם פער־שטאַנד זאַלסטו רופען: „פרייַנד".
5 דאַם וועט דיר אַבהיטען פון דער אויסגעלאַסענער פרוי, פון דער פרעמ־דער, וועמעס רייד עס זיינען גלאַט.
6 פונ׳ם פענסטער פון מיין הויז, דורכ׳ן שויב האַב איך דורכגעקוקט;
7 איך האַב געקוקט אויף די לייכטזיניגע און בעמערקט אונטער די יונגען א האַרצלאָזען איינעל.
8 ער גיהט איבער׳ן מאַרק אַרום די ווינקלען, ער שטעלט טריט צו איהר הויז.
9 אין אבענד וען עס ווערט דונקעל דער טאָג, אַדער ביי נאַכט וען עס איז שטאַק פינסטער.
10 א פרוי קומט איהם אנטקענען, בוהלעריש פערפוצט און טיף פער־דאַרבען.
11 לארמענדיג געהט זי ארום, אין הויז קען זי ניט איינרוהען.
12 אמאָל אין גאס, אמאָל אין מארק, אויף יעדער ווינקעל לויערט זי.
13 זי נעהמט איהם אן און קוסט איהם, זי מאכט א פרעכען געזיכט און זאַגט צו איהם:
14 „איך האַב זיך צוגעזאַגט א פריעדענס־אָפּפער, און היינט וועל איך מיין צוזאָג בעצאָלען,
15 וויל אַרויסגעהענדיג צו טרעפען דיך האַב איך געדענקט איך וועל דיך דארפען זוכען, ערשט איך האַב דיך גלייך געפונען.
16 מיט בענדער האַב איך בעפוצט מיין בעט, מיט געשטיקטע לייענען פון מצרים.
17 איך האַב פערפארפיומירט מיין שלאָפצימער מיט מירהען, אלאָעז אוז צימרינג.
18 קום, מיר וועלען ביז׳ן טאָג לעבע צו זאט ענגעסען, מיר וועלען אין לעבע־פערגניגען פערברענגען.
19 דער מאַן איז אין דער היים ניטא — ער איז אַוועק אין א ווייטען וועג;
20 ער האָט א בונט געלד מיט זיך גענומען, א היים וועט ער קומען צו א בעשטימטער צייט."
21 זי פערנארט איהם מיט איהר פיעל רעדען, מיט איהרע גלאַטע ליפּען פערפיהרט זי איהם.
22 ער גיהט איהר נאָך און פערקריכט פלוצלונג ווי אן אָקס צום שלאַכט־הויז, ווי א געבונדענער נאר צום שטראָף,
23 אזוי ווי א פויגעל איילט צום נעץ ניט וויסענדיג אז עס איז פאר איהם נעפעהרליך, ביז א פייל צושפאַלט איהם דעם לעבער.
24 אלזא, קינדער, הערט מיר אויס און האַרכט מיינע רייד:
25 זאַל דיין הארץ ניט פערפיהרט ווערען אין איהרע ווענען, און ניט פער־קריכען אויף איהרע שטעגען;
26 וואַרום זי האַט פיעל ערשלאַגענע געלאָזען פאלען, פיעל־צאהלינג זיינען איהרע גע׳הרג׳עטע.
27 איהר הויז איז די וועג צום העל, וועלכע פיהרט צו רי צימערן פון טוידט.

ח Cap. VIII. ח

א 2 הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ: בְּרֹאשׁ־מְרֹמִים
3 עֲלֵי־דָרֶךְ בֵּית נְתִיבוֹת נִצָּבָה: לְיַד־שְׁעָרִים לְפִי־קָרֶת
4 מְבוֹא פְתָחִים תָּרֹנָּה: אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־
ה בְּנֵי אָדָם: הָבִינוּ פְתָאיִם עָרְמָה וּכְסִילִים הָבִינוּ לֵב:
6 7 שִׁמְעוּ כִּי־נְגִידִים אַדַּבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים: כִּי־אֱמֶת
8 יֶהְגֶּה חִכִּי וְתוֹעֲבַת שְׂפָתַי רֶשַׁע: בְּצֶדֶק כָּל־אִמְרֵי־פִי
9 אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ: כֻּלָּם נְכֹחִים לַמֵּבִין וְיְשָׁרִים
י לְמֹצְאֵי דָּעַת: קְחוּ־מוּסָרִי וְאַל־כֶּסֶף וְדַעַת מֵחָרוּץ נִבְחָר:
11 כִּי־טוֹבָה חָכְמָה מִפְנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יְשׁוְּיֻבָהּ:
12 אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי עָרְמָה וְדַעַת מְזִמּוֹת אֶמְצָא: יִרְאַת
13 יְהוָה שִׂנְאַת רָע גֵּאָה וָגָאוֹן וְדֶרֶךְ רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת שָׂנֵאתִי:
14 לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה: בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ טו
וְרוֹזְנִים יְחוֹקְקוּ צֶדֶק: בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ וּנְדִיבִים כָּל־שֹׁפְטֵי
16 אָרֶץ: אֲנִי אֹהֲבַיּ אֵהֵב וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי: עֹשֶׁר־וְכָבוֹד
17 18 אִתִּי הוֹן עָתֵק וּצְדָקָה: טוֹב פִּרְיִי מֵחָרוּץ וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי
19 מִכֶּסֶף נִבְחָר: בְּאֹרַח צְדָקָה אֲהַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת כ
21 מִשְׁפָּט: לְהַנְחִיל אֹהֲבַיּ יֵשׁ וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא:
22 23 יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז: מֵעוֹלָם
24 נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ: בְּאֵין תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין
כה מַעְיָנוֹת נִכְבְּדֵי־מָיִם: בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת
26 חוֹלָלְתִּי: עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל:
27 28 בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אֲנִי בְּחָקּוֹ חוּג עַל־פְּנֵי תְהוֹם: בְּאַמְצוֹ
29 שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוֹז עִינוֹת תְּהוֹם: בְּשׂוּמוֹ לַיָּם וְ חֻקּוֹ
וּמַיִם לֹא יַעַבְרוּ־פִיו בְּחוּקוֹ מוֹסְדֵי אָרֶץ: וָאֶהְיֶה אָצְלוֹ ל
31 אָמוֹן וָאֶהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִים יוֹם וְ יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת:
32 מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ וְשַׁעֲשָׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם:

ועתה

ה. ע בּ׳א א מסה. 17. ע אהבי קי

קאפיטעל ח

1 רופט דען ניט די קלוגהייט ? רערט דען דער פערשטאנד ניט מיט א
2 הויכע שטימע ? אויפ'ן העכסטען שפיץ, אויפ'ן וועג און וואו די
3 וועגען קומען זיך צוזאמען שטעהט זי. נעבען די טהויערן, ביים
4 אריינגאנג פון שטאדט, ביי די אפענע אריינגאנגען זינגט זי : „אייך,
5 מענער, רוף איך, מיין שטימע איז צו אלע מענשען. קריגט, אונבע־
6 זינטע, פערשטאנד ; איהר נארען לעהרענט זיך פיהלען. הערט ווי איך
7 רייד לאנגזאם און פאנג אן מיין רעדען רעגעלמעסיג. וואהרום מיין
גומען רעדט נאר וואהרהייט, מיינע ליפען האסען דאם שלעכטעם.
8 נערעכטיגקייט זיינען אלע רייד מיינע, אונטער זיי איז ניטא פערדרייטעם
9 און פערקרימטעם. זיי זיינען אלע דייטליך צום פערשטענדיגען און
10 ריכטיג , פאר די וואם זוכען וויסענשאפט. נעהמט מיין מאראל־
לעהרע און ניט זילבער, וואהרום וויסענשאפט איז בעסער ווי פיינגאלד.
11 וואהרום קלוגהייט איז בעסער אלם פערל און קיינע פון די קאסטבארקיי־
12 טען האט א פערגליך מיט איהר. איך, קלוגהייט, בין בענאכבארט
מיט איבערלעגונג, דורך נאכדענקען געפין איך די וויסענשאפט.
13 גאט'ס פורכטיגקייט איז האסען שלעכטעם, שטאלץ, האכמוטה און
שלעכטע אויפפיהרונג ; איך (חכמה) האס דעם וואס רערט פער־
14 קעהרט. ביי מיר איז ראטה און וויכטיגקייט, איך פערשטאנד האב
15 אויך די מאכט. דורך מיר רעגיערען קעניגע און פירסטען מאכען
16 ריכטיגע געזעצע. דורך מיר הערשען פירסטען און די ריכטער פון
17 לאנד זיינען מילד. איך ליעב דעם וואס ליעבט מיך, די וואס זוכען
18 מיך געפינען מיך. ביי מיר איז רייכטהום און עהרע, גרויסער פער־
19 מעגען און וואהלטהאט. מיין פרוכט איז בעסער אלם פיינגאלד, מיין
20 איינטראג איז טהייערער אלם זילבער. איך געה אימער אין וועגען
21 פון גערעכטיגקייט, אויף די שטעגען פון גערעכט. אום צו בעטהיי־
ליגען מיינע פרייגד מיט וויכטיגעם און אנפילען זייערע זאמלונגען.
22 גאט האט מיך ערוואהרבען אין אנפאנג פון זיין וועג, נאך דאן אייידער
ער האט זיינע טהאטען אנגעפאנגען.
23 פון אלטע צייטען בין איך אלם הערשערין בעשטימט, פון אנפאנג לאנג
פאר דער ערד.
24 וועז עס זיינען נאך ניט געווען די אבגרונדען האב איך עקזיסטירט, אייידער
עס זיינען געווען די גרויסע וואסער קוואלען.
25 אייידער די בערג זיינען אוועקגעשטעלט געוואהרען, אייידער אלע געבירגען
האב איך שוין עקזיסטירט.
26 וועז ער האט נאך ניט געמאכט דאם לאנד אין פרָאווינצען, זאנאר דאם
ערשטע שטויב פון דער וועלט.
27 וועז ער האט איינגעארדענט דעם הימעל בין איך דארטען געווען, וועז
ער האט געצייכענט איבער'ן אבגרונד מיט א צירקעל.
28 וועז ער האט דעם הימעל פון אויבען בעפעסטיגט, וועז ער האט פער־
שטארקט די טיעפע קוואלען.
29 וועז ער האט געמאכט דעם גרענעץ פון ים אז וואסער זאל ניט אריבער
דעם ברעג, וועז ער האט נעצייכענט די פונדאמענטען פון דער ערד.
30 איך בין ביי איהם ערצויגען געווארען, איך בין אימער זיין פערגניגען
געווען און האב איהם צו יעדער צייט פרעהליך געמאכט.
31 איך מאך אויך יעצט פרעהליך אויף זיין ערדישער וועלט די מענשען
ביי וועמען איך בין א פערגניגען.
32 אלזא, קינדער, הערט מיר אויס ; **וויי גליקליך זיינען די וואס היטען**
אב מיינע וועגען !

33 וְשִׁמְעוּ בָנִים שְׁמוּעַת־לִי וְאַשְׁרֵי דְרָכַי יִשְׁמֹרוּ׃ שִׁמְעוּ מוּסָר
34 וַחֲכָמוּ וְאַל־תִּפְרָעוּ׃ אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי לִשְׁקֹד עַל־
לה דַּלְתֹתַי יוֹם ו יוֹם לִשְׁמֹר מְזוּזוֹת פִּתְחִי׃ כִּי מֹצְאִי מָצְאוּ
36 חַיִּים וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃ וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ כָּל־מְשַׂנְאַי
אָהֲבוּ מָוֶת׃

ט CAP. IX.

2 א חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃ טָבְחָה
3 טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃ שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ
4 תִּקְרָא עַל־נַפְכִּי מְרֹמֵי קָרֶת׃ מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה חֲסַר־לֵב
ה 6 אָמְרָה לוֹ׃ לֵכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי וּשְׁתוּ בְיַיִן מָסָכְתִּי׃ עִזְבוּ
7 פְתָאיִם וְחְיוּ וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃ יֹסֵר לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן
8 וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ׃ אַל־תּוֹכַח לֵץ פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח
9 לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ׃ תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק
י וְיוֹסֶף לֶקַח׃ תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת קְדֹשִׁים
11 12 בִּינָה׃ כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ אִם־
13 חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָּךְ וְלֵצְתָּ לְבַדֶּךָ תִּשָּׂא׃ אֵשֶׁת כְּסִילוּת
14 הֲמִיָּה פְּתַיּוּת וּבַל־יָדְעָה־מָּה׃ וְיָשְׁבָה לְפֶתַח בֵּיתָהּ עַל־
טו כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃ לִקְרֹא לְעֹבְרֵי דָרֶךְ הַמְיַשְּׁרִים
16 17 אָרְחוֹתָם׃ מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה לּוֹ׃ מַיִם־
18 גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃ וְלֹא יָדַע כִּי־רְפָאִים
שָׁם בְּעִמְקֵי שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃

י CAP. X.

א מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּבֶן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃
2 3 לֹא־יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ לֹא־יַרְעִיב
4 יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהַוַּת רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃ רָאשׁ עָשָׂה כַּף־
ה רְמִיָּה וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר׃ אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם
6 בַּקָּצִיר בֵּן מֵבִישׁ׃ בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה

חמס

ד 35. v. יחד י ט 6. v. גכ״א א נחה

33 פאלגט די מאראל־לעהרע וועט איהר זיין קלוג און ניט ווילד.
34 גליקליך איז דער מענש וואס פאלגט מיר, דער וואס איז וואכזאם ביי
מיינע טיהרען טאג־טעגליך און היט די מזוזות פון מיינע טיהרען.
35 דער וואס עררייכט מיר, יעגער עררייכט לעבען, אויב ער האט בעקומען
36 גאט'ס צושטימונג; דער אבער וואס זינדיגט קעגען מיר, בערויבט
זיך זעלבסט — די וואס האסען מיך ליעבען דעם טוידט.

קאפיטעל ט

1 וועז קלוגהייט האט איהר טעמפעל אויפגעבויט און אויסגעשניצט איהרע
2 זיבען זייל'ען, האט פליייש אנגעגרייט, ווייז אנגענאסען און געגרייט
3 דעם טיש; האט זי ארויסגעשיקט איהרע דיענסטען אויסצורופען
4 אויף די העכסטע פלעצער פון שטאדט: „ווער עס איז אונזיניג זאל
אהער פערקאהרען!" צו יעדער אונערפאהרענעם האט זי געזאגט:
5 קומט, עסט מיין שפייז און טרינקט דעם ווייז וואס איך האב אנגענאסען.
6 פערלאזט אונבעזאנענהייט און לעבט, בעטרעט דעם וועג פון פערשטאנד.
7 דער וואס שטראפט א אפלאצער, נעהמט פאר זיך שאנדע אזוי ווי דער
וואס איבערציינט א פערברעכער זיין פעהלער.
8 איבערציינ ניט דעם שפעטער וואהרם ער וועט דיין פיינד ווערען, איבער־
ציינ א קלוגעז וועט ער דיך ליעבען.
9 בעלעהר א קלוגען, ער וועט נאך קלוגער ווערען; ערקלעהר דעם פרו־
מען, ער וועט [דערפון] פיעל לערנען:
10 קלוגהייט פאנגט זיך אן מיט גאט'ס־פארכטיגקייט. פערשטאנד — מיט
די לעהרע פון די הייליגע.
11 אז דו וועסט אויף מיר פערברענגען פיעל פון דיינע טעג, וועט עס דיר
פערמעהרען יאהרען לעבען.
12 אויב דו ביזט קלוג נעניסטו זעלבסט דערפון, און אויב דו ביזט שפאס־
טעריש וועסטו אליין ליידען דערפון.
13 נארישקייט איז א פרוי וואס רעדט אונזינן און ווייס אליין ניט וואס:
14 זי זיצט אויף אויף א שטוהל נעבען ארייננאנג פון איהר הויז אין העכערן
טהייל פון שטאדט,
15 אום צו רופען די פערבייגעהער, וועלכע גהען מיט'ן גלייכען וועג:
16 „ווער עס איז אונזיניג זאל אהער פערקאהרען!" צו יעדער אונערפאה־
רענעם זאגט זי:
17 „גע'ננב'עטעם וואסער איז זים און ברויט [עסען] אין נעהיים איז אנ־
נעניהם."
18 ווער ווייס דאס ניט אז דארטען איז דער טוידט־שאטען, אז איהרע גע־
רופענע גהעהן טיעף אין העל.

קאפיטעל י

1 שלמה'ס שפריכווערטער: א קלוגער זוהן ערפרעהט דעם פאטער, א
נארישער זוהן איז א טרויער פאר זיין מוטער.
2 רייכטהום פון אונגערעכטיגקייט קען ניט העלפען, גערעכטיגקייט
אבער רעטעט פון טוידט.
3 גאט לאזט ניט הונגערן די פערזאן פון פרומען, דעם וואונש פון פער־
ברעכער פערשטויסט ער.
4 ארמוט וועירט פון פאלשע וואג, און די חאנד מאכט רייך די ארבייטואמע.
5 דער קלוגער זוהן זאמעלט זומער־צייט, דער נאכלעסיגער זוהן שלאפט זאר
נאר אין שניט־צייט.
6 אויפ'ן פרומען'ס קאפ קומען ברכות זאגאר וועז דאס מויל פון פערברע־
כער בעדעקט איהם מיט זידלעדיי.

חָכָם׃ וְכֹר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב׃ חַכַם־ 7
8
לֵב יִקַּח מִצְוֹת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ הוֹלֵךְ בְּתֹם יֵלֵךְ 9
בֶּטַח וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃ קֹרֵץ עַיִן יִתֵּן עַצֶּבֶת וֶאֱוִיל י
שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה 11
חָמָס׃ שִׂנְאָה תְּעוֹרֵר מְדָנִים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה 12
אַהֲבָה׃ בִּשְׂפָתֵי נָבוֹן תִּמָּצֵא חָכְמָה וְשֵׁבֶט לִגֵּו חֲסַר־ 13
לֵב׃ חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־דָעַת וּפִי אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃ הוֹן 14
טו
עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ מְחִתַּת דַּלִּים רִישָׁם׃ פְּעֻלַּת צַדִּיק 16
לְחַיִּים תְּבוּאַת רָשָׁע לְחַטָּאת׃ אֹרַח לַחַיִּים שׁוֹמֵר מוּסָר 17
וְעֹזֵב תּוֹכַחַת מַתְעֶה׃ מְכַסֶּה שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שֶׁקֶר וּמוֹצֵא 18
דִּבָּה הוּא כְסִיל׃ בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל־פָּשַׁע וְחוֹשֵׂךְ 19
שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃ כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רְשָׁעִים כ
כִּמְעָט׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק יִרְעוּ רַבִּים וֱאִוִּילִים בַּחֲסַר־לֵב 21
יָמוּתוּ׃ בִּרְכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר וְלֹא יוֹסִף עֶצֶב עִמָּהּ׃ 22
כִּשְׂחוֹק לִכְסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחָכְמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה׃ מְגוֹרַת 23
24
רָשָׁע הִיא תְּבוֹאֶנּוּ וְתַאֲוַת צַדִּיקִים יִתֵּן׃ כַּעֲבוֹר סוּפָה כה
וְאֵין רָשָׁע וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם׃ כַּחֹמֶץ ו לַשִּׁנַּיִם וְכֶעָשָׁן 26
לָעֵינָיִם כֵּן הֶעָצֵל לְשִׁלְחָיו׃ יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים 27
וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים תִּקְצֹרֶנָה׃ תּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים שִׂמְחָה וְתִקְוַת 28
רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃ מָעוֹז לַתֹּם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי 29
אָוֶן׃ צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל־יִמּוֹט וּרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ׃ ל
פִּי־צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת תִּכָּרֵת׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק 31
יֵדְעוּן רָצוֹן וּפִי רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃

יא Cap. XI.

מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ׃ בָּא א 2
וַיָּבֹא קָלוֹן וְאֶת־צְנוּעִים חָכְמָה׃ תֻּמַּת יְשָׁרִים תַּנְחֵם 3
וְסֶלֶף בֹּגְדִים וְשָׁדֵם׃ לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה 4

תַּצִּיל

יא 3. ישדם קי

7 א פֿרומען דערמאהנט מען צו גוטען, אָבער דער נאָמען פון פערבראָכער
8 פּוילט. דער וואָס האָט פערשטאַנד אין האַרצען נעהמט אן בעפֿעהלען,
9 דער נאר אָבער מאַכט מיעד די ליפּען. דער וואָס גיעהט מיט אונשולד,
גיעהט זיכער; דער אָבער וואָס מאַכט קרום זיין וועג, יענער ווערט
10 בעשטראָפט. דער וואָס ווינקט מיט די אויגען פֿערשאַפט פֿערדרוס,
אויך דער נאר וואָס מאַכט מיעד די ליפּען [פון זיינע בעפֿעהרער].
11 דעם פֿרומען'ס מויל איז א לעבענס־קוואל, דעם פערברעכערס מויל בע־
12 דעקט מיט זידלעריי. האַס רייצט אויף קריגע, ליעבע אָבער פערדעקט
13 אלע פעהלערן. קלוגהייט גיפֿינט זיך אויף די ליפּען פון א קלוגען,
14 א רוט איז פאר'ן רוקען פון א נאר. קלוגע פערדעקען די וויסענ־
15 שאפט, דעם נאר'ס מויל איז א נאהענטער אונגליק. דעם רייכען'ס
פערמעגען איז זיין בעפֿעסטיגטע שטאָדט, דער אונגליק פון די אָרעמע
16 איז זייער אָרעמקייט. די טהאטען פון פֿרומען זיינען צום לעבען, דער
17 איינטראג פון פערברעכער איז נאר צו זינד. דער וועג פון דעם וואָס
היט מאראלעהרע איז צום לעבען, דער וואָס פערלאזט איבערציגונג
18 איז פערפיהרעריש. דער וואָס פערלייקענט דעם האס, דער וואָס
19 רעדט פאלש און דער וואָס זוכט צו בערעדען — איז א נאר. רעדעניג
פיעל קען מען ניט אויסמיידען נאריש־קייט, א קלוגער רעדט וועניג.
20 ריין ווי די בעסטע זילבער איז דעם פֿרומען'ס שפראך, די מיינונג פון
21 פערברעכער איז נאר פערגלאנצט. דעם פֿרומען'ס וועהטער שטיצען
22 פיעל מענשען, די נארען שטארבען אהן פערשטאנד. אז גאט'ס ברכה
23 מאכט רייך דארף מען דערביי ניט פיעל ארבייטען. טהאן וואָס מיט
איבערלעגונג איז ביי'ן נאר א געלעכטער און ביי'ן פערשטענדיגען א
24 חכמה. דאָס פאר וואָס דער פערברעכער שרעקט זיך קומט איהם אן,
אזוי ווי עס קומט אן דער פערלאנג פון פֿרומען.
25 גיעהט נאר אריבער א שטורם איז שוין דער פערברעכער ניטא, דער פרו־
מער אָבער שטעהט אימער פעסט.
26 ווי עסיג צו צייהנער אן רויך צו אויגען, אזוי איז א פויל־ער צו דעם
וואָס שאפט זיך מיט איהם.
27 גאטס־פארכטיגקייט פערלענגערט דאָס לעבען, אָבער די יאָהרען פון די
פערברעכער ווערען קורץ.
28 דער פערלאנג פון פֿרומע איז פרייד, די האָפענונג פון פערברעכער איז
אונטערגאנג.
29 גאט איז א שיצע דעם וואָס גיעהט אויפ'ן ריכטיגען וועג, און א שטירצונג
פאר די אונרעכט־טהוער.
30 דער פֿרומער וועט ניעמאלס וואנקלען, די פערברעכער וועלען קיין רוהע
האָבען אינ'ס לאנד.
31 פונ'ם פֿרומען'ס מויל שפראצט קלוגהייט, די שפראך פון פערקעהרטע
איז אן אבגעהאקטע.
32 דעם פֿרומען'ס ווערטער שטעלען יעדערן צופֿריעדען, דעם פערברעכער'ס
מויל רעדט נאר פערקעהרט.

קאפּיטעל יא

1 א פאלשע וואג איז אבשייליך ביי גאט, א גאנצע וואג איז זיין וויללען.
2 וואו עס קומט דער פרעכער קומט מיט שאנדע, מיט די בעשיידענע קומט
קלוגהייט.
3 די אונשולד פון די ריכטיגע ברענגט זיי רוהע, די קרומקייט פון די
טרייליאזע צוברעכט זיי.
4 רייכטהום בריינגט קיינע נוצען אין אן אונגליקס־טאג, אָבער טוגענד
רעטעט פון טוידט.

ה תַּצִּיל מְמֹוֹת׃ צְדָקַת תָּמִים תְּיַשֵּׁר דַּרְכּוֹ וּבְרִשְׁעָתוֹ יִפֹּל
6 רָשָׁע׃ צִדְקַת יְשָׁרִים תַּצִּילֵם וּבְהַוַּת בֹּגְדִים יִלָּכֵדוּ׃
7 בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבֵד תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים אָבָדָה׃
8 9 צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו׃ בְּפֶה חָנֵף יַשְׁחֵת
י רֵעֵהוּ וּבְדַעַת צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃ בְּטוּב צַדִּיקִים תַּעֲלֹץ קִרְיָה
11 וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים רִנָּה׃ בִּבְרָכַת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת וּבְפִי
12 רְשָׁעִים תֶּהָרֵס׃ בּוֹ לְרֵעֵהוּ חֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת
13 יַחֲרִישׁ׃ הוֹלֵךְ רָכִיל מְגַלֶּה־סּוֹד וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֵּה דָבָר׃
14 טו בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת יִפֹּל־עָם וְתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃ רַע יֵרוֹעַ
16 כִּי־עָרַב זָר וְשֹׂנֵא תְּקוֹעִים בּוֹטֵחַ׃ אֵשֶׁת חֵן תִּתְמֹךְ כָּבוֹד
17 וְעָרִיצִים יִתְמְכוּ־עֹשֶׁר׃ גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חָסֶד וְעֹכֵר שְׁאֵרוֹ
18 אַכְזָרִי׃ רָשָׁע עֹשֶׂה פְּעֻלַּת־שֶׁקֶר וְזֹרֵעַ צְדָקָה שֹׂכַר אֱמֶת׃
19 כ כֵּן־צְדָקָה לְחַיִּים וּמִרַדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה
21 עִקְּשֵׁי־לֵב וְרֹצֵי תְמִימֵי דָרֶךְ׃ יָד לְיָד לֹא־יִנָּקֶה רָע
22 וְזֶרַע צַדִּיקִים נִמְלָט׃ נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה
23 וְסָרַת טָעַם׃ תַּאֲוַת צַדִּיקִים אַךְ־טּוֹב תִּקְוַת רְשָׁעִים
24 עֶבְרָה׃ יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסֶף עוֹד וְחֹשֵׂךְ מִישֹׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃
כה 26 נֶפֶשׁ־בְּרָכָה תְּדֻשָּׁן וּמַרְוֶה גַּם־הוּא יוֹרֵא׃ מַנִּיעַ בָּר יְקֻבָּהוּ
27 לְאֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃ שֹׁחֵר טוֹב יְבַקֶּשׁ רָצוֹן
28 וְדֹרֵשׁ רָעָה תְּבוֹאֶנּוּ׃ בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ הוּא יִפּוֹל וְכֶעָלֶה
29 צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־
ל 31 לֵב׃ פְּרִי צַדִּיק עֵץ חַיִּים וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת חָכָם׃ הֵן צַדִּיק
בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם אַף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃

יב CAP. XII.

2 א אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשׂוֹנֵא תוֹכֵחַת בָּעַר׃ טוֹב יָפִיק
3 רָצוֹן מֵיְהוָה וְאִישׁ מְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃ לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע
4 וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃ אֵשֶׁת חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ וּכְרָקָב

בעצמותיו

ו״א v. 25. א במקום דף

5 די געראטענקייט פון אונשולדיגען מאכט גלייך זיין וועג, דער פערברע־
6 כער אבער פאלט איבער זיין שלעכטס. די געראטענקייט פון די
ארנטשליכע רעטטע זיי, די טרייאזע אבער ווערען געפאנגען פון זייער
7 גיריגקייט. ווען עס שטארבט א מענש א פערבראכער איז זיין האפ־
נונג פערלארן און די ערווארטעט רייכטהום ווערט פערשוואונדען.
8 דער גערעכטער ווערט בעפרייט פון אונגליק, אנשטאט איהם קומט דער
9 פערברעכער. מיט שמייכלערישע רייד פערדארבט מען דעם צווייטען,
10 אבער דורך ריכטיגע ערקלעהרונגען ווערען צדיקים בעפרייט. ווען די
פרומע געהט גוט פרעהט זיך די שטאדט, און ווען עס קומט אן אונטער־
11 גאנג אויף די פערברעכער איז א געזאנג. דורך דעם זענגן (ברכה)
פון די פרומע ווערט די שטאדט ערהויבען, דורך די רייד פון פערברע־
12 כער ווערט זי צושטערט. דער וואס מאכט דעם צווייטען צו שאנדע
13 איז געפיהלללאז, דער פערשטענדיגער מענש שווייגט. דער בערעדער
14 זאגט אוים א געהיימניס, דער טרייגעזאנענער פערדעקט די זאך. אהן
פלענער פאלט א פאלק, ווארום הילף קומט פון פיעל ראטה־געבער.
15 זיך זעלבסט טהוט שלעכטס דער וואס זאגט גוט פאר אן אונבעקאנטען,
16 ווער אבער עס האסט פערפליכטונג איז אימער זיכער. א גוטע פרוי
שאפט די הויז־עהרע אזוי ווי די ארבייטזאמע שאפען רייכטהום.
17 דער פריינדליכער מענש טהוט גוטס זיך זעלבסט אן דער גרויזאמער
18 שאדעט זיך זעלבסט. וואס דער פערברעכער טהוט קומט ארוים
פאלש, דער וואס זהט גערעכטיגקייט האט וואהרען פערדינענסט.
19 טוגענד מאכט פעסט דאס לעבען, שלעכטס פעריאגט צום טוידט.
20 גאט'ס אבשיי זיינען די וואס האבען פערקרימטע הערצער, די וואס געהן
21 אויפ'ן ריכטיגען וועג זיינען איהם אנגענעהם. שלעכטס געהט איבער
פון האנד צו האנד און בלייבט ניט אונבעשטראפט, וואס אבער פרומע
22 פערזעהען ווערט גערעטעט. א גאלדענער נאזבאנד אויף א חזיר'ס נאז
23 איז ווי א שעהנע פרוי אהן זיטען. דער פערלאנג פון די פרומע איז
24 נור גוטס, די האפנונג פון די פערברעכער איז צארן. מאנכער ספענ־
דעט און ווערט רייכער, און מאנכער קארגט אב פון דאס נויטהיגסטע
25 און ווערט ארעמער. א צופריעדענע פערזאן ווערט פעט, זאט־
26 מאכענדיג יעגעם ווערט ער אויך זאט. דעם וואס האלט צוריק
געטרייד שילט דאס פאלק, דעם וואס פערקויפט בענשען אלע.
27 גוטעם געפינט ווער עם וויל אלעמען צופריעדען שטעלען, דער וואס
28 וויל שלעכטס טהאן קומט עס איהם אן. דער וואס שטיצט זיך אויף
זיין רייכטהום יענער פאלט אריין, די פרומע אבער בליהען ווי א בלאט.
29 דער וואס בריינגט אונטער זיין הויז בלייבט ביי גאר נישט, דער נאר
30 ווערט דארפען א קנעכט ווערען בייס קלוגען. דער פרומער נעהט
פרוכט פונ'ס לעבענס בוים, און דער קלוגער ערווארבט אנהענגער.
31 אז דעם פרומען ווערט אויף דער ווילט בעצאהלט, ווי איז שוין דעם
פערברעכער און זינדיגען ?

קאפיטעל יב

1 מאראל־לעהרע ליעבט דער וואס ליעבט ווייסענשאפט, דער אונווייסענ־
דער האסט איבערציינונג.
2 דער גוטער מענש בעקומט גאט'ס איינשטימונג, דער אבער וואס האט
שלעכטע געדאנקען פערלירט.
3 אין שלעכטס קען א מענש ניט פעסטשטעהן, אבער דער וואס ווארצעל פון
פרומער וואנקט ניעמאלס.
4 א פרוי א ווירטהין איז א קרוין פאר'ן מאן, א פערשוועגדערישע איז
ווי א פוילונג אין זיינע ביינער.

בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃ מַחְשָׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת ה
רְשָׁעִים מִרְמָה׃ דִּבְרֵי רְשָׁעִים אָרְבּ־דָּם וּפִי יְשָׁרִים 6
יַצִּילֵם׃ הָפוֹךְ רְשָׁעִים וְאֵינָם וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃ לְפִי 7
שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ וְנַעֲוֵה־לֵב יִהְיֶה לָבוּז׃ טוֹב נָקְלָה 8 9
וְעֶבֶד לוֹ מִמִּתְכַּבֵּד וַחֲסַר־לָחֶם׃ יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ י
וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אַכְזָרִי׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף 11
רֵיקִים חֲסַר־לֵב׃ חָמַד רָשָׁע מְצוֹד רָעִים וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים 12
יִתֵּן׃ בְּפֶשַׁע שִׂפְתַיִם מוֹקֵשׁ רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק׃ מִפְּרִי 13 14
פִי־אִישׁ יִשְׂבַּע־טוֹב וּגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב לוֹ׃ דֶּרֶךְ אֱוִיל ט״ו
יָשָׁר בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃ אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע כַּעְסּוֹ 16
וְכֹסֶה קָלוֹן עָרוּם׃ יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק וְעֵד שְׁקָרִים 17
מִרְמָה׃ יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃ 18
שִׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ מְרִמָה 19 כ
בְּלֶב־חֹרְשֵׁי־רָע וְלִיעֲצֵי שָׁלוֹם שִׂמְחָה׃ לֹא־יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק 21
כָּל־אָוֶן וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר 22
וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃ אָדָם עָרוּם כִּסָּה דָּעַת וְלֵב כְּסִילִים 23
יִקְרָא אִוֶּלֶת׃ יַד־חָרוּצִים תִּמְשֹׁל וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃ 24
דְּאָגָה בְלֶב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃ יָתֵר כ״ה 26
מֵרֵעֵהוּ צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תַּתְעֵם׃ לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה 27
צֵידוֹ וְהוֹן־אָדָם יֶקֶר חָרוּץ׃ בְּאֹרַח צְדָקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ 28
נְתִיבָהּ אַל־מָוֶת׃

יג CAP. XIII.

בֵּן חָכָם מוּסַר אָב וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ א 2
יֹאכַל טוֹב וְנֶפֶשׁ בּוֹגְדִים חָמָס׃ נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ 3
פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לּוֹ׃ מִתְאַוָּה וְאֵין נַפְשׁוֹ עָצֵל וְנֶפֶשׁ 4
חָרֻצִים תְּדֻשָּׁן׃ דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ ה
וְיַחְפִּיר׃ צְדָקָה תִּצַּר תֹּם־דָּרֶךְ וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת׃ 6

יש

יג 14. v ישוב קרי 28. v הה ופה

5 די פרומע טראכטען וועגען נערעכטיגקייט, די פערברעכער פֿלאנען בע־
6 טרוג. די פערברעכער רעדען וועגען בלוט פערגיסען, די פרומע —
7 וועגען רעטונג. איין קאהר און די פערברעכער זיינען ניטא, אבער
8 דאס הויז פון פרומען איז דויערהאפט. יעדער מענש וועלט נעריהמט
נאך זיין פערשטאנד, דערפאר איז דער אונבעזינטער אימער צו שאנד.
9 דער מענש אבטעטען וואס האט א קנעכט איז בעסער ווי דער גאבטע־
10 טען וועמען עס פעהלט ברויט. דער פרומער וויים זאגאר דעם פער־
לאנג פון זיין פיה, דער בעסטער פון די פערברעכער איז גרויזאם.
11 דער וואס בעארבייט זיין ערד איז זאט מיט ברויט, דער פערשטאנדלא־
12 זער זוכט צו זיין אונבעשעפטיגט. דער פערברעכער זוכט צו פאנגען
13 מיט שלעכטס, דעם פרומען ברענגט איין יעדע אורזאכע. אן אונ־
פאהרזיכטיגער וואלט איז א שלעכטע נאר, פון דעם אונגליק איז דער פרו־
14 מער ארויס. פונ׳ם איינטראג פון א מענשענס רעדען קען ער גוט
זאט ווערען, ווי פיעל קען איהם ברענגען די פערדיענסט פון זיינע
15 הענד? ! דעם נארען געפעהלט זיין אייגענע וועג, דער קלוגער אבער
16 פאלגט א ראטה. דעם נאר׳ם צארן ווערט ערקענט, אבער דער קלוגער
17 פערדעקט א בליידיגונג. דער וואס זאגט די וואהרהייט זאגט די
18 ריכטיגקייט, אבער א לינגער, איז א פאלשער עדות. מאנכער רעדט
און עם שטעכט ווי א שווערד, אבער די שפראך פון קלוגען איז א היל־
19 מיטל. וואהרע רייד האלטען זיך לאנג, פאלשע רייד זיינען נור
20 אויף איין אויגענבליק. בעטרוג איז אין הארצען ביי דעם וואס טראכט
21 שלעכטס, ביי די וואס ראטהען פריעדען איז פרייד. דעם פרומען
טרעפט קיין שלעכטער צופאל, די פערברעכער זיינען פול מיט שלעכטס.
22 פאלשע ליפען זיינען אבשיילוך ביי גאט, אבער די וואס האנדלען ריכ־
טיג האבען זיין צוטשימען.
23 א קלוגער מענש פערבארגט זאגאר זיין קענטניס, דער נעפיהל פון
נארען איז אויסצושרייען זייער נארישקייט.
24 די האנד פון ארבייטסזאמען הערשט, די האנד פון בעטריגער איז אי־
מער דיענסטבאר.
25 זארג בייגט דעם מענשען׳ם מוטה, א גוטער ווארט ערפרעהט איהם.
26 דער פרומער פארדיענט עהרע פון זיין פריינד, דער וועג פון די פער־
ברעכער פערפיהרט זיי נור.
27 דער בעטריגער ברענט ניט ארום זיין פאנג, דער פערמעגען פון וויכ־
טיגען מאן איז פלייסיגקייט.
28 מיט׳ן וועג פון טוגענד־לעבען געהט מען דורך דעם שטעג פון אונ־
שטערבליכקייט.

קאפיטעל יג

1 א קלוגער זוהן הערט דעם פאטער׳ם מאראלישען, א שפאטער הערט
ניט קיין בייזע נעשריי.
2 פונ׳ם איינטראג פון א מענשען׳ם מויל קען ער גוט עסען, דער פער־
לאנג פון די טרייולאזע איז אבער רויב.
3 דער וואס בעוואכט זיין מויל היט זיך זעלבסט, ווער עס שפענט אפט
זיינע ליפען בריינגט אויף זיך אן אונגליק.
4 דער פויל׳ער וויל אן עררייכט ניט זיין פערלאנג, דער וואונש פון די
פלייסיגע וועלט אימער בעפריעדיגט.
5 דער פרומער האסט יעדען ליגען, דער פערברעכער אבער מאכט זיך
איבערדריסיג אן צו שאנדע.
6 טוגענד בעוואכט דעם וואס געהט אינ׳ם גלייכען וועג, אבער דאס שלעכטס
פערדרעהט דעם זינדיגען.

7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב׃ כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ
8 עָשְׁרוֹ וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃ אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח וְנֵר
9 רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ רַק־בְּזָדוֹן יִתֵּן מַצָּה וְאֶת־נְוְעָצִים חָכְמָה׃
10 11 הוֹן מֵהֶבֶל יִמְעָט וְקֹבֵץ עַל־יָד יַרְבֶּה׃ תּוֹחֶלֶת מְמֻשָׁכָה
12 13 מַחֲלָה לֵב וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָאָה׃ בּוֹ לְדָבָר יֵחָבֵל לָוֹ
14 וְיֵרֵא מִצְוָה הוּא יְשֻׁלָּם׃ תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לָסוּר
טו מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃ שֵׂכֶל־טוֹב יִתֶּן־חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן׃
16 17 כָּל־עָרוּם יַעֲשֶׂה בְדָעַת וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃ מַלְאָךְ רָשָׁע
18 יִפֹּל בְּרָע וְצִיר אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃ רֵישׁ וְקָלוֹן פּוֹרֵעַ מוּסָר
19 וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃ תַּאֲוָה נִהְיָה תַּעֲרֹב לְנָפֶשׁ וְתוֹעֲבַת
כ כְּסִילִים סוּר מֵרָע׃ הֹלֵךְ אֶת־חֲכָמִים וֶחְכָּם וְרֹעֵה כְסִילִים
21 יֵרוֹעַ׃ חַטָּאִים תְּרַדֵּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים יְשַׁלַּם־טוֹב׃
22 23 טוֹב יַנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק חֵיל חוֹטֵא׃ רַב־אֹכֶל
24 נִיר רָאשִׁים וְיֵשׁ נִסְפֶּה בְלֹא מִשְׁפָּט׃ חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא
כה בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר׃ צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן
רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃

CAP. XIV. יד

א 2 חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תֲּהָרְסֶנּוּ׃ הוֹלֵךְ
3 בֶּיְשָׁרוֹ יְרֵא יְהוָה וְנִלְוֶז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃ בְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר
4 גַּאֲוָה וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוֹרֵם׃ בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס בָּר
ה וְרַב־תְּבוּאוֹת בְּכֹחַ שׁוֹר׃ עֵד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב וְיָפִיחַ
6 כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃ בִּקֵּשׁ־לֵץ חָכְמָה וָאָיִן וְדַעַת לְנָבוֹן נָקָל׃
7 8 לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל וּבַל־יָדַעְתָּ שִׂפְתֵי־דָעַת׃ חָכְמַת
9 עָרוּם הָבִין דַּרְכּוֹ וְאִוֶּלֶת כְּסִילִים מִרְמָה׃ אֱוִלִים יָלִיץ
י אָשָׁם וּבֵין יְשָׁרִים רָצוֹן׃ לֵב יוֹדֵעַ מָרַת נַפְשׁוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ
11 לֹא־יִתְעָרַב זָר׃ בֵּית רְשָׁעִים יִשַּׁמֵּד וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ׃
12 13 יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃ גַּם־

בשחק

יג 20. v. הלך קרי ibid. יחכם קרי יד 10. v. רק השמח

7 מאנכער מאכט זיך רייך ניט פערמעגנדיג קיין זאך, מאנכער מאכט
8 זיך אָרעם און האָט גרויס פערמעגן. דער רייכער קויפט אויס זיין
9 רייכטהום, אָבער דער אָרימאַן׳ס געשריי הערט קיינער ניט. דאָס ליכט
פון פרומען ברענט העל־פרעהליך, אָבער דאָס ליכט פון פערברעכער ווערט
10 אויסגעלאָשען. דער ניכטסווירדיגער מאכט עקסטרא קריג, די איבער־
11 לעגטע אָבער האָבען פערשטאַנד. לייכט ערוואַרבענעם פערמעגן ווערט
וועניגער, דער אָבער וואָס זאַמעלט ביסלאַכווייז ווערט פיעל האָבען.
12 א פערצויגענע ערוואַרטונג מאכט קראַנק דאָס הארץ, אָבער א וואונש
13 וואָס קומט איז א לעבענס־בוים. דער וואָס פעראַכטעט עטוואָס ווערט
14 דאָס בעדויערן, דער וואָס אכטעט יערען בעפעהל ווערט בעלוינט. די
לעהרע פון א קלוגען ווי אויסצומיידען די טויד־נעצען איז א לעבענס־
15 קוועלע. א גוטער פערשטאַנד מאכט אנגענעהם, דער וועג פון די פאַל־
16 שע איז נור געוואַלט. אַלע טהוט דער קלוגער מיט פערשטאַנד, דער
17 נאַר אָבער שפרייט אימער אוים נארישקייט. דער וואָס שאפט זיך מיט
א פערברעכער פאַלט אריין אין אונגליק, א ריכטיגער פערמיטלער איז
18 א היילמיטעל. ארמיט און שאנדע דעם וואָס פעראכטעט מאַראַל־
לעהרע, דער וואָס אכטעט איבערצייגונג יענער ווערט געהרט.
19 א וואונש וואָס קומט אָן איז א פערגעניגען פיר דער זעעלע, אָבווייכען
20 פון שלעטע איז אבשייליך ביי די נארען. דער וואָס גהט ארום מיט
קלוגע ווערט קלוג, דער וואָס פריינדעלט זיך מיט נארען ווערט פערדאָר־
21 בען. די זינדער פערפאָלגט דאָס שלעכטס, די פרומע בעלוינט דאָס
22 גוטס. דער גוטער בעטהיילינט קינדס־קינדער, וואָרום דאָס פערמעגן פון
23 זינדער איז צוגעגרייט פיר דעם פרומען. פערשוועגדעריש עסען איז
די פעלד פון ארמוטה, פערמעגן ווערט פערניכטעט אָהן אַרדנונג.
24 דער וואָס שפּאַרט זיין רוט האַסט זיין זוהן, ווער עס ליעבט איהם לעה־
25 רענט איהם אָפט. דער פרומער עסט אום זאט צו זיין, דעם בויך פון
פערברעכער פעהלט אימער.

קאַפּיטעל יד

1 קלוגע פרויען בויען אויף דאָס הויז, א נארישע צושטערט עס מיט איהרע
2 הענד. דער גאַטס־פאַרכטיגער גהט אין גלייכען וועג, דער וואָס פער־
3 אכטעט איהם האָט קרומע וועגען. אין נאַר׳ס מויל איז די שטראָף פאר
4 זיין שטאָלץ, די ליפּען פון קלוגען היטען זיי אָב דערפון. וואו עס זיינען
קיינע אקער־אָקסען איז דער שפייכלער לעדיג, פיעל נעטריידע ברענגט
5 די אָקסענקראפט. דער ריכטיגער עדות לייגט ניט, דער פאלשער
6 עדות אָבער רעדט נור ליגען. דער לייכטזיניגער זוכט קלוגשאפט און
האָט עס ניט, דעם פערשטענדיגען קומט לייכט אָן די וויסענשאפט.
7 האַלט זיך פון וויטטען פון א נאַר, דו וועסט פון איהם קיינע קלוגע
8 ווערטער הערען. די קלוגהייט פון בעזינטען איז צו פערשטעהן זיין
וועג, דעם נאַר׳ס נארישקייט איז אין טהאָן פאַלשקייט.
9 צווישען נארען רעדט דאָס אונרעכט, אָבער צווישען אויפריכטיגע
[הערשט] איינשטימונג.
10 יעדעם הארץ פיהלט זעלבסט זיינע ליידען, קיינער דאַרף זיך אויף
ניט מישען אין זיינע פריידען.
11 דאָס הויז פון פערברעכער ווערט פערטיליגט, אָבער דער נעצעלט פון
אויפריכטיגע בליהט.
12 מאנכער האַלט זיין וועג פאר א גלייכען און אם ענדע איז עס איינע
פון די נעפעהרליכע וועגען.
13 זאגאר פון לאכען וויטאָגט דאָס הארץ, און די ענדע פון פרייד איז
מאנכעם מאל קומער.

14 בִּשְׁתַּ֣ק יִכְאַב־לֵ֑ב וְאַחֲרִיתָ֥הּ שִׂמְחָ֝ה תוֹגָֽה׃ מִדְּרָכָ֥יו
יִשְׂבַּ֥ע סוֹג֑ לֵ֝ב וּמֵעָלָ֗יו אִ֣ישׁ טֽוֹב׃ פֶּ֭תִי יַאֲמִ֣ין לְכָל־דָּבָ֑ר טו
וְעָר֥וּם יָ֝בִ֗ין לַאֲשֻׁרֽוֹ׃ חָכָ֥ם יָ֑רֵא וְ֝סָ֗ר מֵרַ֥ע וְכִסְיל֥ מִתְעַבֵּֽר׃ 16
וּבוֹטֵ֑חַ׃ קְצַר־אַפַּ֥יִם יַעֲשֶׂה־אִ֑וֶלֶת וְאִ֥ישׁ מְזִמּ֖וֹת יְשֻׂנָֽא׃ 17
נָחֲל֣וּ פְתָאִ֣ים אִוֶּ֑לֶת וַ֝עֲרוּמִ֗ים יַכְתִּ֥רוּ דָֽעַת׃ שָׁחֲ֣וּ רָעִ֣ים 18 19
לִפְנֵ֣י טוֹבִ֑ים וּרְשָׁעִ֥ים עַל־שַׁעֲרֵ֥י צַדִּֽיק׃ גַּם־לְרֵעֵ֥הוּ יִשְׂנָ֥א כ
רָ֝֗שׁ וְאֹהֲבֵ֣י עָשִׁ֣יר רַבִּֽים׃ בָּ֭וֹז לְרֵעֵ֣הוּ חוֹטֵ֑א וּמְחוֹנֵ֖ן עֲנִיִּ֣ים 21
אַשְׁרָֽיו׃ הֲלֹ֤וא יִתְעוּ֙ חֹרְשֵׁ֣י רָ֔ע וְ֖חֶסֶד וֶאֱמֶ֣ת חֹרְשֵׁ֣י טֽוֹב׃ 22
בְּכָל־עֶ֥צֶב יִהְיֶ֑ה מוֹתָ֥ר וּ֝דְבַר שְׂפָתַ֗יִם אַ֣ךְ לְמַחְסֽוֹר׃ 23
עֲטֶ֣רֶת חֲ֭כָמִים עָשְׁרָ֑ם אִוֶּ֖לֶת כְּסִילִ֣ים אִוֶּלֶת׃ מַצִּ֣יל נְ֭פָשׁוֹת 24 כה
עֵ֣ד אֱמֶ֑ת וְ֝יָפֵ֗חַ כְּזָבִ֥ים מִרְמָֽה׃ בְּיִרְאַ֣ת יְ֭הוָה מִבְטַח־עֹ֑ז 26
וְלִבָנָ֥יו יִהְיֶ֗ה מַחְסֶ֥ה׃ יִרְאַ֣ת יְ֭הוָה מְקוֹר־חַיִּ֑ים לָ֝סוּר 27
מְמֹקְשֵׁ֥י מָֽוֶת׃ בְּרֹ֣ב־עָ֭ם הַדְרַת־מֶ֑לֶךְ וּבְאֶ֥פֶס לְ֝אֹ֗ום 28
מְחִתַּ֣ת רָזֽוֹן׃ אֶ֭רֶךְ אַפַּ֣יִם רַב־תְּבוּנָ֑ה וְקִצַּר־ר֝֗וּחַ מֵרִ֥ים 29
אִוֶּלֶת׃ חַיֵּ֣י בְ֭שָׂרִים לֵ֣ב מַרְפֵּ֑א וְרָקָ֥ב עַ֝צְמ֗וֹת קִנְאָֽה׃ ל
עֹשֵׁ֣ק דַּ֭ל חֵרֵ֣ף עֹשֵׂ֑הוּ וּמְכַבְּדֹ֥ו חֹנֵ֖ן אֶבְיֽוֹן׃ 31 32
רָשָׁ֣ע וְחֹ֭סֶה בְּמוֹתֹ֑ו צַדִּ֥יק בְּלִבְנ֖וֹ חָכְמָ֣ה וּבְקֶ֣רֶב 33
כְּסִילִ֣ים תִּוָּדַֽע׃ צְדָקָ֥ה תְרוֹמֵ֣ם גֹּ֑וי וְחֶ֥סֶד לְאֻמִּ֖ים חַטָּֽאת׃ 34
רְצ֣וֹן מֶ֭לֶךְ לְעֶ֣בֶד מַשְׂכִּ֑יל וְעֶבְרָתֹ֥ו תְּהְיֶ֗ה מֵבִֽישׁ׃ לה

Cap. XV. טו

מַעֲנֶה־רַ֭ךְ יָשִׁ֣יב חֵמָ֑ה וּ֝דְבַר־עֶ֗צֶב יַעֲלֶה־אָֽף׃ לְשׁ֣וֹן א 2
חֲכָמִ֭ים תֵּיטִ֣יב דָּ֑עַת וּפִ֖י כְּסִילִ֣ים יַבִּ֣יעַ אִוֶּלֶת׃ בְּכָל־מָ֥קוֹם 3
עֵינֵ֣י יְ֭הוָה צֹופִ֣ות רָעִ֑ים וְטוֹבִֽים׃ מַרְפֵּ֣א לָ֭שׁוֹן עֵ֣ץ חַיִּ֑ים 4
וְסֶ֥לֶף בָּ֝֗הּ שֶׁ֣בֶר בְּרֽוּחַ׃ אֱוִ֣יל יְנַ֣אֵץ מוּסַ֣ר אָבִ֑יו וְשֹׁמֵ֥ר ה
תּוֹכַ֖חַת יַעְרִֽם׃ בֵּ֣ית צַדִּ֣יק חָסֶ֣ן רָ֑ב וּבִתְבוּאַ֥ת רָ֝שָׁ֗ע 6
נָעְכָּֽרֶת׃ שִׂפְתֵ֣י חֲ֭כָמִים יְזָרוּ־דָ֑עַת וְלֵ֖ב כְּסִילִ֣ים לֹא־כֵֽן׃ 7
זֶ֣בַח רְ֭שָׁעִים תּוֹעֲבַ֣ת יְהוָ֑ה וּתְפִלַּ֖ת יְשָׁרִ֣ים רְצוֹנֽוֹ׃ תּוֹעֲבַ֣ת 8 9

יהוה

יד 13. v. בכ א א נהה v. 21. עשים קרי

14 פון זיין אויפפיהרונג ווערט זאט דער הארצלאזער, און פון זיינע טהא־
15 טען — דער גוטער מענש. א נאר גלויבט אלץ, אבער א קלוגער אונ־
16 טערזוכט אלץ גרינדליך. דער קלוגער איז פארזיכטיג און ווייכט פון
17 שלעכטס, דער נאר איז צארניג און זיכער. דער אונגערולדיגער טהוט
אפט א נארישקייט, דער וואס פלאגט שלעכטס איז אימער געהאסט.
18 די לייכטזיניגע בעצירען זיך מיט נארישקייט אזוי ווי די קלוגע בעקרוינען
19 זיך מיט וויסנשאפט. די שלעכטע בויגען זיך אימער פיר די גוטע, און
20 די פערברעכער — ביי די טהירען פון פרומען. זאגאר פון זיין פריינד
ווערט דער אריימאן גענאסט, אבער דער רייכער האט פיעל פריינד.
21 דער וואס פעראכטעט זיין פריינד איז א זינדיגער, גליקליך איז דער
22 וואס בענאדיגט ארעמע. פערנארט זיינען די וואס פלאנען שלעכטס,
23 טוגענד און וואהרהייט טהוען די וואס פלאנען גוטס. יעדע מיהע
24 ברענגט פערדיענסט, אונזיניגע רייד — נוד פעהלערען. רייכטהום
25 איז א קרוין פיר קלוגע, נארישקייט — פיר נארען. דער וואהרער
עדות רעטעט לעבענס, דער וואס רעדט ליגען נארט זיך זעלבסט.
26 גאטספארכטיגקייט איז א שטארקע פערזיכרונג, דאס איז אויך א
27 שיצע פיר קינדער. גאטספארכטיגקייט איז א לעבענסקוואל, (דאס
28 העלפט) אויסצומיידען פון די טוידט־נעצען. קענינליכע הערליכקייט
בעשטעהט אין פיעלצאהלע בעפעלקערונג, א קליין בעפעלקערונג איז א
29 צובראכענע רעגיערונג. געדולד ברענגט פיעל־פערשטענדיגונג, אונ־
30 געדולד ערהויבט נארישקייט. א רוהיגעם הארץ איז א געזונד פיר
דעם קערפער, נייגירדע פערפוילט די ביינער.
31 ווער עם דריקט אן אריימאן לעסטערט זיין בעשעפער, ווער עם עהרט
דעם בעשעפער אכטעט דעם אריימאן.
32 דער פערברעכער ווערט פערשטויסען אין אונגליק, דער פרומער איז
פערטרויאונגס־פול זאגאר ביי'ן שטארבען.
33 אינ'ם הארצען פון פערשטענדיגען איז די קלוגהייט אין רוהע, וואס
עם איז אינ'ם נארען ווערט ארויסגעזאגט.
34 וואהלטהאט ערהויבט א פאלק, זינד איז א שאנדע פיר נאציאנען.
35 פון א קלוגען קנעכט איז דער קעניג צופריעדען, אויף'ן נאכלעסיגען
איז אימער זיין צארן.

קאפיטעל טו

1 א ווייכער ענטפער שטילט דעם צארן, א בעלעידינענדעם ווארט רענט
אויף צארן.
2 די שפראך פון קלוגע בעסערט אויס די וויסענשאפט, דער מויל פון
נארען שטראמט נארישקייט.
3 איבעראל קוקען גאט'ס אויגען — אויף שלעכטע ווי אויף גוטע.
4 א מילדע שפראך איז א לעבענסבוים, אבער די אין וועלכער עס איז
פערקרימט צושטערט די געדולד.
5 א נאר פערוואכפט דעם פאטער'ס מאראל־לעהרע, דער אבער וואס אכטעט
איבערציגונג יענער ווערט קלוג.
6 דעם פרומען'ס הויז איז א גרויסע געטרייד זאמלונג, דעם פערברעכער'ס
געטרייד־הויז פערשווינדעט.
7 די שפראך פון קלוגע בעקרוינט די וויסענשאפט, דעם נאר'ס פאנ־
טאזיע — ניט־געשטויגענעם.
8 דעם פערברעכער'ס אפפער איז אבשייליך ביי גאט, דאס געבעט פון
אויפריכטיגען איז ביי איהם אננענעהם.
9 די אויפפיהרונג פון פערברעכער איז אבשייליך ביי גאט, דער וואס
זוכט וואהלטהאט איז געלויבט.

י דֶּרֶךְ רָשָׁע תּוֹעֲבַת יְהוָה וּמְרַדֵּף צְדָקָה יֶאֱהָב׃ מוּסָר רָע לְעֹזֵב
11 אֹרַח שׁוֹגֶא תּוֹכַחַת יָמוּת׃ שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן נֶגֶד יְהוָה אַף
12 כִּי־לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם׃ לֹא־יֶאֱהַב לֵץ הוֹכֵחַ לוֹ אֶל־חֲכָמִים
13 לֹא יֵלֵךְ׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב פָּנִים וּבְעַצְבַּת־לֵב רוּחַ נְכֵאָה׃
14 טו לֵב נָבוֹן יְבַקֶּשׁ־דָּעַת וּפְנֵי כְסִילִים יִרְעֶה אִוֶּלֶת׃ כָּל־יְמֵי
16 עָנִי רָעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתֶּה תָמִיד׃ טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת
17 יְהוָה מֵאוֹצָר רָב וּמְהוּמָה בּוֹ׃ טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה
18 שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בוֹ׃ אִישׁ חֵמָה יְגָרֶה מָדוֹן
19 וְאֶרֶךְ אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃ דֶּרֶךְ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת חָדֶק וְאֹרַח
כ יְשָׁרִים סְלֻלָה׃ בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה
21 אִמּוֹ׃ אִוֶּלֶת שִׂמְחָה לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכֶת׃
22 הָפֵר מַחֲשָׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם׃ שִׂמְחָה
23 לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִיו וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃ אֹרַח חַיִּים
כה לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה׃ בֵּית גֵּאִים
26 יִסַּח יְהוָה וְיַצֵּב גְּבוּל אַלְמָנָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת
27 רָע וְטְהֹרִים אִמְרֵי־נֹעַם׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וְשׂוֹנֵא
28 מַתָּנֹת יִחְיֶה׃ לֵב צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ
29 רָעוֹת׃ רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים וּתְפִלַּת צַדִּיקִים יִשְׁמָע׃
ך 31 מְאוֹר־עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב שְׁמוּעָה טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃ אֹזֶן
32 שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין׃ פּוֹרֵעַ מוּסָר
33 מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת קוֹנֶה לֵב׃ יִרְאַת יְהוָה מוּסַר
חָכְמָה וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃

טז CAP. XVI. טז

ב א לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן׃ כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ
3 זַךְ בְּעֵינָיו וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃ גֹּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ וְיִכֹּנוּ
4 מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ כֹּל פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם
ה רָעָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃

בחסר

טז 14. v. וסי קרי

10 נוצלאז איז מאראל־לעהרע פיר דעם וואס איז ארא֫ב פון וועג, קויט פערי־
11 אכטעט ער איבערצייגונג וועט ער שטארבען. העל֫ און אונטער־
גאנג זיינען בעוואוסט צו גאט, ווי שוין די הערצער פון מענשען ?
12 דער שפא֫טער וויל ניט מען זאל איהם איבערצייגען, ער גיהט דערפאר
13 ניט צו קלוגע. א פרעהליכעם הארץ מאכט א פריינדליכעם געזיכט,
14 איז עם א֫בער טרויריג איז דער מוטה געבראכען. דאס הארץ פון
פערשטענדיגען שטרעבט נאך קענטניס, דעם נארס'ס געזיכט איז גע־
15 וועדעט צו נארישקייט. דער ניעדערגעשלא֫גענער האט אימער שלעכ־
16 טע טעג, דער לוסטיגער געפינט אימער פערגעניגען. בעסער וועניג
בעזיצען אין גאט'ס פורכט, אידער גרויסעם פערמעגען אין אונרוהיגקייט.
17 א קרויט־שפייז וואו עס איז דא ליעבע, איז בעסער ווי א פעטער אקס
18 דארטען וואו עס איז דא האס. א היציגער מענש רייצט אויף קריגע,
19 א געדולדיגער שטילט איין קריגע. פיר דעם פויל֫ען איז דער וועג
ווי אבגעצאמט מיט דערנען, א֫בער די וועג פון אויפריכטיגע איז אוים־
20 געטרא֫טען. א קלוגעם קינד ברענגט פרייד דעם פא֫טער, א נארישער
21 מענש ברענגט שאנדע זיין מיטער. ביים הארצלא֫זען איז די נאריש־
קייט א פרייד, דער פערנינפטיגער מענש גיהט אימער אין גלייכען וועג.
22 א֫הן בראטהונג ווערען אל֫ע פל֫ענער צוישטערט, פון פיעל ראטהגעבערס
23 ווערען זיי שטאנדהאפט. א גוט אויסגעשפראכענער ענטפער פער־
שאפט א מענשען פרייד, א צוגעפאסטער וא֫רט איז זעהר גוט.
24 דער ל֫עבענסוועג פיהרט צום גליק דעם וואס בעטראכט ווי אויסצו־
מיידען דעם העל֫לישען אונטערנאנג.
25 גאט צושטערט דאס הויז פון די שטאל֫צירענדע און שטעל֫ט פעסט דעם
גרענעץ פון די על֫ענדע.
26 גאט האסט דעם וואס טראכט של֫עכטס און רעדט ריין און אנגענעהם.
27 געל֫ד־גייץ בריינגט אונטער די הויז, א֫בער דער וואס האסט גע־
שענקע ל֫עבט רוהיג.
28 דעם פרומען'ס הארץ טראכט וואס צו ענטפערן, א֫בער דעם פערברע־
כער'ס מויל שטראמט של֫עכטעס.
29 גאט איז ווייט פון די פערברעכער און ער הערט דאס געבעט פון די פרומע.
30 א פריינדליכער בל֫יק ערפרעהט דאס הארץ, א גוטע נאכריכט ערקווויקט
דאס קערפער.
31 דאס אויער וואס הערט ל֫עבענס רעגעל֫ען וועט אימער פערבל֫ייבען צווי־
שען קלוגע.
32 זיך זעל֫בסט האסט דער וואס צוישטערט מאראל־לעהרע, דער א֫בער וואס
הערט אוים איבערצייגונג ערווערבט גענפיהל.
33 גאטספארכטיגקייט איז די מאראל־לעהרע פון קלוגהייט, און פון עהרע
בעשיידענהייט.

קאפיטל טז

1 די געדאנקען ריכטעט דער מענש זעל֫בסט, דעם שפראכל֫יכען אויסדרוק
גיט גאט.
2 יעדען מענשען געפעל֫ען א֫ל֫ע זיינע וועגען, גאט א֫בער ריכטעט דעם ארט
דענקען.
3 וועגע א֫ל֫ע דיינע טהאטען צו גאט וועל֫ען דיינע געדאנקען אויסגעפיהרט
ווערען.
4 א֫ל֫עם האט גאט געמאכט צוליעב אן אורזאכע, זאגאר דעם אונגליק פיר
דעם פערברעכער.
5 א֫ל֫ערל֫יי שטא֫ל֫ץ איז אבשיולִיך ביי גאט. מיט דעם איבערגעהן פון
האנד צו האנד ווערט א זאך ניט ריין.

6 7 בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֹן וּבְיִרְאַת יְהוָה סוּר מֵרָע: בִּרְצוֹת
8 יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ: טוֹב מְעַט
9 בְּצֶדֶק מֵרֹב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט: לֵב אָדָם יְחַשֵּׁב
דַּרְכּוֹ וַיהוָה יָכִין צְעָדוֹ: קֶסֶם | עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט ׃
11 לֹא יִמְעַל־פִּיו: פֶּלֶס | וּמֹאזְנֵי מִשְׁפַּט לַיהוָה מַעֲשֵׂהוּ כָּל־
12 אַבְנֵי־כִיס: תּוֹעֲבַת מְלָכִים עֲשׂוֹת רֶשַׁע כִּי בְצֶדֶק יִכּוֹן
13 כִּסֵּא: רְצוֹן מְלָכִים שִׂפְתֵי־צֶדֶק וְדֹבֵר יְשָׁרִים יֶאֱהָב:
14 חֲמַת־מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי־מָוֶת וְאִישׁ חָכָם יְכַפְּרֶנָּה: בְּאוֹר־פְּנֵי־
טו מֶלֶךְ חַיִּים וְרִצוֹנוֹ כְּעַב מַלְקוֹשׁ: קְנֵה־חָכְמָה מַה־טּוֹב
16 מֵחָרוּץ וְקִנְיָן בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף: מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר
17 מֵרָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר דַּרְכּוֹ: ׃ לִפְנֵי־שֶׁבֶר גָּאוֹן וְלִפְנֵי
18 כִשָּׁלוֹן גְּבַהּ רוּחַ: טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־עֲנָיִים מֵחַלֵּק שָׁלָל
19 אֶת־גֵּאִים: מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־טּוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה כ
20 אַשְׁרָיו: לַחֲכַם־לֵב יִקָּרֵא נָבוֹן וּמֶתֶק שְׂפָתַיִם יוֹסִיף לֶקַח:
21 מְקוֹר חַיִּים שֵׂכֶל בְּעָלָיו וּמוּסַר אֱוִלִים אִוֶּלֶת: לֵב חָכָם
22 23 יַשְׂכִּיל פִּיהוּ וְעַל־שִׂפְתָיו יוֹסִיף לֶקַח: צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־
24 נֹעַם מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ וּמַרְפֵּא לָעָצֶם: יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי כה
26 אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת: נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף
27 עָלָיו פִּיהוּ: אִישׁ בְּלִיַּעַל כֹּרֶה רָעָה וְעַל־שְׂפָתָיו כְּאֵשׁ
28 צָרֶבֶת: אִישׁ תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף:
29 אִישׁ חָמָס יְפַתֶּה רֵעֵהוּ וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב: עֹצֵה ל
31 עֵינָיו לַחְשֹׁב תַּהְפֻּכוֹת קֹרֵץ שְׂפָתָיו כִּלָּה רָעָה: עֲטֶרֶת
32 תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא: טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם
33 מִגִּבּוֹר וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר: בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל
וּמֵיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ:

Cap. XVII. יז

יז טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה־בָהּ מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־רִיב: עֶבֶד א 2

משכיל

מ״ו 18. ו תצי הטעה בטעמים 19. ו שטום קדי 24. ו שפוי קץ 29. ו קץ הוא

6 צולִיעב טוגענד און וואהרהייט ווערען זינד פערגעבען, צולִיעב גאָטס־
7 פאָרכטיגקייט מיידעט מען אוים פערברעכען. וועז גאָט איז געפעה־
לען א מענשענס אויפהרונג, מאכט ער אז זיינע פיינד זאָלען מיט איהם
8 פריעדען שליסען. בעסער וועניג בעזיצען מיט רעכט איידער פיעל
9 איינגאהמע דורך אונרעכט. דעם מענשען׳ס הארץ פלאָנט זיין וועג,
10 אָבער גאָט בשטימט זיינע טריט. דעם קעניג׳ס ליפען זיינען בעזוי־
11 בערט, ער מאכט קיין פערזעהען אין אורטהייל־ען. וואָג און געוויכט
12 געהערען צו גאָט, דעם מענשען׳ס טהאָטען זיינען די וואָג־שטיינער.. עם
איז אבשיילִיך פיר קעניגע צו טהאָן אונרעכט, וואהרם נור מיט טוגענד
13 וועלט פעסטגעשטעלט א טראָהן. רעדען גערעכטיגקייט איז דער פער־
לאָנג פון קעניגע, דערפאר וועלט געליעבט דער וואָס רעדט די וואהרהייט.
14 דעם קעניג׳ס צאָרן פעראורזאכט טוידט, נור א קלוגער מענש קען דאָס
15 איינשטילִען. דעם קעניג׳ס פריינדליכע מינע איז לעבען, זיין צור־
16 פריעדענהייט איז ווי דער וואלקען וואָס זאגט אָן א רעגען. ערווער־
בען בילדונג איז פיעל בעסער אלס פיינגאָלד, ערווערבען פערשטאנד איז
17 בעסער אלס ערווערבען זילבער. דער גראדער וועג איז אויסווייכען
שלעכטעס, דער וואָס פאסט אויף זיין וועג פערהיט זיך זעלבסט.
18 דורך שטאָלץ קומט אן איינבראָך, דורך האָכמוטה — א דורכפאל.
19 דעמיטהיגקייט ביי די בעשיידענע איז פיעל בעסער אלס טהיילען
20 פערמעגען מיט שטאָלצע. דער וואָס בעטראכט א זאך געפינט אוים
דאָס גוטעס, גליקליכער פיר איהם איז דער וואָס שטיצט זיך אויף גאָט.
21 דעם בעזינטען מענשען רופט מען „פערשטענדיגער", דעם וואָס האָט
א זיסע אויסשפראכע (רופט מען) „בעלערונגס פערמעהרער".
22 אלס א לעבענס קוועלע איז דער פערשטאנד ביי׳ן בעזיצער, דער אונ־
23 גליק פון א נאר איז נארישקייט. דעם קלוגען׳ס הארץ בילדעט זיין
24 מויל, דערפאר פערגרעסערט ער די לעהרע מיט זיין שפראָך. האָניג־
זים זיינען אנגענעהמע ווערטער — אנגענעהם פיר דער זעלע און הייל־
25 באר פאר׳ן קערפער. מאנכעם מאָל דענקט א מענש אז דער וועג איז
א ריכטיגער, אם ענדע איז עס גאר א גפעפהרליכע וועג.
26 יעדע פערזאָן וואָס ארבייט, ארבייט פיר זיך, ווייל זיין מויל צווינגט איהם.
27 דער ניץ־ערטרעטיגער פערגראָבט דאָס שלעכטס זאגאר וועז אויף
זיינע ליפען ברענט ווי פייער.
28 דער אונאנשטענדיגער מענש רייצט אָן קריעג דער בערעדער ערווויי־
טערט פריינד.
29 דער פערדאָרבענער מענש רעדט אייז זיין פריינד און פערפיהרט איהם
אויפ׳ן ניט־גוטען וועג.
30 ער ווינקט מיט זיינע אויגען וועז ער פלאָנט די פערקעהרטהייט, און
קוועצט צונויף זיינע ליפען וועז דאָס שלעכטעס איז פערטיג.
31 די פרעכטיגע עלטער־קרוין בעקומט מען דורך טוגענד.
32 נעדולד איז ווייכטיגער אלס [צו זיין] א העלד, דער וואָס בעהערשט זיך
זעלבסט איז ווייכטיגער פון דעם וואָס בעזיעגט א שטאָדט.
33 אין פערבאָרגענעם וואָרפט מען דעם גורל און פון גאָט איז בשטימט
די ענטשיידונג.

קאַפּיטעל יז

1 בעסער טרוקענעם בראָט וואו עם איז רוהיג איידער א הויז פול מיט
שפייז, וואו מען קריעגט זיך.
2 א קלוגער שקלאף הערשט איבער׳ן קינד פון נאכלעסיגען, און נעהמט א
טהייל פון פערמעגען מיט די ברידער.

מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵן־מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃
3 4 מִצְרָף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ מֵרַע מַקְשִׁיב
ה עַל־שִׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר מֵזִין עַל־לְשׁוֹן הַוּוֹת׃ לֹעֵג לָרָשׁ חֵרֵף
6 עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה׃ עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים
7 וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃ לֹא־נָאוָה לְנָבָל שְׂפַת יֶתֶר אַף
8 כִּי־לִנְדִיב שִׂפַת־שֶׁקֶר׃ אֶבֶן־חֵן הַשֹּׁחַד בְּעֵינֵי בְעָלָיו אֶל־
9 כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃ מְכַסֶּה־פֶּשַׁע מְבַקֶּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה
י בְּדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃ תַּחַת גְּעָרָה בְמֵבִין מֵהַכּוֹת כְּסִיל
11 מֵאָה׃ אַךְ מֶרִי יְבַקֶּשׁ־רָע וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח־בּוֹ׃ פְּגוֹשׁ
12 דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃ מְשַׁיֵּב רָעָה תַּחַת
13 טוֹבָה לֹא־תָמִישׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ׃ פּוֹטֵר מַיִם רֵאשִׁית מָדוֹן
יד וְלִפְנֵי תִּתְגַּלַּע דָּרִיב נְטוֹשׁ׃ מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק
16 תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ לָמָּה־זֶּה מְחִיר בְּיַד־כְּסִיל
17 לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֵב־אָיִן׃ בְּכָל־עֵת אֹהֵב הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה
18 יִוָּלֵד׃ אָדָם חֲסַר־לֵב תֹּקֵעַ כָּף עֹרֵב עֵרְבָּה לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃
19 כ אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֵּשׁ־שָׁבֶר׃ עִקְּשׁ־
21 לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנֹהֵפְךְ בִּלְשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃ יֹלֵד
22 כְּסִיל לְתוּגָה לוֹ וְלֹא יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטַב
23 גֵּהָה וְרוּחַ נְכֵאָה תְּיַבֶּשׁ־גָּרֶם׃ שֹׁחַד מֵחֵק רָשָׁע יִקָּח
24 לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃ אֶת־פְּנֵי מֵבִין חָכְמָה וְעֵינֵי כְסִיל
כה 26 בִּקְצֵה־אָרֶץ׃ כַּעַס לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וּמָמֵר לְיוֹלַדְתּוֹ׃ גַּם
27 עָנוֹשׁ לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר׃ חוֹשֵׂךְ
28 אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דֵּעָת וְקַר־רוּחַ אִישׁ תְּבוּנָה׃ גַּם אֱוִיל
מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב אֹטֵם שְׂפָתָיו נָבוֹן׃

CAP. XVIII. יח

יח
2 א לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע׃ לֹא־יַחְפֹּץ
3 כְּסִיל בִּתְבוּנָה כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת לִבּוֹ׃ בְּבוֹא רָשָׁע בָּא נַם־

יז 2. v. סגול באחרון 9. v. נ״א מכסה 10. v. מלעיל 18. v. תמש קי 27. v. יקר קי

3 א שמעלצער איז פיר זילבער, א טיגעל — פיר גאָלד, הערצער פרובירט
4 נאָט. דער שלעכטער האָרכט פערברעכערישע רייד, דער ליגנער
5 שטיצט זיך אויף פאַלשע רייד. דער וואָס לאַכט פון אן ארימאן בע־
לידיגט זיין בעשעפער, דער וואָס פרעהט זיך אויף יענעמס אונגליק
6 וועט ניט בלייבן אונבעשטראָפט. די קרון פון אלטע לייט זיינען
7 קינדס־קינדער, דער פראַכט פון קינדער זיינען זייערע עלטערן. א הוי־
כע שפּראַך פּאַסט ניט פיר'ן ניעדערטרעכטיגען, ווי איז שוין א ליגען פיר
8 אן אדעלמאן. די בעשטעכונג (שוחד) איז פיר דעם אייגענטהימער ווי
9 א צויבער־שטיין — וואו ער וועגדעט זיך גליקט עס איהם. דער וואָס
זוכט פריינדשאפט פערדעקט א בעליידיגונג, ווער עס ווידערהאלט דאָס
10 צושיידעט פריינד. אויף א קלוגען מאכט א בייזער מעהר איינדרוק ווי
11 הונדערט קלעפ אויף א נאר. דער שלעכטער זוכט נאָר ווידערשפּעניג־
קייט, זאגאר וועו דער גרויזאמער ענגעל איז שוין אויף איהם אָנגע־
12 שיקט. בעסער זאל א מענש בענעגנען א פון קינדער בערויבטען בער
13 אייידער א נאר זיך נאריש־מאכענדיג. דער וואָס צאהלט מיט שלעכ־
טעם פאר גוטעם, וועט פון זיין הויז דאָס שלעכטעם ניטמאלס ארויס.
14 דער אנפאנג פון קריג איז ווי א דורכברעכענדער וואסער, אייידער עס
15 פערברייטעט זיך פערלאָז די קריג. דער וואָס גיט גערעכט א פער־
ברעכער און בעשולדיגט א פרומען, איז איבער בייד זאכען אבשייליך
16 ביי גאָט. וואָס נוצט דעם נאר געלד צו האָבען, אז ער האָט קיין גע־
17 פיהל צו ערווערבען בילדונג? אימער ליעב פריינדשאפט, וועסטו
18 אויך אין אן אונגליקס־צייט א ברודער געפינען. דער מענש וועמען
עס פעהלט פערשטאנד קלאפט צו מיט'ן האנד און זאגט גוט פאר'ן שולד
19 פון אן אנדערן. דער וואָס ליעבט צאנקעריי זוכט קריג און דער וואָס
20 מאכט הויך זיין שוועל, זוכט אונגליק. וועמעם הארץ עס איז אייניג־
שפאַרט (פער'עקשן'ט וועט קיין גוטס האָבען, דער וואָס איז ניט שטאנד־
21 האפטיג אין זיין רעדען פאלט אריין אין אונגליק. דער וואָס
ערציהט א נאר האָט זיך אימער צו בעקלאגען, עס וועט זיך אויף ניטמאלס
22 פרעהען דער פאטער פון א ניעדערטרעכטיגען. א פרעהליכעם הארץ
פערבעסערט דאָס געוונד, א ניעדערגעשלאגענער גייסט מאכט טרוקען
23 די ביינער. בעשטעכונג נעהמט מען פון פערברעכער'ס בוזים אום
24 אנאנדער וועגדונג צו געבען דעם גערעכט. בייס פערשטענדיגען איז
די בילדונג פאר'ן געזיכט, דעם נאר'ס אויגען (זוכען עם) אין עק וועלט.
25 א נארישער זוהן איז אן ערגערנים פאר זיין פאטער און א פערדרוס פאר
זיין מוטער.
26 שטראָף זאגאר דעם פרומען וועו ער טהוט ניט גוט, שלאָג אויף די וואהל־
טהעטיגע וועו דאָס רעכט פאדערט עס.
27 דער וויסענשאפטליכער מענש איז שפארזאם אין ווערטער, דער פער־
שטענדיגער איז קאלטמוטהיג.
28 זאגאר וועו א נאר שווייגט רעכענט מען איהם פיר קלוג, ווי דארף שוין
האלטען פערמאכט זיינע ליפּען א פערשטענדיגער!

קאפיטעל יח

1 דער זעלבסט־זיכטיגער זוכט נאָר זיין פערלאנג (צו ערפיהלען) וואו נאָר
עס ברעכט אוים א גלעזענהייט.
2 דער נאר פערלאנגט ניט קיין פערשטאנד, ער וויל נאר ארויסווייזען זיינע
געדאנקען.
3 מיט דעם אנקומען פון א פערברעכער קומט אויך פעראכטונג, מיט
דעם אונגעאכטעטען קומט שאנדע.

נַם־בָּזוּז וְעִם־קָלָלוֹן חֶרְפָּה׃ מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ 4
נַחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה׃ שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת ה
צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט׃ שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ בְרִיב וּפִיו לְמַהֲלֻמוֹת 6
יִקְרָא׃ פִּי כְסִיל מְחִתָּה־לוֹ וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ נַפְשׁוֹ׃ דִּבְרֵי 7 8
נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ גַּם מִתְרַפֶּה 9
בִּמְלַאכְתּוֹ אָח הוּא לְבַעַל מַשְׁחִית׃ מִגְדַּל־עֹז י
שֵׁם יְהוָה בִּרְיָוִץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃ הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ 11
וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה בְּמַשְׂכִּיתוֹ׃ לִפְנֵי־שֶׁבֶר יִגְבַּהּ לֵב־אִישׁ 12
וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃ מֵשִׁיב דָּבָר בְּטֶרֶם יִשְׁמַע אִוֶּלֶת הִוא־ 13
לוֹ וּכְלִמָּה׃ רוּחַ אִישׁ יְכַלְכֵּל מַחֲלֵהוּ וְרוּחַ נְכֵאָה מִי 14
יִשָּׂאֶנָּה׃ לֵב נָבוֹן יִקְנֶה־דָּעַת וְאֹזֶן חֲכָמִים תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃ טו
מַתַּן אָדָם יַרְחִיב לוֹ וְלִפְנֵי גְדוֹלִים יַנְחֶנּוּ׃ צַדִּיק הָרִאשׁוֹן 16 17
בְּרִיבוֹ יִבָּא רֵעֵהוּ וַחֲקָרוֹ׃ מַדְיָנִים יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל וּבֵין 18
עֲצוּמִים יַפְרִיד׃ אָח נִפְשָׁע מִקִּרְיַת־עֹז וּמִדְיָנִים כִּבְרִיחַ 19
אַרְמוֹן׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ תְּבוּאַת שְׂפָתָיו כ
יִשְׂבָּע׃ מָוֶת וָחַיִּים בְּיַד־לָשׁוֹן וְאֹהֲבֶיהָ יֹאכַל פִּרְיָהּ׃ מָצָא 21 22
אִשָּׁה מָצָא טוֹב וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃ תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ 23
וְעָשִׁיר יַעֲנֶה עַזּוֹת׃ אִישׁ רֵעִים לְהִתְרוֹעֵעַ וְיֵשׁ אֹהֵב 24
דָּבֵק מֵאָח׃

יט CAP. XIX.

טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ שְׂפָתָיו וְהוּא כְסִיל׃ גַּם א 2
בְּלֹא־דַעַת נֶפֶשׁ לֹא־טוֹב וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃ אִוֶּלֶת אָדָם 3
תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהוָה יִזְעַף לִבּוֹ׃ הוֹן יֹסִיף רֵעִים רַבִּים 4
וְדָל מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד׃ עֵד שֶׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים ה
לֹא יִמָּלֵט׃ רַבִּים יְחַלּוּ פְּנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ לְאִישׁ מַתָּן׃ 6
כָּל אֲחֵי־רָשׁ ו שֹׂנְאָהוּ אַף כִּי מֵרֵעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מְרַדֵּף 7
אֲמָרִים לֹא־הֵמָּה׃ קֹנֶה־לֵב אֹהֵב נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה 8

למצא

ל׳ קרי ibid. קמץ רתב׳ ר׳ ט v. 7. כסיל v. 24. ופתיים קרי v. 19. ובא קרי v. 17. ר׳ ח

4 די רייד פון א געוועהנליכען מענשען זיינען ווי טיעפעם וואסער, דער
5 קוואל פון בילדונג איז ווי א שטראָמענדער טיך. עס איז ניט גוט צו
שוינען א פערברעכער, אויך אבוועגדען דאָס געריכט צוליעב א פרומען.
6 דעם נאר'ס ווערטער קומען מיט קריעג און זיין מויל רופט אימער
7 ארויס קלעפּ. דעם נאר'ס מויל איז זיין אונגליק, זיינע ליפּען זיינען
8 זיין אייגענע נעץ. די רייד פון קריעגזוכער זיינען ווי פּליסינקייטען
9 וואָס מען שלינגט גערן, זיי געהן אָבער ארויס טיף אין'ס לייב. אויך
דער וואָס איז פויל אין זיין אייגענער ארבייט איז א ברודער צום פער-
10 דאַרבער. גאָט'ס נאָמען איז א שטאַרקער טהורעם, אין איהם לויפט
11 דער פרומער און איז שטארק בעשיצט. דעם רייכען'ס פערמעגען איז
זיין פעסטונג, ער איז אין זיין שאַץ־קאַמער ווי אין א שטארקען מויער.
12 איידער ער פאלט ווערט דעם מענשען'ס הארץ שטאָלץ און איידער ער
13 בעקומט עהרע איז ער דעמיטהיג. דער וואָס ענטפערט אויף א זאך
איידער ער האָט זי פערשטאַנען איז עס פאר איהם א נארישקייט און א
14 שאנדע. א גערולדיגער מענש טראָגט איבער זיין קראנקהייט, ווער
15 קען עס אָבער איבערטראָגען מיט א צובראָכענעם געמיטה. דאָס הארץ
פון פערשטענדיגען ערווארטעט וויסענשאפט, און דאָס אויער פון קלוגען
16 זוכט קענטניס. דעם מענשען'ס געדולד מאכט איהם נערוים, און
17 פיהרט איהם צו די גרעסטע. דער ערשטער איז נערעכט אין זיין קריעג,
18 זאָל דער אנדערער קומען וועט מען דאָס אונטערזוכען. דער גורל
19 שאפט אָב קריעג, ער נעהמט פאַנאנדער די שטרייטענדע. אייניעם
וואָס איז דערווייטערט געוואָרען פון זיין בעפעסטיגטע שטאָדט און די
שטרייטענדע וואָס זיינען פערדרעהט ווי דער ריגעל פון א פאלאסט.
20 פון די פרוכט פון מענשען'ס מויל זעטיגט זיך זיין קערפּער, ער עסט
אימער דעם אייגטראָג פון זיינע ליפּען.
21 טוידט און לעבען ליעגט אין דער מאכט פון צונג, איהרע פרייגדע
געניסען איהרע פרוכט.
22 ווער עס געפינט גוטעם געפינענדיג א פרוי, יענער האָט בעקומען גאָט'ס
צושטימונג.
23 דער אָרימאַן רעדט מיט געבעט, און דער רייכער ענטפערט פרעך.
24 מיט פרייגד דאַרף מען זיין געזעלשאפטליך, עס עקזיסטירען אויך
פרייגד, וואָס זיינען צוגעבונדען מעהר אלס ברידער.

קאַפּיטעל יט

1 בעסער א בעשיידענער מענש וואָס געהט אינ'ם גלייכען וועג אַיידער א
נארישער בעריהמער.
2 פערלאַנגען אָהן פערשטאַנד זיינען ניט גוט, א מאָל פערלירט אויך
דער שנעל־לויפיגער.
3 דעם מענשען'ס נארישקייט פערדאַרבט זיין וועג און אין הארצען איז
ער צאָרניג קעגען גאָט.
4 פערמעגען פערגרעסערט די צאָהל פון פרייגד, דער אָרימאַן אָבער ווערט
אויך פון זיין אייניגען פרייגד דערווייטערט.
5 א פאלשער עדות בלייבט ניט אונבעשטראָפט, דער וואָס זאָגט ליגען
ווערט (פון שטראָף) ניט געריעטעט.
6 פיעלע שטעלען צופריעדען דעם וואונש פון וואָהלטהעטער און אלע
פרייגד־לען זיך צו דעם וואָס גיט ;
7 אָבער דעם אָרימאַן האַסען אלע ברידער זיינע, אָבוואָהל ער איז עלענד
אָהן פרייגד, זייער בעגעהמונג צו איהם איז ווי צו א פלוידערזאק.
8 דער וואָס האָט פערשטאַנד ליעבט זיך, ער בעאַבאכטעט מיט פערשטאַנד
ווי צו געפינען גוטעם.

9 לִמְצֹא־טוֹב׃ עֵד שֶׁקָּרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃
י לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף כִּי־לְעֶבֶד ו מְשֹׁל בְּשָׂרִים׃
11 12 שֵׂכֶל אָדָם הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃ נַהַם
13 כַּכְּפִיר זַעַף מֶלֶךְ וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃ הַוַּת לְאָבִיו בֵּן
14 כְּסִיל וְדַלֶּף טֹרַד מְדִינֵי אִשָּׁה׃ בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת
טו וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת׃ עַצְלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה וְנֶפֶשׁ
16 רְמִיָּה תִּרְעָב׃ שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֵה דְרָכָיו
17 18 יָמוּת׃ מַלְוֵה יְהוָה חוֹנֵן דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ יַסֵּר בִּנְךָ
19 כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל־הֲמִיתוֹ אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃ גְּרַל־חֵמָה
כ נֹשֵׂא עָנֶשׁ כִּי אִם־תַּצִּיל וְעוֹד תּוֹסִף׃ שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל
21 מוּסָר לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־
22 אִישׁ וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃ תַּאֲוַת אָדָם חַסְדּוֹ וְטוֹב
23 רָשׁ מֵאִישׁ כָּזָב׃ יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׂבֵעַ יָלִין בַּל־יִפָּקֵד
24 רָע׃ טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃
כה 26 לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי יַעְרִם וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין דָּעַת׃ מְשַׁדֵּד־
27 אָב יַבְרִיחַ אֵם בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃ חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמֹעַ
28 מוּסָר לִשְׁגּוֹת מֵאִמְרֵי־דָעַת׃ עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט וּפִי
29 רְשָׁעִים יְבַלַּע־אָוֶן׃ נָכוֹנוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים וּמַהֲלֻמוֹת
לִגֵּו כְּסִילִים׃

CAP. XX. כ

ב

א 2 לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר וְכָל־שֹׁגֶה בּוֹ לֹא יֶחְכָּם׃ נַהַם כַּכְּפִיר
3 אֵימַת מֶלֶךְ מִתְעַבְּרוֹ חוֹטְאוֹ נַפְשׁוֹ׃ כְּבוֹד לָאִישׁ שֵׁבֶת
4 מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל יִתְגַּלָּע׃ מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא יַחֲרֹשׁ יִשְׁאַל
ה בַּקָּצִיר וְאָיִן׃ מַיִם עֲמֻקִּים עֵצָה בְלֶב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה
6 יְדַלֶּנָּה׃ רַב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי
7 8 יִמְצָא׃ מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמּוֹ צַדִּיק אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃ מֶלֶךְ
9 יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה בְעֵינָיו כָּל־רָע׃ מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי

לִבִּי

ב מ 18. ג ומצת כמו v. 19. נזל כמו ב 4. ג ושאל כמו

9 א פאלשער עדות בלייבט ניט אונבעשטראפט, דער וואס זאגט ליגען
10 געהט צו גרונד. א נאר פאסט ניט צו האבען פערגענינגען אזוי ווי (עס
11 פאסט ניט פאר) א קנעכט צו הערשען איבער פירסטען. געדולד
(צייגט) א מענשען'ס פערשטאנד, פערבייגען א בעליידיגונג (צייגט)
12 זיין פראכטפאלען כאראקטער. דעם קעניג'ס צארן איז ווי א ברילען
פון א יונגען לייב, אבער זיין צופריעדענהייט איז ווי טהיו אויף גראז.
13 א זוהן, א נאר, איז א פערדרום פאר זיין פאטער, אבער ווייבערשע
14 צאנקעריין זיינען ווי א איבערדריסיגער וואסער־טריפען. א הויז און
פערמעגען טהיילען צו די עלטערן, א פערנינפטיגע פרוי אבער טהיילט
15 צו גאט. פויליהייט ווארפט אן א שלעפריקייט, דער אונערפילטער
16 וואונש מאכט הונגעריג. דער וואס אכטעט געבאט פערהיט זיך
17 זעלבסט, ווער עס פיהרט זיך שלעכט יענער שטארבט. דער וואס בע־
שענקט אן ארימאן גיט אן אנלייהע צו גאט — ער וועט איהם דערפאר
18 זיין לוין געבען. בעלעהר דיין זוהן זאלאנג עס איז דא האפנונג, זאל
19 דיר ניט אארען וואס ער שרייט. אן אויפגערעגטער מענש ליידט אי־
מער שטראף, ווארום אז מען בעפרייט איהם טהוט ער דאס נאך א מאל.
20 הער אויס א ראטה און נעהם אן די מאראלישלעהרע, אום דו זאלסט שפע־
21 טער געבילדעט זיין. פיעל פלענער זיינען אין דעם מענשען'ס הארצען,
22 אבער גאט'ס בעשלוס מוז ערפילט ווערען. דעם מענשען'ס גיריגקייט
מאכט איהם צו שאנדע, בעסער זיין אן ארימאן, אייידער א פאלשער
23 מענש. גאטעספארכטיגקייט פיהרט צום לעבען, דער וואס האט עס
24 איז אימער צופריעדען און ווייס ניט פון קיין שלעכטס. האט דער
פויליער זיין האנד אין שוים בעהאלטען וועט ער איהר זאגאר צו זיין מויל
25 ניט טראגען. וועז דו שלאגסט דעם שפאטער וועדט אויפמערקזאם
דער אונבעזאנענער, דער פערשטענדיגער אבער פערשטעהט דאס וויסענ־
26 שאפט בעלעהרט. דער שענדליכער און ניעדערטרעכטיגער זוהן בע־
27 רויבט זיין פאטער און פעריאגט זיין מוטער. וויך אוים, מיין קינד,
צו הערען בעלעהרונג וועלכע פיהרט דיך אראב פון דער וויסענשאפט.
28 א ניעדערטרעכטיגער עדות לאכט אב פון גערעכט, דאס מויל פון פער־
29 ברעכער שלינגט אונרעכט. פאר דעם שפאטער איז אנגעגרייט
שטראף, און קלעפ פאר דעם נאר'ס רוקען.

קאפיטעל כ

1 וויין מאכט רעדעווידיג, שטארקע געטרענקע — ליארמדיג, דער ווער
גיט זיך איבער צו דעם קען ניט קלוג זיין.
2 ווי דער בריליען פון א יונגען לייב איז דעם קעניג'ס צארן, ווער עס
ערבייזערט איהם פערלירט זיין לעבען.
3 דאס אויסמיידען קריעג מאכט א מאן עהרע, דער נאר אבער ווייזט
זיך ארוים (אין קריעג).
4 וועז עס פאנגט זיך אן די ארבייטס־צייט אקערט ניט דער פויליער,
דערפאר זוכט ער אין שניט־צייט און געפינט נאר נישט.
5 ווי טיעפע וואסער איז דער ראטה אינ'ס הארצען פון מענשען אוז
דער פערשטענדיגער מענש שעפט עס אויס.
6 זיין וואהלטהעטער רופט יעדער „דער גרעסטער מענש", דעם ריכטיגען
מענשען געפינט קיינער.
7 דער פרומער גענט אויפ'ן ריכטיגען וועג און לאזט איבער גליק פאר
זיינע קינדער נאך זיך.
8 וועז דער קעניג זיצט אויפ'ן געריכט'ס טראהן, דערווייטערט ער
מיט זיין קוק אלי־דאס־שלעכטס.
9 ווער קען זאגען: „איך האב א קלאהרען געוויסען אוז בין ריין פון זינד?"

לִבִּי טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי׃ אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֲבַת י
יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ וְאִם־ 11
יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ אֹזֶן שֹׁמַעַת וְעֵין רֹאָה יְהוָה עֲשָׂה גַם־שְׁנֵיהֶם׃ 12
אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לֶחֶם׃ רַע 13
14
רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה וְאֹזֵל לוֹ אָז יִתְהַלָּל׃ יֵשׁ זָהָב וְרָב־ טו
פְּנִינִים וּכְלִי יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃ לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר 16
וּבְעַד נָכְרִיָּם חַבְלֵהוּ׃ עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שֶׁקֶר וְאַחַר 17
יִמָּלֵא־פִיהוּ חָצָץ׃ מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תָּכוֹן וּבְתַחְבֻּלוֹת 18
עֲשֵׂה מִלְחָמָה׃ גּוֹלֵה־סוֹד הוֹלֵךְ רָכִיל וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו 19
לָא תִתְעָרֵב׃ מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעַךְ נֵרוֹ בְּאִישׁוֹן חֹשֶׁךְ׃ כ
נַחֲלָה מְבֹהֶלֶת בָּרִאשׁוֹנָה וְאַחֲרִיתָהּ לָא תְבֹרָךְ׃ אַל־ 21
22
תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־רָע קַוֵּה לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה 23
אֶבֶן וָאֶבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר 24
וְאָדָם מַה־יָּבִין דַּרְכּוֹ׃ מוֹקֵשׁ אָדָם יָלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר כה
נְדָרִים לְבַקֵּר׃ מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם 26
אוֹפָן׃ נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃ חֶסֶד 27
28
וֶאֱמֶת יִצְּרוּ־מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃ תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים 29
כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה׃ חַבְרֻת פֶּצַע תַּמְרִיק בְּרָע ל
וּמַכּוֹת חַדְרֵי־בָטֶן׃

כא

Cap. XXI.

פַּלְגֵי־מַיִם לֵב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ׃ א
כָּל־דֶּרֶךְ אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו וְתֹכֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ עֲשֹׂה צְדָקָה 2
3
וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַיהוָה מִזָּבַח׃ רוּם עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב נֵר 4
רְשָׁעִים חַטָּאת׃ מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכָל־אָץ אַךְ־ ה
לְמַחְסוֹר׃ פֹּעֵל אֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שֶׁקֶר הֶבֶל נִדָּף מְבַקְשֵׁי־ 6
מָוֶת׃ שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃ 7
הֲפַכְפַּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ זָר וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־ 8
9

פנת

כי .16 .v נכריה קרי .20 .v יחד ז .21 .v מבקשת קרי .30 .v חמרוק יצי

10 צווייערליי וואג־שטיינער, צווייערליי מאָס — דיעזע ביידע זיינען אַב־
11 שיילִיך פאר גאָט. זאָגאר א קלייַנער אינגעל לאָזט זיך נאָך זיינע
טהאטען ערקענען, אויב זיין ארבייט וועט ריין און ארענטליך זיין.
12 דאָס הערענדע אויער און זעהענדע אויג — דיעזע ביידע האָט גאָט
13 געמאכט. ליעב ניט צופיעל צו שלאָפען, אום דו זאָלסט ניט ארעם
ווערען, האַלט אָפען דיינע אויגען וועסטו האָבען ברויט צו זאָט.
14 „שלעכט, שלעכט“ ! — זאָגט דער קויפער, מאכט מען איהם דאָס
15 בילִיגער דאן ריהמט ער עס. עס עקזיסטירט גאָלד און פערל, די
16 טהייערסטע זאך אָבער זיינען פערשטענדיגע ליפען. נעהם צו דאָס
קלייד פון דעם וואָס האָט גוט געזאָגט פאר א צוויייטען, פאר פרעמדע
17 שולדען פערבינד איהם. עס איז דעם מענשען אנגענעהם דורך פאַלש־
קייט ערווארבענעם ברויט, אָבער שפעטער פיהלט עס אָן זיין מויל
18 מיט שטיינדלאָך. פלענער זאָלסטו פעסט שטעלען נאָך א בעראטהונג,
19 און קריעג פיהר דורך איינפעלע. דער בערעדער זאָגט אוים געהיים־
ניסע, מיט דעם וואָס האָט א גרויסען מויל זאָלסטו קיין פערקעהר האָבען.
20 דער וואָס שילט זיין פאָטער אָדער זיין מוטער וועט זיין ליכט אוים־
21 גלאָשען ווערען אין דער נאכט־פינסטערקייט. א בעזיץ, וואָס
איז פון אָנפאנג עקעלהאפט וועט אויך שפעטער ניט בעסער ווערען.
22 זאָג ניט : „איך וועל דאָס שלעכטע אויסבעסערן“ — האָף צו גאָט
23 וועט ער דיר העלפען. צווייערליי וואג־שטיינער זיינען אבשייליך
24 פאר גאָט, עס איז אויך ניט גוט א פאַלשע וואגשאל. גאָט בעשטימט
דעם מענשען׳ס טריט, וואָרום דער מענש זעלבסט קען ניט וויסען פאר־
25 אוים זיין וועג. אָנגענהמען אלץ פאר הייליג אָדער זוכען א געלעגנ־
26 הייט פאר צוזאָגען — איז א נעץ פאר׳ן מענשען. א קלוגער קעניג
ערווייטערט די פערברעכער און פיהרט איבער זיי א ראָד איבער.
27 דעם מענשען׳ס זעלע איז גאָט׳ס ליכט, מיט וועלכע ער זוכט די אינער־
28 ליכקייט פונ׳ם קערפער. גנאדע און וואהרהייט בעוואכען א קעניג,
29 מיט גנאדע מאכט ער פעסט זיין טראהן. פאר יונגע מענשען איז זייער
קראפט א ציערונג, פאר אלטע לייט איז זייער עלטער א פראכט־ציערונג.
30 בייליגען אָדער וואונדען שמירט מען מיט שארפע הייל־מיטלען, טיעפע
קלעפ היילען דעם שלעכטע.

קאַפיטעל כא

1 ווי א וואסער־שטראָם איז דעם קעניג׳ס ווילען אין גאָט׳ס האנד, ער
בייגט עס ווהו נאר ער וויל.
2 אלע וועגען דעם מענשען׳ס זיינען איהם נעפעהלען, גאָט אָבער וויים
דאָס אינערליכע פון הארצען.
3 טהאָן רעכט און גערעכטיגקייט נעפעהלט גאָט בעסער אלס אן אָפפער.
4 שטאלצע אויגען איז א זינד, א גיריגעם הארץ איז דאָס פעלד פון פער־
ברעכער.
5 די בעטראכטונגען פון פלייסיגען בריינגען פערדיענסט, יעדער וואָס
איז איבראיילט פערליערט.
6 דער וואָס מאכט פערמעגען דורך רייַדען פאלש, איז עס א אויסגעבלא־
זענער הויך פון א טוידט־זוכענדען.
7 די רויב פון פערברעכער צוברעכט זיי, זיי ווילען ניט טהאָן גערעכטיג־
קייט.
8 אונאנשטענדיג איז דער אויפפיהר פון זאָנדערבארען, דער ריינער מענש
טהוט אלץ ריכטיג.
9 בעסער ייצען אויף א שפיץ דאך, אייַדער זיין איז הויז צוזאמען מיט א
קריענערישע פרוי.

י פִּנַּת־גָּג מֵאֶשֶׁת מִדְיָנִים וּבֵית חָבֵר: נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה
11 רֵעֵהוּ לֹא־יֻחַן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ: בַּעֲנָשׁ־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי וּבְהַשְׂכִּיל
12 לְחָכָם יִקַּח דָּעַת: מַשְׂכִּיל צַדִּיק לְבֵית רָשָׁע מְסַלֵּף
13 רָשָׁעִים לָרָע: אֹטֵם אָזְנוֹ מִזַּעֲקַת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא
14 יֵעָנֶה: מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־אָף וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה:
טו 16 שִׂמְחָה לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן: אָדָם
17 תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֵּל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ: אִישׁ מַחְסוֹר
18 אֹהֵב שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר: כֹּפֶר לַצַּדִּיק
19 רָשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד: טוֹב שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ מִדְבָּר
כ מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים וְכַעַס: אוֹצָר ו נֶחְמָד וָשֶׁמֶן בִּנְוֵה חָכָם
21 וּכְסִיל אָדָם יְבַלְּעֶנּוּ: רֹדֵף צְדָקָה וָחֶסֶד יִמְצָא חַיִּים
22 צְדָקָה וְכָבוֹד: עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיֹּרֶד עֹז
23 מִבְטֶחָהּ: שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ: זֵד יָהִיר
24 כה לֵץ שְׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן: תַּאֲוַת עָצֵל תְּמִיתֶנּוּ כִּי־
26 מֵאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת: כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַּאֲוָה וְצַדִּיק יִתֵּן
27 וְלֹא יַחְשֹׂךְ: זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אַף כִּי־בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ:
28 עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר: הֵעֵז אִישׁ
29 ל רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא ו יָכִין דַּרְכּוֹ: אֵין חָכְמָה וְאֵין
31 תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה: סוּס מְכוֹן לְיוֹם מִלְחָמָה
וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה:

כב CAP. XXII.

2 א נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר רָב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב: עָשִׁיר
3 וָרָשׁ נִפְגָּשׁוּ עֹשֵׂה כֻלָּם יְהוָה: עָרוּם ו רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר
4 וּפְתָיִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ: עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד
ה וְחַיִּים: צִנִּים פַּחִים בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם:
6 חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ גַּם כִּי־יַזְקִין לֹא־יָסוּר מִמֶּנָּה:
7 עָשִׁיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעֶבֶד לוֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה: זוֹרֵעַ
8

עולה

כ״א v. 9. 19. מדינים קרי v. 22. הדה ופה v. 29. יבין קרי ibid. חדם קרי כ״ב v. 3. ונסתר קרי

10 דעם פערבערעכער׳ס זעעלע פערלאנגט נאר שלעכטס, זאגאר זיין נאהענ־
11 טען פריינד שוינט ער ניט. אז מען שטראפט דעם שפעטער בעזינט
זיך דער לייכטזיניגער, ווען מען בעלעהרט דעם קלוגען ערווערבט ער
12 ווייסענשאפט. דער פרומער בעלעהרט דאס הויז פון פערבערעכער,
דער פערבערעכער אבער פערפיהרט אנדערע פערבערעכער צו שלעכטס.
13 דער וואס פערמאכט זיין אויער פון ארעמאנס געשרייי וועט ניט נע־
14 ענטפערט ווערן אויך ווען ער וועט שרייען. א געשענק אין געהיים
בעגט דעם צארן, און בעשטעכונג אין שוים — בייגט דעם שטארקסטען
15 וואוטה. דאס טהאן גערעכטיגקייט איז א פרייד פאר׳ן פרומען און
16 א פערדרוס פאר די וואס טהוען אונרעכט. געהט א מענש אראב פון
17 קלוגען וועג, בלייבט ער שוין צווישען די אונמענשען. דער וואס
ליעבט נור לוסטיג זיין דעם וועט אלעם פעהלען, דער וואס ליעבט ווין
18 און אויל קען ניט רייך זיין. דער פערבערעכער לעזט אויס דעם פרו־
19 מען, דער טרייאזער — דעם ארענטליכען. בעסער וואוינען אין א
20 ווייסטעם לאנד איידער מיט א בייזע און קריעגעריש פרוי. אויל איז
אינ׳ם וואוינונג פון קלוגען דער בעסטער שאץ, דער נארישער מענש
21 שלינגט עס איין. דער וואס שטרעבט נאך גערעכטיגקייט און וואהל־
22 טהאם, יענער געפינט לעבען, געראכטיגקייט און עהרע. א שטארק
מיט העלדען! — קומט איין קלוגער און צוברעכט איהר זיכערע פעסטונג.
23 דער וואס היט אב זיין מויל און זיין צונג, היט זיך אוים פון אונגליק.
24 דער היציגער טהוט שלעכטעם פון אויפרעגונג, דעם שטאלצען רופט
25 מען „פלוידערזאק". דעם פוילען טוידטעט זיין פערלאנגען, וואהרום
זיינע הענד ווילען ניט ארבייטען;
26 ער פערלאנגט אימער אז דער וואהלטהעטיגער זאל איהם געבען אהן
אויפהער.
27 דעם פערבערעכער׳ס אפפער איז אבשיילויך זאגאר, ווייל ער ברענגט עם
מיט א בייזע אבזיכט.
28 א פאלשער עדות ווערט פערלארן, דער וואס רעדט נאר וואס ער
הערט וועט אימער עקזיסטירען.
29 דארט וואו דער פערבערעכער קומט מיט פרעכהייט, קומט דער ארענט־
ליכער מענש גאנץ גלאטען.
30 קענען גאט גילט קיין קלוגהייט, קיין פערשטאנד און קיין ראטה.
31 א פערד איז צוגעגרייט צום קריעגס־טאג, די הילף אבער איז ביי גאט.

קאפיטעל כב

1 א [גוטער] נאמען איז בעסער אלס גרוים רייכטהום, בעליעבט זיין איז
בעסער אלס זילבער און גאלד.
2 רייכטהום און ארמוטה געהען צוזאמען — גאט מאכט זיי ביידען.
3 דער קלוגער מערקט אן אונגליק און מיידט איהם אוים, די לייכטזיניגע
געהען פערביי און ווערען בעשטראפט.
4 די לוין פון דעמוטהיגקייט און גאטספארכטיגקייט, איז לעבען, רייכ־
טהום און עהרע.
5 דערנער און נעצען זיינען אויפ׳ן פערקרימטען וועג, דער וואס וויל זיך
פערהיטען ערווייטערט זיך פון זיי.
6 אונטערריכט א אינגל נאך זיין בעגריפען אזוי אז ווען ער וועט
עלטער ווערען זאל ער דערפון ניט ווייכען.
7 א רייכער הערשט איבער ארימע, דער וואס לייהט איז א קנעכט צו
דעם וואס ענטליהט.
8 דער וואס זעעט אונגערעכטיגקייט שניידט אונרעכט, זיין אייגענע
שטראף־רוט פערניכטעט אלץ.

עֲוֹלָה יִקְצוֹר־אָוֶן וְשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ יִכְלֶה׃ טוֹב־עַיִן הוּא 9
יְבֹרָךְ כִּי־נָתַן מִלַּחְמוֹ לַדָּל׃ גָּרֵשׁ לֵץ וְיֵצֵא מָדוֹן וְיִשְׁבֹּת י
דִּין וְקָלוֹן׃ אֹהֵב טְהָר־לֵב חֵן שְׂפָתָיו רֵעֵהוּ מֶלֶךְ׃ עֵינֵי 11 12
יְהוָה נָצְרוּ דָעַת וַיְסַלֵּף דִּבְרֵי בֹגֵד׃ אָמַר עָצֵל אֲרִי 13
בַחוּץ בְּתוֹךְ רְחֹבוֹת אֵרָצֵחַ׃ שׁוּחָה עֲמֻקָּה פִּי זָרוֹת וְעוּם 14
יְהוָה יִפָּל־שָׁם׃ אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֶב־נָעַר שֵׁבֶט מוּסָר טו
יַרְחִיקֶנָּה מִמֶּנּוּ׃ עֹשֵׁק דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ נֹתֵן לְעָשִׁיר אַךְ 16
לְמַחְסוֹר׃ הַט אָזְנְךָ וּשְׁמַע דִּבְרֵי חֲכָמִים וְלִבְּךָ תָּשִׁית 17
לְדַעְתִּי׃ כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנֶךָ יִכֹּנוּ יַחְדָּו עַל־ 18
שְׂפָתֶיךָ׃ לִהְיוֹת בַּיהוָה מִבְטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם אַף־ 19
אָתָּה׃ הֲלֹא כְתַבְתִּי לְךָ שָׁלִשׁוֹם בְּמֹעֵצוֹת וָדָעַת׃ לְהוֹדִיעֲךָ כ 21
קְשֹׁט אִמְרֵי אֱמֶת לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת לְשֹׁלְחֶיךָ׃
אַל־תִּגְזָל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תְּדַכֵּא עָנִי בַּשָּׁעַר׃ כִּי 22 23
יְהוָה יָרִיב רִיבָם וְקָבַע אֶת־קֹבְעֵיהֶם נָפֶשׁ׃ אַל־תִּתְרַע 24
אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חֵמוֹת לֹא תָבוֹא׃ פֶּן־תֶּאֱלַף כה
אָרְחֹתָיו וְלָקַחְתָּ מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ׃ אַל־תְּהִי בְתֹקְעֵי־כָף 26
בַּעֲרֵבִים מַשָּׁאוֹת׃ אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם לָמָּה־יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ 27
מִתַּחְתֶּיךָ׃ אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ׃ חָזִיתָ 28 29
אִישׁ מָהִיר בְּמְלַאכְתּוֹ לִפְנֵי־מְלָכִים יִתְיַצָּב בַּל־יִתְיַצֵּב
לִפְנֵי חֲשֻׁכִּים׃

כג CAP. XXIII.

כִּי־תֵשֵׁב לִלְחֹם אֶת־מוֹשֵׁל בִּין תָּבִין אֶת־אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ׃ א
וְשַׂמְתָּ שַׁכִּין בִּלְעֶךָ אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ אָתָּה׃ אַל־תִּתְאָו 2 3
לְמַטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִים׃ אַל־תִּיגַע לְהַעֲשִׁיר 4
מִבִּינָתְךָ חֲדָל׃ הֲתָעוֹף עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ כִּי עָשֹׂה יַעֲשֶׂה־ ה
לּוֹ כְנָפַיִם כְּנֶשֶׁר וָעוֹף הַשָּׁמָיִם׃ אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם 6
רַע עַיִן וְאַל־תִּתְאָו לְמַטְעַמֹּתָיו׃ כִּי ׀ כְּמוֹ־שָׁעַר בְּנַפְשׁוֹ 7

כִּי

כ״ב v. 8. 11. 14. יחד ר׳. v. 20. שלשים קי׳. v. 25. אדתח קי׳
כ״ג v. 5. החסף קי׳. ibid. פתח באתח. 70*

9 דער וואָס האָט א פרייגדלעיכען קוק ווערט געבענשט ווי ער וואָלט דעם
10 אָרימאַן פון זיין ברויט געגעבען. טרייבט אַרויס דעם פֿלוידערזאָק
ווערט אויפהערען די האמפֿערייַ און עס ווערט ניט זיין קריעג און
11 שאנדע. א פרייגד וועמעס האַרץ עס איז ריין ווי זיינע ליפּען זיינען
12 פרייגדלעיך, מעג דעם קעניג'ס פרייגד זיין. גאָט'ס אויגען בעוואכען
13 דעם פערשטענדיגען און פערדרעהען די רייד פון טרייגלאָזען. דער פוי־
לער זאָגט: „א לייב איז אין גאָס, אין מיטען פון די בריטע גאסען וועל
14 איך ערמאָרדעט ווערען". פערפיהרערישע רייד זיינען ווי א טיפע
15 גרוב, אהין פאלט אריין דער וואָס איז פערדאמט פון גאָט. א נאריש־
קייט וואָס איז אָנגעבונדען אין האַרצען פון א יונגעם קינד, ערווייטערט
16 פון איהם די שטראָף־רוט. דער וואָס בעדויבט אן אָרימאן אום אליין
מאַכט צו פערמעגען, אדער דער וואָס גיט א רייכען — ווערט איהם נור
17 פאלען. בייג אין דיין אויער און הער אויס די רייד פון קלוגע, דיין
18 הויפט אויפמערקזאמקייט זאל זיין צו מיין ווייסענשאפט. זיי וועלען
אנגענעהם זיין וען דו ווערסט זיי ליטען ביי זיך, זיי וועלען זיין אָנגע־
בריט אויף דיינע ליפּען.
19 זאל דיין פֿערטרויען זיין נאר אויף גאָט, וואָרן אין דיך היינט.
20 איך האָב דאָך דיר פאָרגעשריעבען דרייפאכיגע [תורה נביאים
21 וכתובים] און וויסענשאפט, אום דו זאלסט אימער בעקענט ווערען
מיט ריכטיגע און וואהרע ווערטער, כדי צו געבען א ריכטיגען אנט־
22 וואָרט די וואָס שאפען זיך מיט דיר. בערויב ניט דעם אָרימאן ווייל
ער איז עלענד, און פערשטויס ניט אין ערריכטס־טהויער דעם ניעדער־
23 געשלאגענעם — וואָרום גאָט ווערט זיך פאר זיי אָנגעהמען און ווערט
24 אונטערדיקען זייערע בעדריקער. פרייגדעל זיך ניט מיט אן אויפ־
גערעגטען און קום זיך ניט צוזאמען מיט אן היציגען מענשען.
25 אום דו זאלסט זיך ניט אבלעהרנען זייערע זיטען און נעהמען פאר זיך
זעלבסט א שטרויכלונג.
26 זיי ניט פון די וואָס זיינען גרינג אויף א האנדשלאג, ד. ה. גוט זאָגען פאר
אן אנלייהע.
27 פיעלייכט ווערסטו ניט האָבען צו בעצאהלען, וואָרום זאל מען צונעהמען
דיין בעטגעוואנד פון אונטער דיר?
28 רוק ניט אָב דעם גרענעץ צייכען וואָס דיינע עלטערן האָבען געמאכט.
29 זעהסטו א מאן וואָס איז א גיכער ארבייטער, יענער וועט צו קעניגע
א צוטראָט האָבען, ער וועט נימאלס געפינען זיך צווישען געמיינע מענשען.

קאפיטעל כג.

1 אז דו וועסט זיך זעצען עסען ביי א הערשער זאלסטו גוט אין אכט
נעהמען וואָס פאר דיר קומט פאר.
2 זאלסט זיך אריינזעצען א מעסער אין האלז (בעהערשען זיך) אויב דו
ביסט א גירינער מענש.
3 זאלען זיך דיר ניט גלוסטען זיינע געריכטען, עס איז שפייז [ערוואָרבען]
דורך ליגען.
4 שטרעב ניט רייך צו ווערען, לאז עס אַרויס פון זינען —
5 דו גיסט נאָר א וואָרף אויף איהם מיט די אויגען איז ער שוין ניטא,
וואָרום ער בעקומט פליגלען ווי אן אדלער וואָס פליהט אונטער'ן
הימעל.
6 עס ניט די שפייז פון א קארגען און זאל זיך דיר ניט וועלען זיינע
געריכטען.
7 וויל עס איז ווי ער וואָלט האָבען דעם פרייז אין זינען; ער זאגט דיר:
„עס און טרינק"! אבער ער מיינט דאָס ניט.

8 כִּי־דְוֵא אֲכָל וְשָׁתֵה יֹאמַר לָךְ וְלִבּוֹ בַּל־עִמָּךְ׃ פִּתְּךָ־
9 אָכַלְתָּ תְקִיאֶנָּה וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ הַנְעִימִים׃ בְּאָזְנֵי כְסִיל
י אַל־תְּדַבֵּר כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל מִלֶּיךָ׃ אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם
11 וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹא׃ כִּי־גֹאֲלָם חָזָק הוּא־יָרִיב אֶת־
12 רִיבָם אִתָּךְ׃ הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ וְאָזְנֶךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃
13 אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר כִּי־תַכֶּנּוּ בַשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃ אַתָּה
14 טו בַשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ מִשְּׁאוֹל תַּצִּיל׃ בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ
16 יִשְׂמַח לִבִּי גַּם־אָנִי׃ וְתַעֲלֹזְנָה כִלְיוֹתָי בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ
17 מֵישָׁרִים׃ אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים כִּי אִם־בְּיִרְאַת יְהוָה
18 כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ שְׁמַע־
19 כ אַתָּה בְנִי וַחֲכָם וְאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ לִבֶּךָ׃ אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־יָיִן
21 בְּזֹלְלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃ כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים תַּלְבִּישׁ
22 נוּמָה׃ שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי זָקְנָה אִמֶּךָ׃
23 24 אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר חָכְמָה וּמוּסָר וּבִינָה׃ גִּיל יָגִיל
כה אֲבִי צַדִּיק יוֹלֵד חָכָם וְיִשְׂמַח בּוֹ׃ יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ
26 וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃ תְּנָה בְנִי לִבְּךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי תִּרְצֶנָה׃
27 28 כִּי־שׁוּחָה עָמֻקָּה זוֹנָה וּבְאֵר צָרָה נָכְרִיָּה׃ אַף־הִיא
29 כְּחֵתֶף תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים בְּאָדָם תּוֹסִיף׃ לְמִי־אוֹי ו לְמִי אֲבוֹי
לְמִי מְדָנִים ו לְמִי־שִׂיחַ לְמִי פְּצָעִים חִנָּם לְמִי חַכְלִלוּת
ל 31 עֵינָיִם׃ לַמְאַחֲרִים עַל־הַיָּיִן לַבָּאִים לַחְקֹר מִמְסָךְ׃ אַל־
תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן בַּכּוֹס עֵינוֹ יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים׃
32 33 אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ יִשָּׁךְ וּכְצִפְעֹנִי יַפְרִשׁ׃ עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת
34 וְלִבְּךָ יְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב בְּלֵב־יָם וּכְשֹׁכֵב
לה בְּרֹאשׁ חִבֵּל׃ הִכּוּנִי בַל־חָלִיתִי הָלָמוּנִי בַל־יָדָעְתִּי מָתַי
אָקִיץ אוֹסִיף אֲבַקְשֶׁנּוּ עוֹד׃

כד CAP. XXIV.

כד
2 א אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תְּתָאֵו לִהְיוֹת אִתָּם׃ כִּי־שֹׁד

יהנה

כג v. 24. גיל קרי ibid. יגל קרי ibid. ישמח קרי ibid. יולד קרי
v. 26 חצרנה קרי v. 29. מדינים קרי 31. א בגיא מ בגים קרי

8 דעם ברויט וואָם דו האָסט געגעסען וועסטו אויסברעכען, און דיינע
9 זיסע רייד (צו איהם) זיינען פֿארויסגעוואָרפֿען. רייד ניט אין א נאַר'ס
10 אויערן — ער פֿראַכטעט דיינע פֿערנינפּטיגע ווערטער. רוק ניט
אוועק אן אַלטען גרענעץ־צייכען, און געה ניט אויף דעם פֿעלד פֿון
11 עלענדע. וואָרום זייער בעשיצער איז מעכטיג — ער ר ווועט זיך
12 אָננעהמען פֿאר זיי קעגען דיר. געווּאָהן דיין הארץ צו מאַראַל־לעהרע,
13 און דיינע אויערען צו פֿערנינפּטיגע ווערטער. הער ניט אויף צו
שטראָפען א יונגעם קינד — פֿון שלאָגען מיט'ן רוט ווועט ער ניט שטאַר־
14 בען; מיט דיין שלאָגען איהם מיט'ן רוט ווועסטו זיין זעעלע רעטטען
15 פֿון אונטערגאַנג. מיין זוהן! אויב דיין הארץ איז פֿערשטענדיג
16 פֿרעהט זיך אויך מיין הארץ; זאָגאר מיינע ניערען ווועלען זיך פֿרעהען
17 ווען דיינע ליפּען ווועלען רעדען ריכטיג. זאַל דיין הארץ ניט בעניידען
18 די זינדיגע, אימער בעניידע נאָר גאָטספֿאָרכטיגקייט; וואָרום נאָר
דאן האָסטו א צוקונפט, און דיין ערוואַרטונג ווועט ניט צושטערט ווערען.
19 הו, מיין זוהן, הער נאָר דאָם וואָם מאַכט דיר קלוג, און געוואָהן איין דיין
20 הארץ אין'ם גוטען ווועג. זיי ניט צווישען די ווין־זויפֿערס, צווישען
21 די וואָם פֿרעסען זיך אָן מיט פֿלייש; וואָרום זויפֿערס און פֿרעסערס
ווערען אָרעם, און שלעפֿערייקייט בעקלייידעט אין טראַנטעס.
22 הער אויס דיין פֿאָטער ווועלכער האָט דיר געבוירען, פֿראַכטע ניט
דיין מוטער ווען זי ווערט אלט.
23 קויף פֿאר זיך וואַהרהייט, קלוגהייט, מאַראַל־לעהרע און פֿערשטאַנד —
ניט צו פֿערקויפֿען.
24 דער פֿאטער פון פֿרומען פֿרעהט זיך אימער, דער וואָם האָט א קלוגעם
קינד איז אימער מיט איהם צופֿריעדען.
25 זאַלען אויך צופֿריעדען זיין דיין פֿאָטער און מוטער, און פֿרעהען זיך
דיינע עלטערען.
26 שענק נאָר מיר, מיין זוהן, דיין אויפֿמערקזאַמקייט, ווועלען שוין דיינע
אויגען איינווילִיגען צו בעאַבאַכטען מיינע ווענען.
27 אזוי ווי די גאַסענפֿרוי איז א טיפֿע גרוב אזוי איז די פֿרעמדע — א
שמאַלער ברונים.
28 זי לויערט בלויז ווי א רויבער און פֿערמעהרט טרייליזיקייט צווישען
מענשען.
29 וואָר האָט וועה? וואָר האָט לייִדען? וואָר האָט צאַנקעריי? וואָר האָט
אויף זיך) רייד? וואָר קריעגט וואונדען אונשולדיגערהייד? וואָר האָט
אויגען רויטקייט?
30 יענע וואָם זיצען שפּעט ביים ווין, די וואָם געהען זוכען געטרענקע.
31 קוק ניט אן דעם רויט־שיינענדען ווין וואָם פֿינקעלט אין גלאז! ער
לאַזט זיך וואויל בעקומען,
32 אָבער נאָכדעם בייסט ער און שטעכט ווי א גיפֿטיגע שלאַנג.
33 דיינע אויגען זעהען אונגעווענליכעם און דיין הארץ רעדט פֿער־
קעהרטהייט.
34 דאן ווועסטו זיין ווי איינער וואָם ליגט אין מיטען ים, אָדער ווי דער וואָם
ליגט אויפֿן שפּיץ מאַסט־בוים —
35 „שלאָגט מען מיר פֿיהל איך ניט, קלאַפּט מען מיר ווייס איך ניט;
א, ווען וועל איך זיך אויסניכטערן וועל איך געהן וויעדער זוכען ווין.

קאַפּיטעל כד

1 בעניידע ניט שלעכטע מענשען, און שטרעב ניט צו זיין מיט זיי;
2 וואָרום זייער הארץ טראַכט נאָר וועגען רויב, און זייערע ליפּען רייִדען
ייִעזען אונגערעכטיגקייט.

3 חָכְמָה יִבָּנֶה׃ בַּחָכְמָה תִּבָּרֵנָה׃ וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃
4 וּבְרֵעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן
5 יָקָר וְנָעִים׃ גֶּבֶר־חָכָם בָּעוֹז וְאִישׁ דַּעַת מְאַמֶּץ־כֹּחַ׃ כִּי
6 ה בְתַחְבֻלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְּךָ מִלְחָמָה וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃
7 רָאמוֹת לָאֱוִיל חָכְמוֹת בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ׃ מְחַשֵּׁב
8 לְהָרֵעַ לוֹ בַּעַל־מְזִמּוֹת יִקָּרֵא׃ וְמַת אִוֶּלֶת חַטָּאת וְתוֹעֲבַת
9 לָאָדָם לֵץ׃ הֻתַרְפִּיתָ בְיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה׃ הַצֵּל
11 לְקֻחִים לַמָּוֶת וּמָטִים לַהֲרֵג אִם־תַּחְשׂוֹךְ׃ כִּי־תֹאמַר הֵן
12 לֹא־יָדַעְנוּ זֶה הֲלֹא־תֹכֵן לִבּוֹת ׀ הוּא־יָבִין וְנֹצֵר נַפְשְׁךָ הוּא
13 יֵדָע וְהֵשִׁיב לָאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃ אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי טוֹב וְנֹפֶת
14 מָתוֹק עַל־חִכֶּךָ׃ כֵּן ׀ דְּעֵה חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ אִם־מָצָאתָ
15 וְיֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע לְנְוֵה
16 צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצוֹ׃ כִּי שֶׁבַע ׀ יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם
17 וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה׃ בִּנְפֹל אֹיִבְךָ אַל־תִּשְׂמָח וּבְכָּשְׁלוֹ
18 אַל־יָגֶל לִבֶּךָ׃ פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו
19 כ אַפּוֹ׃ אַל־תִּתְחַר בַּמְרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בָּרְשָׁעִים׃ כִּי ׀
21 לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ יְרָא אֶת־יְהוָה
22 בְּנִי וָמֶלֶךְ עִם־שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב׃ כִּי־פִתְאֹם יָקוּם אֵדָם
23 וּפִיד שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדֵעַ׃ גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים הַכָּר־פָּנִים
24 בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב׃ אֹמֵר לָרָשָׁע צַדִּיק אָתָּה יִקְּבֻהוּ עַמִּים
25 יִזְעָמְדוּ לְאֻמִּים׃ וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וַעֲלֵיהֶם תָּבוֹא בִרְכַּת־
כה טוֹב׃ שְׂפָתַיִם יִשַּׁק מֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים׃ הָכֵן בַּחוּץ ׀
26 27 מְלַאכְתֶּךָ וַעֲתֹדָה בַּשָּׂדֶה לָךְ אַחַר וּבָנִיתָ בֵיתֶךָ׃ אַל־תְּהִי
28 עֵד־חִנָּם בְּרֵעֶךָ וַהֲפִתִּיתָ בִשְׂפָתֶיךָ׃ אַל־תֹּאמַר כַּאֲשֶׁר
29 עָשָׂה־לִּי כֵּן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ׃ עַל־שְׂדֵה
ל 31 אִישׁ־עָצֵל עָבַרְתִּי וְעַל־כֶּרֶם אָדָם חֲסַר־לֵב׃ וְהִנֵּה עָלָּה
כָּלּוֹ ׀ כְּסֻתּוֹת פָּנָיו חָרְלִים וְגֶדֶר אבניו נָהֲרָסָה׃

ואחזה

v. 17. יחד ף v. 30. פתח טארחא

3 מיט קלוגהייט ווערט געבויט א הויז און דורך פערשטאנד ווערט עס
4 פערפעסטיגט. דורך וויסענשאפט ווערען די צימערן פול מיט אלערליי
5 טהייערע און ווינשענסווערטהע קאסטבארקייטען. דער קלוגער מענש
איז אימער מעכטיג, דער פערניפטיגער מענש איז שטארק אין קראפט.
6 נאר דורך בעטראכטונג קענסטו א קריג איינארדנען, און נאר דורך
7 פיעל ראטהגעבערס קומט די הילף. צו הויך איז בילדונג פאר דעם
8 נאר, דערפאר עפענט אין טויער ניט זיין מויל. דער וואס פערשטעהט
ווען מען ווייל איהם שלעכטס טהאן, יענעם רופט מען „פארזיכטיגער".
9 דעם נאר'ס פארזיכטיגקייט איז א דורכפאל, און ער האט נאך פעראכ־
10 טונג פון מענשען דער פלוידערזאק. האסטו דיין מוטה פערלארען אין
11 אן אונגלויק טאג איז דיין אנשטרענגונג אומזיסט. רעטע אימער די
וואס ווערען צום טוידט געפיהרט, די וואס זיינען שוין איינגעבויגען ער־
12 שלאגען צו ווערען; אויב דיר ווערט דאס ניט אפארען, וויל דו ווערסט
זאגען: „מיר וויסען דאס דאך ניט?" דער וואס דרינגט דורך די
הערצער אבער פערשטעהט, און דער וואס היט דיין זעעלע ער וויים
13 אלעס — ער ווערט יעדערן צאהלען לויט זיין פערדינסט. עסס, מיין
זוהן, האניג ווען עס איז גוט, און זים — זאלאנג עס איז אנגענעהם
14 פאר דיין גומען. ריכטיג ערלערן די קלוגהייט פאר זיך זעלבסס, אויב
דו האסט א געלעגנהייט; דאן האסטו א צוקונפט און דיין ערווארטונג
15 ווערט ניט צושטערט ווערען. לויער ניט, פערברעכער, אויפ'ן פרומען'ס
16 הויז — דו ווערסט זיין וואוינונג ניט צושטערען; וואהרום זאגאר ווען
דער פרומער ווערט זיעבען מאל פאלען ווערט ער אויך אויפשטעהן, אבער די
17 פערברעכער פאלען אריין אין אונגליק. פרעה זיך ניט ווען דיין פיינד
פאלט, און זיי ניט צופריעדען אין הארצען ווען ער ווערט געשטרויכעלט,
18 פילייכט ווערט עס גאט ניט געפעהלען ווען ער ווערט דאס זעהען, ווערט ער
19 פון איהם זיין צארן אראבנעהמען. ערגער זיך ניט צוליעב די שלעכטע,
20 בעניידע ניט די פערברעכער, וואהרום דער שלעכטער האט קיין צו־
קונפט, דעם פערברעכער'ס ליכט ווערט אויסגעלאשען ווערען.
21 פערעהר, מיין זוהן, גאט און קעניג; מיש זיך ניט מיט די וואס ווילען
22 ענדערונגען — וואהרום זייער אונגליק ווערט זיך אונערווארטעט אויפ־
הויבען, און ווער קען פארואוס ווייסען די ניעדערלאגע וואס מען קען האב־
בען פון זיי צווייען?
23 דיעזע (שפריכווערטער) זיינען אויך פאר קלוגע: שוינען פערזענליכ־
קייטען אין גערייכט איז ניט גוט.
24 דער וואס זאגט צום פערברעכער: „דו ביזט גערעכט!" — יענעם
שילטען פעלקער און נאציאנען פלוכען.
25 די וואס איבערצייגען (די ריכטיגקייט) איז אנגענעהם און זיי בעקומען
נאך גוטע צו־ווינשונגען.
26 עם איז ווערט די ליפען צו קושען דעם וואס ענטפערט ריכטיג ווערטער.
27 מאך אין אקרונונג דיין אויסערליכע ארבייט, אויך בעזארג אלעס אין דיין
פעלד, נאר דאמאלס זאלסטו דיין הויז בויען.
28 זיי ניט אן עדות פאר דיין פריינד אוים געפעליגקייט, צו וואס זאלסטו
פלוידערן מיט דיינע ליפען?
29 זאג ניט: „ווי ער האט מיר געטהאן וועל איך איהם טהאן — איך וועל
יעדערן צאהלען לויט זיין פערדינסט".
30 איך בין פערבייגעגאנגען דאס פעלד פון א פויל־ען, דעם ווייניגארטען
פון אן אונזיניגען,
31 ערשט עס איז אין גאנצען בעוואקסען מיט דערנער, פערדעקט פון אוי־
בען מיט דיסטעלן און זיין שטיינערנער צוים איז אויך צובראכען.

32 וְאֶחֱזֶה אֲנִי אָשִׁית לִבִּי רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר: מְעַט שֵׁנוֹת
33 מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ו חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב: וּבָא־מִתְהַלֵּךְ
34 רִישֶׁךָ וּמַחְסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃

כה — CAP. XXV.

א גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי ו חִזְקִיָּה
2 מֶלֶךְ־יְהוּדָה: כְּבֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר וּכְבֹד מְלָכִים
3 חֵקֶר דָּבָר: שָׁמַיִם לָרוּם וָאֶרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין
4 חֵקֶר: הָגְו סִיגִים מִכֶּסֶף וְיֵצֵא לַצֹּרֵף כֶּלִי: הָגְו רָשָׁע
6 לִפְנֵי־מֶלֶךְ וְיִכּוֹן בְּצֶדֶק כִּסְאוֹ: אַל־תִּתְהַדַּר לִפְנֵי־מֶלֶךְ
7 וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד: כִּי טוֹב אֲמָר־לְךָ עֲלֵה הֵנָּה
8 מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ: אַל־תֵּצֵא לָרִב
מַהֵר פֶּן מַה־תַּעֲשֶׂה בְאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ:
9 רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסֹד אַחֵר אַל־תְּגַל: פֶּן־יְחַסְּדֶךָ
11 שֹׁמֵעַ וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב: תַּפּוּחֵי זָהָב בְּמַשְׂכִּיּוֹת כֶּסֶף
12 דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו: נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כֶתֶם מוֹכִיחַ חָכָם
13 עַל־אֹזֶן שֹׁמַעַת: כִּצִנַּת־שֶׁלֶג ו בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן
14 לְשֹׁלְחָיו וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו יָשִׁיב: נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אֵין אִישׁ
טו מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־שָׁקֶר: בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין וּלְשׁוֹן
16 רַכָּה תִּשְׁבָּר־גֶּרֶם: דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל דַּיֶּךָּ פֶּן־תִּשְׂבָּעֶנּוּ
17 וְהַקְאתוּ: הַקַּר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וְשִׂנֵאֶךָ:
18 מֵפִיץ חֵרֶב וְחֵץ שָׁנוּן אִישׁ־עָנֶה בְרֵעֵהוּ עֵד שָׁקֶר: שֵׁן
19 כ רָעָה וְרֶגֶל מוּעֶדֶת מִבְטַח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה: מַעֲדֵה־בֶגֶד ו
21 בְּיוֹם קָרָה חֹמֶץ עַל־נָתֶר וְשֶׁר עַל־שִׁרִים עַל לֵב־רָע: אִם־
22 רָעֵב שׂנַאֲךָ הַאֲכִילֵהוּ לֶחֶם וְאִם־צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם: כִּי
23 גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל־רֹאשׁוֹ וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ: רוּחַ צָפוֹן
24 תְּחוֹלֵל גֶּשֶׁם וּפָנִים נִזְעָמִים לְשׁוֹן סָתֶר: טוֹב שֶׁבֶת עַל־
כה פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים וּבֵית חָבֵר: מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ

כה .v מלכים קי

32 אז איך האָב דאָס דערזעהען, האָב איך דאָס געמומען צום האַרצען ;
איך האָב זיך א לעהרע געמומען פון דאָס וואָס איך האָב געזעהען :
33 וועניג שלאָפען, ווינציג דרעמלען, קנאַפּער צונויפּלעגען די הענד און
34 שלאָפען ! אום עס זאָל ניט קומען לאַנזאם דיין ארמוטה, און דיין
נויטה ווי א בעוואַפנטער מאַן.

קאַפּיטעל כה

1 אויך דיעזע זיינען שלמה'ס שפּריכווערטער, וועלכע עס האָבען קאָפּירט
2 די לייטע פון חזקיהו, קעניג פון יהודה. גאָט'ס עהרע איז א זאַך צו
פערבאַרגען, אָבער א קעניג'ס עהרע איז א זאַך צו אונטערזוכען.
3 מיט'ן הימעל ענדיגט זיך די הויכקייט, מיט דער ערד די טיעפקייט ;
4 אָבער דאָס האַרץ פון קעניגע איז אונערפאָרשליך. ציה ארויס די שלאַ־
קען פון זילבער וועט דעם זילבער־שמיעד געלינגען א כלי צו מאַכען ;
5 נעהם אוועק דעם פערבראָכער פון קעניג וועט זיין טראָהן פעסטגעשטעלט
6 ווערען מיט גערעכטיגקייט. מאַך זיך ניט עהרענווירדיג אין גע־
גענוואַרט פון קעניגע און שטעה ניט אויף דעם אָרט פון פאַרנעהמע,
7 וואַרום עס איז פיעל בעסער מען זאָל דיר זאָגען „קום ארויף אהער !"
איידער מען זאָל דיר ערניעדריגען פאַר אן אדעלינגען, וועלכען דו האָסט
8 שוין געזעהען. געה ניט ארויס שנעל אין א קריעג, וואַרום וואָס וועסטו
9 טהאָן שפעטער, אז דיין נעגנער וועט דיך בעלידיגען ? האָב זיך דיין
קריעג מיט דיין נעגנער, אָבער ענטדעק ניט אן אנדערעמס נעהיימנים.
10 וואַרום דער צוהערער וועט דיר צו שאַנדע מאַכען און דיין וואָרט וועסטו
11 ניט קענען צוריקציהען. גאָלדענע עפּפל אין זילבערנער אינפאַסונג
12 זיינען ווי א וואָרט, וואָס איז געזאָגט צוגעפאַסטערהייט. א גאָלד־
נער נאָז־רינג אָדער ציערונג פון פיינגאָלד איז ווי א קלוגע בעלעהרונג פיר
13 א נעהאָרכזאַמען אויער. ווי א שנעע־קעלט אין צייט פון שניט איז
א געטרייער געשיקטער צו דעם וואָס שאַפט זיך מיט איהם און ער פיהרט
14 אוים דעם פערלאַנג פון זיין העררן. וואָלקענס און ווינד אָהן רע־
גען זיינען ווי א מאַן, וואָס ריהמט זיך מיט פאַלשע פערשפּרעכונגען.
15 מיט געדולד ווערט איבערגערעדט דער פירסט, א ווייכע שפּראַך צור־
16 ברעכט די הארטעסטע זאַך. האָסטו האָניג געפונען עסס ביז דיר איז
גענוג, וועסטו אָבער צופיעל עסען וועסטו אויסברעכען.
17 מאַך זעלטען דיינע וויזיטען צו דער הויז פון דיין פריינד, אום
ער זאָל דיר ניט פּראַכטען, וועז דו וועסט איהם איבערדריסיג ווערען.
18 א ברעך־האַמער, א שווערד און א שארפער פייל איז דער, וואָס זאָגט
אויף זיין נעגנער פאַלשע עדות.
19 ווי אן אויסגעברעקעלטער צאָהן אָדער א וואַנקענדע פוס איז די שטיצע
אויף א טרייאָזען אין אן אונגלייקס־טאָג.
20 ווי ענטקליידונג אין א קאַלטען טאָג און עסיג אויף קרייד אזוי איז
זינגען לידער פיר א צובראָכענעם הארץ.
21 איז דיין פיינד הונגעריג זעטיג איהם מיט ברויט, איז ער דארשטיג גיב
איהם וואַסער צו טרינקען —
22 דו שארסט דערמיט קויהלען אויף זיין קאָפּ און גאָט וועט דיר בע־
צאָהלען.
23 דער נאָרד־ווינד ברענגט רעגען, אן אויפגערעגטעם געזיכט — פאַלשע
רייד.
24 בעסער זיצען אויף א ווינקעל דאַך, איידער אין א נערוימע הויז מיט
א קריעגעריש פרוי.
25 ווי קאַלטעם וואַסער פאר א שמאַכטענדע פערזאָן איז א גוטע נאָכריכט
פון א ווייטען לאַנד.

עֵיפָה וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק׃ מַעְיָן נִרְפָּשׁ וּמָקוֹר 26
מָשְׁחָת צַדִּיק מֹט לִפְנֵי־רָשָׁע׃ אָכֹל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת לֹא־ 27
טוֹב וְחֵקֶר כְּבֹדָם כָּבוֹד׃ עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ 28
אֲשֶׁר ׀ אֵין־מַעְצָר לְרוּחוֹ׃

כו CAP. XXVI. כו

כַּשֶּׁלֶג ׀ בַּקַּיִץ וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר כֵּן לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל כָּבוֹד׃ א
כַּצִּפּוֹר לָנוּד כַּדְּרוֹר לָעוּף כֵּן קְלָלַת חִנָּם לֹא תָבֹא׃ 2 3
לַסּוּס מַתְג לַחֲמוֹר וְשֵׁבֶט לְגֵו כְּסִילִים׃ אַל־תַּעַן כְּסִיל 4
כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַּם־אָתָּה׃ עֲנֵה כֶסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן ה
יְהִיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃ מְקַצֵּה רַגְלַיִם חָמָס שֹׁתֶה שִׁלֵּחַ 6
דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל׃ דַּלְיוּ שֹׁקִים מִפִּסֵּחַ וּמָשָׁל בְּפִי 7
כְּסִילִים׃ כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל כָּבוֹד׃ 8
חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃ רַב מְחוֹלֵל־ 9
כֹּל וְשֹׂכֵר כְּסִיל וְשֹׂכֵר עֹבְרִים׃ כֶּלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ כְּסִיל 11
שׁוֹנֶה בְאִוַּלְתּוֹ׃ רָאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לִכְסִיל 12
מִמֶּנּוּ׃ אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדֶּרֶךְ אֲרִי בֵּין הָרְחֹבוֹת׃ דֶּלֶת 13 14
תִּסּוֹב עַל־צִירֶיהָ וְעָצֵל עַל־מִטָּתוֹ׃ טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת ט
נִלְאָה לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃ חָכָם עָצֵל בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי 16
טָעַם׃ מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי־כֶלֶב עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל־רִיב לֹא־לוֹ׃ 17
כֶּמִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶה זִקִּים חִצִּים וָמָוֶת׃ כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־ 18 19
רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־מְשַׂחֵק אָנִי׃ בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ כ
וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק מָדוֹן׃ פֶּחָם לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ 21
וְאִישׁ מְדוֹנִים לְחַרְחַר־רִיב׃ דִּבְרֵי נִרְגָּן כִּמְתַלַּהֲמִים וְהֵם 22
יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ כֶּסֶף סִיגִים מְצֻפֶּה עַל־חֶרֶשׂ שְׂפָתַיִם 23
דֹּלְקִים וְלֵב־רָע׃ בִּשְׂפָתָו יְנַכֶּר שׂוֹנֵא וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית 24
מִרְמָה׃ כִּי־יְחַנֵּן קֹלוֹ אַל־תַּאֲמֶן־בּוֹ כִּי שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת כה
בִּלְבּוֹ׃ תְּכֻסֶּה שִׂנְאָה בְמַשָּׂא תִּגָּלֶה רָעָתוֹ בְקָהָל׃ כָּרֶה 26 27

שחת

כג v. 3. ל׳ קרי ׃ v. 7. כקצת ספרים הדי בקמץ v. 21 מדונים קרי v. 24. בשפתו קי

26 א פערשמוציגטער שטראם און א פערדאַרבענער קוואַל, איז דער פרו־
27 מער וואָס בייגט זיך פאר׳ן פערבערעכער. פיעל עסען האָניג איז ניט
גוט, און פיעל נאכזוכען יעמאַנדס עהרע [מאכט איהם אונ]עהרע.
28 א צובראָכענע שטאָדט אָהן א מויער־וואַנד איז דער מאן וואָס קען זיך
ניט בעהערשען.

קאַפּיטעל כו

1 ווי שנעע אום זומער און רעגען אין שניט־צייט, אזוי פאַסט ניט עהרע
2 פאר א נאר. אזוי ווי א פויגעל וואַנדערט און א שוואַלב פליהט ארום
3 אזוי קומט ניט אן אן אומזיסטע קללה. א בייטיט פאר א פערד, א
4 צוים פאר אן עזעל און א שטעקען פאר דעם נאר׳ס רוקען. ענטפער
ניט א נאר לויט זיין נארישקייט, אום דו זאלסט ניט פערגלייכט ווערען
5 מיט איהם. ענטפער אבער דעם נארען זאגאר אויף זיין נארישקייט,
6 אום ער זאל זיך ניט רעכענען פאר א קלוגען. ער האקט זיך אונטער
די פים און טרינקט זיך אן מיט צארן דער וואָס שאַפט זיך מיט א נאר.
7 א שפריכווארט אין מויל פון א נאר איז ווי א הינקעדיגער, ביי וואלכען
8 מען האָט צוגענומען די קולעס. ווי איינער ווארפט א שטיקעל שטיין
אין א בארג שטיינער, אזוי איז דער וואָס גיט כבוד (עהרע) א נאר.
9 א שכור כאַפט זיך פאר א דאָרן און א נאר פאר א שפריכווארט.
10 דער שטאַלצער צושטערט אלעס, אויך דער וואָס דינגט (צו זיין ארבייט)
11 א נאר אדער דורכגעהער. אזוי ווי א הונד ווידערהאלט (עסען)
זיינע אויסגעבראכענע, אזוי ווידערהאלט א נאר זיינע נארישקייט.
12 האסטו געזעהען א כאן וואָס האלט זיך פאר קלוג, קענסטו פון א נאר׳ן
13 מעהר ערווארטען אלס פון איהם. דער פויל־ער זאגט: „א לעאפארד
14 איז אויפ׳ן וועג, א לייב איז אין די גאסען", די טהיר בעוועגט זיך
15 שוין אויף איהר אנגעל און דער פויל־ער איז נאך אויף זיין בעט. דער
פויל־ער האלט זיינע הענד בעהאלטען אין טאש, ער וויל זיך ניט בעמיהען
16 זיי צו ברענגען צום מויל. דער פויל־ער האלט זיך קלוגער אלס זיבענ
17 ראטה־געבער. וואר עם מישט זיך אין א קריג וואָס נעהערט ניט צו איהם
איז, ווי ער וואלט אננעהמען ביים אויער א פערבייגעהענדען הונד.
18 ווי איינער מאכט זיך וואהנזיניג ווארפענדיג פונקען, און געפעהרליכע
פויל־ען —
19 אזוי איז דער וואָס נארט אב דעם צווייטען און זאגט: „איך לאך
דאָס!"
20 אָהן האלץ ווערט דאָס פייער אויסגעלאשען און אָהן אן אויפרייצער ווערט
שטיל א קריג.
21 א בלאזזאק צו קויהלען, האלץ צו א פייער און א קריג־זיכטיגער אנ־
צוריצען קריג.
22 דער קריג־אויפהעצער רעדט ווי אין שפאס, עם נעהמט אבער דורך
טיף אין קערפער.
23 זילבער־שלאקען בעדעקט אויף לעהם זיינען ווי היים־ליעבענדע ליפען צו
א שלעכטעם הארץ.
24 פון זיין שפראך דערקענט מען דעם פיינד, זאגאר ווען ער בעהאלט
אינווייניג די פאלשקייט.
25 ווען ער מאכט וויף זיין שטימע גלויב איהם ניט, ווארום אין הארצען
האָט ער א זיבענ־פאכיגען בעטרוג.
26 די פערדעקטונג מעג ווי פערדעקט ווערען אין דונקעלהייט, ווען דאָך
דאָס שלעכטעם ענטדעקט ווערען אין דער עפענטליכקייט.
27 דער וואָס גראבט א גרוב וועט אין איהר ארייפאלען און דער וואָס קיי־
קעלט א שטיין וועט ער צו איהם צוריק קומען.

28 שֶׂחַת בֶּה יִפֹּל וְגֹלֵל אֶבֶן אֵלָיו תָּשׁוּב: לְשׁוֹן־שֶׁקֶר יִשְׂנָא
דַכָּיו וּפֶה חָלָק יַעֲשֶׂה מִדְחֵה:

כז CAP. XXVII.

2 א אַל־תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־תֵדַע מַה־יֵּלֵד יוֹם: יְהַלֶּלְךָ
3 זָר וְלֹא־פִיךָ נָכְרִי וְאַל־שְׂפָתֶיךָ: כֹּבֶד אֶבֶן וְנֵטֶל הַחוֹל
4 וְכַעַס אֱוִיל כְּבֵדׇ מִשְּׁנֵיהֶם: אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשִׁטֶּף אָף
ה וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְאָה: טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֻלֶּה מֵאַהֲבָה
6 מְסֻתָּרֶת: נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא:
7 נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק:
8 כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ: שֶׁמֶן
9 וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־לֵב וּמֶתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת־נָפֶשׁ: רֵעֲךָ וְרֵעַ
י אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב וּבֵית אָחִיךָ אַל־תָּבוֹא בְּיוֹם אֵידֶךָ טוֹב
11 שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק: חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי וְאָשִׁיבָה
12 חֹרְפִי דָּבָר: עָרוּם רָאָה רָעָה נִסְתָּר פְּתָאִים עָבְרוּ
13 נָעֲנָשׁוּ: קַח־בִּגְדּוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּה חַבְּלֵהוּ:
14 מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר הַשְׁכִּים לְקִלָּלָה תֵּחָשֵׁב
טו לוֹ: דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם סַגְרִיר וְאֵשֶׁת מִדְוָנִים נִשְׁתָּוָה:
16 צָפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא: בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחֵד
17 וְאִישׁ יַחַד פְּנֵי־רֵעֵהוּ: נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר
18 אֲדֹנָיו יְכֻבָּד: כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם:
19 שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן לֹא תִשְׂבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה:
כ מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ: אִם־תְּכַתֵּשׁ
21 22 אֶת־הָאֱוִיל בְּמַכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִפּוֹת בְּעֵלִי לֹא־תָסוּר מֵעָלָיו
23 24 אִוַּלְתּוֹ: יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים: כִּי לֹא
כה לְעוֹלָם חֹסֶן וְאִם־נֵזֶר לְדוֹר דָּוֹר: נִגְלָה חָצִיר וְנִרְאָה־
26 דֶשֶׁא וְנֶאֱסְפוּ עִשְׂבוֹת הָרִים: כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ וּמְחִיר

שדה

כז .10 v. יחד ה׳ .12 v. בנ״א אי נחה .15 v. מדינים קרי
.20 v. ואבדן קרי .24 v. וחזר קרי .25 v. דשי דנשתה

28 דער וואָס האָט א פאַלשע צונג האסט זיינע בעדריקטע, און דאָס פער־
גלעטע מויל ברענגט פערדאַרבונג.

קאַפּיטעל כז

1 ריהם זיך ניט מיט דעם מאָרגעדיגען טאָג, וואַרום דו ווייסט ניט וואָס
2 היינטיגער קען ברענגען. זאָל דיר א פרעמדער ריהמען, ניט דיין
3 אייגענעם מויל; אן אַנדערער — ניט דיינע אייגענע ליפּען. די שווער־
קייט פון שטיין צוזאַמען מיט דער לאסט פון זאמד — פּאַר זיי ביידען
4 איז שווערער דעם נאַר'ס צארן. גרויזאמקייט, וואוטה און פרייגעלאָזע־
נער צארן — ווער פון זיי קען זיך גלייכשטעלען מיט אייפערזוכט?
5 בעסער אן אָפּענער פאַרוואורף אידער א פערדעקטע ליבעב.
6 עס זיינען טריי די וואונדעז (וואָס מען בעקומט) פון א פרייַנד. עס זיינען
7 אָבער איבערדריסיג די קושען פון א פיינד. א זאטע פערזאָן טרעט
זאָגאָר אויפ'ן פיינסטען האָניג, אָבער פאר אן הונגעריגע פערזאָן איז יעדע
8 ביטערקייט זים. אזוי ווי א פויגעל וואַנדערט אוים פון איהר נעסט,
9 אזוי וואַנדערט א מענש פון זיין אָרט. בוים־אויל און רויכערווערק
דערפרייען דאָס האַרץ, אזוי מאַכט אויך אנגענעהם א וויכטיגער ראטה
10 פון א פריַינד. פערלאָז ניט דיין פריַינד אויך דיין פאטער'ס פריַינד,
וועז דו ביזט אין א שלעכטער לאגע גיה ניט זאָגאָר צו דיין אייגענעם
ברודער — א נאהענטער שכן איז בעסער אלס א ווייטער ברודער.
11 בילדע זיך, מיין זוהן, און ערפרעה מיין האַרץ, אום איהּ זאָל מיינע
12 לעסטערער קענען אנטוואָרט געבען. דער פאַרזיכטיגער דערזעהט
שלעכטעס זאָגאָר וועז עס איז בעהאלטען, לייכטזיניגע גיהען עס פערביי
13 און ווערען בעשטראָפט. נעהם צו זיין קלייד ווייל ער האָט גוט געזאָגט
פאר א פרעמדען, פאר פרעמדע שולדען מאַהן פון איהם.
14 דער וואָס בעגריסט זיין פריַינד גאנץ פריה מיט א הויכע שטימע, איז
דאָס אלס קללה נערעכענט.
15 בעשטענדיגע רעגען־טראָפענס אין א רעגען, און א קריגעריש פרוי זיינען
ביידע גלייך.
16 דער וואָס ווייל עם פערבארגען פערבארגט א ווינד, אָבער דאָס בוים־
אויל פון זיין האַנד רופט עם אויס.
17 אַיין אייזען ווערט מיט דעם צווייטען געשליפען, אויך שלייפט אַיין
מענש דעם צווייטען.
18 ווער עס בעוואכט דעם פייגענבוים וועט עסען פון זיינע פרוכט, דער
וואָס פּאַסט אויף אויף זיין הערן ווערט בעאהרט.
19 ווי (עס שפיגעלט זיך אָב) דאָס וואסער וואָס איז געווענדעט צום געזיכט,
אזוי איז איין מענשען'ס האַרץ צום צווייטען.
20 די העל און דער אונטערגאנג וועלען נימאלס זאט, אויך דעם מענשען'ס
אויגען וועלען ניט זאט.
21 פון טיגעל דערקענט מען דאָס זילבער, פון שמעלץ־טאָפּ — דאָס גאָלד,
און א מענשען — לויט זיין בערוף.
22 זאָגאָר וועז דו וועסט צושטויסען דעם נאר אין א שטויסעל צווישען מיט
קערנער פון גריץ, וועט אויך זיין נארישקייט ניט אוועק פון איהם.
23 זאָלסט אימער וויסען דעם צושטאנד פון דיינע שעפסען. זיי אויפמערק־
זאם צו די הערדען;
24 וואַרום פערמעגען איז ניט אויף אייביג, איז דען א (קעניגליכע) קרוין
פאר קינדס־קינדער?
25 עם ווערט פערשוואונדען די היי און אוועקגעערוימט די בארג־גראָז, וועז
עס בעווייזט זיך פרישע גרינע גראָז.
26 שעפסען גיבען דיר קלייד, און דער פריַיז פון פעלד זיינע דיינע בעק,

27 שָׂדָה עִתּוּדִים: וְדֵי | חֲלֵב עִזִּים לַלַּחְמֶךָ לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ
וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ:

כח — CAP. XXVIII. — כח

א נָסוּ וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים כִּכְפִיר יִבְטָח: ב בְּפֶשַׁע אֶרֶץ
רַבִּים שָׂרֶיהָ וּבְאָדָם מֵבִין יֹדֵעַ כֵּן יַאֲרִיךְ: ג גֶּבֶר רָשׁ וְעֹשֵׁק
דַּלִּים מָטָר סֹחֵף וְאֵין לֶחֶם: ד עֹזְבֵי תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע
וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ בָם: ה אַנְשֵׁי־רָע לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט
וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹל: ו טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ
דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר: ז נוֹצֵר תּוֹרָה בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים
יַכְלִים אָבִיו: ח מַרְבֶּה הוֹנוֹ בְּנֶשֶׁךְ וְבַתַּרְבִּית לְחוֹנֵן דַּלִּים
יְכַבְּצֶנּוּ: ט מֵסִיר אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה:
י מַשְׁגֵּה יְשָׁרִים | בְּדֶרֶךְ רָע בְּשִׁחוּתוֹ הוּא־יִפּוֹל וּתְמִימִים
יא יִנְחֲלוּ־טוֹב: חָכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר וְדַל מֵבִין יַחְקְרֶנּוּ:
יב בְּעָלֵץ צַדִּיקִים רַבָּה תִּפְאָרֶת וּבְקוּם רְשָׁעִים יֵחָפֵשׂ אָדָם:
יג מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם: יד אַשְׁרֵי אָדָם
מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה: טו אַרְיֵה נֹהֵם וְדֹב
שׁוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל: טז נָגִיד חֹסֵר תְּבוּנוֹת וְרַב
מַעֲשַׁקּוֹת שׂנֵא בֶּצַע יַאֲרִיךְ יָמִים: יז אָדָם עָשֻׁק בְּדַם־
נֶפֶשׁ עַד־בּוֹר יָנוּס אַל־יִתְמְכוּ־בוֹ: יח הוֹלֵךְ תָּמִים יִוָּשֵׁעַ
וְנֶעְקָשׁ דְּרָכַיִם יִפּוֹל בְּאַחַת: יט עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם
וּמְרַדֵּף רֵיקִים יִשְׂבַּע־רִישׁ: כ אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב־בְּרָכוֹת וְאָץ
לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה: כא הַכֵּר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פַּת־לֶחֶם
יִפְשַׁע־גָּבֶר: כב נִבְהָל לַהוֹן אִישׁ רַע עָיִן וְלֹא־יֹדַע כִּי־חֶסֶר
יְבֹאֶנּוּ: כג מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חֵן יִמְצָא מְמַחֲלִיק לָשׁוֹן:
כד גּוֹזֵל | אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֹמֵר אֵין־פֶּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית:
כה רְחַב־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן וּבוֹטֵחַ עַל־יְהוָה יְדֻשָּׁן: כו בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ כה
הוּא כְסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחָכְמָה הוּא יְמָלֵט: כז נוֹתֵן לָרָשׁ אֵין 27

מחסור

ב ר׳ יחז׳ v. 16. ג ר׳ יחז׳ v. 17. ד ועיקא ibid. בבא מד

27 און ציגען גיבען געוג מילך פיר דיין נאהרונג צו ערנעהרען דיין הויז,
אויך לעבענסמיטעל פאר דיין דיענערשאפט.

קאפיטעל כח

1 עס לויפט דער פערבראכער אויך וועז קיינער יאגט איהם, דער פרומער
2 איז זיכער, ווי א יונגער לייב. וועז דאס לאנד איז זינדיג זיינען דא
צו פיעל הערשער, נאר דורך א וויסענשאפטליך־פערשטענדיגען מאן וועדט
3 עס ריכטיג אויסגעבעסערט. אן ארימער מאן, וואס בעדריקט ארימע
לייט איז ווי א פערפלייצענדער רעגען, וואס פערניכטעט דאס ברויט.
4 די וועלכע פערלאזען דאס געזעץ ריהמען דעם פערברעכער, יענע אבער
5 וואס היטען דאס געזעץ בעשטרייטען זיי. שלעכטע מענשען פערשטעהען
ניט וואס עס פאדערט זיך. אבער די נאט־פארשער פערשטעהען אלץ.
6 בעסער אן ארימאן וועמעס אויפפיהרונג איז אן אונשולדיגע, אלס א
7 רייכער, וועמעס אויפפיהרונג איז א פערקרימטע. א פערשטענדיגעס
קינד היט אב דאס געזעץ, אבער דער וואס פערקעהרט מיט פרעסער בע־
8 ליידיגט זיין פאטער. דער וואס פערגרעסערט זיין פערמעגען דורך צינ־
זען אדער וואוכער, זאמעלט עס אן צו פערנאנדערשענקען ארימע לייט.
9 דער וואס קעהרט אב זיין אויער פון הערען בעלעהרונג איז אויך זיין
10 געבעט אבשייליך. ווער עס פערפיהרט ארעמע־לייכע אין א שלעכטען
וועג, וועט זעלבסט אין זיין גרוב אריינפאלען; די אויפריכטיגע אבער
11 וועלען ערבען גוטעס. דער רייכער האלט זיך פאר קלוג, אבער דער
12 פערשטענדיגער ארימאן שטייגט איהם אריבער. וועז די פרומע זיינען
פרעהליך איז די הערליכקייט גרויס, וועז אבער עס עראהויבען זיך די
פערברעכער וועדט געזוכט א מענש (וואס זאל זיי איינשטילען).
13 עס גליקט ניט דעם וואס פערבארגט זיינע זינד, אבער דער וואס ער־
קלעהרט זיך שולדיג און פערלאזט דעם פערברעכען, יענער וועדט
14 בעגנאדיגט. גליקליך איז דער מענש וואס איז אימער פארזיכטיג, דער
15 אבער וואס פערהארטעוועט זיין הארץ פאלט אריין אין אונגליק. וויי א
ברייענדער לייב און ליארמענדער בער איז א פערברעכערישער הערשער
16 איבער אן ארימעס פאלק. א רויב־גיעריגער פירסט איז פערשטאנד־
לאז, אבער דער (פירסט) וואס איז ניט געלד־גייציג וועט לאנג לעבען.
17 דער מענש וואס איז בעשולדיגט אין א מארד־טהאט וועט זעלבסט צו
18 דער גרוב לויפען — קיינער וועט איהם ניט אבהאלטען. דער וואס
פיהרט זיך אויף ארעמלייך יענער וועדט נעהאלפען, ווער אבער עס
נעהט אין פערקרימטע וועגען וועט אונגעווארטעט אריינפאלען.
19 דער וואס בעארבייט זיין פעלד איז זאט מיט ברויט. ווער אבער עס
20 טהוט אונניצליכעס איז זאט מיט ארמוטה. א ראיעלער מענש האט
פיעל ברכות, ווער אבער עס שטרעבט רייך צו ווערען וועט ניט אונבע־
21 שטראפט בלייבען. שוינען פערזענליכקייטען איז ניט גוט, זאגאר צו־
22 ליעב א שטיק ברויט מוז א מענש בעשטראפט ווערען. דער נעלד־גיי־
ציגער איז אזוי היציג צו פערנרעסערן זיין פערמעגען אז ער פיהלט ניט
23 ווי עס ווערט ביי איהם אלץ וועניגער. דער וואס איבערצייגט יעמאנ־
24 דען, האט ביי איהם מעהר חן אלס דער וואס שמייכעלט איהם. ווער עס
בערויבט זיין פאטער און מוטער זאגענדיג: „דאס איז קיין פערברעכען",
25 יענער איז דעם פערדארבער׳ס א פרייגד. דער אימער גיעריגער העצט
אויף צו קריעג, אבער דער וואס איז פערטרויט אן גאט איז אימער צו־
26 פריעדען. דער וואס איז פערטרויט אן זיך זעלבסט, יענער איז
א נאר, דער וואס האנדעלט פארזיכטיג, ווערט אימער נערעטעט.
27 ווער עס גיט צו אן ארימאן יענעם וועט ניט פעהלען. ווער עס מאכט
זיך ניט זעהענדיג (דעם ארימאן) האט פיעל פלוכען.

28 מַחְסוֹר וּמַעֲלִים עֵינָיו רַב־מְאֵרוֹת׃ בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר
אָדָם וּבְאָבְדָם יִרְבּוּ צַדִּיקִים׃

כט CAP. XXIX.

א אִישׁ תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה־עֹרֶף פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃
2 בִּרְבוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם וּבְמֹשֵׁל רָשָׁע יֵאָנַח עָם׃
3 אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו וְרֹעֶה זוֹנוֹת יְאַבֵּד־הוֹן׃
4 ה מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת יֲהָרְסֶנָּה׃ גֶּבֶר
6 מַחֲלִיק עַל־רֵעֵהוּ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־פְּעָמָיו׃ בְּפֶשַׁע אִישׁ
7 רָע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יָרוֹן וְשָׂמֵחַ׃ יָדַע צַדִּיק דִּין דַּלִּים רָשָׁע
8 לֹא־יָבִין דָּעַת׃ אַנְשֵׁי לָצוֹן יָפִיחוּ קִרְיָה וַחֲכָמִים יָשִׁיבוּ
9 אָף׃ אִישׁ־חָכָם נִשְׁפָּט אֶת־אִישׁ אֱוִיל וְרָגַז וְשָׂחַק וְאֵין
י נָחַת׃ אַנְשֵׁי דָמִים יִשְׂנְאוּ־תָם וְיֹשְׁרִים יְבַקְשׁוּ נַפְשׁוֹ׃
11 כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא כְסִיל וְחָכָם בְּאָחוֹר יְשַׁבְּחֶנָּה׃ מֹשֵׁל
12 מַקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שֶׁקֶר כָּל־מְשָׁרְתָיו רְשָׁעִים׃ רָשׁ וְאִישׁ
14 תְּכָכִים נִפְגָּשׁוּ מֵאִיר וּ עֵינֵי שְׁנֵיהֶם יְהוָה׃ מֶלֶךְ שׁוֹפֵט
טו בֶּאֱמֶת דַּלִּים כַּסְאוֹ לָעַד יִכּוֹן׃ שֵׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חָכְמָה
16 וְנַעַר מְשֻׁלָּח מֵבִישׁ אִמּוֹ׃ בִּרְבוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה־פָּשַׁע
17 וְצַדִּיקִים בְּמַפַּלְתָּם יִרְאוּ׃ יַסֵּר בִּנְךָ וְיָנַיחֲךָ וְיִתֵּן מַעֲדַנִּים
18 לְנַפְשֶׁךָ׃ בְּאֵין חָזוֹן יִפָּרַע עָם וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אַשְׁרֵהוּ׃
19 כ בְּדְבָרִים לֹא־יִוָּסֵר עָבֶד כִּי־יָבִין וְאֵין מַעֲנֶה׃ חָזִיתָ אִישׁ
21 אָץ בִּדְבָרָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ מְפַנֵּק מִנֹּעַר עַבְדּוֹ
22 וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מָנוֹן׃ אִישׁ־אַף יְגָרֶה מָדוֹן וּבַעַל חֵמָה
23 רַב־פָּשַׁע׃ גַּאֲוַת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ וּשְׁפַל־רוּחַ יִתְמָךְ כָּבוֹד׃
24 חוֹלֵק עִם־גַּנָּב שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ אָלָה יִשְׁמַע וְלֹא יַגִּיד׃ חֶרְדַּת
25 אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה יְשֻׂגָּב׃ רַבִּים מְבַקְשִׁים
26 פְּנֵי־מוֹשֵׁל וּמֵיְהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ׃ תּוֹעֲבַת צַדִּיקִים אִישׁ
עָוֶל וְתוֹעֲבַת רָשָׁע יְשַׁר־דָּרֶךְ׃

28 וועז די פערבראכער וועלן ערהויבן בעהאלט זיך דער מענש, וועז זיי
געהען אונטער ערהויבן זיך די פרומע.

קאפיטעל כט

1 דער וואס איז האַרטנעקיג צו איבערצייגונג, וועט אונערוואַרטעט צו־
2 בראכן וועלן אן קיין הילפע האבן. וועז די פרומע זיינען ערהויבן
פרעהט זיך דאס פאלק, וועז אבער דער פערבראכער הערשט זיפצט דאס
3 פאלק. א מאן וואס ליעבט ווייסנשאפט ערפרעהט זיין פאטער, ווער
אבער עס פערקעהרט מיט גאסענפרויען פערניכטעט זיין פערמעגן.
4 א קעניג האלט אויף דאס לאנד מיט געראטיגקייט, איז ער אבער
א מאן וואס ליעבט נעשענקע — צושטערט ער איהר.
5 דער וואס שמייכעלט זיין פרייַנד שפרייט אוים א נעץ פאר זיינע פיס.
6 אינ׳ם פערברעכען פון שלעכטען מענש איז זיין נעץ, דער פרומער אבער
7 איז לוסטיג און פרעהליך. דער פרומער אנערקענט דאס רעכט פון
8 ארימע, דער פערברעכער האט ניט קיין פערשטענדניס. מענשען פלוי־
דערער העצען אן די שטאדט, אבער קלוגע מענשען שטילען איין דעם
9 צארן. וועז א קלוגער האט א שטרייט מיט א נאר וועט ער איהם ניט
10 בערוהיגען ניט מיט בייזען ניט מיט גוטען. בלוטדורשטיגע מענשען
11 האסען דעם ארענטליכען, אויפריכטיגע מענשען זוכען איהם. א נאר
ווייזט ארויס זיין גאנצען צארן א קלוגער שטילט איהם איין דורך צוריק־
12 האלטונג. אז דער הערשער הערט אויס ליגענס, זיינען אלע דיענער
13 זיינע פערברעכער. אן ארימאן און א בעדריקטער טרעפען זיך
14 צוזאמען — גאט ערלויכטעט זייערע ביידענס אויגען. א קעניג וואס
ריכטעט מיט וואהרהייט ארימע וועט זיין טראהן אימער פעסט שטאהן.
15 א רוט און בעלעהרונג גיבען אריין פערשטאנד, אבער א קינד וואס איז
אוועקגעלאזען [צו שלעכטס] מאכט זיין מוטער שאנדע.
16 וואס מעהר פערברעכער מעהר פערברעכעריין, די פרומע זעהען אבער
זייער ניעדערלאגע.
17 בעלעהר דיין זוהן וועט ער דיר פערגניגען פערשאפען און צופריעדענ־
שטעלען דיין וואונש.
18 אוים מאנגעל אין בעלעהרונג ווערט דאס פאלק פערווילדעט, גליקליך
אבער איז (דאס פאלק) וואס בעאכטעט די לעהרע.
19 מיט רייד ווערט א קנעכט ניט בעלעהרט — אויב זאגער עס פערשטעהט
וועט ער קיין ענטפער געבען.
20 בעמערקסטו א מאן וואס רעדט האסטיג, אונבעטראכט — קענסטו פון א
נאר מעהר ערווארטען אלס פון איהם.
21 ווער עס פערצערטעלט זיין שקלאוו פון דער יוגענד, וועט שפעטער
א פרעסער זיין.
22 אן אויפגערעגטער מענש העצט צו קריעג, א היציגער מענש איז זעהר
פערברעכעריש.
23 דעם מענשען׳ס שטאלץ ערניעדריגט איהם, דער בעשיידענער מענש
בעקומט עהרע.
24 ווער עס טהיילט זיך מיט א גנב פעראכטעט זיך זעלבסט — ער הערט
די פערשווערונג און זאגט ניט אוים.
25 שרעק פאר א מענשען ברענגט פערשטרויכלונג, דער אבער וואס פער־
טרויט זיך אן גאט איז אונערשראקען.
26 פיעל בעטען דעם הערשער פערזעהליך, אבער פון גאט איז [בעשטימט]
דער שיקזאל פון מענשען.
27 דער אונרעכט־טהוער איז אבשייליך צו די פרומע, אזוי ווי צום פער־
ברעכער איז אבשייליך אן אויפריכטיגער מענש.

Cap. XXX. ל

ל

דִּבְרֵי | אָגוּר בֶּן־יָקֶה הַמַּשָּׂא נְאֻם הַגֶּבֶר לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל א
וְאֻכָל: כִּי בַעַר אָנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי: וְלֹא 2 3
לָמַדְתִּי חָכְמָה וַדַּעַת קְדֹשִׁים אֵדָע: מִי עָלָה־שָׁמַיִם | וַיֵּרַד 4
מִי אָסַף־רוּחַ | בְּחָפְנָיו מִי צָרַר־מַיִם | בַּשִּׂמְלָה מִי הֵקִים
כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֵּׁם־בְּנוֹ כִּי תֵדָע: כָּל־ ה
אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לַחֹסִים בּוֹ: אַל־תּוֹסֶף 6
עַל־דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכִיחֲךָ וְנִכְזָבְתָּ: שְׁתַּיִם שָׁאַלְתִּי 7
מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת: שָׁוְא | וּדְבַר־כָּזָב 8
הַרְחֵק מִמֶּנִּי רֵאשׁ וְעשֶׁר אַל־תִּתֶּן־לִי הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי:
פֶּן אֶשְׂבַּע | וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה וּפֶן־אִוָּרֵשׁ וְגָנַבְתִּי 9
וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי: אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו פֶּן י
יְקַלֶּלְךָ וְאָשַׁמְתָּ: דּוֹר אָבִיו יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ: 11
דּוֹר טָהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רָחָץ: דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו 12 13
וְעַפְעַפָּיו יִנָּשֵׂאוּ: דּוֹר | חֲרָבוֹת שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת מִתַּלְעֹתָיו 14
לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאֶרֶץ וְאֶבְיוֹנִים מֵאָדָם: לַעֲלוּקָה | טז
שְׁתֵּי בָנוֹת הַב | הַב שָׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־
אָמְרוּ הוֹן: שְׁאוֹל וְעֹצֶר רֶחֶם אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַּיִם וְאֵשׁ 16
לֹא־אָמְרָה הוֹן: עַיִן | תִּלְעַג לְאָב וְתָבֻז לִיקְהַת־אֵם יִקְּרוּהָ 17
עֹרְבֵי־נָחַל וְיֹאכְלוּהָ בְּנֵי־נָשֶׁר: שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ 18
מִמֶּנִּי וְאַרְבָּעָה לֹא יְדַעְתִּים: דֶּרֶךְ הַנָּשֶׁר | בַּשָּׁמָיִם דֶּרֶךְ 19
נָחָשׁ עַל־צוּר דֶּרֶךְ־אֳנִיָּה בְלֶב־יָם וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה:
כֵּן | דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה וּמָחֲתָה פִּיהָ וְאָמְרָה לֹא־ כ
פָעַלְתִּי אָוֶן: תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע 21
לֹא־תוּכַל שְׂאֵת: תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְנָבָל כִּי יִשְׂבַּע־ 22
לָחֶם: תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי תִבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ: 23
אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אֶרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים מְחַכָּמִים: 24

הנמלים

v. 9. פתח באתנח. v. 10. אדנין קד. v. 14. סגול באתנח

קאפיטעל ל

1 ווערטער אויסגעשפראכען פון אגור, יקה׳ס זוהן ; וואס דיעזער מאן
2 האט גערעדט צו איתיאל, צו איתיאל און צו אכל. בין איך דען אונווי־
3 סענדער אלס אנדערע? האב איך קיין מענשען־פערשטאנד ניט? האב
איך קיין ווייסנשאפט געלערנט? קען איך ניט פערשטעהן די ערקלעה־
4 רונגען פון הייליגע? ווער איז אויפ׳ן הימעל אראפ און צוריק אראב?
ווער האט אנגענומען א הויפען ווינד? ווער האט איינגעבונדען וואסער
אין א קלייד? ווער האט צונויפגעשטעלט די וועלט־עקען? ווי איז זיין
5 נאמען? ווייסטו ווי מען רופט זיין זוהן? יעדעם ווארט גאטעם איז גע־
6 לייטערט, ער איז א פאנציר צו די וואס שטיצען זיך אויף איהם. לעג ניט
צו צו זיינע רייד, פיעריייכט ווענטו אן אירטהום מאכען און ער ווען דיך
7 שטראפען. צוויי זאכען, ווען׳כע איך האב דיר געבעטען, זאלסטו ניט
8 פערמיידען פון מיר, איידער איך ווען׳ שטארבען: פאלשקייט און ליגען
ערווייטער פון מיר, ארמוטה אדער רייכטהום גיב מיר ניט — ערנעהר
9 מיר טעגליך מיט ברויט: וועז איך ווען׳ צו־זאט זיין, קען איך פערלייי־
קענען און זאגען: „ווער איז גאט!" וועז איך זעהר ארים ז׳ין, קען איך
10 נאך גנב׳ענען, האלטענדיג זיך ביי גאט׳ס נאמען. בערעד ניט א קנעכט
פאר זיין העררן, ווארום ער ווען דיך שילטען פאר דיין אונרעכט.
11 דער דור וואס שילט זיין פאטער ווען אויך זיין מוטער ניט בענשען.
12 דער דור וואס האלט זיך פאר א ריינעם איז נאך פון זיין שמוץ ניט
אבגעוואשען.
13 דער דור וואס האט א פרעכען קוק און הויבט אויף מיט שטאלץ זיינע
ברעמען.
14 יענער דור האט צייהנער ווי שווערדען און באק־צייהנער ווי מעסערס,
אום אויסצורראטהען די דעמיטהינע פונ׳ם לאנד און די ארימע פון דער
נעזעלשאפט;
15 דער בלוטזויגנדער [דור] האט צוויי טעכטער: גיעב און גיעב,
דריי וואס ווערען נימאלם זאט און פיער ווען וואס זאגען ניט: „עס איז
גענוג":
16 העל און פרויען־געבורט זיינען ווי ערד וואס ווערט ניט זאט מיט וואסער;
פייער זאגט נימאלם „גענוג".
17 א אויג, ווען׳כע לאכט פון פאטער און פראכטעט דער מוטערס געהארכ־
זאמקייט, זאלען איהר אויסשטעכען די ראבען פון טהאל און יונגע אדלער־
זאלען איהר אויספיקען.
18 דריי זאכען זיינען מיר אונבעוואוסט און די פיערטע קען איך ניט
ערקלעהרען:
19 דעם אדלער׳ס ווען אינ׳ם הימעל־הויף, דעם שלאנג׳ס ווען איבער׳ן
פעלז, דער ווען פון א שיף אין מיטען ים און דעם מענשען׳ס ווען אויף
דער וועלט.
20 מאנכעם מאל איז עס ווי דער ווען פון אן אויסגעלאסענער פרוי: עסט
אב, וויישט אב דעם מויל און זאגט „איך האב קיין אונרעכט בע־
גאנגען".
21 פאר דריי זאכען ציטערט די ערד, און די פיערטע קען זי ניט ער־
טראגען:
22 אז א קנעכט ווערט א קעניג, אז אן אונמענש איז זאט מיט ברויט.
23 אז דער מאן לעבט מיט א פערהאסטע פרוי און אז א דיענסט פערנעהמט
דעם ארט פון איהר ווירטהין.
24 פיער זיינען די קלענסטע אויף דער ווועלט און זו דער זעלבער צייט די
וואונדער־קלוגע:

כה 26 הַנְּמָלִים עַם לֹא־עָז וַיָּכִינוּ בַקַּיִץ לַחְמָם: שְׁפַנִּים עַם לֹא־
27 עָצוּם וַיָּשִׂימוּ בַסֶּלַע בֵּיתָם: מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֻצָּץ
28 כֻּלּוֹ: שְׁמָמִית בְּיָדַיִם תִּתָּפֵשׂ וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ:
29 ל שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵטִבֵי לָכֶת: לַיִשׁ
31 גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־כֹל: זַרְזִיר מָתְנַיִם אוֹ־תָיִשׁ
32 וּמֶלֶךְ אַלְקוֹם עִמּוֹ: אִם־נָבַלְתָּ בְהִתְנַשֵּׂא וְאִם־זַמּוֹתָ יָד
33 לְפֶה: כִּי מִיץ חָלָב יוֹצִיא חֶמְאָה וּמִיץ־אַף יוֹצִיא דָּם וּמִיץ
אַפַּיִם יוֹצִיא רִיב:

לא CAP. XXXI. לא

2 א דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ מַשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְרַתּוּ אִמּוֹ: מַה־בְּרִי
3 וּמַה־בַּר־בִּטְנִי וּמָה בַּר־נְדָרָי: אַל־תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילֶךָ
4 וְדַרְכֶיךָ לְמַחוֹת מְלָכִין: אַל לַמְלָכִים לְמוּאֵל אַל לַמְלָכִים
ה שְׁתוֹ־יָיִן וְלִרְוֹנִים אֵי שֵׁכָר: פֶּן־יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח מְחֻקָּק
6 וְיַשַּׁנֶּה דִּין כָּל־בְּנֵי־עֹנִי: תְּנוּ־שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן לְמָרֵי נָפֶשׁ:
7 יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא יִזְכָּר־עוֹד: פְּתַח־פִּיךָ
8 לְאִלֵּם אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף: פְּתַח־פִּיךָ שְׁפָט־צֶדֶק וְדִין
י עָנִי וְאֶבְיוֹן: אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים
11 12 מִכְרָהּ: בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר: גְּמָלַתְהוּ
13 טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ
14 בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ:
טו וַתָּקָם ו בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ:
16 זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָ כָּרֶם:
17 18 חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ
19 לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָ נֵרָהּ: יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ
כ תָּמְכוּ פָּלֶךְ: כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן:
21 לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים:
22 23 מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים

בעלה

לא v. 4. אי קרי v. 16. נטעה קרי v. 18. בלילה קרי

25 די מילבען זיינען א שוואכעם פאלק און נאך אם זומער גריזיחען זיי אן
26 זייער ווינטער־ברויט, די בערג־מייז זיינען א קלייניצאהליגעם פאלק
27 און מאכען זייערע הייזער אימער אין פעלזן, די היישעריגען האבען
28 קיין קעניג ניט און געהען ארוים אין אבטהיילונגען, די שפין
קריכט אויף די הענד און קומט ארויס אין קעניגליכע פאלאסטען.
29 דריי האבען א שעהנעם טריט און א פיערטער א שעהנעם גאנג:
30 דער לייב, דער מעכטיגסטער אונטער טהיערען, ער געהט פאר קיינעם
31 ניט צוריק, דער לענדען־פערגארטעלטער אדער באק און דער קעניג
32 וואם אנערקענט ניט קיין ווידערשטאנד. ביזטו צו שאנדע געווארען
איז דאם איבער דיין שטאלץ. ביזטו אבער פארזיכטיג לעג א האנד
33 אויפ'ן מויל, וואהרום פון פרעסען מילך ווערט פוטער און פון קוועטשען
דעם נאז געהט ארוים בלוט, פערדריקטע ליפען ברענגען ארוים קריעג.

קאפיטעל לא

1 ווערטער פון קעניג למואל, א רעדע מיט וועלכע זיין מוטער האט איהם
2 בעלעהרט. וואם מיין זוהן, וואם מיין לייבליכעם קינד און וואם מיין
3 וויניגשטווערטהער זוהן (דארף ווייסן:) פערשוועגד ניט דיינע
4 קרעפטען אויף פרויען, אזא אויפפיהרונג צוברעכט קעניגען. ניט פאר
קעניגען, למואל, ניט פאר קעניגע איז ווין טרינקען, ניט פאר ארעלידע
5 פאסען שטארקע געטרענקע — ווייל ער ווערט זיך אנטרינקען און
פערגעסען דאם בעשטימטע פון געזעץ, אדער פערדרעהען דעם אורטהייל
6 פון אלע ארימע קינדער. גיט געטרענקע צו אן אונגליקליכען און ווין
7 צו א פערביטערטען, זאל ער טרינקען און פערגעסען זיין ארמוט און
8 ניט פיהלען זיינע ליידען. עפען דיין מויל פאר א שפראכלאזען, פאר
9 דאם רעכט פון אן עלענדען דורכגעהער. עפען דיין מויל און ריכטע
געראטטיגקייט און נעהם זיך אן פאר נידערשלאגענע און ארימע.
10 ווער קען געפינען א טוגענדהאפטע פרוי? איהר פרייז איז פיעל טהייער־
11 רער פון פערל. עם פערטרויט אויף איהר איהר מאן'ס הארץ, עם
פעהלט איהם קיין פערמעגען ניט.
12 זי ברענגט איהם גוטעם איהר גאנצעם לעבען, ניעמאלם שלעכטם.
13 געפינט זי וואל אדער פלאקס, ארבייט זי פלייסיג מיט איהרע הענד.
14 זי איז א קויפמאנישע שיף — פון ווייטען ברענגט זי איהר ברויט.
15 זי שטעהט אויף ווען עס איז נאך נאכט און בעזארגט שפייז פאר איהר
הויז און די בעשטימטע ארבייט — פאר איהר דינערשאפט.
16 זי בעטראכט א פעלד און קויפט עס אב, פון די פרוכט פון איהרע הענד
פלאנצט זי א ווינגארטען.
17 שטארק גארטעלט זי ארום איהרע לענדען אום איהרע ארעמס זאלען
קרעפטיג זיין.
18 דערפיהלט זי אז איהר געשעפט געהט גוט, ווערט שוין איהר ליכט
ניט אויסגעלאשען זאנאר ביי נאכט.
19 איין האנד ציהט זי אויס צום שפינראד און מיט דער צווייטער האלט
זי די שפינדעל.
20 איין האנד שפרייט זי אויס צום אונטערדריקטען און די צווייטע ציהט
זי אויס צום ארעמען.
21 זי שרעקט זיך ניט אין הויז צוליעב די שנעע־קעלט, ווייל איהר גאנצעם
הויז איז מיט קאמזין וואל בעקליידעט.
22 זי זעלבסט האט בעטגעוואנד אנגעגרייט, און קליידונג פון לינען און
פורפור.
23 בעוואוסט איז איהר מאן אין גערichtס־טהויער, וועו ער זיצט מיט די
עלטסטע פון לאנד.

24 בַּעֲלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ: סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר
נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: עוֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: כה
26 27 פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ: צוֹפִיָּה
28 הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: קָמוּ בָנֶיהָ
29 וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית
עַל־כֻּלָּנָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא ל
31 תִתְהַלָּל: תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

v. 27. הליכות קדי

חזק

סכום פסוקים של ספר משלי. תשע מאות וחמשה עשר. ותשר דבורה סימן. וחציו לפני שבר נאון. וסדריו שמונה. אן תלך לבטח דרכך סימן:

24 מאכט זי א לייגאך, פערקויפט זי איהם, מאכט זי א גארטען גיט זי
איהם צו א קויפמאן.
25 שטאלץ און פראכט בעקליידען איהר, פרעהליך ערוואַרטעט זי די צו־
קונפט.
26 זי עפענט איהר מויל מיט קלוגע רייד, טוגענד־לעהרע איז אויף איהר
צונג.
27 זי פאסט אויף דער פיהרונג פון איהר הויז, פוילקייט קען איהר
ברויט ניט פערצעהרען.
28 וואקסען אויף איהרע קינדער ריהמען זיי איהר, אימער לויבט זי איהר
מאן:
29 „פיעל טעכטער האבען מעכטיגעס געטהאן, אבער דו שטייגסט זיי אלעמען
איבער!"
30 פאלש איז א שענעס אויסזעהען, נארישׁ איז אויסערליכע שענהייט —
א נאטס־פארכטיגע פרוי נאר זי איז לויבענסווערטה.
31 גיט איהר פון די פרוכט פון איהרע הענד, זאל מען אין שטאדט־טהויער
ריהמען איהרע גוטע ארבייט.

ח ז ק.

אלע פסוקים פון ספר משלי זיינען ניין הונדערט אוז פופצעהן אין
איין אוז דרייסיג קאפיטלאך.

אִיּוֹב

LIBER JOBI.

CAPUT I. א

א אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה | הָאִישׁ הַהוּא תָּם
ב וְיָשָׁר וְיָרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע: וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים
ג וְשָׁלֹשׁ בָּנוֹת: וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת
אַלְפֵי גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד־בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
אֲתֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָּדוֹל מִכֹּל־
ד בְּנֵי־קֶדֶם: וְהָלְכוּ בָנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֶּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ
וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיוֹתֵיהֶם לֶאֱכָל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם:
ה וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים
בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי
חָטְאוּ בָנַי וּבֵרְכוּ אֱלֹהִים בִּלְבָבָם כֹּה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־
ו הַיָּמִים: וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה
ז וַיָּבֹא גַם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן
תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁוֹט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ
ח בָּהּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב
כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר
ט מֵרָע: וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר הֲחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב
י אֱלֹהִים: הֲלֹא־אַתָּה שַׂכְתָּ בַּעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־
אֲשֶׁר־לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ:
יא וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְנֹגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ
יב יְבָרֶכֶךָּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנֵּה כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ

ו. יב. ויאמר יי׳

איוב

קאפיטעל א

1 א מאן איז געווען אין לאנד עוץ, איוב האט ער געהייסען. און דער מאן איז געווען פאלקאמען און עהרליך, פורכט געהאט פאר גאט און אויסגע־מיידען שלעכטס.

2 און צו איהם זיינען געבוירען געווארען זיעבען זיהן און דריי טעכטער.

3 און זיין פיה איז בעשטאנען פון זיעבען טויזענד שאף, און דריי טויזענד קעמלען און פינף הונדערט פאאר אקסען, און פינף הונדערט עזעלינען און פיעל דיענער ; און דער דאזיגער מאן איז געווען גרעסער פון אלע איינוואהנער פון מזרח־לאנד.

4 און זיינע זיהן פלעגען גההען און מאכען א מאהלצייט אין הויז, יעדערער אין זיין געבורטס־טאג און זיי פלעגען שיקען און רופען זייערע דריי שוועסטער צו עסען און טרינקען מיט זיי.

5 און ווען דער מאהלצייט איז פארגעקומען פלעגט איוב שיקען און זיי היי־ליגען דערמיט וואס ער איז אויפגעשטאנען גאנץ פריה און געבראכט בראנד־אפפער לויט די צאהל פון אלע, ווייל איוב האט געזאגט : "טאא־מער האבען מיינע קינדער געזינדיגט און גהלעסטערט גאט אין זייערע הערצער". אט אזוי האט איוב געטהאן אלע צייטען.

6 און עס איז געווען דער טאג, זיינען געקומען די קינדער פון גאט זיך צו שטעלען פאר גאט ; און דער שטן איז אויך געקומען צווישען זיי.

7 און גאט האט געזאגט צום שטן : „פון וואנען קומסטו ? און דער שטן האט געענטפערט גאט און געזאגט, : „פון דעם שוועבען אויף דער ערד און פון וואנדערען דורך איהר".

8 און גאט האט געזאגט צום שטן : „האסטו א טראכט געטהאן אין דיין הארצען איבער מיין קנעכט איוב, אז עס איז ניטא נאך איינער ווי ער אויף דער ערד, אזוי פאלקאמען און עהרליך און גאטספארכטיג, און מיידט אוים שלעכטס ?"

9 און דער שטן האט געענטפערט און געזאגט : „אומזיסט עפעס האט איוב פורכט פאר גאט ?

10 בעשיצטו ניט איהם מיט זיין הויזגעזינד און אלצדינג ארום איהם ? די ארבייט פון זיינע הענד האסטו גבעבנשט און זיין פיה איז צושפרייט איבער'ן לאנד.

11 שטרעק נאר אוים דיין האנד, בעריהר איהם מיט אלצדינג וואס ער האט, וועסטו באלד זעהען אויב ער וועט דיך ניט לעסטערען אין געזיכט ארויין !"

12 און גאט האט געזאגט צום שטן : „זעה נאר, אלצדינג וואס ער האט איז

רַק אַלֵּיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מִעִם פְּנֵי יְהוָה׃
13 וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם
14 הַבְּכוֹר׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמַר הַבָּקָר הָיוּ חֹרְשׁוֹת
טו וְהָאֲתֹנוֹת רֹעוֹת עַל־יְדֵיהֶם׃ וַתִּפֹּל שְׁבָא וַתִּקָּחֵם וְאֶת־
16 הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאֲמַלְּטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד
לָךְ׃ עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר אֵשׁ אֱלֹהִים נָפְלָה
מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים וַתְּאכְלֵם וָאֲמַלְּטָה
17 רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא
וַיֹּאמַר כַּשְׂדִּים שָׂמוּ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים
וַיִּקָּחוּם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאֲמַלְּטָה רַק־אֲנִי
18 לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר בָּנֶיךָ
19 וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃ וְהִנֵּה
רוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת
הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיָּמוּתוּ וָאֲמַלְּטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי
כ לְהַגִּיד לָךְ׃ וַיָּקָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלּוֹ וַיָּגֶז אֶת־רֹאשׁוֹ
21 וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמַר עָרֹם יָצָתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרֹם
אָשׁוּב שָׁמָּה יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ׃
22 בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְלָה לֵאלֹהִים׃

ב Cap. II.

א וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבוֹא
2 גַּם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
הַשָּׂטָן אֵי מִזֶּה תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁט
3 בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ
לִבְּךָ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר
יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ וַתְּסִיתֵנִי בּוֹ
לְבַלְּעוֹ חִנָּם׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד־עוֹר
4 וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃ אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ ה

א׳ 21. v. חסר א

אין דיינע הענד, נאָר צו איהם אליין זאָלסטו ניט אויסשטרעקען דיין האנד" ; און דער שטן איז אוועק פון גאָט.

13 און עס איז געקומען דער טאָג און זיינע זיהן און טעכטער האָבען געגעסען און געטרונקען ווין אין הויז פון זייער עלטסטען ברודער.

14 און עס איז אָנגעקומען א געזאָנדטער צו איוב'ן און איהם אָנגעזאָגט : „די אָקסען האָבען געאָקערט און די עזעלינען האָבען זיך געפיטערט נעבען זיי.

15 און שבאַ־רויבער זיינען אָנגעפאַלען און זיי צוגענומען ; און די יונגען האָבען זיי דערשלאָגען מיט דעם שווערד, און בלויז איך אליין בין אנטלאָפען דיר דאָס אָנצוזאָגען".

16 אזוי ווי דער שטעהט נאָך אן רעדט, קומט שוין אן אַנדערער און זאָגט : „א פייער פון גאָט איז ארַאָפגעפאַלען פון הימעל און אָנגעצונדען די שאָף און יונגען און זיי פערברענט, און בלויז איך אליין בין ענטלאָפען דיר דאָס אָנצוזאָגען".

17 אזוי ווי דער שטעהט נאָך אן רעדט, קומט שוין אן אַנדערער און זאָגט : „כשדים האָבען זיך צוטהיילט אין דריי באַטאַליאָנען און בעפאַלען די קעמלען און זיי צוגענומען ; און די יונגען האָבען זיי דערשלאָגען מיט דעם שווערד, און בלויז איך אליין בין ענטלאָפען דיר דאָס אָנצוזאָגען".

18 אזוי ווי דער שטעהט נאָך אן רעדט קומט שוין אן אַנדערער און זאָגט : דיינע זיהן און טעכטער האָבען געגעסען און געטרונקען ווין אין הויז פון זייער עלטערען ברודער.

19 און פלוצלונג איז אָנגעקומען א גרויסער שטורעם פון יענער זייט וויסטע און געטראָפען אלע פיער ווינקלען פון הויז און עס איז ארויפגעפאַלען אויף די יונגען און זיי געטוידטעט ; און בלויז איך אליין בין איבערגעבליבען דיר דאָס אָנצוזאָגען".

20 און איוב האָט זיך אויפגעהויבען און צוריסען זיין מאנטל, און זיך אויסגעריסען די האָאר פון קאָפּ, און געפאַלען צו דער ערד און זיך געבוקט.

21 און ער האָט געזאָגט : „נאקעט בין איך ארויס פון מיין מוטערס בויך און נאקעט וועל איך אהין צוריק קעהרען ; גאָט האָט געגעבען און גאָט האָט צוגענומען, געבענשט זאָל זיין גאָט'ס נאָמען".

22 דאָך האָט איוב אליין ניט געזינדיגט און ניט געמאַכט גאָט קיין פאַרוואורף.

קאַפּיטעל ב

1 און עס איז געווען דער טאָג, און עס זיינען געקומען די קינדער פון גאָט זיך צו שטעלען פאר גאָט.

2 האָט גאָט געזאָגט צום שטן : „פון וואַנען קומסטו ?" און דער שטן האָט געענטפערט און האָט געזאָגט : „פון דעם שוועבען אויף דער ערד און פון וואַנדערען דורך איהר".

3 און גאָט האָט געזאָגט צום שטן : „האָסטו א טראַכט געטהאָן אין דיין האַרצען איבער מיין קנעכט איוב, אז עס איז ניטא נאָך איינער ווי ער אויף דער ערד, אזוי פאַלקאָמען און עהרליך און גאָטספאַרכטיג און מיידט אוים שלעכטס ? נאָך האלט ער זיך ביי זיין פאַלקאָמענהייט און דו האָסט מיר נאָר אָנגעראַדט איהם אומזיסט צו פערדאַרבען" !

4 און דער שטן האָט געענטפערט גאָט און געזאָגט : „הויט פאר הויט, און אלצדינג וועט א מענש אוועקגעבען פאר זיין לעבּ.

5 שטרעק נאָר אוים די האַנד דיינע און בעריהר זיין ביין און זיין פלייש, (וועסטו דאַמאָלס זעהען) אויב ער וועט דיך ניט לעסטערען אין נעזיכט אריין !

וְגַע אֶל־עַצְמוֹ וְאֶל־בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל־פָּנֶיךָ יְבָרֲכֶךָּ׃
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנּוֹ בְיָדֶךָ אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר׃
7 וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת פְּנֵי יְהוָה וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב בִּשְׁחִין רָע מִכַּף
8 רַגְלוֹ עַד קָדְקֳדוֹ׃ וַיִּקַּח־לוֹ חֶרֶשׂ לְהִתְגָּרֵד בּוֹ וְהוּא יֹשֵׁב
9 בְּתוֹךְ־הָאֵפֶר׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ עֹדְךָ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ
י בָּרֵךְ אֱלֹהִים וָמֻת׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ כְּדַבֵּר אַחַת הַנְּבָלוֹת
תְּדַבֵּרִי גַּם אֶת־הַטּוֹב נְקַבֵּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא
11 נְקַבֵּל בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו׃ וַיִּשְׁמְעוּ
שְׁלֹשֶׁת ו רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת הַבָּאָה עָלָיו
וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי וְצוֹפַר
12 הַנַּעֲמָתִי וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו לָבוֹא לָנוּד־לוֹ וְלִנַחֲמוֹ׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת־
עֵינֵיהֶם מֵרָחוֹק וְלֹא הִכִּירֻהוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ
13 אִישׁ מְעִלוֹ וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֵּשְׁבוּ
אִתּוֹ לָאָרֶץ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת לֵילוֹת וְאֵין־דֹּבֵר אֵלָיו
דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־גָדַל הַכְּאֵב מְאֹד׃

ג CAP. III.

2 א אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ וַיְקַלֵּל אֶת־יוֹמוֹ׃ וַיַּעַן
3 אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ יֶאֱבַד יוֹם אִוָּלֵד בּוֹ וְהַלַּיְלָה אָמַר הָרָה גָּבֶר׃
4 הַיּוֹם הַהוּא יְהִי־חֹשֶׁךְ אַל־יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַּ מִמַּעַל וְאַל־
ה תּוּפַע עָלָיו נְהָרָה׃ יִגְאָלֻהוּ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָיו
6 עֲנָנָה יִבְעָתֻהוּ כְּמְרִירֵי יוֹם׃ הַלַּיְלָה הַהוּא יְקָחֻהוּ אֹפֶל
7 אַל־יַחֵד בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר יְרָחִים אַל־יָבֹא׃ הִנֵּה הַלַּיְלָה
8 הָהוּא יְהִי גַלְמוּד אַל־תָּבוֹא רִנָּה בּוֹ׃ יְקָבְבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם
9 הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן׃ יֶחְשְׁכוּ כוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ יְקַו־לְאוֹר וָאַיִן
י וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר
11 עָמָל מֵעֵינָי׃ לָמָּה לֹּא מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָע׃
12 13 מַדּוּעַ קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם וּמַה־שָּׁדַיִם כִּי אִינָק׃ כִּי־עַתָּה

שכבתי

ב׳ 7. v. ועד קרי ג׳ 4. 9. v. פתח באתנח

6 און גאָט האָט געזאָגט צום שטן : „האָסט איהם אין דיינע הענד, אָבער
7 היט נאָר זיין לעבען". און דער שטן איז אוועק פון גאָט און אָנגעשיקט
אויף איוב'ן א בייזען אויסשלאג פון דער זויל פון זיין פוס ביז צום שפיץ
8 פון זיין קאָפּ. און ער האָט געגומען א שערבעל זיך צו קראצען דערמיט
9 און איז געזעסען אין אש. און זיין ווייב האָט צו איהם געזאָגט : „נאָך
10 האַלסטו דיך אין דיין פרומקייט? לעסטער גאָט און שטאַרב!" האָט ער
צו איהר געזאָגט : „דו רעדסט ווי אייגע פון די ניעדערטרעכטיגע; דאָס
גוטע זאָלען מיר יא אָננעהמען פון גאָט און דאָס שלעכטע זאָלען מיר ניט
אָננעהמען?" און אזוי האָט איוב אלץ ניט געזונדיגט מיט זיינע ליפּען.
11 און איוב'ס דריי פריינד האָבען געהערט איבער דעם אונגליק וואָס איז
אויף איהם געקומען, און יעדער איז געקומען פון זיין פלאַטץ, אליפז דער
תימני און בלדד דער שוחי און צופר דער נעמתי; און זיי האָבען זיך
אינאייגעם בעראַטהען ווי אזוי צו קומען איהם בעדויערען און טרייסטען.
12 און ווען זיי האָבען פון ווייטען אויפגעהויבען זייערע אויגען, האָבען זיי
איהם ניט דערקענט, האָבען זיי אויפגעהויבען זייערע שטימען און גע־
וויינט און יעדער האָט אויף זיך צוריסען זיין מאַנטעל און זיך געווארפען
אש אויף די קעפּ קעגען הימעל.
13 און זיי האָבען זיך אוועקגעזעצט מיט איהם אויף דער ערד, זיעבען טעג
און זיעבען נעכט, און קיינער האָט צו איהם ניט גערעדט קיין וואָרט, זע־
הענדיג זיין גרויסען וועהטאָג.

קאַפּיטעל ג

1 דערנאָך האָט איוב געעפענט זיין מויל און געשאָלטען זיין געבורטסטאָג.
2 און איוב האָט אויסגערופען און געזאָגט :
3 „פערלאָרען האָט געזאָלט געהן דער טאָג אין וועלכען איך בין געבאָרען
געוואָרען, און די נאכט וואָס האָט אָנגעזאָגט : מיט א איינגעל טראָגט זי.
4 פינסטער האָט בעראַרפט זיין יענער טאָג, גאָט פון אויבען האָט ניט
בעראַרפט פרעגען נאָך איהם און ליכט האָט אויף איהם קיינמאל ניט בע־
דאַרפט שיינען.
5 פערפלעקען האָט איהם בעדאַרפט די פינסטערנים, דער שאָטען פון טוידט
האָט געזאָלט רוהען אויף איהם, א פינסטערער וואָלקען האָט איהם בע־
דאַרפט דערשרעקען די היטץ־כמארע פון טאָג.
6 א פינסטערנים האָט בעראַרפט קומען אויף יענער נאכט, זי זאָל ניט
אריינגערעכענט ווערען אין די טעג פון יאָהר, אין דער צאָהל פון מאָנא־
טען זאָל זי ניט קומען.
7 אָן איינזאמע האָט בעדאַרפט זיין יענע נאכט, קיין געזאנג זאָל זיך אין
איהר ניט הערען.
8 פערפלוכען זאָלען זיי די פערביטערער פון טאָג, יענע, וואָס זיינען פאר־
טיג אָנצוהויבען דאָס קלאָג־ליעד.
9 פערפינסטערט האָט געזאָלט ווערען זיין אָבענד־שטערען; האָפען האָט
ער בעדאַרפט אויף ליכט, וואָס ער זאָל קיינמאל ניט זעהען אויף די ברע־
מען פון מאָרגען־שטערען.
10 דאָס איז דערפאָר, וויל ער האָט ניט פערשלאָסען די טראכט פון מיין
(מוטער'ס) בויך און מיר ניט פערשפּאָרט אזוי פיעל צרות.
11 פאַרוואָאס בין איך ניט געשטאָרבען אין מוטער־לייב? פאַרוואָאס בין איך
ניט אויסגעאָנגען וועז איך בין ארויס פון מיין מוטער'ס בויך?
12 פאַרוואָאס זיינען די קניען געווען בעראייט מיך אויפצונעהמען און צו וואָס
האָב איך נאָך געזויגען די בריסט?
13 יעצט וואָלט איך שויז געלעגען און גערוהט, געשלאָפען און מיר וואָלט
גרינג געווען.

14 שָׁכַבְתִּי וְאִשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז׀ יָנוֹחַ לִי: עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי
אֶרֶץ הַבֹּנִים חֳרָבוֹת לָמוֹ: אוֹ עִם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם טו
הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּסֶף: אוֹ כְּנֶפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה כְּעֹלָלִים 16
לֹא־רָאוּ אוֹר: שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי 17
כֹחַ: יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נוֹגֵשׂ: קָטֹן 18 19
וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו: לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל כ
אוֹר וְחַיִּים לְמָרֵי נָפֶשׁ: הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֻהוּ 21
מִמַּטְמוֹנִים: הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל יָשִׂישׂוּ כִּי יִמְצְאוּ־קָבֶר: 22
לַגֶּבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיָּסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ: כִּי־לִפְנֵי 23 24
לַחְמִי אַנְחָתִי תָּבֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגָתִי: כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי כה
וַיֶּאֱתָיֵנִי וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי: לֹא שָׁלַוְתִּי ו וְלֹא־שָׁקַטְתִּי 26
וְלֹא־נָחְתִּי וַיַּבֹא רֹגֶז:

Cap. IV. ד

ד

וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר: הֲנִסֶּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה א 2
וְעִצֹר בְּמִלִּין מִי יוּכָל: הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים וְיָדַיִם רָפּוֹת 3
תְּחַזֵּק: כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ: כִּי 4 ה
עַתָּה ו תָּבוֹא אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָדֶיךָ וַתִּבָּהֵל: הֲלֹא יִרְאָתְךָ 6
כִּסְלָתֶךָ תִּקְוָתֶךָ וְתֹם דְּרָכֶיךָ: זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבֵד 7
וְאֵיפֹה יְשָׁרִים נִכְחָדוּ: כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן וְזֹרְעֵי 8
עָמָל יְקַצְרֻהוּ: מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ: 9
שַׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ: לַיִשׁ אֹבֵד 11
מִבְּלִי־טָרֶף וּבְנֵי לָבִיא יִתְפָּרָדוּ: וְאֵלַי דָּבָר יָגֻנַּב וַתִּקַּח 12
אָזְנִי שֵׁמֶץ מֶנֶּהוּ: בְּשִׂעִפִּים מֵחֶזְיוֹנוֹת לָיְלָה בִּנְפֹל 13
תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים: פַּחַד קָרָאנִי וּרְעָדָה וְרֹב עַצְמוֹתַי 14
הִפְחִיד: וְרוּחַ עַל־פָּנַי יַחֲלֹף תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי: יַעֲמֹד ו טו 16
וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינַי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע:
הֲאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ יִצְדָּק אִם־מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר גָּבֶר: הֵן בַּעֲבָדָיו 17 18
לֹא יַאֲמִין וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תְּהִלָּה: אַף ו שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר 19

14 מיט קעניגע און ראטהגעבער פון דער ערד, וועלכע בויען אויף פאר זיך
15 וויסטענישן. אדער מיט האררען וואס האבען גאלד, וואס פילען אן
16 זייערע הייזער מיט זילבער. פארוואס בין איך ניט ווי א בעהאלטענער
מפיל, ווי יונגע קינדער וואס האבען קיינמאל ניט געזעהען דאס ליכט ?
17 דארט הערען אויף די בייזע צו שטורמען, און דארט רוהען יענע וואס זיי־
18 נען פארמאטערט. די געפאנגענע רוהען דארט צוזאמען, זיי הערען ניט
19 די שטימע פון בעדריקער. קליין און גרויס זיינען דארט גלייך, און דער
20 קנעכט איז פריי פון זיין הערר. פארוואס גיט ער ליכט דעם פארמאטער־
21 טען און לעבען צום פערביטערטען? יענע וואס האפען אויפ'ן טוידט און
ער קומט ניט, וועו זיי גראבען איהם מעהר פון פערבארגענע רייכטהום.
22 יענע וואס פרעהען זיך ביז טריאומף, זיינען לוסטיג וועו זיי געפינען א
23 קבר. צו דעם מענשען וואס זיין וועג איז בעהאלטען און גאט האט עם
24 פאר איהם אבגעצאמט. ווייל פאר מיין שטיק ברויט קומט מיין זיפץ,
25 און מיינע געשרייען צוגיעסען זיך ווי וואסער. א שרעק האט מיך אנגע־
כאפט און מיך אויפגעשוידערט. און פארוואס איך האב פורכט געהאט
26 איז געקומען. איך האב ניט גערואסט, און ניט גערוהט, און ניט אבגע־
אטהעמט, און פערדרוס איז געקומען,

קאפיטעל ד

1 און אליפז דער תימני האט געענטפערט און געזאגט : זאלען מיר
2 פרובירען רעדען צו דיר וואס וועט דיך פערמאטערען, אבער וער קען
3 זיך איינהאלטען און ניט רעדען? האסט פיעלע געשטראפט מיט רייד און
4 שוואכע הענד האסטו געשטארקט. געפאלענע האבען דיינע רייד אויפ־
5 געהויבען און געבויגענע קניען האסטו געקרעפטיגט. יעצט, וועו עס קומט
צו דיר אליין, ווערסטו פערמאטערט, אז עס בעריהרט דיך, שוידערסטו
6 אויף. ליעגט אין דיין פורכט דיין פערטרויען, דיין האפנונג אין עהרלי־
7 כע וועגען? דערמאהן זיך נאר, וואו איז ערגעץ געווען אן אונשולדיגער
וואס איז פערלארען געגאנגען, און וואו האבען זיך געפונען גערעכטע,
8 וועלכע זיינען פערטילגט געווארען. לויט ווי איך האב געזעהען, איז
יענע וועלכע האבען פעראקערט אונרעכט און פארזעעט פערדארבענהייט,
9 האבען זיי דאס טאקע אבגעשניטען. פערלארען געגאנגען זיינען זיי פון
גאט'ס הויך און פון דעם בלאז פון זיין נאז זיינען זיי צושטערט געווארען.
10 דער נעשריי פון לייב, די שטימע פון לאפארד און די צייהן פון קלייגע
11 לייבלאך, זיינען צובראכען. דער לייב געהט ארויס אהן עסען און די
12 קינדער פון דער לייבין וועראן צושפרייט. און צו מיר גנב'עט זיך אריין
13 א ווארב, מיין אויער האט עפעם געהערט דערפון. אין די נעדאנקען און
14 פאנטאזיען פון דער נאכט וועו שלאף פאלט אויפ'ן מענשען האט מיך
א שרעק אויפגעריסען, א ציטערנים, אלע מיינע ביינער האבען אויפגע־
שוידערט.
15 און א גייסט שוועבט פארביי, די האאר פון מיין לייב שטעלען זיך קא־
פויר.
16 ער בלייבט שטעהען, אבער איך דערקען ניט זיין געשטאלט, בלויז א
בילד שטעהט פאר מיינע אויגען. עס איז שטיל און איך הער א שטימע.
17 „קען א מענש זיין גערעכטער וויי גאט, קען ער זיין רייכער וויי זיין בע־
שעפער ?
18 ער גלויבט זאגאר ניט אין זיינע קנעכט און אין זיינע מלאכים געפינט
ער פעהלערען.
19 הייזער וואס זאל איך זאגען וועגען יענע וואס וואהנען אין ערדענע הייז־
לאך, וועמעס פונדאמענט איז שטויב און וואס וועגען צושטויסען פון

כ אֲשֶׁר־בֶּעָפָר יְסוֹדָם וַיְדֻכְּאוּם לִפְנֵי־עָשׁ׃ מִבֹּקֶר לָעֶרֶב
21 יֻכַּתּוּ מִבְּלִי מֹשִׂים לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ הֲלֹא־נָסַע יִתְרָם בָּם
יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה׃

ה CAP. V.

2 א קְרָא־נָא הַיֵּשׁ עוֹנֶךָ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה׃ כִּי לָאֱוִיל
3 יַהֲרֹג־כָּעַשׂ וּפֹתֶה תָּמִית קִנְאָה׃ אֲנִי רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ
4 וָאֶקֹּוב נָוֵהוּ פִּתְאֹם׃ יִרְחַקּוּ בָנָיו מִיֵּשַׁע וְיִדַּכְּאוּ בַשַּׁעַר
ה וְאֵין מַצִּיל׃ אֲשֶׁר קְצִירוֹ רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ
6 וְשֹׁאֲפִ֥ים צַמִּ֗ים חֵילָם׃ כִּי ו לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה
7 לֹא־יִצְמַח עָמָל׃ כִּי אָדָם לְעָמָל יוּלָּד וּבְנֵי רֶשֶׁף גַּבִּיהוּ
8 עוּף׃ אוּלָם אֲנִי אֲדָרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים
9 דִּבְרָתִי׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
י הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי אֶרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי חוּצוֹת׃
11 לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֵשַׁע׃ מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת
12 עָרוּמִּים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃ לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם
13 וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃ יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה
טו יְמַשְׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם׃ וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃
16 17 וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעַוְלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃ הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ
18 יוֹכִיחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃ כִּי הוּא יַכְאִיב
19 וַיְחַבֵּשׁ יִמְחָץ וְיָדָו תִּרְפֶּינָה׃ בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע
כ לֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃ בָּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִיַּדֵי
21 חָרֶב׃ בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תֶּחְבָּא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד כִּי יָבוֹא׃
22 23 לְשֹׁד וְלִכְפָּן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃ כִּי עִם־
24 אַבְנֵי הַשָּׂדֶה בְּרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָּךְ׃ וְיָדַעְתָּ
כה כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב
26 זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ תָּבוֹא בְכֹלַח אֶל־קֶבֶר

כעלות

v. 20. פתח באתנח ה. 7. v. דגש אחר שורק. 18. v וזיד קדי

20 מאיל. וואם ווערען צוקלאפט פון פריה־מאָרגען ביז צום אבענד, וואָס
21 קיינער אכטעט ניט אויף זיי, אויף אייביג געהען זיי פערלאָרען. איז דען
ניט פערשוואונדען זייער ערהאבענהייט, זיי שטאַרבען און אָהן פער־
שטאנד.

קאפיטעל ה

1 רוף נאָר, לאָמיר זעהען וואר עס וועט דיר ענטפערען? און צו־וועמען
2 פון די הייליגע וועסטו זיך וועגדען? צאָרן הרג׳עט דעם נאר און דעם
3 ניט קלוגען טוידטעט די אייפערזוכט. איך האָב געזעהען אן איינגעפוג־
דעוועטען נאר, פון דעסטוועגען האָב איך פלוצלונג פערפלוכט זיין וואָה־
4 נונג. זיינע קינדער ווערען דערווייטערט פון הילף, און פערשטויסען ווייט
5 אוועק צום טהויער, אָהן רעטונג. וואָם ער האָט אבגעשניטען וועט אויפ־
עסען דער הונגעריגער און פון צווישען רויבער וועט ער ארויסנעהמען,
6 און באנדיטען וועקען פערצעהרען זיין פערמעגען. ווייל פון שטויב געהט
ניט ארויס קיין געמיינהייט, און פון דר׳ערד שפראָצט ניט קיין לומפעריי.
7 א מענש איז געבאָרען געווארען זיך צו מאטערן, פונקט ווי פונקען וואָם
8 דארפען פליהען ארויף. אבער איך וועל מיך וועגדען צו גאָט אליין וועל
9 איך פאָרלעגען מיינע טענות. ער טהוט אויף גרויסע זאכען וואָם זיינען
10 ניט צום אויספארשען, וואונדער מאכט ער אָהן א צאָהל. ער שיקט דעם
11 רעגען אויף דער ערד און שליידערט וואסער אין די גאסען, נידערעריג
הייבט ער אויף אין דער הויך, און איינגעבויגענע ווערען דערהויבען דורך
12 זיין הילף. ער צוישטערט די געדאנקען פון די איבערשפיציגע, אום עס
13 זאָל ניט געלינגען זייערע הענד. ער פאנגט קלוגע ביי זייער גלוסטיגקייט
און דער ראטה פון פערדאָרבענע קומט ארויס איבעראיילט.
14 ביי טאָג בענגעגענען זיי פינסטערנים און ווי ביי נאכט טאפען זיי אין
מיטען טאָג.
15 און ער ראטעווען פון זייער שווערדען־מויל און ער בעשיטצט דעם אָרע־
מאן פון שטארקעג׳ס האנד.
16 און דער נויטהבעדערפטיגער קריעגט האָפנונג און לומפעריי שליעסט דאָס
מויל.
17 וואויל איז דעם מענשען וועמען גאָט ווארענט, פעראכטע ניט די שטראָף
פון אלמעכטיגען.
18 ער טהוט וועה און היילט, ער פערוואונדעט און זיינע הענד ברענגען א
רפואָה.
19 פון זעקס אונגליקען וועט ער דיך ראטעווען, און ביי דעם זיעבעטען וועט
דיך קיין ביוז ניט טרעפען.
20 אין א הונגער לייזט ער דיך אוים פון טוידט און אין קריעג ראטעווען
ער דיך פון שווערד.
21 דו וועסט זיך בעהאלטען פאר דער צונג׳ס בייטש און וועסט קיין פורכט
ניט האָבען פאר׳ן אונגליק וואָם וועט קומען.
22 וועסט דיך אויסלאכען פון רויב און הונגער, און פאר די חיות פון דער
ערד וועסטו קיין פורכט ניט האָבען.
23 וויל דעמאלט האסטו געשלאסען א בונד מיט די שטיינער פון פעלד
און די חיות פון פעלד האָבען מיט דיר געשלאסען פריעדען.
24 און דו זאלסט וויסען, אז פריעדען איז אין דיין געצעלט, קומען וועסטו
אין דיין ויהנונג און עס וועט דיר נאָר ניט פעהלען.
25 און דו זאלסט וויסען, אז פיעלע זיינען דיינע קינדער און דיינע אבשטא־
מער זיינען ווי דאָם גראָז פון דער ערד.
26 אין הויכען עלטער וועסטו קומען אין גרוב אריין, אט פונקט ווי דער גאר־
בען תבואָה אין דער ריכטיגער צייט.

בְּעָלֹות נָדִישׁ בְּעִתּוֹ: הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנֻהָ כֵּן־הִיא שִׁמְעָהּ 27
וְאַתָּה דַּע־לָךְ:

ן CAP. VI. ו

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר: לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂי וְהַוַּתִּי בְמֹאזְנַיִם א 2
יִשָּׂאוּ־יָחַד: כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ: 3
כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ 4
יַעַרְכוּנִי: הֲיִנְהַק פֶּרֶא עֲלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שׁוֹר עַל־ ה
בְּלִילוֹ: הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֶשׁ־טַעַם בְּרִיר 6
חַלְמוּת: מֵאֲנָה לִגְּעוּ נַפְשִׁי הֵמָּה כְּדֶוֶי לַחְמִי: מִי־יִתֵּן 7 8
תָּבוֹא שֶׁאֱלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ: וְיֹאֶל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי 9
יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי: וּתְהִי־עוֹד ׀ נֶחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה בְּחִילָה י
לֹא יַחְמֹול כִּי־לֹא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ: מַה־כֹּחִי כִּי 11
אֲיַחֵל וּמַה־קִּצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי: אִם־כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי 12
אִם־בְּשָׂרִי נְחוּשׁ: הֲאִם אֵין עֶזְרָתִי בִּי וְתוּשִׁיָּה נִדְּחָה מִמֶּנִּי: 13
לַמָּס מֵרֵעֵהוּ חֶסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזוֹב: אַחַי בָּגְדוּ כְמוֹ־ 14
טו
נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים יַעֲבֹרוּ: הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ 16
יִתְעַלַּם־שָׁלֶג: בְּעֵת יָזֹרְבוּ נִצְמָתוּ בְּחַמּוֹ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם: 17
יְלַפְּתוּ אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ: הֵבִיטוּ אָרְחוֹת 18 19
תֵּמָא הֲלִיכֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ: בֹּשׁוּ כִּי־בָטָחּ בָּאוּ עָדֶיהָ כ
וַיֶּחְפָּרוּ: כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם לֹו תִּרְאוּ חַתַּת וַתִּירָאוּ: הֲכִי־ 21 22
אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שְׁחַדוּ בַעֲדִי: וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־צָר 23
וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי: הֹורוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָּׁגִיתִי 24
הָבִינוּ לִי: מַה־נִּמְרְצוּ אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יֹּוכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם: כה
הַלְהוֹכֵחַ מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ וְלִרְוּחַ אֹמְרֵי נוֹאָשׁ: אַף עַל־יָתוֹם 26 27
תַּפִּילוּ וְתִכְרוּ עַל־רֵעֵכֶם: וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־ 28
פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב: שֻׁבוּ נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה וְשֻׁבוּ עֹוד צִדְקִי־ 29
בָהּ: הֲיֵשׁ־בִּלְשֹׁונִי עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוֹּת: ל

הלא־

27 אזוי האָבען מיר דאָס אויסגעפֿארשט, דאָס האָבען מיר געהערט און דו
וויים עס.

קאַפּיטעל ו

1 און איוב האָט אזוי געענטפערט און געזאָגט :
2 וועז מען זאָל וועגען מיין צאָרן און מיין אונגליק אויף וואָג־שאָלען און
3 דאָס אויפהויבען אויף איין מאָל. וואָלט עס יעצט שווערער געווען ווי
דאָס זאמר פון מעער, דערפאר זיינען מיינע רייד צודרעהט.
4 דעם אַלמעכטיגען׳ס פיילען זיינען אין מיר, מיין גייסט טרינקט זייער
5 גיפט, געטלִיכע שרעקען קעמפֿען מיט מיר. הירזשעט דער עזעל ווען
ער איז אויף דער פֿאשע, אָדער רעווועט דער אָקס איבער זיין עסען ?
6 עסט מען געשמאַקלאָזע שפּייזען אָהן זאלץ, אָדער איז דאָ עפּעס א גע־
7 מאַק אין ווייסעל פון אן איי ? וואָס מיין זעעלע האָט א מאָל ניט גע־
וואָלט בעריהרען איז יעצט געוואָרען מיין ברויט מיט וועהטאָגען.
8 הלואי זאָל ערפּילט ווערען מיין פֿאדערונג, הלואי זאָל גאָט נאָכגעבען
9 מיין האָפענונג. און זאָל ער נאָר וועלען מיך צודריקען, אָבלאָזען זאָל ער
10 זיין האַנד און מיך צושפּאלטען. דאָס וואָלט נאָך געווען מיין טרייסט,
אין שמערץ וואָלט איך געטאַנצט וועז ער זאָל קיין מיטלייד ניט האָבען,
11 ווייל איך האָב דאָך ניט פערלייקענט קיינע הייליגע רייד. וואָס פאר
א קראפט דאָב איך נאָך צו האָפען, און וואָס קען זיין מיין ענדע פון נאָך
12 מעהר לעבען ? וועז מיין קראפט וואָלט געווען די קראפט פון שטיינער,
13 וועז מיין פלייש זאָל זיין פון קופער. איז פאר מיר קיין הילף שוין
14 ניטאָ, רעטונג איז ווייט פון מיר. פרייַנד דארפען מיטלייד האָבען
אויפֿ׳ן לַיידענדען וועז ער פערלִיערט די מורא פאר׳ן אַלמעכטיגען.
15 מיינע ברידער זיינען צו מיר פאַלש ווי דער טיך, ווי א שטראָם פון פלו־
16 סען לויפען זיי פאראיבער. וואָס וועלען איינגעבוינגען פון אייז, וועמען
17 דער שנעע דעקט צו. וועז זיי וועלען אויפגעוואָרעמט פערשווינדען זיי,
18 פון דער היטץ וועלען זיי פערשטויסען פון פלאַטץ. זייערע וועגען
19 שלענגלען זיך, זיי פערבלאָנדזשען און וועלען פערלאָרען. די קאַראַוא־
נען פון תימא האָבען זיי אַרויסגעקוקט, די וואַנדערענדע פון שבא האָבען
20 אויף זיי געוואָרט. געשעהמט האָבען זיי זיך פאר זייער צוטרויען,
קומענדיג אהין זיינען זיי געוואָרען צו שאנד.
21 אָט דאָס איז געוואָרען פון אייך, אזוי גיך ווי איהר האָט געזעהען דעם
אונגליק, האָט איהר אויפגעשוידערט.
22 האָב איך דען געזאָגט : גיט מיר עפּעס ! איהר זאָלט עמיצען אונטער־
קויפען מיט אייער פערמעגען פון מיינעטוועגען ?
23 און איהר זאָלט מיך ראַטעווען פון פיינד׳ס האַנד, אָדער מיך אויסלייזען
24 פון טיראנען ? לעהרענט מיך ווי אזוי, ווען איך שווייגען, וואָס איך
האָב געמאכט פאר א פעהלער זאָלט איהר מיר ערקלעהרען.
25 מעכטיג זיינען די רייד פון וואַרהייט, אָבער וואָס פאר א בענרינדונג
האָט אייער איבערצייגונג ?
26 רעכענט איהר מיט ווערטער מיך צו איבערצייגען און די רייד פון א
פערצווייפעלטען גייסט זיינען נאָר ניט ?
27 איהר וואָלט ארויפגעפאלען זאָגאר אויף א יתום, אונטערגעגראָבען וואָלט
איהר אייער בעסטען פרייַנד.
28 און יעצט טהוט א געפעליגקייט, קעהרט זיך צו מיר, אויב איך זאָג ליע־
29 גען פאר אייער געזיכט ? בעטראכט נאָר גוט, זאָל קיין אונרעכט ניט
געשעהן, בעטראכט נאָך א מאָל וועט איהר זעהען אז איך האָב רעכט.
30 ליגט עפּעס א פאלשקייט אויף מיין צונג ? בעטראכט ניט מיין גומען
וואָס עס הייסט א פערברעכען ?

CAP. VII. ז

ז
2 א הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עַל־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃ כְּעֶבֶד
3 יִשְׁאַף־צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה פָּעֳלוֹ׃ כֵּן הֻנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־
4 שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל מִנּוּ־לִי׃ אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם
ה וּמִדַּד־עֶרֶב וְשָׂבַעְתִּי נְדָדִים עֲדֵי־נָשֶׁף׃ לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה
6 וְגִישׁ עָפָר עוֹרִי רָגַע וַיִּמָּאֵס׃ יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֹג וַיִּכְלוּ
7 בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃ זְכֹר כִּי־רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת
8 טוֹב׃ לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃ כָּלָה עָנָן
9 וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־
11 יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃ גַּם־אֲנִי לֹא אֶחְשָׂךְ־פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר
12 רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי׃ הֲיָם אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים
13 עָלַי מִשְׁמָר׃ כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי
14 מִשְׂכָּבִי׃ וְחִתַּתַנִי בַּחֲלֹמוֹת וּמֵחֲזִיונוֹת תְּבַעֲתֶנִּי׃ וַתִּבְחַר
טו מַחֲנַק נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃ מָאַסְתִּי לְעֹלָם אֶחְיֶה
16 חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי־הֶבֶל יָמָי׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית
17 אֵלָיו לִבֶּךָ׃ וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לְרָגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ׃ בַּמָּה
18 19 לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רֹקִי׃ חָטָאתִי מֶה
כ אֶפְעַל ו לָךְ נֹצֵר הָאָדָם לָמָּה שַׂמְתַנִי לְמִפְגָּע לָךְ וָאֱהִיֶה
21 עָלַי לְמַשָּׂא׃ וּמֶה ו לֹא־תִשָּׂא פִּשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֹנִי כִּי־
עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחַרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי׃

CAP. VIII. ח

ח
2 א וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָן תְּמַלֵּל־אֵלֶּה וְרוּחַ
3 כַּבִּיר אִמְרֵי־פִיךָ׃ הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֶּת־
4 צֶדֶק׃ אִם־בָּנַיִךְ חָטְאוּ־לוֹ וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃ אִם־
ה אַתָּה תְשַׁחֵר אֶל־אֵל וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃ אִם־זַךְ וְיָשָׁר
7 אָתָּה כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ וְשִׁלַּם נְוֵת צִדְקֶךָ׃ וְהָיָה
8 רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ כִּי־שְׁאַל־נָא

לדר

v. 1. 9 עלי קרי v. 5. ג׳ ועיירא ונגש קרי v. 9 פתח באחנח v. 14. פתח בסוף v. 20. רפה ומלעיל

קאַפּיטעל ז

1 דער מענש האָט א בעשטימטע צייט אויף דער ערד, זיינע טעג זיינען
2 ווי פון א געדונגענעם אַרבייטער. ווי א קנעכט שמאַכט ער נאָך אַביסל
3 שאָטען און ווי א געדונגענער האָפט ער פאר זיין לוין. אַט אזוי האָב
איך אויך געקריגען מאַנאַטען פון ליידען און נעכט פון מאַטערניס זיינען
4 מיר צוגעטהיילט געוואָרען. ווען איך לעג מיך פרעג איך: ווען וועל
איך אויפשטאַהען און ווען וועט פערשווינדען די נאַכט?" און שלייר־
5 דערענדיג פערמאַטער איך זיך ביז שפעט. מיין פלייש איז בעקליידעט
מיט ווערים און שטיקער ערד, מיין הויט איז צוערדעלט און עקעלהאפט.
6 מיינע טעג פערשווינדען שנעלער ווי דאָס דרעהען פון וועב־רעדעל, זיי
7 לאָזען זיך אוים אָהן האָפנונג. געדענקט אַז מיין לעבען איז בלויז א
8 ווינד, מיין אויג ווועט ניט זעהן נאָך א מאָל קיין גוטעס. דאָס אויג וואָס
זעהט מיך יעצט ווועט אויף מיר מעהר ניט בליקען, דיינע אויגען וועלען
9 קוקען אויף מיר אָן איך וועל שוין ניט זיין. ווי א וואָלקען פערשווינדט
אָן פערגעהט, אזוי איז דער וואָס געהט אַריין אין גרוב קומט מעהר ניט
10 ארויס. ער קעהרט מעהר ניט צוריק אין זיין הויז, אָן זאָגאר זיין
11 פלאַטץ וואָלט איהם ניט דערקענט. אויך איך וועל ניט פערמיידען מיין
מויל, איך וועל רעדען וועגן מיין געמיטה דריקט מיך, איך וועל ווייגען
12 מיט מיין פערביטערטע זעעלע. בין איך דען א ים אָדער א וואַלפיש,
13 אז מען זאָל שטעלען א וואַך אַרום מיר? געטראַכט האָב איך, אז מיין
בעט וועט מיך טרייסטען, מיין שמערץ וועט געטראָגען ווערען פון מיין
14 געלעגער. און דערשראָקען האָסטו מיך מיט טרוימען, מיט פאַנטאַזיעס
15 האָסטו מיך געשוידערט. און איך קלייב בעסער אויס דערוואָרגען
צו ווערען און שטאַרבען ווי צו דערהאַלטען מיינע ביינער.
16 עס עקעלט מיך, איך וועל דאָך סיי ווי סיי ניט לעבען אייביג. לאָזט מיך
17 צורוה, ווייל נאַרישקייט איז מיין לעבען. וואָס איז דער גאַנצער מענש
ווען דו מאַכסט איהם גרויס? שענקסטו איהם דען אויפמערקזאַמקייט?
18 און בלויז צייטענווייז בעזוכסטו איהם, אַמאָל אינטערעסירסטו זיך מיט
19 איהם. ביז ווי לאַנג וועסטו מיר ניט אָבלאָזען, ערלויב מיר כאָטש
ארונטער שלינגען מיין שפייעכיו.
20 אמת, איך האָב געזינדיגט, וואָס'זשע זאָל איך דיר טהאָן, דו בעשעפער
פון מענשען? פארוואָס האָסטו מיך געמאַכט צו ווערען דיין געגנער
אין מיר אליין זאָל איך ווערען א לאַסט?
21 פארוואָס פערגיבסטו ניט מיינע זינד, און פארוואָס מאַכסטו ניט קיין
ענדע פון מיין פערברעכען? וואָלט איך יעצט שוין געלעגען אין דער
ערד; דו וואָלסט מיך געזוכט און איך וואָלט ניט געווען.

קאַפּיטעל ח

1 און בלדד דער שוחי האָט געענטפערט און געזאָגט:
2 ביז ווי לאַנג נאָך וועסטו אזוי רעדען און די רייד פון דיין מויל וועלען זיין
ווי א שטארקער שטורעם?
3 גלויבסטו אז גאָט קען פערדרעהען אן אורטהייל, און דער אלמעכטיגער
4 זאָל פערקרימען די גערעכטיגקייט. אויב דיינע קינדער האָבען גע־
זינדיגט, האָט ער זיי אוועקגעשיקט פאר זייער זינד.
5 ווען דו וועסט דיך אבער וועגדען צו גאָט און זיך בעטען ביין אלמעכטיגען.
6 אויב דו ביזט נאָר ריין און זויבער, וואָלט ער שוין נעוואָכט איבער דיר
7 און צוריקגענעבען דיין גערעכטע וואהנונג. און אויב דער אנפאנג
וואָלט זאָגאר געמעגט זיין קליין, די ענדע אבער — זעהר גרויס.
8 פרעג זיך נאָך ביי דעם פריהערדיגען דור, בעטראַכט די אויספארשונג
פון זיינע עלטערן.

לְדַר רִישׁוֹן וְכוֹנַן לְחֻקֶר אֲבוֹתָם: כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא 9
נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ עָלֵי־אָרֶץ: הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ ׳
וּמִלִּבָּם יוֹצִיאוּ מִלִּים: הֲיִגְאֶה־גֹמֶא בְּלֹא בִצָּה יִשְׂגֶּה־ 11
אָחוּ בְלִי־מָיִם: עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר 12
יִיבָשׁ: כֵּן אָרְחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד: 13
אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטָחוֹ: יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ 14 ט
וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם: רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ 16
וְעַל־גִּנָּתוֹ יוֹנַקְתּוֹ תֵצֵא: עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יִסְבֻּכוּ בֵּית 17
אֲבָנִים יֶחֱזֶה: אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקֹמוֹ וְכִחַשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ: 18
הֵן־דֶּרֶךְ מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ: הֵן־אֵל לֹא 19 כ
יִמְאַס־תָּם וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים: עַד־יְמַלֵּה שְׂחוֹק 21
פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה: שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וְאֹהֶל 22
רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ:

ט CAP. IX.

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר: אָמְנָם יָדַעְתִּי כִּי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ א 2
עִם־אֵל: אִם־יַחְפֹּץ לָרִב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף: 3
חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם: הַמַּעְתִּיק 4 ה
הָרִים וְלֹא יָדְעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ: הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ 6
מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן: הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח 7
וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם: נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ וְדוֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי 8
יָם: עֹשֶׂה עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵימָן: עֹשֶׂה גְדֹלוֹת 9
עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר: הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא 11
אֶרְאֶה וְיַחֲלֹף וְלֹא־אָבִין לוֹ: הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־ 12
יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה: אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּיו 13
שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב: אַף כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחַרָה דְבָרַי עִמּוֹ: 14
אֲשֶׁר אִם־צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה לְמִשְׁפְּטִי אֶתְחַנָּן: אִם־קָרָאתִי 16 מ
וַיַּעֲנֵנִי לֹא אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי: אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי 17

וּרְבָה

ח v. 8 י נסקם א v. 21 ה נסקם א ט v. 13 תחזה קרי

9 דען מיר זיינען בלויז פון נעכטען דאָ און מיר ווייסען ניט, אַלע אונזערע
10 טעג זיינען ניט מעהר ווי א שאָטען אויף דער ערד. זיי וועלען דיך
לעהרנען און דיר דערצעהלען, און פון זייערע הערצער וועלען זיי ארויס־
11 ברענגען ווערטער. קען וואָקסען דער שילף אָהן א בלאָטע, קען גראָ
12 ווערען דאָס זומפּ־גראָז אָהן וואסער ? עס איז נאָך גרין, ניט אָבגע־
13 שניטען, און דאָך ווערט עס פערטריקענט פאר יעדען גראָז. דאָס זעלבע
איז מיט אַלע וואָס פערגעסען אין גאָט, די האָפענונג פון דעם שמייכלער
14 נעהט פערלאָרען. אָבגעהאקט ווערען זייע ערוואַרטונגען, ער פערלאָזט
15 זיך אויף א שפּין־געוועב. ער שפּאַרט זיך אָן אויף זיין הויז, אָבער ער
קען ניט שטעהען, ער האַלט זיך אָן און קען זיך ניט אויפהויבען.
16 פול מיט קראַפט שטעהט ער פאר דער זונן און איבער דעם גאָרטען צו־
17 שפּרייטען זיך זיינע צווייגען. איבער א הויפען פלעכטען זיך זיינע
18 צווייגען, פאר איהם ווייזט זיך א הויז פון שטיין. רייסט מען איהם
ארויס פון אָרט, לייקענט מען אין איהם ; „איך האָב דיך קיינמאל ניט
19 געזעהען". דאָס איז אָבער זיין פריידען־וועג, און פון אן אנדערער ערד־
20 שפּראָצען זיי ארויס. גאָט פערוואָכטעט ניט דעם אנשטענדיגען און ער
21 שטאַרקט ניט די האַנד פון פערדארבענע. דיין מויל וועט נאָך אָנגע־
פילט ווערען מיט געלעכטער און דיינע ליפּען מיט טריאומף.
22 דיינע פיינדע וועלען זיך אָנקליידען מיט שאנדע און דאָס געצעלט פון
די זינדער וועט פערשווינדען.

קאַפּיטעל ט

1 און איוב האָט געענטפערט און געזאָגט :
2 איך האָב געוואוסט אז אזוי איז עס און ווי קען ער, א מענש, זיין גערעכט
3 קעגען גאָט ? זאָל ער זיך וועלען קריעגען מיט איהם, וועט ער איהם
4 ניט קענען ענטפערען איינס פון טויזענד. קלוג איז ער אין הארצען, און
שטאַרק אין קראפט, ווער האָט זיך נאָר געשטעלט קעגען איהם און איז
5 ארויס א נאנצער ? ער רוקט איבער בערג און זיי ווייסען נאָר ניט,
איבערגעקערט האָט ער זיי אין צאָרן.
6 ער ציטערט אויף די ערד פון איהר אָרט און איהרע זיילען וועלען צור־
טרייסלט.
7 ער בעפעהלט די זונן און זי שיינט ניט, ער פערזיגעלט די שטערען.
8 איינער אליין האָט ער אויסגעצויגען די הימלען און גערטעטען איבער די
9 הויכקייטען פון ים. ער האָט געמאכט דעם שטערען בערי אריאן,
די זיבעבן שטערען און די קווערען פון דרום־זייט.
10 ער מאכט גרויסקייטען ניט צום דערפאָרשען, וואונדער אָהן א צאָהל.
11 ער גייט פאָראיבער נעבען מיר און איך זעה ניט, ער שוועבט פארבי און
איך פערשטעה איהם ניט.
12 ער רייסט אַוועק, ווער קען בייַ איהם צוריק פאָדערן ? ווער קען איהם זאָ־
גען : „וואָס טהוסטו ?"
13 גאָט ציהט ניט צוריק זיין צאָרן, אונטער איהם ברעכען צוזאמען די העל־
פער פון שטאָלץ.
14 וואָס בין איך איהם צו ענטפערען ? וואָס פאר א רייד קען איך אויס־
קלייבען פאר איהם ?
15 זאָגאר וען איך בין גערעכט, טאָהר איך ניט ענטפערען. בלויז בעטען קען
איך זיך בייַ מיינע ריכטער.
16 וואן איך זאָל רופען און ער זאָל מיר ענטפערען, וואָלט איך זאָגאר ניט
גענלויבט, אז ער האָט דערהערט מיין שטימע.
17 ער, וועלכער האָט מיך פּראָנגליקט מיט זיין שטורעם און פערמעהרט
מיינע וואונדען אומזיסט.

18 וְתִרְבֶּה פִּצְעִי חִנָּם׃ לֹא־יְתַּנֵּנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי יַשְׂבִּעֵנִי
19 מַמְרֹרִים׃ אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי׃
כ 21 אִם־אֶצְדַּק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם אָנִי וַיַּעְקְשֵׁנִי׃ תָּם אֲנִי לֹא־
22 אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ אַחַת־הִוא עַל־כֵּן אָמַרְתִּי תָּם
23 וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם לְמַסַּת נְקִיִּם
24 יִלְעָג׃ אֶרֶץ ו נִתְּנָה בְּיַד־רָשָׁע פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה אִם־לֹא
כה אֵפוֹ מִי־הוּא׃ וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃
26 27 חָלְפוּ עִם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׁ עַל־אֹכֶל׃ אִם־אָמַרְתִּי
28 אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֱזְבָה פָנַי וְאַבְלִיגָה׃ יָגֹרְתִי כָּל־עִצְּבוֹתָי
29 יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֵּנִי׃ אָנֹכִי אֶרְשָׁע לָמָּה־זֶּה הָבֶל אִיגָע׃
ל 31 אִם־הִתְרָחַצְתִּי בְמֹי־שָׁלֶג וַהֲזֹכּוֹתִי בְּבֹר כַּפָּי׃ אָז בַּשַּׁחַת
32 תִּטְבְּלֵנִי וְתִעֲבוֹנִי שַׂלְמוֹתָי׃ כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמוֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא
33 יַחְדָּו בַּמִּשְׁפָּט׃ לֹא יֶשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֶׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃
34 לה יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטֹו וְאֵמָתוֹ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ אֲדַבְּרָה וְלֹא
אִירָאֶנּוּ כִּי־לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃

CAP. X. י

א נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי׃
2 אֹמַר אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל־מָה־תְּרִיבֵנִי׃
3 הַטּוֹב לְךָ ו כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת
4 רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ׃ הֲעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃
ה 6 הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃ כִּי־תְבַקֵּשׁ
7 לַעֲוֹנִי וְלַחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ׃ עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא אַרְשִׁיעַ וְאֵין
8 מִיָּדְךָ מַצִּיל׃ יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב וַתְּבַלְּעֵנִי׃
9 זְכָר־נָא כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃ הֲלֹא כֶחָלָב
11 תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִינָה תַּקְפִּיאֵנִי׃ עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבְעֲצָמוֹת
12 וְגִידִים תְּשַׂכְּכֵנִי׃ חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ
13 שָׁמְרָה רוּחִי׃ וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ׃

אם־

ט 22 v פתח באחטח ibid. v. 30. במו כרי ibid. בי״א נבחי v. 34 ט רבתי ibid. פתח בסם

18 ער לאָזט מיך ניט אבאטהעמען, נאָר ער מאכט מיר זאָס מיט ביטערנים.
19 רעדט איהר פון קראפט, איז ער דער קרעפטיגער, און ווען איהר רעדט
20 פון גערעכט, ווער זאָל זיך פאר מיר אננעהמען? וועו איך זאָל זיין ווי
גערעכט, וועט מיין מויל מיך בעשולדיגען, ווען איך זאָל זיין אונשולדיג
21 וועט מען מיך פערדרעהען. אונשולדיג בין איך, איך וויים פון נאָר ניט,
22 נאָר מיין זעעלע פער׳מיאוס׳ט מיר מיין לעבען. עס איז אלץ דאָסזעלבע,
דערפאר האָב איך געזאָגט, דעם אונשולדיגען מיט׳ן שולדיגען פערדאַרבט
23 ער צוזאמען. וועו די רוט קען טוידטען פלוצלונג, דאָן שפּאָט מען פון
24 די פערזוכען פון די אונשולדיגע. די ערד איז געגעבען געוואָרען אין די
הענד פון פערברעכער, ער פערדעקט די געזיכטער פון וואהרע ריכטער,
25 וועו דאָס איז ניט אזוי, וואָס דען איז עס? און שנעלער זיינען אוועק
מיינע טעג ווי דער לויפער, ענטלאָפען זיינען זיי און ניט געזעהען קיין
26 גוטס. אוועק זיינען זיי ווי די רויבער־שיפלאָך, ווי דער אדלער וואָס
27 שוועבט ארונטער אויף זיין מאהלצייט. וועו איך זאָג: „לאָמיר פערגעסען אָן מיינע ליידען, איך וועל אבלאָזען מיין זויער געזיכט און זיך
28 טרייסטען", האָב איך אבער מורא פאר מיינע שמערצען, איך וויים
29 אז דו וועסט מיך ניט רייניואשען. שולדיג וועל איך סיי ווי סיי בליי
בען וואָס זשע זאָל איך מיך מאטערן אומזיסט?
30 וועו איך זאָל מיך וואשען מיט שנעע און זיך רייניגען מיט זייף.
31 דאָן וואלסטו מיך אבגעטונקט אין א שמוציגען גרוב, און איינגעריכט
32 מיינע קליידער. איז ער דען א מענש ווי איך, איך זאָל איהם קענען
33 אבענטפערען? קענען מיר זיך דען ביידע לאדען? צווישען אונז איז
ניטא קיין פערמיטלער, אויף אונז ביידע וועט קיינער ניט ארויפלעגען
34 זיין האנד. לאָז ער נאָר אוועקנעהמען זיין רוט פון מיר, און זאָל נאָר
35 זיין שרעק מיך ניט אויפציטערען. דעמאלט וואָלט איך שוין געקענט
רעדען אָהן מורא; אזוי אבער קען איך מיך אליין ניט געפינען.

קאפיטעל י

1 דאָס לעבען עקעלט מיין זעעלע, איך וועל מיך אבלאָזען אין מיינע ליידען.
2 איך וועל רעדען מיט פערביטערקייט פון מיין זעעלע. איך זאָג צו
גאָט: בעשולדיג מיך ניט, זאָג מיר פאראואָס קריעגסטו זיך מיט מיר.
3 איז דיר גוט, אז דו בערויבסט, אז דו פעראכטעסט די מיה פון דיינע
הענד און אויף דעם ראטה פון פערברעכער שיינסטו?
4 האָסטו דען פלייש־אויגען, זעהסטו דען ווי א מענש זעהט?
5 זיינען דיינע טעג ווי די טעג פון א מענשען, זיינען דיינע יאָהרען ויי
די טעג פון א מענשען;
6 וואָס דו זוכסט אויף מיינע זינד און פאָרשסט נאָך מיין פערברעכען?
7 לויט ווי דו ווייסט, בין איך דאָך אונשולדיג, ווייל ווער קען זיך ראטע־
וועו פון דיין האנד?
8 דיינע הענד האָבען מיך געשטאלטעט און געמאכט, אינאיינעם צונויפ־
געשטעלט, און דאָך ווילסטו מיך פערדארבען.
9 געדענק נאָר אז דו האָסט מיר אויסגעקנעטען ווי לעהם און וועסט מיך
אומקעהרען צו שטויב.
10 ווי מילך גיעסטו מיך אויס און ווי קעז פערגליווערסטו מיך.
11 מיט הויט און פלייש האָסטו מיך בעקליידט, מיט ביינער און אָדערען
מיך געוועבט.
12 לעבען און גנאָד האָסטו מיר געגעבען, און דיינע בעפעהלען האָט אבגע־
היט מיין גייסט.
13 און פון דעסטוועגען האָסטו געהאלטען עפעס בעהאלטען אין דיין הארצען,
איך וויים עס, אז דו האָסט עס געהאט:

14 טו אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֹנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃ אִם־רָשַׁעְתִּי
אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה עָנְיִי׃
16 17 וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי וְתָשׁוּב תִּתְפַּלָּא בִי׃ תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ |
18 נֶגְדִּי וְתֶרֶב כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי׃ וְלָמָּה מֵרֶחֶם
19 הֹצֵאתָנִי אָגְוַע וְעַיִן לֹא־תִרָאֵנִי׃ כַּאֲשֶׁר לֹא־הָיִיתִי אֶהְיֶה
כ מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃ הֲלֹא־מְעַט יָמַי יֶחְדָּל יִשְׁתְּ מִמֶּנִּי
21 וְאַבְלִינָה מְעָט׃ בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ חֹשֶׁךְ
22 וְצַלְמָוֶת׃ אֶרֶץ עֵפָתָה | כְּמוֹ־אֹפֶל צַלְמָוֶת וְלֹא־סְדָרִים
וַתֹּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃

יא Cap. XI. יא

א 2 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ הֲרַב דְּבָרִים לֹא יֵעָנֶה וְאִם־
3 אִישׁ שְׂפָתַיִם יִצְדָּק׃ בַּדֶּיךָ מְתִים יַחֲרִישׁוּ וַתַּלְעֵג וְאֵין
4 מַכְלִם׃ וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי וּבַר הָיִיתִי בְעֵינֶיךָ׃ וְאוּלָם
ה מִי־יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח שְׂפָתָיו עִמָּךְ׃ וְיַגֶּד־לְךָ | תַּעֲלֻמוֹת 6
חָכְמָה כִּי־כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה וְדַע | כִּי־יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֹנֶךָ׃
7 הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא׃ גָּבְהֵי
8 שָׁמַיִם מַה־תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָע׃ אָרְכָּה מֵאֶרֶץ
9 מִדָּהּ וּרְחָבָה מִנִּיתָם׃ אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר וְיַקְהִיל וּמִי
י יְשִׁיבֶנּוּ׃ כִּי־הוּא יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן וְלֹא יִתְבּוֹנָן׃ 11
12 13 וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא אָדָם יִוָּלֵד׃ אִם־אַתָּה הֲכִינוֹתָ
14 לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו כַּפֶּיךָ׃ אִם־אָוֶן בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ וְאַל־
תַּשְׁכֵּן בְּאָהָלֶיךָ עַוְלָה׃ כִּי־אָז | תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם וְהָיִיתָ טו
16 מָצָק וְלֹא תִירָא׃ כִּי־אָתָה עָמָל תִּשְׁכַּח כְּמַיִם עָבְרוּ תִזְכֹּר׃
17 18 וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חֶלֶד תָּעְפָּה כַּבֹּקֶר תְּהִיֶה׃ וּבָטַחְתָּ כִּי־
19 יֵשׁ תִּקְוָה וַחֲפַרְתָּ לָבֶטַח תִּשְׁכָּב׃ וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרִיד
וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃ וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה וּמָנוֹס אָבַד מִנֶּהֶם כ
וְתִקְוָתָם מַפַּח־נָפֶשׁ׃

יז

ר' v. 20. וחזל קרי ibid. ושח קרי ibid. לא מָצָא

14 אז אויב איך זינדיג וועסטו אויפֿפֿאסען און פון מיין שולד וועסטו מיר
ניט רייניוואשען.
15 אויב איך האָב פערברָאכען, דאַן וועה צו מיר, אָבער וואָן איך בין גערעכט,
זאָל איך ניט טהאָרען אויפהויבען מיין קאָפּ ? פול מיט שאַנדע בין איך,
16 זעה נאָר מיין עלענד ! און ברומענדיג רייסטו מיך ווי דער לייב,
17 דאַן קעהרסטו זיך אום און וואונדערסט זיך. ברענגסט אַלע מאָל נייע
בעווייזע קעגען מיר, און פערגרעסערסט דיין צאָרן צו מיר, שיקסט אָן
18 ענדערונגען און ליידען אויף מיר. צו וואָס האָסטו מיך אַרויסגעצויגען
פון מוטער־לייב, פאר וואָס בין איך ניט אויסגעגאַנגען, אז קיין אויג זאָל
19 זאָגאר מיך ניט זעהן ? גלייך ווי גאָר ניט עקזיסטירט וואָלט איך גע־
20 וואָן, פון בויך גלייך אין גרוב אריין געפֿירט. וועניג זיינען מיינע טעג,
זאָל ער מיר אָבלאָזען ! זאָל ער זיך אָבוועגדען פון מיר, וועל איך מיך
21 אַביסעל טרייסטען. דאָס וועט זיין איידער איך געה אַוועק זיך ניט
צוריק צו קעהרען, אין א לאַנד פון פינסטערנים און טוידטעם שאָטען.
22 א לאַנד אזוי דונקעל ווי די פינסטערנים פון טוידטעם שאָטען, און אָהן
אָרדנונג, דאָרט וואו א שיין איז אויך א פינסטערנים.

קאַפּיטעל יא

1 און צפר דער נעמתי האָט געענטפערט און געזאָגט :
2 זאָלען פיעל רייד פערבלייבען ניט פערענטפערט ? און זאָל דער פלאַפּ־
3 לער בלייבען נערעכט ? דיינע אויסטראכטונגען מאכען מענשען שוויי־
4 גען, שפאָטסט און קיינער שטערט דיר ניט. און זאָגסט : ריין איז
5 מיין לעהרע, לויטער בין איך אין דיינע אויגען. אָבער ווען גאָט זאָל
6 רעדען און ער זאָל עפענען זיינע ליפּען קעגען דיר. ער וואָלט דיר דער־
צעהלט די געהיימניסע פון קלוגהייט, וויל צוויפאַכיג איז דער פער־
שטאנד, און וויסען זאָלסטו, אז גאָט רעכענט ניט פיעלע פון דיינע זינד.
7 ווילסטו דערפאָרשען די גאָטהייט ? ווילסטו אויסגעפינען דעם צוועק פון
אלמעכטיגען ?
8 וואָס קענסטו אויפטהאָן אין די הויכקייטען פון הימעל, וואָס ווייסטו אי־
בער דער טיעפקייט פון דער אונטער־וועלט ?
9 לענגער ווי די ערד איז די מעסטונג, אויך ברייטער פון ים.
10 ער שוועבט פאַרבי און פערשליעסט, ער זאַמעלט צונויף און ווער קען
איהם שטערען ?
11 ער קען די פאַלשע מענשען, ער דערזעהט אונרעכט, ניט פיעל בע־
12 טראַכטענדיג. דער פוסטער מענש איז היטציג,
ניט קלוגהרענדיג דאָס ווי א יונגער עזעל אזוי ווערט געבוי־
13 רען דער מענש. אויב דו האָסט פאַרבעריטעט דיין הארץ, דאן
14 שפרייט אוים דיינע הענד צו איהם. אויב אונרעכט געפינט זיך אין
דיינע הענד, דערווייטער עס פון דיר, זאָל אין דיין געצעלט ניט זיין
15 קיין אונרעכט. דאן וועסטו קענען אויפהויבען דיין קאָפּ, אָהן פעהלער,
דאן וועסט שטעהן פעסט אָהן שרעק.
16 פערגעסען וועסטו אָן דיינע ליידען, ווי פאַרבייגעגאַנגענע וואַסערען וועסטו
זיי געדענקען.
17 און שעהנער ווי אין מיטען טאָג וועט פאר דיר שיינען די וועלט, אלעם
וועט פאַראיבער און עם וועט זיין ווי פריה־מאָרגען.
18 און זיכער וועסטו זיין מיט האָפענונג, א גראָבען וועסטו מאכען און שלאָפען
רוהיג.
19 און רוהיג וועסטו ליעגען אָהן שרעק, אנדערע וועלען ציטערען פאר דיר.
20 און די אויגען פון די פערבראכער וועלען אויסגעהן, יעדע רעטונג וועט
פאר זיי זיין פערלאָרען, און זייער האָפענונג בלויז פערצווייפלונג.

CAP. XII. יב

2 א וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם כִּי אַתֶּם־עָם וְעִמָּכֶם תָּמוּת
3 חָכְמָה׃ גַּם־לִי לֵבָב כְּמוֹכֶם לֹא־נָפַל אָנֹכִי מִכֶּם וְאֶת־
4 מִי־אֵין כְּמוֹ־אֵלֶּה׃ שְׂחֹק לְרֵעֵהוּ ׀ אֶהְיֶה קֹרֵא לֵאלוֹהַּ
ה וַיַּעֲנֵהוּ שְׂחוֹק צַדִּיק תָּמִים׃ לַפִּיד בּוּז לְעַשְׁתּוֹת שַׂאֲנָן
6 נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי רָגֶל׃ יְשָׁלָיו אֹהָלִים ׀ לְשֹׁדְדִים וּבַטְּחוֹת
7 לְמַרְגִּיזֵי אֵל לַאֲשֶׁר הֵבִיא אֱלֹהַּ בְּיָדוֹ׃ וְאוּלָם שְׁאַל־נָא
8 בְּהֵמוֹת וְתֹרֶךָּ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָךְ׃ אוֹ שִׂיחַ לָאָרֶץ
9 וְתֹרֶךָּ וִיסַפְּרוּ לְךָ דְּגֵי הַיָּם׃ מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה כִּי
י יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־
11 בְּשַׂר־אִישׁ׃ הֲלֹא־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ אֹכֶל יִטְעַם־לוֹ׃
12 בִּישִׁישִׁים חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה׃ עִמּוֹ חָכְמָה וּגְבוּרָה
13 לוֹ עֵצָה וּתְבוּנָה׃ הֵן יֶהֱרוֹס וְלֹא יִבָּנֶה יִסְגֹּר עַל־אִישׁ
14 וְלֹא יִפָּתֵחַ׃ הֵן יַעְצֹר בַּמַּיִם וְיֵבָשׁוּ וְיְשַׁלְּחֵם וַיַּהַפְכוּ־
16 אֶרֶץ׃ עִמּוֹ עֹז וְתוּשִׁיָּה לוֹ שֹׁגֶג וּמַשְׁגֶּה׃ מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים
17 שׁוֹלָל וְשֹׁפְטִים יְהוֹלֵל׃ מוּסַר מְלָכִים פִּתַּח וַיֶּאְסֹר אָזוֹר
18 בְּמָתְנֵיהֶם׃ מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלָל וְאֵיתָנִים יְסַלֵּף׃ מֵסִיר
כ שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקֵנִים יִקָּח׃ שׁוֹפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים
21 וּמְוִיחַ אַפִּיקִים רִפָּה׃ מְגַלֶּה עֲמֻקוֹת מִנִּי־חֹשֶׁךְ וַיֹּצֵא לָאוֹר
22 צַלְמָוֶת׃ מַשְׁגֶּא לַגּוֹיִם וַיְאַבְּדֵם שְׁטֵחַ לַגּוֹיִם וַיְנַחֵם׃ מְסִיר
כה לֵב רָאשֵׁי עַם־הָאָרֶץ וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ יְמַשְּׁשׁוּ־
חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיַּתְעֵם כַּשִּׁכּוֹר׃

CAP. XIII. יג

2 א הֵן כֹּל רָאְתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃ כְּדַעְתְּכֶם
3 יָדַעְתִּי גַּם־אָנִי לֹא־נָפַל אָנֹכִי מִכֶּם׃ אוּלָם אֲנִי אֶל־שַׁדַּי
4 אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃ וְאוּלָם אַתֶּם טֹפְלֵי־שָׁקֶר
ה רֹפְאֵי אֱלִל כֻּלְּכֶם׃ מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם
לחכמה

יב. 22. ע בניא חק דנושה

קאפיטעל יב

1 און איוב האָט געענטפערט און געזאָגט :
2 וואָן אויב בלויז איהר אַליין זייט עס דאָס ריכטיגע פאָלק און מיט אייך
וועט שוין אָבשטאַרבען די קלוגהייט.
3 האָב איך אָבער פונקט אזוֹ הארץ ווי איהר, איך שטעה נאָר ניט ניעדערי־
גער פון אייך, און ווער האָט ניט נאָך אזעלכע זאכען ?
4 א שפּאָט פאַר מיינע פריינד בין איך, וואָס רופט צו גאָט און ער ענט־
פערט ! אך, צום געלעכטער ווערט דער אונשולדיגער !
5 פּראַכטונג פאַר דעם עלענדען לויט די געדאַנקען פון דעם לעדיג־געהער ;
אַלע ליידען זיינען אַנגעבריט פאַר יענעם וואָס גליטשט זיך אוים.
6 די רויבער׳ם געצעלטען זיינען רוהיג און זיכער זיינען יענע וואָס ערצער־
7 נען גאָט, יענע וואָס טראָגען גאָט אין דער האַנד. נון, פרעג אָבער נאָך
די בהמות וועלען זי דיך לעהרנען, די פויגעל פון הימעל וועלען עס דיר
8 דערצעהלען. אָדער ווענד דיך צו דער ערד און זי וועט דיך לעהרנען,
9 די פיש פון ים וועלען עס דיר ערצעהלען. ווער וויים עס ניט צוויששען
10 יענע אַלע, אז גאָט׳ס האַנד האָט דאָס געטאָן ? אין זיין האַנד איז די
11 זעעלע פון לעבעדיגען און דער גייסט פון יעדען מענשען. דאָס אויער
קען דאָך אונטשיידען וועדטער און דער גומען גיט איבער דעם געשמאַק
12 פון עסען. ביי די עלטערע איז די קלוגהייט, מיט לאַנגע יאָהרען קריעגט
13 מען פערשטאַנד. מיט איהם איז קלוגהייט און שטאַרקייט, מיט איהם
14 איז ראטה און פערשטאַנד. וואָס ער צושטערט וועדט מעהר ניט ג־
בויט, וועו ער שליעסט אָב א מענשען קען מען מעהר ניט עפענען.
15 אויב ער האַלט אויף די וואַסערען, וועדט א טריקענים ; וועו ער שיקט
זיי ארויס, וועדט אן איבערקעהרענים אויף דער ערד.
16 מיט איהם איז מאַכט און ראטה, מיט איהם איז פערפיהרונג און פער־
פיהרטקייט.
17 ער פיהרט ארונטער פון וועג ראטהגעבער און צוטומלט די ריכטער.
18 ער עפענט דעם באַנד פון די קעניגע און ער טהוט אָן א גאַרטעל אויף
זיינע לענדען.
19 די פריעסטער פיהרט ער ארונטער פון וועג און די מעכטיגע צודרעהט ער.
20 ער נעהמט אָב די שפּראַך פון די באַלויבטע און רויבט אוועק דעם ע־
21 שמאַק פון די אַלטע. ער גיעסט אוים שאַנדע אויף פּרינצען און ער
22 שוואַכט אָב די מעכטיגע. ער ענטדעקט געהיימניסע פון דער פינס־
טערנים און ער ציהט ארויס צום ליכט דעם שאָטען פון טוידט.
23 ער מאַכט גרויס פעלקער, דערנאָך צוישטערט ער זיי, ע׳ צוזייעט די פעל־
24 קער און פיהרט זיי. ער צודרעהט דעם פערשטאַנד פון די לאַנד־
פיהרער און מאַכט זיי בלאַנדזישען אין א וויסטענים אָהן א וועג.
25 זיי טאַפּען אין דער פינסטער וואו עס איז ניטא קיין ליכט, און ער מאַכט
זיי בלאַנדזישען ווי א שכור.

קאַפּיטעל יג

1 דאָס אַלעס האָט מיין אויג געזעהען, מיין אויער האָט עס געהערט און פער־
שטאַנען.
2 פונקט ווי איהר וויים אזוי וויים איך אויך, איך שטעה ניט ניעדריגער פון
אייך.
3 איך אָבער וויל זיך דורכרעדען מיט׳ן אַלמעכטיגען, און האָבען א דיספוט
4 מיט גאָט וויל איך. און איהר אָבער פלוידערט ליגענס, פאַלשע דאָק־
טוירים זייט איהר אַלע מיט אנאַנדער.
5 אָך, וועו איהר וואָלט וועניגסטענס געשוויגען, וואָלט דאָס אייך גערע־
כענט געוואָרען פאַר א קלוגהייט.

לְחָכְמָה׃ שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי וְרִבוֹת שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃ 6
הַלְאֵל תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃ הַפָּנָיו תִּשָּׂאוּן 7
אִם־לָאֵל תְּרִיבוּן׃ הֲטוֹב כִּי־יַחְקָר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל 8
בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ׃ הוֹכֵחַ יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים 9
תִּשָּׂאוּן׃ הֲלֹא שְׂאֵתוֹ תִבְעַת אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃ 10
זִכְרֹנֵיכֶם מְשָׁלֵי־אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃ הַחֲרִישׁוּ מֶמֶּנִּי 11
וַאֲדַבְּרָה־אֲנִי וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ עַל־מָה אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי 12
וְנַפְשִׁי אָשִׂים בְּכַפִּי׃ הֵן יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־ 13 טו
פָּנָיו אוֹכִיחַ׃ גַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָה כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבוֹא׃ 14 16
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי 15 17
מִשְׁפָּט יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃ מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־ 16 19
עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאֶגְוַע׃ אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ כ
לֹא אֶסָּתֵר׃ כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק וְאֵמָתְךָ אַל־תְּבַעֲתָנִי׃ 17 21
וְקְרָא וְאֶנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃ כַּמָּה לִי עֲוֹנוֹת 18 22 23
וְחַטָּאוֹת פְּשָׁעַי וְחַטָּאתַי הֹדִיעֵנִי׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר 19 24
וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃ הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרֹץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ כה
תִּרְדֹּף׃ כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת נְעוּרָי׃ 20 26
וְתָשֵׂם בַּסַּד ו רַגְלַי וְתִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלָי 21 27
תִּתְחַקָּה׃ וְהוּא כְּרָקָב יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃ 22 28

יד CAP. XIV. יד

אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז׃ כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל א 2
וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמֹד׃ אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ וְאֹתִי 3
תָּבִיא בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃ מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד׃ 4
אִם־חֲרוּצִים ו יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ חֻקָּיו עָשִׂיתָ וְלֹא ה
יַעֲבֹר׃ שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל עַד־יִרְצֶה כְשָׂכִיר יוֹמוֹ׃ כִּי 6 7
יֵשׁ לָעֵץ תִּקְוָה אִם־יְכֹרַת וְעוֹד יַחֲלִיף וְיֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃ 8
אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃ מֵרֵיחַ מַיִם 9

יפרח

ל"ת v. 9. תש אחד חצ v. 15. ל קרי v. 21. פתח באתנח ibid. פתח בס"פ יד v. 5. חקו קרי

6 הערט נאָר אוים מיין טענה, מיין ליפּען־קאַמפּף בעגרייפט :
7 קענט איהר רעדען צו גאָט אונגערעכטיגקייט, קענט איהר צו איהם רעדען
8 פּאַלשקייטען ? וויל איהר זיך פּאר איהם אונטערלעגען, אָדער ווילט
9 איהר זיך קריעגען מיט איהם. וועט עס זיין גוט וואָן ער וועט אייך אונ־
טערזוכען ? קענט איהר איהם אָבנארען ווי איהר נאָרט א מענשען ?
10 ער וועט זיך אָב. עבענען מיט אייך אויב איהר וועט זיך אונטערלעגען פּאר
11 איהם און אין געהיים מיינען אַנדערש. זיין געוואַלטיגקייט וועט אייך
12 אויפשוידערען, און זיין שרעק וועט פּאַלען אויף אייך. אָבער אייערע
עראינערונגען זיינען בלויז משלים פון אש, אָבער אייערע הויכע פּאַלאַצען
13 זיינען ניט מעהר ווי לעהם. שווייגט בעסער, לאָמיך רעדען, זאָל זיין
14 וואָס עס ווייל. פּארוואָס זאָל איך פערבייסען מיט מיינע צייהן און
15 איינשטעלען מיין לעבען ? וואָן ער זאָל מיך זאָגאר טוידטען, וועל איך
אָבער בליקען צו איהם. אָבער וואָס עס אַנבאַלאַנגט מיין אויפפיהרונג, וועל
16 איך מיך מיט איהם אויס'טענה'ען. ער וועט מיך אויך העלפען, ווייל
17 ער האָט פיינד שמייכלערייען. הערט נאָר אוים מיינע רייד, מיין פּאר־
18 טראג זאָל אייך אריין אין די אויערען. איך האָב שוין פּאַרגעלעגט דעם
גאַנצען פּראָצעס, איך ווייס אז איך וועל אריס דער גערעכטער.
19 וואר עס זאָל זיך מיט מיר ניט קריעגען, ווייס איך, אז אויב איך וועל
20 שווייגען וועל איך אויסגעהען. בלויז צוויי זאַכען זאָלסטו מיט מיר ניט
21 טהאָן, דאן וועל איך מיך פּאר דיר ניט בעהאַלטען. נעהם אוועק דיין
22 האַנד פון מיר און דיין שרעק זאָל מיר ניט אויפציטערען. רוף, איך וועל
ענטפערען, אָדער איך וועל רעדען און דו וועסט מיר ענטפערען.
23 וויפיעלע זיינען עס מיינע זינד און פערברעכען ? לאָמיך וויסען מיינע
24 פעהלער אין מיינע איבערטרייבונגען ? פּארוואָס בעהאַלטסטו דיין גע־
25 זיכט, פּארוואָס רעכענסטו מיך פּאר דיין פיינד ? וויל‌סט צושמעטערען
א פערשטויסענעם בלאט, פערפאָלגען א טרוקענעם שטרוי ?
26 וואָס שרייבסטו אָן אויף מיר ביטערקייטען און לעגסט אויף מיר אָן
27 יוגענד זינד ? און מיין פוס האַסטו אריינגעלעגט אין א קלאָצ און
היטסט אלע מיינע וועגען ; מיינע פוס־טריט פּארשסטו נאָך.
28 און איך צופאל ווי א פערפוילטע זאך, ווי א קלייד וועמען עס האָט אויפ־
געגעסען דער מאָל.

קאַפּיטעל יד

1 דער מענש געבוירען פון א פרוי, האָט קורצע יאָהרען און איז זאט מיט
ערגערנים.
2 ווי א גרעזעל שפּראָצט ער ארויס און פערוועלקט, און ער ענטלויפט ווי
א שאָטען און בלייבט ניט שטעהן.
3 פון דעסטוועגען גיסטו שטארק אכטונג אויף אזעלכען און געהסט זיך
פּראָצעסירען מיט מיר.
4 וואר קען מאַכען פון אונריין ריין וואן זיי זיינען ניט איינס ?
5 אויב איינעם'ס יאָהרען זיינען בעשטימט, זיינע מאַנאַטען געצאהלט פון
דיר, דו האַסט געמאַכט זיינע געזעצע וואָס ער טהאָר ניט איבערטרעטען—
6 דאן וועגדע זיך אָב פון איהם און לאָז איהם צורוה, זאָל ער פערגעניגען
האָבען פון זיין טאָג ווי א געדונגענער.
7 דער בוים זאָגאר האָט א האָפנונג אז ער וועט אָבגעשניטען ווערען וועט ער
נאָך אויפלעבען און זיינע צווייגען וועלען ניט צושטערט ווערען.
8 אויב ער וואָרט אלט, איז אין דער ערד זיין וואָרצעל, און אין שטויב
שטאַרבט אָב זיין שטאם.
9 פון דעם וואסער'ס פייכקייט בליהט ער און ער גיט ארוים צווייגען ווי
ניי געפלאַנצט.

י יַפְרֵחַ וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע: וְנֶבֶר יָמוּת בַּחֲלָשׁ וְגֹוַע
11 12 אָדָם וַאֲיוֹ: אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ: וְאִישׁ
שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם עַד־בְּלִתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא יֵעֹרוּ
13 מִשְׁנָתָם: מִי יִתֵּן ו בִּשְׁאוֹל תַּצְפְּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב
14 אַפֶּךָ תָּשִׁית לִי חָק וְתִזְכְּרֵנִי: אִם־יָמוּת גֶּבֶר הֲיִחְיֶה כָּל־
טו יְמֵי צְבָאָי אֲחַכֶּה עַד־בֹּוא חֲלִיפָתִי: תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ
16 לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִּכְסֹף: כִּי־עַתָּה צְעָדַי תִּסְפֹּור לֹא תִשְׁמֹר
17 עַל־חַטָּאתִי: חָתַם בִּצְרֹור פִּשְׁעִי וַתִּטְפָּל עַל־עֲוֹנִי: וְאוּלָם
18 הַר־נוֹפֵל יִבּוֹל וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ: אֲבָנִים ו שָׁחֲקוּ מַיִם
כ תְּשִׁטֹּף סְפִיחֶיהָ עְפַר־אֶרֶץ וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ: תְּתַקְּפֵהוּ
21 לָנֶצַח וַיַּחֲלֹף מְשַׁנֶּה פָּנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ: יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא
22 יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמֹו: אַךְ בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ
עָלָיו תֶּאֱבָל:

טו CAP. XV.

2 א וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר: הֲחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רֽוּחַ
3 וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנוֹ: הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכֹּון וּמִלִּים לֹא־
4 יוֹעִיל בָּם: אַף־אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־אֵל:
ה 6 כִּי־יְאַלֶּפְךָ עֲוֹנְךָ פִּיךָ וַתִּבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים: יַרְשִׁיעֲךָ פִּיךָ
7 וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ: הֲרִאישׁוֹן אָדָם תִּוָּלֵד וְלִפְנֵי
8 גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ: הֲבְסֹוד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה:
9 מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הִוא: גַּם־שֵׂכ גַּם־
11 יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּבִּיר מֵאָבִיךָ יָמִים: הַמְעַט מִמְּךָ תַּנְחוּמוֹת
12 אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ: מַה־יְקָחֲךָ לִבֶּךָ וּמַה־יִרְזְמוּן עֵינֶיךָ:
13 14 כִּי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רוּחֶךָ וְהוֹצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין: מָה־אֱנוֹשׁ
טו כִּי־יִזְכֶּה וְכִי יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה: הֵן בְּקְדֹשָׁו לֹא יַאֲמִין
16 וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו: אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאֱלָח אִישׁ־שֹׁתֶה
17 18 כַּמַּיִם עַוְלָה: אֲחַוְּךָ שְׁמַע־לִי וְהֶחֱזֵיתִי וַאֲסַפְּרָה: אֲשֶׁר־

חכמים

פז v. 7. יחד יי v. 8. בג׳א תבי בתנש v. 15. בי v. 17. בג׳א הר׳ בתנש

10 א מענש שטאַרבט נאָכדעם ווי ער איז קראַנק געוואָרען, אויסגעגאַנגען איז
11 דער מענש און ווּאוּ איז ער ? די וואַסערען זיינען אויסגעגאַנגען פון
12 ים אין דער טייך איז לַעדיג און פערטריקנט. און דער מענש לעגט
זיך אוּן שטעהט ניט אויף, אזוי לאַנג ווי הימלען ווערען זיין ווּעלען
זיי ניט ערוואַכען אוּן ניט אויפכאַפען זיך פון שלאָף.
13 בעסער וואָלסטו מיך בעהאַלטען אין גרוב, מיך פערבאַרגען ביז דיין צאָרן
וועט פאַראיבער, מיך אָבשטעלען אוּן דאַן מיר דערמאָהנען.
14 ווען דער מענש שטאַרבט, ווערט ער דען לעבעדיג ? די גאַנצע צייט פון
15 מיין לעבען וואַרט איך אויף מיין ענדע. וועו דו רופסט ענטפער איך,
16 דיר גלוסט זיך דיין האַנד־ווערק. צעהלסט מיינע טריט אוּן וואַרטסט
17 ניט מיט דער שטראָף אויף מיינע זינד. מיין פערברעכען איז פערזיי־
געלט אין א בינטעל אוּן דו לעגסט נאָך צו צו מיינע זינד.
18 זאָגאַר א בארג וואָס פאַלט ארונטער וועדט צושמעטערט, זאָגאַר א פעל־
זען וועדט אוועקגעדרוקט פון זיין פלאַטע.
19 וואַסער רייבט אוים שטיינער, דו שוועכסט אָב זייער געוויקס ווי דעם
שטויב פון דער ערד, אוּן דעם מענשען'ס האָפענונג געהט צו גרונד.
20 אימער רינגעלסטו איהם ארום ביז ער פערגעהט, ענדערסט זיין געשטאַלט
21 אוּן מאַכסט אַן ענדע פון איהם. אויב זיינע קינדער וועדען געאכטעט,
ווייס ער עס ניט ; אויב מען ערגערט זיי פערשטעהט ער ניט.
22 בלויז זיין לייב טהוט איהם וועה אוּן זיין זעעלע טרויערט.

קאַפּיטעל טו

1 אוּן אליפז דער תימני האָט געענטפערט אוּן געזאָגט :
2 זאָל א קלוגער ענטפערען מיט ווינדיגער וויסענשאפט אוּן אָנפילען זיין
3 בויך מיט א מזרח־ווינד ? זאָל ער פיהרען א דיספוט מיט ווערטער
4 וואָס האָבען קיין ווערטה אוּן מיט רייד וואָס העלפען ניט ? דו אליין צר־
שטערסט דיין פורכט אוּן פערקלענערסט דעם ווערטה פון געבעט פאר גאָט.
5 ווייל דיינע זינד לעהרנען דיין מויל אוּן דו בעדיענסט זיך מיט דער שפראַך
6 פון די ליסטיגע. זאָל דיין מויל דיך בעשולדיגען, ניט איך ; זאָלען
7 דיינע ליפּען אויפטרעטען קעגען דיר. ביזטו עס עפּעם דער ערשטער
מענש וואָס איז געבוירען געוואָרען ? אָדער ביזטו עס פיעלייבט בעשאַ־
8 פען געוואָרען פאר די בערג האָסטו זיך א מאָל איינגעהערט צו די
געטלִיכע געהיימניסע, אז דיר זאָל שוין ניט פעהלען קיין קלוגהייט ?
9 וואָס וויסטו וואָס מיר וויסען ניט, וואָס בעגרייפסטו אוּן מיר ניט ?
10 מיר האָבען אי גרויע, אי אלטע, עלטערע ווי דיין פאַטער אין יאָהרען.
11 זיינען פאר דיר וועניג דיעזע טרייסטונגען ? וואָס פאר א געהיימנים
האָסטו ?
12 וואוהין פיהרט דיך דיין האַרץ אוּן וואָס ווייזען דיר דיינע אויגען ?
13 וואָס איז עס וואָרום די וועדעסט אזוי אום דיין גייסט קעגען גאָט אוּן
לאָזט ארויס פון דיין מויל אזעלכע רייד ?
14 וואָס איז דער גאַנצער מענש ער זאָל קענען ריין זיין ? מיט וואָס קען עס
גאָר געראַכט זיין דער וואָס איז געבוירען פון א פרוי ?
15 ער גלויבט זאָגאַר ניט אין זיינע הייליגע, אויך די הימלען זיינען ניט גע־
נוג ריין אין זיינע אויגען !
16 מעג דער מענש זיין פערשמירט אוּן אייגנעמאכט, פון דעסטוועגען וואָס
ער צו טרינקען אונגערעכטיגקייט ווי וואַסער.
17 איך וועל דיר עפּעם לעהרנען, הער מיך נאָר אויס. דאָס האָב איך געזעהען
אוּן איך וועל דיר עס דערצעהלען.
18 עס איז וואָס קלוגע דערצעהלען אוּן פערלייקענען ניט, אז עס קומט פון
זייערע עלטערען.

חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם: לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה 19
הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זָר בְּתוֹכָם: כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל כ
וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצְפַּן לָעָרִיץ: קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם 21
שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ: לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ וְצָפוּי הוּא 22
אֶלִּי־חָרֶב: נָדַד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה יָדַע ו כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ 23
יוֹם־חֹשֶׁךְ: יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ ו עָתִיד 24
לַכִּידוּר: כִּי־נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־שַׁדַּי יִתְגַּבָּר: יָרוּץ כה
אֵלָיו בְּצַוָּאר בְּעָבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו: כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ 27
וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כֶסֶל: וַיִּשְׁכֹּן ו עָרִים נִכְחָדוֹת בָּתִּים 28
לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הֻתְעַתְּדוּ לְגַלִּים: לֹא־יֵעָשֵׁר וְלֹא־ 29
יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ מִנְלָם: לֹא־יָסוּר ו מִנִּי־חֹשֶׁךְ ל
יְנַקְּתוּ תְיַבֵּשׁ שַׁלְהֶבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו: אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁוְא 31
נִתְעֶה כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ: בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא וְכִפָּתוֹ 32
לֹא רַעֲנָנָה: יַחְמֹס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשֵּׁל כַּזַּיִת נִצָּתוֹ: כִּי 33 34
עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־שֹׁחַד: הָרָה עָמָל לה
וְיָלַד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה:

CAP. XVI. טז

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר: שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת מְנַחֲמֵי עָמָל א 2
כֻּלְּכֶם: הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה: 3
גַּם ו אֲנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי 4
אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי:
אֲאַמְּצֶכֶם בְּמוֹ־פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשׂךְ: אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־ ה 6
יֶחְשַׂךְ כְּאֵבִי וְאִם־חָדַלְתִּי מַה־מִּנִּי יֵהָלֵךְ: אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי 7
הָשְׁמוֹתָ כָּל־עֲדָתִי: וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה וַיָּקָם בִּי כַּחֲשִׁי 8
בְּפָנַי יַעֲנֶה: אַפּוֹ טָרַף ו וַיִּשְׂטְמֵנִי חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו צָרִי ו 9
יְלַטֵּושׁ עֵינָיו לִי: פָּעֲרוּ עָלַי ו בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיַי י
יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן: יַסְגִּירֵנִי אֵל אֶל עָוֶל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים 11

יִרְטֵנִי

טז 22. v. וצמי קד .31. v. חסר א

19 צו זיי אליין איז געגעבען געווארען די ערד און קיין פרעמדער איז צוויישען
20 זיי ניט געדאכט געווארען. דער שלעכטער וואלגערט זיך אין וועהטאגען
אלע זיינע טעג, בלויז א געוויסע צאהל יאהרען זיינען בעהאלטען פאר'ן
21 טיראן. שרעקענס־שטימען זיינען אימער אין זיינע אויערען, אין מי־
22 טען פריערען קומט צו איהם א רויבער. ער גלויבט שוין ניט אז ער
קען צוריקקעהרען פון פינסטערנים, ער ערוואכט בלויז דעם שווערד.
23 ער וואנדערט ארום פאר א שטיקעל ברויט: וואו איז עס? ער וויים, אז
24 פאר איהם איז אנגעברייט א פינסטערער טאג. איהם דערציטערען
נויטה און אנגסטען, זיי רינגלען איהם ארום ווי דעם קעניג וואס איז בע־
25 רייט צו דער שלאכט. עס איז דערפאר וויל ער האט אויסגעשטרעקט
זיין האנד קעגען גאט, וויל ער האט געוואלט בייקומען דעם אלמעכטיגען.
26 ער איז געלאפען קעגען איהם מיט אן אויסגעשטרעקטע האנד, מיט דעם
27 גראבען רוקען פון זיין פאנציר. עס איז וויל ער האט פערדעקט
זיין געזיכט מיט פעטם, דיק איז ער געוואקסען ארום זיינע לענדען.
28 און נעוואוהנט האט ער אין פערלאזענע שטעדט, אין ניט־בעוואהנטע הויי־
זער, וועלכע זיינען פעראוטהיילט צופאלען צו ווערען.
29 ער וועט שוין ניט רייך ווערען, זיין פערמעגען וועט זיך מעהר ניט אויפ־
הויבען, וואס ער האט וועט זיך מעהר ניט פערשפרייטען אויף דער ערד.
30 פון פינסטערנים וועט ער שוין ניט ארויס, זיינע צווייגען וועלען פערטרי־
קענט ווערען און פערצאהרט ווערען פון פלאמען, ער וועט פערשווינדען
31 דורך דעם בלאז פון גאט'ס מויל. ער זאל זיך ניט פערלאזען אויף א
פערפיהרערישע פאלשקייט, וויל מיט פאלשקייט וועט ער בעלוינט ווע־
32 רען. נאך איידער זיין ענדע וועט קומען וועט ער פערניכטעט ווערען,
33 זיינע צווייגען וועלען קיינמאל ניט בליהען. אזוי ווי א וויינשטאק וועל־
לען געוואלט ווערען זיינע טרויבען, ווי אן אוילבערטען בוים וועט ער
34 ארונטערוואארפען זיינע בליהונגען. וויל די פערזאמלונג פון פאלשע
שמייכלער וועט בלייבען וויסט, א פייער וועט פערצאהרען די געצעלטען
35 פון די כאבאניקעס. געטראגען האבען זיי לומפעריי און געבוירען
אונרעכט; זייער בויך איז פול מיט שווינדעל.

קאפיטעל טז

1 און איוב האט געענטפערט און געזאגט:
2 אזעלכע זאכען האב איך שוין פיעלע מאל געהערט, אומזיסטע טרייסטער
3 זייט איהר אלע. איז עפעס דא אן ענדע צו ווינדיגע רייד? וואס קומט
4 ארוים וועז מען ענטפערט? איך וואלט פונקט אזוי רעדען, וויל איהר,
וועז אייערע לייבער וואלטען געווען אנשטאט מיין לייב וואלט איך
אויף אייך אנגעלעגט רייד, און אויף אייך געשאקעלט מיט'ן קאפ.
5 מיט די רייד פון מיין מויל וואלט איך אייך געקרעפטיגט, און מיט דער
בעוועגונג פון מיינע ליפען וואלט איך (אייערע שמערצען) גלינדערט.
6 וועז איך זאל ריידען וועט ניט גלינדערט מיין שמערץ, און אז איך
7 זאל אויפהערען, וואס וועט מיר פעהלען? איצט האט ער מיך פער־
8 מאטערט, דו האסט צושטערט מיין געזעלשאפט. און די קנייטשען
אויף מיר זיינען מיין עדות, מיין מאגערקייט צייגט עדות אויף מיר.
9 זיין צארן האט מיך צוריסען; פערהאסט האט ער מיך, מיט זיינע
צייהן האט ער אויף מיר געקריצט. מיינע פיינדע גלאצען צו מיר מיט
10 די אויגען. זיי האבען אויף מיר געעפענט זייערע מייל'ער, מיט שאנדע
האבען זיי מיר געפאטשט אין די באקען, צוזאמען האבען זיי מיך בעפאלען.
11 גאט האט מיך אבגעגעבען צום לומפ און אריינגעוואארפען האט ער מיך
אין די הענד פון פערדארבענע.

12 יָרְטֵנִי׃ שָׂלְוַ֣ הָיִ֣יתִי ׀ וַיְפַרְפְּרֵ֣נִי וְאָחַ֣ז בְּעָרְפִּ֣י וַיְפַצְפְּצֵ֑נִי
13 וַיְקִימֵ֥נִי לוֹ֮ לְמַטָּרָה֒׃ יָסֹ֣בּוּ עָלַ֣י ׀ רַבָּ֗יו יַפְלַ֤ח כִּלְיוֹתַי֙ וְלֹ֣א
14 יַחְמֹ֔ל יִשְׁפֹּ֥ךְ לָאָ֖רֶץ מְרֹרָתִֽי׃ יִפְרְצֵ֣נִי פֶ֣רֶץ עַל־פְּנֵ֑י פָּ֝רָ֗ץ
טז 15 יָ֣רֶץ עָלַ֣י כְּגִבּֽוֹר׃ שַׂ֤ק תָּפַ֨רְתִּי֙ עַל־עֹ֣רִ֔י וְעִלַּלְתִּ֥י בֶעָפָ֖ר
16 קַרְנִֽי׃ פָּנַ֣י חָמְרְמְרָ֣ה מִנִּ֑יבִי וְעַל־עַפְעַפַּ֥י צַלְמָֽוֶת׃ עַל
17 לֹֽא־חָמָ֥ס בְּכַפָּ֑י וּתְפִלָּתִ֖י זַכָּֽה׃ אֶ֣רֶץ אַל־תְּכַסִּ֣י דָמִ֑י וְאַל־
18 יְהִ֖י מָק֣וֹם לְזַעֲקָתִֽי׃ גַּם־עַתָּ֣ה הִנֵּה־בַשָּׁמַ֣יִם עֵדִ֑י וְשָׁחֲדִ֖י
19 בַּמְּרוֹמִֽים׃ מְלִיצַ֣י רֵעָ֣י אֶל־אֱלוֹהַ֣ דֶּלְפָּ֣ה עֵינִ֑י וְיוֹכַ֥ח
כ 21 לַ֝גֶּ֗בֶר עִם־אֱל֥וֹהַּ וּבֶן־אָדָ֥ם לְרֵעֵֽהוּ׃ כִּֽי־שְׁנ֣וֹת מִסְפָּ֣ר יֵאֶתָ֑יוּ
22 וְאֹ֖רַח לֹא־אָשׁ֣וּב אֵהָלֵֽךְ׃

CAP. XVII. יז ין

א 2 רוּחִ֣י חָבְּלָ֣ה יָמַ֣י נִזְעָ֑כוּ קְבָרִ֖ים לִֽי׃ אִם־לֹ֣א הֲתֻלִּ֣ים עִמָּדִ֑י
3 וּבְהַמְרוֹתָ֖ם תָּלַ֣ן עֵינִֽי׃ שִׂימָ֣ה נָּ֣א עָרְבֵ֣נִי עִמָּ֑ךְ מִי־הוּא
4 לְיָדִ֖י יִתְקָֽע׃ כִּֽי־לִבָּ֣ם צָפַ֣נְתָּ מִשֶּׂ֣כֶל עַל־כֵּ֑ן לֹ֖א תְּרוֹמֵֽם׃
ה 6 לַֽחֶלֶק֮ יַגִּ֪יד רֵעִ֫ים וְעֵינֵ֥י בָנָ֑יו תִּכְלֶֽינָה׃ וַיְשִׂימֵ֥נִי לְמָשָׁ֗ל
7 עַמִּ֑ים וְתֹ֖פֶת לְפָנַ֣ים אֶהְיֶֽה׃ וַתֵּכַ֣ה מִכַּ֣עַשׂ עֵינִ֑י וְיֹצְרֵ֖י כַּצֵּ֣ל
8 כֻּלָּֽם׃ יָשֹׁ֥מּוּ יְשָׁרִ֗ים עַל־זֹ֫את֥ וְנָקִ֥י עַל־חָנֵ֑ף יִתְעָרֵֽר׃
9 וְיֹאחֵ֣ז צַדִּ֣יק דַּרְכּ֑וֹ וְטָהֲר־יָ֝דַ֗יִם יֹסִ֥יף אֹֽמֶץ׃ וְאֻלָּ֥ם כֻּלְּכֶ֑ם
11 תָּשֻׁ֖בוּ וּבֹ֣אוּ נָ֑א וְלֹא־אֶמְצָ֥א בָכֶ֖ם חָכָֽם׃ יָמַ֣י עָבְר֑וּ זִמֹּתַ֥י
12 נִתְּק֗וּ מוֹרָשֵׁ֥י לִבִּֽי׃ לַ֭יְלָה לְיוֹם יָשִׂ֣מוּ אוֹר֮ קָר֪וֹב מִפְּנֵי־
13 חֹ֫שֶׁךְ׃ אִם־אֲקַוֶּ֣ה שְׁא֣וֹל בֵּיתִ֑י בַּחֹ֖שֶׁךְ רִפַּ֣דְתִּי יְצוּעָֽי׃
14 טז לַשַּׁ֣חַת קָרָ֣אתִי אָבִ֣י אָ֭תָּה אִמִּ֣י וַאֲחֹתִ֑י לָרִמָּֽה׃ וָאֵ֥ה אֵפּ֗וֹ
16 תִּקְוָתִ֑י וְתִקְוָתִ֥י מִֽי יְשׁוּרֶֽנָּה׃ בַּדֵּ֣י שְׁא֣וֹל תֵּרַ֑דְנָה אִם־יַ֝חַ֗ד
עַל־עָפָ֥ר נָחַֽת׃

CAP. XVIII. יח יח

יט 2 וַיַּ֥עַן בִּלְדַּ֗ד הַשּׁוּחִ֥י וַיֹּאמַֽר׃ עַד־אָ֭נָה ׀ תְּשִׂימ֣וּן קִנְצֵ֣י לְמִלִּ֑ין
3 תָּבִ֥ינוּ וְאַ֝חַ֗ר נְדַבֵּֽר׃ מַדּ֣וּעַ נֶחְשַׁ֣בְנוּ כַבְּהֵמָ֑ה נִטְמֵ֖ינוּ

בעיניכם

מ״ו 14. v. ק׳ ועדא 16. v. חמרמרו ק׳ יח 2. v. בג״א הלי דעשה
ibid. ודמי ועשה 9. v. בג״א הט׳ בשוא 16. v. פתח באתנח

12 רוהיג בין איך געווען און ער האָט מיך צובראָכען, ביים נאָקען האָט ער
מיך אָנגענומען און מיך צופּיצלט, פּאר א ציצל־ברעט האָט ער מיך
13 אוועקגעשטעלט פון זיינעטוועגען. זיינע פּיצלען־שיסער רינגלען מיך
ארום, צושמעטערן מיינע ניערען אָהן מיטלייד, אויף דער ערד האָבען זיי
14 אויסגענאָסען מיין גאַל. מיט בראָך אויף בראָך צוברעכט ער מיך, ער
15 יאָגט קעגען מיר ווי א העלד (אין קריעג). א זאָק האָב איך אויפגע־
נייהט אויף מיין הויט, אין שטויב האָב איך געשליידערט מיין שטאָלץ.
16 מיין געזיכט איז אריינגעשרומפּען געוואָרען פון געווייַן, אויף מיינע ברע־
17 מען איז דער שאָטען פון טוידט. דאָס איז ווייל איך האָב גאָר ניט גע־
18 טהאָן און ווייל מיין געבעט איז ריין. ערד, זאָלסט ניט צודעקען מיין
19 בלוט ! עס זאָל ניט זיין קיין אָרט פּאר מיין געשריי ! יעצט האָב איך
20 אויך אין הימעל מיין עדות, מיין בעווייז איז אין די הויכקייטען. זיינען
דאָס מיינע פרייַנד מיינע פערטהיידיגער ? בעסער וואָלט מיין אויג גיע־
21 סען טרעהרען צו גאָט. אך, וועג א מענש וואָלט זיך געקענט אזוי אוים־
22 טענה'ען מיט גאָט ווי דאָס מענשען־קינד מיט זיין גלייכען. ווייל מיינע
געצעהלטע יאָהרען פערגעהען, און די וועג פון וועלכער מען קעהרט ניט
צוריק, גאָה איך.

קאַפּיטעל יז

1 געבראָכען איז מיין געמיטה, מיינע טעג זיינען אויסגעלאָפּען, פּאר מיר
2 זעה איך בלויז טוידטענגריבער. שפּאָטען זיי ניט פון מיר ? און
3 נעכטיגט ניט מיין אויג אויף זייערע בעליידיגונגען ? הער נאָר, זיי דו
4 מיין גוט־זאָגער, ווער דען וועט מיר געבען די האַנד ? ווייל דו האָסט
בעהאַלטען דעם פערשטאַנד פון זייערע הערצער, דערפאר קענסטו ניט
5 דערהויבען ווערען. שמייכלעריין זאָגען די פריינד, זאָלען אויסרינען
6 די אויגען פון זייערע קינדער ! און צו שפּאָט פון די פעלקער האָט
ער מיך אַוועקגעשטעלט, אבשייליך בין איך געוואָרען פּאר אַלעמען.
7 דונקעל איז געוואָרען מיין אויג פון זאָרג, אַלע מיינע גלידער ווי א שאָ־
8 טען. זאָלען זיך די ערלעיכע דאָרויף וואונדערען, און דער אונשולדיגער
9 זאָל אויפגעריצט ווערען קעגען דעם פאַלשען. און דער גערעכטער זאָל
האַלטען אין זיין וועג און דער וואָס האָט ריינע הענד זאָל קריעגען מעהר
10 קראפט. אבער וועט איהר אַלע זאָלט זיך אומקעהרען און אהער קומען,
וועל איך צווישען אייך ניט געפינען קיין אין קלוגען.
11 מיינע טעג זיינען פאראיבער, מיינע געדאַנקען זיינען צוריסען צוזאמען
מיט די אָדערען פון מיין הארץ.
12 זיי מאכען פון נאכט טאג, א נאָהענטעם ליכט פון פינסטערנים.
13 וואָס זאָל איך נאָך האָפּען, וועט מיין הויז איז א גרוב ? מיט פינסטער־
נים האָב איך אויסגעלעגט מיין בעט.
14 צום גרוב האָב איך גערופען : מיין פאָטער ביזטו, און צו די ווערים :
מוטער און שוועסטער !
15 וואו איז ערגעץ מיין האָפּנונג ? און ווער זעהט ניט מיין האָפּנונג ?
16 אין דער אונטערוועלט וועלען זיי אריין, צוזאמען וועלען זיי געפינען רוה
אין שטויב.

קאַפּיטעל יח.

1 און בלדד דער שוחי האָט געענטפערט און געזאָגט :
2 וועג וועט איהר שוין מאכען אַן ענדע צו די רייד ? פערשטענדיגט זיך
איין פריהער און דערנאָך וועלען מיר רעדען.
3 פארוואָס רעכענט איהר אונז ווי א בהמה, פאר וואָס זיינען מיר אונריין
אין אייערע אויגען ?

בְּעֵינֵיכֶם: טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזֵב אֶרֶץ וְיֵעְתֵּק 4
צור מִמְּקֹמוֹ: גַּם אור רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא־יַגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ: ה
אור חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ: יֵצְרוּ צַעֲדֵי אונוֹ 6 7
וֶתַּשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ: כִּי־שָׁלַח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו וְעַל־שְׂבָכָה 8
יִתְהַלָּךְ: יֹאחֵז בְּעָקֵב פַּח יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים: טָמוּן בָּאָרֶץ 9 י
חַבְלוֹ וּמַלְכֻדְתּוֹ עָלַי נָתִיב: סָבִיב בִּעָתְהוּ בַלָּהוֹת וְהֵפִיצֻהוּ 11
לְרַגְלָיו: יְהִי־רָעֵב אֹנוֹ וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעוֹ: יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ 12 13
יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת: יִנְתַּק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִדֵהוּ 14
לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת: תִּשְׁכֹּן בְּאָהֳלוֹ מִבְלִי־לוֹ יוֹרֶה עַל־נָוֵהוּ טו
נְפָרִית: מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָּשׁוּ וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ: זִכְרוֹ 16 17
אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ: יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר 18
אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֶל יְנֻדֻּהוּ: לֹא־נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין 19
שָׂרִיד בְּמָגוּרָיו: עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ כ
שָׂעָר: אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוֶּל וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע אֵל: 21

יט CAP. XIX.

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר: עַד־אָנָה תּוּגְוֹן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְּמִלִּים: א 2
זֶה ו עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־לִי: וְאַף־ 3 4
אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָּלִין מִשְׁוּגָתִי: אִם־אָמְנָם עָלַי תַּגְדִּילוּ ה
וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי: דְּעוּ־אָפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ עִוָּתָנִי וּמְצוּדֹתוֹ 6
עָלַי הִקִּיף: הֵן אֶצְעַק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה אַשַּׁוֵּעַ וְאֵין מִשְׁפָּט: 7
אָרְחִי גָדַר וְלֹא אֶעֱבוֹר וְעַל־נְתִיבוֹתַי חֹשֶׁךְ יָשִׂים: כְּבוֹדִי 8 9
מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי: יִתְּצֵנִי סָבִיב וְאֵלֵךְ י
וַיַּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי: וַיַּחַר עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְּצָרָיו: 11
יַחַד ו בָּאוּ גְדוּדָיו וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי: 12
אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ מִמֶּנִּי: חָדְלוּ קְרוֹבָי 13 14
וּמְיֻדָּעַי שְׁכֵחוּנִי: גָּרֵי בֵיתִי וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֵנִי נָכְרִי טו
הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם: לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְּפִי־פִי 16
אֶתְחַנָּן־לוֹ: רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנּוֹתִי לִבְנֵי בִטְנִי: גַּם־ 17 18

י״ט .v פתח בארכה 10.

4 רו וואָם נעהמסט דיר דיין אייגען לעבען אין דיין צאָרן, זאָל פיעלייכט
פון דיינעט וועגען איבערגעשטעלט ווערען די ערד און דער פעלזען זאָל
5 אוועקגערוקט ווערען פון זיין אָרט ? זאָגאר דאָס ליכט פון די שלעכטע
וועט פערלאָשען ווערען, דער פונק פון זייער פייער וועט ניט לייכטען.
6 דאָס ליכט איז דונקעל געוואָרן אין זיין געצעלט, זיין ליכט לעשט זיך אויס.
7 ענג וועלען ווערען זיינע מעכטיגע טריט און זיין ראָטה וועט ניט טויגען.
8 ווייל אין א נעטץ זיינען אריין זיינע פים, ער גהעט איבער א פאסטקע.
9 די נעטץ וועט פערכאפען זיין טריט, בעפעסטיגען וועלען איהם די
10 שטריק. אין דער ערד ליגט בעהאלטען זיין שטריק און זיין כאפ־שטייג
11 וואָרט אויף איהם אויפ'ן וועג. ארום און ארום שוידערען איהם אויף
12 שרעקען און יאָגען איהם צו גענהן. הונגער וועט ליידען זיין ערשטלינג,
13 בראָך וואָרט אויף איהם ביי דער זייט. אויפפרעסען וועט ער די טיילען
פון זיין הויט, דער ערשט־געבוירענער פון טוידט וועט אויפפרעסען זיינע
14 גליעדער. פערוואָרפען וועט ער וועלען פון זיין זיכערען געצעלט, און
15 עס וועט איהם פערשלאָגען צום קעניג פון שרעק. ער וועט וואָהנען אין
זיין געצעלט וואָס בעלאָנגט מעהר ניט צו איהם, איבער זיין וואָהנונג וועט
16 מען פערשפרייטען שוועבעל. אונטען וועלען זיינע וואָרצלען פערטרי־
17 קענט וועלען, אויבען וועט פערשניטען וועלען זיין צווייג. זיין אנדענ־
קען וועט פערלאָרען גענהן פון דער ערה, קיין נאָמען וועט ער ניט האָבען
18 אין דער עפענטליכקייט. פערשטויסען וועט מען איהם פון ליכט צו
19 פינסטערנים, פון דער וועלט וועט מען איהם פערוואָגלען. קיין זוהן
און קיין אייניקעל וועט ער ניט האָבען אין זיין פאָלק, קיינער וועט ניט
20 פערבלייבען אין זיינע וואָהנונגען. אויף זיין ענדע וועלען שטוינען די
21 לעצטע, די פריהערייגע האָט אנגעכאפט א שוידער. אָט דאָס זיינען די
רוהע־פלעטצער פון דעם לומפ, און דאָס איז דער אָרט פאר יענעם וואָס
קען ניט גאָט.

קאפיטעל יט

1 און איוב האָט נעענטפערט און נעזאָגט :
2 ביז ווי לאַנג נאָך וועט איהר בעטרייבען מיין זעלע און מיך צושמע־
3 טערען מיט ווערטער ? שוין צעהן מאָל ווי איהר האָט מיך פער־
שהמט, איהר האָט נאָר קיין שאנט ניט, ווי פרעמדע זייט איהר צו מיר.
4 זאָגאר וועז איך האָב בעגאנגען א פעהלער דאן בלייבט דאָך דער פעה־
5 לער ביי מיר. ווילט איהר זיך אבער ארויפהויבען איבער מיר און מיך
6 אויסשטראפען פאר מיין אונגליק ; דאן זאָלט איהר וויסען, אז גאָט
7 האָט מיך אזוי פערקרימט, זיין נעטץ האָט מיך ארומגערינגעלט. איך
שרייי אויס קענען דער רויבערי און מען ענטפערט מיר ניט, איך לייארעם
8 און קיין גערעכטיגקייט איז ניטא. מיין וועג איז פערצאמט און איך
9 קען ניט פארבייגעהן, אויף מיינע שטעגען לייגט פינסטערנים. מיין
עהרע האָט ער פון מיר אבגעצויגען, ער האָט ארונטערגענומען די קרוין
10 פון מיין קאָפּ. ארום און ארום שוידערט ער מיך צושמעטערט און איך געה,
11 ווי א בוים האָט ער אויסגעריסען מיין האָפענונג. און זיין צאָרן האָט זיך
12 צוברענט קעגען מיר, פאר זיין פיינד האלט ער מיך. צוזאמען קומען
זיינע רעגימענטען און טרעטען אויס זייער וועג, און רוהען ארום מיין
13 געצעלט. מיינע בריידער האָט ער פון מיר דערווייטערט, מיינע בעקאנטע
14 זיינען מיר פרעמד געוואָרען. אוועק זיינען מיינע פערוואנדטע, מיינע בע־
15 קאנטע האָבען אָן מיר פערגעסען. די איינוואָהנער פון מיין הויז און מיינע
דיענסטען רעכענען מיך פאר א פרעמדען, אן אונבעקאנטער בין איך אין
16 זייערע אויגען. מיין דיענער האָב איך גערופען און ער ענטפערט מיר
17 ניט, מיט מיין מויל האָב איך ביי איהם געבעטען. אבשייליך איז גע־

19 עֲוִילִים מָאֲסוּ בִּי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי: תִּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי
כ סוֹדִי וֶהֱאָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי: בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי דָּבְקָה
21 עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה בְּעוֹר שִׁנָּי: חָנֻּנִי חָנֻּנִי אַתֶּם רֵעָי כִּי יַד
22 אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִי: לָמָּה תִרְדְּפֻנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבְּשָׂרִי לֹא
23 תִשְׂבָּעוּ: מִי־יִתֵּן אֲפוֹ וְיֻכְתְּבוּן מִלָּי מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר וְיֹחָקוּ:
24 כה בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעֹפֶרֶת לָעַד בַּצּוּר יֵחָצֵבוּן: וַאֲנִי יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי
26 חַי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם: וְאַחַר עוֹרִי נִקְפוּ־זֹאת וּמִבְּשָׂרִי
27 אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ: אֲשֶׁר אֲנִי אֶחֱזֶה־לִּי וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר כָּלוּ
28 כִלְיָתַי בְּחֵקִי: כִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדְּף־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר
29 נִמְצָא־בִי: גּוּרוּ לָכֶם ו מִפְּנֵי־חָרֶב כִּי־חֵמָה עֲוֹנוֹת חָרֶב
לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדִּין:

כ CAP. XX.

1 א וַיַּעַן צוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר: לָכֵן שְׂעִפַּי יְשִׁיבוּנִי וּבַעֲבוּר
3 חֻשִׁי בִי: מוּסַר כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי יַעֲנֵנִי:
4 ה הֲזֹאת יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׂים אָדָם עַל־אֶרֶץ: כִּי רִנַּת
6 רְשָׁעִים מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־רָגַע: אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם
7 שְׂאֵתוֹ וְרֹאשׁוֹ לָעָב יִגְיָע: כְּגַלְלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד רֹאָיו יֹאמְרוּ
8 9 אָיּוֹ: כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמָּצֵא וְיֻדַּד כְּחִזְיוֹן לָיְלָה: עַיִן
י שָׁזְפָתּוּ וְלֹא תוֹסֵף וְלֹא־עוֹד תְּשׁוּרֶנּוּ מְקֹמוֹ: בָּנָיו יִרְצוּ
11 דַלִּים וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ: עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמוֹ וְעִמּוֹ
12 עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב: אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה תַּחַת
13 לְשׁוֹנוֹ: יַחְמֹל עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ:
14 טו לַחְמוֹ בְמֵעָיו נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ: חַיִל בָּלַע
16 וַיְקִאֶנּוּ מִבִּטְנוֹ יֹרִשֶׁנּוּ אֵל: רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק תַּהַרְגֵּהוּ
17 לְשׁוֹן אֶפְעֶה: אַל־יֶרֶא בְּפַלְגֵּות נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְּבַשׁ וְחֶמְאָה:
18 מְשִׁיב יָגֵעַ וְלֹא יִבְלַע כְּחַיִל תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֹס: כִּי־רָצַץ
19 כ עָזַב דַּלִּים בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ: כִּי ו לֹא־יָדַע שַׁלְוָ בְּבִטְנוֹ

בחמודו

ר"ש v. 29. שדין קרי כ v. 11. שלמד קרי

וואָרען מיין אטהעם פאר מיין ווייב, און מיין לאָסטשען זיך — צו די
18 קינדער פון מיין לייב. זאָגאר יונגוואָרג פעראַכטען מיך, וואָן איך שטעל
19 זיך אויף, רעדען זיי מיר ענטקעגען. אלע מיינע פערטרויטע עקלען זיך
פון מיר, און יענע וואָס איך האָב ליעב געהאַט זיינען געוואָרען מיינע
20 נעגנער. מיינע בייגער האָבען זיך צוגעקלעפט צו מיין הויט און מיין
פלייש, און איך בין קוים ארוים מיט די יאָסלעם פון מיינע צייַנען.
21 האָט מיטלייד, האָט מיטלייד, איהר וועניגסטענס, מיינע פרוינד, ווייל
22 גאָט'ס האַנד האָט מיך בעריהרט. פאר וואָס פערפאָלגט איהר מיך גלייך
23 מיט גאָט און איהר ווערט ניט זאָט פון מיין פלייש ? אך, וואָן מיינע
ווערטער זאָלען קענען אויפגעשריעבען ווערען, אך, וואָן זיי זאָלען אייַנ־
24 געקריצט ווערען אין א בוך ! מיט א פען פון אייזען און בלי וואָלט מען
25 זיי בעארפט אויסהאקען אין שטיין אויף אייביג ! און איך ווייס עס,
אז מיין אויסלייזער לעבט און ער וועט עקזיסטירען אלס דער לעצטער
26 אויף דער ערד. און וואָן זיי וועלען האָבען דיזעז אונטער־הויט מיינע
27 צולעבערט, וועל איך דורך מיין פלייש דערזעהן גאָט. אליין וועל איך
זעהן, מיינע אויגען וועלען קוקען, ניט קיין פרעמדער, מיינע ניערען וווּ־
28 רען צושטערט אין מיין שוים. וואָן איהר וועט זאָגען : ווי אזוי פער־
פאלגען מיר איהם, וואָן דער וואָרצעל פון דער שלעכטער זאַך געפינט זיך
29 אין מיר ? ציטערט פאר'ן שווערד, ווייל צארן איז א זאַך וואָס ברענגט
דאָס שווערד, און וויסען זאָלט איהר, אז עס איז דאָ א גערייכט.

קאַפּיטעל כ

1 און צופר דער נעמתי האָט געענטפערט און נעזאָגט :
2 אָט דערפאר ענטפערען מיינע געדאַנקען ווייל איך האָב אין מיר גע־
3 פיהלען. דעם פאָרוואורף פון מיין שאַנדע הער איך, און א נייסט פון
4 מיין פערשטאַנד ענטפערט מיר. האָסטו דאָס ניט געוואוסט פון אייביג
5 אָן, זינט מען האָט געשטעלט דעם מענשען אויף דער ערד, אז דער
טריאומפף פון די שלעכטע איז א קורצער און די פרייד פון דעם פאלשען
6 דויערט בלויז א מאָמענט ? וואָן זיין גרויסקייט זאָל זאָגאר גרייכען ביז
7 צום הימעל און זיין קאָפּ זאָל אנשפּאָרען אין די וואָלקענס, ווי זיין
מיסט ווערט ער פערלאָרען אויף אייביג, יענע וואָס האָבען איהם א מאָל
8 געזעהן וועלען פרעגען : „וואו איז ער ?" ווי א פערפליענעם טרוים
וועט מען איהם ניט געפינען, ער וועט פערוואָגלט ווערען ווי א נאכט פאַנ־
9 טאזיע. דאָס אויג וואָס האָט איהם איינמאָל געזעהען, וועט שוין מעהר
10 ניט, און עם וועט שוין זאָגאר ניט בליקען אויף זיין אָרט. זיינע קינדער
וועלען איבערבעטען ארעמע לייט און זיינע אייגענע הענד וועלען אומ־
11 קעהרען דאָס אנגעראבעווענט. זיינע ביינער מעגען זיין פול מיט יוגענד,
12 וועלען זיי דאָך מיט איהם ליגען אין דער ערד. וואָן דאָס שלעכטע איז
זים געוואָרען אין זיין מויל, האָט ער עס פערלייקענט אונטער זיין צונג.
13 ער האָט זיך דאַרויף דערבאַרעמט און ניט פערלאָזען, און ער האָט עס
14 געהאלטען אויף זיין גומען. זיין ברויט האָט זיך איבערגעקעהרט אין
15 זיינע געדערים, ביטערניש פון שלאנגען־גיפט איז אין איהם. אויסברע־
כען וועט ער דאָס פערשלונגענע פערמעגען, גאָט וועט עס ארויסטרייבען
16 פון זיין בויך. דעם עסענץ פון לאנגען־גיפט וועט ער זויגען, איהם
17 וועט טוידטען די צונג פון א וואָסער־שלאנג. ער וועט שוין ניט זעהן
18 די פליסענדע שטראָמען, די טייכען פון האָניג און פוטער. ער גיט צו־
ריק אָב די ארעוואניע, און ער פערשלינגט עס ניט, עס איז ווי דאָס
19 אומבייטענדע פערמעגען, און מען פרעהט זיך ניט דערמיט. ווייל ער
האָט צודריקט און פערלאָזען די ארמעם, א הויז האָט ער גערויבט וואָס ער
20 האָט ניט געבויט. ער וויים ניט פון קיין רוה אין זיין בויך, מיט זיין

בַּחֲמוּדוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ אֵין־שָׁרִיד לְאָכְלוֹ עַל־כֵּן לֹא־יִחְיֶל 21
טוּבוֹ׃ בִּמְלֹאוֹת שְׂפָקוֹ יֵצֶר לוֹ כָּל־יַד עָמֵל תְּבֹאֵנוּ׃ 22
יְהִי ׀ לְמַלֵּא בִטְנוֹ יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וְיַמְטֵר עָלֵימוֹ 23
בִּלְחוּמוֹ׃ יִבְרַח מִנֶּשֶׁק בַּרְזֶל תַּחְלְפֵהוּ קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃ 24
שָׁלַף ׀ וַיֵּצֵא מִגְּוָה וְבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יַהֲלֹךְ עָלָיו אֵמִים׃ כָּל־ כה 26
חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפוּנָיו תְּאָכְלֵהוּ אֵשׁ לֹא־נֻפָּח יֵרַע שָׂרִיד
בְּאָהֳלוֹ׃ יְגַלּוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ׃ 27
יְגַל יְבוּל 28
בֵּיתוֹ נִגְרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃ זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע ׀ מֵאֱלֹהִים 29
וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃

כא

CAP. XXI. כא

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־זֹאת א 2
תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃ שָׂאוּנִי וַאֲנִכִי אֲדַבֵּרָה וְאַחַר דַּבֵּרִי תַלְעִיג׃ 3
הֲאֱנוֹשִׁי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃ פְּנוּ־אֵלַי 4 ה
וְהָשֵׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ וְאִם־זָכַרְתִּי וְנִבְהַלְתִּי וְאָחַז 6
בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ מַדּוּעַ רְשָׁעִים יְחְיוּ עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃ 7
זַרְעָם ׀ נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם׃ בָּתֵּיהֶם 8
שָׁלוֹם מִפַּחַד וְלֹא־שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃ שׁוֹרוֹ עָבַר וְלֹא י
יָגְעֵל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃ יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֹוְלֵיהֶם 11
וְיַלְדֵיהֶם יִרְקֹדוּן׃ יִשְׂאוּ בְתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃ 12
יְכַלּוּ בַטּוֹב יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע שְׁאוֹל יֵחָתּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר 13
14
מִמֶּנּוּ וְתַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ מַה־שַּׁדַּי כִּי־נַעַבְדֶנּוּ טו
וּמַה־נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃ הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים 16
רָחֲקָה מֻנִּי׃ כַּמָּה ׀ נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ אֵידָם 17
חֲבָלִים יְחַלֵּק בְּאַפּוֹ׃ יִהְיוּ כְתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ וְכְמֹץ גְּנָבַתּוּ 18
סוּפָה׃ אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן לִבְנֵי אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃ יִרְאוּ 19 כ
עֵינָו כִּידָו וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ 21
אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃ הֲלְאֵל יְלַמֵּד־דֵּעָת וְהוּא 22

רמים

כ׳ v. 22. יחד ף v. 26. מלעיל כא v. 5. פתח באתנח בס״א ודי בקף וחשי ד׳ נעשה
א ודי בחיק v. 13. יכלו קרי v. 17. קמץ מלא אסיק v. 20. שתה רפי

21 קאַסטבארסטעס זאָל ער זיך ניט ראַטעווען. פון זיין פרעסען וועט נאָר
22 ניט בלייבן, דערפאַר זאָל ער ניט בעגליקען אין זיין פערמעגען. וען ער
וועט זיך שוין גוט אָנפילן, זאָל איהם וועלען ענג, די האַנד פון יעדען
23 אונגליקליכען זאָל איהם פּאַקען. אום אָנצופילען זיין בויך זאָל גאָט אויף
24 איהם אָנשיקען זיין צאָרן און אויף איהם רעגענען מיט זיין שפּייז. וועז
ער וועט אַנטלויפען פון די אייזערנע וואַפען, זאָל איהם דורכבויעלען
25 דער קופּערנער בויגען. ער האָט אַרויסגעצויגען און אַרוים פון קערפער,
און א בליצענדע שוועלט פון זיין גאַל, עס געהט אויף איהם אָן א שרעק.
26 אַלערליי פינסטערנים לייגט פערבאַרגען אין זיינע בעהאַלטענישען, אויפ־
פרעסען זאָל איהם א פייער וואָס קיינער האָט ניט צובלאָזען, צושטערען
27 זאָל עס וואָס עס איז נאָך איבערגעבליבען אין זיין געצעלט. די הימלען
זאָלען אויפדעקען זיינע זינד, די ערד זאָל זיך אוועקשטעלען קעגען איהם.
28 פערוואָגעלט זאָל וועלען די פרוכט פון זיין הויז, צורונען זאָל עס וועלען
29 אין טאָג פון צאָרן. אט דאָס איז די טהיל וואָס גאָט גיט א פערדאַר־
בענעם מענשען, און דאָס איז די צוגעזאָגטע ירושה פון גאָט.

קאַפּיטעל כא

1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
2 הערט נאָר אוים מיינע רייד און דאָס זאָל זיין אייער טרייסט.
3 ערלויבט מיר און לאָמיך רעדען, דערנאָך וועט איהר אבשפּאָטען פון
4 מיינע רייד. האָב איך עפּעס א קלאָגע צו מענשען ? און וען אזוי, פאר־
5 וואָס זאָל איך ניט פערלירען מיין געדולד ? וועגדעט זיך צו מיר און
6 שטוינט, דאָן לעגט צו דעם האַנד צום מויל. און דערמאָהנעדיג זיך
7 ווער איך דערשראָקען און א שוידער כאָפט אָרום מיין לייב. פאַרוואָס
זאָלען עס די פערברעכער לעבען ? פאַרוואָס וועלען זיי אלט און וועלען
8 רייך ? זייערע קינדער שטעהען פאר זיי, און זייערע אבשטאַמונגען גע־
9 פינען זיך פאר זייערע אויגען. זייערע הייזער זיינען פערזיכערט פון
10 שרעק, און גאָט'ס רוטה איז ניט אויף זיי. זיין אָקס בעפרוכטעט און
11 פעהלט ניט, זיין קוה קעלבט זיך און איז ניט מפּיל. ווי די שעפּלאָך
12 שיקען זיי אַרוים זייער יונגווארג, און זייערע קינדער טאַנצען. זיי וע־
רען נעטראָגען מיט פויק און פיעדעל, און זיי פרעהען זיך פון האַרפען־
13 קלאַנג. זיי פערברענגען אין גוטס זייערע טעג, און מיט איין מאָמענט
14 פערשווינדען זיי אין גרוב. און זיי זאָגען צו גאָט : „לאָז אונז צורוה,
15 און מיר ווילען נאָר ניט קענען דיינע וועגען". און וואָס וועט אונז העל־
16 פען, וועז מיר וועלען זיך מיט איהם בעגעגענען ? איך וויים, אז ניט
אין זייערע הענד איז זייער גליק, און דער ראטה פון פערברעכער איז
וויים פון מיר.
17 ווי פיעלע לייכטער ווערען אויסגעלאָשען און עס קומט אויף זיי א בראָך ?
וואהסאָגען וועלט זיי צוגעטהיילט אין זיין צאָרן.
18 ווי שטרוי זיינען זיי פאר'ן ווינד, און ווי פאַלאַוועז פערטראָגט זיי דער
שטורעם.
19 אָבער פאר זיינע קינדער בעהאלט גאָט זיינע ליידען, ער בעצאָהלט זיי
און זיי זאָלען וויסען.
20 זיינע אויגען זעהען זיין בראָך און פון דעם אלמעכטיגענ'ס צאָרן טרינקט
ער.
21 דען וואָס קומט איהם אַרוים פון זיין הויז וואָס בלייבט נאָך איהם זיען
די צאָהל פון זיינע מאָנאטען איז בעשטימט ?
22 קען מען עפּעס לעהרנען גאָט וויסענשאפט וועז ער אורטהיילט איבער די
העכסטע :אבען ?

23 רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ וְזֶה יָמוּת בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו׃
24 כה עֲטִינָיו מֻלְאוּ חָלָב וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ
26 מָרָה וְלֹא אָכַל בְּטוּבָה׃ יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה
27 תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וּמְזִמּוֹת עָלַי
28 תַּחְמֹסוּ׃ כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאֵיזֶה אֹהֶל ו מִשְׁכְּנוֹת
29 רְשָׁעִים׃ הֲלֹא שְׁאַלְתֶּם עוֹבְרֵי דָּרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃
ל 31 כִּי לְיוֹם אֵיד יֵחָשֵׂךְ רָע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃ מִי־יַגִּיד עַל־
32 פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְהוּא לִקִּבְרוֹת יוּבָל
33 וְעַל־גָּדִישׁ יִשְׁקוֹד׃ מָתְקוּ־לוֹ רִגְבֵי־נָחַל וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם
34 יִמְשׁוֹךְ וְלִפָּנָיו אֵין מִסְפָּר׃ וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי הֶבֶל וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם
נִשְׁאַר־מָעַל׃

כב CAP. XXII.

2 א וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֲלְאֵל יִסְכָּן־גֶּבֶר כִּי־יִסְכֹּן
3 עָלָיו מַשְׂכִּיל׃ הַחֵפֶץ לַשַּׁדַּי כִּי תִצְדָּק וְאִם־בָּצַע כִּי־
4 תַתֵּם דְּרָכֶיךָ׃ הֲמִיִּרְאָתְךָ יְכִיחֶךָּ יָבוֹא עִמְּךָ בַּמִּשְׁפָּט׃
ה 6 הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה וְאֵין־קֵץ לַעֲוֹנֹתֶיךָ׃ כִּי־תַחְבֹּל אַחֶיךָ
7 חִנָּם וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃ לֹא־מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה וּמֵרָעֵב
8 תִּמְנַע־לֶחֶם׃ וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וְנָשׂוּא פָנִים יֵשֵׁב בָּהּ׃
9 אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וְזְרֹעוֹת יְתוֹמִים יְדֻכָּא׃ עַל־כֵּן
11 סְבִיבוֹתֶיךָ פַּחִים וַיְבַהֶלְךָ פַּחַד פִּתְאֹם׃ אוֹ־חֹשֶׁךְ לְאִ־
12 תִרְאֶה וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הֲלֹא־אֱלוֹהַּ גֹּבַהּ שָׁמָיִם
13 וּרְאֵה רֹאשׁ כּוֹכָבִים כִּי־רָמּוּ׃ וְאָמַרְתָּ מַה־יָּדַע אֵל הֲבַעַד
14 עֲרָפֶל יִשְׁפּוֹט׃ עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא יִרְאֶה וְחוּג שָׁמַיִם
טו יִתְהַלָּךְ׃ הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמֹר אֲשֶׁר דָּרְכוּ מְתֵי־אָוֶן׃
16 17 אֲשֶׁר־קָמְטוּ וְלֹא־עֵת נָהָר יוּצַק יְסוֹדָם׃ הָאֹמְרִים לָאֵל
18 סוּר מִמֶּנּוּ וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ׃ וְהוּא מִלֵּא בָתֵּיהֶם
19 טוֹב וַעֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֻנִּי׃ יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ

ונקי

כ״ב v. 6. דגש אחר שורק. v. 12. בנ״א הכי דגרשה. v. 15. חצי הספר בפסקים

23 איינער שטאַרבט אין זיין גאַנצער אונשולד, רוהיג און שטיל.
24 זיינע טעפּ זיינען פול מיט מילך און זאַפטיג איז דער מאַרך פון זיינע
25 ביינער. איינער שטאַרבט מיט אַ פערביטערטען געמיטה, און ער האָט
26 קיינמאָל קיין גוטס ניט געהאַט. ביידע צוזאַמען ליגען זיי אין דער
27 ערד, און ווערים בעדעקען זיי. איך קען אייערע געדאַנקען און איך
28 פערשטעה אייערע אבזיכטען מיך צו בעראַבעווען. איהר פרעגט: „ווּאו
נעפינט זיך ערגיץ דעם אדעלינס הויז? ווּאו איז ערגיץ דאָס געצעלט
29 ווּאו פערבראַכער ווּאָהנען?" איהר האָט דאָך שוין געפרעגט ביי די
30 דורכרייזענדע, זייערע בעווייזע קענט איהר ניט אָבלייקענען. אַז דער
פערדאַרבענער ווערט געהאַלטען פאַר'ן טאָג פון בראָך, צום אונגליקס־טאָג
31 ווערט ער נעפיהרט. ווער קומט איהם זאָגען אין געזיכט אַריין און ווער
32 ווּעט איהם בעצאָהלען ווּאָס ער האָט געטאָן? און אין גרוב אַריין
33 פיהרט מען איהם, און ער רוהט אין אַ הויפען. עס זיינען איהם זים די
שטיינדעלאַך פון טהאָל אין נאָך איהם געהען אַלע מענשען, און פאַר
34 איהם זיינען שוין געייען אָהן אַ צאָהל. און ווי קענט איהר מיר טרייס־
טען מיט נאַרישע זאַכען, ווען אייערע ענטפערס האָבען קיין ווערטה?

קאַפּיטעל כב

1 און אליפז דער תמני האָט געענטפערט און געזאָגט:
2 גיט זיך דער מענש אָב פון גאָט'ס וועגען? דער קלוגער גיט זיך אָב מיט
3 זיך אַליין. קומט עפּעס גאָט אַרויס דערפון ווען דו ביזט געראַכט, אָדער
4 פערדיענט ער עפּעס דערביי ווען דו געהסט אין גלייכען ווּעג? איז עס
וויל ער האָט מורא פאַר דיר ווען ער שטראָפט דיך? דערפאַר שטעלט ער
5 דיך פאַר'ן גריכט? דיינע שלעכטקייטען זיינען גענוג גרויס און עס
6 איז קיין ענד צו דיינע זינד. אומזיסט האָסטו גענומען אַ משכון פון
7 דיין ברודער און אָבגעצויגען די קלייַדער פון די נאַקעטע. דעם מיעדען
האָסטו ניט אָנגעטרונקען מיט וואַסער און פון דעם הונגעריגען האָסטו
8 צוריקגעהאַלטען ברויט. און בלויז פאַר'ן שטאַרקען איז די ערד און
פאַר'ן אנגעזעהענעם איז דאָ אַן אָרט צו זיטצען אויף איהם.
9 אַלמנות האָסטו אַוועקגעשיקט מיט לעדיגען און די אָרעמס פון די יתומים
האָסטו צושטערט.
10 אָט דערפאַר ביזטו אַרומגערינגעלט מיט נעטצען און אַ פלוצלונגע שרעק
דערציטערט דיך.
11 אָדער עס קומט אויף דיר אַ פינסטערנים וואָס דו קענסט ניט זעהן, און
אַ פאַרפליצונג וואַסער פערדעקט דיך.
12 גאָט געפינט זיך דאָך אין דער הויכקייט פון הימעל, און זעה דעם שפּיטץ
ווי הויך די שטערען זיינען.
13 און דו זאָגסט: וואָס וויים גאָט? קען ער דען אורטהיילען פון הינטער
די וואָלקען'ס?
14 נעבלען פערבאַרגען איהם און ער זעהט ניט, און ער שפּאַציערט איבער'ן
הימעל־געוועלב.
15 האָסטו בעמערקט דעם וועג אויף וועלכען פערברעכער זיינען געגאַנגען?
16 יענע וואָס זיינען איינגעשרומפּען געוואָרען פאַר דער צייט, און וועלכע
אַ טייך האָט פערפליצט זייער פונדאַמענט?
17 וועלכע האָבען געזאָגט צו גאָט: „לאָז אונז צורוה!" וואָס קען זיי גאָט
טהאָן?
18 און פונדעסטוווענען האָט ער אָנגעפילט זייערע הייזער מיט גוטס, און דער
געדאַנק פון די פערברעכער איז וויים פון מיר!
19 זאָלען די גערעכטע זעהן און זיך פרעהען און דער רייניער זאָל שפּאָטען
פון זיי.

וְנָקִי יִלְעַג־לָמוֹ: אִם־לֹא נִכְחַד קִימָנוּ וְיִתְרָם אָכְלָה אֵשׁ: כ
הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ וְשָׁלֵם בָּהֶם תְּבוּאָתְךָ טוֹבָה: קַח־נָא מִפִּיו תּוֹרָה וְשִׂים אִמָרָיו בִּלְבָבֶךָ: אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה תַּרְחִיק עַוְלָה מֵאָהֳלֶיךָ: וְשִׁית־עַל־עָפָר בֶּצֶר וּבְצוּר נְחָלִים אוֹפִיר: וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ: כִּי־אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ: תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ תְּשַׁלֵּם: וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נֶגַהּ אוֹר: כִּי־הֶשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוֶה וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשִׁיעַ: יְמַלֵּט אִי־נָקִי וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּיךָ: ל

כג Cap. XXIII.

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר: גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂיחִי יָדִי כִּבְּדָה עַל־ א 2
אַנְחָתִי: מִי־יִתֵּן יֻדַּעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ: 3
אֶעֱרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלֵּא תּוֹכָחוֹת: אֵדְעָה מִלִּים 4 ה
יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי: הַבְרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא 6
אַךְ־הוּא יָשֶׂם בִּי: שָׁם יָשָׁר נוֹכַח עִמּוֹ וַאֲפַלְטָה לָנֶצַח 7
מִשְׁפָּטִי: הֵן קֶדֶם אֵהָלֵךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לוֹ: 8
שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אֶחֱזֶה יַעְטֹף יָמִין וְלֹא אֶרְאֶה: כִּי־יָדַע 9
דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא: בְּאָשְׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ 11
שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָט: מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא אָמִישׁ מֵחֻקִּן צָפַנְתִּי 12
אִמְרֵי־פִיו: וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ: 13
כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ: עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל 14 טו
אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ: וֵאל הֵרַךְ לִבִּי וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי: 16
כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי כִּסָּה־אֹפֶל: 17

כד Cap. XXIV.

מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו לֹא־חָזוּ יָמָיו: גְּבוּלֹת א 2
יַשִּׂיגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ: חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהֲגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר 3
אַלְמָנָה: יַטּוּ אֶבְיוֹנִים מִדֶּרֶךְ יַחַד חָבְאוּ עֲנִוֵּי־אָרֶץ: הֵן 4 ה

כג 9. v כלעיל כד 1. v וידוי קר 4. v ענוי קר

20 איז ניט פערטיליגט געוואָרען יענער וואָס איז אויפגעשטאַנען קעגען
אונז ? האָט דער פייער ניט צושטערט אלעס וואָס זיי איז איבערגע־
21 בליבען ? בעקען דיך מיט גאָט און שליעס פריעדען מיט איהם, דאָס
22 וועט אויף דיר ברענגען גוטס. נעהם די לעהרע פון זיין מויל און לעג
23 אריין זיינע ווערטער אין דיין הארץ. ווען דו וועסט אומקאָהרען צום
אלמעכטיגען וועט זיין וואויל צו דיר ; דערווייטער אונגערעכטיגקייט פון
24 דיינע געצעלטען. און אין שטויב זאָלסטו וואַרפען דיינע טהייערע מע־
25 טאַלען און אין די טיף־פעלזען — דיין גאָלד פון אופיר. און דער אל־
מעכטיגער וועט דאן זיין דיין טהייערעם מעטאַל און גלענצענדעם זילבער
26 וועסטו האָבען. דאמאָלס וועסטו האָבען פערמעגען פון אלמעכטיגען און
27 צו גאָט וועסטו אויפהויבען דיין געזיכט. וועסט בעטען צו איהם און ער
28 וועט דיך אויסהערען, בלויז באַצאָהל דיינע פערשפרעכונגען. אויב דו
בעשליעסט אויף א זאַך, ערפיל עס, און דאן וועט שיינען א ליכט אויף
29 דיינע וועגען. וויל די וואָס זיינען ערניעדריגט געוואָרען, וועלען זיך
אויפהויבען, און יענע מיט אָרונטערגעלאָזענע אויגען וועט ער העלפען.
30 זאָגאר דעם אומריינעם וועט ער ראטעווען, גראטעווועט וועט ער ווערען
דורך דיינע ריינע הענד.

קאַפּיטעל כג

1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
2 אויך היינט איז ביטער מיין קלאָג, מיין בראָך איז שווערער פון מיינע
3 זיפצען. אך, ווען איך זאָל וויסען וואו איהם צו געפינען, איהם דער־
4 גרייכען ויין וואָהנונג ! איך וואלט דאן פאר איהם געמאַכט א פראָצעס
5 און מיין מויל וואלט פול געוואָרען מיט טענות. איך וואָלט וועלען וי־
סען די ווערטער וואָס ער וועט מיר ענטפערען, און איך וואָלט וועלען
6 פערשטעהן וואָס ער וועט מיר זאָגען. וועט ער מיט מיר שטרייטען מיט
זיין גרויסע קראפט ? ניין ! אָבער ער וועט מיר שענקען אויפמערקזאמ־
7 קייט. דאָרט קען דער עהרליכער מיט איהם האָבען א דיספוט, און איך
8 וואָלט אויף אייביג פריי געוואָרען פון מיין פראָצעס. ווען איך גיה פאָר־
9 אויס איז ער ניטא, ריקווערטס און איך בעגרייף איהם ניט. וואָס ער
טהוט אויף לינקס מערק איך ניט, וואָס ער פערהילט זעה איך ניט.
10 אָבער ער ווייס מיינע וועגען, ער האָט מיך פרובירט און איך בין ארויס
11 ריין ווי גאָלד. אין זיינע טריט האָלט זיך מיין פוס, זיין וועג האָב איך
12 געהיט און זיך ניט אָבגעווענדט. איך בין ניט אוועק פון די געבאָטע
וואָס זיינען ארויס פון זיינע ליפען, מעהר פון מיין עקזיסטענץ האָב איך
13 בעהאלטען די רייד פון זיין מויל. און ער האָלט זיך ביי איינעם און קיי־
נער קען איהם ניט אומווענדען, און וואָס זיין וויללען פערלאַנגט דאָס טהוט
14 ער. ער וועט גאווייס געפינען מיין בעשטימונג, און ער האָט פיעלע
15 אזעלכע זאכען. דערפאר ציטער איך פאר איהם, איך קלעהר נאָך און
16 איך שרעק זיך פאר איהם. און גאָט האָט וויך געמאכט מיין הארץ,
17 און דער אלמעכטיגער האָט מיך אויפגעשוידערט. און איך בין ניט צו־
טומעלט געוואָרען פאר דער פינסטערניס, און פון מיין געזיכט איז די
פינסטערניס געווען אָבגעדעקט.

קאַפּיטעל כד

1 פאַרוואָס זיינען פאר'ן אלמעכטיגען ניט פערבאָרגען די צייטען און
2 יענע וואָס קענען איהם האָבען ניט געמערקט זיינע טעג ! די פערדאָר־
3 בענע רוקען איבער גרענעצען, רויבען א הערדע און פאַשען זי. דעם עזעל
פון די יתומים פיהרען זיי אוועק, זיי נעהמען פאר א משכון דעם אָקס פון
4 דער אלמנה. די ארעמע ליוט פערטרייבען זיי פון וועג, צוזאמען בעהאל־
5 טען זיי די ארעמע פון דער ערד. ווי די ווילדע אין דער וויסטע געהען

פְּרָאִים ו בַּמִּדְבָּר יֵצְאוּ בְּפָעֳלָם מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף עֲרָבָה לוֹ
6 לֶחֶם לַנְּעָרִים: בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ יִקְצֹרוּ וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ:
7 עָרוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָה: מְזֶרֶם הָרִים
8 יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר: יְגֻזְלוּ מִשַּׁד יָתוֹם וְעַל־
9 עָנִי יַחְבֹּלוּ: עָרוֹם הָלְכוּ בְלִי לְבוּשׁ וְרָעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר:
11 12 בֵּין שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ יִקְבִים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ: מֵעִיר מְתִים ו
13 יְנָאָקוּ וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ וֵאלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָה: הֵמָּה ו
הָיוּ בְּמֹרְדֵי־אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכֶיו וְלֹא יָשָׁבוּ בְנְתִיבֹתָיו:
14 לָאוֹר ו יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטֹל־עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַלַּיְלָה יְהִי כַגַּנָּב:
טו וְעֵין נֹאֵף ו שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן וְסֵתֶר פָּנִים
16 יָשִׂים: חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חָתְמוּ־לָמוֹ לֹא־יָדְעוּ
17 אוֹר: כִּי יַחְדָּו ו בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי יַכִּיר בַּלְהוֹת צַלְמָוֶת:
18 קַל־הוּא ו עַל־פְּנֵי־מַיִם תִּקָּלֵל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ לֹא־יִפְנֶה
19 דֶּרֶךְ כְּרָמִים: צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג שְׁאוֹל חָטָאוּ:
כ יְשִׁכָּחֵהוּ רָחֶם ו מְתָקוֹ רִמָּה עוֹד לֹא־יִזָּכֵר וַתִּשָּׁבֵר כָּעֵץ
21 22 עַוְלָה: רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא יֵיטִיב: וּמָשַׁךְ
23 אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין: יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח
24 וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם: רָמּוּ מְעַט ו וְאֵינֶנּוּ וְהָמְכוּ
כה כַּכֹּל יִקָּפְצוּן וּכְרֹאשׁ שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ: וְאִם־לֹא אֵפוֹ מִי
יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי:

בה CAP. XXV. כה

2 א וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר: הַמְשָׁל וָפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם
3 בִּמְרוֹמָיו: הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרֵהוּ:
4 ה וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה: הֵן עַד־
6 יָרֵחַ וְלֹא יָאִהִיל וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו: אַף כִּי־אֱנוֹשׁ
רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה:

וין

כד 6. v. יקצרו קרי 24. v. נא חסר

זיי ארויס מיט זייער ארבייט, נאנץ פריה שטעהען זיי אויף צו זייער רויב,
6 אין אבענד עסען זיי מיט זייערע יונגען. אין פעלד שניידען זיי די
תבואה פון דער ארעמען און דעם וויינגארטען פון פערבראכען העלפען זיי
7 אנקלייבען. זיי נעכטיגען נאקעט, אהן א קלייד, און אהן א דעקע אין
8 דער קעלט. פון דעם בארג־שטראם ווערען זיי דורכגעוויקט און אהן
9 שוטץ טוליען זיי זיך צום פעלזען. פון דער ברוסט רויבען זיי אוועק דעם
10 יתום, ביים ארעמען נעהמען זיי משכנות. נאקעט גענהען זיי אהן א קלייד,
11 הונגעריג שלעפען זיי די גארבען. צווישען זייערע וועגד קוועטשען זיי
12 אויס דעם בויאויל, זיי טרעטען דעם וויין און זיינען דארשטיג. פון דער
בעפעלקערטער שטאדט קרעכצען זיי, די זעעלען פון די דערשלאגענע
13 שרייען, און גאט האלט עס ניט פאר קיין פערברעכען. זיי האבען רע־
וואלטירט קעגען ליכט, זיי האבען ניט אנערקענט זיינע ווענען און ניט
14 געוועסען אין זיינע שטעגען. ביים ליכט שטעהט ער אויף ווי א מערדער
און ברענגט אום דעם ארעמען און עלענדען, און ביי נאכט איז ער ווי א
15 ננב. א ן דאם אויג פון דעם נואף פאסט אויף ווען עס ווערט שפעט און
ער זאגט: „קיין אויג וועט מיך יעצט זעהן". דערנאך טהוט ער זיך אן א
16 מאסקע אויפ'ן געזיכט. אין דער פינסטער בערויבען זיי אונטער הייזער
וואס זיי האבען ביי טאג בעצייכענט, זיי ווייסן ניט וויסען פון קיין ליכט.
17 ווייל זאגאר דער פריהמארגען איז פאר זיי דער שאטען פון טוידט; פאר
זיי זיינען בעקאנט די שרעקען פון דעם שאטען פון טוידט.
18 גרינג זיינען זיי אויף וואסער, פערפלוכט איז זייער טהייל לאנד, זיי
וועגדען זיך ניט דורך וויינגערטנער.
19 פונקט ווי טריקענים און היטץ רויבען אוועק די וואסערען פון שנעע,
אזוי רויבט די גרוב יענע וואס האבען געזינדיגט.
20 פערגעסען וועט אן איהם די געבערמוטער, די ווערים וואס האבען אין
איהם געפיהלט א זיסען געשמאק, וועלען איהם ניט געדענקען, און ווי
א שטיק האלץ וועט צובראכען ווערען די אונגערעכטיגקייט.
21 ער פערפאלגט די קינדערלאזע וויבל זי האט ניט געבארען, דער אלמנה
טהוט ער אויך ניט קיין גוטס.
22 די מעכטיגע ציהט גאט ארונטער מיט זיין קראפט, און ווען ער שטעלט
זיך אויף איז קיינער ניט זיכער מיט זיין לעבען.
23 גאט גיט איהם זיכערהייט ער זאל זיך אנשפארען, אבער זיינע אויגען
האלטען ער אויף זיינע ווענען.
24 זיי ווערען דערהויבען אויף א ווייל און דערנאך זיינען זיי מעהר ניטא,
און זיי ווערען צושמעטערט און ווי אלע אנדערע נעהמט מען צוואמען;
25 ווי דער שפיטץ פון א זאנג ווערען זיי אבגעשניטען. און ווער קען עס
מיר אבלייקענען אז עס איז ניט אזוי און צו גאר ניט מאכען מיינע רייד?

קאפיטעל כה

1 און בלדד דער שוחי האט געענטפערט און געזאגט:
2 הערשאפט און שרעקען זיינען מיט איהם, ער מאכט פריעדען אין זיינע
הויכקייטען.
3 איז דא א צאהל צו זיינע רעגימענטען? און אויף ווען גהט ניט אויף
זיין ליכט?
4 ווי קען א מענש זיין גערעכט קעגען גאט? און מיט וואס קען זוכה זיין
יענער, וועלכער איז געבוירען פון א פרוי?
5 אז ער וויל, פערדעקט ער די לבנה און זי שיינט ניט, און זאגאר די
שטערען זיינען ניט ריין אין זיינע אויגען.
6 וואס איז שוין דער מענש? א וואורם! און דער זוהן פון מענשען איז
א מילב!

כו CAP. XXVI.

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר: מָה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־
3 עֹז: מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתֻשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ: אֶת־
4 מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי יָצְאָה מִמֶּךָּ: הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ ה
6 מִתַּחַת מַיִם וְשׁכְנֵיהֶם: עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוּת
7 לָאֲבַדּוֹן: נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִימָה:
8 9 צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם: מְאַחֵז פְּנֵי־כִסֵּה
י פָּרְשׂ עָלָיו עֲנָנוֹ: חָק חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית אוֹר
11 12 עִם־חֹשֶׁךְ: עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ: בְּכֹחוֹ
13 רָגַע הַיָּם וּבִתוּבָנָתוֹ מָחַץ רָהַב: בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה
14 חִלְלָה יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ: הֵן־אֵלֶּה ו קְצוֹת דַּרְכּוֹ וּמַה־שֵּׁמֶץ
דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרֹתוֹ מִי יִתְבּוֹנָן:

כז CAP. XXVII.

א 2 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר: חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי
3 וְשַׁדַּי הֵמַר נַפְשִׁי: כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי וְרוּחַ אֱלוֹהַ
4 בְּאַפִּי: אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וְלָשׁוֹנִי אִם־יֶהְגֶּה רְמִיָּה:
ה חָלִילָה לִי אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶם עַד־אֶגְוַע לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי
6 מִמֶּנִּי: בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּה לֹא־יֶחֱרַף לִבָּבִי
7 8 מִיָּמָי: יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמַי כְּעַוָּל: כִּי מַה־תִּקְוַת
9 חָנֵף כִּי יִבְצַע כִּי יְשַׁל אֱלוֹהַ נַפְשׁוֹ: הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע וּ אֵל
י כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה: אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַ
11 בְּכָל־עֵת: אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד:
12 13 הֵן אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ: זֶה ו חֵלֶק־
14 אָדָם רָשָׁע ו וְעִם־אֵל וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ: אִם־
יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם: שָׂרִידָיו טז
בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה: אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר
16 כֶּסֶף וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ: יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי
17

יחלק

כו 9. ה נסקם א 12. ו ותסמת קי 14. ו חסי קי 944. נסחה קי
72*

קאַפּיטעל כו

1 און אויב האָט נעענטפערט און האָט געזאָגט :
2 מיט וואָס האָסטו יענעם געהאָלפֿען וואָס האָט קיין קראַפט ניט, מיט
וואָס האָסטו יענעם געשיטצט, וועלכער האָט ניט קיין שטאַרקייט ?
3 וואָס האָסטו געראַטהען יענעם וואָס פערשטעהט ניט ? און פֿאַר ווי־
4 פיעלע האָסטו בעקאַנט געמאַכט דיין וויסענשאַפֿט ? וועמען האָסטו
דערצעהלט וועלכטער און וועמעס נייסט איז פון דיר אַרויסגעקומען ?
5 די פערשטאַרבענע ערוואַכען, פון אונטערן וואַסער שטעהען זיי אויף צו־
6 זאַמען מיט די אַרעמע וואָס האָבען גערוהט. נאַקעט איז די אונטער־
7 וועלט פֿאַר איהם, און דער אַבגרונד האָט קיין דעק. אויסגעשפּרייט איז
8 דער צפון איבער גאָרניט, די ערד הענגט אויף גאָרניט. ער נעהמט צוזאַ־
מען וואַסערען אין זייניע וואָלקענס, און קיין וואָלקען פּלאַצט אונטער זיי.
9 ער פערדעקט דאָס אויסזעהען פון זיין שטוהל, ער שפּרייט דאַרויף אויס
זיין וואָלקען.
10 א צירקעל ציהט ער איבער דעם וואַסער ביז צום ענדע ליכט מיט פינ־
11 סטערניש. די זייל֯ען פון הימעל צוטרייסל֯ען זיך, זיי ווערען ערשטוינט
12 פון זיין געשריי. מיט זיין קראַפט בערוהיגט ער דעם ים, און מיט זיין
13 פערשטאַנד פערוואונדעט ער זיין שטאָלץ. מיט זיין הויך ליכטער ער
אויס דעם הימל, זיין האַנד האָט נעשאַפען די רינגל־שלאַנג.
14 אָט דאָס איז בלויז א קליינער טהייל פון זייניע וועגען, און ווי אונבע־
דייטענד איז דאָס וואָרט וואָס מיר הערען פון איהם, און דעם דונער פון
זיין מאַכט ווער קען פערשטעהען ?

קאַפּיטעל כז

1 און איוב האָט פֿאַרטגעזעצט זיינע משלים און אזוי געזאָגט :
2 אזוי ווי גאָט לעבט, אזוי האָט ער אַוועקגענומען מיין רעכט ; דער אל־
3 מעכטיגער האָט פערביטערט מיין נעמיטה. וויל֯ די נאָנצע צייט וואָס
מיין זעעל֯ע איז נאָך אין מיר און גאָט׳ס אָטהעם איז אין מיינע נאָזל֯ערן.
4 וועל֯ען מיינע ליפּען אל֯ע ניט רעדען קיין אונרעכט און מיין צונג וועט
5 ניט אַרויסרעדען קיין פאַלשקייט. בעהיט זאָל איך וועדען אייך צו
געבען רעכט, ביז איך וועל֯ אויסגעהן וועל֯ איך ניט אַוועקל֯עגען מיין עהר־
6 ליכקייט. אין מיין נערעכטיגקייט האַלט איך אין איך וועל֯ מיך ניט אָב־
לאָזען ; זייט איך לעב האָט נאָך מיין הארץ מיר ניט נעמאַכט קיין
7 פאַרוואורף. א פערברעכער איז יענער וואָס איז מיין פיינד און מיין
8 נעגנער איז א לומפּ. וואָס פאַר א האָפענונג האָט דער חונף זאָגאָר וועז
9 ער נעווינט, וועז גאָט פערל֯אָזט זיין זעל֯ע ? הערט דען גאָט זיין נע־
10 שרייַ וועז עס קומט אויף איהם אַן אונגל֯יק ? דער וואָס האָט פערגע־
ניענען נעהאָט פון אל֯מעכטיגען, קען רופען צו גאָט צו יעדער צייט.
11 איך וועל֯ אייך וויייזען וואָס עס ליעגט אין גאָט׳ס האַנד, וואָס עס איז
12 מיט׳ן אל֯מעכטיגען וועל֯ איך אייך ניט פערל֯יקענען. איהר האָט דאָך
אל֯ע נעזעהן און וואָס׳זשע פל֯וידערט איהר נאַרישקייטען ?
13 אָט אזא טהייל֯ קריעגט דער של֯עכטער מענש פון גאָט, אָט דאָס איז דער
ערבטהייל֯ וואָס באַנדיטען בעקומען פון אל֯מעכטיגען.
14 אויב ער האָט פיעל֯ קינדער איז דאָס בלויז פאַר׳ן שווערד, זיינע אבשטאַמ־
15 לינגע וועל֯ען ניט זיין זאָט מיט ברויט. יענע וואָס וועל֯ען איבערבלי־
בען וועל֯ען בענראָבען וועדען און זיינע אל֯מנות וועל֯ען זיי ניט בעווייניגן.
16 וועז ער זאָל֯ צוזאַמען נעהמען דאָס זיל֯בער ווי שטויב און קלייַדער זאָל֯
ער זיך בעזאָרגען ווי לעהם,
17 וועט ער בלויז בעזאָרגען און דער גערעכטער וועט זיי אָנטהאָן, און מיט
דעם זיל֯בער וועל֯ען די אונשול֯דיגע זיך צוטהיי֯לען.

18 יַחֲלֹק׃ בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ וְכִסֻּכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃ עָשִׁיר יִשְׁכַּב
19 כ וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃ תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם בַּלָּהוֹת
21 לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלֵךְ וַיִּשְׂעָרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃
22 וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ בָּרוֹחַ יִבְרָח׃ יִשְׂפֹּק עָלָיו מ
23 כַּפָּיו וִישָׁרֵק עָלָיו מִמְּקֹמוֹ׃

CAP. XXVIII. כח כח

2 א כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃ בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח
3 וְאֶבֶן יָצוּק נְחוּשָׁה׃ קֵץ ו שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא
4 חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃ פָּרַץ נַחַל ו מֵעִם־גָּר הַנִּשְׁכָּחִים
ה מִנִּי־רֶגֶל הֵמָּה נָעוּ׃ אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא־לֶחֶם וְתַחְתֶּיהָ
6 נֶהְפְּכָה כְּמוֹ־אֵשׁ׃ מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ וַעֲפָרֹת זָהָב לוֹ׃
7 נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עַיִט וְלֹא שָׁקָפַתּוּ עֵין אַיָּה׃ לֹא־הִדְרִיכוּהוּ
8 בְּנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָדָה עָלָיו שָׁחַל׃ בַּחַלָמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ
י מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃ בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בְּקֵעַ וְכָל־יְקָר רָאֲתָה
11 עֵינוֹ׃ מִבְכִּי נְהָרוֹת חִבֵּשׁ וְתַעֲלֻמָה יֹצִא אוֹר׃
12 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי־זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ
13 14 עֶרְכָּהּ וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי׃
טו הִיא וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ לֹא־יִתַּן סְגוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא
16 יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃ לֹא תֵסָלֶה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם
17 יָקָר וְסַפִּיר׃ לֹא־יַעַרְכֶנָּה זָהָב וּזְכוּכִית וְתְמוּרָתָהּ כְּלִי־
18 פָז׃ רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמֶשֶׁךְ חָכְמָה מִפְנִינִים׃
19 לֹא־יַעַרְכֶנָּה פִּטְדַת־כּוּשׁ בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלֶּה׃
כ 21 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תָּבוֹא וְאֵי־זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ וְנֶעְלְמָה מֵעֵינֵי
22 כָּל־חָי וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃ אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְאָזְנֵינוּ
23 שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ׃ אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־
24 מְקוֹמָהּ׃ כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ יַבִּיט תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם
כה 26 יִרְאֶה׃ לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן בְּמִדָּה׃ בַּעֲשֹׂתוֹ
27 לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃ אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֵכִינָהּ

וַיְ־

כ״ז v. 21. פתח

18 ווי א מאיל בויט ער זיין הויז, און ווי א געצעלטעל וואס דער וועכטער
19 מאכט. רייך וועט ער זיך לעגען אָבער מען וועט איהם ניט באגראָבען
זאָגאר ; ער האָט נאָר זיינע אויגען געפענט און איז שוין ניטאָ.
20 ווי שטורמישע וואסערען וועט עס איהם גרייכען, אן אוראגאן וועט איהם
21 אוועק'גנב'ענען ביי נאכט. אויפהויבען וועט איהם א מזרח־ווינד און
ער וועט פערשווינדען, ער וועט איהם פערשלייִדערען פון זיין פלאָטץ.
22 ער וועט אויף איהם אלצדינג אָנווארפען אָהן מיטלייד, פון זיין האנד
23 וועט ער שוין ניט קענען ענטלויפען. אויף איהם קוקענדיג וועט מען ברע־
כען די הענד, און שטוינען וועט מען אויף דעם פלאָטץ וואו ער וועט זיין.

קאַפּיטעל כח

1 מען קען געפינען דעם גרונד פון וואנען זילבער קומט, און עס איז דאָ
2 אן אָרט צו לייטערען גאָלד. אייזען ווערט געגומען פון דער ערד,
3 און קופער שמעלצט מען פון שטיין. אן ענדע איז דאָ צו די פינסטער־
נים און פאר יעדען תכלית האָט ער אן אויספּארשונג, זאָגאר פון די
שטיינער פון פינסטערנים און שאָטען פון טוידט.
4 א טייך ברעכט דורך ווייט, אין א פערגעסענעם פלאָטץ, וואו קיין מענ־
שען־פוס האָט געטראָטען ; פּראָרעמט זיינען זיי און פּערוואָגעלט פון
מענשען.
5 פון דער ערד אליין געהט ארויס ברויט, און אונטער איהר איז א פער־
6 וואנדלונג ווי פייער. א סאפירען פלאָטץ זיינען איהרע שטיינער, א גאָל־
7 דענער שטויב געפינט זיך דאָרט. עס איז א שטעג וואס קיין רויב־פויגעל
האָט נאָך ניט געוואוסט, און קיין גייער האָט אויף איהר נאָך ניט געקוקט.
8 ווילדע בעסטיעס האָבען זי נאָך ניט בעטרעטען, וואו דער לייב איז נאָך
9 ניט פארבייגעגאנגען. אין פעלזען האָט ער אריינגעשטעקט זיין האנד,
10 מיט זייערע וואָרצלען קעהרט ער איבער די בערג. די פעסטונגען פון די
טייכען האָט ער צושפּאלטען, און דאָס טהייערסטע האָט זיין אויג דאָרט
11 געזעהן. פון טראָפענס שטעלט ער צוזאמען טייכען, און דאָס פערבאָר־
12 גענסטע האָט ער ארויסגעבראכט צום ליכט. און וואו געפינט מען די
13 קלוגהייט, און וואו ערגיץ איז דער אָרט פון פערשטאנד ? קיין מענש
וויים ניט איהר ווערטה און עס קען ניט געפונען ווערען אין לאנד פון די
14 לעבעדיגע. דער אָבגרונד האָט געזאָגט, ניט אין מיר איז עס, און דער
15 ים האָט געזאָגט, ניט מיט מיר איז עס. קיין שמוק קען מען פאר איהר
אוועקגעבען, מיט זילבער קען מען ניט אָבוועגען איהר ווערטה.
16 מען קען זי ניט פערגלייכען מיט דעם טהייערסטען אופיר־גאָלד, ניט מיט
17 דעם בריליאנט און ניט מיט דעם סאפיר. מען קען זי ניט אָבשעטצען
מיט גאָלד און קריסטאָל, און מען קען זי ניט אויסבייטען אויף א כלי פון
18 פיינסטען גאָלד. דערמאָהנט ניט קיין קרעלען און קיין מוטער־פּעריל,
19 איהר ווערטה איז גרעסער פון פּערל. דער טאפּאז פון עטהיאפּיען קען
זיך צו איהר ניט פערגלייכען, מיט'ן שהנסטען גאָלד קען מען זי ניט אָב־
20 שעטצען. און פון וואנען קומט די קלוגהייט און וואו ליעגט ערגיץ דער
21 פערשטאנד ? פערבאָרגען איז זי פון די אויגען פון אלעם וואס לעבט,
22 און פערהוילען איז זי זאָגאר פון די פויגעל פון הימעל. אונטערגאנג און
טוידט זאָגען : „מיט אונזערע אויערען האָבען מיר געהערט איבער איהר".
23 גאָט בעגרייפט איהר ווערטה און ער ווייס איהר פלאָטץ.
24 ווייל ער הען בליקען צום עק פון דער ערד, אונטער'ן גאנצען הימעל זעהט
25 ער. פאר'ן ווינד בעשטימט ער א וואָג, און פאר'ן וואסער בעשטימט ער
26 א מאָאס. פאר'ן רעגען האָט ער א בעזיץ און א וועג צום בליטץ און
27 דונער. דעמאָלט האָט ער געזעהען און זי פּראָקלאָמירט, זי גערופען
און אויך ערפאָרשט.

וְנָס־חֻקָּרֵהּ: וַיֹּאמֶר ׀ לָאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה 28
וְסוּר מֵרַע בִּינָה:

כט CAP. XXIX.

וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר: מִי־יִתְּנֵנִי כִּירְחֵי־קֶדֶם א 2
כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי: בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עָלֵי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ אֵלֵךְ 3
חֹשֶׁךְ: כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי: 4
בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי סְבִיבוֹתַי נְעָרָי: בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֶמָאָה ה 6
וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן: בְּצֵאתִי שַׁעַר עַל־קָרֶת 7
בָּרְחוֹב אָכִין מוֹשָׁבִי: רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וְיָשִׁישִׁים קָמוּ 8
עָמָדוּ: שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם: קוֹל 9
נְגִידִים נֶחְבָּאוּ וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבֵקָה: כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה 11
וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן רָאָתָה וַתְּעִידֵנִי: כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ וְיָתוֹם 12
וְלֹא־עֹזֵר לוֹ: בִּרְכַּת אוֹבֵד עָלַי תָּבֹא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנֵן: 13
צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי כִּמְעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי: עֵינַיִם 14 טו
הָיִיתִי לְעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי: אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים 16
וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ: וָאֲשַׁבְּרָה מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו 17
אַשְׁלִיךְ טָרֶף: וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶגְוָע וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים: 18
שָׁרְשִׁי פָּתוּחַ אֶל־מָיִם וְטַל יָלִין בִּקְצִירִי: כְּבוֹדִי חָדָשׁ 19 כ
עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְיָדִי תַּחֲלִיף: לִי־שָׁמְעוּ וְיִחֵלּוּ וְיִדְּמוּ לְמוֹ 21
עֲצָתִי: אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף מִלָּתִי: וְיִחֲלוּ 22 23
כַּמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ: אֶשְׂחַק אֲלֵהֶם לֹא 24
יַאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן: אֶבְחַר דַּרְכָּם וְאֵשֵׁב רֹאשׁ כה
וְאֶשְׁכֹּן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים יְנַחֵם:

ל CAP. XXX.

וְעַתָּה ׀ שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי א
אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי: גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם לָמָּה לִי 2
עָלֵימוֹ אָבַד כֶּלַח: בְּחֶסֶר וּבְכָפָן גַּלְמוּד הָעֹרְקִים צִיָּה 3

כט .13 v. למדרש וכחול במשרק

28 און געזאגט האָט ער צום מענשען: „מורא האָבען פאר נאָט דאָס איז קלוגהייט, ניט טהאָן קיין שלעכטס איז פערשטאַנד".

קאַפּיטעל כט

1 און איוב האָט פֿארטגעזעצט זיינע משלים און געזאגט:
2 אַך, וועג א־ך וואָלט געווען ווי אין די מאָנאַטען פון א מאָל, ווי דעמאָלט
3 וועג נאָט האָט מיך געהיט. וועג ער האָט געלאָזט גלאַנצען זיין ליכט איבער מיין קאָפּ, וועג איך בין געגאַנגען מיט זיין ליכט דורך פינסטערניס.
4 אזוי ווי איך בין געווען אין די טעג פון מיין יונגעד, וועג דאָס געטליכע
5 פערטרויען איז געווען איבער מיין עצעלט. וועג דער אלמעכטיגער איז
6 געווען מיט מיר, וועג מיינע יונגען זיינען געווען ארום מיר. וועג איך האָב געוואַשען מיינע פיס אין סמעטענע, אוג פון פעלז האָבען זיך געגאָסען
7 פאר מיר טייכען אויל. וועג איך בין ארויס צום טהויער פון דער שטאָדט ייען איך האָב אוועקגעשטעלט אויף דער גאס מיין בענקעל.
8 וועג אינגלאַך האָב מיך געזעהן אוג זיך בעהאלטען אוג אלטע האָבען זיך
9 אויפגעהויבען אוג געשטאַנען. פירשטען האָבען איינגעהאלטען זייערע
10 רייד, אוג די הענד האָבען זיי ארויפגעלעגט אויפ'ן מויל. די מאָגנאָטען האָבען בעהאלטען זייער שטימע, אוג זייער צונג איז בעהעפט געוואָרען
11 צום גומען. ווייל דאָס אויער וואָס האָט געהערט פון מיר האָט מיך גע־לויבט אוג דאָס אויג וואָס האָט מיך געזעהען איז געווען אן עדות פאר מיר.
12 געראַטעוועט האָב איך דעם אָרעמאַן וועג ער האָט נעשריען אוג דעם יתום
13 וועג קיינער האָט אים ניט געהאלפען. די ברכה פון דעם אונגליקליכען איז אויף מיר נעקומען, אוג דאָס הארץ פון דער אלמנה האָב איך דער־
14 פרעהט. גערעכטיגקייט האָב איך אָנגעטהאָן אוג עס האָט מיר געקליידט,
15 ווי א מאנטעל אוג א קאָפּ־דעק איז געווען מיין אורטהייל. אויגען בין איך געווען פאר'ן בלינדען אוג פאר'ן הינקעדיגען בין איך געווען פיס.
16 א פאָטער בין איך געווען פאר אָרעמע לייט, אוג אונטערזוכט האָב איך
17 די קריוודע פון דעם אונבאקאַנטען. אוג צובראָכען האָב איך די באקצייהן פון דעם לומפּ אוג פון זיינע צייהן האָב איך ארויסגעריסען דעם רויב.
18 און געזאגט האָב איך, „מיט מיין נעסט וועל איך אויסגעהן, אוג טעג ווי
19 זאמד וועלען זיך פאר מיר מעהרען". מיינע וואָרצלען זיינען געווען אָפּען צום וואסער, אוג טהוי האָט גענעכטיגט אויף מיין תבואָה.
20 מיין עהרע וועט פערבלייבען פריש אוג מיין בויגען וועט זיך בייטען אין
21 מיין האנד. **מיך האָט מען נעהערט** אוג אויף מיר האָט מען געוואַרט, אוג
22 שטילגערהייד האָט מען אויסגעהערט מיין ראטה. נאָך מיינע רייד האָט קיינער מעהר ניט גערעדט, אוג מיינע ווערטער זיינען געפלאָסען איבער
23 זיי. אוג ווי אויף א רעגען האָט מען אויף מיר געוואַרט, אוג זייערע מיי־לער האָבען זיך געעפענט ווי צום דינעם רעגענדעל.
24 געשמייכעלט האָב איך צו יענע וואָס האָבען פערלאָרען זייער פערטרויען, אוג דאָס ליכט פון מיין געזיכט האָט זיי ניט געמאכט צו זיין געפאלען.
25 זייער וועג האָב איך אויסגעקליעבען, אוג געזעצט האָב איך מיך אויבען־אָן, גערוהט האָב איך ווי א קעניג צווישען זיינע רעגימענטען, איך האָב זיי געטריייסט ווי מען טרייסט די טרויערענדע.

קאַפּיטעל ל

1 אוג יעצט לאכען פון מיר יענע וועלכע זיינען אינגער פון מיר, וועמעס על־טערען איך האָב פעראכטעט, וועלכע איך האָב זאָגאר ניט געוואָלט האל־
2 טען צווישען די וואכט־הינט פון מיינע שאָף. וואָס האָט מיר נענוצט די קראפט פון זייערע הענד, וועג די עלטער איז איבער זיי אריבער?
3 מיט נויטה־ליידענדע אוג הונגעריגע, עלענד זיינען זיי צווישען דער וויסטענים, פינסטערניס, שרעק אוג שוידער.

4 אָמֶשׁ שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃ הַקֹּטְפִים מְלוּחַ עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ
ה 6 רְתָמִים לַחְמָם׃ מִגֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּנָּנֵב׃ בַּעֲרֻץ
7 נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת
8 חָרוּל יִסָּפֵחוּ׃ בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְּאוּ מִן־הָאָרֶץ׃
9 וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֱהִי לָהֶם לְמִלָּה׃ תָּעֲבוּנִי רָחֲקוּ
11 מֶנִּי וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃ כִּי־יִתְרוֹ פִתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן
12 מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ עַל־יָמִין פִּרְחַח יָקוּמוּ רַגְלַי שִׁלֵּחוּ וַיָּסֹלּוּ
13 עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ נָתְסוּ נְתִיבָתִי לְהַוָּתִי יָעִילוּ לֹא עֹזֵר
14 מו לָמוֹ׃ כְּפֶרֶץ רָחָב יֶאֱתָיוּ תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ הָהְפַּךְ
עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף כָּרוּחַ נְדִבָתִי וּכְעָב עָבְרָה יְשֻׁעָתִי׃
16 17 וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי יְאֲחָזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ לַיְלָה עֲצָמַי
18 נָקַר מֵעָלָי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃ בְּרֹב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי
19 כְּפִי כָּתְנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ הֹרַנִי לַחֹמֶר וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃
כ 21 אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֶן בִּי׃ תֶּהְפַּךְ
22 לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִּשְׂטְמֵנִי׃ תִּשָּׂאֵנִי אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי
23 וְתָמֹגְגֵנִי תֻּשִּׁיָּה׃ כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי וּבֵית מוֹעֵד לְכָל
24 כה חָי׃ אַךְ לֹא־בְעִי יִשְׁלַח־יָד אִם־בְּפִידוֹ לָהֶן שׁוּעַ׃ אִם־
26 לֹא בָכֵיתִי לִקְשֵׁה־יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃ כִּי טוֹב קִוִּיתִי
27 וַיָּבֹא רָע וָאֲיַחֲלָה לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃ מֵעַי רֻתְחוּ וְלֹא־דָמּוּ
28 קִדָּמֻנִי יְמֵי־עֹנִי׃ קֹדֵר הָלַכְתִּי בְלֹא חַמָּה קַמְתִּי בַקָּהָל
29 ל אֶשַּׁוֵּעַ׃ אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ עוֹרִי שָׁחַר
31 מֵעָלָי וְעַצְמִי־חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃ וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי
לְקוֹל בֹּכִים׃

CAP. XXXI. לא

א 2 בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃ וּמָה
3 חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרוֹמִים׃ הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל
4 וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃

אם־

ל 11. v. יתרו קרי 13. v. להזתו קרי 22. v. חשיה קרי 31. v. בכ״א רבי דנשה׳

4 יענע וואָס קלייבען מאַלענעם פון די בוימלעך און ביטערע וואָרצלען איז
זייער ברויט.
5 פעריאָגט ווערען זיי פון מענשען, מען שרייט זיי נאָך ווי אַ גנב.
6 יענע וואָס לייגען אין די העלַלען נעבען די טייכען, אין ערד־לעכער און אין
7 פעלזען. וואָס קרעכצען צווישען בוימלעך און בעהעפטען זיך צו דערנער.
8 ניעדערטרעכטיגע מענשען זיינען זיי, זיי האָבען קיין נאָמען ניט, פער־
9 שטויסען פון דער ערד. און איצט זינגען זיי פון מיר, און איצט רעדען
10 זיי פון מיר. זיי עקעלט פון מיר, זיי האָבען זיך דערווייטערט פון מיר, און
11 זיי האַלטן גאָר ניט אָב צו שפּייען אויף מיר. ווייל גאָט האָט געעפענט
מיין בויגן־שטריק און מיך געפייניגט; און זיי האָבען אויף אוועקגע־
12 וואָרפען די צוים מיט וועלכע איך האָב זיי ערהאַלטען. צו מיין רעכ־
טער האַנד שטעלען זיך די יונגען, מיין פוס שטויסען זיי אוועק און דאן
13 טרעטען זיי אויס אונגליקס־וועגען פאר מיר. זיי פארניכטען מיין שטעג,
14 זיי ווילען מיין ברעך, קיינער העלפט מיר ניט קעגען זיי. זיי קומען ווי
15 א ברייטער שטראָם, מיט שטורעם שלייפערען זיי זיך. שוידער האָבען
זיי אָנגעשיקט אויף מיר, ווי דער ווינד פערפאָלגט מיך מיין גוטס און ווי
16 א וואָלקען געהט פארבּיי מיין הילף און יעצט צוגעהט מיין זעעלע אין
17 מיר, טעג פון עלענד פאָקען מיך. די נאַכט רייסט אָב מיינע ביינער פון
18 מיר, און מיינע נערוון קענען ניט רוהען. דורך די גרויסע קראפט וואָס
איך האָב געהאט, האָט זיך געביטען מיין הויז, אזוי ווי מיין העמד נעהמט
19 עס מיר ארום. אין לעהם האָט ער מיך אריינגעוואָרפען, און איך בין
20 גלייך צו שטויב און אש. איך שריי צו דיר און דו ענטפערסט מיר ניט,
21 איך בלייב שטעהן און דו בעטראכסט מיך. גרויזאָם ביזטו געוואָרען צו
מיר, מיט דער מאַכט פון דיין האַנד פערפאָלגסטו מיך.
22 הויבסט מיך אויף אויף'ן ווינד וואו איך רייט, און דאן מאַכט מיך צו
23 געהן די שוואכקייט. איך ווייס אז דו וועסט מיר ענדליך
פיהרען צום טוידט, און צו דעם פערזאמלונגס־אָרט פון אַלעם וואָס לעבט.
24 שטרעקט אָבער ניט אויס דער מענש א האַנד צווישען חורבות? אין
25 זיין אונגליק וועגדעט ער זיך ניט צו זיי? האָב איך ניט געווויינט פאר
דעם עלענ־ען, איז מיין זעעלע ניט געווען געערגערט פאר'ן ארעמען?
26 אויף גוטס האָב איך געוואָרט און עס איז געקומען שלעכטס, צו ליכט
האָב איך געשטרעבט און עס איז געקומען פינסטערניס.
27 מיינע געדערים זיינען אויפגעזאָטען און ווילען זיך ניט איינשטילען, מיך
האָבען בענעגענט מיינע אונגליקס־טעג.
28 איינגעבויגען גאָה איך ארום, אָהן זונענליכט, איך שטעה אויף אין א
געזעמעל און שריי נאָך הילף.
29 א ברודער בין איך פון קראקאדיל, און א קאמעראד פון שטרויספויגעל.
30 מיין הויט איז פערשוואָרצט געוואָרען, מיינע ביינער זיינען פערטריקענט
פון היץ.
31 און טרויעריג איז געוואָרען מיין פיעדעל, און געווויין הערט זיך פון מיין
גיטאר.

קאַפּיטעל לא

1 א בונד האָב איך געשלאָסען מיט מיינע אויגען, אז איך זאל מאהר ניט
קוקען אויף קיין יונגפרוי.
2 און וואָס פאַר א טהייל גיט גאָט פון אויבען, וואָס פאַר א געשענקע קריגען
מען פון אַלמעכטיגען פון די הויכקייטען?
3 איז עס אונגליק פאר'ן פערברעכער? און איז עס א בייזע מהומה פאר
די וואָס טהוען אומרעכט?
4 ער זעהט דאָך מיינע וועגען, און ער צעהלט דאָך מיינע טריט.

אִם־הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא וַתָּחֶשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי: יִשְׁקְלֵנִי ה 6
בְּמֹאזְנֵי־צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי: אִם־תִּטֶּה אֲשֻׁרִי מִנִּי 7
הַדֶּרֶךְ וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ לִבִּי וּבְכַפַּי דָּבַק מאום: אֶזְרְעָה 8
וְאַחֵר יֹאכֵל וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ: אִם־נִפְתָּה לִבִּי עַל־אִשָּׁה 9
וְעַל־פֶּתַח רֵעַי אָרָבְתִּי: תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן י
אֲחֵרִין: כִּי־הִוא זִמָּה וְהִוא עָוֹן פְּלִילִים: כִּי אֵשׁ הִיא 11 12
עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־תְּבוּאָתִי תְּשָׁרֵשׁ: אִם־אֶמְאַס 13
מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי בְּרִבָם עִמָּדִי: וּמָה אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם 14
אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ: הֲלֹא־בַבֶּטֶן עֹשַׂנִי עָשֵׂהוּ טו
וַיְכוֹנְנֵנוּ בָּרֶחֶם אֶחָד: אִם־אֶמְנַע מֵחֲפָץ דַּלִּים וְעֵינֵי אַלְמָנָה 16
אֲכַלֶּה: וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה: כִּי 17 18
מִנְּעוּרַי גְּדָלַנִי כְּאָב וּמִבֶּטֶן אִמִּי אַנְחֶנָּה: אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד 19
מִבְלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן: אִם־לֹא בֵּרְכוּנִי חֲלָצָיו כ
וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם: אִם־הֲנַפְתִּי עַל־יָתוֹם יָדִי כִּי־אֶרְאֶה 21
בַּשַּׁעַר עֶזְרָתִי: כְּתֵפִי מִשְּׁכְמָהּ תִּפּוֹל וְאָזְרֹעִי מִקָּנָהּ 22
תִּשָּׁבֵר: כִּי־פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא אוּכָל: אִם־ 23 24
שַׂמְתִּי זָהָב כִּסְלִי וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי: אִם־אֶשְׂמַח כה
כִּי־רַב חֵילִי וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה יָדִי: אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי 26
יָהֵל וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ: וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי: 27
גַּם־הוּא עָוֹן פְּלִילִי כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל: אִם־אֶשְׂמַח 28 29
בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעוֹרַרְתִּי כִּי־מְצָאוֹ רָע: וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא ל
חִכִּי לִשְׁאֹל בְּאָלָה נַפְשׁוֹ: אִם־לֹא אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִי 31
יִתֵּן מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּע: בַּחוּץ לֹא־יָלִין גֵּר דְּלָתַי לָאֹרַח 32
אֶפְתָּח: אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם פִּשָׁעִי לִטְמֹן בְּחִבְּי עֲוֹנִי: כִּי 33 34
אֶעָרוֹץ | הָמוֹן רַבָּה וּבוּז מִשְׁפָּחוֹת יְחִתֵּנִי וָאֶדֹם לֹא־אֵצֵא
פֶתַח: מִי יִתֶּן־לִי | שֹׁמֵעַ לִי הֵן תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי וְסֵפֶר כָּתַב לה
אִישׁ רִיבִי: אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעְנְדֶנּוּ עֲטָרוֹת לִי: 36

מספר

ג v. א מה. v. 11. והוא קרי ibid. במקצת ספרים בלא מ v. 20. חלצו קרי

5 בין איך געגאנגען מיט ליגען ? און האָט מיין פוס זיך א מאָל געאיילט
6 צו שווינדעל ? זאָל ער מיך ווענגען מיט געראַנטע וואָגשאָלען, און גאָט
7 וועט זיך איבערצייגען וועגען מיין עהרליכקייט. האָט א מאָל מיין טריט
זיך אָבגעווענדעט פון וועג און מיין הארץ איז נאָכגעגאַנגען נאָך מיין
8 אויג? און האָט א מאָל זיך עפעס אָנגעקלעפט אָן מיינע הענד? וועז אזוי,
זאָל איך זייען אין אַנדערע זאָלען עסען, און מיינע שפּראָצונגען זאָלען
9 אויסגעוואָרצעלט ווערען. איז מיין הארץ איבערגערעדט געוואָרען פון א
פרוי ? און האָב איך וועז עס איז געלויערט נעבען מיין פרייַנד'ס טהיר ?
10 אויב אזוי זאָל מיין ווייב מאָהלען פאר אַנדערע און פרעמדע זאָלען אי־
11 בער איהר קנייען ! ווייל דאָס איז שענדליך אוז עס איז א ערעבטליכעס
12 פערברעכען ! דאָס איז א פייער וואָס פערבייטערט ביז פערניכטונג,
13 אוז וואָס וואָלט אויסגעוואָרצעלט אָלע מיינע תבואות. האָב איך וועז
עס איז פעראַכטעט מיין קנעכט אוז מיין דיענסט וועז זיי האָבען געשטרי־
14 טען מיט מיר ? אוז וואָס זאָל איך אָלזא טהאָן וועז גאָט זאָל אויפ־
שטעהען ? אוז וועז ער זאָל בעפעהלען, וואָס זאָל איך איהם ענטפערען ?
15 דער וואָס האָט מיך בעשאפען אין בויך האָט איהם אויך בעשאפען, אוז
16 ער האָט אונז פערפערטיגט אין איין מוטער־לייב. האָב איך וועז עס איז
ענטזאגט דעם וואונש פון ארעמע לייט ? אוז האָב איך גאָלזאָט אז
17 אלמנה'ס אויגען אויסגעהן ? האָב איך א מאָל געגעסען מיין ברויט
18 אליין אוז קיין יתום האָט דערפון ניט געגעסען ? פון מיין יוגענד אָן
האָט ער מיך ערצויגען ווי א פאָטער אוז פון מיין מוטער'ס בויך האָב איך
19 זיך מיט איהם ארומגעפיהרט. אויב איך האָב געזהן דעם אונגליקליכען
20 אָהן א קלייד, אוז דעם ארעמען אָהן א צודעק, האָבען מיך זיינע לענדען
געבענשט, ווייל ער האָט זיך דערווארעמט פון די וואָל פון מיינע שאָפ.
21 האָב איך וועז עס איז אויפגעהויבען קענען א יתום מיין האַנד זאָגאָר
22 וועז איך האָב געזהן א העלפער אויפ'ן טהויער ? אויב אזוי, זאָל מיר
ארונטער פאלען מיין אקסעל פון שולטער, אוז מיין ארעם זאָל צובראָכען
23 ווערען ווי א שטענגעל. ווייל דעמאָלט וואָלט געווען מיין שרעק דער
בראָך פון גאָט, אוז פון זיין צארן וואָלט איך ניט געקענט אויסהאלטען.
24 האָב איך מיך א מאָל פערלאָזט אויף גאָלד ? אוז האָב איך מיך א מאָל
25 פערזיכערט אויף גינגאָלד ? האָב איך מיך וועז עס איז געפרעהט מיט
מיין גרויס פערמעגען, וועז מיין האַנד האָט געמאַכט ערַבעהרונגען ?
26 האָב איך א מאָל געזהען דאָס גלענצענדע ליכט אוז ווי די פרעכטיגע לבנה
27 גענהט, אוז מיין הארץ איז אין געהיים פערפיהרט געוואָרען אוז מיין
28 האַנד האָב איך צוגעלעגט צו מיין מויל. אויך דאָס וואָלט געווען א גר־
ריכטליכעס פערברעכען, ווייל איך וואָלט גלייקענט אין גאָט פון אויבען.
29 האָב איך מיך א מאָל געפרעהט מיט'ן בראָך פון מיינע פייַנדע, אוז האָב
איך זיך נעריייצט מיט זיי וועז עס האָט זיי געטראָפען אן אונגליק ?
30 מיין גומען האָב איך ניט ערלויבט צו זינדיגען, אָדער זאָגאר בעטען א פלוך
31 אויף זיין זעלע. האָבען ניט געזאגט די מענשען פון מיין געצעלט : „אך,
וועז מיר זאָלען קריגען זיין פלייש, וואָלטען מיר ניט זאט געוואָרען דער־
32 פון" ! אין דרויסען האָט ניט בעראַרפט נעכטיגען דער פרעמדער,
33 מיינע טהירען האָב איך געעפענט פאר'ן דורכרייזענדען. האָב איך וועז
עס איז ווי א פראָסטער מענש פערדעקט מיינע זינד, צו בעהאלטען מיינע
34 ברעכענס אין מיין שוים ? איך שוידער פאר'ן גרויסען געזעמעל, די
פעראַכטונג פון פאמיליען דערשרעקט מיך, און איך שוויג ניט אריוס־
35 געהענדיג פאר דער טהיר. אך, וועז איך וואָלט געהאָט צוהערער, האָב
איך דא מיין קלאָגע. זאָל דער אלמעכטיגער מיר ענטפערען, און זאָל מיין
36 געגנער אָנשרייבען זיין געגען־קלאָגע ! אויף מיינע שולטער וואָלט איך
איהם געטראָגען, ווי מיט א קרוין וואָלט איך מיך מיט איהם געציערט.

37 מִסְפַּר צְעָדַי אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ נָגִיד אֲקָרְבֶנּוּ׃ אִם־עָלַי אַדְמָתִי
38 תִּזְעָק וְיַחַד תְּלָמֶיהָ יִבְכָּיוּן׃ אִם־כֹּחָהּ אָכַלְתִּי בְלִי־כֶסֶף
39 וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיהָ הִפָּחְתִּי׃ תַּחַת חִטָּה ו יֵצֵא חוֹחַ וְתַחַת־
מ שְׂעֹרָה בָאְשָׁה תַּמּוּ דִבְרֵי אִיּוֹב׃

לב CAP. XXXII.

א וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי חָכָם הוּא
2 צַדִּיק בְּעֵינָיו׃ וַיִּחַר אַף ו אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי
מִמִּשְׁפַּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים׃
3 וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיוֹ חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה
4 וַיַּרְשִׁיעוּ אֶת־אִיּוֹב׃ וֶאֱלִיהוּא חִכָּה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּי
ה זְקֵנִים־הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃ וַיַּרְא אֱלִיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה
6 בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אַפּוֹ׃ וַיַּעַן ו אֱלִיהוּא בֶן
בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי וַיֹּאמַר צָעִיר אָנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל־
7 כֵּן זָחַלְתִּי וָאִירָא ו מֵחַוֹּת דֵּעִי אֶתְכֶם׃ אָמַרְתִּי יָמִים יְדַבֵּרוּ
8 וְרֹב שָׁנִים יֹדִיעוּ חָכְמָה׃ אָכֵן רוּחַ־הִיא בֶּאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת
9 שַׁדַּי תְּבִינֵם׃ לֹא־רַבִּים יֶחְכָּמוּ וְזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃
ל 11 לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה־לִּי אַחֲוֶה דֵעִי אַף־אָנִי׃ הֵן הוֹחַלְתִּי ו
12 לְדִבְרֵיכֶם אָזִין עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם עַד־תַּחְקְרוּן מִלִּין׃ וְעֲדֵיכֶם
13 אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנֶה אֲמָרָיו מִכֶּם׃ פֶּן־
14 תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל יִדְפֶּנּוּ לֹא־אִישׁ׃ וְלֹא־עָרַךְ
מו אֵלַי מִלִּין וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ׃ חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד
16 הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים׃ וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יָדַבְּרוּ כִּי עָמְדוּ
17 לֹא־עָנוּ עוֹד׃ אַעֲנֶה אַף־אֲנִי חֶלְקִּי אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי׃
18 כִּי מָלֵתִי מִלִּים חֲצָיַלַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃ הִנֵּה בִטְנִי כְּיַיִן לֹא־
19 כ יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ׃ אֲדַבְּרָה וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח
21 שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה׃ אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא אַכְנֶּה׃
22 כִּי לֹא יָדַעְתִּי אֵכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשֵׂנִי׃

ואולם

לב 3. v. תיקון סופרים 18. v. חסר א

37 איך וואָלט איהם דערצעהלט וויפיעל טריט איך האָב געמאַכט, ווי א מאַג־
38 נאַט וואָלט איך איהם אויפגענומען. אויב אָבער די ערד שרייט קע־
גען מיר, און איהרע בעעטען וויינען צוזאַמען,
39 אויב איך האָב אויפגענעסען איהר קראָפט אָהן געלט און געארגערט האָב
איך די נעמיטה פון איהרע אייגענטהימער.
40 דעמאָלט זאָל אָנשטאָט וויץ שפּראָצען דער דאָרן און אָנשטאָט געשטעען
זומפּ־גראָז! דערמיט האָבען זיך געענדיגט איוב'ס ווערטער.

קאַפּיטעל לב

1 און די דאָזיגע דריי מענער האָבען גערוהט, ניט געענטפערט איוב'ן, ווייל
ער איז געווען נערעכט אין זיינע אויגען.
2 און עס האָט זיך צופּלאָמט דער צאָרן פון אליהו, ברכאל'ס זוהן, פון בוז,
פון א גרויסער פאַמיליע, קעגען איוב'ן האָט זיך צופּלאָמט זיין צאָרן,
דערפאַר וואָס ער האָט זיך מעהר רעכט געגעבען ווי גאָט.
3 און אויך זיינע דריי פרייַנד האָט זיך אויך צופּלאָמט זיין צאָרן, דערפאַר
וואָס זיי האָבען ניט געפונען קיין ענטפער, און זיי האָבען דאָך בעשול־
4 דיגט איוב'ן. און אליהו האָט געווארט מיט זיינע רייד אויף איוב'ן,
ווייל זיי זיינען געווען עלטער פון איהם.
5 און ווען אליהו האָט געזעהן אז אין מויל פון די דריי מענער איז קיין
ענטפער ניטא, האָט ער צופּלאָמט זיין צאָרן.
6 און אליהו דער זוהן פון ברכאל, פון בוז, האָט געענטפערט און געזאָגט:
„אינגער אין טעג בין איך פון צייך און איהר זייט עלטער, דערפאַר האָב
איך נעציטערט, איך האָב מורא געהאַט ארויסצוזאָגען מיין מיינונג
7 נעבען אייך. איך האָב מיר געטראַכט אז די טעג וועלען רעדען אין
פיעלע יאָהרען וועלען בעקאַנט מאַכען קלוגהייט.
8 אָבער עס איז בלויז דער גייסט אין מענשען, און דער נעטלעבער הויך מיט
9 דעם פערשטאַנד. ניט פיעלע מאַכען קלוג און ניט אלטע בלויז פער־
10 שטעהען וואָס רעכט איז. דערפאַר לאָמיך עפּעס זאָגען, הערט מיך,
לאָמיך אויסשפּרעכען מיין מיינונג.
11 געווארט האָב איך אויף אייערע רייד, צוגעהערט זיך צו אייערע בעווייזע,
מיינענדיג טאַמער וועט איהר עפּעס דערפאָרשען.
12 און ווען איך שטודיר אייך, איז ניטא קיינער וואָס זאָל איוב'ן איבערצייי־
גען, קיינער פון אייך קען איהם ניט ענטפערען.
13 וועט איהר פיעלייכט זאָגען: „הא, מיר האָבען אויסגעפונען די קלוג־
הייט; גאָט האָט איהם ארונטער געשטויסען, ניט קיין מענש!"
14 און אזוי ווי ער האָט זיך צו מיר ניט געווענדעט מיט רייד, וועל איך איהם
ניט ענטפערען מיט אייערע ווערטער.
15 דערשראָקען האָבען זיי זיך, ניט מעהר געקענט ענטפערען, ווערטער האָבען
זיי געפעהלט.
16 און נעהאָפט האָב איך, אז זיי וועלען שוין מעהר ניט רעדען, זיי וועלען
17 בלייבען שטעהן און מעהר ניט ענטפערען. אום איך זאָל עפּעס ענט־
פערען פון מיין זייט, איך זאָל ארויסזאָגען אויך מיין מיינונג.
18 פול בין איך געווארען מיט ווערטער, דער אטהעם פון מיין אינווענדיג־
19 טעס האָט מיך צוגעדריקט. מיין לייב איז פול ווי מיט ווין וואָס איז
נאָך ניט אויסגעשפּיעלט, ווי נייע לאָגלען ווייל עס פּלאַצען.
20 לאָמיך רעדען און מיר וועט גרינגער ווערען, עפּענען מיינע ליפּען און
ענטפערען.
21 קיין מענשען וועל איך שוינען, און צו קיין מענשען וועל איך ניט שמייכ־
22 לען. ווייל איך קען ניט שמייכלען, זאָנסט וואָלט מיין בעשעפער מיך
אוועקגענומען.

לג CAP. XXXIII. לג

2 א וְאוּלָם שִׁמְעֶ֣נָא אִיּ֣וֹב מִלָּ֑י וְכָל־דְּבָרַ֖י הַאֲזִינָֽה׃
3 פִּתַּ֣חְתִּי פִ֣י דִּבְרָ֑ה לְשׁוֹנִ֖י בְּחִכִּֽי׃ יְשָׁר־לִבִּ֣י אִמְרֵ֣י וָדָ֑עַת
4 שְׂפָתַ֥י בָּרוּר֙ מִלֵּ֣לוּ׃ רוּחַ־אֵ֥ל עָשָׂ֑תְנִי וְנִשְׁמַ֖ת שַׁדַּ֣י תְּחַיֵּֽנִי׃
5 ה 6 אִם־תּוּכַ֥ל הֲשִׁיבֵ֑נִי עֲרָ֖כָה לְפָנַ֣י הִתְיַצָּֽבָה׃ הֵן־אֲנִ֣י כְפִ֣יךָ
7 לָאֵ֑ל מֵ֝חֹ֗מֶר קֳרַצְתִּ֥י גַם־אָֽנִי׃ הִנֵּ֤ה אֵ֣מָתִי֮ לֹ֤א תְבַעֲתֶ֗ךָּ
8 וַאֲכַפִּ֣י עָלַ֣יִךְ לֹא־יִכְבָּֽד׃ אַ֤ךְ אָמַ֣רְתָּ בְאָזְנַ֣י וְקוֹל֮ מִלִּ֪ין
9 אֶשְׁמָ֫ע׃ זַ֤ךְ אֲנִ֣י בְלִי־פָ֭שַׁע חַ֣ף אֲנֹכִ֑י וְלֹא־עָ֥וֹן לִֽי׃ הֵן
11 תְּנוּאוֹת֮ עָלַ֪י יִמְצָ֫א יַחְשְׁבֵ֣נִי לְאוֹיֵ֑ב לוֹ׃ יָשֵׂ֣ם בַּסַּ֣ד רַגְלָ֑י
12 יִשְׁמֹ֥ר כָּל־אָרְחֹתָֽי׃ הֵן־זֹ֭את לֹא־צָדַ֣קְתָּ אֶעֱנֶ֑ךָּ כִּֽי־יִרְבֶּ֥ה
13 אֱ֝לוֹהַּ מֵאֱנֽוֹשׁ׃ מַדּ֣וּעַ אֵ֭לָיו רִיבוֹתָ֣ כִּי כָל־דְּבָרָ֑יו לֹ֥א יַעֲנֶֽה׃
14 טו כִּֽי־בְאַחַ֥ת יְדַבֵּר־אֵ֑ל וּ֝בִשְׁתַּ֗יִם לֹ֣א יְשׁוּרֶ֑נָּה׃ בַּחֲלוֹם֮ חֲזִ֪יזֹן
לַ֫יְלָה בִּנְפֹ֣ל תַּרְדֵּמָ֑ה עַל־אֲנָשִׁ֥ים בִּתְנוּמ֗וֹת עַ֣ל מִשְׁכָּֽב׃
16 17 אָ֤ז יְגַלֶּ֣ה אָ֭זֶן אֲנָשִׁ֑ים וּבְמוּסָרָ֖ם יַחְתֹּֽם׃ לְהָסִ֣יר אָ֭דָם מַעֲשֶׂ֑הוּ
18 וְגֵ֥הָ מִ֝גֶּ֗בֶר יְכַסֶּֽה׃ יַחְשֹׂךְ֮ נַפְשׁ֪וֹ מִ֫שַּׁ֥חַת וְחַיָּת֑וֹ מֵעֲבֹ֖ר
19 בַּשֶּׁ֣לַח׃ וְיוּכַ֣ח בְּמַכְאוֹב֮ עַל־מִשְׁכָּ֪בוֹ וְרִ֫יב עֲצָמָ֥יו אֵתָֽן׃
כ 21 וְוָהֳמַתּ֣וֹ חַ֭יָּתוֹ לֶ֑חֶם וְנַפְשׁ֥וֹ מַֽאֲכַ֗ל תַּאֲוָֽה׃ יֻ֭כַל בְּשָׂר֣וֹ מֵרֹ֑אִי
22 וְשָׁפְי֥וֹ עַצְמ֗וֹת לֹ֣א רֹאֽוּ׃ וַתִּקְרַ֣ב לַשַּׁ֣חַת נַפְשׁ֑וֹ וְחַיָּת֖וֹ
23 לַמְמִתִֽים׃ אִם־יֵ֤שׁ עָלָ֨יו ׀ מַלְאָ֤ךְ מֵ֥לִיץ אֶ֗חָד מִנִּי־אָ֫לֶף
24 לְהַגִּ֣יד לָאָדָ֣ם יָשְׁר֑וֹ׃ וַיְחֻנֶּ֥נּוּ וַיֹּ֗אמֶר פְּדֵ֫עֵ֥הוּ מֵרֶ֣דֶת שָׁ֭חַת
מָצָ֣אתִי כֹּֽפֶר׃ רֻטְפַ֣שׁ בְּשָׂר֣וֹ מִנֹּ֑עַר יָשׁ֖וּב לִימֵ֣י עֲלוּמָֽיו׃ כה
26 יְעָתֵ֣ר אֶל־אֱ֭לוֹהַּ ׀ וַיִּרְצֵ֑הוּ וַיַּ֥רְא פָּנָ֖יו בִּתְרוּעָ֣ה וַיָּ֣שֶׁב
27 לֶאֱנ֥וֹשׁ צִדְקָתֽוֹ׃ יָשַׁ֤ר ׀ עַל־אֲנָשִׁ֗ים וַיֹּ֫אמֶר֥ חָטָ֤אתִי וְיָשָׁר֙
28 הֶעֱוֵ֣יתִי וְלֹא־שָׁ֣וָה לִֽי׃ פָּדָ֤ה נַפְשִׁ֨י ׀ מֵעֲבֹ֬ר בַּשַּׁ֗חַת וְחַיָּתִ֥י
29 בָּא֗וֹר תִּרְאֶֽה׃ הֵ֤ן כָּל־אֵ֭לֶּה יִפְעַל־אֵ֣ל פַּעֲמַ֑יִם שָׁלֹ֥שׁ עִם־
ל 31 גָּֽבֶר׃ לְהָשִׁ֣יב נַפְשׁ֣וֹ מִשַּׁ֑חַת לֵ֝א֗וֹר בְּא֥וֹר הַחַיִּֽים׃ הַקְשֵׁ֣ב
32 אִיּ֣וֹב שְׁמַע־לִ֭י הַחֲרֵ֣שׁ וְאָנֹכִ֣י אֲדַבֵּֽר׃ אִם־יֵ֣שׁ־מִלִּ֣ין הָשִׁיבֵ֣נִי

דבר

ibid. מלרע בארבה v. 19. וחת קדי v. 21. ותשפ קדי
ibid. אי דנשה ובקמץ הדיש דעשקה v. 23. בחטף בדגי ibid. וחזת קדי

קאפיטעל לג

1 און דאָרום, הער אויס, איוב, מיינע ווערטער, און ווער אויפמערקזאם צו
מיינע רייד.
2 געעפענט האָב איך שוין מיין מויל, מיין צונג רעדט פון מיין גומען.
3 מיינע רייד זיינען מיט דער אויפריכטיגקייט פון האַרצען, און וואָס מיינע
ליפּען וויסען זאָגען זיי אָרויס קלאָהר.
4 גאָט'ס גייסט האָט מיך בעשאפען, און זיין אָטהעם בעלעבט מיך.
5 אויב דו קענסט ענטפער מיר, מאַך דיך פאַרטיג און שטעל זיך קעגען מיר.
6 פונקט ווי דו בין איך פעררעכענט ביי גאָט, אויך איך בין אויסגעפאָרעמט
7 געוואָרען פון לעהם. מיין שרעק דערציטערט דיך ניט, און מיין דרוק
8 קען אויף דיר ניט שוואר זיין. דו האָסט מיך אָבער איינגערוימט אין
9 מיינע אויערען, און א שטימע פון ווערטער הער איך: „ריין בין איך פון
זינד, אָהן שום פערברעכען, און קיין שפּרינקלעע איז אויף מיר ניטא.
10 בלבולים נעפינט ער אויף מיר, פאַר זיין פיינד רעכענט ער מיך.
11 אין א קלאָץ האָט אריינגעלענט מיין פוס, ער היט אלע מיינע וועגען".
12 דערמיט זאָג איך, האָסטו קיין רעכט ניט, ווייל גאָט איז גרעסער פון א
13 מענשען. פארוואָס קריענסטו זיך מיט איהם? וווייסטו ניט, אז מיט
14 אלע זיינע ווערטער וועט ער דיר ניט ענטפערען? ווייל גאָט רעדט
15 איינמאל, און צוויימאל, נאָר דער מענש בעמערקט עס ניט. אין טרוים,
אין דער פאנטאזיע פון דער נאכט, ווען א שלאָף פאלט אויף מענשען, ווען
16 שלומערענדיג פאלט מען אויפ'ן געלענער, דעמאלט ענטדעקט ער די
אויערען פון מענשען און מיט זיינע שטראָף־רייד פערזיגעלט ער דאָס.
17 ער נעהמט אוועק דעם מענשען פון שלעכטע טהאטען, צו פערדעקען דעם
18 שטאלץ פון מאן. ראטעוועט זיין זעעלע פון אונטערגאנג, און זיין לעבען
19 זאל ניט פאלען צום שווערד. און געשטראָפט ווערט ער מיט א וועהטאג
אויף זיין געלענער, ווען דער קאמפף פון זיינע ביינער איז נאָך שטאַרק.
20 און אן אבשיי קריעגט ער צו ברויט, און ער קען ניט פערטראָגען די בעס־
21 טע לאקעטקע. זיין פלייש ווערט אָבגעפאלען פון געזיכט, און זיינע ביי־
22 נער פאלען איין און זעהען זיך ניט. און ביז צום אונטערגאנג דער־
גרייכט זיין לייב, און זיין לעבען ביז צו די טוידטע.
23 אך, ווען עס וואלט כאטש געווען איין פערשטענדיגער מלאך פון טויזענד
ער זאָל שילדערען דעם מענשען'ס אונשולדיגקייט,
24 און ער וואלט איהם בעפרייען, און זאָגען: „בעפרייט איהם פון אונטער־
גאנג, דאָס אויסלייז געלט האָב איך שוין!"
25 זיין פלייש וואלט דאן צארט געוואָרען ווי אין זיין קינדהייט, צוריקגע־
קעהרט וואלט ער צו זיין יונגענד.
26 ער בעט צו גאָט און ער בעווילליגט איהם, ער בעווייזט זיין געזיכט מיט
טריאומף, ווייל ער באצאהלט דעם מענשען לויט זיין ערעכטיגקייט.
27 ער רינגעלט זיך אָרום מיט מענשען און זאָגט: „געזינדיגט האָב איך,
די גערעכטיגקייט האָב איך צודרעהט, און דאָס האָט פאר מיר קיין וועדטה
ניט געהאט.
28 ער האָט אויסגעלייזט מיין לייב פון צו גרונד גען, און מיין לעבען בליקט
וויעדער צום ליכט.
29 אט דאָס אלעס טהוט גאָט, צוויי און דריי מאל מיט דעם מענשען.
30 אום צו ראטעווען זיין לייב פון אונטערגאנג, און ער זאל גלאנצען מיט'ן
ליכט פון לעבען.
31 פאס אויף, איוב, הער צו מיר; שוויג, און לאָמיך רעדען.
32 אויב עס זיינען דא ווערטער, ענטפער מיר, רעד ווייל איך זוך בלויז דיין
גערעכטיגקייט.

33 דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃ אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי חֲרַשׁ
וַאֲאַלֶּפְךָ חָכְמָה׃

CAP. XXXIV. לד

לד

2 א וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ
3 לִי׃ כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃ מִשְׁפָּט נִבְחָרָה־
4 ה לָּנוּ נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃ כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי וְאֵל
6 הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃ עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב אָנוּשׁ חִצִּי בְלִי־פָשַׁע׃
7 מִי־גֶבֶר כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמָּיִם׃ וְאָרַח לַחֶבְרָה עִם־
8 9 פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלִלֶּכֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃ כִּי־אָמַר לֹא יִסְכָּן
י גֶּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃ לָכֵן ׀ אַנְשֵׁי לֵבָב שִׁמְעוּ לִי חָלִלָה
11 לָאֵל מֵרֶשַׁע וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃ כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ וּכְאֹרַח
12 אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ׃ אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת
13 14 מִשְׁפָּט׃ מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה וּמִי שָׂם תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃ אִם־
טו יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֶאֱסֹף׃ יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר
16 יַחַד וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃ וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת הַאֲזִינָה
17 לְקוֹל מִלָּי׃ הַאַף שׂוֹנֵא מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר
18 19 תַּרְשִׁיעַ׃ הָאֹמֵר לְמֶלֶךְ בְּלִיַּעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים׃ אֲשֶׁר
לֹא־נָשָׂא ׀ פְּנֵי שָׂרִים וְלֹא נִכַּר־שׁוֹעַ לִפְנֵי־דָל כִּי־מַעֲשֵׂה
כ יָדָיו כֻּלָּם׃ רֶגַע ׀ יָמֻתוּ וַחֲצוֹת לַיְלָה יִגְעֲשׁוּ עָם וְיַעֲבְרוּ
21 וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא בְיָד׃ כִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו
22 יִרְאֶה׃ אֵין־חֲשֵׁךְ וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֵר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
23 כִּי לֹא עַל־אִישׁ יָשִׂים עוֹד לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט׃ יָרַע
24 כה כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃ לָכֵן יַכִּיר
26 מַעְבְּדֵיהֶם וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכְּאוּ׃ תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם
27 בִּמְקוֹם רֹאִים׃ אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא
28 הִשְׂכִּילוּ׃ לְהָבִיא עָלָיו צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃
29 וְהוּא יַשְׁקִט ׀ וּמִי יַרְשִׁיעַ וַיַּסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ וְעַל־גּוֹי
וְעַל־

לד 5. פסוק 5 מארבעה. 14. למדרשאי ישוב כתיב ישים קרי

33 וועז ניט, דאז הער צו מיר ; שווייג אוז איך וועל דיך לעהרנען קלוגהייט.
קאפיטעל לד
1 אוז אליהו האט געענטפערט אוז האט געזאגט :
2 הערט, איהר קלוגע, מיינע רייד, אוז, געלעהרטע, שענקט מיר אויפמערקזאמקייט :
3 וויל דאס אויער פרובירט די רייד ווי דער גומען געפינט זמקייט : וויל דאס אויער פרובירט די רייד ווי דער גומען געפינט
4 דעם עשמאק אין עסען. לאמיר בעשטימען ארום וואס דא האנדעלט
5 זיך,, לאמיר ווייסען צווישען אונז וואס גוט איז. דאס איז וויל איוב האט געזאגט : „איך בין אונשולדיג אוז גאט האט צוגענומען מיין רעכט.
6 זאל איך אבליקענען מיין רעכט ? איך, וואס בין געשטראפט פון פיילען אהן א פארוואס". וואו האט איהר נאך אזא מאן ווי איוב, וועלכער זאל
7 טרינקען דעם שפאט ווי וואסער ? אוז אנשליעסען וועט ער זיך צו א באנדע פערברעכער אוז גיהן מיט זינדיגע מענשען. וויל ער בהויפטעט
9 אז עס נוטצט גאר ניט דעם מענשען וואס זוכט צו פערשטענדיגען זיך מיט
10 גאט. דערפאר, איהר פערשטענדיגע מענשען, הערט מיר אוים, גאט איז חלילה ניט שולדיג אין שלעכטקייט אוז דער אלמעכטיגער איז ריין פון
11 אונרעכט. וואס דער מענש טהוט דאס באצאהלט ער איהם, אוז ווי ער
12 פיהרט זיך אויף, אזוי טרעפט ער עס. גאט מאכט קיינעם ניט שולדיג אומזיסט, אוז דער אלמעכטיגער פערדרעהט ניט די נערעכטיגקייט.
13 ווער האט איהם בעשטימט אויף דער ערד ? אוז ווער האט איהם געזעצט
14 איבער דער גאנצער וועלט ? וועז ער, גאט, שענקט נאר דעם מענשען אויפמערקזאמקייט, אוז ער נעהמט צו זיין גייסט אוז זיין אטהעם.
15 דאז אונטערגאנגען וואלט יעדעס לייב, אוז דער מענש וואלט צוריק
16 נעזעהנט צו דער ערד. אוז אויב איהר ווילט עס פערשטעהען, דאז הערט
17 דאס, שענקט אויפמערקזאמקייט צו מיינע רייד. איז עס מעגליך אז יענער וואס האט פיינד נערעכטיגקייט זאל רעגיערען ? אדער ווילסטו פער־
18 דאמען דעם מעכטיגען צדיק ? פאסט עס צו רופען א קעניג : „אונווירדיגער", אוז מאגנאטען : — „פערברעכער" ? איהם, וואס שוינט ניט
19 די פרינצען, וואס מאכט קיין אונטערשיעד צווישען רייך אוז ארעם, וויל אלע זיינען די ווערק פון זיינע הענד ? אין א סעקונדע שטאהרבען זיי,
20 אום איהם צו ברענגען פאר'ן גערעכט מיט גאט. ער שטירצט מעכטיגע אהן א שיעור אוז שטעלט אנדערע אויף
24 זייער פלאטץ.
25 עס איז וויל ער קען זייערע טהאטען, אין איין נאכט קעהרט ער זיי איבער אוז זיי ווערען צושמעטערט.
26 צווישען פערברעכער צוקלאפט ער זיי, דארט וואו אלע זעהען.
27 דערפאר האבען זיי זיך אבגעוואנדעט פון איהם, אוז זיינע וועגען וויל זיי ניט קענען.
28 געבראכט האבען זיי פאר גאט דאס געשריי פון דעם עלענדען אוז דאס געשריי פון דעם ארעמען הערט ער.
29 אוז ער לאזט רוהען, אוז ווער קען בעשולדיגען ? וועז ער פערבארגט דאס אנטליץ יוער קען איהם זעהן ? ניט אכטענדיג אויב דאס איז מיט א פאלק אדער א מענשען.

ל
31 וְעַל־אָדָם יָחַד: מָמְלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמֹּקְשֵׁי עָם: כִּי אֶל־
32 אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי לֹא אֶחְבֹּל: בִּלְעָדַי אֲחֶזֶה אַתָּה הוֹרֵנִי
33 אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף: הֲמֵעִמְּךָ יְשֻׁלְּמֶנָּה | כִּי־מָאַסְתָּ
34 כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אֲנִי וּמַה־יָּדַעְתָּ דַבֵּר: אַנְשֵׁי לֵבָב
35 יֹאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי: אִיּוֹב לֹא־בְדַעַת יְדַבֵּר לה
36 וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכִּיל: אָבִי יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־תְּשֻׁבֹת
37 בְּאַנְשֵׁי־אָוֶן: כִּי יֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ פֶּשַׁע בֵּינֵינוּ יִסְפֹּק
וְיַרֵב אֲמָרָיו לָאֵל:

לה CAP. XXXV.

א 2 וַיַּעַן אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר: הַזֹּאת חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי
3 4 מֵאֵל: כִּי־תֹאמַר מַה־יִּסְכָּן־לָךְ מֶה אֹעִיל מֵחַטָּאתִי: אֲנִי
ה אֲשִׁיבְךָ מִלִּין וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ: הַבֶּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר
6 שְׁחָקִים גְּבָהּ מִמֶּךָּ: אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעַל־בּוֹ וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ
7 מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ: אִם־צָדַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־לוֹ אוֹ־מַה־מִּיָּדְךָ
8 9 יִקָּח: לְאִישׁ־כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ: מֵרֹב
עֲשׁוּקִים יַזְעִיקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים: וְלֹא־אָמַר אַיֵּה אֱלוֹהַּ י
11 עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה: מַלְּפָנוּ מִבְּהֲמוֹת אֶרֶץ וּמֵעוֹף
12 הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ: שָׁם יִצְעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים:
13 14 אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע | אֵל וְשַׁדַּי לֹא יְשׁוּרֶנָּה: אַף כִּי־תֹאמַר
טו לֹא תְשׁוּרֶנּוּ דִּין לְפָנָיו וּתְחוֹלַל לוֹ: וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד
16 אַפּוֹ וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד: וְאִיּוֹב הֶבֶל יִפְצֶה־פִּיהוּ בִּבְלִי־
דָעַת מִלִּין יַכְבִּיר:

לו CAP. XXXVI.

א 2 וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר: כַּתֵּר־לִי וְזָעִיר יַאֲוַךְ כִּי־עוֹד
3 לֵאלֹהַּ מִלִּים: אֶשָּׂא דַעִי לְמֵרָחוֹק וּלְפֹעֲלִי אֶתֵּן צֶדֶק:
4 כִּי־אֱמֶת לֹא־שֶׁקֶר מְלֵי תְמִים דֵּעוֹת עִמָּךְ: הֵן־אֵל כַּבִּיר
ה וְלֹא יִמְאַס כַּבִּיר כֹּחַ לֵב: לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים
7 יִתֵּן: לֹא־יִגְרַע מִצַּדִּיק עֵינָיו וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא וַיּוֹשִׁבֵם

לנצח

ל״א 1. v. בג׳ א אליהוא

30 ער האלט צוריק א שמייכלער פון רעגיערען און בעהיט דאס פאלק פון
31 פאסטקעם. עס איז פאסענד צו זאגען צו גאט: „געליטען האב איך
32 שוין, מעהר וועל איך שוין ניט זינדיגען. וואס איך בעמערק ניט, זאלסטו
מיך לעהרנען, אויב איך האב פערבראכען, וועל איך עס מעהר ניט טהאן".
33 זאל דיך גאט בעלוינען ווי דו ווילסט, אדער וואס דיר נעפעהלט ניט ?
זאלסטו זיין דער יעניגער וואס קלייבט אוים, ניט איך ? רייד וואס דו
34 וויסט, פערנינפטיגע מענשען זאגען מיר, און א מאן א קלוגער הערט
35 מיר אוים. אז איוב האט ניט גערעדט מיט פערשטאנד, און זיינע וואר־
36 טער זיינען ניט מיט שכל. אך, ווי איך וואלט וועלען איוב זאל אזוי פרו־
בירט ווערען אויף אייביג, אז דאס זאל זיין אן ענטפער אויף די טענות פון
37 פערברעכער. וויל ער פערמעהרט פערברעכען צו זיינע זינד, צווישען
אונז ברעכט ער מיט די הענד און צו גאט האט ער טענות.

קאפיטעל לה

1 און אליהו האט נעענטפערט און געזאגט:
2 האסטו דאס גערעכענט פאר א פראצעס, בעהויפטענריג: „איך בין גע־
3 רעכטער פון גאט" ? וועו דו זאגסט וואס העלפט עס דיר ! וואס וועט
4 מיר העלפען מעהר ווי מיינע זינד ? וועל איך דיר ענטפערען מיט רייד,
5 צוזאמען מיט דיינע פרוינד מיט דיר. בליק נאר צום הימעל און זעה,
און קוק צו די הימלישע געוועלבען, זיי זיינען העכער פון דיר.
6 וועו דו זינדיגסט וואס פאר א ווירקונג האט עס אויף איהם ? און ווען
7 דיינע פערברעכענס ווערען פיעל, וואס טהוסטו איהם ? וועו דו ביזט
געראכט, וואס גיבסטו איהם, אדער וואס קען ער נעהמען פון דיינע הענד ?
8 פאר א מענשען ווי דו איז דיין פערברעכען, און פאר א מענשען־זוהן ווי
9 דו דיין גערעכטיגקייט. די מענשען שרייען פון די פיעלע רויבער, זיי
געוואלטעווען פון דעם דריקענדען ארעם פון מעהרערע.
10 קיינער זאגט ניט: וואו איז דער גאט וואס האט מיך בעשאפען, יענער
וועלכער שיקט פרעהליכע געזאנגען זאגאר ביי נאכט ?
11 ווער לעהרענט אונז מעהר ווי די בהמות פון פעלד, און ווער מאכט אונז
12 קליגער ווי די פויגעל פון הימעל ? דארט שרייען זיי און ער ענטפערט
13 ניט, דורך די שטאלץ פון די לומפען. אבער דאס נאר וואס איז פאלש
הערט ניט גאט, און אויף דעם קוקט ניט דער אלמעכטיגער.
14 זאגאר וען דו זאגסט אז דו זעהסט איהם ניט, פון דעסטוועגען ברענג דיין
משפט פאר איהם און דאן ווארט.
15 און וויל ער האט ניט אזוי געטהאן, האט ער איהם געשטראפט מיט זיין
צארן, און ער בעגרייפט נארניט זיין פערברעכען.
16 און איוב עפענט מיט נארישקייט זיין מויל, אהן פערשטאנד האט ער
אנגעווארפען וועדטער.

קאפיטעל לו

1 און אליהו האט פארטגעזעצט און געזאגט:
2 האב אביסעל געדולד און איך וועל דיר ערקלעהרען, דען עס זיינען נאך
3 דא וועדטער צולייעב גאט. איך הויב אויף מיין פערשטאנד אין וויי־
קייטען, און צו מיין בעשעפער גיעב איך גערעכטיגקייט.
4 וויל אין מיינע וועדטער איז קיין ליגען ניטא, איך בין אויפריכטיג מיט
5 דיר. גאט איז צו מעכטיג ער זאל פעראכטען, צו מעכטיג מיט דער
קראפט פון זיין פערשטאנד.
6 ער לאזט דעם פערברעכער ניט לאנג לעבען, און צו די ארעמע גיט ער
ענדליך גערעכטיגקייט.
7 ער נעהמט ניט אווק פון דעם גערעכטען זיינע אויגען און פון די קענינ־
ליכע טראהנען; אויף אייביג זעצט ער זיי אווק און זיי שטייגען הויך.

8 לָעֲצַח וַיִּגְבָּהוּ׃ וְאִם־אֲסוּרִים בַּזִּקִּים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃
9 וַיַּגֶּד לָהֶם פָּעָלָם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃ וַיָּגֶל אָזְנָם
11 לַמּוּסָר וַיֹּאמֶר כִּי־יָשׁוּבוּן מֵאָוֶן׃ אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יִכְלוּ
12 יְמֵיהֶם בַּטּוֹב וּשְׁנֵיהֶם בַּנְּעִימִים׃ וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח
13 יַעֲבֹרוּ וְיִגְוְעוּ בְּבִלִי דָעַת׃ וְחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ אָף לֹא
14 יְשַׁוְּעוּ כִּי אָסָרֵם׃ תָּמֹת בַּנְּעוּר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם בַּקְּדֵשִׁים׃
מו 16 יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיוֹ וַיְגַל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃ וְאַף הַסִּיתְךָ ו מִפִּי־
צָר רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת שָׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃
17 18 וְדִין־רָשָׁע מָלֵאתָ דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ׃ כִּי־חֵמָה פֶּן־יְסִיתְךָ
19 בְשֶׁפֶק וְרֹב־כֹּפֶר אַל־יַטְךָ׃ הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לֹא בְצָר וְכֹל
כ מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃ אַל־תִּשְׁאַף הַלַּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם׃
21 22 הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי עַל־זֶה בָּחַרְתָּ מֵעֹנִי׃ הָךְ־אֵל
23 יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃ מִי־פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־
24 אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָּעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ
כה 26 אֲנָשִׁים׃ כָּל־אָדָם חָזוּ־בוֹ אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃ הֵךְ־אֵל
27 שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר׃ כִּי יִגְרַע נִטְפֵי־
28 מַיִם יָזְקוּ מָטָר לְאֵדוֹ׃ אֲשֶׁר־יִזְלוּ יִטְּחֲקוּם יִרְעֲפוּ עֲלֵי ו
29 ל אָדָם רָב׃ אַף אִם־יָבִין מִפְרְשֵׂי־עָב תְּשֻׁאוֹת סֻכָּתוֹ׃ הֵךְ
31 פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסָּה׃ כִּי־בָם יָדִין עַמִּים
32 יִתֵּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר׃ עַל־כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ
33 בְּמַפְגִּיעַ׃ יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ מִקְנֶה אַף עַל־עוֹלָה׃

לן CAP. XXXVII.

2 א אַתְּ־לוֹאת יֶחֱרַד לִבִּי וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרַגְזָהּ
3 קוֹלוֹ וְהֶגֶה מִפִּיו יֵצֵא׃ תַּחַת־כָּל־הַשָּׁמַיִם יְשָׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ
4 עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ אַחֲרָיו ו יִשְׁאַג־קוֹל יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ
ה וְלֹא יְעַקְּבֵם כִּי־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃ יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת
6 עָשָׂה גְּדֹלוֹת וְלֹא נֵדָע׃ כִּי לַשֶּׁלֶג ו יֹאמַר הֱוֵא־אָרֶץ וְגֶשֶׁם
7 מָטָר וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת עֻזּוֹ׃ בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתֹּם לָדַעַת

8 און אויב זיי זיינען געבונדען אין קייטען, געכאפט אין די נעטצען פון
9 עלענד, דערצעהלט ער זיי זייערע טהאטען און שילדערט פאר זיי ווי
10 גרויס זייערע זינד זיינען געווארען. און ער זאגט זיי איין אין אויער
שטראף־רייד און דערצעהלט זיי, אז זיי דארפען זיך אומקעהרען פון אונ־
11 רעכט. אויב אויב זיי וועלען הערען און איהם דיענען, וועלען זיי ענדי־
12 גען זייערע טעג אין גוטען און זייערע יאהרען אין פערגעניגען. ווען זיי
וועלען אבער ניט הערען, ראן וועלען זיי אומקומען דורכ'ן שווערד און
13 אויסגעהן וויל זיי האבען קיין פערשטאנד. און די שמייכלער וועלען
זיך האלטען ביים צארן, זיי וועלען ניט שרייען וען ער וועט זיי בינדען.
14 אין דער יוגענד וועט שטארבען זייער לייב און זייער לעבען וועט אומ־
15 קומען צווישען די אויסגעלאסענע. דעם עלענדען בעפרייט ער פון זיין
16 עלענד, און אין נויטה דעקט ער אויף זייער אויער. און אויך דיר האט
ער ארויסגעצויגען פון פערצווייפלונג אין א בריטען ארט, וואו עס איז
ניטא קיין ענגשאפט, און די שפייזען פון דיין טיש זיינען געווען פול מיט
17 פעטקייט. און דו ביסט פול מיט די טענות פון א פערברעכער, דערפאר
18 האלטען דיך אונטער די טענות און דער פראצעס. א צארן וועט זיין,
אין טאמער וועט עס דיך אנרעדען צו צווייפלען, זאל קיין פערמעגען דיך
19 ניט בעווענגען דאם צו טהאן. אארט איהם עפעם, דיין פערמעגען ?
20 ניין, קיין פעסטקייט פון קראפט ! זאל דיך ניט געלוסטען יענע נאכט
21 וועז פעלקער זיינען אונטערגענאנגען. היט זיך, וועגד זיך אב פון פער־
ברעכען, און זאג ניט, אז דו האסט עס געטהאן דערפאר וויל דו ביזט
22 געווען געצוואונגען. ערהאבען איז גאט אין זיין קראפט, וואו האסטו
23 נאך אזא לעהרער ? וער קען פאר איהם בעשטימען א וועג, און וער
24 קען צו איהם זאגען : „טהוסט אונרעכט !" געדענק אז דו מוזט בעווונ־
25 דערען זיינע ווערק, אויף וואס מענשען האבען געקוקט. אלע מענ־
שען האבען עס בעמערקט, יעדער מענש האט עס בעטראכט פון ווייטען.
26 גאט איז ערהאבען און מיר ווייסען עס ניט, זיינע יאהרען זיינען ניט צום
27 אויספארשען. די וואסער טראפענס זאמעלט ער צוניף און געלייטערט
28 ווערען זיי אין נעבעל פאר רעגען. עס פליעסען די הימלען און זיי קאפען
29 ארונטער אויף פיעלע מענשען. בעגרייפט עמיצער די וואלקען פער־
30 שפרייטונג ? ווייס עמיצער דעם רויש פון זיין בייעדל ? ער האט
דארויף איבערגעשפרייט מיט זיין ליכט, און די טיפענישען פון ים האט
31 ער בעדעקט. מיט זיי וועט ער ריכטען פעלקער, און זיי געבען פיעל
32 שפייז. איבער די הענד האט ער געדעקט מיט ליכט און ארויסגעגעבען
33 א בעפעהל. איבער איהם דערצעהלט זיין שטורעם, אויך די פיה זאגען
אן וועז דער אוראגאן קומט.

קאפיטעל לז

1 אויך דארויף ציטערט מיר מיין הארץ און שפרינגט פון זיין ארט.
2 הערט זיך איין צום צארן פון זיין שטימע, וועז א ברום נעהט ארויס פון
3 זיין מויל. אונטער'ן גאנצען הימעל נעהט זיין בליק, און זיין ליכט
גרייכט די ברעגעם פון דער ערד.
4 הינטער איהם שרייט א שטימע, עס ליארעמט א שטימע מיט דער גאנצער
געוואלד ; ער האלט זי ניט איין אום זיין שטימע זאל געהערט ווערען.
5 גאט ליארעמט זיי אויף מיט זיין וואונדערבארע שטימע ; ער שאפט
וואונדער און מיר ווייסען נאר ניט.
6 צום שנעע זאגט ער : „זיי אויף דער ערד !" דאם זעלבע צום שלאקס־
רעגען און צום געוואלדיגען שלאקס־רעגען.
7 ער האלט צוריק יעדע מענשען־האנד, אום אלעס וואס ער האט בעשאפען
זאל עס ווייסען.

כָּל־אֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂהוּ׃ וַתָּבוֹא חַיָּה בְמִרְאֶרֶב וּבִמְעוֹנוֹתֵיהֶ֥ 8
תֵּשְׁבֹּן׃ מִן־הַחֶדֶר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְּזָרִים קָרָה׃ מִנִּשְׁמַת־ 9
אֵל יִתֵּ֫נוּ קָרַח וְרַחַב מַיִם בְּמוּצָק׃ אַף־בָּרִי יַטְרִיחַ עָב 11
יָפִ֫יץ עֲנַן אוֹרוֹ׃ וְהוּא מְסִבּוֹת ו מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבֻּלוֹתָ֫ו 12
לְפָעֳלָם כֹּל אֲשֶׁר יְצַוֵּם ו עַל־פְּנֵי תֵבֵל אַרְצָה׃ אִם־ 13
לְשֵׁבֶט אִם־לְאַרְצוֹ אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵהוּ׃ הַאֲזִינָה זֹּאת 14
אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן ו נִפְלְאוֹת אֵל׃ הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ טו
עֲלֵיהֶם וְהוֹפִ֫יעַ אוֹר עֲנָנוֹ׃ הֲתֵדַע עַל־מִפְלְשֵׁי־עָב מִפְלְאוֹת 16
תְּמִים דֵּעִים׃ אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים בְּהַשְׁקֵט אֶ֫רֶץ מִדָּרוֹם׃ 17
תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חָזָק כְּרְאִי מוּצָק׃ הוֹדִיעֵנוּ מַה־ 18 19
נֹּאמַר לוֹ לֹא נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃ הֲיְסֻפַּר־לוֹ כִּי אֲדַבֵּר כ
אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּע׃ וְעַתָּה ו לֹא־רָאוּ אוֹר בָּהִיר הוּא 21
בַּשְּׁחָקִים וְרוּחַ עָבְרָה וַתְטַהֲרֵם׃ מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה עַל־ 22
אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד׃ שַׁדַּי לֹא־מְצָאנֻהוּ שְׂגִיא־כֹחַ וּמִשְׁפָּט 23
וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה׃ לָכֵן יִרְאֻ֫הוּ אֲנָשִׁים לֹא יִרְאֶ֫ה 24
כָּל־חַכְמֵי־לֵב׃

לח CAP. XXXVIII.

וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן ו הַסְּעָרָה וַיֹּאמַר׃ מִי זֶ֫ה ו מַחְשִׁיךְ א 2
עֵצָה בְּמִלִּין בְּלִי־דָעַת׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חָלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ 3
וְהוֹדִיעֵנִי׃ אֵיפֹה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אֶ֫רֶץ הַגֶּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃ 4
מִי־שָׂם מַמַּדֶיהָ כִּי תֵדָע אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָו׃ עַל־מָה ה 6
אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃ בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי 7
בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים׃ וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם בְּגִיחוֹ 8
מֵרֶחֶם יֵצֵא׃ בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חִתֻּלָתוֹ׃ וָאֶשְׁבֹּר 9
עָלָיו חֻקִּי וָאָשִׂים בְּרִיחַ וּדְלָתָיִם׃ וָאֹמַר עַד־פֹּה תָּבוֹא 11
וְלֹא תוֹסִיף וּפֹא יָשִׁית בִּגְאוֹן גַּלֶּיךָ׃ הֲמִימֶ֫יךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר 12
יְדַעְתָּה שַׁחַר מְקֹמוֹ׃ לֶאֱחֹז בִּכְנָפוֹת הָאָ֫רֶץ וְיִנָּעֲרוּ 13

רשעים

ל"ז 12. ז בתחבולתיו קמ׳ ליח 1. ז בן סרי 11. ז א׳ בשקם ה׳ 12. ז ידעת השחר סרי

8 און דאן קריכט אריין א חיה אין איהר לאגער־פלאצ און רוהט אין
9 איהר וואהנונג. פון דעם צימער קומט דער שטורעם, און פון צפון
10 קומט די קעלט. פון גאט'ס אטהעם קומט קעלט, און די בריייטע וואס־
11 סערען ווערען געפרוירערן. א ביסעל פייכטקייט ברענגט ער דעם וואלקען;
12 און דערמיט צושפרייט ער דעם וואלקען מיט ליכט. דורך זיין רעכנונג
דרעהט זיך אלצדינג ארום, צו מאכען די ארבייט אויף זיין ערדישער וועלט.
13 דאס איז אדער אלס א שטראף אויף דער ערד, אדער מען געפינט עס פאר
14 א בעלוינונג. הער דאס אויס, איוב, שטעל דיך אוועק, און בעגרייף די
15 נעטליכע וואונדער. וווייסטו ווי גאט רעגולירט זיי, און ווי ער שיינט
16 איבער זיי מיט זיין ליכט־וואלקען? בעגרייפסטו די באלאנסירונג פון
17 די וואלקען? די וואונדער פון דעם פאלקאמענעם? דיינע קלייידער וועי־
18 רען וואארעם, ווען עם ווערט שטיל אין דרום זייט. שוועבסט מיט איהם
ארויף אין די הימלען, וועלכע זיינען פעסט ווי א געגאסענעם שפיגעל.
19 מאך מיר בעקאנט מיט דעם וואס מיר זאלען איהם זאגען: מיר קענען
20 איהם ניט אבשעטצען דורך דער פינסטערניס. דארף מען איהם עפעס
דערצעהלען ווען איך רייד? קען עס א מענש פאר איהם בעהאלטען?
21 און אט זעהט מען גאר ניט קיין העלע ליכט אין די הימלען, געהט דורך
א ווינד און לייטערט דאס אויס.
22 פון צפון קומט דאס גאלדענע ליכט; איבער גאט שוועבט א פרעכטיגע
הערליכקייט.
23 געפינען קענען מיר ניט דעם אלמעכטיגען, דעם ערהאבענעם אין קראפט;
ער אונטערדריקט ניט קיין נעריכט און ניט פיעל נערעכטיגקייט.
24 דערפאר האבען מענשען פורכט פאר איהם. איהם זעהען זאגאר ניט די
פערשטענדיגע.

קאפיטעל לח

1 און גאט האט געענטפערט איוב'ן פון שטורעם און אזוי געזאגט:
2 ווער פערדונקעלט עס מיינע פלענער מיט נארישע רייד?
3 ווי א העלד זאלסטו אננארטלען דיינע לענדען, איך וועל דיר פרעגען און
דו ענטפער מיר.
4 וואו ביזטו געווען ווען איך האב געגרינדעט די ערד? זאג עס מיר, אויב
דו ביזט בעקאנט מיט פערשטאנד.
5 וווייסטו ווער עס האט אוועקגעשטעלט איהרע מאסען! ווער האט איבער־
נעצויגען א מעסט־שנור?
6 אויף וואס זיינען איהרע פונדאמענטען? ווער האט אריינגעווארפען דעם
ווינקעלשטיין?
7 געווען איז עס ווען עס האבען צוזאמען געזונגען די מארגען־שטערען און
געהויעט האבען אלע קינדער פון גאט.
8 פערהאלטען האט ער דעם ים מיט א טהיר, פונקט דאמאלס ווען ער איז
ארויס פון דער געבער־מוטער.
9 ווען איך האב פון וואלקענס איהם געמאכט א קלייד און פון נעבעל א
וויקעל־שנור.
10 און א געזעץ האב איך פאר איהם געשטעלט, און ריגלען און טהירען פאר
איהם געמאכט.
11 נעזאגט האב איך: „ביז אהער זאלסטו קומען און ניט ווייטער, און
ביז אהער זאלסטו שטראמען מיט דיינע גרויסע כוואליעס.
12 האסטו ווען עס איז בעפאהלען דעם מארגען, האסטו אננגעווויעזען דעם
מארגען־רויט זיין פלאצ?
13 האסטו נאך ווען עס איז אננגעכאפט די ערד ביי איהרע עקען און זי גע־
שאקעלט. איז די פערברעכער זאלען פון איהר זיך אראויסקייקלען?

14 רְשָׁעִים מִמֶּנָּה׃ תִּתְהַפֵּךְ כַּחֹמֶר חוֹתָם וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ
15 16 לְבוּשׁ׃ וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃ הֲבָאתָ
17 עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם הִתְהַלָּכְתָּ׃ הֻגְּלוּ לְךָ שַׁעֲרֵי־
18 מָוֶת וְשַׁעֲרֵי צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃ הִתְבּוֹנַנְתָּ עַד־רָחְבֵי־אֶרֶץ
19 הַגֶּד אִם־יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃ אֵי־זֶה דֶּרֶךְ יִשְׁכֹּן־אוֹר וְחֹשֶׁךְ אֵי־
כ זֶה מְקוֹמוֹ׃ כִּי תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃
21 22 יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיךָ רַבִּים׃ הֲבָאתָ אֶל־
23 אֹצְרוֹת שֶׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאָה׃ אֲשֶׁר חָשַׂכְתִּי לְעֵת
24 צָר לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃ אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ יֵחָלֵק אוֹר יָפִץ
כה קָדִים עָלֵי־אָרֶץ׃ מִי־פִלַּג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז
26 קֹלוֹת׃ לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ לֹא־אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃
27 28 לְהַשְׂבִּיעַ שְׁאָה וּמְשֹׁאָה וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא דָּשָׁא׃ הֲיֵשׁ
29 לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל׃ מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקֶּרַח
ל וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ׃ בָּאֶבֶן מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם
31 יִתְלַכָּדוּ׃ הֲתִקְשֹׁר מַעֲדַנּוֹת כִּימָה אוֹ מוֹשְׁכוֹת כְּסִיל
32 תְּפַתֵּחַ׃ הֲתוֹצִיא מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם׃
33 34 הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָּאָרֶץ׃ הֲתָרִים
לה לָעָב קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הֲתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ
36 וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֵּנוּ׃ מִי־שָׂת בַּטֻּחוֹת חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי
37 בִּינָה׃ מִי־יִסַּפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃
38 39 בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים יִדְבָּקוּ׃ הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף
מ וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃ כִּי־יָשְׁחוּ בַּמְּעוֹנוֹת יֵשְׁבוּ בַסְּכָּךְ
41 לְמוֹ־אָרֵב׃ מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּי־יְלָדָו אֶלֹ־אֵל יִשְׁגּוּ
יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃

לט CAP. XXXIX. לט

2 א הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֶל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃ תִּסְפֹּר
3 יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לְדָתָנָה׃ תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן

תפלתנה

ליח v. 13. ע׳ תלית v. 15. ילדו קרי v. 41.

14 פערוואנדעלט ווערט זי ווי זיגעל־וואקס, און אוועקגעשטעלט ווי אין א
15 נייעם קלייד. און אוועקגענומען ווערט פון די פערבראכער זייער ליכט,
16 און דעם אָרעם פון זיי שטאָלצע ווערט ער צובראכען. ביזטו ווען עס איז
נעקומען ביז צו די קוואלען פון ים? האָסטו איינגעדרונגען אין די פאָר־
17 שונגען פון אבגרונד? זיינען פאר דיר ענטדעקט געוואָרען די טהויערען
פון טוידט? און האָסטו געזעהן די טהויערען פון שאָטען פון טוידט?
18 האָסטו בעגריפען די בריייטקייט פון דער ערד? זאג מיר, אויב דו קענסט
19 זיי אלע. וואו ערגיץ רוהט דאָס ליכט? און וואו איז דער אָרט פון
20 פינסטערנים? קענסטו זיי נעהמען צו זייער גרענעץ? און בעגריפסטו
21 וואו עס לייגען די שטעגען פון זייער הויז? אלץ וואָס דו ווייסט, איז,
אז דו ביזט א מאל געבוירען געווארען, און אז די צאָהל פון דיינע טעג
22 בעטרעפט אזוי פיעל. ביזטו עקומען צו די שפייכלערם פון שנעע?
23 און האָסטו געזעהן די שפייכלערם פון האגעל? וואָס איך האָב אָנגע־
גרייט פאר א צייט פון נויטה, פאר דעם טאג פון שלאכט און קריעג.
24 וואו לייגט דער ווינ אויף וועלכען עם צוטהיילט זיך דאָס ליכט? וואו
25 צושפרייט זיך דער מזרח־ווינד איבער דער ערד? ווער האָט געמאכט
פאר'ן שטורעם א קאנאל, און א ווינ פאר'ן בליטץ מיט'ן דונער?
26 אום צו ברענגען רעגען אויף א לאנד וואו עס איז קיין מענש ניטא, אויף
27 א ווייסטע, וואו קיין מענשען־קינד איז ניט פארען? ווער זעטיגט א צו־
28 שטערטע ווייסטענים און מאכט גראז ארויסשפראָצען? האָט דער רעגען
29 א פאטער? ווער האָט געבארען די טהוי־טראפענס? פון וועמעס בויך
איז ארויס די קעלט, אויב דאָס איז פון הימעל, ווער האָט עס געבארען?
30 און די וואכערען ווערען פערגליווערט ווי א שטיין און דער אבגרונד ווערט
31 צוזאמענגעשלאסען? קענסטו פערבינדען די שטריק פון די זיבענ־שטע־
32 רען, אדער קענסטו עפענען דעם קנופ פון דעם אריאן? קענסטו ארויס־
ברענגען די מזלות פון הימעל אין זייער צייט? און קענסטו פיהרען דעם
33 בער־שטערען איבער זיינע קינדער? ווייסטו די געזעצע פון הימעל?
34 קענסטו איינפיהרען זיין וואהנונג אויף דער ערד? קענסטו אויפהויבען
דיין שטימע אן בעפעהלען דעם וואלקען; און קענסטו הייסען די וואּ־
35 סערען דיך בעדעקען? קענסטו ארויסשיקען בליצען און זיי זאלען גאהן,
36 און זיי זאלען דיר זאגען: „דא זיינען מיר“? ווער האָט געגעבען דעם
מענשענס ניערען קלוגהייט, אדער ווער האָט געגעבען פערשטאנד דעם
האהן?
37 ווער קען איבערצאהלען די הימלען מיט קלוגשאפט, און ווער לעדיגט אויס
די לאגלען פון הימעל?
38 ווער קלעפט צוזאמען די זעמדלאך און ווער בעהעפט די שטיקלאך ערד?
39 קענסטו זוכען פאר דער לייבין איהר נאהרונג? און קענסטו צושטעלען
שפייז פאר די לייבלאך?
40 ווען זיי לויגען איינגעבויגען אין זייערע וואהנונגען, ווען זיי לויערען אין
זייערע הייהלען אויף רויב.
41 ווער פארבערייטעט שפייז פאר דער ווראנע ווען איהרע קינדער שרייען
צו גאָט, ווען זיי בלאנדזשען ארום אהן עסען?

קאפיטעל לט

1 ווייסטו די געבורט־צייט פון דעם שטיין־באק? היטסטו אב די צייט
ווען די הירשין האָט איהרע יונגע?
2 צעהלסטו די מאנאטען ביז זיי ווערען פול, און ווייסטו די צייט פון גע־
בורט?
3 זיי קניען, ווארפען אב זייערע יונגע און ווערען לוז פון זייערע ווהען.

4 תִּפְלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה: יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם יִרְבּוּ בַבֶּר
ה יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ: מִי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי וּמֹסְרוֹת עָרֹד
6 מִי פִתֵּחַ: אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ וּמִשְׁכְּנֹתָיו מְלֵחָה:
7 8 יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשָׁאוֹת נוֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע: יְתוּר הָרִים
9 מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרָק יִדְרוֹשׁ: הֲיֹאבֶה רֵים עָבְדֶךָּ אִם־
י יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָ: הֲתִקְשָׁר־רֵים בְּתָלָם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד
11 עֲמָקִים אַחֲרֶיךָ: הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו
12 13 יְגִיעֶךָ: הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּי־יָשׁוֹב זַרְעֶךָ וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף: כְּנַף־
14 רְנָנִים נֹעֲלָסָה אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה וְנֹצָה: כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ
טו בֵּיצֶיהָ וְעַל־עָפָר תְּחַמֵּם: וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוּרָהּ וְחַיַּת
16 הַשָּׂדֶה תְּדוּשֶׁהָ: הִקְשִׁיחַ בָּנֶיהָ לְלֹא־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ
17 בְּלִי־פָחַד: כִּי־הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה:
18 19 בָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא תִּשְׂחַק לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ: הֲתִתֵּן לַסּוּס
כ גְּבוּרָה הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה: הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה הוֹד
21 נַחְרוֹ אֵימָה: יַחְפְּרוּ בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ יֵצֵא לִקְרַאת־
22 נָשֶׁק: יִשְׂחַק לְפַחַד וְלֹא יֵחָת וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֶב:
23 24 עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן: בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֵּא־
אֶרֶץ וְלֹא יַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפָר: בְּדֵי שֹׁפָר וּ יֹאמַר הֶאָח כח
וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה רַעַם שָׂרִים וּתְרוּעָה: הֲמִבִינְךָ
26 יֵאָבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו לְתֵימָן: אִם־עַל־פִּיךָ יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר
27 וְכִי יָרִים קִנּוֹ: סֶלַע יִשְׁכֹּן וְיִתְלַנָּן עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה:
28 מִשָּׁם חָפַר אֹכֶל לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ: וְאֶפְרֹחָיו יְעַלְעוּ־
29 ל דָם וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא:

CAP. XL. מ

א וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר: הַרֵב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ
2 אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה: וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר: הֵן קַלֹּתִי
3 4 מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי: אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה
ה

ושתים

ל״מ 3. ע׳ פתח באתנח ופשט. 12. ע׳ תשיב קדי. 26. ע׳ מנחה קדי. 30 ע׳ ואפרוחיה קדי

4 שטאַרק ווערען זייערע קינדער, זיי פערמעהרען זיך אין דער פֿאַרען נעהען
5 ארויס און קומען מעהר ניט צוריק. ווער האָט בעפרייט דעם ווילדען
6 עזעל? און ווער האָט געעפענט די שטריק פון וואַלד־עזעל? א וויספע
האָב איך גענאכט פאר זיין הויז, און זיין רוה־פלאַטץ א זאלץ־זומפּף.
7 ער לאַכט פון דעם שטורעם פון דער שטאָדט, דעם טרייבער'ס ליארעם
8 הערט ער ניט. זיין פֿאשע געפינט ער אויף די בערג, און יעדעם גרינע
9 בלעטעל זוכט ער אויף. וויל דער ווילדער־אָקס דיך דיענען! וויל ער
10 נעכטיגען ביי דיין קאַרעטע? קענסטו צובינדען דעם ווילדען אָקס מיט א
11 גראָבען שטריק? וועט ער צוגרׂאבען די טהאַלען הינטער דיר? קענסטו
זיך אויף איהם פערזיכערען וויל ער האָט א סך קראפט, און אויף איהם
12 פערטרויען דיין האַרוואַניע? קענסטו איהם געטרויען, אז ער וועט
13 אריינברענגען דיינע קערנער און איינזאַמלען דיין תבואה? האָסטו גע־
מאכט די זינג־פויגעלעך זאַלען פליהען און זיך פרעהען? האָסטו געגעבען
14 דעם שטרויס־פויגעל די פליגעלען און פעדערען? ווען זי פערלאָזט איהרע
15 אייער אויף דער ערד און זי וואַרעמען זיך אויס אויף שטויב. און זי
פערגעסט אז א פוס קען זיי צושמעטערען און א חיה פון פעלד זיי צוטרע־
16 טען. גרויזאַם איז זי קעגען איהרע קינדער פונקט ווי זיי וואַלטען ניט
17 געווען איהרע. אומזיסט איז איהר מיה, אָהן מורא. נאָט האָט פערהיט
איהר צו געבען קלוגהייט און ער האָט איהר ניט צוגעטהיילט קיין פער־
18 שטאַנד. זיך אויפשטעלענדיג אין דער הויך, לאַכט זי פון פערד מיט זיין
19 רייטער. האָסטו געגעבען דעם פערד קראפט? קענסטו ארומרינגלען
20 זיין האַלז מיט א [illegible]? קענסטו איהם מאַכען שטורמען ווי א הייר־
21 שעריק? דער שטאַלץ פון זיינע נאַזלעכער איז א שרעק. ער גראָבט
דעם טהאַל און פרעהט זיך, מיט זיין קראפט געהט ער קעגען וואפֿען.
22 ער לאַכט פון מורא און ער פירכט זיך ניט, ער מרעט ניט צוריק פאר'ן
שווערד.
23 אויף איהם ראשט די פייל, די שארף פון שפיז און לאַנצע.
24 מיט שטורעם און צאָרן לעכערט ער די ערד, און ער גלויבט ניט, אז דאָס
איז דעם יענגער'ס טראמפּעט.
25 מיט פרייד נעהמט ער אויף דעם טראמפּעט, פון ווייטען דערפיהלט ער
דעם קריעג, דעם געוואלד פון פירסטען און דעם טריאומפּף.
26 האָט דאָס דיין פערשטאַנד געמאַכט פליהען דעם רויב־פויגעל? איז דאָס
דורך דיר וואָס ער הויבט אויף זיינע פליגעלען קיין דרום?
27 בעפעהלסטו דעם אדלער זיך אויפצוהויבען אין דער הויך, און אז ער זאל
אויפהויבען זיין נעסט?
28 אויף א פעלזען רוהט ער און נעכטיגט, אויפ'ן שפיטץ פעלזען און אין
א פעסטונג.
29 פון דאָרטען זוכט ער שפייז, נאָך וויט בליקען זיינע אויגען.
30 זיינע יונגע זויגען איין בלוט, און דאָרט וואו טוידטע זיינען, איז ער דאָ.

קאַפּיטעל מ

1 און נאָט האָט נעענטפערט איוב'ן און נעזאָגט:
2 זאָל דער וואָס קריעגט זיך מיט נאָט איהם אויך אויסשטראָפען? זאָל
דער וואָס טענה'עט זיך אויס מיט נאָט, איהם אויך אויסזידלען?
3 און איוב האָט נעענטפערט נאָט און נעזאָגט:
4 איך בין נאָר ניט, וואָס קען איך דיר ענטפערען? איך וועל בעסער צו־
לעגען די האַנד צו מיין מויל.
5 איינמאָל האָב איך נערעדט און מעהר וויל איך שוין ניט ענטפערען, צוא
צוויי־טען מאָהל וועל איך נאָר ניט קענען צוגעבען.

6 וְשֻׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן־
7 סְעָרָה וַיֹּאמַר׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חָלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃
8 הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטִי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ וְאִם־זְרוֹעַ
9 י כָּאֵל לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ תַרְעֵם׃ עֲדֵה־נָא גְאוֹן וְגָבַהּ וְהוֹד
11 וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃ הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃
12 13 רְאֵה כָל־גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ וְהַדְרֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃ טָמְנֵם
14 בֶּעָפָר יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטְמוֹן׃ וְגַם־אֲנִי אוֹדְךָ כִּי־
טו תוֹשִׁיעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃ הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ
16 חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃ הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאוֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי
17 בִטְנוֹ׃ יַחְפֹּץ זָנָבוֹ כְּמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחְדָּו יְשֹׂרָגוּ׃ עֲצָמָיו
18 19 אֲפִיקֵי נְחֹשֶׁת גַּרְמָיו כִּמְטִיל בַּרְזֶל׃ הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־
כ אֵל הָעֹשׂוֹ יַגֵּשׁ חַרְבּוֹ׃ כִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת
21 הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃ תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה
22 23 וּבָצֶה׃ יְסֻכֻּהוּ צֶאֱלִים צַלְלוֹ יְסֹבְבוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ הֵן יַעֲשֹׁק
24 נָהָר לֹא יָחְפּוֹז יִבְטַח וְ כִי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃ בְּעֵינָיו
כה יִקָּחֶנּוּ בְּמוּקְשִׁים יִנָּקֵב־אַף׃ תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה וּבְחֶבֶל
26 תַּשְׁקִיעַ לְשׁוֹנוֹ׃ הֲתָשִׂים אַגְמֹן בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ תִּקֹּב לֶחֱיוֹ׃
27 28 הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֶּר אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃ הֲיִכְרֹת
29 בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃ הֲתְשַׂחֶק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר
ל וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ יִכְרוּ עָלָיו חַבָּרִים יֶחֱצוּהוּ בֵּין
31 כְּנַעֲנִים׃ הֲתִמְלָא בְשָׂכוֹת עוֹרוֹ וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃
32 שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסֵף׃

מא CAP. XLI. מא

2 א הֵן־תֹּחַלְתּוֹ נִכְזָבָה הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יָטֵל׃ לֹא־אַכְזָר כִּי
3 יְעִירֶנּוּ וּמִי הוּא לְפָנַי יִתְיַצָּב׃ מִי הֲקִדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת
4 כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃ לֹא־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו וּדְבַר גְּבוּרוֹת וְחֵן
5 עֶרְכּוֹ׃ מִי־גָלָה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא׃ דַּלְתֵי

פנ

כ׳ v. 3. מן קרי v. 17. כ׳ חדיר קרי v. 18. מא נחושה
v. 32 פתח בס״פ מ״א v. 2. ר׳ יתורם קרי v. 4. ל׳ קרי

6 און גאָט האָט געענטפערט איוב'ן פון שטורעם און געזאָגט :
7 גאָרטעל אָן ווי א מאן דיינע לענדן, איך וועל דיך פרעגען און דו קלעהר
8 מיך אויף. ווילסטו פיעלייכט צושטערען מיין אורטהייל, מיך בעשולדי־
9 גען אום דו זאלסט זיין גערעכט ? האָסטו אן ארעם ווי גאָט, און
10 קענסטו אזוי שטורמען ווי ער מיט דיין שטימע ? בעציער דיך נאָר
11 מיט גרויסקייט און הויכקייט, פראכט און גלאנץ קלייד דיר אָן. פער־
שפרייט דיין ברענענדען צארן, און בעמערק יעדע הויכקייט און מאך זי
12 ניעדעריג. בעמערק יעדע הויכקייט און מאך זי אונטערטהעניג, און
13 וואָרף ארונטער די פערבראכער אונטער זיי. בעהאלט זיי צוזאמען אין
14 דער ערד, פערהיעל זייער געזיכט אין פערבארגענהייט. און אויך איך
15 וועל דיך לויבען וועז דיין רעכטע האנד וועט דיר העלפען, אָט איז
דער היפאפאטאמוס וואָס איך האָב געמאכט צוזאמען מיט דיר. ווי ריכ־
16 דער עסט ער גראז. קראפט האָט ער אין זיינע לענדן און שטארקייט
17 אין זיינע בויך מוסקלען. ווי א צעדערבוים בעווענגט ער זיין עק, די
18 אדערען פון זיינע פים זיינען געפלאכטען. זיינע ביינער זיינען ווי
19 קופערנע רעהרען, און זיינע קנאכען ווי אייזערנע סלופעס. ער שטעהט
אין דער ערשטער רייהע פון גאָט'ס ווערק, נאָר זיין בעשעפער קען איהם
20 גרייכען מיט זיין שווערד. די בערג ברענגען איהם פרוכט, און דאָרט
21 ווואו אלע חיות פון פעלד שפיעלען זיך, אונטער די שאטענס לויגט
22 ער, אין די פערבארגענישען פון שילף אין זאמד. בוימער בעדעקען
23 איהם מיט זייער שאטען, איהם רינגלען ארום די טייכען בוימער. ער
רויבט דעם טיף אָהן מורא, ער איז זיכער און ער ציהט אריין דעם ירדן
24 אין מויל אריין. קען איהם עמיצער נעהמען וועז ער האלט אפען די
25 אויגען ? קען מען דורך א פאסטקע לעכערען זיין נאָז ? קענסטו ארויס־
פיהרען דעם וואלפיש אין א נעטץ, און קענסטו מיט א שטריק ארויס־
26 ציהען זיין צונג ? קענסטו אריינשטעקען א רעהר אין זיין נאָז ? און
קענסטו דורכבויערען זיינע באקען מיט א דאָרן ?
27 וועט ער זיך בעטען בייי דיר ? וועט ער רעדען מיט דיר וועיך ?
28 וועט ער מיט דיר שליעסען א בונד, וועסטו איהם נעהמען פאר אן אייי־
ביגען שקלאף ?
29 קענסטו זיך מיט איהם שפיעלען ווי מיט א פויגעל, און איהם אנבינדען
פאר דיינע מיידלעך ?
30 קענען איהם באנדעם איבערפאלען ! קען מען איהם צוטהיילען צווי־
שען סוחרים ?
31 קענסטו אנפילען זיין פעל מיט צוועקעם און מיט פישער־שפיזען זיין קאפ?
32 לעג אויף איהם ארויף דיין האנד, גרעענק דעם קאמפף וואָס דו וועסט האָ־
בען, דאן וועסטו אויפהערען.

קאפיטעל מא.

1 אומזיסט איז זיין האָפנונג. פון זיין בליק וועלט ער געשליידערט.
2 ער איז ניט אזוי שטארק צו וואגען, און ווער איז ער עס זיך צו שטעלען
פאר מיר ?
3 ווער עס איז געווען פאר מיר וועל איך בעצאהלען, אלעס וואָס איז אונ־
טער'ן הימעל איז מיינס.
4 איך וועל נאָר ניט פערשווייגען די מאכט פון זיינע גליעדער, אויך ניט
איבער זיין קראפט און זיין ריכטיגען וועגטה.
5 ווער האָט אבגעדעקט זיין קלייד ? ווער קען איינדרינגען צוויישען זיין
דאפעלער רייהע צייהן !
6 ווער קען אויפמאכען די טהירען פון זיין געזיכט ? ארום זיינע צייהן
איז א שרעק.

7 פָּנָיו מִי פִתַּח סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָה: גַּאֲוָה אַפִּיקֵי מָגִנִּים
8 סָגוּר חוֹתָם צָר: אֶחָד בְּאֶחָד יִגָּשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בֵינֵיהֶם:
9 אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יִדְבָּקוּ יִתְלַכָּדוּ וְלֹא יִתְפָּרֵדוּ: עָטִישָׁתָיו
10 תָּהֵל אוֹר וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר: מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ
11 כִּידוֹדֵי אֵשׁ יִתְמַלָּטוּ: מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ
12 וְאַגְמֹן: נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא: בְּצַוָּארוֹ
13 יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תָּדוֹץ דְּאָבָה: מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ דָּבְקוּ יָצוּק
14 עָלָיו בַּל־יִמּוֹט: לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אָבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּית:
15 מִשֶּׁתּוֹ יָגוּרוּ אֵלִים מִשְּׁבָרִים יִתְחַטָּאוּ: מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב
16 בַּל תָּקוּם חֲנִית מַסָּע וְשִׁרְיָה: יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ
17 רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה: לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶּן־קֶשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־לוֹ
18 אַבְנֵי־קָלַע: כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ תּוֹתָח וְיִשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן:
19 תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט: יַרְתִּיחַ כַּסִּיר
20 מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמְרְקָחָה: אַחֲרָיו יָאִיר נָתִיב יַחְשֹׁב
21 תְּהוֹם לְשֵׂיבָה: אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ הֶעָשׂוּ לִבְלִי־חָת:
כה כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ:
26

מב CAP. XLII.

2 א וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר: יָדַעְתִּ כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־
3 יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה: מִי זֶה ו מַעְלִים עֵצָה בְּלִי־דָעַת לָכֵן
4 הַגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע: שְׁמַע־נָא
5 וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי: לְשֵׁמַע אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ
ה וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךָ: עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר:
6 וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב
7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבשְׁנֵי רֵעֶיךָ
8 כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב: וְעַתָּה קְחוּ־לָכֶם
שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים וּלְכוּ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם
עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי ו אִם־פָּנָיו

אשא

מב v. 3. ידעתי קרי v. 6. פתח מאתפח

7 ערהאבען זיינען די פֿאנצער אויסגוסען, פערשלאָסען מיט א פעסטען זיע־
געל.
8 איינס איז בעהעפט צום צווייטען, און קיין ווינטל קען צווישען זיי ניט
קומען.
9 איינס אָן אנאנדער זיינען זיי בעהעפט, בעהעפט און ניט צום צוטהיילען
זיך.
10 ווען ער ניעסט, שטראהלט ליכט, זיינע אויגען זיינען ווי די ברעגען פון
מאָרגען שטערען.
11 פון זיין מויל גהען ארוים פלאמען, פונקען פליהען פון איהם.
12 פון זיינע נאָז־לעכער גהט א רויך, ווי א קאָכעדיגער טאָפּ אָדער קעסעל.
13 זיין לייב איז פון גליהענדע קויהלען, און א פלאם גהט ארוים פון זיין
מויל.
14 ארום זיין האלז גפינט זיך מאכט, און פאָראויס טאנצט די שרעק.
15 זיינע פלייש מוסקלען זיינען בעהעפט, אויסגעגאָסען אויף איהם זיי זאלען
זיך ניט ריהרען.
16 זיין האָרץ איז פעסט ווי שטיין, פעסט ווי אן אונטערשטער מיהל־שטיין.
17 פאר זיין געוואלט ציטערן די מעכטיגע, פון ציטערנים פערשווינדען זיי.
18 ווען מען גרייכט זאָגאר מיט א שווערד, איז עס אויך גאָר ניט, צו איהם
נעהמט זיך קיין שפיז, קיין פייל און קיין פאנציר.
19 אייזען איז ביי איהם ווי שטרוי, ווי פערפוילטעם האלץ איז ביי איהם
קופער.
20 דער בויגען־שיסער קען איהם ניט מאכען ענטלויפען, ווי היי ווירקען אויף
איהם שליידער־שטיינער.
21 ווי היי איז פאר איהם די לאנצע, ער לאכט פון דעם גערויש פון שפיזען.
22 שארפע שערבלעך ליגגען אונטער איהם, ווי אויף לעהם בעט ער זיך אויף
שפיטציגע שטיינער.
23 די טיפענים־ן צוקאָכט ער ווי א טאָפּ, דעם ים מאכט ער זידען.
24 נאָך איהם איז בעלייכטעט א סטעזשקע, מען רעכענט דעם אבגרונד פאר
גרוי.
25 אויף דער ערד איז ניטא זיין גלייכען, אזוי אונערשראָקען ווי ער איז.
26 אלע הויכקייטען צעהלט ער, ער איז דער קעניג איבער אלע ווילדע חיות.

קאפיטעל מב

1 און איוב האָט געענטפערט גאָט און געזאָגט :
2 איך ווייס אז דו קענסט אלצדינג, און דיר פעהלט ניט קיין שום אייגפאל.
3 ווער גענפינט זיך ניט א מענש, וואָס פערדעקט א ראטה אָהן פערשטאנד ?
דערפאר האָב איך געזאָגט וואָס איך האָב ניט פערשטאנען, פאר מיר
זיינען עס וואונדער וואָס איך קען ניט.
4 הער מיר און לאָמיך אויך רעדען, איך וועל דיך פרעגען און דו לעהר מיך
אויף.
5 מיט'ן געהער פון די אויערען האָב איך געהערט פון דיר, און יעצט האָבען
דיך געזעהען מיינע אויגען.
6 דערפאר פערהאס איך מיך אליין און איך בעדויער, וויל איך בין ניט
מעהר ווי שטויב און אש.
7 און נאָכדעם ווי גאָט האָט גערעדט די דאָזיגע ווערטער צו איוב'ן, האָט
גאָט געזאָגט צו אליפז דעם תימני : „מיין צאָרן האָט זיך אָנגעצונדען
קעגען דיר און דיינע צוויי פרייַנד, ווייל איהר האָט איבער מיר ניט גע־
רעדט ריכטיג ווי מיין קנעכט איוב.
8 יעצט נעהמט אייך יעדער זיעבען אָקסען און זיעבען באראנעם און געהט

אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי
9 נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב: וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי
וְצוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא
י יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב: וַיהוָה שָׁב אֶת־שְׁבִית אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ
בְּעַד רֵעֵהוּ וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה:
11 וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו וְכָל־אַחְיוֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו לְפָנִים
וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיָּנֻדוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה אֶחָת
12 וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד: וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב
מֵרֵאשִׁתּוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים
13 גְּמַלִּים וְאֶלֶף צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת: וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה
14 בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת: וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם
טו הַשֵּׁנִית קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ: וְלֹא נִמְצְאָה
נָשִׁים יָפוֹת כִּבְנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם
16 נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֶחֵיהֶם: וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים
17 שָׁנָה וַיִּרְאֶ֗ה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹרוֹת: וַיָּמָת
אִיּוֹב זָקֵן וְשָׂבֵעַ יָמִים:

v. 10. שבות קרי v. 16. ויראה קרי

חזק

סכום פסוקי איוב אלף ושבעים. וסימנו וגליתי להם עתרת שלום ואמת. וחציו אשר קמטו ולא עת. וסדריו שמונה. וסימנו אהב ה' שערי ציון:

צו מיין קנעכט איוב און ברענגט זיי אויף פאר אַן אָפּפער פאר אייך, און מיין קנעכט איוב זאָל פאר אייך בעטען, ווייל נאָר צולייב איהם טהו איך אייך ניט קיין בייזן, ווייל איהר האָט איבער מיר ניט גערעדט ריכטיג ווי מיין קנעכט איוב."

9 און אליפז דער תימני, בלדד דער שוחי, און צופר דער נעמתי זיינען אַוועק־
געגאַנגען און געטהאָן ווי גאָט האָט צו זיי גערעדט, און גאָט האָט זיי
פערגעבען צולייב איוב'ן.

10 און גאָט האָט צוריקגעקעהרט אַלע פערניכטונגען פון איוב'ן ווען ער האָט
געבעטען פאר זיינע פריינד, און גאָט האָט נאָך צוגעלייגט פאר איוב'ן דאָ־
פּעלט.

11 און עס זיינען צו איהם געקומען אַלע זיינע ברידער און אַלע זיינע שוועס־
טער און אַלע זיינע בעקאַנטע פון פריהער, און זיי האָבען מיט איהם גע־
געסען ברויט אין זיין הויז, איהם בעדויערט און איהם געטרייסט איבער
אַלע ליידען וואָס גאָט האָט אויף איהם געבראַכט, און יעדער האָט איהם
געגעבען איין קשיטה און איין גאָלדענע נאָז־באַנד.

12 און גאָט האָט געבענשט איוב'ס ענדע נאָך מעהר ווי זיין אָנפאַנג, און ער
האָט געקראָגען פערצעהן טויזענד שאָף, זעקס טויזענד קעמלען, טויזענד
פּאָאר אָקסען און טויזענד עזלינען.

13 און ער האָט געהאַט זיבען זיהן און דריי טעכטער.

14 און די ערשטע האָט ער גערופען ימימה, די צווייטע קציעה און די דריטע
קרן הפוך.

15 און עס זיינען ניט געווען נאָך אזעלכע שעהנע פרויען ווי איוב'ס טעכטער
אין גאַנצען לאַנד, און זייער פאָטער האָט זיי געגעבען א ערבטהייל צווי־
שען זייערע ברידער.

16 און נאָכדעם האָט איוב געלעבט הונדערט און פערציג יאָהר, און געזעהן
זיינע קינדער און קינדס קינדער ביז'ן פיערטען דור.

17 און איוב איז געשטאָרבען אלט און זאט מיט טעג.

חזק

אין אייב געפינען זיך טויזענד און זיבעציג פּסוקים און צוויי און פערציג קאַפּיטלאָך.

שיר השירים
CANTICUM CANTICORUM.

CAPUT I. א

א 2 שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה: יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי־ 3 טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן: לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךָ 4 עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ: מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָּרוּצָה הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ מִיַּיִן 5 מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ: שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם ה כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה: אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת 6 שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־ הַכְּרָמִים כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי: הַגִּידָה לִי שֶׁאֲהֵבָה 7 נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם שֶׁלָּמָּה אֶהְיֶה כְּעֹטִיָּה עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ: אִם־לֹא תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים 8 צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת־גְּדִיֹתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים: לְסֻסָתִי בִּרְכְבֵי פַרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי: נָאוְוּ 9 לְחָיַיִךְ בַּתּוֹרִים צַוָּארֵךְ בֶּחָרוּזִים: תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ 11 עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף: עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ: 12 צְרוֹר הַמֹּר ו דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין: אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר ו דּוֹדִי 13 14 לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי: הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים: טו הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי אַף נָעִים אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה: קֹרוֹת בָּתֵּינוּ 16 17 אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ בְּרוֹתִים:

CAP. II. ב

ב

א 2 אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים: כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין

התוחים

א 1. ש ונצ 2. וחשב קי

שיר השירים

קאפיטעל א

1 דאָס ליעד פון ליעדער שלמה׳ס.
2 קושען זאָל ער מיר מיט די קושען פון זיין מויל ! ווארום דיין פריינד־
שאפט איז בעסער אלס ווין.
3 דיינע אויל־ען זיינען גוט צום שמעקען און דיין נאָמען איז ווי זאלב־אויל,
דערפאר ליעבען דיך יונגע פרויען.
4 ציה מיר נאָך דיר, לאָמיר לויפען ! דער קעניג האָט מיר אין זיינע צי־
מערען אריינגעפיהרט, וועלען מיר זיך פרעהען און פרעהליך זיין מיט
דיר — פון׳ם ווין וועלען מיר דיין פריינדשאפט דערמאָהנען, אזוי
אויפריכטיג ליעב איך דיך !
5 שוואַרץ בין איך אָבער ליעבליך, ציון־טעכטער, ווי די געצעלטען פון קדר,
ווי שלמה׳ס געוועלבען.
6 איהר ווילט מיר ניט אָנקוקען וויל איך בין שוואַרץ, אָבוואָהל
דאָס האָט מיר די זון פערברענט ; מיין מוטער׳ס קינדער זיינען בייז
געווארען אויף מיר און האָבען מיר אוועקגעשטעלט אלס היטערין ביי
די ווייגערטנער, מיין אייגענעם וויינגארטען האָב איך נימאלס נעהיט.
7 זאָג מיר נאָר דו וועמען מיין זעלע ליעבט, וואו דו וועסט פיטערן,
וואו דו וועסט (דיין הערדע) לאָזען רוהען מיטאָג צייט ; וואָרום זאָל איך
ווי א וואנדלערין זיין ארום דיינע פריינד׳ס הערדען ?
8 אויב דו ווייסט עס ניט, דו שעהנסטע פון פרויען, געה זיך נאָך די
שעפסען־טריט און קוק נאָך די קלייגע ציגעלאָך ביז די וואוינונגען פון
די הירטען.
9 צו די פערד אין פרעה׳ס רייטוואָגען פערגלייך איך דיר, מיין פריינדין.
10 דיינע באקען זיינען פערפוצט מיט ציערונג, דיין האלז — מיט פערל־
שניר.
11 מיר וועלען דיר נאָך מאכען גאלדענע ציערונג מיט זילבערנע פינטעלאָך.
12 וועז דער קעניג איז נאָך מיט זיינע געסט געזעסען האָט מיין נארד
זיין ערוך געגעבען.
13 מיין מירענקראנץ — איז מיין געליעבטער, צווישען מיינע בריסט וועט
ער בליבען.
14 מיין געליעבטער איז מיר א קאָפער־שטרויס, אין די ווינגערטנער פון
עין גדי.
15 דו ביסט שעהן, מיין פריינדין ! דו ביסט שעהן מיט דיינע טויבען־
אויגען
16 שעהן ביסטו מיין געליעבטער און אנגענעהם ; [שעהן איז] אויך אונ־
זער געלעגער אין די גרינס.
17 די באלקענס פון אונזער הויז זיינען צעדערן, אונזערע דאכשינד־
לען — ציפרישען.

קאפיטעל ב

1 איך בין א לילי פון שרון, א רויז פון די טהאלען.
2 ווי א רויז צווישען די דערנער, אזוי איז מיין פריינדין צווישען די
מעכטער.

3 הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת: כְּתַפּוּחַ בְּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן
דודי בין הבנים בצלו חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחכי:
4 הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה: סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת
רפדוני בתפוחים כי־חולת אהבה אני: שמאלו תחת
6 לְרֹאשִׁי וְיִמִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם
7 בִּצְבָאוֹת אוֹ בְאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ
8 אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ: קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא מְדַלֵּג
9 עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת: דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ
לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן
י הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים: עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי
11 לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ: כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם
12 חָלַף הָלַךְ לוֹ: הַנְּצָנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל
13 הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ: הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים
14 סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי לָכִי רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ: יוֹנָתִי
בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ
טו הַשְׁמִיעֵנִי אֶת־קוֹלֵךְ כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה: אֶחֱזוּ־
לָנוּ שֻׁעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ
16 סְמָדַר: דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים: עַד שֶׁיָּפִיחַ
17 הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר
הָאַיָּלִים עַל־הָרֵי בָתֶר:

CAP. III. ג

ג
א עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו
2 וְלֹא מְצָאתִיו: אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים
וּבָרְחֹבוֹת אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא
3 מְצָאתִיו: מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת
4 שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם: כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד
שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ עַד

שהביאתיו

ב 4. v. קמץ בדיק 11. v. הסתו קדי 13. v. לך קדי 14. v. יחד ר 15. v. כיא פתח נסק

3 ווי אן עפעלבוים צווישען די בוימער פון וואלד, אזוי איז מיין געליעב־
טער צווישען די זיהן ; אין זיין שאטען איז מיר אנגענעהם צו זיצען
און זיין פרוכט איז זים פאר מיין גומען.
4 ער האט מיר געבראכט אין ווייגהויז און פארדעקט מיר מיט ליעבע.
5 ערקווויקט מיר מיט ווייגזאפט, ערפרישט מיר מיט עפעל, וואהרום איך
בין ליעבעסקראנק.
6 זיין לינקע האנד איז אונטער מיין קאפ און זיין רעכטע האנד נעהמט
מיר ארום.
7 איך פארשווער אייך, טעכטער פון ירושלים, ביי די הירש־קיה אדער די
ווילדע הינדען, איהר זאלט ניט אויפרייצען אדער ערוועקען די ליעבע,
ביז זי זעלבסט וועט ווילען.
8 דאס איז די שטימע פון מיין געליעבטען — ער קומט ! ער שפרינגט
איבער די בערג און שפרייזט איבער די בערגלאך.
9 מיין געליעבטער איז גלייך צו א הירש (אין שנעלקייט) אדער צו א
יונגען הינד — אט שטעהט ער שוין הינטער אונזער וואנד ! ער זעהט זיך
דורך די פענסטער, ער ערשיינט דורך די קליינע פענסטערלאך.
10 מיין פרייונד האט געענטפערט און געזאגט צו מיר : שטעה אויף
מיין שעהנע פריינדין, און געה זיך !
11 וואהרום דער ווינטער איז שוין פערבי, די דעגענצייט איז שוין ארי־
בער און אוועקגענאנגען —
12 עס האבען זיך שוין אינ׳ם לאנד בעוויזען בליהונגען, עס איז שוין אנגע־
קומען די צייט פון ארומצושארען [די בוימער], אויך הערט זיך שוין
אין אונזער לאנד די שטימע פון טוירטעלטויב.
13 דער פייגענבוים האט שוין אויפגעבליהט זיינע גרינע פרוכט, אויך
די קליינע טרויבען פון ווייגבוים שמעקען שוין — שטעה אויף, מיין
שעהנע געליעבטע, און געה זיך !
14 מיין טויב ! אין די שטיינשפאלטען אויף די געהיימע טרעפלאך, וויז
מיר דיין אויסזעהן, לאז מיר הערען דיין שטימע — וואהרום דיין שטימע
איז זים און דיין אויסזעהן איז שעהן.
15 וואהרט פאר אונז, איהר פיקסלאך ; קליינע פיקסלאך וואס פערדאר־
בען וויינגערטנער, אויך די קליינע טרויבען פון אונזערע וויינגערטנער.
16 מיינער איז מיין געליעבטער וואס שפאציערט צווישען די ליליען,
און איך בין זיינע !
17 ביז עס וועט בלאזען דער טאג־ווינד און די שאטענס וועלען צולויפען
פון ארום ; זיי דו, מיין געליעבטער, גלייך צו א הירש אדער א יונגען
הינד איבער די צושניטענע בערג.

קאפיטעל ג

1 אויף מיין נאכטנעלעגער האב איך געזוכט דעם, וועמען מיין זעעלע
ליעבט — איך האב איהם געזוכט און ניט געפונען.
2 איך וועל נאר אויפשטעהען און ארומגעהן איבער'ן שטאדט — איבער
מערק און גאסען — און זוכען דעם, וועמען מיין זעעלע ליעבט —
איך האב איהם געזוכט און ניט געפונען.
3 עס האבען מיר אנגעטראפען די וועכטער, וועלכע געהען ארום איבער'ן
שטאדט — „האט איהר געזעהען דעם, יועמען מיין זעעלע ליעבט" ?
4 ווי נאר איך בין פון זיי אוועק, האב איך שוין געפונען דעם, וועמען
מיין זעעלע ליעבט ; איך האב איהם אבגעהאלטען און ניט אבגעלאזען
ביז איך האב איהם אריינגעפיהרט אין מיין מוטער'ס הויז, אין מיין
מוטער'ס צימער.

שַׁהֲבִיאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר הוֹרָתִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי ה
אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־
תָּעִירוּ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד־שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת 6
עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימְרוֹת עָשָׁן מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל
אַבְקַת רוֹכֵל׃ הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב 7
לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל׃ כֻּלָּם אֲחֲזֵי חָרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה 8
אֲשׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃ אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ 9
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן׃ עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ י
זָהָב מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלָ͏ִם׃
צְאֶינָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־ 11
לּוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ׃

ד Cap. IV.

הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ א
שַׂעָרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר 2
הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְלָה
אֵין בָּהֶם׃ כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵךְ נָאוֶה כְּפֶלַח 3
הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי 4
לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבֹּרִים׃
שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ ה
עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים אֵלֵךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר 6
וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה׃ כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ׃ אִתִּי 7
מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי ׀ מֵרֹאשׁ אֲמָנָה 8
מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת מֵהָרְרֵי נְמֵרִים׃
לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַּלָּה לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עָנָק 9
מִצַּוְּארֹנָיִךְ׃ מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַּלָּה מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן י
וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־בְּשָׂמִים׃ נָפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה 11
דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן׃

ן

ד 8. ז כאן שנד 9. ז כאחת קי

5 איך פֿארשוועך אייך, טעכטער פון ירושלים, ביי די הירש־קיה אָדער די
ווילדע הינדען, איהר זאָלט ניט אויפרייצען אָדער ערוועקען די ליעבע,
ביז זי זעלבסט וועט וועלען.

6 ווער איז די וואָס קומט פונ׳ם מדבר ווי רויכזיילען ? פֿארפיומירט מיט
מירען און ווייהרויך, מיט אלערליי פערקויף־פודער.

7 אָט איז שלמ׳ס בעט — ארום איהר שטעהען זעכציג העלדען, העלדען
פון ישראל.

8 זיי אלע זיינען מיט שווערדען בעוואפענט, קריעגס געאיבטע ; יעדער
האלט זיין שווערד אויפ׳ן זייט בייי־נאכט אוים פֿארזיכטיגקייט.

9 א בעט האָט זיך קעניג שלמה געמאכט פון לבנון האלץ.

10 די זיילען האָט ער געמאכט זילבערנע, די לייסטען — גאָלדענע, די
ראָהם פון פורפור ; אינווייניג איז עס געפלאסטערט מיט ליע־
בע פון ירושלים׳ער טעכטער.

11 נעהט ארוים און קוקט זיך איין, ציון׳ס טעכטער, אין דעם קעניג שלמה,
אויף דער קרוין, מיט וועלכע זיין מוטער האָט איהם בעקרוינט צו
זיין חתונה־טאָג, צום טאָג פון זיין הערצענס פרייד.

קאפיטעל ד

1 דו ביזט שעהן, מיין פריינדין ! דו ביזט שעהן מיט דיינע טויבען־
אויגען פון אונטער דיינע לאָקען ; דיינע האָאר זיינען ווי א הערדע פון
ציענען וועלן זיי לויפען אראָב פונ׳ם בארג גלעד.

2 דיינע צייהנער זיינען ווי א הערדע פון גלייכע (שעפסען) וועלן זיי
געהען ארויף פון באָדען זיך — וועלכע זיינען אלע צווילינג־גלייך און
קיינע אונטער זיי איז א פעהלערהאפטע.

3 ווי א רויטער שנור זיינען דיינע ליפען, אויך דיין שפראך איז שעהן ;
ווי א שטיק מילגרוים איז דייז שלייף פון אונטער דיינע לאָקען.

4 דיין האלז איז ווי דוד׳ס טהורעם וואָס איז געבויט פאר די טויזענד־
ערליי געוועהר — טויזענדער פאנצירען הענגען אויף איהם, די פאנ־
צירען פון אלע העלדען.

5 דיינע צוויי בריסט זיינען ווי צוויי יונגע הירשלאָך — א צווילינג פון
א הירש־קוה — וואָס לויפען ארום צווישען ליליען.

6 ביז עס וועט בלאָזען דער טאָג־ווינד און די שאָטענס וועלען צולויפען,
וועל איך מיר נעהן צום מירען־בארג און צום וויהרויך בערגעל.

7 אין נאנצען ביזטו שעהן, מיין פריינדין, — דו האָסט קיין פעהלער.

8 מיט מיר פון לבנון, כלה ! מיט מיר וועסטו נעהן פון לבנון, וועסט
בעקוקען פון שפיץ אמנה, פון שפיץ שניר און חרמון, פון די לייבען־
וואוינונגען, פון די טיגער־בערג.

9 דו האָסט מיר צוהיצט, מיין שוועסטער־כלה ! דו האָסט מיר אָנגעצונ־
דען מיט איינעם פון דיינע בליקען, מיט איין שנור פון דיין האלז־
באנד.

10 ווי שעהן איז דיין ליעבע מיין שוועסטער־כלה ! פיעל בעסער איז דיין
ליעבע אלס ווייַן און דער נערוך פון דיין שמיר־אויל (איז
בעסער) פאר אלע געווירצען.

11 דיינע ליפען, כלה, טריפען זיסקייט, אונטער דיין צונג איז האָניג און
מילך, אויך דער נערוך פון דיינע קלייידער איז ווי דער נערוך
פונ׳ם לבנון.

12 גַּן ׀ נָעוּל אֲחֹתִי כַּלָּה גַּל ׀ נָעוּל מַעְיָן חָתוּם: שְׁלָחַיִךְ
13 פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם־נְרָדִים: נֵרְדְּ ׀
14 וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר וַאֲהָלוֹת עִם
טו כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים: מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים
16 מִן־לְבָנוֹן: עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו
יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו:

ה CAP. V.

א בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בָּשָׂמִי אָכַלְתִּי
יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ
2 וְשִׁכְרוּ דוֹדִים: אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל ׀ דּוֹדִי דוֹפֵק
פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי נִמְלָא־טָל
3 קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה: פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכֳכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה
4 רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם: דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־
ה הַחֹר וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו: קַמְתִּי אֲנִי לְפַתֵּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי
6 נָטְפוּ־מוֹר וְאָצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל: פָּתַחְתִּי
אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִקַּשְׁתִּיהוּ
7 וְלֹא מְצָאתִּיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי: מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים
הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי פְצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי
8 שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם אִם־
9 תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי: מַה־
דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה
11 הִשְׁבַּעְתָּנוּ: דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה: רֹאשׁוֹ כֶּתֶם
12 פָּז קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב: עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל־
13 אֲפִיקֵי מָיִם רְחֲצוֹת בֶּחָלָב יְשְׁבוֹת עַל־מִלֵּאת: לְחָיָו
כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים שִׂפְתוֹתָיו שֹׁשַׁנִּים
14 נֹטְפוֹת מֹר עֹבֵר: יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ
טו מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים: שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ

מסרים

ר' 14. v. תצי הסדר נפסוקים ה' 2. v. דר בתש

12 א פערשלאָסענער גאָרטען ביזטו מיין שוועסטער־כלה ; א פערמאַכטער שטראָם, א פערזיגעלטער קוואל.
13 דיינע האַכצייטס פרעזענטען זיינען : א מילנרוים־גאָרטען מיט זיסע פרוכט, קאַפער און נאַרד־בלומען ;
14 נארד און זאַפראָן, ראהר און צינבערג מיט אַלערליי ווייהרויכהאַלץ, מירען און אַלאָען מיט אַלערליי בעסטע געווירצען ;
15 א גאָרטענברונען — א ברונען פון פרישע וואַסער, וועלכע רינט פון לבנון.
16 ערוואַך צפון־ווינד און קום דרום־ווינד ! בלאָזט אויף מיין גאָרטען און זאָל פליסען זיין געווירצענגערוך ! זאָל מיין געליעבטער קומען אין זיין גאָרטען און געניסען פון זיינע זיסע פרוכט.

קאַפיטעל ה

1 איך בין געקומען אין מיין גאָרטען, מיין שוועסטער־כלה ; איך האָב געפליקט מיינע מירען און געווירצען, איך האָב געגעסען מיין צוקער־ראָהר מיט מיין האָניג, איך האָב געטרונקען מיין ווין און מיין מילך, טרינקט און ווערט בעטרונקען, געליעבטע !
2 וועז איך שלאָף איז מיין הארץ וואַך. מיין געליעבטער קלאָפט הויך : „עפען מיר—מיין שוועסטער, מיין פריינדין, מיין אונשולדיגע טויב ! וואָרום מיין קאָפ איז פול מיט טהוי, מיינע לאָקען—מיט נאַכט־טראָפענס"!
3 איך האָב שוין אויסגעטהאָן מיין העמד, ווי זאָל איך איהר אָנטהאָן ? איך האָב שוין מיינע פיס געוואַשען, ווי זאָל איך זיי איינשמוצען ?
4 וועז מיין געליעבטער האָט אָבער זיין האַנד אַריינגעשטעקט דורכ'ן טהיר־לאָך, האָט זיך טיף אין מיר ערוועקט מיטלייד צו איהם.
5 איך בין אויפגעשטאַנען עפענען מיין געליעבטען, פון מיין האַנד האָט געטריפט מירע־אויל און פון מיינע פינגער איז די מירע־אויל גערונען אויפ'ן שלאָס־העגדטעל.
6 איך האָב מיין געליעבטען געעפענט, אָבער ער איז שוין פערשוואונדען געווען און אוועק. עס איז מיר מיין זעלע אַרויס וועגען איהם רעדענדיג — איך האָב איהם נעזוכט און ניט געפונען, איך האָב איהם נעגרופען, אָבער ער האָט מיר ניט געענטפערט.
7 עס האָבען מיר אָנגעטראָפען די וועכטער, וואָס גיהען אַרום איבער'ן שטאָדט, זיי האָבען מיר געשלאָגען און פערוואונדעט, די וועכטער פון די מויער־וועגד האָבען פון מיר מיין נאַכטקלייד אראָבגענומען.
8 „איך פארשוואר אייך, טעכטער פון ירושלים, אז וען איהר וועט מיין געליעבטען געפינען זאָלט איהר איהם לאַנגזאם אָנזאָגען, אז איך בין ליעבעס־קראַנק".
9 מיט וואָס דערקענט מען דיין געליעבטען פון אַנדערע, דו שעהנסטע פון פרויען ? מיט וואָס צייכענט זיך אויס דיין געליעבטער פון אַנדערע, וואָס דו האָסט אונז אזוי פערשוואָרען ?
10 מיין געליעבטער איז ווייס און רויט, אויסגעצייכענט פון פיעלע טויזענדע.
11 זיין קאָפ איז, ווי דאָס בעסטע גאָלד, זיינע לאָקען געגרייזעלט, שוואַרץ ווי ראבען ;
12 זיינע אויגען — ווי טויבען ביים וואַסער־שטראָם, זיי באדען זיך אין מילך, זיצענדיג אין (זייער) איינפאסונג ;
13 זיינע באקען — ווי געווירצבייטען, אויף וועלכע עס וואקסען פערפיומען, זיינע ליפען — ווי טריפענדע ראָזען, רינענדיגע מירען ;
14 זיינע הענד זיינען ווי גאָלדענע רינגען, בעזעצט מיט קריזאָליט, זיינע געדערים — אן אויסארבייטונג פון עלפענבין, בעזעצט מיט דימאנטען ;
15 זיינע קנעכלעך — מארמארנע זיילען, געשטעלט אויף גאָלדענע שוועלען, זיין אויסזעהן איז ווי דער בעסטער צעדער פון לבנון.

מִסְדָּרִים עַל־אַדְנֵי־פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים:
חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת 16
יְרוּשָׁלָם:

Cap. VI. ו

אָנָה הָלַךְ דוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ א
עִמָּךְ: דוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ לַעֲרוּגוֹת הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים 2
וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים: אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרוֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים: 3
יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי כְּתִרְצָה נָאוָה כִּירוּשָׁלִַם אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת: 4
הָסֵבִּי עֵינַיִךְ שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים ה
שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד: שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן 6
הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְלָה אֵין בָּהֶם: כְּפֶלַח 7
הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ: שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים 8
פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר: אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי 9
אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ בָנוֹת
וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ: מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה י
כְּמוֹ־שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת:
אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל לִרְאוֹת הֲפָרְחָה 11
הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים: לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת 12
עַמִּי נָדִיב:

Cap. VII. ז

שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־תֶּחֱזוּ א
כְּשׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם: מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים 2
בַּת־נָדִיב חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן:
שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים 3
סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים: שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאֹמֵי צְבִיָּה: 4
צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר בַּת־ ה
רַבִּים אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק: רֹאשֵׁךְ 6

עליך

ז 2. ר כ"א אָמָּן או אָמָּן

16 זיין גומען — איז זיסיגקייטען. ער איז אין גאנצען לִיעבענסווירדיג.
אָט דאָס איז מיין געליעבטער און אזוי איז מיין פריינד, טעכטער פון
ירושלים".

קאפיטעל ו

1 וואו איז אַוועק דיין געליעבטער, דו שעהנסטע פון פרויען ? וואו
האָט זיך דיין געליעבטער אהינגעקעהרט ? מיר וועלען דיר העלפען
איהם אויפזוכען.

2 „מיין געליעבטער איז אַראָבגעגאנגען אין זיין גארטען, צו די געווירצ־
בייטען, דורכשפאַצירען זיך אין די גערטנער און קלייבען רויזען.

3 איך געהער מיין געליעבטען, וואָס שפאַציערט צווישען די רויזען, און
מיין געליעבטער געהערט צו מיר".

4 דו ביזט שעהן, מיין פריינדין, ווי די שטאָדט תרצה, פֿרעכטיג ווי
ירושלים, פירכטערליך ווי די פלאגענטרעגער.

5 וועגד אָפּ דיינע אויגען פון מיר, וועלכע רייצען מיך אויף, דיינע האָאָר,
וואָס גלאָנצען ווי א הערדע פון ציגען, וועז זיי לויפען אַראָפּ פון גלעד ;

6 דיינע צייהנער זיינען אזוי ווי א הערדע פון שעפסען, וועז זיי געהען
אַרויף פון באדען זיך — זיי זיינען אלע צווילינג־גלייך און קיינע אונטער
זיי איז קיין פעהלערהאפטע ;

7 דיין שלייף איז ווי א שטיק מילגרוים פון אונטער דיינע לאָקען.

8 זעכציג זיינען די קעניגינען, אכציג — די קעבס־וויבער און מיידלאָך
אָהן א צאָהל ;

9 אָבער איינע איז מיין אונשולדיגע טויב, אן איינציגע ביי איהר מוטער,
אן אויסערוועהלטע ביי די וואָס האָט איהר געבוירען ; עס האָבען איהר
געזעהען טעכטער, האָבען זיי איהר גערימט, קעניגען און קעבס־וויבער
האָבען איהר געלויבט.

10 ווער איז די וואָס זעהט אויס ווי דער מאָרגענשטערן ? שעהן ווי די
לבנה, קלאָהר ווי די זונן און פירכטערליך ווי די פלאגענטרעגער ?

11 איך בין אַראָבגעגאנגען אין נוס־גארטען צו בעקוקען די גרינסען פון
טהאל, צו זעהען, אויב דער ווייַנ־בוים האָט שוין געבליהט, אויב די
מילגרוים בוימער זיינען מיט בליהונג בערעקט ;

12 איך האָב אָבער זיך זעלבסט ניט דערקענט — זי האָט מיר געמאכט
ווי עמינד ב׳ס רייט־וועגען.

קאפיטעל ז

1 קעהר זיך צוריק, קעהר זיך אום, א שולמית ! קעהר זיך צוריק,
קעהר זיך אום, אום מיר זאָלען דיר בעקוקען. ווי קענט איהר בעקוקען
שולמית'ן, וועלכע איז פליגק ווי א נאמאדענטאנץ ?

2 ווי שעהן זיינען דיינע טריט אין די שיך, עדעלע טאכטער ? דיינע
פערדעקטע היפטען זיינען, ווי שניצונגען פון קונסטווערק.

3 דיין נאפעל איז ווי א רונדער בעכער, אין וועלכען עס פעהלט ניט קיין

עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים׃
7 מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים׃ זֹאת קוֹמָתֵךְ
8 דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאֶשְׁכֹּלוֹת׃ אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר
אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ
י אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים׃ וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים
11 דוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ׃ לְכָה דוֹדִי
12 נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים נִרְאֶה
13 אִם־פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים שָׁם אֶתֵּן
14 אֶת־דֹּדַי לָךְ׃ הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים
חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃

ח CAP. VIII. ח

א מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקֶךָּ
2 גַּם לֹא־יָבוּזוּ לִי׃ אֲנַהֲגֵךְ אֲבִיאֵךְ אֶל־בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי
3 אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי׃ שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי
4 וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם מַה־תָּעִירוּ
ה וּמַה־תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת עֹלָה
מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ
6 שָׁמָּה חִבְּלָתְךָ אִמֶּךָ שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדַתְךָ׃ שִׂימֵנִי כַחוֹתָם
עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה
7 כִשְׁאוֹל קִנְאָה רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָהּ׃ מַיִם רַבִּים
לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם־
8 יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הון בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה בוֹז יָבוּזוּ לוֹ׃ אָחוֹת
לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחוֹתֵנוּ בַּיּוֹם
9 שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃ אִם־חוֹמָה הִוא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כָּסֶף
י וְאִם־דֶּלֶת הִוא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז׃ אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי
11 כַּמִּגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאַת שָׁלוֹם׃ כֶּרֶם הָיָה
לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים אִישׁ יָבֵא

בפריו

ז 9. v. מלה חדא לבן אשר הפך רפה

געמישטער ווייז ; דיין בויך איז ווי א בינטל ווייץ, אַרומגעזעצט מיט
4 רויזען. דיינע צוויי בריסט—ווי צוויי קלייַנע הירשלאָך—א צווילינג פון
5 הירשען. דיין האַלז—ווי א טהורעם פון עלפענבין, דיינע אויגען—ווי די
טייכלאָך פון חשבון ביים טהויער פון בת־רבים ; דיין נאָז א, ווי דער
6 לבנון־טהורעם, וועלכען מען זעהט פון דמשק. דיין קאָפּ איז ווי דער
כרמל, די האָאר פון דיין קאָפּ — ווי קעניגלייכעם פורפור, איינגעפאַלטען
7 אין לאָקען. ווי שעהן אוז ווי אנגענעהם ביזטו, פערגעניגענס לייבע !
8 דיין וואוקס איז, ווי א פאַלמענבוים אוז דיינע בריסט, ווי בלומען־שטרויס
9 כען ; איך האָב געטראכט : איך וועל אויפ'ן פאַלמענבוים אַרויף אוז
אַננעהמען איהם פאר זיינע צווייגען. זאָלען נאָר דיינע בריסט זיין,
ווי בינטלאָך פון וויינבוים, אוז דיין אטהעם זאָל שמעקען ווי די עפּעל
10 אוז דיין גומען ווי גוטער וויין, וועלכער בעקומט וואויל מיין גע־
לייבטען, עם מאכט רעדעווידיג זאָגאָר די ליפּען פון שלאָפערייגע.
11 איך געהער מיין געליבטען, אוז זיין שטרעבען איז צו מיר.
12 קום, געליבטער ! לאָמיר אַוועק אין פעלד אוז אויפהאַלטען זיך אין
13 די דערפער — אום מיר זאָלען יעדען פריה־מאָרגען געהן אין די ווייג־
גערטנער, בעקוקען אויב עס בליהט דער וויינבוים, אויב ער ענטוויקעלט
די קלייַנע טרויבען, אויב די מילגרוים־בוימער זיינען מיט בליהונג בע־
14 דעקט—דאָרטען וועל איך דיר מיין ליבע געבען. די בלומען גיבען
אַרויס א גערוך, אוז בייַ אונזערע טהירען זיינען אַלערליי זיסע פרוכטען ;
פאר דיר, מיין געליבטע, האָב איך (פון זיי) אנגעגרייט נייע אוז אלטע.

קאַפּיטעל ח

1 א, וועז דו וואָלסט מיין ברודער געווען, וואָס זויגט מיין מוטער'ס
בריסט ! טרעפענדיג דיך אין גאס וואָלט איך דיך געקוסט אוז קיינער
2 וואָלט מיך ניט בעליידיגט. איך וואָלט דיך פיהרען אוז בריינגען אינ'ס
הויז פון מיין מוטער, מיין ערציהערין ; איך וואָלט דיך אנטרינקען מיט
3 געווירצען וויין, מיט'ן זאפט פון מיינע מילגרוימען. זיין לינקע
האַנד איז אונטער מיין קאָפּ אוז זיין רעכטע האַנד נעהמט מיך אַרום.
4 איך פערשווער אייך, טעכטער פון ירושלים ! לאַנגזאם זאָלט איהר
אויפרייצען אוז לאַנגזאם ערוועקען די ליבע, ביז זי וועט אַליין וועלען !
5 ווער איז זי, די, וואָס קומט פונ'ם מדבר, געארמט מיט איהר געליבטע־
טען ? אונטער'ן עפּעלבוים האָב איך דיך אויפגערייצט — דאָרטען וואו
דיין מוטער האָט דיך מיט שמערצען געבוירען, דאָרטען, וואו עס האָט
שמערצען געהאט די וואָס האָט דיך געבוירען.
6 מאַך מיר אַלס א זיגעל אויף דיין הארצען, אַלס זיגעל אויף דיין
אַרם, וואַרום די ליבע איז שטאַרק ווי דער טויד, ווי די העל פון אייי־
פערזוכט זיינען איהרע פונקען — די פונקען פון א שטאַרקען פלאַם.
7 פיעל וואַסערען קענען ניט אויסלעשען די ליבע, אויך טייכען קענען
איהר ניט פערפלייצען ; וועז אייַנער זאָל דעם גאנצען פערמעגען פון
זיין הויז אַוועקגעבען פאר ליבע, וועט מען איהם נאָר פעראכטען.
8 א קלייַנע שוועסטער האָבען מיר, וועלכע האָט נאָך קיינע בריסט; וואָס טע־
נען מיר טהאָן פאר אונזער שוועסטער וען מען וועט וועגען איהר רעדען ?
9 איז זי א מויער וועלען מיר אויף איהר בויען א פראכטפאַלען פאַלאסט,
איז זי א טהיר וועלען מיר איהר אַרומצומען מיט ברעטער פון צעדערען.
10 איך בין שטאַרק ווי א מויער אוז מיינע בריסט זיינען ווי טהורעמס, נאָר
אין זיינע אויגען בין איך דאָז געווען ווי א פריעדענס־בריינגערין.
11 א וויינגאָרטען האָט שלמה געהאט אין בעל המון, האָט ער דעם וויינ־
גאָרטען אַוועקגעגעבען צו היטערס, יעדער מאַן זאָל איינברענגען פאר
זיינע פרוכט טויזענד זילבער־שטיק.

בְּפִרְיֵ֖ אֶלֶךְ פֶּ֑סֶק׃ כַּרְמִ֤י שֶׁלִּ֙י לְפָנַ֔י הָאֶלֶף לְךָ֥ שְׁלֹמֹ֖ה 12
וּמָאתַ֣יִם לְנֹטְרִ֑ים אֶת־פִּרְיֽוֹ׃ הַיּוֹשֶׁ֣בֶת בַּגַּנִּ֔ים חֲבֵרִ֖ים 13
מַקְשִׁיבִ֣ים לְקוֹלֵ֑ךְ הַשְׁמִיעֵ֖נִי׃ בְּרַ֤ח ׀ דוֹדִי֙ וּדְמֵה־לְךָ֣ לִצְבִ֔י 14
אֽוֹ לְעֹפֶ֖ר הָאַיָּלִ֑ים עַ֖ל הָרֵ֥י בְשָׂמִֽים׃

סכום פסוקי דשיר השירים מאה ושבעה עשר. וסימנו אשר דכר טוב על המלך. וחציו נרד וכרכום׃

רות

LIBER RUTH.

CAPUT I. א

וַיְהִי֙ בִּימֵ֣י שְׁפֹ֣ט הַשֹּׁפְטִ֔ים וַיְהִ֥י רָעָ֖ב בָּאָ֑רֶץ וַיֵּ֣לֶךְ אִ֗ישׁ א
מִבֵּית֙ לֶ֣חֶם יְהוּדָ֔ה לָג֥וּר בִּשְׂדֵ֖י מוֹאָ֑ב ה֚וּא וְאִשְׁתּ֔וֹ וּשְׁנֵ֖י
בָּנָֽיו׃ וְשֵׁ֣ם הָאִ֗ישׁ אֱלִימֶ֙לֶךְ֙ וְשֵׁ֣ם אִשְׁתּ֔וֹ נָעֳמִ֖י וְשֵׁ֣ם שְׁנֵֽי־ 2
בָנָ֗יו ׀ מַחְל֤וֹן וְכִלְיוֹן֙ אֶפְרָתִ֣ים מִבֵּֽית לֶ֔חֶם יְהוּדָ֑ה וַיָּבֹ֣אוּ
שְׂדֵי־מוֹאָ֔ב וַיִּהְי֖וּ שָֽׁם׃ וַיָּ֣מָת אֱלִימֶ֣לֶךְ אִ֣ישׁ נָעֳמִ֑י וַתִּשָּׁאֵ֖ר 3
הִ֥יא וּשְׁנֵֽי בָנֶ֖יהָ׃ וַיִּשְׂאוּ֙ לָהֶ֣ם נָשִׁ֔ים מֹֽאֲבִיּ֖וֹת שֵׁ֣ם הָאַחַ֑ת 4
עָרְפָּ֗ה וְשֵׁם֙ הַשֵּׁנִ֣ית רֽוּת׃ וַיֵּשְׁב֖וּ שָׁ֥ם כְּעֶ֖שֶׂר שָׁנִֽים׃ וַיָּמֻ֣תוּ ה
גַם־שְׁנֵיהֶ֣ם מַחְל֤וֹן וְכִלְיוֹן֙ וַתִּשָּׁאֵ֣ר הָאִשָּׁ֔ה מִשְּׁנֵ֥י יְלָדֶ֖יהָ
וּמֵאִישָֽׁהּ׃ וַתָּ֣קָם הִ֗יא וְכַלֹּתֶ֙יהָ֙ וַתָּ֣שָׁב מִשְּׂדֵ֣י מוֹאָ֔ב כִּ֥י 6
שָׁמְעָ֖ה בִּשְׂדֵ֣ה מוֹאָ֑ב כִּֽי־פָקַ֤ד יְהוָה֙ אֶת־עַמּ֔וֹ לָתֵ֥ת לָהֶ֖ם
לָֽחֶם׃ וַתֵּצֵ֗א מִן־הַמָּקוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר הָיְתָה־שָּׁ֔מָּה וּשְׁתֵּ֥י כַלֹּתֶ֖יהָ 7
עִמָּ֑הּ וַתֵּלַ֕כְנָה בַּדֶּ֖רֶךְ לָשׁ֥וּב אֶל־אֶ֖רֶץ יְהוּדָֽה׃ וַתֹּ֣אמֶר נָעֳמִ֗י 8
לִשְׁתֵּ֛י כַּלֹּתֶ֖יהָ לֵ֣כְנָה שֹּׁ֔בְנָה אִשָּׁ֖ה לְבֵ֣ית אִמָּ֑הּ יַ֣עַשׂ יְהוָ֤ה
עִמָּכֶם֙ חֶ֔סֶד כַּאֲשֶׁ֥ר עֲשִׂיתֶ֖ם עִם־הַמֵּתִ֑ים וְעִמָּדִֽי׃ יִתֵּ֤ן יְהוָה֙ 9
לָכֶ֔ם וּמְצֶ֣אןָ מְנוּחָ֔ה אִשָּׁ֖ה בֵּ֣ית אִישָׁ֑הּ וַתִּשַּׁ֥ק לָהֶ֖ן וַתִּשֶּׂ֥אנָה

קוֹלָן

א v. 8. יתם קי

12 מיין ווייננארטען איז ווערטה ביי מיר, שלמה, ווי דיין טויזענד־
ווערטהיגער, און נאָך צווויי הונדערט פאָר זיינע פרוכט־היטערס.
13 נאָרטען־זיצערקע ! פאָר אלע פריינד וואָס הערען דיין שטימע זאָג מיר :
14 „ענטלויף, מיין פרייַנד ! פערגלייך־זיך צו א הירש אָדער צו א יונגע
אינדין אויף געווירצען־בערג . . .“

אלע פסוקים פון שיר השירים זיינען הונדערט זיעבצעהן, די העלפט
דערפון איז קאפ. ד׳ פסוק י״ד.

ר ו ת

קאפיטעל א

1 דאָס האָט פאסירט וועו די ריכטער זיינען געווען די פיהרער. אין דעם
לאנד איז געווען א הונגער, איז א מאן געגאנגען פון בית לחם יהודה צו
באזעצען זיך אין די פעלדער פון מואב ; ער, זיין ווייב און זיינע צוויי
זיהן.
2 דעם מאן האָט מען גערופען אלימלך, זיין פרוי — נעמי, און זיינע צוויי
זיהן מחלון און כליון ; אדעלינע פון בית לחם יהודה. זיי זיינען געקו־
מען אין די פעלדער פון מואב און פערבליבען דאָרטען.
3 אז אלימלך, נעמי׳ס מאן איז געשטאָרבען איז זי געבליבען מיט איהרע
צוויי זיהן.
4 זיי האָבען זיך געהיראטה מואבי׳שע פרויען, איינע האָט מען גערופען
ערפה און די צווייטע — רות, און זיינען דאָרטען פארבליבען ביי צעהן
יאָהר.
5 אָבער אויך זיי ביידע — מחלון און כליון — זיינען געשטאָרבען ; און די
פרוי איז אלײן געבליבען פון איהרע צוויי קינדער און פון איהר מאן.
6 דאן איז זי אויפגעשטאנען מיט איהרע צוויי שניר און האָט זיך צוריקגע־
קעהרט פון די פעלדער פון מואב, ווייל זי האָט זייענדיג אין די פעל־
דער פון מואב געהערט אז גאָט האָט זיך דערמאנט אן זיין פאָלק צו גע־
בען זיי ברויט.
7 און זי איז אוועק פון דעם אָרט, וואָס זי האָט זיך דאָרטען אויפגע־
האלטען, אויך איהרע ביידע שניר מיט איהר, און זיי זיינען געגאנגען
צוריקקעהרען זיך צום לאנד יהודה.
8 אָבער נעמי האָט געזאָגט צו איהרע צוויי שניר : „געהט אייך ; קעהרט
זיך צוריק יעדערע צו איהר מוטער׳ס הויז. זאָל גאָט מיט אייך גנאדע
טהאן אזוי ווי איהר האָט געטהאן מיט די טויטע און מיט מיר,
9 זאָל אייך גאָט געבען איהר זאָלט רוהע געפינען יעדערע אין איהר מאן׳ס
הויז . . .“ אז זי האָט זיי געקוסט האָבען זיי אויפגעהויבען זייער שטימע
און געווויינט.

י קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה׃ וַתֹּאמַרְנָה אֵלֶיהָ כִּי־אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ׃
11 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי לָמָּה תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד־לִי
12 בָנִים בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃ שֹׁבְנָה בְנֹתַי לֵכְן כִּי
זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ־לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי
13 הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃ הֲלָהֵן | תְּשַׂבֵּרְנָה עַד
אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ הֲלָהֵן תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי
14 כִּי־מַר־לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי־יָצְאָה בִי יַד־יְהוָה׃ וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן
וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה־בָּהּ׃
טו וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ אֶל־עַמָּהּ וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי
16 אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב
מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ
17 עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי׃ בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר
כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃
18 וַתֵּרֶא כִּי־מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃
19 וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד־בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית
לָחֶם וַתֵּהָם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמֵרְנָה הֲזֹאת נָעֳמִי׃
כ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל־תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאן לִי מָרָא כִּי־
21 הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי
יְהוָה לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי הֵרַע־
22 לִי׃ וַתָּשָׁב נָעֳמִי וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה
מִשְּׂדֵי מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃

ב CAP. II.

א וּלְנָעֳמִי מֹדָע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ
2 וּשְׁמוֹ בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא
הַשָּׂדֶה וַאֲלַקְטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו
3 וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי׃ וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי
הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת

אלימלך

א׳ 10. v כצ״ל 14. v חסר א 20. v א׳ במקום הי׳ ב 1. v מודע קי

10 זיי האָבען איהר געזאָגט : „נאָר מיט דיר וועלען מיר געהן, צו דיין פאָלק."
11 אָבער נעמי האָט געזאָגט : קעהרט זיך צוריק, מיינע טעכטער ! צו וואָס זאָלט איהר געהן מיט מיר ? קען איך נאָך האָבען זיהן אין מיין לייב, וועלכע זאָלען אייערע מאַנען ווערען ?
12 קעהרט זיך צוריק, מיינע טעכטער, געהט אייך ! איך בין שוין צו אַלט א מאַן'ס צו זיין. ווען זאָגאר איך וואָלט טראכטען „איך האָב נאָך א האָפענונג", און וואָלט זאָגאר היינטיגע נאכט א מאַן'ס געווען און אויך געבוירען זיהן,
13 וואָלט איהר דען אויף זיי ווארטען ביז זיי וועלען אויסוואקסען ? וואָלט איהר צולייב זיי אָבהאַלטען זיך ניט צו היראטהען ? עם איז אונמענ־ליך, מיינע טעכטער ! מיר איז זעהר ביטער אָהן אייך, אָבער גאָט'ס שטראָף איז אויף מיר אויסגענאנגען . . .
14 דאן האָבען זיי אויפגעהויבען זייער קול און וויטער געווויינט, ערפה האָט געקוסט איהר שוויגער און רות האָט זיך צו איהר צוגעקלעפט.
15 און זי (נעמי) האָט געזאָגט : אָט דיין שוועגערין האָט זיך צוריק גע־קעהרט צו איהר פאָלק און איהר גאָט, געה דו אויך נאָך דיין שוועגערין !
16 אָבער רות האָט געענטפערט : נויטה מיר ניט דיר צו פארלאָזען, פון דיר אַוועקצוגעהן, ווארים וואו דו וועסט געהן ווע׳ל איך געהן און וואו דו וועסט זיך אויפהאַלטען ווע׳ל איך זיך אויפהאַלטען, דיין פאָלק איז מיין פאָלק און דיין גאָט — מיין גאָט.
17 וואו דו וועסט שטאַרבען ווע׳ל איך שטאַרבען, און דאָרטען ווע׳ל איך בע־גראבען ווערען. זאָל מיר גאָט אזוי יעצט טהאָן און אימער — נאָר דער טויט וועט מיך אבשיידען פון דיר !
18 ווען זי האָט געזעהען אז זי דרינגט צו געהן מיט איהר, האָט זי אויפגע־הערט צו איהר צו ריידען.
19 אזוי זיינען זיי ביידע געגאנגען ביז זיי זיינען אָנגעקומען אין בית־לחם. אז זיי זיינען געקומען אין בית לחם האָט זיך די גאנצע שטאָדט געווואונ־דערט אויף זיי — זיי האָבען געזאָגט : „איז דאָס נעמי ?"
20 אָבער זי האָט זיי געזאָגט : רופט מיר ניט „נעמי", רופט מיר „מרא", ווארים דער אלמעכטיגער האָט מיר גרויס ביטערנעס פערשאפט —
21 א פולע בין איך אַוועק אָבער א לעדיגע האָט מיר גאָט צוריק געבראכט. וואָס רופט איהר מיר „נעמי" ווען גאָט האָט מיר צובראָכען און דער אלמעכטיגער — ביטערנים פערשאפט ? . . .
22 אזוי איז צוריקגעקומען נעמי מיט רות די מואב'יערין, איהר שנור, וועל־כע איז מיט געקומען פון די פעלדער פון מואב. אין בית לחם זיינען זיי אָנגעקומען אין אָנפאנג פון גערשטען שניט.

קאַפּיטעל ב

1 נעמי האָט געהאַט איהר מאַן'ס א פערוואנדטען, א העלדישער מאַן, פון אלימלך'ס פאמיליע, בעז איז געווען זיין נאָמען.
2 א מאָל האָט רות די מואב'יערין געזאָגט צו נעמי'ן : איך וועל מיר געהן אין פעלד און קלייבען זאנגען, הינטער דעם וועמען איך וועל געפעהלען וועלען. האָט זי איהר געענטפערט : געה, מיין טאָכטער !
3 איז זי געגאנגען און געקלייבען אין א פעלד הינטער די שניידערס, האָט עס איהר געטראָפען אז זי איז געקומען אויף א שטיק פעלד וואָס בעלאנגט צו בעז'ן, וואָס פון אלימלך'ס פאמיליע.

4 אֱלִימֶלֶךְ׃ וְהִנֵּה־בֹעַז בָּא מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר לַקֹּצְרִים
יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ ה
6 הַנִּצָּב עַל־הַקֹּצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן הַנַּעַר הַנִּצָּב
עַל־הַקֹּצְרִים וַיֹּאמַר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִוא הַשָּׁבָה עִם־נָעֳמִי
7 מִשְּׂדֵי מוֹאָב׃ וַתֹּאמֶר אֲלַקֳטָה־נָּא וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי
הַקֹּצְרִים וַתָּבוֹא וַתַּעֲמֹד מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד־עַתָּה זֶה שִׁבְתָּהּ
8 הַבַּיִת מְעָט׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל־רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי
אַל־תֵּלְכִי לְלַקֵּט בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם לֹא־תַעֲבוֹרִי מִזֶּה וְכֹה
9 תִּדְבָּקִין עִם־נַעֲרֹתָי׃ עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצֹרוּן וְהָלַכְתְּ
אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ וְצָמִת
וְהָלַכְתְּ אֶל־הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן הַנְּעָרִים׃ וַתִּפֹּל י
עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֶּד 11
הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ
וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר
לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשֹׁם׃ יְשַׁלֵּם יְהוָה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי 12
מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת
לַחֲסוֹת תַּחַת־כְּנָפָיו׃ וַתֹּאמֶר אָמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי 13
נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת
שִׁפְחֹתֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר לָהּ בֹּעַז לְעֵת הָאֹכֶל גֹּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ 14
מִן־הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים
וַיִּצְבָּט־לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתַר׃ וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו טו
בֹּעַז אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט וְלֹא
תַכְלִימוּהָ׃ וְגַם שֹׁל־תָּשְׁלוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם
וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעֲרוּ־בָהּ׃ וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה עַד־הָעֶרֶב וַתַּחְבֹּט
אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃ וַתִּשָּׂא וַתָּבוֹא 18
הָעִיר וַתֵּרֶא חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַתּוֹצֵא וַתִּתֶּן־לָהּ

את

14. v. נא לה׳ ibid. פרוס בסיפ׳

4 גראדע איז בעז אנגעקומען פון בית לחם און געזאגט צו די שניידערס : נאָט מיט אייך ! זיי האָבען איהם געענטפערט : נאָט זאָל דיך בענשען !

5 דאן האָט בעז געזאגט צו זיין יונג, דעם אויפּפאַסער איבער די שניי־דערס : וועמעס איז דאָס דאָזיגע מיידעל ?

6 האָט געענטפערט דער יונג, וואָס פּאַסט אויף איבער די שניידערס, און געזאגט: דאָס איז א מואב'ער מיידעל, די זעלבע וואָס איז צוריק געקומען מיט נעמי'ן פון די פעלדער פון מואב,

7 געזאגט האָט זי : „איך וועל נאָר קלייבען צווישען די גארבען און זאמ־לען הינטער די שניידערס", נאָר אז זי איז אריין איז זי שוין פארבלי־בען פון פריה־מאָרגען ביז יעצט ; דאָס איז זי נאָר א וויילע אין הויז נע־זעסען.

8 האָט בעז געזאגט צו רות'ן : דו האָסט דאָך געהערט, מיין טאָכטער ! נעה ניט קלייבען אין אן אנדער'ס פעלד, זאָגאר אויב דו וועסט דא וועי־ניג זאנגען קלייבען ; זיי דא צוזאמען מיט מיינע דיענסטען.

9 קוק אויפ'ן פעלד וואָס זיי וועלען שניידען און געה זיי נאָך ; איך האָב שוין אָנגעזאָגט די יונגען זיי זאָלען דיר ניט אָנריהרען, אַלזאָ וועז דו וועסט דארשטיג זיין, קענסטו געהן צו די כלים און טרינקען פון דאָס וואָס די יונגען שעפען אָן.

10 זי איז נעפאַלען אויף איהר געזיכט, געבוקט זיך צו דער ערד און גע־זאָגט צו איהם : פאר וואָס האָב איך געפונען גנאדע אין דיינע אויגען מיך צו אנערקענען אָבוואָהל איך בין א פרעמדע ?

11 האָט בעז געענטפערט און געזאָגט צו איהר: עס איז מיר דערצאָהלט געוואָ־רען אַלעס וואָס דו האָסט געטהאָן מיט דיין שוויגער נאָך דיין מאָן'ס שטאַרבען — דו האָסט פארלאָזען דיין פאטער און דיין מוטער מיט דיין נעבורטס־לאנד און ביזט אוועק נאָך א פאָלק, וועלכען דו האָסט ניט גע־קענט פון נעכטען עהערנעכטען,

12 נאָט וועט דיר פאר דיין טהאָט בעצאָהלען, און דיין לוין וועט פאָלקאָם בעצאָהלט ווערען פון דעם נאָט פון ישראל, וואָס דו ביזט געקומען שוט־צען זיך אונטער זיינע פליגלען.

13 און זי האָט געזאָגט : איך געפין גנאדע אין דיינע אויגען, מיין הערר ; דו האָסט מיר געטרייכט און גערעדט צום הארצען פון דיין דיענסט, אָב־וואָהל איך קען ניט זיין ווי איינע פון דיינע דיענסטען.

14 בעז האָט איהר אויך געזאָגט : צום עסען־צייט קום אהער — עס פון די ברויט און טונק איין דיין שטיק ברויט אין עסיג. אז זי האָט זיך נע־זעצט בייֿם זייט פון די שניידערס האָט ער איהר דערלאַנגט געבראָטע זאַנגען, זי האָט געגעסען, זאט געוואָרען און נאָך איבערגעלאָזען.

15 אז זי איז אויפגעשטאַנען קלייבען האָט בעז אָנגעזאָגט זיינע יונגען זא־גענדיג : זאָגאר אז זי וועט קלייבען צווישען די גארבען זאָלט איהר איהר ניט בעליידיגען,

16 איהר זאָלט אויך אונטערווארפען איהר פון די בינטלאך ; אויך אויב איהר וועט איבערלאָזען און זי וועט קלייבען, זאָלט איהר אויף איהר ניט אָנ־שרייען.

17 זי האָט געקליבען אין פעלד ביז'ן אבענד ; אז זי האָט אויסגעקלאפט וואָס זי האָט אָנגעקליבען איז עס געווען באלד אן איפה גערשטען.

18 זי האָט עס גענומען און איז אוועק אין שטאָדט. אז איהר שוויגער האָט באזעהען דאָס וואָס זי האָט אָנגעקליבען, האָט זי אריסגענומען און גע־געבען איהר דאָס וואָס זי האָט איבערגעלאָזען נאָך איהר זאט ווערען.

19 אֶת אֲשֶׁר־דוֹתָרָה מִשָּׂבְעָהּ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ חֲמוֹתָהּ אֵיפֹה
לָקַטְתְּ הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי מַכִּירֵךְ בָּרוּךְ וַתַּגֶּד לַחֲמוֹתָהּ
אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה עִמּוֹ וַתֹּאמֶר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
כ עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה
אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ
21 נָעֳמִי קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ מִגְּאֲלֵנוּ הוּא׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה
גַּם | כִּי־אָמַר אֵלַי עִם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִּדְבָּקִין עַד אִם־
22 כִּלּוּ אֶת כָּל־הַקָּצִיר אֲשֶׁר־לִי׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי אֶל־רוּת
כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי כִּי תֵצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בָךְ
23 בְּשָׂדֶה אַחֵר׃ וַתִּדְבַּק בִּנַּעֲרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־כְּלוֹת
קְצִיר־הַשְּׂעֹרִים וּקְצִיר הַחִטִּים וַתֵּשֶׁב אֶת־חֲמוֹתָהּ׃

ג CAP. III.

א וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ
2 אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ׃ וְעַתָּה הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־
נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה־הוּא זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה׃
3 וְרָחַצְתְּ | וָסַכְתְּ וְשַׂמְתְּ שִׂמְלָתַיִךְ עָלַיִךְ וְיָרַדְתְּ הַגֹּרֶן אַל־
4 תִּוָּדְעִי לָאִישׁ עַד כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ וְיִהְיְ בְּשָׁכְבוֹ
וְיָדַעַתְּ אֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב־שָׁם וּבָאת וְגָלִית מַרְגְּלֹתָיו
ה וְשָׁכָבְתִּי וְהוּא יַגִּיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃ וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ
6 כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי ׃ אֵעֱשֶׂה׃ וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל
7 אֲשֶׁר־צִוַּתָּה חֲמוֹתָהּ׃ וַיֹּאכַל בֹּעַז וַיֵּשְׁתְּ וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא
לִשְׁכַּב בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא בַלָּט וַתְּגַל מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב׃
8 וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה אִשָּׁה
9 שֹׁכֶבֶת מַרְגְּלֹתָיו׃ וַיֹּאמֶר מִי־אָתְּ וַתֹּאמֶר אָנֹכִי רוּת אֲמָתֶךָ
י וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ עַל־אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה
אַתְּ לַיהוָה בִּתִּי הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן
11 לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי הַבַּחוּרִים אִם־דַּל וְאִם־עָשִׁיר׃ וְעַתָּה

כתי

ב׳ 21. ר׳ תצי הספר בפסקים ג׳ 3. ר׳ ויחד קרי 4. ר׳ ושכבת קרי 5. ר׳ אלי קרי ולא כתיב

19 האָט איהר שוויגער געזאָגט צו איהר : וואו האָסטו היינט געקליבען און וואו האָסטו גענאמעלט ? זאָל געבענשט זיין דער וואָס האָט דיר אנערקענט ! דאן האָט זי דערצעהלט איהר שוויגער ביי וועמען זי האָט געזאָגט : זי האָט געזאָגט — בעז איז דער נאָמען פון מאן ביי וועמען איך האָב היינט געזאמעלט.

20 האָט נעמי געזאָגט צו איהר שנור : געבענשט זאָל ער זיין פון גאָט פאר'ן ניט אויפהערן זיין פריינדליכקייט פון די לעבעדיג און פון די טויטע ! אויך האָט איהר נעמי געזאָגט : דער מאן איז אונזער א נאהענט־פערוואנדעטער, ער איז פון אונזערע בלוט־פערוואנדעטע.

21 אז רות האָט געזאָגט צו נעמי'ן : ער האָט מיר זאָגאר געזאָגט : „פערבלייב מיט מיינע יונגען ביז זיי וועלען ענדיגען דעם גאנצען שניט מיינעם",

22 האָט נעמי געזאָגט צו רות'ן, איהר שנור : עס איז גוט, מיין טאָכטער, אז דו זאָלסט ארויסגעהן מיט זיינע דיענסטען און מען זאָל דיר ניט אנטרעפען אין אן אנדער'ס פעלד.

23 און זי איז פארבליבען קליבען מיט בעז'ס דיענסטען ביז די ענדע פון גערשטען שניט און וויץ שניט, דערנאָך האָט זי געוואוינט מיט איהר שוויגער.

קאַפּיטעל ג

1 א מאָל האָט נעמי איהר שוויגער צו איהר געזאָגט : מיין טאָכטער ! איך זוך דאָך פאר דיר א רוהע־אָרט וואו דיר זאָל גוט זיין,

2 אלזאָ, אָט דער בעז, אונזער פערוואנדעטער, וואָס דו ביזט מיט זיינע דיענסטען געווען, ער שויפעלט היינטיגע נאכט דעם שייער גערשטען.

3 וואש זיך אָרום, בעזאלב זיך, טהו אָן דיינע קליידער און געה אָרונטער אין שייער ; לאָז זיך צו קיינעם ניט ערקענען ביז ער וועט ענדיגען עסען און טרינקען ;

4 ווען ער וועט זיך שלאָפען לעגען, זאָלסטו אויסגעפינען דעם אָרט וואו ער ליגט דאָרט, זאָלסט קומען אָבדעקען זיין צופוסען און אוועקלעגען זיך. ער וועט דיר שוין זאָגען וואָס דו האָסט צו טהאָן .

5 האָט זי געענטפערט : אלץ וואָס דו זאָגסט וועל איך טהאָן !

6 אז זי איז אָרונטערגעגאנגען אין שייער האָט זי געטהאָן אלץ ווי איהר שוויגער האָט איהר עהייסען.

7 בעז האָט זיך אָבגעגעסען און אָבגעטרונקען, און געווען צופריעדען ; דאן איז ער גענאנגען לעגען זיך ביים ברעג קאָרן־הויפען. זי איז אין דער שטיל געקומען, האָט אָבגעדעקט זיין צופוסען און אוועקגעלעגט זיך.

8 אז עס איז געוואָרען האַלבע נאכט האָט דער מאן אויפגעציטערט, ער האָט זיך א קערר געטהאָן, ערשט א פרוי ליגען ביי איהם צופוסען.

9 האָט ער געזאָגט : „ווער ביזטו ?" זי האָט געענטפערט : איך בין רות, דיין דיענסט ! שפרייט אויס דיין קלייד אויף דיין דיענסט — דו ביזט דאָך א נאָהענטער פריינד.

10 האָט ער געזאָגט : געבענשט ביזטו פון גאָט, מיין טאָכטער ! מיט דיין לעצטע בעשיידענהייט, ניט נאָכצוגעהן נאָך יונגע־לייט רייכע אָדער אָרימע, האָסטו זיך בעסער אויסגעציכענט ווי מיט די ערשטע.

11 אלזאָ, מיין טאָכטער, שרעק זיך נימ ; אלץ וואָס דו וועסט פערלאנ־

בִּתִּי אַל־תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־
12 שַׁעַר עַמִּי כִּי אֵשֶׁת חַיִל אָתְּ: וְעַתָּה כִּי אָמְנָם כִּי אִם גֹּאֵל
13 אָנֹכִי וְגַם יֶשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּנִּי: לִינִי ו הַלַּיְלָה וְהָיָה
בַּבֹּקֶר אִם־יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ לְגָאֳלֵךְ
14 וְגָאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי־יְהוָה שִׁכְבִי עַד־הַבֹּקֶר: וַתִּשְׁכַּב מַרְגְּלֹתָו
עַד־הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרֶם יַכִּיר אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אַל־
15 יִוָּדַע כִּי־בָאָה הָאִשָּׁה הַגֹּרֶן: וַיֹּאמֶר הָבִי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר־
עָלַיִךְ וְאֶחֳזִי־בָהּ וַתֹּאחֶז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ
16 וַיָּבֹא הָעִיר: וַתָּבוֹא אֶל־חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בִּתִּי
17 וַתַּגֶּד־לָהּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה־לָהּ הָאִישׁ: וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ־
הַשְּׂעֹרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר ׀ אַל־תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל־
18 חֲמוֹתֵךְ: וַתֹּאמֶר שְׁבִי בִתִּי עַד אֲשֶׁר תֵּדְעִין אֵיךְ יִפֹּל
דָּבָר כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי אִם־כִּלָּה הַדָּבָר הַיּוֹם:

ד CAP. IV.

א וּבֹעַז עָלָה הַשַּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר־
בֹּעַז וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה־פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי וַיָּסַר וַיֵּשֵׁב:
2 וַיִּקַּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׁבוּ־פֹה וַיֵּשֵׁבוּ:
3 וַיֹּאמֶר לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ
4 מָכְרָה נָעֳמִי הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב: וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלָה
אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים ׀ וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם־תִּגְאַל
גְּאָל וְאִם־לֹא יִגְאַל הַגִּידָה לִּי וְאֵדְעָ כִּי אֵין זוּלָתְךָ לִגְאוֹל
וַאֲנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָל: וַיֹּאמֶר בֹּעַז בְּיוֹם־ ה
קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת־הַמֵּת
קָנִיתִי לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ: וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא 6
אוּכַל לִגְאָל־לִי פֶּן־אַשְׁחִית אֶת־נַחֲלָתִי גְּאַל־לְךָ אַתָּה אֶת־
גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא־אוּכַל לִגְאוֹל: וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל־ 7

הגאלה

ג׳ 12. כחיב ולא קרי v. 13. כ׳ רבתי בניא כ׳ רבתי ibid. קמץ בז״ק v. 14. מרגלותאז קרי
ibid. יחיד ו׳ v. 15 מ״א ואחזי v. 17. אלי קרי ולא כתיב ד׳ 1. מלא v. 4. קמץ בז״ק
ibid. ואדעה קרי v. 5. קיח קרי v. 6. יחיד ו׳

גען וועל איך דיר טהאָן, וואָרים דאָס נאָנצע טהויער פון מיין פאָלק וויים אז דו ביזט א וויכטיגע פרוי.

12 יעצט איז אזוי — איך בין ווירקליך א נאָהענטער פריינד, עס אָבער אויך דאָ א פריינד א נאָהענטערער פאר מיר.

13 נעכטיג איבער די נאַכט, אוּן מאָרגען פריה וועט אזוי זיין: וועט ער דיר צו זיך נעהמען, איז גוט — זאָל ער דיר נעהמען; וועט ער אָבער דיר ניט וועלען צו זיך נעהמען, וועל איך דיר צו זיך נעהמען, אזוי וואהר ווי גאָט לעבט! ליג ביז אין דער פריה.

14 זי איז געלעגען ביי זיין צופוסען ביז אין דער פריה אוּן איז אויפגע־שטאַנען איידער אינער קען דערקענען דעם צווייטען, ער האָט גע־זאָגט: עס זאָל ניט בעוואוסט ווערען אז די פרוי איז אין שייער נעווען.

15 דאן האָט ער נעזאָגט: נעהם אַראָב די טוך וואָס אויף דיר אוּן האַלט עס. זי האָט עס נעהאַלטען, אוּן ער האָט אַבגעמאַסטען א זעקסטעל מאס גערשטען אריפגעלעגט אויף איהר, אוּן איז אַוועק אין שטאָדט.

16 וועז זי איז געקומען צו איהר שוויגער האָט זי געזאָגט: ווער ביזטו, מיין טאָכטער! האָט זי איהר דערצעהלט וואָס דער מאַן האָט מיט איהר געטהאָן,

17 אוּן געזאָגט: דעם זעקסטעל גערשטען האָט ער מיר געגעבען זאָגענדיג: קום ניט ליידיג צו דיין שוויגער!

18 האָט זי געזאָגט: יעצט זיץ אין הויז, מיין טאָכטער, ביז דו וועסט וויסען מיט וואָס די זאך וועט זיך ענדיגען; וואָרים דער מאַן וועט שוין ניט רוהען, סיידען ער וועט נאָך היינט ענדיגען די זאך.

קאַפּיטעל ד

1 אוּן בעז איז אַוועק צום טהויער אוּן געווארט דאָרט, ערשט דער נאָהענ־טער פריינד, וועגען וועלכען בעז האָט גערעדט, איז פארביי געגאַנגען. האָט ער געזאָגט: פאַרקעהר אַהער, זיץ נאָר, אונבעקאַנטער! יענער איז צוגעגאַנגען אוּן געזעצט זיך.

2 דאן האָט ער גענומען צעהן מענער, פון די עלטסטע פון שטאָדט אוּן גע־זאָגט: זעצט זיך דאָ! זיי האָבען זיך געזעצט.

3 אוּן ער האָט געזאָגט צו דעם פערוואַנדטען: די שטיק פעלד, אונזער פריינד'ס, אלימלך'ס, פערקויפט נעמי, די וואָס איז צוריקגעקומען פון'ם פעלד מואב,

4 האָב איך בעשלאָסען דיר עס בעקאַנט צו מאַכען, זאָגענדיג, פאר אלע וואָס זיצען דא אוּן קענען די עלטסטע פון מיין פאָלק: קויף עס! אויב דו ווילסט עס פאר זיך נעהמען, נעהם עס; ווילסטו עס אָבער ניט פאר זיך נעהמען, זאָג מיר, אום איך זאָל וויסען, וואָרים אויסער דיר קען עס קיינער פאר זיך נעהמען — איך, בין נאָך דיר. האָט ער גע־**זאָגט:** איך נעהם עס!

5 דאן האָט בעז געזאָגט: וועז דו קויפסט אויס די פעלד פון נעמי'ן אוּן פון רות, די מואב'ערן, נעהמסטו אויך דעם פערשטאָרבענעמס פרוי, אום אויפצוהאַלטען דעם פערשטאָרבענעמס נאָמען אויף זיין בעזיץ.

6 האָט דער פערוואַנדטער נעזאָגט: אויב אזוי קען איך עס פאר זיך ניט נעהמען, אום ניט צו פערנאַכלעסיגען מיין בעזיץ; נעהם דו וואָס איך דארף נעהמען — איך קען עס ניט נעהמען!

7 פאַרצייטען איז אזוי געווען אין ישראל: וועגען א פריינדס אויסלעזונג,

הַגֹּאֲלָה וְעַל־תַּחְמֹדָה לִקְנֹם כָּל־דָּבָר שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ
8 וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל
9 לְבֹעַז קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ: וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל־
הָעָם עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ
י וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן מִיַּד נָעֳמִי: וְגַם אֶת־רוּת
הַמֹּאֲבִיָּה אֵשֶׁת מַחְלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת
עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא־יִכָּרֵת שֵׁם־הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ
11 עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בַּשַּׁעַר וְהַזְּקֵנִים
עֵדִים יִתֵּן יְהוָה אֶת־הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל־בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל ו
וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּיהֶם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה־חַיִל
12 בְּאֶפְרָתָה וּקְרָא־שֵׁם בְּבֵית לָחֶם: וִיהִי בֵיתְךָ כְּבֵית פֶּרֶץ
אֲשֶׁר־יָלְדָה תָּמָר לִיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לְךָ
13 מִן־הַנַּעֲרָה הַזֹּאת: וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת־רוּת וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה
14 וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הֵרָיון וַתֵּלֶד בֵּן: וַתֹּאמַרְנָה
הַנָּשִׁים אֶל־נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל
טו הַיּוֹם וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל: וְהָיֶה לָךְ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ
וּלְכַלְכֵּל אֶת־שֵׂיבָתֵךְ כִּי כַלָּתֵךְ אֲשֶׁר־אֲהֵבַתֶךְ יְלָדַתּוּ
16 אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה לָךְ מִשִּׁבְעָה בָּנִים: וַתִּקַּח נָעֳמִי אֶת־
17 הַיֶּלֶד וַתָּשֶׁת בְּחֵיקָהּ וַתְּהִי־לוֹ לְאֹמֶנֶת: וַתִּקְרֶאנָה לוֹ
הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֻלַּד־בֵּן לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד
18 הוּא אֲבִי־יִשַׁי אֲבִי דָוִד: וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פֶּרֶץ פֶּרֶץ הוֹלִיד
19 אֶת־חֶצְרוֹן: וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־רָם וְרָם הוֹלִיד אֶת־
כ עַמִּינָדָב: וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־
21 שַׁלְמָה: וְשַׁלְמוֹן הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד:
22 וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשַׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד:

v. 18. קמץ ב״ק v. 22. קמץ ב״ק

סכום פסוקי דספר רות שמונים וחמשה. וסימנו מורה שבה פדו פלגי אלמני. וחציו ותאמר רות המואביה גם כי אמר אלי: איסף

וועגען אן אויסבייט, אדער צו בעשטעטיגען וואס־עס־איז, האָט איינער ארָאבגעצויגען זיין האַנדשוה און געגעבען דעם צווייטען ; דאָס איז געוען א צייכנים אין ישראל.

8 און דער פערוואנדעטער האָט געזאָגט צו בעז'ן : קויף עס פאַר זיך ! און האָט ארָאבגעצויגען זיין האַנדשוה.

9 האָט בעז געזאָגט צו די עלטסטע און דאָס גאנצע פאָלק : איהר זייט היינט עדות אז איך האָב אָבגעקויפט פון נעמי'ן אלץ וואָס עס האָט בעלאנגט צו אלימלך'ן און אלץ וואָס עס האָט בעלאנגט צו כליון און מחלון.

10 אויך רות די מואב'ערן, מחלון'ס פרוי, האָב איך מיר אלס פרוי געגנומען, אום אויפצוהאלטען דעם פערשטאָרבענעמס נאָמען אויף זיין בעזיץ אז עס זאל ניט אויסגעשלאָסען ווערען דעם טויטענס נאָמען פון זיינע פריינד און דעם טויער פון זיין אָרט. איהר זייט היינט עדות !

11 דאן האָבען געזאָגט דאָס גאנצע פאָלק וואָס אין טויער אויף די עלטסטע : עדות! זאל גאָט מאַכען די פרוי וואָס קומט אריין אין דיין הויז, אזוי ווי רחל און לאה, וואָס זיי ביידע האָבען אויפגעבויט דאָס הויז פון ישראל ; ערווערב רייכטהום אין אפרת, און האָב א בערוף אין בית לחם.

12 זאל דיין הויז ווערען ווי דאָס הויז פון פרץ, וועלכען תמר האָט געבוירען צו יהודה'ן, פון די קינדער וואָס גאָט וועט דיר געבען פון די יונגע ווייב.

13 בעז האָט געהייראטה רות'ן, זי איז געווארען זיין פרוי, און ער איז צו איהר געקומען, און גאָט האָט איהר געגעבען שוואנגערשאפט. אז זי האָט געבוירען א זוהן,

14 האָבען די פרויען געזאָגט צו נעמי'ן : געלויבט איז גאָט וואָס האָט פון דיר יעצט ניט צינגענומען דעם פערוואנדעטען, זאל ער א בערוף האָבען אין ישראל,

15 זאל ער פאר דיר זיין א זיעלע־ערקוויקער און שפייזען דיר אויף דיין עלטער, וואַרים דיין שנור, וואָס ליעבט דיר, האָט איהם געבוירען ; זי, וועלכע איז פאר דיר בעסער פאר זיעבען זיהן.

16 נעמי האָט דאָס קינד גענומען, האָט איהם געהאלטען אין איהר שוים— זי איז געווען זיין ערציהערין.

17 די דערביי־איגע פרויען האָבען איהם א נאָמען געגעבען (זאָגענדיג : בייי נעמי'ן איז א זוהן געבוירען געווארען;—האָבען זיי איהם גערופען): עובד, ער איז דער אור־פאטער פון ישי דוד'ס פאטער.

18 דאָס זיינען די אבשטאָמונגען פון פרץ'ן : פרץ האָט געבוירען חצרון,

19 חצרון האָט געבוירען רם, רם האָט געבוירען עמינדב,

20 עמינדב האָט געבוירען נחשון, נחשון האָט געבוירען שלמה,

21 שלמון האָט געבוירען בעז, בעז האָט געבוירען עובד,

22 עובד האָט געבוירען ישי און ישי האָט געבוירען דוד.

אלע פסוקים פון רות זיינען פינף און אכציג, די העלפט דערפון איז קאפ' ב' פסוק כ"א. עם האָט פיער קאפיטלאך.

א י כ ה

LIBER THRENORUM.

CAPUT I. א

א אֵיכָה ׀ יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם הָיְתָה כְּאַלְמָנָה
2 רַבָּתִי בַגּוֹיִם שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת הָיְתָה לָמַס: בָּכוֹ תִבְכֶּה
בַּלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לֶחֱיָהּ אֵין לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ
3 כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאוֹיְבִים: גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי
וּמֵרֹב עֲבֹדָה הִיא יָשְׁבָה בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ כָּל־
4 רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים: דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי
בָאֵי מוֹעֵד כָּל־שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמְמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים בְּתוּלֹתֶיהָ
נוּגוֹת וְהִיא מַר־לָהּ: ה הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלוּ כִּי־
יְהוָה הוֹגָהּ עַל־רֹב פְּשָׁעֶיהָ עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי צָר:
6 וַיֵּצֵא מִן־בַּת־צִיּוֹן כָּל־הֲדָרָהּ הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים לֹא־מָצְאוּ
מִרְעֶה וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף: 7 זָכְרָה יְרוּשָׁלַם יְמֵי
עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ כֹּל מַחֲמֻדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם בִּנְפֹל
עַמָּהּ בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ עַל־
מִשְׁבַּתֶּהָ: 8 חֵטְא חָטְאָה יְרוּשָׁלַם עַל־כֵּן לְנִידָה הָיָתָה כָּל־
מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ גַּם־הִיא נֶאֶנְחָה וַתָּשָׁב
אָחוֹר: 9 טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ וַתֵּרֶד
פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ רְאֵה יְהוָה אֶת־עָנְיִי כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב:
י יָדוֹ פָּרַשׂ צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ כִּי־רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ
11 אֲשֶׁר צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ: כָּל־עַמָּהּ נֶאֱנָחִים
מְבַקְשִׁים לֶחֶם נָתְנוּ מַחֲמוֹדֵיהֶם בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ
12 רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה: לוֹא אֲלֵיכֶם כָּל־

עברי

1. פרה ספק v. 6. מכת קדי v. 11. יחד ר v. 12. ל זעקא

איכה

קאפיטעל א

1 ווי איינזאם איז די שטאדט געבליבען ! די גרויס־בעפעלקערטע איז
געווארען (עלענד) ווי א וויטווע ; די גרעסטע אונטער פעלקער, די
פערוואלטערין איבער פראווינצען איז צינזבאר געווארען.
2 זי וויינט פיעל יעדע נאכט, איהרע טרעהרען רינען איבער איהרע באַ־
קען, זי האט קיין טרייסטער פון אלע פרייגד איהרע ; אלע איהרע
פערטרויטע האבען איהר פערראטהען, זיי זיינען איהרע פיינד גע־
ווארען.
3 אויסגעוואנדערט האט יהודה אוים ארמוטה און פיעל ארבייט, זיצענדיג
צווישען די פעלקער האט זי קיין רוה געפונען — אלע איהרע פערפאלגער
האבען איהר צוריק געשטויסען צווישען די ענגע גרענעצען.
4 די וועגען פון ציון זיינען אין טרויער, ווייל עם קומט קיינער צו די
פעסט־טעג ; אלע טהויערן איהרע זיינען פעראומערט, איהרע כהנים
זיפצען, די יונגע פרויען זיינען פערזארגט אויך זי (ציון) זעלבסט איז
פערביטערט.
5 איהרע בעדריקער זיינען ערהויבען געווארען, איהרע פיינד לעבען רו־
היג, נאר איהר האט נאט ניעדערגעשלאגען איבער איהרע פיעלע זינד —
זאגאר איהרע קליינע קינדער זיינען געפאנגען געגאנגען פאר'ן פיינד.
6 עם איז אוועק פון טאכטער־ציון איהר גאנצע פראכט, איהרע פירסטען
זיינען געווארען ווי אינדען, וועלכע געפינען ניט קיין פיטער־פלאץ, און
זיי זיינען מאכטלאז געגאנגען פאר'ן פערפאלגער.
7 ירושלים דערמאהנט זיך אין די טעג פון איהר עלענד און אונטערדריקונג,
אן אלע איהרע קאסטבארקייטען וואס זי האט געהאט פון אמאל, ווען
איהר פאלק פאלט דורך דער מאכט פונ'ם פיינד און קיינער העלפט
איהר ניט — דאס האבען בעמערקט איהרע בעדריקער און לאכען פון
איהר אונטערגאנג.
8 ירושלים האט פיעל געזינדיגט דערפאר איז זי אן אויסוואנדערין געווא־
רען, אלע איהרע פערעהרער האבען איהר צו שפאס געמאכט, זעהענ־
דיג איהר ניעדערלאגע ; אויך זי האט זיך צוריק געקעהרט זיפצענדיג.
9 איהר אונריינקייט איז שוין אויף איהרע קליידער געווען און זי האט
נאך ניט געדיינקט וועגען איהר ענדע, דערפאר איז זי [אזוי]וואונדערבאר
געזונקען, אז קיינער קען איהר ניט טרייסטען. זעה גאט מיין ארמוטה
און ווי גרויס דער פיינד איז !
10 זיין האנד האט דער פיינד אויסגעצויגען איבער אלע איהרע קאסטבאר־
קייטען ; זי זעלבסט האט געזעהען ווי פעלקער זיינען ארײן אין איהר
הייליגטהום, אזעלכע וואס דו האסט פערבאטען אריינצונעהמען זיי אין
דיין געמיינדע.
11 איהר גאנצעם פאלק זיפצט — זיי זוכען ברויט ; זיי האבען פאר שפייז
אוועקגעגעבען זייערע קאסטבארקייטען, אום די זעלע צו ערקווויקען.
זעה, א גאט, און קוק ווי פרעסעריש איך בין געווארען.
12 ניט פאר אייך געדאכט, אלע רייזענדע ! קוקט און זעהט, אויב עס

עֹבְרֵי דָרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי אֲשֶׁר
11 עוֹלַל לִי אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ: מִמָּרוֹם
שָׁלַח־אֵשׁ בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלַי הֲשִׁיבַנִי
14 אָחוֹר נְתָנַנִי שֹׁמֵמָה כָּל־הַיּוֹם דָּוֶה: נִשְׂקַד עֹל פְּשָׁעַי
בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ עָלוֹ עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי נְתָנַנִי אֲדֹנָי
15 בִּידֵי לֹא־אוּכַל קוּם: סִלָּה כָל־אַבִּירַי ו אֲדֹנָי בְּקִרְבִּי קָרָא
עָלַי מוֹעֵד לְשַׁבֵּר בַּחוּרָי גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי לִבְתוּלַת בַּת־
16 יְהוּדָה: עַל־אֵלֶּה ו אֲנִי בוֹכִיָּה עֵינִי ו עֵינִי יָרְדָה מַיִם כִּי־
רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי הָיוּ בָנַי שׁוֹמֵמִים כִּי גָבַר
17 אוֹיֵב: פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב
18 סְבִיבָיו צָרָיו הָיְתָה יְרוּשָׁלַם לְנִדָּה בֵּינֵיהֶם: צַדִּיק הוּא
יְהוָה כִּי־פִיהוּ מָרִיתִי שִׁמְעוּ־נָא כָל־עַמִּים וְרְאוּ מַכְאֹבִי
19 בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרָי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי: קָרָאתִי לַמְאֹהֲבַי הֵמָּה
רִמּוּנִי כֹהֲנַי וְזִקְנַי בָּעִיר גָּוָעוּ כִּי־בִקְשׁוּ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ
כ אֶת־נַפְשָׁם: רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי מֵעַי חֳמַרְמָרוּ נֶהְפַּךְ
לִבִּי בְקִרְבִּי כִּי מָרוֹ מָרִיתִי מִחוּץ שִׁכְלָה־חֶרֶב בַּבַּיִת
21 כַּמָּוֶת: שָׁמְעוּ כִּי נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין מְנַחֵם לִי כָּל־אֹיְבַי
שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ הֵבֵאתָ יוֹם־קָרָאתָ וְיִהְיוּ
22 כָמֹנִי: תָּבֹא כָל־רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל לָמוֹ כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ
לִי עַל כָּל־פְּשָׁעָי כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי וְלִבִּי דָוֶי:

CAP. II. ב

ב
א אֵיכָהּ יָעִיב בְּאַפּוֹ ו אֲדֹנָי אֶת־בַּת־צִיּוֹן הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם
אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־זָכַר הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ:
2 בִּלַּע אֲדֹנָי ׀ לֹא חָמַל אֶת כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב הָרַס בְּעֶבְרָתוֹ
מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה הִגִּיעַ לָאָרֶץ חִלֵּל מַמְלָכָה וְשָׂרֶיהָ:
3 גָּדַע בָּחֳרִי־אַף כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי
4 אוֹיֵב וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב כְּאֵשׁ לֶהָבָה אָכְלָה סָבִיב: דָּרַךְ

כְּמוֹ

11 v. 18. חסרים קדי 20. v. עמץ מדק 2. v. ב: לא קדי

גיט אזא שמערץ ווי מיין שמערץ, וואם איז מיר געטהאן געווארן,
מיט וועלכען גאט האט מיר פארשטויסען אין טאג פון זיין צארן.
13 פון דער הויך האט ער אראבגעשיקט א פייער אין מיינע ביינער און האט
איהר נידערגעשטירצט, ער האט פארשפרייט א נעץ פאר מיינע פיס;
ער האט מיך געפיהרט צוריק, ער האט מיך פאר א צושטערטע געמאכט
פון אלטענליכע לייידען.
14 מיט זיין האנד האט ער דעם יאך פעסטגעבונדען, מיינע זינד פלעכטען
זיך און בעלעסטיגען מיין האלז, עס האט ערמיעדעט מיין קראפט,
גאט האט מיר איבערגעגעבען אין אזעלכע הענד, אז איך וועל שוין ניט
קענען אויפשטעהן.
15 אלע מיינע העלדען האט גאט אין מיר צוטראטען, ער האט פערופען
ארום מיר א פארזאמלונג צו צוברעכען מיינע יונגע זיהן, ווי אין א
וויינקעלטער האט גאט צוטראטען די יונגע פרוי, טאכטער פון יהודה.
16 מיין אויג פערגיסט טייכען טרעהרען, וואהרום ער האט ערווייטערט פון
מיר א טרייסטער, וואם זאל מיין זעלע בערוהיגען; מיינע קינדער זיי־
נען גענוואהרען פערווייסט זינד דער פיינד האט געזיגעט.
17 ציון ברעכט מיט די הענד און האט ניט קיין טרייסטער; גאט האט בע־
פוילען צו יעקב'ן אז זיינע פיינד זאלען זיין אימער ארום איהם, אלס אן
אונרייניע איז ירושלים צווישען זיי געוואהרען.
18 גאט איז גערעכט וואהרום איך האב זיין בעפעהל ווידערשפעניגט; הערט,
אלע פעלקער, און בעטראכט מיין וועהטאג — מיינע יונגע פרויען און
מענער זיינען אוועק געפאנגענע.
19 איך האב גערופען מיינע פריינד, האבען זיי מיר גענארט; מיינע
כהנים און עלטסטע האבען אין שטאדט געשמאכטעט, וואהרום זיי האבען
געזוכט שפייז מיט וואם צו ערקוויקען זייער זעלע.
20 זעה א גאט, ווי שלעכט מיר איז! מיינע געדערים זיינען ענטצונ־
דען און מיין הארץ איז אין מיר איבערגעקעהרט, ווייל איך האב פיעל
ווידערשפעניגט — אין גאם מארדעט דאם שוערד ווי דער טוידט אין
הויז.
21 מען הערט אז איך זיפץ און קיינער טרייסט מיר ניט; אלע מיינע פיינד
האבען וועגען מיין אונגליק געהערט און טריאומפירט מיט דעם וואם
דו האסט געטהאן — דו האסט געבראכט דעם טאג וועלכען דו האסט
פאראויסגעזאגט! זאלען זיי צו מיין שאנד קומען.
22 זאל פאר דיר זייער בייזהייט קומען און זאלסט טהאן צו זיי וואם דו
האסט צו מיר געטהאן פאר אלע זינד מיינע, וואהרום מיינע זיפצען זיינען
פיעל און מיין הארץ איז צוואווהטאגט.

קאפיטעל ב

1 ווי גאט האט מיט זיין צארן פערוואלקענט די טאכטער ציון! פונ'ם
הימעל האט ער אויף דער ערד געוואהרפען די הערליכקייט פון ישראל
און האט ניט דערמאנט זיין פוס־באנק אינ'ם טאג פון זיין צארן.
2 אהן ערבארמונג האט גאט צושטערט אלע וואהנונגען יעקב'ס, מיט
זיין וואוטה האט ער צובראכען די פעסטונגען פון טאכטער יהודה מיט'ן
גרונד צוגליך; ער האט פערשוועכט איהרע קעניגע און פירשטען.
3 מיט ברענענדען צארן האט ער אבגעבראכען יעדען הארן פון יהודה,
ער האט צוריקגעהאלטען זיין רעכטע האנד פון פייגד, ער האט אין
יעקב'ן אנגעצונדען א פייער וואם האט ווי א פלאם רונד ארום פער־
צעהרט.
4 ווי א פיינד האט ער זיין בויגען געצויגלט, ווי א געגנער האט ער זיין

קָשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב נִצָּב יְמִינוֹ כְּצָר וַיַּהַרֹג כֹּל־מַחֲמַדֵּי־עָיִן בְּאֹהֶל
בַּת־צִיּוֹן שָׁפַךְ כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ׃ הָיָה אֲדֹנָי ׀ כְּאוֹיֵב בִּלַּע ה
יִשְׂרָאֵל בִּלַּע כָּל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שִׁחֵת מִבְצָרָיו וַיֶּרֶב בְּבַת־
יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה׃ וַיַּחְמֹס כַּגָּן שֻׂכּוֹ שִׁחֵת מֹעֲדוֹ שִׁכַּח 6
יְהוָה ׀ בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת וַיִּנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן׃
זָנַח אֲדֹנָי ׀ מִזְבְּחוֹ נִאֵר מִקְדָּשׁוֹ הִסְגִּיר בְּיַד־אוֹיֵב חוֹמֹת 7
אַרְמְנוֹתֶיהָ קוֹל נָתְנוּ בְּבֵית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד׃ חָשַׁב 8
יְהוָה ׀ לְהַשְׁחִית חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן נָטָה קָו לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ
מִבַּלֵּעַ וַיַּאֲבֶל־חֵל וְחוֹמָה יַחְדָּו אֻמְלָלוּ׃ טָבְעוּ בָאָרֶץ 9
שְׁעָרֶיהָ אִבַּד וְשִׁבַּר בְּרִיחֶיהָ מַלְכָּהּ וְשָׂרֶיהָ בַגּוֹיִם אֵין
תּוֹרָה גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חָזוֹן מֵיְהוָה׃ יֵשְׁבוּ לָאָרֶץ י
יִדְּמוּ זִקְנֵי בַת־צִיּוֹן הֶעֱלוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם חָגְרוּ שַׂקִּים
הוֹרִידוּ לָאָרֶץ רֹאשָׁן בְּתוּלֹת יְרוּשָׁלִָם׃ כָּלוּ בַדְּמָעוֹת 11
עֵינַי חָמַרְמְרוּ מֵעַי נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ כְּבֹדִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־
עַמִּי בֶּעָטֵף עוֹלֵל וְיוֹנֵק בִּרְחֹבוֹת קִרְיָה׃ לְאִמּתָם יֹאמְרוּ 12
אַיֵּה דָגָן וָיָיִן בְּהִתְעַטְּפָם כֶּחָלָל בִּרְחֹבוֹת עִיר בְּהִשְׁתַּפֵּךְ
נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אִמּתָם׃ מֶה־אָעִידֵךְ מָה אֲדַמֶּה־לָּךְ הַבַּת 13
יְרוּשָׁלִַם מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ וַאֲנַחֲמֵךְ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל
כַּיָּם שִׁבְרֵךְ מִי יִרְפָּא־לָךְ׃ נְבִיאַיִךְ חָזוּ לָךְ שָׁוְא וְתָפֶל 14
וְלֹא־גָלוּ עַל־עֲוֹנֵךְ לְהָשִׁיב שְׁבִיתֵךְ וַיֶּחֱזוּ לָךְ מַשְׂאוֹת שָׁוְא
וּמַדּוּחִים׃ סָפְקוּ עָלַיִךְ כַּפַּיִם כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ שָׁרְקוּ וַיָּנִעוּ טו
רֹאשָׁם עַל־בַּת יְרוּשָׁלִַם הֲזֹאת הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ כְלִילַת יֹפִי
מָשׂוֹשׂ לְכָל־הָאָרֶץ׃ פָּצוּ עָלַיִךְ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבַיִךְ שָׁרְקוּ 16
וַיַּחֲרְקוּ־שֵׁן אָמְרוּ בָלַעְנוּ אַךְ זֶה הַיּוֹם שֶׁקִּוִּינָהוּ מָצָאנוּ
רָאִינוּ׃ עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר זָמַם בִּצַע אִמְרָתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה 17
מִימֵי־קֶדֶם הָרַס וְלֹא חָמָל וַיְשַׂמַּח עָלַיִךְ אוֹיֵב הֵרִים קֶרֶן
צָרָיִךְ׃ צָעַק לִבָּם אֶל־אֲדֹנָי חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן הוֹרִידִי כַנַּחַל 18

דמעה

9. v. סי׳ ועיא 13. v. אזיך קיי 14. v. שבוחך קיי 15. v. כולו קמץ ibid. v. הא׳ בשבול

רעכטע האנד אויסגעשטעלט, אום צו ערמאָרדען אלע שעהן־אויסזעהנ־
דע ; זיין פייערדיגען וואוטה האָט ער אויסגענאָמען אויף די געצעלטען
5 פון ציון. נאָט איז ווי א פיינד געווארן: ער האָט צושטערט ישראל
און צושטערט אלע פאלאצען אירע, צובראָכען זיינע פעסטונגען, ער
6 האָט פערשאפט די טאכטער יהודה פיעל קלאג און יאמער. און ער האָט
צובראָכען דעם צוים ווי פון א גארטען און צושטערט זיין פער־
זאמלונגס־פלאץ, נאָט האָט געמאכט פערגעסען אין ציון 'פעסט־טג
און שבת־רוהע, מיט זיין וואוטהיגען צארן האָט ער פעראכטעט קעניג
7 און כהן (פריעסט). נאָט האָט פערלאָזען זיין מזבח און צושטערט זיין
הייליגטהום; ער האָט אבגענעבען צום פיינד איהרע געמויערטע פאלאס־
טען, זיי (די פיינד) האָבען געמאכט א גערויש אין נאָט'ס הויז ווי אין
8 א פעסט־טאג. נאָט האָט בעשלאָסען צו פערדאָרבען די מויער פון
טאכטער ציון, ער האָט פערצויגען א שנור און ניט צוריק געצויגען זיין
האנד פון צו פערדאָרבען, ער האָט צושטערט פעסטונג און מויער —
בייד זיינען רואינירט געוואָרען.
9 איהרע טויערען זיינען צו דער ערד געזונקען, ער האָט צושמעטערט און
צובראָכען איהרע ריגלען ; איהר קעניג און פירשטען זיינען צווישען
די פעלקער אָהן לעהרע, אויך איהרע פראָפעטען געפינען ניט קיין ענט־
פלעקונג פון נאָט.
10 זיי זיצען אויף דר'ערד פערשטומטע די עלטסטע פון ציון, ערד האָבען זיי
אויף זייערע קעפ געלייגט און ארומגערינגעלט זיך מיט זעק, אויך די יונגע
פרויען פון ירושלים האָבען זייערע קעפ צו דר'ערד געבויגען.
11 עס זיינען שוין ניטא קיין טרעהרען אין מיינע אויגען, מיינע געדערים
זיינען ענטצונדען, איך האָב מיין לעבער אויף דר'ערד אויסגעשפיגען
אויף דעם אונגליק פון מיין טאכטער־פאלק, וועמעס קליינע זויג־קינדער
שמאכטען אין די גאסען פון דער הויפטשטאָדט.
12 ביי זייערע מוטער'ס פרעגען זיי: „וואו איז קארן און וויין" ; שמאכ־
טענדיג ווי דערשלאָגענע אין די גאסען פון שטאָדט, אויסהויכענדיג
זייער זעעלע אינ'ם שוים פון זייערע מוטער'ס.
13 וואָם נאָך קען איך מיט דיר אין פערגלייך שטעלען, טאכטער ירושלים.
וואָם קען איך מיט דיר פערגלייכען, אום דיר צו טרייסטען, יונגע טאכ־
טער ציון. וואָם קען דיר לינדערן, וועז דיין אונגליק איז גרויס ווי דער ים.
14 דיינע פראָפעטען האָבען דיר ענטפלעקט פאלשעס און אונצויגעס, זיי
האָבען דיר ניט אויפמערקזאם געמאכט, אום אבצוהאלטען דיין ווילד־
קייט ; זיי האָבען דיר אימער פאָרגעשטעלט פאלשע און פערפיהרע־
רישע בילדער.
15 אלע פערביגעהער האָבען אויף דיר מיט די הענד געקלאפט, זיי האָבען נע־
פיפט און זייער קאָפ געשאקעלט אויף טאכטער־ירושלים : „איז דאָם
די שטאָדט אויף וועלכער מען זאגט „פאלקאָמענע שעהנהייט", „די
פרייד פון'ס גאנצען לאנד".
16 אלע דיינע פיינד האָבען אויף דיר זייער מויל געפענט : זיי האָבען גע־
פיפט און מיט די צייהנער געקריצט, זיי האָבען גזאגט : „מיר האָבען
צושטערט ! אט דעם טאג, אויף וועלכען מיר האָבען געוואָרט, האָבען
מיר געפונען און גזעהען".
17 נאָט האָט אבגעטהאָן וואָם ער האָט בעשלאָסען, ער האָט דורכגעפיהרט
זיין וואָרט וואָם ער האָט פון נאנץ לאנג ארויסגעשפראָכען — ער האָט
צושטערט אָהן ערבארמונג, ער האָט דעם פיינד געלאָזען טריאומפירען
18 ערהויבענדיג דעם הארן (מאכט) פון דיינע געגנער. זייער הארץ האָט גע־
זיפצט צו גאָט, אָבער דו, טאכטער־ציון, אויף די מויערען גים טרעה־

דִּמְעָה יוֹמָם וָלָיְלָה אַל־תִּתְּנִי פּוּגַת לָךְ אַל־תִּדֹּם בַּת־
19 עֵינֵךְ׃ קוּמִי ו ר�ֹנִּי בַלַּיְלָה ׀ לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת שִׁפְכִי כַמַּיִם
לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי אֲדֹנָי שְׂאִי אֵלָיו כַּפַּיִךְ עַל־נֶפֶשׁ עוֹלָלַיִךְ
כ הָעֲטוּפִים בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃ רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה
לְמִי עוֹלַלְתָּ כֹּה אִם־תֹּאכַלְנָה נָשִׁים פִּרְיָם עֹלְלֵי טִפֻּחִים
21 אִם־יֵהָרֵג בְּמִקְדַּשׁ אֲדֹנָי כֹּהֵן וְנָבִיא׃ שָׁכְבוּ לָאָרֶץ חוּצוֹת
נַעַר וְזָקֵן בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי נָפְלוּ בֶחָרֶב הָרַגְתָּ בְיוֹם אַפֶּךָ
22 טָבַחְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃ תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרַי מִסָּבִיב וְלֹא
הָיָה בְיוֹם אַף־יְהוָה פָּלִיט וְשָׂרִיד אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי
אֹיְבִי כִלָּם׃

ג CAP. III.

2 א אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ׃ אוֹתִי נָהַג וַיֹּלַךְ
3 חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃ אַךְ בִּי יָשֹׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ כָּל־הַיּוֹם׃
4 ה בִּלָּה בְשָׂרִי וְעוֹרִי שִׁבַּר עַצְמוֹתָי׃ בָּנָה עָלַי וַיַּקַּף רֹאשׁ
6 7 וּתְלָאָה׃ בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ גָּדַר
8 בַּעֲדִי וְלֹא אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי׃ גַּם כִּי אֶוְעַק וַאֲשַׁוֵּעַ
9 שָׂתַם תְּפִלָּתִי׃ גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבֹתַי עִוָּה׃ דֹּב
11 אֹרֵב הוּא לִי אֲרִיָּה בְּמִסְתָּרִים׃ דְּרָכַי סוֹרֵר וַיְפַשְּׁחֵנִי
12 שָׂמֵנִי שוֹמֵם׃ דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבֵנִי כַּמַּטָּרָא לַחֵץ׃
13 14 הֵבִיא בְכִלְיֹתָי בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ׃ הָיִיתִי שְׂחֹק לְכָל־עַמִּי
טו נְגִינָתָם כָּל־הַיּוֹם׃ הִשְׂבִּיעַנִי בַמְּרוֹרִים הִרְוַנִי לַעֲנָה׃
16 17 וַיַּגְרֵס בֶּחָצָץ שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי בָאֵפֶר׃ וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי
18 נָשִׁיתִי טוֹבָה׃ וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי וְתוֹחַלְתִּי מֵיְהוָה׃
19 כ זְכֹר־עָנְיִי וּמְרוּדַי לַעֲנָה וָרֹאשׁ׃ זָכוֹר תִּזְכּוֹר וְתָשִׁיחַ עָלַי
21 22 נַפְשִׁי׃ זֹאת אָשִׁיב אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל׃ חַסְדֵּי
23 יְהוָה כִּי לֹא־תָמְנוּ כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָיו׃ חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים

רכה

כ׳ v. 19. בלילה קרי נ׳ v. 10. אחרי קרי v. 12. א במקום ה׳ v. 13. 16. קמץ ס״ק
v. 20. ותשוח קרי v. 22. בג״א הד׳ בלא דגש ibid. קמץ בס״ק

רעז טייכענווייז ווי טאָג אזוי נאכט, ניט געבענדיג זיך קיין רוהע, זאָל דיין שווארץ־אָפּעל פון אויג ניט אויפהערען.
19 שטעה אויף בייַ־נאכט און קלאָג, מיט דעם אָנפאנג פון יעדער נאכט־טהייל גים אויס דיין הארץ ווי וואסער נעגען גאָט'ס געזיכט ; הויב צו איהם אויף דיינע הענד איבער די זעעלען פון דיינע קליינע קינדער, וועלכע שמאכטען פון הונגער אין אָלע הויפטגאסען.
20 זעה, א גאָט, און קוק — צו ווען נאָך האָסטו אזוי געטהאָן. דארפען פרויען עסען זייערע פרוכט — די געצערטעלטע קינדער. דארפען ער־מאָרדעט ווערען אין גאָט'ס הייליגטהום כהנים און פראָפעטען.
21 אויף דר'ערד אין די גאסען ליגען יונגע און אלטע ; מיינע יונגע טעכ־טער און זיהן זיינען פון שווערד געפאלען. אינ'ם טאָג פון דיין צארן האסטו דערשלאָגען און געשאכטען אהן מיטלייד.
22 ווי אויף א פעסט־טאָג האסטו צוזויפגערופען אלע שכנים מיינע פון ארום, דערפאר איז אין גרויסען שטראָפטאָג קיין רעטונג אָדער ענטרינונג געווען — אלע די וועלכע איך האָב געצערטעלט און ערצויגען האָט מיין פיינד זיי פערניכטעט.

קאפיטעל ג

1 איך בין דער מאן וואס האָט געזעהען דאס עלענד מיט זיין שטראָפרוט.
2 מיר האָט געפיהרט און געיאָגט די פינסטערנים און ניט ליכט.
3 נאָר קעגען מיר קעהרט ער אום זיין האנד דעם גאנצען טאָג. ער האָט
4 פערצעהרט מיין פלייש, מיין הויט, און מיינע גליעדער צובראָכען.
5 ער האָט מיר ארומגעבויט און ארומגעריננגלעט מיט גיפט און ליידען.
6 אין פינסטערנים האָט ער מיר אריינגעלאָזען, ווי די וואס זיינען שוין לאנג געשטאָרבען.
7 ער האָט מיר ארומגעצוימט איך זאָל ניט אַרויסגעהען, שווערע קייטען האָט ער אויף מיר ארויפגעלייגט.
8 זאָגאָר ווען איך בעקלאָג זיך און שריי, איז מיין געבעט אונהערבאָר.
9 מיינע·וועגען האָט ער מיט האקשטיינער פערלייגט, מיינע שטעגען קרום געמאכט.
10 ווי א לויערענדער בער איז ער קעגען מיר, א לייב א בעהאלטענער.
11 מיט דערנער האָט ער מיינע וועגען פערלייגט און האָט מיר צוריסען, ער האָט מיר צושטערט.
12 ער האָט געטראָטען זיין בויגען און געשטעלט מיר אלס א ציעל פאר די פייל־ען.
13 אין מיינע ניערען האָט ער אריינגעשאסען זיינע פייל־ען.
14 איך בין צו שפאָט געווארען בייַ אלע פעלקער, [איך הער] אימער זייער אבלאכענדעם ליעד.
15 מיט ביטערנים האָט ער מיר זאט געמאכט, מיט גיפט אָנגעטרונקען.
16 מיט קליינע שטיינדלאָך האָט ער מיינע צייהנער צובראכען און האָט מיר פערדעקט מיט אש.
17 מיין זעעלע איז אזוי דערווייטערט פון פריעדען, אז איך האָב שוין פערגעסען וואס „גוט" איז.
18 און איך זאָג : פערלאָרען איז מיין צוקונפט און מיין ערווארטונג פון גאָט.
19 די עראינערונג פון מיין עלענד און ניעדערלאָגע איז גיפט און ביטערנים.
20 אימער דענקט וועגען דעם מיין זעעלע און איז ניעדערגעשלאָגען.
21 נאָר איך האָף נאָך, ווייל איך טראכט אין מיין הארצען
22 אז גאָט'ס גענאָד האָט נאָך ניט אויפגעהערט, זיין ערבארמונג איז נאָך ניט געענדיגט.
23 זיי ווערען פון דאָס ניי יעדען פריהמאָרגען, גרויס איז דער גלויבען אין דיר.

24 רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ׃ חֶלְקִי יְהוָה אָמְרָה נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל
כה 26 לוֹ׃ טוֹב יְהוָה לְקַוֵּו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ טוֹב וְיָחִיל
27 וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְהוָה׃ טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא עֹל בִּנְעוּרָיו׃
28 יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ אוּלַי
29 ל 31 יֵשׁ תִּקְוָה׃ יִתֵּן לְמַכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃ כִּי לֹא
32 33 יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי׃ כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָו׃ כִּי
34 לֹא עִנָּה מִלִּבּוֹ וַיְגֶה בְּנֵי־אִישׁ׃ לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו
לה כָּל אֲסִירֵי אָרֶץ׃ לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גֶּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן׃
36 37 לְעַוֵּת אָדָם בְּרִיבוֹ אֲדֹנָי לֹא רָאָה׃ מִי זֶה אָמַר
38 וַתְּהִי אֲדֹנָי לֹא צִוָּה׃ מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃
39 מָה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם חַי גֶּבֶר עַל־חֲטָאָו׃ נַחְפְּשָׂה
מ 41 דְרָכֵינוּ וְנָחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה עַד־יְהוָה׃ נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל־
42 כַּפָּיִם אֶל־אֵל בַּשָּׁמָיִם׃ נָחְנוּ פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ אַתָּה לֹא
43 סָלָחְתָּ׃ סַכֹּתָה בָאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ הָרַגְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃
44 מה סַכֹּתָה בֶעָנָן לָךְ מֵעֲבוֹר תְּפִלָּה׃ סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׂימֵנוּ
46 בְּקֶרֶב הָעַמִּים׃ פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבֵינוּ׃
47 פַּחַד 48 וָפַחַת הָיָה לָנוּ הַשֵּׁאת וְהַשֶּׁבֶר׃ פַּלְגֵי־מַיִם תֵּרַד עֵינִי
49 עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ עֵינִי נִגְרָה וְלֹא תִדְמֶה מֵאֵין
נ 51 הֲפֻגוֹת׃ עַד־יַשְׁקִיף וְיִרְאֶה יְהוָה מִשָּׁמָיִם׃ עֵינִי עוֹלְלָה
52 לְנַפְשִׁי מִכֹּל בְּנוֹת עִירִי׃ צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר אֹיְבַי
53 54 חִנָּם׃ צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ־אֶבֶן בִּי׃ צָפוּ־מַיִם עַל־
נה ראשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזָרְתִּי׃ קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר
56 תַּחְתִּיּוֹת׃ קוֹלִי שָׁמָעְתָּ אַל־תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי׃
57 58 קָרַבְתָּ בְיוֹם אֶקְרָאֶךָּ אָמַרְתָּ אַל־תִּירָא׃ רַבְתָּ אֲדֹנָי
59 רִיבֵי נַפְשִׁי גָּאַלְתָּ חַיָּי׃ רָאִיתָה יְהוָה עַוָּתָתִי שָׁפְטָה
מִשְׁפָּטִי׃ רָאִיתָה כָּל־נִקְמָתָם כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לִי׃ ס

שמעת

v. 32. חסדו קי׳ v. 34. חצי וחסור בשפוקים v. 35. קמץ בו״ק v. 36. ע׳ ועיקא
v. 38. חטאו קי׳ v. 41. 53. קמץ מ״ק

24 מיין זעעלע זאגט : דער עוויגער איז מיין טהייל, דאָרום האָף איך אויף
25 איהם. נאָט איז גוט צו די וואָס האָפען צו איהם, צו די זעעלען וואָס
26 פאָרשען איהם. גוט איז צו האָפען און ווארטען אויף נאָט'ס הילף.
27 עס איז נוצליך פאָר א מענשען צו טראָגען א יאָך אין דער יוגענד.
28 אָבער זאָל ער זיצען אייזאָם און פערשטומט ווען איהם דריקט וואָס.
29 זאָל ער האָלטען זיין מויל פערמאָכט, פילייכט איז נאָך דא א האָפנונג
30 זאָל ער אונטער שטעלען דעם שלעגער זיין באָק ווען ער זאָל ווערען מיט
31 שאַנדע. נאָט פערלאָזט ניט אויף לאַנג.
32 אזוי ווי ער מאכט טרויעריג, אזוי אויך ערבארעמט ער זיך מיט זיין
גרויס גנאָדע.
33 אויב יענער ווערט נאָר ניט געפייניגט פון זיינע אייגענע געפיהלען,
וועלכע ערביטערען די מענשען,
34 צו טרעטען אונטער זיינע פים פערשיעדענע געפאַנגענע פונ'ם לאַנד.
35 צו פערבייגען דאָם מענשליכע רעכט אין דער אנווענהייט פון א
הויכגעשטעלטע פערזאָן,
36 צו פערקרימען יעמאַנדס אורטהייל, דיינקענדיג אז נאָט זעהט ניט.
37 ווער קען וואָס בעפעהלען און עס זאָל אויסגעפיהרט ווערען, אויב נאָט
היימט ניט.
38 פון אויבערשטענם מויל געהט קיין שלעכטס ניט ארויס.
39 וואָס קען זיך א מענש בעקלאָגען, דער מאן וואָס לעבט אין זיינע זינד.
40 לאָמיר אונטערזוכען אונזער אויפפיהרונג און אויספאָרשען, און דאָן צו־
ריקקעהרען זיך צו נאָט.
41 לאָמיר אויפהויבען אונזער האַרץ מיט די הענד צו נאָט אין הימעל.
42 ווי לאַנג מיר האָבען פערבראָכען און ווידערשפעניגט האָסטו ניט פערגעבען.
43 מיט צאָרן האָסטו זיך בעדעקט און פערפאָלגט אונז, געמאָרדעט אָהן
44 מיטלייד. מיט א וואָלקען האָסטו זיך פערדעקט, אום אונזער געבעט
זאָל ניט דורכגעהן.
45 צו עקעל און פעראָכטונג האָסטו אונז געמאכט צווישען די פעלקער.
46 אלע פיינד אונזערע האָבען אויף אונז זייער מויל געפענט.
47 שרעק און פינסטערנים זיינען פאר אונז געווען אן אונגליק און א בראָך.
48 שטראָמען וואָסער גיסט מיין אויג אויפ'ן אונגליק פון מיין טאָכטער־פאָלק.
49 מיין אויג רינט און רוהט ניט — אָהן אויפהער.
50 ביז נאָט ווען ארָאבקוקען פון הימעל און זעהען.
51 מיין אויג האָט געווירקט אויף מיין זעעלע צוליעב דעם אונטערגאנג פון
די נאכבארשאפטען ארום מיין שטאָדט.
52 לייכט ווי מען פאנגט א פויגעל האָבען מיר מיינע פיינד געפאנגען.
53 זיי האָבען מיין קערפער אריינגעקוועטש אין א גרוב און געווארפען שטיי־
נער אויף מיר.
54 וואסער אין אויף מיין קאָפ געשוואומען, איך האָב געמיינט : איך בין
פערניכטעט.
55 האָב איך דיין נאָמען, א גאָט, גערופען פון טיעפען גרוב.
56 אימער האָסטו מיין שטימע געהערט, אויך יעצט פערמאָך ניט דיין אויער
פון מיין געשריי נאָך פערבעסערונג.
57 דו ביסט אימער נאָהענט געקומען ווען איך האב דיר גערופען, און האָסט
נעזאָגט : שרעק זיך ניט.
58 דו האָסט אימער, גאט, געשטרייט קעגען די וואָס שטרייטען מיט מיר
און גערעטעט מיין לעבען.
59 יעצט, ווען דו, א גאָט האָסט מיין פערברעכען נעזעהען, זיי דו מיין ריכטער,
60 דו האָסט דאָך זייער ראָכע נעזעהען, אלעס וואָס זיי פלאַנען קעגען מיר.

61 שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה כָּל־מַחְשְׁבֹתָם עָלָי׃
62 שִׂפְתֵי קָמַי
63 וְהֲגִיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם׃ שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה אֲנִי
64 מַנְגִּינָתָם׃ תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃
סה 66 תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת־לֵב תַּאֲלָתְךָ לָהֶם׃ תִּרְדֹּף בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם
מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה׃

ד CAP. IV.

א אֵיכָה יוּעַם זָהָב יִשְׁנָא הַכֶּתֶם הַטּוֹב תִּשְׁתַּפַּכְנָה אַבְנֵי־
2 לְקֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃ בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְסֻלָּאִים
3 בַּפָּז אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי־חֶרֶשׂ מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר׃ גַּם־
תַּנִּין חָלְצוּ שַׁד הֵינִיקוּ גּוּרֵיהֶן בַּת־עַמִּי לְאַכְזָר כִּי עֻנִּים
4 בַּמִּדְבָּר׃ דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־חִכּוֹ בַּצָּמָא עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ
ה לֶחֶם פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם׃ הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים נָשַׁמּוּ בְּחוּצוֹת
6 הָאֻמְנִים עֲלֵי תוֹלָע חִבְּקוּ אַשְׁפָּתוֹת׃ וַיִּגְדַּל עֲוֹן בַּת־עַמִּי
מֵחַטַּאת סְדֹם הַהֲפוּכָה כְּמִרְגַע וְלֹא־חָלוּ בָהּ יָדִים׃
7 זַכּוּ נְזִירֶיהָ מִשֶּׁלֶג צָחוּ מֵחָלֶב אָדְמוּ עֶצֶם מִפְּנִינִים סַפִּיר
8 גִּזְרָתָם׃ חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם לֹא נִכָּרוּ בַּחוּצוֹת צָפַד
9 עוֹרָם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה כָעֵץ׃ טוֹבִים הָיוּ חַלְלֵי־חֶרֶב
י מֵחַלְלֵי רָעָב שֶׁהֵם יָזְבוּ מְדֻקָּרִים מִתְּנוּבוֹת שָׂדָי׃ יְדֵי
נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ בְּשֶׁבֶר
11 בַּת־עַמִּי׃ כִּלָּה יְהוָה אֶת־חֲמָתוֹ שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ וַיַּצֶּת־
12 אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסֹדֹתֶיהָ׃ לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל
13 יֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ מֵחַטֹּאת
14 נְבִיאֶיהָ עֲוֹנֹת כֹּהֲנֶיהָ הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ דַּם צַדִּיקִים׃ נָעוּ
עִוְרִים בַּחוּצוֹת נְגֹאֲלוּ בַדָּם בְּלֹא יוּכְלוּ יִגְּעוּ בִּלְבָשֵׁיהֶם׃
טו סוּרוּ טָמֵא קָרְאוּ לָמוֹ סוּרוּ סוּרוּ אַל־תִּגָּעוּ כִּי נָצוּ גַּם־
16 נָעוּ אָמְרוּ בַגּוֹיִם לֹא יוֹסִפוּ לָגוּר׃ פְּנֵי יְהוָה חִלְּקָם לֹא

יוסיף

ד 1. v. א במקום הי׳. 3. v. חמס קרי. ibid. כיעשים קרי. 6. v. קמץ ס״ק
9. v. ב׳ טעמים. 12. v. כל קרי

61 אויך זייער לעסטער האָסטו געהערט, אויך אלעס וואָס זיי פלאנען קענען
62 מיר. דאָס רעדען און טראכטען פון מיינע געגנער איז אימער וועגן מיר.
63 זייער זיצען און אויפשטעהן, בעטראכט— נאָר איך בין זייער ליעד צום
64 אבלאכען. גיעב זיי צוריק דעם לוין, אָ גאָט, לויט זייערע פערדינסטען.
65 גיב זיי האַרץ־ברעכענים, זאָל דיין פלוך אויף זיי קומען.
66 פערפאָלג מיט צארן און פערטיליג זיי פון אונטער דעם הימעל, אָ גאָט!

קאַפּיטעל ד

1 ווי דונקעל עס ווערט נאָך, ווי פערענדערט עס ווערט גוטע פיינגאָלד
ווען הייליגע שטיינער וואלגערן זיך אין אלע הויפטגאסען.
2 די טהייערע ציון־קינדער, וואָס זייער ווערטה איז רייניגער גאָלד, ווי
זיי ווערען גערעכענט פאר ליימענע געשיירע — די האַנד ארבייט פון
א טעפּערס.
3 זאָגאר שאקאלען נעהמען ארויס די ברוסט צו זויגען זייערע קינדער,
מיין טאכטער־פאָלק איז גרוזאָרן גרויזאם ווי א שטרויס אין דער ווייסטע.
4 עם איז צוגעקלעפּט דער צונג פון זויגלינג צו זיין גומען, אויס דורשט,
קליינע קינדער בעטען ברויט, ניטאָ ווער עס זאָל פאר זיי אָפּברעכען.
5 די וואָס פלעגען עסען געשמאקפאלע שפייזען, געהען אויס אין די גאסען;
די וואָס זיינען אויף קארמזין ערציגען גווארן אומארמען מיסט־הויפענס.
6 איז מיין טאכטער־פאָלק'ס זינד גרעסער אלס די זינד פון סדום, וועל־
כע איז אין איין מאָמענט איבערגעקעהרט גווארן ווי עס וואָלט אויף
איהר קיין האַנד געלענגען.
7 איהרע פירשטען זיינען גווען וווייסער אלס שנעע, קלאָהרער אלס מילך,
זיי זיינען פיעל רויטער גווען אלס קאראלען, ווי פון סאפּירען איז
זייער פיגור גווען.
8 יעצט איז זייער אויסזעהען פינסטערער אלס שווארצקייט, מען דערקענט
זיי ניט אין די גאסען, זייער הויט איז אייגעשרומפען אין זייערע ביי־
נער, עם איז אויסגעטריקענט גווארן ווי האָלץ.
9 בעסער איז שוין די פון שווערד דערשלאָגענע, און די דערשטאָבענע
וואָס לויפען אָב מיט בלוט, אויידער די פון הונגער שטארבענדע נעבען
די בעוואקסענע פעלדער.
10 בארעמהערציגע פרויען האָבען מיט זייערע הענד זייערע קינדער גע־
קאָכט, וועלכע זיינען פאר זיי אלס שפייז געווען, וועז דאָס אונגליק האָט
מיין פאָלק געטראָפען.
11 גאָט האָט זיין גאנצען וואוטה אויסגעלאָזען, ער האָט אויסגעגאסען זיין
ברענענדען צארן; א פייער האָט ער אנגעצונדען אין ציון, וואָס האָט
פערברענט איהרע פונדאמענטען.
12 עם האָבען ניט גענליויבט די קעניגע פונ'ס לאנד, ווי אויך אלע אייני־
וואָהנער פון דער וועלט, אז א געגנער אָדער א פייַנד זאָל אריינקומען
אין די טהויערן פון ירושלים.
13 איבער די זינד פון איהרע פראָפעטען און די פערברעכענס פון איהרע
כהנים, וועלכע האָבען אין איהר פערגאסען אונשולדיגעם בלוט,
14 האָבען בלינדע ארומגעוואנדערט איבער די גאסען אזוי פערשמוצט אין
בלוט, אז מען האָט זיך ניט געקענט אָנריהרען אָן זייערע קליידער.
15 "אוועק, אונריינע"! — האָט מען צו זיי אויסגערופען; "אוועק,
אוועק, איהר זאָלט קיינעם ניט אנריהרען! — האָט מען געזאָגט אונ־
טער די פעלקער — "קוים קריגען זיי זיך ארום זאָגאר וועז זיי וואנ־
דערן, וועלען זיי שוין מעהר ניט קענען צוזאמען וואוינען".
16 גאָט'ס צארן האָט זיי פערנאנדערגעטהיילט — ער וועט שוין מעהר אויף
זיי ניט קוקען. זיי האָבען ניט געשוינט די פּערזענליכקייט פון כהנים

יסיף להגלותך פקד עונך בת־אדום גלה על־
חטאתיך׃

Cap. V. ה

א זכר יהוה מה־היה לנו הביט וראה את־חרפתנו׃
2 3 נחלתנו נהפכה לזרים בתינו לנכרים׃ יתומים היינו
4 אין אב אמותינו כאלמנות׃ מימינו בכסף שתינו עצינו
ה במחיר יבאו׃ על צוארנו נרדפנו יגענו לא הונח־לנו׃
6 7 מצרים נתנו יד אשור לשבע לחם׃ אבותינו חטאו
8 איננו ואנחנו עונתיהם סבלנו׃ עבדים משלו בנו פורק
9 אין מידם׃ בנפשנו נביא לחמנו מפני חרב המדבר׃
11 עורנו כתנור נכמרו מפני זלעפות רעב׃ נשים בציון
12 ענו בתולת בערי יהודה׃ שרים בידם נתלו פני זקנים
13 לא נהדרו׃ בחורים טחון נשאו ונערים בעץ כשלו׃
14 טו זקנים משער שבתו בחורים מנגינתם׃ שבת משוש
16 לבנו נהפך לאבל מחולנו׃ נפלה עטרת ראשנו אוי־
17 נא לנו כי חטאנו׃ על־זה היה דוה לבנו על־אלה חשכו
18 19 עינינו׃ על הר־ציון שממם שועלים הלכו־בו׃ אתה
כ יהוה לעולם תשב כסאך לדור ודור׃ למה לנצח

תשכחנו

ר׳ v. 18. ומקים קרי v. 17. פרוש קרי v. 21. יחזר ר׳ ח׳ v. 1. דבישה קרי ב׳ v. 2. ואין קרי
ג׳ v. 5. לקטן מק׳ ibid. ולא קרי ibid. ד׳ v. 7. ואיכם קרי ibid. ואנחנו קרי׃

17 אויך די עלטסטע ניט געאכטעט. אונזערע אויגען קוקען אוים נאך הילפּ־
פע פאר אונז, אבער אומזיסט; אונזערע אויסזיכטען און האפנונגען זיינען
18 געווען צו א פאלק וואס קען ניט העלפען. זיי האבען אונז אויך יעדען
טריט פערפאלגט, עהענדיג איבער אונזערע גאסען; עס איז נאהענט אונ־
זער ענדע, עס זיינען אויסגעגאנגען אונזערע טעג מיט דעם אנקומען פון
19 אונזער ענדע. אונזערע פערפאלגער זיינען פלינקער געווען אלס די אד־
לער פון הימעל; אויף די בערג האבען זיי אונז געיאגט, אין וויסטע האבען
20 זיי אויף אונז געלויערט. אונזער לעבענסאטעם, גאט'ס געזאלבטער,
וואס מיר האבען געדענקט, אז אונטער זיין שוץ וועלען מיר לעבען צווישען
21 די פעלקער — איז אריינגעפאלען אין זייערע נעצען. פרעה זיך און זיי
צופריעדען, טאכטער־אדום, איינוואוינערין פונ'ם לאנד עוץ! אויך צו
דיר וועט קומען דער גיפט־בעכער, אויך דו וועסט בעטרונקען וועלען און
22 נאקעט זיין. נעענדיגט איז דיין זינד, ציון'ס־טאכטער! מעהר וועט
מען דיך ניט פערטרייבען; יעצט האט מען דיין זינד עראינערט, טאכ־
טער־אדום, עס זיינען אויפגעדעקט דיינע זינד.

קאפיטעל ה

1 בעטראכט, גאט, וואס אונז איז געשעהען, בעקוק און זעה אונזער שאנדע.
2 אונזער בעזיץ איז אריבער צו בארבארען, אונזערע הייזער — צו פרעמדע.
3 מיר זיינען פאטערלאזע יתומים געווארן, און אונזערע מוטערס—אלמנות.
4 אונזער וואסער צום טרינקען קויפען מיר פאר געלד, אונזער האלץ קומט
5 אונז אן פאר א גרויסען פרייז. ביז'ן האלז זיינען מיר פערפאלגט
געווארען, מיר זיינען מיעד געווארען און קיינע רוהע געהאט.
6 מיר האבען א האנד געגעבען צו מצרים אויך צו אשור, אום זאט צו
זיין מיט ברויט.
7 אונזערע עלטערן האבען געזינדיגט און זיינען ניטא, אבער מיר האבען
פאר זייער זינד געליטען.
8 קנעכט האבען איבער אונז געהערשט—פון זיי קען זיך קיינער ניט רעטען.
9 אין לעבענסגעפאהר פאר'ן שווערד פון דער וויסטע ברויננען מיר
אונזער ברויט.
10 אונזער הויט איז דורכגעברענט ווי א אייוועז פון הונגערפיבער.
11 אין ציון זיינען פרויען געשענדעט געווארען, מיידלאך — אין די שטעדט
פון יהודה.
12 פירשטען זיינען דורך זיי געהאנגען געווארען, מען האט ניט געשוינט
די פערזענליכקייט פון עלטסטע.
13 יונגע מענער האבען מיהלשטיינער געטראגען, אינגלאך זיינען אונטער
האלץ־לאסט געפאלען.
14 פון טהויער זיינען אבגעטהאן געווארען די עלטסטע, פון זייער געזאנג —
די יונגע מענער.
15 עס איז פערשטערט געווארען די פרייד פון אונזער הארצען, צו טרויער
איז פערקאהרט געווארען אונזער טאנץ.
16 עס איז אראבגעפאלען די קרוין פון אונזער קאפ; וועה איז אונז
זינט מיר האבען געזינדיגט.
17 דערפאר וויטהאגט אונזער הארץ, איבער דעם זיינען פינסטער גע־
ווארען אונזערע אויגען —
18 איבער דער פערוויסטונג פונ'ם בארג ציון, אויף וועלכען עס גיהען פוקסען.
19 דו גאט רעגירסט אייביג, דיין טראהן איז אויף אלע דורות.
20 פאר וואס פערגעסטו אונז אויך לאנג? פערלאזט אונז אויך א לאנגע צייט?

21 תְּשִׁבְחֵנוּ תַּעֲזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה ו אֵלֶיךָ
22 וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ
עָלֵינוּ עַד־מְאֹד:

השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו כקדם: סימן ית״קק:
סכום פסוקי איכה מאה וחמשים וארבעה. וסימנו יסע קדים
בשמים. וחציו לדכא תחת רגליו:

ק ה ל ת
LIBER ECCLESIASTAE.

CAPUT I. א

2 א דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלָם: הֲבֶל הֲבָלִים
3 אָמַר קֹהֶלֶת הֲבֶל הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל: מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם
4 בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא
ה וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת: וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל־
6 מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שָׁם: הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב
אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב ו סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב
7 הָרוּחַ: כָּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא
8 אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלָכֶת: כָּל־
הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא־יוּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן
9 לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ: מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה
וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
י יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים
11 אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵינוּ: אֵין זִכָּרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים
שֶׁיִּהְיוּ לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ לָאַחֲרֹנָה:

ונשומה קדי v. 21, ד.

21 ברייגג אונז, אַ גאָט, צוריק צו דיר, וועלען מיר געראן צוריק קומען,
בעניי אונזערע טעג ווי אמאל !
22 אבוואהל דו האָסט אונז פעראכטעט, ווייל דו ביזט אויף אונז בייז
געווען. —

ברייגג אונז, אַ גאָט, צוריק צו דיר, וועלען מיר געראן צוריק קומען,
בעניי אונזערע טעג ווי א מאל !

אין איכה זיינען פינף קאפיטלאך, און הונדערט
פיער־און־פופציג פסוקים.

קהלת

קאפיטעל א

1 (דאָס זיינען) די רייד פון קהלת, דוד'ס זוהן, קעניג פון ירושלים.
2 נאריישקייט פון נאריישקייטען, האָט געזאגט קהלת, נאריישקייט פון נא־
ריישקייטען, אלצדינג איז נאריישקייט.
3 וואָס קומט שוין גאָר דעם מענשען ארוים פון זיין גאנצער מיה, מיט
וועלכער ער מאטערט זיך אונטער דער זונן ?
4 א דור פערגעהט און א דור קומט, און די ערד בלייבט שטעהען ווי אימער.
5 די זונן גייט אויף, די זונן גייט אונטער, און דאָרט וואוהין זי האָט גע־
שטרעבט שיינט זי ווייטער.
6 זי גייט קיין דרום־זייט, רינגעלט ארום צפון־זייט, אין גלייכען קרייז
האלט זיך דער ווינד און אין זיין קרייז קעהרט זיך אום דער ווינד.
7 אלע טייכען גייהען צום ים און דער ים ווערט ניט פול ; דאָרט, וואו
די טייכען גייהען, וועלען זיי ניט אויפהערען צו גייהן.
8 יעדער איינער בעמיהעט זיך ; א מענש קען זיך גאָר ניט אויסריידען,
אן אויג קען זיך גאָר ניט זאט אנזעהען, און אן אויער קען זיך גאָר ניט
גענוג אנהערען.
9 אבער וואָס עס איז געווען, איז און וועט זיין, און וואָס עס האָט זיך
געטהאן וועט געטהאן ווערען, און אונטער דער זונן איז מעהר קיין נייעס
ניטא.
10 אויב עס דא עפעס וואָס איינער וועט זאגען : זעה נאָר, עס איז
א נייעס ! איז עס שוין געווען אין די אלטע צייטען, פריהער פאר אונז.
11 עס איז קיין אנדענקען ניטא צו די ערשטע, און צו די לעצטע וועט אויך
קיין אנדענקען ניט זיין ביי די וואָס וועלען זיין נאָך זיי.

12 אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלָם: 13 וְנָתַתִּי
אֶת־לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר בַּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת
הַשָּׁמָיִם הוּא ו עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת
בּוֹ: 14 רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה
הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: 15 מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לִתְקֹן וְחֶסְרוֹן טו
לֹא־יוּכַל לְהִמָּנוֹת: 16 דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה
הִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי עַל
יְרוּשָׁלִָם וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וָדָעַת: 17 וָאֶתְּנָה לִבִּי
לָדַעַת חָכְמָה וְדַעַת הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הוּא
רַעְיוֹן רוּחַ: 18 כִּי בְרֹב חָכְמָה רַב־כָּעַס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף
מַכְאוֹב:

ב

Cap. II.

א אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי לְכָה־נָּא אֲנַסְּכָה בְשִׂמְחָה וּרְאֵה בְטוֹב
וְהִנֵּה גַם־זֶהוּא הָבֶל: 2 לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי מְהוֹלָל וּלְשִׂמְחָה
מַה־זֹּה עֹשָׂה: 3 תַּרְתִּי בִלִבִּי לִמְשׁוֹךְ בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי
נֹהֵג בַּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז בְּסִכְלוּת עַד ו אֲשֶׁר אֶרְאֶה אֵי־זֶה
טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר יְמֵי
חַיֵּיהֶם: 4 הִגְדַּלְתִּי מַעֲשָׂי בָּנִיתִי לִי בָּתִּים נָטַעְתִּי לִי כְּרָמִים:
ה עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי:
6 עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים:
7 קָנִיתִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר
וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל שֶׁהָיוּ לְפָנַי בִּירוּשָׁלָם: 8 כָּנַסְתִּי
לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי
שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי הָאָדָם שִׁדָּה וְשִׁדוֹת: 9 וְגָדַלְתִּי
וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם אַף חָכְמָתִי עָמְדָה
לִי: 10 וְכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אֲצַלְתִּי מֵהֶם לֹא־מָנַעְתִּי
אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־עֲמָלִי וְזֶה־הָיָה

12 איך קהלת בין געווען קעניג איבער די אידען אין ירושלים.
13 און אז איך האָב אָבגעגעבען מיין הארץ צו פֿאָרשען און אונטערזוכען מיט קלוגהייט אלצדינג וואָס ווערט אָבגעטהאָן אונטער דעם הימעל, (האָב איך איינגעזעהען, אז) דאָס איז גאָר א שלעכטע זאך וואָס גאָט האָט געגעבען די מענשען זיך צו פּלאָגען דערמיט.
14 איך האָב איינגעזעהען אז אלע טהאטען וואָס ווערען אָבגעטהאָן אונטער דער זונן — אלצדינג איז נאָרישקייט און א בלאָז פון ווינד.
15 וואָס עס איז אינמאָל קרום קען מען ניט אויסגלייכען, און וואָס עס פעהלט קען מען ניט צוצעהלען.
16 איך האָב עס גערעדט צו מיין אייגענע הארץ און געזאָגט: אט בין איך גרוים געוואָרען, אָנגעוואָמעלט קלוגהייט מעהר ווי אלע וואָס זיינען געווען פאר מיר אין ירושלים, מיין הארץ האָט אָנגעזעהן א היבשע ביסעל קלוגהייט און קענטנים.
17 און איך האָב אָבגעגעבען מיין הארץ צו ערקענען די קלוגהייט און קענטנים, און בעגרייפען וואהנזין און נארישקייט, האָב איך פערשטאָנען אז דאָס איז אויך ניט מעהר ווי א ווינדיגער געראנק.
18 ווייל, וואָס מעהר קלוגהייט איינער האָט, אלץ מעהר פערדרום האָט ער, און וואָס מעהר איינער וויים, אלץ מעהר וועהטאָג האָט ער.

קאפיטעל ב

1 האָב איך גערעדט אין מיין הארץ: קום, לאָמיר דיך פרובירען מיט פרייד און לעב אין אלל דאָס גוטס, אָבער אויך דאָס איז נאָרישקייט.
2 אויף געלעכטער האָב איך געזאָגט: עס איז וואהנזין, און אויף פרייד— וואָס טהוט עס?
3 איך האָב געטראכט אין מיין הארצען צוצוציהען מיין לייב מיט ווין און מיין הארץ זאל זיך פיהרען מיט קלוגהייט, און זיך האלטען אן נארישקייט, ביז איך וועל איינזעהען וואָס עס איז דאָס בעסטע מענשען קינדער זאלען טהאָן אונטער'ן הימעל, די געצעהלטע טעג פון זייער לעבען.
4 גרויסע זאכען האָב איך אויפגעטהאָן. איך האָב געבויעט הייזער, געפלאנצט ווייַנגערטנער,
5 געמאכט זיך גערטנער און לוסט־גערטנער, און האָב אין זיי געפלאנצט אלערליי פרוכט־בוימער.
6 איך האָב מיר געמאכט וואסער־קוואלען אום מיט זיי אָנצוטרינקען דעם וואלד מיט בליהענדע בוימער.
7 איך האָב מיר געקויפט דיענער, דיענסטען און הויז־קנעכט האָב איך מיר איינגעשאפט; אויך פיעלע רינדער און שאף האָב איך געהאט, מעהר ווי אלע פאר מיר אין ירושלים.
8 איך האָב מיר אויך איינגעזאמעלט זילבער און גאלד, אנטיקען פון קעניגע און לענדער; איך האָב מיר איינגעשאפט זינגער און זינגערינס, און אלע פערגעניגענס פון מענשען קינדער, קאַרעטעס און רייטווענען.
9 און איך בין גרעסער געוואָרען און אָנגעזאמעלט מעהר פאר אלע וואָס זיינען געווען פאר מיר אין ירושלים, דערביי האָב איך מיין שכל ניט פערלאָרען.
10 און אלצדינג וואָס מיינע אויגען האָבען פערלאנגט, האָב איך פון זיי ניט אָבגעווענדעט, איך האָב ניט אבגעהאלטען מיין הארץ פון קיין פרייד, ווייל איך האָב געוואלט מיין הארץ זאל זיין פרעהליך פאר דער אייניציגער מיה, און דאָס איז אויך געווען מיין (אייניציגער) טהייל פון דער נאנצער ארבייט.

11 חֶלְקִי מִכָּל־עֲמָלִי: וּפָנִיתִי אֲנִי בְכָל־מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי
וּבֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ
12 וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה
וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי ו מָה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
13 אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר עֲשׂוּהוּ: וְרָאִיתִי אָנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה
14 מִן־הַסִּכְלוּת כְּיִתְרוֹן הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ: הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ
וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַם־אָנִי שְׁמִקְרֶה אֶחָד יְקָרֶה
טו אֶת־כֻּלָּם: וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי כְּמִקְרֵה הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי
יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי אָז יֹתֵר וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה
16 הֶבֶל: כִּי אֵין זִכָּרוֹן לֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר
הַיָּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל:
17 וְשָׂנֵאתִי אֶת־הַחַיִּים כִּי רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת
18 הַשָּׁמֶשׁ כִּי־הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־
עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶנּוּ לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה
19 אַחֲרָי: וּמִי יוֹדֵעַ הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ סָכָל וְיִשְׁלַט בְּכָל־
עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הָבֶל:
כ וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיַאֵשׁ אֶת־לִבִּי עַל כָּל־הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי תַּחַת
21 הַשָּׁמֶשׁ: כִּי־יֵשׁ אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן
וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עָמַל־בּוֹ יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל וְרָעָה
22 רַבָּה: כִּי מֶה־הָוָה לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא
23 עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כִּי כָל־יָמָיו מַכְאוֹבִים וְכַעַס עִנְיָנוֹ
24 גַּם־בַּלַּיְלָה לֹא־שָׁכַב לִבּוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל הוּא: אֵין־טוֹב
בָּאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם־
בה זֶה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא: כִּי מִי יֹאכַל וּמִי
26 יָחוּשׁ חוּץ מִמֶּנִּי: כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת
וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֵא נָתַן עִנְיַן לֶאֱסֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ:

לכל

16 ף קמץ בו״ק 20. ז בא לאצ 22. ף בב״א הש׳ בשוא

11 און איך האָב זיך אַרומגעקוקט אויף אַלעס, וואָס איך האָב אויפגעטאָן,
וואָס מיינע הענד האָבען געמאַכט און אויף דער אַרבייט וואָס איך האָב
מיך אָנגעהאַרעוועט, ערשט אַלצדינג איז אַ נאַרישקייט, אַ ווינד בלאָז
און עס קומט גאָרניט אַרויס אונטער דער זון.
12 און איך האָב מיך געוואַנדעט צו בעטראַכטען וואָס עס איז קלוגהייט,
וואַהנזין און נאַרישקייט, און וואָס קען אַ מענש אויפטאָן, וועלכער
קומט נאָך צום קעניג ? בלויז וואָס מען האָט שוין פאַר איהם געטאָן.
13 און איך האָב איינגעזעהען אז דער אונטערשייד פון קלוגהייט ביז נאַ־
רישקייט איז ווי פון ליכט ביז פינסטערנים.
14 דער קלוגער האָט זיינע אויגען אין קאָפּ און דער נאַר גאָר נעהט אין דער
פינסטער, פונדעסטוועגען האָב איך מיך איבערציגט, אז וואָס עס טרעפט
איינעם טרעפט אויך אַלעמען.
15 דאַך האָב איך צו מיר אַליין געזאָגט : אויב דאָס וואָס עס טרעפט דעם נאַר
וועט מיך אויך טרעפען, צו וואָס׳זש בין איך קליגער געווָארען ? דאַן
בין איך דאַך איבעריג. און איך האָב געטראַכט אין מיין הארצען, אז
דאָס אי׳ז אויך נאַרישקייט.
16 ווייל עס בלייבט ניט איבער קיין אראינערונג אויף אייביג ניט פון דעם
קלוגען און ניט פון דעם נאַר, ווייל דאָס וואָס עס איז אַ מאָל געווען, וועט
פערגעסען ווערען, און שטאַרבט דען ניט דער קלוגער מיט׳ן נאַר צוגלייך ?
17 איך האָב פיינד געקריגען דאָס לעבען, מיך האָט געעקעלט אַלצדינג
וואָס ווערט אבגעטאָן אונטער דער זון, ווייל אַלעס איז ניט מעהר ווי
נאַרישקייט און אַ בלאָז פון ווינד.
18 און איך האָב פיינד געקריגען מיין גאַנצע האַרוואַניע וואָס איך
בעמיה מיך אונטער דער זון, ווייל איך וועל עס דאַרפען איבערלאָזען
פאַר אַ מענשען וואָס וועט זיין נאָך מיר.
19 און ווער ווייס עס, אויב ער וועט זיין אַ קלוגער אָדער אַ נאַר און ער
וועט געוועלטיגען איבער מיין גאַנצע מיה אויף וועלכע איך האָב געהאַ־
רעוועט און זיך געקלוגט אונטער דער זון ? אויך דאָס איז אַ נאַרישקייט.
20 און איך האָב בעשלאָסען זיך מיאש צו זיין אין מיין הערצען איבער די
גאַנצע מיה אויף וואָס איך האָב געהאַרעוועט אונטער דער זון.
21 ווייל עס איז דאָ אַ מענש, וואָס זיין אַרבייט איז מיט קלוגהייט, וויסענ־
שאפט און געשיקטליכקייט, און צו אַ מענשען, וואָס האָט גאָר דאַרויף
ניט געאַרבייט וועלט איבערגעבען זיין טהייל ; אויך דאָס איז אַ נא־
רישקייט און אַ גרויסע אונרעכט.
22 ווייל וואָס האָט דער מענש פון זיין גאַנצער אַרבייט און פון די נעדאַנ־
קען פון זיין הארצען מיט וועלכע ער האָט זיך בעמיהט אונטער דער זון.
23 ווייל אַלע זיינע טעג זיינען פול מיט וועהטאָגען, פערדרום איז זיין בע־
שעפטיגונג, זאָגאר ביי נאַכט רוהט ניט זיין הארץ ; אויך דאָס איז נא־
רישקייט.
24 עס איז ניטאָ קיין בעסערע זאַך פאַר׳ן מענשען, ווי עסען און טרינקען
און לאָזען זיך וואויל געהען ביי זיין ארבייט, אויך דאָס, האָב איך איינגע־
זעהען, קומט פון גאָט׳ס האנד.
25 ווייל ווער האָט נאָך געקענט עסען און נעניעסען מעהר ווי איך ?
26 ווייל דעם מענשען, וואָס נעפעלט איהם, האָט ער (גאָט) קלוגהייט געגע־
בען, ווייסענשאפט און פרייד, און דעם זינדיגען האָט ער געגעבען אַ
בעשעפטיגונג צו זאַמלען און צונויפנעהמען, אום דאָס אַוועקצוגעבען יע־
נעם וואָס איז געפעלען געווָארען גאָט ; אויך דאָס איז נאַרישקייט און
אַ ווינד בלאָז.

CAP. III. ג

ג
א לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ תַּחַת הַשָּׁמָיִם׃
2 עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת
עֵת לָטַעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃
3 עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא
עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת׃
4 עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק
עֵת סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד׃
ה עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעֵת כְּנוֹס אֲבָנִים
עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחֹק מֵחַבֵּק׃
6 עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד
עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ׃
7 עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר
עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר׃
8 עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת לִשְׂנֹא
עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם׃
9 מַה־יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל׃ רָאִיתִי אֶת־הָעִנְיָן
11 אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃ אֶת־הַכֹּל
עָשָׂה יָפֶה בְעִתּוֹ גַּם אֶת־הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם מִבְּלִי אֲשֶׁר
לֹא־יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ
12 וְעַד־סוֹף׃ יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־לִשְׂמוֹחַ וְלַעֲשׂוֹת
13 טוֹב בְּחַיָּיו׃ וְגַם כָּל־הָאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְרָאָה טוֹב
14 בְּכָל־עֲמָלוֹ מַתַּת אֱלֹהִים הִוא׃ יָדַעְתִּי כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין
טו לִגְרֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו׃ מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר
הוּא וַאֲשֶׁר לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּף׃
16 וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע
17 וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרֶשַׁע׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי אֶת־הַצַּדִּיק

קאפיטעל ג

1 אויף אלץ איז א צייט, און עס איז א צייט פאר יעדע זאך אונטער'ן הימעל.

2 א צייט געבאָרן צו ווערן און א צייט צו שטאַרבן, א צייט צו פלאַנצן און א צייט אויסצוריסן די געפלאַנצטע.

3 א צייט צו טוידטן און א צייט צו היילן, א צייט צו צושטערן און א צייט צו בויען.

4 א צייט צו ווייגן און א צייט צו לאַכן, א צייט צו קלאָגן און א צייט צו טאַנצן.

5 א צייט צו ווארפן שטיינער און א צייט צונויפצונעהמען שטיינער; א צייט צו האלזן און א צייט צו דערווייטערן זיך פון געהאלזט צו ווערן.

6 א צייט צו זוכן און א צייט צו געפינען; א צייט צו בעטן און א צייט צו אויסקוואַרפן;

7 א צייט צו צוריסן און א צייט צו אויפנעהן; א צייט צו שווייגן און א צייט צו רעדן.

8 א צייט צו ליעבן און א צייט צו בייסן, א צייט פון קריג און א צייט פון פריערן.

9 וואָס קומט אָבער דערפון ארוים דעם טהוער פון זיין בעמיהן זיך?

10 איך האָב בעטראַכט די בעשעפטיגונג וואָס גאָט האָט געגעבן די מענשן קינדער זיך צו מאַטערן דערמיט.

11 אלצדינג האָט ער געמאַכט עם זאל פאַסן אין צייט; אויך ליעבע צו דער וועלט האָט זיי אריינגעגעבן אין האַרצן, אום דער מענש זאל ניט קענן אויסגעפינען דעם צוועק וואָס גאָט האָט געמאַכט פון אנפאנג ביז'ן ענדע.

12 איך האָב מיך איבערצייגט, אז עס איז ניטא קיין גוטס אין דעם, און עס בלייבט בלויז איבער מען זאל זיך פרעהן און טהאָן גוטס און לעבן.

13 און דאָס וואָס דער מענש עסט, טרינקט און זעהט גוטס פאר זיין מיה, איז אויך בלויז וויל גאָט האָט אזוי געגעבן.

14 איך האָב מיך איבערצייגט, אז אלצדינג וואָס גאָט וועט טהאָן וועט פערבלייבן אויף אייביג, צו דעם וועט מען ניט קענן צולעגן און פון דעם וועט מען ניט קענן אראָבנעהמען; אָט אזוי האָט עס גאָט געמאַכט אום מען זאל פירכטן פאר איהם.

15 וואָס עס איז, איז שוין לאנג געווען, און וואָס עס וועט זיין, איז שוין אויך לאנג געווען; און גאָט זוכט נאָר דעם נאכפאלגער.

16 און איך האָב ווייטער געזעהן אונטער דער זונן: דאָרט וואו עס דארף זיין גערעכטיגקייט איז אונגערעכטיגקייט און דאָרט, וואו מען ערוואַרטעט עהרליכקייט איז אונגערעכטיגקייט.

17 איך האָב מיר געטראַכט אין מיין האַרצן, דעם נערעכטען מיט'ן אונ-

וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ וְעַל כָּל־
18 הַמַּעֲשֶׂה שָׁם: אָמַרְתִּי אֲנִי בִלְבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם
19 לְבָרָם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שְׁהֵם־בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם: כִּי
מִקְרֶה בְנֵי־הָאָדָם וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה אֶחָד לָהֶם
כְּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־
כ הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הֶבֶל: הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד
21 הַכֹּל הָיָה מִן־הֶעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הֶעָפָר: מִי יוֹדֵעַ רוּחַ
בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת
22 הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ: וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח
הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חֶלְקוֹ כִּי מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה
שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו:

ד CAP. IV ד

א וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה ו דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם וּמִיַּד
2 עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם: וְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים
3 שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדֶנָה: וְטוֹב
מִשְּׁנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר־עֵדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־
4 הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: וְרָאִיתִי אֲנִי
אֶת־כָּל־עָמָל וְאֵת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְאַת־אִישׁ
ה מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדָיו
6 וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ: טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְלֹא חָפְנַיִם עָמָל
7 וּרְעוּת רוּחַ: וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הָבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: יֵשׁ
8 אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וָאָח אֵין־לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־
עֵינָיו לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר ולְמִי ו אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי
9 מִטּוֹבָה גַּם־זֶה הֶבֶל וְעִנְיַן רָע הוּא: טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־
י הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ־לָהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם: כִּי אִם־יִפֹּלוּ
הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ וְאֻיְלוֹ הָאֶחָד שֶׁיִּפֹּל וְאֵין שֵׁנִי

להקימו

ג 18. ו חשׁ בשוא 19 ע קמץ בחק .22 ע חמי בסגול ד 1 ע לפשרצאו
מלא ר העשוקים 8 ע עט קדי .10 ע בי טעמים

געראכטען אורטהייל̈ט גאָט, ווייל̈ עס איז דאָ א צייט פאר אלעמען און פאר אלע פאסירונגען.
18 איך האָב מיר געטראכט אין מיין האַרצען, איבער דעם וואָס מענשען בעהויפטען, אז גאָט האָט זיי אויסגעקלויבען, האָב איך מיך אבער אי־ בערצייגט, אז זיי זיינען ניט מעהר ווי פיה.
19 וויל̈ ווי דער צופאל̈ איז ביי מענשען קינדער איז דער צופאל̈ פון פיה און עס פאסירט מיט זיי איינס און דאסזעלבע ; ווי דער שטארבט אזוי שטארבט דער און אלע האָבען איין גייסט, עס איז ניטאָ קיין אונ־ טערשיער צווישען מענשען און פיה, ווייל̈ אלעס איז נארישקייט.
20 אלצדינג געהט אין אין אָרט אריין, אלצדינג איז געקומען פון שטויב און אלצדינג קעהרט זיך אום צו שטויב.
21 ווער ווייס עס, אז דער גייסט פון מענשען קינדער געהט ארויף און דער גייסט פון פיה געהט ארונטער אונטען אין דער ערד ?
22 און איך האָב איינגעזעהען, אז עס איז ניטאָ קיין בעסערע זאך ווי אז דער מענש זאל̈ זיך פרעהען מיט זיין ארבייט, ווייל̈ דאָס איז זיין איינציגע טהייל̈, ווייל̈ ווער וועט איהם ברענגען ער זאל̈ זעהן וואָס עס וועט פא־ סירען נאָך איהם ?

קאַפּיטעל ד

1 און איך האָב זיך אומגעקעהרט און בעמערקט אלע רויבערייען, וואָס ווערען אָבגעטהאָן אונטער דער זונן ; אט פליעסען די טרערען פון די בערויבטע און קיינער קען זיי ניט טרייסטען ; זייערע אונטערדריקער בערויבען זייער קראפט און עס איז ניטאָ ווער עס זאל̈ זיי טרייסטען.
2 איך בענייד̈ע שוין מעהר די געשטאָרבענע וואָס זיינען לאנג טוידט, ווי די לעבעדיגע וואָס לעבען נאָך.
3 און בעסער פון ביידען איז יענעם, וואָס איז נאָך נאָר ניט געבוירען געווארען, וואָס האָט נאָך ניט געזעהן די לומפערייען, וואָס ווערען אָב־ געטהאָן אונטער דער זונן.
4 און איך האָב בעטראכט די גאנצע מיה און פליסיגקייט, וואָס קומט בלויז פון דעם וואָס איינער בענייד̈עט דעם צווייטען, אויך דאָס איז א נאָ־ רישקייט און א ווינד־בלאָז.
5 דער נאָר פערל̈עגט די הענד און גרייזעט זיין איגען פליש.
6 בעסער איין פולע האנד מיט רוהע ווי פולע הויפענס מיט מאטערניש און זאָרגען.
7 און איך האָב זיך אומגעקעהרט און בעמערקט די נארישקייט אונטער דער זונן.
8 אט איז איינער וואָס האָט צו זיך קיין גלייכען ניט, קיין זוהן און קיין ברודער האָט ער ניט און עס נעהמט נאָר קיין ענדע ניט צו זיין האָרע־ וואניע, זיין אויג ווערט ניט זאט פון רייכקייט. — „און פאר וועמען פלאג איך זיך און קארג מיין אייגען לייב פון דעם גוטען ?" — אויך דאָס איז נארישקייט און א שלעכטע בעשעפטיגונג.
9 בעסער זיינען צוויי ווי איינער, ווייל̈ זיי קענען וועניגסטענס גוט בעלויינט ווערען פאר זייער ארבייט.
10 אויב איינער פאלט, הויבט איהם אויף דער אנדערער. וועה איז אָבער דעם איינעם וואָס פאלט, און ער האָט ניט א צווייטען וואָס זאל̈ איהם אויפהויבען.

לַהֲקִימוֹ׃ גַּם אִם־יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךְ 11
יֵחָם׃ וְאִם־יִתְקְפוֹ הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ וְהַחוּט 12
הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק׃ טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ 13
זָקֵן וּכְסִיל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לְהִזָּהֵר עוֹד׃ כִּי־מִבֵּית הַסּוּרִים 14
יָצָא לִמְלֹךְ כִּי גַם בְּמַלְכוּתוֹ נוֹלַד רָשׁ׃ רָאִיתִי אֶת־כָּל־ טו
הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר
יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃ אֵין־קֵץ לְכָל־הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵיהֶם 16
גַּם הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ׃
שְׁמֹר רַגְלְךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב לִשְׁמֹעַ 17
מִתֵּת הַכְּסִילִים זָבַח כִּי־אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת רָע׃

ד Cap. V. ה

אַל־תְּבַהֵל עַל־פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל־יְמַהֵר לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי א
הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ עַל־כֵּן
יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעַטִּים׃ כִּי בָא הַחֲלוֹם בְּרֹב עִנְיָן וְקוֹל כְּסִיל 2
בְּרֹב דְּבָרִים׃ כַּאֲשֶׁר תִּדֹּר נֶדֶר לֵאלֹהִים אַל־תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ 3
כִּי אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אֵת אֲשֶׁר־תִּדֹּר שַׁלֵּם׃ טוֹב אֲשֶׁר 4
לֹא־תִדֹּר מִשֶּׁתִּדֹּר וְלֹא תְשַׁלֵּם׃ אַל־תִּתֵּן אֶת־פִּיךָ לַחֲטִיא ה
אֶת־בְּשָׂרֶךָ וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ כִּי שְׁגָגָה הִוא לָמָּה
יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךָ וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ כִּי בְרֹב 6
חֲלֹמוֹת וַהֲבָלִים וּדְבָרִים הַרְבֵּה כִּי אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא׃
אִם־עֹשֶׁק רָשׁ וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק תִּרְאֶה בַּמְּדִינָה אַל 7
תִּתְמַהּ עַל־הַחֵפֶץ כִּי גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם׃
וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל הִיא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד׃ אֹהֵב כֶּסֶף לֹא 8
יִשְׂבַּע כֶּסֶף וּמִי־אֹהֵב בָּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה גַּם־זֶה הָבֶל׃ 9
בִּרְבוֹת הַטּוֹבָה רַבּוּ אוֹכְלֶיהָ וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי י
אִם־רְאִיַּת עֵינָיו׃ מְתוּקָה שְׁנַת הָעֹבֵד אִם־מְעַט וְאִם־ 11
הַרְבֵּה יֹאכֵל וְהַשָּׂבְעַ לְעָשִׁיר אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן׃ יֵשׁ 12

רמה

ד 17. ש יחד ף ה 8. ש והא קרי 10. ש האת קרי

11 וועז זאָגאר זיי לִיעגען ביידע צוזאמען איז זיי קוים ווארעם, ווי קען איינעם זיין ווארעם ?
12 און וועז מען זאָל איינעם ארומרינגלען וועלען צוויי זיך שטעלען אנטקענגען, און דער דרייפאכער פאָדים וועט ניט אזוי גיך צוריסען ווערען.
13 בעסער איז אן ארעם איינגעל און א קלוגער, ווי אן אלטער קעניג און א נאר, וועלכער וויים ניט ווי אכטונג צו געבען אויף זיך.
14 זאָגאר וועז ער קומט ארויס פון געפענגעניס צו הערשען איז ער אויך גלייך צום אלטען קעניג, וואָם איז געבוירען געווארען ארעם.
15 איך האָב בעטראכט די אלע לעבעדיגע וואָם געהען ארום אונטער דער זונן און דאָם קינד וואָם וועט פערטרעטען זיין שטעלע.
16 עס איז גאָר ניטא קיין ענדע צו די מענשען וואָם זיינען געווען פאר זיי, אבער אויך די לעצטע וועלען זיך מיט איהם ניט פרעהען, ווייל אויך דאָם איז נארישקייט און א ווינד־בלאָז.
17 היט דיין פוס וועז דו געהסט אין גאָט'ס הויז ; ערנעהנטער זיך איינצוהערען ווי די נאראָנים ברענגען א אָפפער, ווייל זיי ווייסען זאָגאר ניט, ווי צו טהאָן שלעכטס.

קאפיטעל ה

1 זיי ניט צו גיך מיט'ן מויל און דיין האַרץ זאָל זיך ניט אילען ארויסצוברענגען א זאך פאר גאָט, ווייל גאָט איז אויפ'ן הימעל און דו ביזט אויף ערד, דערפאר זאָלען דיינע ווערטער זיין געצעהלט.
2 פונקט ווי א טרוים שטעלט פאָר פיעל זאכען, אזוי איז דעם נאר'ס שטימע פול מיט ווערטער.
3 וועז דו וועסט געבען א צוזאָג פאר גאָט, זאָלסטו ניט פערשפעטיגען איהם צו בעצאהלען, ווייל איהם נוטצען ניט קיין נאראָנים ; וואָם דו האָסט צוגעזאָגט בעצאָהל.
4 בעסער זאָלסטו ניט צוזאָגען, איידער צוזאָגען און ניט בעצאהלען.
5 ערלויב ניט דיין מויל זינדיג מאכען דיין לייב און זאָג ניט פאר דעם מלאך : „איך האָב בעגאנגען א פעהלער". צו וואָם זאָל גאָט צערנען אויף דיין שטימע און פערדארבען וואָם דיינע הענד האבען געמאכט ?
6 ווייל מיט אלע דיינע טרוימען, און נארישקייטען און פיעלע רייד זאָלסטו דאָך פירכטען פאר גאָט.
7 אויב דו וועסט זעהן אין א לאנד ווי ארעמע וועלען אונטערדריקט, און די גערעכטיגקייט און רעכט וועלען פון זיי גערויבט, זאָלסטו זיך דאָרויף ניט וואונדערען, ווייל איבער יעדען הויכען איז דא נאָך א העכערער אויפצופאסען, און איבער זיי איז דא נאָך א העכערער.
8 און די הויפט זאך פון א לאנד איז, וועז עס איז וועניגסטענס איבערגעבליבען א קעניג פאר'ן פעלד.
9 ווער עס האָט ליעב געלד, וועלט קיינמאָל ניט זאט מיט געלד, און ווער עס האָט ליעב הויפענס מעגשען זאָלען איהם נאכגעהן, ברענגט עס איהם גארניט איין ; אויך דאָם איז א נארישקייט.
10 וואָם מעהר גערעטעניש, אלץ מעהר עסער זיינען דא, און וואָם פערדיענט דערבי דער אייגענטהימער אויסער וואָם ער קוקט צו מיט די אויגען.
11 זים איז דעם ארבייטער'ס שלאָף, אויב ער עסט פיעל אדער וועניג ; דעם רייכען'ס איבערפלום אבער לאזט איהם ניט שלאָפען.

רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו
13 לְרָעָתוֹ׃ וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין
14 בְּיָדוֹ מְאוּמָה׃ כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת
טו כְּשֶׁבָּא וּמְאוּמָה לֹא־יִשָּׂא בַעֲמָלוֹ שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ׃ וְגַם־זֹה
רָעָה חוֹלָה כָּל־עֵת שֶׁבָּא כֵּן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל
16 לָרוּחַ׃ גַּם כָּל־יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ
17 וָקָצֶף׃ הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה לֶאֱכוֹל
וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ ׀ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ
מִסְפַּר יְמֵי־חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא חֶלְקוֹ׃
18 גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים
וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכָל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ
19 זֹה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ כִּי לֹא הַרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי חַיָּיו
כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃

CAP. VI. ו

א יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־הָאָדָם׃
2 אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר ׀ וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ
חָסֵר לְנַפְשׁוֹ ׀ מִכֹּל אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים
לֶאֱכָל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וְחֳלִי רָע הוּא׃
3 אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים׀ רַבּוֹת יִחְיֶה וְרַב ׀ שְׁנֵי־
יָמָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־קְבוּרָה לֹא־
4 הָיְתָה לּוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל׃ כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ
ה יֵלֵךְ וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע
6 נַחַת לָזֶה מִזֶּה׃ וְאִלּוּ חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וּמוֹבֵר׃
7 לַא רָאָה הֲלֹא אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ׃ כָּל־עֲמַל הָאָדָם
8 לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא׃ כִּי מַה־יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן
9 הַכְּסִיל מַה־לֶּעָנִי יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃ טוֹב מַרְאֵה׃
י עֵינַיִם מֵהֲלַךְ־נָפֶשׁ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מַה־שֶּׁהָיָה

כבר

ח v. 17. כצל ר v. 10. חצי הספר בספרים

12 עס איז דאָ נאָך אַ גרעסערע פּלאָג וואָס איך האָב געזעהן אונטער דער זונן — אָנגעזאַמלטעם רייכטהום צום שאָדען פון אייגענטהימער.
13 דאָס רייכטהום געהט פערלוירען דורך אַ שלעכטער אונטערנעהמונג, אַ זוהן וועט געבוירען און ער קריגעט גאָרניט.
14 אָט אַזוי ווי ער איז ארויס פון מוטער־לייב, נאָקעט וועט ער צוריק געהן ווי ער איז געקומען, ער וועט גאָרניט מיטנעהמען פון זיין אַרבייט אַוועקצופיהרען מיט דער האַנד.
15 דאָס איז אויך אַ שלעכטע קרייזק, אָט אַזוי ווי אייגער קומט געהט ער אַוועק, און וואָס קומט איהם ארויס פון זיין ארבייט פאר'ן ווינד ?
16 זיין גאַנצעם לעבען עסט ער אין פינסטערנים, מיט פיעל ערגערנים, קראנקהייט און פערדרום.
17 וואָס איך האָב איינגעזעהען פאר גוט, איז : שעהן צו עסען און טרינקען און זעהן גוטס אין דער ארבייט וואָס מען האָט געמאַכט אונטער דער זונן אין די געצאָהלטע עטלעכע טעג וואָס גאָט האָט איהם געגעבען, ווייל דאָס איז זיין אייניגער טהייל.
18 יעדער מענש, וואָס גאָט האָט איהם געגעבען רייכטהום און גיטער און איהם געמאַכט געוואַלטיגען, זאָל ער דערפון געניעסען, נעהמען זיין טהייל און זיך פרעהען מיט זיין ארבייט, ווייל דאָס איז אַ געשענק פון גאָט.
19 ער זאָל געדענקען, אז זיינע טעג וועלען ניט זיין צופיעל און אז גאָט שטימט איין צו זיין גענוס.

קאַפּיטעל ו

1 עס איז דאָ א קרייזק וואָס איך האָב געזעהען אונטער דער זונן און שוואר לייגט זיך אויף דעם מענשען.
2 דער וועמען גאָט האָט געגעבען רייכטהום און גיטער און עהרע און איהם פעהלט גאָרניט פון אַלץ וואָס ער גלוסט, אבער גאָט האָט איהם ניט געגעבען די מאַכט צו געניסען דערפון, נאָר א פרעמדער פערצעהרט עס ; דאָס איז נאַרישקייט און א בייזע קרייזק.
3 וואָן אַ מענש זאָל האָבען זאָגאָר הונדערט קינדער און לעבען פיעלע יאָהרען, און זיין האַרץ זאָל ניט זאָט ווערען פון דעם גוטס וואָס ער האָט און זאָל זאָגאָר קיין בעערדיגונג ניט האָבען, (אויך דאָן) וואָלט איך געזאָגט : עס איז שוין בעסער פון איהם דעם מפיל־קינד.
4 וויל ער איז געקומען מיט נאַרישקייט און אין פינסטערנים געהט ער אַוועק, און פינסטערנים פערדעקט זיין נאָמען.
5 ער האָט זאָגאָר די זונן ניט געזעהן און ניט געקענט, דערפאָר איז ער גענוען גליקליכער פון יענעם.
6 און וואָן ער וואָלט זאָגאָר געלעבט צוויי מאָל טויזענד יאָהר וואָלט ער קיין גוטס אַלץ ניט גענאָסען, וויל סיי ווי סיי געהט ער אויף איין אָרט, וואוהין אַלע נעהען.
7 דעם מענשען'ס נאַנצע ארבייט איז פאר'ן מויל און דאָך וועלט דאָס לייב ניט זאט.
8 און וואָס האָט, ווירקליך, דער קלוגער מעהר פון דעם נאַר ? וואָס קומט ארויס דעם ארעמען, וועלכער וויים שוין ווי צו קעמפּפען געגען לעבען ?
9 בעסער איז וואָס מען זעהט מיט די אויגען ווי זעלעזן־פאַרשונגען, אבער אויך דאָס איז נאַרישקייט און א ווינד־בלאָזן.

פִּבְרֵ֣כָה נִקְרָ֣א שְׁמ֔וֹ וְנוֹדָ֖ע אֲשֶׁר־הֽוּא אָדָ֑ם וְלֹא־יוּכַ֤ל לָדִין
עִם שֶׁהַתַּקִּ֥יף מִמֶּ֖נּוּ׃ כִּ֣י יֵ֤שׁ דְּבָרִים֙ הַרְבֵּ֣ה מַרְבִּ֔ים וּמָ֥ה הֶ֖בֶל 11
מַה־יֹּתֵ֥ר לָאָדָ֑ם׃ כִּ֣י מִֽי־יוֹדֵ֡עַ מַה־טּ֣וֹב לָאָדָם֩ בַּחַיִּ֨ים 12
מִסְפַּ֜ר יְמֵ֣י חַיֵּ֣י הֶבְלֹ֗ו וְיַעֲשֵׂ֤ם כַּצֵּל֙ אֲשֶׁ֣ר מִֽי־יַגִּ֣יד לָאָדָ֔ם
מַה־יִּהְיֶ֥ה אַחֲרָ֖יו תַּ֥חַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃

ז CAP. VII. ז

טֹ֣וב שֵׁ֣ם מִשֶּׁ֣מֶן טֹ֑וב וְיֹ֥ום הַמָּ֖וֶת מִיֹּ֥ום הִוָּלְדֹֽו׃ טֹ֣וב א 2
לָלֶ֣כֶת אֶל־בֵּית־אֵ֗בֶל מִלֶּ֙כֶת֙ אֶל־בֵּ֣ית מִשְׁתֶּ֔ה בַּאֲשֶׁ֥ר הֽוּא
סֹ֖וף כָּל־הָאָדָ֑ם וְהַחַ֥י יִתֵּ֖ן אֶל־לִבֹּֽו׃ טֹ֥וב כַּ֖עַס מִשְּׂחֹ֑ק 3
כִּי־בְרֹ֥עַ פָּנִ֖ים יִיטַ֥ב לֵֽב׃ לֵ֣ב חֲכָמִ֔ים בְּבֵ֖ית אֵ֑בֶל וְלֵ֣ב 4
כְּסִילִ֔ים בְּבֵ֖ית שִׂמְחָֽה׃ טֹ֥וב לִשְׁמֹ֖עַ גַּעֲרַ֣ת חָכָ֑ם מֵאִ֥ישׁ ה
שֹׁמֵ֖עַ שִׁ֥יר כְּסִילִֽים׃ כִּ֣י כְקֹ֣ול הַסִּירִ֗ים תַּ֚חַת הַסִּ֣יר כֵּ֔ן 6
שְׂחֹ֥ק הַכְּסִ֖יל וְגַם־זֶ֥ה הָֽבֶל׃ כִּ֥י הָעֹ֖שֶׁק יְהֹולֵ֣ל חָכָ֑ם 7
וְיאַבֵּ֖ד אֶת־לֵ֥ב מַתָּנָֽה׃ טֹ֥וב אַחֲרִית֙ דָּבָ֣ר מֵֽרֵאשִׁיתֹ֔ו טֹ֖וב 8
אֶֽרֶךְ־רֹ֥וחַ מִגְּבַהּ־רֹֽוחַ׃ אַל־תְּבַהֵ֥ל בְּרוּחֲךָ֖ לִכְעֹ֑ס כִּ֥י 9
כַּ֖עַס בְּחֵ֥יק כְּסִילִ֖ים יָנֻֽוחַ׃ אַל־תֹּ֣אמַר֮ מֶ֣ה הָיָה֒ שֶׁהַיָּמִ֣ים י
הָרִאשֹׁנִ֔ים הָי֥וּ טֹובִ֖ים מֵאֵ֑לֶּה כִּ֥י לֹ֛א מֵחָכְמָ֖ה שָׁאַ֥לְתָּ עַל־
זֶֽה׃ טֹובָ֥ה חָכְמָ֖ה עִם־נַחֲלָ֑ה וְיֹתֶ֥ר לְרֹאֵ֖י הַשָּֽׁמֶשׁ׃ כִּ֥י 11 12
בְּצֵ֖ל הַחָכְמָ֣ה בְּצֵ֣ל הַכֶּ֔סֶף וְיִתְרֹ֥ון דַּ֖עַת הַחָכְמָ֑ה תְּחַיֶּ֥ה
בְעָלֶֽיהָ׃ רְאֵ֣ה אֶת־מַעֲשֵׂ֣ה הָאֱלֹהִ֔ים כִּ֣י מִ֥י יוּכַ֖ל לְתַקֵּ֣ן 13
אֵ֥ת אֲשֶׁר־עִוְּתֹֽו׃ בְּיֹ֥ום טֹובָ֖ה הֱיֵ֣ה בְטֹ֑וב וּבְיֹ֗ום רָעָה֙ רְאֵ֔ה 14
גַּ֚ם אֶת־זֶ֔ה לְעֻמַּת־זֶ֖ה עָשָׂ֣ה הָאֱלֹהִ֑ים עַל־דִּבְרַ֗ת שֶׁלֹּא
יִמְצָ֥א הָאָדָ֛ם אַחֲרָ֖יו מְאֹומָֽה׃ אֶת־הַכֹּ֥ל רָאִ֖יתִי בִּימֵ֣י טו
הֶבְלִ֑י יֵ֤שׁ צַדִּיק֙ אֹבֵ֣ד בְּצִדְקֹ֔ו וְיֵ֥שׁ רָשָׁ֖ע מַאֲרִ֥יךְ בְּרָעָתֹֽו׃
אַל־תְּהִ֣י צַדִּ֣יק הַרְבֵּ֔ה וְאַל־תִּתְחַכַּ֖ם יֹותֵ֣ר לָמָ֑ה תִּשֹּׁומֵֽם׃ 16
אַל־תִּרְשַׁ֣ע הַרְבֵּ֔ה וְאַל־תְּהִ֖י סָכָ֑ל לָמָ֥ה תָמ֖וּת בְּלֹ֥א עִתֶּֽךָ׃ 17
טֹ֣וב אֲשֶׁר֩ תֹּאחֹ֨ז בָּזֶ֜ה וְגַם־מִזֶּ֗ה אַל־תַּנַּ֥ח אֶת־יָדֶ֑ךָ כִּֽי־יְרֵ֖א 18

אלהים

ר' 10. v. יחד ה ו 1. v. ט ומס

10 וואָס עס איז דאָ פון לאנג האָט שוין אַ נאָמען און עס איז שוין בעקאנט
וואָס דער מענש דארף זיין ; קיינער קען זיך ניט שטעלען מיט דעם
וואָס איז שטארקער פון איהם.
11 ווייל עס זיינען דאָ איבעריגע ווערטער וואָס פערמעהרען בלויז נארישׂ־
קייט ; וואָס קומט דעם מענשען ארויס דערפון ?
12 ווער ווייס עס וואָס עס איז גוט פאַר'ן מענשען אין לעבען אין זיינע
געצאָהלטע נארישע טעג וואָס ער פערברענגט ווי אַ שאטען ? ווער
קען עס זאָגען דעם מענשען וואָס עס וועט זיין נאָך איהם אונטער
דער זונן ?

קאַפּיטעל ז

1 בעסער אַ נאָמען ווי גוטער אויל, און דער טאָג פון טויט ווי דער גע־
בורטסטאָג.
2 עס איז בעסער צו געהן אין א הויז פון טרויער, ווי אין א הויז וואו עס
איז א מאהלצייט, ווייל דאָס איז די ענדע פון אלע מענשען, און דער
לעבעדיגער נעהמט זיך צום הארצען.
3 בעסער קומער ווי געלעכטער, ווייל מיט א זויער געזיכט ווערט בעסער
אויפ'ן הארצען.
4 דאָס הארץ פון קלוגע איז אין הויז פון טרויער און דאָס הארץ פון נארען
איז אין הויז פון פרייד.
5 עס איז בעסער צו הערען דעם געשריי פון א קלוגען, ווי א מענש זאָל
זיך איינהערען צום געזאנג פון נארָאנים.
6 ווי דאָס קנאַקען פון דערנער אונטער א טאָפּ אזוי איז דעם נאר'ס ג׳ע־
לעכטער ; אויך דאָס איז א נארישקייט.
7 ווייל רויבערי טרייבט פון זינען דעם קלוגען, און אונטערקויפענייש מאַכט
קאלט דאָס הארץ.
8 בעסער די ענדע פון א זאַך ווי דער אנפאנג ; א געדולדיג ווארטענדער
איז בעסער פון א פרעכטן שטאלצען.
9 אייל זיך ניט צו ווערען ערצערנט, ווייל צאָרן רוהט אין שוים פון
נארָאנים.
10 זאָג ניט, וואָס איז עס, אז „פריהערייג צייטען זיינען געווען בעסער
ווי איצטיגע ?" דו פרעגסט דאָס ניט פון קלוגהייט.
11 קלוגהייט פערבונדען מיט'ן בעזיטץ פון גיטער איז גוט, עס איז אבער
נאָך בעסער פאר יענע וואָס זעהען די זונן.
12 דער שאטען פון קלוגהייט איז ווי דער שוטץ פון געלד, פונדעסט־
ווענען איז אבער דאָס וויסען פון קלוגהייט מעהר, ווייל זי ערנעהרט
דעם וואָס בעזיטצט זי.
13 בעטראכט נאָר גאָט'ס ווערק, ווער קען עס פערריכטען וואָס ער האָט
פערקרימט ?
14 ווען דאָס גליק שפּיעלט, זיי גליקליך, ווען אין אונגליק זאָלסטו בעמער־
קען, אז איין זאַך געגען דער אנדערער האָט גאָט געמאכט אזוי פער־
בונדען, אז דער מענש זאָל נאָך איהם גארניט קענען אויסגעפינען.
15 אלצדינג האָב איך געזעהען אין מיינע נארישע טעג, עס איז דאָ א גע־
רעכטער וואָס ווערט פערלוירען אין זיין גערעכטיגקייט און א פערברעכער
וואָס לעבט לאנג אין זיינע פערברעכענס.
16 ,ווי ניט צופיעל גערעכט און זיי ניט צו קלוג ; צו וואָס זאָלסטו ווערען
פערצוויפעלט ?
17 זינדיג ניט צופיעל און זיי ניט קיין נאר ; פאר וואָס זאָלסטו שטארבען
פאר דער צייט ?
18 עס איז גוט צו האלטען איין זאַך און אויך די צווייטע ניט אבלאזען פון

19 אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם׃ הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה
כ שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר׃ כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
21 יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃ גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדֻבֵּרוּ
22 אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָּ׃ כִּי
גַּם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־אַתָּה קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃
23 כָּל־זֶה נִסִּיתִי בַחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה
24 כה ממני׃ רָחוֹק מַה־שֶּׁהָיָה וְעָמֹק | עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ׃ סַבּוֹתִי
אֲנִי וְלִבִּי לָדַעַת וְלָתוּר וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן וְלָדַעַת
26 רֶשַׁע כֶּסֶל וְהַסִּכְלוּת הוֹלֵלוּת׃ וּמוֹצֵא אֲנִי מַר מִמָּוֶת
אֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִיא מְצוֹדִים וַחֲרָמִים לִבָּהּ אֲסוּרִים
יָדֶיהָ טּוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמָּלֵט מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא יִלָּכֵד בָּהּ׃
27 רְאֵה זֶה מָצָאתִי אָמְרָה קֹהֶלֶת אַחַת לְאַחַת לִמְצֹא
28 חֶשְׁבּוֹן׃ אֲשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִי אָדָם אֶחָד
29 מֵאֶלֶף מָצָאתִי וְאִשָּׁה בְּכָל־אֵלֶּה לֹא מָצָאתִי׃ לְבַד רְאֵה
זֶה מָצָאתִי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יָשָׁר וְהֵמָּה
בִּקְשׁוּ חִשְׁבֹנוֹת רַבִּים׃

ח CAP. VIII. ח

א מִי כְהֶחָכָם וּמִי יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר דָּבָר חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו
2 וְעֹז פָּנָיו יְשֻׁנֶּא׃ אֲנִי פִּי־מֶלֶךְ שְׁמֹר וְעַל דִּבְרַת שְׁבוּעַת
3 אֱלֹהִים׃ אַל־תִּבָּהֵל מִפָּנָיו תֵּלֵךְ אַל־תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע
4 כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה׃ בַּאֲשֶׁר דְּבַר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן וּמִי
ה יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה׃ שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דָּבָר רָע וְעֵת
6 וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם׃ כִּי לְכָל־חֵפֶץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט
7 כִּי־רָעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו׃ כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־שֶּׁיִּהְיֶה כִּי
8 כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי יַגִּיד לוֹ׃ אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ לִכְלוֹא
אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת וְאֵין מִשְׁלַחַת
9 בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט רֶשַׁע אֶת־בְּעָלָיו׃ אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי

ונתון

ז v. 22. אתה קרי ח v. 1. א במקום ח

דער האנד ; דער גאטספאכטיגער געהט אימער אויף מיטעלוועג.
19 די ווייזהייט שטארקט דעם קלוגען מעהר ווי צעהן הערשער אין א שטאדט.
20 עס איז ניטא קיין גערעכטער מענש אויף דער ערד וואס זאל טהאן בלויז גוטעס און ניט זינדיגען.
21 קימער דיך ניט וואס מען רעדט איבער דיר ; הער זיך ניט אונטער ווען דיין קנעכט שעלט דיך.
22 ווייל פיעלע מאל, ווייסטו אליין, האסטו אויך אנדערע געשאלטען.
23 דאס אלעס האב איך אויסגעפרובירט מיט קלוגהייט, איך האב געטראכט. איך וועל קלוג ווערען, אבער ווי ווייט דאס איז נאך פון מיר !
24 דאס פערגאנגענע איז ווייט און טיעף, טיעף, ווער קען עס געפינען.
25 איך האב זיך אומגעקעהרט און בעשלאסען צו ווייסען, פארשען און זוכען קלוגהייט און רעכענונג, צו דערקענען געמיינהייט פון נארישקייט, דומהייט פון אונווייסענהייט.
26 און געפונען האב איך, אז ביטערער פון טויט איז די פרוי וואס בעשטעהט פון פאסטקעס, נעטצען זיינען אין איהר הארץ און שטריק — איהרע הענד ; דאס בעסטע פאר גאט איז, צו ענטלויפען פון איהר, נאר א זינדיגער ווערט געפאנגען.
27 אט אזוי האב איך עס אויסגעפונען, זאגט קהלת, איינס מיט אנאנדער, אום צו געפינען רעכענונג.
28 נאך עפעס פערלאנגט מיין זעעלע וואס איך געפין ניט : דאס איז איין מאן פון טויזענד האב איך יא געפונען, נאר איין פרוי צווישען אלע האב איך ניט געפונען.
29 אויסער דעם האב איך אויסגעפונען, אז גאט האט בעשאפען דעם מענשען אייגפאך, אבער זיי האבען נעזוכט איהם אויסצוקינסטלען.

קאפיטעל ח

1 ווער איז עס אזא קלוגער און ווער פערשטעהט עס צו געבען ערקלעהרונגען ? א מענשען'ס קלוגהייט בעלייכטעט זיין געזיכט און ווילדקייט פערענדערט עס.
2 איך ווארען דיך, פאלג וואס דער קעניג בעפעהלט לויט דיין ווארט און די שבועה פון גאט.
3 פערלאז איהם ניט אין איבעראיילונג, פערווייקעל דיך ניט אין שלעכטע זאכען, נאר וואס ער ווייל זאלסטו טהון.
4 דעם קעניג'ס בעפעהל איז הערשאפט, און ווער קען איהם זאגען : וואס טהוסטו ?
5 דער וואס איז געטרייי צו זיין פליכט ווייס ניט פון קיין שלעכטס ; דעם קלוגעג'ס הארץ ווייס, אז עס קומט א צייט און א משפט.
6 ווייל אויף אלעמען איז דא א צייט און א משפט, ווייל דעם מענשען'ס פערדארבענהייט איז גרויס געווג.
7 קיינער ווייס ניט וואס עס קען פאסירען, און ווער קען עס איהם זאגען וואס עס וועט זיין ?
8 קיין מענש בעהערשט דעם גייסט, אום איהם צו קענען אויפהאלטען ; קיינער קען ניט בעהערשען דעם טאג פון טויט און מען קען ניט ענטלויפען פון קריעג ; פערדארבענהייט וועט ניט ראטעווען איהר אייגענטהימער.
9 דאס אלעס האב איך געזעהען און זיך צוגעקוקט אין מיין הארצען צו

וְנָתַן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשָׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת
אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ׃ וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים י
קְבֻרִים וָבָאוּ וּמִמְּקוֹם קָדוֹשׁ יְהֻלְּכוּ וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָּעִיר אֲשֶׁר
כֵּן־עָשׂוּ גַּם־זֶה הָבֶל׃ אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פִתְגָם מַעֲשֵׂה 11
הָרָעָה מְהֵרָה עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת
רָע׃ אֲשֶׁר חֹטֶא עֹשֶׂה רָע מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַם־יוֹדֵעַ 12
אֲנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה־טּוֹב לִירֵאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירְאוּ מִלְפָנָיו׃
וְטוֹב לְאֵ־יִהְיֶה לָרָשָׁע וְלֹאֵ־יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ 13
יָרֵא מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים׃ יֶשׁ־הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ 14
אֲשֶׁר ו יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים
וְיֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים אָמַרְתִּי
שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל׃ וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין טו
טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמֹחַ
וְהוּא יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ׃ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת 16
אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר נֶעֱשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃ וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים 17
כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה
תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא
וְגַם אִם־יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃

ט Cap. IX. ט

כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלָבוּר אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר א
הַצַּדִּיקִים וַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה
גַּם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם הַכֹּל לְפָנֵיהֶם׃ הַכֹּל כַּאֲשֶׁר 2
לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא
וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב כַּחַטָּא הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר
שָׁבוּעָה יָרֵא׃ זֶה ו רָע בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ 3
כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא־רָע וְהוֹלֵלוֹת

בלבבם

אלע זאכען וואס ווערען אבגעטהאן אונטער דער זונן, וועו איין מענש הערשט איבער'ן צווייטען אום איהם שלעכטס צו טהאן.

10 און אט אזוי האב איך געזעהען פערדערבער, שוין בעגראבענע, און קומען גראדע פון א הייליגען פלאטץ, זיי געהען אוועק און זייערע פערברעכענס זיינען פערגעסען געוואָרען אין זייער שטאדט ; אויך דאס איז נארישקייט.

11 ווייל דער אורטהייל איבער א פערברעכען ווערט ניט שנעל דורכגעפיהרט, דערפאר זיינען די מענשליכע הערצער אנגעפילט מיט זיי צו טהאן שלעכטס.

12 וועו א זינדער בעגעהט פערברעכענס הונדערט מאל און מען וואַרנט איהם אלץ, וויים איך אבער אז עס וועט זיין גוט נאר יענע גאטספארכטיגע וואס פירכטען פאר איהם.

13 דעם פערברעכער וועט ניט זיין גוט און ער וועט ניט לענגער לעבען וויא שאטען, ווייל ער האט קיין פורכט פאר גאט.

14 עס איז דא א נארישקייט אויף דער ערד : פאראנען גערעכטע וואס מיט זיי פאסירט דאס זעלבע וויא מיט די פערדארבענע, און עס זיינען דא פערדארבענע, וואס מיט זיי פאסירט דאס זעלבע וויא מיט די גערעכטע ; איך האב מיר געטראכט, אז אויך דאס איז נארישקייט.

15 געלויבט האב איך די פרייד, ווייל עס איז ניטא קיין בעסערע זאך פאר'ן מענשען אונטער דער זונן ווי עסען, טרינקען און פרעהליך זיין, און דאס וועט איהם בעגלייטען אין זיין הארוואנציע זיין גאנצעם לעבען וואס גאט האט איהם געגעבען אונטער דער זונן.

16 אזוי ווי איך האב אבגעגעבען מיין הארץ צו שטודירען קלוגהייט און בעטראכטען די בעשעפטיגונג וואס ווערט אבגעטהאן אויף דער ערד, אז ניט ביי טאג, ניט בייא נאכט זעהט'ער קיין שלאף ניט מיט זיינע אויגען.

17 און וועו איך האב בעטראכט אט די אלע געטליכע טהאטען, האב איך געזעהן, אז דער מענש קען ניט גרפינען די טהאט וואס ווערט אבגעטהאן אונטער דער זוהן, ווייל וואס ער זאל ניט אנוועגדען זוכענדיג, גרפינט ער אלץ נאר ניט ; און זאגאר וועו דער קלוגער בעשליעסט שוין צו ווייסען, גרפינט ער אלץ נאר ניט.

קאפיטעל ט

1 צו דעם אלעמען האב איך געגעבען מיין הארץ, איך זאל עס פאר מיר קלאר מאכען, וואס די גערעכטע און קלוגע און זייערע קנעכט זיינען אין גאט'ס האנד ; דער מענש ווייס אויך ניט וואס עס הייסט ליעבע אדער האס ; אלצדינג איז פאר זיי גלייך.

2 אלצדינג איז פאר אלעמען, איין זאך פאסירט מיט'ן גערעכטען און מיט'ן פערברעכער, מיט'ן גוטען און מיט'ן רייגעם, און מיט'ן אונרייגעם, מיט דעם וואס ברענגט אפפער און מיט דעם וואס ברענגט ניט קיין אפפער, ווי מיט'ן גוטען, אזוי מיט'ן זינדער, מיט דעם וואס שווערט זיך ווי מיט דעם וואס פירכטעט צו שווערען.

3 אט דאס איז דאס שלעכטע מיט אלעמען וואס ווערט אבגעטהאן אונטער דער זונן, ווייל איין פאסירונג טרעפט אלעמען, און דאס הארץ

4 בִּלְבָבָם חַיִּים וְאַחֲרָיו אֶל־הַמֵּתִים: כִּי־מִי אֲשֶׁר יְחֻבַּר
אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן כִּי־לְכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן
ה הָאַרְיֵה הַמֵּת: כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם
יוֹדְעִים מְאוּמָה וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם:
6 גַּם אַהֲבָתָם גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק
אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
7 לֵךְ אֱכָל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וְשְׁתֵה בְלֵב־טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר
8 רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ: בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים
9 וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר: רְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־
אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֲבְלֶךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כָּל
יְמֵי הֲבְלֶךָ כִּי הוּא חֶלְקְךָ בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל
י תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה
כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה
11 הֹלֵךְ שָׁמָּה: שַׁבְתִּי וְרָאָה תַּחַת־הַשָּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים
הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם
וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע
12 יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם: כִּי גַם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־עִתּוֹ כַּדָּגִים
שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת בַּפָּח כָּהֶם
יוָקְשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתִּפֹּל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם:
יג גַּם־זֶה רָאִיתִי חָכְמָה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי:
14 עִיר קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא־אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסָבַב
טו אֹתָהּ וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים גְּדוֹלִים: וּמָצָא בָהּ אִישׁ מִסְכֵּן
חָכָם וּמִלַּט־הוּא אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת־
16 הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא: וְאָמַרְתִּי אֲנִי טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה
17 וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה וּדְבָרָיו אֵינָם נִשְׁמָעִים: דִּבְרֵי
18 חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים: טוֹבָה
חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֵא אֶחָד יְאַבֵּד טוֹבָה הַרְבֵּה:

זבובי

ט 4. ר׳ יחפר קרי׳

פון מענשען קינדער איז פול מיט בייזקייט און וואהנזין לעבנט אין זייערע הערצער ביים לעבען, און נאך דעם געהען זיי צו די טויטע.

4 ווייל ווער עס איז נאך פעראייניגט מיט'ן לעבען, האט נאך א האפענונג; דען א לעבעדיגען הונד איז בעסער ווי א דען טויטען לייב.

5 ווייל די לעבעדיגע וויסען, אז זיי וועלען שטאַרבען און די טויטע וויסען גאָרנישט, זיי האָבען מעהר קיין בעלוינונג, ווייל זייער אנדענקען ווערט פערגעסען.

6 זייער ליעבע, זייער פיינדשאפט ווי אויך זייער אייפערזוכט, איז שוין לאנג פערלוירען געגאנגען, און זיי האָבען מעהר קיין טהייל אין דער וועלט, און אין אלעם וואס ווערט אָבגעטהאן אונטער דער זונן.

7 געה עסס דיין ברויט אין פרייד און טרינק דיין ווין מיט א גוטעם הארץ, דען גאָט האט שוין לאנג בעווילִיגט דיינע טהאטען.

8 צו יעדער צייט זאלען דיינע קלייִדער זיין ווייס און אויל זאל ניט אוים־פעהלען אויף דיין קאָפּ.

9 גענים ביים לעבען מיט דער פרוי וואס דו ליעבסט אלע דיינע נארישע לעבענס טעג וואס גאט האט דיר געגעבען אונטער דער זונן אלע דיינע נארישע טעג, ווייל דאס איז דיין טהייל אין לעבען און אין דער אַרבעט וואס דו האסט געשאפען אונטער דער זונן.

10 אלצדינג וואס דו געפינסט אין דיין האנד צו טהאן מיט דיין מאכט, טהו! ווייל עס איז ניטא קיין ארבייט, קיין רעכנונג, קיין וויסנשאפט און קיין קלוגהייט אין גרוב וואוהין דו געהסט.

11 האָב איך זיך אומגעוועגדעט און דערזעהן אונטער דער זונן, אז ניט די פלינקע געווינען דעם לויף און ניט די שטארקע געווינען די קריעג, און אויך ניט די קלוגע האָבען ברויט; און די פערשטענדיגע בעזיטצען ניט קיין רייכטהום און די וויסענדע האָבען ניט קיין לייטזעליגקייט, ווייל בלויז די צייט און דער צופאל טרעפען אלעמען.

12 דער מענש ווייס פונקט אזוי זיין צייט ווי די פיש וואס ווערען גע־כאפט אין א בייזער נעטץ און ווי די פויגעל וואס ווערען געכאפט אין א פאסטקע; אט פונקט ווי זיי ווערען געפאנגען די מענשען אין א בייזער צייט, ווען זי פאלט אויף זיי אן פלוצלונג.

13 אויך דאס האָב איך איינגעזעהען אלס א קלוגהייט אונטער דער זונן און גרוים איז דאס ביי מיר.

14 א קליין שטעדטעל און מענשען זיינען אין איהר וועניג און צו איהר קומט א גרויסער קעניג, בעלאגערט זי און בויט ארום איהר גרויסע פעסטונגען.

15 און עס געפינט זיך אָבער אין איהר אן ארעמער קלוגער וואס ראטעווועט די שטאָדט מיט זיין קלוגהייט, און קיין מענש דערמאהנט זיך אן דעם ארעמאן.

16 און איך האָב מיר געטראכט אין מיין הארצען, בעסער איז שוין קלוג־הייט ווי שטארקייט, אָבער דעם ארעמאנ'ס קלוגהייט איז געשענדעט און זיינע רייד הערט מען ניט.

17 די רייד פון קלוגע הערען זיך גלאסענער ווי דער געשריי פון א הערשער איבער נארָאנים.

18 בעסער איז קלוגהייט פון וואפען, און איין זינדער פערלירט פיעל גוטס.

Cap. X. י

זְבוּבֵי מָוֶת יַבְאִישׁ יַבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקֵחַ יֵקָר מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד א
סִכְלוּת מְעָט: לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ: וְגַם־ 2 3
בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַכְּסִיל הוֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא:
אִם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ מְקוֹמְךָ אַל־תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא 4
יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים: יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ ה
כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצֵא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט: נִתַּן הַסָּכָל בַּמְּרוֹמִים 6
רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשֵׁבוּ: רָאִיתִי עֲבָדִים עַל־סוּסִים 7
וְשָׂרִים הֹלְכִים כָּעֲבָדִים עַל־הָאָרֶץ: חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפּוֹל 8
וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְׁכָּנּוּ נָחָשׁ: מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ 9
עֵצִים יִסָּכֵן בָּם: אִם־קָהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל י
וְחַיָּלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁיר חָכְמָה: אִם־יִשֹּׁךְ הַנָּחָשׁ 11
בְּלוֹא־לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן: דִּבְרֵי פִי־חָכָם חֵן 12
וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל תְּבַלְּעֶנּוּ: תְּחִלַּת דִּבְרֵי־פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית 13
פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רָעָה: וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְּבָרִים לֹא־יֵדַע הָאָדָם 14
מַה־שֶּׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ: עֲמַל ט
הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לָלֶכֶת אֶל־עִיר: אֲשְׁרֶיךָ 16
אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ: אַשְׁרַיִךְ אֶרֶץ 17
שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכֵלוּ בִּגְבוּרָה וְלֹא בַשְּׁתִי:
בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ הַמִּקְרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבָּיִת: 18
לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־ 19
הַכֹּל: גַּם בְּמַדָּעֲךָ מֶלֶךְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכָּבְךָ אַל־ כ
תְּקַלֵּל עָשִׁיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפַיִם
יַגִּיד דָּבָר:

Cap. XI. יא

שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם כִּי־בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ: א
תֵּן־חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה 2
עַל־

ג v. 3. יחד הי v. 8. דגש אחר שורק v. 20. יחד בי

קאַפּיטעל י

1 פונקט ווי טוידטע פליעגען פערדאַרבען און יערען אויף פערפיומירטען
אויל, אזוי וועגט אַריבער קלוגהייט אַביסעל נאַרישקייט.
2 דעם קלוגען'ס האַרץ ליגט אין דער רעכטער זייט און דעם נאַר'ס
האַרץ — אין דער לינקער זייט.
3 און אויף וועלכען וועג דער נאַר גאַט, פעהלט איהם פערשטאַנד ;
יעדען דערצעהלט ער, אז ער איז א נאַר.
4 ווען דיין הערשער קומט אויף דיר ארויף, זאָלסטו ניט פערלאָזען דיין
פלאַטץ ; דורך נאַכגיעביגקייט ווישט מען אַב גרויסע פעהלער.
5 איך האָב געזעהען א רייזע זאָך אונטער דער זונן, דאָם איז ווען דער
הערשער בעגאַנגט א פעהלער.
6 די נאַרישקייט ווערט אַרויפגעזעצט אין דער גרויסער הויכקייט און
מאַגנאַטען ווערען נעזעטצט ניעדריג.
7 איך האָב געזעהן קנעכט אויף פערד און פירשטען געהען ווי קנעכט
זיוף דער ערד.
8 דער וואָס גראבט א גרוב פאַלט אין איהר אריין, און ווער עס צובריכט
א פלאַנקען ווערט נעביסען פון א שלאַנג.
9 ווער עס שלעפט שטיינער צוקאַליעטשעט זיך אין זיי, ווער עס שפּאַלט
האָלץ איז אין נעפאַהר דורך זיי.
10 ווען דאָם אייזען ווערט שטומפיג און ער האָט דאָם ניט אויסגעשאַרפט,
מוז ער פערשטאַרקערן זיין קראפט, אָבער קלוגהייט האָט די מעלה פון
פעהיגקייט.
11 ווען א שלאַנג האָט איינמאָל געביסען, העלפט שוין ניט קיין אבשפּרע־
כען, אזוי איז אויך מיט דעם מאַן מיט דעם שארפען צונג.
12 די רייד פון א קלוגען'ס מויל זיינען אנציהענד, און א נאַר'ס ליפּען
שלינגען איהם אליין אין.
13 דער אנפאַנג פון זיין מויל'ס רייד איז נאַרישקייט, די ענדע פון זיין מויל
איז בייזער וואהנזין.
14 און דער נאַר פלוידערט פיעל ; דער מענש וויים ניט וואָס עס איז
געווען, און וואָס עס וועט זיין נאָך איהם, ווער קען עס איהם זאָגען ?
15 די ארבייט פון נאַראַנים פערמאַטערט איהם, ווייל ער ווייס ניט ווי אריינ־
צוגעהען אין שטאָדט.
16 וועה דיר לאַנד, וואָס דיין קעניג איז א אינגעל און דיינע פירשטען
מאַכען מאהלציטען נאַכט פריה.
17 וואויל דיר, לאַנד, וואָס דיין קעניג איז א פרייער מענש, דיינע פירסטען
עסען אין דער צייט און גיעבען זיך אַב מיט העלדענטהאַטען ניט מיט
זויפען.
18 דורך נאַכלעסיגקייט ווערט צופאַלען דער באַלקען און דורך לעדיג־געהן
רעגנט אריין אין הויז.
19 מונטער זיינען יענע וואָס שאפען א מאָלהצייט ; ווויין דערפרעהט דאָם
לעבען, אָבער געלט ברענגט אַלצדינג.
20 זאָגאר אין דיין געוויסען זאָלסטו ניט שעלטען קיין קעניג און אין דיין
שלאָף־צימער זאָלסטו ניט שעלטען דעם רייכען, ווייל פויגעל פון הי־
מעל פיהרען א שטימע און די געפליעגעלטע גיעבען איבער די רייד.

קאַפּיטעל יא

1 ווארף דיין ברויט אויפ'ן וואסער, ווייל אין א צייט ארום וועסטו עס
געפינען.

3 עַל־הָאָרֶץ: אִם־יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ
וְאִם־יִפּוֹל עֵץ בַּדָּרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן מְקוֹם שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ שָׁם
4 יִהְיֶה: שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶּעָבִים לֹא יִקְצוֹר:
ה כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה
כָּכָה לֹא תֵדַע אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־
6 הַכֹּל: בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־תַּנַּח יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ
יוֹדֵעַ אֵי זֶה יִכְשַׁר הֲזֶה אוֹ־זֶה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים:
7 8 וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב לָעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־הַשָּׁמֶשׁ: כִּי אִם־
שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר אֶת־יְמֵי
9 הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יִהְיוּ כָּל־שֶׁבָּא הֶבֶל: שְׂמַח בָּחוּר
בִּילָדוּתֶךָ וְיִטַבְךָ לִבְּךָ בִּימֵי בְחוּרוֹתֶיךָ וְהַלֵּךְ בִּדְרָכֵי
לִבְּךָ וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ וְדַע כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים
י בַּמִּשְׁפָּט: וְהָסֵר כַּעַס מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי־
הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת הָבֶל:

יב CAP. XII.

א וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְחוּרוֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא־יָבֹאוּ יְמֵי
2 הָרָעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָהֶם חֵפֶץ: עַד
אֲשֶׁר לֹא־תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ
3 הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם: בְּיוֹם שֶׁיָּזֹעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ
אַנְשֵׁי הֶחָיִל וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֲטוּ וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת
4 בָּאֲרֻבּוֹת: וְסָגְרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל קוֹל הַטַּחֲנָה וְיָקוּם
ה לְקוֹל הַצִּפּוֹר וְיִשְׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר: גַּם מִגָּבֹהַּ יִירָאוּ
וְחַתְחַתִּים בַּדָּרֶךְ וְיָנֵאץ הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל הֶחָגָב וְתָפֵר
הָאֲבִיוֹנָה כִּי־הֹלֵךְ הָאָדָם אֶל־בֵּית עֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק
6 הַסּוֹפְדִים: עַד אֲשֶׁר לֹא־יֵרָחֵק חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֻץ גֻּלַּת
הַזָּהָב וְתִשָּׁבֵר כַּד עַל־הַמַּבּוּעַ וְנָרֹץ הַגַּלְגַּל אֶל־הַבּוֹר:
7 וְיָשָׁב הֶעָפָר עַל־הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים

אשר

ר״א v. 9. ובמראה קרי ibid. קסץ מלא אסק״ ר״ב 1 v כ״א בזראך v. 6. יחתק קרי

2 צוטהייל אויף זיעבען און אויף אַכט, ווייל דו ווייסט נאָר ניט וואָס פאַר
א בייז עס קען קומען אויף דער ערד.
3 וועז די וואָלקענס וועלן פול, לעדיגען זיי אויס דעם רעגען אויף דער
ערד ; און אויב עס פאַלט א שטיק האָלץ אין דרום אדער אין צפון, אויף
דעם אָרט וואו עס איז געפאַלען דאָרט בלייבט עס.
4 ווער עס היט דעם ווינד זעעט ניט, ווער עס קוקט אויף די וואָלקען דער
שניידט ניט.
5 אזוי ווי דו ווייסט ניט דעם וועג פון ווינד, אזוי ווי דו ווייסט ניט
וואָס עס איז אבגעשלאָסען אין בויך פון א שוואַנגערע, פונקט אזוי ווייסט
דו ניט די טהאטען פון גאָט, וועלכער מאַכט אלצדינג.
6 אין דער פריה זאָלסטו זייען דיינע זאָמען, אבער פארנאַכט זאָלסטו
אויף ניט מיעד ווערן, ווייל ו ווייסט ניט וואָס עס וועט גערָאטען, דאָס
אדער יענעס, אדער ביידע זיינען גוט.
7 און זים איז דאָס ליכט און עס איז גוט פאר די אויגען צו זעהן די זונן.
8 וועז דער מענש זאָל זאָגאר לעבען פיעלע יאָהרען, געניעסען פון אלעס,
זאָל ער זיך אויף דערמאָהנען אז עס קומען פינסטערע טעג. וועלכע וועלען
זיין פיעל ; אלצדינג וואָס פאַסירט איז נארישקייט.
9 פרעה דיך, יונגערמאַן, אין דיין קינדהייט, וועט דיר גוט זיין אויפ'ן האר־
צען אין די טעג פון דיין יוגענד ; און געה אין די וועגען פון דיין האר־
צען און וואָס דיינע אויגען וויזזען דיר, און וויס, אז אויף דעם אלעמען
וועט דיר גאָט ברענגען פאר א גערייכט.
10 און שאף אָב ערגערניס פון דיין הארצען און נעהם אוועק בייזקייט פון
דיין לייב, ווייל דיין קינדהייט, ווי דיין יוגענד איז א נארישקייט.

קאַפיטעל יב

1 און געדענק דיין בעשעפער אין די טעג פון דיין יוגענד ביז זי בייזע
טעג קומען אָן און עס רוקען זיך אונטער די יאָהרען וועז דו וועסט זאָגען :
„איך דאַרף זיי ניט".
2 ביז די זונן וועלט פינסטער צוזאַמען מיט די ליכט, לבנה און שטערען
און די וואָלקען קעהרען צוריק נאָך'ן רעגען.
3 אין דעם טאָג וועז די הויז־וועכטערס וועלען אויפגעציטערט ווערען,
וועז די קריעגסלייט וועלען זיך אויסקריעגען און די מאָלערס וועלען בלייי־
בען שטעהען לעדיג, ווייל זיי זיינען וועניג, און די קוקערס אין די פענס־
טער וועלען דונקעל ווערען, —
4 און די טהירען צו דער גאַס זיינען פערשלאָסען געוואָרען, קוים וואָס
עס הערט זיך די שטימע פון דער מיהל, און ער שטעהט אויף פון דער
שטימע פון דער פויגעל, און אלע טעכטער פון געזאַנג זיינען אויסגעבוי־
גען. וועז זיי שרעקען זיך זאָגאר פאר א הויכקייט און ציטערען צו לויגען
אויפ'ן וועג, עס בליהט בלויז א מאַנדעל־בוים און א היישעריק ריהרט
זיך — דאן פערלאָזט אונז די לויידענשאפט, ווייל דער מענש געהט צו
זיין אייביגער הויס, און די קלעגערס פערזאַמלען זיך אין גאַס.
6 ביז דער זילבערנער שנור ווערט פערוויקעלט און דער גאָלדענער רינג
אנטלויפט און ביז דער עמער צובראכט זיך אן ברונען און די ראד פאלט
אריין אין גרוב.
7 און דער שטויב קעהרט זיך אום צו דער ערד ווי געווען און דער גייסט
קעהרט זיך אום צו גאָט, וואָס האָט איהם געגעבען !

8 אֲשֶׁר נָתָנָה: הֲבֶל הֲבָלִים אָמַר הַקֹּהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל:
9 וְיֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חָכָם עוֹד לִמַּד־דַּעַת אֶת־הָעָם וְאִזֵּן
וְחִקֵּר תִּקֵּן מְשָׁלִים הַרְבֵּה: בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִבְרֵי
10 חֵפֶץ וְכָתוּב יָשָׁר דִּבְרֵי אֱמֶת: דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת
11 וּכְמַשְׁמְרוֹת נְטוּעִים בַּעֲלֵי אֲסִפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד: וְיֹתֵר
12 מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג
13 הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים
14 יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: כִּי אֶת־כָּל־
מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְמִשְׁפָּט עַל כָּל־נֶעְלָם אִם־טוֹב
וְאִם־רָע:

סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם: סימן יתק״ק

סכום פסוקי דספר קהלת מאתים ועשרים ושנים. וסימנו מה שהיה כבר נקרא שמו. וגם חציו מה שהיה כבר נקרא שמו. וסדריו ארבעה. וסימנו אבא בם אודה יה:

אסתר
LIBER ESTHERAE.

CAPUT I. א

א וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־
כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמְאָה מְדִינָה: בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת ו 2
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה:
בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו 3
חֵיל ו פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו:

בהראותו

יב 13. v. ס׳ רבתי א 8. v. כ״א ר בקמץ

8 נאָרישקייט פון נאָרישקייטען, האָט געזאָגט קהלת, אַלעס איז נאָרישקייט.

9 און אויסער דעם וואָס קהלת איז געווען א קלוגער, האָט ער אויך געלעה־רענט דאָס פאָלק וויסענשאַפט, און ער האָט געוואויגען און געפאָרשט און פערפאַסט פיעל שפּריכווערטער.

10 קהלת האָט געזוכט צו געפינען ניטצליכע זאַכען און ער האָט אויפגע־שריבען ריכטיגע און וואָהרהייטליכע ווערטער.

11 די רייד פון קלוגע זיינען ווי שטאַנגען און ווי בעפעסטיגטע פלעקער זיינען די רייד פון די זאַמלער; זיי זיינען געגעבען געוואָרען פון איין הירט.

12 און נאָך מעהר פון זיי, מיין זוהן, היט זיך פון שרייבען פיעל ביכער, וואָס האָבען קיין ענדע. פיעל פלוידערען איז בלויז א פערמאַטערונג פאַר'ן קערפער.

13 די ענדע פון דער זאַך, אלצדינג איז שוין געהערט געוואָרען, האָב פורכט פאַר גאָט און היט אָב זיינע געבאָט, וויל דאָס איז דער גאַנצער מענש.

14 וויל אַלע טהאַטען וועט גאָט ברענגען פאַר א גריכט, אויף אַלעס וואָס איז פערבאָרגען, גוט אָדער שלעכט.

די ענדע פון דער זאַך, אלצדינג איז שוין געהערט געוואָרען, האָב פורכט פאַר גאָט און היט אָב זיינע געבאָט, וויל דאָס איז דער גאַנצער מענש.

אין קהלת נעפינען זיך צוויי הונדערט און צוויי
און צוואַנציג פסוקים און צוועלף קאַפּיטלאַך.

ח ז ק.

א ס ת ר

קאַפּיטעל א

1 און עס איז געשעהן אין די צייטען פון אחשורוש, וועלכער האָט רעגיערט פון הדו ביז כוש איבער הונדערט זיבען און צוואַנציג לענדער.

2 אין יענעם טאָג איז דער קעניג אחשורוש געזעסען אויף זיין קעניגליכען טהראָן אין דער הויפטשטאָדט שושן.

3 אין דריטען יאָהר פון זיין רעגיערען האָט ער געמאַכט א מאָהלצייט פאַר אַלע זיינע קנעכט, די אַרמעען פון פּרס און מדי, פאַר די עדעל לייט אוו רעגיערונגס בעאַמטע זיינע.

4 בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקַר תִּפְאֶרֶת
ה גְּדֻלָּתוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם: וּבִמְלוֹאת | הַיָּמִים
הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטֹן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן
6 הַמֶּלֶךְ: חָוּר | כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן
עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת | זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת
7 בַּהַט־וָשֶׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת: וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים
8 מִכֵּלִים שׁוֹנִים וְיַיִן מַלְכוּת רָב כְּיַד הַמֶּלֶךְ: וְהַשְׁתִיָּה
כַּדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן | יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ
9 לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ: גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה
י מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר לִמְהוּמָן בִּזְתָא
חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים
11 הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: לְהָבִיא אֶת־
וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת הָעַמִּים
12 וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא: וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה
וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף
13 הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בּוֹ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים כִּי־כֵן דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי
14 דָּת וָדִין: וְהַקָּרֹב אֵלָיו כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַּרְשִׁישׁ
מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי | פָּרַס וּמָדַי רֹאֵי פְנֵי
טו הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת: כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת
בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל | אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ
16 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד הַסָּרִיסִים: וַיֹּאמֶר מוּמְכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עִוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי
עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת
17 הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים

להבזות

ו. 5 ופמלאות קרי. 6 ז ח ורסנא. 14 ו. גבוא הדי בקמץ. 16 ן כמוכן קרי

4 ווייזענדיג די רייכטהום פון זיין גרויסע קעניגרייך, און די זעלטענהייט פון זיין מאיעסטעטישע גרויסקייט, פיעל טעג — הונדערט מיט אכציג טעג.

5 אז דיעזע טעג זיינען פאראיבער האָט דער קעניג געמאכט פאר דאָם גאנצע פאָלק, וואָס געפינט זיך אין שושן, די הויפט־שטאָדט, פון גרויס ביז קליין, א זיעבען־טעגיגען באל אין הויף פון קעניג'ס שלאָס־גארטען.

6 ווייסע, גרינע און בלויע פאָרהאנגען זיינען בעפעסטיגט געוואָרען מיט ליינען פון פורפור־שניר אויף זילבערנע רינגען און מארמאָר־זיילען; זילבערנע און גאָלדענע בעטען זיינען געשטאנען אויף דילען אויסגעזעצט פון פארפירען, מארמאָר, דר און סחרת.

7 דער טרינקען געבאָ איז געווען אין גאָלדענע כלים און אנדערע פערשיעדענע כלים, דער קעניגליכער וויין איז פיעל געווען לויט דעם קעניג'ס פערמעגען.

8 דאָם טרינקען איז געווען לויט דאָם געזעץ — ניט געצוויטה; וואָרים אזוי האָט דער קעניג פעראָרדנעט אלע גרעסטע פון זיין הויז צופריעדען צו שטעלען יעדער מענש.

9 אויך ושתי די קעניגין האָט געמאכט א פרויען־באל אינ'ם קעניגליכען הויז וואָס האָט געהערט צום קעניג אחשורוש.

10 אויפ'ן זיעבענטען טאָג אז דעם קעניג'ס הארץ איז פרעהלאָך געווען פונ'ם ווייַן, האָט ער געזאָגט צו מהומן, בזתא, חרבונא, בגתא, אבגתא, זתר און כרכס, די זיעבען הויפטבעדינטע, וועלכע האָבען אחשורוש'ן בעדיענט

11 מען זאָל בריינגען די קעניגין ושתי צום קעניג אין קעניגליכען קרוין, אום צו ווייזען די פערזאמלטע און פירסטען איהר שעהנהייט, ווי שעהן זי איז אויפ'ן אויסזעהען.

12 די קעניגין ושתי האָט אָבער ניט געוואָלט קומען אויפ'ן קעניג'ס וואָרט, דורך די הויפבעדיענטע. דער קעניג איז זעהר בייז געוואָרען און זיין צאָרן האָט אין איהם געברענט.

13 דאן האָט דער קעניג ערקלעהרט צו די קלוגע, און צייטען־קענער, אז דעם קעניג'ס וואָרט איז פאָרגעלעגט פאר די געזעץ־ און רעכט־קענער,

14 אויך צו יעדערן וואָס איז נאָהענט צו איהם, ווי—כרשנא, שתר, אדמתא, תרשיש, מרס, מרסנא און ממוכן די זיעבען פירסטען פון פּרס און מדי, וואָס זעהען דעם קעניג פערזענליך און זיצען די ערשטע אין קעניגרייך

15 וואָס פאר א געזעץ עס זאָל דורכגעפיהרט ווערען אויף די קעניגין, ושתי ווייל זי האָט ניט געטהאָן דאָס הייסען פון קעניג אחשורוש דורך די חויף־דיענער.

16 האָט ממוכן געזאָגט פאר'ן קעניג און די פירסטען: „ניט קעגען דעם קעניג אליין האָט קעניגין ושתי א פערברעכען בעגאנגען, נאָר קעגען אלע פירסטען און אלע פעלקער וואָס אין אלע פראָווינצען פון קעניג אחשורוש.

17 וואָרים דער קעניגין'ס פאקט וועט פונאנדערגעהן צו אלע פרויען צו פעראכטען זייערע מענער אין זייערע אויגען; זיי וועלען דאָך זאָגען: אויך

לְהַבְיוֹת בַּעֲלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר
לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה: וְהַיּוֹם הַזֶּה 18
תֹּאמַרְנָה שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה
לְכָל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדֵי בִזָּיוֹן וָקָצֶף: אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב 19
יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב בְּדָתֵי פָּרַס־וּמָדַי וְלֹא
יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לִרְעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה: וְנִשְׁמַע כ
פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִוא
וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן: וַיִּיטַב 21
הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְבַר מְמוּכָן:
וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כב
כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׂרֵר
בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ:

ב CAP. II.

אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר א
אֶת־וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה וְאֵת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ:
וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת 2
טוֹבוֹת מַרְאֶה: וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת 3
מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה־בְתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־
שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־יַד הֵגֵא סְרִיס הַמֶּלֶךְ
שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרוּקֵיהֶן: וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב 4
בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן: אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה ה
וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכַי בֶּן יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶּן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי: אֲשֶׁר 6
הָגְלָה מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגֹּלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם יְכָנְיָה
מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הָגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל: וַיְהִי אֹמֵן 7
אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וְאֵם

והנערה

ב ז. סגול בלא מקף

דער קעניג אחשורוש האָט געהייסען בריינגען צו איהם קעניגין ושתי, און זי איז ניט געקומען . . .״

18 נאָך היינט וועלען דאָס איבער־רעדען די פּרינצעסינס פון פּרס און מדי פאר אלע קעניגליכע פירסטען ; עס איז גענוג שאנדע און צארן !

19 אויב עס געפעהלט דעם קעניג, זאָל ארויסגעהן פון איהם א קעניגליכער בעפעהל, און עס זאָל איינגעשריבען ווערען אין די געזעצען פון פּרס און מדי, אונאיבערטראטען, אז די קעניגין ושתי זאָל מעהר ניט קומען צום קעניג אחשורוש, און איהר קעניג־עהרע זאָל דער קעניג אוועקגעבען אן אנדערע, א בעסערע פאר איהר.

20 אז דעם קעניגס בעשלוס, וואָס ער וועט מאכען, וועט דערהערט ווערען אין־בער זיין גאנצע קעניגרייך, ווי גרויס זי איז, וועלען אלע פרויען עהרע גע־בען זייערע מאנען, פון גרויס ביז קליין.״

21 דער פאָרשלאג איז געפעהלען געווארען דעם קעניג און די פירסטען, און דער קעניג האָט געטהאן לויט ממוכן׳ס פאָרשלאג :

22 ער האָט פונאנדערגעשיקט בריעף אין אלע פראווינצען דעם קעניג׳ס ; צו יעדער פראווינץ נאָך איהר שרייבען, און צו יעדעם פאָלק אין זיין שפראך „יעדער מאן זאָל הערשען איבער זיין הויז און רעדען זיין פאָלקס־שפראך !״

קאפיטעל ב.

1 נאָך דיעזע פאסירונג, ווען קעניג אחשורוש׳ס צארן איז איינגעשטילט געווארען, האָט ער זיך דערמאהנט אן ושתי, דאָס וואָס זי האָט געטהאן און צו וואָס זי איז פעראורטהיילט געווארען.

2 האָבען דעם קעניג׳ס יונגען, זיינע דיענער געזאָגט : זאָלען אויסזוכען פאר׳ן קעניג יונגע מיידלאָך, שעהן אויסזעהענדע,

3 און זאָל דער קעניג אנשטעלען אויפזעהער אין אלע פראווינצען פון זיין קעניגרייך אז זיי זאָלען צוזויפקלייבען אלע יונגע, שעהן־אויסזעהענדע מיידלאָך אין שושן די הויפטשטאָדט, אין פרויען־הויז, אונטער דעם אויפזיכט פון הגא, דעם קעניגס הויפדיענער, און מ׳זאָל זיי געבען זייער זאלבונג ;

4 די מיידל וואָס וועט דעם קעניג געפעהלען זאָל קעניגין זיין אנשטאדט ושתי. דער פאָרשלאג איז דעם קעניג געפעהלען געווארען און ער האָט אזוי געטהאן.

5 א מאן, א יהודי, איז געווען אין דער הויפטשטאדט שושן, זיין נאָמען איז געווען מרדכי, זוהן פון יאיר, זוהן פון שמעי, זוהן פון קיש, א מאן פון בנימין,

6 וואָס איז פארטריבען געווארען פון ירושלים, מיט די פערטריבענע וואָס זיינען פארטריבען געווארען מיט יכניה, קעניג פון יהודה, וועלבע נבוכדנצר, קעניג פון בבל, האָט פארטריבען.

7 ער האָט ערצויגען הדסה׳ן, דאָס איז אסתר, זיין פעטער׳ס טאָכטער, וואָרים זי האָט ניט געהאט קיין פאטער און קיינע מוטער. דאָס מיידל איז געווען שעהן־געבילדט און שעהן־אויסזעהענד, ווען איהר פאטער

וְהַנַּעֲרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֶה וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ
8 לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת: וַיְהִי בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ
וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגַי
וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הֵגַי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים:
9 וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְּעֵינָיו וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־
תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶיהָ לָתֶת לָהּ וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת
הָרְאיוֹת לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ
י לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים: לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־
11 מוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צֹוֶה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד: וּבְכָל־
יוֹם וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת
12 אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׂה בָּהּ: וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה
וְנַעֲרָה לָבוֹא | אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ הֱיוֹת לָהּ כְּדַת
הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה
חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי
13 הַנָּשִׁים: וּבָזֶה הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
תֹּאמַר יִנָּתֶן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ:
14 בָּעֶרֶב | הִיא בָאָה וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים
שֵׁנִי אֶל־יַד שַׁעַשְׁגַּז סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־
תָבוֹא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפַץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה
טו בְשֵׁם: וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל | דֹּד מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר
לָקְחַהּ־לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְּשָׁה דָּבָר כִּי אִם
אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי
16 אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ: וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי הוּא־
17 חֹדֶשׁ טֵבֵת בִּשְׁנַת־שְׁבַע לְמַלְכוּתוֹ: וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ אֶת־
אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־הַבְּתוּלוֹת
18 וַיָּשֶׂם כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת וַשְׁתִּי: וַיַּעַשׂ

המלך

א. ז תי מחיק

און מוטער זיינען געשטאַרבען האָט איהר מרדכי צו זיך גענומען אלס א טאָכטער.

8 וועז עס איז בעקאַנט געווארען דעם קעניגס וואָרט און זיין בעפעהל, און מיידלאַך זיינען געקליבען געווארען אין שושן די הויפטשטאדט אונטער'ן אויפזיכט פון הגי, איז אסתר אריינגענומען געווארען אין קעניגס הויז אונטער דעם אויפזיכט פון הגי, דער פרויען אויפפאסער,

9 דאָס מיידעל איז איהם געפעהלען געווארען און האָט איהם ליעבליך אויסגעזוהן; ער האָט שנעל בעשטימט מען זאָל איהר געבען איהר זאל־בונג און קעסט, אויך צו געבען איהר פון קעניגס הויז פאסענדע זיבען דיענסט־מוידען. איהר מיט איהרע דיענסט־מוידען האָט ער אויסגעצייכנט אלס די בעסטע אין פרויען־הויז.

10 אסתר האָט ניט גערעדט וועגען איהר פאלק און אבשטאמונג, ווייל מרדכי האָט איהר אנגעזאגט אז זי זאל ניט רעדען.

11 יעדער טאג איז מרדכי ארומגעגאנגען פארבייַ דעם הויף פון פרויען־הויז אום צו וויסען אסתר'ס וואהלבעפינדען זיך און וואָס מיט איהר טהוט זיך.

12 וועז עס איז אנגעקומען די רייהע פון וועלכע־עס־איז מיידעל צו קומען פאר'ן קעניג אחשורוש, נאכדעם אז זי האָט געענדיגט זיין, ליוט דאָס פרויען־געזעץ, צוועלף מאנאטען, [אזוי פיעל האָט געדויערט די צייט פון זייער זאלבען זיך: זעקס מאנאטען מיט מירהען־אייל און זעקס מאנאטען מיט געווירצען און פרויען־זאלבונגען,

13 נאָך דעם פלעגט דאָס מיידעל קומען פאר'ן קעניג] אלץ וואָס זי האָט פערלאנגט האָט מען איהר געגעבען ביי איהר קומען פונ'ם פרויען־הויז צום קעניג'ס הויז.

14 אין אבענד פלעגט זי קומען און אין דער פריה פלעגט זי צוריקגעהן צו דאָס צווייטע פרויען־הויז, אונטער'ן אויפזיכט פון שעשגז, דעם קעניג'ס הויף־דיענער, דער אויפפאסער אויף די פרויען. מעהר פלעגט זי שוין ניט קומען פאר'ן קעניג, סיידען אז דער קעניג האָט איהר פערלאנגט און זי איז מיט'ן נאָמען גערופען געווארען.

15 אז עס איז געקומען די רייהע פון אסתר, די טאָכטער פון אביחיל, מרדכי'ס אנקעל, וועלכע ער האָט צו זיך גענומען אלס א טאָכטער, צו קומען פאר'ן קעניג, האָט זי נישט געבעטען, סיידען דאָס וואָס הגי, דעם קעניג'ס הויפדיענער האָט געהייסען; דאָך האָט אסתר אויסגענומען ביי אלע וואָס האָבען איהר געזוהען.

16 אסתר איז געקומען געווארען צום קעניג אחשורוש, אין זיין קעניגליכען הויז, אינ'ם צוהנטען מאנאט, דאָס איז מאנאט טבת, אינ'ם זיבעטען יאָהר פון זיין רעגירונג.

17 דער קעניג האָט אסתר'ן גאליבט מעהר ווי אלע פרויען און זי האָט איהם אויסגעזוהען ליבליכער פאר אלע יונגע מיידלאך, דערפאר האָט ער אָנגעטהאָן אויף איהר קאָפּ דעם קעניגליכען קרוין, און האָט איהר קעניגען געמאכט אנשטאט ושתי.

18 דאן האָט דער קעניג געמאכט א גרויסען באל פאר אלע זיינע פרינצען

הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָּדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֶת מִשְׁתֵּה
אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן מַשְׂאֵת כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
19 וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃
כ אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ
מָרְדֳּכָי וְאֶת־מַאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה
בְאָמְנָה אִתּוֹ׃ 21 בַּיָּמִים הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר־
הַמֶּלֶךְ קָצְפוּ בִגְתָן וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף
וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ 22 וַיִּוָּדַע הַדָּבָר
לְמָרְדֳּכַי וַיַּגֶּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ
בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי׃ 23 וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־
עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃

ג CAP. III. ג

א אַחַר ו הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן
בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כָּל־
2 הַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ
כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדֳּכַי
3 לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־
בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמָרְדֳּכַי מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֶת מִצְוַת
4 הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בְּאָמְרָם אֵלָיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם
וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדֳּכַי כִּי־הִגִּיד לָהֶם
אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי׃ 5 וַיַּרְא הָמָן כִּי־אֵין מָרְדֳּכַי כֹּרֵעַ ה
וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמָּלֵא הָמָן חֵמָה׃ 6 וַיָּבֶז בְּעֵינָיו לִשְׁלֹחַ יָד
בְּמָרְדֳּכַי לְבַדּוֹ כִּי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מָרְדֳּכָי וַיְבַקֵּשׁ הָמָן
לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
עַם מָרְדֳּכָי׃ 7 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ נִיסָן בִּשְׁנַת
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל
לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם ו לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־

ד ,ו כאמתם קרי

און דיענער — דעם אסתר־באל ; ער האָט אויך געמאכט א פערגרינגע־
רונג פאר די פראָווינצען און האָט פונאנדערגעגעבען פרעזענטען לויט
דעם קעניגס פערמעגען.

19 וועז די מיידלאך זיינען א צווייטען מאל צוזאמענגעקליבען געוואָרען און
מרדכי איז שוין געזעסען אין קעניגליכען טויער,

20 האָט אסתר אלץ נאך ניט אויסגעזאָגט איהר אבשטאמונג און איהר
פאלק, אזוי ווי מרדכי האָט איהר געהייסען. מרדכי׳ס בעפעהל האָט
אסתר געטהאָן אזוי ווי ווען זי איז ביי איהם ערצויגען געוואָרען.

21 אין יענע צייט, ווען מרדכי איז געזעסען אין קעניגליכען טהויער, האָ־
בען בגתן און תרש, צוויי הויפדיענער דעם קעניג׳ס, פון די שוועל־הי־
טער, א פערבראכען געטהאָן : זיי האָבען געוואָלט א האנד לעגען אויפ׳ן
קעניג אחשורוש.

22 מרדכי האָט זיך דערוואוסט פון זייער אבריך און האָט עס דערצעהלט
די קעניגין אסתר, און אסתר האָט עס געזאָגט דעם קעניג אין מרדכי׳ס
נאמען.

23 דאן איז די זאך אונטערזוכט און אויסגעפונען געוואָרען, האָט מען זיי
ביידען געהאנגען אויף א בוים און עס איז פארשריבען געוואָרען אין קע־
ניג׳ס כראניק־בוך.

קאפיטעל ג

1 נאך די פאסירונג האָט דער קעניג אחשורוש גרוים געמאכט המן דעם
זוהן פון המדתא דעם אגגי און האָט איהם ערהויבען, ער האָט זיין זיץ־
שטוהל העכער געשטעלט פאר אלע זיינע פירסטען.

2 אלע קנעכט דעם קעניג׳ס, וואָס אין קעניג׳ס טהויער האָבען זיך געקניעט
און געבוקט פאר המן׳ן, ווייל אזוי האָט־זיך דער קעניג בעפעהלען,
אָבער מרדכי האָט זיך ניט געקניעט און ניט געבוקט.

3 דעם קעניג׳ס קנעכט, וואָס אין קעניג׳ס טהויער האָבען אימער געזאָגט צו
מרדכי׳ן : „פאר וואָס טרעטסטו איבער דעם קעניג׳ס בעפעהל ?״

4 אזוי פלעגען זיי איהם טעגליך זאָגען ; אָבער ער האָט זיי ניט געהערט,
האָבען זיי דערצעהלט המן׳ן, אום צו זעהען אויב עס וועלען אויסהאל־
טען מרדכי׳ס וועָרטער, וואָרים ער האָט זיי געזאָגט אז ער איז א יהודי.

5 וועז המן האָט געזעהען אז מרדכי קניעט זיך ניט און בוקט זיך ניט צו
איהם, איז ער פול געוואָרען מיט צאָרן,

6 און האָט אלס א שאנדע בעטראכט א האנד צו לעגען אויף מרדכי אליין
זיינט מען האָט איהם אויסגעזאָגט מרדכי׳ס פאלק ; המן האָט געוואָלט
אונטערבריינגען אלע יהודים וואָס אין גאנצען קעניגרייך אחשורוש׳ס —
דאָס גאנצע פאלק מרדכי׳ס.

7 אין ערשטען מאנאט, ד. ה. מאנאט ניסן, אין צוועלפטען יאָהר צום קע־
ניג אחשורוש, האָט מען געוואָרפען פור, ד. ה. גורל, פאר המן׳ן פון

8 חֹדֶשׁ אֲדָר׃ וַיֹּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנָנּוּ
עַם־אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ
וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת מִכָּל־עָם וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים
9 וְלַמֶּלֶךְ אֵין שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם׃ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב
לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי עֹשֵׂי
י הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ
מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים׃
11 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ
12 כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ וַיִּקָּרְאוּ סִפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן אֶל
אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה
וְאֶל־שָׂרֵי עַם וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם
כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת
13 הַמֶּלֶךְ׃ וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת
הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר
וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
14 שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב
לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת
טו עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה׃ הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ
וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת
וְהָעִיר שׁוּשַׁן נָבוֹכָה׃

ד CAP IV. ד

א וּמָרְדְּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיְקָרַע מָרְדְּכַי אֶת־
בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה
2 גְּדוֹלָה וּמָרָה׃ וַיָּבֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא
3 אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ שָׂק׃ וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם
אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ אֵבֶל גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם

ובכי

ג. 12. י קשׁ טי׳ק

טאָג צו טאָג, און פון ערשטען מאָנאט ביז'ן צוועלפטען מאָנאט, ד. ה. מאָנאט אדר.

8 דאן האָט המן געזאָגט צום קעניג אחשורוש: „עס איז דָא איין פאָלק צו־ שפרייט און צוישידט צווישען די פעלקער, אין אלע פראווינצען פון דיין קעניגטהום; זייערע געזעצען זיינען אנדערש ווי אלע פעלקער'ס, דעם קעניגם בעפעהלען טהוען זיי ניט, אלזָא איז עס ניט ווערט פאר'ן קעניג צו דולדען זיי;

9 אויב עס געפעהלט דעם קעניג זָאל געשריבען ווערען זיי אונטערצובריינ־ גען און איך ווע געבען צעהן טויזענד צענטנער גאָלד די ארבייט־טהוער אין די הענד, אריינצובריינגען אין קעניגליכען שאַטץ־הויז.

10 דער קעניג האָט דאן ארָאבגענומען זיין רינג פון זיין האַנד, און האָט עס איבערגעגעבען המן, דעם זוהן פון המדתא, דער אגג'ער, דער יודען־ פיינד,

11 און דער קעניג האָט געזאָגט צו המן'ען: דאָס געלד איז איבערגעבען צו דיר אויך דאָס פאָלק צו טהאָן מיט איהם וואָס דיר געפעהלט.

12 און דעם קעניגס שרייבער זיינען גערופען געוואָרען אין ערשטען מאָנאט, דעם דרייצעהנטען טאָג אין איהם, און עס איז אָנגעשריבען געוואָרען, אלעם ווי המן האָט בעפוילען, צו די קעניגליכע סאטראפען אין די גו־ בערנאטָארען וואָס אויף יעדער פראָווינץ אויך צו די פירסטען פון יעדעם פאָלק; צו יעדער פראָווינץ אין זיין שריפט און צו יעדער פאָלק אין זיין שפראַך, אינ'ם נאָמען פון קעניג אחשורוש געשריבען און פארזיגעלט מיט קעניג'ס רינג.

13 און בריעף זיינען ארויסגעשיקט געוואָרען דורך די שנעל־לויפערס צו דעם קעניגם אלע פראָווינצען—אויסצורָאטען, צו הרג'נען און אונטערצובריינ־ גען אלע יהודים פון יונג ביז אלט, קינדער און פרויען, אין איין טאָג — אינ'ם דרייצעהנטען צום צוועלפטען מאָנאט, ד. ה. מאָנאט אדר, און זייער פערמעגען צו רויבען.

14 דער אינהאלט פונ'ם שרייבען: „עס זָאל געגעבען ווערען א בעפעהל אין יעדער פראָווינץ, אָפען פאר אלע פעלקער צו זיין פאַרבעריט צו דעם טאָג".

15 די שנעל־לויפערס זיינען ארוים אויפענדיג מיט'ן קעניגם בעפעהל און דאָס געזעץ איז ארויסגעגעבען געוואָרען אין שושן די הויפטשטאדט. דער קעניג מיט המן'ען האָבען זיך געזעצט טרינקען און די שטאָדט שושן איז געווען צומישט.

קאפיטעל ד

1 אז מרדכי האָט ערפאהרען אלץ וואָס עס איז געשעהען, האָט מרדכי צו־ ריסען זיינע קלייַדער און אריפגעטהאָן א זאק מיט אש, ער איז דורכ־ געגאנגען די שטאָדט און געשריען הויך און ביטערליך;

2 אזוי איז ער געקומען ביז'ן קעניגם טהויער, וואָרים אין קעניגם טהויער קען מען ניט אריינגעהן אין א זאק אנקלייַדונג.

3 אין יעדער פראָווינץ, וואו דעם קעניגם וואָרט און זיין בעפעהל האָט געגרייכט, איז געווען פאר די יהודים א גרויסער טרויער, א פאסט־טאג און געוויין; א זאק מיט אש איז אונטערגעלעגט געווען פאר פיעל.

וּבְכִי וּמִסְפֵּד שָׂק וְאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים׃ 4 וַתָּבוֹאנָה נַעֲרוֹת
אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיַּגִּדוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה מְאֹד
וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדְּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו
וְלֹא קִבֵּל׃ 5 וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ מסריסי סְרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
הֶעֱמִיד לְפָנֶיהָ וַתְּצַוֵּהוּ עַל־מָרְדְּכַי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־
מַה־זֹּאת׃ 6 וַיֵּצֵא הֲתָךְ אֶל־מָרְדְּכַי אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר
לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ 7 וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדְּכַי אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ
וְאֵת ו פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִשְׁקֹל עַל־גִּנְזֵי
הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִים לְאַבְּדָם׃ 8 וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר־
נִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד
לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ
מִלְפָנָיו עַל־עַמָּהּ׃ 9 וַיָּבוֹא הֲתָךְ וַיַּגֶּד לְאֶסְתֵּר אֶת דִּבְרֵי
מָרְדְּכָי׃ 10 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ אֶל־מָרְדְּכָי׃ 11 כָּל־
עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יוֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ
וְאִשָּׁה אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר
לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יושיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ
אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־
הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם׃ 12 וַיַּגִּידוּ לְמָרְדְּכָי אֶת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר׃
וַיֹּאמֶר מָרְדְּכַי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ 13
לְהִמָּלֵט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃ כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ 14
תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם
אַחֵר וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת
הִגַּעַתְּ לַמַּלְכוּת׃ 15 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדְּכָי׃ טו
16 לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלָי
וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם־אֲנִי
וְנַעֲרֹתַי אָצוּם כֵּן וּכְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת

וכאשר

ו v. 7. יחד ז v. 8. קמץ ס v. 12.

4 אז אסתר׳ס דיענסט־מוידען מיט איהרע הויפדיענער זיינען געקומען און דערצעהלט איהר, האָט זיך די קעניגין זעהר געשראָקען; זי האָט געשיקט קלייד̈ער מרדכי׳ן אָנצוטהאָן און אראָבנעהמען זיין זאק פון איהם; ער האָט עס אָבער ניט אָנגענומען.

5 דאן האָט אסתר גערופען התך׳ן, פונ׳ס קעניגס הויפדיענער, וועלכען ער האָט אָנגעשטעלט ביי איהר, און האָט איהם בעפוילען וועגען מרדכי צו ערפאהרען: וואָס דאָס איז, און וואָס איז די אורזאכע.

6 התך איז אַרויס צו מרדכי׳ן אין הויפט־גאָס, וואָס נעבען קעניגס טהויער,

7 און מרדכי האָט איהם דערצעהלט אלץ וואָס עס האָט איהם געטראָפען, אויך וועגען די סומא געלד וואָס המן האָט צוגעזאָגט אריינצוגעבען אין קעניגס שאָטצקאמער, פאר די יהודים, זיי צו פערניכטען.

8 אויך דעם אינהאלט פון שריפטליכען גזירה, וואָס איז אַרויסגעגעבען געוואָרען אין שושן, זיי צו פערטיליגען, האָט ער איהר געגעבען צו וויזען אסתר׳ן און איבערגעבען איהר און הייסען זי זאל געהן צום קעניג און בעטענדיג זיך ביי איהם אויסבעטען פאר איהר פאָלק.

9 אז התך איז געקומען און איבערגעגעבען אסתר׳ן מרדכי׳ס וועדטער,

10 האָט אסתר גזאָגט התך׳ן און בעפוילען איהם איבערצוגעבען מרדכי׳ן:

11 אלע דיענער דעם קעניגס און די בעפעלקערונג פון קעניגס פראָווינצען וווייסען, דאָס יעדער מאן אדער פרוי וואָס קומט צום קעניג, אינ׳ס אינערליכען הויף, ניט גערופענערהייד, איז דאָס גזעזץ איהם באלד צו טויטען, אויסער וועמען דער קעניג שטרעקט אויס דעם גאלדענעם צעפטער, יענער בלייבט לעבען. און איך בין ניט גערופען געוואָרען צום קעניג שוין דריייסיג טעג . . .

12 אז מען האָט מרדכי׳ן איבערגעגעבען אסתר׳ס וועדטער,

13 האָט מרדכי געהייסען ענטפערן אסתר׳ן: בילד זיך ניט איין אין דיין פאנטאזי געדעטעט צו וועדען אינ׳ס קעניגס הויז פון דעם פערניכטונג וואָס ערוואדטעט די יהודים,

14 וואדים אויב דו וועסט שטיל שווייגען אין אזא צייט, וועט הילף און רעטונג אויפשטעהן פאר די יהודים פון אן אנדער ארט, אָבער דו מיט דיין פאטער׳ס הויז וועט אונטערגעהן. און ווער וויים אויב ניט נאָר פאר אזא צייט האָסטו דאָס קעניגטהום עדרייכט . . .

15 דאן האָט אסתר געהייסען ענטפערן מרדכי׳ן:

16 געה, פערזאמעל אלע יהודים וואָס געפינען זיך אין שושן, פאסט וועגען מיר — עסט ניט און טרינקט ניט — דריי טעג, טאָג און נאכט; אויך איך מיט מיינע דיענסט־מוידען וועלען אזוי פאסטען, נאכדעם וועל איך גהן צום קעניג אָבוואהל אונגעזעצליך — איך בין יערען פאלס פערלאָרען!...

17 וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי׃ וַיַּעֲבֹר מָרְדֳּכַי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוַּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר׃

CAP. V. ה

ה
א וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־
2 כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃ וַיְהִי
כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה
חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִּיט הַזָּהָב אֲשֶׁר
3 בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִיט׃ וַיֹּאמֶר לָהּ
הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי
4 הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֶן לָךְ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב
יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ׃
ה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃
6 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן
7 לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ * וַתַּעַן
8 אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃ אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת
אֶת־בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
9 לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא
שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־מָרְדֳּכַי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ
וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדֳּכַי חֵמָה׃
י וַיִּתְאַפַּק הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו
11 וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׃ וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ
וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ
12 עַל־הַשָּׂרִים וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה

כִּי

ה .7 תצי הספר בפסנטות.

17 מרדכי איז אוועק און געטהאן אלץ ווי אסתר האָט איהם געהייסען.

קאפיטעל ה

1 אויפ'ן דריטען טאָג האָט זיך אסתר קעניגליך אָנגעקלייידעט און אוועקגעשטעלט זיך אין אינערליכען הויף פון קעניגס הויז, קעגענאיבער דעם קעניגס הויז, וועו דער קעניג זיצט אויף זיין טהראָן אינ'ם קעניגליכען הויז, פאר'ן טהיר פונ'ם הויז.

2 אז דער קעניג האָט דערזעהען אסתר די קעניגין, שטעהענדיג אין הויף, איז זי איהם געפעהלען געוואָרען, און דער קעניג האָט אויסגעשטרעקט צו אסתר'ן דעם גאָלדענעם צעפטער וואָס אין זיין האנד. אסתר איז צוגענאנגען און באריהרט דעם שפיץ צעפטער,

3 און דער קעניג האָט צו איהר געזאָגט: וואָס איז דיר, אסתר די קעניגין? וואָס איז דיין פערלאנג? זאָגאר א העלפט פונ'ם קעניגרייך וועט דיר געגעבען וועדען!

4 האָט אסתר געזאָגט: אויב דעם קעניג געפעהלט, זאָל דער קעניג אויף המן קומען היינט צום באל וואָס איך האָב פאר איהם געמאכט.

5 האָט דער קעניג געזאָגט: אייליט המ'ן אום צו ערפילען אסתר'ס פערלאנג! און דער קעניג מיט המ'ן זיינען געקומען צום באל וואָס אסתר האָט געמאכט.

6 און דער קעניג האָט געזאָגט צו אסתר'ן אויפ'ן וויין־באל: וואָס איז דיין פערלאנג? — עס וועט דיר געגעבען וועדען. און וואָס איז דיין ביטע?

7 — זאָגאר ביז א העלפט פונ'ם קעניגרייך וועט עס געטהאָן וועדען. האָט אסתר געענטפערט און געזאָגט: מיין פערלאנג און מיין ביטע —

8 אויב איך געפין גנאָדע אין דעם קעניגס אויגען און דעם קעניג געפעהלט צו ערפיהלען מיין פערלאנג און טהאָן מיין ביטע — זאָל דער קעניג מיט המ'ן קומען צום באל וואָס איך וועל פאר זיי מאכען און מאָרגען וועל איך טהאָן ווי דער קעניג הייסט.

9 יענעם טאָג איז המן ארויס פרעהלאך און צופריעדען, און אז המן האָט דערזעהען מרדכי'ן, אין קעניגס טהויער, און ער איז ניט אויפגעשטאנען און זיך זאָגאר פון אָרט ניט געריהרט פאר איהם, איז המן פול מיט צאָרן געוואָרען אויף מרדכי'ן.

10 אָבער המן האָט געפאסט מוטה, ער איז געקומען אין זיין הויז, האָט געשיקט און געבראכט זיינע פריינד אויף זיין פרוי זרש,

11 און המן האָט זיי דערצעהלט וועגען זיין גרויס רייכטהום, זיינע פיעל זיהן, אויך וואָס דער קעניג האָט איהם גרויס נעמאכט און ערהויבען איהם איבער אלע פירסטען און דעם קעניגס דיענער;

12 המן האָט געזאָגט: אויך די קעניגין אסתר האָט ניט געלאדען מיט'ן קעניג, צום באל, וואָס זי האָט געמאכט, נאָר מיר; און אויך צו מאָרגען בין איך געלאדען צו איהר מיט'ן קעניג.

13 כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קָרוּא־לָהּ עִם־הַמֶּלֶךְ׃ וְכָל־
זֶה אֵינֶנּוּ שׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדְּכַי
14 הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־
אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ־עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר ו אֱמֹר לַמֶּלֶךְ
וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדְּכַי עָלָיו וּבֹא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ
וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ הָעֵץ׃

ן CAP. VI. ו

א בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־
סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
2 וַיִּמָּצֵא כָתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדְּכַי עַל־בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי
סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ
3 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה
לְמָרְדְּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו לֹא־נֵעָשָׂה
4 עִמּוֹ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדְּכַי
ה עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה
6 הָמָן עֹמֵד בֶּחָצֵר וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא׃ וַיָּבוֹא הָמָן וַיֹּאמֶר
לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ
וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר
7 מִמֶּנִּי׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ
8 בִּיקָרוֹ׃ יָבִיאוּ לִבְוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ
וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת
9 בְּרֹאשׁוֹ׃ וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ
הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּשׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ
וְהִרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו כָּכָה
יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ י

להמן

ף & ץ פתח באחמת .ט .ו נא והלבשו

13 אבער דאָס אלץ איז ביי מיר נישט וועדטה אין יעדער צייט וואָס איך זעה מרדכי דעם יהודי זיצענדיג אין קעניגס טהויער . . .

14 האָט זיין פרוי זרש אויך אלע זיינע פרייגד געזאָגט : זאל מען מאכען א האלץ פופציג אייל׳ן הויך, און מארגען פריה זאָג דעם קעניג מען זאל מרדכי׳ן העגגען אויף איהם, וועסטו געהן א צופריעדענער מיט׳ן קעניג צום באל. די זאך איז המן׳ען געפעהל׳ען געוואָרען און ער האָט גע׳לאָזען מאכען דעם האלץ. —

קאפיטעל ו

1 יענע נאכט האָט דער קעניג ניט געקענט איינשלאָפען, האָט ער געהייסען מ׳זאל ברייגגען דעם אראינערונגס בוך „די כראָניקלס פון פאסירונגען". מ׳האָט זיי גע׳לעזען פאר׳ן קעניג,

2 און עס האָט זיך געפונגען פארשריבען וואָס מרדכי האָט געזאָגט אויף בגתן און תרש, צוויי הויפדיענער דעם קעניגס, פון די שוועל־היטערס, וועלכע האבען געוואלט לעגען א האנד אויפ׳ן קעניג אחשורוש.

3 האָט דער קעניג געזאָגט : וואָס פאר א עהרע און גרויסקייט האָט מען מרדכי׳ן געטהאָן דערפאר ? האָבען דעם קעניגס יונגען, זיינע דיענער, געזאָגט : „מ׳האָט איהם נישט געטהאָן."

4 האָט דער קעניג געזאָגט : וואר איז אין הויף ? [המן איז גראדע גקומען אין אויסערליכען הויף דעם קעניגס אום צו זאָגען דעם קעניג מ׳זאל מרדכי׳ן העגגען אויפ׳ן האלץ וואָס ער האָט פאר איהם אָנגגעגרייט.]

5 האָבען דעם קעניגס יונגען צו איהם געזאָגט : המן שטעהט אין הויף ! האָט דער קעניג געזאָגט : זאל ער אריינגעהן !

6 אז המן איז אריינגעקומען האָט דער קעניג צו איהם געזאָגט : וואָס פאסט צו טהאָן דעם מאן וועלכען דער קעניג וויל עהרען ? האָט המן אין האַרצען געטראכט : „וועמען וויל דער קעניג עהרען מעהר ווי מיר ? . . .

7 און המן האָט געזאָגט צום קעניג : א מאן וועלכען דער קעניג וויל עהרען ? —

8 מ׳זאל ברייגגען דאָס קעניגליכע קלייד, אין וועלכע דער קעניג איז געקליידעט געווען, אויף דאָס פערד אויף וועלכען דער קעניג האָט געריטען וועז ער איז געקרוינט געוואָרען,

9 דאָס קלייד און דאָס פערד זאל מען געבען אויפ׳ן האנד איינעם פון די קעניגליכע פירסטען, פון די אדעלינג, מ׳זאל עס אנקליידען דעם מאן וועלכען דער קעניג וויל עהרען, מ׳זאל איהם לאָזען רייטען אויף דאָס פערד איבער די הויפט־גאס און מ׳זאל פאר איהם אויסשרייען : „אזוי וועדט געטהאָן צו דעם מאן, וועמען דער קעניג וויל עהרען !"

10 האָט דער קעניג געזאָגט צו המן׳ען : נעהם שנעל דאָס קלייד און דאָס

לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
וְעֲשֵׂה־כֵן לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־
11 תַּפֵּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיִּקַּח הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ
וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מָרְדֳּכַי וַיַּרְכִּבֵהוּ בִּרְחוֹב הָעִיר
וַיִּקְרָא לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ:
12 וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ אָבֵל
13 וַחֲפוּי רֹאשׁ: וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו
אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם
מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר הַחִלוֹתָ לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־
14 תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפּוֹל לְפָנָיו: עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ
וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה
אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר:

CAP. VII.

1 א וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה: וַיֹּאמֶר
2 ב הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֶן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת
3 וְתֵעָשׂ: וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר אִם־מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן לִי נַפְשִׁי
4 בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי: כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד
לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד וְאִלּוּ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי
5 כִּי אֵין הַצָּר שׁוֹוֶה בְּנֶזֶק הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה
6 הוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן: וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ
צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ
7 וְהַמַּלְכָּה: וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּנַּת
הַבִּיתָן וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי
8 רָאָה כִּי־כְלָתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת הַמֶּלֶךְ: וְהַמֶּלֶךְ שָׁב

ו 13. ר׳ הלי דנושה

פערד און טהו אזוי ווי דו האסט נערעדט צו מרדכי דעם יהודי, וועלכער זיצט אינ׳ם קעניגס טהויער ! זאלסט נישט פארפעהלען פון אלץ וואס דו האסט נעזאגט.

11 האט המן נענומען דאס קלייד און דאס פערד ; ער האט אנגעקלייידעט מרדכי׳ן, האט איהם רייטענדיג געפיהרט איבער׳ן הויפט־גאס און האט אויסגעשריען פאר איהם : „אזוי ווערט נעטהאן צום מאן, ווענען דער קעניג וויל עהרען !״

12 נאכדעם איז מרדכי צוריקגענאנגען צום קעניגס טהויער, אבער המן האט נאאיילט צו זיין הויז טרויעריג און דעם קאפ פארדעקט.

13 וועו המן האט דערצעהלט זרש׳ן זיין ווייב און אלע זיינע פריינד אלעס וואס איהם האט נעטראפען, האבען זיינע קלוגע אויך זרש זיין ווייב נעזאגט : אויב אט דער מרדכי, פאר וועלכען דו האסט אנגעפאנגען פאלען, שטאמט פון די קינדער פון יהודים, וועסטו איהם שוין ניט בייקומען — דו ווערסט פאלען און פאלען פאר איהם !

14 זיי רעידען נאך מיט איהם און דעם קעניגס הויפדיענער זיינען אנגעקומען, זיי האבען נאאיילט אום המ׳ן צו ברייננען צום באל וואס אסתר האט נעמאכט.

קאפיטעל ז

1 אז ׳ער קעניג מיט המ׳ן זיינען נעקומען טרינקען מיט אסתר די קעניגין,

2 האט דער קעניג נעזאגט צו אסתר׳ן אויך אויפ׳ן צווייטען טאג, ביי׳ן וויין־באל : וואס איז דיין פערלאנג, אסתר די קעניגין — עס וועט דיר נעגעבען ווערען ; וואס איז דיין ביטע ? ביז׳ן העלפט קעניגרייך וועט עס נעטהאן ווערען.

3 אסתר די קעניגין האט נעענטפערט און נעזאגט : אויב איך האב נעפונען גנאדע אין דיינע אויגען, קעניג, און אויב דעם קעניג נעפעהלט — זאל מיר נעשאנקען ווערען מיין לעבען, אלס מיין פערלאנג, און מיין פאלק — אלס מיין ביטע . . .

4 ווארים מיר, איך און מיין פאלק, זיינען איבערגענעבען געווארען צו פערטילגען, צו אויס׳הרג׳נען און אונטערבריננען; וועו מיר וואלטען פארקויפט ווערען אלס קנעכט און דיענסטען וואלט איך שטיל נעשווינגען ; אבער דער פיינד איז ניט ווערטה דעם קעניגס שאדען.

5 דאן האט דער קעניג אחשורוש נעזאגט צו אסתר די קעניגין : ווער איז עס, און ווו איז ער דער וואס האט מוטה אזוי צו טהאן ?

6 האט אסתר נעזאגט : א שלעכטער מענש און א פיינד — אט דער שלעכטער המן ! המן האט זיך דערשראקען פאר׳ן קעניג און די קעניגין.

7 דער קעניג איז אין צארן אויפגעשטאנען פון וויין־באל צו נעהן אין שלאס־נארטען, און המן איז פארבליבען אום צו בעטען פאר זיין לעבען פון אסתר די קעניגין, ווארים ער האט געזעהען אז זיין אונגליק איז פארטיג פון קעניג.

8 אז דער קעניג האט זיך צוריקגעקעהרט פון שלאס־נארטען צום הויז ון

מִגְּנַת הַבִּיתָן אֶל־בֵּית | מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמָן נֹפֵל עַל־הַמִּטָּה
אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת־
הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבַּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפוּ׃
9 וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־
הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ
עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ
עָלָיו׃ וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לְמָרְדֳּכָי וַחֲמַת
הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה׃

ח Cap. VIII. ח

בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־ א
בֵּית הָמָן צֹרֵר הַיְּהוּדִים וּמָרְדֳּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־
הִגִּידָה אֶסְתֵּר מָה הוּא־לָהּ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ 2
אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדֳּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־
מָרְדֳּכַי עַל־בֵּית הָמָן׃ וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי 3
הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־
רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים׃
וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת שַׁרְבִט הַזָּהָב וַתָּקָם אֶסְתֵּר 4
וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־ ה
מָצְאָתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי
בְּעֵינָיו יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־
הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבֵּד אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר
בְּכֹל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ׃ כִּי אֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָה 6
אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּאֲבֵדַן
מוֹלַדְתִּי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה 7
וּלְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵּית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתוֹ
תָּלוּ עַל־הָעֵץ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְּהוּדִים׃ וְאַתֶּם 8
כִּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ

במבעת

ח 7. מלרש ז 6. יחזר ו 1. ח

ווין־באל, ערשט המן פאלט צום בעט. אויף וועלכען אסתר איז געזע־
סען. האט דער קעניג געזאגט: „ווילסט אויך די קעניגין צווינגען ביי
מיר אינ׳ם הויז?" דאס וואָרט איז ארויס פון קעניגס מויל און המן איז
פארשעמט געוואָרען.

9 דאן האט חרבונה, איינער פון די הויפדיענער, געזאגט צום קעניג:
אויך דער גאלג וואס המן האט געמאכט פאר מרדכי׳ן, וועלכער האט גו־
טעס געבראכט דעם קעניג, שטעהט נעבען המן׳ס הויז, עס איז פופציג
איילען הויך. האט דער קעניג געזאגט: „הענגט איהם אויף איהם!"

10 האט מען המן׳ען געהאנגען אויף דעם גאלג, וועלכען ער האט אָנגעגרייט
פאר מרדכי׳ן, זאן דעם קעניגס צאָרן איז געשטילט געוואָרען.

קאפיטעל ח.

1 אין דעם זעלבען טאג האט קעניג אחשורוש אוועקגעגעבען צו אסתר די
קעניגין דאס הויז פון המן דעם אידען־פיינד, און מרדכי איז אריינגעקו־
מען צום קעניג, וואָרים אסתר האט געזאגט וואס ער איז צו איהר.

2 און דער קעניג האט אראבגענומען זיין רינג, וואס ער האט אראָבגענו־
מען פון המן׳ען און האט עס געגעבען מרדכי׳ן; אסתר האט אָנגעשטעלט
מרדכי׳ן איבער המן׳ס הויז.

3 דאן האט אסתר ווייטער נערעדט צום קעניג, זי איז געפאלען צו זיינע
פיס, געווויינט און געבעטען איהם אראָבצונעהמען דאס שלעכטס פון
המן דעם אגג׳ער און זיין פלאן וואס ער האט געפלאנט אויף די יהודים.

4 אז דער קעניג האט אויסגעשטרעקט צו אסתר׳ן דעם גאלדענעם צעפטער,
איז אסתר אויפגעשטאנען און געשטעלט זיך פאר׳ן קעניג,

5 זי האט געזאגט: אויב דער קעניג איז צופריעדען, אויב איך געפעהל
איהם, און די זאך איז פאסיג פאר׳ן קעניג און איך בין גוט אין זיינע
אויגען, זאל געשריבען וועהרען צורוק צו רופען די ברייף מיט׳ן פלאן פון
המן, המדתא׳ס זוהן, דער אגג׳ער, וואס ער האט געשריבען אונטער־
צובריינגען די יהודים, וואס אין אלע פראָווינצען דעם קעניגס;

6 וואָרים ווי קען איך צוזעהען דעם אונגליק וואס וועט טרעפען מיין פאלק,
און ווי וועל איך קענען צוקוקען דעם אונטערגאנג פון מיין פערוואנדט־
שאפט?

7 דאן האט דער קעניג אחשורוש געזאגט צו אסתר די קעניגין און מרדכי
דעם יהודי: המן׳ס הויז האב איך דאך אוועקגעגעבען אסתר׳ן און איהם
האט מען געהאנגען אויף א האלץ וויילע ער האט א האנד געלייגט אויף
די יהודים,

8 שרייבט־זשע איהר וועגען די יהודים אינ׳ם קעניגס נאָמען וואס אייך
געפעהלט, און פערזיגעלט מיט׳ן קעניגס זיגעל־רינג; וואָרים א שריפט

בְּמַטְבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתֹּם
9 בְּמַטְבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ וַיִּקָּרְאוּ סְפְרֵי־הַמֶּלֶךְ בָּעֵת־
הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן בִּשְׁלוֹשָׁה
וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה מָרְדְּכַי אֶל־
הַיְּהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת
אֲשֶׁר ׀ מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמְאָה מְדִינָה
מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשֹׁנוֹ וְאֶל־הַיְּהוּדִים
י כִּכְתָבָם וְכִלְשׁוֹנָם׃ וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיַּחְתֹּם
בְּמַטְבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסּוּסִים
11 רְכֻבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים׃ אֲשֶׁר נָתַן
הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים ׀ אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר־וָעִיר לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד
עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל עַם
12 וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טַף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ בְּיוֹם
אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר
13 לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב
לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים וְלִהְיוֹת
14 הַיְּהוּדִים עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם מֵאֹיְבֵיהֶם׃ הָרָצִים
רְכֻבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים יָצְאוּ מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר
טו הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ וּמָרְדְּכַי יָצָא ׀
מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב
גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה׃
16 לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר׃ וּבְכָל־
17 מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ
וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן לַיְּהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב
וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְיַהֲדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְּהוּדִים
עֲלֵיהֶם׃

ובשנים

v. 15. קמץ בלא אטף ibid. עתידים קרי v. 13. יחד ף

וואָס איז געשריבען אינ׳ם קעניגס נאָמען און געזיגעלט מיט׳ן קעניגס זיגעל־רינג, קען מען ניט צוריקרופען.

9 גלייך זיינען גערופען געוואָרען דעם קעניגס שרייבער, אין דריטען מאָנאַט ד. ה. מאָנאַט סיון, דרייַ און צוואַנציג טעג אין איהם, און מ׳האָט געשריבען אַלץ וואָס מרדכי האָט געהייסען צו די יהודים, צו די סאַטראַפען, גובערנאַטאָרען און פראָווינצען־פערוואַלטער וואָס פון הדו ביז כוש, הונדערט זיעבען־און־צוואַנציג פראָווינצען, צו יעדער פראָווינץ מיט איהר שריפט און צו יעדעם פאָלק אין זיין שפראַך, אויך צו די יהודים מיט זייער שריפט און זייער שפראַך.

10 מ׳האָט געשריבען אין קעניג אחשורוש׳ם נאָמען און פארזיגעלט מיט׳ן קעניגליכען זיגעל־רינג און אויסגעשיקט ברייף דורך די שנעלע פערד־רייטער, רעננער־רייטער, מויל־אייזלען־רייטער אויך אויף יונגע שטוטען,

11 דאָס דער קעניג ערלויבט די יהודים אין יעדער שטאָדט צו פערזאַמלען זיך און שטעהן פאר זייער לעבען, צו פערניכטען, הרג׳ען און אונטערבריינגען יעדער קריעגס־מאַכט פון פאָלק און פראָווינץ, וואָס דריקט זיי, זאָגאר קינדער און פרויען, און רויבען זייער פערמעגען

12 אין זעלביגען טאָג, אין אלע פראָווינצען פון קעניג אחשורוש, אין דריי־צעהנטען טאָג פון צוועלפטען מאָנאַט ד. ה. מאָנאַט אדר.

13 דער אינהאַלט פונ׳ם שרייבען: „עס זאָל ארויסגעגעבען ווערען א בעפעהל אין יעדער פראָווינץ, אפען פאר אלע פעלקער, דאָס די יהודים זאָלען צוגעגרייט זיין צו דעם טאָג ראכא צו נעהמען פון זייערע פיינד.

14 די שנעלע־רעננער־רייטער און מויל־אייזלען־רייטער זיינען אויפגעזיצ געשווינד ארויסגעגאנגען מיט׳ן קעניגס וואָרט, און דאָס געזעץ איז ארויסגעגעבען געוואָרען אין שושן די הויפטשטאָדט.

15 מרדכי איז ארוים פון קעניג אין קעניגליכע קליידונג — בלוי און ווייס, מיט א גרויסע גאָלדענע קרוין און א מאנטל פון ליינען און פורפור — די שטאָדט שושן איז געווען לוסטיג און פרעהליך.

16 פאר די יהודים איז געוואָרען ליכטיג און פרעהליך, א פרייד און אן עהרע —

17 אין יעדער פראָווינץ און אין יעדער שטאָדט — וואו נאָר דעם קעניגס וואָרט און זיין געזעץ גרייכט — איז געווען פרעהליך און פרייד ביי די יהודים, א באל און א פייערטאג; פיעל פון די פעלקער פונ׳ם לאנד זיינען יהודים געוואָרען ווייל א שרעק פאר די יהודים איז אויף זיי געפאלען.

Cap. IX. ט

ט
א וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם
בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר
שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לִשְׁלֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר
2 יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הֵמָּה בְּשֹׂנְאֵיהֶם: נִקְהֲלוּ הַיְּהוּדִים
בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לִשְׁלֹחַ יָד
בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ לֹא־עָמַד בִּפְנֵיהֶם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם
3 עַל־כָּל־הָעַמִּים: וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים
וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־
4 הַיְּהוּדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־מָרְדְּכַי עֲלֵיהֶם: כִּי־גָדוֹל מָרְדְּכַי
בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ
מָרְדְּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל: וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־ה
חֶרֶב וְהֶרֶג וְאֹבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם: וּבְשׁוּשַׁן
6 הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ:

	7 וְאֶת
פַּרְשַׁנְדָּתָא	וְאֶת
דַּלְפוֹן	וְאֶת
אַסְפָּתָא:	8 וְאֶת
פּוֹרָתָא	וְאֶת
אֲדַלְיָא	וְאֶת
אֲרִידָתָא:	9 וְאֶת
פַּרְמַשְׁתָּא	וְאֶת
אֲרִיסַי	וְאֶת
אֲרִידַי	וְאֶת
וַיְזָתָא:	עֲשָׂרֶת י

בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹרֵר הַיְּהוּדִים הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא
שלח

---

7. ר סא ש ושירא ת ושדא. 9. ר סא ר ושדא. ibid. ש ות ושירא
ibid. ר רבש ף ושירא

קאפיטעל ט

1 אינ׳ם צוועלפטען מאנאט, ד. ה. מאנאט אדר, דעם דרייצעהנטען טאג אין איהם, איז עס אנגעקומען דעם קעניגס וואָרט אז זיין בעפעהל זאל אויס־געפיהרט ווערען ; אין דעם זעלביגען טאג וואם די יהודים־פיינד האָבען געהאפט צו בעהערשען זיי, איז עס איבערגעקעהרט געוואָרען אז די יהודים נאר זאלען בעהערשען זייערע פיינד.

2 די יהודים האבען זיך פערזאמעלט אין זייערע שטעדט, אין אלע פראווינ־צען פון קעניג אחשורוש, אום א האנד צו לעגען אויף די וואם האבען פאר זיי שלעכטס געזוכט, און קיינער האט זיך קעגען זיי געשטעלט, ווייל זייער שרעק איז געפאלען אויף אלע פעלקער.

3 אלע פראווינץ־פירסטען, סאטראפען, גובערנאטארען און דעם קעניגס מיט־ארבייטער ערהויבען די יהודים, ווייל א שרעק פאר מרדכי׳ן איז אויף זיי געפאלען.

4 וואַרים מרדכי איז גרויס געוואָרען אינ׳ם קעניגס הויז און זיין בערוף נעהט איבער אלע פראווינצען, דער מאן מרדכי איז אלץ גרעסער גע־וואָרען.

5 די יהודים האבען געשלאגען אונטער זייערע פיינד א שוועהרד־שלעגערי — נע׳הרג׳עט און פערניכטעט ; זיי האבען געטהאן מיט זייערע פיינד וואם זיי האבען געוואלט.

6 אויך אין שושן די הויפט־שטאדט האבען די יהודים אויסגע׳הרג׳עט און פערניכטעט פינף הונדערט מאן,

7 אויך פרשנדתא
און דלפון
און אספתא ;

8 אויך פורתא,
און אדליא,
און ארידתא ;

9 אויך פרמשתא ;
און אריסי,
און ארידי,
און ויזתא —

10 די צעהען זיהן המן׳ס, המדתא׳ס זוהן, דער יודען־פיינד, האבען זיי גע׳־הרג׳עט, אבער אויפ׳ן פערמעגען האבען זיי קיין האנד געלעגט.

11 שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוּשָׁן
12 הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ
וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ מָה עָשׂוּ
13 וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֶן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד וְתֵעָשׂ: וַתֹּאמֶר
אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־מָחָר לַיְהוּדִים אֲשֶׁר
בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ
14 עַל־הָעֵץ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת כֵּן וַתִּנָּתֶן דָּת בְּשׁוּשָׁן
ט וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן תָּלוּ: וַיִּקָּהֲלוּ הַיְהוּדִים אֲשֶׁר
בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּהַרְגוּ
בְּשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם:
16 וּשְׁאָר הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ נִקְהֲלוּ ׀ וְעָמַד
עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרוֹג בְּשׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה
17 וְשִׁבְעִים אֶלֶף וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: בְּיוֹם־שְׁלוֹשָׁה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנוֹחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ
18 יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה: וְהַיְהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה
19 עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה: עַל־כֵּן הַיְהוּדִים
הַפְּרָזִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלֹחַ
כ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ: וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת
21 הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים: לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם
לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֶת
22 יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה: כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ
בָהֶם הַיְהוּדִים מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן
לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה

ושמחה

ר יחד v. 19. ר יחו"ר v. 15. 16.

11 יענעם טאָג איז רעפּאָרטעט געווען פאר'ן קעניג דער צאהל פון די נע־
הרג'עטע אין שושן,

12 און דער קעניג האָט געזאָגט צו אסתר די קעניגין : אין שושן די הויפּט־
שטאָדט האָבען די יהודים נע'הרג'עט און אונטערגעבראכט פינף הונדערט
מאן, אויך די צעהען זיהן המן'ס, וואָס האָט מען געטהאָן אין די איברי־
גע פּראָווינצען דעם קעניגס ? וואָס איז נאָך דיין פערלאַנג ? — עס וועט
דיר געגעבען ווערען ; וואָס נאָך איז דיין ביטע ? —עס וועט געטהאָן
ווערען.

13 האָט אסתר געזאָגט : אויב דעם קעניג געפעהלט זאָל אויך מאָרגען ער־
לויבט זיין די שושן'ער יהודים צו טהאָן לויט היינטיגעם געזעץ, און
המן'ס צעהען זיהן זאָל מען אויפהענגען אויף א בוים.

14 דער קעניג האָט געהייסען עס זאָל אזוי געטהאָן ווערען און א בעפעהל
איז ארויסגעגעבען געוואָרען אין שושן ; אויך המן'ס צעהען זיהן האָט
מען אויפגעהאנגען.

15 און די שושן'ער יהודים האָבען זיך פערזאמלט אויך אינ'ם פערצעהנטען
טאָג פון מאנאט אדר, און זיי האָבען אויסגע'הרג'עט אין שושן דריי
הונדערט מאן, אויך דאָס פערמעגען אָבער האָבען זיי קיין האנד גע־
לענט.

16 אויך די איבריגע יהודים וואָס אין קעניגס פּראָווינצען האָבען זיך פער־
זאמלט און געשטאנען פאר זייער לעבען. זיי האָבען גערוהט פון זייערע
פיינד און אויסגע'הרג'עט פינף־און־זיעבציג טויזענד פון זייערע האסער,
(אויף'ן פערמעגען האָבען זיי קיין האנד געלענט,)

17 אינ'ם דרייצעהנטען טאָג צום מאנאט אדר, און גערוהט אינ'ם פערצעהנ־
טען אין איהם, און בעשטימט איהם אלס א טאָג פון בעלער און פרייד.

18 די יהודים פון שושן אָבער האָבען זיך פערזאמלט אין דרייצעהנטען אויך
אין פערצעהנטען אין איהם, און גערוהט דעם פופצעהנטען, און בע־
שטימט עס אלס א טאָג פון בעלער און פרייד.

19 די דאָרפישע יהודים, די וואָס וואוינען אין אָפענע שטעדט, מאכען דער־
פאר דער פערצעהנטען טאָג פון מאנאט אדר א טאָג פון פרייד און בעלער,
א פייער־טאָג, און זיי שיקען פרעזענטען איינער דעם אנדערן.

20 מרדכי האָט פארשריבען דיעזע פאסירונגען און האָט אויסגעשיקט בריעף
צו אלע יהודים וואָס אין אלע פּראָווינצען פון קעניג אחשורוש — צו נא־
העגטע און ווייטע —

21 זיי זאָלען בעשטימען ביי זיך צו מאכען דעם פערצעהנטען טאָג פון מא־
נאט אדר אויך דעם פופצעהנטען טאָג אין איהם יעדער יאָהר

22 אזוי ווי די טעג אין וועלכע די יהודים האָבען גערוהט פון זייערע פיינד,
אינ'ם מאנאט וואָס איז פאר זיי איבערגעקעהרט געוואָרען פון אומעט אויף
פרייד און פון טרויער אויף א פייער־טאָג — זיי זאָלען זיי מאכען אלס
טעג פאר בעלער און פרייד, אויך שיקען פרעזענטען איינער דעם אנדערן
און געשענקען צו ארמע לייט.

וְשִׁמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים׃
23 וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־כָּתַב
24 מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צוֹרֵר כָּל־
הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל פּוּר הוּא
הַגּוֹרָל לְהַמָּם וּלְאַבְּדָם׃ וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עִם־ כה
הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים
עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ׃ עַל־כֵּן קָרְאוּ
26 לַיָּמִים הָאֵלֶּה פוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן עַל־כָּל־דִּבְרֵי
הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת וּמַה־רָּאוּ עַל־כָּכָה וּמַה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם׃
27 קִיְּמוּ וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם ו וְעַל־זַרְעָם וְעַל כָּל־
הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת־שְׁנֵי הַיָּמִים
28 הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה
נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה
וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ
הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃ וַתִּכְתֹּב
29 אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַּת־אֲבִיחַיִל וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־
תֹּקֶף לְקַיֵּם אֶת־אִגֶּרֶת הַפֻּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית׃ וַיִּשְׁלַח ל
סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמְאָה מְדִינָה
מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי 31
הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי
וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי
הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם׃ וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים 32
הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר׃

CAP. X. י

וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ ו מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם׃ וְכָל־ א 2
מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ

המלך

ט 24. v. כיא והשל 27. v. וקבל קרי 29. v. ת ותצ ל 2. v. אחשורש קרי ibid. כיא פסק

23 ־י יהודים האָבען אויף זיך אָנגענומען וואָס זיי האָבען אָנגעפאַנגען צו טהאָן, אויף אַזוי ווי מרדכי האָט זיי געשריבען.

24 וואַרים המן, המדתא׳ס זוהן, דער אַגג׳ער יודען־פיינד, האָט געפּלאַנט אויף די יהודים זיי אונטערצוברענגען, און האָט געוואָרפען א פּור, ד. ה. א גורל, זיי צו פערדאַרבען און פערניכטען,

25 אָבער אַז עס איז פֿאַרגעקומען פאר׳ן קעניג האָט ער געהייסען כּיט א בריעף מ׳זאָל איבערקעהרען זיין שלעכטען פּלאַן, וואָס ער האָט אויף די יהודים געפּלאַנט, אויף זיין קאָפּ, און מ׳האָט איהם מיט זיינע זיהן אויפגעהאַנגען אויפ׳ן האָלץ.

26 דערפאר האָבען זיי די טעג נערופען „פורים" איבער דעם „פור", אויף איבער די פאַסירונגען פון דיעזען בריעף, וואָס זיי האָבען וועגען דעם נעזעהען און וואָס עס האָט זיי געטראָפען.

27 די יהודים האָבען בעשטעטיגט ביי זיך אויף אָנגענומען פאר זייערע קינ־דער און אַלע וואָס וועלען זיך אן זיי אנשליסען—אונאונטערבראָכען, דאָס מען זאָל מאַכען די צוויי טעג לויט זייער צושריפט און אין זייער צייט יעדער יאָהר.

28 די טעג וועלען דערמאָנט און געהאַלטען אויף אימער אין יעדע פאמיליע, יעדעס פּראָווינץ און יעדע שטאָדט ; די טעג זאָלען ניט אונטערבראָכען וועלען ביי די יהודים און זייער עראינערונג זאָל ניט אויפהערען ביי זייע־רע קינדער.

29 דאן האָט אסתר די קעניגין, אביחיל׳ס טאָכטער, און מרדכי דער יהודי, פארשריעבען די גאנצע שטאַרקייט צו בעשטעטיגען דיעזען פורים בריעף צום צווייטען מאָל ;

30 און ער האָט אויסגעשיקט בריעף צו אַלע יהודים, אין די הונדערט זיע־בען און צוואנציג פּראָווינצען פון אחשורוש׳ס קעניגרייך, וועלטער פון פריעדען און וואהרהייט

31 צו בעשטעטיגען דיעזע פורים־טעג אין זייער צייט, אזוי ווי עס האָבען עס בעשטעטיגט אויף זיך מרדכי דער יהודי און אסתר די קעניגין, אזוי ווי זיי האָבען אויף זיך און זייערע קינדער בעשטעטיגט וועגען די פאסט־טעג און זייער געבעט.

32 אסתר׳ס בעפעהל האָט בעשטעטיגט דיעזע פורים־פאסירונגען, און עס איז פערשריבען געוואָרען אין א בוך.

קאַפּיטעל י

1 דער קעניג אחשורוש האָט ארויפגעלעגט אבצאהל אויפ׳ן לאנד און ים־אינזלען.

2 די גאנצע געשיכטע פון זיין מאכט און שטאַרקייט אויף די בעשרייבונג פון מרדכי׳ס גרויסקייט, וואָס דער קעניג האָט איהם גרויס געמאכט.

הַמֶּלֶךְ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
3 מָדַי וּפָרַס: כִּי | מָרְדְּכַי הַיְהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר
שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ:

סכום פסוקי דמגלת אסתר מאה וששים ושבעה. וסימנו כבדני
נא ננד וקני עמי. וחציו ותען אסתר ותאמר. ומדריו חמשה.
וסימנו וזה גב המובח:

דאס אלעס איז פארשריעבען אין בוך „צייט פאסירונגען פון די קעניגע פון מדי און פרס".

3 אויך דאס מרדכי דער יהודי, דער צווייטער נאכ'ן קעניג אחשורוש, איז גרויס ביי די יהודים און בעליבט ביי זיינע פיעל ברידער, ער פאדערט נוטעם פאר זיין פאלק און רעדט פריעדען צו אלע קינדער זיינע.

אלע פסוקים פון מגלת אסתר זיינען הונדערט זיבען און יעבציג ג׳ די העלפט דערפון איז קאפ׳ ה׳ פסוק ז׳. עס האט צעהען קאפיטלאך.

דניאל

LIBER DANIELIS.

CAPUT I. א

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּא
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ 2 וַיִּתֵּן אֲדֹנָי
בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים
וַיְבִיאֵם אֶרֶץ־שִׁנְעָר בֵּית אֱלֹהָיו וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בֵּית
אוֹצַר אֱלֹהָיו׃ 3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְּנַז רַב סָרִיסָיו לְהָבִיא
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע הַמְלוּכָה וּמִן־הַפַּרְתְּמִים׃ 4 יְלָדִים
אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כָּל־מאוּם וְטוֹבֵי מַרְאֶה וּמַשְׂכִּלִים בְּכָל־
חָכְמָה וְיָדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם לַעֲמֹד
בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וּלְלַמְּדָם סֵפֶר וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים׃ ה וַיְמַן לָהֶם
הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפִּתְבַּג הַמֶּלֶךְ וּמִיַּיִן מִשְׁתָּיו
וְלִנַּדְּלָם שָׁנִים שָׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם יַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 6 וַיְהִי
בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ 7 וַיָּשֶׂם
לָהֶם שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת וַיָּשֶׂם לְדָנִיֵּאל בֵּלְטְשַׁאצַּר
וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה עֲבֵד נְגוֹ׃
8 וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יִתְגָּאַל בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ
וּבְיֵין מִשְׁתָּיו וַיְבַקֵּשׁ מִשַּׂר הַסָּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאָל׃
9 וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים אֶת־דָּנִיֵּאל לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לִפְנֵי שַׂר
הַסָּרִיסִים׃ י וַיֹּאמֶר שַׂר הַסָּרִיסִים לְדָנִיֵּאל יָרֵא אֲנִי אֶת־
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מִנָּה אֶת־מַאֲכַלְכֶם וְאֶת־מִשְׁתֵּיכֶם
אֲשֶׁר לָמָּה יִרְאֶה אֶת־פְּנֵיכֶם זְעֻפִּים מִן־הַיְלָדִים אֲשֶׁר

כגילכם

ב v. 4. יחד א Ibid. כיא ומשכלים

דניאל

קאפיטעל א

1 אין דריטען יאָהר צו דער רעגירונג פון יהויקים, קעניג פון יהודה, איז נבוכדנאצר, קעניג פון בבל, אַרויף אויף ירושלים און האָט איהר בע־
לאָגערט.

2 און גאָט האָט אין זיין האַנד געגעבען יהויקים, קעניג פון יהודה אויך אביסעל פון די כלים וואָס אין גאָט׳ס הויז; ער האָט זיי געבראַכט אינ׳ם לאַנד שנער אין זיין גאָט׳ס הויז, די כלים האָט ער אריינגעטראַ־
גען אין דאָס זאמעל־הויז פון זיין גאָט.

3 דאן האָט דער קעניג געהייסען אשפּנז׳ן דעם גרעסטען פון די הויפ־
דיענער, ער זאָל ברענגען פון די קינדער פון ישראל, פון דער קעניגליכער אבשטאמונג און פון די אדעליגע,

4 קינדער וואָס האָבען קיין פעהלער, שענן אויסזעהענדע און געבילדעטע אין פערשיעדענע וויסענשאפט, וואָס בעזיצען קענטניס און פערשטעהען אייגפעלע, זיי זאָלען אויך קרעפטיג זיין; זיי זאָל מען האַלטען אין קעניגליכען פאַלאסט און לעהרנען זיי די שריפט און שפראך פון כשדים.

5 [דער קעניג האָט פאר זיי בעשטימט טאג־טעגליך פון די קעניגליכע שפייזען און דעם ווין וואָס ער טרינקט.] אזוי זאָל מען זיי ערציהען דריי יאָהר, נאָך די ענדע פון וועלכע זיי דארפען פאָרגעשטעלט ווערען פאר׳ן קעניג.

6 אונטער זיי זיינען געווען פון די קינדער פון יהודה — דניאל, חנניה, מישאל און עזריה.

7 דער פערוואלטער איבער די הויפדיענער האָט זיי נעמען געגעבען: דניאל׳ן האָט ער גערופען — בלטשאצר, חנניה׳ן — שדרך, מישאל׳ן —מישך, און עזריה׳ן — עבד נגו.

8 דניאל האָט זיך געמומען צום הארצען אז ער זאָל זיך ניט פעראונריניגען מיט די קעניגליכע שפייז און דעם ווין וואָס ער טרינקט; ער האָט ערלויבנים געבעטען פון פערוואלטער איבער די הויפדיענער אז ער זאָל זיך ניט דארפען פעראונריניגען.

9 און גאָט האָט געמאכט אז דניאל האָט בעקומען גנאדע און מיטלייד פון פערוואלטער איבער די הויפדיענער.

10 אבער דער פערוואלטער איבער די הויפדיענער האָט געזאגט צו דניאל׳ן: איך בין אין שרעק פאר מיין העררן דעם קעניג וועלכער האָט זעלבסט בעשטימט אייער עסען און טרינקען, וואַרום וויי נאָר ער וועט זעהען אז אייער אויסזעהען איז ערגער פאר די איבריגע קינדער פון אייער עלטער וועט איבער אייך א שולד פאלען אויף מיין הויכע שטעלונג ביים קעניג.

11 כְּגִילְכֶם וְחַיַּבְתֶּם אֶת־רֹאשִׁי לַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל־
הַמֶּלְצַר אֲשֶׁר מִנָּה שַׂר הַסָּרִיסִים עַל־דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה
12 מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה: נַסֶּנָּא אֶת־עֲבָדֶיךָ יָמִים עֲשָׂרָה וְיִתְּנוּ־
13 לָנוּ מִן־הַזֵּרֹעִים וְנֹאכְלָה וּמַיִם וְנִשְׁתֶּה: וְיֵרָאוּ לְפָנֶיךָ
מַרְאֵינוּ וּמַרְאֵה הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֶת פַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ
14 וְכַאֲשֶׁר תִּרְאֶה עֲשֵׂה עִם־עֲבָדֶיךָ: וַיִּשְׁמַע לָהֶם לַדָּבָר הַזֶּה
טו וַיְנַסֵּם יָמִים עֲשָׂרָה: וּמִקְצָת יָמִים עֲשָׂרָה נִרְאָה מַרְאֵיהֶם
טוֹב וּבְרִיאֵי בָשָׂר מִן־כָּל־הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֶת פַּתְבַּג
16 הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי הַמֶּלְצַר נֹשֵׂא אֶת־פִּתְבָּגָם וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם
17 וְנֹתֵן לָהֶם זֵרְעֹנִים: וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתָּם נָתַן לָהֶם
הָאֱלֹהִים מַדָּע וְהַשְׂכֵּל בְּכָל־סֵפֶר וְחָכְמָה וְדָנִיֵּאל הֵבִין
18 בְּכָל־חָזוֹן וַחֲלֹמוֹת: וּלְמִקְצַת הַיָּמִים אֲשֶׁר־אָמַר הַמֶּלֶךְ
19 לַהֲבִיאָם וַיְבִיאֵם שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְנֵי נְבוּכַדְנֶצַּר: וַיְדַבֵּר
אִתָּם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצָא מִכֻּלָּם כִּדָנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל
כ וַעֲזַרְיָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וְכֹל דְּבַר חָכְמַת בִּינָה אֲשֶׁר־
בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצָאֵם עֶשֶׂר יָדוֹת עַל־כָּל־הַחַרְטֻמִּם
21 הָאַשָּׁפִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּתוֹ: וַיְהִי דָּנִיֵּאל עַד־שְׁנַת אַחַת
לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ:

ב CAP. II.

א וּבִשְׁנַת שְׁתַּיִם לְמַלְכוּת נְבֻכַדְנֶצַּר חָלַם נְבֻכַדְנֶצַּר חֲלֹמוֹת
2 וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה עָלָיו: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא
לַחַרְטֻמִּים וְלָאַשָּׁפִים וְלַמְכַשְּׁפִים וְלַכַּשְׂדִּים לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ
3 חֲלֹמוֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ
4 חָלַם חֲלֹמִתִי וַתִּפָּעֶם רוּחִי לָדַעַת אֶת־הַחֲלוֹם: וַיְדַבְּרוּ
הַכַּשְׂדִּים לַמֶּלֶךְ אֲרָמִית מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אֱמַר חֶלְמָא
ה לְעַבְדָּיִךְ וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא: עָנָה מַלְכָּא וְאָמַר לְכַשְׂדָּיֵא מִלְּתָה
מִנִּי אַזְדָּא הֵן לָא תְהוֹדְעוּנַנִי חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַדְמִין

חתצבדון

א v. 11. פתח באתנח v. 13. א בציזי ב v. 4. יחד ח v. 5. לכשדאי קרי

11 זאן האָט דניאל געזאָגט צום שפייזגעבער, וועלכען דער פערוואלטער
איבער די הויפדיענער האָט אָנגעשטעלט ביי דניאל, חנניה, מישאל
און עזריה:

12 „פרוביר דייגע קנעכט א צעהן טעג, זאל מען אונז געבען וועלכע גרינס
צו עסען און וואסער צו טרינקען,

13 דאן וועסטו בעקומען אונזער אויסזעהען און דאָס אויסזעהען פון יענע
קינדער וועלכע עסען די קעניגלִיכע שפייז — און טהו לויט דיין אייג־
זעהען".

14 ער האָט אינגעשטימט צו דיעזע רייד און האָט זיי פרובירט
צעהן טעג;

15 ענדע די צעהן טעג האָט זיך ארויסגעוויזען זייער אויסזעהען בעסער און
דיקער פאר אלע קינדער וואָס עסען די קעניגלִיכע שפייז.

16 דער שפייזגעבער פלענט צוגעהמען זייער שפייז און די וויין צום טרינקען
און פלענט זיי געבען גרינסען.

17 צו דיעזע פיער קינדער האָט נאָט געגעבען ערלערנונגס־קראפט און
פערשטאנד אין אלע וויסענשאפטליכע ביכער, אויסער דעם האָט דניאל
פערשטאנען אלערליי ערשיינונגען און טרוימען־בעדייטונג.

18 וועז די צייט האָט זיך געענדיגט און דער קעניג האָט געהייסען ברענגען
זיי, האָט דער פערוואלטער איבער די הויפדיענער געבראכט זיי צו
נבוכדנצר.

19 וועז דער קעניג האָט מיט זיי גערעדט, האָט זיך פון זיי אלעמען ניט
געפונען אזעלכע ווי דניאל, חנניה, מישאל און עזריה. זיי זיינען
פערבליבען ביים קעניג.

20 אין יעדען פאך פון קענטנים און פערשטאנד וואָס דער קעניג האָט זיי
געפרעגט, האָט ער זיי אויסגעפונען צעהן מאל מעהר פאר אלע בילדער־
שריפטקענער און צויבערער, פון זיין גאנצע קעניגרייך.

21 דניאל איז [דאָרטען] געווען ביז'ן ערשטען יאָהר פון קעניג כורש.

קאפיטעל ב

1 אין צווייטען יאָהר פון נבוכדנצר'ס רעגיערונג האָבען נבוכדנצר'ן זיך ג'ע־
חלומ'ט חלומות, ער איז זעהר אונרוהיג געוואָרען און זיין שלאף איז
געשטערט געווען.

2 דאן האָט דער קעניג געהייסען רופען די בילדער־שריפט־קענער, די
מאגיקער, צויבערער און כשדי'ער, אום זיי זאלען זאָגען דעם קעניג זייג
חלומות, זיי זיינען געקומען און האָבען זיך געשטעלט פאר'ן קעניג.

3 און דער קעניג האָט צו זיי געזאָגט: „מיר האָט זיך וואָס ג'חלומ'ט
און איך בין זעהר אונרוהיג ביז איך וועל וויסען דעם חלום".

4 די כשדים האָבען צום קעניג גערעדט ארַאמאיש: „אייביג לעב, קע־
ניג! דערצעהל דייגע קנעכט דעם חלום וועלען מיר דיר זאָגען די בע־
דייטונג".

5 האָט דער קעניג געענטפערט און געזאָגט צו די כשד'ייער: פון מיר
איז די זאך אוועק, נאר אויב איהר וועט מיר ניט מאכען וויסען דעם

6 תִּתְעַבְּדֻן וּבָתֵּיכוֹן נְוָלִי יִתְשָׂמוּן: וְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ
תְּהַחֲוֹן מַתְּנָן וּנְבוּבָתָה וִיקָר שַׂגִּיא תְּקַבְּלוּן מִן־קֳדָמָי לָהֵן
7 חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַחֲוֹנִי: עֲנוֹ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין מַלְכָּא חֶלְמָא
8 יֵאמַר לְעַבְדּוֹהִי וּפִשְׁרֵהּ נְהַחֲוֵה: עָנָה מַלְכָּא וְאָמַר מִךְ
יַצִּיב יָדַע אֲנָא דִּי עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזֵיתוּן
9 דִּי־אָזְדָּא מִנִּי מִלְּתָא: דִּי הֵן־חֶלְמָא לָא תְהוֹדְעָנַנִי חֲדָהּ־
הִיא דַּתְכוֹן וּמִלָּה כִדְבָה וּשְׁחִיתָה הֱוֵ מְנַתּוּן לְמֵאמַר
קֳדָמַי עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא לָהֵן חֶלְמָא אֱמַרוּ לִי וְאִנְדַּע
דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנַנִי: עָנוֹ כַשְׂדָּיֵא קֳדָם־מַלְכָּא וְאָמְרִין
לָא־אִיתַי אֱנָשׁ עַל־יַבֶּשְׁתָּא דִּי מִלַּת מַלְכָּא יוּכַל לְהַחֲוָיָה
כָּל־קֳבֵל דִּי כָּל־מֶלֶךְ רַב וְשַׁלִּיט מִלָּה כִדְנָה לָא שְׁאֵל
לְכָל־חַרְטֹם וְאָשָׁף וְכַשְׁדָּי: וּמִלְּתָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל יַקִּירָה
11 וְאָחֳרָן לָא אִיתַי דִּי יְחַוֵּנַהּ קֳדָם מַלְכָּא לָהֵן אֱלָהִין דִּי
מְדָרְהוֹן עִם־בִּשְׂרָא לָא אִיתּוֹהִי: כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא
12 בְּנַם וּקְצַף שַׂגִּיא וַאֲמַר לְהוֹבָדָה לְכָל חַכִּימֵי בָבֶל:
וְדָתָא נָפְקַת וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְּלִין וּבָעוֹ דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי
13 לְהִתְקְטָלָה: בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וְטַעֲם
14 לְאַרְיוֹךְ רַב־טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַק לְקַטָּלָה לְחַכִּימֵי
בָבֶל: עָנָה וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא דִּי־מַלְכָּא עַל־מָה
15 דָתָא מְהַחְצְפָה מִן־קֳדָם מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע אַרְיוֹךְ
לְדָנִיֵּאל: וְדָנִיֵּאל עַל וּבְעָא מִן־מַלְכָּא דִּי זְמָן יִתְיַהֲבָה
16 וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא: אֱדַיִן דָּנִיֵּאל לְבַיְתֵהּ
17 אָזַל וְלַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה חַבְרוֹהִי מִלְּתָא הוֹדַע:
וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא מִן־קֳדָם אֱלָהּ שְׁמַיָּא עַל־רָזָא דְנָה דִּי
18 לָא יְהוֹבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי עִם־שְׁאָר חַכִּימֵי בָבֶל:
אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל בְּחֶזְוָא דִּי־לֵילְיָא רָזָא גְלֵי אֱדַיִן דָּנִיֵּאל בָּרַךְ
19

לאלה

v. 8. כיא קי בחיק v. 9. הדמתון קרי v. 10. כשראי קרי ibid. כיא ק בחיק
v. 11. מחוץ לבשרא ibid. סחוח מבשר

חלום מיט זיין בעדייטונג וועט איהר (צוהאקט) ווערען אין שטיקער און אייערע הייזער וועלען רואינען ווערען.

6 וועט איהר אבער דעם חלום מיט זיין בעדייטונג ערקלעהרען וועט איהר פון מיר ערהאלטען געשענקע און פרעזענטען, אויך גרויס עהרע ; ערקלעהרט מיר נאר דעם חלום מיט זיין בעדייטונג.

7 האבען זיי א צווייטען מאל געענטפערט און געזאגט : „זאל דער קעניג זאגען זיינע קנעכט דעם חלום וועלען מיר ערקלעהרען זיין בעדייטונג !"

8 אבער דער קעניג האט געענטפערט און געזאגט : „פון דעם צושטאנד פערשטעה איך אז איהר ווילט נאר געווינען ציים, ווייל איהר זעהט אז פון מיר איז די זאך אוועק ;

9 אויב איהר וועט מיר ניט מאכען וויסען דעם חלום, איז אייער אורטהייל שארף אויסגעשפראכען, אויב איהר האט צוגעגרייט וועלכע ליגנערישע און בעטריגערישע ווערטער צו זאגען פאר מיר ביז די ציים וועט זיך ענדערן ; אלזא זאגט מיר דעם חלום וועל איך וויסען אז איהר וועט מיר אויך זיין בעדייטונג ערקלעהרען."

10 די כשד'ייער האבען געענטפערט (שטהענדיג) פאר'ן קעניג און האבען געזאגט : „עס איז ניטא קיין מענש אויפ'ן ערדבאדען וואס קען ערקלעהרען א קעניגליכען געגענשטאנד, דערפאר האט קיין גרויס־הערשענדער קעניג אזא זאך ניט געפרעגט ביי קיין בילדער־שריפט־קענער, צויבערער אדער כשד'ייער.

11 די זאך וואס דער קעניג פרעגט איז שווער, און עס איז ניטא קיין אנדערער וואס קען דאס ערקלעהרען דעם קעניג אויסער די געטער וואס זייער וואוינונג איז ניט צווישען מענשען."

12 איבער דעם איז דער קעניג אויפגערעגט און צארניג געוואָרען, און האט געהייסען אונטערברענגען אלע קלוגע פון בבל.

13 און דאס געזעץ איז שוין ארויס און די קלוגע ווערען געטוידט, מען האט אויך געזוכט דניאל'ן מיט זיינע פריינד געטוידט צו ווערען.

14 דאן האט דניאל געענטפערט מיט בעראטהונג און איבערלעגונג אריוך'ן, דעם קעניג'ס אבערהענקער, וועלכער איז ארויס צו טוידטען די קלוגע פון בבל.

15 ער האט געענטפערט און געזאגט צו אריוך דעם קעניג'ס הערשער : „פאר וואס איז דאס געזעץ פון קעניג אזוי שטרענג ?" דאן האט אריוך ערקלעהרט דניאל'ן די זאך.

16 און דניאל איז אוועק און געבעטען דעם קעניג אז עס זאל איהם געגעבען ווערען ציים די בעדייטונג צו ערקלעהרען דעם קעניג.

17 דאן איז דניאל נאנאנגען צו זיך אהיים און האט געלאזען וויסען די זאך צו זיינע פריינד חנניה, מישאל און עזריה.

18 אום זיי זאלען ערבארמונג בעטען פון דעם הימלישען גאט וועגען דיעזע געהיימנים, אז דניאל מיט זיינע פריינד זאלען ניט אונטערגעבראכט ווערען מיט די איבריגע קלוגע פון בבל.

19 דאן איז דניאל'ן אין א נאכט־ערשיינונג די געהיימנים ענטדעקט געווא־רען, דאמאלם האט דניאל גלויבט דעם הימלישען גאט.

כ לֵאלָהּ שְׁמַיָּא׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא
מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי־
21 לֵהּ הִיא׃ וְהוּא מְהַשְׁנֵא עִדָּנַיָּא וְזִמְנַיָּא מְהַעְדֵּה מַלְכִין
וּמְהָקֵים מַלְכִין יָהֵב חָכְמְתָא לְחַכִּימִין וּמַנְדְּעָא לְיָדְעֵי
22 בִינָה׃ הוּא גָּלֵא עֲמִיקָתָא וּמְסַתְּרָתָא יָדַע מָה בְּחֶשׁוֹכָא
23 וּנְהוֹרָא עִמֵּהּ שְׁרֵא׃ לָךְ ׀ אֱלָהּ אֲבָהָתַי מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח
אֲנָה דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא יְהַבְתְּ לִי וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי דִּי־
24 בְעֵינָא מִנָּךְ דִּי־מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתָּנָא׃ כְּל־קֳבֵל דְּנָה
דָּנִיֵּאל עַל עַל־אַרְיוֹךְ דִּי מַנִּי מַלְכָּא לְהוֹבָדָא לְחַכִּימֵי בָבֶל
אֲזַל ׀ וְכֵן אֲמַר־לֵהּ לְחַכִּימֵי בָבֶל אַל־תְּהוֹבֵד הָעֶלְנִי
כה קֳדָם מַלְכָּא וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אֲחַוֵּא׃ אֱדַיִן אַרְיוֹךְ
בְּדְחִתְבְּהָלָה הַנְעֵל לְדָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְכֵן אֲמַר־לֵהּ דִּי־
הַשְׁכַּחַת גְּבַר מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא
26 יְהוֹדַע׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר
27 הַאִיתָיִךְ כְּהֵל לְהוֹדָעֻתַנִי חֶלְמָא דִּי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ׃ עָנֵה
דָּנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָא דִּי־מַלְכָּא שְׁאֵל לָא
חַכִּימִין אָשְׁפִין חַרְטֻמִּין גָּזְרִין יָכְלִין לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃
28 בְּרַם אִיתַי אֱלָהּ בִּשְׁמַיָּא גָּלֵה רָזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא
נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לֶהֱוֵא בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא חֶלְמָךְ וְחֶזְוֵי
29 רֵאשָׁךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ דְּנָה הוּא׃ אַנְתָּה מַלְכָּא
רַעְיוֹנָךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ סְלִקוּ מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא
ל רָזַיָּא הוֹדָעָךְ מָה־דִּי לֶהֱוֵא׃ וַאֲנָה לָא בְחָכְמָה דִּי־אִיתַי
בִּי מִן־כָּל־חַיָּא רָזָא דְנָה גְּלִי לִי לָהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי
פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדַּע׃
31 אַנְתָּה מַלְכָּא חֲזֵה הֲוֵית וַאֲלוּ צֶלֶם חַד שַׂגִּיא צַלְמָא דֵּכֵן
32 רַב וְזִיוָהּ יַתִּיר קָאֵם לְקִבְלֶךָ וְרֵוֵהּ דְּחִיל׃ הָוֵא צַלְמָא

ראשה

Ch. 2. 22. וסתרתא קרי. 24. כ״ת אזל. 26. פתרון ב״ה. 30. עתר ב״ה.
31. יתיר ד״ה. 32. יתיר ד״ה.

20 דניאל האָט געענדיגט: „זאָל גאָט׳ס נאָמען זיין געלויבט פון
איין עק וועלט ביז׳ן אַנדערן, ווארום פערשטאַנד און מאַכט זיינען
זיינע.

21 ער פערענדערט פעריאָדען און צייטען, ער זעצט אַרונטער קעניגע און
שטעלט אן קעניגע, ער גיט וויסענשאַפט צו די פערשטענדיגע און
קענטנים — צו די וואָס אנערקענען פערשטאַנד.

22 ער דעקט אויף טיעף־בעהאלטענע און פערבאָרגענע זאכען, ער וויים וואָס
אין פינסטערנים איז — איהם בינדט די ליכטיגקייט אלץ אויף.

23 דיר, גאָט פון מיינע עלטערן, דאנק איך און לויב, וויל דו האָסט
מיר געגעבען פערשטאַנד און מאַכט, און יעצט האָסטו מיר געלאָזען
וויסען וואָס איך האָב פון דיר געבעטען, דערמיט וואָס דו האָסט מיר
געלאָזען וויסען דעם קעניג׳ס זאך.

24 נאָכדעם איז דניאל אויעק צו אריוך׳ן, וועמען דער קעניג האָט אָנגע־
שטעלט אונטערצוברענגען די קלוגע פון בבל. ער איז געגאַנגען און האָט
איהם אזוי געזאָגט: „ברענג ניט אונטער די קלוגע פון בבל! פיהר
מיך אַריין צום קעניג און איך וועל איהם ערקלעהרען די בעדייטונג.

25 דאן האָט אריוך שנעל געבראכט דניאל׳ן פאר׳ן קעניג, און האָט איהם
ריכטיג דערצעהלט אז עס געפינט זיך א מאַן פון די יונגע יהוד׳ייער
איינוואנדערער וועלכער וועט דעם קעניג ערקלעהרען די בעדייטונג.

26 האָט דער קעניג געענטפערט און געזאָגט צו דניאל׳ן, וועמעס נאָמען
עס איז בלטשאצר: „קענסטו מיר לאָזען וויסען דעם חלום וואָס איך
האָב געזעהען און זיין בעדייטונג?"

27 דניאל האָט געענטפערט דעם קעניג און געזאָגט: „די געהיימנים וואָס
דער קעניג פרעגט קענען ניט ערקלעהרען דעם קעניג ניט די קלוגע, די
מאגיקער, די בילדער־שריפט־קענער, אויך ניט די רעטעניסען־ער־
קלעהרער;

28 עס איז אָבער דאָ א גאָט אין הימעל וועלכער ענטדעקט געהיימניסען,
ער האָט געלאָזען וויסען דעם קעניג נבוכדנצר וואָס עס וועט פאַרקומען
אין די שפעטערדיגע צייטען. אָט דאָס איז דיין חלום און דיין נאכט־ער־
שיינונג אויף דיין געלעגער:

29 דו, קעניג, אויף דיינע געדאנקען, ליגענדיג אויף דיין געלעגער, איז
ארויפגעקומען וואָס עס וועט שפעטער פאַסירען; דער געהיימנים־ענט־
דעקער האָט דיר געלאָזען וויסען וואָס עס וועט (שפעטער) זיין.

30 און איך, ניט איבער די בילדונג וועלכע איך בעזיץ מעהר פאר אנדערע
לעבעדיגע, איז מיר די געהיימנים ענטדעקט געוואָרען, זאנדערן, אום
מען זאָל דעם קעניג די בעדייטונג לאָזען וויסען און עס זאָלן דיר קלאהר
ווערען דיינע אינערליכע געדאנקען.

31 דו, קעניג, האָסט געזעהען אז עס שטעהט פאר דיר א גרויסע סטאטוע,
די סטאטוע איז הויך און זעהר גלענצענד, און איהר אויסזעהען איז
שרעקליך.

רֵאשֵׁהּ דִּי־דַהַב טָב חַדְוֹהִי וּדְרָעוֹהִי דִּי כְסַף מְעוֹהִי
וְיַרְכָתֵהּ דִּי נְחָשׁ׃ שָׁקּוֹהִי דִּי פַרְזֶל רַגְלוֹהִי מִנְּהוֹן דִּי 33
פַרְזֶל וּמִנְּהוֹן דִּי חַסְפָּ׃ חָזֵה הֲוַיְתָ עַד דִּי הִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן 34
דִּי־לָא בִידַיִן וּמְחָת לְצַלְמָא עַל־רַגְלוֹהִי דִּי פַרְזֶלָא וְחַסְפָּא
וְהַדֶּקֶת הִמּוֹן׃ בְּאֵדַיִן דֻּקוּ כַחֲדָה פַּרְזְלָא חַסְפָּא נְחָשָׁא לה
כַּסְפָּא וְדַהֲבָא וַהֲווֹ כְּעוֹר מִן־אִדְרֵי־קַיִט וּנְשָׂא הַמּוֹן רוּחָא
וְכָל־אֲתַר לָא־הִשְׁתְּכַח לְהוֹן וְאַבְנָא ׀ דִּי־מְחָת לְצַלְמָא
הֲוָת לְטוּר רַב וּמְלָאת כָּל־אַרְעָא׃ דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ 36
נֵאמַר קֳדָם־מַלְכָּא׃ אַנְתָּה מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא דִּי אֱלָהּ 37
שְׁמַיָּא מַלְכוּתָא חִסְנָא וְתַקְּפָא וְיִקְרָא יַהֲב־לָךְ׃ וּבְכָל־ 38
דִּי דָאְרִין בְּנֵי־אֲנָשָׁא חֵיוַת בָּרָא וְעוֹף־שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ
וְהַשְׁלְטָךְ בְּכָלְהוֹן אַנְתְּה הُוא רֵאשָׁהּ דִּי דַהֲבָא׃ וּבָתְרָךְ 39
תְּקוּם מַלְכוּ אָחֳרִי אַרְעָא מִנָּךְ וּמַלְכוּ תְלִיתָיָא אָחֳרִי דִּי
נְחָשָׁא דִּי תִשְׁלַט בְּכָל־אַרְעָא׃ וּמַלְכוּ רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא מ
תַקִּיפָה כְּפַרְזְלָא כָּל־קֳבֵל דִּי פַרְזְלָא מְהַדֵּק וְחָשֵׁל כֹּלָּא
וּכְפַרְזְלָא דִּי־מְרָעַע כָּל־אִלֵּין תַּדֵּק וְתֵרַע׃ וְדִי־חֲזַיְתָה 41
רַגְלַיָּא וְאֶצְבְּעָתָא מִנְּהוֹן חֶסֶף דִּי־פֶחָר וּמִנְּהוֹן פַּרְזֶל
מַלְכוּ פְלִיגָה תֶּהֱוֶה וּמִן־נִצְבְתָא דִי־פַרְזְלָא לֶהֱוֶא־בָּהּ
כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזַיְתָה פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא׃ וְאֶצְבְּעָת 42
רַגְלַיָּא מִנְּהוֹן פַּרְזֶל וּמִנְּהוֹן חֶסֶף מִן־קְצָת מַלְכוּתָא תֶּהֱוֵה
תַקִּיפָא וּמִנַּהּ תֶּהֱוֵא תְבִירָה׃ דִּי חֲזַיְתָ פַּרְזְלָא מְעָרַב 43
בַּחֲסַף טִינָא מִתְעָרְבִין לֶהֱוֹן בִּזְרַע אֲנָשָׁא וְלָא־לֶהֱוֹן דְּבָקִין
דְּנָה עִם־דְּנָה הֵא־כְדִי פַרְזְלָא לָא מִתְעָרַב עִם־חַסְפָּא׃
וּבְיוֹמֵיהוֹן דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יְקִים אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי 44
לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל וּמַלְכוּתָהּ לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבֵק

תדק

v. 32. פתח באתנח ניא חֶסֶף. ibid. יתיר ו׳. v. 33. יתיר ו׳. ibid. פתח בסיפ׳. v. 37. יתיר ה׳.
v. 38. דיתין קרי. ibid. יתיר ה׳. v. 39. ניא וּבָתְרָךְ. ibid. יתיר א׳. ibid. תלתאה קרי.
v. 40. רביעאה קרי. ibid. יתיר ו׳. v. 41. יתיר ו׳. ibid. יתיר ו׳. v. 42. ניא וְאֶצְבְּעָת. ibid. יתיר ו׳.
v. 43. די קרי. ibid. פתח באתנח. ibid. יתיר ו׳.

32 דיעזע סטאטוע — איהר קאָפּ פון גוטען גאָלד, די בריסט און ארעמס פון זילבער, די נעדערים און זייטען פון קופּער.

33 איהרע שענקעלס פון אייזען, איהרע פים זיינען א טהייל פון אייזען און א טהייל פון ליים.

34 דו האָסט אזוי לאַנג געקוקט ביז עס האָט זיך צובראָכען א שטיין, אָהן יעמאַנדס הענד, און האָט אזא קלאָפּ געטהאָן די סטאַמוע אויף איהרע פים פון אייזען און ליים, אז עס האָט זיי צומאָהלען.

35 דאן זיינען מיט אמאָל צובראָכען געוואָרען די אייזען, די ליים, די קופּער, די זילבער און גאָלד, און זיי זיינען געוואָרען ווי שפּרייי פון א זומער שייער; דאן האָט זיי א ווינד אוועקגעטראָגען און מען האָט ניט געקענט געפינען זייער אָרט. דער שטיין וואָס האָט צובראָכען די סטאַטוע איז געוואָרען א גרויסער בארג, וואָס האָט פערנומען דאָס גאַנצע ערד.

36 דאָס איז דער חלום, יעצט וועלען מיר פאר'ן קעניג אויך זיין ערקלעהרונג זאָגען.

37 דו קעניג, קעניג איבער קעניגע, וואָס דער הימלישער גאָט האָט דיר געגעבען רעגירונג, שטארקייט, מאכט און עהרע.

38 און איבעראל וואו עס וואוינען מענשען און עס געפינען זיך וואלד־טהיערע און הויכפליהענדע פויגלען, האָט ער אין דיין האנד געגעבען און האָט דיר איבער זיי אלעמען געלאָזען הערשען — דו ביזט די גאָלדענע קאָפּ.

39 אבער נאָך דיר וועט ענטשטעהען אנאנדער רעגירונג, א ניעדעריגע פאר דיינע; אויך א דריטע רעגירונג, א קופּערנע, וואָס וועט הערשען איבער דער גאנצער ערד.

40 אויך א פיערטע רעגיערונג, וועלכע וועט זיין שטארק ווי אייזען; און אזוי ווי אייזען צומאָהלט און צובראכט אלץ, אזוי ווי אייזען צושמעטערט אלץ, וועט זי אויך צומאָהלען און צובראכען.

41 דאָס וואָס דו האָסט געזעהען די פים(־פינגער) א טהייל פון זיי פון טעפּערשע ליים און א טהייל פון אייזען, וועט דאָס זיין א פונאנדערגעטהיילטע רעגירונג, וועלכע וועט האבען די שטאנדהאפטיגקייט פון אייזען. דאָס בעדייט וואָס דו האָסט געזעהען אייזען צומישט מיט שיטערע ליים.

42 די פים־פינגער וואָס זיינען א טהייל פון אייזען און א טהייל פון ליים (בעדייטען) — א טהייל פון דער רעגירונג וועט זיין א שטארקע און א טהייל פון איהר צובראכען.

43 וואָס דו האָסט געזעהען אייזען צומישט מיט שיטערע ליים — זיי וועלען דורכגעמישט זיין מיט דעם מענשען־געשלעכט, אבער זיי וועלען ניט פעראייניגט זיין אייניער מיט דעם אנדערן, אזוי ווי אייזען מישט זיך ניט צונויף מיט ליים.

44 אין די צייטען פון דיעזע קעניגע וועט דער הימלישער גאָט אויפשטעלען א קעניגרייך וואָס וועט קיינמאל ניט אונטערגעהן, און וועט איהר הערשאפט צו אן אנדער פאָלק ניט איבערלאָזען; זי וועט צומאָהלען

תַּדַּק וְתָסַח כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא וְהִיא תְּקוֹם לְעָלְמָיָא׃
מה כָּל־קֳבֵל דִּי־חֲזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא אִתְגְּזָרַת אָבֶן דִּי־לָא בִידַיִן
וְדַהֲקַת פַּרְזְלָא נְחָשָׁא חַסְפָּא כַּסְפָּא וְדַהֲבָא אֱלָהּ רַב
חֲדַע לְמַלְכָּא מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְצַיִב חֶלְמָא
46 וּמְהֵימַן פִּשְׁרֵהּ׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נְפַל
עַל־אַנְפּוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל סְגֵד וּמִנְחָה וְנִיחֹחִין אֲמַר לְנַסָּכָה
47 לֵהּ׃ עָנָהּ מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל וְאָמַר מִן־קְשֹׁט דִּי אֱלָהֲכוֹן
דַּוֹא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין וְגָלֵהּ רָזִין דִּי יְכֵלְתְּ לְמִגְלֵא
48 רָזָא דְנָה׃ אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי וּמַתְּנָן רַבְרְבָן
שַׂגִּיאָן יְהַב־לֵהּ וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל וְרַב־סַגְנִין
49 עַל כָּל־חַכִּימֵי בָבֶל׃ וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן־מַלְכָּא וּמֵנִי עַל
עֲבִידַתָּא דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֶד נְגוֹ וְדָנִיֵּאל
בְּתָרַע מַלְכָּא׃

ג CAP. III.

א נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא עֲבַד צְלֶם דִּי־דְהַב רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין
פְּתֵיהּ אַמִּין שֶׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת בָּבֶל׃
2 וּנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ וּלְאַחַשְׁדַרְפְּנַיָּא סְגָנַיָּא
וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזָרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא וְכָל שִׁלְטֲנֵי
מְדִינָתָא לְמֵתָא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
3 מַלְכָּא׃ בֵּאדַיִן מְתְכַנְּשִׁין אַחַשְׁדַרְפְּנַיָּא סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא
אֲדַרְגָּזָרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא וְכָל שִׁלְטֲנֵי מְדִינָתָא
לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקָאֲמִין לָקֳבֵל
4 צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר׃ וְכָרוֹזָא קָרָא בְחַיִל לְכֹן
ה אָמְרִין עַמְמַיָּא אֻמַּיָא וְלִשָׁנַיָּא׃ בְּעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל
קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קַיְתָרס סַבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין סוּמְפֹנְיָה
וְכָל זְנֵי זְמָרָא תִּפְלְוֻן וְתִסְגְּדוּן לְצַלְמָא דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים
6 נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ וּמַן־דִּי־לָא יִפֹּל וְיִסְגֻד בְּהֵדֶין שַׁעֲתָא

יתרמא

ג׳ 3. v. הדי דנשה ibid. v. 3. וקטין קרי v. 5. מתרמא

און פערניכטען די אלע קעניגרייכען און זיי זעלבסט וועט אויף אייביג בלייבען.

45 דאָס וואָס דו האָסט געזעהען אז פונ׳ם בארג האָט זיך אויסגעבראָכען א שטיין אָהן קיינעמס הענד און האָט צובראָכען אייזען, קופער, ליים, זילבער און גאָלד, דער גרויסער גאָט האָט דאָס געלאָזען וויסען דעם קעניג וואָס עס וועט נאָכדעם געשעהען. ריכטיג איז דער חלום און וואהר איז זיין בעדייטונג.

46 דאן איז קעניג נבוכדנצר געפאלען אויף זיין געזיכט, ער האָט זיך גע־בוקט צו דניאל׳ן און האָט געהייסען בעשענקען איהם מיט געשענקען און וואהלריכענדע וויהרויך.

47 דער קעניג האָט גערעדט און געזאָגט צו דניאל׳ן: „עס איז וואהר אז אייער גאָט איז גאָט איבער געטער און הערר איבער קעניג אויך אן ענט־דעקער פון געהיימניסען, קוים האָסטו דיעזע געהיימנים ערקלעהרען געקענט.״

48 דאמאלס האָט דער קעניג דניאל׳ן גרוים געמאכט, ער האָט איהם פיעל גרויסע פרעזענטען געגעבען און האָט איהם געמאכט הערשען איבערן גאנצען פראָווינץ בבל, אויך אלס העכסטער פערוואלטער איבער אלע קלוגע פון בבל.

49 דניאל האָט דעם קעניג געבעטען און ער האָט אנגעשטעלט שדרך, מישך און עבד נגו אין דער פערוואלטונג פונ׳ם פראָווינץ בבל: דניאל איז פערבליבען אינ׳ם קעניגליכען טהויער.

קאפיטעל ג

1 קעניג נבוכדנצר האָט געמאכט א סטאטוע פון גאָלד, זעכציג אילען די הויך און זעקס אילען די בריים; ער האָט עס אויפגעשטעלט אינ׳ם טהאל דורא, אינ׳ם פראָווינץ בבל.

2 דאן האָט קעניג נבוכדנצר געשיקט צוזאמענקלייבען די סאטראפען, פער־וואלטער, גובערנאטאָרען, די אבער־ריכטערס, די שאצמייסטערס, געזעצ־קענער, רעדנער און אלע אנדערע בעאמטע פונ׳ם פראָווינץ, אז זיי זאלען קומען צו דער איינווייהונג פון דער סטאטוע, וועלכע נבוכדנצר האָט אויפגעשטעלט.

3 דאמאלס האבען זיך פערזאמעלט די סאטראפען, פערוואלטערס, גובער־נאטאָרען, הויפטריכטער, שאצמייסטערס, געזעצקענערס, רעדנערס, און אלע פראָווינצען־בעאמטע צו דער איינווייהונג פון דער סטאטוע, וועלכע קעניג נבוכדנצר האָט אויפגעשטעלט, און זיי האבען זיך אויסגעשטעלט פאר דער סטאטוע וועלכע נבוכדנצר האָט אויפגעשטעלט.

4 און א אויסרופער האָט אויסגעשריען הויך: „אייך זאגט מען פעלקער, נאציאָנען פון אלערליי שפראכען,

5 אז אין דער צייט וען איהר וועט הערען די שטימע פון האָרן, פלייט, ציטהער, סאמבוקע, פזאלטער, זאק און אלערליי מוזיק־אינסטרומענטען, זאלט איהר פאלען און בוקען זיך צו דער גאלדענער סטאטוע וואָס קעניג נבוכדנצר האָט אויפגעשטעלט;

יִתְרְמֵא לְגַוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ כְּל־קֳבֵל דְּנָה בֶּה 7
זִמְנָא כִּדִי שָׁמְעִין כָּל־עַמְמַיָּא קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא
קַיְתְרוֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְטֵרִין וְכָל זְנֵי זְמָרָא נָפְלִין כָּל־עַמְמַיָּא
אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא סָגְדִין לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הַקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא׃ כְּל־קֳבֵל דְּנָה בֶּהֱדֵין זִמְנָא קָרְבוּ גֻּבְרִין כַּשְׂדָּאִין 8
וַאֲכָלוּ קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא׃ עָנוֹ וְאָמְרִין לְנְבוּכַדְנֶצַּר 9
מַלְכָּא מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי׃ אַנְתָּה מַלְכָּא שַׂמְתָּ טְעֵם ׳
דִּי־כָל־אֱנָשׁ דִּי יִשְׁמַע קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קַיְתְרוֹס
שַׂבְּכָא פְּסַנְטֵרִין וְסִפֹּנְיָא וְכָל זְנֵי זְמָרָא יִפֹּל וְיִסְגֹּד לְצֶלֶם
דַּהֲבָא׃ וּמַן־דִּי־לָא יִפֹּל וְיִסְגֹּד יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא 11
יָקִדְתָּא׃ אִיתַי גֻּבְרִין יְהוּדָאִין דִּי־מַנִּיתָ יָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת 12
מְדִינַת בָּבֶל שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ לָא־
שָׂמוּ עֲלָיךְ מַלְכָּא טְעֵם לֵאלָהָיךְ לָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם
דַּהֲבָא דִּי הַקֵימְתָּ לָא סָגְדִין׃ בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר 13
בִּרְגַז וַחֲמָא אֲמַר לְהַיְתָיָה לִשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בֵּאדַיִן
גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הֵיתָיוּ קֳדָם מַלְכָּא׃ עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר 14
לְהוֹן הַצְדָּא שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לֵאלָהַי לָא אִיתֵיכוֹן
פָּלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הַקֵימֶת לָא־סָגְדִין׃ כְּעַן הֵן טו
אִיתֵיכוֹן עָתִידִין דִּי כְּעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא
מַשְׁרוֹקִיתָא קַיְתְרוֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְטֵרִין וְסוּמְפֹּנְיָה וְכָל ו זְנֵי
זְמָרָא תִּפְּלוֹן וְתִסְגְּדוּן לְצַלְמָא דִּי־עֲבַדְתִּ וְהֵן לָא תִסְגְּדוּן
בֶּהּ־שַׁעֲתָא תִּתְרְמוֹן לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא וּמַן־הוּא
אֱלָהּ דִּי־יְשֵׁיזִבְנָכוֹן מִן־יְדָי׃ עֲנוֹ שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ 16
וְאָמְרִין לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר לָא־חַשְׁחִין אֲנַחְנָא עַל־דְּנָה
פִּתְגָם לַהֲתָבוּתָךְ׃ הֵן אִיתַי אֱלָהֲנָא דִּי־אֲנַחְנָא פָלְחִין 17
יָכֵל לְשֵׁיזָבוּתָנָא מִן־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא וּמִן־יְדָךְ מַלְכָּא
יְשֵׁזִיב׃ וְהֵן לָא יְדִיעַ לָהֱוֵא־לָךְ מַלְכָּא דִּי לֵאלָהָיךְ לָא 18

אינתא

2. 12 ע יחד ס ibid. וסומפוניא קרי ibid. ע יחד ה v. 10. ס יחד v. 3.
ע יחד ס v. 15. ס יחד v. 18. ס יחד ibid.

6 דער וואָס וועט ניט פאַלן און בוקען זיך אין יענער צייט וועט אַרײַנ־
געוואָרפן ווערן אין אויוון מיט ברענענדען פייער.

7 דאַרום אין דער צייט ווי אַלע פעלקער האָבן דערהערט די שטימע פון
האָרן, פלייט, ציטהער, סאַמבוקע, פּזאַלטער און אַלערלײ מוזיק־אינ־
סטרומענטען, זיינען אַלע פעלקער און נאַציאָנען פון פערשיעדענע
שפּראַכען געפאַלן און געבוקט זיך צו דער גאָלדענער סטאַטוע וואָס קעניג
נבוכדנצר האָט אויפגעשטעלט.

8 אין דער זעלביגער צייט, ווען דאָס האָט פּאַסירט, זיינען נאָהענט צו־
געגאַנגען מענער כשד׳ייער און האָבן פערקלאָגט די יהודים.

9 זיי האָבן זיך איינגעבויגען און געזאָגט צו־ קעניג נבוכדנצר : „דער
קעניג זאָל אייביג לעבען !

10 דו, קעניג, האָסט געמאַכט א בעפעל אז יעדער מענש וואָס וועט דער־
הערן די שטימע פון האָרן, פלייט, ציטהער, סאַמבוקע, פּזאַלטער,
זאָקפייף און אַלערלײ מוזיק־אינסטרומענטען, זאָל פאַלן און בוקען זיך
צו דער גאָלדענער סטאַטוע.

11 און דער וואָס וועט ניט פאַלן און בוקען זיך וועט אַרײַנגעוואָרפן
ווערן אין אויוון מיט ברענענדען פייער.

12 זיינען אָבער דאָ מענשן, יהודים, וועלכע דו האָסט אָנגעשטעלט אין
דער פערוואַלטונג פון פּראָווינץ בבל, שדרך, מישך און עבד נגו, דיעזע
מענער אכטען ניט דיך, א קעניג, און ניט דיין נעזעץ : צו דיין גאָט
דינען זיי ניט צו דער גאָלדענער סטאַטוע וועלכע דו האָסט אויפגע־
שטעלט בוקען זיי זיך ניט.״

13 אין אויפרעגונג און וואוטה האָט דאַן נבוכדנצר געהייסען ברענגען שדרך,
מישך און עבד נגו. די מענער זיינען אָפּגעפֿירט געבראַכט געוואָרען פאַר׳ן
קעניג.

14 האָט נבוכדנצר געריידט און געזאָגט צו זיי : „איז דאָס אבזיכטליך,
שדרך, מישך און עבד נגו ? צו מיין גאָט דיענט איהר ניט און צו דער
גאָלדענער סטאַטוע וואָס איך האָב אויפגעשטעלט בוקט איהר זיך ניט !

15 אַלזאָ זייט געגרייט אז אין דער צייט וואָן איהר וועט הערן די שטימע
פון האָרן, פלייט, ציטהער, סאַמבוקע, פּזאַלטער, זאָקפייף און אַלערלײ
מוזיק־אינסטרומענטען, זאָלט איהר פאַלן און בוקען זיך צו דער סטאַטוע
וואָס איך האָב געמאַכט ; אויב איהר וועט זיך ניט בוקען וועט איהר
זאָפּאָרט אַרײַנגעוואָרפן ווערן אין אויוון מיט ברענענדען פייער. און
ווער איז אזא גאָט וואָס זאָל אייך רעטען פון מיין האַנד ?״

16 האָבען זיך איינגעבויגען שדרך, מישך און עבד נגו און געזאָגט צום קע־
ניג נבוכדנצר : „עס האַלט אונז קיין זאַך ניט אָב דיר אויף דיעזע ענט־
שיידונג צו ענטפערן,

17 עס איז דאָ אונזער גאָט, וועמען מיר דיענען ער קען אונז רעטען פון
פייער ברענענדען אויוון, אויך פון דיינע הענד, א קעניג. קען ער
רעטען ;

18 און ווען זאָגאר ניט, זאָלסטו קעניג וויסען זיין אז דיין גאָט וועלען מיר

אִיתַיְנָא פֶּלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הַקֵימְתָּ לָא נִסְגְּדִ׃
19 בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר הִתְמְלִי חֵמָא וְצֶלֶם אַנְפּוֹהִי
אֶשְׁתַּנִּיוּ עַל־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ עֲנֵה וְאָמַר לְמֵאָ
כ לְאַתּוּנָא חַד־שִׁבְעָה עַל דִּי חֱזוֹהִי לְמִוְחֵהּ׃ וּלְגִבָּרִין גִּבָּרֵי־
חַיִל דִּי בְחֵילֵהּ אֲמַר לְכַפָּתָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
21 לְמִרְמֵא לְאַתּוּן נוּרָא יָקְדְתָּא׃ בֵּאדַיִן גִּבָּרַיָּא אִלֵּךְ כְּפִתוּ
בְּסַרְבָּלֵיהוֹן פַּטִּישֵׁיהוֹן וְכִרְבְּלָתְהוֹן וּלְבוּשֵׁיהוֹן וְרְמִיו
22 לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקְדְתָּא׃ כָּל־קְבֵל דְּנָה מִדֵּי מַלְּת
מַלְכָּא מַחְצְפָה וְאַתּוּנָא אַזְהָה יַתִּירָה גִּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי
הַסְקוֹ לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ קַטֶל הִמּוֹן שְׁבִיבָא דִּי
23 נוּרָא׃ וְגִבְרַיָּא אִלֵּךְ תְּלָתְהוֹן שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
24 נְפַלוּ לְגוֹא־אַתּוּן־נוּרָא יָקְדְתָּא מְכַפְּתִין׃ אֱדַיִן
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא תְּוֵה וְקָם בְּדְחְבְהָלָה עָנֵה וְאָמַר
לְהַדָּבְרוֹהִי הֲלָא גְּבְרִין תְּלָתָה רְמֵינָא לְגוֹא־נוּרָא מְכַפְּתִין
כה עָנִין וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יַצִּיבָא מַלְכָּא׃ עָנֵה וְאָמַר הָא־אֲנָה
חָזֵה גְּבְרִין אַרְבְּעָה שְׁרִין מְהַלְכִין בְּגוֹא־נוּרָא וַחֲבַל לָא
אִיתַי בְּהוֹן וְרֵוֵהּ דִּי רְבִיעָיָא דָּמֵה לִבַר־אֱלָהִין׃
26 בֵּאדַיִן קְרֵב נְבוּכַדְנֶצַּר לִתְרַע אַתּוּן נוּרָא יָקְדְתָּא עָנֵה
וְאָמַר שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד־נְגוֹ עַבְדֵי דִּי־אֱלָהָא עִלָּיָא
פּוּקוּ וְאֵתוּ בֵּאדַיִן נָפְקִין שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ מִגּוֹא
27 נוּרָא׃ וְאִתְכְּנִשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא וְדַהֲבְרֵי
מַלְכָּא חָזַיִן לְגִבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי לָא־שְׁלַט נוּרָא בְּנִשְׁמְתְהוֹן
וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן לָא הִתְחָרַךְ וְסַרְבָּלֵיהוֹן לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ
28 נוּר לָא עֲדָת בְּהוֹן׃ עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר בְּרִיךְ אֱלָהֲהוֹן
דִּי־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ דִּי־שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁזִיב
לְעַבְדּוֹהִי דִּי הִתְרְחִצוּ עֲלוֹהִי וּמַלַּת מַלְכָּא שַׁנִּיו וִיהַבוּ
נִשְׁמָתְהוֹן דִּי לָא־יִפְלְחוּן וְלָא־יִסְגְּדוּן לְכָל־אֱלָהּ לָהֵן

לאלהין

v. 19. אשתני קרי. v. 21. יצאו ס. ibid. רבשאה קרי. v. 26. עלאה קרי. v. 28. יצאו ס.

ניט דיענען און צו דער גאָלדענער סטאטוע וואָס דו האָסט אויפגעשטעלט וועלען מיר זיך ניט בוקען !״

19 דאן איז נבוכדנצר פול געוואָרען מיט וואוטה אז דער אויסזעהען פון זיין נעזיכט איז פערענדערט געוואָרען איבער שדרך, מישך און עבד נגו ; ער האָט געזאָגט און בעפוילען צו הייצען דעם אויוון זיבעבען מאָל אזוי פיעל וויפיעל עס איז נויטהיג צו הייצען איהם,

20 און העלדיש־שטאַרקע מענשען פון זיין ארמיע האָט ער געהייסען בינדען שדרך, מישך און עבד נגו און אַרויינוואַרפען זיי אין פייער־ברענענדען אויוון.

21 דאן זיינען די מענער געבונדען געוואָרען (אנגעקליידעט) אין זייערע הויזען, העמדער און מאנטלען, און אַרויינגעוואָרפען געוואָרען אינ׳ם פייער־ברענענדען אויוון.

22 אָבער אזוי ווי דעם קעניג׳ס בעפעהל איז געווען שטרענג און דער אויוון זעהר אָנגעהייצט, איז ווי די מענשען האָבען אויפגעהויבען שדרך, מישך און עבד נגו האָט זיי אַ פייער־שטראָהל [גלייך ארומגענומען].

23 און די דריי מענער — שדרך, מישך און עבד נגו, זיינען אַריינגעפאלען אין פייער־ברענענדען אויוון געבונדענע.

24 דאן האָט זיך קעניג נבוכדנצר פערוואונדערט און אויפגעשטעלט זיך פון איבערראשונג, ער האָט געזאָגט רייד־ענדיג צו זיינע פערוואלטערס : „דריי מענער געבונדענע האָבען מיר דאָך אַריינגעוואָרפען אין פייער ?״ האָבען זיי געענטפערט און געזאָגט צום קעניג : „ריכטיג, אָ קעניג !״

25 האָט ער געענטפערט און געזאָגט : איך אָבער זעה פ י ע ר מענער נעהען אָרום אָבגעבונדענערהייד אין פייער און קיין בעשעדיגונג איז אויף זיי ניטא. דאָס אויסזעהען פון פיערטען איז עהנליך צו א געטליכען זוהן !״

26 דאן איז נבוכדנצר צוגענאנגען נאָהענט צום טיהר פון פייער־ברענענדען אויוון, ער האָט געשריען און געזאָגט : „שדרך, מישך און עבד נגו ! קנעכט פון דעם „אויבערשטען גאָט ! געהט אַרויס און קומט אהער !״ דאמאָלס זיינען שדרך, מישך און עבד נגו אַרויסגענאנגען פונ׳ם פייער.

27 עס האָבען זיך פערזאמעלט די סאטראפען, פערוואלטערס, גובערנאטאָרען און די קעניגליכע פיהרערס, זיי האָבען בעקוקט די מענשען אז דאָס פייער האָט ניט בעריהרט זייערע קערפערס, די האָאָר פון זייער קאָפּ איז ניט אָבגעברענט געוואָרען, זייער קליידונג איז ניט פערברענט געוואָרען וויי קיין רויך פון פייער וואָלט ניט אריבער איבער זיי.

28 און נבוכדנצר האָט אויף געזאָגט : געלויבט איז דער גאָט פון שדרך, מישך און עבד נגו, וואָס האָט געשיקט זיין מלאך און גערעטעט זיינע קנעכט וואָס האָבען זיך אויף איהם פערלאָזען, וויל זיי האָבען געענדערט דעם קעניג׳ס בעפעהל און איבערגענעבען זייער קערפער ניט צו בוקען זיך אָדער דיענען צו קיין גאָט אויסער זייער גאָט.

לֵאלָהֲהוֹן׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־עַם אֻמָּה וּלְשָׁן דִּי 29
יֵאמַר שְׁלָהּ עַל־אֱלָהֲהוֹן דִּי־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹא
הַדְמִין יִתְעֲבֵד וּבַיְתֵהּ נְוָלֵי יִשְׁתַּוֵּה כָּל־קִבֶל דִּי לָא אִיתַי
אֱלָהּ אָחֳרָן דִּי־יְכֵל לְהַצָּלָה כִּדְנָה׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא ל
הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בְּמְדִינַת בָּבֶל׃
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וּלְשָׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין 31
בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׁגֵּא׃ אָתַיָּא וְתִמְהַיָּא דִּי עֲבַד עִמָּי 32
אֱלָהָא עִלָּיָא שַׁפַּר קֳדָמַי לְהַחֲוָיָה׃ אָתוֹהִי כְּמָה רַבְרְבִין 33
וְתִמְהוֹהִי כְּמָה תַּקִּיפִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ
עִם־דָּר וְדָר׃

ד CAP. IV. ד

אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלֵהָ הָוֵית בְּבֵיתִי וְרַעֲנַן בְּהֵיכְלִי׃ חֶלְמ א 2
חֲזֵית וּדְהָלָנֵּי וְהַרְהֹרִין עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלָנֵּי׃
וּמִנִּי שִׂים טְעֵם לְהַנְעָלָהּ קָדָמַי כָּל חַכִּימֵי בָבֶל דִּי־פְשַׁר 3
חֶלְמָא יְהוֹדְעֻנַנִי׃ בֵּאדַיִן עָלִּין חַרְטֻמַּיָּא אָשְׁפַּיָּא כַּשְׂדָּיֵא 4
וְגָזְרֵיָּא וְחֶלְמָא אֲמַר אֲנָה קָדָמֵיהֹן וּפִשְׁרֵהּ לָא־מְהוֹדְעִין
לִי׃ וְעַד אֲחֳרֵין עַל קָדָמַי דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר ה
כְּשֵׁם אֱלָהִי וְדִי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וְחֶלְמָא קָדָמוֹהִי
אֲמַרֵת׃ בֶּלְטְשַׁאצַּר רַב חַרְטֻמַּיָּא דִּי ׀ אֲנָה יְדַעֵת דִּי רוּחַ 6
אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ וְכָל־רָז לָא־אָנֵס לָךְ חֶזְוֵי חֶלְמִי דִּי־
חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ אֱמָר׃ וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי חָזֵה הֲוֵית 7
וַאֲלוּ אִילָן בְּגוֹא אַרְעָא וְרוּמֵהּ שַׂגִּיא׃ רְבָה אִילָנָא וּתְקֵף 8
וְרוּמֵהּ יְמֵטָא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוּתֵהּ לִסְוֹף כָּל־אַרְעָא׃ עָפְיֵהּ 9
שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ תְּחֹתוֹהִי תְּטַלֵּל ו
חֵיוַת בָּרָא וּבְעִנְפּוֹהִי יְדָרְנֹן צִפְּרֵי שְׁמַיָּא וּמִנֵּהּ יְתִזֵּן כָּל־
בִּשְׂרָא׃ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וַאֲלוּ עִיר י

וקדיש

ג׳ v. 29. שלו קרי v. 31. חיון קרי v. 32. עלאה קרי ד׳ v. 2. פתח באתנח v. 2. 3. פתח.בס ה׳
ו׳ v. 4. ותה ל ibid. כשואי קרי v. 5. יתיר ח׳ v. 7. נא.רזין. v. 9. יתיר ט׳

29 פון מיר ווערט געמאכט א בעפעהל אז ווען עס איז פאלק, נאציאן
און שפראך וואס ווען רעדען אונווי־שענדעם אויפ'ן גאט פון שדרך,
מישך און עבד נגו, זאל ער אין שטיקער געמאכט ווערען און זיין הויז
זאל ווי א רואינע ווערען, וואורום עס איז ניטא קיין אנדער גאט ווען
זאל אזוי קענען רעטען.

30 דאן האט דער קעניג גליקליכער געמאכט שדרך, מישך און עבד נגו אין
דעם פראווינץ בבל.

31 קעניג נבוכדנצר צו אלע פעלקער, נאציאנען און שפראכען וואס וואוי־
נען אינ'ם גאנצען לאנד: „גרויס זאל זיין אייער פריעדען!

32 קומט און ווערט פערוואונדערט פון דאס וואס דער אויבערשטער גאט
האט מיט מיר געטהאן, עס איז מיר אנגענעהם צו דערצעהלען.

33 ווי גרויס זיינען זיינע צייכענס און ווי שטארק זיינען זיינע ווונדער,
זיין רעגירונג איז אן אייביגע רעגירונג און זיין הערשונג איז איבער
אלע דורות.

קאפיטעל ד

1 איך נבוכדנצר בין רוהיג געווען אין מיין שלאפצימער און מונטער אין
מיין פאלאסט.

2 האב איך אבער געזעהען א חלום וואס האט מיר ערשראקען, די געדאנ־
קען אויף מיין געלעגער און די ערשיינונגען אין מיין פאנטאזיע האבען
מיר אונרוהיג געמאכט.

3 איז פון מיר געמאכט געווארען א בעפעהל מען זאל פאר מיר ברענגען
אלע קלוגע פון בבל אום זיי זאלען מיר מאכען וויסען די בעדייטונג
פון חלום.

4 דאן זיינען געקומען בילדער־שריפט־קענער, די צויבערער כשד'ייער און
מאגיקער; איך האב זיי דערצעהלט דעם חלום אבער זיי האבען מיר
ניט געלאזען וויסען זיין בעדייטונג.

5 צום לעצטען איז אריין צו מיר דניאל, וועמעס נאמען עס איז בלטשאצר,
ווי דער נאמען פון מיין גאט, און וועלכער בעזיצט דעם גייסט פון הייי־
ליגען גאט, איהם האב איך מיין חלום דערצעהלט:

6 בלטשאצר, דער גרעסטער פון די בילדער־שריפט־קענער, וואס איך
ווייס אז דו בעזיצט דעם גייסט פון הייליגען גאט, און קיין געהיימנים
איז פאר דיר ניט צו שווער, אט דאס איז די ערשיינונג וועלכע איך
האב אין מיין חלום געזעהען און דו זאג זיין בעדייטונג!

7 דאס האט מיין פאנטאזיע געזעהען אויף מיין געלעגער — איך האב גע־
זעהען אז עס שטעהט א בוים אויף דר'ערד וועלכער איז זעהר הויך.

8 דער בוים איז גרויס און שטארק, זיין הויך גרייכט ביז'ן הימעל און מען
קען איהם זעהען ביז די ענדע פון דער ערד.

9 זיינע צווייגען זיינען שעהן, זיין פרוכט איז פיעל, פאר אלעמען איז
דא אין איהם, אונטער איהם זיצט אין שאטען די ווילדע טהיער, אויף
זיינע צווייגען וואוינען די פויגלען פון הימעל — אלע בעשעפענישען
שפייזען זיך פון איהם.

11 וְקַדִּישׁ מִן־שְׁמַיָּא נָחֵת׃ קָרָא בְחַיִל וְכֵן אָמַר גַּדּוּ אִילָנָא
וְקַצּוּ עַנְפּוֹהִי אַתְּרוּ עָפְיֵהּ וּבַדֵּרוּ אִנְבֵּהּ תְּנֵד חֵיוְתָא מִן־
12 תַּחְתּוֹהִי וְצִפָּרַיָּא מִן־עַנְפּוֹהִי׃ בְּרַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא
שְׁבָקוּ וּבְאֶסוֹר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ בִּדְתְאָא דִּי בָרָא וּבְטַל
13 שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוְתָא חֶלְקֵהּ בְּעִשְׂבָּא דִּי אַרְעָא׃ לִבְבֵהּ
מִן־אֲנָשָׁא יְשַׁנּוֹן וּלְבַב חֵיוָא יִתְיְהִב לֵהּ וְשִׁבְעָה עִדָּנִין
14 יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃ בִּגְזֵרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר קַדִּישִׁין
שְׁאֵלְתָּא עַד־דִּבְרַת דִּי־יְנַדְּעוּן חַיָּא דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא
בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יְצִבֵּא יִתְּנִנַּהּ וּשְׁפַל אֲנָשִׁים יְקִים
טו עֲלַיְהּ׃ דְּנָה חֶלְמָא חֲזֵית אֲנָה מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר וְאַנְתְּה
בֶּלְטְשַׁאצַּר פִּשְׁרָא ׀ אֱמָר כָּל־קֳבֵל דִּי ׀ כָּל־חַכִּימֵי
מַלְכוּתִי לָא־יְכִלִין פִּשְׁרָא לְהוֹדָעוּתַנִי וְאַנְתְּה כָּהֵל דִּי
16 רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר
אֶשְׁתּוֹמַם כְּשָׁעָה חֲדָא וַרְעִיֹנֹהִי יְבַהֲלֻנֵּהּ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר
בֶּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא וּפִשְׁרָא אַל־יְבַהֲלֵךְ עָנֵה בֶּלְטְשַׁאצַּר
17 וְאָמַר מָרְאִי חֶלְמָא לְשָׂנְאָיךְ וּפִשְׁרֵהּ לְעָרָיךְ׃ אִילָנָא
דִּי חָזֵית דִּי רְבָה וּתְקֵף וְרוּמֵהּ יְמֵטָא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוּתֵהּ
18 לְכָל־אַרְעָא׃ וְעָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־
בֵּהּ תְּחוֹתוֹהִי תְּדוּר חֵיוַת בָּרָא וּבַעַנְפּוֹהִי יִשְׁכְּנָן צִפְּרֵי
19 שְׁמַיָּא׃ אַנְתְּה־דְוֹא מַלְכָּא דִּי רְבֵית וּתְקֵפְתְּ וּרְבוּתָךְ
כ רְבַת וּמְטַת לִשְׁמַיָּא וְשָׁלְטָנָךְ לְסוֹף אַרְעָא׃ וְדִי חֲזָא
מַלְכָּא עִיר וְקַדִּישׁ נָחֵת ׀ מִן־שְׁמַיָּא וְאָמַר גִּדּוּ אִילָנָא
וְחַבְּלוּהִי בְּרַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבָקוּ וּבְאֶסוֹר
דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ בִּדְתְאָה דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע
וְעִם־חֵיוַת בָּרָא חֶלְקֵהּ עַד דִּי־שִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃
21 דְּנָה פִשְׁרָא מַלְכָּא וּגְזֵרַת עִלָּיָא הִיא דִּי מְטַת עַל־מָרְאִי

מלכא

v. 13. יחוד ף ‖ v. 14. עלאה קדי ‖ ibid. יחיד ף ‖ ibid. יתיר ה ‖ v. 15. יתיר ה׳
ibid. יחיד ה׳ ‖ v. 16. א במקום ד׳ ‖ ibid. יחיד א׳ ‖ ibid. יתיר ף
ibid. יחיד ף ‖ v. 19. יחיד ה׳ ‖ v. 20. כיא בדתאא ‖ v. 21. מלאה כרי ibid. יתיר א׳

10 איך האָב געזעהען אין די ערשיינונגען פון מיין פאנטאזיע אויף מיין געלעגער — ערשט א וואכענדער און א הייליגער איז אראָב פון הימעל,
11 ער האָט הויך געשריען און אזוי געזאָגט: „שניידט אָב דעם בוים און האקט אָרום זיינע צווייגען, וואַרפט אראָב זיינע בלעטער און צושפּרייט זיינע פרוכט; זאָל אַוועקפלאַטערן די טהיער פון אונטער איהם און די פויגלען פון זיינע צווייגען.
12 בלויז זיינע הויפּט וואָרצלען לאָזט אין דר׳ערד אין אייזערנע און קופּערנע קייטען אין די גראָז פון פעלד, פון הימעל־טהוי זאָל ער בעפייכטעט זיין און מיט די טהיערען זאָל ער זיין טהייל האָבען אין די גראָז פון דר׳ערד.
13 זיין מענשענ־הארץ זאָל פערענדערט ווערען, עם זאָל איהם אריינגעגעבען ווערען א טהיערענ־הארץ; אזוי זאָלען איבער איהם אריבער זיבען ציטען.
14 דורך דער ענטשיידונג פון די וואכעדיגע איז דאָס וואָרט געווען, לויט א בעפעהל פון די הייליגע איז דאָס אויפגעפאדערט געווארען, אום די לעבעדיגע זאָלען אנערקענען אז דער אויבערשטער רעגירט איבער די מענשעשע קעניגרייך אין קען איהר אַוועקגעבען צו ווען ער וויל, ער קען דאַרין אנשטעלען זאָגאר דעם ניעדעריגסטען אונטער מענשען.
15 דיעזען חלום האָב איך, קעניג נבוכדנצר, געזעהען און דו בלטשאצר זאָג זיין בעדייטונג, וויל אלע קלוגע פון מיין קעניגרייך קענען מיר ניט ערקלעהרען זיין בעדייטונג, בלויז דו קענסט, וויל דו בעזיצט דעם גייסט פון הייליגען גאָט.
16 דאַן איז דניאל, וועמעס נאָמען עס איז בלטשאצר, א וויל פערוואונדערט געוואָרען און זיינע געדאנקען האָבען איהם ערשראקען. אָבער דער קעניג האָט געזאָגט: „זאָל דיר, בלטשאצר, ניט שרעקען דער חלום אויך זיין בעדייטונג!״ דאַן האָט בלטשאצר, געענטפערט און האָט געזאָגט: „מיין הערר! דער חלום זאָל אויסגעהן צו דיינע האַסער און זיין בעדייטונג — צו דיינע פיינד!
17 דעם בוים וועלכען דו האָסט געזעהען, וואָס איז גרוים אוז שטאַרק, וואָס זיין הויך גרייכט צום הימעל און מען זעהט איהם איבער דער גאַנצער ערד,
18 וואָס זיינע צווייגען זיינען שעהן, זיין פרוכט גרוים אוז שפּייז איז אין איהם פאר אלעמען; אונטער איהם וואוינט די ווילדע טהיער און אויף זיינע צווייגען רוהען די פויגלען פון הימעל —
19 דו, קעניג, ביזט דאָס! דו ביזט גרוים און שטאַרק, דיין גרויסקייט האָט געשטיגען און געגרייכט צום הימעל און דיין הערשונג (גרייכט) ביז׳ן ענדע פון דער ערד;
20 און וואָס דו, קעניג, האָסט געזעהען א וואכענדען און הייליגען אראָבגעהענדיג פון הימעל, וועלכער האָט געזאָגט: „האקט אָב דעם בוים און פערדארבט איהם, בלויז זיין הויפט־וואָרצעל לאָזט אין דר׳ערד אין פערזארגט מיט קופּערנע קייטען, און די פעלד־גראָז, פונ׳ם הימעל־טהוי זאָל ער בעפייכטעט ווערען און טהיילען זיך מיט די ווילדע טהיערען, ביז עס וועלען אריבערגעהן זיבען ציטען.
21 אָט דאָס, קעניג, איז די בעדייטונג, עס איז דעם אויבערשטענס ענטשיידונג וואָס איז אראָבגעקומען אויף מיין העררן און קעניג:

מַלְכָּא׃ וְלָךְ מָרְדִין מִן־אֲנָשָׁא וְעִם־חֵיוַת בָּרָא לְדֵוֶה 22
מְדָרָךְ וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ׀ לָךְ יְטַעֲמוּן וּמִטַּל שְׁמַיָּא לָךְ
מְצַבְּעִין וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיִךְ עַד ׀ דִּי תְנַדַּע דִּי־
שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֱנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יְצִבֶּא יְתִנִּנַּהּ׃
וְדִי אֲמַרוּ לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי אִילָנָא מַלְכוּתָךְ 23
לָךְ קַיָּמָא מִן־דִּי תְנַדַּע דִּי שַׁלִּיטִן שְׁמַיָּא׃ לָהֵן מַלְכָּא 24
מְלִכִי יְשִׁפַּר עֲלָיִךְ וַחֲטָיְךְ בִּצְדָקָה פְּרָק וַעֲוָיָתָךְ בְּמִתַּן
עֲנִיִּן הֵן תְּהֱוֵה אַרְכָא לְשַׁלְוְתָךְ׃ כֹּלָּא מְטָא עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר כה
מַלְכָּא׃ לִקְצַת יַרְחִין תְּרֵי־עֲשַׂר עַל־הֵיכַל מַלְכוּתָא 26
דִּי בְבֶל מְהַלֵּךְ הֲוָה׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלָא דָא־הִיא 27
בָּבֶל רַבְּתָא דִּי־אֲנָה בְנֵיתָהּ לְבֵית מַלְכוּ בְּתֹקֶף חִסְנִי
וְלִיקָר הַדְרִי׃ עוֹד מִלְּתָא בְּפֻם מַלְכָּא קָל מִן־שְׁמַיָּא 28
נָפֵל לָךְ אָמְרִין נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכוּתָא עָדַת מִנָּךְ׃
וּמִן־אֲנָשָׁא לָךְ מָרְדִין וְעִם־חֵיוַת בָּרָא מְדָרָךְ עִשְׂבָּא 29
כְתוֹרִין לָךְ יְטַעֲמוּן וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיִךְ עַד ׀ דִּי
תְנַדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֱנָשָׁא וּלְמַן דִּי־יְצִבֶּא
יְתִנִּנַּהּ׃ בַּהּ שַׁעֲתָא מִלְּתָא סָפַת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר׃ וּמִן־אֲנָשָׁא ל
מְרִיד וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין יֵאכֵל וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע
עַד דִּי שַׂעֲרֵהּ כִּנְשָׁרִין רְבָה וְטִפְרוֹהִי כְּצִפָּרִין׃ וְלִקְצַת 31
יוֹמַיָּא אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר עֵינַי ׀ לִשְׁמַיָּא נְטַלֵת וּמַנְדְעִי עֲלַי
יְתוּב וּלְעִלָּיָא בָּרֵכֵת וּלְחַי עָלְמָא שַׁבַּחֵת וְהַדְּרֵת דִּי שָׁלְטָנֵהּ
שָׁלְטַן עָלַם וּמַלְכוּתֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃ וְכָל־דָּאָרֵי אַרְעָא כְּלָה 32
חֲשִׁיבִין וּכְמִצְבְּיֵהּ עָבֵד בְּחֵיל שְׁמַיָּא וְדָאָרֵי אַרְעָא וְלָא
אִיתַי דְּיִמְחֵא בִידֵהּ וְיֵאמַר לֵהּ מָה עֲבַדְתְּ׃ בְּהֵדְּמָנָא 33
מַנְדְעִי ׀ יְתוּב עֲלַי וְלִיקַר מַלְכוּתִי הַדְרִי וְזִיוִי יְתוּב עֲלַי
וְלִי הַדָּבְרֵי וְרַבְרְבָנַי יְבָעוֹן וְעַל־מַלְכוּתִי הָתְקַנַת וּרְבוּ

יתירה

v. 22. ד תדוּר ד. ibid. עלאה קרי. ibid. פתח בסי״ם. v. 24. ד יחזר ד. ibid. ד במקום א׳.
v. 28. פתח באתנח. ibid. יחזר ד. v. 31. ולעלאה קרי. v. 32. חירי קרי.
ibid. ד במקום א׳. ibid. ודיחי קרי.

22 מען וועט דיר פעריאגען פון מענשען און מיט ווילדע טהיערע וועט דיין וואוינונג זיין, עסען וועט מען דיר געבען גראז אזוי ווי (מען גיט) אקסען, מיט הימעל־טהוי וועט מען דיר בעפייכטען: זיעבען צייטען וועלען אויף דיר איבערגעהן, ביז דו וועסט אנערקענען אז דער אויבערשטער הערשט איבער די מענשעשע רעגירונגען, אוז צו וועמען ער וויל גיט ער דאם אוועק.

23 און וואם זיי האבען געזאגט מען זאל איבערלאזען די הויפט ווארצלען פון בוים (בעדייטעט) אז די קעניגרייך וועט פאר דיר בלייבען, פון דער צייט וואם דו וועסט אנערקענען אז מען רעגירט אין הימעל.

24 דערפאר, א קעניג, זאל דיר מיין ראטה געפעלען: נעהם ארא דיינע זינד דורך טוגענד, און דיין פערברעכען דורך גוטעם טהאז צו ארעמע; דאן וועט דויערהאפט זיין דיין רוהע.

25 אלץ איז אנגעקומען דעם קעניג נבוכדנצר.

26 ענדע צוועלף מאנאטען ווען ער האט שפאציערט איבערז קעניגליכען פאלאסט אין בבל —

27 האט דער קעניג הויך געזאגט: „איז דאם ניט די גרויסע בבל, וועלכע איך האב אלס א רעזידענץ־שטארט געבויט מיט מיין געוואלדיגע מאכט אום צו פערשעהנערן מיין הערליכקייט!"

28 די ווערטער זיינען נאך געווען אין קעניג'ס מויל איז אראב א שטימע פון הימעל: „מען זאגט דיר אן, קעניג נבוכדנצר, אז די רעגירונג ווערט פון דיר צוגענומען,

29 פון מענשען וועט מען דיר פעריאגען און מיט ווילדע טהיערען וועט דיין וואוינונג זיין, שפייזען וועט מען דיר מיט גראז ווי אן אקס און זיעבען צייטען וועלען ארייבער אויף דיר, ביז דו וועסט אנערקענען אז דער אויבערשטער הערשט איבער די מענשען־רעגירונג. און צו וועמען ער וויל גיט ער איהר אוועק."

30 אין דער זעלביגער צייט האט זיך די זאך אויסגעלאזען צו נבוכדנצר'ן — ער איז פעריאגט געווארען פון מענשען, האט נעגעסען גראז ווי אן אקס, און זיין קערפער איז בעפייכט געווארען פונ'ם הימעל־טהוי, זיינע האאר זיינען אויסגעוואקסען ווי ביי אן אדלער און זיינע נעגעל ווי ביי פויגלען.

31 אז די צייט האט זיך געענדיגט, האב איך, נבוכדנצר, אויפגעהויבען מיינע אויגען צום הימעל, מיין פערשטאנד האט זיך צו מיר צוריק־געקעהרט — איך האב געבענשט דעם אויבערשטען, געלויבט און געעהרט דעם וואס לעבט אייביג, וואס זיין הערשונג איז אן אייביגע הערשונג און זיין רעגירען איז פון דור צו דור.

32 און אלע איינוואוינער פון דער ערד זיינען ווי נארנישט געראכענט; ער טהוט לויט זיין אייגענעם וויללען מיט די הימעלשע ארמיעז און ערד־בעוואוינער, קיינער קען איהם ניט שטערען אדער פרעגען איהם „וואס האסטו געטהאן?"

33 צו דער זעלביגער צייט וואס מיין פערשטאנד האט זיך צו מיר צוריק־געקעהרט בין איך אויך צו מיין פרעכטיגע רעגירונג צוריק געקומען, איך האב אויך מיין (מענשליכען) אויסזעהען בעקומען: מיינע פיהרער און בעאמטע האבען מיר בעזוכט, איך האב זיך אין מיין קעניגרייך פעסטגעזעצט, עס איז מיר נאך מעהר גרויסקייט צוגעקומען.

34 יַתִּירָה הוֹסַפַת־לִי׃ בְּעַן אֲנָה נְבֻכַדְנֶצַּר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם
וּמְהַדַּר לְמֶלֶךְ שְׁמַיָּא דִּי כָל־מַעֲבָדוֹהִי קְשׁוֹט וְאׇרְחָתֵה
דִּין וְדִי מַהְלְכִין בְּגַוָּה יָכֵל לְהַשְׁפָּלָה׃

CAP. V. ה

ה
א בֶּלְשַׁאצַּר מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רַב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֶלֶף וְלָקֳבֶל
2 אַלְפָּא חַמְרָא שָׁתֵה׃ בֶּלְשַׁאצַּר אֲמַר ו בְּטַעֲם חַמְרָא
לְהַיְתָיָה לְמָאנֵי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא דִּי הַנְפֵּק נְבוּכַדְנֶצַּר
אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְיִשְׁתּוֹן בְּהוֹן מַלְכָּא
3 וְרַבְרְבָנוֹהִי שֻׁגְלְתֵה וּלְחֵנָתֵה׃ בְּאֵדַיִן הַיְתִיו מָאנֵי דַּהֲבָא
דִּי הַנְפְּקוּ מִן־הֵיכְלָא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִּיו
4 בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שֻׁגְלְתֵה וּלְחֵנָתֵה׃ אִשְׁתִּיו חַמְרָא
וְשַׁבַּחוּ לֵאלָהֵי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא נְחָשָׁא פַּרְזְלָא אָעָא
ה וְאַבְנָא׃ בַּהּ־שַׁעֲתָא נְפָקוֹ אֶצְבְּעָן דִּי יַד־אֱנָשׁ וְכָתְבָן לֳקֳבֶל
נֶבְרַשְׁתָּא עַל־גִּירָא דִּי־כְתַל הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא
6 חָזֵה פַּס יְדָא דִּי כָתְבָא׃ אֱדַיִן מַלְכָּא זִיוֵהִי שְׁנוֹהִי
וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלוּנֵהּ וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרְיִן וְאׇרְכְּבָתֵהּ דָּא
7 לְדָא נָקְשָׁן׃ קָרֵא מַלְכָּא בְּחַיִל לְהֶעֱלָהּ לְאָשְׁפַּיָּא כַּשְׂדָּיֵא
וְגָזְרַיָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר ו לְחַכִּימֵי בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ
דִּי־יִקְרֵה כְּתָבָה דְנָה וּפִשְׁרֵהּ יְחַוְּנַנִי אַרְגְּוָנָא יִלְבַּשׁ
וְהַמְנוֹכָא דִּי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְתַלְתִּי בְמַלְכוּתָא יִשְׁלַט׃
8 אֱדַיִן עָלִּין כָּל חַכִּימֵי מַלְכָּא וְלָא־כָהֲלִין כְּתָבָא לְמִקְרֵא
9 וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא׃ אֱדַיִן מַלְכָּא בֶּלְשַׁאצַּר
שַׂגִּיא מִתְבְּהַל וְזִיוֵהִי שָׁנַיִן עֲלוֹהִי וְרַבְרְבָנוֹהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין׃
י מַלְכְּתָא לֳקֳבֶל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי לְבֵית מִשְׁתְּיָא
עָלַת עֲנָת מַלְכְּתָא וַאֲמָרַת מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אַל־
11 יְבַהֲלוּךְ רַעְיוֹנֵךְ וְזִיוֵךְ אַל־יִשְׁתַּנּוּ׃ אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתָךְ

די

ה v. 5. נפקה קרי v. 7. כשדאי קרי ibid. והמנוכא קרי v. 8. יחד ל ibid. א במקום ד
v. 10. פתח באתנח ויחד ל ibid. יחד ף

24 יעצט לויב איך, ערהויב און פערעהר, איך נבוכדנצר, דעם הימלישען גאָט, וואָס אלע זיינע טהאטען זיינען ריכטיג, אלע זיינע וועגען — געזעצלעך, און אלע וועמעס אויפפיהרונג עס איז האָכמוטה קען ער ניעדעריג מאכען.

קאפיטעל ה

1 קעניג בלשאצר האָט געמאכט א גרויסען מאָהלצייט פאר זיינע טויזענד בעאמטע, ער אליין האָט וויין געטרונקען פאר טויזענד.

2 פערזוכענדיג די וויין האָט בלשאצר געזאגט מען זאָל ברייננען די גאָלדענע און זילבערנע כלים, וועלכע זיין פאטער נבוכדנצר האָט ארויסגענומען פון ירושלים'ער טעמפעל און אין זיי זאָלען טרינקען דער קעניג מיט זיינע בעאמטע, זיינע וויבער און קעבס־וויבער.

3 אלזא זיינען געבראכט געוואָרען די גאָלדענע כלים וואָס מען האָט ארויסגענומען פון טעמפעל (פון גאָט'ס הויז) וואָס אין ירושלים. אין זיי האָט געטרונקען דער קעניג מיט זיינע בעאמטע, זיינע וויבער און קעבס־וויבער.

4 מען האָט וויין געטרונקען און געלויבט געטער — גאָלדענע, זילבערנע, קופערנע, אייזערנע, הילצערנע און שטיינערנע.

5 אין דער זעלביגער צייט זיינען ארויסגענאנגען פינגער ווי פון א מענש־ליכער האנד און האָבען גישריבען געגענאיבער דעם הענגלייכטער, אויף דעם קאלך פון קעניגליכען טעמפעל־וואנד [דער קעניג זעלבסט האָט געזעהען די שטיק האנד וואָס האָט גישריבען].

6 דאן איז דעם קעניג'ס אויסזעהען פערענדערט געוואָרען. זיינע געדאנקען זיינען צומישט געוואָרען, עס איז לויז געוואָרען דער גארטעל פון זיינע לענדען און זיינע קניע האָבען געקלאפט איינע אן די אנדערע.

7 דער קעניג האָט הויך גישריען מען זאָל ברענגען די צויבערער, כשד'ייער און מאגיקער; דער קעניג האָט גערעדט און גיזאגט צו די קלוגע פון בבל: יעדער מענש וואָס וועט דעם שריפט איבערלעזען און זאָגען מיר זיין מיינונג וועט אננעקליידעט ווערען אין פורפור מיט א גאָלדענע קייט אויפ'ן האלז און ער וועט הערשען אין קעניגרייך אלס דער דריטער (פון קעניג).

8 עס זיינען דאן ארויינגעגאנגען אלע קלוגע פון בבל, זיי האָבען אָבער ניט געקענט לייענען די אויפשריפט און לאָזען וויסען דעם קעניג די מיינונג.

9 קעניג בלשאצר איז דאן זעהר ערשראָקען געוואָרען אז זיין אויסזעהען איז פערענדערט געוואָרען פון דעם וואָס זיינע גרעסטע זיינען פעהלער־האפט.

10 גראד איז די קעניגין אין מאהלצייט־הויז ארויין וועו דער קעניג האָט מיט זיינע בעאמטע גערעדט. די קעניגין האָט געענטפערט: „לאנג לעבען זאָל דער קעניג! זאָלען דיר דיינע געדאנקען ניט שרעקען און דיין אויסזעהען זאָל ניט פערענדערט ווערען —

11 עס איז דא א מאן אין דיין רעגירונג וואָס בעזיצט א גייסט פון הייליגען

דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וּבְיוֹמֵי אֲבוּךְ נְהִירוּ וְשָׁכְלְתָנוּ
וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־אֱלָהִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ וּמַלְכָּא נְבֻכַדְנֶצַּר
אֲבוּךְ רַב חַרְטֻמִּין אָשְׁפִּין כַּשְׂדָּאִין גָּזְרִין הֱקִימֵהּ אֲבוּךְ
מַלְכָּא: כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ ׀ יַתִּירָא וּמַנְדָּע וְשָׁכְלְתָנוּ 12
מְפַשַּׁר חֶלְמִין וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן וּמְשָׁרָא קְטִרִין הִשְׁתַּכַּחַת
בֵּהּ בְּדָנִיֵּאל דִּי־מַלְכָּא שָׂם־שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר כְּעַן דָּנִיֵּאל
יִתְקְרֵי וּפִשְׁרָה יְהַחֲוֵה: בְּאַדַּיִן דָּנִיֵּאל הֳעַל קֳדָם 13
מַלְכָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אַנְתָּה־הוּא דָּנִיֵּאל דִּי־
מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הַיְתִי מַלְכָּא אֲבִי מִן־יְהוּד:
וְשִׁמְעֵת עֲלָיִךְ דִּי רוּחַ אֱלָהִין בָּךְ וְנְהִירוּ וְשָׁכְלְתָנוּ וְחָכְמָה 14
יַתִּירָה הִשְׁתְּכַחַת בָּךְ: וּכְעַן הֳעַלוּ קֳדָמַי חַכִּימַיָּא אָשָׁפַיָּא טו
דִּי־כְתָבָה דְנָה יְקָרוּן וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֻתַנִּי וְלָא־כֵהֲלִין
פִּשַׁר־מִלְתָא לְהַחֲוָיָה: וַאֲנָה שְׁמִעֵת עֲלָיִךְ דִּי־תוּכְּל 16
פִּשְׁרִין לְמִפְשַׁר וְקִטְרִין לְמִשְׁרָא כְּעַן הֵן תּוּכַל כְּתָבָא
לְמִקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעוּתַנִּי אַרְגְּוָנָא תִלְבַּשׁ וְהַמְנֻכָא דִּי־
דַהֲבָא עַל־צַוָּארָךְ וְתַלְתָּא בְּמַלְכוּתָא תִּשְׁלַט:
בֵּאדַיִן עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר קֳדָם מַלְכָּא מַתְנָתָךְ לָךְ לְהָוֵן 17
וּנְבוּבְיָתָךְ לְאָחֳרָן הַב בְּרַם כְּתָבָא אֶקְרֵא לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא
אֲהוֹדְעִנֵּהּ: אַנְתָּה מַלְכָּא אֱלָהָא עִלָּיָא מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא 18
וְיֵקָרָא וְהַדְרָא יְהַב לִנְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ: וּמִן־רְבוּתָא דִּי 19
יְהַב־לֵהּ כָּל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא הֲוֹו וְאָזְעִין וְדָחֲלִין מִךְ
קֳדָמוֹהִי דִּי־הַוָּא צָבֵא הַוָּה קָטֵל וְדִי־הַוָּה צָבֵא הַוָּה מְחָא
וְדִי־הַוָּה צָבֵא הַוָּה מָרִים וְדִי־הַוָּא צָבֵא הַוָּא מַשְׁפֵּל:
וּכְדִי רָם לִבְבֵהּ וְרוּחֵהּ תְּקִפַת לַהַוָּדָה הָנְחַת מִן־כָּרְסֵא כ
מַלְכוּתֵהּ וְיֵקָרָה הֶעְדִּיו מִנֵּהּ: וּמִן־בְּנֵי אֱנָשָׁא מְרִיד 21
וְלִבֵּהּ ׀ עִם־חֵיוָתָא שַׁוִּי וְעִם־עֲרָדָיָא מְדוֹרֵהּ עִשְׂבָּא כְתוֹרִין

יטעמונה

v. 11. דכי בדנש בער יהויא. v. 13. יחיד ה׳. ibid. מלשל. v. 14. יחיד ר׳. v. 15. פתח באתנח.
v. 16. יחיד ר׳. ibid. חכל ק׳. ibid. חכל ק׳. v. 17. בניא דב׳ בקמץ או בפתח. ibid. ודמיכא ק׳.
v. 18. פתח באתנח. ibid. יחיד ה׳. ibid. עלאה ק׳. v. 19. יחיד ה׳. ibid. זיעין ק׳. v. 20. ה׳ במשם או

גאָט, נאָך אין דיין פאטער׳ס צייטען האָט זיך אין איהם געפונען ער־
לייכטונג, בילדונג און פערשטאנד, ווי געטלעכער פערשטאנד ; קע־
ניג נבוכדנצר, דיין פאטער, האָט איהם אנגעשטעלט אלס דעם גרעס־
טען פון די בילדער־שרייבט־קענער, צויבערער, כשד׳ייער און מאגיקער,
דיין פאטער זעלבסט האָט איהם אנגעשטעלט,

12 ווייל ער בעזיצט אן אויסרגעווענליכען גייסט, וויסענשאפט און פער־
שטאנד, ער לענט אוים טרוימען, ערקלעהרט רעטענישען און בינדט
אב פערבונדענעם ; דאָם אלעם געפינט זיך אין דניאל, וועמען דער
קעניג האָט א נאָמען גענעבען בלטשאצר ; אלזא זאל דניאל גערופען
ווערען און ערקלעהרען די בעדייטונג !״

13 דאן ווען דניאל איז געבראכט געוואָרען פאר׳ן קעניג, האָט דער קעניג
גערעדט צו דניאל׳ן און געזאגט : ביזטו דאָם דער דניאל, פון די אוים־
געוואנדערטע יונגע קינדער פון יהוד, וועלכע מיין פאטער דער קעניג
האָט געבראכט פון (לאנד) יהוד ?

14 איך האָב גהערט וועגען דיר אז דו בעזיצט א גטלעכען גייסט, אויך
אויסרגעווענליכע ערלייכטונג, בילדונג און פערשטאנד גפינט זיך
אין דיר.

15 יעצט זיינען צו מיר געבראכט געוואָרען די קלוגע און צויבערער אז זיי
זאלען די שריפט איבערלעזען אום מיר צו לאָזען וויסען איהר בעדיי־
טונג — זיי קענען אָבער ניט ערקלעהרען די בעדייטונג פון וואָרט.

16 וועגען דיר האָב איך גהערט אז דו קענסט בעדייטונגען ערקלעהרען און
פערקניפטע זאכען אב־בינדען, אלזא אויב דו וועסט קענען איבערלעזען
די שריפט און ערקלעהרען מיר די בעדייטונג, וועסטו אנקליידען
פורפור מיט א גאלדענע קייט אויף דיין האלז און אלס דער דריטער (פון
קעניג) וועסטו הערשען אין קעניגרייך.

17 דאן האָט דניאל גענענטפערט און געזאגט צום קעניג : זאלען דיינע
געשענקע ביי דיר בלייבען, און דיינע פרעזענטען גיב אן אנדערן, איך
וועל אָבער די שריפט לעזען פאר׳ן קעניג און ערקלעהרען איהם די
בעדייטונג.

18 דו, א קעניג, דער אויבערשטער גאָט האָט דיין פאטער, נבוכדנצר, גע־
געבען רעגירונג, גרויסקייט, עהרע און פראכט.

19 פון די גרויסקייט וואָס ער האָט איהם גענעבען פלעגען אין שרעק זיין
פאר איהם אלע פעלקער, נאציאָנען און שפראכען : וועמען ער האָט
געוואלט האָט ער דערשלאָגען און וועמען ער האָט געוואָלט האָט ער גע־
לאָזען לעבען, וועמען ער האָט געוואלט האָט ער אויפגעהויבען און וועּ־
מען ער האָט געוואָלט האָט ער ניעדעריג גמאכט.

20 ווען אָבער זיין הארץ איז שטאלץ געוואָרען און זיין גייסט ווידערשפעניג,
איז ער אראָבגעזעצט געוואָרען פון זיין קענינליכען טראָהן און זיין עהרע
איז אוועק פון איהם ;

21 פון מענשען איז ער פעריאָגט געוואָרען, זיין הארץ איז טהיעריש גע־
וואָרען און זיין וואוינונג איז געווען מיט שלאנגען ; מען האָט איהם
עשפייזט מיט גראָז ווי אן אקס און פון הימעל־טהוי איז זיין קערפער
בעפייכט געווען, ביז ער האָט אנערקענט אז דער אויבערשטער גאָט

יְמַעְמוֹנָה וּמִסְתַּל שְׁמַיָּא גְּשְׁמַיָּה יְצַטְּבַע עַד דִּי־יְדַע דִּי
שַׁלִּיט אֱלָהָא עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֱנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יְצִבָּא יְהָקִים
22 עֲלַיְהּ: וְאַנְתְּה בְּרֵהּ בֵּלְשַׁאצַּר לָא הַשְׁפֵּלְתְּ לִבְבֶךָ כָּל־
23 קֳבֵל דִּי כָל־דְּנָה יְדַעְתָּ: וְעַל־מָרֵא שְׁמַיָּא ׀ הִתְרוֹמַמְתָּ
וְלִמָּאנְיָא דִּי־בַיְתֵהּ הַיְתִיו קֳדָמָיִךְ וְאַנְתְּה וְרַבְרְבָנָיִךְ
שֵׁגְלָתָךְ וּלְחֵנָתָךְ חַמְרָא שָׁתַיִן בְּדִוְנֹן וְלֵאלָהֵי כַסְפָּא וְדַהֲבָא
נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא דִּי לָא־חָזַיִן וְלָא־שָׁמְעִין וְלָא
יָדְעִין שַׁבַּחְתָּ וְלֵאלָהָּא דִּי־נְשְׁמָתָךְ בִּידֵהּ וְכָל־אָרְחָתָךְ
24 לֵהּ לָא הַדַּרְתָּ: בֵּאדַיִן מִן־קֳדָמוֹהִי שְׁלִיחַ פַּסָּא דִּי־יְדָא
ה וּכְתָבָא דְנָה רְשִׁים: וּדְנָה כְתָבָא דִּי רְשִׁים מְנֵא מְנֵא
26 תְּקֵל וּפַרְסִין: דְּנָה פִּשַׁר מִלְּתָא מְנֵא מְנָהּ־אֱלָהָא
27 מַלְכוּתָךְ וְהַשְׁלְמָהּ: תְּקֵל תְּקַלְתָּא בְּמאֹזְנַיָּא וְהִשְׁתְּכַחְתָּ
28 חַסִּיר: פְּרֵס פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ וִיהִיבַת לְמָדַי וּפָרָס:
29 בֵּאדַיִן ׀ אֲמַר בֵּלְשַׁאצַּר וְהַלְבִּשׁוּ לְדָנִיֵּאל אַרְגְּוָנָא
וְהַמְנוֹכָא דִּי־דַהֲבָא עַל־צַוָּארֵהּ וְהַכְרְזוּ עֲלוֹהִי דִּי־לֶהֱוֵא
ל שַׁלִּיט תַּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא: בֵּהּ בִּלֵילְיָא קְטִיל בֵּלְשַׁאצַּר
מַלְכָּא כַשְׂדָּיָאָ:

ן CAP. VI. ו

א וְדָרְיָוֶשׁ מָדָיָאָ קַבֶּל מַלְכוּתָא כְּבַר שְׁנִין שִׁתִּין וְתַרְתֵּין:
2 שְׁפַר קֳדָם דָּרְיָוֶשׁ וְהָקִים עַל־מַלְכוּתָא לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
3 מְאָה וְעֶשְׂרִין דִּי לֶהֱוֹן בְּכָל־מַלְכוּתָא: וְעֶלָּא מִנְּהוֹן
סָרְכִין תְּלָתָה דִּי דָנִיֵּאל חַד מִנְּהוֹן דִּי־לֶהֱוֹן אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא
4 אִלֵּין יְהֵבִין לְהוֹן טַעְמָא וּמַלְכָּא לָא־לֶהֱוֵא נָזֵק: אֱדַיִן
דָּנִיֵּאל דְּנָה הֲוָה מִתְנַצַּח עַל־סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא כָּל־
קֳבֵל דִּי־רוּחַ יַתִּירָא בֵּהּ וּמַלְכָּא עָשִׁית לַהֲקָמוּתֵהּ עַל־
ה כָּל־מַלְכוּתָא: אֱדַיִן סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא הֲווֹ בָעַיִן עִלָּה

להשכחה

ה׳ פתח באתנח ibid. עלאה קדי ibid. יתיר ר׳ v. 22. פתח דח׳ ibid. v. 21.
פתח נסי״ם ibid. יתיר ר׳ ibid. יתיר ה׳ ibid. פתח אתנח וסי״ם ibid v. 23.
v. 26. פתח נסי״ם כשואה קדי v. 30. ומניא קדי v. 29.

הערשט איבער די מענשען־רעגירונג, און וועמען ער וויל שטעלט ער דערביי אן.

22 אבער דו, בלשאצר, זיין זוהן, האסט ניט געבויגען דיין שטאלץ, אבווהל דו ווייסט דאס אלעס,

23 דו האסט אויף קעגען הימלישען גאט שטאלצירט און די כלים פון זיין הויז האט מען צו דיר געבראכט און דו מיט דיינע בעאמטע, ווייבער און קעבס־ווייבער האבען אין זיי ווין געטרונקען, און געטער פון זילבער, גאלד, קופער, אייזען, האלץ און שטיין, וועלכע זעהען ניט, הערען ניט און פערשטעהן ניט — האסטו גענויבט, אבער דעם גאט וואס דיין נשמה איז אין זיין האנד און אלע דיינע וועגען זיינען איהם בעוואוסט, איהם האסטו ניט געעהרט.

24 דערפאר איז פון איהם געשיקט די שטיק האנד, וועלכע האט די שריפט אנגעצייכענט.

25 די שריפט וואס איז אנגעצייכענט איז : "מנא, מנא, תקל און פרסין".

26 דאס איז די ערקלעהרונג פון זאטץ : „מנא" — גאט האט בעשטימט דיין רעגירונג זאל געענדיגט ווערן.

27 „תקל" — עס איז געוואויגען געווארען אויף א וואג און עס האט זיך אויסגעפונען אז עס פעהלט.

28 „פרס" — דיין קעניגרייך איז צוטהיילט און אוועקגענעבען צו מדי און פרס.

29 דאן האט בלשאצר געהייסען און מען האט דניאל'ן אנגעטהאן פורפור־קלייד־ער מיט א גאלדענער קייט אויף זיין האלז, מען האט וועגען איהם אויסגערופען אז ער זאל זיין הערשער, דער דריטער (צום קעניג) אין קעניגרייך.

30 אין דער זעלבער נאכט איז ערמארדעט געווארען בלשאצר דער קעניג פון כשדים.

קאפיטעל ו

1 דריוש פון מדי האט איבערגענומען די רעגירונג ווען ער איז אלט געווען צוויי־און־זעכציג יאהר.

2 עס איז געפעהלען דריוש'ן און ער האט אנגעשטעלט אין דער קעניגרייך הונדערט מיט צוואנציג סאטראפען וואס זאלען זיין איבער די גאנצע רעגירונג.

3 און איבער זיי דריי הויפט בעאמטע, פון וועלכע איינער איז געווען דניאל, וועלכע די סאטראפען האבען געדארפט געבען בעריכטען אום ניט צו בעלעסטיגען דעם קעניג.

4 דאן האט דיעזער דניאל איבערגעשטיגען די הויפט־בעאמטע און סאטראפען, וויל ער האט געהאט אן אויסערגעווענליכען גייסט, און דער קעניג האט געטראכט אנצושטעלען איהם איבער די גאנצע קעניגרייך.

5 דאן האבען די הויפט־בעאמטע און סאטראפען געזוכט צו געפינען א

לְהַשְׁפָּחָה לְדָנִיֵּאל מִצַּד מַלְכוּתָא וְכָל־עַלָּה וּשְׁחִיתָדָה
לָא־יְכִלִין לְהַשְׁפָּחָה כָּל־קֳבֵל דִּי־מְהֵימַן הוּא וְכָל־שָׁלוּ
וּשְׁחִיתָה לָא הִשְׁתְּכַחַת עֲלוֹהִי: אֱדַיִן גְּבְרַיָּא אִלֵּךְ אֲמְרִין 6
דִּי לָא נְהַשְׁכַּח לְדָנִיֵּאל דְּנָה כָּל־עִלָּה לָהֵן הַשְׁכַּחְנָא 7
עֲלוֹהִי בְּדָת אֱלָהֵהּ: אֱדַיִן סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּן
הַרְגִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְכֵן אֲמְרִין לֵהּ דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא לְעָלְמִין
חֱיִי: אִתְיָעֲטוּ כָּל ו סָרְכֵי מַלְכוּתָא סִגְנַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא 8
הַדָּבְרַיָּא וּפַחֲוָתָא לְקַיָּמָה קְיָם מַלְכָּא וּלְתַקָּפָה אֱסָר דִּי
כָּל־דִּי־יִבְעֵא בָּעוּ מִן־כָּל־אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן
מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגֻב אַרְיָוָתָא: כְּעַן מַלְכָּא תְּקֵים 9
אֱסָרָא וְתִרְשֻׁם כְּתָבָא דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה כְּדָת־מָדַי וּפָרַס
דִּי־לָא תֶעְדֵּא: כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא דָּרְיָוֶשׁ רְשַׁם כְּתָבָא י
וֶאֱסָרָא: וְדָנִיֵּאל כְּדִי יְדַע דִּי־רְשִׁים כְּתָבָא עַל לְבַיְתֵהּ 11
וְכַוִּין פְּתִיחָן לֵהּ בְּעִלִּיְתֵהּ נֶגֶד יְרוּשְׁלֶם וְזִמְנִין תְּלָתָה
בְּיוֹמָא הוּא ו בָּרֵךְ עַל־בִּרְכּוֹהִי וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא קֳדָם
אֱלָהֵהּ כָּל־קֳבֵל דִּי־הֲוָא עָבֵד מִן־קַדְמַת דְּנָה: אֱדַיִן 12
גְּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ וְהַשְׁכַּחוּ לְדָנִיֵּאל בָּעֵה וּמִתְחַנַּן קֳדָם
אֱלָהֵהּ: בֵּאדַיִן קְרִבוּ וְאָמְרִין קֳדָם־מַלְכָּא עַל־אֱסָר 13
מַלְכָּא הֲלָא אֱסָר רְשַׁמְתָּ דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִבְעֵא מִן־כָּל־
אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגֻב
אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר יַצִּיבָא מִלְּתָא כְּדָת־מָדַי וּפָרַס
דִּי־לָא תֶעְדֵּא: בֵּאדַיִן עָנוֹ וְאָמְרִין קֳדָם מַלְכָּא דִּי דָנִיֵּאל 14
דִּי מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד לָא־שָׂם עֲלָיְךָ מַלְכָּא טְעֵם
וְעַל־אֱסָרָא דִּי רְשַׁמְתָּ וְזִמְנִין תְּלָתָה בְּיוֹמָא בָּעָא בָּעוּתֵהּ:
אֱדַיִן מַלְכָּא כְּדִי מִלְּתָא שְׁמַע שַׂגִּיא בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי וְעַל טו
דָּנִיֵּאל שָׂם לֵב לְשֵׁזָבוּתֵהּ וְעַד מֵעֲלֵי שִׁמְשָׁא הֲוָה מְשְׁתַּדַּר
לְהַצָּלוּתֵהּ: בֵּאדַיִן גְּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְאָמְרִין 16

למלכא

v. 11. בקצת ספרים הר׳ בחיריק · v. 14. יחד ף ibid. פתח באתבח v. 15. נ׳ א מעלי

שולד אויף דניאל'ן אין רעגיערונגס־אנגעלעגנהייטען ; זיי האבען אבער ניט געקענט געפינען קיין געלעגנהייט אדער פערבערעבען, ווייל ער איז טריי געווען האט מען אויף איהם קיין פערזעהען אדער פערברעכען ניט אויסגעפונען.

6 דאמאלס האבען דיעזע מענשען געזאגט : קוים געפינען מיר ניט אויף דעם דניאל קיין אנדער געלעגנהייט וועלען מיר אויף איהם נעפינען א פערברעכען קעגען זיין גאט'ס געזעץ.

7 און די הויפט־בעאמטע מיט די סאטראפען האבען זיך פערזאמלט בייס קעניג, און האבען צו איהם אזוי געזאגט : „לאנג לעבען זאל דער קעניג !

8 עס האבען זיך בעראטהען אלע הויפט־בעאמטע פון קעניגרייך, די אנגעשטעלטע, סאטראפען, פיהרער און גובערנאטארען צו בעשטעטיגען א קעניגליכען בעפעהל און שטרענג בעשטימען אז יעדער וואס וועט בעטען פון א גאט אדער א מענשען, אין פערלויף פון דריי טעג, אויסער פון דיר, קעניג, זאל אריינגעווארפען ווערען אין לייבענגרוב.

9 אלזא, קעניג, בעשטעטיג דיזען פערבאט און צייכען שריפטליך אז עס זאל ניט געענדערט ווערען, לויט דאס געזעץ פון מדי און פרס, וועלכע וועדט ניט איבערטראטען.

10 צולייעב דעם האט קעניג דריוש געצייכענט א שריפטליכען פערבאט.

11 וועז דניאל האט זיך דערוואוסט אז עס איז שריפטליך געצייכענט, איז ער אריין אין זיין הויז, וואו ער האט געהאט אן אפענעם פענסטער נעגען ירושלים, און דריי מאל טעגליך האט ער זיך געשטעלט אויף די קניע, געבעטען און געלויבט זיין גאט, אזוי ווי ער פלעגט טהאן פון פריהער.

12 דאן האבען זיך דיעזע מענשען פערזאמלט און האבען געפונען דניאל'ן בעטענדיג צו גאט.

13 זיי זיינען זאפארט אוועק און געזאגט דעם קעניג וועגען דעם קעניגליכען פערבאט : „דו האסט דאך געצייכענט א פערבאט אז יעדער מענש וואס וועט בעטען פון גאט אדער א מענשען, אין פערלויף פון דריי טעג, אויסער פון דיר קעניג, זאל אריינגעווארפען ווערען אין לייבענגרוב !" האט דער קעניג געענטפערט און געזאגט : „די זאך איז ריכטיג, לויט דאס געזעץ פון מדי און פרס וועלכע מען קען ניט איבערטרעטען."

14 דאן האבען זיי געענטפערט און געזאגט צום קעניג : „אט דניאל, פון די יונגע אויסגעוואנדערטע פון יהוד, האט ניט געאכטעט דיין קעניגליכען בעפעהל און דיין פערבאט וואס דו האסט געצייכענט — דריי מאל טעגליך היט ער אב זיין געבעט."

15 וועז דער קעניג האט די זאך דערהערט איז איהם זעהר אונאנגענעהם געווארען און ער האט זיך איבערלייגט וועגען דניאל'ן ווי איהם צו רעטטען — ביז זונענאונטערגאנג האט ער געשטרעבט צו רעטטען איהם.

16 דאן זיינען דיעזע מענשען צוזאמענגעקומען צום קעניג און געזאגט : „זיי

לְמַלְכָּא דַּע מַלְכָּא דִּי־דָת לְמָדַי וּפָרַס דִּי־כָל־אֵסָר וּקְיָם
17 דִּי־מַלְכָּא יְהַקִּים לָא לְהַשְׁנָיָה׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא אֱמַר
וְהַיְתִיו לְדָנִיֵּאל וּרְמוֹ לְגֻבָּא דִּי אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא
וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אֱלָהָךְ דִּי אַנְתָּה פָּלַח־לֵהּ בְּתְדִירָא הוּא
18 יְשֵׁיזְבִנָּךְ׃ וְהֵיתִית אֶבֶן חֲדָה וְשִׂמַת עַל־פֻּם גֻּבָּא וְחַתְּמָהּ
מַלְכָּא בְּעִזְקָתֵהּ וּבְעִזְקָת רַבְרְבָנוֹהִי דִּי לָא־תִשְׁנָא צִבְוָ
19 בְּדָנִיֵּאל׃ אֱדַיִן אָזַל מַלְכָּא לְהֵיכְלֵהּ וּבָת טָוָת וְדַחֲוָן לָא־
כ הֲנְעֵל קֳדָמוֹהִי וְשִׁנְתֵּהּ נָדַת עֲלוֹהִי׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא
בְּשִׁפְרָפַרְוָא יְקוּם בְּנָגְהָא וּבְהִתְבְּהָלָה לְגֻבָּא דִּי־אַרְיָוָתָא
21 אָזָל׃ וּכְמִקְרְבֵהּ לְגֻבָּא לְדָנִיֵּאל בְּקָל עֲצִיב וְעָק עָנֵה
מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דָּנִיֵּאל עַבֵד אֱלָהָא חַיָּא אֱלָהָךְ דִּי
אַנְתָּה פָּלַח־לֵהּ בְּתְדִירָא הַיְכָל לְשֵׁיזָבוּתָךְ מִן־אַרְיָוָתָא׃
22 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל עִם־מַלְכָּא מַלֵּל מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי׃ אֱלָהִי
23 שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְסָגַר פֻּם אַרְיָוָתָא וְלָא חַבְלוּנִי כָּל־קֳבֵל
דִּי קֳדָמוֹהִי זָכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי וְאַף קָדָמָיְךָ מַלְכָּא חֲבוּלָה
24 לָא עַבְדֵת׃ בֵּאדַיִן מַלְכָּא שַׂגִּיא טְאֵב עֲלוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל
אֲמַר לְהַנְסָקָה מִן־גֻּבָּא וְהָסֵק דָּנִיֵּאל מִן־גֻּבָּא וְכָל־חַבָל
כה לָא־הִשְׁתְּכַח בֵּהּ דִּי הֵימִן בֶּאלָהֵהּ׃ וּאֲמַר מַלְכָּא וְהַיְתִיו
גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־אֲכַלוּ קַרְצוֹהִי דִּי דָנִיֵּאל וּלְגֻב אַרְיָוָתָא
רְמוֹ אִנּוּן בְּנֵיהוֹן וּנְשֵׁיהוֹן וְלָא־מְטוֹ לְאַרְעִית גֻּבָּא עַד דִּי־
26 שְׁלְטוּ בְהוֹן אַרְיָוָתָא וְכָל־גַּרְמֵיהוֹן הַדְּקוּ׃ בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ
מַלְכָּא כְּתַב לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין בְּכָל־
27 אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ מִן־קֳדָמַי שִׂים טְעֵם דִּי ו בְּכָל־
שָׁלְטָן מַלְכוּתִי לֶהֱוֹן זָאעִין וְדָחֲלִין מִן־קֳדָם אֱלָהֵהּ דִּי־
דָנִיֵּאל דִּי־הוּא ו אֱלָהָא חַיָּא וְקַיָּם לְעָלְמִין וּמַלְכוּתֵהּ
28 דִּי־לָא תִתְחַבַּל וְשָׁלְטָנֵהּ עַד־סוֹפָא׃ מְשֵׁיזֵב וּמַצִּל וְעָבֵד

אתין

v. 17. יתיר ח׳ v. 20. ס׳ ועיקא ibid פ׳ רבתי v. 21. יתיר ה׳ v. 23. יתיר ח׳
v. 26. דיוקן קרי v. 27. ועזין קרי

וויסען קעניג, אז אין פרס און מדי עקזיסטירט א געזעץ דאָס יעדער פערבאָט אָדער געזעץ וועלכע דער קעניג בעשטעטיגט קען ניט געענדערט ווערען."

17 דאמאלס האָט דער קעניג געהייסען און מען האָט געבראכט דניאל'ן און אריינגעוואָרפען אין לייבעגרוב ; דער קעניג האָט געזאָגט צו דניאל'ן : „דער גאָט צו וועמען דו דיענסט אימער, ער וועט דיך רעטען !"

18 און מען האָט געבראכט א שטיין און אַוועקגעלעגט אויף דער עפענונג פון גרוב, דער קעניג האָט עם פערזיגעלט מיט זיין זיגעל־רינג אויך מיט די זיגעלען פון זיינע גרעסטע אום מען זאל ניט ענדערן זיין ווילען וועגען דניאל'ן.

19 דאן איז דער קעניג אַוועק אין זיין פאלאסט, ער איז שלאָפען געגאנגען ניט געגעסען, ער האָט ניט געלאָזען אריינברעגען צו איהם געטער און דער שלאָף איז אַוועק פון איהם.

20 גאנץ פריה, ווי עס האָט געגומען טאָג ווערען, איז דער קעניג אויפגעשטאנען און איז שנעל אַוועק צום לייבעגרוב.

21 אז ער איז נאָהענט געקומען צום גרוב האָט ער מיט א אומעדיגע שטימע געשריען צו דניאל'ן, דער קעניג האָט געזאָגט צו דניאל'ן : „דניאל ! קנעכט פון לעבעדיגען גאָט ! דער גאָט צו וועמען דו דיענסט אימער האָט ער געקענט רעטען דיך פון די לייבען ?"

22 דאן האָט דניאל געערדט צו קעניג : „לאָנג לעבען זאל דער קעניג !

23 מיין גאָט האָט זיין מלאך געשיקט און ער האָט פערשלאָסען דאָס מויל פון די לייבען, און זיי האָבען מיר ניט געשעדיגט, ווייל ביי איהם האָט זיך מיין אונשולד ארויסגעוויזען, אויך דיר, א קעניג. האָב איך קיין שאדען געטהאן."

24 דאמאלס איז דער קעניג זעהר ערפריַיט געוואָרען און ער האָט געהייסען ארויסנעהמען דניאל'ן פון גרוב. מען האָט דניאל'ן פון גרוב ארויסגענומען און עס האָט זיך אויף איהם קיין בעשעדיגנג געפונען, ווייל ער האָט געגלויבט אין גאָט.

25 דער קעניג האָט גהייסען און מען האָט געבראכט יענע מענשען, וואָס האָבען פערלויימדעט דניאל'ן, און מען האָט אריינגעוואָרפען אין לייבענגרוב זיי מיט זייערע קינדער און פרויען ; זיי האָבען נאָך ניט געגרייכט דעם גרונד פון גרוב האָבען זיי די לייבען שוין ערגריפען און צומאָלען אלע גליעדער זייערע.

26 דאן האָט קעניג דריוש געשריבען צו אלע פעלקער, נאציאָנען און שפראכען וואָס וואוינען אויף דער גאנצער ערד : „גרוים פריעדען צו אייך !

27 פון מיר איז געגעבען א בעפעהל אז אינ'ם גאנצען הערשאפט פון מיין קעניגרייך זאָלען אלע פהרפורכט און רעספעקט האָבען פאר דניאל'ס גאָט, ווארום ער איז א לעבעדיגער גאָט און אייביג עקזיסטירענדער, זיין רעגיערונג קען ניט בעשעדיגט ווערען און זיין הערשאפט איז ביז ענדע (וועלט).

28 נאָר ער קען רעטען און מאָכען וואונדער־צייכענס איז הימעל און אויף דר'ערד, אזוי ווי ער האָט דניאל'ן געראטעט פון די לייבען.

אָתַיִן וְתִמְהִין בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא דִּי שִׁוִּיב לְדָנִיֵּאל מִן־דַּי
אַרְיָוָתָא: וְדָנִיֵּאל דְּנָה הַצְלַח בְּמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ וּבְמַלְכוּת 29
כּוֹרֶשׁ פַּרְסָיָא:

ז CAP. VII.

בִּשְׁנַת חֲדָה לְבֵלְאשַׁצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל דָּנִיֵּאל חֶלֶם חָזָה וְחֶזְוֵי א
רֵאשֵׁהּ עַל־מִשְׁכְּבֵהּ בֵּאדַיִן חֶלְמָא כְתַב רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר:
עָנֵה דָּנִיֵּאל וְאָמַר חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוִי עִם־לֵילְיָא וַאֲרוּ 2
אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא: וְאַרְבָּע חֵיְוָן 3
רַבְרְבָן סָלְקָן מִן־יַמָּא שָׁנְיָן דָּא מִן־דָּא: קַדְמָיְתָא כְּאַרְיֵה
וְגַפִּין דִּי־נְשַׁר לָהּ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי־מְרִיטוּ גַפַּיָּהּ וּנְטִילַת
מִן־אַרְעָא וְעַל־רַגְלַיִן כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת וּלְבַב אֱנָשׁ יְהִיב לָהּ:
וַאֲרוּ חֵיוָה אָחֳרִי תִנְיָנָה דְּמְיָה לְדֹב וְלִשְׁטַר־חַד הָקְמַת ה
וּתְלָת עִלְעִין בְּפֻמַּהּ בֵּין שִׁנָּיהָ וְכֵן אָמְרִין לָהּ קוּמִי אֲכֻלִי
בְּשַׂר שַׂגִּיא: בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית וַאֲרוּ אָחֳרִי כִּנְמַר 6
וְלָהּ גַּפִּין אַרְבַּע דִּי־עוֹף עַל־גַּבַּיָּהּ וְאַרְבְּעָה רֵאשִׁין לְחֵיוְתָא
וְשָׁלְטָן יְהִיב לָהּ: בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא 7
וַאֲרוּ חֵיוָה רְבִיעָיָאָ דְּחִילָה וְאֻמְתָנִי וְתַקִּיפָא יַתִּירָה וְשִׁנַּיִן
דִּי־פַרְזֶל לָהּ רַבְרְבָן אָכְלָה וּמַדְּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלַיהָ
דָּפְסָה וְהִיא מְשַׁנְיָה מִן־כָּל־חֵיוָתָא דִּי קֳדָמָיְהּ וְקַרְנַיִן
עֲשַׂר לָהּ: מְשְׁתַּכַּל הֲוֵית בְּקַרְנַיָּא וַאֲלוּ קֶרֶן אָחֳרֵי זְעֵירָה 8
סְלְקַת בֵּינֵיהֹן וּתְלָת מִן־קַרְנַיָּא קַדְמָיְתָא אֶתְעֲקַרְוּ מִךְ
קֳדָמֶיהָ וַאֲלוּ עֵינִין כְּעֵינֵי אֱנָשָׁא בְּקַרְנָא־דָא וּפֻם מְמַלֵּל
רַבְרְבָן: חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין יְתֵב 9
לִבּוּשֵׁהּ ו כְּתַלַּג חִוָּר וּשְׂעַר רֵאשֵׁהּ כַּעֲמַר נְקֵא כָּרְסְיֵהּ
שְׁבִיבִין דִּי־נוּר גַּלְגְּלוֹהִי נוּר דָּלֵק: נְהַר דִּי־נוּר נָגֵד וְנָפֵק י
מִן־קֳדָמוֹהִי אֶלֶף אַלְפִים יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ וְרִבּוֹ רִבְבָן קֳדָמוֹהִי

יקומון

ר 29 ע פרסאה קרי ר 1. ע פתח בסיפ 4. ע יתיר ר 5 ע יתיר ר 6. ע יתיר ר
7 ע חביעא קרי ibid יתיר ר ibid. 8 ע יתיר ר ibid אתעקרה קרי ibid יתיר ר
9 ע כיא יתיב 10 ע אלפין קרי ibid. רבבן קרי

29 דעם זעלביגען דניאל האָט געגליקט אין דער רעגיערונג פון דָריוש און דער רעגירונג פון כורש דעם פרס׳יער.

קאפיטעל ז

1 אין ערשטען יאָהר פון בלאשצר, קעניג פון בבל, האָט דניאל א חלום געזעהען, א פאנטאסטישע ערשיינונג אויף זיין געלעגער, ער האָט דאן דעם חלום פערשריעבען, דערצעהלענדיג נאָר די וויכטיגסטע וועדטער.

2 דניאל דערצעהלט : איך האָב געזעהען א נאַכט־ערשיינונג — ערשט די פיער זייטען פון הימעל ציהען זיך צום גרויסען ים.

3 און פון ים געהען ארויס פיער גרויסע טהיערען, פערשיעדען איינע פון דער אנדערע.

4 דאָס ערשטע איז ווי א לייב און האָט אדלערישע פליגלען, איך האָב געקוקט ביז עס זיינען אויסגעפליקט געוואָרען איהרע פליגלען, זי האָט זיך אויפגעהויבען פון דער ערד און איז געבליבען שטעהן אויף מענשעשע פיס, זי האָט אויך בעקומען א מענשען־האַרץ.

5 דאָס אנדערע טהיער ווייזט אויס ווי א בער, זי האָט זיך פון זיין זייט גע־שטעלט דריי באַק־צייהנער זיינען איהר אין מויל צווישען די רייהען צייהנער, איהר האָט מען אזוי געזאָגט : שטעל זיך און עס פלייש !״

6 נאָכדעם האָב איך געזעהען עס ערשיינט אן אנדערע ווי א לעמפערט, אויפ׳ן קערפער האָט עס פיער פויגעל־פליגלען, דאָס טהיער האָט פיער קעפ געהאט, איהר איז דאָס הערשונג געגעבען.

7 נאָכדעם האָב איך ווידער געזעהען אין נאַכט־ערשיינונג א פיערטעס טהיער, פוכטבאר און שרעקליך און זעהר שטאַרק, עס האָט גרויסע אייזערנע צייהנער, עס עסט און צומאָהלט, וואָס עס בלייבט צוטרעט עס מיט די פיס ; עס איז אנדערש פון אלע טהיערע וואָס זיינען פריהער ערשיענען — צעהן הערנער האָט עס געהאט.

8 איך האָב בעטראכט די הערנער, ערשט נאָך איין קליינער האָרן שפראָצט צווישען זיי, צולייב איהם זיינען אויסגעוואָרצלט געוואָרען אנדערע דריי הערנער ; אין דיעזען האָרן זיינען געווען אויגען, פונקט מענשעשע אויגען, אויך א מויל וואָס רעדט פרעך.

9 איך האָב אזוי לאַנג געקוקט ביז עס האָט זיך אויפגעהויבען א טראָהן און אן אלטער האָט זיך געזעצט, זיינע קלייידער ווייס ווי שנעע. די האָאר פון זיין קאָפּ ווי ריינע וואל, זיין טראָהן פון פייער־פונקען און די רע־דער — ברענענדער פייער.

10 א פייער־שטראָם ציהט זיך און שטראמט פאר איהם, טויזענד טויזענ־דער בעדינען איהם און אין די צעהנדליגע טויזענדער שטעהן זיי פאר איהם, ריכטער האָבען זיך געזעצט און מען האָט געעפענט ביכער.

11 יְקוּמִין דִּינָא יִתֵּב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ׃ חָזֵה הֲוֵית בֵּאדַיִן
מִן־קָל מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא דִּי קַרְנָא מְמַלֶּלָא חָזֵה הֲוֵית עַד
דִּי קְטִילַת חֵיוְתָא וְהוּבַד גִּשְׁמָהּ וְיְהִיבַת לִיקַדַת אֶשָּׁא׃
12 וּשְׁאָר חַיְוָתָא הֶעְדִּיו שָׁלְטָנְהֹן וְאַרְכָה בְחַיִן יְהִיבַת לְהֹן
13 עַד־זִמַן וְעִדָּן׃ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ עִם־עֲנָנֵי
שְׁמַיָּא כְּבַר אֱנָשׁ אָתֵה הֲוָא וְעַד־עַתִּיק יוֹמַיָּא מְטָה
14 וּקְדָמוֹהִי הַקְרִבוּהִי׃ וְלֵהּ יְהַב שָׁלְטָן וְיֵקָר וּמַלְכוּ וְכָל
עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם
טו דִּי־לָא יֶעְדֵּה וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא תִתְחַבַּל׃ אִתְכְּרִיַת
16 רוּחִי אֲנָה דָנִיֵּאל בְּגוֹ נִדְנֵהּ וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנִּי׃ קְרֵבֵת
עַל־חַד מִן־קָאֲמַיָּא וְיַצִּיבָא אֶבְעָא מִנֵּהּ עַל־כָּל־דְּנָה
17 וַאֲמַר־לִי וּפִשַׁר מִלַּיָּא יְהוֹדְעִנַנִי׃ אִלֵּין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא
18 דִּי אִנִּין אַרְבַּע אַרְבְּעָה מַלְכִין יְקוּמוּן מִן־אַרְעָא׃ וְיִקְבְּלוּן
מַלְכוּתָא קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא עַד־עָלְמָא וְעַד
19 עָלַם עָלְמַיָּא׃ אֱדַיִן צְבִית לְיַצְבָא עַל־חֵיוְתָא רְבִיעָאָה
דִּי־הַוָת שְׁנְיָה מִן־כָּלְהֵן דְּחִילָה יַתִּירָה שִׁנַּיהּ דִּי־פַרְזֶל
וְטִפְרֵיהּ דִּי־נְחָשׁ אָכְלָה מַדְקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלֵיהּ רָפְסָה׃
כ וְעַל־קַרְנַיָּא עֲשַׂר דִּי בְרֵאשָׁהּ וְאָחֳרִי דִּי סְלִקַת וּנְפַלוּ
מִן־קֳדָמַיְהָּ תְּלָת וְקַרְנָא דֵכֵן וְעֵינִין לָהּ וּפֻם מְמַלֶּל
21 רַבְרְבָן וְחָזְוָהּ רַב מִן־חַבְרָתָהּ׃ חָזֵה הֲוֵית וְקַרְנָא דְכֵן
22 עָבְדָא קְרָב עִם־קַדִּישִׁין וְיָכְלָה לְהֹן׃ עַד דִּי־אֲתָה עַתִּיק
יוֹמַיָּא וְדִינָא יְהַב לְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין וּזְמָנָא מְטָה וּמַלְכוּתָא
23 הֶחֱסָנוּ קַדִּישִׁין׃ כֵּן אֲמַר חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא מַלְכָו רְבִיעָיָא
תֶּהֱוֵא בְאַרְעָא דִּי תִשְׁנָא מִן־כָּל־מַלְכְוָתָא וְתֵאכֻל כָּל־
24 אַרְעָא וּתְדוּשִׁנַּהּ וְתַדְקִנַּהּ׃ וְקַרְנַיָּא עֲשַׂר מִנַּהּ מַלְכוּתָה
עֲשָׂרָה מַלְכִין יְקוּמוּן וְאָחֳרָן יְקוּם אַחֲרֵיהֹן וְהוּא יִשְׁנֵא

מן־

ibid. יחד׳ ו ibid יחד׳ ו ibid יחד׳ ו v. 10. פתח בסי׳ v. 14. 16.
v. 20. ונשלה קרי ibid. יחד׳ ו v. 23. רבישאה קרי ibid. לדיק פתח בס׳׳ם

11 איך בין אויפמערקזאם געווארען דאן פון דער שטימע פון דעם פרע־
כען רעדען פון האַרן, און האָב געזעהען אז די טהיער איז ערמאָרדעט
געווארען, איהר קערפער איז פערניכטעט געווארען און איבערגענעבען
געווארען צו א פלאַם פייער.

12 פון די איבריגע טהיערען איז צוגענומען געווארען זייער הערשונג, אבער
מען האָט זיי פערלענגערט דאם לעבען ביז א בעשטימטע צייט.

13 און ווייטער האָב איך געזעהען אין נאַכט־ערשיינונג, ערשט אויף די
הימעל־וואלקענס איז אנגעקומען אזוי ווי א מענש, ער איז ביז דעם
אלטען צוגענאַנגען, מען האָט איהם צו איהם נאַהענט געבראכט.

14 איהם האָט מען געגעבען הערשונג, עהרע און רעגירונגס־מאכט, איהם
זאלען דיענען אלע פעלקער, נאציאָנען און שפראכען, זיין הערשונג
איז א אייביג הערשונג, זי וועט ניעמאלס אויפהערען און זיין רעגירונג
וועט ניט צושטערט ווערען.

15 מיין מוטה, איך דניאל, איז אין מיר צובראכען געווארען, ווארום מיין
פאנטאסטישע ערשיינונג האָט מיר ערשראקען.

16 איך בין צוגענאַנגען צו איינעם פון די אנוועזענדע און האָב איהם שטארק
געבעטען וועגען דעם; ער האָט מיר געזאגט און געלאזען מיר וויסען
די בעדייטונג פון די ווערטער.

17 אָט דיעזע גרויסע טהיערע, וועלכע זיינען פיער (בעדייטען) אז פיער
קעניגע וועלען זיך אויפהויבען פון דר'ערד,

18 זיי וועלען איבערנעהמען די רעגירונג פון די הייליגע פון אויבען, און
וועלען בעזיצען די רעגירונג אויף אימער און אייביג.

19 דאן האָב איך פערלאַנגט א ערקלעהרונג וועגען דאם פיערטע טהיער,
וועלכע איז אנדערש געווען פון זיי אלע, מעהר שרעקליך. אייזערנע
צייהנער און קופערנע נעגעל, וועלכע האָט געגעסען און נעמאָהלען און די
געבליבענע מיט די פים צוטראטען.

20 אויך וועגען די צעהן הערנער וואָם אין זיין קאָפ, און דער לעצטער
וואָם האָט אויפגעוואקסען, פאר וועלכען דריי זיינען ארויסגעפאלען,
און וואָם דיעזער האָרן האָט אויגען און א מויל וואָם רעדט פרעך און ער
ווייזט אוים גרעסער פאר די אנדערע.

21 איך האָב אויך געזעהען אז דער האָרן פיהרט קריעג מיט הייליגע און
און איבערוועלטיגט זיי.

22 ביז עס איז געקומען דער אלטער און האָט רעכט געגעבען די הייליגע
פון אויבען; דאן איז די צייט געקומען אז די רעגירונג זאלען די הייי־
ליגע בעזיצען.

23 אזוי האָט ער געזאגט: דאָם פיערטע טהיער (בעדייטעט) א פיערטע קעניג־
רייך וועט זיין אויף דר'ערד, וואָם וועט אנדערש זיין פון אלע רע־
גיערונגען זי וועט פערניכטען די גאנצע ערד, זיי וועט זי צודרעשען און
צומאָהלען.

24 די צעהן הערנער (בעדייטען) אז פון דיעזער קעניגרייך וועלען אויפשטעהן

כה מִן־קַדְמָיָא וּתְלָתָה מַלְכִין יְהַשְׁפֵּל׃ וּמִלִּין לְצַד עִלָּיָא
יְמַלֵּל וּלְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין יְבַלֵּא וְיִסְבַּר לְהַשְׁנָיָה וּמְנִן וְדָת
26 וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ עַד־עִדָּן וְעִדָּנִין וּפְלַג עִדָּן׃ וְדִינָא יִתֵּב
27 וְשָׁלְטָנָה יַהֲעִדוּן לְהַשְׁמָדָה וּלְהוּבָדָה עַד־סוֹפָא׃ וּמַלְכוּתָא
וְשָׁלְטָנָא וּרְבוּתָא דִּי מַלְכְוָת תְּחוֹת כָּל־שְׁמַיָּא יְהִיבַת
לְעַם קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְכֹל שָׁלְטָנַיָּא
לֵהּ יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן׃ עַד־כָּה סוֹפָא דִּי־מִלְּתָא אֲנָה
28 דָּנִיֵּאל שַׂגִּיא ׀ רַעְיוֹנַי יְבַהֲלָנִי וְזִיוִי יְשַׁתְּנוּן עֲלַי וּמִלְּתָא
בְּלִבִּי נְטָרֵת׃

ח CAP. VIII.

א בְּשַׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בֵּלְשַׁאצַּר הַמֶּלֶךְ חָזוֹן נִרְאָה אֵלַי
2 אֲנִי דָּנִיֵּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בַּתְּחִלָּה׃ וָאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן
וַיְהִי בִּרְאֹתִי וַאֲנִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה אֲשֶׁר בְּעֵילָם הַמְּדִינָה
3 וָאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל־אוּבַל אוּלָי׃ וָאֶשָּׂא עֵינַי
וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה ׀ אַיִל אֶחָד עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל וְלוֹ קְרָנָיִם
וְהַקְּרָנַיִם גְּבֹהוֹת וְהָאַחַת גְּבֹהָה מִן־הַשֵּׁנִית וְהַגְּבֹהָה
4 עֹלָה בָּאַחֲרֹנָה׃ רָאִיתִי אֶת־הָאַיִל מְנַגֵּחַ יָמָּה וְצָפוֹנָה
וָנֶגְבָּה וְכָל־חַיוֹת לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנָיו וְאֵין מַצִּיל מִיָּדוֹ וְעָשָׂה
כִרְצֹנוֹ וְהִגְדִּיל׃ וַאֲנִי ׀ הָיִיתִי מֵבִין וְהִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים בָּא
ה מִן־הַמַּעֲרָב עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֵין נוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וְהַצָּפִיר
6 קֶרֶן חָזוּת בֵּין עֵינָיו׃ וַיָּבֹא עַד־הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר
רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל וַיָּרָץ אֵלָיו בְּחֵמַת כֹּחוֹ׃ וּרְאִיתִיו
7 מַגִּיעַ ׀ אֵצֶל הָאַיִל וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו וַיַּךְ אֶת־הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר
אֶת־שְׁתֵּי קְרָנָיו וְלֹא־הָיָה כֹחַ בָּאַיִל לַעֲמֹד לְפָנָיו וַיַּשְׁלִכֵהוּ
אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ וְלֹא־הָיָה מַצִּיל לָאַיִל מִיָּדוֹ׃ וּצְפִיר
8 הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד־מְאֹד וּכְעָצְמוֹ נִשְׁבְּרָה הַקֶּרֶן הַגְּדֹלָה
וַתַּעֲלֶינָה חָזוּת אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם׃

ומן־

ב v. 25. עלאה קדי ח v. 6. כ"א האבל v. 8. כ"א וחעלה

צעהן קעניגע, און א לעצטער וועט אויפשטעהן נאך זיי, ער וועט אנ־
דערש זיין פון די פריהערדיגע, דרייי קעניגע וועט ער ערניעדריגען,
25 פרעכע רייד וועט ער נעגען דעם העכסטען רעדען און די העכסטע הייי־
ליגקייט וועט ער פערמאכטען, ער וועט וועלען ענדערן די פעסט־צייטען
און דאס געזעץ ; דאס אלעס וועט מען איהם ערלויבען ביז איין צייט,
צוויי צייטען און א האלבע צייט.
26 דאן וועט א ריכטער זיצען — די הערשאפט וועט מען פון איהם צונעה־
מען און פערטילגען און פערניכטען ביז צור ענדע.
27 די רעגירונג, הערשונג און קעניגליכע ערהאבענהייט פון אונטער'ן גאנ־
צען הימעל וועט נעגעבען ווערען צום פאלק פון הויכער הייליגקייט —
זיין רעגירונג וועט זיין אן אייביגע רעגירונג, איהם וועלען דיענען און
געהארכזאם זיין אלע פעלקער.
28 דאס איז די ענדע פון דער ערקלעהרונג פון מיינע געדאנקען, איך דניאל,
בין ערשטוינט געווארען, מיין אויסזעהען איז פערענדערט געווארען
— דיעזע ערקלעהרונג היט איך אין מיין הארצען.

קאפיטעל ח

1 אין דריטען יאהר פון קעניג בלשאצר'ס רעגירונג, האט זיך א
ערשיינונג געוויזען צו מיר דניאל, נאך יענעם וואס האט זיך מיר פריי־
הער געוויזען.
2 וועז איך האב די ערשיינונג געזעהען בין איך, זעהענדיג, געווען אין
שושן די הויפשטאדט וואס אינ'ם פראווינץ עילם ; אין ערשיינונג האב
איך געזעהען אז איך בין בים טייך אולי.
3 אז איך האב אויפגעהויבען מיינע אויגען האב איך דערזעהען אז א ווי־
דער שטעהט ביים קוואל, ער האט הערנער, די הערנער זיינען הויכע
— איינער העכער פאר דעם אנדערן — דער העכערער קומט צו לעצט.
4 איך האב געזעהען דער ווידער שטויסט אין מערב־זייט. צפון־זייט און
דרום־זייט, קיין טהיער קען איהם ניט ווידערשטעהן אוז קיינער קען
פון איהם זיך ניט רעטען, ער טהוט וואס ער ווילל און בעגליקט.
5 וועז איך האב דאס בעטראכט, איז פון מערב־זייט געקומען א ציעגע־
באק, שוועבענדיג איבער דר'ערד, ניט בעריהרענדיג די ערד. דער
ציעגע־באק האט געהאט א דורכזיכטיגען הארן צווישען זיינע אויגען.
6 ער איז צוגעגאנגען צום הארנדיגען בארען, וועלכען איך האב געזעהען
שטעהענדיג ביים קוואל, ער איז צו איהם צוגעלאפען מיט זיין וויטהענ־
דע קראפט.
7 איך האב איהם נאכגעקוקט ווי ער איז צוגעגאנגען צום ווידער, ער
איז צארנדיג געווארען אויף איהם, ער האט א קלאפ געגעבען דעם ווידער
און צובראכען בייידע הערנער זיינע, דער ווידער האט קיין קראפט ge־
האט צו ווידערשטעהן איהם, ער האט איהם געווארפען צו דר'ערד
און געטראטען איהם און קיינער האט דעם ווידער פון איהם ניט געקענט
רעטען.
8 דער ציעגע־באק איז זעהר גרויס געווארען, וועז ער איז מעכטיג ge־
ווארען איז צובראכען געווארען דער גרויסער הארן און אויף זיין ארט
זיינען ארויס פיער דורכזיכטיגע צו די פיער זיימען פון הימעל.

9 וּמִן־הָאַחַת מֵהֶם יָצָא קֶרֶן־אַחַת מִצְּעִירָה וַתִּגְדַּל־יֶתֶר
׳ אֶל־הַנֶּגֶב וְאֶל־הַמִּזְרָח וְאֶל־הַצֶּבִי: וַתִּגְדַּל עַד־צְבָא
הַשָּׁמָיִם וַתַּפֵּל אַרְצָה מִן־הַצָּבָא וּמִן־הַכּוֹכָבִים וַתִּרְמְסֵם:
11 וְעַד שַׂר־הַצָּבָא הִגְדִּיל וּמִמֶּנּוּ הוּרַם הַתָּמִיד וְהֻשְׁלַךְ
12 מְכוֹן מִקְדָּשׁוֹ: וְצָבָא תִּנָּתֵן עַל־הַתָּמִיד בְּפָשַׁע וְתַשְׁלֵךְ
13 אֱמֶת אַרְצָה וְעָשְׂתָה וְהִצְלִיחָה: וָאֶשְׁמְעָה אֶחָד־קָדוֹשׁ
מְדַבֵּר וַיֹּאמֶר אֶחָד קָדוֹשׁ לַפַּלְמוֹנִי הַמְדַבֵּר עַד־מָתַי
הֶחָזוֹן הַתָּמִיד וְהַפֶּשַׁע שֹׁמֵם תֵּת וְקֹדֶשׁ וְצָבָא מִרְמָס:
14 וַיֹּאמֶר אֵלַי עַד עֶרֶב בֹּקֶר אַלְפַּיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְנִצְדַּק
מו קֹדֶשׁ: וַיְהִי בִּרְאוֹתִי אֲנִי דָנִיֵּאל אֶת־הֶחָזוֹן וָאֲבַקְשָׁה בִינָה
16 וְהִנֵּה עָמַד לְנֶגְדִּי כְּמַרְאֵה גָבֶר: וָאֶשְׁמַע קוֹל־אָדָם בֵּין
אוּלָי וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר גַּבְרִיאֵל הָבֵן לְהַלָּז אֶת־הַמַּרְאֶה:
17 וַיָּבֹא אֵצֶל עָמְדִי וּבְבֹאוֹ נִבְעַתִּי וָאֶפְלָה עַל־פָּנָי וַיֹּאמֶר
18 אֵלַי הָבֵן בֶּן־אָדָם כִּי לְעֶת־קֵץ הֶחָזוֹן: וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי
נִרְדַּמְתִּי עַל־פָּנַי אָרְצָה וַיִּגַּע־בִּי וַיַּעֲמִדֵנִי עַל־עָמְדִי:
19 וַיֹּאמֶר הִנְנִי מוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה בְּאַחֲרִית הַזָּעַם כִּי
כ לְמוֹעֵד קֵץ: הָאַיִל אֲשֶׁר־רָאִיתָ בַּעַל הַקְּרָנַיִם מַלְכֵי מָדַי
21 וּפָרָס: וְהַצָּפִיר הַשָּׂעִיר מֶלֶךְ יָוָן וְהַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר־
22 בֵּין־עֵינָיו הוּא הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן: וְהַנִּשְׁבֶּרֶת וַתַּעֲמֹדְנָה
אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ אַרְבַּע מַלְכֻיוֹת מִגּוֹי יַעֲמֹדְנָה וְלֹא בְכֹחוֹ:
23 וּבְאַחֲרִית מַלְכוּתָם כְּהָתֵם הַפֹּשְׁעִים יַעֲמֹד מֶלֶךְ עַז־פָּנִים
24 וּמֵבִין חִידוֹת: וְעָצַם כֹּחוֹ וְלֹא בְכֹחוֹ וְנִפְלָאוֹת יַשְׁחִית
כה וְהִצְלִיחַ וְעָשָׂה וְהִשְׁחִית עֲצוּמִים וְעַם־קְדֹשִׁים: וְעַל־
שִׂכְלוֹ וְהִצְלִיחַ מִרְמָה בְיָדוֹ וּבִלְבָבוֹ יַגְדִּיל וּבְשַׁלְוָה יַשְׁחִית
26 רַבִּים וְעַל שַׂר־שָׂרִים יַעֲמֹד וּבְאֶפֶס יָד יִשָּׁבֵר: וּמַרְאֵה
הָעֶרֶב וְהַבֹּקֶר אֲשֶׁר נֶאֱמַר אֱמֶת הוּא וְאַתָּה סְתֹם הֶחָזוֹן
27 כִּי לְיָמִים רַבִּים: וַאֲנִי דָנִיֵּאל נֶהֱיֵיתִי וָאֶחֱלֶיתִי יָמִים

ואקום

11. v. תדום קרי

9 פון איינעם פון זיי איז ארויסגעוואקסען א קלייגער האָרן ער האָט זיך
זעהר פערגרעסערט צו דרום־זייט, מזרח־זייט און צו דאָם הערליכע לאַנד.
10 זי איז געוואקסען ביז די הימעל פלאַנעטען און האָט אראבגעוואָרפען
אויף דער ערד פלאַנעטען און שטערן און האָט זיי צוטראָטען.
11 ביז'ן גרעסטען פלאַנעט איז ער געוואקסען, און אויף פון איהם איז צו־
גענומען געוואָרען דאָם שטענדיגקייט און זיין הייליגע וואוינונג איז
אייניגעוואָרפען געוואָרען.
12 עס איז אויך אויף אַלעם שטענדיגעם א צייט בעשטימט געוואָרען צו־
טראָטען צו ווערען און די וואהרהייט צו דר'ערד שלייִדערען, זי האָט עס
געטהאַן און בעגליקט.
13 דאן האָב איך געהערט איין הייליגען רעדענדיג; דער איין הייליגער
רעדנער האָט געזאָגט צום אונבעקאַנטען: ווי לאַנג וועט געדויערן דיעזע
ערשיינונג? ווי לאַנג וועט עס אויף אַלעם שטענדיגעם געטראָטען ווערען,
דאָם הייליגטהום פערוויכטעט? ביז וועלכע בעשטימטע צייט איז אַלעם
איבערגעגעבען געטראָטען צו ווערען?
14 ער האָט מיר געענטפערט: „א צייט פון צוויי טויזענד דריי הונדערט
אבענדם און מאָרגענס, דאן וועט דאָם הייליגע רעכט בעקומען."
15 וועז איך, דניאל, האָב די ערשיינונג געזעהען, האָב איך דאָם געוואָלט
פערשטעהן, ערשט נעבען מיר שטעהט ווי א מענשען־געשטאַלט.
16 און איך האָב דערהערט א מענשען־שטימע פון'ם טייך, ער האָט גע־
רופען און געזאָגט: „גבריאל! גיב יענעם צו פערשטעהן די ערשיינונג!"
17 ער איז צוגענאנגען צום אָרט וואו איך בין געשטאנען. אז ער איז צו־
גענאנגען האָב איך זיך דערשראָקען און בין געפאַלען אויף מיין געזיכט,
האָט ער צו מיר געזאָגט: „מענשען־קינד! פערשטעה, וואָרום עס
ענדיגט זיך שוין די ערשיינונג!"
18 וועז ער האָט מיט מיר גערעדט בין איך אויינגעשלאָפען ליגענדיג מיט'ן
געזיכט אויף דר'ערד, אבער ער האָט מיר אנגעריהרט, האָט מיר אוועק־
געשטעלט אויף מיין אָרט
19 און האָט געזאָגט: איך לאָז דיר וויסען וואָס עס וועט זיין וועז דער
צאָרן וועט זיך ענדיגען, וואָרום די ענדע איז בעשטימט.
20 דעם וויידער וואָס דו האָסט געזעהען, דעם האַרנדיגען, דאָס זיינען די
קעניגע פון מדי און פרס,
21 דער ציעגענ־באָק איז דער קעניג פון יון, דער גרויסער האָרן וואָס צווי־
שען זיינע אויגען איז דער ערשטער קעניג.
22 די וואָס איז צובראָכען געוואָרען און אויף איהר ארט זיינען אָרויס
פיער, פיער רעגירונגען וועלען פון פאָלק אויפשטעהן, אבער אונמעכטיגע.
23 אין ענדע פון זייער רעגיערונג, אז די פערברעכער וועלען אויפהערען,
וועט אויפשטעהן א פרעכער קעניג וואָס פערשטעהט געהיימניסע.
24 זיין מאַכט וועט שטאַרק זיין, אָהן אנשטרענגונג, ער וועט וואונדערבאר
פערדאַרבען און וועט גליקען אין אַלץ וואָס ער וועט טהאָן, ער וועט
אונטערברייגען מעכטיגע און הייליגע פעלקער.
25 אין וואָס עס איז העכער פאר זיין פערשטאנד וועט ער גליק האָבען
דורך די בעטרוג פון זיין האַנד, ער וועט אינ'ם האַרצען שטאַלץ זיין,
און רוהיגערהייד וועט ער פיעל אונטערברייגען, וועז ער וועט זיך
אבער שטעלען קעגען גרעסטען הערשער וועט ער צובראָכען ווערען.
26 וואָס עס איז געזאָגט געוואָרען אין דער ערשיינונג וועגען „אוועג און
פריה־מאָרגען" איז וואהר, נאָר דו האַלט די ערשיינונג אין געהיים, וואָ־
רום עס וועט נאָך לאַנג גערויערן.
27 איך, דניאל, בין פיעל טעג געווען צובראָכען און קראַנק; אז איך בין

וְאָלֹם וְאֶעֱשֶׂה אֶת־מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל־הַמַּרְאָה
וְאֵין מֵבִין׃

CAP IX. ט

ט
א בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ בֶּן־אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדַי אֲשֶׁר
2 הָמְלַךְ עַל מַלְכוּת כַּשְׂדִּים׃ בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי
דָּנִיֵּאל בִּינֹתִי בַּסְּפָרִים מִסְפַּר הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־
יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְמַלֹּאות לְחָרְבוֹת יְרוּשָׁלַם שִׁבְעִים
3 שָׁנָה׃ וָאֶתְּנָה אֶת־פָּנַי אֶל־אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה
4 וְתַחֲנוּנִים בְּצוֹם וְשַׂק וָאֵפֶר׃ וָאֶתְפַּלְלָה לַיהוָה אֱלֹהָי
וָאֶתְוַדֶּה וָאֹמְרָה אָנָּא אֲדֹנָי הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר
הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃ חָטָאנוּ וְעָוִינוּ ה
וְהִרְשַׁעְנוּ וּמָרָדְנוּ וְסוֹר מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ׃ וְלֹא 6
שָׁמַעְנוּ אֶל־עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְשִׁמְךָ אֶל־
מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ וְאֶל כָּל־עַם הָאָרֶץ׃ לְךָ אֲדֹנָי 7
הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹשֶׁת הַפָּנִים כַּיּוֹם הַזֶּה לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַם וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים בְּכָל־הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר הִדַּחְתָּם שָׁם בְּמַעְלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בָךְ׃ אֲדֹנָי לָנוּ 8
בֹשֶׁת הַפָּנִים לְמַלְכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ
לָךְ׃ לַאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בּוֹ׃ 9
וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּתוֹרֹתָיו אֲשֶׁר־ י
נָתַן לְפָנֵינוּ בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־ 11
תּוֹרָתֶךָ וְסוֹר לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ בְּקֹלֶךָ וַתִּתַּךְ עָלֵינוּ הָאָלָה
וְהַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים כִּי
חָטָאנוּ לוֹ׃ וַיָּקֶם אֶת־דְּבָרָיו ו אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלֵינוּ וְעַל־ 12
שֹׁפְטֵינוּ אֲשֶׁר שָׁפְטוּנוּ לְהָבִיא עָלֵינוּ רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר
לֹא־נֶעֶשְׂתָה תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם כַּאֲשֶׁר נֶעֶשְׂתָה בִּירוּשָׁלָם׃
כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת בָּאָה 13
עָלֵינוּ

ט v. 4. ל בלא דגש Ibid. כ״א אָנָא v. 5. יחז׳ ר v. 12. יחז׳ ר

[פון קראנקהייט] אויפגעשטאנען האָב איך געטהאָן די רעגירונגס אר־
בייט, איך בין ערשטוינט געוואָרן פון דער ערשיינונג אָבער קיינער האָט
דאָס נעמערקט.

קאַפּיטעל ט

1 אין ערשטען יאָהר פון דריוש, אחשורוש'ס זוהן, פון מדי'שער אָב־
שטאַמונג, וועלכער איז קעניג געוואָרען איבער די כשדי'שע רעגירונג.

2 אין ערשטען יאָהר פון זיין רעגירען האָב איך, דניאל, בעטראכט אין
שריפטען די צאָהל פון יאָהרען, וואָס גאָט'ס וואָרט איז געווען צו
ירמיהו דעם פראָפעט, אז עס דארף פולע זיעבציג יאָהר געדויערן די
צושטערונג פון ירושלים.

3 איך האָב געוואַנדעט מיין געזיכט צום העררן גאָט מיט געבעט און ביטע,
מיט פאסטען, זאק־קלייד און אש.

4 איך האָב געבעטען צום עוויגען גאָט, איך האָב זיך זינדיג ערקלעהרט
און געזאָגט: „איך בעט דיר הערר, גרויסער און שרעקליכער גאָט
וואָס היט א פערבאַנד און איז טוגענדהאפטיג צו די וואָס ליעבען איהם
און היטען זיינע בעפעהלען.

5 מיר האָבען געזינדיגט, פערקרימט, שלעכטס געטהאָן אוז ווידערשפע־
ניגט, מיר האָבען אָבגעקעהרט פון דיינע בעפעהלען און רעכטע.

6 מיר האָבען ניט אויסגעהערט דיינע קנעכט די נביאים, וועלכע האָבען
אין דיין נאָמען גערעדט צו אונזערע קעניגע, אונזערע פירסטען און
אונזערע עלטערן, אויך צו דאָס גאַנצע פאָלק פון'ם לאַנד.

7 דיינע, א גאָט, איז די גערעכטיגקייט און מיר היינט האָבען נאָר שאַנדע,
פאַר די מענער פון יהודה, די איינוואוינער פון ירושלים און גאַנץ
ישראל, ווי די נאהענטע אזוי די וויטע פון אלע לענדער, וואוהין איך
האָב זיי פערשטויסען איבער זייער טרייל־אויגקייט וואָס זיי האָבען קעגען
דיר געווייזען.

8 מיר אלע, א גאָט, האָבען שאַנדע — אונזערע קעניגע, פירסטען אויך
אונזערע עלטערן, ווייל מיר האָבען קעגען דיר געזינדיגט.

9 דער הערר אונזער גאָט וועט ערבארמונג און פערצייהונג געבען אבווהל
מיר האָבען קעגען איהם ווידערשפעניגט

10 און ניט געהערט אונזער גאָט'ס שטימע, אום צו געהן אין זיינע לעהרען
וואָס ער האָט אונז איבערגעגעבען דורך זיינע קנעכט די פראָפעטען.

11 גאַנץ ישראל האָט איבערטראָטען דיין תורה און אבגעקעהרט זיך ניט
צו הערען דיין שטימע, דערפאר האָבען זיך אויף אונז אויסגעגאסען די
פארשילטונג און בעשווערונג וועלכע זיינען געשריבען אין דער לעהרע
פון משה, גאָט'ס דיענער, ווייל מיר האָבען קעגען איהם געזינדיגט.

12 ער האָט ערפילט זיין וואָרט וואָס ער האָט וועגען אונז גערעדט, אויך
וועגען אונזערע ריכטער וועלכע האָבען אונז געריכטעט, אום צו ברענגען
אויף אונז א גרויסען אונגליק; וועלכער עס איז ניט געטהאָן גע־
וואָרען אונטער'ן גאַנצען הימעל איז געטהאָן געוואָרען אין ירושלים.

13 עס איז אויף אונז געקומען דער גאַנצער אונגליק אזוי ווי עס איז געשרי־

עָלֶיהָ וְלֹא־חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָשׁוּב מֵעֲוֹנֵינוּ
14 וּלְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ: וַיִּשְׁקֹד יְהוָה עַל־הָרָעָה וַיְבִיאֶהָ
עָלֵינוּ כִּי־צַדִּיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה
ס 15 וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְקֹלוֹ: וְעַתָּה ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם
16 הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ
וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַם הַר־קָדְשֶׁךָ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת
17 אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ: וְעַתָּה ׀
שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ
18 עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי: הַטֵּה אֱלֹהַי ׀ אָזְנְךָ
וְשִׁמְעָ פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא
שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי ׀ לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ
19 לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי ׀ שְׁמָעָה אֲדֹנָי ׀ סְלָחָה
אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ
כ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל
וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי וְחַטַּאת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּמַפִּיל תְּחִנָּתִי
21 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֱלֹהָי: וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר
בַּתְּפִלָּה וְהָאִישׁ גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בֶּחָזוֹן בַּתְּחִלָּה
22 מֻעָף בִּיעָף נֹגֵעַ אֵלַי כְּעֵת מִנְחַת־עָרֶב: וַיָּבֶן וַיְדַבֵּר עִמִּי
23 וַיֹּאמַר דָּנִיֵּאל עַתָּה יָצָאתִי לְהַשְׂכִּילְךָ בִּינָה: בְּתְחִלַּת
תַּחֲנוּנֶיךָ יָצָא דָבָר וַאֲנִי בָּאתִי לְהַגִּיד כִּי חֲמוּדוֹת אָתָּה
24 וּבִין בַּדָּבָר וְהָבֵן בַּמַּרְאֶה: שָׁבֻעִים שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל־
עַמְּךָ ׀ וְעַל־עִיר קָדְשֶׁךָ לְכַלֵּא הַפֶּשַׁע וּלְחָתֵם חַטָּאוֹת
וּלְכַפֵּר עָוֹן וּלְהָבִיא צֶדֶק עֹלָמִים וְלַחְתֹּם חָזוֹן וְנָבִיא
כה וְלִמְשֹׁחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים: וְתֵדַע וְתַשְׂכֵּל מִן־מֹצָא דָבָר
לְהָשִׁיב וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלַם עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד שָׁבֻעִים שִׁבְעָה
וְשִׁבְעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה רְחוֹב וְחָרוּץ
ובצוק

v. 19. יחד ד ibid. v. 24. ולחתום קו

בען אין די לעהרע פון משה ; מיר אבער האבען אונזער גאט ניט געבעטען מיט צוריקציהען זיך פון אונזערע זינד און פערשטעהן דיין וואהרהייט.

14 דערפאר האט גאט געאיילט דעם אונגליק און האט עס געבראכט אויף אונז, וואהרם גאט איז גערעכט אין אלע זיינע טהאטען וואם ער האט געטהאן, ווייל מיר האבען איהם ניט געפאלגט.

15 יעצט, א הערר, אונזער גאט, דו וואם האסט ארויסגענומען דיין פאלק פון לאנד מצרים מיט א שטארקע האנד, און האסט זיך געמאכט א נאמען ביז היינטיגען טאג, מיר האבען געזינדיגט און פערבראכען.

16 א גאט ! לויט דיינע אלע וואהלטהאטען זאל זיך צוריקציהען דיין צארן און וואוטה פון דיין שטאדט ירושלים דיין הייליגען בארג, וואהרום איבער אונזערע זינד און די זינד פון אונזערע עלטערן איז ירושלים און דיין פאלק צו שאנדע געווארען ביי אלע וואם רינגלעם אונז ארום.

17 הער יעצט, אונזער גאט, צום בעטען פון דיין קנעכט און זיין געבעט, ערלייכט דיין געזיכט אויף דיין הייליגטהום וואם איז צושטעהרט געוואהרן, צוליעב דיר זעלבסט, גאט !

18 בייג, א גאט, דיין אויער און הער, עפען דיינע אויגען און זעה אונזער צושטערונג און די שטאדט אויף וועלכע עם רופט זיך דיין נאמען, ניט איבער אונזער טוגענד וואהרפען מיר אונזער געבעט פאר דיר, נאר צוליעב דיין גרויסען מיטליוד.

19 הער, א גאט ! פערצייהע, א גאט ! הער אויף, א גאט ! טהו יעצט און לעג ניט אב, צוליעב דיר זעלבסט, א גאט, ווייל דיין נאמען רופט זיך אויף דיין שטאדט און דיין פאלק."

20 איך רייד נאך, בעט און ערקלעהר זיך שולדיג פאר מיין זינד און די זינד פון מיין פאלק ישראל, איך וואהרף מיין געבעט פאר'ן אייביגען, מיין גאט, אויפ'ן הייליגען בארג פון מיין גאט —

21 איך האב נאך מיין געבעט געזאגט, ערשט דער מאן גבריאל, וועלכען איך האב פריהער געזעהען אין ערשיינונג, ריהרט מיר אן פליהענדיג, אין דער צייט פון אבענדם־אפפער,

22 ער האט א טראכט געטהאן און גערעדט מיט מיר, ער האט געזאגט : „דניאל ! יעצט בין איך געקומען דיר פערשטאנד צו געבען.

23 ווי דו האסט דיין געבעט אנגעפאנגען איז ארויס א ענטשיידונג, איך בין דאם דיר געקומען זאגען וויל דו ביזט ליבעגענסווירדיג, אז דו וועסט פערשטעהן די ענטשיידונג וועסטו אויף די ערשיינונג וויסען.

24 זיבעציג זיעבטע יאהרען איז ענטשיידעט געוואהרען אויף דיין פאלק און אויף דיין הייליגע שטאדט, ביז עס וועט זיך ענדיגען דער פערברעכען און אויפהערען די זינד, אום די פערברעכען צו פערצייהען און איינפיהרען אייביגע גערעכטיגקייט ; דערמיט הערט אויף די ערשיינונג און פראפעצייהונג, קעניגליכע זאלבונג און אלע הייליגטהימער.

25 זיי וויסען און פערשטעה פון דעם אויסגעשפראכענעם וואהרט אז דער אויפבויען פון ירושלים וועט זיך פערציהען ביז'ן געזאלבטען זיעבען זיעבטע יאהרען און צוויי־און־זעכציג זיעבטע יאהרען, דאן וועט אב־

וּבְצוֹק הָעִתִּים׃ וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם יִכָּרֵת 26
מָשִׁיחַ וְאֵין לוֹ וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית עַם נָגִיד הַבָּא
וְקִצּוֹ בַשֶּׁטֶף וְעַד קֵץ מִלְחָמָה נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת׃ וְהִגְבִּיר 27
בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲצִי הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית ׀ זֶבַח
וּמִנְחָה וְעַל כְּנַף שִׁקּוּצִים מְשֹׁמֵם וְעַד־כָּלָה וְנֶחֱרָצָה תִּתַּךְ
עַל־שׁוֹמֵם׃

Cap. X. י

בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל 1 א
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמוֹ בֵּלְטְשַׁאצַּר וְאֱמֶת הַדָּבָר וְצָבָא גָּדוֹל
וּבִן אֶת־הַדָּבָר וּבִינָה לוֹ בַּמַּרְאֶה׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי 2 ב
דָּנִיֵּאל הָיָיתִי מִתְאַבֵּל שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים יָמִים׃ לֶחֶם חֲמֻדוֹת 3 ג
לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר וְיַיִן לֹא־בָא אֶל־פִּי וְסָךְ לֹא־סָכְתִּי עַד־
מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת שָׁבֻעִים יָמִים׃ וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה 4 ד
לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַאֲנִי הָיָיתִי עַל־יַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל הוּא
חִדֶּקֶל׃ וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ 5 ה
בַּדִּים וּמָתְנָיו חֲגֻרִים בְּכֶתֶם אוּפָז׃ וּגְוִיָּתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ וּפָנָיו 6 ו
כְּמַרְאֵה בָרָק וְעֵינָיו כְּלַפִּידֵי אֵשׁ וּזְרֹעֹתָיו וּמַרְגְּלֹתָיו כְּעֵין
נְחֹשֶׁת קָלָל וְקוֹל דְּבָרָיו כְּקוֹל הָמוֹן׃ וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל 7 ז
לְבַדִּי אֶת־הַמַּרְאֶה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־
הַמַּרְאֶה אֲבָל חֲרָדָה גְדֹלָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ בְּהֶחָבֵא׃
וַאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וָאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת 8 ח
וְלֹא־נִשְׁאַר בִּי כֹּחַ וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי לְמַשְׁחִית וְלֹא עָצַרְתִּי
כֹּחַ׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וּבְשָׁמְעִי אֶת־קוֹל דְּבָרָיו 9 ט
וַאֲנִי הָיָיתִי נִרְדָּם עַל־פָּנַי וּפָנַי אַרְצָה׃ וְהִנֵּה־יָד נָגְעָה י
בִּי וַתְּנִיעֵנִי עַל־בִּרְכַּי וְכַפּוֹת יָדָי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי דָּנִיֵּאל אִישׁ 11 יא
חֲמֻדוֹת הָבֵן בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וַעֲמֹד עַל־
עָמְדֶךָ כִּי עַתָּה שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי אֶת־הַדָּבָר

הוה

ס פתח בראשי

נעבויט ווערען איין נאס און א טהייל, וואהרום עס וועלען זיין שלעכטע צייטען.

26 נאך די צוויי־און־זעכציג זיבעטע יאהרען וועט דער געזאלבטער אויפ־הערען און וועט מעהר ניט זיין, דאס הייליגטהום וועט צושטערען דאס הערשענדע פאלק וואס וועט אנקומען, זיין ענדע וועט קומען פלוצ־לונג, פאר דער ענדע וועלען זיין שטארקע פערניכטענדע קריעגען.

27 דער פערבאנד פון פיעלע וועט אנהאלטען איין גאנצע וואך מיט א האל־בע וואך, דאן וועלען אויפהערען שלאכט־ און שפייז־אפפער ; יערער העסליכער פליעגעל וועט ברענגען צושטערונג, ביז עס וועט בעשלאסען ווערען א שטרענגער אונטערגאנג אויפ'ן צושטערער.

קאפיטעל י

1 אין דריטען יאהר פון כורש, קעניג פון פרס איז א זאך ענטדעקט גע־ווארען דניאל'ן, וועמען מען רופט בלטשאצר, די זאך איז וואהר און די אנגעלעגענהייט וויכטיג, מען דארף פערשטעהן די זאך און פער־שטעהן קען מען דאס דורך די ערשיינונג.

2 אין יענע טעג האב איך, דניאל, געטרויערט דריי וואכען לאנג.

3 קיינע געשמאקהאפטע שפייזען האב איך ניט געגעסען, פלייש און ווין איז ניט אריינגעקומען אין מיין מויל, איך האב זיך מיט קיין זאלב גע־שמירט פולע דריי וואכען.

4 און אין פיער־און־צוואנציגסטען טאג פון ערשטען מאנאט בין איך געווען ביים ברעג פון גרויסען טייך, ד. ה. חדקל,

5 האב איך אויפגעהויבען מיינע אויגען און דערזעהן א מאן אנגעקליידט אין לינען און זיינע לענדען פערגארטעלט (מיט א גארטעל) פון פיינעם גאלד.

6 זיין קערפער איז ווי קריזאליט, זיין געזיכט ווי א בליץ, זיינע אויגען ווי פלאמען פייער, זיינע ארעמס און פים ווי געשליפענער קופער, די שטימע פון זיינע רייד ווי דער געוויש פון א גרויסע פערזאמלונג.

7 נאר איך, דניאל, אליין האב די ערשיינונג געזעהען, אבער די מענשען וואס זיינען געווען מיט מיר האבען די ערשיינונג ניט געזעהען, עס איז אויף זיי געפאלען א גרויסער שרעק, זיי זיינען ענטלאפען און בעהאל־טען זיך.

8 איך אליין בין געבליבען און האב געזעהען דיעזע גרויסע ערשיינונג, איך בין אבער אהן קרעפטען געבליבען, מיין געזיכטס־פארב האט זיך פערענ־דערט און איך בין אין אונמאכט געפאלען.

9 דאן האב איך געהערט די שטימע פון זיינע רייד, וועז איך האב די שטימע פון זיינע רייד געהערט בין איך ווי פערשלאפען געווען ליגענדיג מיט'ן געזיכט אויף דר'ערד.

10 און א האנד האט מיך אנגעריהרט און האט מיך געמאכט בעוועגען זיך אויף מיינע קניע און הענד.

11 ער האט צו מיר געזאגט : „דניאל, ליעבענסווירדיגער מאן ! בעטראכט די ווערטער וואס איך רייד צו דיר שטעל זיך אויף דיין ארט, וואהרום

12 הַזֶּה עָמַדְתִּי מַרְעִיד: וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא דָּנִיֵּאל כִּי ו
מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר נָתַתָּ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין וּלְהִתְעַנּוֹת
13 לִפְנֵי אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמַע דְּבָרֶיךָ וַאֲנִי בָּאתִי בִּדְבָרֶיךָ: וְשַׂר ו
מַלְכוּת פָּרַס עָמַד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם וְהִנֵּה מִיכָאֵל
אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי שָׁם
14 אֵצֶל מַלְכֵי פָּרַס: וּבָאתִי לַהֲבִינְךָ אֶת אֲשֶׁר־יִקָּרֶה
טו לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן לַיָּמִים: וּכְדַבְּרוֹ עִמִּי
16 בַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נָתַתִּי פָנַי אַרְצָה וָאֶאֱלָמָתִי: וְהִנֵּה כִּדְמוּת
בְּנֵי אָדָם נֹגֵעַ עַל־שְׂפָתָי וָאֶפְתַּח־פִּי וָאֲדַבְּרָה וָאֹמְרָה
אֶל־הָעֹמֵד לְנֶגְדִּי אֲדֹנִי בַּמַּרְאָה נֶהֱפְכוּ צִירַי עָלַי וְלֹא
17 עָצַרְתִּי כֹחַ: וְהֵיךְ יוּכַל עֶבֶד אֲדֹנִי זֶה לְדַבֵּר עִם־אֲדֹנִי
זֶה וַאֲנִי מֵעַתָּה לֹא־יַעֲמָד־בִּי כֹחַ וּנְשָׁמָה לֹא נִשְׁאֲרָה־בִּי:
18 19 וַיֹּסֶף וַיִּגַּע־בִּי כְּמַרְאֵה אָדָם וַיְחַזְּקֵנִי: וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא
אִישׁ־חֲמֻדוֹת שָׁלוֹם לָךְ חֲזַק וַחֲזָק וְכִדַבְּרוֹ עִמִּי הִתְחַזַּקְתִּי
כ וָאֹמְרָה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כִּי חִזַּקְתָּנִי: וַיֹּאמֶר הֲיָדַעְתָּ לָמָּה־
בָּאתִי אֵלֶיךָ וְעַתָּה אָשׁוּב לְהִלָּחֵם עִם־שַׂר פָּרָס וַאֲנִי
21 יוֹצֵא וְהִנֵּה שַׂר־יָוָן בָּא: אֲבָל אַגִּיד לְךָ אֶת־הָרָשׁוּם בִּכְתָב
אֱמֶת וְאֵין אָחָד מִתְחַזֵּק עִמִּי עַל־אֵלֶּה כִּי אִם־מִיכָאֵל
שַׂרְכֶם:

CAP. XI. יא

יא א וַאֲנִי בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ הַמָּדִי עָמְדִי לְמַחֲזִיק וּלְמָעוֹז
2 לוֹ: וְעַתָּה אֱמֶת אַגִּיד לָךְ הִנֵּה־עוֹד שְׁלֹשָׁה מְלָכִים
עֹמְדִים לְפָרַס וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׁיר עֹשֶׁר־גָּדוֹל מִכֹּל וּכְחָזְקָתוֹ
3 בְּעָשְׁרוֹ יָעִיר הַכֹּל אֶת מַלְכוּת יָוָן: וְעָמַד מֶלֶךְ גִּבּוֹר
4 וּמָשַׁל מִמְשָׁל רַב וְעָשָׂה כִרְצוֹנוֹ: וּכְעָמְדוֹ תִּשָּׁבֵר מַלְכוּתוֹ
וְתֵחָץ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ וְלֹא כְמִשְׁלוֹ
אֲשֶׁר מָשָׁל כִּי תִנָּתֵשׁ מַלְכוּתוֹ וְלַאֲחֵרִים מִלְבַד־אֵלֶּה:

ויחזק

14. ר׳ נקטן 16. ר׳ עטיאש בַּמַּרְאָה יא 4. ר׳ קטן בויק

איך בין יעצט צו דיר געקומען". וועז ער האָט צו מיר דיעזע ווערטער
גערעדט בין איך געשטאַנען א פערציטערטער.
12 אָבער ער האָט צו מיר גאזאָגט: שרעק זיך ניט, דניאל! וואָרום פון
דעם ערשטען טאָג זינט דו האָסט זיך צום הארצען גענומען צו פער-
שטיהן אוז פאַכטען פאר דיין גאָט, זיינען דיינע רייד אָנגענומען; איך
בין געקומען צויט דיין פערלאַנג.
13 [א פירסט בין דער פערזיישער רעגיערונג האָט זיך געשטעלט געגען מיר
צייט איין־אוז־צוואַנציג טעג, יעצט איז מיכאל, איינער פון די אָבער-
פירסטען געקומען העלפען מיר; איך בין דארטען פערבליבען ביי די
קעניגע פון פּרס.]
14 איך בין געקומען ענטדעקען דיר וואָס עס וועט דיין פאָלק טרעפען אין
שפּעטערדיגע צייטען, וואָרום די ערשיינונג וועט נאָך לאַנג גערויערן.
15 וועז ער האָט מיט מיר גערעדט דיעזע ווערטער, האָב איך מיין געזיכט
געוונקען צו דר'ערד אוז בין פערשטומט געוואָרען.
16 ערשט א מענשען געשטאַלט בעריהרט מיינע ליפּען, איך האָב מיין
מויל געעפענט אוז גערעדט — איך האָב גאזאָגט צו דעם נאָם שטאַנד
נעבען מיר: „מיין הערר! פון דיעזער ערשיינונג זיינען אלע גליעדער
מיינע ווי צושטערט אוז איך בין קראפטלאָז,
17 אוז ווי קען א קנעכט פון דיעזען העררן רעדען מיט דעם הערר
מיינעם? פון יעצט אָן האָב איך מעהר קיינע קרעפטען, אוז האָב זאָגאר
קיין אטהעם ניט."
18 דאן האָט מיר ווידער בעריהרט אזוי ווי א מענשענ־געשטאַלט אוז האָט
מיר געקרעפטיגט
19 אוז גאזאָגט: „שרעק זיך ניט, ליעבענסווירדיגער מענש! פריעדען
צו דיר, פאם מוטה!" אוז ווי ער האָט מיט מיר גערעדט האָב איך זיך
ערמוטהיגט אוז האָב גאזאָגט: „זאָל מיין הערר רעדען, דו האָסט
מיר שוין מוטה געגעבען."
20 האָט ער גאזאָגט: „ווייסטו נאָך וואָס איך בין צו דיר געקומען? איך
וועל יעצט פאָרטזעצען די קריעג מיט'ן פערזישען פירסט, ווי איך
אווועקגעהן וועט קומען דער פירסט פון יון:
21 אָבער איך וועל דיר זאָגען וואָס עס איז פערצייכענט איז א ריכטיגען
בוך. קיינער העלפט מיר ניט שטרייטען קעגען דיעזע אויסער אייער
פירסט, מיכאל.

קאַפּיטעל יא

1 אוז איך בין אין ערשטען יאָהר פון דריוש דעם מדי'ער געשטאַנען
צו שטיצען אוז פערפעסטיגען איהם.
2 יעצט וועל איך דיר זאָגען די וואהרהייט — נאָך דריי קעניגע וועלען
אויפשטעהן אין פּרס, דער פיערטער וועט גרויס רייכטהום האָבען,
מעהר פאר אלע; שטאַרק ווערענדיג דורך זיין רייכטהום וועט ער
אלעם ערוועקען קעגען די קעניגרייך פון יון.
3 דאן וועט אויפשטעהן א העלדישער קעניג, ער וועט אונבעגרענצט
הערשען אוז וועט אויספיהרען זיין ווילען.
4 ווי ער וועט אויפשטעהן וועט זיין רעגירונג צובראָכען וועדען אוז וועט
צוטהיילט ווערען נאָך די פיער זייטען פונ'ם הימעל; ניט פאר זיינע
קינדער, אויך ניט לויט זיין הערשען — עס וועט צישטערט ווערען זיין
רעגירונג, פרעמדע וועלען עס בעזיצען, אויסער דיעזע (זיינע קינדער).

ה וְיֶחֱזַק מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב וּמִן־שָׂרָיו וְיֶחֱזַק עָלָיו וּמָשַׁל מֶמְשָׁל
רַב מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וְלִקְצֵץ שָׁנִים יִתְחַבָּרוּ וּבַת־מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב 6
תָּבוֹא אֶל־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן לַעֲשׂוֹת מֵישָׁרִים וְלֹא־תַעְצֹר כּוֹחַ
הַזְּרוֹעַ וְלֹא יַעֲמֹד וּזְרֹעוֹ וְתִנָּתֵן הִיא וּמְבִיאֶיהָ וְהַיַּלְדָּהּ
וּמַחֲזִקָּהּ בָּעִתִּים׃ וְעָמַד מִנֵּצֶר שָׁרָשֶׁיהָ כַּנּוֹ וְיָבֹא אֶל־ 7
הַחַיִל וְיָבֹא בְּמָעוֹז מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעָשָׂה בָהֶם וְהֶחֱזִיק׃
וְגַם אֱלֹהֵיהֶם עִם־נְסִכֵיהֶם עִם־כְּלֵי חֶמְדָּתָם כֶּסֶף וְזָהָב 8
בַּשְּׁבִי יָבִא מִצְרָיִם וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצָּפוֹן׃
וּבָא בְּמַלְכוּת מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְשָׁב אֶל־אַדְמָתוֹ׃ וּבָנָיו יִתְגָּרוּ 9
וְאָסְפוּ הֲמוֹן חֵילִים רַבִּים וּבֹא יָבוֹא וְשָׁטַף וְעָבַר וְיָשׁוֹב
וְיִתְגָּרוּ עַד־מָעֻזֹּה׃ וְיִתְמַרְמַר מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיָצָא וְנִלְחַם עִמּוֹ 11
עִם־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רָב וְנִתַּן הֶהָמוֹן בְּיָדוֹ׃
וְנִשָּׂא הֶהָמוֹן יָרוּם לִבָּבוֹ וְהִפִּיל רִבֹּאוֹת וְלֹא יָעוֹז׃ וְשָׁב 12
מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רַב מִן־הָרִאשׁוֹן וּלְקֵץ הָעִתִּים 13
שָׁנִים יָבוֹא בֹּוא בְּחַיִל גָּדוֹל וּבִרְכוּשׁ רָב׃ וּבָעִתִּים הָהֵם 14
רַבִּים יַעַמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וּבְנֵי ׀ פָּרִיצֵי עַמְּךָ וְנִשְּׂאוּ
לְהַעֲמִיד חָזוֹן וְנִכְשָׁלוּ׃ וְיָבֹא מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְיִשְׁפֹּךְ סוֹלְלָה טו
וְלָכַד עִיר מִבְצָרוֹת וּזְרֹעוֹת הַנֶּגֶב לֹא יַעַמְדוּ וְעַם מִבְחָרָיו
וְאֵין כֹּחַ לַעֲמֹד׃ וְיַעַשׂ הַבָּא אֵלָיו כִּרְצוֹנוֹ וְאֵין עוֹמֵד 16
לְפָנָיו וְיַעֲמֹד בְּאֶרֶץ־הַצְּבִי וְכָלָה בְיָדוֹ׃ וְיָשֵׂם ׀ פָּנָיו לָבוֹא 17
בְּתֹקֶף כָּל־מַלְכוּתוֹ וִישָׁרִים עִמּוֹ וְעָשָׂה וּבַת הַנָּשִׁים יִתֶּן
לוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא תַעֲמֹד וְלֹא־לוֹ תִּהְיֶה׃ וְיָשֶׁב ׀ פָּנָיו 18
לָאִיִּים וְלָכַד רַבִּים וְהִשְׁבִּית קָצִין חֶרְפָּתוֹ לוֹ בִּלְתִּי חֶרְפָּתוֹ
יָשִׁיב לוֹ׃ וְיָשֶׁב פָּנָיו לְמָעוּזֵּי אַרְצוֹ וְנִכְשַׁל וְנָפַל וְלֹא 19
יִמָּצֵא׃ וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ מַעֲבִיר נוֹגֵשׂ הָדָר מַלְכוּת וּבְיָמִים כ
אֲחָדִים יִשָּׁבֵר וְלֹא בְאַפַּיִם וְלֹא בְמִלְחָמָה׃ וְעָמַד עַל־ 21

כנ

5. v. קסץ נדיק 6. v. מלא ו׳ 10. v. ובנו קי׳ ibid. ויתנה קי׳ ibid. משש קי׳
12. v. והם קי׳ 18 v. וישם קי׳

5 דאן וועט שטאַרק ווערן דער קעניג פון דרום דורך זיינע פירסטן, ער
וועט איהם איבערוועלטיגען און וועט אונבעגרענעצט איבער זיין רעגיע־
6 רונג הערשען. אין פערלויף פון יאָהר וועלען זיי זיך בעפריינדען, א
טאַכטער פונ׳ם קעניג פון דרום וועט קומען צום קעניג פון צפון א אויס־
גלייכונג צו מאַכען, דער אָרעם וועט אָבער אונמעכטיג זיין און עם וועט
קיין דויערהאַפט האָבען און קיין מאַכט; זי וועט איבערגעגעבען ווערען
זי זעלבסט, די וואָס האָבען איהר געבראַכט, איהר מוטער און די וועל־
כע זיינען נעבען איהר צו יעדער צייט.
7 פון דער שפּראָצונג פון איהרע וואָרצלען וועט זיך אויפשטעלען א צווייג,
ער וועט זיך וועגדען צו דער ארמעע אויף נאָך שטיצע צום קעניג פון
צפון, מיט זייער הילף וועט ער (קריגע) מאַכען און וועט איבערוועלטיגען.
8 זייערע נעטער, זייערע פירסטען אויך אלע קאַסטבארע כלים זייערע,
נאָלדענע און זילבערנע, וועט ער מיט די געפאַנגענע בריינגען
אין מצרים; אייניגע יאָהר וועט ער מיט׳ן קעניג פון צפון שטעהן צוזאַמען.
9 ער וועט קומען אין די קעניגרייך פונ׳ם קעניג פון דרום. אוז וועט זיך
10 צוריק קעהרען צו זיין לאַנד. אויך זיינע זיהן וועלען קריעגעריש
זיין — זיי וועלען פערזאַמלען פיעל קריעגס־לייט און וועלען געהן, שנעל
וועלען זיי געהן, און וועלען די קריעג ברענגען ביז זיין פעסטונג.
11 דער קעניג פון דרום וועט צארנ־ג ווערן, ער וועט ארוס אין שטרייט
מיט׳ן קעניג פון צפון; ער וועט אנשטעלען א גרויסע ארמעע אבער
זי וועט איהם (דעם קעניג פון דרום) איבערגעגעבען ווערען.
12 אז עם וועט צוגענומען ווערען די צאהלרייכע ארמעע. וועט ער זעהר
שטאלץ ווערען און וועט שטירצען צעהנדליגע טויזענדער — ער וועט
אבער ניט בלייבען מעכטיג:
13 דער קעניג פון צפון וועט ווידער קומען און וועט אנשטעלען אן ארמעע
א גרעסערע פאר די ערשטע; נאָך דעם פערלויף פון א צייט יאָהרען
וועט ער קומען מיט א גרויסע ארמעע און מיט פיעל פערמעגען.
14 אין יענע צייטען וועלען זיך פיעל שטעלען קעגען קעניג פון דרום זייט,
אויך די יונגע פערברעכער פון דיין פאָלק וועלען שטרעבען אויפצושטע־
לען א (נייע) ערשיינונג, זיי וועלען אבער דורכפאלען.
15 דאן וועט קומען דער קעניג פון צפון און וועט אנשיטען א זאמד־בארג
און איינעהמען פעסטע שטעדט; די קרעפטע פונ׳ם קעניג פון דרום
וועלען ניט ווידערשטעהן, אויך זיינע בעסטע העלדען וועלען קיין קראפט
האבען צו ווידערשטעהן.
16 דער וואָס איז צו איהם געקומען וועט האנדלען לויט זיין ווילען, ער וועט
פערבלייבען אינ׳ם הערליכען לאַנד, עס וועט אין נאנצען אין זיין האנד
17 זיין. דאן וועט זיין אבזיכט זיין צו קומען מיט דער גאנצער מאכט
אום זיך מיט איהם אויסצוגלייכען, און אזוי וועט ער טהאן. א טאכטער
פון זיינע פרויען וועט ער פאר איהם פערהיראטהען, נעגען איהר וויללען;
זי וועט אבער דאַרטען ניט בלייבען און וועט צו איהם ניט געהערען.
18 ער וועט זיך אויך וועגדען צו די אינזלען און וועט פיעל פון זיי אייני־
נעהמען, אבער א הערשער וועט איהם, צו זיין שאנדע, אבהאלטען.
ניט זייענדיג אים שטאנד איהם צוריק מיט שאנדע צו צאהלען,
19 וועט ער זיך צוריק קעהרען צו די פעסטונגען פון זיין לאנד. ער וועט
אבער גשטרויכעלט ווערען, ער וועט א ניעדערלאגע האבען און וועט
20 מעהר ניט עקזיסטירען. דאן וועט אויף זיין שטעלע אויפשטעהן איי־
נער וואָס וועט אבשאפען אונטערדריקונג פון קעניגליכע מאיעסטעט,
אבער אויך ער וועט אין פערלויף פון אייניגע טעג צובראכען ווערען, ניט
21 אין א עהרענהאפטען ארט, אויך ניט אין קריעג. אויף זיין שטעלע

כַּנּוֹ נִבְזֶה וְלֹא־נָתְנוּ עָלָיו הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה וְהֶחֱזִיק
22 מַלְכוּת בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וְזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף יִשְׁטְפוּ מִלְּפָנָיו
23 וְיִשָּׁבֵרוּ וְגַם נְגִיד בְּרִית׃ וּמִן־הִתְחַבְּרוּת אֵלָיו יַעֲשֶׂה
24 מִרְמָה וְעָלָה וְעָצַם בִּמְעַט־גּוֹי׃ בְּשַׁלְוָה וּבְמִשְׁמַנֵּי מְדִינָה
יָבוֹא וְעָשָׂה אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו וַאֲבוֹת אֲבֹתָיו בִּזָּה
וְשָׁלָל וּרְכוּשׁ לָהֶם יִבְזוֹר וְעַל מִבְצָרִים יַחְשֹׁב מַחְשְׁבֹתָיו
כה וְעַד־עֵת׃ וְיָעֵר כֹּחוֹ וּלְבָבוֹ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב בְּחַיִל גָּדוֹל
וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגָּרֶה לַמִּלְחָמָה בְּחַיִל־גָּדוֹל וְעָצוּם עַד־מְאֹד
26 וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עָלָיו מַחֲשָׁבוֹת׃ וְאֹכְלֵי פִתְבָּנוֹ
27 יְשִׁבְרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטֹף וְנָפְלוּ חֲלָלִים רַבִּים׃ וּשְׁנֵיהֶם
הַמְּלָכִים לִבָּם לְמֵרָע וְעַל־שֻׁלְחָן אֶחָד כָּזָב יְדַבְּרוּ וְלֹא
28 תִצְלָח כִּי־עוֹד קֵץ לַמּוֹעֵד׃ וְיָשָׁב אַרְצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל
29 וְלִבּוֹ עַל־בְּרִית קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב לְאַרְצוֹ׃ לַמּוֹעֵד יָשׁוּב
ל וּבָא בַנֶּגֶב וְלֹא־תִהְיֶה כָרִאשֹׁנָה וְכָאַחֲרוֹנָה׃ וּבָאוּ בּוֹ
צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה וְשָׁב וְזָעַם עַל־בְּרִית־קֹדֶשׁ וְעָשָׂה
31 וְשָׁב וְיָבִן עַל־עוֹזְבֵי בְּרִית קֹדֶשׁ׃ וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ
וְחִלְּלוּ הַמִּקְדַּשׁ הַמָּעוֹז וְהֵסִירוּ הַתָּמִיד וְנָתְנוּ הַשִּׁקּוּץ
32 מְשֹׁמֵם׃ וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף בַּחֲלַקּוֹת וְעַם יֹדְעֵי אֱלֹהָיו
33 יַחֲזִקוּ וְעָשׂוּ׃ וּמַשְׂכִּילֵי עָם יָבִינוּ לָרַבִּים וְנִכְשְׁלוּ בְּחֶרֶב
34 וּבְלֶהָבָה בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה יָמִים׃ וּבְהִכָּשְׁלָם יֵעָזְרוּ עֵזֶר מְעָט
לה וְנִלְוִוּ עֲלֵיהֶם רַבִּים בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ
לִצְרוֹף בָּהֶם וּלְבָרֵר וְלַלְבֵּן עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃
36 וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ הַמֶּלֶךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל עַל־כָּל־אֵל וְעַל
אֵל אֵלִים יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת וְהִצְלִיחַ עַד־כָּלָה זַעַם כִּי־נֶחֱרָצָה
37 נֶעֱשָׂתָה׃ וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יָבִין וְעַל־חֶמְדַּת נָשִׁים
38 וְעַל־כָּל־אֱלֹהַּ לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל יִתְגַּדֵּל׃ וֵאלֹהַּ מָעוּזִּים
עַל־כַּנּוֹ יְכַבֵּד וְלֵאלֹהַּ אֲשֶׁר לֹא־יְדָעֻהוּ אֲבֹתָיו יְכַבֵּד

כתב

37 v. קמץ בדיק 33. v. נ״א יָמִים נַפְשָׁם

וועט אויפשטאהן אן אונמענש, וועלכען מען קען ניט איבערגעבען די קענינגליכע הערשאפט, ער וועט אבער רוהיג קומען און אריינקריגען די רעגיערונג דורך גלאטע רייד.

22 די מעכטיגע ארמעען וועלען דורך איהם פערשווינדען און צובראכען וועי־
23 רען, אויך די פירסטען פון פערבאנד. זיינע אנהענגער וועט ער בע־
טריגען און וועט ארויס [אין קריעג] און זיעגען מיט א קליינע ארמעע.
24 אונערוואַרטעט וועט ער ארויף אויף די רייכסטע פראווינצען און וועט
טהאן וואס זיינע עלטערן און זיינע עלטערן'ס עלטערן האבען ניט גע־
טהאן — ער וועט רויבען און פלינדערן, זייער פערמעגען וועט ער צו
זיך פערזאמלען; ער וועט אויף פלענער מאכען וועגען די פעסטונגען,
25 ער וועט ערמונטערן זיין מאכט און זיין הארץ קעגען קענינג פון דרום־
זייט מיט א גרויסע ארמעע; אבער אויך דער קעניג פון דרום־זייט
וועט ערקלעהרען קריעג מיט זעהר א גרויסע און מעכטיגע ארמעע, ער
וועט אבער ניט קענען ווידערשטעהן, ווייל מען וועט פערראטה געברויכען
26 קענגען איהם. די וואס עסען זיינע שפייזן וועלען איהם צוברעכען, זיין
ארמעע וועט פערשווינדען און פיעלע וועלען פאלען ערשלאגענע.
27 די ביידע קענינגע, וואס זיינע הערצער זיינען מיט שלעכטם פול, וועלען
זיצענדיג ביי אין טיש ליגען זאגען; עס וועט אבער ניט גליקקען, וואהרום
28 עס איז א בעשטימטע צייט ביז'ן ענדע. ער וועט צו זיין לאנד צוריק
קעהרען מיט גרויס פערמעגען, ער וועט אין הארצען טראכטען צו איבער־
טרעטען דעם הייליגען פערבאנד. ער וועט דאס אויף טהאן צוריקקומענדיג
29 צו זיין לאנד. אין א געוויסע צייט וועט ער ווידער קומען אין דרום,
דאס לעצטע מאל וועט אבער ניט זיין ווי דאס ערשטע.
30 עס וועט אויף איהם קומען א פלאטע פון כתים אוז ער וועט ניעדערגע־
שלאגען ווערען, דאן וועט ער ווידער צארנדיג ווערען אויפ'ן הייליגען
פערבאנד; ווען ער וועט דאס טהאן וועט ער ווידער אויפמערקזאם
בעטראכטען די וועלכע פערלאזען דעם הייליגען פערבאנד.
31 דאן וועט ער אנשטעלען מעכטיגע העלדען אוז זיי וועלען פעראונרייניגען
דאס הייליגטהום אוז די פעסטונג, זיי וועלען אבשאפען דעם שטענדיגען
אפפער אוז וועלען אויפשטעלען דעם העסליכען צושטערער.
32 די וואס בריכען דעם פערבאנד וועט ער מיט גלאטע רייד שמייכלען
אום זיי זאלען צוזאמען ארבייטען מיט די וואס אנערקענען גאט.
33 די קלוגע פונ'ם פאלק וועלען דאס צו פערשטעהן געבען צו פיעלע, זיי
וועלען אבער דאמאלס געשטרויכעלט ווערען דורך שוואַרד אוז פלאם,
געפאנגענשאפט אוז רויב.
34 וועז זיי וועלען געשטרויכעלט ווערען וועלען זיי דאך אביסעל הילף קרי־
גען פון די פיעלע וואס וועלען צו זיי צושטעהן פערלעטהעריש.
35 אוז אונטער די קלוגע וועלען פיעלע געשטרויכעלט ווערעז פרוביראנדיג
נאכזוכענדיג אוז רייניגענדיג, ביז עס וועט קומען אז ענדע — עס וועט
נאך לאנג נעדויערן ביז די בעשטימטע צייט.
36 אז דער קעניג וועט אוספיהרען זיין ווילען, וועט ער זיך האלטען הע־
כער אוז גרעסער פאר אלע געטער, ער וועט זאגאר וואונדער פרעך
רעדען וועגען גאט איבער אלע געטער; עס וועט איהם אזוי לאנג בע־
גליקען ביז עס וועט זיך ענדיגען דער צארן — וואהרום וואס עס איז
37 בעשטימט מוז געשעהען. ער וועט ניט אכטען זאגאר די געטער פון
זיינע עלטערן. ער וועט ניט אנערקענען פרויען־לוסט אוז קיינע געטליכ־
38 קייט — ער וועט זיך האלטען גרעסער פאר אלע. אנשטאט דעם
וועט ער עהרען דעם גאט פון מאכט, אט דעם גאט וועלכען זיינע עלטערן
האבען ניט אנערקענט וועט ער עהרען מיט גאלד אוז זילבער. מיט

39 זָהָב וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת: וְעָשָׂה לְמִבְצְרֵי
מָעוֹזִּים עִם־אֱלוֹהַ נֵכָר אֲשֶׁר הַכִּיר יַרְבֶּה כָּבוֹד וְהִמְשִׁילָם
בָּרַבִּים וַאֲדָמָה יַחֲלֹק בִּמְחִיר: וּבְעֵת קֵץ יִתְנַח עִמּוֹ מ
מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיִשְׁתָּעֵר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים
וּבָאֳנִיּוֹת רַבּוֹת וּבָא בַּאֲרָצוֹת וְשָׁטַף וְעָבָר: וּבָא בְּאֶרֶץ 41
הַצְּבִי וְרַבּוֹת יִכָּשֵׁלוּ וְאֵלֶּה יִמָּלְטוּ מִיָּדוֹ אֱדוֹם וּמוֹאָב
וְרֵאשִׁית בְּנֵי עַמּוֹן: וְיִשְׁלַח יָדוֹ בָּאֲרָצוֹת וְאֶרֶץ מִצְרַיִם 42
לֹא תִהְיֶה לְפְלֵיטָה: וּמָשַׁל בִּמְכִמַּנֵּי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכֹל 43
חֲמֻדוֹת מִצְרָיִם וְלוּבִים וְכֻשִׁים בְּמִצְעָדָיו: וּשְׁמֻעוֹת יְבַהֲלֻהוּ 44
מִמִּזְרָח וּמִצָּפוֹן וְיָצָא בְּחֵמָא גְדֹלָה לְהַשְׁמִיד וּלְהַחֲרִים
רַבִּים: וַיִּטַּע אָהֳלֵי אַפַּדְנוֹ בֵּין יַמִּים לְהַר צְבִי־קֹדֶשׁ וּבָא מה
עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ:

יב CAP. XII.

וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשַּׂר הַגָּדוֹל הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי א
עַמֶּךָ וְהָיְתָה עֵת צָרָה אֲשֶׁר לֹא־נִהְיְתָה מֵהְיוֹת גּוֹי עַד
הָעֵת הַהִיא וּבָעֵת הַהִיא יִמָּלֵט עַמְּךָ כָּל־הַנִּמְצָא כָּתוּב
בַּסֵּפֶר: וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי אַדְמַת־עָפָר יָקִיצוּ אֵלֶּה לְחַיֵּי 2
עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת לְדִרְאוֹן עוֹלָם: וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ 3
כְּזֹהַר הָרָקִיעַ וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד:
וְאַתָּה דָּנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים וַחֲתֹם הַסֵּפֶר עַד־עֵת קֵץ 4
יְשֹׁטְטוּ רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדָּעַת: וְרָאִיתִי אֲנִי דָּנִיֵּאל וְהִנֵּה ה
שְׁנַיִם אֲחֵרִים עֹמְדִים אֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה
לִשְׂפַת הַיְאֹר: וַיֹּאמֶר לָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל 6
לְמֵימֵי הַיְאֹר עַד־מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת: וָאֶשְׁמַע אֶת־הָאִישׁ ו 7
לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר וַיָּרֶם יְמִינוֹ
וּשְׂמֹאלוֹ אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד
מוֹעֲדִים וְחֵצִי וּכְכַלּוֹת נַפֵּץ יַד־עַם־קֹדֶשׁ תִּכְלֶינָה כָּל־

אלה

יא 39. ש יבד ק 40. 42. הנ׳ בפתח 44. א במקום ה׳ יב 1. ש כ״א חש׳ רפה 3. ש כ״א יחד׳

טהייערע שטיינער און קאָסטבארקייטען.

39 ער וועט מאכען טעמפּלען צום גאָט פון מאכט (יופיטער). אויך צו די אנדערע אונבעוואוסטע געטער וועלכע ער אנערקענט וועט ער פּיעל עהרע געבען, ער וועט זייער הערשאפט גרוים מאכען, זייערע אנהענגער וועט ער מיט ערד בעטהייליגען.

40 וען עס וועט די ענדע קומען, וועט זיך מיט איהם צוזאמענשטויסען דער קעניג פון דרום־זייט, עס וועט אויף איהם מיט שטורם קומען דער קעניג פון צפון, מיט פערד, רייטער און פיעל קריעג־שיפען, ער וועט קומען נאָך פערשיעדענע לענדער וועט זיי פערניכטען און אוועקגעהן.

41 אז ער וועט קומען אויף די הערליכע לאנד וועלען פיעלע געשטרויכעלט ווערען, נאָר דיעזע וועלען זיך פון זיין האנד רעטען: אדום, מואב און א טהייל פון עמון.

42 וען ער וועט זיין מאכט ארויפשיקען אויף די לענדער, וועט אויך מצרים ניט גערעטעט ווערען.

43 ער וועט בעהערשען די בעהאלטענע זאמלונגען פון גאָלד און זילבער, אויך אלע קאָסטבארקייטען פון מצרים, לבים און כשים דורך זיינע פוסגעהער.

44 שלעכטע נאכריכטען וועלען איהם דערשרעקען פון מזרח און פון צפון, דאן וועט ער ארויסגעהן מיט גרוים וואוטה צו פערניכטען און פערווייטען פיעל לענדער,

45 ער וועט אויפשטעלען זיין פעלד־נעצעלט צווישען ים און דעם בארג פון דאָם הייליגע פראכטלאנד, דאָ וועט ער צו זיין ענדע קומען און קיין זאך וועט איהם ניט העלפען.

קאפיטעל יב

1 דאן וועט אויפשטעהן מיכאל, דער גראָספירסט, וועלכער שטעהט אימער פאר דיין פאָלק, וואהרום עס וועט זיין אזא שלעכטע צייט וואָס עס איז נאָך ניט געווען זינט פעלקער עקזיסטירען ביז יעצט, דאמאלס וועט פון דיין פאָלק גערעטעט ווערען יעדער וואָס געפינט זיך פערשריבען אין בוך.

2 פיעלע פון די וואָס שלאפען אין ערד־שטויב וועלען אויפוואכען — אייניגע צום אייביגען לעבען און אייניגע צו שאנדע און אייביגע פעראכטונג.

3 די קלוגע וועלען גלאנצען מיט א הימעל שיין און די וואָס האבען פיעלע צו גוטעם געבראכט (וועלען שיינען) ווי די שטערען אויף עוויג.

4 אבער דו, דניאל, האלט אין געהיים די ווערטער און פערזיגעל דעם בוך ביז עס וועט זיך ענדיגען א געוויסע צייט — זאלען פיעלע רעדען וועגען דעם און זאל זיך פערמעהרען די ווייסענשאפט.

5 דאן האב איך, דניאל, דערזעהען אז צוויי אנדערע שטעהען, אייניגער אויף איין ברעג און אייניגער אויפ'ן צווייטען,

6 און אייניגער פון זיי האָט געזאגט צום מאן אין לינען געקלייידעט, וועלכער איז געשטאנען איבער'ן וואסער פון טייך: „ווי לאנג נאָך איז ביז דער וואונדערבארער ענדע?"

7 דאן האב איך געהערט דעם מאן אין לינען געקלייידעט, וועלכער איז נעשטאנען איבער'ן וואסער פון טייך, ווי ער האָט אויפגעהויבען זיין רעכטע און לינקע האנד צום הימעל און האָט געשוואָרען ביי דעם וואָס לעבט אייביג אז דאָס וועט געדויערן איין צייט. צווי צייטען אין א

8 אֲלָה: וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין וָאֹמְרָה אֲדֹנִי מָה אַחֲרִית
9 אֵלֶּה: וַיֹּאמֶר לֵךְ דָּנִיֵּאל כִּי־סְתֻמִים וַחֲתֻמִים הַדְּבָרִים
10 עַד־עֵת קֵץ: יִתְבָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ
11 רְשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל־רְשָׁעִים וְהַמַּשְׂכִּילִים יָבִינוּ: וּמֵעֵת
הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֵת שִׁקּוּץ שֹׁמֵם יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם
12 וְתִשְׁעִים: אַשְׁרֵי הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
13 שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה: וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ וְתַעֲמֹד לְגֹרָלְךָ
לְקֵץ הַיָּמִין:

10. v. ב׳ א המשכלים

ח ו ק

סכום פסוקי דספר דניאל שלש מאות וחמשים ושבעה. וסימנו כי רוח יי׳ נשבה בו. וחציו בה בליליא קטיל בלשאצר. וסדריו שבעה. וסימנו ועיני רשעים תכלינה ומנוס אבד מנהם ותקותם מפח נפש:

האלבע צייט, וועז די האנד וועט אויפהערן צושפרייטען דאס הייליגע פאלק וועט דאס אלעס זיך ענדיגען.
8 איך האב דאס געהערט אבער ניט פערשטאנען, האב איך געזאגט: „מיין הערר! מיט וואס וועט זיך דאס אלעס ענדיגען?"
9 האט ער געזאגט: „גיא, דניאל! די ווערטער זיינען אונפערשטענדליך ביז דער ענדע פון א געווישער צייט.
10 פיעלע וועלען אונטערזוכט ווערען, נעריניגט און געלייטערט; די רעכטע וועלען פערבערעריש זיין ניט פערשטעהענדיג, נאר די קלוגע וועלען פערשטעהן.
11 פון דער צייט וואס איז אבגעשאפט געוואָרען דער שטענדיגער אפפער און אריינגענעבען דער העסליכער צושטערער — טויזענד־צוויי־הונדערט־און־נייניציג טעג.
12 גליקליך איז דער וואס האפט און וועט דערגרייכען ביז טויזענד דריי הונדערט פינף־און־דרייסיג טעג.
13 דו דערגעה די ענדע — דו וועסט רוהען און אויפשטעהן ווי דיר איז בעשערט ביז די טעג וועלען זיך ענדיגען.

ח ז ק.

אלע פסוקים פון דניאל זיינען דריי הונדערט זיעבען־און־פופציג, אין צוועלף קאפיטלען.

עזרא

LIBER EZRAE.

CAPUT I. א

א וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה מִפִּי
יִרְמְיָה הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל
2 בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: כֹּה אָמַר כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ
פָּרַס כָּל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה:
3 מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר
בִּיהוּדָה וְיִבֶן אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים
4 אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם: וְכָל־הַנִּשְׁאָר מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־הוּא
גָר־שָׁם יְנַשְּׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבִרְכוּשׁ
וּבִבְהֵמָה עִם־הַנְּדָבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם:
5 וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
לְכֹל הֵעִיר הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית
6 יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם: וְכָל־סְבִיבוֹתֵיהֶם חִזְּקוּ בִּידֵיהֶם
בִּכְלֵי־כֶסֶף בַּזָּהָב בָּרְכוּשׁ וּבַבְּהֵמָה וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד עַל־
7 כָּל־הִתְנַדֵּב: וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי בֵית־
יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם בְּבֵית
8 אֱלֹהָיו: וַיּוֹצִיאֵם כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַל־יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר
9 וַיִּסְפְּרֵם לְשֵׁשְׁבַּצַּר הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה: וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם
אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים אֲגַרְטְלֵי־כֶסֶף אֶלֶף מַחֲלָפִים תְּשִׁעָה
10 וְעֶשְׂרִים: כִּפּוּרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים כִּפּוּרֵי כֶסֶף מִשְׁנִים אַרְבַּע

מאות

א ז קמץ מ״ק

עזרא

קאפיטעל א

1 אין ערשטען יאָהר צו כורש, קעניג פון פּרס, אום אין נאָנצען צו ער־
פילען גאָט׳ס וואָרט דורך ירמיה, האָט גאָט ערוועקט דעם גייסט פון
כורש, קעניג פון פּרס, און ער האָט געלאָזען אויסרופען אין זיין נאַנ
קעניגרייך, אויך שריפטליך, אזוי צו זאָגען :

2 אזוי זאָגט כורש קעניג פון פּרס : „אלע קעניגרייכע פון דער ערד, האָט
דער האר, דער גאָט פון דעם הימל מיר אוועקגעגעבען, און ער האָט
מיר בעפוילען פאר איהם צו בויען א הויז אין ירושלים וואָס איז אין
יהודה ;

3 ווער איז צווישען אייך פון זיין נאַנצען פאָלק ? זיין גאָט זאָל זיין מיט
איהם, און לאָז ער אַרויפגעהן נאָך ירושלים וואָס איז אין יהודה, און
לאָז ער בויען דאָס הויז פון גאָט, דער גאָט פון ישראל, (דאָס איז דער
גאָט וואָס איז אין ירושלים).

4 ווער נאָר עס איז איבערגעבליבען פון אלע ערטער וואו ער האלט זיך
דאָרט אויף, לאָזען איהם די לייט פון זיין אָרט דורכטראָגען מיט זילבער
און גאָלד און מיט פערמעגען, און מיט בהמות, אויסער די פרייוויליגע
געשענקע פאר דעם הויז פון גאָט וואָס איז אין ירושלים.

5 דאן זיינען אויפגעשטאנען די פאמיליען פאָרשטעהער פון יהודה און
בנימין, אויך די כהנים מיט די לוים, און יעדער וואָס גאָט האָט זיין
גייסט ערוועקט צו געהן בויען גאָט׳ס הויז, וואָס אין ירושלים.

6 אלע וואָס זיינען געווען רינגס ארום זיי, האָבען זיי אונטערשטיצט
מיט זילבערנע און גאָלדענע כלים, מיט פערמעגען און מיט
בהמות, און מיט טהייערע זאכען, אויסער די נדבות וואָס איטליכער האָט
פרייוויליג געגעבען.

7 דער קעניג כורש האָט ארויסגעבראכט די געפעם פון גאָט׳ס הויז, וואָס
נבוכדנצר האָט אוועקגעטראָגען פון ירושלים און האָט זיי אריינגענע־
בען אין דעם הויז פון זיינע געטער.

8 כורש, קעניג פון פּרס האָט זיי ארויסגעבראכט אונטער די האנד פון
מתרדת דער שאַטץ־מייסטער, און ער האָט זיי מיט א צאהל איבערגע־
געבען צו ששבצר דעם נשיא פון יהודה.

9 דאָס איז זייער צאהל : דרייסיג גאָלדענע שיסלען, טויזענד זילבערנע
שיסלען ; ניין און צוואנציג מעסער.

10 דרייסיג גאָלדענע בעקען, און פיער הונדערט און צעהן זילבערנע בעקען
פון א צווייטע סאָרט, און א טויזענד אנדערע געפעם.

11 מֵאוֹת וַעֲשָׂרָה כֵּלִים אֲחֵרִים אָלֶף: כָּל־כֵּלִים לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף
חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת הַכֹּל הֶעֱלָה שֶׁשְׁבַּצַּר עִם
הָעֲלוֹת הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלָם:

ב CAP. II.

א וְאֵלֶּה ו בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשִּׁבְיֵ הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה
נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל לְבָבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַם וְיִהוּדָה
2 אִישׁ לְעִירוֹ: אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה
רְעֶלָיָה מָרְדְּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּר בִּגְוַי רְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר
3 אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל: בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה שִׁבְעִים
4 ה וּשְׁנָיִם: בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי
6 אָרַח שֶׁבַע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים: בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב
7 לִבְנֵי יֵשׁוּעַ יוֹאָב אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנֵים עָשָׂר: בְּנֵי
8 עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה: בְּנֵי זַתּוּא תְּשַׁע
9 מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: בְּנֵי זַכָּי שֶׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים:
11 בְּנֵי בָנִי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת
12 עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: בְּנֵי עַזְגָּד אֶלֶף מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם:
13 בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה: בְּנֵי בִגְוַי אַלְפַּיִם
14 טו חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה: בְּנֵי עָדִין אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה:
16 17 בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה: בְּנֵי בֵצַי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
18 19 עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה וּשְׁנַיִם עָשָׂר: בְּנֵי חָשֻׁם
כ 21 מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: בְּנֵי גִבָּר תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה: בְּנֵי
22 בֵית לָחֶם מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: אַנְשֵׁי נְטֹפָה חֲמִשִּׁים
23 24 וְשִׁשָּׁה: אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה: בְּנֵי עַזְמָוֶת
כה אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי קִרְיַת עָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שֶׁבַע
26 מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה: בְּנֵי הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת
27 עֶשְׂרִים וְאֶחָד: אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם: אַנְשֵׁי
29 בֵית־אֵל וְהָעַי מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: בְּנֵי נְבוֹ חֲמִשִּׁים

ושנים

ו 1 • יחז׳ ו׳ v. 21. קמץ בזיק

11 אין גאנצען איז געווען גאָלד און זילבער געפעס — פינף טויזענד פיער הונדערט. אלעס האָט ששבצר מיטגעבראכט וועו די פארטריבענע זיי־נען ארויף פון בבל אין ירושלים.

קאפיטעל ב

1 די דאָזיגע זיינען די פראָווינציאלען וואָס זיינען ארויפגעקומען פון דער פערטריבענער געפאנגנשאפט, וואָס נבוכדנצר קעניג פון בבל האָט אוועקגעפיהרט נאָך בבל, אבער זיי זיינען צוריקגעקומען נאָך ירושלים און יהודה, איטלעכער צו זיין שטאָדט.

2 די וואָס זיינען געקומען מיט זרבבל׳ן: ישוע, נחמיה, שריה, רעליה, מרדכי, בלשן, מספר, בגוי, רחום, בענה. א צאָהל מענער פון דעם פאָלק ישראל —

3 פרעש׳ס קינדער — צוויי טויזענד איין הונדערט צוויי און זיעבציג.

4 שפטיה׳ס קינדער — דריי הונדערט צוויי און זיעבציג.

5 ארח׳ס קינדער — זיעבען הונדערט פינף און זיעבעציג.

6 די קינדער פון פחת־מואב: פון ישוע׳ס און יואב׳ס זיהן — צוויי טויזענד אכט הונדערט און צוועלף.

7 עילם׳ס קינדער — איין טויזענד צוויי הונדערט פיער און פופציג.

8 זתוא׳ס קינדער — ניין הונדערט פינף און פערציג.

9 זכי׳ס קינדער — זיעבען הונדערט און זעכציג.

10 בני׳ס קינדער — זעקס הונדערט צוויי און פערציג.

11 בבי׳ס קינדער — זעקס הונדערט דריי און צוואנציג.

12 עזגד׳ס קינדער — איין טויזענד צוויי הונדערט צוויי און צוואנציג.

13 אדוניקם׳ס קינדער — זעקס הונדערט זעקס און זעכציג.

14 בגוי׳ס קינדער — צוויי טויזענד זעקס און פופציג.

15 עדין׳ס קינדער — פיער הונדערט פיער און פופציג.

16 אטר׳ס קינדער פון חזקיה — אכט און נייניציג.

17 בצי׳ס קינדער — דריי הונדערט דריי און צוואנציג.

18 יורה׳ס קינדער — איין הונדערט און צוועלף.

19 חשם׳ס קינדער — צוויי הונדערט דריי און צוואנציג.

20 גבר׳ס קינדער — פינף און נייניציג.

21 די בעפעלקערונג פון בית לחם — איין הונדערט דריי און צוואנציג.

22 מענער פון נטופה — זעקס און פופציג.

23 מענער פון ענתות — איין הונדערט אכט און צוואנציג.

24 עזמות׳ס קינדער — צוויי און פערציג.

25 מענער פון קרית ערים, כפירה און בארות — זיעבען הונדערט דריי און פערציג.

26 מענער פון רמה און גבע — זעקס הונדערט איין און צוואנציג.

27 מענער פון מכמס — איין הונדערט צוויי און צוואנציג.

28 מענער פון בית־אל און עי — צוויי הונדערט דריי און צוואנציג.

29 מענער פון נבו — צוויי און פופציג.

וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי מַגְבִּישׁ מֵאָה חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עֵילָם 31
אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ 32
מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי־לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ שִׁבְעִ מֵאוֹת עֶשְׂרִים 33
וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי 34
סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים 36
בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי 37
אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם 38
אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף וְשִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם 39
בְּנֵי־יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי הוֹדַוְיָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ 41
הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי הַשֹּׁעֲרִים 42
בְּנֵי־שַׁלּוּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא
בְּנֵי שֹׁבֵי הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה׃ הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא 43
בְּנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־סִיעֲהָא בְּנֵי 44
פָדוֹן׃ בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָה בְּנֵי עַקּוּב׃ בְּנֵי־חָגָב בְּנֵי־ 46
שַׁמְלַי בְּנֵי חָנָן׃ בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גַחַר בְּנֵי־רְאָיָה׃ בְּנֵי־רְצִין 47
בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם׃ בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי־פָסֵחַ בְּנֵי בֵסַי׃ בְּנֵי־ 48
אַסְנָה בְּנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפִישְׂסִים׃ בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא 49
בְּנֵי חַרְחוּר׃ בְּנֵי־בַצְלוּת בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃ בְּנֵי־ 51
בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃ בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃ 52
בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סוֹטַי בְּנֵי־הַסֹּפֶרֶת בְּנֵי פְרוּדָא׃ בְּנֵי־ 53
יַעֲלָה בְּנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַטִּיל בְּנֵי 54
פֹכֶרֶת הַצְּבָיִם בְּנֵי אָמִי׃ כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה 56
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ וְאֵלֶּה הָעוֹלִים מִתֵּל 57
מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב אַדָּן אִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־ 58
אֲבֹתָם וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ בְּנֵי־דְלָיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה 59
בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים 61
בְּנֵי חֲבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי
הַגִּלְעָדִי

v. 46. שלמ קדי v. 50. נפוסים קדי

30 מנבי׳ש קינדער — איין הונדערט זעקס און פופציג.
31 די קינדער פון אן אנדער עילם — איין טויזענד צוויי הונדערט פיער און פופציג.
32 חרים׳ס קינדער — דריי הונדערט און צוואנציג.
33 מענער פון לוד, חדיד און אונו — זיעבען הונדערט פינף און צוואנציג.
34 מענער פון ירחו — דריי הונדערט פינף און פערציג.
35 סנאה׳ס קינדער — דריי טויזענד זעקס הונדערט און דרייסיג.
36 די כהנים — ידעיה׳ס קינדער פון דעם הויז ישוע — נייַן הונדערט דריי און זיעבעציג.
37 אמר׳ס קינדער — איין טויזענד צוויי און פופציג.
38 פשחור׳ס קינדער — איין טויזענד צוויי הונדערט זיעבען און פערציג.
39 חרים׳ס קינדער — איין טויזענד און זיעבצעהן.
40 די לוים—די קינדער פון ישוע און קדמיאל (פון הודויה׳ס קינדער—פיער און זיעבציג.
41 די זינגערם — די קינדער פון אסף : איין הונדערט אכט און צוואנציג.
42 די קינדער פון די טהויער־היטער : די קינדער פון שלום, פון אטר, פון טלמון, פון עקוב, פון חטיטא, און פון שובי, אין אלעמען — איין הונדערט נייַן און דרייסיג.
43 די טעמפעל־דיענער — די קינדער פון ציחא, פון חשופא, פון טבעות,
44 פון קרוס, פון סיעהא, פון פדון,
45 פון לבנה, פון חגבה, פון עקוב,
46 פון חגב, פון שלמי, פון חנן,
47 פון גדל, פון גחר, פון ראיה,
48 פון רצין, פון נקודא, פון גזם,
49 פון עוא, פון פסח, פון בסי,
50 פון אסנה, פון מעונים, פון נפוסים,
51 פון בקבוק, פון חקופא, פון חרחור,
52 פון בצלות, פון מחידא, פון חרשא,
53 פון ברקוס, פון סיסרא, פון תמח,
54 פון נציח, פון חטיפא,
55 די קינדער פון שלמה׳ס קנעכט — די קינדער פון סוטי, פון הספרת, פון פרודא,
56 פון יעלה, פון דרקון, פון גדל,
57 פון שפטיה, פון חטיל, פון פכרת הצבים, און פון אמי.
58 אלע טעמפעל־דיענער מיט די קינדער פון שלמה׳ס קנעכט דריי הונדערט צוויי זעון נייַנציג.
59 און דאס זיינען די וועלכע זיינען ארויפגענאנגען פון **תל־מלח**, תל־חרשא, כרוב, אדן, אמר ; אבער זיי האבען ניט געקענט אנצייגען דאס הויז פון זייערע עלטערן, און זייערע קינדער, אויב זיי זיינען פון ישראל.
60 די קינדער פון דליה, פון טוביה, און פון נקודא — זעקס הונדערט צוויי און פופציג.
61 פון די כהנים׳ס קינדער : די קינדער פון חביה, פין הקוץ, (די קינדער פון ברזילי, (ער האט גענומען א ווייב פון ברזילי דעם גלעדי׳ס טעכטער און האט זיך גערופען נאך זייער נאמען).

62 הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם: אֵלֶּה בִקְשׁוּ כְתָבָם
63 הַמִּתְיַחֲשִׂים וְלֹא נִמְצָאוּ וַיִּגָּאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה: וַיֹּאמֶר
הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים עַד
64 עֲמֹד כֹּהֵן לְאוּרִים וּלְתֻמִּים: כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע
סה רִבּוֹא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שִׁשִּׁים: מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם
וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים
66 וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתָיִם: סוּסֵיהֶם
שְׁבַע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים
67 וַחֲמִשָּׁה: גְּמַלֵּיהֶם אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים
68 שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שֵׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים: וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת
בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם יִתְנַדְּבוּ לְבֵית הָאֱלֹהִים
69 לְהַעֲמִידוֹ עַל־מְכוֹנוֹ: כְּכֹחָם נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב
דַּרְכְּמוֹנִים שֵׁשׁ־רִבְאוֹת וָאֶלֶף וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
ע וְכָתֹנֶת כְּהֲנִים מֵאָה: וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּמִן־
הָעָם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְּתִינִים בְּעָרֵיהֶם וְכָל־
יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם:

ג CAP. III.

א וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים וַיֵּאָסְפוּ הָעָם
2 כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־יְרוּשָׁלָם: וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו
הַכֹּהֲנִים וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבַּח
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלוֹת כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
3 אִישׁ־הָאֱלֹהִים: וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־מְכוֹנֹתָו כִּי בְאֵימָה
עֲלֵיהֶם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וַיַּעֲלוּ עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה עֹלוֹת
4 לַבֹּקֶר וְלָעָרֶב: וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת כַּכָּתוּב וְעֹלַת יוֹם
ה בְּיוֹם בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפַּט דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: וְאַחֲרֵי־כֵן עֹלַת
תָּמִיד וְלֶחָדָשִׁים וּלְכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וּלְכָל
6 מִתְנַדֵּב נְדָבָה לַיהוָה: מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ

להעלות

ג 3. v. מסטרחיו קרי ibid. ויעלו קרי

62 די דאָזיגע האָבען געוזכט זייער אָבשטאַמונג־בריעף, אָבער זיי האָבען עס
ניט געפונען, דארום זיינען זיי געווען אויסגעשלאָסען פון די כהונה,
63 און תרשתא האָט זיי פארזאָגט זיי זאָלען ניט עסען פון דאָס גאַנץ היי־
ליגע ביז עס וועט אָנגעשטעלט ווערען א כהן צו די אורים און תמים.
64 די גאַנצע פערזאַמלונג צוזאַמען — צוויי און פערציג טויזענד דריי הונ־
דערט און זעכציג.
65 אויסער זייערע קנעכט און זייערע דיענסט־מיידען, דיעזע זיינען געווע־
זען — זיבען טויזענד דריי הונדערט זיבען און דרייסיג. זיי האָבען
אויך געהאַט צוויי הונדערט זינגערם און זינגערינס.
66 זייערע פערד — זיבען הונדערט זעקס און דרייסיג, און צוויי הונדערט
פינף און פערציג מויל־אייזלען.
67 זייערע קעמלען — פיער הונדערט פינף און דרייסיג; אייזלען — זעקס
טויזענד זיבען הונדערט און צוואנציג.
68 אייניגע פון די פאמיליען־פאָרשטעהער האָבען, קומענדיג צו גאָט'ס הויז
וואָס אין ירושלַים, פרייווילִיג בייגעשטייערט פאר גאָט'ס הויז, עס ריכ־
טיג אויפצוּאָרדערן,
69 נאָך זייערע קרעפטען האָבען זיי אריינגעגעבען אין די ארבייטס־סקלא־
דען: גאָלד — איין און זעכציג טויזענד דרכמונים; זילבער — פינף
טויזענד מנים, און הונדערט פריסטער־רעק.
70 די כהנים, די לוים, אויך פאָלק־מענער, די זינגערס, און די טהויער־הי־
טערס, מיט די טעמפּל־דיענער האָבען געוואוינט אין זייערע שטעדט,
און גאַנץ ישראל אין זייערע שטעדט.

קאפיטעל ג

1 וועז דער זיבעטער מאָנאָט איז אָנגעקומען, זינט די קינדער ישראל
זיינען געווען אין זייערע שטעדט, האָט זיך דאָס פאָלק פערזאמלט ווי
איין מאַן אין ירושלַים.
2 דאן איז אויפגעשטאנען ישוע, יהוצדק'ס זוהן, מיט זיינע ברידער די
כהנים, אויך זרבבל, שאלתיאל'ס זוהן, מיט זיינע ברידער, און האָבען
אויפגעבויט דעם מזבח פון דעם גאָט פון ישראל, צו פארברענען אויף
איהם עולות, ווי עס איז געשריבען אין לעהרע־בוך פון משה דעם געט־
ליכען מאַן.
3 אז זיי האָבען נאָך אַוועקגעשטעלט דעם מזבח אויף זיין שטעל, האָבען זיי
שוין פארברענט אויף איהם עולות צו גאָט — די מאָרגען און אבענד
עולות — וואַרים זיי זיינען אין שרעק געווען פאר די פעלקער פון לאנד.
4 זיי האָבען אויך געמאַכט דעם פייערטאג סכות, ווי עס איז געשריבען,
מיט די טעגליכע עולות נאָכ'ן צאהל, ווי עס פאָדערט זיך טאָג טעגליך;
5 און נאָכדעם די שטענדיגע עולות, די מאָנאַטליכע און פאר אלע געהייליג־
טע פייערטאגע גאָט'ס, אויך וואָס יעדער פרייווילִיג האָט בעווילִיגט פאר
גאָט.
6 פון דעם ערשטען טאָג צום זיעבעטען מאָנאָט האָבען זיי אָנגעפאַנגען
בריינגען עולות צו גאָט, אָבוואָהל גאָט'ס טעמפּל איז נאָך ניט געגרינ־
דעט געווען.

7 לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה וְהֵיכַל יְהוָה לֹא יִסָּד: וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף
לַחֹצְבִים וְלֶחָרָשִׁים וּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וָשֶׁמֶן לַצִּדֹנִים וְלַצֹּרִים
לְהָבִיא עֲצֵי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן אֶל־יָם יָפוֹא כִּרְשׁוֹן
8 כְּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם: וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְבוֹאָם
אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל
בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם וְהַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְכֹל־הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי יְרוּשָׁלַם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה:
9 וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאֶחָיו קַדְמִיאֵל וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה כְּאֶחָד
לְנַצֵּחַ עַל־עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים בְּנֵי חֵנָדָד
בְּנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם: וַיִּסְדוּ הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל יְהוָה ׃
וַיַּעֲמִידוּ הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף
בַּמְּצִלְתַּיִם לְהַלֵּל אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל:
11 וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ תְרוּעָה גְדוֹלָה בְּהַלֵּל לַיהוָה
עַל הוּסַד בֵּית־יְהוָה: 12 וְרַבִּים מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיִסְּדוֹ זֶה
הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בִּתְרוּעָה בְשִׂמְחָה
לְהָרִים קוֹל: 13 וְאֵין הָעָם מַכִּירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׂמְחָה
לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקּוֹל
נִשְׁמַע עַד־לְמֶרְחוֹק:

ד CAP. IV. ד

א וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בוֹנִים הֵיכָל
2 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל וְאֶל־רָאשֵׁי
הָאָבוֹת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרֹושׁ
לֵאלֹהֵיכֶם וְלוֹ ׀ אֲנַחְנוּ וְנִזְבְּחִים מִימֵי אֵסַר חַדֹּן מֶלֶךְ אַשּׁוּר
3 הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה: וַיֹּאמֶר לָהֶם זְרֻבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ וּשְׁאָר

7 דאן האָבען זיי געלד געגעבען די שטיינהאַקערס און מייסטערס, אויך עסען, טרינקען און אויל די צדונים און צרים, אום זיי זאָלען אַריבערברייגען צעדערבוימער פון לבנון צום יפוא׳ער ים, לויט די ערלויבנים פון כורש, קעניג פון פּרס, וואָס זיי האָבען געהאַט.

8 אין דעם צווייטען יאָהר זינט זייער אָנקומען צו גאָט׳ס הויז אין ירושלים, אין דעם צווייטען חודש, האָבען אָנגעהויבען זרבבל שאלתיאל׳ס זוהן, ישוע יוצדק׳ס זוהן אויך זייערע איבריגע ברידער, די כהנים און די לוים, און אלע וואָס זיינען צוריקגעקומען פון דער גפאנגנשאפט נאָך ירושלים, און זיי האָבען אָנגעשטעלט די לוים פון צוואנציג יאָהר און העכער אלס אויפזועהערס איבער דער ארבייט פון גאָט׳ס הויז.

9 עס זיינען אָנגעשטעלט געווארען ישוע, זיינע זיהן און ברידער, קדמיאל מיט זיינע זיהן, די קינדער פון יהודה, אווי ווי איין מאַן, אלס אויפזועהערס איבער די וואָס האָבען געטהון די ארבייט אין גאָט׳ס הויז, — די זיהן פון חנדד, זייערע זיהן און זייערע ברידער די לוים.

10 וען די בויערס האָבען געלייענט דעם גרונד פון גאָט׳ס היכל האָבען זיך די אנגעקליידעטע כהנים געשטעלט מיט טראָמפּייטען, און די לוים, אָסף׳ס זיהן מיט צימבלען, גאָט צו לויבען, נאָך דער אָרדנונג פון דוד קעניג פון ישראל.

11 זיי האָבען אויסגעשריען לויבענדיג און דאנקענדיג גאָט ווי עס פאסט: „אימער איז זיין גנאדע אויף ישראל!" דאָס גאנצע פאָלק האָט אויך הויך געשריען לויבענדיג גאָט פאר די גרינדונג פון גאָט׳ס הויז;

12 פיעל פון די אלטע כהנים, לוים און פאמיליען פּארשטעהער, וועלכע האָבען געזעהען מיט זייערע אויגען דאָס ערשטע הויז ווען עס האָט עקסיסטירט און דאָס יעצטיגע הויז, האָבען שטאַרק געווויינט, און פיעל האָבען שטאַרק געשריען פון פרייד.

13 דאָס פאָלק האָט ניט אונטערשיעדען דעם פרייד געשריי פון דעם ווייגען געשריי — דאָס פאָלק האָט הויך געשריען און דער אָבקלאנג פון געשריי האָט זיך ווייט געהערט.

קאפיטעל ד

1 וען די פיינד פון יהודה און בנימין האָבען דערהערט אז די גלות־קינדער בויען דעם טעמפּעל פאר דעם גאָט פון ישראל,

2 זיינען זיי געקומען צו זרבבל און די פאמיליען פּארשטעהער און האָבען צו זיי געזאָגט: „אויך מיר וועלען מיט אייך בויען! וואַרים אזוי ווי איהר בעטען מיר צו אייער גאָט און אפּפערען צו איהם, זינט אסר־הדון, קעניג פון אשור, האָט אונז אהער געבראכט."

3 האָט זיי געענטפערט זרבבל, ישוע און די איבריגע ישראל׳ס פאמיליען־פּארשטעהער: איהר פאסט ניט מיט אונז צו בויען א הויז פאר אונזער גאָט; נאָר מיר אליין וועלען בויען פאר׳ן גאָט פון ישראל, ווי עס האָט אונז געהייסען דער קעניג כורש, קעניג פון פּרס.

רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וְלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת
לֵאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
4 צִוָּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס: וַיְהִי עַם הָאָרֶץ מְרַפִּים
ה יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלְּהִים אוֹתָם לִבְנוֹת: וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם
יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם כָּל־יְמֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד־
6 מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ פָּרָס: וּבְמַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם:
7 וּבִימֵי אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא כָּתַב בִּשְׁלָם מִתְרְדָת טָבְאֵל
וּשְׁאָר כְּנָוָתוֹ עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרָס וּכְתָב הַנִּשְׁתְּוָן
8 כְּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית: רְחוּם בְּעֵל־
טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא כָּתְבוּ אִגְּרָא חַדָּא עַל־יְרוּשְׁלֵם
9 לְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא כְּנֵמָא: אֱדַיִן רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם
וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא וַאֲפַרְסַתְכָּיֵא
טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא אַרְכְּוָיֵ בַבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דֶּהָוָא
י עֵלָמָיֵא: וּשְׁאָר אָמַיָּא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר רַבָּא וְיַקִּירָא
וְהוֹתֶב הִמּוֹ בְּקִרְיָה דִּי שָׁמְרִין וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת:
11 דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי עַל־
אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא עַבְדָּךְ אֱנָשׁ עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת:
12 יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדָיֵא דִּי סְלִקוּ מִן־לְוָתָךְ
עֲלָנָא אֲתוֹ לִירוּשְׁלֵם קִרְיְתָא מָרְדְּתָא וּבְאוּשְׁתָא בְּנַיִן
13 וְשׁוּרַיָּ אֲשַׁכְלְלוּ וְאֻשַּׁיָּא יְחִיטוּ: כְּעַן יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא
דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּא יִשְׁתַּכְלְלוּן מִנְדָּה
14 בְלָו וַהֲלָךְ לָא יִתְּנוּן וְאַפְּתָם מַלְכִים תְּהַנְּזוּ: כְּעַן כָּל־
קֳבֵל דִּי־מְלַח הֵיכְלָא מְלַחְנָא וַעֲרָוַת מַלְכָּא לָא־אָרָיךְ
טו לָנָא לְמֶחֱזֵא עַל־דְּנָה שְׁלַחְנָא וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא: דִּי
יְבַקַּר בְּסִפַר דָּכְרָנֵיָא דִּי אֲבָהָתָךְ וְתַהַשְׁכַּח בְּסִפַר

דכרניא

v. 4. ומבהלים קרי. v. 7. דתי בקצין ibid. כתרתי קרי. v. 9. נא דסי פתח ארכויא קרי ibid. v. 11. יחד ° ibid. דהוא קרי v. 12. ושורוא שכללו קרי

4 אויך דאָס פאָלק פון לאנד האָט שלאף געמאכט די הענד פון דעם פאָלק פון יהודה, און האָבען זיי געשראָקען ביי דעם בויען.

5 זיי האָבען אויך געדונגען אויף זיי ראטה־געבער צו שטערען זייערע פלענער, די גאנצע צייט פון כורש, קעניג פון פרס, ביז דריוש איז געווארען קעניג פון פרס.

6 און אין אָנהייב פון דער רעגירונג פון קעניג אחשורוש האָבען זיי געשריבען אנקלאג אויף די בעוואוינערס פון יהודה און ירושלים.

7 און אין די טעג פון ארתחששתא האָבען געשריבען בשלם, מתרדת, טבאל און זייערע איבריגע געזעלשען צו ארתחששתא קעניג פון פרס, די שריפט פון דעם בריף איז געוועזען אויף ארמית, און ערקלעהרט אין ארמית.

8 רחום דער ראטה־געבער מיט שמשי דעם שרייבער האָבען געשריבען אין בריף צו ארתחששתא דעם קעניג וועגען ירושלים, אזוי צו זאָגען :

9 (עס זיינען דאן געווען — רחום דער ראטה־נעבער, שמשי דער שרייבער און זייערע מיט־מענשען : דינ'אָער, אפרסתכ'אָער, טרפל'אָער, אפרס'אָער, ארכוי'אָער, בבל'אָער, שושנכ'אָער, דהוא'ער, עלמ'ער.

10 און פארשיעדענע פעלקער, וועלכע אסנפר דער גרויסער און געהרטער האָט פארטריבען און בעזעצט זיי אין דער שטאָדט שמרון און די איבריגע ברענען פון טייך א. ד. נ.

11 דאָס איז דער אינהאלט פון בריף, וועלכען זיי האָבען געשיקט צו איהם, צו ארתחששתא דעם קעניג) „דיינע קנעכט, בעוואוינער פון ברעג טייך א. ד. נ.

12 זאל עס בעוואוסט זיין דעם קעניג אז די יהודים וועלכע זיינען אוועק פון דיר, זיינען געקומען צו אונז אין ירושלים. זיי בויען איבער די ווידערשפענניגע און שלעכטע שטאָדט, די וועגד מאכען זיי איבער און די פונדאמענטען פארשטארקען זיי.

13 אלזא זאל עס בעוואוסט זיין דעם קעניג דאָס אויב די שטאָדט וועט איבערגעבויט ווערען און די וועגד איבערגעמאכט ווערען, וועלען זיי ניט געבען קיין אבצאָהל נוטץ־ און וועג־געלד ; דאָס וועט שאדען ברענגען דעם קעניגס אייגנופט.

14 און אזוי ווי מיר עסען די שפייז פון פאלאסט און עס איז אונז ניט אנגענעהם צו זעהען דעם קעניג'ס שאדען, דערפאר שיקען מיר און מאכען אויפמערקזאם דעם קעניג,

15 מען זאל נאכזוכען אין די אראינערונגס ביכער פון דיינע עלטערן ; אין די אראינערונגס ביכער וועסטו נעפינען און וויסען דאָס דיעזע שטאָדט איז א שטאָדט וואָס ווידערשפענניגט און מאכט שאדען קעניגען און לענדער, גוואלדטהאטען טהום מען אין איהר פון לאנג אן, דערפאר איז די שטאָדט רואינירט געווארען.

דְּכַרְנָיָא וְתִנְדַּע דִּי קַרְיְתָא דָּךְ קַרְיָא מָרְדָא וּמְהַנְּזָקַת
מַלְכִין וּמְדִנָן וְאָשְׁתַּדּוּר עֲבְדִין בְּגַוָּהּ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־
דָּנָה קַרְיְתָא דָּךְ הֲחָרְבַת: מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא דִּי 16
כֵּן קַרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּהּ יִשְׁתַּכְלְלוּן לֶקֳבֶל דְּנָה
חֲלָק בַּעֲבַר נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ: פִּתְגָמָא שְׁלַח 17
מַלְכָּא עַל־רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן
דִּי יָתְבִין בְּשָׁמְרַיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה שְׁלָם וּכְעֶת: נְשָׁתְוָנָא 18
דִּי־שַׁלַחְתּוּן עֲלֵינָא מְפָרַשׁ קֱרִי קֳדָמָי: וּמִנִּי שִׂים טְעֵם 19
וּבַקָּרוּ וְהַשְׁכַּחוּ דִּי קַרְיְתָא דָךְ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־מַלְכִין
מִתְנַשְּׂאָה וּמְרַד וְאָשְׁתַּדּוּר מִתְעֲבְדָה־בַּהּ: וּמַלְכִין תַּקִּיפִין כ
הֲווֹ עַל־יְרוּשְׁלֶם וְשַׁלִּיטִין בְּכָל עֲבַר נַהֲרָה וּמִדָּה בְלוֹ
וְהַלָּךְ מִתְיְהֵב לְהֵוֹן: כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם לְבַטָּלָא גְּבַרַיָּא 21
אִלֵּךְ וְקַרְיְתָא דָךְ לָא תִתְבְּנֵא עַד־מִנִּי מְטָעֲמָא יִתְשֵׂם:
וְהֵזִירִין הֱווֹ שָׁלוּ לְמֶעְבַּד עַל־דְּנָה לְמָה יִשְׁגֵא חֲבָלָא 22
לְהַנָּזָקַת מַלְכִין: אֱדַיִן מִן־דִּי פַּרְשֶׁגֶן נִשְׁתְּוָנָא דִּי 23
אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא קֳדָם־רְחוּם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא
וּכְנָוָתְהוֹן אֲזָלוּ בִּבְהִילוּ לִירוּשְׁלֶם עַל־יְהוּדָיֵא וּבַטְלוּ הִמּ
בְּאַדְרָע וְחֵיל: בֵּאדַיִן בְּטֵלַת עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דִּי 24
בִירוּשְׁלֶם וַהֲוָת בָּטְלָא עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ
מֶלֶךְ־פָּרָס:

ה Cap. V. ה.

וְהִתְנַבִּי חַגַּי נְבִיָּאָה וּזְכַרְיָה בַר־עִדּוֹ נְבִיָּאַיָּא עַל־יְהוּדָיֵא א
דִּי בִיהוּד וּבִירוּשְׁלֶם בְּשֻׁם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהוֹן: בֵּאדַיִן ב
קָמוּ זְרֻבָּבֶל בַּר־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בַּר־יוֹצָדָק וְשָׁרְיוּ לִמְבְנָא
בֵּית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְעִמְּהוֹן נְבִיאַיָּא דִּי־אֱלָהָא
מְסַעֲדִין לְהֵוֹן: בֵּהּ־זִמְנָא אֲתָה עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר ג
נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן וְכֵן אָמְרִין לְהֹם מַן־שָׂם

לכם

ב .19 פתח נסים

16 מיר ווארנען דעם קעניג אז ווי נאָר די שטאָדט וועט איבערגעבויט ווערען
און די וועגד איבערגעמאכט זיין, פון דאן אן האָסטו קיין טהיל ניט אין
ברעג טייך."
17 דער קעניג האָט געשיקט אן ענטפער צו רחום דעם ראטה־גבעבר, שמשי
דעם שרייבער און די איבריגע מיט־מענשען זייערע, וועלכע וואוינען אין
שמרון און אנדער ערטער פון ברעג טייך: „פריעדען א. ז. וו.
18 דער שריפט וואָס איהר האָט מיר געשיקט איז דייטליך פאר מיר געלעזען
געוואָרען.
19 פון מיר איז ארויסגעגעבען געוואָרען א בעפעהל, מען האָט אונטערזוכט
און אויסגעפונען אז די שטאָדט האָט פון אימער אן זיך אויפגעהויבען קע־
גען קעניגע, אויך וויידערשפעניקייט און נוואלד־טהאט וועלען נעטהאן
אין איהר.
20 מעכטיגע קעניגע זיינען אימער געווען אין ירושלים, זיי האָבען בע־
הערשט דעם גאנצען ברעג טייך, וועלכע מען האָט נעגעבען שטייער,
נוטץ־ און וועג־גלד.
21 אלזא בעראטה זיך אום צו שטעלען דיעזע מענשען און די שטאָדט זאל
ניט איבערגעבויט ווערען ביז עס וועט געגעבען ווערען מיין בעפעהל.
22 זייט פאָרזיכטיג קיין פעהלער אין דעם צו מאכען, פון וועלכען עס קען
ארויסוואקסען אן אורזאכע שאדען צו מאכען די קעניגע."
23 גלייך ווי דער אינהאלט פון קעניג ארתחששתא'ס בריעף איז געלעזען ge־
וואָרען פאר רחום'ן, שמשי דעם שרייבער און זייערע מיט־מענשען,
זיינען זיי שנעל געגאנגען אין ירושלים צו די אידען און געשטערט זיי
מיט מאכט און קראפט.
24 דאן איז געשטערט געוואָרען די ארבייט פון גאָט'ס הויז וואָס אין
ירושלים און עס האָט אויפגעהערט ביז'ן צווייטען יאָהר פון דריוש'ס
רעגיערונג, קעניג פון פרס.

קאפיטעל ה

1 דאן האָבען אויך זיי פראָפעצייעט, אויך די אידען פון יהודה און ירושלים,
חגי דער פראָפעט און זכריה, ערוא'ס זוהן, פראָפעטען אין נאָמען פון
דעם גאָט פון ישראל.
2 אויך האָבען זיך אויפגעהויבען זרבבל, שאלתיאל'ס זוהן, מיט ישוע,
יוצדק'ס זוהן, און האָבען אָנגעפאנגען בויען גאָט'ס הויז וואָס אין
ירושלים; מיט זיי זיינען אויך געווען די נעטליבע פראָפעטען, וועל־
כע האָבען זיי געהאלפען.
3 אין יענער צייט איז צו זיי געקומען תתני, דער גובערנאטאָר איבער'ן
ברעג טייך מיט שתר־בוזני'ן און זייערע מיט־מענשען און האָבען צו זיי
אזוי געזאגט: „ווער האָט עס אייך ערלויבט דיעזע הויז צו בויען און צו
פארריכטען די וועגד?"

לְכֹם טְעֵם בֵּיתָא דְנָה לִבְנֵא וְאִשַׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלְלָה׃
4 אֱדַיִן כְּנֶמָא אֲמַרְנָא לְהֹם מַן־אִנּוּן שְׁמָתַת גֻּבְרַיָּא דִּי־דְנָה
ה בִּנְיָנָא בָּנִין׃ וְעֵין אֱלָהֲהֹם הֲוָת עַל־שָׁבֵי יְהוּדָיֵא וְלָא־
בַטְּלוּ הִמּוֹ עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ וֵאדַיִן יְתִיבוּן נִשְׁתְּוָנָא
6 עַל־דְּנָה׃ פִּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי־שְׁלַח תַּתְּנַי ו פַּחַת עֲבַר־
נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתֵהּ אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה
7 עַל־דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ פִּתְגָמָא שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי וְכִדְנָה כְּתִיב
8 בְּגַוֵהּ לְדָרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שְׁלָמָא כְּלָא׃ יְדִיעַ ו לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא
דִּי־אֲזַלְנָא לִיהוּד מְדִינְתָּא לְבֵית אֱלָהָא רַבָּא וְהוּא
מִתְבְּנֵא אֶבֶן גְּלָל וְאָע מִתְשָׂם בְּכְתַלַיָּא וַעֲבִידְתָּא דָךְ
9 אָסְפַּרְנָא מִתְעַבְדָא וּמַצְלַח בִּידֵהֹם׃ אֱדַיִן שְׁאַלְנָא לְשָׁבַיָּא
אִלֵּךְ כְּנֶמָא אֲמַרְנָא לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה
י לְמִבְנְיָה וְאִשַׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלְלָה׃ וְאַף שְׁמָהָתְהֹם שְׁאַלְנָא
לְהֹם לְהוֹדָעוּתָךְ דִּי נִכְתֹּב שֻׁם־גֻּבְרַיָּא דִּי בְרָאשֵׁהֹם׃
11 וּכְנֶמָא פִּתְגָמָא הֲתֵיבוּנָא לְמֵמַר אֲנַחְנָא הִמּוֹ עַבְדוֹהִי
דִּי־אֱלָהָא שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וּבְנַיִן בַּיְתָא דִּי־הֲוָא בְנֵה מִקַּדְמַת
דְּנָה שְׁנִין שַׂגִּיאִן וּמַלְכָּ לְיִשְׂרָאֵל רַב בְּנָהִי וְשַׁכְלְלָה׃
12 לָהֵן מִן־דִּי הַרְגִּוּ אֲבָהָתָנָא לֶאֱלָהָ שְׁמַיָּא יְהַב הִמּוֹ בִּידְ
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּ־בָּבֶל כַּסְדָּיָא וּבַיְתָה דְנָה סַתְּרָה וְעַמָּה
13 הַגְלִי לְבָבֶל׃ בְּרַם בִּשְׁנַת חַדָּה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא דִּי בָבֶל
14 כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא דְנָה לִבְנָא׃ וְאַף
מָאנַיָּא דִּי־בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר
הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל הִמּוֹ לְהֵיכְלָא דִּי
בָבֶל הַנְפֵּק הִמּוֹ כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא מִן־הֵיכְלָא דִּי בָבֶל וְיִתְיְהִבוּ
טו לְשֵׁשְׁבַצַּר שְׁמֵהּ דִּי פֶחָה שָׂמֵהּ׃ וַאֲמַר־לֵהּ וֵאלָהּ מָאנַיָּא
שֵׂא אֲזֹל־אַחֵת הִמּוֹ בְּהֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּבֵית אֱלָהָא
16 יִתְבְּנֵא עַל־אַתְרֵהּ׃ אֱדַיִן שֵׁשְׁבַצַּר דָּךְ אָתָא יְהַב

אשי״א

4. v. פתח נס״ף 11. v. פתח באתנח 12. v. כשדאה קי״ 15. v. יתיר ת

4 זיי האָבען נאָך פאַלגענדעס געזאָגט : „וואָס זיינען די נעמען פון די מענער וואָס בויען די געביידע ?"

5 אָבער די אויג פון זייער גאָט איז געווען אויף די עלטסטע פון יהודה — מען האָט זיי ניט געשטערט ביז עס איז אוועק אן ערקלעהרונג צו דריוש'ן. זיי האָבען דאן נאָך א בריף וועגען דעם געשריבען.

6 דער אינהאַלט פון בריף וואָס תתני, גובערנאַטאָר פון ברעג טייך, שתר־בוזני און זייערע מיט־מענשען, די אפרסכ'אער פון ברעג טייך האָבען געשריבען צום קעניג דריוש.

7 [א בעריכט האָבען זיי איהם געשיקט, אין וועלכען עס איז אזוי געשריבען געווען] : „צום קעניג דריוש דער פריעדען פון אלעמען !

8 זאַל עס בעוואוסט זיין דעם קעניג, דאָס מיר זיינען געגאַנגען צום פּראָווינץ יהוד, צו דאָס הויז פון גרויסען גאָט, וועלכעס ווערט געבויט פון גרויסע שטיינער און האַלץ ווערט געלעגט אין די וואנד. די ארבייט געהט שנעל — עס גליקט אין זייערע הענד.

9 מיר האָבען געפרעגט זייערע עלטסטע אזוי זאָגענדיג צו זיי : „ווער האָט אייך ערלויבט דאָס הויז צו בויען און די וואנד איבערמאַכען ?"

10 מיר האָבען זיי אויך געפרעגט זייערע נעמען אום דיר געבען צו וויסען אז מיר וועלען פערשרייבען די נעמען פון זייערע הויפט־לייט.

11 דעם דאָזיגען ענטפער האָבען זיי אונז געגעבען זאָגענדיג : „מיר זיינען עם די קנעכט פון גאָט דער הימעל און ערד, מיר בויען איבער דאָס הויז וואָס איז געבויט געווען שוין גאנץ לאנג, פיעל יאָהרען צוריק, א גרויסער קעניג פון ישראל האָט עס געבויט און פארטיג געמאַכט ;

12 נאָר ווייל אונזערע עלטערן האָבען דערצאָרנט דעם הימלישען גאָט, האָט ער זיי איבערגעגעבען אינ'ס האַנד פון נבוכדנצר, קעניג פון בבל, דער כאַלדעער : ער האָט דאָס הויז צושטערט און דאָס פאַלק פארטרי־בען אין בבל.

13 אָבער אין ערשטען יאָהר פון כורש, קעניג פון בבל, האָט דער קעניג כורש געגעבען א בעפעהל דיזעם הויז גאָט'ס צו איבערבויען,

14 אויך אלע זאכען פון גאָט'ס הויז, גאָלדענע און זילבערנע, וואָס נבוכדנצר האָט ארויסגענומען פון ירושלים'ער טעמפּעל און האָט זיי אוועק געפיהרט אין בבל'ער טעמפּעל, האָט זיי דער קעניג כורש ארויסגענומען פון בבל'ער טעמפּעל און האָט זיי אוועקגעגעבען צו דעם וועלכען מ'רופט ששבצר, וועמען ער האָט אנגעשטעלט אלס גובערנאַטאָר ;

15 און ער האָט איהם געזאָגט : „נעהם די זאכען, געה, טראג זיי אוועק אין ירושלים'ער טעמפּעל און דאָס גאָטעס הויז זאל גלייך געבויט ווערן.

16 דאן איז דיעזער ששבצר געקומען און געלעגט דעם פונדאמענט פון גאָט'ס הויז וואָס אין ירושלים. פון דעמסמאל ביז יעצט ווערט עס געבויט און ס'איז נאָך ניט געענדיגט".

אֶשַׁיָּא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּמִן־אֲדַיִן וְעַד־כְּעַן
17 מִתְבְּנָא וְלָא שְׁלִים: וּכְעַן הָן עַל־מַלְכָּא טָב יִתְבַּקַּר בְּבֵית
גִּנְזַיָּא דִּי־מַלְכָּא תַּמָּה דִּי בְבָבֶל הֵן אִיתַי דִּי־מִן־כּוֹרֶשׁ
מַלְכָּא שַׂים טְעֵם לְמִבְנֵא בֵּית־אֱלָהָא דֶךְ בִּירוּשְׁלֶם וּרְעוּת
מַלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח עֲלֵינָא:

Cap. VI. ו

בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם וּבַקְּרוּ | בְּבֵית סִפְרַיָּא דִּי
א גִנְזַיָּא מְהַחֲתִין תַּמָּה בְּבָבֶל: וְהִשְׁתְּכַח בְּאַחְמְתָא בְּבִירְתָא
2 דִּי בְמָדַי מְדִינְתָּא מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן־כְּתִיב בְּגַוַּהּ דִּכְרוֹנָה:
בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם
3 בֵּית־אֱלָהָא בִירוּשְׁלֶם בֵּיתָא יִתְבְּנֵא אֲתַר דִּי־דָבְחִין דִּבְחִין
וְאָשׁוּהִי מְסוֹבְלִין רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיֵהּ אַמִּין שִׁתִּין:
4 נְדָבְכִין דִּי־אֶבֶן גְּלַל תְּלָתָא וְנִדְבַךְ דִּי־אָע חַדַּת וְנִפְקְתָא
מִן־בֵּית מַלְכָּא תִּתְיְהֵב: וְאַף מָאנֵי בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה ה
וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם
וְהֵיבֵל לְבָבֶל יַתְּיבוּן וְיֵהַךְ לְהֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לְאַתְרֵהּ
6 וְתֵהֵךְ בְּבֵית אֱלָהָא: כְּעַן תְּתַנֵי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה
שְׁתַר בּוֹזַנַי וּכְנָוָתְהוֹן אַפַּרְסַכָיֵא דִּי בַעֲבַר נַהֲרָה רַחִיקִן
7 הֲווֹ מִן־תַּמָּה: שְׁבֻקוּ לַעֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דֶךְ פַּחַת יְהוּדָיֵא
8 וּלְשָׁבֵי יְהוּדָיֵא בֵּית־אֱלָהָא דֶךְ יִבְנוֹן עַל־אַתְרֵהּ: וּמִנִּי
שָׂם טְעֵם לְמָא דִּי־תַעְבְּדוּן עִם־שָׁבֵי יְהוּדָיֵא אִלֵּךְ לְמִבְנֵא
בֵּית־אֱלָהָא דֶךְ וּמִנְכְסֵי מַלְכָּא דִּי מִדַּת עֲבַר נַהֲרָה
אָסְפְּרְנָא נִפְקְתָא תֶּהֱוֵא מִתְיַהֲבָא לְגִבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־לָא
לְבַטָּלָא: וּמָה חַשְׁחָן וּבְנֵי תוֹרִין וְדִכְרִין וְאִמְּרִין | לַעֲלָוָן | 9
לֵאלָהּ שְׁמַיָּא חִנְטִין מְלַח | חֲמַר וּמְשַׁח כְּמֵאמַר כַּהֲנַיָּא
דִּי־בִירוּשְׁלֶם לֶהֱוֵא מִתְיְהֵב לְהֹם יוֹם בְּיוֹם דִּי־לָא שָׁלוּ:
דִּי־לֶהֱוֹן מְהַקְרְבִין נִיחוֹחִין לֵאלָהּ שְׁמַיָּא וּמְצַלַּיִן לְחַיֵּי י

מלכא

ד ה ו פתח באתנח וגם הדי בחירק

17 אלוא, אויב עם געפעהלט דעם קעניג זאל מען נאכזוכען אין די קעניגלי־
כע ארכיוועז, וואם זיינען דארטען איז בבל, אויב עם איז פארען אז
פון קעניג כורש איז געווען געגעבען אן ערלויבניס צו בויען דיעזעם גאט'ס
הויז אין ירושלים. און אויב דער קעניג איז איינשטימיג מיט דעם, זאל
ער עם אונז צו שיקען.

קאפיטעל ו

1 דאן האט קעניג דריוש געגעבען א בעפעהל און מ'האט אונטערזוכט אין
די ביבליאטעקען פון בבל, דארטען וואו די ארכיוועז וועלען געבראכט.

2 עם האט זיך אויסגעפונען אין אחמתא, הויפט־שטאדט פון מדי'אישען
פראווינץ, א דאקומענט, אזוי איז אין איהם געווען געשריבען: „א ערא־
נערונגם פערצייכנים —

3 אין ערשטען יאהר פון קעניג כורש, האט כורש דער קעניג געגעבען א
בעפעהל וועגען גאט'ס הויז אין ירושלים: דאם הויז זאל איבערגעבויט
ווערען, דער ארט וואו זיי האבען אפפערם געשאכטען, און די פונדא־
מענטען שטארק געמאכט ווערען; זעכציג איללען זיין הויך און זעכציג
זיין בריים.

4 דריי וועגד פון שטארקע שטיינער און איין וואגד פון האלץ, די אויס־
גאבע זאל געגעבען ווערען פון קעניג'ס הויז.

5 אויך די זאכען פון גאט'ס הויז, גאלדענע און זילבערנע, וועלכע נבוכדנצר
האט ארויסגענומען פון ירושלים'ער טעמפעל און געבראכט אין בבל, זאל־
לען גלייך צוריק געגעבען ווערען, און געבראכט ווערען אין ירושלים'ער
טעמפעל — אין גאט'ס הויז.

6 יעצט תתני, גובערנאטאר פון בערג טייך, שתר־בוזני און זייערע מיט־
מענשען, די אפרסכ'אער פון בערג טייך, טרעט אב פון דארטען!

7 לאזט צו רוה די ארבייט פון דיעזעם הויז גאט'ס! דער אידישער גובער־
נאטאר און די אידישע עלטסטע זאלען דאם הויז גאט'ס באלד בויען.

8 פון מיר איז א בעפעהל געגעבען, וועלכען איהר זאלט אויספיהרען מיט
די עלטסטע פון די אידען בי'ם בויען דיעזעם הויז גאטס: „פון קע־
ניג'ס פארמעגען, וואם ברייננט איין די שטייער פון בערג טייך זאל
שנעל די מענשען געגעבען ווערען די אויסגאבען, עם זאל קיין שטערונג
זיין!

9 אויך וואם נאר זיי דארפען—יונגע רינדער, ווידערס און שעפסען אלס אפ־
פערס צום הימלישען גאט, וויזיי, זאלץ, ווין און אייל, ווי עם וועלען
זאגען די ירושלים'ער כהנים, זאל זיי טאג טעגליך געגעבען ווערען, ניט
פארפעהלענדיג;

10 אום זיי זאלען אפפערם ברייננען דעם הימלישען גאט און בעטען פאר'ן
לעבען פון קעניג מיט זיינע קינדער.

11 מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ וּמִנ֗וֹ שִׂים טְעֵם֮ דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי יְהַשְׁנֵא
פִּתְגָמָא דְנָה יִתְנְסַח אָע מִן־בֵּיתֵהּ וְזִקִיף יִתְמְחֵא עֲלֵהִי
12 וּבַיְתֵהּ נְוָלוּ יִתְעֲבֵד עַל־דְּנָה׃ וֵאלָהָא דִּי־שַׁכֶּן שְׁמֵהּ תַּמָּה
יְמַגַּר כָּל־מַלְכ֗וּ וְעַם דִּי ו יִשְׁלַח יְדֵהּ לְהַשְׁנָיָא לְחַבָּלָה
בֵּית־אֱלָהָא דֶךְ דִּי־בִירוּשְׁלֶם אֲנָא דָרְיָוֶשׁ שָׂמֶת טְעֵם
אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבֵד׃

13 אֱדַיִן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר
בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן לָקֳבֵל דִּי־שְׁלַח דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּנֵמָא
14 אָסְפַּרְנָא עֲבָדוּ׃ וְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בָּנַיִן וּמַצְלְחִין בִּנְבוּאַת
חַגַּי נְבִיָּאה וּזְכַרְיָה בַּר־עִדּוֹ וּבְנוֹ וְשַׁכְלְלוּ מִן־טַעֲם אֱלָהּ
יִשְׂרָאֵל וּמִטְעֵם כּוֹרֶשׁ וְדָרְיָוֶשׁ וְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרְס׃
טו וְשֵׁיצִיאַ בַּיְתָה דְנָה עַד יוֹם תְּלָתָה לְיַרַח אֲדָר דִּי־הִיא
16 שְׁנַת־שֵׁת לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ וַעֲבַדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא וּשְׁאָר בְּנֵי־גָלוּתָא חֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה
17 בְּחֶדְוָה׃ וְהַקְרִבוּ לַחֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה תּוֹרִין מְאָה
דִכְרִין מָאתַיִן אִמְּרִין אַרְבַּע מְאָה וּצְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּיָא
18 עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל תְּרֵי־עֲשַׂר לְמִנְיַן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַהֲקִימוּ
כָּהֲנַיָּא בִּפְלֻגָתְהוֹן וְלֵוָיֵא בְּמַחְלָקָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת אֱלָהָא
19 דִּי בִירוּשְׁלֶם כִּכְתַב סִפְרָ֗ מֹשֶׁה׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־הַגּוֹלָה
כ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ כִּי הִטַּהֲרוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם כְּאֶחָד כֻּלָּם טְהוֹרִים וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח
21 לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה וְלַאֲחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם׃ וַיֹּאכְלוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל הַשָּׁבִים מֵהַגּוֹלָה וְכָל־הַנִּבְדָּל מִטְּמְאַת גּוֹיֵי־הָאָרֶץ
22 אֲלֵהֶם לִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲשׂוּ חַג־מַצּוֹת
שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה וַיֵּטֶב לֵב מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר עֲלֵיהֶם לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃

ואחר

v. 13. פתח בס׳׳פ v. 15. יתד א׳ v. 17. לחטאה קדי

11 אויך גיב איך א בעפעהל אז יעדער מענש וואס וועט דיעזעם וואָרט ענ־
דערן זאָל אויסגעריסען ווערען א האָלץ פון זיין הויז און שטעהענדיג נע־
בען איהם זאָל ער געשלאָגען ווערען, אויך זיין הויז זאָל ווערען וגי מיסט·
דערפאר.

12 דער גאָט, וועלכער האָט דאָרטען זיין נאָמען געלאָזען רוהען, וועט ניע־
דערשלאָגען יעדער קעניג אָדער פאָלק וואָס וועט אויסשטרעקען זיין האַנד
צו ענדערן אָדער שאדען דיעזם הויז גאָט׳ס, וואָס אין ירושלים. איך
דריוש גיב דעם בעפעהל — עס זאָל שנעל אויסגעפיהרט ווערען !״

13 דאן האָט תתני, גובערנאָטאָר פון ברעג טייך, שתר־בוזני און זייערע
מיט־מענשען, צוליעב דעם וואָס קעניג דריוש האָט פאָלגענדעם געשיקט,
שנעל דאָס געטהאָן.

14 די עלטסטע פון די אידען האָבען געבויט און בעגליקט, לויט דאָס פראָ־
פעצייהונג פון פראָפעט חגי און זכריה, עדוא׳ס זוהן ; זיי האָבען גע־
בויט און פארטיג געמאכט נאָכ׳ן בעפעהל פון גאָט פון ישראל און די
ערלויבנים פון כורש, דריוש און ארתחששתא, קעניג פון פרס.

15 דאָס הויז איז פארטיג געוואָרען צום דריטען טאָג אין מאָנאָט אדר, דאָס
איז דער זעקסטער יאָהר צום רעגירונג פון קעניג דריוש.

16 דאן האָבען די קינדער ישראל, די כהנים, די לוים און די איבריגע גלות־
לייט געפייערט די איינווייהונג פון דיעזער גאָט׳ס הויז אין פרייד־ען.

17 צום איינווייהונג פון דיעזעם גאָט׳ס הויז האָבען זיי געבראכט — הונ־
דערט אָקסען, צוויי הונדערט ווידערם, פיער הונדערט שעפסען אויך
צוועלף ציגען בעק, אלס זינד אָפפער פאר גאנץ ישראל, נאָכ׳ן צאהל פון
די שטאמען ישראל׳ס.

18 זיי האָבען אויך אָנגעשטעלט די כהנים נאָך זייערע אבטהיילונגען און די
לוים אין זייערע איינטהיילונגען צו גאָט׳ס דיענסט אין ירושלים, ווי עס
איז געשריבען אין משה׳ס בוך.

19 דאן האָבען די גלות־לייט געמאכט דעם פסח־אָפפער און פערצעהנטען טאָג
צום ערשטען מאָנאָט.

20 וואָרים די כהנים און די לוים האָבען זיך אלע גלייך ג׳ערייניגט, און זיי
האָבען געשאָכטען דאָס פסח אָפפער פאר אלע וואָס זיינען געווען אין
גלות, פאר זייערע בריידער די כהנים, און פאר זיך אליין.

21 און די קינדער ישראל וואָס זיינען צוריקגעקומען פון גלות האָבען דערפון
נעגעסען, און אויך אלע וואָס האָבען זיך צו זיי אָפגעשייט פון דעם
אומריינעם פון די פעלקער פון לאנד, צו בעטען דעם גאָט פון ישראל.

22 זיי האָבען געמאכט דעם מצות־פייערטאג זיעבען טעג מיט פרייד, ווייל
גאָט האָט זיי דערפרייט, און ער האָט צו זיי געקעהרט דאָס הארץ פון
אשור׳ס קעניג, זייערע הענד צו שטארקען אין די ארבייט פון גאָט׳ס
הויז, דעם גאָט פון ישראל.

Cap. VII. ז

א וְאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־פָּרָס
2 עֶזְרָא בֶּן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ בֶּן־שַׁלּוּם בֶּן־צָדוֹק
3 4 בֶּן־אֲחִיטוּב׃ בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־מְרָיוֹת׃ בֶּן־זַרְחְיָה
ה בֶּן־עֻזִּי בֶּן־בֻּקִּי׃ בֶּן־אֲבִישׁוּעַ בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן
6 הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ׃ הוּא עֶזְרָא עָלָה מִבָּבֶל וְהוּא־סֹפֵר מָהִיר
בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֶּן־לוֹ
7 הַמֶּלֶךְ כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהָיו עָלָיו כָּל בַּקָּשָׁתוֹ׃ וַיַּעֲלוּ מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים
וְהַנְתִינִים אֶל־יְרוּשָׁלַם בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ׃
8 וַיָּבֹא יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית
9 לַמֶּלֶךְ׃ כִּי בְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הֵחֵל הָעֲלוֹת מֵבָבֶל וּבְאֶחָד
מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלַם כְּיַד־
י אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו׃ כִּי עֶזְרָא הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרֹשׁ אֶת־
תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשׂוֹת וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט׃
11 וְזֶה ׀ פַּרְשֶׁגֶן הָאִגֶּרֶת אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא
לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דִּבְרֵי מִצְוֹת־יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־
12 יִשְׂרָאֵל׃ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא לְעֶזְרָא כָּהֲנָא
13 סָפַר דָּתָא דִי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא גְּמִיר וּכְעֶנֶת׃ מִנִּי שִׂים טְעֵם
דִּי כָל־מִתְנַדַּב בְּמַלְכוּתִי מִן־עַמָּא יִשְׂרָאֵל וְכָהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא
14 לְמֵהַךְ לִירוּשְׁלֵם עִמָּךְ יֵהָךְ׃ כָּל־קֳבֵל דִּי מִן־קֳדָם מַלְכָּא
וְשִׁבְעַת יָעֲטוֹהִי שְׁלִיחַ לְבַקָּרָה עַל־יְהוּד וְלִירוּשְׁלֵם בְּדָת
טו אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃ וּלְהֵיבָלָה כְּסַף וּדְהַב דִּי־מַלְכָּא וְיָעֲטוֹהִי
16 הִתְנַדְּבוּ לֶאֱלָהּ יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשְׁלֵם מִשְׁכְּנֵהּ׃ וְכֹל כְּסַף
וּדְהַב דִּי תְהַשְּׁכַּח בְּכֹל מְדִינַת בָּבֶל עִם הִתְנַדְּבוּת עַמָּא
וְכָהֲנַיָּא מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלָהֲהֹם דִּי בִירוּשְׁלֵם׃ כָּל־קֳבֵל
17 דְּנָה אָסְפַּרְנָא תִּקְנָא בְּכַסְפָּא דְנָה תּוֹרִין ׀ דִּכְרִין אִמְּרִין

ומנחתהון

ז. 9. כצל ז. 13. בניא הדי בצרי ז. 15. פתח באתנח

קאפיטעל ז

1 נאָך די דאָזיגע פאסירונג אין דער רעגיערונג פון ארתחששתא קעניג פון פּרס (איז געווען) עזרא זוהן פון שריה, זוהן פון עזריה, זוהן פון חלקיה,
2 זוהן פון שלום, זוהן פון צדוק, זוהן פון אחיטוב,
3 זוהן פון אמריה, זוהן פון עזריה, זוהן פון מריות,
4 זוהן פון זרחיה, זוהן פון עזי, זוהן פון בקי,
5 זוהן פון אבישוע, זוהן פון פּינחס, זוהן פון אלעזר, זוהן פון אהרן דעם אָבער־כהן.
6 דאָס איז דער עזרא וואָס איז ארויפגענאנגען פון בבל ; ער איז געווען א וואויל געלערנטער אין משה'ס תּורה־בוך וואָס דער גאָט פון ישראל האָט געגעבען, און דער קעניג האָט איהם געגעבען זיין גאנצעם פערלאנגען, אזוי ווי די האנד פון זיין גאָט איז אויף איהם געווען.
7 עס זיינען אויך ארויפגענאנגען עטליכע פון די קינדער ישראל, פון די כהנים, די לוים, די זינגערס, די טהויער היטערס, און די טעמפּעל־דיענער נאָך ירושלים, אין דעם זיעבענטען יאָהר פון ארתחששתא דעם קעניג,
8 ער איז געקומען אין ירושלים אין פינפטען מאָנאָט, דאָס איז געווען דער זיעבענטער יאָהר פון קעניג ;
9 וואָרים אין ערשטען טאָג פון ערשטען מאָנאָט איז געווען דער אָנהייב פון ארויפגעהן פון בבל, און אין ערשטען טאָג פון פינפטען מאָנאָט איז ער אָנגעקומען נאָך ירושלים, נאָך דער גוטער האנד פון זיין גאָט אויף איהם.
10 עזרא האָט זיך אָבגעגעבען מיט'ן גאנצען האַרצען נאָכצופאָרשען גאָט'ס תּורה, אליין צו טהון, און צו בעלערנען ישראל די געזעץ און די רעכטע.
11 דאָס איז דער אינהאלט פון שריפט וואָס קעניג ארתחששתא האָט געגעבען עזרא דעם כהן, דער שרייבער, וואָס האָט געשריבען די וועָרטער פון גאָט'ס בעפעהלען און זיינע געזעץ פאר ישראל :
12 „ארתחששתא, קעניג איבער קעניגע, צו עזרא דעם כהן, געזעצען־שרייבער פון הימלישען גאָט, וואויל־געלערנטער, א. ד. ג.
13 פון מיר איז ארויסגעגעבען א בעפעהל, דאָס יעדער פרייוויליגער אין מיין קעניגרייך, פון'ס פאָלק ישראל, זיינע כהנים אָדער לוים, וואָס איז ווילליג צו געהען מיט דיר אין ירושלים, מעג געהן.
14 צוליעב דעם וויילע פון קעניג מיט זיינע זיעבען ראטה־געבער ביזטו געשיקט צו אונטערזוכען וועגען יהודה און ירושלים, לויט גאָט'ס געזעץ וואָס אין דיין האנד,
15 און אוועקצופיהרען זילבער און גאָלד, וואָס דער קעניג מיט זיינע ראטה־געבער האָבען פרעזענטירט צום גאָט פון ישראל, וואָס זיין וואָהנונג איז אין ירושלים.
16 אויך דאָס גאנצע גאָלד און זילבער וואָס דו וועסט געפינען אין גאנצען פראווינץ בבל מיט די פרייוויליגקייט וואָס דאָס פאָלק און די כהנים פרעזענטירען צום הויז פון זייער גאָט, וואָס אין ירושלים.
17 צוליעב דעם מעגסטו שנעל קויפען פאר די געלד : אָקסען, וויידערם און

וּמְנָחְתְּהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקַרְבוּ הִמּוֹ עַל־מַדְבְּחָא דִּי בֵּית
18 אֱלָהֲכֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם: וּמָה דִּי עֲלָךְ וְעַל־אָחָךְ יִיטַב
בִּשְׁאַר כַּסְפָּא וַדַּהֲבָה לְמֶעְבַּד כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם תַּעַבְדוּן:
19 וּמָאנַיָּא דִּי־מְתִיהַבִין לָךְ לְפֻלְחַן בֵּית אֱלָהָךְ הַשְׁלֵם קֳדָם
כ אֱלָהּ יְרוּשְׁלֶם: וּשְׁאַר חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהָךְ דִּי יִפֶּל־לָךְ
21 לְמִנְתַּן תִּנְתַּן מִן־בֵּית גִּנְזֵי מַלְכָּא: וְאֶנָה אַרְתַּחְשַׁסְתְּא
מַלְכָּא שָׂם טְעֵם לְכֹל גִּזְבְּרַיָּא דִּי בְּעֵבֶר נַהֲרָה דִּי כָל־
דִּי יִשְׁאֲלִנכוֹן עֶזְרָא כַּהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא
22 אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבֵד: עַד־כִּסַּף כִּכְּרִין מְאָה וְעַד־חִנְטִין כּוֹרִין
מְאָה וְעַד־חֲמַר בַּתִּין מְאָה וְעַד־בְּתִין מְשַׁח מְאָה וּמֶלַח
23 דִּי־לָא כְתָב: כָּל־דִּי מִן־טַעַם אֱלָהּ שְׁמַיָּא יִתְעֲבֵד אַדְרַזְדָּא
לְבֵית אֱלָהּ שְׁמַיָּא דִּי־לְמָה לֶהֱוֵא קְצָף עַל־מַלְכוּת מַלְכָּא
24 וּבְנוֹהִי: וּלְכֻם מְהוֹדְעִין דִּי כָל־כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא זַמָּרַיָּא
תָּרְעַיָּא נְתִינַיָּא וּפֻלְחֵי בֵּית אֱלָהָא דְּנָה מִנְדָּה בְלוֹ וַהֲלָךְ
כה לָא שַׁלִּיט לְמִרְמֵא עֲלֵיהֹם: וְאַנְתְּ עֶזְרָא כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ
דִּי־בִידָךְ מֵנִי שָׁפְטִין וְדַיָּנִין דִּי־לֶהֱוֹן דָּאְנִין לְכָל־עַמָּא דִּי
בְּעֵבֶר נַהֲרָה לְכָל־יְדְעֵי דָתֵי אֱלָהָךְ וְדִי לָא יָדַע תְּהוֹדְעוּן:
26 וְכָל־דִּי־לָא לֶהֱוֵא עָבֵד דָּתָא דִּי־אֱלָהָךְ וְדָתָא דִּי מַלְכָּא
אָסְפַּרְנָא דִּינָה לֶהֱוֵא מִתְעֲבֵד מְנָהּ הֵן לְמוֹת הֵן לְשָׁרְשׁוֹ
27 הֵן־לַעֲנָשׁ נִכְסִין וְלֶאְסוּרִין: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר נָתַן כָּזֹאת בִּלֵּב הַמֶּלֶךְ לְפָאֵר אֶת־בֵּית יְהוָה
28 אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם: וְעָלַי הִטָּה־חֶסֶד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעָצָיו
וּלְכָל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגִּבֹּרִים וַאֲנִי הִתְחַזַּקְתִּי כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהַי
עָלַי וָאֶקְבְּצָה מִיִּשְׂרָאֵל רָאשִׁים לַעֲלוֹת עִמִּי:

CAP. VIII. ח

א וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבֹתֵיהֶם וְהִתְיַחֵשָׂם הָעֹלִים עִמִּי בְּמַלְכוּת
2 אַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ מִבָּבֶל: מִבְּנֵי פִינְחָס גֵּרְשֹׁם מִבְּנֵי

איתמר

v. 18. 7 יחיר ibid. יחיר v. 18. 20. פתח באתנח v. 25. דינין קרי v. לשרשי קרי

שעפסען, מיט זייערע שפייז־אָפּפערס און גיס־אָפּפערס ; דו זאָלסט עס בריינגען אויפֿן מזבח וואָס אינ׳ם הויז פון אייער גאָט אין ירושלים.

18 וואָס דיר מיט דיינע ברידער וועט געפעלען זיין צו טהאָן מיט דאָס איבּ־
ריגע זילבער און גאָלד, מעגט איהר טהאָן נאָך דעם ווילען פון אייער גאָט.

19 אויך די זאכען וואָס ווערען דיר געגעבען צום דיענסט פון דיין גאָט׳ס
הויז, גיב איבער צו גאָט, אין ירושלים.

20 די איבריגע בעדערפניסע פון דיין גאָט׳ס הויז וואָס דיר וועט פעהלען צו
פערשאפען, וועט געגעבען ווערען פון קעניג׳ס שאַטץ־הויז.

21 ווארים זעלבסט פון מיר קעניג ארתחשסתא איז ארויסגעגעבען א בעפעהל
צו אלע קאסירערס פון ברעג טייך, אז אלעס וואָס עס וועט פון אייך
פערלאנגען עזרא דער כהן, דער געועצטען־שרייבער פון הימלישען גאָט,
זאָל שנעל געטהאָן ווערען.

22 ביז הונדערט צענטנער זילבער, הונדערט כור ווייץ, הונדערט בת ווין,
הונדערט בת אייל און זאלץ אונגעשריבען.

23 אלעס וואָס איז לויט א בעפעהל פון הימלישען גאָט, זאָל אונגעזאמט גע־
טהאָן ווערען פאר דאָס הויז פון הימלישען גאָט ; ווארים זאָל זיין א
צאָרן אויפֿן קעניג׳ס קעניגרייך און זיינע קינדער !

24 אייך ווערט בעקאנט געמאכט, דאָס אלע כהנים, לוים, זינגערס, טהויער־
היטערס, טעמפעל־דיענער אין דיעזע הויז גאָטעס, — שטייער, נוטץ־
אָדער וועג־געלד האָט קיינער קיין רעכט אויף זיי צו ווארפען.

25 און דו, עזרא, לויט דיין געטליכע קלוגהייט, שטעל אָן ריכטער און
רעכטס בעאמטע, זיי זאָלען די ריכטער זיין פאר די גאנצע בעפעלקע־
רונג פון ברעג טייך, פאר אלע די וואָס אנערקענען די געזעצען פון דיין
גאָט ; די וואָס ווייסען עס נית, זאָלט איהר ווייסען לאָזען.

26 יעדער וואָס וועט נית טהאָן דאָס געזעץ פון דיין גאָט אָדער דאָס געזעץ
פון קעניג, זאָל שנעל זיין אורטהייל אויסגעארבייט ווערען — צום
טויט, אויסצוראטען, צו בעשטראפען מיט׳ן פערמעגען אָדער צו ארע־
טירען."

27 געלויבט איז דער גאָט פון אונזערע אור־פאטערס, וואָס האָט אזוינס
אריינגעגעבען אין קעניג׳ס הארץ צו פערהערליכען גאָט׳ס הויז, וואָס אין
ירושלים.

28 און וואָס האָט מיר גנאדע געגעבען פאר׳ן קעניג מיט זיינע ראטה־געבער,
אלע דעם קעניג׳ס בעאמטע און העלדען. איך האָב געפאסט מוטה, לויט
גאָט׳ס הילף אויף מיר, און האָב צונויפגעקליבען פון ישראל הויפטלייט
צו נעהן מיט מיר. —

קאפיטעל ח

1 **דאָס זיינען זייערע פאמיליען־פאָרשטעהער, וועלכע זיינען מיט מיר פון**
בבל געגאנגען אין די רעגירונג פון קעניג ארתחשסתא, און זייער אבשטא־
מונג פערצייכנים :

2 פון פינחס׳ס זיהן — גרשום, פון איתמר׳ס זיהן — דניאל, פון דוד׳ס
זיהן — חטוש,

אִיתָמָר דָּנִיֵּאל מִבְּנֵי דָוִיד חַטּוּשׁ׃ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה מִבְּנֵי 3
פַּרְעֹשׁ זְכַרְיָה וְעִמּוֹ הִתְיַחֵשׂ לוֹזְכָרִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים׃
מִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב אֶלְיְהוֹעֵינַי בֶּן־זַרְחָיָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם 4
הַזְּכָרִים׃ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה בֶּן־יַחֲזִיאֵל וְעִמּוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת ה
הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עָדִין עֶבֶד בֶּן־יוֹנָתָן וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים הַזְּכָרִים׃ 6
וּמִבְּנֵי עֵילָם יְשַׁעְיָה בֶּן־עֲתַלְיָה וְעִמּוֹ שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ 7
וּמִבְּנֵי שְׁפַטְיָה זְבַדְיָה בֶּן־מִיכָאֵל וְעִמּוֹ שְׁמֹנִים הַזְּכָרִים׃ 8
מִבְּנֵי יוֹאָב עֹבַדְיָה בֶּן־יְחִיאֵל וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמֹנָה עָשָׂר 9
הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי שְׁלֹמִית בֶּן־יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה וְשִׁשִּׁים י
הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בֵבָי זְכַרְיָה בֶּן־בֵּבָי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה 11
הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יְוֹחָנָן בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה וַעֲשָׂרָה 12
הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם אַחֲרֹנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט 13
יְעוּאֵל וּשְׁמַעְיָה וְעִמָּהֶם שִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בִגְוַי עוּתַי 14
וְזַבּוּד וְעִמָּהֶם שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ וָאֲקַבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר טו
הַבָּא אֶל־אַהֲוָא וַנַּחֲנֶה שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה וָאֶבִינָה בָּעָם
וּבַכֹּהֲנִים וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־מָצָאתִי שָׁם׃ וָאֶשְׁלְחָה לֶאֱלִיעֶזֶר 16
לַאֲרִיאֵל לִשְׁמַעְיָה וְלֶאֱלְנָתָן וְלִיָרִיב וְלֶאֱלְנָתָן וְלִנְתָן
וְלִזְכַרְיָה וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים וְלִיוֹיָרִיב וְלֶאֱלְנָתָן מְבִינִים׃
וָאֲצַוֶּה אוֹתָם עַל־אַדּוֹ הָרֹאשׁ בְּכַסְפְיָא הַמָּקוֹם וָאָשִׂימָה 17
בְּפִיהֶם דְּבָרִים לְדַבֵּר אֶל־אַדּוֹ אָחָיו הַנְּתוּנִים בְּכַסְפְיָא
הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ מְשָׁרְתִים לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ וַיָּבִיאוּ לָנוּ 18
כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ אִישׁ שֵׂכֶל מִבְּנֵי מַחְלִי בֶּן־לֵוִי
בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה וּבָנָיו וְאַחָיו שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ וְאֶת־ 19
חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ יְשַׁעְיָה מִבְּנֵי מְרָרִי אֲחָיו וּבְנֵיהֶם עֶשְׂרִים׃
וּמִן־הַנְּתִינִים שֶׁנָּתַן דָּוִיד וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם כ
נְתִינִים מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת׃ וָאֶקְרָא 21
שָׁם צוֹם עַל־הַנָּהָר אַהֲוָא לְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ

ממנו

v. 13. יעיאל קרי v. 14. חסר קרי v. 17. ואצוה קרי ibid. הנתינים קרי v. 18. א׳ דנושה

3 פון שכניה׳ס זיהן (וואָם שטאַמט פון פּרעוש) — זכריה ; מיט אים האָבען זיך געצייכענט הונדערט און פופציג מענער.

4 פון פּחת־מואב׳ס קינדער — אליהועיני, זרחיה׳ס זוהן, און מיט אים צוויי הונדערט מענער ;

5 פון שכניה׳ס קינדער — יחזיאל׳ס זוהן, און מיט אים דריי הונדערט מענער ;

6 פון עדין׳ס קינדער —**עבד, יונתן׳ס זיהן**, און מיט אים פופציג מענער ;

7 פון עילם׳ס קינדער — ישעיה, עתליה׳ס זוהן, און מיט אים זיעבציג מענער ;

8 פון שפטיה׳ס קינדער — זבדיה, מיכאל׳ס זוהן, און מיט אים אַכציג מענער ;

9 פון יואב׳ס קינדער — עבדיה, יחיאל׳ס זוהן, און מיט אים צוויי הונדערט און אכצעהן מענער ;

10 פון שלומית׳ס קינדער — יוספיה׳ס זוהן, און מיט אים הונדערט און זעכציג מענער ;

11 פון בבי׳ס קינדער — זכריה,בבי׳ס זוהן, מיט אים אַכט און צוואַנציג מענער ;

12 פון עזגד׳ס קינדער — יוחנן, הקטן׳ס זוהן, און מיט אים הונדערט צעהן מענער ;

13 פון אדניקם׳ס לעצטע קינדער (זייערע נעמען : אליפלט, יעיאל און שמעיה) און מיט זיי זעכציג מענער ;

14 פון בגוי׳ס קינדער — עותי און זבוד, מיט זיי זיבציג מענער.

15 איך האָב זיי פערזאַמעלט צום טייך וואָס גיהט אַריין אין אהוא, דאָרט האָבען מיר גערוהט דריי טעג, איך האָב בעטראַכט דאָס פאָלק און די כהנים, און האָב צווישען זיי דאָרט ניט געפונען קיינעם פון די יונגע לוים.

16 דאן האָב איך געשיקט צו אליעזר, אריאל, שמעיה, אלנתן, יריב, אלנתן, נתן, זכריה, און משולם די הויפט־לייט און צו יויריב און אלנתן די פערשטענדיגע.

17 איך האָב זיי מיט א בעפעהל געשיקט צו אדו, דער הויפט־מאן פון אָרט כספיא, און האָב זיי אויסגעלערנט ווערטער צו רעדען צו אדו׳ס ברידער אין אָרט כספיא, אונז טעמפּעל־דיענער צו ברייגגען, אָלם דיענער צום הויז פון אונזער גאָט ;

18 האָבען זיי אונז געבראַכט, לויט די גוטע אויפפאַסונג פון גאָט אויף אונז, פארשטענדיגע לייט פון מחלי׳ס קינדער, דער זוהן פון לוי, זוהן פון ישראל אויך שרביה מיט זיינע זיהן און ברידער — אכצעהן.

19 אויך חשביה און מיט איהם ישעיה, פון מררי׳ס קינדער, זיינע ברידער און זייערע זיהן — צוואַנציג.

20 אויך פון די טעמפּעל־דיענער, וואָס דוד האָט אָנגעשטעלט, און אויפּ־פּאַסער אויף די לוים׳ס ארבייט — צוויי הונדערט אין צוואַנציג טעמפּעל־דיענער, אלע אנגערופען מיט נעמען.

21 דאן האָב איך אויסגערופען א פאַסט־טאג בייַ טייך אחוא, צו פאַסטען

22 מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה לָנוּ וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ: כִּי בֹשְׁתִּי
לְשַׁאֵל מִן־הַמֶּלֶךְ חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב בַּדָּרֶךְ
כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יַד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו
23 לְטוֹבָה וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל כָּל־עֹזְבָיו: וַנָּצוּמָה וַנְּבַקְשָׁה
24 מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־זֹאת וַיֶּעְתַּר לָנוּ: וָאַבְדִּילָה מִשָּׂרֵי הַכְּהֲנִים
שְׁנֵים עָשָׂר לְשֵׁרֵבְיָה חֲשַׁבְיָה וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם עֲשָׂרָה:
25 וָאֶשְׁקְלָה לָהֶם אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת
בֵּית־אֱלֹהֵינוּ הַרִּימוּ הַמֶּלֶךְ וְיוֹעָצָיו וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל
26 הַנִּמְצָאִים: וָאֶשְׁקְלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים וּכְלֵי־כֶסֶף מֵאָה לִכְכָּרִים וְזָהָב מֵאָה כִּכָּר:
27 וּכְסָרֵי זָהָב עֶשְׂרִים לַאֲדַרְכֹנִים אֶלֶף וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מְצֻהָב
28 טוֹבָה שְׁנַיִם חֲמוּדַת כַּזָּהָב: וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם אַתֶּם קֹדֶשׁ
לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נְדָבָה לַיהוָה אֱלֹהֵי
29 אֲבֹתֵיכֶם: שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ עַד־תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שָׂרֵי הַכְּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְשָׂרֵי־הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם הַלִּשְׁכוֹת בֵּית
ל יְהוָה: וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב
31 וְהַכֵּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלַם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ: וַנִּסְּעָה
מִנְהַר אַהְוָא בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת יְרוּשָׁלַם
וְיַד אֱלֹהֵינוּ הָיְתָה עָלֵינוּ וַיַּצֵּלֵנוּ מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל־
32 הַדָּרֶךְ: וַנָּבֹא יְרוּשָׁלַם וַנֵּשֶׁב שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה: וּבַיּוֹם
33 הָרְבִיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל
יַד־מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ אֶלְעָזָר בֶּן־פִּינְחָס וְעִמָּהֶם
34 יוֹזָבָד בֶּן־יֵשׁוּעַ וְנוֹעַדְיָה בֶּן־בִּנּוּי הַלְוִיִּם: בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל
לה לַכֹּל וַיִּכָּתֵב כָּל־הַמִּשְׁקָל בָּעֵת הַהִיא: הַבָּאִים
מִהַשִּׁבְי בְּנֵי־הַגּוֹלָה הִקְרִיבוּ עֹלוֹת ׀ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים
שְׁנֵים־עָשָׂר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֵילִים תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה כְּבָשִׂים
שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה צְפִירֵי חַטָּאת שְׁנֵים עָשָׂר הַכֹּל עֹלָה

לֵיהוָה

25. v יחד ו׳

פאר אונזער גאָט און אויסבעטען ביי איהם א גלייכען וועג פאר אונז, אונ־
זערע קינדער און גאנצען פארמעגן.

22 וואָרים איך האָב מיך געשעהמט צו בעטען פון קעניג אן ארמע מיט רייּ־
טער אונז צו העלפען פון פיינד אויף'ן וועג, ווייל מיר האָבען געזאָגט
דעם קעניג דאָם די האַנד פון אונזער גאָט איז צום גוטען איבער אַלע
וואָם בעטען צו איהם, אָבער זיינע שטאַרקהייט און צאָרן איז אויף אַלע
וואָם פערלאָזען איהם.

23 האָבען מיר געפאסט, און געבעטען פון אונזער גאָט וועגען דעם און ער
האָט זיך געלאָזט פון אונז דערבעטען.

24 דאן האָב איך אָפּגעשייט פון די הויפּט־כהנים צוועלף — שרביה, חשביה,
און מיט זיי צעהן פון זייערע ברידער.

25 און איך האָב זיי אָפּגעוואויגען דאָם זילבער, דאָם גאָלד, די כלים, און די
אבשיידונגען פון וועלכע דער קעניג מיט זיינע ראטה־געבער און בעאמטע
האָבען געשאנקען, אויך גאנץ ישראל וואָם האָט זיך דאָרט געפונען.

26 איך האָב איבערגעגעבען אויף זייערע הענד זילבער — זעקס הונדערט
מיט פופציג צענטער, זילבערנע געפעס — ביז הונדערט צענטער, גאָלד
— הונדערט צענטער ;

27 גאָלדענע בעכערם—צוואנציג, ביז טויזענד אדרכנים אין וואָג, אויך צוויי
גוט בעגאָלדעטע קופערנע כלים, טהייער ווי גאָלד.

28 איך האָב זיי געזאָגט : איהר זייט הייליגע פאר גאָט אויך די כלים זיינען
הייליגע, דאָם זילבער און גאָלד איז א געשאנק פאר דעם גאָט פון אייּ־
רע עלטערן.

29 פאסט אויף און היט עם ביז איהר וועט עם איבערוועגען פאר די אָבער־
כהנים, די לוים און פאמיליען פירסטען פון ישראל, און גאָטם צימערן
— אין ירושלים,

30 און די כהנים מיט די לוים וועלען איבערנעהמען מיט א וואג די זילבער,
גאָלד און כלים, צו ברייננען אין ירושלים אין אונזער גאָט'ס הויז.

31 פונ'ם טייך אהוא האָבען מיר אוועקגעצויגען אין צוועלפטען טאָג צום
ערשטען מאָנאט אום צו געהן קיין ירושלים ; גאָט'ס שוטץ איז געווען
אויף אונז און האָט אונז גערעטעט פונ'ם האַנד פון פיינד און לויערער
אויפ'ן וועג.

32 אז מיר זיינען אָנגעקומען אין ירושלים האָבען מיר אָבגערוהט דריי טעג,

33 און אויפ'ן פערטען טאָג האָבען מיר אָבגעוואויגען דאָם זילבער און גאָלד
און די כלים אין אונזער גאָט'ס הויז, אונטער דער אויפזיכט פון מרמות
דער זוהן פון אוריה דעם כהן און מיט איהם אלעזר, פינחס'ס זוהן ;
מיט זיי זיינען אויך געווען די לוים — יוזבד, ישוע'ס זוהן, און נועדיה,
בנוי'ס זיהן ;

34 אלעם מיט'ן צאָהל און וואָג. דאן האָט מען פארשריבען דאָם גאנצע
וואג.

35 די געקומענע פון געפאנגענשאפט, די גלות־לייט, האָבען געבראכט עולות
צום גאָט פון ישראל, פאר גאנץ ישראל — צוועלף אָקסען, זעקס און
נייניציג ווידערם, זיעבען און זיעבציג שעפסען, צוועלף יונגע בעקלאך
אלם זינד אָפּפער ; אלעם געאָפּפערט צו גאָט.

לַיהוּדָה: וַיִּתְּנוּ אֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּפַחֲוֹת 36
עֵבֶר הַנָּהָר וַיִּשְׂאוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים׃

CAP. IX. ט

ס
וּכְכַלּוֹת אֵלֶּה נִגְּשׁוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא־נִבְדְּלוּ הָעָם א
יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם
לַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הַפְּרִזִּי הַיְבוּסִי הָעַמֹּנִי הַמּוֹאָבִי הַמִּצְרִי
וְהָאֱמֹרִי׃ כִּי־נָשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם וְהִתְעָרְבוּ ב
זֶרַע הַקֹּדֶשׁ בְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וְיַד הַשָּׂרִים וְהַסְּגָנִים הָיְתָה
בַּמַּעַל הַזֶּה רִאשׁוֹנָה׃ וּכְשָׁמְעִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה קָרַעְתִּי ג
אֶת־בִּגְדִי וּמְעִילִי וָאֶמְרְטָה מִשְׂעַר רֹאשִׁי וְזָקָנִי וָאֵשְׁבָה
מְשׁוֹמֵם׃ וְאֵלַי יֵאָסְפוּ כָּל חָרֵד בִּדְבְרֵי אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל ד
עַל מַעַל הַגּוֹלָה וַאֲנִי יֹשֵׁב מְשׁוֹמֵם עַד לְמִנְחַת הָעֶרֶב׃
וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב קָמְתִּי מִתַּעֲנִיתִי וּבְקָרְעִי בִגְדִי וּמְעִילִי ה
וָאֶכְרְעָה עַל־בִּרְכַּי וָאֶפְרְשָׂה כַפַּי אֶל־יְהוָה אֱלֹהָי׃
וָאֹמְרָה אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי ו
עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ וְאַשְׁמָתֵנוּ גָּדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם׃
מִימֵי אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּאַשְׁמָה גְדֹלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבַעֲוֹנֹתֵינוּ ז
נִתְּנוּ אֲנַחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ בְּיַד ו מַלְכֵי הָאֲרָצוֹת בַּחֶרֶב
בַּשְּׁבִי וּבַבִּזָּה וּבְבשֶׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה כִּמְעַט ח
רָגַע הָיְתָה תְחִנָּה מֵאֵת ו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַשְׁאִיר לָנוּ
פְּלֵיטָה וְלָתֵת־לָנוּ יָתֵד בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ לְהָאִיר עֵינֵינוּ
אֱלֹהֵינוּ וְלִתֵּתְנוּ מִחְיָה מְעַט בְּעַבְדָתֵנוּ׃ כִּי־עֲבָדִים אֲנָחְנוּ ט
וּבְעַבְדָתֵנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ וַיַּט־עָלֵינוּ חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי
פָרַס לָתֵת־לָנוּ מִחְיָה לָרוֹם אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ וְלַהֲעֲמִיד
אֶת־חָרְבָתָיו וְלָתֵת־לָנוּ גָּדֵר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃ וְעַתָּה י
מַה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי־זֹאת כִּי עָזַבְנוּ מִצְוֹתֶיךָ׃ אֲשֶׁר יא
צִוִּיתָ בְיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים

לרשתה

ט. ו הר׳ דנשה

36 אז זיי האָבען דערצעהלט דעם קעניג׳ס בעפעהל דעם קעניגס סאטראפען
און בעאמטע פון ברעג טייך, האָבען זיי בעשאנקען דאָס פאָלק און
גאָט׳ס הויז.

קאַפּיטעל ט

1 וועז דאָס האָט זיך געענדיגט זיינען צו מיר צוגענאנגען די בעאמטע זאָ־
נענדיג: עם האָבען זיך נאָך ניט אָפּגעשיידעט דאָס פאָלק ישראל אויך
די כהנים און לוים פון די פעלקער פונ׳ם לאנד, זיי טהוען ווי די אומווייר־
דיגקייטען פון כנעני, חתי, פּרזי, יבוסי, עמוני, מאבי, מצרי און אמרי;

2 ווארים זיי האָבען פאר זיך און פאר זייערע זיהן גענומען פון זייערע
טעכטער, און די הייליגע קינדער האָבען זיך אויסגעמישט מיט פעלקער
פונ׳ם לאנד. אין דעם פארברעכען האָבען די ערשטע האנד געהאט די
בעאמטע און פירסטען.

3 אז איך האָב דאָס דערהערט האָב איך צוריסען מיין אונטער־ראָק און
אָבער־ראָק, איך האָב גערוימען די האָאר פון מיין קאָפּ און בּאָרד, און
בין געזעסען זיצען צומישט.

4 עם האָבען זיך צו מיר פארזאמעלט אלע די וואָס ציטערן איבער די ווער־
טער פון גאָט פון ישראל וועגען דעם פארברעכען פון די גלות־לייט; איך
בין אָבער געזעסען צומישט ביז׳ן אבענד־אָפּפער.

5 אין אבענד־אָפּפער צייט בין איך אויפגעשטאנען פון מיין פאסטען, און
אין מיין צוריסענעם אונטער־ און אָבער־ראָק האָב איך זיך געשטעלט
אויף מיינע קניע און אויסגעשפרייט מיינע הענד צו מיין גאָט,

6 און איך האָב געזאגט: „מיין גאָט! איך בין פערשעהמט און בעלי־
דיגט אויפצוהויבען מיין געזיכט צו דיר, מיין גאָט! וואָרים אונזערע
זינד זיינען פיעל העכער פאר׳ן קאָפּ, און אונזער פערברעכען איז גרויס
ביז׳ן הימעל;

7 פון אונזערע עלטערן אן זיינען מיר נאָך ביז יעצט אין גרויס פערברע־
כען, און איבער אונזערע זינד זיינען מיר, אונזערע קעניגע און כהנים
געגעבען אין האנד פון די קעניגע פון פערשיעדענע לענדער— צו שווערד,
געפאנגענשאפט, רויב און שאנדע אזוי ווי יעצט.

8 יעצט איז אויף א קלייַן וויילע געווען א ערבארמונג פון אונזער גאָט
אונז איבערצולאָזען א רעטונג, און געבען אונז אן אנהאלט אין זיין הייי־
ליגען אָרט, צו ערלייכטען אונזערע אויגען, א גאָט אונזערער! און
לאָזען אונז עטוואס אבלעבען אין אונזער קנעכטשאפט.

9 זאָנאר זייענדיג קנעכט האָט אונזער גאָט אונז ניט פערלאָזען אין
אונזער קנעכטשאפט, ער האָט אונז בעצויגען מיט גנאדע פאר די קעניי־
גע פון פּרס אונז א לעבענס־ערהאלטונג צו געבען, צו ערהויבען דאָס
הויז פון אונזער גאָט און אויפצושטעלען זיינע רוינען, אויך צו געבען
אונז א שוטץ אין יהודה און ירושלים.

10 יעצט וואָס זאָלען מיר רייידען, א גאָט, נאָכדעם אז מיר האָבען פערלאָ־
זען דיינע בעפעהלען,

11 וועלכע דו האָסט בעפעהלט דורך דיינע דיינער, די נביאים, זאָגענדיג:
„דאָס לאנד, וועלכע איהר קומט בעזיצען איז אן אונריינעם לאנד, איבער

לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ נִדָּה הִיא בְּנִדַּת עַמֵּי הָאֲרָצוֹת בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם
12 אֲשֶׁר מִלְאוּהָ מִפֶּה אֶל־פֶּה בְּטֻמְאָתָם: וְעַתָּה בְּנוֹתֵיכֶם
אַל־תִּתְּנוּ לִבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם אַל־תִּשְׂאוּ לִבְנֵיכֶם וְלֹא־
תִדְרְשׁוּ שְׁלֹמָם וְטוֹבָתָם עַד־עוֹלָם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וַאֲכַלְתֶּם
13 אֶת־טוּב הָאָרֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּם לִבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם: וְאַחֲרֵי
כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים וּבְאַשְׁמָתֵנוּ הַגְּדֹלָה כִּי ו
אַתָּה אֱלֹהֵינוּ חָשַׂכְתָּ לְמַטָּה מֵעֲוֹנֵינוּ וְנָתַתָּה לָנוּ פְּלֵיטָה
14 כָּזֹאת: הֲנָשׁוּב לְהָפֵר מִצְוֹתֶיךָ וּלְהִתְחַתֵּן בְּעַמֵּי הַתֹּעֵבוֹת
הָאֵלֶּה הֲלֹא תֶאֱנַף־בָּנוּ עַד־כַּלֶּה לְאֵין שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה:
טו יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צַדִּיק אַתָּה כִּי־נִשְׁאַרְנוּ פְלֵיטָה
כְּהַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַשְׁמָתֵינוּ כִּי אֵין לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ
עַל־זֹאת:

CAP. X. י

א וּכְהִתְפַּלֵּל עֶזְרָא וּכְהִתְוַדֹּתוֹ בֹּכֶה וּמִתְנַפֵּל לִפְנֵי בֵּית
הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוּ אֵלָיו מִיִּשְׂרָאֵל קָהָל רַב־מְאֹד אֲנָשִׁים
2 וְנָשִׁים וְיִלְדִים כִּי־בָכוּ הָעָם הַרְבֵּה בֶּכֶה: וַיַּעַן
שְׁכַנְיָה בֶן־יְחִיאֵל מִבְּנֵי עֵילָם וַיֹּאמֶר לְעֶזְרָא אֲנַחְנוּ מָעַלְנוּ
בֵּאלֹהֵינוּ וַנֹּשֶׁב נָשִׁים נָכְרִיוֹת מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וְעַתָּה יֶשׁ־
3 מִקְוֶה לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת: וְעַתָּה נִכְרְתָה־בְרִית לֵאלֹהֵינוּ
לְהוֹצִיא כָל־נָשִׁים וְהַנּוֹלָד מֵהֶם בַּעֲצַת אֲדֹנָי וְהַחֲרֵדִים
4 בְּמִצְוַת אֱלֹהֵינוּ וְכַתּוֹרָה יֵעָשֶׂה: קוּם כִּי־עָלֶיךָ הַדָּבָר
ה וַאֲנַחְנוּ עִמָּךְ חֲזַק וַעֲשֵׂה: וַיָּקָם עֶזְרָא וַיַּשְׁבַּע אֶת־
שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה
6 וַיִּשָּׁבֵעוּ: וַיָּקָם עֶזְרָא מִלִּפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל־
לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב וַיֵּלֶךְ שָׁם לֶחֶם לֹא־אָכַל וּמַיִם
7 לֹא־שָׁתָה כִּי מִתְאַבֵּל עַל־מַעַל הַגּוֹלָה: וַיַּעֲבִירוּ קוֹל
בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלַם לְכָל בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהִקָּבֵץ יְרוּשָׁלָם:

וכל

ט ב. ז עולם קד

די אונרייניקייט פון די פעלקער פון פערשיעדענע לענדער, און דורך זייערע אונווירדיגקייטען מיט וועלכע זיי האָבען איהר פול געמאכט פון איין ברעג ביז'ן אנדערן מיט זייער אונרייניהייט."

12 אלזא אייערע טעכטער זאלט איהר ניט אויסגעבען פאר זייערע זיהן, און זייערע טעכטער זאלט איהר ניט פערהייראטהען צו אייערע זיהן; זוכט קיינמאל ניט זייער פריעדען און גוטעס, אום איהר זאלט שטארק זיין און עסען די גוטס פון לאנד און איבערלאזען עס פאר אייערע קינדער אויף לאנג.

13 און נאך אלעס וואס עס איז אויף אונז געקומען איבער אונזערע שלעכטע טהאטען און אונזער גרויס פערברעכען, [זהען מיר] אז דו, אונזער גאט, האסט אונז געשטראפט ווייניגער ווי מיר האָבען געזינדיגט, געבענדיג אונז אזא רעטונג.

14 וועלען מיר דען ווידער ברעכען דיינע געבאטען און פערשוואגערן זיך מיט די אונווירדיגע פעלקער? וועסטו אויף אונז ניט בייז ווערען ביז צו פערניכטען אָהן אן איבערבלייב און רעטונג?

15 א, גאט פון ישראל! דו ביזט גערעכט ווייל מיר זיינען אלם א רעטונג געבליבען ווי יעצט! מיר ערשיינען פאר דיר מיט אונזערע פערברעכען אבווהל מען קען זיך מיט דעם פאר דיר ניט שטעלען . . .

קאפיטעל י

1 אלס עזרא האט גאט געבעטען און זיך שולדיג ערקלעהרט ווייניגדיג און פאלענדיג פאר גאט'ס הויז, האָבען זיך צו איהם צונויפגעקליבען זעהר א גרויסער פע־זאמלונג פון די אידען — מענער, פרויען און קינדער; דאם פאלק האט זעהר פיעל געווויינט.

2 דאן האט שכניה, יחיאל'ס זוהן, פון עילם'ס קינדער, געענטפערט און געזאגט צו עזרא'ן: מיר האָבען געזינדיגט קעגען גאט מיט דעם וואס מיר האָבען געהייראטה פרעמדע פרויען — פון די פעלקער פונ'ם לאנד; אויב ישראל האט נאך א האפפענונג נאך דעם;

3 לאמיר בעשליסען א פערבינדונג מיט אונזער גאט און אוועקשיקען אלע פרויען מיט זייערע קינדער, לויט דעם ראטה פון העררן און אלע די וואס זיינען אין זארג איבער אונזער גאט'ס בעפעהלען — עס זאל געטהאן ווערען לויט דאם געזעץ!

4 זיי מונטער! דאם בעלאנגט דאך צו דיר; שטארק זיך און טהו עס, מיר וועלען דיר העלפען.

5 עזרא איז אויפגעשטאנען, און האט בעשוואוירען די בעאמטע פון די כהנים, די לוים, און גאנץ ישראל, צו טהון נאך דעם דאזיגען פארשלאג און זיי האָבען געשווארען.

6 דאן איז עזרא אויפגעשטאנען פון גאט'ס הויז, ער איז אריינגעגאנגען אין קאמער פון יהוחנן אלישיב'ס זוהן, און וען ער איז אהינגעגאנגען, האט ער נאך קיין ברויט ניט געגעסען און קיין וואסער געטרונקען, ווארים ער האט געטרויערט וועגען דעם זינד פון די גלות־לויט.

7 אין יהודה און אין ירושלים האט מען אויסגערופען צו אלע וואס זיינען צוריקגעקומען פון גלות, אז זיי זאלען זיך פערזאמלען נאך ירושלים;

8 וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים
וְהַזְּקֵנִים יֶחֱרַם כָּל־רְכוּשׁוֹ וְהוּא יִבָּדֵל מִקְּהַל הַגּוֹלָה׃
9 וַיֵּקָבְצוּ כָל־אַנְשֵׁי־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן | יְרוּשָׁלַם לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים
הוּא חֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי בְּעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ וַיֵּשְׁבוּ כָל־הָעָם
בִּרְחוֹב בֵּית הָאֱלֹהִים מַרְעִידִים עַל־הַדָּבָר וּמֵהַגְּשָׁמִים׃
10 וַיָּקָם עֶזְרָא הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם מְעַלְתֶּם ׀
11 וַתֹּשִׁבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת לְהוֹסִיף עַל־אַשְׁמַת יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה
תְּנוּ תוֹדָה לַיהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ
12 מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ וַיַּעֲנוּ כָל־הַקָּהָל
13 וַיֹּאמְרוּ קוֹל גָּדוֹל כֵּן כִּדְבָרֶיךָ עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת׃ אֲבָל הָעָם
רָב וְהָעֵת גְּשָׁמִים וְאֵין כֹּחַ לַעֲמוֹד בַּחוּץ וְהַמְּלָאכָה לֹא־
לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לִשְׁנַיִם כִּי־הִרְבִּינוּ לִפְשֹׁעַ בַּדָּבָר הַזֶּה׃
14 יַעֲמְדוּ־נָא שָׂרֵינוּ לְכָל־הַקָּהָל וְכֹל | אֲשֶׁר בְּעָרֵינוּ הַהשֵׁב
נָשִׁים נָכְרִיּוֹת יָבֹא לְעִתִּים מְזֻמָּנִים וְעִמָּהֶם זִקְנֵי־עִיר וָעִיר
וְשֹׁפְטֶיהָ עַד לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ עַד לַדָּבָר
הַזֶּה׃ אַךְ יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל וְיַחְזְיָה בֶּן־תִּקְוָה עָמְדוּ עַל־ טו
וְאֹת וּמְשֻׁלָּם וְשַׁבְּתַי הַלֵּוִי עָזָרֵם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי הַגּוֹלָה 16
וַיִּבָּדְלוּ עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֲנָשִׁים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם
וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ בְיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לְדָרְוֹשׁ
הַדָּבָר׃ וַיְכַלּוּ בְכֹל אֲנָשִׁים הַהשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת עַד 17
יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וַיִּמָּצְאוּ מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים 18
אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו
מַעֲשֵׂיָהּ וֶאֱלִיעֶזֶר וְיָרִיב וּגְדַלְיָה׃ וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא 19
נְשֵׁיהֶם וַאֲשָׁמִים אֵיל־צֹאן עַל־אַשְׁמָתָם׃ וּמִבְּנֵי אִמֵּר חֲנָנִי כ
וּזְבַדְיָה׃ וּמִבְּנֵי חָרִם מַעֲשֵׂיָה וְאֵלִיָּה וּשְׁמַעְיָה וְיְחִיאֵל 21
וְעֻזִּיָּה׃ וּמִבְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלְיוֹעֵינַי מַעֲשֵׂיָה יִשְׁמָעֵאל נְתַנְאֵל 22
יוֹזָבָד וְאֶלְעָשָׂה׃ וּמִן־הַלְוִיִּם יוֹזָבָד וְשִׁמְעִי וְקֵלָיָה הוּא 23

12. ב יחד ו

8 דער וואָס וועט ניט קומען אין דריי טעג נאָך דעם ראטה פון די פירסטען
און די זקנים, זיין גאנץ פערמעגען זאָל אין חרם געלייגט ווערען, און
ער אליין וועט אויסגעשלאָסען ווערען פון דער געמיינדע גלות־לויט.

9 האָבען זיך אלע מענער פון יהודה און בנימין פערזאמלט אין ירושלים
אין פערלויף פון דריי טעג; אין ניינטען מאָנאָט, דעם צוואנציגסטען
טאָג אין מאָנאָט. דאָס גאנצע פאָלק איז געזעסען אין גאס נעבען נאָט'ס
הויז און געציטערט בעדועראנדיג די זאך און אויך פון די רעגענס.

10 דאן איז עזרא דער כהן אויפגעשטאנען, און האָט צו זיי געזאָגט: איהר
האָט געזינדיגט ווייל איהר האָט געהיראטה פרעמדע ווייבער, צו פער־
גרעסערען די זינד פון ישראל,

11 יעצט שפרעכט אוים דאנקבארקייט צום נאָט פון אייערע עלטערן, טהוט
זיין ווילען, שיידעט זיך אָב פון די פעלקער פון לאנד און פון די פרעמ־
דע ווייבער.

12 האָט דאָס גאנצע געמיינדע געענטפערט, און זיי האָבען געזאָגט מיט א
גרויס קול: ריכטיג! אזוי ווי דו האָסט גערעדט מוזען מיר טהון!

13 אָבער דאָס פאָלק איז גרויס און עס איז א רעגען־צייט, דרויסען שטעהן
איז אונמעגליך, אויך איז די ארבייט ניט פאר איין טאָג און ניט פאר
צוויי — מיר האָבען צופיעל געזינדיגט אין דער זאך...

14 זאָלען אלזא די בעאמטע פון דער גאנצער געמיינדע דאָ פערבלייבען און
אלע פון אונזער שטאָדט איינוואוינער וואָס האָבען גהיראטה ניט אי־
דיטע פרויען זאָלען קומען אין געווישע צייטען, אויך די עלטסטע פון
יעדער שטאָדט און איהרע ריכטער מיט זיי, ביז עס וועט אוועק פון
אונז גאָט'ס צארן איבער דער זאך.

15 נאר יונתן, עשהאל'ס זוהן, און יחזיה, תקוה'ס זוהן, זיינען געווען קעגען
דעם, משלם אויך שבתי דער לוי האָבען זיי מיטגעהאלפען.

16 די גלות־לויט האָבען אזוי געטהון. דאן האָבען זיך אבגעזונדערט:
עזרא דער כהן, די פאמיליען־פאָרשטעהער פון די הויפט הייזער און אלע
בערופענע מענער, זיי האָבען זיך געזעצט דעם ערשטען טאָג צום צעהנ־
טען מאָנאָט אונטערזוכען די זאך.

17 עס האָט געדויערט די אונטערזוכונג וועגען אלע מענער וואָס האָבען גע־
הייראטה ניט־אידישע פרויען ביז דעם ערשטען טאָג פון ערשטען מא־
נאָט.

18 עס האָבען זיך אויסגעפונען פון די יונגע כהנים אזעלכע וואָס האָבען גע־
הייראטה ניט־אידישע פרויען: צווישען די זיהן פון ישוע, יוצדק'ס זוהן
אויך זיינע ברידער — מעשיה, אליעזר, יריב און גדליה.

19 זיי האָבען זייער האנד געגעבען אז זיי וועלען אוועקשיקען זייערע פרויען
און האָבען פערשפראכען א ווידער פון שעפסען אלס זייער זינד־אָפפער.

20 פון אמר'ס זיהן: חנני און זבדיה.

21 פון חרם'ס זיהן: מעשיה, אליה, שמעיה, יחיאל, און עזיה.

22 פון פשחור'ס זיהן: אליועני, מעשיה, ישמעאל, נתנאל, יוזבד, און
אלעשה.

23 פון די לוים: יוזבד, שמעי, קליה (דאָס איז קליטה), פתחיה, יחודה און
אליעזר.

כה קְלִיטָא פְּתַחְיָה יְהוּדָה וֶאֱלִיעֶזֶר: וּמִן־הַמְשֹׁרְרִים אֶלְיָשִׁיב
בה וּמִן־הַשְּׁעָרִים שַׁלֻּם וְתַלֶּם וְאוּרִי: וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ
רַמְיָה וְיִזִּיָּה וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן וְאֶלְעָזָר וּמַלְכִּיָּה וּבְנָיָה:
26 וּמִבְּנֵי עֵילָם מַתַּנְיָה זְכַרְיָה וְיֶחִיאֵל וְעַבְדִּי וְיֵרֵמוֹת וְאֵלִיָּה:
27 וּמִבְּנֵי זַתּוּא אֶלְיוֹעֵינַי אֶלְיָשִׁיב מַתַּנְיָה וְיֵרֵמוֹת וְזָבָד
28 וַעֲזִיזָא: וּמִבְּנֵי בֵבַי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה זַבַּי עַתְלָי: וּמִבְּנֵי בָּנִי
29 ל מְשֻׁלָּם מַלּוּךְ וַעֲדָיָה יָשׁוּב וּשְׁאָל יְרָמוֹת: וּמִבְּנֵי פַּחַת
מוֹאָב עַדְנָא וּכְלָל בְּנָיָה מַעֲשֵׂיָה מַתַּנְיָה בְּצַלְאֵל וּבִנּוּי
31 וּמְנַשֶּׁה: וּבְנֵי חָרִם אֶלִיעֶזֶר יִשִּׁיָּה מַלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שִׁמְעוֹן:
32 בִּנְיָמִן מַלּוּךְ שְׁמַרְיָה: מִבְּנֵי חָשֻׁם מַתְּנַי מַתַּתָּה זָבָד
33 אֱלִיפֶלֶט יְרֵמַי מְנַשֶּׁה שִׁמְעִי: מִבְּנֵי בָנִי מַעְדַּי עַמְרָם
34 לה וְאוּאֵל: בְּנָיָה בְדְיָה כְלוּהוּ: וְנָיָה מְרֵמוֹת אֶלְיָשִׁיב:
36 37 מַתַּנְיָה מַתְּנַי וְיַעֲשׂוּ: וּבְנֵי וּבְנוּי שִׁמְעִי: וְשֶׁלֶמְיָה וְנָתָן
38 39 וַעֲדָיָה: מַכְנַדְבַּי שָׁשַׁי שָׂרָי: עֲזַרְאֵל וְשֶׁלֶמְיָהוּ שְׁמַרְיָה:
מ 41 שַׁלּוּם אֲמַרְיָה יוֹסֵף: מִבְּנֵי נְבוֹ יְעִיאֵל מַתִּתְיָה זָבָד וְזִבִּינָא
42 43 יַדּוֹ וְיוֹאֵל בְּנָיָה: כָּל־אֵלֶּה נָשְׂאוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת וַיֵּשׁ מֵהֶם
44 נָשִׁים וַיָּשִׂימוּ בָּנִים:

---

v. 29. והשה קרי v. 35. כלוהו קרי v. 37. ויעשו קרי v. 43. ידו קרי v. 44. משא קרי

24 פון די זינגערס : אליישיב. פון די טהויער־היטערס : שלם, טלם און אורי.
25 פון ישראלים : פון פרעש׳ס זיהן : רמיה, יזיה, מלכיה, מימין, אלעזר, מלכיה, און בניה.
26 פון עילם׳ס זיהן : מתניה, זכריה, יחיאל, עבדי, ירמות, און אליה.
27 פון זתוא׳ס זיהן : אליועני, אלישיב, מתניה, ירמות, זבד, און עזיזא.
28 פון בבי׳ס זיהן : יהוחנן, חנניה, זבי און עתלי.
29 פון בני׳ס זיהן : משלם, מלוך, עדיה, ישוב, שאל און ירמות.
30 פון פחת־מואב׳ס זיהן : עדנא, כלל, בניה, מעשיה, מתניה, בצלאל, בנוי, און מנשה.
31 פון חרים׳ס זיהן : אליעזר, ישיה, מלכיה, שמעיה, שמעון,
32 בנימין, מלוך, און שמריה.
33 פון חשם׳ס זיהן : מתני, מתתה, זבד, אליפלט, ירמי, מנשה און שמעי.
34 פון בני׳ס זיהן — מעדי, עמרם, אואל,
35 בניה, בדיה, כלוהו,
36 וניה, מרמות, אליישיב,
37 מתניה, מתני, יעשי,
38 בני בנוי, שמעי,
39 שלמיה, נתן, עדיה,
40 מכנ בי, ששי, שרי,
41 עזראל, שלמיהו, שמריה,
42 שלום, אמריה און יוסף.
43 פון נבו׳ס זיהן — יעיאל, מתתיה, זבד, זבינא, ידי, יואל און בניה.
44 אלע די דאָזיגע האָבען גענומען פרעמדע ווייבער, און עטליכע פון זיי האָבען מיט די ווייבער אויך געהאט קינדער.

נחמיה
LIBER NEHEMIAE

CAPUT I. א

א דִּבְרֵי נְחֶמְיָה בֶּן־חֲכַלְיָה וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ־כִּסְלֵו שְׁנַת עֶשְׂרִים
2 וַאֲנִי הָיִיתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה: וַיָּבֹא חֲנָנִי אֶחָד מֵאַחַי הוּא
וַאֲנָשִׁים מִיהוּדָה וָאֶשְׁאָלֵם עַל־הַיְּהוּדִים הַפְּלֵיטָה אֲשֶׁר־
3 נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשִּׁבְי וְעַל־יְרוּשָׁלָם: וַיֹּאמְרוּ לִי הַנִּשְׁאָרִים
אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשִּׁבְי שָׁם בַּמְּדִינָה בְּרָעָה גְדֹלָה וּבְחֶרְפָּה
וְחוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם מְפֹרֶצֶת וּשְׁעָרֶיהָ נִצְתּוּ בָאֵשׁ: וַיְהִי
4 כְּשָׁמְעִי ׀ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי וָאֶבְכֶּה וָאֶתְאַבְּלָה
יָמִים וָאֲהִי צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם: וָאֹמַר ה
אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית
וָחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו: תְּהִי־נָא אָזְנְךָ קַשֶּׁבֶת
6 וְעֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי
מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם וָלַיְלָה עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ
וּמִתְוַדֶּה עַל־חַטֹּאות בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ וַאֲנִי
7 וּבֵית־אָבִי חָטָאנוּ: חָבֹל חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־שָׁמַרְנוּ אֶת־
הַמִּצְוֹת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה
8 עַבְדֶּךָ: וְזָכֹר־נָא אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדְּךָ
9 לֵאמֹר אַתֶּם תִּמְעֲלוּ אֲנִי אָפִיץ אֶתְכֶם בָּעַמִּים: וְשַׁבְתֶּם
אֵלַי וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲכֶם
בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אֲקַבְּצֵם וְהֲבִיאֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם
י אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לְשַׁכֵּן אֶת־שְׁמִי שָׁם: וְהֵם עֲבָדֶיךָ וְעַמֶּךָ

ג׳ קמץ בית. ט׳ והביאותים כתי

נחמיה

קאפיטעל א

1 די ערצעהלונג פון נחמיה, חכליה׳ס זוהן. דאָס איז געווען אין מאָנאַט כסלו, דעם צוואַנציגסטען יאָהר זינט איך בין געווען אין די הויפט־ שטאדט שושן.

2 עס איז געקומען חנני איינער פון מיינע ברידער, ער מיט אייניג מע־ נער פון יהודה, האָב איך זיי געפרעגט וועגען די גערעטעטע אידען, וואָס זיינען איבערגעבליבען פון געפאַנגענשאפט און וועגען ירושלים.

3 האָבען זיי מיר געזאָגט: די איבעריגע, וועלכע זיינען פארבליבען פון געפאַנגענשאפט, זיינען דאָרטען אין פראָווינץ אויף גרויסע צרות און שאנדע, אויך די מויער־וואנד פון ירושלים איז צובראָכען און די טהויע־ רען פארברענט אין פייער.

4 אז איך האָב דערהערט די ווערטער, האָב איך זיך געזעצט, געווויינט און געטרויערט אייניגע טעג, אויך געפאסט און געבעטען גאָט אין הימעל

5 און געזאָגט: איך בעט דיר, הימלישער גאָט, גרויסער און שרעקליכער גאָט, וועלכער היט זיין בונד און פריינדשאפט צו די וואָס ליעבען איהם און היטען זיינע בעפעהלען,

6 לאָזען דיינע אויגען זיין אָפען און זאָל דיין אויער פערנעהמען און הערען דאָס געבעט פון דיין קנעכט, וואָס איך בעט פאר דיר יעצט, טאָג און נאַכט, פאר די קינדער ישראל, דיינע קנעכט, איך אנערקען די זינד פון די קינדער ישראל, וואָס מיר האָבען קעגען דיר געזינדיגט; אויך איך און מיין פאטערס הויזגעזינד האָבען געזינדיגט.

7 מיר האָבען אונז קעגען דיר אים גאנצען פערדאָרבען, מיר האָבען ניט געהיט די מצות, חוקים און משפטים וואָס דו האָסט געבאָטען צו דיין קנעכט משה.

8 געדענק דאָך, איך בעט דיך, דאָס וואָרט וואָס דו האָסט געבאָטען צו משה׳ן דיין קנעכט זאָגענדיג: „ווען איהר וועט זינדיגען, וועל איך אייך פערשפרייטען צווישען די פעלקער.

9 אָבער אז איהר וועט זיך צו מיר אומקעהרען, איהר וועט היטען מיינע מצות און וועט זיי טהון, איז זאָגאר איהר וועט זיין פערשטויסען ביז דעם עק פון דעם הימעל אפילו פון דאָרטען וועל איך זיי פערזאמלען, און איך וועל זיי ברענגען צום אָרט וואָס איך האָב אויסדערוועהלט מיין נאָמען דאָרטען רוהען לאָזען"

10 זיי זיינען דאָך דיינע קנעכט, און דיין פאָלק וואָס דו האָסט אויסגע־ לייזט מיט דיין גרויסען קראפט און מיט דיין שטארקע האנד.

1 אֲשֶׁר פָּרִיתָ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבְיָדְךָ הַחֲזָקָה: אֲנָא אֲדֹנָי
תְּהִי נָא אָזְנְךָ קַשֻּׁבֶת אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּפִלַּת
עֲבָדֶיךָ הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־נָא לְעַבְדְּךָ
הַיּוֹם וּתְנֵהוּ לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וַאֲנִי הָיִיתִי מַשְׁקֵה
לַמֶּלֶךְ:

ב CAP. II.

א וַיְהִי ׀ בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ
יַיִן לְפָנָיו וָאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וָאֶתְּנָה לַמֶּלֶךְ וְלֹא־הָיִיתִי רַע
2 לְפָנָיו: וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ ׀ פָּנֶיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ
3 חוֹלֶה אֵין זֶה כִּי־אִם רַע לֵב וָאִירָא הַרְבֵּה מְאֹד: וָאֹמַר
לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה מַדּוּעַ לֹא־יֵרַע פָּנַי אֲשֶׁר הָעִיר
4 בֵּית־קִבְרוֹת אֲבֹתַי חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְלוּ בָאֵשׁ: וַיֹּאמֶר
לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מַה־זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵי
ה הַשָּׁמָיִם: וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יִיטַב
עַבְדְּךָ לְפָנֶיךָ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת
6 אֲבֹתַי וְאֶבְנֶנָּה: וַיֹּאמֶר ׀ לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגֶל ׀ יוֹשֶׁבֶת אֶצְלוֹ
עַד־מָתַי יִהְיֶה מַהֲלָכְךָ וּמָתַי תָּשׁוּב וַיִּיטַב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ
7 וַיִּשְׁלָחֵנִי וָאֶתְּנָה לוֹ זְמַן: וָאוֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ
טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲוֹת עֵבֶר הַנָּהָר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי
8 עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה: וְאִגֶּרֶת אֶל־אָסָף שֹׁמֵר
הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי עֵצִים לִקְרוֹת אֶת־
שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לַבַּיִת וּלְחוֹמַת הָעִיר וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־
9 אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי הַטּוֹבָה עָלָי: וָאָבוֹא
אֶל־פַּחֲוֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתְּנָה לָהֶם אֶת אִגְּרוֹת הַמֶּלֶךְ
י וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל וּפָרָשִׁים: וַיִּשְׁמַע
סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה־
11 גְדֹלָה אֲשֶׁר־בָּא אָדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וָאָבוֹא
12 אֶל־יְרוּשָׁלַם וָאֱהִי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה: וָאָקוּם ׀ לַיְלָה אֲנִי

11 איך בעט דיך, גאָט ! לאָז דאָך דיין אויער פערנעמען דאָס געבעט פון מיר דיין קנעכט, און צו דעם געבעט פון אַלע דיינע קנעכט וואָס פערלאַנגען צו פאָרכטען דיין נאָמען ; בעגלייק דיין קנעכט היינט, און גיב איהם בארמהערציגקייט פאר דעם דאָזיגען מאַן ! — איך בין דאן געווען דער קעניג'ס שענקער.

קאפיטעל ב

1 און עס איז געווען אין מאָנאט ניסן, אין'ס צוואנציגסטען יאָהר פון ארתחשסתא דעם קעניג, ווען ווין איז פאר איהם געווען, איך האָב געבראכט דעם ווין און געגעבען דעם קעניג. איך האָב זיך ניט געווירג פאר איהם ;

2 נאָר דער קעניג האָט צו מיר געזאָגט : „פאַרוואָס זעהט דיין געזיכט אזוי שלעכט אויס, דו ביזט דאָך ניט קראנק ? דאָס איז ניט אנדערש נאָר דו האָסט א בעטריבט הארץ !" איך האָב זיך זעהר געשראָקען.

3 האָב איך געזאָגט צום קעניג : דער מעניג זאָל לאנג לעבען ! פאר וואָס זאָל איך ניט שלעכט אויסזעהען, ווען די שטאָדט וואו מיינע עלטערן זיינען בעגראבען איז פערוויסט און איהרע טהויערן — פערברענט אין פייער ?

4 האָט דער קעניג צו מיר געזאָגט : „וואָס פערלאַנגסטו ?" האָב איך גאָט געבעטען

5 און געזאָגט צום קעניג : אויב דעם קעניג געפעהלט עס און אויב דיין קנעכט געפעהלט דיר, זאָלסטו מיר לאָזען געהן אין יהודה — די שטאָדט פון מיינע עלטערן'ס בעגרעבענים — אום איך זאָל איהר אָפבויען.

6 דאן האָט דער קעניג מיר געזאָגט (די קעניגין איז נעבען איהם געזעסען): ווי לאנג וועט דיין גאנג נעדויערן, און ווען וועסטו צוריק קומען ? האָב איך איהם באשטימט א צייט, איז עס דעם קעניג געפעהלען און ער האָט מיר געלאָזען געהן.

7 האָב איך געזאָגט צום קעניג : אויב עס געפעהלט דעם קעניג זאָל מען מיר געבען צושריפטען צו די פערוואלטער פון ברעג טייך, אום זיי זאָלען מיר אריבערפיהרען ביז איך וועל קומען קיין יהודה ;

8 אויך א צושריפט צו אסף'ן, דעם אויפּאסער איבער דעם קעניג'ס וועלדער, אז ער זאָל מיר געבען האָלץ צו בויען די טהויערען פון געביידע וואָס נעבען דאָם הויז, די מויער־וואנד פון שטאָדט און א הויז וואו איך זאָל זיך אייננעפינען. דער קעניג האָט עס מיר געגעבען ווי די גוטע האנד פון מיין גאָט אויף מיר.

9 אז איך בין געקומען צו די פערוואלטע פון ברעג טייך, האָב איך זיי געגעבען דעם קעניג'ס צושריפט. אויך האָט דער קעניג מיט מיר געשיקט מיליטערישע בעאמטע מיט רייטער.

10 אז עס האָבען דאָס דערהערט סנבלט דער חרני און טוביה־עבד דער עמני, האָט זיי זעהר שטארק פערדראָסען וואָס א מענש איז געקומען בעטען גוטעם פאר די קינדער ישראל.

11 איך בין אָנגעקומען קיין ירושלים און אָבגעווועזען דאָרטען דריי טעג.

12 דאן בין איך אויפגעשטאנען בייי נאכט, איך און עטליכע מענער מיט

וַאֲנָשִׁים ׀ מְעַטּ עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי נֹתֵן
אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלַ͏ִם וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב בָּהּ׃ וְאֵצְאָה בְשַׁעַר־הַגַּיְא לַיְלָה 13
וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתַּנִּין וְאֶל־שַׁעַר הָאַשְׁפֹּת וָאֲהִי שֹׁבֵר בְּחוֹמַת
יְרוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר־הֻמָּ֫ פֹּרְצִים וּשְׁעָרֶיהָ אְכְלוּ בָאֵשׁ׃ וָאֶעֱבֹר 14
אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ וְאֵין־מָקוֹם לַבְּהֵמָה
לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃ וָאֶהִי עֹלֶה בַנַּחַל לַיְלָה וָאֲהִי שֹׁבֵר בַּחוֹמָה טו
וָאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃ וְהַסְּגָנִים לֹא יָדְעוּ 16
אָנָה הָלַכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלַיְּהוּדִים וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים
וְלַסְּגָנִים וּלְיֶתֶר עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה עַד־כֵּן לֹא הִגַּדְתִּי׃ וָאֹמַר 17
אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלַ͏ִם
חֳרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ נִצְתוּ בָאֵשׁ לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם
וְלֹא־נִהְיֶה עוֹד חֶרְפָּה׃ וָאַגִּיד לָהֶם אֶת־יַד אֱלֹהַי אֲשֶׁר־ 18
הִיא טוֹבָה עָלַי וְאַף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וַיֹּאמְרוּ
נָקוּם וּבָנִינוּ וַיְחַזְּקוּ יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה׃ וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט 19
הַחֹרֹנִי וְטֹבִיָּה ׀ הָעֶבֶד הָעַמּוֹנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיַּלְעִגוּ לָנוּ
וַיִּבְזוּ עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים
הַעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מֹרְדִים׃ וָאָשִׁיב אֹתָם דָּבָר וָאֹמַר לָהֶם כ
אֱלֹהֵי הַשָּׁמַ֫יִם הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו נָקוּם וּבָנִינוּ
וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וּצְדָקָה וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃

ג Cap. III.

ג
וַיָּקָם אֶלְיָשִׁיבׇ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־ א
שַׁעַר הַצֹּאן הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַלְתוֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל
הַמֵּאָה קִדְּשׁוּהוּ עַד מִגְדַּל חֲנַנְאֵל׃ וְעַל־יָדָו בָּנוּ אַנְשֵׁי 2
יְרֵחוֹ וְעַל־יָדָו בָּנָה זַכּוּר בֶּן־אִמְרִי׃ וְאֶת שַׁעַר הַדָּגִים בָּנוּ 3
בְּנֵי הַסְּנָאָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַלְתוֹתָיו מַנְעוּלָיו וּבְרִיחָיו׃
וְעַל־יָדָם הֵחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ וְעַל־יָדָם 4

ב׳ 13. ר׳ מ׳ פתוחה בסוף התיבה. 16. ספח בס״ס

מיר, און איך האָב צו קיין מענש ניט געזאָגט וואָס גאָט האָט מיר אריינגע־
געבען אין מיין האַרץ צו טהון פאַר ירושלים, קיין בהמה האָב איך ניט
געהאַט אויסער די בהמה, אויף וועלכע איך האָב געריטען.

13 און איך בין ארויסגעגאַנגען דורך דעם טהויער פון דעם טאָל ביי נאַכט,
פארבי עין התנין און דעם טהויער פון מיסטהויפען, און איך האָב גוט
בעטראַכט די מויערן פון ירושלים, וואָס זיינען צובראָכען און די טהויערן
פערברענט מיט פייער.

14 דערנאָך בין איך אַריבערגעגאַנגען צום טהויער פון קוואָל און צום קעניג'ס
טייכעל, אָבער עס איז זאָגאַר ניט געווען קיין אָרט פאַר דער בהמה
וואָס איז אונטער מיר דורכצוגעהן.

15 אַזוי בין איך אַרומגעגאַנגען ביי דעם טייך די נאַכט, האָב בעטראַכט
דעם מויער, און האָב מיך אומגעקעהרט; אריינקומענדיג דורך'ן טהויער
פון טאָל, האָב איך זיך צוריקגעקעהרט.

16 די פירסטען האָבען ניט געוואוסט וואו איך בין געגאַנגען, אָדער וואָס
איך טהו, ווארים ביז אצונד האָב איך גאָר נישט געזאָגט צו די יהודים,
צו די כהנים, צו די פירסטען און צו די איבריגע ארבייטער.

17 ביז איך האָב זיי געזאָגט: איהר זעהט דאָך אין וואָס פאַר א שלעכטע
לאָגע מיר זיינען, — ירושלים, איז וויסט, און איהרע מויערן זיינען
פערברענט אין פייער; קומט! לאָמיר אָפבויען די טהויערן פון
ירושלים, אום מיר זאָלען ניט לענגער זיין צו שאַנדע.

18 איך האָב זיי איוך געזאָגט פון דער גוטער האַנד גאָט'ס וואָס איז אויף
מיר, אויך דעם קעניג'ס ווערטער וואָס ער האָט צו מיר געזאָגט. האָבען
זיי געזאָגט: לאָמיר זיך נעהמען און בויען! אין זיי האָבען געשטאַרקט
זייערע הענד צו גוטען.

19 אָבער וועז סנבלט דער חרני, טוביה־עבד דער עמוני, און גשם דער ערבי
האָבען עס געהערט, האָבען זיי פון אונז געלאַכט, געמאַכט אונז צו
שאַנדע און געזאָגט: וואָס טהוט איהר דאָס? ווידערשפעניגט איהר
אין קעניג?

20 האָב איך זיי געענטפערט, און האָב צו זיי געזאָגט: דער גאָט פון דעם
הימעל, ער וועט אונז בעלייכען, און מיר זיינע קנעכט וועלען זיך נעה־
מען בויען, אָבער איהר האָט קיין טהייל און קיין רעכט, אָדער א געדעכ־
נים אין ירושלים.

קאפיטעל ג

1 אויך אלישיב דער אָבער־כהן איז אויפגעשטאַנען, מיט זיינע ברידער
די כהנים, און האָבען אויפגעבויעט דאָס שאפ־טהויער; זיי האָבען עס
געהייליגט, און זיי האָבען אויפגעשטעלט די טהירען דערפון, ביז דעם
הונדערטען טהורעם האָבען זיי עס געהייליגט, און ביז דעם טהורעם
חננאל.

2 און ביי זיינער זייט האָבען די לייט פון ירחו געבויעט, און נאָהענט דער־
ביי האָט זכור אמרי'ס זוהן געבויעט.

3 דאָס פיש־טהויער האָבען די זיהן פון הסנאה געבויעט, זיי האָבען דעם
דאַך געמאַכט, אויפגעשטעלט די טהירען, און די שלעסער און די ריגלען
דערפון.

4 און נעבען זיי האָט מרמות זוהן פון אוריה, זוהן פון הקוץ, צוגעטכט גע־

חֲחֻזִּיק מִשְׁלָם בֶּן־בֶּרֶכְיָה כְּנֶד מִשְׁכָּנוֹ וְאֶל־יָדָם חֲחֻזִּיק
ה צָדוֹק בֶּן־בַּעֲנָא: וְעַל־יָדָם הֵחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים וְאַדִּירֵיהֶם
6 לֹא־הֵבִיאוּ צַוָּארָם בַּעֲבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם: וְאֶת שַׁעַר הַיְשָׁנָה
חֲחֻזִּיקוּ יוֹיָדָע בֶּן־פָּסֵחַ וּמְשֻׁלָּם בֶּן־בְּסוֹדְיָה הֵמָּה קֵרוּוּ
7 וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו וּמַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו: וְעַל־יָדָם חֲחֻזִּיק
מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי אַנְשֵׁי גִבְעוֹן וְהַמִּצְפָּה לְכִסֵּא
8 פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר: עַל־יָדוֹ חֲחֻזִּיק עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהַיָּה
צוֹרְפִים וְעַל־יָדוֹ חֲחֻזִּיק חֲנַנְיָה בֶּן־הָרַקָּחִים וַיַּעַזְבוּ יְרוּשָׁלַם
9 עַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה: וְעַל־יָדָם חֲחֻזִּיק רְפָיָה בֶּן־חוּר שַׂר
י חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָם: וְעַל־יָדָם חֲחֻזִּיק יְדָיָה בֶּן־חֲרוּמָף
11 וְנֶגֶד בֵּיתוֹ וְעַל־יָדוֹ חֲחֻזִּיק חַטּוּשׁ בֶּן־חַשַּׁבְנְיָה: מִדָּה
שֵׁנִית חֲחֻזִּיק מַלְכִּיָּה בֶּן־חָרִם וְחַשּׁוּב בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֶת
12 מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים: וְעַל־יָדוֹ חֲחֻזִּיק שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר
13 חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלַם הוּא וּבְנוֹתָיו: אֶת שַׁעַר הַגַּיְא חֲחֻזִּיק
חָנוּן וְיוֹשְׁבֵי זָנוֹחַ הֵמָּה בָּנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו
14 וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה בְּחוֹמָה עַד שַׁעַר הַשְּׁפוֹת: וְאֶת
שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת חֲחֻזִּיק מַלְכִּיָּה בֶּן־רֵכָב שַׂר פֶּלֶךְ בֵּית־
טו הַכֶּרֶם הוּא יִבְנֶנּוּ וַיַּעֲמִיד דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו: וְאֶת
שַׁעַר הָעַיִן חֲחֻזִּיק שַׁלּוּן בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה
הוּא יִבְנֶנּוּ וְיסַלְּלֶנּוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו
וְאֶת חוֹמַת בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח לְגַן־הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת
16 הַיּוֹרְדוֹת מֵעִיר דָּוִיד: אַחֲרָיו חֲחֻזִּיק נְחֶמְיָה בֶּן־עַזְבּוּק
שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־צוּר עַד־נֶגֶד קִבְרֵי דָוִיד וְעַד הַבְּרֵכָה
17 הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגִּבֹּרִים: אַחֲרָיו הֵחֱזִיקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם
בֶּן־בָּנִי עַל־יָדוֹ חֲחֻזִּיק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶלֶךְ קְעִילָה
18 לְפִלְכּוֹ: אַחֲרָיו חֲחֻזִּיקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי בֶּן־חֵנָדָד שַׂר חֲצִי
19 פֶּלֶךְ קְעִילָה: וַיְחַזֵּק עָלָיו עֵזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שַׂר הַמִּצְפָּה

מדה

ג׳ יחז׳ v. 15. ב׳ חסר א׳ v. 3.

מאכט, און נעבען זיי האָט משולם זוהן פון ברכיה, זוהן פון משיזבאל צוערעכט געמאכט, און נעבען זיי האָט צדוק זוהן פון בענא צוערעכט געמאכט.

5 און נעבען זיי האָבען צוערעכטגעמאכט די תקועים, די אדעליגע אָבער האָבען קיין אנטהייל גענומען אינ׳ם ארבייט פון זייער הערען.

6 דאָס אלטע טהויער האָבען יוידע זוהן פון פסח, און משולם זוהן פון בסודיה צוערעכטגעמאכט, זיי האָבען עם געבאלקענד, און האָבען אויפגעשטעלט די טהירען, און די שלעסער און די ריגלען דערפון.

7 נעבען זיי האָבען צוערעכטגעמאכט, מלטיה דער גבעוני, און ידון דער מרונותי, די לייטע פון גבעון און מצפה, ביז צו דעם וואוינארט פון פערוואלטער פון זייט טייך.

8 נעבען זיי האָבען צוערעכטגעמאכט עוזיאל זוהן פון חרהיה פון די גאָלדשמידען, און נעבען איהם האָט צוערעכטגעמאכט חנניה זוהן פון הרקחים (די אפאטייקערס); זיי האָבען געשטארקט ירושלים ביז די ברייטע מויער.

9 נעבען זיי האָט צוערעכטגעמאכט רפיה זוהן פון חור, א בעאמטער איבער א האלבען בעצירק אין ירושלים.

10 נעבען זיי האָבען צוערעכטגעמאכט, ידיה זוהן פון חרומף, ביז קעגען זיין הויז, און נעבען איהם האָט צוערעכטגעמאכט חטוש זוהן פון חשבניה.

11 א צווייטע אבטהיילונג האָט צוערעכטגעמאכט מלכיה זוהן פון חרם, און חשוב זוהן פון דעם פערוואלטער פון מואב, אויך די טהורעמס פון די אויפענס.

12 נעבען איהם האָט צוערעכטגעמאכט שלום זוהן הלוחש, **דער** בעאמטער פון א האלבען בעצירק אין ירושלים, ער מיט זיינע טעכטער.

13 דאָס טהויער פון טאל האָבען צוערעכטגעמאכט חנון און די איינוואוינערס פון זנוח, זיי האָבען עם געבויעט, האָבען אויפגעשטעלט די טהירען מיט די שלעסער און די ריגלען דערפון, אויך טויזענד אייאלן אין מויער, ביז דעם מיסט־טהויער.

14 דאָס מיסט־טהויער האָט צוערעכטגעמאכט מלכיה זוהן פון רכב, דער בעאמטער פון בעצירק פון בית־הכרם, ער האָט עס אויפגעבויעט, אויפגעשטעלט די טהירען מיט די שלעסער און די ריגלען דערפון.

15 דאָס טהויער פון קוואל האָט צוערעכטגעמאכט, שלון זוהן פון כל־חוזה, דער בעצירקס בעאמטער פון מצפה, ער האָט עס אויפגעבויעט, און האָט עס בעדעקט, און אויפגעשטעלט די טהירען מיט די שלעסער און די ריגלען דערפון, און די מויער ביז׳ן טייך שלח ביי קעניג׳ס גארטען, ביז די טרעפ וואָס גהען אראָפ פון דוד׳ס שטאָדט.

16 נעבען איהם האָט צוערעכטגעמאכט נחמיה, עזבוק׳ס זוהן, א בעאמטער איבער א האלבען בעצירק פון בית־צור, ביז קעגענאיבער דוד׳ס בענרעבענסען אויך ביז׳ן געמאכטען טייך און ביז׳ן העלדענהויז.

17 נאָך איהם האָבען צוערעכטגעמאכט פון די לוים רחום זוהן פון בני, און נעבען איהם האָט צוערעכטגעמאכט, חשביה דער בעאמטער איבער א האלבען בעצירק פון קעילה, אין זיין בעצירק.

18 נאָך איהם האָבען צוערעכטגעמאכט זייערע ברידער, בוי זוהן פון הנדד, דער בעאמטער איבער א האלבען בעצירק פון קעילה.

19 נעבען איהם האָט צוערעכטגעמאכט עזר זוהן פון ישוע, דער פירסט פון מצפה, אין דער צווייטער אבטהיילונג, קעגען אראפנאנג פון ווינקעלדינגען וואפען־פאבריק.

מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד עֲלִית הַנָּשֶׁק הַמִּקְצֹעַ׃ אַחֲרָיו עָתַר בָּרוּךְ בֶּן־זַבַּי מִדָּה שֵׁנִית מִן־הַמִּקְצֹעַ עַד־פֶּתַח כ
בֵּית אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ אַחֲרָיו חָזְקִיָּה מְרֵמוֹת בֶּן־ 21
אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ מִדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־
תַּכְלִית בֵּית אֶלְיָשִׁיב׃ וְאַחֲרָיו חָזְקִיָּה הַכִּכָּרִים אַנְשֵׁי 22
הַכִּכָּר׃ אַחֲרָיו חָזְקִיָּה בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד בֵּיתָם אַחֲרָיו 23
עֲזַרְיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־עֲנַנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ׃ אַחֲרָיו 24
בִּנּוּי בֶּן־חֵנָדָד מִדָּה שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצוֹעַ
וְעַד־הַפִּנָּה׃ פָּלָל בֶּן־אוּזַי מִנֶּגֶד הַמִּקְצוֹעַ וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא כה
מִבֵּית הַמֶּלֶךְ הֶעָלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמַּטָּרָה אַחֲרָיו פְּדָיָה
בֶּן־פַּרְעֹשׁ׃ וְהַנְּתִינִים הָיוּ יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל עַד נֶגֶד שַׁעַר 26
הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא׃ אַחֲרָיו הַתְּקוֹעִים 27
מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת הָעֹפֶל׃
מֵעַל ׀ שַׁעַר הַסּוּסִים הֵחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לְנֶגֶד בֵּיתוֹ׃ 28
אַחֲרֵיהֶם הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיק 29
שְׁמַעְיָה בֶּן־שְׁכַנְיָה שֹׁמֵר שַׁעַר הַמִּזְרָח׃ אַחֲרָי הֶחֱזִיק ל
חֲנַנְיָה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה וְחָנוּן בֶּן־צָלָף הַשִּׁשִּׁי מִדָּה שֵׁנִי אַחֲרָיו
הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה נֶגֶד נְשִׁכָּתוֹ׃ אַחֲרֵי הֶחֱזִיק 31
מַלְכִּיָּה בֶּן־הַצֹּרְפִי עַד־בֵּית הַנְּתִינִים וְהָרֹכְלִים נֶגֶד שַׁעַר
הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת הַפִּנָּה׃ וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה לְשַׁעַר הַצֹּאן 32
הֶחֱזִיקוּ הַצֹּרְפִים וְהָרֹכְלִים׃ * וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע 33
סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ בוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיִּחַר לוֹ וַיִּכְעַס
הַרְבֵּה וַיִּלְעַג עַל־הַיְהוּדִים׃ וַיֹּאמֶר ׀ לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל 34
שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר מָה הַיְהוּדִים הָאֻמְלָלִים עֹשִׂים הֲיַעֲזְבוּ לָהֶם
הֲיִזְבְּחוּ הֲיְכַלּוּ בְּיוֹם הַיַּחֲיוּ אֶת־הָאֲבָנִים מֵעֲרֵמוֹת הֶעָפָר
וְהֵמָּה שְׂרוּפוֹת׃ וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֶצְלוֹ וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר־ לה
הֵם בוֹנִים אִם־יַעֲלֶה שׁוּעָל וּפָרַץ חוֹמַת אַבְנֵיהֶם׃ שִׁמְעָה 36

אלהינו

20 v וכי קרי .30 v אחרינ קרי 31 v ואחרת קרי .32 v תצי הספר בפסוקם

20 נאָך איהם האָט אייפריג צורעכטגעמאַכט, ברוך זוהן פון זבי, די אנדער אבטהיילונג פון דעם עק ביז צו דער טהיער פון אלישיב, דעם אָבער כהן׳ם הויז.

21 נאָך איהם האָט צורעכטגעמאַכט, מרמות זוהן פון אוריה, זוהן פון הקוץ די אנדערע מאָם, פון דער טהיער פון אלישיב׳ס הויז ביז דעם ענד פון אלישיב׳ס הויז.

22 און נאָך איהם האָבען צורעכטגעמאַכט די כהנים, די לייט פון דעם פלוין.

23 נאָך איהם האָבען צורעכטגעמאַכט, בנימין און חשוב. קעגענאיבער זייער הויז ; נאָך איהם האָט צורעכטגעמאַכט עזריה זוהן פון מעשיה, זוהן פון ענניה נעבען זיין הויז.

24 נאָך איהם האָט ציהרעכטגעמאַכט, בנוי זוהן פון חנדד די אנדערע מאָם, פון דעם עק פון עזריה׳ס הויז ביז׳ן ווינקעל.

25 פלל זוהן פון אוזי פון ענטקעגען דעם עק און דעם טהורעם וואָם געהט ארויס פון קעניג׳ס אויבערשטען הויז, וואָם איז אין וואך הויף, נאָך איהם פדיה זוהן פון פרעוש.

26 די נתינים וואָם האָבען געוואוינט אין עופל האָבען צורעכטגעמאַכט ביז קעגענאיבער דעם וואסער־טהויער, אין מזרח־זייט, ביז׳ן טהורעם וואָם איז דערפון ארויס.

27 נאָך זיי האָבען די תקועים צורעכטגעמאַכט די אנדערע מאָם, פון קעגענ־ איבער דעם גרויסען טהורעם וואָם איז ארויס, ביז׳ן עופל מויער.

28 פון דעם פערד־טהויער אן האָט איטליכער פון די כהנים צורעכטגעמאַכט קעגענאיבער זיין הויז.

29 נאָך זיי האָט צורעכטגעמאַכט צדוק זוהן פון אמר קעגענאיבער זיין איי־ גען הויז, און נאָך איהם האָט צורעכטגעמאַכט שמעיה זוהן פון שכניה, דער היטער פון מזרח־טהויער.

30 נאָך איהם האָט צורעכטגעמאַכט חנניה זוהן פון שלמיה, און חנון דער זעקסטער זוהן פון צלף, די אנדערע מאָם ; נאָך איהם האָט צורעכטגע־ מאַכט משולם זוהן פון ברכיה, קעגענאיבער זיין קאַמער.

31 נאָך איהם האָט צורעכטגעמאַכט מלכיה זוהן פון דעם גאָלדשמיד, ביז צו דעם הויז פון די נתינים און די קרעמער פון קעגענאיבער דעם אויפזע־ הערם טהויער, ביז דעם ארויפגעהן פון ווינקעל.

32 צוויישען ארויפגאנג פון דעם ווינקעל צום שאף־טהויער האָבען די גאָלד־ שמידען און די קרעמער צורעכטגעמאַכט.

33 וועז סנבלט האָט געהערט אז מיר בויען די מויער, האָט עס איהם פער־ דראָסען ; ער האָט שטאַרק געצאָרנט, און געלאכט פון די יהודים.

34 און ער האָט געזאָגט פאר זיינע ברידער און דעם מיליטער פון שומרון, זאָגענדיג : וואָם טהוען די עלענדע יודען ? וועט מען זיי לאָזען ? וועלען זיי דען אָפפער ברענגען ? אדער וועלען זיי עס אין א טאָג ענ־ דיגען ? וועלען זיי דען קענען די שטיינער פון אש הויפען נייי מאכען ? זיי זיינען דאָך פערברענט !

35 אויך טוביה דער עמוני מיט איהם. ער האָט געזאָגט : דאָם אלעם וואָם זיי בויען, וועז א פוקס זאָל ארויפגעהן וועט ער צוברעכען זייער שטיי־ נערנעם מויער.

36 הערר, א גאָט, דען מיר זיינען צו שאנדע געוואָרען ; קעהר ארויף זייער שפּאס־מאכען אויף זייער קאָפּ און מאך זיי צו שאנדע אין לאנד פון ג׳ע־ פאנגנשאפט.

אֱלֹהֵינוּ כִּי־הָיִינוּ בוּזָה וְהָשֵׁב חֶרְפָּתָם אֶל־רֹאשָׁם וּתְנֵם
37 לְבִזָּה בְּאֶרֶץ שִׁבְיָה: וְאַל־תְּכַס עַל־עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם
38 מִלְּפָנֶיךָ אַל־תִּמָּחֶה כִּי הִכְעִיסוּ לִנֹּגְדֵי הַבּוֹנִים: וַנִּבֶן
אֶת־הַחוֹמָה וַתִּקָּשֵׁר כָּל־הַחוֹמָה עַד־חֲצְיָהּ וַיְהִי לֵב לָעָם
לַעֲשׂוֹת:

ד CAP. IV.

א וַיְהִי ׀ כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וְהָעַרְבִים וְהָעַמֹּנִים
וְהָאַשְׁדּוֹדִים כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה לְחוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם כִּי־הַחֵלּוּ
2 הַפְּרָצִים לְהִסָּתֵם וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד: וַיִּקְשְׁרוּ כֻלָּם יַחְדָּו
3 לָבוֹא לְהִלָּחֵם בִּירוּשָׁלַם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ תוּעָה: וַנִּתְפַּלֵּל
אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲמִיד מִשְׁמָר עֲלֵיהֶם יוֹמָם וָלַיְלָה מִפְּנֵיהֶם:
4 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל וְהֶעָפָר הַרְבֶּה וַאֲנַחְנוּ
ה לֹא נוּכַל לִבְנוֹת בַּחוֹמָה: וַיֹּאמְרוּ צָרֵינוּ לֹא יֵדְעוּ וְלֹא
יִרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נָבוֹא אֶל־תּוֹכָם וְהָרַגְנוּם וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת־
6 הַמְּלָאכָה: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ הַיְהוּדִים הַיֹּשְׁבִים אֶצְלָם
וַיֹּאמְרוּ לָנוּ עֶשֶׂר פְּעָמִים מִכֹּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־תָּשׁוּבוּ
7 עָלֵינוּ: וָאַעֲמִיד מִתַּחְתִּיוֹת לַמָּקוֹם מֵאֲחֹרֵי לַחוֹמָה
בַּצְּחִחִים וָאַעֲמִיד אֶת־הָעָם לְמִשְׁפְּחוֹת עִם־חַרְבֹתֵיהֶם
8 רָמְחֵיהֶם וְקַשְׁתֹתֵיהֶם: וְאֵרֶא וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים
וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי
הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא זִכְרוּ וְהִלָּחֲמוּ עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם
9 נְשֵׁיכֶם וּבָתֵּיכֶם: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ כִּי־נוֹדַע
לָנוּ וַיָּפֵר הָאֱלֹהִים אֶת־עֲצָתָם וַנָּשָׁב כֻּלָּנוּ אֶל־הַחוֹמָה
י אִישׁ אֶל־מְלַאכְתּוֹ: וַיְהִי ׀ מִן־הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי נְעָרַי עֹשִׂים
בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים הַמָּגִנִּים וְהַקְּשָׁתוֹת
11 וְהַשִּׁרְיָנִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה: הַבּוֹנִים בַּחוֹמָה
וְהַנֹּשְׂאִים בְּסֹבֶל עֹמְסִים בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה בַּמְּלָאכָה

ואחת

ד 3 יחד ו 9. ד 3 יחד ו 9.

37 פארדעקט ניט זייער זינד, און זייער פארברעכען וואָס זיי האָבען אונז גע־
קריינקט קעגען די בויער זאָל פאר דיר ניט אָבגעמעקט ווערען.

38 אזוי האָבען מיר געבויט די מויער־וואנד ביז די גאנצע מויער וואנד איז
ארומגעבונדען געווען ביז העלפט, דאָס פאָלק האָט מיט האַרץ גע־
ארבייט.

קאפיטעל ד

1 ווען סנבלט, טוביה, די ערבים, די עמונים און די אשדודים האָבען
דערהערט אז די מויערן פון ירושלים זיינען צורעכטגעמאַכט געווארען,
און דאָס די איינגעבראָכענע שטעלען האָבען אָנגעהויבען פערשטאָפט צו
ווערען, האָט עס זיי זעהר פערדראָסען.

2 האָבען זיי זיך צוזאמען פערבונדען, צו קומען מלחמה האַלטען אין
ירושלים, און אָנמאַכען איהם שאדען.

3 האָבען מיר געבעטען צו אונזער גאָט און אָנגעשטעלט א וואך קעגען טאָג
און נאכט, זיך שרעקענדיג פאר זיי.

4 און יהודה האָט געזאָגט: דער קראפט פון די לאסט־טרעגערס איז שוואך
געווארען, און דער שטויב איז זעהר פיעל; מיר זיינען ניט אים שטאנד
צו בויען דעם מויער!

5 און אונזער פיינדע האָבען געזאָגט: זאָלען זיי ניט ווייסען און זאָלען זיי
ניט מערקען ביז מיר וועלען אריין צווישען זיי און וועלען זיי דערשלאָ־
גען, און אזוי וועלען מיר מאכען די ארבייט זאָל אויפהערען.

6 ווען די יהודים וואָס האָבען געווואוינט נעבען זיי זיינען פון אלע ערטער
געקומען און צעהן מאָהל געזאָגט צו אונז: „איהר זאָלט זיך אומקאָהרען
צו אונז!"

7 האָב איך אָנגעשטעלט וואך אין אָניעדעריגען אָרט הינטער'ן מויער־וואנד
— אין שטיין לעבער — אויך האָב איך לייטע אָנגעשטעלט גרופען־
ווייז מיט זייערע שווערטען, שפיזען און בויגענס.

8 אז איך האָב זיך אַרומגעזעהען בין איך אויפגעשטאנען און געזאָגט צו
די אדעליגע, צו די פירסטען און די איבריגע לייטע: „שרעקט אייך ניט
פאר זיי! דעם גרויסען און שרעקליכען גאָט נעדענקט, און שטרייט צו־
ליעב אייערע בריידער, זיהן און טעכטער, ווייבער און הייזער..."

9 אז אונזערע פיינד האָבען דערהערט אז אונז איז אלעס בעוואוסט, אז
גאָט האָט צושטערט זייער ראטה און מיר האָבען זיך צוריקגעקאהרט צום
מויער־וואנד, יעדער צו זיין ארבייט —

10 פון יענער צייט אָן האָבען העלפט פון מיינע יונגען געטהאָן די ארבייט,
און העלפט געהאַלטען וואך; די שפיזען, פאנצירען, בויגענס און גע־
פאנצערטע קליידער מיט אלע בעאמטע — הינטער דאָס הויז יהודה'ס.

11 די מויער־וואנד בויער, די לאסט־טרעגער און אפלאדער, האָבען מיט
איין האנד געטהאָן די ארבייט און אין די אנדערע געהאַלטען א שווערד,

12 וְאַחַת מֵחֲזֻקֹת הַשָּׁלַח׃ וְהַבּוֹנִים אִישׁ חַרְבּוֹ אֲסוּרִים עַל־
13 מָתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃ וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים
וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם הַמְּלָאכָה הַרְבָּה וּרְחָבָה
14 וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים אִישׁ מֵאָחִיו׃ בִּמְקוֹם
אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ
טו אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים
16 בָּרְמָחִים מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים׃ גַּם בָּעֵת
הַהִוא אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וְנַעֲרוֹ יָלִינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְהָיוּ־
17 לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר וְהַיּוֹם מְלָאכָה׃ וְאֵין אֲנִי וְאַחַי וּנְעָרַי
וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר אֲשֶׁר אַחֲרַי אֵין־אֲנַחְנוּ פֹּשְׁטִים בְּגָדֵינוּ
אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם׃

ה Cap. V.

א וַתְּהִי צְעָקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אַחֵיהֶם הַיְּהוּדִים׃
2 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בְּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים וְנִקְחָה דָגָן
3 וְנֹאכְלָה וְנִחְיֶה׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ
4 וּבָתֵּינוּ אֲנַחְנוּ עֹרְבִים וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר
אֹמְרִים לָוִינוּ כֶּסֶף לְמַדַּת הַמֶּלֶךְ שָׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ׃ וְעַתָּה
ה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ כֹּבְשִׁים
אֶת־בְּנֵינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ נִכְבָּשׁוֹת
6 וְאֵין־לְאֵל יָדֵנוּ וּשְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים׃ וַיִּחַר לִי מְאֹד
7 כְּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיִּמְלֹךְ
לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם
מַשָּׂא אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם נֹשְׂאִים וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְּדוֹלָה׃
8 וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קָנִינוּ אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים
לַגּוֹיִם כְּדֵי בָּנוּ וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ־לָנוּ
וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא מָצְאוּ דָּבָר׃ וָאֹמַר לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־
9 אַתֶּם עֹשִׂים הֲלוֹא בְּיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם

אויבינו

ה׳ 7. ע׳ בשין ימנית ibid. יתד א׳ 9. ע׳ יתר ג׳

12 די בויערער האָבען נעהאַט יעדער זיין שוועכד אָנגעבונדען אויף זיינע לענדען בויענדיג, דער שופר־בלאָזער איז געווען מיט מיר.
13 איך האָב געזאָגט צו די פריי־האַרען, צו די פירסטען און צו די איבריגע פון דעם פאָלק: די ארבייט איז פיעל און גרויס, און מיר זיינען צו־שפרייט אויף דער מויער, איינער וויט פון דעם אַנדערן;
14 אויף וועלכען אָרט איהר וועט הערען דאָס קול פון שופר, דאָרט אַהין זאָלט איהר אייך צו אונז פערזאַמלען; אונזער גאָט וועט פאר אונז מלחמה האַלטען!
15 אזוי האָבען מיר געטהאָן די ארבייט און א העלפט האָבען געהאַלטען די שפיזען — פון מאָרגענשטערן אויפנאנג ביז'ן ארויסגעהן פון די אבענד־שטערן.
16 צו דערזעלבער צייט האָב איך אויך געזאָגט צום פאָלק: „איטלעכער זאָל מיט זיין יונג איבערנעכטיגען אין ירושלַים", אום זיי זאָלען פאר אונז זיין א וואַך ביי נאַכט, און ביי טאָג — צו טהון די ארבייט.
17 אזוי האָט קיינער, ניט, ניט איך, ניט מיינע ברידער און מיינע יונגען, אָדער די לייטע פון וואַך וואָס זיינען הינטער מיר געווועזען, קיינער פון אונז האָט ניט אויסגעטהון זיינע קלייידער, איטלעכער איז מיט זיין שווערד געגאנגען אפילו נאָך וואַסער.

קאפיטעל ה

1 און עס איז געווען א גרויס געשריי פון דעם פאָלק, און זייערע ווייבער קענען זייערע ברידער, די יהודים.
2 וואַרים עס זיינען געווען עטלעכע וואָס האָבען געזאָגט: מיר, אונזערע זיהן און אונזערע טעכטער זיינען פיעל, וועלען מיר אונז נעהמען קאָרן — מיר וועלען עסען און לעבען;
3 אַנדערע האָבען געזאָגט: אונזערע פעלדער, אונזערע ווייינגערטענער און הייזער האָבען מיר פארזעצט אום מיר זאָלען קענען קויפען קאָרן, וועגען הונגער.
4 אַנדערע האָבען געזאָגט: מיר האָבען אונז געבאָרגט געלד אויף אונזערע פעלדער און ווייינגערטענער צו בעצאָהלען דעם קעניגליכען שטייער.
5 יעצט איז דען ניט דאָס פלייש פון אונזערע ברידער אזוי ווי אונזער פלייש, און זייערע זיהן אזוי ווי אונזערע זיהן? און מיר צווינגען אונזערע זיהן און אונזערע טעכטער צו זיין קנעכט, ביז א טהייל פון אונזערע טעכטער זיינען שוין לאנג פערשקלאפט געווארן, און מיר זיינען ניט אימשטאנד זיי אויסצולייזען; אויך אונזערע פעלדער און ווייינגערטען געהערען שוין צו אנדערע.
6 איך בין זעהר צאָרניג געווועזען וועז איך האָב געהערט זייער געשריי, און די דאָזיגע וועדטער.
7 און מיין האַרץ האָט זיך אין מיר בעראטען, און איך האָב מיך געקריגט מיט די פריי־האַרען, און פירסטען, און איך האָב צו זיי געזאָגט: „איהר עגטלייעט איינער דעם אנדערן אום צו פראָפיטירען". איך האָב קעגען זיי געמאכט א גרויסע פערזאַמלונג;
8 און האָב צו זיי געזאָגט: „מיר האָבען אימער אויסגעקויפט נאָך אונזער פערמעגען, אונזערע ברידער די יהודים וואָס זיינען פערקויפט צו די היידען; און איהר פערקויפט זאָגאר אייערע ברידער, זאָלען מיר אויך פערקויפען?" האָבען זיי געשוויגען און קיין וואָרט ניט געענטפערט.
9 האָב איך וויטער געזאָגט: „די זאַך וואָס איהר טהוט איז ניט גוט, געהט

9 אוֹיְבֵינוּ׃ וְגַם־אָנִי אַחַי וּנְעָרַי נֹשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן נַעֲזֹבָה־
11 נָּא אֶת־הַמַּשָּׂא הַזֶּה׃ הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם
כַּרְמֵיהֶם וְזֵיתֵיהֶם וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת הַכֶּסֶף וְהַדָּגָן הַתִּירֹשׁ
12 וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים בָּהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם
לֹא נְבַקֵּשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר וָאֶקְרָא אֶת־
13 הַכֹּהֲנִים וָאַשְׁבִּיעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם־חָצְנִי נָעַרְתִּי
וָאֹמְרָה כָּכָה יְנַעֵר הָאֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־
יָקִים אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִבֵּיתוֹ וּמִיגִיעוֹ וְכָכָה יְהֶיֶה נָעוֹר
וְרֵק וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַקָּהָל אָמֵן וַיְהַלְלוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַשׂ הָעָם
14 כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם מִיּוֹם ו אֲשֶׁר־צִוָּה אוֹתִי לִהְיוֹת פֶּחָה
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה מִשְּׁנַת עֶשְׂרִים וְעַד שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם
לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ שְׁנֵים עָשָׂרָה אֲנִי וְאַחַי לֶחֶם
טו הַפֶּחָה לֹא אָכָלְתִּי׃ וְהַפַּחוֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־לְפָנַי
הִכְבִּידוּ עַל־הָעָם וַיִּקְחוּ מֵהֶם בְּלֶחֶם וְיַיִן אַחַר כֶּסֶף־שְׁקָלִים
אַרְבָּעִים גַּם נַעֲרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וַאֲנִי לֹא־עָשִׂיתִי כֵּן
16 מִפְּנֵי יִרְאַת אֱלֹהִים׃ וְגַם בְּמְלֶאכֶת הַחוֹמָה הַזֹּאת חָזָקְתִּי
וְשָׂדֶה לֹא קָנִינוּ וְכָל־נְעָרַי קְבוּצִים שָׁם עַל־הַמְּלָאכָה׃
17 וְהַיְּהוּדִים וְהַסְּגָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אִישׁ וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ מִן
18 הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵינוּ עַל־שֻׁלְחָנִי׃ וַאֲשֶׁר הָיָה נַעֲשָׂה
לְיוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ־בְּרֻרוֹת וְצִפֳּרִים נֶעֱשׂוּ־לִי
וּבְיַן עֲשֶׂרֶת יָמִים בְּכָל־יַיִן לְהַרְבֵּה וְעִם־זֶה לֶחֶם הַפֶּחָה
19 לֹא בִקַּשְׁתִּי כִּי־כָבְדָה הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם הַזֶּה׃ זָכְרָה־לִּי
אֱלֹהַי לְטוֹבָה כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עַל־הָעָם הַזֶּה׃

CAP. VI. ו ן

א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁמַע לְסַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וּלְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וְלִיתֶר
אוֹיְבֵינוּ כִּי בָנִיתִי אֶת־הַחוֹמָה וְלֹא־נוֹתַר בָּהּ פָּרֶץ גַּם עַד־
2 הָעֵת הַהִיא דְּלָתוֹת לֹא־הֶעֱמַדְתִּי בַּשְּׁעָרִים׃ וַיִּשְׁלַח

סנבלט

ה 10 v בשרין ימניה. 14. v פתח בסיס

אין גאָט׳ס פארכט אמווייניגסטען וועגען די שאַנדע פון די היידען אונ־
זערע פיינד ?״

10 אויך מיר, מיינע ברידער און מיינע יונגען זיינען זיי שולדיג געלד און קאָרן, און דאָך לאָזען מיר זיי די אנלייהע.

11 קעהרט דאָך גלייך זיי צוריק, איך בעט אייך, זייערע פעלדער, זייערע ווייניגערטנער, זייערע איילבערט־בוימער, און זייערע הייזער, אויך דאָס געלד און קאָרן, וויין, און אייל וואָס אייך קומט פון זיי.

12 האָבען זיי געזאָגט : מיר וועלען עס צוריקגעבען, און מיר וועלען פון זיי ניט מעהר פארלאַנגען, מיר וועלען טהון ווי דו זאָגסט. דאן האָב איך גערופען די כהנים און איך האָב זיי בעשוואוירען זיי זאָלען דעם פער־ שפרעכען האַלטען.

13 אויך האָב איך אבגעשאקעלט דעם ברעג פון מיין קלייד און געזאָגט : „אזוי זאָל גאָט אויסטרייסלען פון זיין הויז און פארמעגען יעדער מענשען וואָס וועט ניט האַלטען וואָרט ; אזוי זאָל ער ווערען אויסגעטרייסעלט און לייידיג !״ דאָס גאנצע פאָלק האָט געזאָגט „אמן״ און געלויבט גאָט. דאָס פאָלק האָט וואָרט געהאַלטען.

14 אויך פון דעם טאָג אן זינט מען האָט מיר בעפעהלען אלס גובערנא־ טאר איבער'ן לאנד יהודה, פון דעם צוואנציגסטען ביז דעם צוויי און דרייסיגסטען יאָהר פון קעניג ארתחשסתא, — צוועלף יאָהר — האָב איך מיט מיינע ברידער ניט געגעסען ברויט אלס גובערנאטאָר . . .

15 אָבער די פריהערינע גובערנאטאָרס, וואָס זיינען פאר מיר געווען, האָ־ בען געלייגט א שווערע לאסט אויף דעם פאָלק, און האָבען פון זיי גע־ נומען ברויט און ווין, אויסער פיערציג זילבער שקלים, זאָגאר זייערע יונגען האָבען איבער דעם פאָלק געוואלטיגט, אָבער איך האָב ניט אזוי געטהון אוים גאָטעם פארכט.

16 איך האָב אויך אָנגעהאַלטען דער ארבייט פון דער דאָזיגער מויער, מיר האָבען אונז ניט אמאָל א פעלד געקויפט — אלע מיינע יונגען זיינען דארטען פערזאמלט געווען ביי דער ארבייט.

17 און איבער דעם אלעם זיינען נאָך געווען ביי מיין טיש פון די יהודים, און פון די פירסטען הונדערט און פופציג מאַן, אויסער וואָס זיינען צו אונז געקומען פון די היידען ארום אונז.

18 וואָס עס איז פאר יעדער טאָג צוביריטעט געווארן : איין אָקס, זעקס פעטע שאָף, אויך פערשיעדענע פויגלען זיינען פאר מיר צובערייטעט ge־ וועזען, און איינמאָל אין צעהן טאָג האָט מען געהאַט אַלערליי ווין, זעהר פיעל, און דאָך האָב איך ניט פארלאַנגט דאָס ברויט אלס גובערנאטאָר, ווייל די ארבייט איז געווען שווער אויף דעם דאָזיגען פאָלק.

19 געדענק, מיין גאָט, מיר צום גוטען, אלעם וואָס איך האָב געטהון צו דעם דאָזיגען פאָלק.

קאפיטעל ו

1 וועז סנבלט, טוביה, גשם דער ערבי, און די איבריגע פון אונזערע פיינד האָבען דערהערט אז איך האָב אויפגעבויעט די מויער, און דאָס עס איז קיין בראָך ניט מעהר דארין איבערגעבליבען, (זאָגאר ביז יענער צייט האָב איך נאָך ניט געהאַט אויפגעשטעלט די טהירען אין די טהויערן),

2 האָט סנבלט און גשם צו מיר געשיקט, אזוי צו זאָגען : קום און לאָמיר

סַנְבַלַּט וְגָשֶׁם אֵלַי לֵאמֹר לְכָה וְנִוָּעֲדָה יַחְדָּו בַּכְּפָרִים
בְּבִקְעַת אוֹנוֹ וְהֵמָּה חֹשְׁבִים לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה: וָאֶשְׁלְחָה 3
עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים לֵאמֹר מְלָאכָה גְדוֹלָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא
אוּכַל לָרֶדֶת לָמָּה תִשְׁבֹּת הַמְּלָאכָה כַּאֲשֶׁר אַרְפֶּה וְיָרַדְתִּי
אֲלֵיכֶם: וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וָאָשִׁיב 4
אוֹתָם כַּדָּבָר הַזֶּה: וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם ה
חֲמִישִׁית אֶת־נַעֲרוֹ וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה בְּיָדוֹ: כָּתוּב בָּהּ בַּגּוֹיִם 6
נִשְׁמַע וְגַשְׁמוּ אֹמֵר אַתָּה וְהַיְהוּדִים חֹשְׁבִים לְמָרוֹד עַל־
כֵּן אַתָּה בוֹנֶה הַחוֹמָה וְאַתָּה הֹוֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ כַּדְּבָרִים
הָאֵלֶּה: וְגַם־נְבִיאִים הֶעֱמַדְתָּ לִקְרֹא עָלֶיךָ בִּירוּשָׁלַם 7
לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה וְעַתָּה יִשָּׁמַע לַמֶּלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְעַתָּה לְכָה וְנוֹעֲצָה יַחְדָּו: וָאֶשְׁלְחָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא 8
נִהְיָה כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלִּבְּךָ אַתָּה
בוֹדֶאם: כִּי כֻלָּם מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יִרְפּוּ יְדֵיהֶם מִן־ 9
הַמְּלָאכָה וְלֹא תֵעָשֶׂה וְעַתָּה חַזֵּק אֶת־יָדָי: וַאֲנִי בָּאתִי י
בֵּית שְׁמַעְיָה בֶּן־דְּלָיָה בֶּן־מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא עָצוּר וַיֹּאמֶר
נִוָּעֵד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל וְנִסְגְּרָה דַלְתוֹת
הַהֵיכָל כִּי בָאִים לְהָרְגְךָ וְלַיְלָה בָּאִים לְהָרְגֶךָּ: וָאֹמַרָה 11
הָאִישׁ כְּמוֹנִי יִבְרָח וּמִי כָמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבֹא אֶל־הַהֵיכָל וָחָי
לֹא אָבוֹא: וָאֲבִינָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי הַנְּבוּאָה 12
דִּבֶּר עָלַי וְטוֹבְיָה וְסַנְבַלַּט שְׂכָרוֹ: לְמַעַן שָׂכוֹר הוּא לְמַעַן 13
אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם רָע לְמַעַן
יְחָרְפוּנִי: זָכְרָה אֱלֹהַי לְטוֹבְיָה וּלְסַנְבַלַּט כְּמַעֲשָׂיו 14
אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעַדְיָה הַנְּבִיאָה וְלִיתֶר הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ
מְיָרְאִים אוֹתִי: וַתִּשְׁלַם הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לֶאֱלוּל טו
לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם יוֹם: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ 16
וַיִּרְאוּ כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם

וידש

ב ו ראה ט״ז יח. ז קמץ נ״ק

זיך צוזאמענטרעפען אין איינעם פון די דערפער, אין טהאל פון אונו ; זיי האָבען געטראכט מיר שלעכטס צו טהון.

3 האָב איך צו זיי געשיקט שלוחים, אזוי צו זאָגען : די ארבייט וואָס איך טהו איז גרוים, קען איך ניט ארונטערקומען, פאר וואס זאל די ארבייט אויפהערען, וועו איך פערלאָז עס און קום צו אייך ארונטער ?

4 זיי האָבען צו מיר אויף דעם ארט געשיקט פיער מאל, און איך האָב זיי געענטפערט דעם זעלביגען ענטפער.

5 סנבלט האָט צו מיר געשיקט דאָס זעלבע צום פינפטען מאל דורך זיין יונג מיט אן אָפענעם בריעף,

6 אין וועלכען עס איז געוועזען געשריעבען מיט די דאזיגע וועדטער : „עס איז צווישען די היידען געהערט געוואָרען, אויך גשמו דערצעהלט דאָס דו און די יהודים טראכטען צו רעוואָלטירען, און דאריבער בויעסטו די מויער, דו ביסט זייער קעניג,

7 אויך פראָפעטען האָסטו זיך אָנגעשטעלט אויסצורופען וועגען דיר אין ירושלים, זאָגענדיג : „יהודה האָט א קעניג !" דאָס וועט דאָך איבערגעגעבען ווערען דעם קעניג ; אלזו קום לאָמיר זיך צוזאמען בעראטהען."

8 האָב איך צו איהם געשיקט זאָגען : אזעלכע זאכען ווי די וואָס דו זאָגסט זיינען גאָרניט געווען, דו האָסט זיי אויסגעטראכט אוים דיין אייגען האַרץ.

9 ווארים זיי אלע האָבען עס אונז געשראָקען מיינענדיג : „זייערע הענד ווועלען אויפהערען די ארבייט, און עס וועט ניט געמאכט ווערען." יעצט אָבער (אוי מיין גאָט) שטארק מיינע הענד !

10 איך בין אריינגעקומען אין דעם הויז פון שמעיה זוהן פון דליה, זוהן מהיטבאל, (ער איז געווען איינגעשלאָסען), האָט ער געזאָגט : לאָמיר זיך טרעפען אין גאָט'ס הויז, אינווייניג אין היכל, און לאָמיר פערשליסען די טהירען פון היכל, ווארים זיי וועלען קומען דיך דערשלאָגען, ביי נאכט וועלען זיי קומען דיך הרג'נען.

11 האָב איך געזאָגט : אזא מאן ווי איך זאל ענטלויפען ? אדער דארף אזא ווי איך אין היכל אריין אום לעבען צו בלייבען ? איך וועה ניט !

12 און איך האָב אנערקענט אז גאָט האָט איהם נאָר ניט געשיקט — טוביה מיט סנבלט'ן האָבען עס איהם געדונגען ;

13 זייענדיג פארדונגען — איז אום איך זאל זיך שרעקען, זאל אזוי טהאן און דורכפאלען, וועלען זיי קענען אריסלאזען א שלעכטען קלאנג אום מיר אויסצולאכען.

14 געדענק עס, מיין גאָט, אויף טוביה'ן און סנבלט'ן נאך די טהאטען זיינע ; אויך צו נועדיה די פראָפעטין און די איבריגע פראָפעטען וואָס האָבען מיר געשראָקען.

15 אזוי איז די מויער פערטיג געוואָרען אין דעם פינף און צוואנציגסטען טאג פון אלול, אין צוויי און פופציג טעג.

16 וועו אלע אונזערע פיינד האָבען עס געהערט, און אלע היידען וואָס זיינען געוועזען רינגס ארום האָבען עס געזעהען ; זיינען זיי אין זייערע אייגענע

17 וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נַעֲשְׂתָה הַמְּלָאכָה הַזֹּאת: גַּם ז
בַּיָּמִים הָהֵם מְרֻבִּים חֹרֵי יְהוּדָה אִגְּרוֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־
18 טוֹבִיָּה וַאֲשֶׁר לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם: כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה
בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ כִּי־חָתָן הוּא לִשְׁכַנְיָה בֶּן־אָרַח וִיהוֹחָנָן
19 בְּנוֹ לָקַח אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן בֶּרֶכְיָה: גַּם טוֹבְתָיו הָיוּ
אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת שָׁלַח טוֹבִיָּה
לְיָרְאֵנִי:

CAP. VII. ז

ז
א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וָאַעֲמֵיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ
2 הַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם: וְאֶצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי
וְאֶת־חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה עַל־יְרוּשָׁלִַם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת
3 וְיָרֵא אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים: וָאֹמַר לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ
שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם עַד־חֹם הַשָּׁמֶשׁ וְעַד הֵם עֹמְדִים יָגִיפוּ
הַדְּלָתוֹת וְאֻחוּ וְהַעֲמֵיד מִשְׁמְרוֹת יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִישׁ
4 בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ: וְהָעִיר רַחַבַת יָדַיִם וּגְדֹלָה
ה וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם: וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל־
לִבִּי וָאֶקְבְּצָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־הָעָם לְהִתְיַחֵשׂ
וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ הָעוֹלִים בָּרִאשׁוֹנָה וָאֶמְצָא כָתוּב
6 בּוֹ: אֵלֶּה ו בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשִּׁבְיֵ הַגּוֹלָה אֲשֶׁר
הָגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלִַם וְלִיהוּדָה
7 אִישׁ לְעִירוֹ: הַבָּאִים עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה עֲזַרְיָה
רַעַמְיָה נַחֲמָנִי מָרְדְּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת בִּגְוַי נְחוּם בַּעֲנָה
8 מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם־יִשְׂרָאֵל: בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה
9 וְשִׁבְעִים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם:
ו
11 בְּנֵי אָרַח שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב
לִבְנֵי יֵשׁוּעַ וְיוֹאָב אַלְפַּיִם וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁמֹנָה עָשָׂר:
12 13 בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה: בְּנֵי זַתּוּא שְׁמֹנֶה

מאות

ד v. 18. פתח באתנח ibid. סגול בלא מקף ז v. 3. יתד ?

אויגען געפאלען, און האבען אנערקענט אז די דאזיגע ארבייט איז פון אונזער גאט אליין געטהון געווארען.

17 אויך פון פיעל פרייע מענער פון יהודה זיינען אין יענער צייט בריף גע־
גאנגען צו טוביה'ן און פון טוביה'ן — צו זיי.

18 ווארים ער האט געהאט אין יהודה פיעל בונדם־לייט — ער איז געווען
אן איידעם פון שכניה ארח'ס זוהן, און זיין זוהן יהונתן האט געהיראטה
א טאכטער פון משלם ברכיה'ס זוהן.

19 מען האט אויך מיר דערצעהלט זיינע גוטסקייט, און מיינע רייד „טוביה
האט געשיקט בריף מיר צו שרעקען" האט מען איהם איבערגעבען.

קאפיטעל ז

1 אז די מויער איז אויפגעבוויעט געווארען, און איך האב אויפגעשטעלט
די טהירען, און די טהויער־היטערס, די זינגערס און די לוים זיינען אנ־
גענשטעלט געווארען,

2 האב איך בעפוילען מיין ברודער חנני און חננים, דער אויפזעהער איבער
די נעביידען אין ירושלים, ווארים ער איז געווען איין אמת'ר מאן,
און א גאט'ס פארכטיגער מעהר פון פיעלע אנדערע.

3 איך האב זיי אנגעזאגט, אז די טהויערן פון ירושלים זאלען ניט אויף־
געמאכט ווערען ביז די זון ווערט ווארם, און אזוי לאנג ווי זיי שטעהן
דערבי, זאלען די טהירען צוגעמאכט זיין, און פעריגעלט ווערען, און
שטעלט אן היטערס פון די איינוואוינער פון ירושלים, איטליכער ביי
זיין וואך, און איטליכער קענגאיבער זיין אייגען הויז.

4 די שטאדט איז געווען ברייט און גרוים פון ביידע זייטען, און דאם
פאלק איז אין איהר געווען ווייניג, און קיינע הייזער זיינען נאך ניט
געבוויעט געווען.

5 און מיין גאט האט מיר אין מיין הארץ א נעדאנק נעגעבען אז איך זאל
פערזאמלען די פריי־הארען, די פירסטען און דאם פאלק, אום זיי זא־
לען אויסגערעכענט ווערען נאך זייער אבשטאמונג נאך; איך האב
געפונען א שטאם־בוך פון די וואס זיינען געקומען מיט די ערשטע און
האב דארין געפונען אייגנגעשריבען:

6 די דאזיגע זיינען די פראווינציאלען וואס זיינען געקומען פון גלות, וואס
נבוכדנצר קעניג פון בבל האט אוועקגעפיהרט, און זיי זיינען צוריקגע־
קומען נאך ירושלים און יהודה, איטליכער צו זיין שטאדט —

7 מיט זרבבל'ן זיינען געקומען: ישוע, נחמיה, עזריה, רעמיה, נחמני,
מרדכי, בלשן, מספרת, בגוי, נחום, און בענה. די צאהל פון די מע־
נער פון ישראל:

8 די קינדער פון פרעוש — צוויי טויזענד איין הונדערט צוויי און זיעבציג.

9 די קינדער פון שפטיה — דריי הונדערט צוויי און זיעבציג.

10 די קינדער פון ארח — זעקס הונדערט צוויי און פופציג.

11 די קינדער פון פחת מואב פון די זיהן פון ישוע און יואב—צוויי טויזענד
אכט הונדערט און אכטצעהן.

12 די קינדער פון עילם — איין טויזענד צוויי הונדערט פיער און פופציג.

13 די קינדער פון זתוא — אכט הונדערט פינף און פיערציג.

מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: בְּנֵי זַכַּי שֶׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים: 14
בְּנֵי בָנוּי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וְשִׁמְנָה: בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת סו 16
עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה: בְּנֵי עַזְגָּד אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים 17
וּשְׁנָיִם: בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה: בְּנֵי 18 19
בִגְוָי אַלְפַּיִם שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה: בְּנֵי עָדִין שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים כ
וַחֲמִשָּׁה: בְּנֵי־אָטֵר לִחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה: בְּנֵי חָשֻׁם 21 22
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה: בְּנֵי בֵצַי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים 23
וְאַרְבָּעָה: בְּנֵי חָרִיף מְאָה שְׁנֵים עָשָׂר: בְּנֵי גִבְעוֹן תִּשְׁעִים 24 כה
וַחֲמִשָּׁה: אַנְשֵׁי בֵית־לֶחֶם וּנְטֹפָה מְאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה: 26
אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מְאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה: אַנְשֵׁי בֵית־עַזְמָוֶת 27 28
אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם: אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת 29
שִׁבְעַ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה: אַנְשֵׁי הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ ל
מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד: אַנְשֵׁי מִכְמָס מְאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם: 31
אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעַי מְאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה: אַנְשֵׁי נְבוֹ 32 33
אַחֵר חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם: בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם 34
חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה: בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים: בְּנֵי לה 36
יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה: בְּנֵי לֹד חָדִיד וְאֹנוֹ 37
שִׁבְעַ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְאֶחָד: בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים 38
תְּשַׁע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ 39
תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה: בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים מ
וּשְׁנָיִם: בְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה: 41
בְּנֵי חָרִם אֶלֶף שִׁבְעָה עָשָׂר: הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל 42 43
לִבְנֵי לְהוֹדָוָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה: הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף 44
מְאָה אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה: הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־אָטֵר מה
בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבַי מְאָה שְׁלֹשִׁים
וּשְׁמֹנָה: הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְּנֵי־חֲשֻׂפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת: בְּנֵי־ 46 47
קֵרֹס בְּנֵי־סִיעָא בְּנֵי פָדוֹן: בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָא בְּנֵי 48

v. 43. לנדיה קי׳

14 די קינדער פון זכי — זיעבען הונדערט און זעכציג.
15 די קינדער פון בנוי — זעקס הונדערט אכט און פערציג.
16 די קינדער פון בבי — זעקס הונדערט אכט און צוואנציג.
17 די קינדער פון עזגד — צוויי טויזענד דריי הונדערט צוויי און צוואנציג.
18 די קינדער פון אדוניקם — זעקס הונדערט זיעבען און זעכציג.
19 די קינדער פון בגוי — צוויי טויזענד זיעבען און זעכציג.
20 די קינדער פון עדין — זעקס הונדערט פינף און פופציג.
21 די קינדער פון אָטר, פון חזקיה — אכט און נייַנציג.
22 די קינדער פון חשם — דריי הונדערט אכט און צוואנציג.
23 די קינדער פון בצי — דריי הונדערט פיער און צוואנציג.
24 די קינדער פון חריף — איין הונדערט און צוועלף.
25 די קינדער פון גבעון — פינף און נייַנציג.
26 די מענער פון בית לחם און נטופה — איין הונדערט אכט און אכטציג.
27 די מענער פון ענתות — איין הונדערט אכט און צוואנציג.
28 די מענער פון בית עזמות — צוויי און פערציג.
29 די מענער פון קרית יערים, כפירה און בארות — זיעבען הונדערט דריי און פערציג.
30 די מענער פון רמה און גבע — זעקס הונדערט איין און צוואנציג.
31 די מענער פון מכמס — איין הונדערט צוויי און צוואנציג.
32 די מענער פון בית אל און עי — איין הונדערט דריי און צוואנציג.
33 די מענער פון נבו־אחר — צוויי און פופציג.
34 די מענער פון עילם־אחר — איין טויזענד צוויי הונדערט פיער און פופציג.
35 די קינדער פון חרם — דריי הונדערט און צוואנציג.
36 די קינדער פון ירחו — דריי הונדערט פינף און פערציג.
37 די קינדער פון לוד, חדיד, און אונו — זיעבען הונדערט איין און צוואנציג.
38 די קינדער פון סנאה — דריי טויזענד נייַן הונדערט און דרייסיג.
39 די כהנים, די קינדער פון ידעיה פון דעם הויז ישוע — נייַן הונדערט דריי און זיעבציג.
40 די קינדער פון אמר — איין טויזענד צוויי און פופציג.
41 די קינדער פון פשחור — איין טויזענד צוויי הונדערט זיעבען און פערציג.
42 די קינדער פון חרם — איין טויזענד און זיעבצעהן.
43 די לוים די קינדער פון ישוע, און קדמיאל פון די זיהן פון הודיה — פיער און זיעבציג.
44 די זינגערם — די זיהן פון אָסף — איין הונדערט אכט און פערציג.
45 די טהויער וועכטערם — די קינדער פון שלם, די קינדער פון אָטר, די קינדער פון טלמון, די קינדער פון עקוב, די קינדער פון חטיטא, די קינדער פון שבי — איין הונדערט אכט און דרייסיג.
46 די טעמפּל דיענער, די קינדער פון צחא, די קינדער פון חשפא, די קינדער פון טבעות,
47 די קינדער פון קירוס, די קינדער פון סיעא, די קינדער פון פדון,
48 די קינדער פון לבנה, די קינדער פון חגבא, די קינדער פון שלמי,

49 נ שלמי: בני־חנן בני־גדל בני־נחר: בני־דאיה בני־רצין
51 בני נקודא: בני־גזם בני־עזא בני פסח: בני־בסי בני־
52 53 מעונים בני נפושסים: בני־בקבוק בני־חקופא בני חרחור:
54 נה בני־בצלית בני־מחידא בני חרשא: בני־ברקום בני־
56 57 סיסרא בני תמח: בני נציח בני חטיפא: בני עבדי
58 שלמה בני־סוטי בני־סופרת בני פרידא: בני־יעלה בני־
59 דרקון בני גדל: בני שפטיה בני־חטיל בני פכרת
ס הצבים בני אמון: כל־הנתינים ובני עבדי שלמה שלש
61 מאות תשעים ושנים: ואלה העולים מתל מלח תל
חרשא כרוב אדון ואמר ולא יכלו להגיד בית־אבתם
62 וזרעם אם מישראל הם: בני־דלעיה בני־טוביה בני
63 נקודא שש מאות וארבעים ושנים: ומן־הכהנים בני
חבעיה בני הקוץ בני ברזלי אשר לקח מבנות ברזלי
64 הגלעדי אשה ויקרא על־שמם: אלה בקשו כתבם
סה המתיחשים ולא נמצא ויגאלו מן־הכהנה: ויאמר
התרשתא להם אשר לא־יאכלו מקדש הקדשים עד עמד
66 הכהן לאורים ותמים: כל־הקהל כאחד ארבע רבוא
67 אלפים שלש־מאות וששים: מלבד עבדיהם ואמהתיהם
אלה שבעת אלפים שלש מאות שלשים ושבעה ולהם
68 משררים ומשררות מאתים וארבעים וחמשה: סוסיהם
שבע מאות שלשים וששה פרדיהם מאתים ארבעים
69 וחמשה: גמלים ארבע מאות שלשים וחמשה חמרים
ע ששת אלפים שבע מאות ועשרים: ומקצת ראשי האבות
נתנו למלאכה התרשתא נתן לאוצר זהב דרכמנים
אלף מזרקות חמשים כתנות כהנים שלשים וחמש
71 מאות: ומראשי האבות נתנו לאוצר המלאכה
זהב דרכמנים שתי רבות וכסף מנים אלפים ומאתים:

ואשר

v. 52. נפישסים קר

49 די קינדער פון חנן, די קינדער פון גדל, די קינדער פון גחר.
50 די קינדער פון ראיה, די קינדער פון רצין, די קינדער פון נקודא,
51 די קינדער פון גזם, די קינדער פון עזא, די קינדער פון פסח,
52 די קינדער פון בסי, די קינדער פון מעונים, די קינדער פון נפישסים,
53 די קינדער פון בקבוק, די קינדער פון חקופא, די קינדער פון חרחור,
54 די קינדער פון באליה, די קינדער פון מחידא, די קינדער פון חרשא,
55 די קינדער פון ברקוס ד קינדער פון סיסרא, די קינדער פון תמח,
56 די קינדער פון נציח, די קינדער פון חטיפא.
57 די קינדער פון שלמה'ס קנעכט : די קינדער פון סוטי, די קינדער פון ספרת, די קינדער פון פרידא,
58 די קינדער פון יעלה, די קינדער פון דרקון, די קינדער פון גדל,
59 די קינדער פון שפטיה, די קינדער פון חטיל, די קינדער פון פכרת־הצביים, די קינדער פון אמון,
60 אלע נתינים און די קינדער פון שלמה'ס קנעכט — דריי הונדערט צוויי און נייניציג.
61 און דיעזע זיינען אריינפגעקומען פון תל־מלח, תל־חרשא, כרוב אדון און אמר, אבער זיי האבען ניט געקענט אנווייזען דאם הויז פון זייערע על־טערן, אויב זייערע קינדער זיינען פון ישראל :
62 די קינדער פון דליה, די קינדער פון טוביה, די קינדער פון נקודא — זעקס הונדערט צוויי און פערציג.
63 און פון די כהנים זיינען געווען די קינדער פון חביה, די קינדער פון הקוץ, די קינדער פון ברזלי, דער וואס האט גענומען איין ווייב פון די טעכטער פון ברזלי דעם גלעדי, און איז נאך זייער נאמען געופען געווארן.
64 די דאזיגע האבען געזוכט זייער שטאם־בריף, אבער זיי האבען עס ניט געפונען, דאריבער האט מען זיי בעטראכט אלס אומריין צו דער כהונה.
65 און תרשתא האט צו זיי געזאגט, אז זיי זאלען ניט עסען פון דעם גאנץ הייליגען ביז א כהן ווען אנגעשטעלט ווערען מיט אורים און תומים.
66 דאם גאנצע געמיינדע צוזאמען — צוויי און פערציג טויזענד דריי הונדערט און זעכציג.
67 אויסער זייערע קנעכט און דיענסט־מיידען, די דאזיגע זיינען געווען זיבען טויזענד דריי הונדערט זיבען און דרייסיג. זיי האבען אויך געהאט צוויי הונדערט פינף און פערציג זינגערס און זינגערינס,
68 זייערע פערד — זיבען הונדערט זעקס און דרייסיג, און זיי־ערע מויל־אייזלען — צוויי הונדערט פינף און פערציג.
69 קעמלען — פיער הונדערט פינף און דרייסיג, אייזלען — זעקס טויזענד זיבען הונדערט צוואנציג.
70 עטליכע פון די אבער־הויפטען האבען געגעבען צו דער ארבייט. תרשתא האט אריינגעגעבען אין שאטץ־קאמער — איין טויזענד דרכמונים גאלד, פופציג שפרינג־בעקען, און פינף הונדערט און דרייסיג העמדער פאר די כהנים.
71 און עטליכע פון די אבער־הויפטען האבען אריינגעגעבען אין שאטץ־קאמער פאר די ארבייט, — צוואנציג טויזענד דרכמונים גאלד, און צוויי טויזענד צוויי הונדערט מנים זילבער.

72 וַאֲשֶׁר נָתְנוּ שְׁאָרִית הָעָם זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי רִבּוֹא וְכֶסֶף
73 מָנִים אַלְפַּיִם וְכָתְנוֹת כְּהֲנִים שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה: וַיֵּשְׁבוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וּמִקְצָת הָעָם וְהַנְּתִינִים
וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם וַיַּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּעָרֵיהֶם:

ח Cap. VIII.

א וַיֵּאָסְפוּ כָל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי
שַׁעַר־הַמָּיִם וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת
2 מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל: וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן
אֶת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל מֵבִין לִשְׁמֹעַ
3 בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: וַיִּקְרָא־בוֹ לִפְנֵי הָרְחוֹב
אֲשֶׁר ׀ לִפְנֵי שַׁעַר־הַמַּיִם מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית הַיּוֹם נֶגֶד
הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמְבִינִים וְאָזְנֵי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר
4 הַתּוֹרָה: וַיַּעֲמֹד עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מִגְדַּל־עֵץ אֲשֶׁר־עָשׂוּ
לַדָּבָר וַיַּעֲמֹד אֶצְלוֹ מַתִּתְיָה וְשֶׁמַע וַעֲנָיָה וְאוּרִיָּה וְחִלְקִיָּה
וּמַעֲשֵׂיָה עַל־יְמִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ פְּדָיָה וּמִישָׁאֵל וּמַלְכִּיָּה
וְחָשֻׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם: וַיִּפְתַּח עֶזְרָא הַסֵּפֶר ה
לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מֵעַל כָּל־הָעָם הָיָה וּכְפִתְחוֹ עָמְדוּ כָל־
6 הָעָם: וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־
הָעָם אָמֵן ׀ אָמֵן בְּמַעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה אַפַּיִם
7 אָרְצָה: וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי וְשֵׁרֵבְיָה ׀ יָמִין עַקּוּב שַׁבְּתַי ׀ הוֹדִיָּה
מַעֲשֵׂיָה קְלִיטָא עַזַרְיָה יוֹזָבָד חָנָן פְּלָאיָה וְהַלְוִיִּם מְבִינִים
8 אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם: וַיִּקְרְאוּ בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת
הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם שֶׂכֶל וַיָּבִינוּ בַּמִּקְרָא:
9 וַיֹּאמֶר נְחֶמְיָה הוּא הַתִּרְשָׁתָא וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר וְהַלְוִיִּם
הַמְבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדֹשׁ־הוּא לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אַל־תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי בוֹכִים כָּל־הָעָם
כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה: וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אִכְלוּ ·

72 דאָס וואָס דאָס איבריגע פֿאָלק האָט געגעבען: צוואַנציג טויזענד דרכמונים גאָלד, צוויי טויזענד מנים זילבער, און זיעבען און זעכציג העמדער פאר די כהנים.

73 אזוי האָבען די כהנים, און די לוים, די טהויער־היטערס, און די זינגערס, פון׳ם פֿאָלק, און די נתינים, אין גאַנץ ישראל געוואוינט אין זייערע שטעדט, און ווען דער זיעבעטער חודש איז אָנגעקומען, זיינען שוין די קינדער ישראל געוועזען אין זייערע שטעדט.

קאפיטעל ח

1 און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט זיך פערזאמלט ווי אײן מאַן, אין דער גאס וואָס פאר דער וואַסער־טהויער, און זיי האָבען געהייסען עזרא דעם שרייבער ברענגען משה׳ס געזעצבוך, וואָס גאָט האָט געבאָטען צו ישראל.

2 האָט עזרא דער כהן געבראכט דאָס געזעצבוך פאר דער פערזאמלונג, פאר מענער און ווייבער, און פאר איטלייכען וואָס האָט פערשטאַנען הערענדיג, אין ערשטען טאָג פון זיעבעטען מאָנאָט.

3 און ער האָט דארין געלייענט אויף דער גאס וואָס פאר דעם וואַסער־טהויער, פון דעם אָנהייב טאָג ביז האַלבען טאָג, פאר די מענער און ווייבער, און די וואָס האָבען פערשטאַנען; דאָס גאנצע פֿאָלק האָט אויסגעהאָרכט דעם געזעץ־בוך.

4 עזרא דער שרייבער האָט זיך געשטעלט אויף א האָלצערנעם טהורעם וואָס זיי האָבען דערפאר געמאכט, און נעבען איהם ביי זיין רעכטע האַנד זיינען געשטאַנען, מתתיה, שמע, עניה, אוריה, חלקיה, און מעשיה; און אן זיין לינקע האַנד — פדיה, משאל, מלכיה, חשם, חשבדנה, זכריה און משולם.

5 און עזרא האָט אויפגעמאכט דאָס בוך פאר דעם גאנצען פֿאָלק — ער איז העכער געשטאַנען פאר דעם גאַנצען פֿאָלק — ווען ער האָט עס אויפ־געמאכט איז דאָס גאנצע פֿאָלק אויפגעשטאַנען.

6 ווען עזרא האָט געלויבט גאָט, דעם גרויסען גאָט, האָט דאָס גאנצע פֿאָלק געענטפערט: „אמן! אמן!" אויפהייבענדיג זייערע הענד; זיי האָבען זיך געניגט און געבוקט צו גאָט מיט זייער געזיכט ביז צו דער ערד.

7 ישוע, בני, שרביה, ימין, עקוב, שבתי, הודיה, מעשיה, קליטא, עזריה, יוזבד, חנן, פלאיה און דיא לוים האָבען דעם פֿאָלק צו פערשטעהן גע־געבען די געזעצען; דאָס גאנצע פֿאָלק איז געשטאַנען.

8 אזוי האָט מען געלייענט אין גאָט׳ס געזעץ־בוך ערקלעהרליך געמאכט צו פערשטעהן; זיי האָבען פערשטאַנען וואָס מען האָט געלייענט.

9 נחמיה, (דאָס איז דער תרשתא), עזרא דער שרייבער, און די לוים וואָס האָבען דאָס פֿאָלק צופערשטעהן געגעבען, האָבען געזאָגט צו דעם גאנ־צען פֿאָלק: היינטיגער טאָג איז הייליג צו אייער גאָט, איהר זאָלט ניט טרויערן, און איהר זאָלט ניט ווינען, ווארים דאָס גאנצע פֿאָלק האָט גע־ווינט ווען זיי האָבען געהערט די ווערטער פון געזעץ־בוך.

10 און ער האָט צו זיי געזאָגט: געהט אהיים! עסט דאָס פעטסטע, טרינקט דאָס זיסטע, און שיקט געשענקע צו די וואָס האָבען ניט אָנ־

מַשְׁמִנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַּקִּים וְשִׁלְחוּ מָנוֹת לְאֵין נָכוֹן לוֹ כִּי־
קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ כִּי־חֲדוַת יְהוָה הִיא
11 מָעֻזְּכֶם: וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי הַיּוֹם
12 קָדֹשׁ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ: וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֶאֱכָל וְלִשְׁתּוֹת
וּלְשַׁלַּח מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה גְּדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ בַּדְּבָרִים
13 אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ לָהֶם: וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ רָאשֵׁי
הָאָבוֹת לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר
14 וּלְהַשְׂכִּיל אֶל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה: וַיִּמְצְאוּ כָתוּב בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת
טו בֶּחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־
עָרֵיהֶם וּבִירוּשָׁלַם לֵאמֹר צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַיִת
וַעֲלֵי־עֵץ שֶׁמֶן וַעֲלֵי חָדָס וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת
16 לַעֲשֹׂת סֻכֹּת כַּכָּתוּב: וַיֵּצְאוּ הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם
סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ וּבְחַצְרֹתֵיהֶם וּבְחַצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים
17 וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמַּיִם וּבִרְחוֹב שַׁעַר אֶפְרָיִם: וַיַּעֲשׂוּ כָל־
הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ בַסֻּכּוֹת כִּי לֹא
עָשׂוּ מִימֵי יֵשׁוּעַ בִּן־נוּן כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי
18 שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד: וַיִּקְרָא בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם ו
בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂוּ־חַג שִׁבְעַת
יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כַּמִּשְׁפָּט:

ט CAP. IX.

א וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
2 בְּצוֹם וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם: וַיִּבָּדְלוּ זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכָּל
בְּנֵי נֵכָר וַיַּעַמְדוּ וַיִּתְוַדּוּ עַל־חַטֹּאתֵיהֶם וַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵיהֶם:
3 וַיָּקוּמוּ עַל־עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
רְבִעִית הַיּוֹם וְרִבְעִית מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם:
4 וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וּבָנִי קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה

ב .10. ז א׳ נעה

געגרייט פאר זיך, וואַרים היינטיגער טאָג איז הייליג צו אונזער הערן, דאַריבער טרויערט ניט, די פרייד פון גאָט איז אייער שטאַרקהייט.

11 אויך די לוים האָבען דאָם גאַנצע פאָלק געמאַכט שטיל שווייגען, אַזוי צו זאָגען: זייט שטיל, וואַרים דער היינטיגער טאָג איז הייליג — איהר זאָלט ניט טרויעריג זיין!

12 איז דאָס גאַנצע פאָלק אויפן עסען און טרינקען און שיקען געשאַנקען, און כאַבען א גרויסע שמחה — זיי האָבען פערשטאַנען די ווערטער וואָס מען האָט זיי בעקאַנט געמאַכט . . .

13 און אין דעם אַנדערן טאָג האָבען זיך פערזאַמעלט די אָבער־הויפטען פון דעם גאַנצען פאָלק, די כהנים און די לוים צו עזרא דעם שרייבער גוט צו בעטראַכטען די ווערטער פון דער תורה,

14 און זיי האָבען געפונען אז עס שטעהט געשריעבען אין דער תורה וואָס גאָט האָט געבאָטען דורך משה'ן, אז די קינדער ישראל זאָלען וואוינען אין סוכות אן דעם פייערטאָג וואָס אין זיעבעטען מאָנאַט.

15 אז זיי האָבען דאָס דערהערט, האָבען זיי געלאָזען אויסרופען אין אַלע שטעדט זייערע און אין ירושלים אַזוי צו זאָגען: געהט ארויס צום באַרג — ברייננט אייליבערט בלעטער. אַלאַסטער בלעטער, מירטהעז בלעטער, פאָלם בלעטער און דיכטעם בלעטער, צו מאַכען סוכות, ווי עס שטעהט געשריבען.

16 דאָס פאָלק איז ארויסגעגאַנגען, האָבען עס געבראַכט און האָבען זיך געמאַכט סוכות, איטליכער אויף זיין דאַך, אין זייערע הויפען, אין דעם הויף פון גאָט'ס הויז, אין דער גאַס פון וואַסער־טהויער, און אין דער גאַס פון דעם טהויער פון אפרים;

17 דאָס גאַנצע געמיינדע וואָס זיינען צוריקגעקומען פון דער געפאַנגענשאַפט האָבען זיך געמאַכט סוכות, און זיי זיינען געזעסען אין די סוכות, וואַרים פון די טעג פון ישוע נון'ס זוהן ביז דעם דאָזיגען טאָג האָבען עס די קינדער ישראל ניט געמאַכט — עס איז געווען א זעהר גרויסע שמחה.

18 ער, עזרא, האָט געלייענט אין גאָט'ס געזעץ־בוך איטליכען טאָג, פון דעם ערשטען טאָג ביז דעם לעצטען; זיי האָבען געמאַכט א סוכות־פעסט זיעבען טעג, און אין דעם אכטען טאָג שמיני עצרת, ווי עס פאַרט זיך.

קאפיטעל ט

1 אין דעם פיער און צוואַנציגסטען טאָג פון דעם זעלביגען מאָנאַט האָבען זיך די קינדער ישראל פערזאַמעלט מיט פאַסטען און מיט זעק און ערד אויף זיך.

2 און די קינדער פון ישראל האָבען זיך אָפּגעשייד פון אַלע פרעמדע הייר־דען, האָבען זיך אַנידערגעשטעלט, און אַנערקענט זייער זינד, און די זינד פון זייערע עלטערן.

3 זיי זיינען שטעהן געבליבען אויף זייער אָרט און האָבען א פערטעל טאָג געלעזען אין גזעזץ־בוך פון זייער גאָט, און א פערטעל טאָג האָבען זיי זיך שולדיג ערקלעהרט און געבוקט צו זייער גאָט.

4 דאַן האָבען זיך אויף א הויבען אָרט געשטעלט די לוים — ישוע, בני,

בְּנֵי שֵׁרֵבְיָה בְּנֵי כְנָנִי וַיִּזְעֲקוּ בְקוֹל גָּדוֹל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:
ה וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בְּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה
הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְּתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִן־
הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־
בְּרָכָה וּתְהִלָּה: אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־ 6
הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ
הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא
הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר 7
בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ
אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרֹת עִמּוֹ 8
הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק
אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ 9
עַל־יַם־סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו ׀
וּבְכֹל עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם
כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם 11
בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אָבֶן בְּמַיִם
עַזִּים: וּבְעַמּוּד עָנָן הַנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה 12
לְהָאִיר לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ: וְעַל הַר־סִינַי 13
יָרַדְתָּ וְדִבֶּר עִמָּהֶם מִשָּׁמַיִם וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים
וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים: וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ 14
הוֹדַעְתָּ לָהֶם וּמִצְוֹת וְחֻקִּים וְתוֹרָה צִוִּיתָ לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה
עַבְדֶּךָ: וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִרְעָבָם וּמַיִם מִסֶּלַע טז
הוֹצֵאתָ לָהֶם לִצְמָאָם וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם: וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ 16
הֵזִידוּ וַיְקַשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ: וַיְמָאֲנוּ 17
לִשְׁמֹעַ וְלֹא־זָכְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיַּקְשׁוּ אֶת־

6 ט כתיל המ בפתח .v אתה קי

קדמיאל, שבניה, בני, שרביה, בני און כנני — און האָבען הויך אויסגע־
שריען א לויב־געזאַנג צו זייער גאָט.

5 די לוים — ישוע, קדמיאל, בני, חשבניה, שרביה, הודיה, שבניה און
פּתחיה — האָבען אזוי געזאָגט: „שטעלט אייך! דאנקט אייער גאָט
פון איין עק ווען ביז'ן צווייטען, אום אלע זאָלען לויבען דיין עהרען־
נאָמען, וועלכער איז העכער פּאר דאנק און לויב;

6 דו, אה גאָט, ביזט אונפערגלייכלעך — דו האָסט געמאַכט די הימלען,
די אָבער־הימלען מיט אלע הערשאַרען זייערע, די ערד מיט אלעס וואָס
אויף איהר און די ימים מיט אלעס וואָס אין זיי; דו בעלעבסט זיי אלע־
מען און אלע הימעל־הערשאַרען בוקען זיך צו דיר.

7 דו, אה גאָט, האָסט אויסגעקליבען אברם'ן, האָסט איהם ארויסגענו־
מען פון אור־כשדים און איבערגעמאַכט זיין נאָמען „אברהם".

8 זיין הארץ האָסטו געפונען טריי פּאר דיר מיט איהם א בונד צו שניידען
אָבצוגעבען די לאנד פון כנעני, חתי, אמרי, פּרזי, יבוסי און גרגשי, אָב־
צוגעבען צו זיינע קינדער. דו האָסט אויף וואָרט געהאַלטען — דו ביזט
דאָך רעכטפּאַרטיג!

9 דו האָסט צוגעזעהען דעם עלענד פון אונזער אור־עלטערן אין מצרים, און
געהערט זייער געשריי ביי'ן ים־סוף.

10 דו האָסט געגעבען צייכען און וואונדער אויף פּרעה'ן, אויף אלע זיינע
קנעכט און אויף דעם גאנצען פאָלק פון זיין לאנד, וואַרים דו האָסט גע־
וואוסט אז זיי זיינען מיטהוויליג קעגען זיך; דו האָסט דיר געמאַכט
א גרויסען נאָמען, אזוי ווי עס איז היינט.

11 דו האָסט פאר זיי געשפּאלטען דאָס ים, און זיי זיינען אריבערגעגאנגען
דעם ים ווי אויף דער טריקענים, אָבער זייערע נאָכיאָגערס האָסטו
אריינגעוואָרפען אין דער טיעפענים, ווי א שטיין אין שטאַרקע וואסערן.

12 אויף מיט א וואָלקענדיגען זייל האָסטו זיי געפיהרט ביי טאָג, און מיט
א פייער זייל ביי נאַכט, אום צו בעלייכטען זיי דעם וועג אויף וועלכען
זיי זיינען געגאנגען.

13 אויפ'ן בארג סיני ביזטו אראָב, גערעדט מיט זיי און געגעבען זיי ריכ־
טיגע רעכטע, וואהרע לעהרען, גוטע געזעצען און בעפעהלען.

14 דו האָסט זיי בעקאַנט געמאַכט דיין הייליגען שבת; בעפעהלען, געזעצען
און לעהרע האָסטו זיי געבאָטען דורך דיין קנעכט משה.

15 ברויט פון הימעל האָסטו זיי געגעבען וועז זיי זיינען הונגעריג געווען,
וואסער פון שטיין האָסטו זיי ארויסגעבראכט וועז זיי זיינען דארשטיג ge־
וועז; דו האָסט זיי אויך געהייסען געהן בעזיצען דאָס לאנד, וואָס דו
האָסט דיין האַנד אויפגעהייבען זיי עס צוגעק צו געבען.

16 אָבער זיי און זייערע עלטערן זיינען שלעכט געווען — זיי האָבען
זייער נאקען הארט געמאכט, און האָבען ניט געוואָלט צוהערען דיינע
בעפעהלען,

17 זיי האָבען עס ניט געוואָלט הערען, און זיי האָבען ניט געדינקט דיינע
וואונדער וואָס דו האָסט מיט זיי געטהון, זיי האָבען הארט געמאַכט
זייער נאקען, און האָבען זיך געמאכט א פיהרער צוריק צו געהן צו זייער

עָרְפָּם וַיַּתְנוּ־רֹאשׁ לָשׁוּב לְעַבְדָתָם בְּמִרְיָם וְאַתָּה אֱלוֹהַ
סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְלֹא עֲזַבְתָּם:
18 אַף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
19 הֶעֱלָךָ מִמִּצְרַיִם וַיַּעֲשׂוּ נְאָצוֹת גְּדֹלוֹת: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן לֹא־סָר
מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם לַהַנְחֹתָם בְּהַדָּרֶךְ וְאֶת־עַמּוּד הָאֵשׁ
נ בַּלַּיְלָה לְהָאִיר לָהֶם וְאֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ: וְרוּחֲךָ
הַטּוֹבָה נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם וּמָנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם וּמַיִם
21 נָתַתָּה לָהֶם לְצִמְאָם: וְאַרְבָּעִים שָׁנָה כִּלְכַּלְתָּם בַּמִּדְבָּר
22 לֹא חָסֵרוּ שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלוּ וְרַגְלֵיהֶם לֹא בָצֵקוּ: וַתִּתֵּן
לָהֶם מַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים וַתַּחְלֵקֵם לִפְאָה וַיִּרְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ
סִיחוֹן וְאֶת־אֶרֶץ מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן:
23 וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
24 אָמַרְתָּ לַאֲבוֹתֵיהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת: וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּרְשׁוּ
אֶת־הָאָרֶץ וַתַּכְנַע לִפְנֵיהֶם אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים
וַתִּתֵּנֶם בְּיָדָם וְאֶת־מַלְכֵיהֶם וְאֶת־עַמֵּי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת
כה בָּהֶם כִּרְצוֹנָם: וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצוּרוֹת וַאֲדָמָה שְׁמֵנָה
וַיִּרְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים־כָּל־טוּב בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים
וְזֵיתִים וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיִּשְׁמְנוּ וַיִּתְעַדְּנוּ
26 בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל: וַיַּמְרוּ וַיִּמְרְדוּ בָךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ
אַחֲרֵי גֵוָם וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הֵעִידוּ בָם לַהֲשִׁיבָם
27 אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ נְאָצוֹת גְּדוֹלוֹת: וַתִּתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ
לָהֶם וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמָע
וּכְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּתֶּן לָהֶם מוֹשִׁעִים וְיוֹשִׁיעוּם מִיַּד
28 צָרֵיהֶם: וּכְנוֹחַ לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ וַתַּעַזְבֵם
בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעֲקוּ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם
29 תִּשְׁמַע וְתַצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ רַבּוֹת עִתִּים: וַתָּעֵד בָּהֶם

לְהָשִׁיבֵם

17. v. יחד ר׳ 26. v. קטן בו״ק 27. v. קטן בו״ק

קנעכטשאפט אין זייער ווידערשפּעניגקייט; אָבער דו ביזט דאָך אַפּער־
געבליכער גאָט, אַ לייטזעליגער און בארעמהערציגער, אַ לאַנג־מוטהי־
גער און פיעל־גנאדיגער — האָסטו זיי ניט פערלאָזן,

18 אָבוואָהל זיי האָבען זיך געמאַכט אַ געגאָסענעם קאַלב, און האָבען גע־
זאָגט: „דאָס איז דיין גאָט ווָאָס האָט דיך ארויסגעבראכט פון מצרים",
און האָבען געטהון נאָך גרויסע דערצאָרנונגען.

19 אָבער דו מיט דיין גרויסע בארמהערציגקייט האָסט זיי ניט פערלאָזן
אין דער מדבר, די וואָלקען־זייל איז פון זיי ניט אַוועק צו פיהרען זיי
אויפ'ן וועג ביי טאָג, און דער פייער־זייל צו בעלייכטען זיי ביי נאַכט
דעם וועג אויף וועלכען זיי זיינען געגאַנגען.

20 און דו האָסט אויך געגעבען דיין גוטען גייסט זיי קלוג צו מאַכען, און
דיין מן האָסט דו פון זייער מויל ניט פערמיטען, און געגעבען זיי וואַ־
סער פאר זייער דורשט.

21 און דו האָסט זיי געשפּייזט פערציג יאָהר אין דער מדבר, זיי האָט גאָר־
ניט געפעהלט, זייערע קליידער זיינען ניט פערפוילט געוואָרען, און זייע־
רע פים זיינען ניט געשוואָלען געוואָרען.

22 דו האָסט זיי געגעבען קעניגרייכען און פעלקער, דו האָסט זיי אָפּ־
געטהיילט אין אַ בעזונדערען וויינקעל, און זיי האָבען אָבגענומען דאָס
לאַנד פון סיהון און דאָס לאַנד פון דעם קעניג פון חשבון, און דאָס לאַנד
פון עוג קעניג פון בשן.

23 זייערע קינדער האָסטו פערמעהרט אַזוי ווי די שטערן פון הימעל, און
דו האָסט זיי אַריינגעבראכט אין דעם לאַנד וואָס דו האָסט צוגעזאָגט
זייערע עלטערן, אז זיי וועלען קומען, און בעזיצען עס.

24 די קינדער זיינען געקומען און בעזעסען דאָס לאַנד, דו האָסט די כנענים,
די בעוואוינער פון דעם לאַנד אונטערטהעניג געמאַכט פאר זיי, האָסט
זיי איבערגעגעבען אין זייער האַנד, מיט זייערע קעניגע, די פעלקער
פון לאַנד, מיט זיי צו טהון נאָך זייער וויילען.

25 זיי האָבען איינגענומען שטאַרקע שטערט און אַ פעטע לאַנד, און האָ־
בען צוגענומען הייזער פול מיט אַלעם גוטען, אויסגעגראבענע בריני־
מער, וויינגערטענער, אייבערטען און זעהר פיעל פרוכט־בייטמער. זיי
האָבען געגעסען, זאָט געוואָרען, און פעט געוואָרען, און זיי האָבען
געהאַט גרויס פערגניגען דורך דיין גרויסע גוטקייט.

26 אָבער זיי האָבען זיך געביטען און קעגען דיר ווידערשפּעניג; האָבען
דיינע תורה הינטער זיך געוואָרפען, און דיינע נביאים וואָס האָבען
זיי מוסר געזאָגט אז זיי זאָלען זיך צו דיר ווידער אומקעהרען האָבען זיי
גע'הרג'עט און זיי האָבען גרויסע דערצאָרנונגען געטהון.

27 האָסטו זיי איבערגעגעבען אין די הענד פון זייערע פיינד, און זיי האָ־
בען זיי ענג געמאַכט, אָבער אין דער צייט פון זייער צרה שרייען זיי
צו דיר, און דו האָסט זייער געשריי געהערט פון דעם הימעל, און
אין דיינע גרויסע בארמהערציגקייט האָסטו זיי געגעבען העלפערס, וואָס
האָבען זיי געהאָלפען פון די האַנד פון זייערע פיינד.

28 ווי זיי ווערט רוהיגער, טהון זיי ווידער שלעכטס געגען דיר. לאָזטו
זיי איבער אין די הענד פון זייערע פיינד וועלכע בעהערשען זיי, שרייען
זיי ווידער צו דיר און דו הערסט פון הימעל און רעטעסט זיי מיט דיין
בארעמהערציגקייט פיעלע מאָהל.

29 דו ווארנסט זיי — זיי זאָלען זיך קעהרען צו דיין תורה און זיי,

לַהֲשִׁיבֵם אֶל־תּוֹרָתֶךָ וְהֵמָּה הֵזִידוּ וְלֹא־שָׁמְעוּ לְמִצְוֹתֶיךָ
וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ־בָם אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וְחָיָה בָהֶם וַיִּתְּנוּ
כֶּתֶף סוֹרֶרֶת וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ וְלֹא שָׁמֵעוּ: וַתְּמַשְׁכֵם עֲלֵיהֶם ל
שָׁנִים רַבּוֹת וַתָּעַד בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד־נְבִיאֶיךָ וְלֹא הֶאֱזִינוּ
וַתִּתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאֲרָצוֹת: וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא־עָשִׂיתָם 31
כָּלָה וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ 32
הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אַל־
יִמְעַט לְפָנֶיךָ אֶת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר־מְצָאַתְנוּ לְמַלְכֵינוּ
לְשָׂרֵינוּ וּלְכֹהֲנֵינוּ וּלְנִבִיאֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ וּלְכָל־עַמֶּךָ מִימֵי
מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא 33
עָלֵינוּ כִּי־אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ: וְאֶת־מְלָכֵינוּ 34
שָׂרֵינוּ כֹהֲנֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תוֹרָתֶךָ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל־
מִצְוֹתֶיךָ וּלְעֵדְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר הַעֵדְתָּ בָּהֶם: וְהֵם בְּמַלְכוּתָם לה
וּבְטוּבְךָ הָרָב אֲשֶׁר־נָתַתָּ לָהֶם וּבָאָרֶץ הָרְחָבָה וְהַשְּׁמֵנָה
אֲשֶׁר־נָתַתָּ לִפְנֵיהֶם לֹא עָבָדוּךָ וְלֹא־שָׁבוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם
הָרָעִים: הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתָּה 36
לַאֲבֹתֵינוּ לֶאֱכֹל אֶת־פִּרְיָהּ וְאֶת־טוּבָהּ הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים
עָלֶיהָ: וּתְבוּאָתָהּ מַרְבָּה לַמְּלָכִים אֲשֶׁר־נָתַתָּה עָלֵינוּ 37
בְּחַטֹּאותֵינוּ וְעַל־גְּוִיֹּתֵינוּ מֹשְׁלִים וּבִבְהֶמְתֵּנוּ כִּרְצוֹנָם וּבְצָרָה
גְדֹלָה אֲנָחְנוּ:

Cap. X. י

וּבְכָל־זֹאת אֲנַחְנוּ כֹּרְתִים אֲמָנָה וְכֹתְבִים וְעַל הֶחָתוּם א
שָׂרֵינוּ לְוִיֵּנוּ כֹּהֲנֵינוּ: וְעַל הַחֲתוּמִים נְחֶמְיָה הַתִּרְשָׁתָא 2
בֶּן־חֲכַלְיָה וְצִדְקִיָּה: שְׂרָיָה עֲזַרְיָה יִרְמְיָה: פַּשְׁחוּר 3
אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה: חַטּוּשׁ שְׁבַנְיָה מַלּוּךְ: חָרִם מְרֵמוֹת 4
עֹבַדְיָה: דָּנִיֵּאל גִּנְּתוֹן בָּרוּךְ: מְשֻׁלָּם אֲבִיָּה מִיָּמִן: מַעַזְיָה 5
בִלְגַּי שְׁמַעְיָה אֵלֶּה הַכֹּהֲנִים: וְהַלְוִיִּם וְיֵשׁוּעַ בֶּן־אֲזַנְיָה 6
בִּנּוּי מִבְנֵי חֵנָדָד קַדְמִיאֵל: וַאֲחֵיהֶם שְׁבַנְיָה הוֹדִיָּה 7

מוטהוויליגערהייט, הערען ניט דיינע בעפעהלען און פערבערעכען קעגען דיינע רעכטע, וועלכע אַ מענש דארף טהאָן און לעבען אין זיי ; זיי גיבען אן אבקאהרענדע אקסעל — האָבען הארט געמאכט זייער נאקען און הערען ניט.

30 פיעל יאָהרען האָסטו זיי געדולדעט מיט דיין גייסט, האָסט זיי געווארנט דורך דיינע פראָפעטען און זיי האָבען ניט געהאָרכט, ביז דו האָסט זיי איבערגעגעבען אין האַנד ביי די פעלקער פון די לענדער.

31 איבער דיין גרויס בארמהערציקייט האָסט זיי ניט פארניכטעט און ניט פערלאָזען — דו ביזט דאָך אַ לייטזעליגער און בארעמהערציגער גאָט !

32 יעצט, אונזער גאָט ! דער גאָט וואָס איז גרויס, שטאַרק און שרעקליך, וואָס היט דעם בונד און די פריינדליכקייט, זאָל ביי דיר ניט קליין זיין די מידקייט וואָס האָט אונז געטראָפען, אויף אונזערע קעניגען, פירסטען, כהנים, נביאים, אונזערע אור־עלטערן און דיין גאנצע פאָלק זינט אשור'ס קעניגע ביז היינט.

33 דו ביזט גערעכט אין אלעם וואָס איז אויף אונז געקומען — דו האָסט ריכטיג געטהאָן, נאָר מיר האָבען געזונדיגט.

34 אונזערע קעניגען, פירסטען, כהנים און אור־עלטערן האָבען ניט געטהאָן ווי דיין לעהרע, האָבען ניט געהערט דיינע בעפעהלען און וואַרנונגען וואָס דו האָסט זיי געווארנט.

35 זיי האָבען דיר ניט געדיענט קעניגענדיג, אין די גערוימע און פעטע לאַנד וואָס דו האָסט זיי געגעבען ; זאָגאר אין די פיעל גוטס וואָס דו האָסט זיי געגעבען — זיי האָבען ניט אויפגעהערט זייערע שלעכטע טהאַטען.

36 אָט זיינען מיר יעצט קנעכט ! אין די גוטע לאַנד וואָס דו האָסט אונז געגעבען איהר פרוכט צו עסען און איהר גוטס געניסען — אין איהר זיין מיר קנעכט . . .

37 איהרע פיעל פראָדוקטען געהערען די קעניגע וואָס דו זעצט איבער אונז דורך אונזער זינד ; זאָגאר אויף אונזערע קערפערס און פיה הערשען זיי וויי זיי וויללען, און מיר זיינען אין גרויס אונטערדריקונג.

קאפיטעל י

1 נאָך דאָם אלעם האָבען מיר געשלאָסען אן אבמאַך, וועלכען עס האָבען אונטערגעשריבען אונזערע פירסטען, לוים און כהנים ;

2 אונטער די אונטערגעשריבענע — נחמיה, דער תרשתא חכליה'ס זוהן און צדקיה,

3 שריה, עזריה, ירמיה,

4 פשחור, אמריה, מלכיה,

5 חטוש, שבניה, מלוך,

6 חרם, מרמות, עובדיה,

7 דניאל, גנתון, ברוך,

8 משלם, אביה, מימן,

9 מעזיה, בלגי, שמעיה, — דאָם זיינען די כהנים.

10 און די לוים : ישוע, אזניה'ס זוהן בנוי, פון הנדד'ס קינדער קדמיאל ;

11 מיט זייערע קינדער : שבניה, הודיה, קליטא, פלאיה, חנן,

12 קְלִיטָא פְּלָאיָה חָנָן׃ מִיכָא רְחוֹב חַשַׁבְיָה׃ זַכּוּר שֵׁרֵבְיָה
13 שְׁבַנְיָה׃ הוֹדִיָּה בָּנִי בִנְינוּ׃ רָאשֵׁי הָעָם פַּרְעֹשׁ פַּחַת
14 מוֹאָב עֵילָם זַתּוּא בָּנִי׃ בָּנִי עַזְגָּד בֵּבָי׃ אֲדֹנִיָּה בִגְוַי
16 עָדִין׃ אָטֵר חִזְקִיָּה עַזּוּר׃ הוֹדִיָּה חָשֻׁם בֶּצַי׃ חָרִיף
18 עֲנָתוֹת נֹבָי׃ מַגְפִּיעָשׁ מְשֻׁלָּם חֵזִיר׃ מְשֵׁזַבְאֵל צָדוֹק
19 יַדּוּעַ׃ פְּלַטְיָה חָנָן עֲנָיָה׃ הוֹשֵׁעַ חֲנַנְיָה חַשּׁוּב׃ הַלּוֹחֵשׁ
21 פִּלְחָא שׁוֹבֵק׃ רְחוּם חַשַׁבְנָה מַעֲשֵׂיָה׃ וַאֲחִיָּה חָנָן
כה 26 עָנָן׃ מַלּוּךְ חָרִם בַּעֲנָה׃ וְשְׁאָר הָעָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
27 הַשּׁוֹעֲרִים הַמְשֹׁרְרִים הַנְּתִינִים וְכָל־הַנִּבְדָּל מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת
29 אֶל־תּוֹרַת הָאֱלֹהִים נְשֵׁיהֶם בְּנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם כֹּל יוֹדֵעַ
ל מֵבִין׃ מַחֲזִיקִים עַל־אֲחֵיהֶם אַדִּירֵיהֶם וּבָאִים בְּאָלָה
וּבִשְׁבוּעָה לָלֶכֶת בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה בְּיַד מֹשֶׁה
עֶבֶד־הָאֱלֹהִים וְלִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה
31 אֲדֹנֵינוּ וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקָּיו׃ וַאֲשֶׁר לֹא־נִתֵּן בְּנֹתֵינוּ לְעַמֵּי
32 הָאָרֶץ וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם לֹא נִקַּח לִבְנֵינוּ׃ וְעַמֵּי הָאָרֶץ
הַמְבִיאִים אֶת־הַמַּקָּחוֹת וְכָל־שֶׁבֶר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת לִמְכּוֹר
לֹא־נִקַּח מֵהֶם בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ וְנִטֹּשׁ אֶת־הַשָּׁנָה־
33 הַשְּׁבִיעִית וּמַשָּׂא כָּל־יָד׃ וְהֶעֱמַדְנוּ עָלֵינוּ מִצְוֹת לָתֵת
עָלֵינוּ שְׁלִישִׁית הַשֶּׁקֶל בַּשָּׁנָה לַעֲבֹדַת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃
34 לְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְלִעוֹלַת הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת
הֶחֳדָשִׁים לַמּוֹעֲדִים וְלַקֳדָשִׁים וְלַחַטָּאוֹת לְכַפֵּר עַל־
לא יִשְׂרָאֵל וְכָל מְלֶאכֶת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ׃ וְהַגֹּרָלוֹת הִפַּלְנוּ עַל־
קָרְבַּן הָעֵצִים הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהָעָם לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ
לְבֵית־אֲבֹתֵינוּ לְעִתִּים מְזֻמָּנִים שָׁנָה בְשָׁנָה לִבְעֵר עַל־מִזְבַּח
36 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה׃ וּלְהָבִיא אֶת־בִּכּוּרֵי
אַדְמָתֵנוּ וּבִכּוּרֵי כָל־פְּרִי כָל־עֵץ שָׁנָה בְשָׁנָה לְבֵית יְהוָה׃
37 וְאֶת־בְּכֹרוֹת בָּנֵינוּ וּבְהֶמְתֵּנוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְאֶת־בְּכוֹרֵי

בקריו

v. 20. עב׳ קרי. v. 33. בשי׳ יומית. v. 35. כנ״ל בקמץ

12 מיכא, רחוב, חשביה,
13 זכור, שרביה, שבניה,
14 הודיה, בני, בנינו.
15 די הויפט־לייט פון פאלק : פרעוש, פחת־מואב, עילם, זתוא, בני,
16 בני, עזגד, בבי,
17 אדוניה, בגוי, עדין,
18 אטר, חזקיה, עזור,
19 הודיה, חשם, בצי,
20 חריף, ענתות, ניבי,
21 מגפיעש, משלם, חזיר,
22 משיזבאל, צדוק, ידוע,
23 פלטיה, חנן, עניה,
24 הושע, חנניה, חשוב,
25 הלוחש, פלחא, שובק,
26 רחום, חשבנה, מעשיה,
27 אחיה חנן, ענן,
28 מלוך, חרם, בענה.
29 און דאם איבריגע פון פאלק — די כהנים, לוים, טהויער־היטערם, זינגערם, טעמפעלדיענער, און איטליכער וואם האט זיך אפגעשייד פון די פעלקער פון די לענדער צו גאט'ס לעהרע, זייערע ווייבער, זיהן און טעכטער, איטליכער וואם האט עפעם געוואוסט צו פערשטעהן,
30 האבען געהאלטען מיט זייערע פארנעהמע ברידער און געקומען מיט א פלוך פערשווערונג צו געהן אין גאט'ס לעהרע, וואם איז געגעבען דורך משה'ן, גאט'ס דיענער, צו היטען און טהאן אלע בעפעהלען פון אונזער הער גאט, אויך זיינע רעכטע און געזעצען.
31 אז מיר זאלען ניט געבען אונזערע טעכטער צו די פעלקער פון לאנד, און זייערע טעכטער זאלען מיר ניט נעהמען פאר אונזערע זיהן,
32 און די פעלקער פון לאנד וועלכע בריינגען ווארע און פערשיעדענע לעבענס־מיטעל אום שבת צום פערקויפען, זאלען מיר פון זיי אום שבת און הייליגען טאג ניט קויפען און פריי לאזען אין'ם שביעית־יאהר יעדער אנלייהע.
33 מיר האבען אויך געמומען אויף אונז בעפעהלען, מען זאל ביי אונז געבען יאהרליך א דריטעל שקל צום דיענסט פון אונזער גאט'ס הויז,
34 פאר'ן צוגעגרייטעז ברויט, שטענדיג שפייז־אפפער, שטענדיגען בראנד־אפפער, שבת'דיגע, מאנאטליכע, פייערטעגליכע, הייליגקייטען און זינד־אפפערם צו פארגעבען פאר ישראל ; אויך צום אויסהאלטען אונזער גאט'ס הויז.
35 אויך האבען מיר גורל געווארפען אויף די כהנים, לוים און דאם פאלק צו בריינגען דעם האלץ אפפער צו אונזער גאט'ס הויז, וואם אונזערע עלטערן נאך האבען געבויט, יאהר יאהרליך אין בעשטימטע צייטען, צו ברענגען אויפ'ן מזבח פון אונזער גאט, ווי עם איז געשריבען אין די תורה,
36 אויך צו בריינגען יאהרליך די ערשט־צייטיגע ערד־פרוכט און פערשיעדענע בוים־פרוכט אין גאט'ס הויז,
37 אויך די ערשטגעבוירענע פון אונזערע זיהן און פיה, פון אונזערע רינדער

בְּקָרֵינוּ וְצֹאנֵינוּ לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים
38 בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ: וְאֶת־רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ וּתְרוּמֹתֵינוּ וּפְרִי
כָל־עֵץ תִּירֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל־לִשְׁכוֹת בֵּית־
אֱלֹהֵינוּ וּמַעְשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים
39 בְּכָל עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ: וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם
בְּעַשֵּׂר הַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֶת־מַעְשַׂר הַמַּעְשֵׂר לְבֵית
אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית הָאוֹצָר: כִּי אֶל־הַלְּשָׁכוֹת מ
יָבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ
וְהַיִּצְהָר וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים וְהַשּׁוֹעֲרִים
וְהַמְשֹׁרְרִים וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ:

יא CAP. XI. יא

וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלִָם וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת א
לְהָבִיא ו אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִַם עִיר הַקֹּדֶשׁ
וְתֵשַׁע הַיָּדוֹת בֶּעָרִים: וַיְבָרְכוּ הָעָם לְכָל הָאֲנָשִׁים 2
הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִָם: וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַמְּדִינָה 3
אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ אִישׁ בַּאֲחֻזָּתוֹ
בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי
שְׁלֹמֹה: וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי בִנְיָמִן 4
מִבְּנֵי יְהוּדָה עָתָיָה בֶּן־עֻזִּיָּה בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־
שְׁפַטְיָה בֶּן־מַהֲלַלְאֵל מִבְּנֵי פָּרֶץ: וּמַעֲשֵׂיָה בֶן־בָּרוּךְ בֶּן־ ה
כָּל־חֹזֶה בֶּן־חֲזָיָה בֶּן־עֲדָיָה בֶּן־יוֹיָרִיב בֶּן־זַכַרְיָה בֶּן־
הַשִּׁלֹנִי: כָּל־בְּנֵי־פֶרֶץ הַיֹּשְׁבִים בִּירוּשָׁלִַם אַרְבַּע מֵאוֹת 6
שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה אַנְשֵׁי־חָיִל: וְאֵלֶּה בְּנֵי בִנְיָמִן סַלָּא 7
בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־יוֹעֵד בֶּן־פְּדָיָה בֶּן־קוֹלָיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־
אִיתִיאֵל בֶּן־יְשַׁעְיָה: וְאַחֲרָיו גַּבַּי סַלָּי תְּשַׁע מֵאוֹת עֶשְׂרִים 8
וּשְׁמֹנָה: וְיוֹאֵל בֶּן־זִכְרִי פָּקִיד עֲלֵיהֶם וִיהוּדָה בֶן־הַסְנוּאָה 9
עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה: מִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה בֶּן־יוֹיָרִיב י
יָכִין: שְׂרָיָה בֶּן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת 11

אוֹן שעפֿסען צו ברייננען אין אונזער גאָט׳ס הויז, ווי עס איז געשריבען אין תורה, פֿאר די כהנים וואָס זיינען בעשעפֿטיגט אין אונזער גאָט׳ס הויז.

38 אוֹן דאָס ערשטע פֿון אונזערע טייג, אונזערע אבשיידונגען, אלערליי בוים־פֿרוכט: ווײַן אוֹן אייל, זאָלען מיר ברייננען צו די כהנים אין די ציכערן פֿון אונזער גאָט׳ס הויז, אויך א צעהנטעל פֿון אונזערע ערד־פֿרוכט פֿאר די לוִיִם — זיי, די לוִיִם — נעהמען א צעהנטעל אין אלע אונזערע אקערשטעדט.

29 א כהן פֿון אהרן׳ס אבשטאמונג זאָל מיט די לוִיִם זיין ווען די לוִיִם וועלען דעם צעהנטעל נעהמען; א צעהנטעל פֿון צעהנטעל זאָלען די לוִיִם ברייננען צו אונזער גאָט׳ס הויז, אין די ציכערן פֿון שאַץ־קאַמער.

40 אין די זעלבע ציכערן זאָלען די קינדער ישראל אוֹן די קינדער פֿון די לוִיִם ברענגען אן אבשיידונג פֿון קאָרן, ווײַן אוֹן אייל, דאָרטען זיינען אויך די געפֿעס פֿון הייליגטהום. די כהנים, דיענער, טהוויער־היטער אוֹן זינגער — אונזער גאָט׳ס הויז זאָלען מיר ניט פֿערלאָזען.

קאפּיטעל יא

1 די הויפּט־לייט פֿון פֿאָלק האָבען געוואוינט אין ירושלים, אוֹן דאָס איבריגע פֿאָלק האָבען גורל געוואָרפֿען, צו ברענגען איינעם פֿון צעהן צו וואוינען אין ירושלים די הייליגע שטאָדט; נײַן טהיל זאָלען וואוינען אין זייערע שטעדט.

2 אוֹן דאָס פֿאָלק האָבען געבענשט אלע מענער וואָס האָבען וויליגליך אייניגעשטימט צו וואוינען אין ירושלים.

3 די פֿראָווינץ הויפּטען וואָס האָבען געוואוינט אין ירושלים, אוֹן אין די שטעדט פֿון יהודה האָט איטלעכער געוואוינט יעדער אין זיין בעזיץ אין זייערע שטעדט: ישראלים כהנים, לוִיִם, נתינים, אוֹן די קינדער פֿון שלמה׳ס קנעכט.

4 אין ירושלים האָבען געוואוינט פֿון יהודה׳ס קינדער אוֹן פֿון בנימין׳ס קינדער, פֿון יהודה׳ס קינדער: עתיה זוהן פֿון עוזיה, זוהן פֿון זכריה, זוהן פֿון אמריה, זוהן פֿון שפֿטיה, זוהן פֿון מהללאל, פֿון פֿרץ׳ס קינדער.

5 אוֹן מעשיה זוהן פֿון ברוך, זוהן פֿון כל־חוזה, זוהן פֿון חזיה, זוהן פֿון עדיה, זוהן פֿון יויריב, זוהן פֿון זכריה, זוהן פֿון השלוני.

6 אלע אבשטאמונגען פֿון פֿרץ וואָס האָבען געוואוינט אין ירושלים — פֿיער הונדערט אַכט אוֹן זעכציג שטאַרקע לייט.

7 אוֹן דיזע זיינען געוועזען די זיהן פֿון בנימין: סלוא זוהן פֿון משולם, זוהן פֿון יועד, זוהן פֿון פּדיה, זוהן פֿון קוליה, זוהן פֿון מעשיה, זוהן פֿון איתיאל, זוהן פֿון ישעיה.

8 נאָך איהם: גבי, סלי — נײַן הונדערט אַכט אוֹן צוואנציג.

9 יואל זכרי׳ס זוהן איז דער אויפֿזעהער איבער זיי, אוֹן יהודה זוהן פֿון הסנואה דער צווייטער איבער׳ן שטאָדט.

10 פֿון די כהנים — ידעיה זוהן פֿון יויריב, יכין,

11 שריה זוהן פֿון חלקיה, זוהן פֿון משולם, זוהן פֿון צדוק, זוהן פֿון מריות, זוהן פֿון אחיטוב איז געוועזען דער אויפֿזעהער פֿון גאָט׳ס הויז.

12 בֶּן־אַחְזַבְדִּ֣יהוּ בֶן־זַכַּ֔י בֶּן־פַּשְׁח֖וּר בֶּן־מַלְכִּיָּ֑ה וַאֲחֵיהֶ֗ם עֹשֵׂ֤י הַמְּלָאכָה֙
לַבַּ֔יִת שְׁמֹנֶ֥ה מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֣ים וּשְׁנַ֑יִם וַעֲדָיָ֞ה בֶּן־יְרֹחָ֤ם בֶּן־פְּלַלְיָה֙
13 בֶּן־אַמְצִ֣י בֶן־זַכַּרְיָ֔ה בֶּן־פַּשְׁח֖וּר בֶּן־מַלְכִּיָּ֑ה וְאָחָיו֙
רָאשֵׁ֣י אָב֔וֹת מָאתַ֖יִם אַרְבָּעִ֣ים וּשְׁנַ֑יִם וַעֲמַשְׁסַ֞י בֶּן־עַזַּרְאֵ֤ל
14 בֶּן־אַחְזַי֙ בֶּן־מְשִׁלֵּמ֣וֹת בֶּן־אִמֵּ֔ר וַאֲחֵיהֶ֖ם גִּבֹּרֵ֣י חַ֑יִל מֵאָ֥ה
עֶשְׂרִ֖ים וּשְׁמֹנָ֑ה וּפְקִ֤יד עֲלֵיהֶם֙ זַבְדִּיאֵ֣ל בֶּן־הַגְּדוֹלִ֔ים׃
טו וּמִן־הַלְוִיִּ֗ם שְׁמַעְיָ֤ה בֶן־חַשּׁוּב֙ בֶּן־עַזְרִיקָ֔ם בֶּן־חֲשַׁבְיָ֖ה בֶּן־
16 בּוּנִֽי׃ וְשַׁבְּתַ֤י וְיוֹזָבָד֙ עַל־הַמְּלָאכָ֣ה הַחִיצֹנָ֔ה לְבֵ֖ית הָאֱלֹהִֽים׃
17 מַתַּנְיָ֣ה בֶן־מִיכָ֗א בֶּן־זַבְדִּ֛י בֶּן־אָסָ֥ף רֹ֖אשׁ
הַתְּחִלָּ֣ה יְהוּדָ֑ה לַתְּפִלָּ֣ה וּבַקְּבָקְיָ֞ה מִשְׁנֶ֤ה מֵאֲחָיו֙ וַעַבְדָ֔א
18 בֶּן־שַׁמּ֥וּעַ בֶּן־גָּלָ֖ל בֶּן־יְדוּתֽוּן׃ כָּל־הַלְוִיִּ֗ם בְּעִ֤יר הַקֹּ֙דֶשׁ֙
19 מָאתַ֣יִם שְׁמוֹנִ֔ים וְאַרְבָּעָ֖ה׃ וְהַשּׁוֹעֲרִ֣ים עַקּ֔וּב טַלְמ֖וֹן וַאֲחֵיהֶ֑ם
כ הַשֹּׁמְרִ֖ים בַּשְּׁעָרִ֑ים מֵאָ֥ה שִׁבְעִ֖ים וּשְׁנָֽיִם׃ וּשְׁאָ֥ר יִשְׂרָאֵ֛ל
21 הַכֹּהֲנִ֥ים הַלְוִיִּ֖ם בְּכָל־עָרֵ֣י יְהוּדָ֑ה אִ֚ישׁ בְּנַחֲלָתֽוֹ׃ וְהַנְּתִינִ֗ים
22 יֹשְׁבִ֤ים בָּעֹ֙פֶל֙ וְצִיחָ֣א וְגִשְׁפָּ֔א עַל־הַנְּתִינִ֖ים׃ וּפְקִ֤יד הַלְוִיִּם֙
בִּירוּשָׁלַ֔͏ִם עֻזִּ֖י בֶּן־בָּנִ֑י בֶּן־חֲשַׁבְיָ֞ה בֶּן־מַתַּנְיָ֤ה בֶּן־מִיכָא֙
23 מִבְּנֵ֣י אָסָ֔ף הַמְשֹׁרְרִ֖ים לְמֶ֥לֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִֽים׃ כִּי־
מִצְוַ֥ת הַמֶּ֛לֶךְ עֲלֵיהֶ֖ם וֶאֱמָנָ֣ה עַל־הַמְשֹׁרְרִ֑ים דְּבַר־י֖וֹם
24 בְּיוֹמ֔וֹ׃ וּפְתַחְיָ֣ה בֶן־מְשֵׁזַבְאֵ֗ל מִבְּנֵי־זֶ֙רַח֙ בֶּן־יְהוּדָ֔ה לְיַ֖ד
כה הַמֶּ֑לֶךְ לְכָל־דָּבָ֖ר לָעָֽם׃ וְאֶל־הַחֲצֵרִ֗ים בִּשְׂדֹתָם֙ מִבְּנֵ֣י
יְהוּדָ֔ה יָשְׁב֥וּ בְקִרְיַת־אַרְבַּ֖ע וּבְנֹתֶ֑יהָ וּבְדִיבֹ֣ן וּבְנֹתֶ֔יהָ
26 וּבִיקַבְצְאֵ֖ל וַחֲצֵרֶֽיהָ׃ וּבְיֵשׁ֥וּעַ וּבְמֹלָדָ֖ה וּבְבֵית־פָּֽלֶט׃
27 וּבַחֲצַר־שׁוּעָ֔ל וּבִבְאֵ֖ר שָׁבַ֥ע וּבְנֹתֶֽיהָ׃ וּבְצִקְלַ֔ג וּבִמְכֹנָ֖ה
28 וּבִבְנֹתֶֽיהָ׃ וּבְעֵ֣ין רִמּ֔וֹן וּבְצָרְעָ֖ה וּבְיַרְמֽוּת׃ זָנֹ֥חַ עֲדֻלָּ֖ם
29 ל וְחַצֵרֵיהֶ֑ם לָכִ֤ישׁ וּשְׂדֹתֶ֙יהָ֙ עֲזֵקָ֣ה וּבְנֹתֶ֔יהָ וַיַּחֲנ֖וּ מִבְּאֵר־
31 שֶׁ֥בַע עַד־גֵּ֖יא הִנֹּֽם׃ וּבְנֵ֣י בִנְיָמִ֗ן מִגֶּ֙בַע֙ מִכְמָ֣שׂ וַעַיָּ֔ה וּבֵית־
32 אֵ֖ל וּבְנֹתֶֽיהָ׃ עֲנָתוֹת֙ נֹ֣ב עֲנַנְיָ֔ה׃ חָצ֥וֹר ׀ רָמָ֖ה גִּתָּֽיִם׃
33

חדיד

v. 15. דגש אחר שורק v. 17. יהותן קרי

12 און זייערע ברידער וואס האבען געטהון די ארבייט פון הויז — אכט הונדערט צוויי און צוואנציג ; און עדיה זוהן פון ירוחם, זוהן פון פּלליה, זוהן פון אמצי, זוהן פון זכריה, זוהן פון פשחור, זוהן פון מלכיה.

13 און זיינע ברידער, אבער־הויפּטען — צוויי הונדערט צוויי און־פערציג ; און עמשסי זוהן פון עזראל, זוהן פון אחזי, זוהן פון משלמות זוהן פון אמר.

14 און זייערע ברידער, שטארקע לייט — הונדערט אכט און צוואנציג, און דער אויפזעהער איבער זיי — זבדיאל בן־הגדולים.

15 און פון די לוים — שמעיה זוהן פון חשוב, זוהן פון עזריקם, זוהן פון חשביה, זוהן פון בוני.

16 שבתי, און יוזבד, פון די אבער־לוים — איבער די אויסעווייניגסטע ארבייט פון גאט׳ס הויז.

17 מתניה זוהן פון מיכה, זוהן פון זברי, זוהן פון אסף — דער הויפּט אנפאנגער ביי די געבעט — לויב־געזאנגען, בקבקיה, פון זיינע ברידער — דער צווייטער מיט עבדא זוהן פון שמוע, זוהן פון גלל, זוהן פון ידותן.

18 אלע לוים אין דער הייליגער שטאדט — צוויי הונדערט פיער און אכציג.

19 און די טהוייער היטערס, עקוב, טלמון, און זייערע ברידער וואס האבען געהיט די טהויערן — הונדערט צוויי און זיבעציג.

20 און די איבריגע פון ישראל, די כהנים און די לוים זיינען געווען אין אלע שטעדט פון יהודה, איטליכער אויף זיין בעזיץ.

21 די נתינים האבען געוואוינט אין עופל ; ציחא, און גשפא, זיינען געווען איבער די נתינים.

22 דער אויפזעהער פון די לוים אין ירושלים — עזי זוהן פון בני, זוהן פון חשביה, זוהן פון מתניה, זוהן פון מיכא, פון אסף׳ס קינדער, די זינגערס, אלס פערוואלטער איבער די ארבייט פון גאט׳ס הויז ;

23 ווי דעם קעניג׳ס בעפעהל אויף זיי און אבמאך וועגען די זינגערס, טאג טעגליך.

24 פתחיה, משיזבאל׳ס זוהן, פון אבשטאמונג פון זרח, יהודה׳ס זוהן, איז געווען נעבען קעניג וועגען אלערליי פאלקס־אנגעלעגענהייטען,

25 און וועגען די דערפער מיט זייערע פעלדער. יהודה׳ס אבשטאמונג האבען בעוואוינט קריית ארבע מיט איהרע פארשטעדטלעך, דיבן מיט איהרע פארשטעדטלעך, יקבציאל מיט איהרע דערפער.

26 אין ישוע, מולדה, און בית פלט ;

27 אין חצר שועל, באר שבע, און זייערע דערפער ;

28 אין צקלג, און מכונה, מיט זייערע דערפער.

29 אין עין רמון, צרעה, און ירמות.

30 אין זנוח, עדלם, און זייערע פארהויפען, לכיש, און איהרע פעלדער, עזקה, און איהרע דערפער. זיי האבען געלאגערט פון באר שבע ביז גיא־הנם.

31 די קינדער פון בנימין — פון גבע, מכמש, עיה, בית־אל, מיט זייערע דערפער,

32 ענתות, נוב, ענניה,

33 חצור, רמה, גתים.

חָרִיד צְבָעִים וְנַבְלָט׃ לֵד וַאֲנוֹ גֵּי הַחֲרָשִׁים׃ וּמִן־הַלְוִיִּם 34
מַחְלְקוֹת יְהוּדָה לַבִּנְיָמִן׃ לה 36

יב Cap. XII. יב

וְאֵלֶּה הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר עָלוּ עִם־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל א
וְיֵשׁוּעַ שְׂרָיָה יִרְמְיָה עֶזְרָא׃ אֲמַרְיָה מַלּוּךְ חַטּוּשׁ׃ שְׁכַנְיָה 2
רְחוּם מְרֵמוֹת׃ עִדּוֹא גִּנְתּוֹי אֲבִיָּה׃ מִיָּמִן מַעַדְיָה בִלְגָּה׃ 4 ה
שְׁמַעְיָה וְיוֹיָרִיב יְדַעְיָה׃ סַלּוּ עָמוֹק חִלְקִיָּה יְדַעְיָה אֵלֶּה 6
רָאשֵׁי הַכֹּהֲנִים וַאֲחֵיהֶם בִּימֵי יֵשׁוּעַ׃ וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ 8
בִּנּוּי קַדְמִיאֵל שֵׁרֵבְיָה יְהוּדָה מַתַּנְיָה עַל־הַיְדוֹת הוּא
וַאֲחָיו׃ וּבַקְבֻקְיָה וְעֶנֶו אֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְמִשְׁמָרוֹת׃ וְיֵשׁוּעַ 9
הוֹלִיד אֶת־יוֹיָקִים וְיוֹיָקִים הוֹלִיד אֶת־אֶלְיָשִׁיב וְאֶלְיָשִׁיב
הוֹלִיד אֶת־יוֹיָדָע׃ וְיוֹיָדָע הוֹלִיד אֶת־יוֹנָתָן וְיוֹנָתָן הוֹלִיד 11
אֶת־יַדּוּעַ׃ וּבִימֵי יוֹיָקִים הָיוּ כֹהֲנִים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִשְׂרָיָה 12
מְרָיָה לִירְמְיָה חֲנַנְיָה׃ לְעֶזְרָא מְשֻׁלָּם לַאֲמַרְיָה יְהוֹחָנָן׃ 13
לִמְלוּכִי יוֹנָתָן לִשְׁבַנְיָה יוֹסֵף׃ לְחָרִם עַדְנָא לִמְרָיוֹת 14 טו
חֶלְקַי׃ לְעִדֹּא זְכַרְיָה לְגִנְּתוֹן מְשֻׁלָּם׃ לַאֲבִיָּה זִכְרִי 16 17
לְמִנְיָמִן לְמוֹעַדְיָה פִלְטַי׃ לְבִלְגָּה שַׁמּוּעַ לִשְׁמַעְיָה יְהוֹנָתָן׃ 18
וְלִיוֹיָרִיב מַתְּנַי לִידַעְיָה עֻזִּי׃ לְסַלַּי קַלַּי לְעָמוֹק עֵבֶר׃ 19 כ
לְחִלְקִיָּה חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה נְתַנְאֵל׃ הַלְוִיִּם בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב 21 22
יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ כְּתוּבִים רָאשֵׁי אָבוֹת וְהַכֹּהֲנִים עַל־
מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ הַפָּרְסִי׃ בְּנֵי לֵוִי רָאשֵׁי הָאָבוֹת 23
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים וְעַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב׃
וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה וְיֵשׁוּעַ בֶּן־קַדְמִיאֵל 24
וַאֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים
מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ מַתַּנְיָה וּבַקְבֻקְיָה עֹבַדְיָה מְשֻׁלָּם כה
טַלְמוֹן עַקּוּב שֹׁמְרִים שׁוֹעֲרִים מִשְׁמָר בְּאֹסְפֵי הַשְּׁעָרִים׃
אֵלֶּה בִּימֵי יוֹיָקִים בֶּן־יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּבִימֵי נְחֶמְיָה הַפֶּחָה 26

ועזרא

ב .v 9. ומפי קרי v. 10. בלא ובספרים מחזיקים אין בהם תיבת הולד
ובמסר עלו לית חסר הולד v. 14. למלכו קרי v. 16. לעדוא קרי

34 חדיד, צבועים, נבלט,
35 לוד, אונו, דאם טאהל פון די האנדווערקער.
36 פון די לוים, — א טהייל אין יהודה און א טהייל אין בנימין.

קאפיטעל יב

1 די כהנים און לוים זיינען ארויפגעקומען מיט זרבבל שאלתיאל'ס זוהן : ישוע, שריה, ירמיה, עזרא,
2 אמריה, מלוך, חטוש,
3 שכניה, רחם, מרמות,
4 עדוא, גנתוי, אביה,
5 מיימין, מעדיה, בלגה,
6 שמעיה, יויריב, ידעיה,
7 סלו, עמוק, חלקיה, ידעיה, דאם זיינען די הויפט־לייט פון די כהנים, און זייערע ברידער אין ישוע'ס צייט.
8 און די לוים — ישוע, בנוי, קדמיאל, שרביה, יהודה, מתניה, וואם זיי־נען געווועזען איבער די לויב־געזאנגען, ער און זיינע ברידער.
9 בקבקיה, עני, זייערע ברידער, זיינען געווועזען קעגענאיבער זיי ביי די וואכען.
10 ישוע האט געבוירען יויקים, יויקים האט געבוירען אלישיב, אלישיב האט געבוירען יוידע,
11 יוידע האט געבוירען יונתן, און יונתן האט געבוירען ידוע.
12 אין יויקים'ס צייט זיינען געווועזען כהנים, אבער־הויפטען, פיר שריה — מריה, פיר ירמיה — חננים.
13 פיר עזרא — משולם, פיר אמריה —יהוחנן.
14 פיר מליכי — יונתן, פיר שבניה — יוסף.
15 פיר חרים — עדנא, פיר מריות — חלקי.
16 פיר עדוא — זכריה, פיר גנתון — משלם.
17 פיר אביה — זכרי, פיר מניימין (פיר מועדיה) —פלטי.
18 פיר בלגה — שמוע, פיר שמעיה — יהונתן.
19 פיר יויריב — מתני, פיר ידעיה — עזי.
20 פיר סלי — קלי, פיר עמוק — עבר.
21 פיר חלקיה — חשביה, פיר ידעיה — נתנאל.
22 די לוים אין אלישיב'ס צייט — יוידע, יוחנן, און ידוע, זיינען געווועזען איינגעשריבען אלס אבער־הויפטען אויך כהנים ביז דאם רעגירונג פון דריוש דער פרסי.
23 די אבער־הויפטען פון לוי'ס זוהן, פארשריבענע אין כראניק־בוך ביז די צייט פון יוחנן אלישיב'ס זוהן,
24 אויך די הויפט־לייט אונטער די לוים : חשביה, שרביה, ישוע קדמיאל'ס זוהן מיט זייערע ברידער נעבען זיי צו לויבען און דאנקען א וואך קעגען א וואך, לויט דער בעפעהל פון דוד, דער געטליכער מאן.
25 מתניה, בקבקיה, עובדיה, משלם, טלמון, און עקוב — היטערס, טהויערן היטערס, אלס וואך ביי די שוועלען פון די טהויערן.
26 דיזע זיינען געווועזען אין די צייט פון יויקים זוהן פון ישוע, זוהן פון

27 וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר׃ וּבְחַנֻּכַּת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם
בִּקְשׁוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־מְקוֹמֹתָם לַהֲבִיאָם לִירוּשָׁלִַם
לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה וְשִׂמְחָה וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצִלְתַּיִם נְבָלִים
28 וּבְכִנֹּרוֹת׃ וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי הַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הַכִּכָּר סְבִיבוֹת
29 יְרוּשָׁלִַם וּמֵחַצְרֵי נְטֹפָתִי׃ וּמִבֵּית הַגִּלְגָּל וּמִשְּׂדוֹת גֶּבַע
וַעֲזְמָוֶת כִּי חֲצֵרִים בָּנוּ לָהֶם הַמְשֹׁרְרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִָם׃
ל וַיִּטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיְטַהֲרוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים
31 וְאֶת־הַחוֹמָה׃ וָאַעֲלֶה אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה מֵעַל לַחוֹמָה
וָאַעֲמִידָה שְׁתֵּי תוֹדוֹת גְּדוֹלוֹת וְתַהֲלֻכֹת לַיָּמִין מֵעַל לַחוֹמָה
32 לִשְׁעַר הָאַשְׁפֹּת׃ וְאַחֲרֵיהֶם הוֹשַׁעְיָה חֲצִי שָׂרֵי
33 יְהוּדָה׃ וַעֲזַרְיָה עֶזְרָא וּמְשֻׁלָּם׃ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְשֶׁמַעְיָה
34 וְיִרְמְיָה׃ וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת וְזַכַרְיָה בֶּן־יוֹנָתָן
לה בֶּן־שְׁמַעְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָיָה בֶּן־זַכּוּר בֶּן־אָסָף׃ וְאָחָיו
שְׁמַעְיָה וַעֲזַרְאֵל מִלַּלַי גִּלַּלַי מָעַי נְתַנְאֵל וִיהוּדָה חֲנָנִי
בִּכְלֵי־שִׁיר דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים וְעֶזְרָא הַסּוֹפֵר לִפְנֵיהֶם׃
37 וְעַל שַׁעַר הָעַיִן וְנֶגְדָּם עָלוּ עַל־מַעֲלוֹת עִיר דָּוִיד בְּמַעֲלֵה
38 חוֹמָה מֵעַל לְבֵית דָּוִיד וְעַד שַׁעַר הַמָּיִם מִזְרָח׃ וְהַתּוֹדָה
הַשֵּׁנִית הַהוֹלֶכֶת לְמוֹאָל וַאֲנִי אַחֲרֶיהָ וַחֲצִי הָעָם מֵעַל
לְחוֹמָה מֵעַל לְמִגְדַּל הַתַּנּוּרִים וְעַד חוֹמָה הָרְחָבָה׃
39 וּמֵעַל לְשַׁעַר־אֶפְרַיִם וְעַל־שַׁעַר הַיְשָׁנָה וְעַל־שַׁעַר הַדָּגִים
וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל וּמִגְדַּל הַמֵּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֹּאן וְעָמְדוּ
מ בְּשַׁעַר הַמַּטָּרָה׃ וַתַּעֲמֹדְנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדוֹת בְּבֵית הָאֱלֹהִים
41 וַאֲנִי וַחֲצִי הַסְּגָנִים עִמִּי׃ וְהַכֹּהֲנִים אֶלְיָקִים מַעֲשֵׂיָה מִנְיָמִין
42 מִיכָיָה אֶלְיוֹעֵינַי זַכַרְיָה חֲנַנְיָה בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וּמַעֲשֵׂיָה וּשְׁמַעְיָה
וְאֶלְעָזָר וְעֻזִּי וִיהוֹחָנָן וּמַלְכִּיָּה וְעֵילָם וְעֶזֶר וַיַּשְׁמִיעוּ
43 הַמְשֹׁרְרִים וְיִזְרַחְיָה הַפָּקִיד׃ וַיִּזְבְּחוּ בַיּוֹם הַהוּא זְבָחִים
גְּדוֹלִים וַיִּשְׂמְחוּ כִּי הָאֱלֹהִים שִׂמְּחָם שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְגַם

ם v. 39. ● 39 ▼ בספרים כ״י מהדיקים הטי בפתח

יוצדק, און אין די צייט פון נחמיה דעם גובערנאטאר און עזרא דער כהן —דער שרייבער.

27 וועז מען האָט בעגייט די מויער פון ירושלים, האָט מען אויסגעזוכט די לוים פון אלע זייערע ערטער זיי צו ברענגען נאָך ירושלים, אז זיי זאלען מאכען די בענייאונג מיט א שמחה, מיט דאנק, און געזאנג פון צימבלען, פידלען און הארפען.

28 די יונגע זינגערם האָבען זיך פערזאמעלט, פון דעם פלוין וואָם איז רינגם ארום ירושלים, און אויך פון די דערפער פון נטופתי,

29 פון דעם הויז פון גלגל, פון די פעלדער גבע און עזמות, וואָרים די משוררים האָבען זיך אויסגעבויעט דערפער רינגם ארום ירושלים.

30 די כהנים און די לוים האָבען זיך געריינגט, אויך געריניגט דאָם פאלק, די טהוירען און די מויער.

31 איך האָב אריבערגעבראכט די פירסטען פון יהודה איבער'ן מויער, און האָב אויעקגעשטעלט ציוויי גרויסע ארקעסטערם רעכטס אויפ'ן מויער־וואנד און א פּראָצעסיאָן צום מיסט־טהויער.

32 נאָך זיי זיינען געגאנגען הושעיה, און א העלפט פון די פירסטען פון יהודה.

33 אויך עזריה, עזרא, משולם,

34 יהודה, בנימין, שמעיה, ירמיה,

35 אייניגע יונגע כהנים מיט טראָמפּייטען — זכריה זוהן פון יונתן, זוהן פון שמעיה, זוהן פון מתניה, זוהן פון מיכיה, זוהן פון זכור, זוהן פון אסף.

36 מיט זיינע ברידער: שמעיה, עזראל, מללי, גללי, מעי, נתנאל, יהודה, און חנני מיט זינג־אינסטרומענטען פון דוד דעם געטליכען מאן; עזרא דער שרייבער פאראויס.

37 און פאר דעם קוואל טהויער וואָם איז ענטקעגען זיי געוועזען זיינען זיי ארויפגענאגען אויף די טרעפּען פון דוד'ס שטאָדט ווי מען געהט אריף אויף די מויער, פון איבער דוד'ס הויז, ביז דעם וואסער טהויער אן מזרח־זייט.

38 דער צווייטער ארקעסטער וואָם איז געגאנגען קעגענאיבער, און איך בין הינטער זיי געוועזען, און א העלפט פון פאלק פון אויף'ן מויער, פון אי־בער דעם טהורעם פון די אויוונם ביז צו די ברייטע מויער.

39 אויך פון איבער'ן טהויער פון אפרים, איבער דעם אלטען טהויער, אי־בער דעם פיש־טהויער, דעם טהורעם פון חננאל, דעם טהורעם פון מאה, ביז צו דעם שאף־טהויער; זיי זיינען שטעהן געבליבען ביי דעם גע־פענגענים טהויער.

40 דאָ האָבען זיך ביידע ארקעסטערם אבגעשטעלט אין גאָט'ס הויז, און איך מיט א העלפט פון די בעאמטע מיט מיר,

41 אויך די כהנים — אליקים, מעשיה, מנימין, מיכיה, אליועני, זכריה, און חנניה מיט טראָמפּייטען,

42 אויך מעשיה, שמעיה, אלעזר, עזי, יהוחנן, מלכיה, עילם, עזר, מיט די זינגערם האָבען הויך געזונגען, מיט יזרחיה אלם דער אויפזעהער.

43 יענעם טאָג האָבען זיי געבראכט גרויסע שעבטונגען און האָבען זיך גע־פרייט, וואָרים גאָט האָט זיי ערפרייט א גרויסע פרייד; אויך די ווייב־בער און קליינע קינדער האָבען זיך געפרייט — עס האָט זיך ביז וויית געהערט ירושלים'ס פרייד.

הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים שָׁמְחוּ וַתִּשָּׁמַע שִׂמְחַת יְרוּשָׁלִַם עַד־
מֵרָחוֹק: 44 וַיִּפָּקְדוּ בַיּוֹם הַהוּא אֲנָשִׁים עַל־הַנְּשָׂכוֹת לָאוֹצָרוֹת
לַתְּרוּמוֹת לָרֵאשִׁית וְלַמַּעַשְׂרוֹת לִכְנוֹס בָּהֶם לִשְׂדֵי הֶעָרִים
מְנָאוֹת הַתּוֹרָה לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם כִּי שִׂמְחַת יְהוּדָה עַל־
הַכֹּהֲנִים וְעַל־הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים: 45 וַיִּשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֱלֹהֵיהֶם מה
וּמִשְׁמֶרֶת הַטָּהֳרָה וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים כְּמִצְוַת דָּוִיד
שְׁלֹמֹה בְנוֹ: 46 כִּי־בִימֵי דָוִיד וְאָסָף מֵקֶדֶם רָאשֵׁי הַמְשֹׁרְרִים
וְשִׁיר־תְּהִלָּה וְהוֹדוֹת לֵאלֹהִים: 47 וְכָל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי זְרֻבָּבֶל
וּבִימֵי נְחֶמְיָה נֹתְנִים מְנָיוֹת הַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים דְּבַר־יוֹם
בְּיוֹמוֹ וּמַקְדִּשִׁים לַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם מַקְדִּשִׁים לִבְנֵי אַהֲרֹן:

יג Cap. XIII.

1 בַּיּוֹם הַהוּא נִקְרָא בְּסֵפֶר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וְנִמְצָא כָּתוּב
בּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא עַמֹּנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל הָאֱלֹהִים עַד־עוֹלָם:
2 כִּי לֹא קִדְּמוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּלֶּחֶם וּבַמָּיִם וַיִּשְׂכֹּר עָלָיו
אֶת־בִּלְעָם לְקַלְלוֹ וַיַּהֲפֹךְ אֱלֹהֵינוּ הַקְּלָלָה לִבְרָכָה: 3 וַיְהִי
כִּשְׁמֹעַם אֶת־הַתּוֹרָה וַיַּבְדִּילוּ כָּל־עֵרֶב מִיִּשְׂרָאֵל: 4 וְלִפְנֵי
מִזֶּה אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן נָתוּן בְּלִשְׁכַּת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ קָרוֹב
לְטוֹבִיָּה: 5 וַיַּעַשׂ לוֹ לִשְׁכָּה גְדוֹלָה וְשָׁם הָיוּ לְפָנִים נֹתְנִים ה
אֶת־הַמִּנְחָה הַלְּבוֹנָה וְהַכֵּלִים וּמַעְשַׂר הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ
וְהַיִּצְהָר מִצְוַת הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וּתְרוּמַת
הַכֹּהֲנִים: 6 וּבְכָל־זֹאת לֹא הָיִיתִי בִּירוּשָׁלִַם כִּי בִשְׁנַת שְׁלֹשִׁים
וּשְׁתַּיִם לְאַרתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאתִי אֶל־הַמֶּלֶךְ וּלְקֵץ
יָמִים נִשְׁאַלְתִּי מִן־הַמֶּלֶךְ: 7 וָאָבוֹא לִירוּשָׁלִַם וָאָבִינָה בָּרָעָה
אֲשֶׁר עָשָׂה אֶלְיָשִׁיב לְטוֹבִיָּה לַעֲשׂוֹת לוֹ לִשְׁכָּה בְּחַצְרֵי
בֵּית הָאֱלֹהִים: 8 וַיֵּרַע לִי מְאֹד וָאַשְׁלִיכָה אֶת־כָּל־כְּלֵי
בֵּית־טוֹבִיָּה הַחוּץ מִן־הַלִּשְׁכָּה: 9 וָאֹמְרָה וַיְטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת
וָאָשִׁיבָה שָׁם כְּלֵי בֵית הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְּבוֹנָה:

ואדעה

יג 43. ו חס בלא עדי .44. ב טעמים .46. ואשי קרי יג 2. בביא את־האלקה

44 עם זיינען אויך יענעם טאָג אָנגעשטעלט געוואָרען מענשען איבער די שאץ־קאמערן, די אבשיידונגען, ערשטלינגע און צעהנטלען, אריינצוברייננגען אין זיי פון די שטאָדט־פעלדער, אויך די געזעצליכע גאבען די כהנים און לוים, ווי א דאנקגעבונג פרייד צו די כהנים און לוים וואָס געפינען זיך.

45 זיי האָבען אָבגעהיט זייער גאָט'ס אויספּאסונג, די אויספּאסונג פון רייניקייט און די זינגערם און טהויער־היטערס, לויט דוד'ס בעפעהל צו שלמה זיין זוהן.

46 ווי אין די אלטע צייטען פון דוד און אסף — אָבער־זינגער פאר לויב און דאנק זינגער צו גאָט.

47 גאנץ ישראל, אין זרבבל'ס און נחמיה'ס צייטען, האָבען געגעבען געשאנקע די זינגערם און טהויער־היטערס טאָג טעגליך, צו געזאָגט פאר די לוים, און די לוים — פאר אהרן'ס קינדער.

קאפיטעל יג

1 יענעם טאָג, האָט מען געלייענט אין משה'ס בוך אין די אויערען פון דעם פאָלק, און מען האָט געפונען דארין געשריבען דאָס קיין עמוני און מואבי זאָלען קיינמאל ניט אריינקומען אין דער געמיינדע פון גאָט.

2 ווייל זיי האָבען ניט בעגעגענט די קינדער ישראל מיט ברויט און וואסער, און נערונגען בלעם'ן זיי צו שילטען, אונזער גאָט האָט פערקעהרט די שילטונג צו א בענשונג.

3 ווען זיי האָבען געהערט די תורה האָבען זיי אָפּגעשייד דאָס גאנצע צומיש פון ישראל.

4 איבער דעם איז אלישיב דער כהן געוועזען אָנגעשטעלט איבער די קאָמער פון אונזער גאָט'ס הויז, (אָבער ער איז געוועזען א פערוואנדטער צו טוביה'ן).

5 ער האָט זיך געמאכט א גרויסען צימער, דאָרטען פלעגט מען א מאהל אָבלעגען די שפייז־אָפּפער, די וויירויך, די געפעס, די מעשר פון קאָרן, ווין און אויל וואָס איז בעשטימט פאר די לוים, זינגערם און טהויער־היטערס, אויך די כהנים'ס תרומה.

6 ביי דעם אלעמען בין איך ניט געוועזען אין ירושלים, וואָרים אין צוויי און דרייסיגסטען יאָהר צו ארתחשסתא קעניג פון בבל בין איך געקומען צום קעניג, און אָם ענדע פון עטליכע טעג האָב איך ערלויבענים געבעטען פון קעניג.

7 ווי איך בין געקומען אין ירושלים האָב איך פערשטאנען דעם שלעכטען פלאן וואס אלישיב און טוביה האָבען געפלאנט מאכענדיג פאר איהם א צימער אין די הויפען פון גאָט'ס הויז;

8 דאָס האָט מיר זעהר געערגערט, און איך האָב ארויסגעוואָרפען אין דרויסען אלע טוביה'ס זאכען פון צימער.

9 איך האָב געהייסען האָט מען ריין עמאכט די צימערן, דאן האָב איך דאָרט צוריק אריינגעטראָגען די געפעס פון גאָט'ס הויז, די שפייז־אָפּפער און די וויירויך.

י וְאָדְעָה כִּי־מְנָיוֹת הַלְוִיִּם לֹא נִתָּנָה וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לְשָׂדֵהוּ
11 הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים
וָאֹמְרָה מַדּוּעַ נֶעֱזַב בֵּית־הָאֱלֹהִים וָאֲקַבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם עַל־
12 עָמְדָם׃ וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר
13 לָאֹצָרוֹת׃ וָאוֹצְרָה עַל־אוֹצָרוֹת שְׁלֶמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק
הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה
כִּי נֶאֱמָנִים נֶחְשָׁבוּ וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק לַאֲחֵיהֶם׃
14 זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי עַל־זֹאת וְאַל־תִּמַח חֲסָדַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
טו בְּבֵית אֱלֹהַי וּבְמִשְׁמָרָיו׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה
דֹּרְכִים גִּתוֹת ו בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים עַל־
הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים
16 יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וָאָעִיד בְּיוֹם מִכְרָם צֵיד׃ וְהַצֹּרִים
יָשְׁבוּ בָהּ מְבִיאִים דָּאג וְכָל־מֶכֶר וּמוֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי
17 יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃ וָאָרִיבָה אֶת חֹרֵי יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם
מָה־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְלִים אֶת־
18 יוֹם הַשַּׁבָּת׃ הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ
אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִיפִים
19 חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלְלוּ
שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה וַיִּסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת
וָאֹמְרָה אֲשֶׁר לֹא יִפָּתְחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי
הֶעֱמַדְתִּי עַל־הַשְּׁעָרִים לֹא־יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃
כ וַיָּלִינוּ הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלִָם פַּעַם
21 וּשְׁתָּיִם׃ וָאָעִידָה בָהֶם וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לִנִים
נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ יָד אֶשְׁלַח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִוא
22 לֹא בָאוּ בַּשַּׁבָּת׃ וָאֹמְרָה לַלְוִיִּם אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטַּהֲרִים
וּבָאִים שֹׁמְרִים הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת
29 זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ׃ גַּם ו בַּיָּמִים

ההם

16. י תור פ

10 איך האָב זיך אויך דערוואוסט אז עס זיינען די לוים ניט געגעבען געווא־
רען זייערע גאבען, און זיי זיינען צולאָפען יעדער צו זיין פעלד, אלע לוים
און זינגערס וואָס קענען נאָר ארבייטען.

11 האָב איך זיך געקריגט מיט די אויפזעהער און געזאגט: „פאר־וואָס זאָ־
לען מיר פערלאָזען גאָט'ס הויז?" און איך האָב זיי צוזאמען געקליבען
און אָנגעשטעלט זיי אויף זייערע שטעלען.

12 גליך האָבען אלע פון יהודה געבראכט דעם מעשר פון קאָרן, ווין און
אייל אין די שאָטץ־קאמערן:

13 אלס שאָטץ־מייסטער אויף די קאמערן האָב איך אָנגעשטעלט שלמיה
דעם כהן, צדוק דעם שרייבער און פדיה פון די לוים און צו זיי חנן זוהן
פון זכור, זוהן פון מתניה, זיי זיינען געווען פארטרעטענט פאר אנגעטרוי־
טע. זיי האָבען עס געדארפט צוטהיילען זייערע ברידער.

14 געדיינקט דאָס מיר, מיין גאָט, און מעק ניט אָב מיינע גוטע טהאטען
וואָס איך האָב געטהאָן אין מיין גאָט'ס הויז און מיט זיינע וואכלייט.

15 אין די זעלבע צייט האָב איך געזעהען אז מען טרעט אין יהודה ווייַן־
קעלטערס אם שבת, מען ברייננט אריין די גארבען, מען לאדעט זאָגאר
אויף די אייזלען וויין, טרויבען, פייגען און אלערלי לאדונג און מען
ברייננט אום שבת אין ירושלים; האָב איך זיי געווארענט וועז זיי האָ־
בען שפייזען פערקויפט.

16 די צרים וואָס האָבען דארטען געוואוינט ברייננען שבת פיש מיט אלערלי
וואָרע און פערקויפען עס צו די קינדער פון יהודה אין ירושלים.

17 האָב איך מיך געקריגט מיט די פרייהארעז פין יהודה, און האָב צו זיי
געזאגט: וואָס איז די דאָזיגע שלעכטע זאך וואָס איהר טהוט, און זייט
מחלל שבת?

18 האָבען עס דען ניט אייערע עלטערען אזוי געטהון? און האָט ניט אונ־
זער גאָט איבער אונז געבראכט דאָס גאנצע דאָזיגע שלעכטס, און איבער
די דאָזיגע שטאָדט? איהר וועט נאָך פערמעהרען דעם צאָרן איבער
ישראל מיט דעם וואָס איהר זייט מחלל שבת!

19 וועז די טהויערן פון ירושלים זיינען פאר שבת בעשאטענט געוואָרען,
האָב איך געהייסען מען זאל די טהירען פערשליסען, און איך האָב אויך
בעפוילען אז מען זאל זיי ניט אויפמאכען ביז נאָך שבת; און פון מיי־
נע יונגען האָב איך אָנגעשטעלט ביי די טהויערן אום מען זאל קיינע לא־
דונג ארייַנברענגען אם שבת.

20 האָבען די הענדלער און די קויפלייטע געמוזט איבערנעכטיגען אויסער
ירושלים איינמאל און צוויי מאל.

21 אויך האָב איך זיי געוואָרענט, און האָב צו זיי געזאגט: פארוואָס נעכ־
טיגט איהר קעגענאיבער דער מויער? אויב איהר וועט דאָס נאָך אמאל
טהון וועל איך אויף איהך לעגען א האנד . . . פון יענער צייט
אָן זיינען זיי ניט געקומען מעהר אם שבת.

22 די לוים האָב איך געהייסען זיי זאלען זיך רייניגען, זאלען קומען היטען
די טהויערן, און הייליג האלטען דעם שבת. אויך דאָס זאלסטו מיר גע־
דענקען, מיין גאָט, און דערבארם דיך איבער מיר לויט דיינע גרויסע
גנאדען!

23 אין יענער צייט האָב איך אויך געזעהען דאָס די יהודים וואוינען מיט
וויבער פון אשדוד, פון עמון און פון מואָב,

הָהֵם רָאֵיתִי אֶת־הַיְּהוּדִים הֹשִׁיבוּ נָשִׁים אַשְׁדּוֹדִיּוֹת עַמֹּנִיּוֹת
מוֹאֲבִיּוֹת: וּבְנֵיהֶם חֲצִי מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם מַכִּירִים 24
לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן עַם וָעָם: וָאָרִיב עִמָּם וָאֲקַלְלֵם כה
וָאַכֶּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם וָאַשְׁבִּיעֵם בֵּאלֹהִים אִם־
תִּתְּנוּ בְנֹתֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם
וְלָכֶם: הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם 26
הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כְּמֹהוּ וְאָהוּב לֵאלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ
אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ הֶחֱטִיאוּ הַנָּשִׁים
הַנָּכְרִיּוֹת: וְלָכֶם הֲנִשְׁמַע לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה 27
הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהוֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת: וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע 28
בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וָאַבְרִיחֵהוּ
מֵעָלָי: זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהַי עַל־גְּאֻלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית הַכְּהֻנָּה 29
וְהַלְוִיִּם: וְטִהַרְתִּים מִכָּל־נֵכָר וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת לַכֹּהֲנִים ל
וְלַלְוִיִּם אִישׁ בִּמְלַאכְתּוֹ: וּלְקָרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת 31
וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה:

ibid. יחד ף v. 23. יחד ף

ח ז ק

סכום פסוקי דעורא ונחמיה שש מאות ושמונים ושמונה. וסימן וכור י״י חרפת עבדיך. וחציו ובין עלית הפנה. וסדריו עשרה. וסימנו על הר גבה עלי לך מבשרת ציון:

24 און זייערע קינדער האָבען געערעט האַלב אשדוד ; יודיש האָבען זיי ניט
געקענט רעדען, נור דאָס שפּראַך פון איטלִיכען פאָלק.
25 האָב איך מיך מיט זיי געקריגט ; איך האָב זיי געשאָלטען, און האָב
עטלִיכע פון זיי געשלאָגען, און די האָר אויסגעריסען, און איך האָב זיי
בעשוואוירען ביי גאָט (און געזאָגט) : „איהר זאָלט ניט געבען אייערע
טעכטער פאר זייערע זיהן, און פון זייערע טעכטער זאָלט איהר ניט
נעהמען פאר אייערע זיהן, אויך ניט פאר אייך זעלבסט.
26 האָט דען ניט איבער דעם שלמה קעניג פון ישראל געזונדיגט ? אָבוואָהל עס איז ניט געווען צווישען פיעלע פעלקער אַזאַ קעניג ווי
ער, וואָס איז געווען געליעבט פון זיין גאָט, און גאָט האָט איהם
געמאכט פאר א קעניג איבער גאנץ ישראל, אפילו איהם האָבען די
פרעמדע וויבער זינדיגען געמאכט.
27 זאָלען מיר דען צו אייך הערען און טהון אַלעס דאָס דאָזיגע גרויסע
שלעכטעס צו זינדיגען קעגען אונזער גאָט, צו וואוינען מיט פרעמדע וויי-
בער ?
28 איינער פון די זיהן פון יוידע, זוהן פון אלישיב דער אָבער־כהן, איז ge-
וועזען אן איידים ביי סנבלט דעם חורוני, האָב איך איהם פון מיר
אַוועקגעיאָגט.
29 געדענק עס צו זיי, מיין גאָט, וויל זיי האָבען פּראָמרייניגט
דאָס כהן'שאפט אויך דעם אבמאך פון די כהנים און לוים.
30 און אזוי האָב איך זיי ערייניגט פון אלע פרעמדע, און האָב אָנגעשטעלט
די וואך־היטונגען פון די כהנים און פון די לוים, איטליכען נאָך זיין אר-
בייט.
31 אויך צו בריינגען האָלץ אין בעשטימטע צייטען און ערשט צייטיג ge-
וואָרענע פרוכט. געדענקט עס מיר צו גוטען, מיין גאָט !

ח ז ק

אלע פסוקים פון עזרא און נחמיה זיינען זעקס הונדערט אכט און
אכציג ; די העלפט דערפון איז נחמיה ג', ל"ב ; זיי האָבען צוזאמען דרייי
און צוואַנציג קאפיטלעך.

דברי הימים א

PRIOR LIBER CHRONICORUM.

CAPUT I. א

1 אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ: קֵינָן מַהֲלַלְאֵל יֶרֶד: חֲנוֹךְ מְתוּשֶׁלַח
2 לֶמֶךְ: נֹחַ שֵׁם חָם וָיֶפֶת: בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן
6 וְתֻבַל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס: וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתוֹגַרְמָה:
7 8 וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישָׁה כִּתִּים וְרוֹדָנִים: בְּנֵי חָם כּוּשׁ
9 וּמִצְרַיִם פּוּט וּכְנָעַן: וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּא
י וְרַעְמָא וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא וּדְדָן: וְכוּשׁ יָלַד אֶת־
11 נִמְרֹד הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ: וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־
12 לוּדִיִּם וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים: וְאֶת־
פַּתְרֻסִּים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־
13 כַּפְתֹרִים: וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת:
14 מו וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי: וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־
16 הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי: וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־
17 הַחֲמָתִי: בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד
18 וַאֲרָם וְעוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמֶשֶׁךְ: וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־
19 שֶׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר: וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם
הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן:
כ וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־
21 22 יָרַח: וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה: וְאֶת־עֵיבָל
23 וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא: וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־

יובב

---

1. א רבתי 2. יחד v. 11. 3. סנהל בסיס v. 17.

דברי הימים

קאפיטעל א

1 אדם, שת, אנוש,
2 קינן, מהללאל, ירד,
3 חנוך, מתושלח, למך,
4 נח, שם, חם און יפת.
5 יפת׳ס זיהן: גמר, מגוג, מדי, יון, תבל, משך און תירס.
6 גמר׳ס זיהן: אשכנז, ריפת, און תוגרמה.
7 יון׳ס זיהן: אלישה, תרשישה, כתים און דודנים.
8 חם׳ס זיהן: כוש, מצרים, פוט און כנען.
9 כוש׳ס זיהן: סבא, חוילה, סבתא, רעמא, סבתכא; רעמה׳ס זיהן — שבא און דדן.
10 אויך האָט כוש געבוירען נמרוד — ער איז געווען דער ערשטער העלד אויף דער וועלט.
11 מצרים האָט געבוירען: לודים, ענמים, להבים, נפתחים,
12 פתרוסים, און כסלחים, פון וועלכע עם זיינען ארויסגעקומען פלשתים, אויך כפתרים.
13 כנען האָט געבוירען: צידון זיין ערשטלינג און חת;
14 דעם יבוסי, אמרי, גרגשי,
15 חוי, ערקי, סיני,
16 ארודי, צמרי, און חמתי.
17 שם׳ס זיהן: עילם, אשור, ארפכשד, לוד, ארם, עוץ, חול, גתר און משך.
18 ארפכשד האָט געבוירען שלח׳ן, און שלח האָט געבוירען עבר׳ן.
19 ביי עבר׳ן זיינען געבוירען געווארען צוויי זיהן, דער נאָמען פון דעם אייניעם איז געווען פלג, וואָרום אין זיינע טעג איז דאָס לאנד צוטהיילט געווארען; און דער נאָמען פון זיין ברודער — יקטן.
20 יקטן האָט געבוירען: אלמודד, שלף, חצרמות, ירח,
21 הדורם, אוזל, דקלה,
22 עיבל, אבימאל, שבא,
23 אופיר, חוילה, און יובב; די אלע זיינען יקטן׳ס זיהן.

יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ שֵׁם אַרְפַּכְשַׁד שָׁלַח׃ 24
עֵבֶר פֶּלֶג רְעוּ׃ שְׂרוּג נָחוֹר תָּרַח׃ אַבְרָם הוּא אַבְרָהָם׃ כה 26
בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל׃ אֵלֶּה תֹּלְדֹתָם 27 28
בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ מִשְׁמָע 29 ל
וְדוּמָה מַשָּׂא חֲדַד וְתֵימָא׃ יְטוּר נָפִישׁ וְקֶדְמָה אֵלֶּה הֵם 31
בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל׃ וּבְנֵי קְטוּרָה פִּילֶגֶשׁ אַבְרָהָם יָלְדָה 32
אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק וְשׁוּחַ וּבְנֵי יָקְשָׁן שְׁבָא
וּדְדָן׃ וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה 33
כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃ וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק 34
בְּנֵי יִצְחָק עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפָז רְעוּאֵל לה
וְיעוּשׁ וְיַעְלָם וְקֹרַח׃ בְּנֵי אֱלִיפָז תֵּימָן וְאוֹמָר צְפִי 36
וְגַעְתָּם קְנַז וְתִמְנַע וַעֲמָלֵק׃ בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח 37
שַׁמָּה וּמִזָּה׃ וּבְנֵי שֵׂעִיר לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישׁוֹן 38
וְאֵצֶר וְדִישָׁן׃ וּבְנֵי לוֹטָן חוֹרִי וְהוֹמָם וַאֲחוֹת לוֹטָן 39
תִּמְנָע׃ בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְיָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפִי וְאוֹנָם מ
וּבְנֵי צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה׃ בְּנֵי עֲנָה דִישׁוֹן וּבְנֵי דִישׁוֹן 41
חַמְרָן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן 42
יַעֲקָן בְּנֵי דִישׁוֹן עוּץ וַאֲרָן׃ וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר 43
מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלֹךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּלַע
בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו 44
יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חוּשָׁם מה
מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד 46
הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית׃ וַיָּמָת 47
הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׁמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ וַיָּמָת שַׁמְלָה 48
וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ 49
תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ וַיָּמָת בַּעַל חָנָן וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו נ
הֲדַד וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד

בת

v. 46. שית קף

24 שם, ארפכשד, שלח.
25 עבר, פלג, רעו.
26 שרוג, נחור, תרח.
27 אברם, דאָס איז אברהם.
28 אברהם׳ס זיהן: יצחק און ישמעאל.
29 דאָס זיינען זייערע אבשטאמונגען: ישמעאל׳ס בכור — נביות, און קדר, אדבאל, מבשם,
30 משמע דומה, משא, חדד, תימא.
31 יטור, נפיש און קדמה; דאָס זיינען ישמעאל׳ס זיהן.
32 און די זיהן פון קטורה, אברהם׳ס קעבס־ווייב, זי האָט געבוירען — זמרן, יקשן, מדן, מדין, ישבק, און שוח, יקשן׳ס זיהן: שבא און דדן.
33 מדין׳ס זיהן: עיפה, עפר, חנוך, אבידע, און אלדעה; די אלע זיינען קטורה׳ס זיהן.
34 אויך האָט אברהם געבוירען יצחק׳ן; יצחק׳ס זיהן זיינען עשו און ישראל.
35 עשו׳ס זיהן: אליפז, רעואל, יעוש, יעלם, און קרח.
36 אליפז׳ס זיהן: תימן, אומר, צפי, געתם, קנז, תמנע, און עמלק.
37 רעואל׳ס זיהן: נחת, זרח, שמה, און מזה.
38 שעיר׳ס זיהן: לוטן, שובל, צבעון, ענה, דישון, אצר, און דישן.
39 אויסער תמנע, לוטן׳ס שוועסטער. לוטן׳ס זיהן זיינען — חורי און הומם.
40 שובל׳ס זיהן: עלין, מנחת, עיבל, שפי, און אונם. צבעון׳ס זיהן: איה, און ענה.
41 ענה׳ס זוהן: דישון. דישון׳ס זיהן: חמרן, אשבן, יתרן, און כרן.
42 אצר׳ס זיהן: בלהן, זעון, און יעקן; דישון׳ס זיהן: עוץ, און ארם.
43 און דאָס זיינען די מלכים וואָס האָבען רעגיערט אין דעם לאַנד ארום איידער עם האָט געקעניגט א קעניג ביי די קינדער ישראל: בלע בעור׳ס זוהן און דער נאָמען פון זיין שטאָדט — דנהבה.
44 אז בלע איז געשטאָרבען, האָט יובב זרח׳ס זוהן פון בצרה רעגיערט אויף זיין שטעל.
45 אז יובב איז געשטאָרבען האָט חושם פון׳ם לאַנד תימן רעגיערט אויף זיין שטעל.
46 אז חושם איז געשטאָרבען, האָט הדד, בדד׳ס זוהן רעגיערט אויף זיין שטעל (דער וואָס האָט געשלאָגען מדין אין׳ם פעלד פון מואָב), דער נאָמען פון זיין שטאָדט איז געווען עוית.
47 אז הדד איז געשטאָרבען, האָט שמלה פון משרקה רעגיערט אויף זיין שטעל.
48 אז שמלה איז געשטאָרבען, האָט שאול פון רחובות (ביי דעם טייך), רעגיערט אויף זיין שטעל.
49 אז שאול איז געשטאָרבען, האָט בעל חנן, עכבור׳ס זוהן רעגיערט אויף זיין שטעל.
50 אז בעל חנן איז געשטאָרבען, האָט הדד רעגיערט אויף זיין שטעל, דער נאָמען פון זיין שטאָדט איז געווען פעי, דער נאָמען פון זיין וויב — מהיטבאל׳ס טאָכטער פון מטרד, די טאָכטער פון מי זהב.

51 בַּת מֵי זָהָב: וַיָּמָת הֲדָד וַיִּהְיוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אַלּוּף תִּמְנָע
52 אַלּוּף עַלְיָה אַלּוּף יְתֵת: אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה
53 54 אַלּוּף פִּינֹן: אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר: אַלּוּף
מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם:

ב CAP. II.

א אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר
2 3 וּזְבֻלוּן: דָּן יוֹסֵף וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר: בְּנֵי
יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה שְׁלוּשָׁה נוֹלַד לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ
הַכְּנַעֲנִית וַיֵּהִי עֵר ׀ בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ:
4 וְתָמָר כַּלָּתוֹ יָלְדָה לוֹ אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה
ה 6 חֲמִשָּׁה: בְּנֵי פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל: וּבְנֵי זֶרַח זִמְרִי
7 וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וָדָרַע כֻּלָּם חֲמִשָּׁה: וּבְנֵי כַרְמִי עָכָר
8 9 עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל בַּחֵרֶם: וּבְנֵי אֵיתָן עֲזַרְיָה: וּבְנֵי
חֶצְרוֹן אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל וְאֶת־רָם וְאֶת־כְּלוּבָי:
י וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא
11 בְּנֵי יְהוּדָה: וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָא וְשַׂלְמָא הוֹלִיד
12 אֶת־בֹּעַז: וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי:
13 וְאִישַׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ אֶת־אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא
14 טו הַשְּׁלִשִׁי: נְתַנְאֵל הָרְבִיעִי רַדַּי הַחֲמִישִׁי: אֹצֶם הַשִּׁשִּׁי
16 דָּוִיד הַשְּׁבִעִי: וַאֲחוֹתֵיהֶם צְרוּיָה וַאֲבִיגָיִל וּבְנֵי צְרוּיָה
17 אַבְשַׁי וְיוֹאָב וַעֲשָׂהאֵל שְׁלשָׁה: וַאֲבִיגַיִל יָלְדָה אֶת־
18 עֲמָשָׂא וַאֲבִי עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי: וְכָלֵב בֶּן
חֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־עֲזוּבָה אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה בָּנֶיהָ
19 יֶשֶׁר וְשׁוֹבָב וְאַרְדּוֹן: וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ כָּלֵב אֶת־
כ אֶפְרָת וַתֶּלֶד לוֹ אֶת־חוּר: וְחוּר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי
21 הוֹלִיד אֶת־בְּצַלְאֵל: וְאַחַר בָּא חֶצְרוֹן אֶל־בַּת־מָכִיר אֲבִי
גִלְעָד וְהוּא לְקָחָהּ וְהוּא בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֶּלֶד לוֹ אֶת־

שגוב

v. 51. עלוה קרי ב .אב v. שמ 5

51 אז הדד איז געשטאָרבען זיינען נאָכדעם געוועזען די פירסטען פון אדום: דער פירסט תמנע, פירסט עליה, פירסט יתת,
52 פירסט אהליבמה, פירסט אלה, פירסט פינון.
53 פירסט קנז, פירסט תימן, פירסט מבצר.
54 פירסט מגדיאל, פירסט עירם. דאָס זיינען אדום'ס פירסטען.

קאפיטעל ב

1 דאָס זיינען ישראל'ס זיהן: ראובן, שמעון, לוי, יהודה יששכר, זבלון,
2 דן, יוסף בנימין, נפתלי, גד און אָשר.
3 יהודה'ס זיהן: ער, אונן און שלה, די דריי זיינען ביי איהם געבוירען געוואָרען פון שוע'ס טאָכטער די כנענית; נאָר ער יהודה'ס בכור איז געוועזען שלעכט אין גאָט'ס אויגען האָט ער איהם געטויט.
4 און תמר זיין שנור האָט איהם געוואונען פרץ און זרח. אַלע יהודה'ס זיהן זיינען געוועזען פינף.
5 פרץ'ס זיהן זיינען געוועזען חצרון און המול.
6 זרח'ס זיהן זיינען געוועזען: זמרי, איתן, הימן, כלכל און דרע, אין גאַנצען פינף.
7 כרמי'ס זוהן איז געוועזען עכר, דער וואָס האָט בעטריבט ישראל וויל ער האָט פערלייקענט פון פערווייסטונג.
8 איתן'ס זוהן איז געוועזען עזריה.
9 חצרון'ס זיהן וואָס זיינען ביי איהם געבוירען געוואָרען: ירחמאל, רם און כלובי.
10 רם האָט געבוירען עמינדב, און עמינדב האָט געבוירען נחשון, דער פירסט איבער יהודה'ס קינדער.
11 נחשון האָט געבוירען שלמא, און שלמא האָט געבוירען בועז.
12 בועז האָט געבוירען עובד, און עובד האָט געבוירען ישי.
13 ישי האָט געבוירען — זיין עלטסטען אליאָב, דעם צווייטען אבינדב, דעם דריטען שמעא.
14 דעם פיערטען נתנאל, דעם פינפטען רדי.
15 דעם זעקסטען אוצם, דעם זיבעטען דוד.
16 אויך זייערע שוועסטערן, צרויה און אביגיל. צרויה'ס זיהן זיינען געוועזען: אבשי, יואָב און עשה-אל — דריי.
17 אביגיל האָט געבוירען עמשא, עמשא'ס פאָטער איז געוועזען יתר דער ישמעאלי.
18 און כלב חצרון'ס זוהן האָט געהאַט קינדער פון זיינע וויבער עזובה און יריעות. די דאָזיגע זיינען איהרע זיהן: ישר, שובב און ארדון.
19 אז עזובה איז געשטאָרבען האָט כלב געהיראָטה אפרת'ן, און זי האָט איהם געבוירען חור'ן.
20 חור האָט געבוירען אורי'ן און אורי האָט געבוירען בצלאל'ן.
21 נאָכדעם איז חצרון נעקומען צו מכיר'ס טאָכטער (דער פאָטער פון גלעד), ער האָט איהר געהיראָטה וועז ער איז אלט געוועזען זעכציג יאָהר, האָט זי איהם געבוירען שגוב'ן.

שׁוּב׃ וְשׁוּבָב הוֹלִיד אֶת־יָאִיר וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ 22
עָרִים בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ וַיִּקַּח גְּשׁוּר־וַאֲרָם אֶת־חַוֹּת יָאִיר 23
מֵאִתָּם אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי
מָכִיר אֲבִי־גִלְעָד׃ וְאַחַר מוֹת־חֶצְרוֹן בְּכָלֵב אֶפְרָתָה 24
וְאֶשֶׁת חֶצְרוֹן אֲבִיָּה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ׃
וַיִּהְיוּ בְּנֵי־יְרַחְמְאֵל בְּכוֹר חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר וְרָם וּבוּנָה וָאֹרֶן כה
וְאֹצֶם אֲחִיָּה׃ וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֶרֶת לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ עָטָרָה 26
הִיא אֵם אוֹנָם׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־רָם בְּכוֹר יְרַחְמְאֵל מַעַז וְיָמִין 27
וָעֵקֶר׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־אוֹנָם שַׁמַּי וְיָדָע וּבְנֵי שַׁמַּי נָדָב וַאֲבִישׁוּר׃ 28
וְשֵׁם אֶשֶׁת אֲבִישׁוּר אֲבִיחַיִל וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַחְבָּן וְאֶת־ 29
מוֹלִיד׃ וּבְנֵי נָדָב סֶלֶד וְאַפַּיִם וַיָּמָת סֶלֶד לֹא בָנִים׃ ל
וּבְנֵי אַפַּיִם יִשְׁעִי וּבְנֵי יִשְׁעִי שֵׁשָׁן וּבְנֵי שֵׁשָׁן אַחְלָי׃ וּבְנֵי 31 32
יָדָע אֲחִי שַׁמַּי יֶתֶר וְיוֹנָתָן וַיָּמָת יֶתֶר לֹא בָנִים׃ וּבְנֵי יוֹנָתָן 33
פֶּלֶת וְזָזָא אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי יְרַחְמְאֵל׃ וְלֹא־הָיָה לְשֵׁשָׁן בָּנִים 34
כִּי אִם־בָּנוֹת וּלְשֵׁשָׁן עֶבֶד מִצְרִי וּשְׁמוֹ יַרְחָע׃ וַיִּתֵּן שֵׁשָׁן לה
אֶת־בִּתּוֹ לְיַרְחָע עַבְדּוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־עַתַּי׃ וְעַתַּי 36
הֹלִיד אֶת־נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד אֶת־זָבָד׃ וְזָבָד הוֹלִיד אֶת־ 37
אֲפְלָל וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ וְעוֹבֵד הֹלִיד אֶת־יֵהוּא 38
וְיֵהוּא הֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה׃ וַעֲזַרְיָה הֹלִיד אֶת־חֶלֶץ וְחֶלֶץ 39
הֹלִיד אֶת־אֶלְעָשָׂה׃ וְאֶלְעָשָׂה הֹלִיד אֶת־סִסְמַי וְסִסְמַי מ
הֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם׃ וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־יְקַמְיָה וְיָקַמְיָה 41
הֹלִיד אֶת־אֶלִישָׁמָע׃ וּבְנֵי כָלֵב אֲחִי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁע 42
בְכֹרוֹ הוּא אֲבִי־זִף וּבְנֵי מָרֵשָׁה אֲבִי חֶבְרוֹן׃ וּבְנֵי חֶבְרוֹן 43
קֹרַח וְתַפֻּחַ וְרֵקֶם וָשָׁמַע׃ וְשָׁמַע הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי 44
יָרְקְעָם וְרֵקֶם הוֹלִיד אֶת־שַׁמָּי׃ וּבֶן־שַׁמַּי מָעוֹן וּמָעוֹן מה
אֲבִי בֵית־צוּר׃ וְעֵיפָה פִּילַגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן וְאֶת־ 46
מוֹצָא וְאֶת־גָּזֵז וְחָרָן הֹלִיד אֶת־גָּזֵז׃ וּבְנֵי יָהְדַּי רֶגֶם וְיוֹתָם 47

39. ז קמץ בז"ק. 47. ב בז"א חו' בסגול

22 שגוב האָט געבוירען יאיר'ן, ער האָט געהאַט דריי און צוואַנציג שטעדט
אין'ם לאַנד גלעד.
23 נאָר גשור און ארם האָבען אָבגענומען יאיר'ס שטעדטלאַך פון זיי צוזאַ־
מען מיט קנת און איהרע שטעדטלאַך זעכציג שטעדט. די אלע זיינען די
קינדער פון מכיר, דער גרינדער פון גלעד.
24 און נאָכדעם אז חצרון איז געשטאָרבען אין כלב־אפרת, האָט אביה
חצרון'ס ווייב געבוירען אשחור'ן תקוע'ס פאָטער.
25 די זיהן פון ירחמאל חצרון'ס ערשט־געבוירענע זיינען געווען —
רם דער ערשט־געבוירענער, בונה, אורן, אוצם און אחיה.
26 און ירחמאל האָט געהאַט נאָך א ווייב, זי האָט געהייסען עטרה, זי איז
געווען די מוטער פון אונם
27 די זיהן פון רם דער ערשט־געבוירענער פון ירחמאל זיינען געווען:
מעץ, ימין און עקר.
28 אונם'ס זיהן זיינען געווען: שמי, און ידע. שמי'ס זיהן: נדב, און
אבישור.
29 אבישור'ס ווייב האָט געהייסען אביחיל, זי האָט צו איהם געבוירען
אחבן און מולידּ.
30 נדב'ס זיהן זיינען געווען סלד און אפים; סלד איז געשטאָרבען אָהן
קינדער.
31 אפים'ס זוהן איז געווען ישעי; ישעי'ס זוהן — ששן; ששן'ס זוהן —
אחלי.
32 ידע'ס זיהן שמי'ס ברודער זיינען געווען יתר און יונתן; יתר איז ge־
שטאָרבען אָהן קינדער.
33 יונתן'ס זיהן זיינען געווען פלת, און זוא. די זיינען געווען ירחמאל'ס
זיהן.
34 ששן האָט ניט געהאַט קיינע זיהן, נאָר טעכטער, ער האָט געהאַט א
מצרי'שען קנעכט, וואָס האָט געהייסען ירחע.
35 האָט ששן געגעבען זיין טאָכטער צו זיין קנעכט ירחע פאַר א ווייב, און
זי האָט צו איהם געבוירען עתי.
36 עתי האָט געבוירען נתן, און נתן האָט געבוירען זבד.
37 זבד האָט געבוירען אפלל, און אפלל האָט געבוירען עובד.
38 עובד האָט געבוירען יהוא, און יהוא האָט געבוירען עזריה.
39 עזריה האָט געבוירען חלץ, און חלץ האָט געבוירען אלעשה.
40 אלעשה האָט געבוירען סמי, און סמי האָט געבוירען שלום.
41 שלום האָט געבוירען יקמיה, און יקמיה האָט געבוירען אלישמע.
42 די זיהן פון כלב ירחמאל'ס ברודער — מישע, זיין בכור, ער איז נעיוע־
זען דער הויפט פון זיף, און די זיהן פון מרשה, חברון'ס פאָטער.
43 חברון'ס זיהן זיינען געווען: קורח, תפח, רקם, און שמע.
44 שמע האָט געבוירען רחם, דער פאָטער פון יקעם, און רקם האָט געבוירען
שמי.
45 שמי'ס זוהן איז געווען מעון, דער מעון איז געווען דער גרינדער פון
בית־צור.
46 עיפה כלב'ס קעבס־ווייב האָט געבוירען חרן מוצא, און גזז. חרן האָט
געבוירען גזז.
47 יהדי'ס זיהן: רגם, יותם, גישן, פלט, עיפה און שעף.

48 וְגֵישָׁן וָפֶלֶט וְעֵיפָה וָשָׁעַף: פִּלֶגֶשׁ כָּלֵב מַעֲכָה יָלַד
49 שֶׁבֶר וְאֶת־תִּרְחָנָה: וַתֵּלֶד שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־שׁוָא
נ אֲבִי מַכְבֵּנָא וַאֲבִי גִבְעָא וּבַת־כָּלֵב עַכְסָה: אֵלֶּה הָיוּ
בְּנֵי כָלֵב בֶּן־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים:
51 שַׂלְמָא אֲבִי בֵית־לָחֶם חָרֵף אֲבִי בֵית־גָּדֵר: וַיִּהְיוּ בָנִים
52 53 לְשׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים הָרֹאֶה חֲצִי הַמְּנֻחוֹת: וּמִשְׁפְּחוֹת
קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי וְהַפּוּתִי וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׁרָעִי מֵאֵלֶּה
54 יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי: בְּנֵי שַׂלְמָא בֵּית לֶחֶם וּנְטֹפָתִי
נה עַטְרוֹת בֵּית יוֹאָב וַחֲצִי הַמָּנַחְתִּי הַצָּרְעִי: וּמִשְׁפְּחוֹת
סוֹפְרִים יֹשְׁבֵי יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שִׁמְעָתִים שׁוּכָתִים הֵמָּה
הַקֵּינִים הַבָּאִים מֵחֲמַת אֲבִי בֵית־רֵכָב:

ג CAP. III.

א וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָּוִיד אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר ו אַמְנוֹן
לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית שֵׁנִי דָּנִיֵּאל לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמְלִית:
2 הַשְּׁלִשִׁי לְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר
3 הָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶּן־חַגִּית: הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטָל
4 הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעֶגְלָה אִשְׁתּוֹ: שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן
וַיִּמְלֹךְ־שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ
ה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם: וְאֵלֶּה נוֹלְדוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלִָם
שִׁמְעָא וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת־שׁוּעַ בַּת־
6 7 עַמִּיאֵל: וְיִבְחָר וֶאֱלִישָׁמָע וֶאֱלִיפָלֶט: וְנֹגַה וְנֶפֶג וְיָפִיעַ:
8 9 וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה: כָּל בְּנֵי דָוִיד מִלְּבַד
י בְּנֵי־פִילַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם: וּבֶן־שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם
11 אֲבִיָּה בְנוֹ אָסָא בְנוֹ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ: יוֹרָם בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ
12 יוֹאָשׁ בְּנוֹ: אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ עֲזַרְיָה בְנוֹ יוֹתָם בְּנוֹ: אָחָז בְּנוֹ
13 14 חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ מְנַשֶּׁה בְנוֹ: אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ: וּבְנֵי
שׁ יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יְהוֹחָנָן הַשֵּׁנִי יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִשִׁי צִדְקִיָּהוּ

הרביעי

ב׳ 49. v. בנא עכסא .51 v. כמח בזיק .55 v. ישבי קדי נ׳ 5. v. תשע אחד שדק

48 מעכה, כלב׳ס קעבס־ווייב, האָט געבוירען שבר, און תרחנה.
49 [אבי־מדמנה האָט געבוירען צו שעפֿ׳ן — שוא, אבי־מכבנא, און אבי־גבעא] און עכסה, כלב׳ס טאָכטער.
50 די זיינען געווען כלב׳ס זיהן: בן־חור אפרתה׳ס ערשטלינג, שובל דער גרינדער פון קרית־יערים.
51 שלמא דער גרינדער פון בית לחם, חרף דער גרינדער פון בית־גדר.
52 שובל, דער גרינדער פון קרית־יערים, האָט געהאַט זיהן: הראה, חצי־המנחות.
53 קרית־יערים׳ער פאַמיליען: יתרי, פוּתי, שמתי און משרעי; פון זיי שטאַמען צרעתי און אשתאלי.
54 שלמא׳ס קינדער׳ס פאַמיליען: בית־לחם, נטופתי, עטרות, בית־יואָב, חצי־המנחתי און צרעי,
55 אויך די פאַמיליען סופרים, וואָס האָבען בעוואוינט יעבץ, תרעתים, שמעתים, שוכתים; אונטער זיי אויך די קינים וואָס קומען ארויס פון חמת, דער אור־פאַטער פונ׳ם הויז רכב.

קאַפּיטעל ג

1 דאָס זיינען דוד׳ס זיהן וואָס זיינען ביי איהם געבוירען געווארען אין חברון: דער ערשט־געבוירענער, אמנון, פון אחינועם, די יזרעאלית: דער צווייטער דניאל, פון אביגיל, די כרמלית.
2 דער דריטער, אבשלום, פון מעכה, די טאָכטער פון תלמי, קעניג פון גשור; דער פיערטער, אדוניה חגית׳ס זוהן,
3 דער פינפטער, שפטיה, פון אביטל; דער זעקסטער, יתרעם, פון עגלה זיין ווייב.
4 די זעקס זיינען ביי איהם געבוירען געווארען אין חברון, דאָרטען האָט ער רעגירט זיעבען יאָהר מיט זעקס חדשים, און דריי און דרייסיג יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים.
5 די זיינען ביי איהם געבוירען געווארען אין ירושלים: שמעא, שובב, נתן, און שלמה, די פיער פון בת־שוע עמיאל׳ס טאָכטער.
6 אויך יבחר, אלישמע, אליפלט,
7 נוגה, נפג, יפיע,
8 אלישמע, אלידע, און אליפלט, —נײן.
9 די אלע זיינען געווען דוד׳ס זיהן אויסער די זיהן פון די קעבס־ווייבער, און תמר זייער שוועסטער.
10 שלמה׳ס זוהן איז געווען רחבעם, זיין זוהן — אביה, זיין זוהן — אָסא, זיין זוהן — יהושפט.
11 זיין זוהן — יורם, זיין זוהן — אחזיהו, זיין זוהן — יואש.
12 זיין זוהן — אמציהו, זיין זוהן — עזריה, זיין זוהן — יותם.
13 זיין זוהן — אָחז, זיין זוהן — חזקיהו, זיין זוהן — מנשה.
14 זיין זוהן — אָמון, זיין זוהן — יאשיהו.
15 יואשיהו׳ס זיהן: דער ערשטער יוחנן, דער צווייטער יהויקים, דער דריטער צדקיהו, דער פיערטער שלום.

הֲרְבִיעִי שַׁלּוּם: וּבְנֵי יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה בְנוֹ צִדְקִיָּה בְנוֹ: 16
וּבְנֵי יְכָנְיָה אַסִּר שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ: וּמַלְכִּירָם וּפְדָיָה 17
וְשֶׁנְאַצַּר יְקַמְיָה הוֹשָׁמַע וּנְדַבְיָה: וּבְנֵי פְדָיָה זְרֻבָּבֶל 18
וְשִׁמְעִי וּבְנֵי־זְרֻבָּבֶל מְשֻׁלָּם וַחֲנַנְיָה וּשְׁלֹמִית אֲחוֹתָם: 19
וַחֲשֻׁבָה וָאֹהֵל וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה יוּשַׁב חֶסֶד חֲמֵשׁ: כ
וּבְנֵי־חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה וִישַׁעְיָה בְּנֵי רְפָיָה בְּנֵי אַרְנָן בְּנֵי 21
עֹבַדְיָה בְּנֵי שְׁכַנְיָה: וּבְנֵי שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה וּבְנֵי שְׁמַעְיָה 22
חַטּוּשׁ וְיִגְאָל וּבָרִיחַ וְנְעַרְיָה וְשָׁפָט שִׁשָּׁה: וּבְנֵי־נְעַרְיָה 23
אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה וְעַזְרִיקָם שְׁלֹשָׁה: וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הוֹדַוְיָהוּ 24
וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה וְעַקּוּב וְיוֹחָנָן וְדְלָיָה וַעֲנָנִי שִׁבְעָה:

ד

Cap. IV.

בְּנֵי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי וְחוּר וְשׁוֹבָל: וּרְאָיָה בֶן א 2
שׁוֹבָל הוֹלִיד אֶת־יַחַת וְיַחַת הוֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־לָהַד
אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי: וְאֵלֶּה אֲבִי עֵיטָם יִזְרְעֶאל 3
וְישְׁמָא וְיִדְבָּשׁ וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְּלֶלְפּוֹנִי: וּפְנוּאֵל אֲבִי גְדוֹר 4
וְעֶזֶר אֲבִי חוּשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה אֲבִי בֵית
לָחֶם: וְלַאֲשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חֶלְאָה ה
וְנַעֲרָה: וַתֵּלֶד לוֹ נַעֲרָה אֶת־אָחֻזָּם וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־ 6
תֵּימְנִי וְאֶת־הָאַחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה בְּנֵי נַעֲרָה: וּבְנֵי חֶלְאָה צֶרֶת 7
יְצָהַר וְאֶתְנָן: וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עָנוּב וְאֶת־הַצֹּבֵבָה וּמִשְׁפְּחֹת 8
אֲחַרְחֵל בֶּן־הָרֻם: וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה 9
שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יָלַדְתִּי בְּעִצָּב: וַיִּקְרָא יַעְבֵּץ לֵאלֹהֵי י
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי
וְהָיְתָה יָדְךָ עִמִּי וְעָשִׂיתָ מֵרָעָה לִבְלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים
אֵת־אֲשֶׁר שָׁאָל: וּכְלוּב אֲחִי־שׁוּחָה הוֹלִיד אֶת־מְחִיר 11
הוּא אֲבִי אֶשְׁתּוֹן: וְאֶשְׁתּוֹן הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־ 12
פָּסֵחַ וְאֶת־תְּחִנָּה אֲבִי עִיר־נָחָשׁ אֵלֶּה אַנְשֵׁי רֵכָה: וּבְנֵי 13

ב 1 Chron. v. 18. ד 1 Chron. v. 7. וצחר קרי v. 24. חדד ותד קרי

16 יהויקים׳ס זיהן זיינען געווען, יכניה זיין זוהן, אוּן צדקיה זיין זוהן.
17 יכניה׳ס זיהן : אסיר, (זיין זוהן שאלתיאל.)
18 מלכירם, פדיה, שנאצר, יקמיה, הושמע, אוּן נדביה.
19 פדיה׳ס זיהן זיינען געווען זרבבל, אוּן שמעי. זרבבל׳ס זיהן : משלם אוּן חנניה, אוּן שלמית זייער שוועסטער.
20 חשבה, אהל, ברכיה, חסדיה, אוּן יושב חסד — פינף.
21 חנניה׳ס זוהן איז געווען פלטיה, זיין זוהן — ישעיה, זיין זוהן — רפיה, זיין זוהן — ארנן, זיין זוהן — עובדיה, זיין זוהן — שכניה.
22 שכניה׳ס זוהן : שמעיה (מיט שמעיה׳ס זיהן :) חטוש, יגאל, בריח, נעריה אוּן שפט — זעקס.
23 נעריה׳ס זיהן : אליועני, חזקיה אוּן עזריקם — דריי.
24 אליועני׳ס זיהן : הודיוהו, אלישיב, פלית, עקוב, יוחנן, דליה אוּן ענני — זיעבען.

קאפיטעל ד

1 יהודה׳ס זיהן : פרץ, חצרון, כרמי, חור אוּן שובל.
2 ראיה שובל׳ס זוהן האָט געבוירען יחת, אוּן יחת האָט געבוירען אחומי אוּן לחד. דאָס זיינען די פאמיליען צרעתי.
3 דאָס זיינען די גרינדער פון עיטם : יזרעאל, ישמא, אוּן ידבש ; זייער שוועסטער איז געווען הצלפוני.
4 פנואל, דער גרינדער פון גדור, אוּן עזר דער גרינדער פון חושה, די דאָזיגע זיינען געווען די זיהן פון חור, אפרתה׳ס ערשטלינג דער גרינדער פון בית־לחם.
5 אשחור, דער גרינדער פון תקוע האָט געהאַט צוויי וויבער : חלאה, אוּן נערה.
6 נערה האָט איהם געבוירען : אחזם, חפר, תמני, אוּן אחשתרי, דאָס זיינען נערה׳ס זיהן.
7 חלאה׳ס זיהן זיינען געווען : צרת, יצחר, אוּן אתנן.
8 קוץ האָט געבוירען ענוב, אוּן צובבה ; די פאמיליען פון אחרחל — הרם׳ס זוהן.
9 יעבץ איז געווען מעהר געאכט אלס זיינע ברידער. [זיין מוטער האָט איהם א נאָמען געגעבען „יעבץ" ד. ה. איך האָב איהם שווער געהאַט].
10 יעבץ האָט גערופען צום גאָט פון ישראל, זאָגענדיג : „אויב דו וועסט מיר בענשען : פארגרעסערן מיין גרענעץ, שטיצען מיר אוּן טהאָן א פריינדשאפט איך זאל ניט דאַרפען ליידען ...." גאָט האָט ערפילט וואָס ער האָט פערלאַנגט.
11 כלוב שוחה׳ס ברודער האָט געבוירען מחיר, אשתון׳ס פאָטער.
12 אוּן אשתון האָט געבוירען : בית רפא, פסח, אוּן תחנה דער גרינדער פון עיר נחש, די דאָזיגע זיינען די לייט פון רכה.
13 קנז׳ס זיהן זיינען געווען, עתניאל אוּן שריה ; עתניאל׳ס זוהן — חתת.

14 קְנַז עָתְנִיאֵל וּשְׂרָיָה וּבְנֵי עָתְנִיאֵל חַתָּת: וּמְעוֹנֹתַי הוֹלִיד
אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹאָב אֲבִי גֵּיא חֲרָשִׁים כִּי
טו חָרָשִׁים הָיוּ: וּבְנֵי כָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה עִירוּ אֵלָה וָנַעַם וּבְנֵי
16 אֵלָה וְקְנַז: וּבְנֵי יְהַלְלְאֵל זִיף וְזִיפָה תִּירְיָא וַאֲשַׂרְאֵל:
17 וּבְנֵי עֶזְרָה יֶתֶר וּמֶרֶד וְעֵפֶר וְיָלוֹן וַתֹּהַר אֶת־מִרְיָם וְאֶת־
18 שַׁמַּי וְאֶת־יִשְׁבַּח אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ: וְאִשְׁתּוֹ הַיְהוּדִיָּה יָלְדָה
אֶת־יֶרֶד אֲבִי גְדוֹר וְאֶת־חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת־יְקוּתִיאֵל
אֲבִי זָנוֹחַ וְאֵלֶּה בְּנֵי בִתְיָה בַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מָרֶד:
19 וּבְנֵי אֵשֶׁת הוֹדִיָּה אֲחוֹת נַחַם אֲבִי קְעִילָה הַגַּרְמִי וְאֶשְׁתְּמֹעַ
כ הַמַּעֲכָתִי: וּבְנֵי שִׁמוֹן אַמְנוֹן וְרִנָּה בֶּן־חָנָן וְתִילוֹן וּבְנֵי
21 יִשְׁעִי זוֹחֵת וּבֶן־זוֹחֵת: בְּנֵי שֵׁלָה בֶן־יְהוּדָה עֵר אֲבִי לֵכָה
וְלַעְדָה אֲבִי מָרֵשָׁה וּמִשְׁפְּחוֹת בֵּית־עֲבֹדַת הַבֻּץ לְבֵית
22 אַשְׁבֵּעַ: וְיוֹקִם וְאַנְשֵׁי כֹזֵבָא וְיוֹאָשׁ וְשָׂרָף אֲשֶׁר־בָּעֲלוּ
23 לְמוֹאָב וְיָשֻׁבִי לָחֶם וְהַדְּבָרִים עַתִּיקִים: הֵמָּה הַיּוֹצְרִים
וְיֹשְׁבֵי נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם־הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ יָשְׁבוּ שָׁם:
24 כת בְּנֵי שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל וְיָמִין יָרִיב זֶרַח שָׁאוּל: שַׁלֻּם
26 בְּנוֹ מִבְשָׂם בְּנוֹ מִשְׁמָע בְּנוֹ: וּבְנֵי מִשְׁמָע חַמּוּאֵל בְּנוֹ
27 זַכּוּר בְּנוֹ שִׁמְעִי בְּנוֹ: וּלְשִׁמְעִי בָּנִים שִׁשָּׁה עָשָׂר וּבָנוֹת
שֵׁשׁ וּלְאֶחָיו אֵין בָּנִים רַבִּים וְכֹל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הִרְבּוּ
28 עַד־בְּנֵי יְהוּדָה: וַיֵּשְׁבוּ בִּבְאֵר־שֶׁבַע וּמוֹלָדָה וַחֲצַר שׁוּעָל:
29 ל וּבִלְהָה וּבְעֶצֶם וּבְתוֹלָד: וּבְבַתּוּאֵל וּבְחָרְמָה וּבְצִקְלָג:
31 וּבְבֵית מַרְכָּבוֹת וּבְחַצַר סוּסִים וּבְבֵית בִּרְאִי וּבְשַׁעֲרָיִם
32 אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד־מְלֹךְ דָּוִיד: וְחַצֵּרֵיהֶם עֵיטָם וַעֲיִן רִמּוֹן
33 וְתֹכֶן וְעָשָׁן עָרִים חָמֵשׁ: וְכָל־חַצֵּרֵיהֶם אֲשֶׁר סְבִיבוֹת
הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בָּעַל זֹאת מוֹשְׁבָתָם וְהִתְיַחְשָׂם לָהֶם:
34 לה וּמְשׁוֹבָב וְיַמְלֵךְ וְיוֹשָׁה בֶּן־אֲמַצְיָה: וְיוֹאֵל וְיֵהוּא בֶּן
36 יוֹשִׁבְיָה בֶּן־שְׂרָיָה בֶּן־עַשִׂיאֵל: וְאֶלְיוֹעֵינַי וְיַעֲקֹבָה וִישׁוֹחָיָה

ועשיה

13 ש"ב ח' ס"ח ס"ט. 20 ד"ה ובני קדי

14 מעונותי האָט געבוירען עפרה, און שריה האָט געבוירען מואב, דעם גרינדער פון שמידען־טהאל, וואו די שמיעדען האָבען זיך געפונען.

15 די זיהן פון כלב בן־יפנה זיינען געווען: עירו, אלה און נעם. די זיהן פון אלה און קנז.

16 יהללאל'ס זיהן זיינען געווען: זיף, זיפה, תיריא, אשראל.

17 בן־עזרה, יתר, מרד, עפר, ילון. און זי האָט געבוירען מרים, שמי, און ישבח דער גרינדער פון אשתמוע.

18 און זיין וויב יהדיה האָט געבוירען: ירד, דער גרינדער פון גדור, חבר דער גרינדער פון שוכו, און יקותיאל דער גרינדער פון זנוח. די דאָזיגע זיין־נען די זיהן פון בתיה פרעה'ס טאָכטער, וועלכע מרד האָט געהייראָטה.

19 די זיהן פון הודיה'ס וויב, נחם'ס שוועסטער: גרמי דער גרינדער פון קעילה און אשתמע פון מעכת.

20 שימון'ס זיהן: אמנון, רנה, בן־חנן, און תילון. ישעי'ס זיהן: זוחת, און בן זוחת.

21 די זיהן פון שלה, יהודה'ס זוהן: ער דער גרינדער פון לכה, לעדה דער גרינדער פון מרשה אין די ליינען־פאַבריק פאַמיליען פון'ס אשבע,

22 און יוקים, די כזבא'ר, יואש און שרף וואָס האָבען בעהערשט מואב און אָבנעהאָלטען די מיחמר, דאָס איז אלטע ערקלעהרונגען.

23 דאָס זיינען די טעפער, פלאָנצונגען־זעצער און צאָמען־מאָכער, זיי האָבען אימער געוואוינט דארטען וואו עס איז געווען קעניגליכע ארבייט.

24 שמעון'ס זיהן: נמואל, ימין, יריב, זרח, און שאול.

25 זיין זוהן שלום, זיין זוהן —מבשם, זיין זוהן — משמע.

26 און די אָבשטאָמונג פון משמע: חמואל זיין זוהן, זיין זוהן — זכור; זיין זוהן — שמעי.

27 שמעי האָט געהאָט זעכצעהן זיהן און זעקס טעכטער, זיינע ברידער אָבער האָבען ניט פיעל קינדער געהאָט — זייער גאַנצע פאַמיליע האָט זיך ניט פערמעהרט אזוי ווי יהודה'ס אָבשטאָמונג.

28 זיי האָבען געוואוינט אין באר־שבע, מולדה, חצר־שועל,

29 אין בלהה, עצם און תולד.

30 אין בתואל, חרמה, און צקלג,

31 אין בית מרכבות, חצר־סוסים, בית בראי, און שערים; די דאָזיגע זיינען געווען זייערע שטעדט אלס דויד האָט רעגיערט.

32 זייערע דערפער זיינען געווען: עטים, עין, רמון, תכן, און עשן — פינף שטעדט.

33 אויך אלע דערפער וואָס זיינען געווען ארום די דאָזיגע שטעדט ביז בעל, זיינען געווען זייערע קאָלאָניען. עס האָבען זיך צו זיי אויך גע־רעכענט:

34 משובב, ימלך, און יושה אמציה'ס זוהן,

35 יואל, און יהוא יושביה'ס זוהן, שריה'ס זוהן, עשיאל'ס זוהן,

36 אויך עליועיני, יעקובה, ישוחיה, עשיה, עדיאל, ישימיאל, בניה,

37 וַעֲשָׂיָה וַעֲדִיאֵל וְיִשְׁמַעְאֵל וּבְנָיָה׃ וְיִזָּא בֶּן־שִׁפְעִי בֶּן־אַלּוֹן
38 בֶּן־יְדָיָה בֶּן־שִׁמְרִי בֶּן־שְׁמַעְיָה׃ אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת
39 נְשִׂיאִים בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ לָרֹב׃ וַיֵּלְכוּ
לְמִבוֹא גְדֹר עַד לְמִזְרַח הַגַּיְא לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃
וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחַבַת יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת מ
41 וְשַׁלְוָה כִּי מִן־חָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה
הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי ו יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־
אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־הַמְּעוֹנִים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֵם
עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם כִּי־מִרְעֶה לְצֹאנָם שָׁם׃
42 וּמֵהֶם ו מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהַר שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ
מֵאוֹת וּפְלַטְיָהוּ וְנְעַרְיָה וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל בְּנֵי יִשְׁעִי רָאשָׁם׃
43 וַיַּכּוּ אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃

Cap. V. ה

ה
א וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי־הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְלוֹ יְצוּעֵי
אָבִיו נִתְּנָה בְכֹרָתוֹ לִבְנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְהִתְיַחֵשׂ
לַבְּכֹרָה׃ כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה 2
לִיוֹסֵף׃ בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרוֹן 3
וְכַרְמִי׃ בְּנֵי יוֹאֵל שְׁמַעְיָה בְנוֹ גּוֹג בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ מִיכָה 4
בְּנוֹ רְאָיָה בְנוֹ בַּעַל בְּנוֹ׃ בְּאֵרָה בְנוֹ אֲשֶׁר הֶגְלָה תִּלְגַּת ה
פִּלְנֶאסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר הוּא נָשִׂיא לָרְאוּבֵנִי׃ וְאֶחָיו 6
לְמִשְׁפְּחֹתָיו בְּהִתְיַחֵשׂ לְתֹלְדוֹתָם רָאשׁ יְעִיאֵל וְזְכַרְיָהוּ׃
וּבָלָע בֶּן־עָזָז בֶּן־שֶׁמַע בֶּן־יוֹאֵל הוּא יוֹשֵׁב בַּעֲרֹעֵר וְעַד־ 8
נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן׃ וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־לְבוֹא מִדְבָּרָה לְמִן־ 9
הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ בְּאֶרֶץ גִּלְעָד׃ וּבִימֵי שָׁאוּל י
עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִאִים וַיִּפְּלוּ בְיָדָם וַיֵּשְׁבוּ בְּאָהֳלֵיהֶם
עַל־כָּל־פְּנֵי מִזְרַח לַגִּלְעָד׃ וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ 11

ד׳ 30. בקצת ספרים ש׳ יכמית v. 41. למעונים קף

37 און זיזא, שפעי׳ס זוהן, אלון׳ס זוהן, ידיה׳ס זוהן, שמרי׳ס זוהן, שמעיה׳ס זוהן.

38 די אויבען אָנגערופענע זיינען נעווען פאמיליען־פירסטען. אז זייערע הויזגעזינדען האבען זיך זעהר בעפעלקערט

39 זיינען זיי אַוועק פון ארויינגאַנג צו גדר ביז׳ן מזרח־זייט פון טהאל, צו זוכען א פיטער־פלאץ פאר זייערע שעפסען.

40 און זיי האבען געפונען א פעטען און גוטען פיטער־פלאץ — דאס לאנד איז ברייט נעווען, שטיל, און רוהיג, ווארום די חם׳ער האבען דארטען פריהער געוואוינט.

41 די זעלביגע וואס זיינען איינגעשריעבען נאך זייערע נעמען, זיינען געקומען אין די צייט פון יחזקיהו קעניג פון יהודה, האבען צושלאגען זייערע געצעלטען און די וואוינונגען וואס זיינען דארטען געפונען נעווארען, האבען עס פערווייסט ביז צו דעם היינטיגען טאג, און זיי האבען זיך בעזעצט אויף זייער שטעל, ווארום עס איז דארטען נעווען פוטער פאר זייערע שאף.

42 עטליכע פון זיי, א פינף הונדערט פון שמעון׳ס זהן זיינען געגאנגען צום בארג שעיר, מיט פלטיה, נעריה, רפיה און עזיאל ישעי׳ס זהן פארואוס,

43 און האבען ערשלאגען די איבערגעבליבענע פון עמלק, און בעזעצט זיך דארטען ביז צו היינטיגען טאג.

קאפיטעל ה

1 די זהן פון ראובן, דער בכור פון ישראל, (ער איז נעווען דער בכור, נאר ווייל ער האט פאראונווירדיגט זיין פאטער׳ס בעט, איז זיין בכורה רעכט אבגעגעבען געווארען צו די זהן פון יוסף, ישראל׳ס זוהן, זאגאר ער ווערט ניט גערעכענט נאך דער בכורה נאך.

2 אבוואהל יהודה איז נעווען דער שטארקסטער אונטער זיינע ברידער און זייער פירסט, דאך איז די בכורה געווען יוסף׳ס.

3 די זהן פון ראובן ישראל׳ס בכור) : חנוך, פלוא, חצרון און כרמי.

4 זיין זוהן — יואל, זיין זוהן — שמעיה, זיין זוהן — גוג, זיין זוהן — שמעי,

5 זיין זוהן — מיכה, זיין זוהן — ראיה, זיין זוהן — בעל,

6 זיין זוהן — בארה, וועלכען תגלת פלנאסר דער קעניג פון אשור האט פערטריבען, ער איז געווען א פירסט צו ראובני.

7 אויך זיינע פאמיליען־ברידער, רעכענענדיג זיך נאך זייער געבורט : דער הויפטמאן יעיאל און זכריהו,

8 בלע עזי׳ס זוהן, שמע׳ס זוהן, יואל׳ס זוהן, האבען בעוואוינט ערער נבו און בעל מעון.

9 מזרח־צו האבען זיי בעוואוינט פון דעם טייך פרת ביז׳ן מדבר ארויינגאנג, ווייל אין גלעד האבען זיך זייערע פיך פערמעהרט.

10 אין שאול׳ס צייטען האבען זיי געמאכט מלחמה מיט די הגריאים, וועלכע זיינען נעפאלען אין זייערע הענד, און זיי האבען געוואוינט אין זייערע געצעלטע אויף דער גאנצער זייט פון מזרח אין דעם לאנד פון גלעד.

11 און גד׳ס זהן האבען געוואוינט קעגנאיבער זיי אין דעם לאנד בשן, ביז סלכה ;

12 בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה: יוֹאֵל הָרֹאשׁ וְשָׁפָם הַמִּשְׁנֶה
13 וְיַעְנַי וְשָׁפָט בַּבָּשָׁן: וַאֲחֵיהֶם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל
וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע וְיוֹרַי וְיַעְכָּן וְזִיעַ וָעֵבֶר שִׁבְעָה:
14 אֵלֶּה ׀ בְּנֵי אֲבִיחַיִל בֶּן־חוּרִי בֶּן־יָרוֹחַ בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל
טו בֶּן־יְשִׁישַׁי בֶּן־יַחְדּוֹ בֶּן־בּוּז: אֲחִי בֶן־עַבְדִּיאֵל בֶּן־גּוּנִי
16 רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם: וַיֵּשְׁבוּ בַּגִּלְעָד בַּבָּשָׁן וּבִבְנוֹתֶיהָ
17 וּבְכָל־מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן עַל־תּוֹצְאוֹתָם: כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ בִּימֵי
יוֹתָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל:
18 בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חַיִל אֲנָשִׁים
נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחֶרֶב וְדֹרְכֵי קָשֶׁת וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים
19 וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי צָבָא: וַיַּעֲשׂוּ
כ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִיאִים וִיטוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב: וַיֵּעָזְרוּ
עֲלֵיהֶם וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם הַהַגְרִיאִים וְכָל שֶׁעִמָּהֶם כִּי לֵאלֹהִים
21 זָעֲקוּ בַּמִּלְחָמָה וַיֵּעָתֵר לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ: וַיִּשְׁבּוּ
מִקְנֵיהֶם גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים
22 אֶלֶף וַחֲמֹרִים אַלְפַּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף: כִּי־חֲלָלִים
רַבִּים נָפְלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם עַד־
23 הַגָּלָה: וּבְנֵי חֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ בָּאָרֶץ מִבָּשָׁן
24 עַד־בַּעַל חֶרְמוֹן וּשְׂנִיר וְהַר־חָרְמוֹן הֵמָּה רָבּוּ: וְאֵלֶּה
רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם וְעֵפֶר וְיִשְׁעִי וֶאֱלִיאֵל וְעַזְרִיאֵל וְיִרְמְיָה
וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִּיאֵל אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים
ה לְבֵית אֲבוֹתָם: וַיִּמְעֲלוּ בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ
אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם:
26 וַיָּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ ׀ פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ
תִּלְגַּת פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּגְלֵם לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי
שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לַהֲלַח וְחָבוֹר וְהָרָא וּנְהַר גּוֹזָן עַד
27 הַיּוֹם הַזֶּה: בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי:

ובני

26 ש אי נתה

12 יואל דער ערשטער, שפם דער צווייטער, יעני, און שפט, אין בשן.

13 און זייערע ברידער נאך דעם הויז פון זייערע עלטערן, זיינען געווען: מיכאל, משלם, שבע, יורי, יעכן, זיע, און עבר — זיעבען.

14 די זיינען געווען די זיהן פון אביחיל, חורי'ס זוהן, ירוח'ס זוהן, גלעד'ס זוהן, מיכאל'ס זוהן, ישישי'ס זוהן, יהדו'ס זוהן, בוז'ס זוהן,

15 א נעפיו פון עבדיאל גוני'ס זוהן — דער הויפט פון הויז־געזינד.

16 זיי האָבען זיך בעזעצט אין גלעד, אין בשן און אין איהרע דערפער, און אין אלע ווייד־פלעצער פון שרון ביז'ן ענדע.

17 זיי אלע האָבען זיך צוגערעכענט אין די טעג פון יותם קעניג פון יהודה, און אין די טעג פון ירבעם קעניג פון ישראל.

18 די זיהן פון ראובן און גד, און דער האלבער שבט מנשה, פון די קריעגס־לייט, מענער וואס האָבען געטראָגען שילד און שווערד, בויגען שיסער, און געלערנט צו מלחמה פיער און פערציג טויזענד זיעבען הונדערט און זעכציג, וואס זיינען געגאנגען אין ארמעע,

19 זיי האָבען געמאכט א מלחמה מיט די הגריאים, מיט יטור, נפיש און נודב,

20 זיי האָבען זיי בייגעקומען — די הגריאים און אלע מיט זיי זיינען אריין־געפאלען אין זייערע הענד, וויל זיי האָבען צו גאָט געשריען אין קריעג און ער האָט זיי צוגעהערט וויל זיי האָבען זיך אָן איהם פערטרויט.

21 און זיי האָבען געפאנגען געגומען זייערע פיך, זייערע קעמלען פופציג טויזענד, און צוויי הונדערט און פופציג טויזענד שאף, אייזלען צוויי טויזענד, און הונדערט טויזענד מענשען.

22 וואָרום פיל דערשלאָגענע זיינען געפאלען, וויל די מלחמה איז געווען פון גאָט, און זיי האָבען אין זייער שטעל געוואוינט, ביז'ן פערטרייבען.

23 די זיהן פון דעם האלבען שבט פון מנשה האָבען געוואוינט אין דעם לאנד פון בשן ביז בעל חרמון, פון שניר, ביז'ן בארג חרמון האָבען זיי זיך פערמעהרט.

24 די דאָזיגע זיינען די הויפטלייט פון זייערע הויזגעזינדען: עפר, ישעי, אליאל, עזריאל, ירמיה, הודויה, און יחדיאל, שטארקע העלדען און מע־נער פון א גרויסען נאָמען, הויפטלייט פון זייערע הויזגעזינדען.

25 אָבער זיי האָבען געזינדיגט קעגען דעם גאָט פון זייערע עלטערן, און האָ־בען זיך נעקעהרט נאָך די געטער פון די פעלקער פון'ם לאנד וואס גאָט האָט פערטילגט פאר זיי.

26 און דער גאָט פון ישראל האָט דערוועקט דעם גייסט פון פול קעניג פון אשור, און דעם גייסט פון תלגת־פלנסר קעניג פון אשור, און ער האָט זיי פערטריבען — ראובן'ן, גד'ן און דעם האלבען שבט מנשה, און געבראכט זיי צו לחלח, חבור, הרא, און צום טייך גוזן ביז צו היינטיגען טאג.

27 לוי'ס זיהן זיינען־גערשון, קהת און מררי.

28 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל: 29 וּבְנֵי עַמְרָם
אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר
וְאִיתָמָר: אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינְחָס פִּינְחָס הוֹלִיד אֶת־ ל
אֲבִישׁוּעַ: וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בֻּקִּי וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת־עֻזִּי: 31
וְעֻזִּי הוֹלִיד אֶת־זְרַחְיָה וְזַרְחְיָה הוֹלִיד אֶת־מְרָיוֹת: מְרָיוֹת 32 33
הוֹלִיד אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב: וַאֲחִיטוּב 34
הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־אֲחִימַעַץ: וַאֲחִימַעַץ לה
הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן: וְיוֹחָנָן הוֹלִיד 36
אֶת־עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה
בִּירוּשָׁלִָם: וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־ 37
אֲחִיטוּב: וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־ 38
שַׁלּוּם: וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת־ 39
עֲזַרְיָה: וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־ מ
יְהוֹצָדָק: וְיְהוֹצָדָק הָלַךְ בְּהַגְלוֹת יְהוָה אֶת־יְהוּדָה 41
וִירוּשָׁלִָם בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר:

CAP. VI. ו

ן
בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם קְהָת וּמְרָרִי: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשֹׁם א 2
לִבְנִי וְשִׁמְעִי: וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל: 3
בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי וְאֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לַאֲבֹתֵיהֶם: 4
לְגֵרְשׁוֹם לִבְנִי בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה בְנוֹ: יוֹאָח בְּנוֹ עִדּוֹ בְנוֹ ה 6
זֶרַח בְּנוֹ יְאַתְרַי בְּנוֹ: בְּנֵי קְהָת עַמִּינָדָב בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ 7
אַסִּיר בְּנוֹ: אֶלְקָנָה בְנוֹ וְאֶבְיָסָף בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ: תַּחַת 8 9
בְּנוֹ אוּרִיאֵל בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְנוֹ וְשָׁאוּל בְּנוֹ: וּבְנֵי אֶלְקָנָה י
עֲמָשַׂי וַאֲחִימוֹת: אֶלְקָנָה בְנֹו אֶלְקָנָה צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת 11
בְּנוֹ: אֶלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְנוֹ: וּבְנֵי שְׁמוּאֵל 12 13
הַבְּכֹר וַשֵּׁנִי וַאֲבִיָּה: בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי לִבְנִי בְנוֹ שִׁמְעִי 14
בְּנוֹ עֻזָּה בְנוֹ: שִׁמְעָא בְנוֹ חַגִּיָּה בְנוֹ אַסָּיָה בְנוֹ: ס ו

ואלת 61

* ו. 11 נ׳ קי

28 קהת׳ס זיהן : עמרם, יצהר, חברון און עזיאל.
29 עמרם׳ס קינדער : אהרן, משה, און מרים. אהרן׳ס זיהן : נדב, אביהוא, אלעזר און איתמר.
30 אלעזר האָט געבוירען פינחס, פינחס האָט געבוירען אבישוע,
31 אבישוע האָט געבוירען בקי, און בקי האָט געבוירען עזי,
32 עזי האָט געבוירען זרחיה, און זרחיה האָט געבוירען מריות.
33 מריות האָט געבוירען אמריה, און אמריה האָט געבוירען אחיטוב,
34 אחיטוב האָט געבוירען צדוק, און צדוק האָט געבוירען אחימעץ,
35 אחימעץ האָט געבוירען עזריה, און עזריה האָט געבוירען יוחנן,
36 יוחנן האָט געבוירען עזריה, ער איז געווען דער וואָס האָט געדינט אלס כהן אין הויז וואָס שלמה האָט געבויט אין ירושלים.
37 עזריה האָט געבוירען אמריה, און אמריה האָט געבוירען אחיטוב,
38 אחיטוב האָט געבוירען צדוק, און צדוק האָט געבוירען שלום,
39 שלום האָט געבוירען חלקיה, און חלקיה האָט געבוירען עזריה,
40 עזריה האָט געבוירען שריה, און שריה האָט געבוירען יהוצדק,
41 יהוצדק איז מיטגעגאנגען, ווען גאָט האָט פערטריבען יהודה און ירושלים דורך נבכדנאצר׳ן.

קאפיטעל ו

1 לוי׳ס זיהן : גרשום, קהת און מררי.
2 די נעמען פון גרשום׳ס זיהן : לבני און שמעי.
3 קהת׳ס זיהן : עמרם יצהר, חברון, און עזיאל.
4 די זיהן פון מררי : מחלי, און משי. די דאָזיגע זיינען די פאָמיליען פון לוי נאָך זייערע הויזגעזינדען :
5 פון גרשום : לבני זיין זוהן, יחת זיין זוהן, זמה זיין זוהן,
6 יואח זיין זוהן, עדו זיין זוהן, זרח זיין זוהן, יאתרי זיין זוהן.
7 די זיהן פון קהת : עמינדב זיין זוהן, קרח זיין זוהן, אסיר זיין זוהן,
8 אלקנה זיין זוהן, אביסף זיין זוהן, אסיר זיין זוהן.
9 תחת זיין זוהן, אוריאל זיין זוהן, עזיה זיין זוהן, שאול זיין זוהן,
10 אלקנה זיין זוהן, עמשי זיין זוהן, אחימות זיין זוהן,
11 אלקנה זיין זוהן, צופי זיין זוהן און נחת זיין זוהן,
12 אליאב זיין זוהן, ירוחם זיין זוהן, אלקנה זיין זוהן.
13 שמואל׳ס זיהן : דער ערשט־געבוירענער ושני, און אביה.
14 די זיהן פון מררי : מחלי, לבני זיין זוהן, שמעי זיין זוהן, עזה זיין זוהן.
15 שמעא זיין זוהן, חגיה זיין זוהן, עשיה זיין זוהן.

16 וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל־יְדֵי־שִׁיר בֵּית יְהוָה מִמְּנוּחַ
17 הָאָרוֹן: וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר
עַד־בְּנוֹת שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעַמְדוּ
18 כְּמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם: וְאֵלֶּה הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי
19 הַקָּהָתִי הֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־שְׁמוּאֵל: בֶּן־אֶלְקָנָה
כ בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיאֵל בֶּן־תֹּחַ: בֶּן־צוּף בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן
21 מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי: בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־צְפַנְיָה:
22 בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח: בֶּן־יִצְהָר בֶּן
23 קְהָת בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל: וְאָחִיו אָסָף הָעֹמֵד עַל־
כה יְמִינוֹ אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־שִׁמְעָא: בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשֵׂיָה
26 בֶּן־מַלְכִּיָּה: בֶּן־אֶתְנִי בֶּן־זֶרַח בֶּן־עֲדָיָה: בֶּן־אֵיתָן בֶּן
27 זִמָּה בֶּן־שִׁמְעִי: בֶּן־יַחַת בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־לֵוִי: וּבְנֵי
29 מְרָרִי אֲחִיהֶם עַל־הַשְּׂמָאול אֵיתָן בֶּן־קִישִׁי בֶּן־עַבְדִּי בֶּן
ל 31 מַלּוּךְ: בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־אֲמַצְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה: בֶּן־אַמְצִי בֶּן
32 בָּנִי בֶּן־שָׁמֶר: בֶּן־מַחְלִי בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי בֶּן־לֵוִי:
33 וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם נְתוּנִים לְכָל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים:
34 וְאַהֲרֹן וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח הָעוֹלָה וְעַל־מִזְבַּח
הַקְּטֹרֶת לְכֹל מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל
לה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים: וְאֵלֶּה בְּנֵי
36 אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס בְּנוֹ אֲבִישׁוּעַ בְּנוֹ: בֻּקִּי בְּנוֹ עֻזִּי
37 בְּנוֹ זְרַחְיָה בְּנוֹ: מְרָיוֹת בְּנוֹ אֲמַרְיָה בְּנוֹ אֲחִיטוּב בְּנוֹ:
38 צָדוֹק בְּנוֹ אֲחִימַעַץ בְּנוֹ: וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירֹתָם
39 בִּגְבוּלָם לִבְנֵי אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקָּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה
מ הַגּוֹרָל: וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־
41 מִגְרְשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ: וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר וְאֶת־חַצֵרֶיהָ נָתְנוּ
42 לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה: וְלִבְנֵי אַהֲרֹן נָתְנוּ אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט
אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־יַתִּיר וְאֶת־

אשתמע

ר׳ 16. 39. ר׳ים הק׳ בחטף קמץ. 20. ר׳ צוף קמי

16 די זיינען עס וועלכע דוד האָט אָנגעשטעלט צום זינגען אין גאָט׳ס הויז, זינט דער ארון האָט גערוהט,
17 זיי זיינען בעשעפטיגט געווען ביי׳ם משכן —פערזאמלונגס־געצעלט— מיט׳ן זינגען, ביז שלמה האָט אויפגעבויט אין ירושלים גאָט׳ס הויז, און זיינען געשטאַנען אין אָרדנונג ביי זייער אַרבייט.
18 די זיינען עם געשטאַנען מיט זייערע זיהן פון קהת׳ס אָבשטאַמונג: הימן דער זינגער, דער זוהן פון יואל, דער זוהן פון שמואל,
19 דער זוהן פון אלקנה, זוהן פון ירוחם, זוהן פון אליאל, זוהן פון תוח,
20 זוהן פון צוף, זוהן פון אלקנה, זוהן פון מחת, זוהן פון עמשי,
21 זוהן פון אלקנה, זוהן פון יואל, זוהן פון עזריה, זוהן פון צפניה,
22 זוהן פון תחת, זוהן פון אסיר, זוהן פון אביסף, זוהן פון קורח,
23 זוהן פון יצהר, זוהן פון קהת, זוהן פון לוי, זוהן פון ישראל.
24 און זיין ברודער אסף וואָס איז געשטאַנען ביי זיינע רעכטע האַנד, אסף דער זוהן פון ברכיהו, זוהן פון שמעא,
25 זוהן פון מיכאל, זוהן פון בעשיה, זוהן פון מלכיה,
26 זוהן פון אתני, זוהן פון זרח, זוהן פון עדיה,
27 זוהן פון איתן, זוהן פון זמה, זוהן פון שמעי,
28 זוהן פון יחת, זוהן פון גרשום, זוהן פון לוי.
29 און מררי׳ס זיהן, זייערע ברידער וואָס זיינען געשטאַנען אין דער לינקער זייט: איתן דער זוהן פון קישי, זוהן פון עבדי, זוהן פון מלוך,
30 זוהן פון חשביה, זוהן פון אמציה, זוהן פון חלקיה,
31 זוהן פון אמצי, זוהן פון בני, זוהן פון שמר,
32 זוהן פון מחלי, זוהן פון מושי, זוהן פון מררי, זוהן פון לוי.
33 זייערע ברידער די לוים זיינען איבערגעבען געווען צו די גאַנצע אַרבייט אין בעוואוינטען טהייל פון גאָט׳ס הויז,
34 און אהרן מיט זיינע זיהן — צו רויכערן אויפ׳ן גאַנץ־אָפּפער־מזבח, רויכ־ווערק מזבח, צו אלע גאַנץ הייליגע אַרבייט און צו פּארגעבען אויף ישראל, אלעס ווי משה גאָט׳ס דיענער האָט געבאָטען.
35 דאָס זיינען די אָבשטאַמונג פון אהרון: זיין זוהן אלעזר, זיין זוהן פינחס, זיין זוהן אבישוע,
36 זיין זוהן בקי, זיין זוהן עזי, זיין זוהן זרחיה,
37 זיין זוהן מריות, זיין זוהן אמריה, זיין זוהן אחיטוב,
38 זיין זוהן צדוק, זיין זוהן אחימעץ.
39 דאָס זיינען זייערע וואוינונגען אין זייערע פאלאַסטען אין זייערע גרענע־צען: פאַר אהרן׳ס זיהן פון קהת׳ס פאמיליע [וואָרום זיי איז געפאלען דער גורל].
40 זיי האָט מען אוועקגענעבען חברון (אין יהודה׳ס לאנד) מיט איהרע פרייע פלעצער, רינגס ארום.
41 אָבער דאָס שטאָדט־פעלד מיט די דערפער האָבען זיי אוועקגענעבען צו כלב יפנה׳ס זוהן.
42 אהרן׳ס זיהן האָבען זיי געגעבען די ענטלויפונגס שטעדט: חברון, און

אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: וְאֶת־חִילֶן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־ 43
דְּבִיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: וְאֶת־עָשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית 44
שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גֶּבַע וְאֶת־ מה
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַלֶּמֶת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עֲנָתוֹת וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ כָּל־עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר בְּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם:
וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֵּה מִמַּחֲצִית 46
מַטֵּה חֲצִי מְנַשֶּׁה בְּגוֹרָל עָרִים עֶשֶׂר: וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹם 47
לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה יִשָּׁשכָר וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי
וּמִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה: לִבְנֵי 48
מְרָרִי לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה
זְבֻלוּן בְּגוֹרָל עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה: וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל 49
לַלְוִיִּם אֶת־הֶעָרִים וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם: וַיִּתְּנוּ בְגוֹרָל מִמַּטֵּה נ
בְּנֵי־יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן וּמִמַּטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן אֵת
הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־יִקְרְאוּ אֹתָם בְּשֵׁמוֹת:
וּמִמִּשְׁפְּחוֹת בְּנֵי קְהָת וַיְהִי עָרֵי גְבוּלָם מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם: 51
וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ בְּהַר 52
אֶפְרַיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וְאֶת־יָקְמְעָם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ 53
וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ 54
וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וּמֵחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה נה
אֶת־עָנֵר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ
לְמִשְׁפַּחַת לִבְנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים: לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם 56
מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
וְאֶת־עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וּמִמַּטֵּה יִשָּׁשכָר אֶת־ 57
קֶדֶשׁ וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ: וְאֶת־ 58
רָאמוֹת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עֵנֶם וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ:
וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשָּׁל וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־ 59
מִגְרְשֶׁיהָ: וְאֶת־חוּקֹק וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־ ס
מִגְרְשֶׁיהָ: וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־ 61

לבנה, מיט איהרע פרייע פלעצער, יתר מיט איהרע פרייע פלעצער, אשתמוע, מיט איהרע פרייע פלעצער,

43 חילן מיט איהרע פרייע פלעצער, דביר מיט איהרע פרייע פלעצער,

44 עשן מיט איהרע פרייע פלעצער, און בית שמש מיט איהרע פרייע פלעצער.

45 פון שבט בנימין: גבע מיט איהרע פרייע פלעצער, עלמת מיט איהרע פרייע פלעצער, און ענתות מיט איהרע פרייע פלעצער, אלע זייערע שטעדט זיינען געווען דרייצהן שטעדט נאך זייערע פאמיליען.

46 און צו קהת'ס זיהן, די איבריגע פון שטאם־פאמיליע — פון האלבען מנשה'ס שטאם, נאך א גורל — צהן שטעדט.

47 צו גרשום'ס זיהן נאך זייערע פאמיליען פון שבט יששכר, פון שבט אשר, פון שבט נפתלי, און פון שבט מנשה, אין בשן — דרייצהן שטעדט.

48 צו מררי'ס זיהן נאך זייערע פאמיליען — פון שבט ראובן, פון שבט גד, און פון שבט זבלון, מיט א גורל — צוועלף שטעדט.

49 און די קינדער ישראל האבען אבגעגעבען די לוים, די שטעדט מיט זייערע פרייע פלעצער.

50 זיי האבען געגעבען מיט א גורל פון שבט פון יהודה'ס קינדער, פון שבט שמעון'ס קינדער און פון שבט בנימין'ס קינדער, די שטעדט וואס זיי האבען זיי אנגערופען מיט נעמען.

51 פון די פאמיליען פון קהת'ס קינדער, זיינען געווען זייערע גרענעץ־שטעדט פון שטאם אפרים.

52 זיי האט מען געגעבען ענטלויפונגס שטעדט — שכם מיט איהרע פרייע פלעצער אין דעם בארג פון אפרים, גזר מיט איהרע פרייע פלעצער,

53 יקמעם מיט איהרע פרייע פלעצער, בית חורון מיט איהרע פרייע פלעצער,

54 אילון מיט איהרע פרייע פלעצער, גת־רמון מיט איהרע פרייע פלעצער.

55 און פון האלבען שבט מנשה, ענר מיט איהרע פרייע פלעצער, און בלעם מיט איהרע פרייע פלעצער, פאר די איבריגע פאמיליען פון קהת'ס זיהן.

56 צו גרשום'ס זיהן פון די פאמיליען פון האלבען שבט מנשה, — גולן אין בשן מיט איהרע פרייע פלעצער, און עשתרות מיט איהרע פרייע פלעצער.

57 פון שבט יששכר, קדש מיט איהרע פרייע פלעצער, דברת מיט איהרע פרייע פלעצער.

58 ראמות מיט איהרע פרייע פלעצער, און ענם מיט איהרע פרייע פלעצער.

59 פון שבט אשר — משל מיט איהרע פרייע פלעצער, עבדון מיט איהרע פרייע פלעצער.

60 חוקק מיט איהרע פרייע פלעצער, און רחוב מיט איהרע פרייע פלעצער.

61 פון שבט נפתלי — קדש אין גליל מיט איהרע פרייע פלעצער, חמון מיט

מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־חַמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם וְאֶת־
62 מִגְרָשֶׁיהָ: לִבְנֵי מְרָרִי הַגּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבֻלוּן אֶת־
63 רִמּוֹנוֹ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־תָּבוֹר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: וּמֵעֵבֶר
לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ לְמִזְרַח הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר
64 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: וְאֶת־קְדֵמוֹת
סה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: וּמִמַּטֵּה־
גָד אֶת־רָאמוֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־
66 מִגְרָשֶׁיהָ: וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַעְזֵר וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ:

CAP. VII. 1

ז 1
2 א וְלִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפוּאָה יָשׁוּב וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה: וּבְנֵי
תוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה וְיְרִיאֵל וְיַחְמַי וְיִבְשָׁם וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים
לְבֵית־אֲבוֹתָם לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל לְתֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם
3 בִּימֵי דָוִיד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם־אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: וּבְנֵי
עֻזִּי יִזְרַחְיָה וּבְנֵי יִזְרַחְיָה מִיכָאֵל וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה
4 חֲמִשָּׁה רָאשִׁים כֻּלָּם: וְעִמָּהֶם לְתֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם
גְּדוּדֵי צְבָא מִלְחָמָה שִׁלֹּשִׁים וְשִׁשָּׁה אֶלֶף כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים
ה וּבָנִים: וַאֲחֵיהֶם לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר גִּבּוֹרֵי חַיִל
6 שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל: בִּנְיָמִן בֶּלַע
7 וָבֶכֶר וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה: וּבְנֵי בֶלַע אֶצְבּוֹן וְעֻזִּי וְעֻזִּיאֵל
וְיְרִימוֹת וְעִירִי חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל
וְהִתְיַחְשָׂם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה:
8 וּבְנֵי בָכֶר זְמִירָה וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וְיֵרֵימוֹת
9 וַאֲבִיָּה וַעֲנָתוֹת וְעַלֶּמֶת כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי בָכֶר: וְהִתְיַחְשָׂם
לְתֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵית אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חַיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף
י וּמָאתָיִם: וּבְנֵי יְדִיעֲאֵל בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעִישׁ
11 וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ וַאֲחִישָׁחַר: כָּל־

אלה

1 v. 1. ישוב קרי. 10 v. ישש קרי

איהרע פרייע פּלעצער, און קריתים מיט איהרע פרייע פּלעצער.

62 צו די איבריגע מרר׳ס זיהן—פון דעם שבט זבולן: רמון מיט איהרע פרייע פּלעצער, און תבור מיט איהרע פרייע פּלעצער.

63 פון זייט ירדן־ירחו צום מזרח זייט ירדן, פון שטאם ראובן — בצר אין דער מדבר מיט איהרע פרייע פּלעצער, יהצה מיט איהרע פרייע פּלעצער,

64 קדמות מיט איהרע פרייע פּלעצער, און מיפעת מיט איהרע פרייע פּלעצער.

65 פון שבט גד — ראמות אין גּלעד מיט איהרע פרייע פּלעצער, מחנים מיט איהרע פרייע פּלעצער,

66 חשבון מיט איהרע פרייע פּלעצער, און יעזיר מיט איהרע פרייע פּלעצער.

קאפיטעל ז

1 יששכר׳ס זיהן — תולע, פּואה, ישוב און שמרון, — פיער.

2 תולע׳ס זיהן — עזי, רפיה, יריאל, יחמי, יבשם און שמואל, די הויפּט־לייט פון זייערע הויזגעזינדען, נאך זייער געבורט. דער צאהל פון תולע׳ס קריעגם לייט איז געווען אין דור׳ס צייטען — צוויי און צוואנציג טויזענד זעקס הונדערט.

3 עזי׳ס זוהן — יזרחיה ; יזרחיה׳ס זיהן : מיכאל, עבדיה, יואל און ישיה — אלע פינף הויפּט־לייט.

4 און מיט זיי נאך זייער הויזגעזינד געבורט, ארמעע קריעגם לייט, זעקס און דרייסיג טויזענד, זיי האבען געהאט פיעל ווייבער האבען זיי געהאט פיעל קינדער.

5 זייערע ברידער פון אלע יששכר׳ס פאמיליען זיינען געווען שטארקע קריעגם לייט, אלע וואס האבען זיך גערעכענט זיעבען און אכציג טויזענד.

6 בנימין׳ס — בלע, בכר, און ידיעאל, דריי.

7 בלע׳ס זיהן : אצבון, עזי, עזיאל, ירימות, און עירי — פינף ; פאמיליען פארשטעהער, שטארקע העלדען. זיי האבען זיך גערעכענט צוויי און צוואנציג טויזענד פיער און דרייסיג.

8 בכר׳ס זיהן : זמירה, יועש, אליעזר, אליועני, עמרי, ירימות, אביה, ענתות, און עלמת, די אלע זיינען בכר׳ס זיהן.

9 זייערע גערעכענטע נאך זייערע געבורט, פאמיליען פארשטעהער, שטארקע העלדען — צוואנציג טויזענד און צוויי הונדערט.

10 ידיעאל׳ס זוהן — בלהן. בלהן׳ס זיהן : יעוש, בנימין, אהוד, כנענה, זיתן, תרשיש און אחישחר.

11 די אלע זיינען ידיעאל׳ס זיהן פאמיליען פארשטעהער און שטארקע העל־

אֵלֶּה בְּנֵי יִזְרַחְיָה לְרָאשֵׁי הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל שִׁבְעָה־
עָשָׂר אֶלֶף וּמְאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא לַמִּלְחָמָה: וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם 12
בְּנֵי אִיר חֻשִׁם בְּנֵי אָחֵר: בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחְצִיאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר 13
וְשַׁלֻּם בְּנֵי בִלְהָה: בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר 14
יָלְדָה פִּילַגְשׁוֹ הָאֲרַמִיָּה יָלְדָה אֶת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד:
וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה טו
וְשֵׁם הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וַתְּהִי־נָה לִצְלָפְחָד בָּנוֹת: וַתֵּלֶד מַעֲכָה 16
אֵשֶׁת־מָכִיר בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו שֶׁרֶשׁ וּבָנָיו
אוּלָם וָרָקֶם: וּבְנֵי אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר 17
בֶּן־מְנַשֶּׁה: וַאֲחֹתוֹ הַמֹּלֶכֶת יָלְדָה אֶת־אִישׁ הוֹד וְאֶת־ 18
אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־מַחְלָה: וַיִּהְיוּ בְּנֵי שְׁמִידָע אַחְיָן וְשֶׁכֶם 19
וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם: וּבְנֵי אֶפְרַיִם שׁוּתֶלַח וּבֶרֶד בְּנוֹ כ
וְתַחַת בְּנוֹ וְאֶלְעָדָה בְּנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ: וְזָבָד בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח 21
בְּנוֹ וְעֶזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרֻגוֹם אַנְשֵׁי־גַת הַנּוֹלָדִים בְּאָרֶץ כִּי
יָרְדוּ לָקַחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם: וַיִּתְאַבֵּל אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים 22
רַבִּים וַיָּבֹאוּ אֶחָיו לְנַחֲמוֹ: וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד 23
בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה כִּי בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ:
וּבִתּוֹ שְׁאֵרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן 24
וְאֶת אֻזֶּן שְׁאֵרָה: וְרֶפַח בְּנוֹ וְרֶשֶׁף וְתֶלַח בְּנוֹ וְתַחַן בְּנוֹ: כה
לַעְדָּן בְּנוֹ עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ: נוּן בְּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ: 26 27
וַאֲחֻזָּתָם וּמוֹשְׁבוֹתָם בֵּית אֵל וּבְנֹתֶיהָ וְלִמְזְרָח נַעֲרָן 28
וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר וּבְנֹתֶיהָ וְשֶׁכֶם וּבְנֹתֶיהָ עַד־עַזָּה וּבְנֹתֶיהָ:
וְעַל־יְדֵי בְנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שְׁאָן וּבְנֹתֶיהָ תַּעְנָךְ וּבְנֹתֶיהָ מְגִדּוֹ 29
וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלֶּה יָשְׁבוּ בְּנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל:
בְּנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח ל
אֲחוֹתָם: וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזָוִת: 31
וְחֶבֶר הוֹלִיד אֶת־יָפְלֵט וְאֶת־שׁוֹמֵר וְאֶת־חוֹתָם וְאֶת שׁוּעָא 32

אחותם

28 ד סול באתה . 31 ד פרזה קף

דען, זיעבצעהן טויזענד און צוויי הונדערט וואָס פֿאָסען אין קריעגס ארמיע.

12 אויך שפּם און חפּם. עיר׳ס זיהן — חשם, זוהן פון אחר.

13 נפתלי׳ס זיהן יחציאל, גוני, יצר, און שלום, (פון בלהה׳ס זיהן).

14 מנשה׳ס זיהן: אשריאל, וואָס זיין קעבס־ווייב האָט געבוירען, און מכיר דער גרינדער פון גלעד וואָס ארמיה האָט געבוירען.

15 מכיר האָט געהיראָטה לחפּים און לשפּים. [און זיין שוועסטער וואָס מען האָט גערופען מעכה.] דער נאָמען פון צוויטטן גרינדער פון גלעד — צלפחד; דער צלפחד האָט נאָר געהאַט טעכטער.

16 מעכה, מכיר׳ס ווייב האָט געבוירען א זוהן, אין האָט גערופען זיין נאָמען פּרש, און זיין ברודער — שרש; זיינע זיהן זיינען אולם און רקם.

17 אולם׳ס זוהן — בדן. דאָס זיינען די זיהן פון גלעד, דער זוהן פון מכיר, זוהן פון מנשה.

18 זיין שוועסטער מולכת, האָט געבוירען אישהוד, אביעזר, און מחלה.

19 שמידע׳ס זיהן: אחין, שכם, לקחי, און אניעם.

20 די זיהן פון אפרים זיינען געווען שותלח, און ברד זיין זוהן, תחת זיין זוהן, אלערה זיין זוהן, תחת זיין זוהן,

21 זבד זיין זוהן, שותלח זיין זוהן, אויך עזר און אלעד, וואָס זיינען געבוירען געוואָרען אין דעם לאנד, האָבען די איינוואוינער פון גת זיי דערשלאָגען, וועז זיי זיינען אראָפּ אוועקצונעמען זייער פיך.

22 זייער פאָטער אפרים האָט געטרויערט פיעל טעג, און זיינע ברידער זיינען געקומען איהם טרייסטען,

23 ער איז געקומען צו זיין ווייב, און זי איז טראָגעדיג געוואָרען און געבוירען א זוהן, האָט ער גערופען זיין נאָמען בריעה, ווייל עס איז שלעכט געווען אין זיין הויז.

24 זיין טאָכטער שארה, האָט געבויט די אונטערשטע בית־חורון, און דאָס אויבערשטע, אויך אזן שארה.

25 זיין זוהן איז געווען רפח, רשף — זיין זוהן, תלח — זיין זוהן, תחן — זיין זוהן.

26 לעדן — זיין זוהן, עמיהוד — זיין זוהן, אלישמע — זיין זוהן.

27 נון — זיין זוהן, יהושע — זיין זוהן.

28 זייער בעזיץ און וואוינונג איז געווען בית־אל מיט איהרע דערפער, מזרח־צו — נערן, אין מערב־זייט גזר מיט איהרע דערפער, אויך שכם מיט איהרע דערפער, ביז עזה מיט איהרע דערפער.

29 נעבען מנשה׳ס זיהן: בית־שאן מיט איהרע דערפער, תענך מיט איהרע דערפער. מגדו מיט איהרע דערפער, דור מיט איהרע דערפער, אין די האָבען געוואוינט די זיהן פון יוסף, ישראל׳ס זוהן.

30 אשר׳ס זיהן: ימנה, ישוה, ישוי, בריעה, און שרח זייער שוועסטער.

31 בריעה׳ס זיהן: חבר, און מלכיאל, ער איז געווען דער גרינדער פון ברזית.

32 חבר האָט געבוירען: יפלט, שומר, חותם, און שועא זייער שוועסטער.

33 אֲחוֹתָם: וּבְנֵי יַפְלֵט פָּסָךְ וּבִמְהָל וַעֲשׂוֹת אֵלֶּה בְּנֵי יַפְלֵט:
34 לה וּבְנֵי שֶׁמֶר אֲחִי וְרוֹהֻגָּה יְחֻבָּה וַאֲרָם: וּבְנֵי־הֵלֶם אָחִיו
36 צוֹפַח וְיִמְנָע וְשֶׁלֶשׁ וְעָמַל: בְּנֵי צוֹפַח סוּחַ וְחַרְנֶפֶר וְשׁוּעָל
37 וּבֵרִי וְיִמְרָה: בֶּצֶר וָהוֹד וְשַׁמָּא וְשִׁלְשָׁה וְיִתְרָן וּבְאֵרָא:
38 וּבְנֵי יֶתֶר יְפֻנֶּה וּפִסְפָּא וָאֲרָא: וּבְנֵי עֻלָּא אָרַח וַחֲנִיאֵל
39 מ וְרִצְיָא: כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי־אָשֵׁר רָאשֵׁי בֵית־הָאָבוֹת בְּרוּרִים
גִּבּוֹרֵי חַיִל רָאשֵׁי הַנְּשִׂיאִים וְהִתְיַחְשָׂם בַּצָּבָא לַמִּלְחָמָה
מִסְפָּרָם אֲנָשִׁים עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אָלֶף:

ח CAP. VIII.

א וּבִנְיָמִן הוֹלִיד אֶת־בֶּלַע בְּכֹרוֹ אַשְׁבֵּל הַשֵּׁנִי וַאֲחָרַח
2 3 הַשְּׁלִישִׁי: נוֹחָה הָרְבִיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי: וַיִּהְיוּ בָנִים
4 לְבֶלַע אַדֵּר וְגֵרָא וַאֲבִיהוּד: וַאֲבִישׁוּעַ וְנַעֲמָן וַאֲחֹחַ:
ה 6 וְגֵרָא וּשְׁפוּפָן וְחוּרָם: וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵהוּד אֵלֶּה הֵם רָאשֵׁי
7 אָבוֹת לִיוֹשְׁבֵי גֶּבַע וַיַּגְלוּם עַל־מָנַחַת: וְנַעֲמָן וַאֲחִיָּה וְגֵרָא
8 הֲוּא הֶגְלָם וְהוֹלִיד אֶת־עֻזָּא וְאֶת־אֲחִיהֻד: וְשַׁחֲרַיִם הוֹלִיד
בִּשְׂדֵה מוֹאָב מִן־שִׁלְחוֹ אֹתָם חוּשִׁים וְאֶת־בַּעֲרָא נָשָׁיו:
9 וַיּוֹלֶד מִן־חֹדֶשׁ אִשְׁתּוֹ אֶת־יוֹבָב וְאֶת־צִבְיָא וְאֶת־מֵישָׁא
י וְאֶת־מַלְכָּם: וְאֶת־יְעוּץ וְאֶת־שַׁכְיָה וְאֶת־מִרְמָה אֵלֶּה
11 בָנָיו רָאשֵׁי אָבוֹת: וּמֵחוּשִׁים הוֹלִיד אֶת־אֲבִיטוּב וְאֶת־
12 אֶלְפָּעַל: וּבְנֵי אֶלְפַּעַל עֵבֶר וּמִשְׁעָם וְשֶׁמֶר הוּא בָּנָה
13 אֶת־אונוֹ וְאֶת־לֹד וּבְנֹתֶיהָ: וּבְרִעָה וְשֶׁמַע הֵמָּה רָאשֵׁי
14 הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי אַיָּלוֹן הֵמָּה הִבְרִיחוּ אֶת־יֹשְׁבֵי גַּת: וַאֲחִיו
טו 16 שַׁשָׁק וְיֶרֵמוֹת: וּזְבַדְיָה וַעֲרָד וְעֵדֶר: וּמִיכָאֵל וְיִשְׁפָּה
17 18 וְיוֹחָא בְּנֵי בְרִיעָה: וּזְבַדְיָה וּמְשֻׁלָּם וְחִזְקִי וָחֶבֶר: וְיִשְׁמְרַי
כ 19 וְיִזְלִיאָה וְיוֹבָב בְּנֵי אֶלְפָּעַל: וְיָקִים וְזִכְרִי וַזַּבְדִּי: וְאֶלְיְעֵנַי
21 22 וְצִלְתַּי וְאֶלִיאֵל: וַעֲדָיָה וּבְרָאיָה וְשִׁמְרָת בְּנֵי שִׁמְעִי:
23 24 וְיִשְׁפָּן וְעֵבֶר וְאֶלִיאֵל: וְעַבְדּוֹן וְזִכְרִי וְחָנָן: וַחֲנַנְיָה וְעִילָם
וענתתיה

ibid. ד יחד ד v. 34. ד חבה קרי ח v. 13 פתח בסיס

33 יפלט׳ס זיהן : פּסך, במהל, און עשות, דאָס זיינען יפלט׳ס זיהן.
34 שמר׳ס זיהן : אחי, רהגה, יחבה, און ארם.
35 **די זיהן פון זיין ברודער הלם : צופח, ימנע, שלש, און עמל.**
36 צופח׳ס זיהן : סוח, חרנפר, שועל, ברי, ימרה,
37 בצר, הוד , שמא, שלשה, יתרן, און בארא.
38 יתר׳ס זיהן : יפנה, פספּה, און ארא.
39 עלא׳ס זיהן : אֶרח, חניאל, און רציא.
40 די אלע זיינען אשר׳ס אבשטאמונג, פאמיליען פאָרשטעהער, געקליבענע, קריעגס־העלדען, הויפט־פירסטען. רעכענענדיג א קריעגס ארמעע איז זייער צאהל געווען זעקס און צוואנציג טויזענד מענער.

קאַפּיטעל ח

1 בנימין האָט געבוירען בלע זיין בכור, אשבל דער צווייטער, אחרה דער דריטער.
2 נוחה דער פיערטער, רפא דער פינפטער.
3 בלע׳ס זיהן זיינען געווען : אדר, גרא, אביהוד ;
4 אבישוע, נעמן, אחוח,
5 גרא, שפופן, און חורם.
6 די אחוד׳ס קינדער זיינען געווען פאמיליען פאָרשטעהער ביי די גבע איינוואוינער, נאָכדעם אז מען האָט זיי פערטריבען אין מנחת —
7 נעמן און אחיה ; אבער גרא, וועלכער האָט געבוירען עזא און אחיחד, האָט זיי פערטריבען.
8 נאָכדעם ווי ער האָט מיט זיי פערטריבען זיינע פרויען חושים און בערא האָט ער געבוירען אין מואב־פעלד שחרים׳ן.
9 און פון זיין פרוי חדש זיינען ביי איהם געבוירען געוואָרען : יובב, צביא, מישא, מלכם,
10 יעוץ, שכיה און מרמה — די זיהן זיינע זיינען געווען פאמיליע־פאָרשטעהער.
11 פון חשם איז ביי איהם געבוירען געוואָרען : אביטוב און אלפעל.
12 אלפעל׳ס זיהן : עבר, משעם, און שמר ; ער האָט געבויט אונו און לד מיט איהרע דערפער.
13 אויך ברעה, און שמע, זיי זיינען געווען פאמיליען פאָרשטעהער ביי די בעוואוינער פון אילון, זיי האָבען פאריאגט די בעוואוינער פון גת.
14 אויך אחיו, ששק, ירמות.
15 זבדיה, ערד, עדר.
16 מיכאל, ישפה, און יוחא, זיינען געווען בריעה׳ס זיהן ;
17 זבדיה, משלם, חזקי, חבר.
18 ישמרי, יזליאה, און יובב, אלפעל׳ס זיהן.
19 יקים, זכרי, זבדי.
20 אליעיני, צלתי, אליאל.
21 עדיה, בראיה, און שמרת, שמעי׳ס זיהן.
22 ישפן, עבר, אליאל.
23 עבדון, זכרי, חנן.
24 חנניה, עילם, ענתותיה.

כה 26 וַעֲתַלְיָה: וְיִפְדְּיָה וּפְנוּאֵל בְּנֵי שָׁשָׁק: וְשַׁמְשְׁרַי וּשְׁחַרְיָה
כז 27 וַעֲתַלְיָה: וְיַעֲרֶשְׁיָה וְאֵלִיָּה וְזִכְרִי בְּנֵי יְרֹחָם: אֵלֶּה רָאשֵׁי
כח 28 אָבוֹת לְתוֹלְדוֹתָם רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִָם:
כט 29 וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי גִבְעוֹן וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה: וּבְנוֹ
ל 30 הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנֵדָב: וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וְזֶכֶר:
לא 31 וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה וְאַף הֵמָּה נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ
לב 32 בִּירוּשָׁלִַם עִם־אֲחֵיהֶם: וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ
לג 33 וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
לד 34 מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל: וּבֶן־יְהוֹנָתָן מְרִיב
בַּעַל וּמְרִיב בַּעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה: וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן לה
לו 35 וָמֶלֶךְ וְתַאְרֵעַ וְאָחָז: וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יְהוֹעַדָּה וִיהוֹעַדָּה
לז 36 הוֹלִיד אֶת־עַלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד
לח 37 אֶת־מוֹצָא: וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא רָפָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה
לט 38 בְנוֹ אָצֶל בְּנוֹ: וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
עַזְרִיקָם ו בִּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה וְעֹבַדְיָה וְחָנָן כָּל־אֵלֶּה
מ 39 בְּנֵי אָצֶל: וּבְנֵי עֶשֶׁק אָחִיו אוּלָם בְּכוֹרוֹ יְעוּשׁ הַשֵּׁנִי
וְאֱלִיפֶלֶט הַשְּׁלִישִׁי: וַיִּהְיוּ בְנֵי־אוּלָם אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי־חַיִל מא
דֹּרְכֵי קֶשֶׁת וּמַרְבִּים בָּנִים וּבְנֵי בָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים כָּל־
אֵלֶּה מִבְּנֵי בִנְיָמִן:

Cap. IX.

ט
א וְכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַחְשׁוּ וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
2 יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה הָגְלוּ לְבָבֶל בְּמַעֲלָם: וְהַיּוֹשְׁבִים הָרִאשֹׁנִים
אֲשֶׁר בַּאֲחֻזָּתָם בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים:
3 וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וּמִן־בְּנֵי
4 אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה: עוּתַי בֶּן־עַמִּיהוּד בֶּן־עָמְרִי בֶּן־אִמְרִי
ה בֶּן־בָּנִי מִבְּנֵי פֶּרֶץ בֶּן־יְהוּדָה: וּמִן־הַשִּׁילֹנִי עַשָׂיָה הַבְּכוֹר
6 וּבָנָיו: וּמִן־בְּנֵי זֶרַח יְעוּאֵל וַאֲחֵיהֶם שֵׁשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים:

ומן־

ח׳ 28. v. ושמואל קרי ט 4. v. במקם קרי

25 יפדיה, און פּניאל, ששק׳ם זיהן.
26 שמרי, שחריה, עתליה.
27 יערשיה, אליה, און זכרי, ירוחם׳ם זיהן.
28 די דאָזיגע זיינען געוועזען פּאַמיליען פּאָרשטעהער פון זייער געבורט, דיעזע האָבען געוואוינט אין ירושלים.
29 אין גבעון האָט געוואוינט דער גרינדער פון גבעון, זיין ווייב׳ם נאָמען איז געוועזען מעכה,
30 זיין ערשט־געבוירענער זוהן — עבדון, אויך צור, קיש בעל, נדב,
31 גדור, אחיו, און זכר.
32 און מקלות, וועלכער האָט געבוירען שמאה. אָבוואָהל זיי זיינען געוועזען נעגען זייערע ברידער, האָבען זיי געוואוינט אין ירושלים מיט זייערע ברידער.
33 און נר האָט געבוירען קיש, קיש האָט געבוירען שאול, שאול האָט געבוירען יהונתן, מלכי־שוע, אבינדב, און אשבעל.
34 יהונתן׳ם זוהן איז געווען מריב בעל, מריב בעל האָט געבוירען מיכה.
35 מיכה׳ם זיהן: פתון, מלך, תארע, און אחז.
36 אחז האָט געבוירען יהועדה, יהועדה האָט געבוירען עלמת, עזמות, און זמרי; זמרי האָט געבוירען מוצא.
37 מוצא האָט געבוירען בנעה, רפה זיין זוהן, אלעשה זיין זוהן, אָצל זיין זוהן.
38 דער אָצל האָט געהאַט זעקס זיהן, דאָס זיינען זייערע נעמען: עזריקם, בכרו, ישמעאל, שעריה, עובדיה, און חנן, די אלע זיינען אצל׳ם זיהן.
39 זיין ברודער עשק׳ם זיהן: אולם זיין ערשט־געבוירענער, יעוש דער צוויי־טער, און אליפלט דער דריטער.
40 אולם׳ם זיהן זיינען געוועזען קריעגס־העלדען און בויגען־שיסער, זיי האָבען געהאַט פיעל קינדער און קינדס־קינדער — הונדערט און פופציג. די אלע זיינען פון בנימין׳ם אבשטאמונג.

קאַפּיטעל ט

1 גאַנץ ישראל האָט זיך פערצייכענט און איינגעשריבען אין בוך פון די קעניגע ישראל, אויך יהודה וואָס איז פארשריבען אין בבל איבער זייער זינד
2 מיט די ערשטע בעוואוינער — ישראל און זיין בעזיץ־טהיל, כהנים, לוים און טעמפּעלדיענער אין זייערע שטעדט.
3 אין ירושלים זיינען פארבליבען פון יהודה׳ם קינדער, בנימין׳ם קינדער אויך אפרים׳ם און מנשה׳ם קינדער:
4 עותי, זוהן פון עמיהוד, זוהן פון עמרי, זוהן פון אמרי, זוהן פון בנימין, פון די זיהן פון פרץ יהודה׳ם זוהן.
5 פון שילוני —עשיה דער ערשטער־געבוירענער, מיט זייגע זיהן.
6 פון זרח׳ם זיהן: יעואל מיט זיינע ברידער — זעקס הונדערט און נייניציג.

7 וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן סַלּוּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־הוֹדַוְיָה בֶּן־הַסְנָאָה:
8 וְיִבְנְיָה בֶּן־יְרֹחָם וְאֵלָה בֶּן־עֻזִּי בֶּן־מִכְרִי וּמְשֻׁלָּם בֶּן
9 שְׁפַטְיָה בֶּן־רְעוּאֵל בֶּן־יִבְנִיָּה: וַאֲחֵיהֶם לְתַלְדוֹתָם תְּשַׁע
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה כָּל־אֵלֶּה אֲנָשִׁים רָאשֵׁי אָבוֹת לְבֵית
י אֲבֹתֵיהֶם: וּמִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה וְיהוֹיָרִיב וְיָכִין:
11 וַעֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן
12 אֲחִיטוּב נְגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים: וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן
פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וּמַעֲשַׂי בֶּן־עֲדִיאֵל בֶּן־יַחְזֵרָה בֶּן־מְשֻׁלָּם
13 בֶּן־מְשִׁלֵּמִית בֶּן־אִמֵּר: וַאֲחֵיהֶם רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם
אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת
14 בֵּית־הָאֱלֹהִים: וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶּן־חַשּׁוּב בֶּן
טו עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מְרָרִי: וּבַקְבַּקַּר חֶרֶשׁ וְגָלָל
16 וּמַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא בֶּן־זִכְרִי בֶּן־אָסָף: וְעֹבַדְיָה בֶּן־שְׁמַעְיָה
בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן וּבֶרֶכְיָה בֶּן־אָסָא בֶּן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב
17 בְּחַצְרֵי נְטוֹפָתִי: וְהַשֹּׁעֲרִים שַׁלּוּם וְעַקּוּב וְטַלְמוֹן וַאֲחִימָן
18 וַאֲחֵיהֶם שַׁלּוּם הָרֹאשׁ: וְעַד־הֵנָּה בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ מִזְרָחָה
19 הֵמָּה הַשֹּׁעֲרִים לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי: וְשַׁלּוּם בֶּן־קֹרֵא בֶּן־
אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח וְאֶחָיו לְבֵית־אָבִיו הַקָּרְחִים עַל מְלֶאכֶת
הָעֲבֹדָה שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים לָאֹהֶל וַאֲבוֹתֵיהֶם עַל־מַחֲנֵה יְהוָה
כ שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא: וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם
21 לְפָנִים יְהוָה ו עִמּוֹ: זְכַרְיָה בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה שֹׁעֵר פֶּתַח
22 לְאֹהֶל מוֹעֵד: כֻּלָּם הַבְּרוּרִים לִשְׁעָרִים בַּסִּפִּים מָאתַיִם
וּשְׁנֵים עָשָׂר הֵמָּה בְּחַצֵּרֵיהֶם הִתְיַחְשָׂם הֵמָּה יִסַּד דָּוִיד
23 וּשְׁמוּאֵל הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם: וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל־הַשְּׁעָרִים
24 לְבֵית־יְהוָה לְבֵית הָאֹהֶל לְמִשְׁמָרוֹת: לְאַרְבַּע רוּחוֹת
כה יְהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים מִזְרָח יָמָּה צָפוֹנָה וְנֶגְבָּה: וַאֲחֵיהֶם
בְּחַצֵּרֵיהֶם לָבוֹא לְשִׁבְעַת הַיָּמִים מֵעֵת אֶל־עֵת עִם־אֵלֶּה:
26 כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה אַרְבַּעַת גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים הֵם הַלְוִיִּם

7 פון בנימין׳ס זיהן: סלוא זוהן פון משלם, זוהן פון הודויה, זוהן פון
הסנאה,
8 יבניה זוהן פון ירוחם, אלה זוהן פון עזי, זוהן פון מכרי, משלם זוהן פון
שפטיהו, זוהן פון רעואל, זוהן פון יבניה,
9 אויך זייערע ברידער, נאך זייערע געשלעכטער — ניין הונדערט זעקס
און פופציג; אלע דיעזע מענער זיינען געווען פאמיליען פאָרשטעהער
אין זייערע הויזגעזינדען.
10 פון די כהנים — ידעיה, יהויריב, יכין,
11 עזריה זוהן פון חלקיה, זוהן פון משלם, זוהן פון צדוק, זוהן פון מריות,
זוהן פון אחיטוב, דער פערוואלטער איבער גאט׳ס הויז.
12 און עדיה זוהן פון ירוחם, זוהן פון פשחור, זוהן פון מלכיה, און מעשי
זוהן פון עדיאל, זוהן פון יחזרה, זוהן פון משלם, (זהן פון משלמית),
זוהן פון אמר.
13 און זייערע ברידער נאכ׳ן הויז פון זייערע עלטערן — טויזענד זיעבען
הונדערט און זעכציג, העלדישע מענער, הויפט אויפפאסער אויף די
דיענסט ארבייט אין גאט׳ס הויז.
14 פון די לוים: שמעיה זוהן פון חשוב, זוהן פון עזריקם, זוהן פון חשביה,
פון מררי׳ס זיהן,
15 און בקבקר, חרש, גלל, און מתניה זוהן פון מיכה, זוהן פון זכרי, זיהן
פון אסף,
16 און עובדיה זוהן פון שמעיה, זוהן פון גלל, זוהן פון ידותן, און ברכיה
זוהן פון אסא, זוהן פון אלקנה, וואס האט געוואוינט אין די דערפער
פון נטופתי.
17 און די טויער־היטערס: שלום, עקוב, טלמון, און אחימן, מיט זייערע
ברידער; שלום איז געווען דער הויפט מאן,
18 נאך ביז יעצט זיינען די טהויער־היטער אין קעניג׳ס טהויער מזרח־צו,
פון׳ס לאגער פון לוי׳ס קינדער,
19 און שלום דער זוהן פון קורא, זוהן פון אביסף, זוהן פון קרח, מיט זיינע
ברידער די קרחים פון זיין פאטער׳ס הויז — איבער די דיענסט־ארבייט
פון געצעלט, שוועל היטער, אזוי ווי זייערע עלטערן האבען געהיט דעם
אריינגאנג צו גאט׳ס רוהע־ארט.
20 פינחס, אלעזר׳ס זוהן — גאט איז מיט איהם — איז אמאל געווען
זייער פערוואלטער.
21 זכריה, משלמיה׳ס זוהן — דער טהויער־היטער ביים טהיר פון פערזאמ־
לונגס געצעלט.
22 די אלע אויסערווויילטע אלס טהויער־היטערס ביי די שוועלען זיינען
צוויי הונדערט און צוועלף, זיי האבען זיך געצייכענט נאך זייערע הוי־
פען; דוד מיט שמואל דעם פראפעט האבען זיי אינסטאלירט אין זייער
בעשעפטיגונג,
23 זיי און זייערע זיהן צו זיין ביי די טהויערן פון גאט׳ס הויז ד. ה. דאס
געצעלט־הויז אויפצופאסען.
24 ביי אלע פיער זייטען זיינען געווען די טהויער־היטערס — מזרח,
מערב, צפון און דרום.
25 זייערע ברידער, וואס זיינען מיט זיי אין די הויפען פלעגען קומען אלע
זיעבען טעג, פון צייט צו צייט.
26 דאס האבען ריכטיג אויפגעפאסט פיער הויפט טהויער־היטערס פון די

וְהָיוּ עַל־הַלִּשְׁכוֹת וְעַל־הָאוֹצָרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים: וּסְבִיבוֹת 27
בֵּית־הָאֱלֹהִים יָלִינוּ כִּי־עֲלֵיהֶם מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל־הַמַּפְתֵּחַ
וְלַבֹּקֶר לַבֹּקֶר: וּמֵהֶם עַל־כְּלֵי הָעֲבֹדָה כִּי בְמִסְפָּר 28
יְבִיאוּם וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם: וּמֵהֶם מְמֻנִּים עַל־הַכֵּלִים 29
וְעַל כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַסֹּלֶת וְהַיַּיִן וְהַשֶּׁמֶן וְהַלְּבוֹנָה
וְהַבְּשָׂמִים: וּמִן־בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים: ל
וּמַתִּתְיָהוּ מִן־הַלְוִיִּם הוּא הַבְּכוֹר לְשַׁלֻּם הַקָּרְחִי בֶּאֱמוּנָה 31
עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּים: וּמִן־בְּנֵי הַקְּהָתִי מִן־אֲחֵיהֶם עַל־ 32
לֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת לְהָכִין שַׁבָּת שַׁבָּת: וְאֵלֶּה 33
הַמְשֹׁרְרִים רָאשֵׁי אָבוֹת לַלְוִיִּם בַּלְּשָׁכֹת פְּטוּרִים כִּי־יוֹמָם
וָלַיְלָה עֲלֵיהֶם בַּמְּלָאכָה: אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם 34
לְתֹלְדוֹתָם רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִָם: וּבְגִבְעוֹן לה
יָשְׁבוּ אֲבִי־גִבְעוֹן יְעוּאֵל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה: וּבְנוֹ הַבְּכוֹר 36
עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנֵר וְנָדָב: וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וְזֶכַרְיָה 37
וּמִקְלוֹת: וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָם וְאֵת־הֵם גָּנַד 38
אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִַם עִם־אֲחֵיהֶם: וְנֵר הוֹלִיד 39
אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־
יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל: וּבֶן מ
יְהוֹנָתָן מְרִיב בָּעַל וּמְרִי־בַעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה: וּבְנֵי 41
מִיכָה פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַחְרֵעַ: וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יְעָרָה וְיַעְרָה 42
הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד
אֶת־מוֹצָא: וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא וּרְפָיָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה 43
בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ: וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם 44
עַזְרִיקָם וּבֹכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה וְעֹבַדְיָה וְחָנָן אֵלֶּה
בְּנֵי אָצֵל:

CAP. X. י׳

וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ בְיִשְׂרָאֵל וַיָּנָס אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי א
פלשתים

מ׳ 32. דב׳ בסתה 33. מסורים קרי 35. ישעיה קרי

לוים, וועלכע זיינען געווען איבער די צימערן און שאַטץ־קאַמערין פון גאָט׳ס הויז;

27 זיי האָבען זיך אויפגעהאַלטען אַרום גאָט׳ס הויז, ווייל זיי האָבען געמוזט אויפפאַסען וועג מען האָט זיי געפּענט יעדער מאָרגען.

28 אויך אויף אַלע געצייג — וואָרום מיט א צאָהל האָט מען זיי אריינגע־בראַכט און מיט א צאָהל ארויסגענומען.

29 פון זיי זיינען אויך געווען אָנגעשטעלט איבער די כלים — איבער אַלע הייליגע כלים אויך איבער די מעהל, ווויין, אייל, ווירוך און די גע־ווירצען.

30 עטליכע פון די כהנים׳ס זיהן האָבען צוגעבריט די פּרעגלאַכץ פון די גע־ווירצען.

31 מתתיה פון די לוים דער בכור פון שלום דעם קרחי, ער איז געווען אָנ־געטרויט אויף די באַק־פּאַנען אַרבייט,

32 אייניגע פון קהת׳ס זיהן פון זייערע ברידער — איבער דעם צוגעגרייטען ברויט, פּארטיג צו מאַכען יעדער שבת.

33 אָבער די זינגער — די הויפּט בעאמטע פון די לוים זיינען אונבאַשעפּטיגט געווען אין זייערע צימערן, ווייל זיי האָבען געהאַט זייער זינגערשע אַרבייט ווי טאָג אזוי נאַכט.

34 דאָס זיינען די לוים׳ס הויפּט בעאמטע נאָך זייער געבורט, די הויפּט־לייט האָבען געוואוינט אין ירושלים.

35 אין גבעון האָט געוואוינט דער גרינדער פון גבעון — יעיאל, זיין ווייב׳ס נאָמען איז געווען מעכה.

36 זיין ערשט־געבוירענער זוהן — עבדון, און צור, קיש, בעל, נר, נדב,

37 גדור, אחיו, זכריה, און מקלות.

38 דער מקלות האָט געבוירען שמאם. אָבוואָהל זיי זיינען געווען גע־גען זייערע ברידער, האָבען זיי געוואוינט אין ירושלים מיט זייערע ברידער.

39 נר האָט געבוירען קיש, קיש האָט געבוירען שאול, שאול האָט געבוירען: יהונתן, מלכי־שוע, אבינדב, און אשבעל.

40 יהונתן׳ס זוהן מריב בעל, מרי־בעל האָט געבוירען מיכה.

41 מיכה׳ס זיהן: פיתון, מלך, און תחרע.

42 אחז האָט געבוירען יערה, יערה האָט געבוירען: עלמת, עזמות, און זמרי. זמרי האָט געבוירען מוצא.

43 און מוצא האָט געבוירען בנעא, און רפיה זיין זוהן, אלעשה זיין זוהן, און אצל זיין זוהן.

44 אָצל האָט געהאַט זעקס זיהן, דאָס זיינען זייערע נעמען: עזריקם, בכרו ישמעאל, שעריה, עובדיה, און חנן, דאָס זיינען אצל׳ס זיהן.

קאַפּיטעל י

1 אז די פּלשתים האָבען מלחמה געהאַלטען מיט ישראל, איז איטליכער מאַן פון ישראל אנטלאָפען פאַר די פּלשתים, אָדער זיי זיינען געפאַלען דערשלאָגען אויף דעם בארג גלבוע.

2 פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ: וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־
3 אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל: וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה
עַל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים בַּקָּשֶׁת וַיָּחֶל מִן־הַיּוֹרִים:
4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־נֹשֵׂא כֵלָיו שְׁלֹף חַרְבְּךָ ו וְדָקְרֵנִי בָהּ
פֶּן־יָבֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא
כֵלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ:
5 וַיַּרְא נֹשֵׂא־כֵלָיו כִּי־מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־הַחֶרֶב
6 וַיָּמֹת: וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו מֵתוּ:
7 וַיִּרְאוּ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּעֵמֶק כִּי נָסוּ וְכִי־מֵתוּ
שָׁאוּל וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ עָרֵיהֶם וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ
8 בָּהֶם: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־
הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ:
9 וַיַּפְשִׁיטֻהוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְּאֶרֶץ
י פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם: וַיָּשִׂימוּ
אֶת־כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ תָּקְעוּ בֵּית דָּגוֹן:
11 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל יָבֵשׁ גִּלְעָד אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים
12 לְשָׁאוּל: וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל וַיִּשְׂאוּ אֶת־גּוּפַת שָׁאוּל וְאֵת
גּוּפַת בָּנָיו וַיְבִיאוּם יָבֵשָׁה וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת
13 הָאֵלָה בְּיָבֵשׁ וַיָּצוֹמוּ שִׁבְעַת יָמִים: וַיָּמָת שָׁאוּל בְּמַעֲלוֹ
אֲשֶׁר־מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמָר וְגַם־
14 לִשְׁאוֹל בָּאוֹב לִדְרוֹשׁ: וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיְמִיתֵהוּ וַיַּסֵּב
אֶת־הַמְלוּכָה לְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי:

יא CAP. XI.

א וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לֵאמֹר הִנֵּה עַצְמְךָ
2 וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ: גַּם־תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם גַּם בְּהִוֹת שָׁאוּל
מֶלֶךְ אַתָּה הַמּוֹצִיא וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה

2 האָבען די פֿלשתים נאָכנעיאָגט שאול'ן מיט זיינע זיהן, און די פֿלשתים
האָבען דערשלאָגען יונת'ן, אבינדב'ן, און מלכי־שוע'ן שאול זיהן.
3 די מלחמה איז שאול'ן געפאָלען שווער: עס האָבען איהם געטראָפען די
בויגען־שיסער, און פאר שיסער האָט ער געציטערט;
4 האָט שאול געזאָגט צו זיין וואפענטרעגער: „ציה ארוים דיין שווערד
און דערשטעך מיר מיט איהם, אום די אונבעשניטענע זאָלען ניט קומען
שפּאָם מאכען פון מיר". אָבער זיין וואפענטרעגער האָט עס ניט געוואָלט,
וויל ער איז צושראָקען געווועזען. האָט שאול אליין געגומען דעם שווערד
און איז אויף איהם געפאלען.
5 אז זיין וואפענטרעגער האָט געזעהען אז שאול איז געשטאָרבען, איז ער
אויך געפאלען אויפ'ן שווערט און איז געשטאָרבען.
6 אזוי איז שאול מיט זיינע דריי זיהן און זיין גאנצעם הויזגעזינד גע־
שטאָרבען צוזאמען.
7 וועז די מענער פון ישראל וואָס זיינען געווועזען אין טהאל האָבען געזעהען
אז פיעל זיינען ענטלאָפען, און שאול מיט זיינע זיהן זיינען געשטאָרבען,
האָבען זיי פערלאָזען זייערע שטעדט און זיינען אויך אנטלאָפען, דאן
זיינען די פֿלשתים געקומען און האָבען אין זיי געוואוינט.
8 אויף מאָרגענ'ס וועז די פֿלשתים זיינען אָנגעקומען אויסטהאָן די דער־
שלאָגענע האָבען זיי געפונען שאול'ן מיט זיינע זיהן ליגענדיג אויפ'ן
בארג גלבוע.
9 האָבען זיי איהם אויסגעטהאָן, און געגומען זיין קאָפּ און זיינע וואפען,
און האָבען עס ארומגעשיקט איבער'ן לאנד פֿלשתים, אָנצוזאָגען זייערע
געצעזן און דעם פאָלק.
10 און זיי האָבען אריינגעלייגט זיינע וואפען אין הויז פון זייערע געטער,
אָבער זיין קאָפּ־ביין האָבען זיי אָנגעשלאָגען אין הויז פון דגון.
11 אז גאנץ יבש־גלעד האָט געהערט אלעם וואָס די פֿלשתים האָבען געטהאָן
מיט שאול'ן;
12 זיינען אלע העלדישע מענער אויפגעשטאָנען האָבען אַוועקגענומען
שאול'ס קערפּער, אויך די קערפּערם פון זיינע זיהן, האָבען זיי געבראכט
נאָך יבש, און האָבען זייערע בייניער בעגראָבען הינטער א לינדען־בוים
אין יבש, און האָבען געפאסט זיעבען טעג.
13 אזוי איז שאול געשטאָרבען איבער זיינע זינד וואָס ער האָט געזינדיגט
קעגען גאָט, איבער דעם וואָרט פון גאָט וואָס ער האָט ניט געהיט, אויך
וויל ער האָט געפרעגט און געזוכט די הילף פון אוב,
14 און האָט ניט געבעטען ביי גאָט; דאריבער האָט ער איהם געטו־טעט,
און אריבערגעקעהרט די מלוכה צו דוד'ן, ישי'ס זוהן.

קאַפּיטעל יא

1 און גאנץ ישראל האָט זיך פערזאמעלט צו דוד'ן אין חברון, זאָגענדיג:
מיר זיינען דיין ביין און דיין פלייש,
2 אויך נעכטען און עהערנעכטען, וועז שאול איז נאָך געווועזען קעניג,
האָסטו ארויסגעפיהרט און אריינגעבראכט ישראל; און דיין גאָט האָט
דיר געזאָגט: דו זאָלסט פיהרען מיין פאָלק ישראל, און דו זאָלסט זיין
א הערשער איבער מיין פאָלק ישראל.

נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיָּבֹאוּ כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַמֶּלֶךְ
חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם דָּוִיד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה
וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד־
שְׁמוּאֵל׃ 4 וַיֵּלֶךְ דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם הִיא יְבוּס
וְשָׁם הַיְבוּסִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ 5 וַיֹּאמְרוּ יֹשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִיד ה
לֹא תָבֹא הֵנָּה וַיִּלְכֹּד דָּוִיד אֶת־מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר
דָּוִיד׃ 6 וַיֹּאמֶר דָּוִיד כָּל־מַכֶּה יְבוּסִי בָּרִאשׁוֹנָה יִהְיֶה
לְרֹאשׁ וּלְשָׂר וַיַּעַל בָּרִאשׁוֹנָה יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַיְהִי לְרֹאשׁ׃ 7
8 וַיֵּשֶׁב דָּוִיד בַּמְּצָד עַל־כֵּן קָרְאוּ־לוֹ עִיר דָּוִיד׃ וַיִּבֶן הָעִיר
מִסָּבִיב מִן־הַמִּלּוֹא וְעַד־הַסָּבִיב וְיוֹאָב יְחַיֶּה אֶת־שְׁאָר
הָעִיר׃ 9 וַיֵּלֶךְ דָּוִיד הָלוֹךְ וְגָדוֹל וַיהוָה צְבָאוֹת עִמּוֹ׃
10 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד הַמִּתְחַזְּקִים עִמּוֹ
בְּמַלְכוּתוֹ עִם־כָּל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיכוֹ כִּדְבַר יְהוָה עַל־
יִשְׂרָאֵל׃ 11 וְאֵלֶּה מִסְפַּר הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד יָשָׁבְעָם בֶּן
חַכְמוֹנִי רֹאשׁ הַשָּׁלִשִׁים הוּא־עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ־
מֵאוֹת חָלָל בְּפַעַם אֶחָת׃ 12 וְאַחֲרָיו אֶלְעָזָר בֶּן־דּוֹדוֹ הָאֲחוֹחִי
הוּא בִּשְׁלוּשָׁה הַגִּבֹּרִים׃ 13 הוּא־הָיָה עִם־דָּוִיד בַּפַּס דַּמִּים
וְהַפְּלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ־שָׁם לַמִּלְחָמָה וַתְּהִי חֶלְקַת הַשָּׂדֶה
מְלֵאָה שְׂעֹרִים וְהָעָם נָסוּ מִפְּנֵי פְּלִשְׁתִּים׃ 14 וַיִּתְיַצְּבוּ
בְּתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילוּהָ וַיַּכּוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיּוֹשַׁע יְהוָה
תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה׃ 15 וַיֵּרְדוּ שְׁלוֹשָׁה מִן־הַשְּׁלֹשִׁים רֹאשׁ עַל־ ס ו
הַצּוּר אֶל־דָּוִיד אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים חֹנָה
בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ 16 וְדָוִיד אָז בַּמְּצוּדָה וּנְצִיב פְּלִשְׁתִּים אָז
בְּבֵית לָחֶם׃ 17 וַיִּתְאַו דָּוִיד וַיֹּאמֶר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר
בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר־בַּשָּׁעַר׃ 18 וַיִּבְקְעוּ הַשְּׁלֹשָׁה בְּמַחֲנֵה
פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר
וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִיד וְלֹא־אָבָה דָּוִיד לִשְׁתוֹתָם וַיַּסֵּךְ
אֹתָם

ו. 11 השלישים קי

3 אלע עלטסטע פון ישראל זיינען געקומען צום קעניג אין חברון; דאָט דוד מיט זיי געשלאָסען א בונד אין חברון פאר גאָט, און זיי האָבען דוד'ן געזאלבט אלס קעניג איבער ישראל, נאָך דעם וואָרט פון גאָט דורך שמואל'ן.

4 דאן איז דוד און גאַנץ ישראל געגאַנגען אין ירושלים, דאָס איז יבוס, וואָרום דאָרט האָט דער יבוסי בעוואוינט די לאנד.

5 און די בעוואויינער פון יבוס האָבען געזאָגט צו דוד'ן: „וועסט אַהער ניט קומען!" האָט דוד איינגענומען די פעסטונג פון ציון, דאָס איז געבליבען דוד'ס שטאָדט.

6 דוד האָט געזאָגט: דער וואָס וועט יבוסי צוערשט שלאָגען דער ווערט א הויפטמאן און א הערר; איז יואב צרויה'ס זוהן דער ערשטער ארויפגענגענען, און איז געוואָרען דער הויפטמאן.

7 דוד האָט געוואוינט אין דער פעסטונג. דאָרום האָט מען עס גערופען „דוד'ס שטאָדט"

8 וויל ער האָט איבערגעבויט די שטאָדט רינגס ארום, פון מלוא אָן, רינגס ארום, און יואב האָט איבערגעמאכט דאָס איבריגע פון שטאָדט.

9 דוד איז אלץ גרעסער און גרעסער געוואָרען, און גאָט פון די ארמעען איז מיט אים געוועזען.

10 די זיינען דוד'ס הויפט העלדען וואָס האָבען אים אין קעניגטהום בעפעסטיגט, אים קעניג צו מאכען אויף גאַנץ ישראל, ווי גאָט האָט צוגעזאגט ישראל.

11 דאָס איז דער צאָהל פון דוד'ס העלדען: ישבעם חכמוני'ס זוהן, דער הויפט אריוטאָנט; ער צוטרייסעלט מיט זיין שפיז דריי הונדערט ערשלאָגענע מיט א מאל.

12 און נאָך אים איז געוועזען אלעזר דודו'ס זוהן, דער אחוחי, ער איז געוועזען אונטער די דריי גבורים.

13 ער איז געוועזען מיט דוד'ן אין פס־דמים, וועו די פלשתים האָבען זיך דאָרטען פערזאמעלט צו מלחמה; דאָרטען איז געוועזען א שטיק פעלד פול מיט גערשטען, דאָס פאָלק איז ענטלאָפען פאר די פלשתים.

14 האָבען זיי זיך געשטעלט אין מיטען פעלד און האָבען עס גערעטעט און האָבען געשלאָגען די פלשתים. און גאָט האָט געהאָלפען א גרויסע הילף.

15 אמאל זיינען דריי פון די דרייסיג הויפטלייט אראָפגענאָגען צום פעלז, צו דוד'ן אין חיל עדלם, די פלשתים'ס לאגער האָט זיך געלאגערט אין טהאל רפאים.

16 דוד איז דעמסטמאל געוועזען אין פעסטונג, און די אנגעשטעלטע וואָך פון די פלשתים — אין בית לחם.

17 האָט זיך דוד'ן פארוועלט און ער האָט געזאָגט: וואר וויל מיר געבען וואסער צו טרינקען פון ברונען וואָס איז אין בית לחם, ביי דעם טויער?

18 האָבען די דריי דורכגעבראכען דורך דעם לאגער פון די פלשתים, האָבען אנגעשעפט וואסער פון ברונען וואָס איז אין בית לחם ביי דעם טויער, האָבען עס געטראגען און געבראכט צו דוד'ן. אבער דוד האָט עס ניט געוואלט טרינקען, ער האָט עס אויסגענאסען פאר גאָט,

19 אתם לידה׃ ויאמר חלילה לי מאלהי מעשות זאת
הדם האנשים ההלה אשתה בנפשותם כי בנפשותם
הביאום ולא אבה לשתותם אלה עשו שלשת הגבורים׃
כ ואבשי אחי־יואב הוא היה ראש השלושה והוא עורר
את־חניתו על־שלש מאות חלל ולא־שם בשלושה׃
21 מן־השלושה בשנים נכבד ויהי להם לשר ועד־השלשה
22 לא באו׃ בניה בן־יהוידע בן־איש־חיל רב־פעלים מן
קבצאל הוא הכה את שני אריאל מואב והוא ירד והכה
23 את־האריה בתוך הבור ביום השלג׃ והוא הכה את־
האיש המצרי איש מדה ו חמש באמה וביד המצרי
חנית כמנור ארגים וירד אליו בשבט ויגזל את־החנית
24 מיד המצרי ויהרגהו בחניתו׃ אלה עשה בניהו בן
כה יהוידע ולו שם בשלושה הגבורים׃ מן־השלושים הנו
נכבד הוא ואל־השלשה לא־בא וישימהו דויד על־
26 משמעתו׃ וגבורי החילים עשהאל אחי יואב אלחנן
27 בן־דודו מבית לחם׃ שמות הרורי חלץ הפלוני׃
28 עירא בן־עקש התקועי אביעזר הענתותי׃ סבכי החשתי
29 ל עילי האחוחי׃ מהרי הנטופתי חלד בן־בענה הנטופתי׃
31 איתי בן־ריבי מגבעת בני בנימן בניה הפרעתני׃ חורי
32 33 מנחלי נעש אביאל הערבתי׃ עזמות הברחומי אליחבא
34 השעלבני׃ בני השם הגזוני יונתן בן־שגי הררי׃
לה 36 אחיאם בן־שכר הררי אליפל בן־אור׃ חפר המכרתי
37 38 אחיה הפלוני׃ חצרו הכרמלי נערי בן־אזבי׃ יואל אחי
39 נתן מבחר בן־הגרי׃ צלק העמוני נחרי הברתי נשא
מ 41 כלי יואב בן־צרויה׃ עירא היתרי גרב היתרי׃ אוריה
42 החתי זבד בן־אחלי׃ עדינא בן־שיזא הראובני ראש
43 לראובני ועליו שלשים׃ חנן בן־מעכה ויושפט המתני׃

v. 20. ולו קרי

19 און האָט געזאָגט: ביי גאָט! עס פֿאסט מיר ניט דאָס צו טהאָן! איך זאָל טרינקען דאָס בלוט און לעבען פון די דאָזיגע מענער? זיי האָבען דאָך עס געבראכט אינשטעלענדיג זייערע לעבענס! און ער האָט עס ניט געוואָלט טרינקען. דאָס האָבען געטהאָן די דריי העלדען;

20 אבשי יואב'ס ברודער איז געווען דער הויפטמאָן פון די דריי, אויך ער האָט צוטרייסלט מיט זיין שפּיז דריי הונדערט דערשלאָגענע; ער האָט זיך אויסגעצייכנט צווישען די דריי.

21 פון די צווייטע דריי איז ער געווען מעהר געאכטעט, ער איז זאָגאר געווען זייער אָנפֿיהרער, אָבער צו די ערשטע דריי קומט ער ניט.

22 בניהו, יהוידע'ס זוהן, פון קבצאל, א מאָן א העלד, אָגרויסער אויפטהוער, ער האָט דערשלאָגען צווויי לייבען־שטאַרקע מואב'ער, ער איז אויך ארונ־טערגעגאַנגען אין א גרוב אין א שנעע־טאָג און גע'הרג'עט א לייב.

23 ער האָט אויך דערשלאָגען א מצרי, א מאָן פינף אייעלען הויך. דער מצרי האָט געהאַלטען א שפּיז ווי א וועבער־האָלץ, איז ער צוגעגאַנגען צו איהם מיט א רוט, צוגענומען פון מצרי דעם שפּיז און דער'הרג'עט איהם מיט זיין אייגענעם שפּיז.

24 דאָס אַלעס האָט געטהאָן בניהו, יהוידע'ס זוהן, און האָט זיך אויסגע־צייכענט אונטער די דריי העלדען.

25 פון די דרייסיג איז ער מעהר געאכטעט געווען, אָבער צו די ערשטע דריי קומט ער ניט, נאָר דוד האָט איהם אריינגעגעבען צווישען זיי אי־בער זיין געהאַרזאַמקייט.

26 די ארמעע העלדען זיינען געווען עשהאל, יואב'ס ברודער, אלחנן דודו'ס זוהן פון בית לחם.

27 שמות דער הרורי, חוץ דער פלוני,

28 עירא עקש'ס זוהן דער תקועי, אביעזר דער ענתותי,

29 סבכי דער חשתי, עילי דער אחוחי,

30 מהרי דער נטופתי, חלד בענה'ס זוהן דער נטופתי,

31 איתי דער זוהן פון ריבי פון גבעת בני בנימין, בניה דער פרעתוני,

32 חורי פון נחלי געש, אביאל דער ערבתי,

33 עזמות דער בחרומי, אליחבא דער שעלבוני,

34 די זיהן פון השם דער גזוני, יונתן שגי'ס זוהן דער הררי,

35 אחיאם שכר'ס זוהן דער הררי, אליפל אור'ס זוהן,

36 חפר דער מכרתי, אחיה דער פלוני,

37 חצרו דער כרמלי, נערי אזבי'ס זוהן,

38 יואל נתן'ס ברודער, מבחר הגרי'ס זוהן,

39 צלק דער עמוני, נחרי דער ברתי, די וואפען־טרעגער פון יואב צרויה'ס זוהן,

40 עירא דער יתרי, גרב דער יתרי,

41 אוריה דער חתי, זבד אחלי'ס זוהן,

42 עדינה שיזא'ס זוהן דער ראובני, ער איז געווען דער הויפטמאן פון ראובן, מיט איהם זיינען געווען נאָך דרייסיג,

43 חנן מעכה'ס זוהן, און יושפט דער מתני.

44 עֻזִּיָּא הֲעַשְׁתְּרָתִי שָׁמָע וְיעוּאֵל בְּנֵי חוֹתָם הָעֲרֹעֵרִי:
45 מה יְדִיעֲאֵל בֶּן־שִׁמְרִי וְיוֹחָא אָחָיו הַתִּיצִי: אֱלִיאֵל הַמַּחֲוִים
46 וְיָרִיבַי וְיוֹשַׁוְיָה בְּנֵי אֶלְנָעַם וְיִתְמָה הַמּוֹאָבִי: אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד
47 וְיַעֲשִׂיאֵל הַמִּצֹבָיָה:

יב Cap. XII. יב

1 וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר מִפְּנֵי שָׁאוּל
בֶּן־קִישׁ וְהֵמָּה בַּגִּבּוֹרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה: נֹשְׂקֵי קֶשֶׁת
2 מְיַמְּנִים וּמַשְׂמְאִלִים בָּאֲבָנִים וּבְחִצִּים בַּקָּשֶׁת מֵאֲחֵי
3 שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן: הָרֹאשׁ אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי הַשְּׁמָעָה
הַגִּבְעָתִי וְיזִיאֵל וָפֶלֶט בְּנֵי עַזְמָוֶת וּבְרָכָה וְיֵהוּא הָעֲנָתֹתִי:
4 וְיִשְׁמַעְיָה הַגִּבְעוֹנִי גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וְיִרְמְיָה
5 וְיַחֲזִיאֵל וְיוֹחָנָן וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי: אֶלְעוּזַי וְיִרְמוֹת וּבְעַלְיָה
6 ה וּשְׁמַרְיָהוּ וּשְׁפַטְיָהוּ הַחֲרֻפִי: אֶלְקָנָה וְיִשִּׁיָּהוּ וַעֲזַרְאֵל
7 וְיוֹעֶזֶר וְיָשָׁבְעָם הַקָּרְחִים: וְיוֵאלָה וְזִבַדְיָה בְּנֵי יְרֹחָם
8 מִן־הַגְּדוֹר: וּמִן־הַגָּדִי נִבְדְּלוּ אֶל־דָּוִיד לַמְצָד מִדְבָּרָה
גִּבֹּרֵי הַחַיִל אַנְשֵׁי צָבָא לַמִּלְחָמָה עֹרְכֵי צִנָּה וָרֹמַח וּפְנֵי
9 אַרְיֵה פְּנֵיהֶם וְכִצְבָאִים עַל־הֶהָרִים לְמַהֵר: עֵזֶר הָרֹאשׁ
10 עֹבַדְיָה הַשֵּׁנִי אֱלִיאָב הַשְּׁלִישִׁי: מִשְׁמַנָּה הָרְבִיעִי יִרְמְיָה
11 הַחֲמִשִּׁי: עַתַּי הַשִּׁשִּׁי אֱלִיאֵל הַשְּׁבִעִי: יְחָנָן הַשְּׁמִינִי
12 אֶלְזָבָד הַתְּשִׁיעִי: יִרְמְיָהוּ הָעֲשִׂירִי מַכְבַּנַּי עַשְׂתִּי עָשָׂר:
13 אֵלֶּה מִבְּנֵי־גָד רָאשֵׁי הַצָּבָא אֶחָד לְמֵאָה הַקָּטָן
14 וְהַגָּדוֹל לְאָלֶף: אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן בַּחֹדֶשׁ ט
הָרִאשׁוֹן וְהוּא מְמַלֵּא עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו וַיְבְרִיחוּ אֶת־כָּל
16 הָעֲמָקִים לַמִּזְרָח וְלַמַּעֲרָב: וַיָּבֹאוּ מִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וִיהוּדָה
17 עַד־לַמָּצָד לְדָוִיד: וַיֵּצֵא דָוִיד לִפְנֵיהֶם וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לָהֶם
אִם־לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעָזְרֵנִי יְהִי־לִי עֲלֵיכֶם לֵבָב
לְיָחֵד וְאִם־לְרַמּוֹתַנִי לְצָרַי בְּלֹא חָמָס בְּכַפַּי יְרֶא אֱלֹהֵי

אבותיט

ראה.44 v. יעיאל קי יב .3 v. ויואל קי ה .5 v. והדיש קי טו .15 v. נוחה קי

44 עזיה דער עשתרתי, שמע און יעואל די זיהן פון חותם דער ערוערי.

45 ידיעאל זוהן פון שמרי, און יוחא זיין ברודער דער תיצי.

46 אליאל דער מחוים'ער, יריבי, און יושויה, די זיהן פון אלנעם, און יתמה דער מואבי.

47 אליאל, עובר, און יעשיאל דער מצוביה.

קאפיטעל יב

1 די זיינען עם וואס פלעגען קומען צו דוד'ן אין ציקלג, וועז ער האט זיך בעהאלטען פון שאול קיש'ס זוהן; זיי זיינען געווועזען אונטער די העלדען, העלפערם אין קריעג.

2 מיט בויגענם בעוואפענטע, רעכטס און לינקס שיסער פון בויגען מיט שטיינער אדער פיילען; פון שאול'ס ברידער — פון בנימין.

3 די הויפטלייט זיינען געווועזען אחיעזר, און יואש די זיהן פון שמעה, פון גבעה, יזואל, און פלט די זיהן פון עזמות, ברכה, און יהוא פון ענתות.

4 ישמעיה פון גבעון א העלד פון די דרייסיג, איז געווועזען איבער די דרייסיג, אויך ירמיה, יחזיאל, יוחנן, און יוזבד פון גדרה,

5 אלעוזי, ירימות, בעליה, שמריהו, און שפטיהו דער חריפי'ער,

6 אלקנה, ישיהו, עזראל, יועזר, און ישבעם די קרחים'ער.

7 יועאלה, און זבריה ירוחם'ס זיהן פון גדור.

8 פון שבט גד האבען זיך איבערגעגעבען צו דוד'ן, אינ'ם מדבר־פעסטונג, קריעגם העלדען, מלחמה־פארטיגע מענשען, געאיבטע מיט'ן פאנציער און שפיז, אויכגעזעהען ווי לייבען און פלינקע וו הירשען אויף די בערג:

9 עזר דער ערשטער, עובדיה דער צווייטער, אליאב דער דריטער,

10 משמנה דער פיערטער, ירמיה דער פינפטער,

11 עתי דער זעקסטער, אליאל דער זיעבעטער,

12 יוחנן דער אכטער, אלזבד דער נייגטער,

13 ירמיהו דער צעהנטער, מכבני דער עלפטער.

14 די גד'ס זיהן זיינען געווועזען מיליטער בעאמטע, יעדער קלענסטער איבער הונדערט, און גרויסער — איבער טויזענד.

15 די זעלביגע זיינען אריבער דעם ירדן אין ערשטען פריהלינג־מאנאט, וועז ער איז געווועזען פול איבער די ברעגען און האבען פאריאגט די טהאל־איינוואוינער אין מזרח און מערב.

16 אויך פון בנימין'ס קינדער און יהודה'ס זיינען געקומען צו דוד'ס פעס־טונג,

17 איז דוד צו זיי ארוים, האט זיי בעגריסט און געזאגט: „אויב איהר זייט צו מיר געקומען פריעדליך, ד. ה. מיר צו העלפען, האב איך א הארץ מיט אייך צו פעראייניגען זיך; אויב אבער אום מיר אריינצו־ווארפען צו מיינע פיינד, אן אונשולדיגען, זאל עם דער גאט פון אונזערע עלטערן צו זעהן און אורטהיילען".

18 אֲבוֹתֵינוּ וְיוֹכִחַ: וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִשִׁים
לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי שָׁלוֹם ו שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ
כִּי עֹזְרֶךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד:
19 וּמִמְּנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל־דָּוִיד בְּבֹאוֹ עִם־פְּלִשְׁתִּים עַל־
שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְלֹא עֲזָרָם כִּי בְעֵצָה שִׁלְּחֻהוּ סַרְנֵי
כ פְּלִשְׁתִּים לֵאמֹר בְּרֹאשֵׁנוּ יִפֹּל אֶל־אֲדֹנָיו שָׁאוּל: בְּלֶכְתּוֹ
אֶל־צִיקְלַג נָפְלוּ עָלָיו ו מִמְּנַשֶּׁה עַדְנַח וְיוֹזָבָד וִידִיעֵאל
וּמִיכָאֵל וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא וְצִלְּתַי רָאשֵׁי הָאֲלָפִים אֲשֶׁר
21 לִמְנַשֶּׁה: וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם־דָּוִיד עַל־הַגְּדוּד כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל
22 כֻּלָּם וַיִּהְיוּ שָׂרִים בַּצָּבָא: כִּי לְעֵת־יוֹם בְּיוֹם יָבְאוּ עַל־
דָּוִיד לְעָזְרוֹ עַד־לְמַחֲנֶה גָּדוֹל כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים:
23 וְאֵלֶּה מִסִּפְרֵי רָאשֵׁי הַחֲלוּץ לַצָּבָא בָּאוּ עַל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה
24 לְהָסֵב מַלְכוּת שָׁאוּל אֵלָיו כְּפִי יְהוָה: בְּנֵי יְהוּדָה
נֹשְׂאֵי צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁמֹנָה מֵאוֹת חֲלוּצֵי
בה צָבָא: מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חַיִל לַצָּבָא שִׁבְעַת
26 אֲלָפִים וּמֵאָה: מִן־בְּנֵי הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
27 מֵאוֹת: וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד לְאַהֲרֹן וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
28 וּשְׁבַע מֵאוֹת: וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר חַיִל וּבֵית־אָבִיו
29 שָׂרִים עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם: וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי שָׁאוּל
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד־הֵנָּה מַרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת בֵּית
ל שָׁאוּל: וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׁמֹנָה
מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם:
31 וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנָה עָשָׂר אֶלֶף אֲשֶׁר נִקְבוּ בְשֵׁמוֹת
32 לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד: וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי
בִינָה לָעִתִּים לָדַעַת מַה־יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם
33 וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־פִּיהֶם: מִזְּבֻלוֹן יוֹצְאֵי צָבָא עֹרְכֵי
מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְלַעֲזָר בְּלֹא־

v. 18. השלשים קו

18 דאן איז עמישי, דער הויפט בעאמטער זעהר בעגייסטערט געוואָרען און
געזאָגט: „פריעדען צו דיר, דוד! און מיט דיר, ישי'ס זוהן! אויך פריע־
דען צו דיינע העלפער, מיט וועלכע גאָט האָט דיר געהאָלפען!" דאן האָט
זיי דוד אָנגענומען און געשטעלט אן דער שפיץ פון די קריעגס־לייט.

19 פון מנשה זיינען צוגעפאלען צו דוד'ן ווען ער איז געקומען מיט די
פלשתים צו מלחמה אויף שאול'ן, ער האָט זיי אָבער ניט געהאָלפען, ווייל
נאָך א בעראטהונג האָבען איהם די פלשת'ישע פירסטען אַוועקגעשיקט,
זאָגענדיג: „מיט אונזערע קעפ ווערט ער צופאלען צו שאול זיין העררן".

20 געהענדיג אין ציקלג זיינען צו איהם צוגעפאלען פון מנשה'ן: עדנח,
יוזבד, ידיעאל, מיכאל, יוזבד, אליהוא און צלתי — מנשה'ס בעאמטע
איבער טויזענדער;

21 זיי האָבען דוד'ן געהאָלפען קעגען די ארמעען, זיי אלע זיינען געווען
קריעגס העלדען און זיינען געווען ארמעען בעאמטע.

22 טאָג־טעגליך פלעגען זיי קומען צו דוד'ן העלפען איהם, ביז עס איז גע־
וואָרען א גרויסער לאגער, ריזעזען גרויס.

23 דער צאהל הויפט געוואפענטע צום קריעג זיינען געקומען צו דוד'ן אין
חברון, אריבערקעהרען צו איהם שאול'ס קעניגטהום, וו׳ גאָט האָט גע־
רעדט:

24 יהודה'ס זיהן, פאנציר און שפיז טרענער — זעקס טויזענד אכט הונ־
דערט קריעגס געוואפענטע.

25 פון שמעון'ס זיהן קריעגס העלדען צום ארמעע — זיעבען טויזענד איין
הונדערט.

26 פון לוי'ס קינדער — פיער טויזענד זעקס הונדערט,

27 אויך יהוידע׳דער פירסט פון אהרן'ס פאמיליען און מיט איהם דריי טוי־
זענד זיעבען הונדערט.

28 און צדוק, א יונגער קריעגס העלד מיט די בעאמטע פון זיין פאָטערס
הויז — צוויי און צוואנציג.

29 פון בנימין'ס זיהן, שאול'ס פרייַנד — דריי טויזענד, ביז יעצט האָבען
זיי מעהרסטענטהיילס געהיט די בעוואכונג פון שאול'ס הויז.

30 פון אפרים'ס זיהן — צוואנציג טויזענד אכט הונדערט קריעגס־העלדען,
מענער מיט א בערוף אין זייערע פאמיליען.

31 פון האלבען שטאם מנשה — אכצעהן טויזענד, בערופענע מענער זיינען
געשיקט געווען דוד'ן קעניג צו מאכען.

32 פון יששכר'ס זיהן, פערשטאנדיגע מענער, אלע בעשטימער וואָס ישראל
זאל טהאָן, צוויי הונדערט הויפט־לייט און אלע ברידער זייערע צו זייער
בעפעהל.

33 פון זבלון ארמעע־געהער, אונשרעקבאר קריעגס פערטיג מיט אלע קריעג
וואפען, אויך צו גראָבען — פופציג טויזענד.

לֵב וָלֵב: ומנפתלי שָׂרִים אֶלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה 34
וַחֲנִית שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אָלֶף: ומִדָּנִי עֹרְכֵי לה
מִלְחָמָה עֶשְׂרִים־וּשְׁמוֹנָה אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ומֵאָשֵׁר 36
יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים אָלֶף: ומֵעֵבֶר 37
לַיַּרְדֵּן מִן־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי ו שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכָל כְּלֵי
צָבָא מִלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף: כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי 38
מִלְחָמָה עֹרְכֵי מַעֲרָכָה בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה
לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל
לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד: וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־דָּוִיד יָמִים 39
שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשׁוֹתִים כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם: וְגַם ס
הַקְּרוֹבִים־אֲלֵיהֶם עַד־יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים
לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים ו וּבַבָּקָר מַאֲכַל־קֶמַח
דְּבֵלִים וְצִמֻּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה
בְּיִשְׂרָאֵל:

יג Cap. XIII.

וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נָגִיד: וַיֹּאמֶר א 2
דָּוִיד לְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
נִפְרָצָה נִשְׁלְחָה עַל־אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכָל אַרְצוֹת
יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ
אֵלֵינוּ: וְנָסֵבָּה אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ 3
בִּימֵי שָׁאוּל: וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי־יָשָׁר 4
הַדָּבָר בְּעֵינֵי כָּל־הָעָם: וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִנְּ ה
שִׁיחוֹר מִצְרַיִם וְעַד־לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
מִקִּרְיַת יְעָרִים: וַיַּעַל דָּוִד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־ 6
קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים | יְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם: וַיַּרְכִּבוּ 7
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה מִבֵּית אֲבִינָדָב וְעֻזָּא

יב 38. א כצ"ל

34 פון נפתלי — טויזענד פירסטען, און מיט זיי, מיט פאנצערן און שפיזען, זיעבען און דרייסיג טויזענד.

35 פון דן — קריעגם־פארטיגע — אכט און צוואנציג טויזענד זעקס הונדערט.

36 פון אשר ארמעע־געהער, אנגעגרייטע צו מלחמה — פערציג טויזענד.

37 פון דער אנדערער זייט ירדן, פון ראובן, גד, און דעם האלבען שבט מנשה, מיט אלערלייי וואפען — הונדערט מיט צוואנציג טויזענד.

38 די אלע קריעגס־מענער וועלכע פערזאמלען זיך צום קריעגס־ארדנונג מיט'ן גאנצען הארצען, זיינען געקומען אין חברון, דוד'ן קעניג צו מאכען איבער גאנץ ישראל; אויך די איבריגע פון ישראל האבען איינגעשטימט דוד'ן צו מאכען קעניגען.

39 זיי זיינען דארט געווען מיט דוד'ן דריי טעג, האבען געגעסען און getrunken, וואס זייערע ברידער האבען פאר זיי אנגעגרייט.

40 אויך אלע נאהענטע בעוואוינער ביז יששכר, זבלון און נפתלי האבען gebracht אויף אייזלען, קעמלען, מולי־אייזלען און רינדער: ברויט, מעהל־שפייזען, טרוקענע פייגען, ראזינקעס, ווין, אויל אויף רינדער און שעפסען ביז גענוג — עס איז געווען א פרייד אין ישראל.

קאפיטעל יג

1 און דוד האט זיך בעראטען מיט די פירסטען איבער די טויזענדע, און די הונדערטע, און מיט אלע פיהרער.

2 און דוד האט געזאגט צו דער גאנצער פערזאמלונג: „ווען עס געפעלט אייך, און אויב עס איז בעשערט פון אונזער גאט, לאמיר שנעל שיקען צו אונזערע איבריגע ברידער, אין אלע לענדער פון ישראל, מיט זיי אויך די כהנים און די לוים וואס זיינען אין זייערע שטעדט און פרייע פלעצער, אז זיי זאלען זיך צו אונז פערזאמלען.

3 און לאמיר צוריקקעהרען אונזער גאט'ס ארון צו אונז, וואס מיר האבען אים ניט נאכגעפארשט אין שאול'ס צייטען."

4 און די גאנצע פערזאמלונג האט געזאגט אז מען זאל אזוי טהון, וואס די זאך איז געפעלען געווען אין די אויגען פון דעם גאנצען פאלק.

5 דאן האט דוד פערזאמעלט גאנץ ישראל, פון שיחור מצרים ביז מען קומט צו חמת, אום צו ברענגען גאט'ס ארון פון קרית יערים.

6 און דוד מיט גאנץ ישראל זיינען געגאנגען אין בעלת (וואס האט בעלאנגט צו יהודה'ן) נעבען קרית יערים, אראבצובריינגען פון דארטען גאט'ס ארון — דער נאמ וואס ערשיינט אויף די כרובים און מען רופט איהם „שם".

7 זיי האבען ארויפגעשטעלט גאט'ס ארון אויף א נייעם וואגען, פון אבינדב'ס הויז, עזא און אחיו האבען געפיהרט דעם וואגען.

8 וְאַחְיוֹ נְהֻגִים בַּעֲגָלָה: וְדָוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־עֹז וּבְשִׁירִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים
9 וּבְתֻפִּים וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת: וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן כִּידֹן
וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶת־יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת־הָאָרוֹן כִּי שָׁמְטוּ הַבָּקָר:
י וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּא וַיַּכֵּהוּ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרֹן
11 וַיָּמָת שָׁם לִפְנֵי אֱלֹהִים: וַיִּחַר לְדָוִיד כִּי־פָרֹץ יְהוָה
פֶּרֶץ בְּעֻזָּא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּא עַד הַיּוֹם
12 הַזֶּה: וַיִּרָא דָוִיד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר אֵיךְ
13 אָבִיא אֵלַי אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים: וְלֹא־הֵסִיר דָּוִיד אֶת־
הָאָרוֹן אֵלָיו אֶל־עִיר דָּוִיד וַיַּטֵּהוּ אֶל־בֵּית־עֹבֵד אֱדֹם
14 הַגִּתִּי: וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עִם־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם בְּבֵיתוֹ
שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם וְאֶת־
כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ:

יד CAP. XIV.

א וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִיד וַעֲצֵי אֲרָזִים
2 וְחָרָשֵׁי קִיר וְחָרָשֵׁי עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת: וַיֵּדַע דָּוִיד כִּי־
הֱכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשָּׂא לְמַעְלָה מַלְכוּתוֹ
3 בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: וַיִּקַּח דָּוִיד עוֹד נָשִׁים בִּירוּשָׁלִָם
4 וַיּוֹלֶד דָּוִיד עוֹד בָּנִים וּבָנוֹת: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיִּלּוּדִים
אֲשֶׁר הָוּלַד לוֹ בִּירוּשָׁלִָם שַׁמּוּעַ וְשׁוֹבָב נָתָן וּשְׁלֹמֹה:
ה 6 וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וֶאֱלִפָּלֶט: וְנֹגָה וְנֶפֶג וְיָפִיעַ: וֶאֱלִישָׁמָע
7 8 וּבְעַלְיָדָע וֶאֱלִיפָלֶט: וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־נִמְשַׁח דָּוִיד
לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־
9 דָּוִיד וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיֵּצֵא לִפְנֵיהֶם: וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּפָּשְׁטוּ
י בְּעֵמֶק רְפָאִים: וַיִּשְׁאַל דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה
עַל־פְּלִשְׁתִּים וּנְתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֵה וְנָתַתִּים
11 בְּיָדֶךָ: וַיַּעֲלוּ בְבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִיד וַיֹּאמֶר דָּוִיד

פרץ

יד 1. ד חורם קרי. 10. ש יואב ג

8 דוד מיט נאנץ ישׂראל האבען זיך געפרייט פאר גאָט מיט אלע קרעפטען, מיט לידער, פידלען, הארפען, פויקען, צימבלען און טראמפעטען.

9 אז זיי זיינען געקומען צום שייער כידן האט עזא אויסגעשטרעקט זיין האנד אנצונעהמען דעם ארון, ווייל די רינדער האבען זיך אויסגעשפאנט,

10 האט גאָט'ס צארן געברענט אויף עזא ווייל ער האט אויסגעשטרעקט זיין האנד צום ארון, און ער האט איהם ערשלאגען און ער איז דאָרטען, נעבען גאָט'ס ארון, געשטאָרבען.

11 עס האט דוד'ן פערדראָסען וואס גאָט האט איינגעבראָכען עזא'ן. יענעם אָרט רופט מען „פרץ עזא" ביז היינטיגען טאָג.

12 יענעם טאָג האט זיך דוד דערשראָקען פאר גאָט'ס ארון, טראכטענדיג: ווי זאל איך אריינבריינגען ביי מיר גאָט'ס ארון?

13 דערפאר האט דוד ניט פארקעהרט צו איהם גאָט'ס ארון, אין דוד'ס שטאָדט, נאָר ער האט איהם אריינגעבראכט אין'ס הויז פון עבד־אדום דער גתי.

14 אזוי איז גאָט'ס ארון געשטאנען אין עבד אדום'ס הויז דריי מאָנאטען, און גאָט האט געבענשט עבד אדום'ס הויז און אלץ וואס בעלאנגט צו איהם.

קאפיטעל יד

1 חירם דער קעניג פון צר האט געשיקט מענשען צו דוד'ן מיט צעדער־בוימער, אויך וואנד־מויערער מיט האלץ ארבייטער אויפצובויען איהם א הויז.

2 דאן האט דוד דערקענט אז גאָט האט איהם אנגעברייט צו קעניגען איבער ישׂראל, און אז זיין מלוכה איז הויך דערהויבען געוואָרען צוליעב זיין פאָלק ישׂראל.

3 און דוד האט זיך נאָך ווייבער גענומען אין ירושלים, און עס זיינען גע־בוירען געוואָרען ביי דוד'ן נאָך זיהן און טעכטער.

4 דאָס זיינען די נעמען פון די קינדער וואס ער האט געהאט אין ירושלים: שמוע, שובב, נתן, שלמה,

5 יבחר, אלישוע, אלפלט,

6 נוגה, נפג, יפיע,

7 אלישמע, בעליידע, און אליפלט.

8 וועז די פלשתים האבען דערהערט אז דוד איז געזאלבט געוואָרען אלס קעניג איבער גאנץ ישׂראל, זיינען אלע פלשתים געקומען זוכען דוד'ן, אז דוד האט עס דערהערט איז ער צו זיי ארויסגענאנגען.

9 אז די פלשתים זיינען אנגעקומען האבען זיי זיך אויסגעשפרייט אין טהאל רפאים.

10 האט דוד אנגעפרעגט ביי גאָט, און געזאגט: זאל איך געהן קעגען די פלשתים? וועסטו זיי געבען אין מיין האנד? און גאָט האט צו איהם געזאגט: „גיה! איך וועל זיי איבערגעבען אין דיין האנד."

11 אז זיי זיינען געקומען אין בעל פרצים, האט דוד זיי דאָרטען געשלאָגען, און דוד האט געזאגט: גאָט האט צובראָכען מיינע פיינד אין מיין האנד,

פְּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת־אוֹיְבַי בְּיָדִי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרְאוּ
שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים: וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם 12
וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ: וַיֹּסִפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים 13
וַיִּפְשְׁטוּ בָּעֵמֶק: וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִיד בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ 14
הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם הָסֵב מֵעֲלֵיהֶם וּבֹא לָהֶם
מִמּוּל הַבְּכָאִים: וְיִהִי כְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי טו
הַבְּכָאִים אָז תֵּצֵא בַּמִּלְחָמָה כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים לְפָנֶיךָ
לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים: וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוּדוּ 16
הָאֱלֹהִים וַיַּכּוּ אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן וְעַד־גָּזֶרָה:
וַיֵּצֵא שֵׁם־דָּוִיד בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־
כָּל־הַגּוֹיִם:

Cap. XV. טז

עָשָׂה־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים א
וַיֵּט־לוֹ אֹהֶל: אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן 2
הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם ׀ בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת אֶת־
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וּלְשָׁרְתוֹ עַד־עוֹלָם: וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־ 3
כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִַם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־
מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ: וַיַּאֲסֹף דָּוִיד אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת־ 4
הַלְוִיִּם:
לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה ה
וְעֶשְׂרִים:
לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה הַשַּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם 6
וְעֶשְׂרִים:
לִבְנֵי גֵרְשֹׁם יוֹאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה 7
וּשְׁלֹשִׁים:
לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשַּׂר וְאֶחָיו מָאתָיִם: 8
לִבְנֵי חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים: 9
לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר: י
וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל 11
עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב: וַיֹּאמֶר לָהֶם 12
אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם
וְהַעֲלִיתֶם אֶת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַכִּינוֹתִי לוֹ:

אזוי ווי א וואסער ברוך ! דארום האָט מען געוופען דעם נאָמען פון
יענעם אָרט „בעל־פרצים".
12 און זיי האָבען דאָרטען פערלאָזען זייערע געטער, האָט דוד געהייסען אז
מען זאָל זיי פערברענען אין פייער.
13 אז די פלשתים האָבען זיך נאָכאמאל פערשפרייט, אין טהאל,
14 האָט דוד נאָכאמאל אָנגעפרעגט ביי גאָט ; אָבער גאָט האָט איהם גע־
זאָגט : געה ניט נאָך זיי ! געה זיי ארום, און געה צו זיי ארוים קעגען
די מויל־בער בוימער ;
15 און אז דו ווערסט הערען א געוויש פון טריט אויף די שפיצען פון די
מויל־בער בוימער, דאן פאנג אן די מלחמה ; דאָם איז גאָט ארוים שלאגען
דעם פלשתים־לאגער פאר דיר.
16 דוד האָט געטהון אזוי ווי גאָט האָט איהם געבאָטען, און זיי האָבען
צושלאָגען דעם פלשתים־לאגער פון גבעון ביז גזרה.
17 דוד'ס בערוף איז געגאנגען איבער אלע לענדער, און גאָט האָט געווארפען
זיין שרעק אויף אלע פעלקער.

קאפיטעל טו

1 דאן האָט ער זיך געמאכט הייזער אין דער שטאָדט פון דוד, ער האָט
אָנגעגרייט אן אָרט פאר גאָט'ס ארון און האָט פאר איהם אויפגעשטעלט
א געצעלט.
2 דענסטמאל האָט דוד געזאָגט : קיינער זאָל ניט טראָגען דעם ארון פון
גאָט, נור די לוים, וואָרים זיי האָבען גאָט אויסדערוועהלט צו טראָגען
דעם ארון פון גאָט, און איהם אימער צו דיענען.
3 און דוד האָט פערזאמעלט גאנץ ישראל און ירושלים אַרויפצוברענגען
גאָט'ס ארון צו זיין אָרט וואָס ער האָט פאר איהם אָנגעגרייט ;
4 אויך האָט דוד פערזאמעלט אהרון'ס זיהן, די לוים.
5 פון קהת'ס זיהן : אוריאל דער פירסט מיט זיינע ברידער — הונדערט
און צוואנציג,
6 פון מררי'ס זיהן : עשיה דער פירסט מיט זיינע ברידער — צוויי הונ־
דערט און צוואנציג,
7 פון גרשום'ס זיהן : יואל דער פירסט מיט זיינע ברידער — הונדערט
און דרייסיג,
8 פון אליצפן'ס זיהן : שמעיה דער פירסט מיט זיינע ברידער — צוויי
הונדערט,
9 פון חברון'ס זיהן : אליאל דער פירסט מיט זיינע ברידער — אכציג,
10 פון עזיאל'ס זיהן : עמינדב דער פירסט מיט זיינע ברידער — הונדערט
און צוועלף.
11 און דוד האָט געוופען צדוק און אביתר די כהנים, אויך פון די לוים
אוריאל, עשיה, יואל, שמעיה, אליאל, און עמינדב.
12 און ער האָט צו זיי געזאָגט : איהר זייט די הויפט פאָרשטעהער פון די
לוים, הייליגט אויך מיט אייערע ברידער, און ברייגט ארויף דעם ארון
פון גאָט, דער גאָט פון ישראל, צו דעם אָרט וואָס איך האָב פאר איהם
אָנגעבראַכט.

13 כִּי לְמַבְרֵאשׁוֹנָה לֹא אַתֶּם פָּרֶץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא
14 דְרַשְׁנֻהוּ כַּמִּשְׁפָּט: וַיִּתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת
15 אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־הַלְוִיִּם אֶת
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כִּדְבַר יְהוָה בִּכְתֻפָּם
16 בַּמֹּטוֹת עֲלֵיהֶם: וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד
אֶת־אֲחֵיהֶם הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי־שִׁיר נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת
וּמְצִלְתָּיִם מַשְׁמִיעִים לְהָרִים־בְּקוֹל לְשִׂמְחָה:
17 וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֶת הֵימָן בֶּן־יוֹאֵל וּמֵאֲחָיו אָסָף בֶּן
18 בֶּרֶכְיָהוּ וּמִבְּנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם אֵיתָן בֶּן־קוּשָׁיָהוּ: וְעִמָּהֶם
אֲחֵיהֶם הַמִּשְׁנִים זְכַרְיָהוּ בֶּן וְיַעֲזִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל ו
וְעַנִּי אֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ
19 וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל הַשּׁוֹעֲרִים: וְהַמְשֹׁרְרִים הֵימָן אָסָף
כ וְאֵיתָן בִּמְצִלְתַּיִם נְחֹשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ: וּזְכַרְיָה וַעֲזִיאֵל
וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וְעַנִּי וֶאֱלִיאָב וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּבְנָיָהוּ בִּנְבָלִים
21 עַל־עֲלָמוֹת: וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם
22 וִיעִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ בְּכִנֹּרוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית לְנַצֵּחַ: וּכְנַנְיָהוּ
23 שַׂר־הַלְוִיִּם בְּמַשָּׂא יָסֹר בַּמַּשָּׂא כִּי מֵבִין הוּא: וּבֶרֶכְיָה
24 וְאֶלְקָנָה שֹׁעֲרִים לָאָרֹן: וּשְׁבַנְיָהוּ וְיוֹשָׁפָט וּנְתַנְאֵל וַעֲמָשַׂי
וְזַכַרְיָהוּ וּבְנָיָהוּ וֶאֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מַחְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת
לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְעֹבֵד אֱדֹם וִיחִיָּה שֹׁעֲרִים לָאָרֹן:
כה וַיְהִי דָוִיד וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים הַהֹלְכִים
לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מִן־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם
26 בְּשִׂמְחָה: וַיְהִי בְּעֶזְרַת הָאֱלֹהִים אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי
אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים:
27 וְדָוִיד מְכֻרְבָּל ו בִּמְעִיל בּוּץ וְכָל־הַלְוִיִּם הַנֹּשְׂאִים אֶת־
הָאָרוֹן וְהַמְשֹׁרְרִים וּכְנַנְיָה הַשַּׂר הַמַּשָּׂא הַמְשֹׁרְרִים וְעַל־
28 דָּוִיד אֵפוֹד בָּד: וְכָל־יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־

יהוה

24. ו יחד צדי 27. ו תשׁ בשחוח

13 ווייל פריהער, אז ניט איהר, האָט גאָט אײַנגעבראכען אין אונז, ווייל מיר האָבען איהם ניט ערזוכט ווי געהעריג.

14 האָבען זיך די כהנים מיט די לֵוים געהייליגט, אַרויפצוברענגען דער ארון פון גאָט, דער גאָט פון ישראל.

15 די יונגע לֵוים האָבען געטראָגען גאָט׳ס ארון, אזוי ווי משה האָט געבאָטען נאָך גאָט׳ס וואָרט, אויף זייערע אַקסלען מיט די שטאַנגען וואָס איז דאָרויף געווועזען.

16 און דוד האָט געזאָגט צו די הויפטען פון די לֵוים, אז זיי זאָלען אנשטעלען זייערע ברידער אלס משוררים מיט מוזיק אינסטרומענטען : פידעלן, האַרפען, און צימבעלן, כדי מען זאָל הערען און מען זאָל אויפהייבען א פרוידיגעם קול.

17 האָבען די לֵוים אָנגעשטעלט הימן יואל׳ס זוהן און פון זייַנע ברידער אָסף ברכיהו׳ס זוהן און פון מררי׳ס זיהן זייערע ברידער — איתן קושיהו׳ס זוהן.

18 און מיט זיי זייערע ברידער פון צווייטען ראַנג — זכריהו יעזיאל׳ס זוהן און שמירמות, יחיאל, עני, אליאב, בניהו, מעשיהו, מתתיהו, אליפלהו, מקניהו, עובד אדום, און יעיאל, די טויער היטערס.

19 און די זינגערס : אסף, הימן און איתן, זיינען אָנגעשטעלט געוואָרען מיט די קופערנע צימבעלן צו מאַכען הערען.

20 און זכריה, עזיאל, שמירמות, יחיאל, עני, אליאב, מעשיהו, און בניהו מיט סאָפראַנאָ פידלען.

21 און מתתיהו, אליפלהו, מקניהו, עובד אדום, יעיאל, און עזזיהו, מיט אכט־סטרונען האַרפען צו איבערשטייגען.

22 כנניהו האָט בעפעהלען די לֵוים וואָס האָבען געטראָגען; ער האָט באַזאָרגט די טראָג זאכען, ווייל ער האָט עס פערשטאַנען.

23 ברכיה, און אלקנה זיינען געווועזען די טויער היטערס פון ארון.

24 שבניהו, יושפט, נתנאל, עמשי, זכריהו, בניהו, און אליעזר, די כהנים, האָבען געבלאָזען מיט די טראָמפייטען פאר גאָט׳ס ארון ; אויך עובד אדום, און יחיה זיינען געווועזען די טהויער היטערס פון ארון.

25 דוד, די עלטסטע פון ישראל און די פירסטען איבער טויזענד זיינען געווען די געהער צו בריינגען דעם ארון, גאָט׳ס בונד, פון עבד־אדם׳ס הויז מיט פרייד.

26 אז גאָט האָט געהאָלפען די לֵוים די טרעגער פון ארון גאָט׳ס ברית, האָבען זיי געשאַכטעט זיעבען אָקסען און זיעבען ווידערס.

27 דוד איז געווועזען אײַנגעהילט אין א לֵיינען אויבערמאַנטעל אויך אלע לֵוים די ארון־טרעגער , די זינגערס, און כנניה דער אויפזעהער אויף דעם טראגען פון די זינגערס ; אויך דוד׳ן איז אויך געווועזען א לֵיינענער אפוד.

28 אזוי האָט גאַנץ ישראל ארויפגעבראכט דעם ארון, גאָט׳ס ברית מיט שאלונג און מיט א שופר־בלאָזען מיט טראמפייטען, און מיט צימבלען, אָנזאָגענדיג מיט פידלען און האַרפען.

יְדוּתֽוּן בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם
מַשְׁמִעִים בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת: וַיְהִי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בָּא 29
עַד־עִיר דָּוִד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה ׀ בְּעַד הַחַלּוֹן
וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד מְרַקֵּד וּמְשַׂחֵק וַתָּבֶז לוֹ בְּלִבָּהּ׃

טז Cap. XVI. טז

וַיָּבִיאוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר א
נָטָה־לוֹ דָּוִיד וַיַּקְרִיבוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃
וַיְכַל דָּוִיד מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם 2
בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיְחַלֵּק לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה 3
לְאִישׁ כִּכַּר־לֶחֶם וְאֶשְׁפָּר וַאֲשִׁישָׁה׃ וַיִּתֵּן לִפְנֵי אֲרוֹן 4
יְהוָה מִן־הַלְוִיִּם מְשָׁרְתִים וּלְהַזְכִּיר וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל
לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ אָסָף הָרֹאשׁ וּמִשְׁנֵהוּ זְכַרְיָה ה
יְעִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וּמַתִּתְיָה וֶאֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וְעֹבֵד
אֱדֹם וְיעִיאֵל בִּכְלֵי נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וְאָסָף בַּמְצִלְתַּיִם
מַשְׁמִיעַ׃ וּבְנָיָהוּ וְיַחֲזִיאֵל הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת תָּמִיד לִפְנֵי 6
אֲרוֹן בְּרִית־הָאֱלֹהִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא אָז נָתַן דָּוִיד בָּרֹאשׁ 7
לְהֹדוֹת לַיהוָה בְּיַד־אָסָף וְאֶחָיו׃ הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ 8
בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו׃ שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ 9
בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי י
יְהוָה׃ דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ וְכִרְיוּ 11 12
נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃ זֶרַע יִשְׂרָאֵל 13
עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ 14
מִשְׁפָּטָיו׃ זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃ טו
אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק׃ וַיַּעֲמִידֶהָ 16 17
לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן 18
אֶרֶץ־כְּנַעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃ בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט 19
וְגָרִים בָּהּ׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם כ

אחר

ט־ו 1. 13. 22. v. קמץ בי"ק

29 וועו דער ארון, גאט׳ס ברית איז אנגעקומען אין דוד׳ס שטאדט האט מיכל שאול׳ס טאכטער ארויסגעקוקט דורך׳ן פענסטער, אז זי האט דערזעהען דעם קעניג דוד טאנצענדיג און שפיעלענדיג האט זי איהם פעראכט אין איהר האַרץ.

קאפיטעל טז

1 און זיי האבען געבראכט גאט׳ס ארון, האבען איהם געשטעלט אין געצעלט וואס דוד האט פאר איהם אויפגעשטעלט, און זיי האבען געבראכט נאנז־אפפער און פריער־אפפער פאר גאט.

2 אז דוד האט אויפגעהערט צו בריינגען די נאנז־אפפער און פריער־אפפער, האט ער געבענשט דאס פאלק אין גאט׳ס נאמען.

3 און ער האט אויסגעטהיילט צו איטליכען פון ישראל, מאן און פרוי, צו איטליכען א לאבען ברויט, א גוט שטיק פלייש, און א פלאש ווין.

4 און ער האט אנגעשטעלט פון די לוים דיענער פאר גאט׳ס ארון, אויך צו דערמאנען, דאנקען און לויבען גאט, דעם גאט פון ישראל:

5 אסף דער אבערהויפט, זכריה —זיין צווייטער, יעיאל, שמירמות, יחיאל, מתתיה, אליאב און בניהו. עבר־אדם און יעיאל מיט אינסטרומענטען— האַרפען און פידלען און אסף האט געקלונגען מיט׳ן צימבעל.

6 אויך בניה מיט יחזיאל, די כהנים האבען שטענדיג געשפיעלט מיט טראמפייטען פאר דעם ארון, גאט׳ס ברית.

7 דאמאלס, אין יענעם טאג, האט דוד דעם ערשטען מאהל געהייסען מען זאל לויבען גאט מיט׳ן זינגען פון אסף און זיינע ברידער.

8 דאנקט גאט, רופט אן זיין נאמען! מאכט וויסען אונטער די פעלקער זיינע ווערק.

9 זינגט צו איהם, לויבט איהם, רעדט פון אלע זיינע וואונדער.

10 ריהמט אויך מיט זיין הייליגען נאמען, זאל זיך פרייהען די הארץ פון די גאט׳ס־זוכער.

11 פארשט גאט און זיין שטארקהייט, זוכט שטענדיג זיין אנגעזיכט.

12 געדענקט זיינע וואונדער וואס ער האט געטהאן, זיינע צייכענס און זיינע ריכטיגע בעפעהלען —

13 איהר, קינדער פון ישראל זיין קנעכט! איהר, יעקב׳ס בעסטע קינדער!

14 — ער איז אונזער גאט, זיינע רעכטע זיינען אויף דער גאנצער וועלט —

15 נעדענקט אימער זיין בונד, וועלכען ער האט געמאכט מיט אברהם׳ן!

16 דאס ווארט וואס ער האט צוגעזאגט צו טויזענד דורות, ד. ה. זיין שבועה צו יצחק׳ן,

17 וועלכע ער האט בעשטימט אלס א געזעץ פאר יעקב׳ן, פאר ישראל׳ן — אן אייביגער בונד,

18 זאגענדיג: דיר וועל איך געבען דאס לאנד כנען אלס א טהייל פון אייער בעזיץ.

19 וועו איהר זייט געווען ווינציג אין צאהל, וועניג און פרעמדלינגע אין איהר,

20 ארומגעוואנדערט פון פאלק צו פאלק, פון איין קעניגרייך צו אן אנדער נאציאן.

21 אַחֵר׃ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃
22 אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃ שִׁירוּ לַיהוָה
23 כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ בַגּוֹיִם
24 אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו׃ כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל
26 מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים
27 אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה
28 בִּמְקֹמוֹ׃ הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד
29 וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו
ל הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃ חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ
31 אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ
32 וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃ יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ
33 הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ׃ אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה
34 כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ׃ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי
לה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ
וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ
36 בִּתְהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־
37 הָעֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַיהוָה׃ וַיַּעֲבֹ־
שָׁם לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לְאָסָף וּלְאָחָיו לְשָׁרֵת לִפְנֵי
38 הָאָרוֹן תָּמִיד לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וְעֹבֵד אֱדֹם וַאֲחִיהֶם
שִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה וְעֹבֵד אֱדֹם בֶּן־יְדוּתוּן וְחֹסָה לְשֹׁעֲרִים׃
39 וְאֶת׀ צָדוֹק הַכֹּהֵן וְאָחָיו הַכֹּהֲנִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה
מ בַּבָּמָה אֲשֶׁר בִּגִבְעוֹן׃ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבַּח
הָעֹלָה תָּמִיד לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב וּלְכָל־הַכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה
41 אֲשֶׁר צִוָּה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן וּשְׁאָר
הַבְּרוּרִים אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם
42 חַסְדּוֹ׃ וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן חֲצֹצְרוֹת וּמְצִלְתַּיִם לַמְשֹׁמְעִים

וכלי

22. ו קמץ בס״ק 23. ו נא יהוה קי

21 ער האָט קיינעם ניט דערלאָזען דריקען זיי, און געווארנט קעניגע אי־
בער זיי :
22 „ריהרט ניט אָן מיינע געזאלבטע און טהוט קיין שלעכטס מיינע פּראָפע־
טען !“ . . .
23 זינגט צום גאָט פון דער גאנצער וועלט ! גיט איבער פון טאָג צו טאָג
זיין הילף.
24 דערצעהלט אין די פעלקער זיין עהרע, אונטער די נאציאָנען — זיינע
וואונדער.
25 דען גאָט איז גרוים און זעהר נעריהמט, ער איז פורכטבארער פאר אלע
מעכטע.
26 וואהרים אלע נעטער פון די פעלקער זיינען געצען, אָבער גאָט האָט די
הימלען געמאכט !
27 שיינקייט און פראכט איז נעבען איהם, שטאַרקייט און פרויד — אין
זיין אָרט.
28 גיט צו גאָט, איהר פעלקער־פאמיליען, גיט צו גאָט עהרע און שטאַרק־
קייט.
29 גיט גאָט זיין פּאסיגע עהרע, נעהמט מיט א געשענק וועג איהר קומט צו
איהם ; בוקט אייך פאר גאָט מיט א פּאסענדע הייליגקייט.
30 ציטערט פאר איהם אין דער גאנצער וועלט, זאָגאר די וועלט האָט ער
פעסט־גענטעלט עס זאָל ניט פאלען.
31 עס פרעהען זיך די הימלען, עס איז פרעהליך די ערד וועג מען זאָגט אונ־
טער די פעלקער „גאָט איז קעניג !“ ;
32 עס שטורעמט דער ים מיט זיין פולהייט, עס פרעהט זיך דער פעלד מיט
אלץ וואָס'ז אין איהם,
33 די בוימער פון וואלד זינגען פאר גאָט דאן וועג ער ערשיינט צו אורטהיי־
לען דאָס לאנד.
34 דאנקט גאָט פאסיג גוט, וואהרים זיין פרייונדליכקייט איז אויף זעהר
לאנג,
35 און זאָגט : „העלף אונז, א גאָט — אונזער הילפע ! נעהם אונז צוזא־
מען אום צו דאנקען דיין הייליגען נאָמען, רעטע אונז פון די פעלקער אום
צו ריהמען זיך מיט דיין לויב“.
36 געלויבט איז גאָט, דער גאָט פון ישראל פון איין טהייל וועלט ביז'ן אנ־
דערן ! דאָס גאנצע פאָלק האָט געענטפערט : „אמן“ און „ריהם צו
גאָט“.
37 און ער האָט דאָרטען איבערגעלאָזט פאר דעם ארון — גאָט'ס ברית —
אסף'ן און זיינע ברידער, שטענדיג צו דיענען פאר דעם אָרון, טאָג
טעגליך
38 עובד אדום מיט זיינע ברידער, אכט און זעכציג ; אויך עובד אדום
ידותון'ס זוהן מיט חוסה אלץ טהויער־היטער.

39 צדוק דעם כהן מיט זיינע ברידער די כהנים פאר גאָט'ס משכן ביי דער
במה וואָס אין גבעון.
40 צו בריינגען שטענדיג פאר גאָט גאנץ־אָפּפערס, מאָרגענס און אבענדס
אויפ'ן גאנץ־אָפּפער מזבח ; ווי אלעם וואָס עס איז געשריבען אין גאָט'ס
לעהרע, וועלכע ער האָט בעפעהלען ישראל.
41 מיט זיי איז געווען הימן און ידותון, און די איבריגע אויסדערוויילטע
וואָס זיינען געווען איינגעשריבען מיט די נעמען, צו לויבען גאָט, וועל־
מעס גנאָדע איז אויף אייביג.

43 וְכָל־שֵׁד הָאֱלֹהִים וּבְנֵי יְדוּתֻן לַשָּׁעַר׃ וַיֵּלְכוּ כָּל־הָעָם
אִישׁ לְבֵיתוֹ וַיָּשָׁב דָּוִיד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ׃

CAP. XVII יז

1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־נָתָן הַנָּבִיא
הִנֵּה אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה תַּחַת
2 יְרִיעוֹת׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כָּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי
3 הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְבַר
4 אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה
אָמַר יְהוָה לֹא אַתָּה תִּבְנֶה־לִּי הַבַּיִת לָשָׁבֶת׃ כִּי לֹא
5 יָשַׁבְתִּי בְבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל עַד
הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מֵאֹהֶל אֶל־אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן׃ בְּכֹל אֲשֶׁר
6 הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שִׁפְטֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר לָמָּה לֹא־
7 בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים׃ וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מֵאַחֲרֵי
8 הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל
אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִית אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ
שֵׁם כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי
9 יִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יוֹסִפוּ
בְנֵי־עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃ וּלְמִימֵים אֲשֶׁר
י צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ
וְאַגֶּד לְךָ וּבַיִת יִבְנֶה־לְּךָ יְהוָה׃ וְהָיָה כִּי־מָלְאוּ יָמֶיךָ
11 לָלֶכֶת עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר
12 יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ׃ הוּא יִבְנֶה־לִּי בָּיִת
13 וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא
יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וְחַסְדִּי לֹא־אָסִיר מֵעִמּוֹ כַּאֲשֶׁר הֲסִירוֹתִי
14 מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ׃ וְהַעֲמַדְתִּיהוּ בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי עַד־
הָעוֹלָם וְכִסְאוֹ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃ כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

42 מיט הימן און ידותון—טראמפייטען און צימבלען צו קלאפען, אויך הויפט אינסטרומענטען, און ידותון׳ס זיהן ביין טהויער.

43 אז דאָס גאנצע פאָלק איז געגאנגען יעדער צו זיין הויז, איז דוד אוועק בעגריסען זיין הויזגעזינד.

קאפיטעל יז

1 אז דוד האָט זיך בעזעצט אין זיין הויז, האָט דוד געזאָגט צו נתן דעם נביא: „איך וואוין אין א הויז פון צעדערן, אָבער דער ארון, גאָט׳ס בונד, איז אונטער אומהאנגען...״

2 האָט נתן געזאָגט צו דוד׳ן: טהו וואָס דיין האַרץ געלוסט, ווייל גאָט איז מיט דיר.

3 אין יענע נאַכט איז געווען גאָט׳ס וואָרט צו נת׳ן זאָגענדיג:

4 „גיה זאָג דוד׳ן מיין קנעכט — אזוי האָט גאָט געזאָגט: ניט דו וועסט מיר בויען די הויז צו וואוינען!

5 וואָרים איך האָב ניט געוואוינט אין קיין הויז זינט איך האָב ארויפגעבראכט ישראל ביז דעם היינטיגען טאָג, איך בין נאָר געווען פון געצעלט צו געצעלט, און פון משכן...

6 וואו איך האָב ארומגעוואנדערט מיט גאנץ ישראל האָב איך ווען גערעדט צו וועמען פון ישראל׳ס ריכטער, וועלכען איך האָב געשטעלט צו פיהרען מיין פאָלק, זאָגענדיג: „וואָרום האָט איהר מיר ניט געבויט א הויז פון צעדערן?״

7 יעצט זאָלסטו אזוי זאָגען צו מיין קנעכט דוד׳ן: אזוי האָט געזאָגט גאָט פון ארמיען: איך האָב דיר ארויסגענומען פון בייזעל, פון הינטער די שעפסען צו זיין א הערשער אויף מיין פאָלק ישראל,

8 איך בין מיט דיר געווען וואו נאָר דו ביזט געגאנגען, איך האָב פארניכטעט דיינע פיינד פון פאר דיר און האָב דיר געמאכט א נאָמען ווי דער נאָמען פון די גרעסטע אין דער וועלט,

9 איך וועל אויך מאכען אן ארט פאר מיין פאָלק וואו איך וועל איהם באזעצען, ער וועט רוהיג וואוינען און ניט מעהר ציטערן, וויל די אונרעכטע וועלען איהם מעהר ניט בעאונרוהיגען ווי פריהער

10 ווען איך האָב באשטימט ריכטער אויף מיין פאָלק ישראל; אויך דיינע פיינד האָב איך איינגעבויגען ווי איך האָב דיר צוגעזאָגט: „גאָט וועט דיר א רעגענטעניהויז בויען.״

11 אט אז עס וועט קומען די צייט דו זאָלסט געהן צו דיינע עלטערן, וועל איך פעסטשטעלען פון דיינע קינדער נאָך דיר, וועמען־עס־איז פון דיינע זיהן, איך וועל בעגרינדען זיין קעניגרייך,

12 און בעפעסטיגען זיין טהראָן אויף אייביג — ער וועט מיר בויען א הויז!

13 איך וועל איהם א פאטער זיין און ער וועט מיר א זוהן זיין; איך וועל מיין גנאדע פון איהם ניט צונעהמען ווי איך האָב צוגענומען פון דעם וואָס איז געווען פאר דיר...

14 איהם וועל איך אנשטעלען אין מיין הויז און קעניגרייך אויף אייביג, אום זיין טהראָן זאָל לאנג פעסט שטעהן״.

15 די אלע וואָרטער און די גאנצע פאָרזעהונג האָט נתן בערעדט צו דוד׳ן.

הָאֵלֶּה וּכְכָל הֶחָזוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִיד׃
16 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִיד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי יְהוָה
17 אֱלֹהִים וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתָנִי עַד־הֲלֹם׃ וַתְּקַטֹּן זֹאת
בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־בֵּית־עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק וּרְאִיתַנִי
18 כְּתָוֶר הָאָדָם הַמַּעֲלָה יְהוָה אֱלֹהִים׃ מַה־יּוֹסִיף עוֹד דָּוִיד
19 אֵלֶיךָ לְכָבוֹד אֶת־עַבְדֶּךָ וְאַתָּה אֶת־עַבְדְּךָ יָדָעְתָּ׃ יְהוָה
בַּעֲבוּר עַבְדְּךָ וְכִלְבָבְךָ עָשִׂיתָ אֶת כָּל־הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת
כ לְהוֹדִיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּוֹת׃ יְהוָה אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים
21 זוּלָתֶךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְאָזְנֵינוּ׃ וּמִי כְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הָלַךְ הָאֱלֹהִים לִפְדּוֹת לוֹ עָם
לָשׂוּם לְךָ שֵׁם גְּדֻלּוֹת וְנוֹרָאוֹת לְגָרֶשׁ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר־
22 פָּדִיתָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם׃ וַתִּתֵּן אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ו לְךָ לְעָם
23 עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְעַתָּה יְהוָה
הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ יֶאֱמַן עַד־עוֹלָם
24 וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וְיֶאֱמַן וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם
לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל
כה וּבֵית־דָּוִיד עַבְדְּךָ נָכוֹן לְפָנֶיךָ׃ כִּי ו אַתָּה אֱלֹהַי גָּלִיתָ
אֶת־אֹזֶן עַבְדְּךָ לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ
26 לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃ וְעַתָּה יְהוָה אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר
27 עַל־עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃ וְעַתָּה הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ אֶת־
בֵּית עַבְדְּךָ לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה בֵּרַכְתָּ
וּמְבֹרָךְ לְעוֹלָם׃

יח CAP. XVIII.

א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח אֶת־
2 גַּת וּבְנֹתֶיהָ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ מוֹאָב
3 עֲבָדִים לְדָוִיד נֹשְׂאֵי מִנְחָה׃ וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־הֲדַדְעֶזֶר
מֶלֶךְ־צוֹבָה חֲמָתָה בְּלֶכְתּוֹ לְהַצִּיב יָדוֹ בִּנְהַר פְּרָת׃

וילכד

ר״ז v. 22. פתח בס״פ

16 דאן איז דער קעניג דוד אריינגעקומען, האָט זיך געזעצט פאר נאָט און
געזאָגט: ווער בין איך, און וואָס איז מיין הויז? אז דו, א נאָט, האָסט
מיר אזוי וויט געבראכט!

17 דאָס איז נאָך ווייניג אין דיינע אויגען, אָה גאָט! און דו רעדסט נאָך
איבער דעם ווייטען צוקונפט פון דיין קנעכט'ס הויז, און בעטראכטעסט
מיר, אה גאָט, אלס אן אויסגעצייכנטען מענשען.

18 אלעם וואָס דוד וועט פון דיינעט וועגען טהאָן וועט זיין צו עהרען דיין
קנעכט — דו וויסט דאָך ווער עס איז דיין קנעכט —

19 צולייב דיין קנעכט און נאכפאלגער האָסטו, אה גאָט, געטהאָן די גרויסע
טהאָט, אום אלע גרויסטהאטען בעקאנט צו מאכען.

20 לויט ווי מיר האָבען מיט אונזערע אויערן געהערט איז ניטא אזא גאָט ווי
דו און א מעכטיגער אויסער דיר.

21 און ווער איז ווי דיין פאלק ישראל — אן אייניצע פאלק אויף דער וועלט
— א פאלק וואָס גאָט איז ארבגעקומען איהם אויסלייזען, מאכען פאר
דיר צייכענס, גרויס־און שרעקטהאטען, צו פערטרייבען נאציאנען פאר
דיין פאלק, וועלכע דו האָסט פון מצרים בעפרייט.

22 דו האָסט אויך בעשטימט דאָס פאלק ישראל אלס דיין פאלק אויף אייביג
און דו, אה גאָט, ביזט געווארען זייער גאָט.

23 אלזא, גאָט, דאָס וואָרט וואָס דו האָסט גערעדט וועגען דיין קנעכט און
זיין הויז זאל פערבלייבען אויף אייביג — טהו ווי דו האָסט גערעדט!

24 זאל עס ערפילט ווערען, גאָט פון די הערשאָרען! אום דיין נאָמען זאל
פאר אייביג גרויס בלייבען, און מען זאל זאָגען: ישראל'ס גאָט איז
דער גאָט פון פאלק ישראל, און די הויז פון דוד דיין קנעכט זאל פעסט־
געשטעלט זיין פאר דיר.

25 ווייל דו, מיין גאָט, האָסט דיין קנעכט אנצוהערעניש געגעבען איהם צו
בויען א הויז, דארום איז דיין קנעכט דרייסט געווען זיין פאָרשלאג דיר
צו מאכען.

26 יעצט, אה גאָט, דו אל־מעכטיגער האָסט גערעדט וועגען דיין קנעכט דיזע
גוטעס —

27 ווילליג־זשע איין צו בענשען דיין קנעכט'ס הויז עס זאל פאר
דיר אויף אימער עקזיסטירען; אז דו גאָט האָסט געבענשט איז עס אויף
אייביג געבענשט...

קאפיטעל יח

1 נאָך דעם האָט דוד געשלאָגען די פלשתים, האָט זיי געמאכט אונטערטע־
ניג, און אוועקגענומען גת מיט איהרע דערפער פון די פלשתים.

2 ער האָט אויך געשלאָגען מואב, און די מואבים זיינען געווארען קנעכט
צו דוד — געשאנקען ברייננער.

3 אויך האָט דוד געשלאָגען הדרעזר דעם קעניג פון צובה אין חמת, ווען
ער איז אהינגעגאנגען אנצושטעלען זיינע בעפעלמעכטיגטע ביי'ן טייך
פרת.

4 וַיִּלְכֹּד דָּוִיד מִמֶּנּוּ אֶלֶף רָכֶב וְשִׁבְעַת אַלְפִים פָּרָשִׁים
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִיד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב
5 וַיּוֹתֶר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב: וַיָּבֹא אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק לַעְזוֹר ה
לַהֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִיד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם
6 אֶלֶף אִישׁ: וַיָּשֶׂם דָּוִיד בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק וַיְהִי אֲרָם לְדָוִיד
עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ:
7 וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל־עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר
8 וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם: וּמִטִּבְחַת וּמִכּוּן עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר לָקַח
דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בָּהּ ו עָשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת
וְאֶת־הָעַמּוּדִים וְאֶת כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת: וַיִּשְׁמַע תֹּעִו 9
מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָּוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ
10 צוֹבָה: וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לִשְׁאָל־ י
לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ כִּי
אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעִו הָיָה הֲדַדְעֶזֶר וְכֹל כְּלֵי זָהָב וָכֶסֶף
11 וּנְחֹשֶׁת: גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף
וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא מִכָּל־הַגּוֹיִם מֵאֲדוֹם וּמִמּוֹאָב וּמִבְנֵי
12 עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק: וְאַבְשַׁי בֶּן־צְרוּיָה הִכָּה אֶת־
אֱדוֹם בְּגֵיא הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף: וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם 13
נְצִיבִים וַיְהִי כָּל־אֱדוֹם עַבְדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־
14 דָּוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ: וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
וַיְהִי עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ: וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה ט
עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר: וְצָדוֹק בֶּן 16
אֲחִיטוּב וַאֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא סֹפֵר:
וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי־דָוִיד הָרִאשֹׁנִים 17
לְיַד הַמֶּלֶךְ:

Cap. XIX. י

י א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ בְּנוֹ

תחתיו

ב יחז׳ ר. 10.

4 און דוד האָט פון איהם צוגענומען טויזענד רייט־פערד, זיעבען טויזענד רייטער און צוואַנציג טויזענד פוס־נעהער; אַלע רייט־פערד האָט דוד אונגעלטיג געמאַכט, ער האָט נאָר איבערגעלאָזען דערפון הונדערט רייט־פערד.

5 און ארם דרמשק איז געקומען העלפען הדרעזר קעניג פון צובה, אָבער דוד האָט דערשלאָגען צוויי און צוואנציג טויזענד מאַן ארם׳ער.

6 זינט דוד האָט אזוי געטהאָן מיט ארם דרמשק זיינען ארם געוואָרען דוד׳ס אונטערטהאנע, געשענק־ברייננער. אזוי האָט גאָט געהאָלפען דוד׳ן וואו נאָר ער איז געגאנגען.

7 און דוד האָט גענומען די גאָלדענע שילדען וואָס זיינען געווען אויף די קנעכט פון הדרעזר און האָט זיי געבראכט אין ירושלים.

8 און אויך פון טבחת, און פון כון, די שטעט פון הדרעזר, האָט דוד אַוועקגענומען זעהר פיעל קופער; דערמיט האָט שלמה געמאַכט דאָס קופערנע ים, די זייל׳ען, און אלערליי קופערנע געפעס.

9 אז תועו קעניג פון חמת האָט דערהערט אז דוד האָט געשלאָגען דאָס גאנצע חיל פון הדרעזר קעניג פון צובה.

10 האָט ער געשיקט זיין זוהן הדורם, מיט אלערליי גאָלדענע, זילבערנע און קופערנע כלים, צום קעניג דוד, איהם צו בעגריסען און בענשען דערפאר וואָס ער האָט מלחמה געהאלטען מיט הדרעזר און איהם געשלאָגען, וואַרים הדרעזר האָט אימער מלחמה געהאלטען מיט תעו׳ן.

11 אויך זיי האָט דער קעניג דוד געהייליגט צו גאָט מיט דעם זילבער און גאָלד וואָס ער האָט געבראכט פון אלע פעלקער: פון אדום, מואב, בני עמון פלשתים און עמלק.

12 אבשי צרויה׳ס זוהן האָט געשלאָגען פון אדום אין דעם זאלץ־טהאל אכצעהן טויזענד.

13 דאן האָט ער אָנגעשטעלט אין אדום פארטרעטער און גאנץ אדום זיינען געווען אונטערטהאן דוד׳ן; וויל גאָט האָט דוד׳ן געהאָלפען וואו ער איז נאָר געגאנגען.

14 אז דוד האָט רעגירט איבער גאנץ ישראל, האָט ער געטהון רעכט און גערעכטיגקייט צו זיין גאנץ פאָלק.

15 יואב צרויה׳ס זוהן איז געווען איבער דער קריעג־ארמעע, יהושפט אחילוד׳ס זוהן איז געווען דער דערמאנער,

16 צדוק אחיטוב׳ס זוהן און אבימלך אביתר׳ס זוהן זיינען געווען כהנים, שושא איז געווען דער שרייבער,

17 און בניהו יהוידע׳ס זוהן איז געווען איבער די כרתי און איבער די פלתי, און דוד׳ס זיהן זיינען געווען די ערשטע דעם קעניג ביי׳ן האנד.

קאפיטעל יט

1 נאָך דעם האָט פאסירט אז נחש דער קעניג פון בני עמון איז געשטאָרבען, און זיין זוהן איז קעניג געוואָרען אויף זיין שטעל.

2 תַּחְתָּיו: וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד | עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כִּי־
עָשָׂה אָבִיו עִמָּדִי חָסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִיד מַלְאָכִים לְנַחֲמוֹ עַל־
אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִיד אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן
3 לְנַחֲמוֹ: וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן לְחָנוּן הֲמְכַבֵּד דָּוִיד אֶת־
אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלֹא בַּעֲבוּר לַחְקֹר
4 וְלַהֲפֵכָה וּלְרַגֶּל הָאָרֶץ בָּאוּ עֲבָדָיו אֵלֶיךָ: וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־
ה עַבְדֵי דָוִיד וַיְגַלַּח אֶת־מַרְוֵיהֶם וַיִּכְרֹת אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֵצִי עַד־
הַמִּפְשָׁעָה וַיְשַׁלְּחֵם: וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד עַל־הָאֲנָשִׁים
וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד אֲשֶׁר־יִצְמַח זְקָנְכֶם וְשַׁבְתֶּם:
6 וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי הִתְבָּאֲשׁוּ עִם־דָּוִיד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי
עַמּוֹן אֶלֶף כִּכַּר־כֶּסֶף לִשְׂכֹּר לָהֶם מִן־אֲרַם נַהֲרַיִם וּמִן־
7 אֲרַם מַעֲכָה וּמִצוֹבָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים: וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם שְׁנַיִם
וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ
וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מֵידְבָא וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ
8 לַמִּלְחָמָה: וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֶת
9 כָּל־צְבָא הַגִּבּוֹרִים: וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח
י הָעִיר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה: וַיַּרְא יוֹאָב
כִּי־הָיְתָה פְּנֵי־הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּבְחַר מִכֹּל־
11 בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם: וְאֶת יֶתֶר הָעָם
12 נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעַרְכוּ לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן: וַיֹּאמֶר
אִם־תֶּחֱזַק מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתָ לִי לִתְשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן
13 יֶחֱזְקוּ מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ: חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד־עַמֵּנוּ וּבְעַד
14 עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה: וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם
טו אֲשֶׁר־עִמּוֹ לִפְנֵי אֲרָם לַמִּלְחָמָה וַיָּנוּסוּ מִפָּנָיו: וּבְנֵי עַמּוֹן
רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנוּסוּ גַּם־הֵם מִפְּנֵי אַבְשַׁי אָחִיו וַיָּבֹאוּ
16 הָעִירָה וַיָּבֹא יוֹאָב יְרוּשָׁלָם: וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגַּף
לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר

2 האָט דוד געריינקט : „איך וועל ווייזען פריינדשאפט חנון'ען, נחש'ס זוהן,אזוי ווי זיין פאטער האָט מיר פריינדליך בעהאנדעלט ; און דוד האָט געשיקט לייטע איהם צו טרייסטען נאָך זיין פאטער. זיינען דוד'ס דיענער געקומען אין'ס לאנד בני־עמון, צו חנון'ען, איהם צו טרייסטען.

3 אבער די פירסטען פון בני עמון האָבען געזאָגט צו חנון'ען ; מיינסט דו אז דוד עהרט דאָס דיין פאטער, וועז ער האָט צו דיר געשיקט טרייסטען ? זיינען ניט זיינע קנעכט צו דיר געקומען אויספארשען און דורכגעהן דאָס לאנד אום עס איבערצוקעהרען ?

4 האָט חנון געמומען דוד'ס קנעכט און האָט זיי אָפּגעשאָרען, און אָפּגעשניטטען זייערע קלייידער אין די העלפט ביז צום שאנד־טהיל און האָט זיי אוועקגעשיקט.

5 איז מען געגאנגען און אָנגעזאָגט דוד'ן וועגען די מענער, אז די מענשען זיינען זעהר בעליידיגט ; האָט דער קעניג געשיגט זיי בעגעגענען און געזאָגט : וואַרט אין ירחו ביז אייער באָרד וועט אבוואקסען דאן וועט איהר צוריק קומען.

6 אז די בני עמון האָבען דערזעהען אז זיי האָבען זיך פערהאַסט געמאכט ביי דוד'ן, האָט חנון מיט די בני עמון געשיקט טויזענד צענטנער זילבער צו דינגען רייט־פערד און רייטער פון ארם נהרים, ארם מעכה און צובה.

7 און זיי האָבען זיך געדונגען צוויי און דרייסיג טויזענד רייטוועגען, אויך דעם קעניג פון מעכה מיט זיין פאָלק ; זיי זיינען געקומען און האָבען געלאגערט פאר מידבה, אויך די בני עמון האָבען זיך פערזאמעלט פון זייערע שטעט און געקומען צו דער מלחמה.

8 וועז דוד האָט דאָס געהערט האָט ער געשיקט יואב'ן און דאָס גאנצע העלדען ארמעע.

9 זיינען די בני עמון ארויס און איינגעריכט די מלחמה ביי'ן טהיר פון שטאָדט, די קעניגע וואָס זיינען געקומען זיינען בעזונדער געווען.

10 וועז יואב האָט געזעהען אז די מלחמה איז פאר איהם געווען פון פארנט און פון הינטען האָט ער אויסדערוועהלט פון אלע יונגע לייט פון ישראל און ער האָט זיי געשטעלט אנטקעגען ארם.

11 דאָס איבריגע פון דעם פאָלק האָט ער איבערגעגעבען אבשי זיין ברודער, און זיי האָבען זיך געשטעלט קעגען די בני עמון.

12 ער האָט אָבגערעדט : וועז ארם וועט צו שטארק זיין פאר מיר זאָלסטו מיר העלפען, און וועז די בני עמון וועלען צו שטארק זיין פאר דיר וועל איך דיר העלפען.

13 זיי שטארק ! לאָמיר אונז שטארקען צוליעב אונזער פאָלק און וועגען די שטאָדט פון אונזער גאָט, און גאָט זאָל טהון וואָס עס איז גוט אין זיינע אויגען.

14 אז יואב און דאָס פאָלק וואָס איז מיט איהם געווענען האָבען זיך גענאהענט פאר ארם צו דער מלחמה זיינען זיי פאר איהם ענטלאָפען.

15 וועז די בני עמון האָבען געזעהען אז ארם איז ענטלאָפען, זיינען זיי אויך ענטלאָפען פאר אבשי זיין ברודער, און זיינען אריין אין די שטאָדט, דאן איז יואב אוועק אין ירושלים.

16 אז ארם האָט געזעהען אז זיי זיינען געשלאָגען געווארען פאר ישראל, האָ־

17 מֵעֵבֶר הַנָּהָר וְשׁוֹפָךְ שַׂר־צְבָא הֲדַרְעֶזֶר לִפְנֵיהֶם: וַיִּגַּד
לְדָוִיד וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא אֲלֵהֶם
וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵיהֶם וַיַּעֲרֹךְ דָּוִיד לִקְרַאת אֲרָם מִלְחָמָה וַיִּלָּחֲמוּ
18 עִמּוֹ: וַיָּנָס אֲרָם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִיד מֵאֲרָם
שִׁבְעַת אֲלָפִים רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וְאֶת שׁוֹפָךְ
19 שַׂר־הַצָּבָא הֵמִית: וַיִּרְאוּ עַבְדֵי הֲדַרְעֶזֶר כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁלִימוּ עִם־דָּוִיד וַיַּעַבְדֻהוּ וְלֹא־אָבָה אֲרָם
לְהוֹשִׁיעַ אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן עוֹד:

ב Cap. XX. כ

א וַיְהִי לְעֵת תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה ׀ צֵאת הַמְּלָכִים וַיַּנְהֵג
יוֹאָב אֶת־חֵיל הַצָּבָא וַיַּשְׁחֵת ׀ אֶת־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיָּבֹא
וַיָּצַר אֶת־רַבָּה וְדָוִיד יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם בְּזַךְ יוֹאָב אֶת־רַבָּה
וַיֲהָרְסֶהָ: וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת־עֲטֶרֶת־מַלְכָּם ׀ מֵעַל רֹאשׁוֹ 2
וַיִּמְצָאֶהָ ׀ מִשְׁקַל כִּכַּר־זָהָב וּבָהּ אֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ
דָּוִיד וּשְׁלַל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד: וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־ 3
בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשֶׂר בַּמְּגֵרָה וּבַחֲרִיצֵי הַבַּרְזֶל וּבַמְּגֵרוֹת וְכֵן
יַעֲשֶׂה דָּוִיד לְכָל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִיד וְכָל־הָעָם
יְרוּשָׁלִָם: וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתַּעֲמֹד מִלְחָמָה בְּגֶזֶר 4
עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְכַּי הַחֻשָׁתִי אֶת־סִפַּי מִילְדֵי
הָרָפָא וַיִּכָּנְעוּ: וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים ה
וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יָעִיר אֶת־לַחְמִי אֲחִי גָלְיָת הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ
כִּמְנוֹר אֹרְגִים: וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי ׀ אִישׁ 6
מִדָּה וְאֶצְבְּעֹתָיו שֵׁשׁ־שֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְגַם־הוּא נוֹלַד
לְהָרָפָא: וַיַּחֲרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּכְּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעָא 7
אֲחִי דָוִיד: אֵלֶּה נוֹלְדוּ לְהָרָפָא בְּגַת וַיִּפְּלוּ בְּיַד־דָּוִיד 8
וּבְיַד־עֲבָדָיו:

ויעמד

ב & v. ישד קי v. 8 דגש אחד שוקע

בען זיי ארויסגעשיקט שלוחים, און האבען אריבערגעבראכט די ארם'ער וואס פון יענער זייט טייך, און שופך דער הויפט פון הדרעזר'ס ארמעע איז געגאנגען פאראוים.

17 האט מען עס אנגעזאגט דוד'ן, האט ער איינגעזאמעלט גאנץ ישראל, איז אריבערגעגאנגען דעם ירדן, און ער איז צו זיי אנגעקומען, און ער האט זיך קעגען זיי געשטעלט. דוד האט אנגעהאלטען א מלחמה קעגען ארם, און זיי האבען מיט איהם מלחמה געהאלטען.

18 אבער ארם איז ענטלאפען געוואָרען פאר ישראל, און דוד האט דערשלאגען פון ארם זיעבען טויזענד מאן רייטער און פיערציג טויזענד מאן פוס־געהער, אויך שופך'ן דעם ארמעע־פיהרער האט ער געטויטעט.

19 ווען הדרעזר'ס קנעכט האבען געזעהען אז זיי זיינען געשלאגען געוואָרען פאר ישראל, האבען זיי שלום געמאכט מיט דוד, און האבען איהם געדיענט. ארם האט שוין מעהר ניט געוואלט העלפען די בני־עמון.

קאפיטעל כ

1 אין א יאהר ארום זינט די קעניגע זיינען ארויס, האט יואב געפיהרט די קריעגס־ארמעע און האט פערהערבעט דאס לאנד פון בני עמון; ער איז אויך געקומען און בעלאגערט רבה (דוד איז געבליבען אין ירושלים). יואב האט צושלאגען רבה און רואינירט איהר.

2 ער האט אויך ארבענומען פאר דוד'ן זייער קעניג'ס קרון פון זיין קאפ; מען האט אויסגעפונען אז זי וועגט א צענטנער גאלד, מיט טהייערע שטיינער אין איהר, זי האט דוד'ן געפאסט. ער האט אויך ארויסגענומען זעהר פיעל שטאדט רויב.

3 דאס פאלק וואס אין איהר האט ער ארויסגעפיהרט און געזעגט זיי מיט זעגען, מיט אייזערנע דרעש־רעדער און שניידמעסערס; אזוי האט דוד געטהאן צו אלע שטעדט פון בני עמון, ביז דוד מיט'ן גאנצען פאלק האבען זיך צוריקגעקעהרט אין ירושלים.

4 נאכדעם איז ענטשטאנדען א מלחמה אין גזר מיט פלשתים, דאמאלס האט סבכי דער חשתי ערשלאגען ספי'ן פון די ריזענקינדער, און זיי זיינען אונטערדריקט געוואָרען.

5 נאך א מלחמה איז געווען מיט פלשתים האט אלחנן יעיר'ס זוהן ערשלאגען לחמי'ן גלית'ס ברודער, אבוואהל זיין שפיז־שטיהל איז ווי א וועבער־האלץ געווען.

6 עס איז נאך א מלחמה געווען אין גת, דארטען איז געווען א הויכגעוואקסענער מאן, פינגער האט ער געהאט צו זעקס — פיער און צוואנציג —אויך ער האט געשטאמט פון רפא,

7 ער האט געלעסטערט ישראל, האט איהם ערשלאגען יהונתן דער זוהן פון שמעי, דוד'ס ברודער.

8 די אלע האבען געשטאמט פון רפא אין גת, זיי זיינען אבער געפאלען דורך די האנד פון דוד און זיינע קנעכט.

CAP. XXI. כא

א וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אֶת־
יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלַי וְאֵדְעָה אֶת־
3 מִסְפָּרָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עַל־עַמּוֹ כָּהֵם מֵאָה
פְעָמִים הֲלֹא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֻּלָּם לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה
4 יְבַקֵּשׁ זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וּדְבַר־
הַמֶּלֶךְ חָזָק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל
ה וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־הָעָם
אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָל־יִשְׂרָאֵל אֶלֶף אֲלָפִים וּמְאָה אֶלֶף אִישׁ
שֹׁלֵף חָרֶב וִיהוּדָה אַרְבַּע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ
6 שֹׁלֵף חָרֶב׃ וְלֵוִי וּבִנְיָמִן לֹא פָקַד בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעָב
7 דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב׃ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר
8 הַזֶּה וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים
חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה הַעֲבֶר־
9 נָא אֶת־עֲוֹן עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה
י אֶל־גָּד חוֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר׃ לֵךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת
11 מֵהֶנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיָּבֹא גָד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־
12 אָמַר יְהוָה קַבֵּל־לָךְ׃ אִם־שְׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב וְאִם־שְׁלֹשָׁה
חֳדָשִׁים נִסְפֶּה מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ ו וְלִמְשֶׁנֶת וְאִם־
שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב יְהוָה ו וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְהוָה
מַשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־
13 שֹׁלְחִי דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד
אֶפְּלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד וּבְיַד־אָדָם
14 אַל־אֶפֹּל׃ וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל
טו שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים ו מַלְאָךְ ו לִירוּשָׁלַם
לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִית רָאָה יְהוָה וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר
למלאך

קאפיטעל כא

1 דאן איז א בייזער גייסט אויפגעשטאנען קעגען ישראל און האט גענע־
רייצט דוד'ן צו צעהלען ישראל.

2 און דויד האט געזאגט צו יואב'ן און די בעאמטע פון פאלק: געהט און
צעהלט די ישראל פון באר שבע ביז דן, און ברענגט מיר די צאהל אום
איך זאל עם וויסען.

3 האט יואב געזאגט: זאל גאט פערמעהרען צו זיין פאלק הונדערט מאל
אזוי פיעל ווי זיי זיינען, אבער, מיין הערר קעניג! זיינען זיי ניט אלע
דייגע קנעכט? פארוואם פערלאנגט מיין הערר דאם דאזוגע? פארוואם
זאל דאם זיין א זינד צו ישראל?

4 אבער דעם קעניג'ס ווארט האט בעזיגט יואב'ן, און יואב איז ארויס, איז
דורכגעגאנגען גאנץ ישראל און איז צוריקגעקומען אין ירושלים.

5 און יואב האט אפגעגעבען די צאהל פון דעם פאלק'ס באפעלקערונג צו
דויד'ן, גאנץ ישראל איז געווען — טויזענד מאל טויזענד, און איין
הונדערט טויזענד מאן וואם האבען געקענט ציהען דאם שווערט; און פון
יהודה זיינען געווען פיער הונדערט און זיבעציג טויזענד מאן וואם האב־
בען געקענט ציהען דאם שווערט.

6 אבער לוי און בנימין האט מען ניט געציילט צווישען זיי, ווארום דעם
קעניג'ס ווארט איז ניט גוט אויסגעפיהרט געווארען דורך יואב'ן.

7 און די דאזיגע זאך איז איבעל געווען אין די אויגען פון גאט, און ער
האט ישראל געשלאגען.

8 דאן האט דוד געזאגט צו גאט: איך האב זעהר געזינדיגט, וויל איך
האב געטהאן די דאזיגע זאך, און יעצט נעהם אראב די זינד פון דיין
קנעכט, וויל איך בין זעהר נאריש געווען.

9 און גאט האט גערעדט צו גד, דוד'ס נביא, אזוי צו זאגען:

10 געה און רו זאלסט רעדען צו דוד'ן אזוי צו זאגען: אזוי זאגט גאט —
דריי זאכען לייג איך דיר פאר, וויל דיר אוים איינס פון זיי, און איך
זאל עם דיר טהאן.

11 איז גד געקומען צו דוד'ן, און האט צו איהם געזאגט — אזוי זאגט
גאט: נעהם עם אן אויף דיר.

12 דריי יאהר הונגער, אדער דריי חדשים פערטילגט ווערען פון דיינע פיינד
און דאם שווערד פון דיינע פיינד זאל דיך דערגרייכען, אדער דריי טעג
גאט'ס שווערד, און א מאדנ אין לאנד, און גאט'ס מלאך זאל פערדארבען
אין די גאנצע גרענעץ פון ישראל; יעצט זעה וואם פאר א ווארט איך זאל
ענטפערן דעם וואם האט מיך געשיקט.

13 האט דוד געזאגט צו גד'ן, עם טהוט מיר זעהר לייד! איך ווילל בעסער פא־
לען אין גאט'ס האנד, ווארים זיין בארמהערציגקייט איז זעהר גרוים, נאר
אין די האנד פון מענשען זאל איך ניט פאלען.

14 האט גאט געשיקט א מאדנ אויף ישראל, און עם איז געפאלען פון ישראל
זיבעציג טויזענד מאן.

15 אויך האט גאט געשיקט א מלאך צו פערניכטען ירושלים; פערניכטענ־
דיג האט ער בעטראכט און עם האט איהם פערדראסען דער שלעכטער

לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד
עִם־גֹּרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ 16 וַיִּשָּׂא דָוִיד אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא
אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וְחַרְבּוֹ
שְׁלוּפָה בְיָדוֹ נְטוּיָה עַל־יְרוּשָׁלִַם וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים
מְכֻסִּים בְּשַׂקִּים עַל־פְּנֵיהֶם׃ 17 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים
הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי לִמְנוֹת בָּעָם וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי
וְהָרֵעַ הָרַעֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהַי תְּהִי נָא
יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לִמַּגֵּפָה׃ 18 וּמַלְאַךְ
יְהוָה אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי ׀ יַעֲלֶה דָוִיד לְהָקִים
מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ 19 וַיַּעַל דָּוִיד בִּדְבַר־גָּד
אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה׃ 20 וַיָּשָׁב אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ כ
וְאַרְבַּעַת בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים וְאָרְנָן דָּשׁ חִטִּים׃ 21 וַיָּבֹא
דָוִיד עַד־אָרְנָן וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד וַיֵּצֵא מִן־הַגֹּרֶן
וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד אַפַּיִם אָרְצָה׃ 22 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־
לִי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאֶבְנֶה־בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּכֶסֶף מָלֵא תִּתְּנֶנּוּ
לִי וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ 23 וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־דָּוִיד
קַח־לְךָ וְיַעַשׂ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר
לָעֹלוֹת וְהַמּוֹרִגִים לָעֵצִים וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה הַכֹּל נָתָתִּי׃
24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִּי־קָנֹה אֶקְנֶה בְכֶסֶף מָלֵא
כִּי לֹא־אֶשָּׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָה וְהַעֲלוֹת עוֹלָה חִנָּם׃ כה
25 וַיִּתֵּן דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שִׁקְלֵי זָהָב מִשְׁקַל שֵׁשׁ מֵאוֹת׃
26 וַיִּבֶן שָׁם דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא
אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ בָאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃
27 וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ וַיָּשֶׁב חַרְבּוֹ אֶל־נִדְנָהּ׃
28 בָּעֵת הַהִיא בְּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן
הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם׃ 29 וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה
בַּמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעֹלָה בָּעֵת הַהִיא בַּבָּמָה בְּגִבְעוֹן׃ 30 וְלֹא־ ל
יָכֹל

טהאָט, האָט ער געזאָגט צום מלאך, דעם פערדאַרבער: „גענוג! נעהם יעצט צו דיין האַנד!" איז גאָט'ס מלאך געבליבען שטעהן ביי ארנן דעם יבוסי'ס שייער.

16 דויד האָט אויפגעהויבען זיינע אויגען, און האָט דערזעהען גאָט'ס מלאך האַלט זיך צווישען דער ערד און דעם הימעל, מיט א בלויזען שווערד אין זיין האַנד אויסגעשטרעקט איבער ירושלים; איז דויד, אויך די עלטסטע וואָס זיינען געווען בעדעקט מיט זעק, געפאַלען אויף זייערע פנים'ער.

17 און דוד האָט געזאָגט צו גאָט: איך האָב געהייסען צייַלען דאָס פאָלק? איך האָב עס גערזינדיגט, און געטהאָן שלעכטעס! אָבער די דאָזיגע שאָף, וואָס האָבען געטהאָן? מיין גאָט! לאָז דיין שטראָף זיין אויף מיר און מיין פאָטער'ס הויז, אָבער קיין פלאָג אין דיין פאָלק!

18 האָט גאָט'ס מלאך געזאָגט צו גד'ן ער זאָל זאָגען דויד'ן, אז דויד זאָל געהן אויפשטעלען א מזבח צו גאָט אין דרעש שייער פון ארנן דעם יבוסי.

19 איז דויר נעגאַנגען נאָך דעם בעפעהל פון גד וואָס האָט גערעט אין גאָט'ס נאָמען.

20 ארנן האָט זיך א קעהר געטהאָן, דרעשענדיג ווייץ, האָט ער דערזעהען דער קעניג; האָט ער זיך בעהאַלטען מיט זיינע פיער זיהן.

21 אָבער דוד איז צוגענאַנגען צו ארנן'ען. אז ארנן האָט א קוק געטהאָן און דערזעהען דוד'ן, איז ער אַרויסגענאַנגען פון שייער, און האָט זיך געבוקט צו דויד'ן מיט'ן פנים צו דער ערד.

22 און דויד האָט געזאָגט צו ארנן'ען: „גיב מיר אַוועק דעם אָרט פון שייער, איך וויל דאָרטען בויען א מזבח צו גאָט, אום עס זאָל אויפהערען דאָס פלאָג פון'ס פאָלק. פאר'ן פולען פרייז גיב עס מיר!"

23 האָט ארנן געזאָגט צו דוד'ן: נעהם זיך! זאָל מיין הערר דער קעניג טהאָן וואָס איהם געפעהלט. זעה! איך גיב די רינדער פאַר אָפּפערס, די דרעש־געצייג — פאר האָלץ אויך די ווייץ אלס פרעזענט. אלץ גיב איך!

24 אָבער דער קעניג דוד האָט געזאָגט צו ארנן'ען: ניין! איך וויל עס נאָר קויפען פאר'ן פרייז, איך וועל ניט נעהמען דיינע און בריינגען פאר גאָט ניט בעצאָהלטע אָפּפערס.

25 און דוד האָט געגעבען ארנן'ען פאר דעם אָרט גאָלדענע שקלים, זעקס הונדערט אין וואָג.

26 נאכהער האָט דויד דאָרטען געבויט א מזבח צו גאָט, האָט מקריב געווען־זען עולות און שלמים, און האָט געבעטען גאָט, האָט ער איהם געענט־פערט מיט פייער פון הימעל אויפ'ן גאנץ־אָפּפער מזבח.

27 דאן האָט גאָט געהייסען דעם מלאך און ער האָט צוריק געלייגט זיין שווערד אין שייד.

28 דאָמאָלם ווען דויד האָט געזעהען אז גאָט האָט איהם געענטפערט אין ארנן דעם יבוסי'ס שייער, האָט ער דאָרטען די אָפּפערס געשאכטען.

29 גאָט'ס משכן, וועלכען משה האָט געמאכט אין דער וויסטע אויך דער גאנץ־אָפּפער מזבח זיינען דאן געווען אויף אן אלטאר־בארג אין גבעון,

יְכֹל דָּוִיד לָלֶכֶת לִפְנֵיו לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת מִפְּנֵי חֶרֶב מַלְאַךְ יְהוָה׃

CAP. XXII. כב

א וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה הָאֱלֹהִים וְזֶה־מִזְבַּח
2 לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכַנּוֹס אֶת־הַגֵּרִים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְעַמֵּד חֹצְבִים לַחְצֹב אַבְנֵי גָזִית
3 לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּבַרְזֶל וּלְרֹב לַמַּסְמְרִים לְדַלְתוֹת
הַשְּׁעָרִים וְלַמְּחַבָּרוֹת הֵכִין דָּוִיד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב אֵין מִשְׁקָל׃
4 וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי־הֵבִיאוּ הַצִּידֹנִים וְהַצֹּרִים
ה עֲצֵי אֲרָזִים לָרֹב לְדָוִיד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי
נַעַר וְרָךְ וְהַבַּיִת לִבְנוֹת לַיהוָה לְהַגְדִּיל וּ לְמַעְלָה לְשֵׁם
וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אֶכִינָה נָּא לוֹ וָאָכִן דָּוִיד לָרֹב
6 לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ וַיְצַוֵּהוּ לִבְנוֹת־בַּיִת
7 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְּנִי אֲנִי
8 הָיָה עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי׃ וַיְהִי עָלַי
דְּבַר־יְהוָה לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת
עָשִׂיתָ לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ
9 אַרְצָה לְפָנָי׃ הִנֵּה־בֵן נוֹלַד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה
וַהֲנִיחֹתִי לוֹ מִכָּל־אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ
י וְשָׁלוֹם וְשֶׁקֶט אֶתֵּן עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו׃ הוּא־יִבְנֶה בַּיִת
לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וַאֲנִי־לוֹ לְאָב וַהֲכִינוֹתִי אֶת־
11 כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ עַתָּה בְנִי יְהִי יְהוָה
עִמָּךְ וְהַצְלַחְתָּ וּבָנִיתָ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
12 עָלֶיךָ׃ אַךְ יִתֶּן־לְךָ יְהוָה שֵׂכֶל וּבִינָה וְיַצִּוְךָ עַל־יִשְׂרָאֵל
13 וְלִשְׁמֹר אֶת־תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ אָז תַּצְלִיחַ אִם־
תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תִּירָא וְאַל־

כ״ג .7 .א בני קרי .13 .ז קמץ מ״א

30 נאָר דוד האָט ניט געקענט גיין אהין בעטען גאָט, ווייל ער איז אויבער־
געשראָקען געווען פון׳ס שווערד פון גאָט׳ס מלאך.

קאפיטעל כב

1 האָט דוד געזאָגט: זאָל דאָס זיין גאָט׳ס הויז, און זאָל דאָס זיין דער
גאַנץ־אָפּפער מזבח פאַר ישראל.

2 און דוד האָט בעפוילן צוזאַמען נעהמען אַלע פרעמדע וואָס זיינען אין
דאָס לאַנד ישראל, און ער האָט אָנגעשטעלט פון זיי שטיינהאָקער צו האַ־
קען געשניטענע שטיינער, צו בויען גאָט׳ס הויז.

3 און דוד האָט אָנגעגרייט זעהר פיעל אייזען פאַר נעגעל פאַר די טהירען
און טויערן, און ריגלען; אויך פיעל קופער, אָהן א געוויכט.

4 און צעדער־בוימער אָהן א צאָהל, וואָרום די צידונים און צור׳יער האָבען
געבראכט צו דוד׳ן פיעל צעדער־בוימער.

5 דוד האָט געזאָגט: מיין זוהן שלמה איז יונג און איידעל, און דאָס
הויז וואָס מען דארף בויען צו גאָט מוז זעהר גרויס געמאַכט ווערען, אלם
א בערוף, און א שעהנהייט פאַר אַלע לענדער, דארום וועל איך עס פאר
איהם אָנגרייטען. דערפאר האָט דוד אָנגעגרייט זעהר פיעל. פאר זיין
טויט,

6 האָט ער גערופען שלמה זיין זוהן, און בעפוילען איהם צו בויען א הויז
פאר גאָט, דעם גאָט פון ישראל.

7 און דוד האָט געזאָגט צו שלמה׳ן: מיין זוהן! עס איז נעווען אין מיין
האַרץ צו בויען א הויז פאַר דעם נאָמען פון מיין גאָט.

8 אָבער דאָס וואָרט פון גאָט איז אויף מיר געווען אָזוי צו זאָגען: דו
האָסט פיעל בלוט פערגאָסען, און דו האָסט גרויסע מלחמות,
זאָלסטו ניט בויען א הויז פאַר מיין נאָמען, ווייל דו האָסט פיעל בלוט
פערגאָסען אויף דער ערד פאר מיר.

9 אָט א זוהן וועט ביי דיר געבוירען ווערען, ער וועט זיין א רוהיגער מאַן,
און איך וועל איהם געבען רוה פון אַלע זיינע פיינד רינגס ארום, שלמה
וועט זיין זיין נאָמען, און שלום מיט שטילקייט וועל איך געבען איבער
ישראל אין זיין צייט;

10 ער וועט בויען א הויז פאַר מיר; ער וועט זיין ביי מיר אלם א זוהן און
איך וועל צו איהם זיין א פאָטער. איך וועל פעסט שטעלען זיין טהראָן־
שטוהל איבער די אידען אויף אייביג.

11 יעצט מיין זוהן, זאָל גאָט זיין מיט דיר, און דו זאָלסט בעגליקען, און
בויען דאָס הויז פון דיין גאָט, אזוי ווי ער האָט וועגען דיר נערעדט.

12 נאָר גאָט זאָל דיר געבען ערפאהרונג און פערשטאנד, ער זאָל
דיך בעפעהלען איבער ישראל, צו היטען די לעהרע פון דיין גאָט.

13 דאַמאָלס וועסטו בעגליקען, וען דו וועסט היטען צו טהאָן די געזעץ
און רעכטען וואָס גאָט האָט געבאָטען משה׳ן וועגען ישראל; זיי שטאַרק
און פעסט, האָב קיין שרעק און קיין אנגסט!

14 חֵת׃ וְהִנֵּה בְעָנְיִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים
מֵאָה־אֶלֶף וְכֶסֶף אֶלֶף אַלְפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל
אֵין מִשְׁקָל כִּי לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וַאֲבָנִים הֲכִינוֹתִי וַעֲלֵיהֶם
15 תּוֹסִיף׃ וְעִמְּךָ לָרֹב עֹשֵׂי מְלָאכָה חֹצְבִים וְחָרָשֵׁי אֶבֶן וְ
16 עֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־מְלָאכָה׃ לַזָּהָב לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת
17 וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר קוּם וַעֲשֵׂה וַיְהִי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְצַו
18 דָּוִיד לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ׃ הֲלֹא יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי ו נָתַן בְּיָדִי אֶת
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃
19 עַתָּה תְּנוּ לְבַבְכֶם וְנַפְשֶׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים לַבַּיִת הַנִּבְנֶה לְשֵׁם־
יְהוָה׃

כג Cap. XXIII.

א וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבֵע יָמִים וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְּנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
2 3 וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וַיִּסָּפְרוּ
הַלְוִיִּם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמָעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגֻלֹתָם
4 לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה אָלֶף׃ מֵאֵלֶּה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת
בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת
5 אֲלָפִים׃ וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שֹׁעֲרִים וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְהַלֵּל׃
6 וַיַּחְלְקֵם דָּוִיד מַחְלְקוֹת לִבְנֵי לֵוִי לְגֵרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃
7 8 לְגֵרְשֹׁנִי לַעְדָּן וְשִׁמְעִי׃ בְּנֵי לַעְדָּן הָרֹאשׁ
9 יְחִיאֵל הֶחָתָם וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי שִׁמְעִי שְׁלֹמִת
וְחָזִיאֵל וְהָרָן שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן׃
י בְּנֵי שִׁמְעִי יַחַת זִינָא וְיעוּשׁ וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְּנֵי־שִׁמְעִי
11 אַרְבָּעָה׃ וַיְהִי־יַחַת הָרֹאשׁ וְזִיזָה הַשֵּׁנִי וְיעוּשׁ וּבְרִיעָה

לא־

כג 9. ר שלמית קי

14 זעה, איך האָב אין מיינע שלעכטע צייטען אָנגעגרייט פאר גאָט׳ס הויז הונדערט טויזענד צענטנער גאָלד, טויזענד מאָל טויזענד צענטנער זילבער, און קופער און אייזען אָהן א געוויכט, — עס איז זעהר פיעל געווארען; איך האָב אויך צוגעגרייט האָלץ און שטיינער; און דו קענסט צו דעם נאָך מעהר צוגעבען.

15 און מיט דיר זיינען פיעל אַרבייטער: שטיינהאקער, קינסטליכע אַרבייטער אין שטיין און האָלץ, און קלוגע לייט אין אַלערליי אַרבייט.

16 גאָלד, זילבער, קופער, און אייזען אָהן א צאָהל, נעהם זיך נאָר און טהו עס, וועט שוין גאָט זיין מיט דיר.

17 אזוי האָט דוד בעפעהלען אַלע פירסטען פון ישראל, זיי זאָלען העלפען שלמה זיין זוהן:

18 (ער האָט געזאָגט:) אייער גאָט איז מיט אייך, ער האָט אייך געלאָזט רוהען פון רינגס ארום, ווארום ער האָט געגעבען אין מיין האַנד די בעוואוינער פון לאַנד, און דאָס לאַנד איז איינגענומען געווארען פאר גאָט און פאר זיין פאָלק.

19 יעצט גיט זיך איבער מיט הארץ און זעלע צו בעטען אייער גאָט; נעהמט זיך און בויט גאָט׳ס הייליגטהום, אום ארייננצובריינגען דעם ארון, גאָט׳ס בונד, מיט די הייליגע כלים אין גאָט׳ס הויז, וואָס וועלט געבויט פון גאָט׳ס וועגען

קאפיטעל כג

1 אז דוד איז געוועזען אַלט און זאט מיט טעג, האָט ער געמאכט זיין זוהן שלמה אַלס קעניג איבער ישראל.

2 און ער האָט איינגעזאמעלט אַלע פירסטען פון ישראל, אויך די כהנים און די לוים.

3 די לוים זיינען געציילט געווארען פון דרייסיג יאהר און העבער, זייער צאָהל נאָך זייערע קעפ, פון מענער איז געוועזען — אכט און דרייסיג טויזענד.

4 פון די דאָזיגע פיער און צוואַנציג טויזענד איבער דער ארבייט פון גאָט׳ס הויז און זעקס טויזענד אַלס אויפזעהער און ריכטער.

5 פיער טויזענד זיינען געוועזען טהויער־היטערס, און פיער טויזענד האָבען געלויבט גאָט מיט אינסטרומענטען וואָס איך האָב געמאכט דערמיט צו לויבען.

6 און דוד האָט זיי איינגעטהיילט אין אפטהיילונגען, פון לוי׳ס זיהן: גרשון, קהת, און מררי —

7 פון גרשון: לעדן און שמעי.

8 לעדן׳ס זיהן: דער הויפטמאן יחיאל, אויך זתם און יואל, דריי.

9 שמעי׳ס זיהן: שלומית, חזיאל, און הרן; די דריי זיינען געווען די הויפט פארשטעהער פון לעדן.

10 שמעי׳ס זיהן: יחת, זינא, יעוש, און בריעה, די פיער זיינען שמעי׳ס זיהן.

11 יחת איז געווען דער ערשטער און זיזה דער אנדערער, אָבער יעוש

לְאַחֲרֵכֵן בָּנִים וַיִּהְיוּ לְבֵית אָב לִפְקֻדָּה אֶחָת׃
12 בְּנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל אַרְבָּעָה׃
13 בְּנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבָּדֵל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ לְקֹדֶשׁ
קָדָשִׁים הוּא־וּבָנָיו עַד־עוֹלָם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ
14 וּלְבָרֵךְ בְּשִׁמּוֹ עַד־עוֹלָם׃ וּמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנָיו
15 יִקָּרְאוּ עַל־שֵׁבֶט הַלֵּוִי׃ בְּנֵי מֹשֶׁה גֵּרְשֹׁם וֶאֱלִיעֶזֶר׃
16 בְּנֵי גֵרְשֹׁם שְׁבוּאֵל הָרֹאשׁ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־אֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָה
17 הָרֹאשׁ וְלֹא־הָיָה לֶאֱלִיעֶזֶר בָּנִים אֲחֵרִים וּבְנֵי רְחַבְיָה
18 רָבוּ לְמֵעְלָה׃ בְּנֵי יִצְהָר שְׁלֹמִית הָרֹאשׁ׃
19 בְּנֵי חֶבְרוֹן יְרִיָּהוּ הָרֹאשׁ אֲמַרְיָה הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי
כ וְיָקְמְעָם הָרְבִיעִי׃ בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה הָרֹאשׁ וְיִשִּׁיָה
21 הַשֵּׁנִי׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי מַחְלִי אֶלְעָזָר
22 וְקִישׁ׃ וַיָּמָת אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיוּ לוֹ בָנִים כִּי אִם־בָּנוֹת
23 וַיִּשְׂאוּם בְּנֵי־קִישׁ אֲחֵיהֶם׃ בְּנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירֵמוֹת
24 שְׁלוֹשָׁה׃ אֵלֶּה בְּנֵי־לֵוִי לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם רָאשֵׁי הָאָבוֹת
לִפְקוּדֵיהֶם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה
כה לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה׃ כִּי אָמַר
דָּוִיד הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ וַיִּשְׁכֹּן בִּירוּשָׁלִַם
26 עַד־לְעוֹלָם׃ וְגַם לַלְוִיִּם אֵין־לָשֵׂאת אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
27 כָּל־כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ׃ כִּי בִדְבָרֵי דָוִיד הָאַחֲרוֹנִים הֵמָּה
28 מִסְפַּר בְּנֵי־לֵוִי מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָעְלָה׃ כִּי מַעֲמָדָם
לְיַד בְּנֵי־אַהֲרֹן לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה עַל־הַחֲצֵרוֹת וְעַל־
הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה עֲבֹדַת בֵּית
29 הָאֱלֹהִים׃ וְלֶלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וְלַסֹּלֶת לְמִנְחָה וְלִרְקִיקֵי
ל הַמַּצּוֹת וְלַמַּחֲבַת וְלַמְּרֻבֶּכֶת וּלְכָל־מִשּׂוֹרָה וּמִדָּה׃ וְלַעֲמֹד
31 בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר לְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֶב׃ וּלְכֹל
הַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה לַשַּׁבָּתוֹת לֶחֳדָשִׁים וְלַמֹּעֲדִים בְּמִסְפָּר
32 כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת

און בריעה האָבען ניט געהאַט פיעלע זיהן, זיי זיינען צוגעצייֿלט נעווא־
רען צו זייער הויפּט־הויז.

12 קהת׳ס זיהן : עמרם, יצהר, חברון און עזיאל — פיער.

13 עמרם׳ס זיהן : אהרן און משה. אהרן איז אָבגעזונדערט געוואָרען
איהם צו הייליגען א גרויס הייליגקייט, איהם מיט זיינע קינדער אויף
אייביג, צו רויכען פאר גאָט, איהם צו בעדיענען און אימער בענשען אין
זיין נאָמען.

14 משה, דער געטליכער מאַן, זיינע קינדער רופען זיך נאָך דעם שטאַם לוי.

15 משה׳ס זיהן : גרשום און אליעזר.

16 גרשום׳ס זוהן : שבואל דער הויפּטמאַן.

17 פון אליעזר׳ס קינדער איז רחביה געווען דער ערשטער (קיינע אַנדערע
זיהן האָט אליעזר ניט געהאַט), רחביה האָט געהאַט זעהר פיעל זיהן.

18 פון יצהר׳ס קינדער איז געווען שלומית דער הויפּטמאַן.

19 חברון׳ס זיהן : יריהו דער ערשטער, אמריה דער צווייטער, יחזיאל דער
דריטער, און יקמעם דער פיערטער.

20 עזיאל׳ס זיהן : מיכה דער ערשטער און ישיה דער צווייטער.

21 מררי׳ס זיהן : מחלי און מושי. מחלי׳ס זיהן : אלעזר און קיש.

22 אלעזר איז געשטאָרבען ניט האָבענדיג קיינע זיהן נאָר טעכטער, האָבען
זייערע פרייַנד, קיש׳ס זיהן, זיי געהיראָטהט.

23 מושי׳ס זיהן : מחלי, עדר און ירמות — דריי.

24 דאָס זיינען לוי׳ס אבשטאמונגען נאָך זייערע הויזגעזינדען, די הויפּט
פאָרשטעהער פון זייער בעפעלקערונג, מיט דעם צאהל פון נעמען אין
זייער קאָפּ־צאהל, די וואָס זיינען בעשעפטיגט ביי די ארבייט פון גאָט׳ס
הויז, פון צוואַנציג יאָהר אלט און העכער.

25 וואַרים דוד האָט געזאָגט : דער גאָט פון ישראל האָט געגעבען רוה צו
זיין פאָלק, און ער וועט אייביג וואוינען אין ירושלים.

26 אויך די לוים, ברויכען ניט מעהר ארום צו טראָגען דאָס משכן און אלע
זיינע דיענסט־כלים.

27 נאָך דוד׳ס בעפעהל זיינען צום לעצטען מאָהל לוי׳ס זיהן געצעהלט ge־
וואָרען פון צוואַנציג יאָהר אלט און העכער.

28 וואַרים זייער אנשטעלונג איז געווען נאָך נעבען אהרן׳ס זיהן צו דעם
ארבייט פון גאָט׳ס הויז — איבער די הויפען, צימערן, רייניגקייט, אלע
הייליגטהימער און וואָס עם וועהרט געטהאָן אין די ארבייט פון גאָט׳ס
הויז,

29 בייַ׳ס צוגעריכטען ברויט, זעמעל מעהל, שפּייז־אָפּפער, מצה־קוכען, פא־
נען און פרעגעל געשיר, אויך אלע נאסע און טרוקענע מאסען,

30 אויך צו שטעהן יעדער מאָרגען בייַ׳ס דאנקען און לויבען גאָט, ד. ג. אין
אבענד,

31 אויך בייַ׳ן בריינגען צו גאָט די שטענדיגע גאנץ־אָפּפערס יעדער שבת.
מאנאט און פייערטאג נאָכ׳ן צאהל, ווי זיי זיינען בעפעהלען געוואָרען
פון גאָט.

32 זיי זאָלען אויך היטען די בעוואכונג פון פערזאמלונגס געצעלט, די בעווא־

אָהֳל־מוֹעֵד וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אַהֲרֹן
אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה׃

כד — Cap. XXIV.

א וְלִבְנֵי אַהֲרֹן מַחְלְקוֹתָם בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר
2 וְאִיתָמָר׃ וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי אֲבִיהֶם וּבָנִים לֹא־
3 הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ וַיַּחְלְקֵם דָּוִיד וְצָדוֹק
מִן־בְּנֵי אֶלְעָזָר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי אִיתָמָר לְפִקֻּדָתָם
4 בַּעֲבֹדָתָם׃ וַיִּמָּצְאוּ בְנֵי־אֶלְעָזָר רַבִּים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים
מִבְּנֵי אִיתָמָר וַיַּחְלְקוּם לִבְנֵי אֶלְעָזָר רָאשִׁים לְבֵית־
אָבוֹת שִׁשָּׁה עָשָׂר וְלִבְנֵי אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם שְׁמוֹנָה׃
ה וַיַּחְלְקוּם בְּגוֹרָלוֹת אֵלֶּה עִם־אֵלֶּה כִּי־הָיוּ שָׂרֵי־קֹדֶשׁ וְשָׂרֵי
6 הָאֱלֹהִים מִבְּנֵי אֶלְעָזָר וּבִבְנֵי אִיתָמָר׃ וַיִּכְתְּבֵם
שְׁמַעְיָהוּ בֶן־נְתַנְאֵל הַסּוֹפֵר מִן־הַלֵּוִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם בֵּית־אָב אֶחָד אָחוּז לְאֶלְעָזָר וְאָחוּז אָחוּז לְאִיתָמָר׃
7 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לִיהוֹיָרִיב לִידַעְיָה הַשֵּׁנִי׃
8 לְחָרִם הַשְּׁלִישִׁי לִשְׂעוֹרִים הָרְבִעִי׃ לְמַלְכִּיָּה הַחֲמִישִׁי
9 לְמִיָּמִן הַשִּׁשִּׁי׃ לְהַקּוֹץ הַשְּׁבִעִי לַאֲבִיָּה הַשְּׁמִינִי׃ לִישׁוּעַ
11 הַתְּשִׁעִי לִשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי׃ לְאֶלְיָשִׁיב עַשְׁתֵּי עָשָׂר לְיָקִים
12 הַשְּׁנֵים עָשָׂר׃ לְחֻפָּה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לִישֶׁבְאָב אַרְבָּעָה
13 עָשָׂר׃ לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר שִׁשָּׁה עָשָׂר׃ לְחֵזִיר
14 טו עָשָׂר׃ לִבְלִגָּה שִׁבְעָה עָשָׂר לְהֹזִיר שִׁבְעָה עָשָׂר׃ לְפִתַחְיָה תִּשְׁעָה
16 עָשָׂר לִיחֶזְקֵאל הָעֲשִׂרִים׃ לְיָכִין אֶחָד וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל
17 עָשָׂר לִיחֶזְקֵאל הָעֲשִׂרִים׃ לִידָיָה אֶחָד וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל
18 שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים׃ לִדְלָיָהוּ שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַעַזְיָהוּ
19 אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים׃ אֵלֶּה פְקֻדָּתָם לַעֲבֹדָתָם לָבוֹא
לְבֵית־יְהוָה כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ
כ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי עַמְרָם
21 שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל יְחְדְיָהוּ׃ לְרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ

כונג פון הייליגטהום, און די בעוואכונג פון זייערע ברידער, אהרן׳ס זיהן, ביי די ארבייט אין נאָט׳ס הויז.

קאפיטעל כד

1 די אבטהיילונג פון אהרן׳ס אבשטאמונגען. אהרן׳ס זיהן : נדב, אביהו, אלעזר און איתמר.

2 נדב און אביהוא זיינען געשטאָרבען איידער זייער פאטער, זיי האָבען ניט נעהאט קיינע קינדער, זיינען אלעזר און איתמר געוואָרען כהנים.

3 דוד האָט זיי איינגעטהיילט אין אמטען נאָך זייער ארבייט — צדוק פון אלעזר׳ס קינדער און אחימלך פון איתמר׳ס קינדער.

4 עס האָבען זיך אויסגעפונען פון אלעזר׳ס זיהן מעהר הויפט־מענער אלס פון איתמר׳ס זיהן, האָט מען זיי איינגעטהיילט : פון אלעזר׳ס זיהן הויפטען פאר זייערע אבערהייזער — זעכצעהן ; פון איתמר׳ס זיהן פאר זייערע אבערהייזער — אכט.

5 מיט א גורל האָט מען זיי איינגעטהיילט, ווי די אָזוי די ; ווארים עס זיינען געווען פון אלעזר׳ס זיהן און אונטער איתמר׳ס זיהן בעאמטע אויפ׳ן הייליגטהום און בעאמטע איבער די ריכטער.

6 שמעיה דער שרייבער, נתנאל׳ס זוהן, פון די לוים, האָט זיי פארשריבען פאר׳ן קעניג, די פירסטען, צדוק דעם כהן, אחימלך אביתר׳ס זוהן און די אבערהויפטען פון די כהנים און לוים — איין אבערהויז גענומען פון אלעזר און איינעם פון איתמר.

7 דער ערשטער גורל איז ארויס פאר יהוריב, דער צווייטער פאר ידעיה.

8 דער דריטער פאר חרם, דער פיערטער פאר שערים.

9 דער פינפטער פאר מלכיה, דער זעכסטער פאר מימן.

10 דער זיבעטער פאר הקוץ, דער אכטער פאר אביה.

11 דער נייַנטער פאר ישוע, דער צעהנטער פאר שכניהו.

12 דער עלפטער פאר אלישיב, דער צוועלפטער פאר יקים.

13 דער דרייצעהנטער פאר חפה, דער פירצעהנטער פאר ישבאָב.

14 דער פופצעהנטער פאר בלגה, דער זעכצעהנטער פאר אמר.

15 דער זיבעצעהנטער פאר חזיר, דער אכטצעהנער פאר הפציץ.

16 דער נייַנצעהנטער פאר פתחיה, דער צוואַנציגסטער פאר יחזקאל.

17 דער איין און צוואַנציגסטער פאר יכין, דער צוויי און צוואַנציגסטער פאר גמול.

18 דער דריי און צוואַנציגסטער פאר דליהו, דער פיער און צוואַנציגסטער פאר מעזיהו.

19 זייער פערוואַלטונג איז געווען צו קומען צו זייער ארבייט אין נאָט׳ס הויז, ווי זיי זיינען פערָרדערט געווען פון אהרן, זייער אור־פאטער, ווי איהם האָט אָנגעזאָגט נאָט פון ישראל.

20 פון די איבריגע אבשטאמונג לוי׳ס : פון עמרם׳ס זיהן — שובאל, פון שובאל׳ס זיהן — יחדיהו.

21 פון רחביהו — דער ערשטער זוהן רחביהו׳ס — ישיה,

22 הָרֹאשׁ יִשִׁיָּה: לִיצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי שְׁלֹמוֹת יָחַת:
23 וּבְנֵי יְרִיָּהוּ אַמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם
24 הָרְבִיעִי: בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה שָׁמִיר: אֲחִי
כה מִיכָה יִשִׁיָּה לִבְנֵי יִשִׁיָּה זַכְרִיָּהוּ: בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי
26 בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ: בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ בְּנוֹ וְשֹׁהַם וְזַכּוּר
27 וְעִבְרִי: לְמַחְלִי אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיָה לוֹ בָּנִים: לְקִישׁ בְּנֵי־
28 29 קִישׁ יְרַחְמְאֵל: וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת אֵלֶּה
ל 31 בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם: וַיַּפִּילוּ גַם־הֵם גּוֹרָלוֹת
לְעֻמַּת ו אֲחֵיהֶם בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק
וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת רֹאשׁ
לְעֻמַּת אָחִיו הַקָּטֹן:

כה CAP. XXV.

א וַיַּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן
וִידוּתוּן הַנִּבְּיִאִים בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתָּיִם וַיְהִי
2 מִסְפָּרָם אַנְשֵׁי מְלָאכָה לַעֲבֹדָתָם: לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף
וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה בְּנֵי אָסָף עַל יַד־אָסָף הַנִּבָּא עַל־יְדֵי
3 הַמֶּלֶךְ: לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי וִישַׁעְיָהוּ
חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה עַל יְדֵי אֲבִיהֶם יְדוּתוּן בְּכִנּוֹר
4 הַנִּבָּא עַל־הוֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה: לְהֵימָן בְּנֵי הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ
מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל שְׁבוּאֵל וִירִימוֹת חֲנַנְיָה חֲנָנִי אֱלִיאָתָה
גִּדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה מָלּוֹתִי הוֹתִיר מַחֲזִיאוֹת:
ה כָּל־אֵלֶּה בָּנִים לְהֵימָן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ בִּדְבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים
קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת
6 שָׁלוֹשׁ: כָּל־אֵלֶּה עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם
נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אָסָף
7 וִידוּתוּן וְהֵימָן: וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם מְלַמְּדֵי־שִׁיר
8 לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין מָאתַיִם שְׁמוֹנִים וּשְׁמֹנָה: וַיַּפִּילוּ גוֹרָלוֹת

משמרת

כ״ד 24. ז שמו קי׳ כ״ה 2. ב מחזי׳

22 פון יצהרי — שלמות, פון שלמות זיהן — יחת.

23 יריהו׳ס זיהן : אמריהו — דער צווייטער, יחזיאל — דער דריטער, יקמעם — דער פערטער.

24 פון עזיאל׳ס זיהן — מיכה, פון מיכה׳ס זיהן — שמור,

25 מיכה׳ס ברודער — ישיה, פון ישיה׳ס זיהן — זכריהו.

26 מררי׳ס זיהן — מחלי און מושי. זיין זוהן יעזיהו׳ס זיהן :

27 [מררי׳ס זיהן פון יעזיהו] — בנו, שהם, זכור, עברי.

28 פון מחלי — אלעזר, ער האָט קיין זיהן ניט געהאַט.

29 פון קיש — קיש׳ס זוהן — ירחמאל.

30 פון מושי׳ס זיהן : מחלי, עדר און ירימות. דאָס זיינען די יונגע לוים נאָך זייער הויזגעזינדען.

31 זיי האָבען אויך גורל געוואָרפען אַזוי ווי זייערע ברידער, אהרן׳ס קינדער (די כהנים) פאר דעם קעניג דוד, צדוק און אחימלך, אויך די אבערהויפטען פון די כהנים און לוים — פון אבערהויפט ביז׳ן קלענסטען ברודער.

קאפיטעל כה

1 אויך האָט דוד מיט די מיליטער־בעאמטע אבגעטהיילט צו די ארבייט פון אסף׳ס, הימן׳ס און ידותון׳ס זיהן — קינסטלער אויף פידלען, האַרפען און צימבלען. דער צאָהל פון ארבייטס־לייטע צו זייער בעשעפטיגונג איז געווען :

2 פון אסף׳ס זיהן — זכור, יוסף, נתניה און אשראלה ; אסף׳ס זיהן אונטער די פערוואלטונג פון אסף, דעם קעניג׳ס קינסטלער.

3 פון ידותון — ידותון׳ס זיהן — גדליהו, צרי, ישעיהו, חשביהו, און מתתיהו. אלע זעקס אונטער זייער פאטער ידותון׳ס פערוואלטונג, א קינסטלער אין דאנקען און לויבען גאָט מיט׳ן פידל.

4 פון הימן — הימן׳ס זיהן — בקיהו, מתניהו, עזיאל, שבואל, ירימות, חנניה, חנני, אליאתה, גדלתי, רוממתי־עזר, ישבקשה, מלותי, הותיר, מחזיאות.

5 די אלע הימן׳ס זיהן — דעם קעניג׳ס פארזעהער אין געטליכע זאכען — האָבען געטראגען בלאזהארנס. גאָט האָט געגעבען הימן׳ען פערצעהן זיהן און דריי טעכטער.

6 די אלע אונטער׳ן אויפזיכט פון זייער פאטער אין ארקעסטער פון גאָט׳ס הויז מיט צימבלען, האַרפען און פידלען, ביי די ארבייט אין גאָט׳ס הויז, נאָכ׳ן אנצייגען פון אסף, ידותון און הימן, דעם קעניגס קינסטלער.

7 זייער צאהל מיט זייערע ברידער, געאיבטע אין גאָט׳ס ליעדער און פערשטעהער, איז געווען : צוויי הונדערט אכט און אכציג.

8 זיי האָבען גורל געוואָרפען איבער יעדער פערוואלטונג, ווי קליין אזוי גרויס, ווי פארשטעהער אזוי לעהרלינג.

מִשְׁמֶרֶת לְעֻמַּת כַּקָּטָן כַּגָּדוֹל מֵבִין עִם־תַּלְמִיד׃
וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לְאָסָף לִיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ הַשֵּׁנִי הוּא 9
וְאַחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁלִשִׁי זַכּוּר בָּנָיו וְאַחָיו י
שְׁנֵים עָשָׂר׃ הָרְבִיעִי לְיִצְרִי בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ 11
הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ 12
הַשִּׁשִּׁי בְּקִיָּהוּ בָנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ 13
הַשִּׁבְעִי 14
יְשַׁרְאֵלָה בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ טו
בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו 16
וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי בָּנָיו וְאַחָיו 17
שְׁנֵים עָשָׂר׃ עַשְׁתֵּי־עָשָׂר עֻזְרְאֵל בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 18
עָשָׂר׃ הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָה בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 19
עָשָׂר׃ לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים כ
עָשָׂר׃ לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 21
עָשָׂר׃ לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמוֹת בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 22
עָשָׂר׃ לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 23
עָשָׂר׃ לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיֹשְׁבְקָשָׁה בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 24
עָשָׂר׃ לִשְׁמוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים כה
עָשָׂר׃ לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 26
עָשָׂר׃ לְעֶשְׂרִים לְאֶלְיָתָה בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 27
עָשָׂר׃ לְאֶחָד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 28
עָשָׂר׃ לִשְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים 29
עָשָׂר׃ לִשְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים ל
עָשָׂר׃ לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לְרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאַחָיו 31
שְׁנֵים עָשָׂר׃

כו CAP. XXVI.

לְמַחְלְקוֹת לַשֹּׁעֲרִים לַקָּרְחִים מְשֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־קֹרֵא מִן־בְּנֵי א
אָסָף׃ וְלִמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים זְכַרְיָהוּ הַבְּכוֹר יְדִיעֲאֵל הַשֵּׁנִי 2

זכריהו

ט״ה 27 ע למדנחאי בא תחת ה 31 ע קמץ מלא

9 דער גורל פאר אסף'ן איז ארויס — פאר יוסף'ן — דער ערשטער, גדליהו'ן — דער צווייטער ; ער, זיינע ברידער און זיינע זיהן — צוועלף.

10 דער דריטער פאר זכור, זיינע זיהן מיט זיינע ברידער — צוועלף.

11 דער פיערטער פאר יצרי, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

12 דער פינפטער פאר נתניהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

13 דער זעקסטער פאר בקיהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

14 דער זיבטער פאר ישראלה, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

15 דער אכטער פאר ישעיהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

16 דער ניינטער פאר מתניהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

17 דער צעהנטער פאר שמעי, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

18 דער עלפטער פאר עזראל, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

19 דער צוועלפטער פאר חשביה, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

20 דער דרייצעהנטער פאר שובאל, זיינע זיהן און זיינע בריעדער — צוועלף.

21 דער פיערצעהנטער פאר מתתיהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

22 דער פופצעהנטער פאר ירמות, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

23 דער זעכצעהנטער פאר חנניהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

24 דער זיבצעהנטער פאר ישבקשה, זיינע זיהן און זיינע ברידער —צוועלף.

25 דער אכצעהנטער פאר חנני, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

26 דער ניינצעהנטער פאר מלותי, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

27 דער צוואנציגסטער פאר אליתה, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

28 דער איין און צוואנציגסטער פאר הותיר, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

29 דער צוויי און צוואנציגסטע פאר גדלתי, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

30 דער דריי און צוואנציגסטער פאר מחזיאות, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

31 דער פיער און צוואנציגסטער פאר רוממתי־עזר, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

קאפיטעל כו

1 צו די אפטהיילונגען פאר די טויער היטערס, פון די קרחים — משלמיהו קרא'ס זוהן פון אסף'ס זיהן.

2 משלמיהו'ס זיהן : זכריהו דער ערשטלינג, ידיעאל דער צווייטער, זבדיהו דער דריטער, יתניאל דער פיערטער.

מְשֻׁמֶּרֶת לְעֻמַּת כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל מֵבִין עִם־תַּלְמִיד׃
9 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לְאָסָף לְיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ הַשֵּׁנִי הוּא
וְאַחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ י 10 הַשְּׁלִשִׁי זַכּוּר בָּנָיו וְאַחָיו
שְׁנֵים עָשָׂר׃ 11 הָרְבִיעִי לְיִצְרִי בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
12 הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
13 הַשִּׁשִּׁי בֻּקִּיָּהוּ בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ 14 הַשְּׁבִעִי
יְשַׂרְאֵלָה בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ טו 15 הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ
בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ 16 הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו
וְאַחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ 17 הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי בָּנָיו וְאַחָיו
שְׁנֵים עָשָׂר׃ 18 עַשְׁתֵּי־עָשָׂר עֻזְרְאֵל בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 19 הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָהוּ בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ כ 20 לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 21 לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 22 לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמוֹת בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 23 לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 24 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיָשְׁבְקָשָׁה בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ כה 25 לִשְׁמוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 26 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 27 לְעֶשְׂרִים לֶאֱלִיָּתָה בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 28 לְאֶחָד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 29 לִשְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ ל 30 לִשְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאַחָיו שְׁנֵים
עָשָׂר׃ 31 לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לְרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאַחָיו
שְׁנֵים עָשָׂר׃

כו Cap. XXVI.

כן 1 לְמַחְלְקוֹת לַשֹּׁעֲרִים לַקָּרְחִים מְשֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־קֹרֵא מִן־בְּנֵי א
אָסָף׃ 2 וּלְמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים וְכַרְיָהוּ הַבְּכוֹר יְדִיעֲאֵל הַשֵּׁנִי

זבדיהו

ל״ה 27 ע למדנתאי בא׳ תחת ה 31 ע קמץ מלא

9 דער גורל פאר אסף׳ן איז ארויס — פאר יוסף׳ן — דער ערשטער, גדליהו׳ן — דער צווייטער; ער, זיינע ברידער און זיינע זיהן — צוועלף.

10 דער דריטער פאר זכור, זיינע זיהן מיט זיינע ברידער — צוועלף.

11 דער פיערטער פאר יצרי, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

12 דער פינפטער פאר נתניהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

13 דער זעקסטער פאר בקיהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

14 דער זיבטער פאר ישראלה, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

15 דער אכטער פאר ישעיהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

16 דער ניינטער פאר מתניהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

17 דער צעהנטער פאר שמעי, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

18 דער עלפטער פאר עזראל, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

19 דער צוועלפטער פאר חשביה, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

20 דער דרייצעהנטער פאר שובאל, זיינע זיהן און זיינע בריעדער — צוועלף.

21 דער פיערצעהנטער פאר מתתיהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

22 דער פופצעהנטער פאר ירמות, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

23 דער זעכצעהנטער פאר חנניהו, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

24 דער זיבצעהנטער פאר ישבקשה, זיינע זיהן און זיינע ברידער —צוועלף.

25 דער אכצעהנטער פאר חנני, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

26 דער ניינצעהנטער פאר מלותי, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

27 דער צוואנציגסטער פאר אליתה, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

28 דער איין און צוואנציגסטער פאר הותיר, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

29 דער צוויי און צוואנציגסטע פאר גדלתי, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

30 דער דריי און צוואנציגסטער פאר מחזיאות, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

31 דער פיער און צוואנציגסטער פאר רוממתי־עזר, זיינע זיהן און זיינע ברידער — צוועלף.

קאפיטעל כו

1 צו די אפטהיילונגען פאר די טויער היטערס, פון די קרחים — משלמיהו קרא׳ס זוהן פון אסף׳ס זיהן.

2 משלמיהו׳ס זיהן: זכריהו דער ערשטלינג, ידיעאל דער צווייטער, זבדיהו דער דריטער, יתניאל דער פיערטער.

3 וּבְדָיָהוּ הַשְּׁלִישִׁי יַתְנִיאֵל הָרְבִיעִי: עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוּחָנָן
4 הַשִּׁשִּׁי אֶלְיְהוֹעֵינַי הַשְּׁבִיעִי: וּלְעֹבֵד אֱדֹם בָּנִים שְׁמַעְיָה
הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשֵּׁנִי יוֹאָח הַשְּׁלִישִׁי וְשָׂכָר הָרְבִיעִי
ה וְנְתַנְאֵל הַחֲמִישִׁי: עַמִּיאֵל הַשִּׁשִּׁי יִשָּׂשכָר הַשְּׁבִיעִי
6 פְּעֻלְתַּי הַשְּׁמִינִי כִּי בֵרְכוֹ אֱלֹהִים: וְלִשְׁמַעְיָה בְנוֹ נוֹלַד
בָּנִים הַמְמְשָׁלִים לְבֵית אֲבִיהֶם כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל הֵמָּה:
7 בְּנֵי שְׁמַעְיָה עָתְנִי וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד אֶלְזָבָד אֶחָיו בְּנֵי־חַיִל
8 אֱלִיהוּ וּסְמַכְיָהוּ: כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי ו עֹבֵד אֱדֹם הֵמָּה
וּבְנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם אִישׁ־חַיִל בַּכֹּחַ לַעֲבֹדָה שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם
9 לְעֹבֵד אֱדֹם: וְלִמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים וְאַחִים בְּנֵי־חַיִל שְׁמוֹנָה
י עָשָׂר: וּלְחֹסָה מִבְּנֵי־מְרָרִי בָּנִים שִׁמְרִי הָרֹאשׁ כִּי לֹא־
11 בְכוֹר וַיְשִׂימֻהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ: חִלְקִיָּהוּ הַשֵּׁנִי טְבַלְיָהוּ
הַשְּׁלִישִׁי זְכַרְיָהוּ הָרְבִיעִי כָּל־בָּנִים וַאֲחִים לְחֹסָה שְׁלֹשָׁה
12 עָשָׂר: לְאֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים
13 מִשְׁמָרוֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם לְשָׁרֵת בְּבֵית יְהוָה: וַיַּפִּילוּ
14 גֹּרָלוֹת כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל לְבֵית אֲבוֹתָם לִשְׁעַר וָשָׁעַר: וַיִּפֹּל
הַגּוֹרָל מִזְרָחָה לְשֶׁלֶמְיָהוּ וַיַּכִּירוּ בְנוֹ יוֹעֵץ בְּשֵׂכֶל הִפִּילוּ
ש 15 גֹּרָלוֹת וַיֵּצֵא גוֹרָלוֹ צָפוֹנָה: לְעֹבֵד אֱדֹם נֶגְבָּה וּלְבָנָיו
16 בֵּית הָאֲסַפִּים: לְשֻׁפִּים וּלְחֹסָה לַמַּעֲרָב עִם שַׁעַר שַׁלֶּכֶת
17 בְּמִסְלָה הָעוֹלָה מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר: לַמִּזְרָחָה הַלְוִיִּם
שִׁשָּׁה לַצָּפוֹנָה לְיוֹם אַרְבָּעָה לַנֶּגְבָּה לַיּוֹם אַרְבָּעָה
18 וְלָאֲסַפִּים שְׁנַיִם שְׁנַיִם: לַפַּרְבָּר לַמַּעֲרָב אַרְבָּעָה לַמְּסִלָּה
19 שְׁנַיִם לַפַּרְבָּר: אֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לִבְנֵי הַקָּרְחִי
כ וְלִבְנֵי מְרָרִי: וְהַלְוִיִּם אֲחִיָּה עַל־אוֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים
21 וְלִאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים: בְּנֵי לַעְדָן בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְלַעְדָן
22 רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָן הַגֵּרְשֻׁנִּי יְחִיאֵלִי: בְּנֵי יְחִיאֵלִי וְתָם
23 וְיוֹאֵל אָחִיו עַל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה: לָעַמְרָמִי לַיִצְהָרִי

לחברוני

9. v. קסק בלא אסק

3 עילם דער פינפטער, יהוחנן דער זעכסטער, אליהועיני דער זיבעטער.
4 פון עובד אדום׳ס זיהן: שמעיה דער בכור, יהוזבד דער צווייטער, יואח דער דריטער, שכר דער פיערטער, און נתנאל דער פינפטער,
5 עמיאל דער זעכסטער, יששכר דער זיבעטער, פעלתי דער אכטער — **נאָר האָט איהם געבענשט!**
6 זיין זוהן שמעיה האָט געהאָט זיהן די הערשער פון זייער אָבערהויז, ווייל זיי זיינען געווען קריעגס העלדען.
7 שמעיה׳ס זיהן: עתני, רפאל, עובד, אלזבד, און זיינע ברידער (העלדישע מענער) אליהו און סמכיהו.
8 אלע די דאָזיגע זיינען געווען פון עובד אדום׳ס זיהן, זיי, זייערע זיהן, און זייערע ברידער, איטלעכער פון זיי איז געווען מעכטיג צו׳ם דיענסט — צוויי און זעכציג פון עובד אדום.
9 אויך משלמיהו האָט געהאט זיהן און ברידער, העלדישע לייט — אכצעהן.
10 אויך חוסה, פון מררי׳ס אבשטאמונג, האָט געהאט זיהן: שמרי דער ערשטער (ער איז ניט געווען דער בכור, נאָר זיין פאטער האָט איהם אלס ערשטען באשטימט),
11 חלקיהו דער צווייטער, טבליהו דער דריטער, זכריהו דער פירטער; אלע חוסה׳ס זיהן און ברידער זיינען געווען דרייצעהן.
12 די האָבען בעלאנגט צום אבטהיילונג פון טהויער־היטערס, צו די הויפט־מענער אויפ׳ן בעוואכונג; אזוי ווי זייערע ברידער וואָס דיענען אין נאָט׳ס הויז.
13 זיי האָבען גורל געוואָרפען פאר דעם קלייניעם אזוי ווי פאר דעם גרויסען נאָך זייערע הויפט הייזער פאר איטליכען טויער.
14 עס איז געפאלען דער גורל (קלוגע ראטהגעבער האָבען די גורלות געוואָרפען) מזרח צו פאר שלמיהו׳ן: פאר זיין זוהן זכריה איז ארויס זיין גורל צפון צו.
15 פאר עבד־אדם — דרום צו, פאר זיינע זיהן — דאָס פערזאמלונגס הויז.
16 פאר שפים און חוסה, אן דער מערב־זייט ביי דעם טויער שלכת, וואָס איז געווען אויף דעם וועג וואו עס געהט א וואָך קעגען א וואָך.
17 אן דער מזרח־זייט זיינען געווען זעקס לוים, אן דער צפון־זייט פיער פאר א טאָג, אן דער דרום־זייט פיער פאר א טאָג, און ביי פערזאמלונגס הויז צו צוויי.
18 ביי׳ן פרבר מערב־צו — פיער אויפ׳ן וועג און צוויי נעבען פרבר.
19 דאָס זיינען געווען די אבטהיילונגען פאר די טהויער־היטערס פון קרח׳ס זיהן און פון מררי׳ס זיהן.
20 און פון די לוים: אחיה, איבער די שאָטצקאָמערן פון גאָט׳ס הויז, **און איבער די שאָטצקאָמערען פון הייליגטהום.**
21 לעדן׳ס זיהן (פון גרשני׳ס אָבשטאמונג), לעדן׳ס הויפט־פאמיליען, (לעדן דער גרשני׳ער) — יחיאל.
22 יחיאל׳ס זיהן: זתם, און יואל זיין ברודער, איבער די שאָטצקאָמערען פון גאָט׳ס הויז.
23 פון עמרמי, יצהר, חברוני און עזיאלי.

24 לַחֲבֵרוֹנִי לְעַזִּיאֵלִי: וּשְׁבוּאֵל בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־מֹשֶׁה נָגִיד
עַל־הָאֲצָרוֹת: וְאֶחָיו לֶאֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָהוּ בְנוֹ וִישַׁעְיָהוּ בְנוֹ כה
וְיוֹרָם בְּנוֹ וְזִכְרִי בְנוֹ וּשְׁלֹמוֹת בְּנוֹ: הוּא וּ שְׁלֹמוֹת וְאֶחָיו 26
עַל כָּל־אֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ דָּוִיד הַמֶּלֶךְ
וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְשָׂרֵי־הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא:
מִן־הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הִקְדִּישׁוּ לְחַזֵּק לְבֵית יְהוָה: 27
וְכֹל הַהֻקְדִּישׁ שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׁאוּל בֶּן־קִישׁ וַאֲבְנֵר בֶּן־ 28
נֵר וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כָּל־הַמַּקְדִּישׁ עַל יַד־שְׁלֹמִית וְאָחָיו:
לַיִּצְהָרִי כְּנַנְיָהוּ וּבָנָיו לַמְלָאכָה הַחִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל 29
לְשֹׁטְרִים וּלְשֹׁפְטִים: לַחֶבְרוֹנִי חֲשַׁבְיָהוּ וְאָחָיו בְּנֵי־חַיִל ל
אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת עַל פְּקֻדַּת יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן
מַעֲרָבָה לְכָל מְלֶאכֶת יְהוָה וְלַעֲבֹדַת הַמֶּלֶךְ: לַחֶבְרוֹנִי 31
יְרִיָּה הָרֹאשׁ לַחֶבְרוֹנִי לְתֹלְדֹתָיו לְאָבוֹת בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים
לְמַלְכוּת דָּוִיד נִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חַיִל בְּיַעְזֵר
גִּלְעָד: וְאָחָיו בְּנֵי־חַיִל אַלְפַּיִם וּשְׁבַע מֵאוֹת רָאשֵׁי הָאָבוֹת 32
וַיַּפְקִדֵם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי חַצֵי שֵׁבֶט
הַמְנַשִּׁי לְכָל־דְּבַר הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ:

כז CAP. XXVII.

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת ׀ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים ׀ א
וְהַמֵּאוֹת וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ לְכָל ׀ דְּבַר
הַמַּחְלְקוֹת הַבָּאָה וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁ לְכָל חָדְשֵׁי
הַשָּׁנָה הַמַּחְלֶקֶת הָאַחַת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף:
עַל הַמַּחְלֶקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן יָשָׁבְעָם בֶּן 2
זַבְדִּיאֵל וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: מִן־בְּנֵי 3
פֶּרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי הַצְּבָאוֹת לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן:
וְעַל מַחֲלַקְתּ ׀ הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי דוֹדַי הָאֲחוֹחִי וּמַחְלְקָתוֹ 4
וּמִקְלוֹת הַנָּגִיד וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף:

שר

כז׳ 25 ר׳ ומלמות קרי. 31 v. כצ׳ל כו 1 v. כצ׳ל

24 שבאל דער זוהן פון גרשום, משה'ס זוהן — דער אָבערהויפט אויף די שאַטץ־קאַמערן.

25 זיינע ברידער פון אליעזר'ן: רחביהו זיין זוהן, ישעיהו זיין זוהן, יורם זיין זוהן, זכרי זיין זוהן, און שלמות זיין זוהן.

26 דער שלמות און זיינע ברידער זיינען געווען איבער אלע שאַטץ־קאַמערן פון הייליגטהום וואָס דער קעניג דוד האָט געהייליגט, מיט די פאָרשטעהער פון בעאמטע איבער טויזענד און הונדערט, און די ארמעע בעאמטע.

27 פון דעם וואָס זיי האָבען בעקומען דורך קריעג אויף פון די רויב האָבען זיי באשטימט אויף שטאַרק צו מאַכען גאָט'ס הויז.

28 און אלעם וואָס שמואל דער פּראָפעט האָט געהייליגט, שאול קיש'ס זוהן, אבנר נר'ס זוהן, יואב צרויה'ס זוהן, און איטליכער וואָס האָט עפּעם געהייליגט איז עם געווען אונטער דאָם פערוואַלטונג פון שלמות און זיינע ברידער.

29 פון יצהרי, כנניהו מיט זיינע זיהן אויף די אויסערליכע ארבייט — אויפּפאַסער און ריכטער ביי ישראל.

30 פון חברני — חשביהו מיט זיינע ברידער, טויזענד זיעבען הונדערט העלדישע מענער, איבער די בעפעלקערונג פון ישראל ביי'ן זיט ירדן, מערב־צו — אויף אלע געטליכע ארבייט און קעניגליכען דיענסט.

31 פון חברוני, צו זייער געבורטה נאָך פאַמיליען (יריה דער הויפּט פון חברוני), אין פערציגטען יאָהר פון דוד'ס רעגיערונג זיינען זיי אונטערזוכט געוואָרען אין יעזיר גלעד, און עם האָבען זיך צוויישען זיי געפונען קריעגם העלדען,

32 אויך פון זיינע ברידער צוויי טויזענד זיעבען הונדערט העלדישע מענער, אָבערהויפּטען, האָט דער קעניג דוד זיי בעפעלען איבער ראובני, גדי, און דעם האַלבען שטאַם מנשה'ס, איבער אלע געטליכע זאכען אויף קעניגליכע זאכען.

קאפיטעל כז

1 פון די קינדער ישראל נאָך זייער צאָהל — אָבערהויפּטען, בעאמטע איבער טויזענדע און הונדערטע, אויף די אויפּפאַסער און דעם קעניג'ס בעדינטע און אלע וואָס בעלאַנגען צו די אבטהיילונגען, וועלכע זיינען מאַנאַטליך געקומען און אוועק, אין אלע מאַנאַטען פון יאָהר: איין אבטהיילונג — פיער און צוואַנציג טויזענד.

2 איבער די ערשטע אפּטהיילונג פון ערשטען חודש —ישבעם, זבדיאל'ס זוהן; אין זיין אבטהיילונג פיער און צוואַנציג טויזענד.

3 פון פרץ'ס זיהן איז געווען דער הויפּט פון אלע ארמעע פירסטען פאר'ן ערשטען חודש.

4 איבער די אבטהיילונג פון צוויי'טען חודש — דודי דער אחוחי, און מקלות דער פירסט, פון זיין אפּטהיילונג. אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואַנציג טויזענד.

ה שַׂר הַצָּבָא הַשְּׁלִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע
6 הַכֹּהֵן רֹאשׁ וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הוּא
בְּנָיָהוּ גִּבּוֹר הַשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וּמַחְלְקָתוֹ עַמִּזָּבָד
7 בְּנוֹ: הָרְבִיעִי לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב
וּזְבַדְיָה בְנוֹ אַחֲרָיו וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף:
8 הַחֲמִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַשַּׂר שַׂמְהוּת הַיִּזְרָחִ
9 וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הַשִּׁשִּׁי
לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחְלְקָתוֹ
י עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הַשְּׁבִיעִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי מִבְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים
11 וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי סִבְכַּי
הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף:
12 הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי
לַבִּנְיָמִינִי וְעַל מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף:
13 הָעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מַהְרַי הַנְּטוֹפָתִי לַזַּרְחִי וְעַל
14 מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: עַשְׁתֵּי־עָשָׂר
לָעַשְׁתֵּי עָשָׂר הַחֹדֶשׁ בְּנָיָה הַפִּרְעָתוֹנִי מִבְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל
טו מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: הַשְּׁנֵים עָשָׂר
לִשְׁנֵים עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֶלְדַּי הַנְּטוֹפָתִי לְעָתְנִיאֵל וְעַל
16 מַחְלְקָתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: וְעַל שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל לָרְאוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר בֶּן־זִכְרִי לַשִּׁמְעוֹנִי שְׁפַטְיָהוּ
17 בֶּן־מַעֲכָה: לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה בֶן־קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן צָדוֹק:
18 לִיהוּדָה אֱלִיהוּ מֵאֲחֵי דָוִד לְיִשָּׂשכָר עָמְרִי בֶּן־מִיכָאֵל:
19 לִזְבוּלֻן יִשְׁמַעְיָהוּ בֶן־עֹבַדְיָהוּ לְנַפְתָּלִי יְרִימוֹת בֶּן־עַזְרִיאֵל:
כ לִבְנֵי אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן־עַזַּזְיָהוּ לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל
21 בֶּן־פְּדָיָהוּ: לַחֲצִי הַמְּנַשֶּׁה גִּלְעָדָה יִדּוֹ בֶן־זְכַרְיָהוּ לְבִנְיָמִן
22 יַעֲשִׂיאֵל בֶּן־אַבְנֵר: לְדָן עֲזַרְאֵל בֶּן־יְרֹחָם אֵלֶּה שָׂרֵי

שבטי

8. v. השׁ בסחת 12. v לכן ימיני קרי

5 דער דריטער מיליטערישער בעאמטער פאר'ן דריטען חודש — בניהו יהוידע'ס זוהן, און דער אָבער־כהן. אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואנציג טויזענד.

6 דאָס איז בניהו, דער העלד פון די דרייסיג און איבער די דרייסיג; אין זיין אבטהיילונג איז אויך נעווען, עמיזבד זיין זוהן.

7 דער פיערטער פאר'ן פיערטען חודש — עשהאל יואָב'ס ברודער און זבריה זיין זוהן נאָך איהם. אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואנציג טויזענד.

8 דער פינפטער פאר'ן פינפטען חודש — שמהות דער יזרח; אין זיין אבטהיילונג פיער און צוואנציג טויזענד.

9 דער זעקסטער פאר'ן זעקסטען חודש — עירא דער זוהן פון עקש דעם תקועי. אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואנציג טויזענד.

10 דער זיעבטער פאר'ן זיעבטען חודש — חלץ דער פּלוני, פון אפרים'ס אבשטאמונג. אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואנציג טויזענד.

11 דער אכטער פאר'ן אכטען חודש — סבכי דער חשתי פון זרחי; אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואנציג טויזענד.

12 דער נייַנטער פאר'ן נייַנטען חודש — אביעזר פון ענתות פון בנימין; אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואנציג טויזענד.

13 דער צעהנטער פאר'ן צעהנטען חודש — מהרי דער נטופתי פון זרחי; אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואנציג טויזענד.

14 דער עלפטער פאר'ן עלפטען חודש — בניה דער פּרעתוני פון אפרים'ס אבשטאמונג; אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואנציג טויזענד.

15 דער צוועלפטער פאר'ן צוועלפטען חודש איז געווען — חלדי דער נטופתי פון עתניאל; אין זיין אבטהיילונג — פיער און צוואנציג טויזענד.

16 אויך פירסטען איבער די שבטים פון ישראל: פון ראובן — אליעזר זכרי'ס זוהן, פון שמעון — שפטיהו מעכה'ס זוהן.

17 פון לוי — חשביה קמואל'ס זוהן, פון אהרון'ס פאמיליע — צדוק.

18 פון יהודה, — אליהו פון דוד'ס ברידער; פון יששכר, — עמרי מיכאל'ס זוהן.

19 פון זבולן — ישמעיהו עובדיהו'ס זוהן; פון נפתלי — ירימות עזריאל'ס זוהן.

20 פון די זיהן פון אפרים — הושע עזזיהו'ס זוהן, פון דעם האלבען שבט מנשה — יואל פּדיהו'ס זוהן.

21 פון דעם האלבען שבט מנשה אין גלעד — ידו זכריהו'ס זוהן פון בנימין —יעשיאל אבנר'ס זוהן.

22 פון דן עזראל ירוחם'ס זוהן. דאָס זיינען די פירסטען איבער די שבטים פון ישראל.

שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא־נָשָׂא דָוִיד מִסְפָּרָם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים 23
שָׁנָה וּלְמַטָּה כִּי אָמַר יְהוָה לְהַרְבּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּכְוֹכְבֵי
הַשָּׁמָיִם׃ יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הֵחֵל לִמְנוֹת וְלֹא כִלָּה וַיְהִי 24
בָזֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה הַמִּסְפָּר בְּמִסְפַּר
דִּבְרֵי הַיָּמִים לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ כה
עַזְמָוֶת בֶּן־עֲדִיאֵל וְעַל־הָאֹצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים
וּבַמִּגְדָּלוֹת וְהוֹנָתָן בֶּן־עֻזִּיָּהוּ׃ וְעַל עֹשֵׂי מְלֶאכֶת 26
הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת הָאֲדָמָה עֶזְרִי בֶן־כְּלוּב׃ וְעַל־ 27
הַכְּרָמִים שִׁמְעִי הָרָמָתִי וְעַל שֶׁבְּכְרָמִים לְאֹצְרוֹת הַיָּיִן
וְכִרְיִ הַשִּׁפְמִי׃ וְעַל־הַזֵּיתִים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה 28
בַּעַל חָנָן הַגְּדֵרִי וְעַל־אֹצְרוֹת הַשָּׁמֶן יוֹאָשׁ׃ וְעַל־ 29
הַבָּקָר הָרֹעִים בַּשָּׁרוֹן שִׁטְרַי הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־הַבָּקָר בָּעֲמָקִים
שָׁפָט בֶּן־עַדְלָי׃ וְעַל־הַגְּמַלִּים אוֹבִיל הַיִּשְׁמְעֵאלִי ל
וְעַל־הָאֲתֹנוֹת יֶחְדְּיָהוּ הַמֵּרֹנֹתִי׃ וְעַל־הַצֹּאן יָזִיז הַהָגְרִי 31
כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ וִיהוֹנָתָן 32
דּוֹד־דָּוִיד יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִין וְסוֹפֵר הוּא וִיחִיאֵל בֶּן־חַכְמוֹנִי
עִם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ וְחוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעַ 33
הַמֶּלֶךְ׃ וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנָיָהוּ וְאֶבְיָתָר וְשַׂר־ 34
צְבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב׃

כח CAP. XXVIII.

וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים וְשָׂרֵי
הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי
הַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי כָל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֶה לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם־
הַסָּרִיסִים וְהַגִּבּוֹרִים וּלְכָל־גִּבּוֹר חַיִל אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיָּקָם 2
דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי אַחַי וְעַמִּי אֲנִי עִם־
לִבִּי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וְלַהֲדֹם
רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת׃ וְהָאֱלֹהִים אָמַר לִי לֹא־ 3

תבנה

כז .30 שרטי קרי

23 דוד האָט ניט געציילט אינגער פון צוואנציג יאָהר, ווייל גאָט האָט צוגעזאָגט צו פערמעהרן ישראל אזוי ווי די שטערן פון הימל.

24 יואב צרויה'ס זוהן האָט אָנגעהייבן צעהלען אָבער ער האָט ניט געענדיגט, ווייל איבער דעם איז געווען גאָט'ס צאָרן אויף ישראל, דערפאר איז דער צאהל ניט אריין אין קעניג דוד'ס כראָניקעס.

25 איבער די קעניגליכע שאָטצקאָמערן — עזמות עדיאל'ס זוהן, איבער דער איינאָהמע פון פעלדער, שטעדט, דערפער און טהורעמס — יהונתן עזיהו'ס זוהן.

26 איבער פעלד־ארבייטער און פעלד־ארבייט — עזרי כלוב'ס זוהן.

27 איבער די ווינגערטענער — שמעי דער רמתי, איבער די ווין־סקלאדען פון די ווינגערטענער — זבדי דער שפמי.

28 איבער די אייל־ און סיקאמארען בוימער פון ניעדערלאנד — בעל חנן דער גדרי, איבער די אייל־סקלאדען — יועש.

29 איבער די רינדער וואָס פיטערן זיך אין שרון — שטרי דער שרון'ער, איבער די רינדער וואָס אין די טהאלען — שפט עדלי'ס זוהן.

30 איבער די קעמלען — אוביל דער ישמעאלי, איבער די אייזעלינען — יחדיהו דער מרנתי.

31 איבער די שעפסען יזיז דער הגרי. די אלע זיינען די בעאמטע איבער דעם קעניג דוד'ס פערמעגען.

32 יהונתן, דוד'ס אָנקעל — דער ראטהגעבער, א פערשטאָנדיגער מאן און א שרייבער; ער און יחיאל חכמוני'ס זוהן האָבען ערצויגען דעם קעניג'ס קינדער;

33 אחיתפל — דעם קעניג'ס ראטהגעבער, חושי דער ארכי — דעם קעניג'ס לייב־דיענער.

34 נאָך אחיתפל'ן — יהוידע בניהו'ס זוהן און אביתר, אויך יואב דעם קעניג'ס פעלדמארשאל.

קאָפיטעל כח

1 אז דוד האָט פערזאמעלט אלע בעאמטע פון ישראל: די שטאם בעאמטע, אבטהיילונגס בעאמטע וואָס דיענען דעם קעניג, אויך בעאמטע איבער טויזענד, איבער הונדערט, בעאמטע איבער'ן פארמעגען און אייגענטהום פון קעניג און זיינע זיהן, מיט די הויפט־דיענער, די העלדען — אלע קריעגס העלדען אין ירושלים,

2 האָט זיך קעניג דוד געשטעלט אויף די פים און געזאָגט: הערט מיר, מיינע ברידער — מיין פאָלק! איך האָב געדענקט צו בויען א רוהע הויז פאר'ן ארון, גאָט'ס בונד, אלס א פוסבאנק פאר אונזער גאָט; איך בין פארטיג געווען צו בויען;

3 אָבער גאָט האָט מיר געזאָגט: דו זאלסט ניט בויען א הויז פאר מיר, ווייל דו ביזט א קריעגס־מאן און האָסט פיעל בלוט פערגאָסען;

תִּבְנֶה בַּיִת לְשֵׁמִי כִּי אָיִשׁ מִלְחָמוֹת אַתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ׃
4 וַיִּבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכָּל בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת
לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית
יְהוּדָה בֵּית אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־
5 יִשְׂרָאֵל׃ וּמִכָּל־בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן לִי יְהוָה וַיִּבְחַר
בִּשְׁלֹמֹה בְנִי לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא מַלְכוּת יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃
6 וַיֹּאמֶר לִי שְׁלֹמֹה בִנְךָ הוּא־יִבְנֶה בֵיתִי וַחֲצֵרוֹתָי כִּי־
7 בָחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב׃ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־
מַלְכוּתוֹ עַד־לְעוֹלָם אִם־יֶחֱזַק לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי
8 כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל קְהַל־יְהוָה וּבְאָזְנֵי
אֱלֹהֵינוּ שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן
תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְהִנְחַלְתֶּם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם
9 עַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה שְׁלֹמֹה־בְנִי דַּע אֶת־אֱלֹהֵי אָבִיךָ
וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חֶפְצָה כִּי כָל־לְבָבוֹת דּוֹרֵשׁ
יְהוָה וְכָל־יֵצֶר מַחֲשָׁבוֹת מֵבִין אִם־תִּדְרְשֶׁנּוּ יִמָּצֵא לָךְ
י וְאִם־תַּעַזְבֶנּוּ יַזְנִיחֲךָ לָעַד׃ רְאֵה ו עַתָּה כִּי־יְהוָה בָּחַר
11 בְּךָ לִבְנוֹת־בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ וַיִּתֵּן דָּוִיד
לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ אֶת־תַּבְנִית הָאוּלָם וְאֶת־בָּתָּיו וְגַנְזָכָיו וַעֲלִיֹּתָיו
12 וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִים וּבֵית הַכַּפֹּרֶת׃ וְתַבְנִית כֹּל אֲשֶׁר הָיָה
בָרוּחַ עִמּוֹ לְחַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־הַלְּשָׁכוֹת סָבִיב
13 לְאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃ וּלְמַחְלְקוֹת
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־
14 כְּלֵי עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ לַזָּהָב בַּמִּשְׁקָל לַזָּהָב לְכָל־כְּלֵי
עֲבֹדָה וַעֲבוֹדָה לְכֹל כְּלֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לְכָל־כְּלֵי
טו עֲבֹדָה וַעֲבוֹדָה׃ וּמִשְׁקָל לִמְנֹרוֹת הַזָּהָב וְנֵרֹתֵיהֶם זָהָב
בְּמִשְׁקַל־מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ וְלִמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
16 לִמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ כַּעֲבֹדַת מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה׃ וְאֶת־הַזָּהָב
מִשְׁקָל לְשֻׁלְחָנוֹת הַמַּעֲרֶכֶת לְשֻׁלְחָן וְשֻׁלְחָן וְכֶסֶף

4 אבוואהל דער גאט פון ישראל האט מיר אויסגעקליבען פון מיין פאטער'ס גאנצע הויז, צו זיין אייביג דער קעניג איבער ישראל. יהודה'ן האט ער אויסגעקליבען אלס פירסט, פון יהודה'ס הייזער — מיין פאטער'ס הויז, און פון מיין פאטער'ס זיהן — האט ער איינגעווילליגט מיר אלס קעניג צו מאכען איבער גאנץ ישראל,

5 און פון אלע מיינע זיהן (ווארים גאט האט מיר פיעל זיהן געגעבען) האט ער אויסגעקליבען שלמה'ן, מיין זוהן, צו זיצען אויפ'ן געטליכען קעניגליכען טהראן — איבער ישראל,

6 און ער האט מיר געזאגט: ער, שלמה דיין זוהן, וועט בויען מיין הויז מיט מיינע הויפען, ווייל איהם האב איך מיר אלס זוהן אויסגעקליבען, און איך וועל איהם א פאטער זיין,

7 און איך וועל פעסטשטעלען זיין קעניגרייך אויף אייביג, אויב ער וועט זיך שטארקען צו טהאן מיינע בעפעהלען און רעכטען ווי היינטיגען טאג.

8 יעצט —פאר די אויגען פון גאנץ ישראל, גאט'ס געמיינדע, און פאר די אלהעריגקייט פון אונזער גאט — היט און פארשט אלע בעפעהלען פון אייער גאט, אום איהר זאלט בעזיצען דאס גוטע לאנד און איבערגעבען אייערע קינדער נאך אייך, ביז אייביג.

9 אויך דו, שלמה מיין זוהן, קען דיין פאטער'ס גאט, דיען איהם מיט'ן גאנצען הארצען און מיט א ווילליגער זעעלע; וואריים אלע הערצער ער־פארשט גאט, און אלערליי געדאנקען פערשטעהט ער, וועסטו איהם זוכען וועט ער זיך צו דיר געפינען, וועסטו איהם פערלאזען, וועט ער דיר אויף אייביג פערלאזען.

10 זעה! יעצט אז גאט האט דיר אויסגעקליבען צו בויען א הויז אלס א הייליגטהום, שטארק זיך און טהו עס!

11 דאן האט דוד געגעבען שלמה זיין זוהן דעם פלאן פון פארהויז, זיינע ג־ביידען, זיינע שאטצקאמערן, זיינע אבערצימערן, זיינע אינווייניגסטע צימערן, און דעם אינווייניג הינטער'ן כפרת,

12 אויך דעם פלאן פון אלעם וואס ער האט זיך פארגעשטעלט פאר די הוי־פען פון גאט'ס הויז און אלע צימערן ארום, אלס שאטצקאמערן פון גאט'ס הויז און פון די הייליגטהימער,

13 און די אבטהיילונגען פאר די כהנים און לוים און אלע ארבייט־צימערן צו די דיענסט פון גאט'ס הויז, און פאר אלע כלים צו די ארבייט פון גאט'ס הויז,

14 פאר'ן גאלד־שמיעד מיט א וואג אויצושמיעדען אלערליי כלים צו פאר־שיעדענע ארבייט, פאר אלע זילבערנע כלים מיט א וואג פאר כלים צו פארשיעדענע ארבייט.

15 אויך א געוויכט פאר די גאלדענע מנורות מיט זייערע גאלדענע לייכטערס נאכ'ן וואג פון יעדער לייכטער און זיינע רעהרען; אויך די זילבער־נע לייכטער מיט א וואג יעדער מנורה מיט איהרע רעהרען, נאכ'ן ארבייט פון יעדער מנורה.

16 און דאס וואג גאלד פאר די פערפארטיגונג־טישען, צו יעדער טיש. אויך זילבער פאר די זילבערנע טישען,

לְשִׁלְחֲנוֹת הַכֶּסֶף׃ וְהַמְזֻלָגוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַקְּשָׂוֹת וְזָהָב 17
טָהוֹר וְלִכְפוֹרֵי הַזָּהָב בְּמִשְׁקָל לִכְפוֹר וּכְפוֹר וְלִכְפוּרֵי
הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לִכְפוֹר וּכְפוֹר׃ וּלְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת זָהָב 18
מְזֻקָּק בַּמִּשְׁקָל וּלְתַבְנִית הַמֶּרְכָּבָה הַכְּרוּבִים זָהָב
לְפֹרְשִׂים וְסֹכְכִים עַל־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה׃ הַכֹּל בִּכְתָב 19
מִיַּד יְהוָה עָלַי הִשְׂכִּיל כֹּל מְלֶאכֻת הַתַּבְנִית׃
וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ חֲזַק וֶאֱמָץ וַעֲשֵׂה אַל־תִּירָא ב
וְאַל־תֵּחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהַי עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא
יַעַזְבֶךָ עַד־לְכָלּוֹת כָּל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וְהִנֵּה 21
מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־עֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
וְעִמְּךָ בְכָל־מְלָאכָה לְכָל־נָדִיב בַּחָכְמָה לְכָל־עֲבוֹדָה
וְהַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם לְכָל־דְּבָרֶיךָ׃

כט CAP. XXIX.

וַיֹּאמֶר דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַקָּהָל שְׁלֹמֹה בְנִי אֶחָד בָּחַר־ א
בּוֹ אֱלֹהִים נַעַר וָרָךְ וְהַמְּלָאכָה גְּדוֹלָה כִּי לֹא לְאָדָם
הַבִּירָה כִּי לַיהוָה אֱלֹהִים׃ וּבְכָל־כֹּחִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־ 2
אֱלֹהַי הַזָּהָב ו לַזָּהָב וְהַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וְהַנְּחֹשֶׁת לַנְּחֹשֶׁת
הַבְּרוֹל לַבְּרוֹל וְהָעֵצִים לָעֵצִים אַבְנֵי־שֹׁהַם וּמִלּוּאִים
אַבְנֵי־פוּךְ וְרִקְמָה וְכֹל אֶבֶן יְקָרָה וְאַבְנֵי־שַׁיִשׁ לָרֹב׃
וְעוֹד בִּרְצוֹתִי בְּבֵית אֱלֹהָי יֶשׁ־לִי סְגֻלָּה זָהָב וָכֶסֶף נָתַתִּי 3
לְבֵית־אֱלֹהָי לְמַעְלָה מִכֹּל־הֲכִינוֹתִי לְבֵית הַקֹּדֶשׁ׃
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים כִּכְּרֵי זָהָב מִזְהַב אוֹפִיר וְשִׁבְעַת אֲלָפִים 4
כִּכְּרֵי־כֶסֶף מְזֻקָּק לָטוֹחַ קִירוֹת הַבָּתִּים׃ לַזָּהָב לַזָּהָב ה
וְלַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וּלְכָל־מְלָאכָה בְּיַד חָרָשִׁים וּמִי מִתְנַדֵּב
לְמַלֹּאת יָדוֹ הַיּוֹם לַיהוָה׃ וַיִּתְנַדְּבוּ שָׂרֵי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי ו 6
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וּשְׂרֵי מְלֶאכֶת
הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּתְּנוּ לַעֲבֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים זָהָב כִּכָּרִים 7

חמשת

כ״ט ג. ע יחוד ו על ש׳ המסורה

17 די גאָפֿלען, די שפּריצערס און די שאָלען פון ריינעם גאָלד, אויך די גאָל־
דענע בעכער מיט'ן וואג פון יעדער בעכער און די זילבערנע בעכער מיט'ן
וואג פון יעדער בעכער.

18 און דער רויכווערק — מזבח פון געלייטערטע גאָלד מיט'ן וואג ; אויך די
פּאָרם פון צוואמענשטעלען די גאָלדענע כרובים, וועלכע האָבען אויס־
שפּרייטענדיג זיך בערעקט איבער'ן ארון, גאָט'ס בונד.

19 אלעס וואָס עס איז פערשריבען האָט מיר גאָט צו פערשטעהן געגעבען
— דאָס נאנצע אויסארבייטונג פון פּלאַן.

20 און דוד האָט געזאָגט צו שלמה זיין זוהן : זיי שטאַרק און מוטהיג, טהו
אָהן שרעק און אנגסט, ווארים מיין גאָט איז מיט דיר, ער וועט דיר ניט
פערשוואכען און ניט פערלאָזען ביז צו ענדיגען די גאנצע דיענסט ארבייט
פון גאָט'ס הויז.

21 אָט זיינען די אבטהיילונגען פון כהנים און לוים פאר אלע ארבייט פון
גאָט'ס הויז, אויך האָסטו צו יעדער ארבייט פריוויליגע קינסטלער אין
פערשיעדענע ארבייט, אויסער וואָס די בעאמטע און דאָס גאנצע פאָלק
איז צו דיין בעפעהל.

קאפיטעל כט

1 אויך האָט דער קעניג דוד געזאָגט צו'ם גאנצען פערזאמלונג : דער
איינער פון מיינע זיהן, וועמען גאָט האָט אויסגעקליבען, איז א גאנץ יונ־
גער אינגעל, און די ארבייט איז גרויס — עס איז א געביידע ניט פאר א
מענשען נאָר פאר'ן מעכטיגען גאָט !

2 מיט אלע מיינע קרעפטען האָב איך צוגעברייט פאר מיין גאָט'ס הויז
גאָלד פאר גאָלדענע זאכען, זילבער — פאר זילבערנע, קופער — פאר
קופערנע, אייזען — פאר אייזערנע, האָלץ — פאר הילצערנע, אניקס
און פילונג שטיינער, פוך שטיינער, פערשידענפארביגע, אויך אלע טהייע־
רע שטיינער און מארמאָר זעהר פיעל,

3 און נאָך, ווינשענדיג מיין גאָט'ס הויז, האָב איך א זאמלונג גאָלד און
זילבער, וואָס איך גיב אָוועק צו מיין גאָט'ס הויז אויסער אלעס וואָס איך
האָב אָנגעגרייט צום הייליגטהום־הויז :

4 דריי טויזענד צענטנער גאָלד, פון אופיר גאָלד, זיעבען טויזענד צענט־
נער זילבער געליטערטע צו איבערציהען די וועגע פון די געביידען.

5 גאָלד פאר גאָלדענע זאכען, זילבער — פאר זילבערנע, אויך פאר אלע
ארבייט דורך קינסטלער און יעדער וואָס ניט היינט פרייוויליג מיט'ן
פולען האָנד צו גאָט.

6 דאן האָבען זיך די אָבערהויפטען, די בעאמטע פון די שטאַמען ישראלס,
בעאמטע איבער טויזענד און הונדערט אויך בעאמטע איבער די קעניג־
ליכע ארבייט פרייוויליג ערקלעהרט,

7 און זיי האָבען געגעבען צו די ארבייט פון גאָט'ס הויז : גאָלד — פינף
טויזענד צענטנער מיט צעהן טויזענד אדרכנים, זילבער — צעהען טוי־

חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים וַאֲדַרְכֹנִים רִבּוֹ וְכֶסֶף כִּכָּרִים עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים וּנְחֹשֶׁת רִבּוֹ וּשְׁמוֹנַת אֲלָפִים כִּכָּרִים וּבַרְזֶל מֵאָה־
8 אֶלֶף כִּכָּרִים: וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ אֲבָנִים נָתְנוּ לְאוֹצַר בֵּית־
9 יְהוָה עַל יַד־יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִי: וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם
כִּי בְלֵב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח
י שִׂמְחָה גְדוֹלָה: וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־
הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
11 אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה
וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה
12 הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד
מִלְפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ
13 לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ
14 וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־
נַעְצֹר כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ:
טו כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־אֲבוֹתֵינוּ כַּצֵּל יָמֵינוּ
16 עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֹּל הֶהָמוֹן הַזֶּה
אֲשֶׁר הֲכִינֹונוּ לִבְנוֹת־לְךָ בַּיִת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיא
17 וְלְךָ הַכֹּל: וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי כִּי אַתָּה בֹחֵן לֵבָב וּמֵישָׁרִים
תִּרְצֶה אֲנִי בְיֹשֶׁר לִבָּבִי הִתְנַדַּבְתִּי כָל־אֵלֶּה וְעַתָּה עַמְּךָ
18 הַנִּמְצְאוּ־פֹה רָאִיתִי בְשִׂמְחָה לְהִתְנַדֵּב־לָךְ: יְהוָה אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם
19 לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְלִשְׁלֹמֹה
בְנִי תֵּן לֵבָב שָׁלֵם לִשְׁמוֹר מִצְוֹתֶיךָ עֵדְוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ
וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וְלִבְנוֹת הַבִּירָה אֲשֶׁר־הֲכִינוֹתִי:
כ וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל בָּרְכוּ־נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וַיְבָרְכוּ כָל־הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ
21 לַיהוָה וְלַמֶּלֶךְ: וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה ׀ וְזָבְחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת

v. 16. הוא קי׳

זענד צענטנער, קופער — אכצען טויזענד צענטנער, אייזען — הונדערט טויזענד צענטנער.

8 דער וואס האט געהאט שטיינער האט עס ארויסגעגעבען אין שאטצקאמער פון גאט'ס הויז דורך יחיאל דעם גרשני.

9 און דאס פאלק האט זיך געפרייט מיט זייער פריוויליגקייט, ווארים מיט'ן גאנצען הארצען האבען זיי עס געשאנקען צו גאט; אויך דער קעניג דוד האט זיך זעהר געפרייט,

10 און דוד האט געלויבט גאט פאר דעם גאנצען פערזאמלונג, און דוד האט געזאגט: „געלויבט זיי דו, גאט פון אונזער פאטער ישראל, פון איין עק וועלט ביז'ן צוויטען!

11 דיינע, גאט, איז די גרויסקייט, די שטארקייט, די שעהנקייט, די דויערהאפטיגקייט און מאיעסטעט, וואס אין די הימלען און אויף ערד ערד; דיינע, גאט, איז די קעניגרייך און דאס העכסטע ערהאבענהייט.

12 אויך רייכטהום און עהרע איז פון דיר. דו הערשט איבער אלעם מיט די קראפט און מאכט פון דיין האנד; אין דיין האנד איז עס יערערן גרוים און שטארק צו מאכען.

13 יעצט דאנקען מיר דיר, אונזער גאט, און ריהמען דיין בערופענעם מאיעסטעט;

14 ווארים ווער בין איך און ווער איז מיין פאלק וואס זיינען אים שטאנדע אזוי צו בעשענקען? אלעס איז פון דיר, און נאר פון דיינע האבען מיר דיר געגעבען . . .

15 מיר זיינען דאך וואנדערער אנטקעגען דיר, נאר איינוואוינער ווי אלע אונזערע אור־עלטערן; אונזער לעבען אויף ערד ערד איז ווי א שאטען— עס ציהט זיך ניט לאנג.

16 אונזער גאט! מיר, די גאנצע געמיינדע, וואס מיר האבען אנגענגרייט דיר א הויז צו בויען, פאר דיין הייליגען בערוף, פון דיין האנד איז עס, ווארים אלעס איז דיינע.

17 איך ווייס אויך, מיין גאט, אז דו ביזט א הארץ־פרובירער און נאר ריכטיגקייט פערלאנגסטו; איך האב דאס אלעס געשאנקען מיט א ריכטיגען הארצען, אויך דיין פאלק וואס זיינען יעצט דא, האב איך געזעהן, שענקען פאר דיר מיט פרייד.

18 גאט פון אברהם, יצחק און ישראל — אונזערע אור־פאטערס! היט זשע אויף אימער דעם אויסגערעכענטען טראכטען פון דיין פאלקס הארץ, און שטארק זייער הארץ צו דיר!

19 אויך צו מיין זוהן שלמה גיב א גאנצע הארץ אבצוהיטען דיינע בעפעהלען, דיינע צייגניסע און דיינע געזעצען; אלעס צו פערווירקליכען און אויפבויען די געביידע וואס איך האב צוגעגרייט."

20 דאן האט דוד געזאגט צום גאנצען פערזאמלונג: „לויבט אייער גאט!" האט דער גאנצער פערזאמלונג געלויבט דעם גאט פון זייערע עלטערן, געבוקט זיך צו גאט און געניגט צום קעניג,

21 און האבען געשאכטען צו גאט אפפערס, אויף מארגען נאך יענעם טאג, זיי האבען אויך געבראכט נאניז־אפפער: טויזענד אקסען, טויזענד

לַיהוָה לְמֶחֳרַתְּ הַיּוֹם הַהוּא פָּרִים אֶלֶף אֵילִים אֶלֶף
כְּבָשִׂים אֶלֶף וְנִסְכֵּיהֶם וְזִבָחִים לָרֹב לְכָל־יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה 22
וַיַּמְלִיכוּ שֵׁנִית לִשְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד וַיִּמְשְׁחוּ לַיהוָה לְנָגִיד
וּלְצָדוֹק לְכֹהֵן׃ וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא יְהוָה ו לְמֶלֶךְ 23
תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיַּצְלַח וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל 24
הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד נָתְנוּ יָד תַּחַת
שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ׃ וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמֹה לְמַעְלָה לְעֵינֵי כה
כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה עַל־
כָּל־מֶלֶךְ לְפָנָיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְדָוִיד בֶּן־יִשַׁי מָלַךְ 26
עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים 27
שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים
וְשָׁלוֹשׁ׃ וַיָּמָת בְּשֵׂיבָה טוֹבָה שָׂבַע יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד 28
וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְדִבְרֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ הָרִאשֹׁנִים 29
וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְעַל־
דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־דִּבְרֵי גָד הַחֹזֶה׃ עִם כָּל־מַלְכוּתוֹ ל
וּגְבוּרָתוֹ וְהָעִתִּים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־
מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת׃

---

22. פתח באתנח 26. קמץ בז׳׳ק

ווידערם, טויזענד שעפסען מיט זייער צוגיסונג, אויסער פיעל אפפער פאר גאנץ ישראל.

22 יענעם טאג האבען זיי געגעסען און געטרונקען מיט גרויס פרייד פאר גאט, זיי האבען צום צווייטען מאהל ערקלעהרט שלמה'ן, דוד'ס זוהן, אלס קעניג און געזאלב איהם אלס געטליכען פירסט און צדוק'ן אלס כהן.

23 דאן האט זיך שלמה געזעצט אויפ'ן געטליכען טהראן, אלס קעניג, אנשטאדט זיין פאטער דוד; עס האט איהם געגליקט וויל גאנץ ישראל האט איהם נעפאלגט.

24 אויך אלע בעאמטע, די העלדען און אלע זיהן דעם קעניג דוד'ס האבען א האנד געגעבען אונטערטאהניג צו זיין דעם קעניג שלמה.

25 און גאט האט שלמה'ן הויך און גרויס געמאכט פאר די אויגען פון גאנץ ישראל, ער האט איהם בעשאנקען מיט קעניגליכען מאיעסטעט, וועלכען עס האט פאר איהם ניט געהאט קיין קעניג איבער ישראל.

26 דוד ישי'ס זוהן האט געקעניגט איבער גאנץ ישראל.

27 די צייט וואס דוד האט געקעניגט איבער ישראל—איז פערציג יאהר: אין הברון האט ער געקעניגט זיעבען יאהר און אין ירושלים — דריי און דרייסיג.

28 געשטארבען איז ער אין א גוטען עלטער — זאט מיט יאהרען, רייכטהום און עהרע, איבערהויפט וואס שלמה איז קעניג נאך איהם.

29 די פריהערדיגע און שפעטערדיגע פאסירונגען דוד'ס זיינען פארשריבען אין די ערצעהלונגען פון שמואל העם פראפעט, נתן העם רעדנער און גד העם פאראויס־זעהער (חזה),

30 וועגען זיין גאנצע קעניגרייך, העלדענטהאטען, די פערשיעדענע צייטען וואס ער האט געהאט און ישראל אויך די קעניגרייכען פון אנדערע לענדער.

דברי הימים ב

LIBER POSTERIOR CHRONICORUM.

CAPUT I. א

א וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד עַל־מַלְכוּתוֹ וַיהוָה אֱלֹהָיו
2 עִמּוֹ וַיְגַדְּלֵהוּ לְמָעְלָה: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי
הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְלַשֹּׁפְטִים וּלְכֹל נָשִׂיא לְכָל־יִשְׂרָאֵל
3 רָאשֵׁי הָאָבוֹת: וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל עִמּוֹ לַבָּמָה
אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּי־שָׁם הָיָה אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
4 עָשָׂה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בַּמִּדְבָּר: אֲבָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
הֶעֱלָה דָוִיד מִקִּרְיַת יְעָרִים בַּהֵכִין לוֹ דָּוִיד כִּי נָטָה־לוֹ
ה אֹהֶל בִּירוּשָׁלִָם: וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְצַלְאֵל
בֶּן־אוּרִי בֶּן־חוּר שָׂם לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ שְׁלֹמֹה
6 וְהַקָּהָל: וַיַּעַל שְׁלֹמֹה שָׁם עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת לִפְנֵי יְהוָה
7 אֲשֶׁר לְאֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת אָלֶף: בַּלַּיְלָה
הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁאַל מָה אֶתֶּן
8 לָךְ: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לֵאלֹהִים אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי
9 חֶסֶד גָּדוֹל וְהִמְלַכְתַּנִי תַּחְתָּיו: עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים יֵאָמֵן
דְּבָרְךָ עִם דָּוִיד אָבִי כִּי אַתָּה הִמְלַכְתַּנִי עַל־עַם רַב
י כֶּעָפָר הָאָרֶץ: עַתָּה חָכְמָה וּמַדָּע תֶּן־לִי וְאֵצְאָה לִפְנֵי
הָעָם־הַזֶּה וְאָבוֹאָה כִּי־מִי יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל:
11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹאת עִם־
לְבָבֶךָ וְלֹא שָׁאַלְתָּ עֹשֶׁר נְכָסִים וְכָבוֹד וְאֶת נֶפֶשׁ שֹׂנְאֶיךָ
וְגַם־יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל־לְךָ חָכְמָה וּמַדָּע

אשר

א v. 3. כמ שם

דברי הימים ב

קאפיטעל א

1 אז שלמה דוד׳ס זוהן האָט זיך בעפעסטיגט אין זיין רעגיערונג, זײַן גאָט
איז געווען מיט איהם און האָט איהם זעהר גרויס געמאכט.
2 האָט שלמה געזאָגט צו גאַנץ ישראל, צו די בעאמטע איבער טויזענדם
און הונדערטם, אויך צו די ריכטער, צו אַלע פירסטען פון גאַנץ ישראל
און פאמיליען פאָרשטעהער,
3 אז זיי זאָלען געהן — שלמה און דאָם גאנצע פערזאמלונג מיט איהם —
צום בארג־אלטאר (במה) וואָם אין גבעון, וויל דאָרטען איז געווען גאָט׳ס
פערזאמלונגם געצעלט, וועלכען משה, גאָט׳ס דיענער, האָט געמאכט
אין מדבר ;
4 גאָט׳ס בונד־קאסטען אָבער האָט שוין דוד אריבערגעבראכט פון קרית
יערים אינ׳ם אָרט וואָם דוד האָט פאר איהם צוגעגרייט — ער האָט פאר
איהם א געצעלט אויסגעשפרייט אין ירושלים.
5 אויך דער קופערנער אלטאר, וואָם עם האָט געמאכט בצלאל זוהן פון אורי
זוהן פון חור, איז דאָרטען געווען ביי גאָט׳ס רוהע־גצעלט, אויך איהם
האָבען בעזוכט שלמה און דאָם פערזאמלונג.
6 שלמה האָט דאָרטען געבראכט צו גאָט אויפ׳ן קופערנעם מזבח וואָם
בייׂם פערזאמלונגם געצעלט, אויף איהם האָט ער פערברענט טויזענד
בראנד־אָפפערס.
7 יענע נאכט האָט זיך גאָט בעוויזען צו שלמה׳ן און האָט צו איהם געזאָגט:
בעט, וואָם זאל איך דיר געבען ?
8 האָט שלמה געזאָגט צו גאָט : דו האָסט געטהאָן גרויס גנאדע מיט מיין
פאטער דוד, און האָסט מיר געלאָזען רעגירען אויף זיין אָרט.
9 יעצט, אָה גאָט, זאל פערווירקליכט ווערען דיין צוזאָג צו דוד מיין פא־
טער ; דו האָסט מיר קעניג געמאכט איבער א פאָלק פיעל־בעפעלקערט ווי
די שטויב פון דער ערד —
10 יעצט גיב מיר קלוגהייט און וויסענשאפט אום איך זאל ארויסגעהן און
אריינגעהן פאר דעם פאָלק ; וואָרים ווער קען עס ריכטען דיין גרויסע
פאָלק דיעזע ?
11 האָט גאָט געזאָגט צו שלמה׳ן : וויל נאָר דאָם איז געווען דיין וואונש,
און דו האָסט ניט פערלאנגט רייכטהום, גיטער און עהרע, אָדער דאָם
לעבען פון דיינע פיינד, אויך פיעל יאָהרען האָסטו ניט פערלאנגט, דו
האָסט זיך נאָר פערלאנגט קלוגהייט און וויסענשאפט אום דו זאָלסט קע־
נען ריכטען מיין פאָלק אויף וועלכען איך האָב דיר פאר א קעניג גע־
מאכט —

12 אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר הִמְלַכְתִּיךָ עָלָיו: הַחָכְמָה
וְהַמַּדָּע נָתוּן לָךְ וְעֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד אֶתֵּן לָךְ אֲשֶׁר ו
לֹא־הָיָה כֵּן לַמְּלָכִים אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה־כֵּן:
13 וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה אֲשֶׁר־בְּגִבְעוֹן יְרוּשָׁלַם מִלִּפְנֵי אֹהֶל
מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב 14
וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂר
אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם:
טו וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב בִּירוּשָׁלַם כָּאֲבָנִים
16 וְאֶת־הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב: וּמוֹצָא
הַסּוּסִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקְוֶה סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
17 מִקְוֶה יִקְחוּ בְּמִחִיר: וַיַּעֲלוּ וַיוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מֶרְכָּבָה
בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי
18 הַחִתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם יוֹצִיאוּ: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת
בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ:

ב CAP. II.

א וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף
אִישׁ חֹצֵב בָּהָר וּמְנַצְּחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
2 מֵאוֹת: וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר
כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים לִבְנוֹת לוֹ
3 בַּיִת לָשֶׁבֶת בּוֹ: הִנֵּה אֲנִי בוֹנֶה־בַּיִת לְשֵׁם ו יְהוָה אֱלֹהָי
לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד
וְעֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלִמוֹעֲדֵי יְהוָה
4 אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל: וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה
גָּדוֹל כִּי־גָדוֹל אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים: וּמִי יַעְצָר־כֹּחַ ה
לִבְנוֹת־לוֹ בַּיִת כִּי הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ
וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לוֹ בַּיִת כִּי אִם־לְהַקְטִיר לְפָנָיו:
6 וְעַתָּה שְׁלַח־לִי אִישׁ־חָכָם לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת

ובברזל

א׳ 16. ו א׳ במקום ה׳ ibid. א׳ במקום ה׳ ב׳ 3. ו קמץ בלא אסוק

12 קלוגהייט און וויסענשאפט איז דיר געגעבען, אויך רייכטהום און גיטער
און עהרע וועל איך דיר געבען אזוי ווי עס האבען ניט געהאט די קעניגע
וואס פאר דיר און עס וועלען ניט האבען די וואס וועלען זיין נאך דיר . . .
13 פון ירושלים׳ער פערזאמלונגס־געצעלט איז שלמה גענאנגען צום בארג־
אלטאר וואס אין גבעון. אז שלמה איז קעניג געווארען אויף ישראל.
14 האט שלמה צוגעוויפגעזאמעלט רייטער־וועגען און רייטער — ער האט גע־
האט טויזענד פיער הונדערט רייטער־וועגען און צוועלף טויזענד רייטער ;
ער האט זיי בעזעצט אין די רייטער־שטעדט, אויך מיט׳ן קעניג אין
ירושלים.
15 דער קעניג האט געמאכט אין ירושלים זילבער און גאלד ווי שטיינער,
און צעדערן האט ער געמאכט ווי שיקאמארען וואס זיינען פול אין ניע־
דערלאנד.
16 דער פערדען אימפארט שלמה׳ס איז געווען פון מצרים, אויך א פערזאמ־
לונג פון׳ם קעניג׳ס הענדלער ; די פערזאמלונג האט בעשטימט פרייזען.
17 זיי האבען ארויפגעבראכט, ד. ה. ארויסגעפיהרט פון מצרים וועגען צו
זעקס הונדערט זילבער שטיק און פערד צו הונדערט פופציג ; אויך
אלע חת׳יער קעניגע און ארם׳ער קעניגע האבען אימפארטירט דורך זיי.
18 דאן האט שלמה בעשלאסען צו בויען א הויז פאר גאט אויך א הויז פאר
זיין קעניגליכען וואוינונג.

קאפיטעל ב

1 שלמה האט געצעהלט זיבציג טויזענד מאן לאסט־טרעגער און אכציג
טויזענד מאן שטיינהאקערס אויפ׳ן בארג, אויך אויפזעהער אויף זיי דריי
טויזענד זעקס הונדערט.
2 און שלמה האט געשיקט צו חורם, קעניג פון צר אזוי צו זאגען : אזוי
ווי דו האסט געטהאן מיט מיין פאטער דוד — דו האסט איהם געשיקט
צעדערן צו בויען פאר איהם א הויז, צו וואוינען דארט . . .
3 אט בוי איך א הויז פאר מיין גאט, וואו פאר איהם הייליגעם צו מאכען,
צו רויכען פאר איהם רויכגעווירצען און א שטענדיגע צובעריטונג, אויך
אפפערס מארגענס און אבענדס, פאר שבת׳דיגע, מאנאטליכע און פאר
די פייערטאגען פון אונזער גאט — דאס איז פון לאנג אן ביי ישראל.
4 דאס הויז וועלכע איך בוי דארף זיין גרויס, ווייל אונזער גאט איז גרע־
סער פאר אלע געטער,
5 ווער האט אבער קרעפטען פאר איהם א הויז צו בויען ? דער הימל און
די אבער־הימלען קענען איהם ניט אינהאלטען, ווער־זשע בין איך
דאס איך זאל פאר איהם א הויז בויען אויב ניט נאר צו רויכען פאר
איהם ? !
6 אלזא שיק מיר קלוגע מענער צו ארבייטען אין גאלד, אין זילבער, אין

ובבַרְזֶל וּבָאַרְגָּוָן וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת וְיֹדֵעַ לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים
עִם־הַחֲכָמִים אֲשֶׁר עִמִּי בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר הֵכִין
7 דָּוִיד אָבִי: וּשְׁלַח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים וְאַלְגּוּמִּים
מִן־הַלְּבָנוֹן כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לִכְרֹת עֲצֵי
8 לְבָנוֹן וְהִנֵּה עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ: וְלָהֳכִין לִי עֵצִים לָרֹב
9 כִּי הַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בונֶה גָּדוֹל וְהַפֶּלֶא: וְהִנֵּה לַחֹטְבִים
לִכְרֹתֵי הָעֵצִים נָתַתִּי חִטִּים ו מַכּוֹת לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים
עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׂעֹרִים כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְיַיִן בַּתִּים
י עֶשְׂרִים אֶלֶף וְשֶׁמֶן בַּתִּים עֶשְׂרִים אָלֶף: וַיֹּאמֶר
חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה
11 אֶת־עַמּוֹ נְתָנְךָ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ שֵׂכֶל וּבִינָה אֲשֶׁר יִבְנֶה־
12 בַּיִת לַיהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ: וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי אִישׁ־חָכָם
13 יוֹדֵעַ בִּינָה לְחוּרָם אָבִי: בֶּן־אִשָּׁה מִן־בְּנוֹת דָּן וְאָבִיו
אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל
בָּאֲבָנִים וּבָעֵצִים בָּאַרְגָּמָן בַּתְּכֵלֶת וּבַבּוּץ וּבַכַּרְמִיל
וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשֶׁבֶת אֲשֶׁר יִנָּתֶן־לוֹ
14 עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי אֲדֹנִי דָּוִיד אָבִיךָ: וְעַתָּה הַחִטִּים
וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן וְהַיַּיִן אֲשֶׁר־אָמַר אֲדֹנִי יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו:
טו וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת עֵצִים מִן־הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ וְנָבִיאֵם לְךָ
רַפְסֵדוֹת עַל־יָם יָפוֹ וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֹתָם יְרוּשָׁלִַם:
16 וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
אַחֲרֵי הַמִּסְפָּר אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו וַיִּמָּצְאוּ מְאָה וַחֲמִשִּׁים
17 אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים
אֶלֶף סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם:

ויחל

7. v. דגש אחר שורק

קופער, אין אייזען, אין פורפור, אין קארמעזין און בלוי ; אויך פער־
שטעהער אויסקריצונגען צו מאכען צוזאמען מיט די קלוגע לייט וואס איך
האָב אין יהודה און ירושלים, וועלכע מיין פאטער דוד האָט אָננעגרייט ;

7 שיק מיר אויך צעדער בוימער, טאנענבוימער און סאנדאל־האָלץ פון
לבנון ; איך וויים אז דיינע קנעכט קענען שניידען לבנון־האָלץ. מיינע
קנעכט וועלען ארבייטען מיט דיינע קנעכט

8 אום מ'זאָל צוגרייטען פאר מיר פיעל האָלץ, וואָרים דאָס הויז וואָס איך
בוי איז וואונדערליך גרוים.

9 פאר דיינע קנעכט די האָלץ־האקער און האָלץ־שניידער גיב איך אָלץ
שפייז — צוואנציג טויזענד כר וויץ, צוואנציג טויזענד כר געראטען.
צוואנציג טויזענד בת ווין אויך צוואנציג טויזענד בת אייל.

10 חורם קעניג פון צר האָט אָ שריפטליכען ענטפער געשיקט צו שלמה'ן :
„וויל גאָט ליעבט זיין פאָלק האָט ער דיר קעניג געמאכט איבער זיי."

11 אויך האָט חורם געזאָגט : „געלויבט איז דער גאָט פון ישראל, וועלכער
האָט געמאכט הימעל און ערד, פאר וואָס ער האָט געגעבען דעם קעניג
דוד א קלוגען זוהן וואס האָט פערנונפט און פערשטאנד, וועלכער בויט
א הויז פאר גאָט און א הויז פאר זיין קעניגליכען וואוינונג.

12 אויך האָב יעצט ארויסגעשיקט א קלוגען מאן, וואָס איז אנערקענט אלס
א פערשטענדיגער נאָך פון מיין פאטער חורם,

13 [ער איז א זוהן פון א פרוי וואס שטאמט פון דן און זיין פאטער איז א
צר'ער] ער קען ארבייטען אין גאָלד, זילבער, קופער, אייזען, שטיינער,
האָלץ, פורפור, בלוי, לינען און קארמעזין. אויך אויסקריצען פערשיע־
דענע אינקריצונגען און בעטראכטען קונסטווערק וועלכע נאָר עס זאָל
איהם געגעבען ווערען צוזאמען מיט דיינע קלוגע ארבייטער און די קלוגע
פון מיין העררן, דיין פאטער דוד.

14 אלזאָ די וויץ, גערשטען, אייל און ווין, וואָס מיין הער האָט גע־
זאָגט, זאָל ער עס שיקען פאר זיינע קנעכט ;

15 און מיר וועלען אויסשניידען האָלץ פון לבנון וויפיעל דו דארפסט און
וועלען עם בריינגען צו דיר און פליטען איבער יפו'ער ים, פון דאָרטען
וועסטו זיי ארויפבריינגען אין ירושלים.

16 דאן האָט שלמה איבערגעצעהלט אלע פרעמדע איינוואוינער וואָס אינ'ם
לאנד ישראל, נאָך דעם צעהלען וואָס זיין פאטער דוד האָט זיי גע־
צעהלט, זיי האָבען זיך אויסגעפונען הונדערט דריי און פופציג טויזענד
זעקס הונדערט.

17 פון זיי האָט ער בעשטימט זיעבעציג טויזענד לאסט־טרעגער און אכציג
טויזענד שטיינהאקערס אין די בערג, אויך דריי טויזענד זעקס הונ־
דערט אויפפאסער צו בעשעפטיגען דאָס פאָלק.

ג Cap. III. ג

א וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַם בְּהַר
הַמֹּרִיָּה אֲשֶׁר נִרְאָה לְדָוִד אָבִיו אֲשֶׁר הֵכִין בִּמְקוֹם
2 דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי: וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
3 בַּשֵּׁנִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְמַלְכוּתוֹ: וְאֵלֶּה הוּסַד שְׁלֹמֹה
לִבְנוֹת אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הָאָרֶךְ אַמּוֹת בַּמִּדָּה הָרִאשׁוֹנָה
4 אַמּוֹת שִׁשִּׁים וְרָחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים: וְהָאוּלָם אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי הָאָרֶךְ עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ
ה מֵאָה וְעֶשְׂרִים וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה זָהָב טָהוֹר: וְאֶת ו הַבַּיִת
הַגָּדוֹל חִפָּה עֲצֵי בְרוֹשִׁים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב וַיַּעַל עָלָיו
6 תְּמָרִים וְשַׁרְשְׁרֹת: וַיְצַף אֶת־הַבַּיִת אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאֶרֶת
7 וְהַזָּהָב זְהַב פַּרְוָיִם: וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת הַקֹּרוֹת הַסִּפִּים
וְקִירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים עַל־הַקִּירוֹת:
8 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת
אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב
9 לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת: וּמִשְׁקַל לְמִסְמְרוֹת לְשְׁקָלִים
חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב: י וַיַּעַשׂ בְּבֵית־
קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה צַעֲצָעִים וַיְצַפּוּ
11 אֹתָם זָהָב: וְכִנְפֵי הַכְּרוּבִים אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף
הָאֶחָד לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת
אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר: וּכְנַף הַכְּרוּב
12 הָאֶחָד אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת
אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֵקָה לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר: כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים
13 הָאֵלֶּה פְּרֻשִׂים אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם
וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת: וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
14 וְכַרְמִיל וּבוּץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים: וַיַּעַשׂ לִפְנֵי טו
הַבַּיִת עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ אַרְכָּה וְהַצֶּפֶת
אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁוֹ אַמּוֹת חָמֵשׁ: וַיַּעַשׂ שַׁרְשְׁרוֹת 16

קאפיטעל ג

1 שלמה האָט אָנגעפאנגען בויען גאָט'ס הויז אין ירושלים, אויפֿן בארג מוריה, וועלכער איז געפעהלען געווען זיין פאטער דוד, וואָס דוד האָט צוגעגרייט אינ'ם שייער פון ארנן דעם יבוס'ער.

2 ער האָט אָנגעפאנגען בויען דעם צווייטען טאָג אינ'ם צווייטען מאָנאָט, אין פערטען יאָהר פון זיין רעגיערונג.

3 דאָס איז די גרונדלאגע וואָס שלמה האָט געמאכט אום צו בויען גאָט'ס הויז: די לענג, אייל־מען פון די בעסטע מאָס — זעכציג אייל־מען און די ברייט — צוואנציג אייל־מען;

4 און דער זאל אין דער לענג און ברייט פונ'ם הויז — צו צוואנציג אייל־מען, די הויך — הונדערט מיט צוואנציג. פון אינווייניג האָט מען איהם אויסגעדעקט מיט ריינעם גאָלד.

5 דאָס גרויסע הויז האָט מען בעלייגט מיט טאָנען־ברעטער און באדעקט מיט גוטע גאָלד, אויבען האָט מען ארויפגעטהאָן פאלמען־שניצונגען און קייטלעך.

6 מ'האָט אויך אויסגעלעגט דאָס הויז מיט טהייערע שטיינער אלם בעפור־צונג; דאָס גאָלד איז געווען פון פֿרוים.

7 מ'האָט בעדעקט דאָס הויז — די קווער־באלקענס, די שוועלען, די וועגד און טיהרען — מיט גאָלד, און אויסגעשניטען פויגעל־בילדער אויף די וועגד.

8 מ'האָט געמאכט דעם אל־הייליגען ציימער, (איבער'ן בריים פונ'ם הויז) די לענג צוואנציג־אייל־מען און די ברייט צוואנציג אייל־מען; מ'האָט איהם אויס־געדעקט מיט גוטע גאָלד, ביז זעקס הונדערט צענטנער.

9 דער וואָג פון די צוועקעס, אין גאָלד, פופציג שקלים; אויך די אויר־בערשטע ציימערן האָט מען אויסגעדעקט מיט גאָלד.

10 אינ'ם הויז דער אל־הייליגסטיר האָט מען געמאכט צוויי כרובים, טאָק־ארבייט און באדעקט זיי מיט גאָלד,

11 די כרובים'ס פליגלען זיינען געווען צוואנציג אייל־מען די לענג: איין פינף־אייל־ענדיגער פליגל האָט בעריהרט די וואנד פון הויז און דער אנדער פינף־אייל־ענדיגער פליגל האָט בעריהרט דעם צווייטען כרוב'ס פלי־גל,

12 אויך איין פליגל פון צווייטען כרוב, א פינף־אייל־ענדיגער האָט בע־ריהרט די וואנד פון הויז און דער צווייטער פינף־אייל־ענדיגער פליגל איז צונויפגעלעגט געווען מיט'ן פליגל פון אנדער כרוב.

13 די פלייגלען פון די ביידע כרובים האָבען פערנומען צוואנציג אייל־מען, שטאנדיג אויף זייערע פים מיט'ן געזיכט אינווייניג.

14 דעם פרכת האָט מען געמאכט פון בלוי, פורפור קארמעזין און ליינען. אויף איהם האָט מען :עשטעלט די כרובים.

15 פאר דאָס הויז האָט מען געמאכט צוויי זייל־מען פינף־און־דרייסיג אייל־מען די לענג און א קארניז אויף יעדערן פון פינף אייל־מען.

16 מ'האָט אויך געמאכט קייטלאך אויפֿן דביר און ארויפגעטהאָן אויפֿן

בַּדְּבִיר וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן
17 בַּשַּׁרְשְׁרוֹת: וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּדִים עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל אֶחָד
מִימִין וְאֶחָד מֵהַשְּׂמְאוֹל וַיִּקְרָא שֵׁם־הַיְמָנִי יָכִין וְשֵׁם
הַשְּׂמְאלִי בֹּעַז:

ד CAP. IV.

א וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה
2 רָחְבּוֹ וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ: וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק
עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ אֶל־שְׂפָתוֹ ׀ עָגֻל סָבִיב וְחָמֵשׁ
בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָו שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב:
3 וּדְמוּת בְּקָרִים תַּחַת לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב סוֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר
בָּאַמָּה מַקִּפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר
4 יְצוּקִים בְּמִצַּקְתּוֹ: עוֹמֵד עַל־שְׁנֵים עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה
פְנִים ׀ צָפוֹנָה וּשְׁלוֹשָׁה פְנִים יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה ׀ פְּנִים נֶגְבָּה
וּשְׁלֹשָׁה פְּנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־
ה אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה: וְעָבְיוֹ טֶפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס
פֶּרַח שׁוֹשַׁנָּה מַחֲזִיק בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יָכִיל:
6 וַיַּעַשׂ כִּיֹּרִים עֲשָׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול
לִרְחֹצָה בָהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה יְדִיחוּ בָם וְהַיָּם
7 לְרָחְצָה לַכֹּהֲנִים בּוֹ: וַיַּעַשׂ אֶת־מְנֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר
כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן בְּהֵיכָל חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול:
8 וַיַּעַשׂ שְׁלְחָנוֹת עֶשְׂרָה וַיָּנַח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה מִיָּמִין
9 וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב מֵאָה: וַיַּעַשׂ
חֲצַר הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה וּדְלָתוֹת לָעֲזָרָה וְדַלְתוֹתֵיהֶם
י צִפָּה נְחֹשֶׁת: וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכֶּתֶף הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל
11 נֶגְבָּה: וַיַּעַשׂ חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־
הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חוּרָם לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה
12 לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים: עַמּוּדִים שְׁנַיִם וְהַגֻּלּוֹת

והכתרות

ג. 17. א יחד ח ד. 11. א חורם קרי

שפיץ פון די זייל֯ען, און הונדערט מיל֯גרוימען האָט מען געמאכט און ארויפגעטהאָן אויף די קייטל֯אך.

17 די זייל֯ען האָט מען אוועקגעשטעל֯ט פאר׳ן טעמפל֯ — איינעם רעכטס און איינעם לינקס, דעם רעכטען האָט מען גערופען יכין, דעם לינקען — בעז.

קאַפּיטעל ד

1 א קופּערנעם מזבח האָט מען געמאכט — צוואַנציג אייל֯ען די לענג, צוואַנציג אייל֯ען די בריים און צעהן אייל֯ען די הויך.

2 אויך האָט מען געמאכט א געגאָסענעם קובל֯, א קייל֯עכדיגען — צעהן אייל֯ען פון ברעג צו ברעג רונד ארום און פינף אייל֯ען די הויך; א דריי־סיג־אייל֯ענדיגער שנור האָט איהם ארומגעריגנגעל֯ט.

3 אונטער איהם זיינען געווען רינדערגעשטאל֯טען, זיי האָבען איהם ארום־גערינגעל֯ט רונד־ארום, די צעהן אייל֯ען; צוויי זייל֯ען רינדער פונ׳ם זעל֯בען גוסס אויסגאָגענע האָבען איהם ארומגעריגנגעל֯ט.

4 אויף צוועל֯ף רינדערגעשטאל֯טען איז ער געשטאַנען: דריי געקעהרט צפון־צו, דריי — מערב־צו, דריי — דרום־צו און דריי — מזרח־צו; אויף זיי איז דער קובל֯ געשטאַנען, זייערע הינטערטהייל֯ען זיינען געווען אינווייניג צו.

5 דיק איז עס געווען א טפח, דער ראנד איז געווען אויסגעארבייט ווי דער ראנד פון א בעכער מיט ל֯ילי֯ען־בל֯ומען; געהאל֯טען האָט עס דריי טויזענד בת.

6 מ׳האָט אויך געמאכט צעהן וואשבעקענס צו וואַשען זיך פון זיי אויך אבצושווייניקען די גאנצאָפּפער אין זיי, פינף האָט מען געשטעל֯ט רעכטס און פינף לינקס. דער קובל֯ איז געווען פאר די כהנים צו וואשען זיך.

7 אויך צעהען גאָל֯דענע ל֯ייכטער האָט מען געמאכט, ל֯ויט זייער געזעץ, מ׳האָט זיי אריינגעשטעל֯ט אין טעמפל֯ — פינף רעכטס און פינף לינקס.

8 צעהען טישען האָט מען געמאכט, מ׳האָט זיי אויסגעשטעל֯ט אין טעמפל֯ — פינף רעכטס און פינף לינקס. מ׳האָט אויך געמאכט הונדערט גאָל֯דענע שפריץ־בעקענס.

9 אויך א הויף פאר די כהנים האָט מען געמאכט, אויך א גרויסען ציימער און טיהרען צום ציימער; די טיהרען האָט מען אויסגעדעקט מיט קופער.

10 דעם קובל֯ האָט מען געשטעל֯ט אין רעכטען זייט — מזרח־דרום צו.

11 חורם האָט געמאכט די טעפּ, די שויפל֯ען און די שפריץ־בעקענס; דער־מיט האָט חורם געענדיגט די ארבייט וואָס ער האָט געטהאָן פאר׳ן קעניג של֯מה, אין גאָט׳ס הויז.

12 צוויי זייל֯ען און רונדע קרוינען אויפ׳ן שפיץ פון ביידע זייל֯ען, אויך

וְהַכְּתָרוֹת עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁתַּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם
לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גְּלוֹת הַכְּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃
13 וְאֶת־הָרִמּוֹנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנַיִם טוּרִים
רִמּוֹנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גְּלוֹת הַכְּתָרוֹת
14 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂה וְאֶת־
טו הַכִּיֹּרוֹת עָשָׂה עַל־הַמְּכֹנוֹת׃ אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר
16 שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־
הַמִּזְלָגוֹת וְאֶת־כָּל־כֵּלֵיהֶם עָשָׂה חוּרָם אָבִיו לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
17 לְבֵית יְהוָה נְחֹשֶׁת מָרוּק׃ בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ
18 בַּעֲבִי הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צְרֵדָתָה׃ וַיַּעַשׁ
שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה לָרֹב מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל
19 הַנְּחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׁ שְׁלֹמֹה אֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים
וְאֶת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָנוֹת וַעֲלֵיהֶם לֶחֶם הַפָּנִים׃
כ וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְנֵרֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט לִפְנֵי הַדְּבִיר
21 זָהָב סָגוּר׃ וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמֶּלְקָחַיִם זָהָב הוּא מִכְלוֹת
22 זָהָב׃ וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב
סָגוּר וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתוֹתָיו הַפְּנִימִיּוֹת לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים
וְדַלְתֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃

Cap. V.

ה
א וַתֵּשָׁלֵם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה
וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי ׀ דָּוִיד אָבִיו וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־
2 הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ אָז
יַקְהֵיל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת
נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהַעֲלוֹת אֶת־
3 אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן׃ וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־
הַמֶּלֶךְ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בֶּחָג הוּא חַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי׃
4 ה וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַלְוִיִּם אֶת־הָאָרוֹן׃ וַיַּעֲלוּ
אֶת־הָאָרוֹן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר

צוויי נעץ־וועבונגען צו באדעקען ביידע רונדע קרוינען וואס אויפ׳ן שפיץ פון די זייל׳ען ;
13 און פיער הונדערט מילגרוימען אויף ביידע נעץ־וועבונגען — צוויי ציי־ל׳ען מילגרוימען פאר יעדער נעץ־וועבונג, אום צו פארדעקען די צוויי רונ־דע קרוינען וואס אויף די זייל׳ען.
14 אויך האט מען געמאכט געשטעל׳ען און געשטעל׳ט די וואשבעקענס אויף די געשטעל׳ען.
15 איין קובעל אונטער איהם צוועלף רינדער.
16 די טעפ, די שויפל׳ען, די גאפל׳ען אויך אל׳ע געפעס צו דעם, האט חורם׳ס פאטער געמאכט פאר׳ן קעניג שלמה — צו גאט׳ס הויז, פון געגלאנצטע קופער.
17 אינ׳ם פל׳ויז פון ירדן, צווישען סכות און צרדתה, האט עס דער קעניג געל׳אזען גיססען אין דיקע ערד.
18 די אל׳ע כל׳ים האט שלמה געמאכט זעהר פיעל — מ׳האט ניט אונטער־זוכט דעם געוויכט פונ׳ם קופער.
19 אויך האט שלמה געמאכט אל׳ע כל׳ים צו גאט׳ס הויז, און דעם גאל׳דע־נעם אל׳טאר מיט די טישען, אויף וועלכע עס איז געל׳עגען דאס אנגעזע־הענע ברויט.
20 אויך די ל׳ייכטער מיט זייערע רעהרען, אום זיי אנצוצינדען ל׳ויט דאס געזעץ פאר׳ן אינערל׳יכען צימער, פון ריינעם גאל׳ד.
21 אויך די ל׳יכט־רעהרען און די צווייניגל׳ף פון גאל׳ד, ד. ה. פון ריינעם גאל׳ד.
22 אויך די מעסערס, שפריץ־בעקענס, ל׳עפעל׳ און פאנען פון ריינעם גאל׳ד, זאגאר דער אייננאנג פונ׳ם הויז — זיינע אינערל׳יכע טיהרען, צום אל־הייל׳יגען, אויך די אינערל׳יכע טיהרען צום טעמפעל׳ פון גאל׳ד. —

קאפיטעל ה

1 אז עס האט זיך געענדיגט די גאנצע ארבייט וואס שלמה האט געמאכט פאר גאט הויז, האט שלמה געבראכט זיין פאטער דוד׳ס הייל׳יגטהימער, אויך די זיל׳בער, די גאל׳ד און אל׳ע כל׳ים האט ער אריינגעגעבען אין די שאטץ־קאמערן פון גאט׳ס הויז.
2 דאן האט שלמה פערזאמעל׳ט די על׳טסטע פון ישראל׳, די שטאם־הויפ־טען, די פאמיל׳יען־פאר׳שטעהער פון די קינדער ישראל׳ אין ירושל׳ים ארויפצוברענגען דעם קאסטען, גאט׳ס בונד, פון דוד׳ס שטאדט ד. ה. ציון.
3 האבען זיך פערזאמעל׳ט צום קעניג אל׳ע מענער פון ישראל׳ — אין פייער־טאג וואס אין זיבעטען מאנאט.
4 עס זיינען אויך געקומען אל׳ע על׳טסטע פון ישראל׳, און די ל׳ויים האבען געטראגען דעם ארון,
5 זיי האבען ארויפגעבראכט דעם קאסטען, דעם פערזאמל׳ונגס־צע־

6 בָּאֹהֶל הֵעֱלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם: וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרֹן מְזַבְּחִים
7 צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב: וַיָּבִיאוּ
הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת
8 אֶל־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים: וַיְהִי
הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרֹן וַיְכַסּוּ הַכְּרוּבִים
9 עַל־הָאָרֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה: וַיַּאֲרִיכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ
רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הָאָרֹן עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה
י וַיִּהְיוּ־שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: אֵין בָּאָרֹן רַק שְׁנֵי הַלֻּחוֹת
אֲשֶׁר־נָתַן מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
11 בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן
הַקֹּדֶשׁ כִּי כָל־הַכֹּהֲנִים הַנִּמְצְאִים הִתְקַדָּשׁוּ אֵין לִשְׁמוֹר
12 לְמַחְלְקוֹת: וְהַלְוִיִּם הַמְשֹׁרְרִים לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן
לִידֻתוּן וְלִבְנֵיהֶם וְלַאֲחֵיהֶם מְלֻבָּשִׁים בּוּץ בִּמְצִלְתַּיִם
וּבִנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים מִזְרַח לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים
13 לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים מַחְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת: וַיְהִי כְּאֶחָד
לַמְחַצְצְרִים וְלַמְשֹׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל
וּלְהוֹדוֹת לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל בַּחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם וּבִכְלֵי
הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת
14 מָלֵא עָנָן בֵּית יְהוָה: וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמוֹד לְשָׁרֵת
מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים:

CAP. VI. ו

ן
2 א אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל: וַאֲנִי בָּנִיתִי
3 בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים: וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־
פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עוֹמֵד:
4 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֶת
ה דָּוִיד אָבִי וּבִידָיו מִלֵּא לֵאמֹר: מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
אֶת־

ד יחזר v. 12. צ יחזר v. 13.

צעלט מיט אלע הייליגע כלים פון געצעלט — כהנים און לוים האבען עס ארויפגעבראכט.

6 דער קעניג שלמה און די גאנצע געמיינדע ישראל, וואס האבען זיך צו איהם פערזאמעלט, האבען געשאכטען פאר'ן ארון אזוי פיעל שעפסען און רינדער אז מ'האט ניט געקענט איבערצעהלען און בערעכענען.

7 די כהנים האבען געבראכט דעם קאסטען, גאט'ס בונד, אויף זיין ארט, אין אינערליכען ציטער, אין אלרהייליגען — אונטער די פליגלען פון די כרובים.

8 די כרובים האבען זייערע פליגלען אויסגעשפרייט אויפ'ן ארט פון'ם קאסטען — די כרובים פון אויבען האבען בעדעקט אויפ'ן ארון מיט זיינע שטאנגען.

9 די שטאנגען זיינען לאנג געווען — די שפיצען פון די שטאנגען האבען זיך ארויסגעזעהען פון ארון איבער'ן אינערליכען ציטער, אויסער דעם ציטער האבען זיי זיך ניט געזעהען; זיי זיינען דארטען ביז יעצט פערבליבען.

10 אינ'ם קאסטען זיינען נאר געווען די צוויי לוחות, וועלכע משה האט נעגעבען אין חרב, מיט וועלכע גאט האט געשלאסען פארבינדונג מיט די קינדער ישראל, וועז זיי זיינען ארויסגעגאנגען פון מצרים.

11 אז די כהנים זיינען ארויסגענאנגען פונ'ם הייליגטהום [אלע כהנים וואס זיינען דערבי געווען האבען זיך גהייליגט] האט מען ניט געקענט אבהיטען די איינטהיילונגען.

12 און די לוים און אלע זינגער, פון אסף, הימן, ידתון מיט זייערע זיהן און ברידער, אנגעקליידעט אין לינען מיט צימבלען, הארפען און פידלען זיינען געשטאנען צום מזרח פונ'ם מזבח, מיט זיי הונדערט כהנים און צוואנציג טראמפייטען שפילער.

13 אלע צוזאמען — די טראמפייטער און זינגער — האבען געלאזט הערען איין הויכע שטימע, צו לויבען און דאנקען גאט ווי עס פאסט, וואהרים זיין גנאדע איז פאר אימער; דאס הויז, גאט'ס הויז, איז פול געווארען מיט רויך.

14 די כהנים האבען ניט געקענט שטעהן ביי זייער ארבייט איבער'ן רויך וועז גאט'ס עהרע האט אנגעפילט גאט'ס הויז.

קאפיטעל ו

1 דאן האט שלמה געזאגט: „גאט האט בעשלאסען צו רוהען אין דונקעלן וואלקען,

2 איך אבער האב פאר דיר א וואהנונג־הויז געבויט, א שטעלע פאר דיין אייביגע וואהנונג."

3 און דער קעניג האט אבגעקעהרט זיין געזיכט און האט געבענשט דאס גאנצע פערזאמלונג ישראל'ס, וועז דאס גאנצע פערזאמלונג ישראל'ס איז געשטאנען,

4 און ער האט געזאגט: געלויבט איז דער גאט פון ישראל, וועלכער האט מיינדליך גערעדט מיט מיין פאטער דוד (און מיט זיינע הענד ערפילט) זאגענדיג:

5 זינט איך האב ארויסגענומען מיין פאלק פונ'ם לאנד מצרים האב איך

אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְּעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וְלֹא־בָחַרְתִּי בְּאִישׁ
לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶבְחַר בִּירוּשָׁלַם לִהְיוֹת 6
שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִיד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי 7
עִם־לֵבָב דָּוִיד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִיד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ 8
לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבוֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ רַק אַתָּה 9
לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי בִנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת
לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקוּם תַּחַת י
דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב ׀ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָשִׂים שָׁם 11
אֶת־הָאָרוֹן אֲשֶׁר שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל 12
וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו׃ כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ 13
הָעֲזָרָה חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ וְאַמּוֹת
שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּבְרַךְ עַל־בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־קְהַל
יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי 14
יִשְׂרָאֵל אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר הַבְּרִית
וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ אֲשֶׁר טו
שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר
בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי 16
יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ
לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל
רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר
הָלַכְתָּ לְפָנָי׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן דְּבָרֶךָ 17
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְדָוִיד׃ כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים 18
אֶת־הָאָדָם עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא
יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ וּפָנִיתָ אֶל־ 19

ניט אויסערוועהלט פון אלע שטאמען ישראל׳ס צו בויען א הויז אז מיין נאמען זאל דארטען זיין, אויך האב איך קיינעם ניט אויסערוועהלט אלס פירסט צו זיין איבער מיין פאלק ישראל.

6 איך האב אויסערוועהלט ירושלים, מיין נאמען זאל דארטען זיין, און האב אויסערוויילט דוד׳ן צו זיין איבער מיין פאלק ישראל.

7 מיין פאטער דוד האט געטראכט צו בויען א הויז פאר דעם נאמ פון ישראל ;

8 אבער גאט האט געזאגט צו מיין פאטער דוד : „אבזואהל עס איז געווען דיין ווילען פאר מיר א הויז צו בויען, און דו האסט גוט געטהאן וואס דו האסט אזוי געטראכט

9 וועסטו דאס הויז ניט בויען — דיין זוהן וואס וועט ארויס פון דיינע לענדען ער וועט בויען דאס הויז פאר מיין נאמען."

10 און גאט האט בעשטעטיגט זיין צוזאגט ווי ער האט גערעדט : איך בין אויפגעשטאנען אנשטאט דוד מיין פאטער און האב זיך געזעצט אויפ׳ן טהראן פון ישראל, ווי גאט האט פערשפראכען, און איך האב געבויט דאס הויז פאר דעם נאמען פונ׳ם גאט פון ישראל.

11 איך האב דארטען געשטעלט דעם קאסטען אין וועלכען עס איז גאט׳ס בונד, וואס ער האט געשלאסען מיט די קינדער ישראל.

12 דאן האט ער זיך געשטעלט פאר גאט׳ס אלטאר, קעגען דעם גאנצען פערזאמלונג פון ישראל אן האט אויסגעשפרייט זיינע הענד.

13 וואהרים שלמה האט געמאכט א קופערנעם וואש־בעקען און האט איהם געשטעלט אין פאר־הויף, פינף איילען זיין לענג, פינף — זיין ברייט און דרייי — זיין הויך ; נעבען איהם האט ער זיך געשטעלט, געקניעט אויף די קניע קעגען גאנצען פערזאמלונג פון ישראל און אויסגעשפרייט זיינע הענד צום הימעל,

14 און האט געזאגט : גאט פון ישראל ! עס איז ניטא אזא ווי דו, גאט פון הימעל אין ערד, וואס היט זיין בונד און גנאדע צו דיינע קנעכט וואס נעהען פאר דיר מיט זייער גאנצען הארצען.

15 דו האסט אבגעהיט פאר דיין קנעכט, מיין פאטער דוד, וואס דו האסט איהם פערשפראכען ; מיט דיין מויל האסטו גערעדט און מיט דיין האנד ערפילט ווי היינטיגען טאג,

16 יעצט, גאט פון ישראל ! היט אויך אב צולייעב דיין קנעכט, מיין פאטער דוד, וואס דו האסט איהם פערשפראכען זאגענדיג: איך וועל מאכען אז עס וועט ביי דיר ניט אויפהערן, א מאן, א זיצער אויפ׳ן טהראן פון ישראל ; נאר דאן אויב דיינע קינדער וועלען היטען זייער וועג צו גיהן אין מיין לעהרע ווי דו ביזט פאר מיר גענאנגען.

17 אלזא, גאט פון ישראל, זאל פערווירקליכט ווערען דיין צוזאג, וואס דו האסט פערשפראכען דיין קנעכט, דוד׳ן.

18 זיצט דען ווירקליך גאט מיט מענשען אויף דער ערד ? אז די הימלען און אבער־הימלען קענען דיר ניט אויפהאלטען, ווי איז שוין דאס הויז וואס איך האב געבויט ? !

19 קעהר זיך צו דיין קנעכט׳ס געבעט און זיין וואונש, א מיין גאט ! אום

תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמַע אֶל־הָרִנָּה
כ וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ: לִהְיוֹת עֵינֶיךָ
פְּתוּחוֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
אָמַרְתָּ לָשׂוּם שִׁמְךָ שָׁם לִשְׁמוֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל
21 עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע
22 מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ: אִם־יֶחֱטָא
אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי
23 מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה ו תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ
וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהָשִׁיב לְרָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ
24 וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֵת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ: וְאִם־יִנָּגֵף עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
כה וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן
הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַהֲשִׁיבוֹתָם אֶל־
26 הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם: בְּהֵעָצֵר
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ מֵחַטָּאתָם יָשׁוּבוּן כִּי תְעַנֵּם:
27 וְאַתָּה ו תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה
28 מָטָר עַל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה: רָעָב
כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וָחָסִיל
כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע וְכָל־
29 מַחֲלָה: כָּל־תְּפִלָּה כָל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם
וּלְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ אִישׁ נֶגַע וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ
ל כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מְכוֹן
שִׁבְתְּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־
31 לִבָּבוֹ כִּי־אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לִבַּב בְּנֵי הָאָדָם: לְמַעַן
יִרְאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־

צו הערען דאָס געזאַנג און געבעט וואָס דיין קנעכט בעט פאר דיר —

20 דיינע אויגען זאָלען אָפען זיין אויף דיזעם הויז טאָג ווי נאַכט, אויף דעם אָרט וואָס דו האָסט בעשלאָסען דאַרטען דיין נאָמען צו מאַכען, צו הערען דאָס געבעט וואָס דיין קנעכט ווערט בעטען אין דיזען אָרט.

21 דו זאָלסט הערען דאָס בעטען פון דיין קנעכט און דיין פאָלק ישראל, ווען זיי ווערען בעטען אין דיעזען אָרט; און אַז דו ווערסט הערען פון דיין וואוינונגס־אָרט, פון׳ם הימעל, זאָלסטו הערען און פערצייהען.

22 אויב איינער ווערט פערברעכען געגען צווייטען און ער ווערט אויף איהם לעגען אַ בעשווערונג איהם צו בעשווערען, און דאָס בעשווערען ווערט פאָר־קומען פאר דיין אלטאר אין דיזען אָרט,

23 זאָלסטו הערען פון׳ם הימעל און אורטהיילען דיינע קנעכטע, און זאָלסט מאַכען דער שולדיגער זאָל שולדיג בלייבען, זיין אויפפיהרונג זאָל צו זיין קאָפּ אויסגעהן, אויך גערעכט מאַכען דעם גערעכטען און צאָהלען איהם לויט זיין גערעכטיגקייט.

24 אויב דיין פאָלק ישראל ווערט געשלאָגען ווערען פון פיינד, וויל זיי ווערען קעגען דיר זינדיגען און זיי ווערען זיך בערענקען און לויבען דיין נאָמען — זיי ווערען צו דיר בעטען אין דיזעם הויז.

25 זאָלסטו הערען פון׳ם הימעל און פערצייהען דאָס פערברעכען פון דיין פאָלק ישראל און זיי זיצען לאָזען אינ׳ם לאַנד וואָס דו האָסט זיי געגעבען און זייערע עלטערן.

26 אויב דער הימעל ווערט פערשלאָסען זיין און עס ווערט קיין רעגען זיין, וויל זיי ווערען צו דיר זינדיגען, און זיי ווערען אין דעם אָרט בעטען און לויבען דיין נאָמען, זיי ווערען זיך בערענקען וויל דו ווערסט זיי איבער זייער זינד אונטערדריקען;

27 זאָלסטו הערען פון דעם הימעל און פערצייהען דעם פערברעכען פון דיינע קנעכטע און פאָלק ישראל; זאָלסט זיי אנווייזען דעם גוטען וועג אין וועלכען זיי זאָלען געהן און זאָלסט געבען רעגען אויף דאָס לאַנד וואָס דו האָסט דיין פאָלק אלס בעזיץ געגעבען.

28 אויב עס ווערט א הונגער זיין אינ׳ם לאַנד, אויב עס ווערט א פעסט זיין, א געטריידע־בראַנד אדער א פערוועלקונג, היישעריג אדער אבפרעסונג אויב עס ווערט טרעפען, וועו זיין פייַנד ווערט איהם ענג מאַכען אין די שטעדט פון זיין לאַנד, יעדער פלאָג, אלערליי קראַנקהייט,

29 יעדער געבעט און ביטע וואָס ווער־עס־איז ווערט האָבען אדער דיין גאַנ־צע פאָלק ישראל, זיי ווייסען דאָך יעדער זיין פלאָג און ווהטאָג, אויב מ׳ווערט נאָר פארשפרייטען די הענד צו דיזעם הויז,

30 זאָלסטו הערען פון׳ם הימעל, דיין וואוינונגס אָרט, און זאָלסט פער־צייהען; דו זאָלסט געבען יעדערן לויט זיין אויפפיהרונג, און ווי דו ווערסט זיין הארץ אויסגעפינען — וואָרום נאָר דו אליין ווייסט דאָס הארץ פון מענשען..

31 אום זיי זאָלען פאָר דיר פירכטען, זיי זאָלען נעהן אין דיינע ווענען די נאַנצע צייט וואָס זיי לעבען אין״ם לאַנד וואָס דו האָסט געגעבען צו אונזערע עלטערן.

פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ: וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי 32
אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא ו מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָאוּ וְהִתְפַּלְלוּ
אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ 33
וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּ כָל־
עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ וּלְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי:
כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבָיו בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר 34
תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ
בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ: וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם לה
אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם: כִּי יֶחֶטְאוּ־ 36
לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָּם וּנְתַתָּם לִפְנֵי
אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה:
וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לִבָּם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ 37
אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שׁבְיָם לֵאמֹר חָטָאנוּ הֶעֱוִינוּ וְרָשָׁעְנוּ: וְשָׁבוּ 38
אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ שׁבְיָם אֲשֶׁר־שָׁבוּ
אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבֹתָם וְהָעִיר
אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ: וְשָׁמַעְתָּ מִן 39
הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתֵיהֶם וְעָשִׂיתָ
מִשְׁפָּטָם וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ: עַתָּה אֱלֹהַי ט
יִהְיוּ־נָא עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם
הַזֶּה: וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לְנוּחֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ 41
כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ תְשׁוּעָה וַחֲסִידֶיךָ יִשְׂמְחוּ
בַטּוּב: יְהוָה אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ זָכְרָה לְחַסְדֵי 42
דָוִיד עַבְדֶּךָ:

CAP. VII. ז

וּכְכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל א
העלה

ו מלרע v. 41.

32 זאָגאר צו א פרעמדען [ניט פ ן דיין פאָלק ישראל], וועלכער וועט קו־
מען פון א ווייטען לאַנד צולִיעב דיין גרויסען נאָמען, דיין שטאַרקע האַנד
און אויסגעשטרעקטען ארעם ; אויב זיי וועלען קומען בעטען אין דיע־
זעם הויז,
33 זאָלסטו הערען פון׳ם הימעל, דיין וואוינונגס אָרט, און טהאָן אַלץ וואָס
דער פרעמדער וועט פון דיר פערלאַנגען ; אום אלע פעלקער דער וועלט
זאָלען ערקענען דיין נאָמען ווי דיין פאָלק ישראל און פירכטען פאר דיר ;
זאָלען זיי אויך וויסען אז דיין נאָמען וועלט גערופען אויף דאָם הויז וואָס
איך האָב געבויעט.
34 אויב דיין פאָלק וועט ארויסגעהן אין קריעג מיט זיינע פיינד, לויט ווי דו
וועסט זיי שיקען, און זיי וועלען צו דיר בעטען דורכגעהענדיג די
שטאָדט וועלכע דו האָסט אויסערוועהלט און דאָם הויז וואָס איך האָב
פאר דיר געבויט,
35 זאָלסטו הערען פון׳ם הימעל זייער געבעט און ביטטע און זאָלסט ענט־
שיידען זייער אורטהייל.
36 זאָגאר אויב זיי וועלען קעגען דיר זינדיגען [עס איז דאָך ניטא א מענש
וואָס האָט קיינע זינד], און דו וועסט אויף זיי בייז זיין און וועסט זיי
איבערגעבען צום פיינד און זייערע פאנגער וועלען זיי געפאנגענע פיה־
רען צו א ווייטע לאַנד אדער א נאָהענטע,
37 און זיי וועלען אינ׳ם הארצען בעטראכטען אינ׳ם לאַנד אין וועלכען זיי
זיינען געפאנגען, און ווידער בעטען דיר אין זייער געפאנגנשאפט, זאָ־
גענדיג : „מיר האָבען געזינדיגט, קרום און שלעכט געטהאָן !"
38 און זיי וועלען זיך צו דיר קעהרען מיט׳ן גאַנצען הארצען און זעעלע, אין
זייער געפאנגנשאפט, וואו מ׳האָט זיי געפאנגען, און וועלען דיר בע־
טען געהענדיג פון זייער לאַנד, וועלכע דו האָסט זייערע עלטערן געגע־
בען אויף די שטאָדט וועלכע דו האָסט אויסערוועהלט און דאָם הויז וואָס
איך האָב געבויט פאר דיר,
39 זאָלסטו הערען פון׳ם הימעל, דיין וואוינונגס אָרט, זייער געבעט און
ביטטען, זאָלסט אזוי מאכען זייער אורטהייל אז דו זאָלסט פער־
ציהען דיין פאָלק זייער פערברעכען קעגען דיר.
40 יעצט, מיין גאָט, זאָלען נאָר דיינע אויגען זיין אָפען און דיינע אויערען
הערעווידיג צום געבעט אין דעם אָרט.
41 יעצט פערבלייב, גאָט, אין דיין רוהע ; דו און דאָם קאסטען פון דיין
שטאַרקייט. דיינע כהנים, גאָט, זאָלען מיט הילפע בעקליידעט זיין
און דיינע פרומע זאָלען זיך פרעהען אין גוטם.
42 זאָג ניט אָב, א גאָט, דעם וואונש פון דיין געזאַלבטען און עראינער
דאָם פרומקייט פון דוד דיין קנעכט.

קאַפּיטעל ז

1 וועו שלמה האָט געענדיגט בעטען אין אַראָפּ א פייער פון הימעל און

2 הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַבָּיִת: וְלֹא יָכְלוּ
הַכֹּהֲנִים לָבוֹא אֶל־בֵּית יְהוָה כִּי־מָלְאָ כְבוֹד־יְהוָה אֶת־
3 בֵּית יְהוָה: וְכָל ו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים בְּרֶדֶת הָאֵשׁ וּכְבוֹד
יְהוָה עַל־הַבַּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־הָרִצְפָּה
4 וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְהַמֶּלֶךְ
5 וְכָל־הָעָם זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
אֶת־זֶבַח הַבָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים
6 אָלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם: וְהַכֹּהֲנִים
עַל־מִשְׁמְרוֹתָם עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם בִּכְלֵי־שִׁיר יְהוָה אֲשֶׁר
עָשָׂה דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל
דָּוִיד בִּידָם וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים נֹגְדָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל
7 עֹמְדִים: וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי
בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא יָכוֹל לְהָכִיל
8 אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַחֲלָבִים: וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה
אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִיא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל
9 גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרַיִם: וַיַּעֲשׂוּ בַּיּוֹם
הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כִּי ו חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
10 וְהֶחָג שִׁבְעַת יָמִים: וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב
עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד וְלִשְׁלֹמֹה וּלְיִשְׂרָאֵל
11 עַמּוֹ: וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת
כָּל־הַבָּא עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ
12 הִצְלִיחַ: וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ
שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ וּבָחַרְתִּי בַמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח:
13 הֵן אֶעְצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהִן־אֲצַוֶּה עַל־הָאָרְבֶּה
14 לֶאֱכוֹל הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי: וְיִכָּנְעוּ עַמִּי אֲשֶׁר

עקרא־

6 ו יחד ב

פֿארברענט דעם גאנץ־אָפּפֿער און שלאַכט־אָפּפֿער — גאָט׳ס עהרע איז פֿול געווען אינ׳ם הויז.

2 די כהנים האָבען ניט געקענט אַריין אין גאָט׳ס הויז, ווייל גאָט׳ס עהרע איז פֿול געווען אין גאָט׳ס הויז.

3 **און** אַלע קינדער ישראל האָבען געזעהען ווי דאָס פֿייער איז אַראָפּ אויפֿ׳ן הויז מיט גאָט׳ס עהרע, האָבען זיי זיך געקניעט מיט׳ן געזיכט צו דר׳ערד און געבוקט זיך אויף די דיעלען און פֿאסיג געדאנקט גאָט ווייל זיין גנאדע איז אויף אימער.

4 דער קעניג און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבען געשאָכטען שלאכטונגען פֿאר גאָט.

5 דער קעניג שלמה האָט געשאכטען אָפּפֿערס: רינדער — צוויי און צוואַנציג טויזענד, שעפּסען — הונדערט מיט צוואַנציג טויזענד; דאן האָט דער קעניג מיט׳ן גאנצען פֿאָלק איינגעוויהעט גאָט׳ס הויז.

6 די כהנים זיינען געשטאַנען אויף זייערע וואַך פלעצער, די לוים — מיט היילִיגע מוזיק אינסטרומענטען, וועלכע קעניג דוד האָט צוגעגרייט אום צו דאנקען גאָט, וועמענס גנאדע איז אויף אימער, שפּיעלענדיג מיט זייערע הענד דוד׳ס לויב־לִידער, אויך האָבען די כהנים טראָמ־פּייטעט און גאנץ ישראל איז דערביי געשטאַנען.

7 דאן האָט שלמה געהיילִיגט דעם אינערלִיכען הויף, וואָס פאר גאָט׳ס הויז, ווייל דאָרטען האָט ער געמאכט די גאנץ־אָפּפֿער און דאָס פעטס פון די פריעדען־אָפּפֿערס; דער קופּערנער מזבח וואָס שלמה האָט געמאכט האָט ניט געקענט ענטהאלטען אלע גאנץ־אָפּפֿערס, שפּייז־אָפּפֿערס און די פעטס.

8 דאמאלס האָט שלמה געמאכט א פייערטאג פון זיבען טעג; גאנץ ישראל איז מיט אים געווען — זעהר א גרויסע פֿערזאמלונג: פון אַריינגאנג צו חמת ביז׳ן מצרים טהאל.

9 דעם אכטען טאָג האָבען זיי א פערזאמלונג געמאכט; וואָרים דאָס אייִנ־וויהען פונ׳ם מזבח האָבען זיי געהאלטען זיבען טעג אויסער די זיבען טעג פון פייערטאג.

10 און אין דרייִ און צוואַנציגסטען צום זיבעטען מאָנאט האָט ער פונאַנ־דערגעשיקט דאָס פֿאָלק צו זייערע געצעלטען פרעהלִיכע און צופריעדענע מיט דאָס גוטעס וואָס גאָט האָט געטהאָן צו דוד׳ן, צו שלמה׳ן און צו זיין פאָלק ישראל.

11 אויך האָט שלמה געענדיגט גאָט׳ס הויז און דעם קעניג׳ס הויז; אלעס וואָס שלמה האָט געוואָלט מאכען אין גאָט׳ס הויז און זיין אייגענע הויז האָט איהם גלונגען.

12 יענע נאכט האָט זיך גאָט בעוויזען צו שלמה׳ן און געזאָגט צו איהם: איך האָב געהערט דיין געבעט און אויסערוואלט פאר זיך דיעזען אָרט אלס א שלאכט־הויז.

13 וואן איך וועל אויפהאלטען די הימלען און עס וועט קיין רעגען ניט זיין, אדער איך וועל שיקען א פעסט אויף מיין פאָלק,

14 און מיין פאָלק, וואָס מיין נאָמען רופט־זיך אויף זיי, וועלען אונטער־

2 הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַבָּיִת׃ וְלֹא יָכְלוּ
הַכֹּהֲנִים לָבוֹא אֶל־בֵּית יְהוָה כִּי־מָלְאָ כְבוֹד־יְהוָה אֶת־
3 בֵּית יְהוָה׃ וְכָל ו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים בְּרֶדֶת הָאֵשׁ וּכְבוֹד
יְהוָה עַל־הַבַּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־הָרִצְפָּה
4 וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְהַמֶּלֶךְ
5 וְכָל־הָעָם זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
אֶת־זֶבַח הַבָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים
6 אֶלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם׃ וְהַכֹּהֲנִים
עַל־מִשְׁמְרוֹתָם עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם בִּכְלֵי־שִׁיר יְהוָה אֲשֶׁר
עָשָׂה דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל
דָּוִיד בְּיָדָם וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים נֹגְדָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל
7 עֹמְדִים׃ וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי
בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא יָכוֹל לְהָכִיל
8 אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַחֲלָבִים׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה
אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִוא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל
9 גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרַיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ בַּיּוֹם
הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כִּי ו חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
10 וְחַג שִׁבְעַת יָמִים׃ וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב
עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד וְלִשְׁלֹמֹה וּלְיִשְׂרָאֵל
11 עַמּוֹ׃ וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת
כָּל־הַבָּא עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ
12 הִצְלִיחַ׃ וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ
שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ וּבָחַרְתִּי בַּמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח׃
13 הֵן אֶעְצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהֵן־אֲצַוֶּה עַל־הָאָרְבֶּה
14 לֶאֱכֹל הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי׃ וְיִכָּנְעוּ עַמִּי אֲשֶׁר

נקרא־

6 ו יחד צ

פֿארברענט דעם גאַנץ־אָפּפֿער און שלאַכט־אָפּפֿער — גאָט׳ס עהרע איז פול געווען אין׳ם הויז.

2 די כהנים האָבען ניט געקענט אַריין אין גאָט׳ס הויז, ווייל גאָט׳ס עהרע איז פול געווען אין גאָט׳ס הויז.

3 **און** אַלע קינדער ישראל האָבען געזעהען ווי דאָס פֿייער איז אַראָפּ אויפֿ׳ן הויז מיט גאָט׳ס עהרע, האָבען זיי זיך געקניעט מיט׳ן געזיכט צו דר׳ערד און געבוקט זיך אויף די דיעלען און פֿאסיג געדאנקט גאָט ווייל זיין גנאדע איז אויף אימער.

4 דער קעניג און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבען געשאָכטען שלאכטונגען פֿאר גאָט.

5 דער קעניג שלמה האָט געשאכטען אָפּפֿערס: רינדער — צוויי און צוואַנציג טויזענד, שעפּסען — הונדערט מיט צוואַנציג טויזענד; דאן האָט דער קעניג מיט׳ן גאַנצען פֿאָלק אייניגעווייהעט גאָט׳ס הויז.

6 די כהנים זיינען געשטאַנען אויף זייערע וואַך פּלעצער, די לֵוים — מיט הייליגע מוזיק אינסטרומענטען, וועלכע קעניג דוד האָט צוגעגרייט אום צו דאנקען גאָט, וועמענס גנאדע איז אויף אימער, שפּיעלענדיג מיט זייערע הענד דוד׳ס לויב־לידער, אויף האָבען די כהנים טראָמ־פּייטעט און גאַנץ ישראל איז דערביי געשטאַנען.

7 דאן האָט שלמה געהיילִיגט דעם אינערלִיכען הויף, וואָס פאר גאָט׳ס הויז, ווייל דאָרטען האָט ער געמאכט די גאַנץ־אָפּפֿער און דאָס פעטס פון די פריעדען־אָפּפֿערס; דער קופּפֿערנער מזבח וואָס שלמה האָט געמאכט האָט ניט געקענט ענטהאַלטען אַלע גאַנץ־אָפּפֿערס, שפּייז־אָפּפֿערס און די פעטס.

8 דאמאָלס האָט שלמה געמאכט א פייערטאג פון זיבען טעג; גאַנץ ישראל איז מיט אים געווען — זעהר א גרויסע פֿערזאמלונג: פון אַריינגאנג צו חמת ביז׳ן מצרים טהאל.

9 דעם אכטען טאָג האָבען זיי א פערזאמלונג געמאכט; וואַרים דאָס אייינ־וויהען פונ׳ם מזבח האָבען זיי געהאַלטען זיבען טעג אויסער די זיבען טעג פון פייערטאג.

10 און אין דרייַ און צוואַנציגסטען צום זיבעטען מאָנאט האָט ער פונאנ־דערגעשיקט דאָס פֿאָלק צו זייערע געצעלטען פרעהליכע און צופריעדענע מיט דאָס גוטעם וואָס גאָט האָט געטהאָן צו דוד׳ן, צו שלמה׳ן און צו זיין פֿאָלק ישראל.

11 אויף האָט שלמה געענדיגט גאָט׳ס הויז און דעם קעניג׳ס הויז; אַלעם וואָס שלמה האָט געוואָלט מאכען אין גאָט׳ס הויז און זיין אייגענע הויז האָט איהם גלונגען.

12 יענע נאכט האָט זיך גאָט בעוויזען צו שלמה׳ן און געזאָגט צו איהם: איך האָב גהערט דיין געבעט און אויסערוואהלט פאר זיך דיעזען אָרט אַלס א שלאכט־הויז.

13 וואן איך וועל אויפהאַלטען די הימלען און עס וועט קיין רעגען ניט זיין, אדער איך וועל שיקען א פעסט אויף מיין פֿאָלק,

14 און מיין פֿאָלק, וואָס מיין נאָמען רופט־זיך אויף זיי, וועלען אונטער־

נִקְרָא־שְׁמִי עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וִיבַקְשׁוּ פָנַי וְיָשֻׁבוּ מִדַּרְכֵיהֶם
הָרָעִים וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא
אֶת־אַרְצָם: עַתָּה עֵינַי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאָזְנַי קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת טו
הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְעַתָּה בָּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה 16
לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־
הַיָּמִים: וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ 17
וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר:
וַהֲקִימוֹתִי אֶת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִיד אָבִיךָ 18
לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל: וְאִם־תְּשׁוּבוּן 19
אַתֶּם וַעֲזַבְתֶּם חֻקּוֹתַי וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְנָתַשְׁתִּים כ
מֵעַל אַדְמָתִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־
הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה
בְּכָל־הָעַמִּים: וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־הָיָה עֶלְיוֹן לְכָל־עֹבֵר 21
עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר בַּמֶּה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת
וְלַבַּיִת הַזֶּה: וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי 22
אֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים
אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת
כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת:

ח Cap. VIII. ח

וַיְהִי מִקֵּץ ׀ עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה א
וְאֶת־בֵּיתוֹ: וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה 2
שְׁלֹמֹה אוֹתָם וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה 3
חֲמָת צוֹבָה וַיֶּחֱזַק עָלֶיהָ: וַיִּבֶן אֶת־תַּדְמֹר בַּמִּדְבָּר וְאֶת 4
כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּחֲמָת: וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרֹן ה
הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חוֹרֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי מָצוֹד חוֹמוֹת דְּלָתַיִם
וּבְרִיחַ: וְאֶת־בַּעֲלָת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר־הָיוּ 6
לִשְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־עָרֵי הָרָכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת 7

כל־

געבויגען ווערען, וועלען בעטען צו מיר און זוכען מיר צוריקציהענדיג זיך פון זייערע שלעכטע וועגען — וועל איך הערען פונ׳ם הימעל און פערצייהען זייער זינד און היילען זייער לאנד.

15 יעצט וועלען מיינע אויגען זיין אפען און מיינע אויערן וועלען אויסהאר־כען דאם געבעט אין דיעזען ארט.

16 פון יעצט אן ערוועהל איך און הייליג דאם הויז מיין נאמען זאל דארטען זיין אימער, אויך מיינע אויגען און הארץ וועלען דארטען זיין שטענדיג.

17 אויב דו וועסט געהן פאר מיר ווי דיין פאטער דוד איז געגאנגען, טהאן אלץ וואם איך הייס דיר און היטען מיינע געזעצען און רעכטע ;

18 וועל איך פעסטשטעלען דיין רעגירונגם טהראן, ווי איך האב פערשפרא־כען דיין פאטער דוד זאגענדיג : עם וועט פון דיר ניט אויפהערען א הערשער איבער ישראל.

19 אויב איהר וועט זיך אבער צוריקהאלטען און פערלאזען מיינע געזעצען און בעפעהלע, וועלכע איך האב אייך געגעבען, און איהר וועט געהן און דיענען אנדערע געטער, און בוקען זיך צו זיי ;

20 וועל איך זיי אויסרייסען פון מיין לאנד, וואם איך האב זיי געגעבען, אויך דיעזע הויז, וועלכע איך האב פאר מיר געהייליגט, וועל איך פערווארפען פון זיך און וועל עם מאכען צו א שפריכוואָרט און שטאך־וואָרט ביי אלע פעלקער.

21 דיעזע הויז וואם האט געזאלט זיין דאם העכסטע פאר אלעמען, וועט יעדער פארבייגעקער, בעוואונדערן און זאגען : „וואַרום האט גאט אזוי געטהאן צו דיעזעם לאנד און דיעזעם הויז ? !"

22 וועט מען ענטפערען : ווייל זיי האבען פערלאזען דעם גאט פון זייערע עלטערען, וועלכער האט זיי ארויסגענומען פונ׳ם לאנד מצרים, און האּ־בען אנגענומען אנדערע געטער, געבוקט זיך צו זיי און געדיענט זיי, דערפאר האט גאט אויף זיי געבראכט דאם גאנצע שלעכטם דיעזע.

קאפיטעל ח

1 נאכ׳ן פערלויף פון צוואנציג יאהר, אז שלמה האט שוין אויפגעבויט גאט׳ס הויז און זיין הויז,

2 אויך די שטעדט וועלכע חורם האט שלמה׳ן אוועקגעגעבען און שלמה האט איבערגעבויט און בעזעצט אין זיי די קינדער ישראל —

3 איז שלמה געגאנגען אין חמת־צובה און האט איהר איינגענומען.

4 דאן האט ער געבויט תדמר אינ׳ם מדבר אויך אלע מאגאזין־שטעדט, וואם ער האט געבויט אין חמת.

5 ער האט אויך איבערגעבויט אבער בית־חורון און אונטער בית־חורון אלם פעסטע שטעדט — מיט מויער־וועגד, טהירען און ריגלען ;

6 אויך בעלת און אלע שלמה׳ס מאגאזינען שטעדט און אלע געביידען פאר די רייט־וועגען און רייטערם, און אלעם וואם שלמה האט פערלאנגט

כָּל־חֹשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַם וּבַלְּבָנוֹן
7 וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי
8 וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ מִן
בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם בְּנֵי
9 יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמֵעַבְדֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ כִּי־
הֵמָּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה וְשָׂרֵי שָׁלִשָׁיו וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃
10 וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנִּצָּבִים אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם
11 הָרֹדִים בָּעָם׃ וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד
לַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב אִשָּׁה לִי בְּבֵית
דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן
12 יְהוָה׃ אָז הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבַּח
13 יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לִפְנֵי הָאוּלָם׃ וּבִדְבַר־יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת
כְּמִצְוַת מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ
פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת׃
14 וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים עַל־
עֲבֹדָתָם וְהַלְוִיִּם עַל־מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד הַכֹּהֲנִים
לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ וְהַשֹּׁעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר
טו כִּי כֵן מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃ וְלֹא סָרוּ מִצְוַת הַמֶּלֶךְ
16 עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת׃ וַתִּכֹּן כָּל־
מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה עַד־הַיּוֹם מוּסַד בֵּית־יְהוָה וְעַד־כְּלֹתוֹ
17 שָׁלֵם בֵּית יְהוָה׃ אָז הָלַךְ שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן־גֶּבֶר וְאֶל־
18 אֱילוֹת עַל־שְׂפַת הַיָּם בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח־לוֹ חוּרָם
בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ עִם־עַבְדֵי
שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים כִּכַּר
זָהָב וַיְבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃

ומלכת־

17 ג יחד ר׳ 18. 18 ג יחד ר׳ 10.

צו בויען אין ירושלים, אין לבנון אדער אינ׳ם גאנצען לאנד פון זיין רעגירונג.

7 דאָם גאנצע איבריגע בעפעלקערונג פון חתי, אמרי, פרזי, חוי און יבוסי (וועלכע זיינען ניט געווען פון ישראל),

8 פון זייערע קינדער, וועלכע זיינען נאָך זיי געבליבען, ד. ה. וועלכע די קינדער ישראל׳ס אבען ניט פערניכטעט, האָט שלמה געמאכט דיענסט־באר ביז צו היינטיגען טאָג.

9 פון די קינדער ישראל׳ס אבער האָט שלמה ניט אָנגעשטעלט קנעכט פאר זיין ארבייט, זיי זיינען געווען די קריעגס־לייט, די הויפטען איבער זיינע לייב־דיענער, איבער זיינע רייט־וועגען און רייטערס.

10 די צווויי הונדערט פופציג אבער־הויפטען דעם קעניג שלמה׳ס האָבען פערוואלטעט איבער דאָם פאָלק.

11 אויך פרעה׳ס טאכטער האָט שלמה ארויפגעבראכט פון דוד׳ס שטאָדט אין דאָם הויז וואָס ער האָט פאר איהר געבויט, ווייל ער האָט געטראכט: „זאָל די פרוי מיינע ניט וואוינען אינ׳ם הויז פון דוד, קעניג איבער ישראל, וועלכע איז הייליג זינט עס איז אהין אריינגעקומען גאָט׳ס קאסטען״ . . .

12 דאן האָט שלמה געבראכט פאר גאָט גאנץ־אָפפערס, אויפ׳ן גרויסען מזבח, וועלכען ער האָט איינגעריכטעט נעבען אולם,

13 אום טעגליך אָפפערס צו בריינגען, לויט משה׳ס בעפעהל — שבת־דיגע, מאָנאטליכע און פייערטאגליכע, [דריי מאָל יאהרליך] — פסח, שבועות און סכות.

14 ער האָט אויך איינגעשטעלט — ווי זיין פאטער דוד האָט איינגעארדערט — די איינטהיילונגען פון די כהנים נאָך זייער ארבייט, די לוים נאָך זייער אויפפאסונג, פאר די לויב־נעזאנגען און דיענסט מיט די כהנים טאָג־טעגליך; אויך די טהויער־היטערס אין זייער איינטהיילונג ביי יעדער טהויער, וואָרים אזוי איז געווען דאָם בעפעהל פון דוד דעם נעטליכען מאן.

15 עס האָבען ניט אויפגעהערט דעם קעניג [דוד׳ס] בעפעהלען וועגען די כהנים און לוים איבער יעדער אנגעלעגענהייט און די שאטץ־קאמערן איבערהויפט.

16 דאָם גאנצע ארבייט שלמה׳ס איז דאן פארטיג געווען פון דעם טאָג ווען מ׳האָט געגרינדעט גאָט׳ס הויז ביז עס איז אין גאנצען געענדיגט געווען גאָט׳ס הויז.

17 דאן איז שלמה געגאנגען אין עציון־גבר און אילות, וועלכען זיינען אויפ׳ן ברעג ים, אין דאָם לאנד אדום.

18 חורם האָט צו איהם געשיקט מיט זיינע קנעכט: שיפען און ארבייטער געניטע אויפ׳ן ים, זיי זיינען געגאנגען מיט שלמה׳ס קנעכט קיין אופיר, האָבען דאָרטען אָנגעקליבען פיער הונדערט און פופציג צענטנער גאָלד, און געבראכט צום קעניג שלמה.

ט CAP. IX. ט

א וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שְׁמַע שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת
אֶת־שְׁלֹמֹה בְּחִידוֹת בִּירוּשָׁלַם בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים
נְשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־שְׁלֹמֹה
2 וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לִבָּהּ: וַיַּגֶּד־לָהּ
שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם דָּבָר מִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר
3 לֹא הִגִּיד לָהּ: וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֶת חָכְמַת שְׁלֹמֹה
4 וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה: וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד
מְשָׁרְתָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וַעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר
יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה עוֹד בָּהּ רוּחַ: וַתֹּאמֶר אֶל־
ה הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ
6 וְעַל־חָכְמָתֶךָ: וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי לִדְבָרִים עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי
וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד־לִי חֲצִי מַרְבִּית חָכְמָתֶךָ
7 יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי: אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ וְאַשְׁרֵי
עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ:
8 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר ו חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־
כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט
9 וּצְדָקָה: וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים ו כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים
לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר
נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה: וְגַם עַבְדֵי חוּרָם
וְעַבְדֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ עֲצֵי
11 אַלְגֻּמִּים וְאֶבֶן יְקָרָה: וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגֻּמִּים
מְסִלּוֹת לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים
12 וְלֹא־נִרְאוּ כָהֵם לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה: וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאֲלָה מִלְבַד
אֲשֶׁר־הֵבִיאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא
ועבדיה

ו דגש אחר שורק v. 10. 11.

קאפיטעל ט

1 אז די קעניגין שבא האָט דערהערט שלמה׳ס בערוף איז זי געקומען
אין ירושלים מיט זעהר א גרויסע ארמעע און קעמלען בעלאדענע מיט
פיעל געווירצען, גאָלד און טהייערע שטיינער, אום צו פרובירען שלמה׳ן
מיט רעטענישען. אז זי איז געקומען צו שלמה׳ן האָט זי מיט איהם גע־
רעדט וואָס איהר האַרץ האָט געגלוסט.

2 שלמה האָט איהר געענטפערט אויף אלע רייד איהרע, עס איז ניט פער־
באָרגען געווען פון שלמה א זאך וועלכע ער האָט מיט איהר ניט
געקענט ריידען.

3 אז די קעניגין פון שבא האָט בעטראכט שלמה׳ס קלוגהייט און דאָם הויז
וואָס ער האָט געבויט,

4 אויך דאָם עססען פון זיין טיש, דאָם זיצען פון זיינע דיענער, דאָם
שטעהן פון זיינע בעדינענטע און זייער קליידונג, זיינע געטראנקען און
זיין פראָצעסיאָן וועו ער געהט אין גאָט׳ס הויז — האָט זי קיין אטהעם
געהאַט.

5 דאן האָט זי געזאָגט צום קעניג: עס איז ריכטיג דאָם וואָס איך האָב
אין מיין לאנד געהערט וועגען דיר און וועגען דיין קלוגהייט;

6 איך האָב וועגען דאָם אלעם ניט געגלויבט ביז איך בין געקומען און מיינע
אויגען האָבען געזעהען. ווירקליך עס איז מיר ניט איבערגעגעבען ge־
וואָרען א העלפט פון דיין גרויס קלוגהייט — דו האָסט איבערשטיגען
דאָם וואָס איך האָב געהערט!

7 גליקליך זיינען דיינע לייטע, גליקליך זיינען די דיענער דיינע וועלכע
שטעהען שטענדיג נעבען דיר און הערען דיין קלוגהייט!

8 זאָל געבענשט זיין דיין גאָט, וועלכער האָט דיר אויסערוועהלט צו זיצען
אויף זיין טהראָן, אלס דיין גאָט׳ס קעניג, ווייל דיין גאָט ליעבט
ישראל, איהם אויף אייביג פעסט צו שטעלען, האָט ער דיר איבער
זיי קעניגען געלאָזען אום צו טהאָן רעכט און גערעכטיגקייט.

9 זי האָט געגעבען דעם קעניג הונדערט און צוואנציג צענטנער גאָלד אויך
זעהר פיעל געווירצען און טהייערע שטיינער, אין ערגעץ איז אזעלכע
געווירצען ניט געווען, ווי די וועלכע די קעניגין פון שבא האָט געגעבען
דעם קעניג שלמה.

10 אויך חורם׳ס קנעכט צוואמען מיט שלמה׳ס קנעכט וועלכע פלעגען
ברייגען גאָלד פון אופיר, האָבען געבראכט סאנדעל־האָלץ און טהייערע
שטיינער.

11 פון די סאנדעל־האָלץ האָט דער קעניג געמאכט טרעפען צו גאָט׳ס הויז
און צום קעניג׳ס הויז, אויך פיעדלען און האַרפען פאר די זינגערס;
אזעלכע ווי די זיינען קיינמאל בעפאר ניט געזעהען געווען אין לאנד
יהודה.

12 דער קעניג שלמה האָט געגעבען דער קעניגין פון שבא איהר גאנצען בע־
געהר וואָס זי האָט פערלאנגט, אויסער וואָס ער האָט איהר געגעבען פאר
אלעם וואָס זי האָט געבראכט צום קעניג. זי האָט זיך אומגעקעהרט
און אוועק צו איהר לאנד, זי מיט איהרע קנעכט.

וַעֲבָדֶיהָ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה יז
בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ כִּכָּרֵי זָהָב׃ יד
לְבַד מֵאַנְשֵׁי הָרַתָּרִים וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים וְכָל־מַלְכֵי עֲרַב וּפַחוֹת
הָאָרֶץ מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה טו
מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ מֵאוֹת זָהָב שָׁחוּט יַעֲלֶה
עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשׁ טז
מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית
יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב יז
טָהוֹר׃ וְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ בָּזָהָב לַכִּסֵּא מֻאֲחָזִים יח
וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל־מְקוֹם הַשָּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים
אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ יט
הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכָה׃ וְכֹל כ
כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵית־יַעַר הַלְּבָנוֹן
זָהָב סָגוֹר אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃ כִּי כא
אֳנִיּוֹת לַמֶּלֶךְ הֹלְכוֹת תַּרְשִׁישׁ עִם עַבְדֵי חוּרָם אַחַת
לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹאנָה | אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ נֹשְׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף
שֶׁנְהַבִּים וְקוֹפִים וְתוּכִיִּים׃ וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל כב
מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וְחָכְמָה׃ וְכֹל מַלְכֵי הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים כג
אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן הָאֱלֹהִים
בְּלִבּוֹ׃ וְהֵם מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב כד
וּשְׂלָמוֹת נֶשֶׁק וּבְשָׂמִים סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר־שָׁנָה בְּשָׁנָה׃
וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבַּעַת אַלְפֵּי אֲרִיוֹת סוּסִים כה
וּמַרְכָּבוֹת וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב
וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל־הַמְּלָכִים מִן כו
הַנָּהָר וְעַד־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרָיִם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ כז
אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֶת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים
אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצִיאִים סוּסִים מִמִּצְרַיִם לִשְׁלֹמֹה כח

ומכל־

v. 21, דגש אחד שורק

13 דאָם געווויכט גאָלד וואָם עם איז אַריינגעקומען צו שלמה'ן אין איין יאָהר איז געווען : זעקס הונדערט זעקס און זעכציג צענטנער גאָלד.

14 אויסער וואָם די רייזענדער און קויפלייטע האָבען געבראכט, אויך אַלע קעניגע פון ערב און גובערנאַטאָרען פונ'ם לאנד האָבען געבראכט גאָלד און זילבער צו שלמה'ן.

15 דער קעניג שלמה האָט געמאַכט צוויי הונדערט פּאַנצערם פון געצויגענע גאָלד — זעקס הונדערט גאָלדשטיק איז אַוועקגענאַנגען אויף איין פּאַנצער,

16 אויך דריי הונדערט שילדען פון געצויגענע גאָלד, דריי הונדערט גאָלדשטיק איז אַוועקגענאַנגען אויף איין שילד. ער האָט זיי אַוועקגעלייגט אינ'ם וואַלד־הויז פון לבנון.

17 דער קעניג האָט אויך געמאַכט א גרויסען טהראָן פון עלפענביין, און באדעקט איהם מיט ריינעם גאָלד.

18 זעקס אַרויפגאַנגען האָט דער טהראָן געהאַט מיט א גאָלדענעם טרעפּ, עס איז געווען בעפעסטיגט צום טהראָן, אויך פּאַרענטשעם פון ביידע זייטען פון זיץ־אָרט. צוויי לייבען־פיגורען זיינען געשטאַנען נעבען די פּאַרענטשעם.

19 און צוועלף לייבען זיינען דאָרטען געשטאַנען פון ביידע זייטען פון די זעקס אַרויפגאַנגען — אַזא טהראָן איז פאר קיין רעגירונג ניט געמאַכט געוואָרען.

20 אויך אַלע טרינק־כלים, דעם קעניג שלמה'ס, זיינען געווען פון גאָלד ; אויך אַלע כלים פון וואַלד־הויז לבנון פון בעסטען גאָלד. זילבער האָט אין שלמה'ס צייטען קיין ווערטה געהאַט.

21 וואַרים דעם קעניג'ס שיפען פלעגען געהן נאָך תרשיש מיט חורם'ס קנעכט. איין מאָל אין דרי יאָהר פלעגען די שיפען פון תרשיש קומען בעלאדען מיט גאָלד און זילבער, עלפענביין, אפען און פּאַווּעס.

22 דער קעניג שלמה איז גרעסער געווען פאר אַלע קעניגע דער וועלט, מיט רייכטהום און קלוגהייט.

23 אַלע קעניגע דער וועלט האָבען בעזוכט שלמה'ן, אום צו הערען זיין קלוגהייט וואָם גאָט האָט איהם אריינגעגעבען אין זיין הארץ.

24 יעדער פון זיי האָט זיין געשאַנק געבראכט : זילבערנע אָדער גאָלדענע כלים, קליידער, וואַפען אָדער געווירצען, פערד און מויל־עזלען יאָהר־יאָהרליך.

25 שלמה האָט געהאט פיער טויזענד שטאַלען פאר פערד און וועגען און צוועלף טויזענד רייטער, ער האָט זיי פונאַנדרגעשטעלט אין די וועגען געביידען און מיט'ן קעניג אין ירושלים.

26 ער האָט געהערשט איבער אַלע קעניגע, פון דעם טייך ביז דאָם לאנד פלשתים און גרענעץ פון מצרים.

27 דער קעניג האָט אריינגעגעבען אין ירושלים זילבער (פיעל) ווי שטיינער און צעדערן אזוי פיעל ווי שיקאַמאָרען אינ'ם ניעדערלאנד.

28 מען האָט אימפּאָרטירט פאר שלמה'ן פערד פון מצרים און פון אַלע לענדער.

וּמִכָּל־הָאֲרָצוֹת׃ וְשְׁאָר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים 29
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־נְבוּאַת אֲחִיָּה
הַשִּׁילוֹנִי וּבְחֲזוֹת יְעִדִּי הַחוֹזֶה עַל יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וַיִּמְלֹךְ ל
שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלַם עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וַיִּשְׁכַּב 31
שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ בְּעִיר דָּוִיד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ רַחַבְעָם
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃

Cap. X. י

וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶמָה כִּי שְׁכֶם בָּאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ א
אֹתוֹ׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא בְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר 2
בָּרַח מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב יָרָבְעָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלְחוּ 3
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיְדַבְּרוּ אֶל־רַחַבְעָם
לֵאמֹר׃ אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְעַתָּה הָקֵל מֵעֲבֹדַת 4
אָבִיךָ הַקָּשָׁה וּמֵעָלָיו הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלֶךְ הָעָם׃ ה
וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ רַחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים לִפְנֵי 6
שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב
לָעָם־הַזֶּה דָּבָר׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־תִּהְיֶה לְטוֹב 7
לְהָעָם הַזֶּה וּרְצִיתָם וְדִבַּרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ
לְךָ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר 8
יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב דָּבָר אֶת־הָעָם 9
הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ
עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה י
תֹאמַר לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־
עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה תֹאמַר אֲלֵהֶם קָטָנִי עָבָה
מָמָתְנֵי אָבִי׃ וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִים עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי 11
אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃

ויבא

ט 29. ע יעדו קרי

29 די איבריגע פאסירונגען שלמה׳ס, ווי די ערשטע אזוי די לעצטע, זיי־
נען פארשריבען אין די „ערצעהלונגען פון נתן דעם פראפעט", אין די
„פראפעצייהונגען פון אחיה דעם שלוני" און די „פאראויסזעהונגען פון
יעדו", וועלכער האָט פאראויסגעזעהען איבער ירבעם, נבט׳ס זוהן.
30 שלמה האָט רעגירט אין ירושלים אויף גאנץ ישראל פערציג יאָהר.
31 אז שלמה איז געשטאָרבען האָט מען איהם בעערדיגט אין דער שטאָדט
פון זיין פאטער דוד. נאָך איהם האָט רעגירט זיין זוהן רחבעם.

קאפיטעל י

1 רחבעם איז אַוועק אין שכם, ווייל גאנץ ישראל איז געקומען אין שכם
איהם פאר קעניג צו מאכען.
2 אז ירבעם נבט׳ס זוהן, וועלכער איז אנטלאָפען פון שלמה׳ן, האָט דאָס
דערהערט (ער איז דאן געווען אין מצרים), איז ירבעם צוריק געקומען
פון מצרים,
3 וויל מ׳האָט איהם געשיקט רופען. דאן איז ירבעם מיט גאנץ ישראל
געקומען און גערעדט צו רחבעם׳ן זאָגענדיג:
4 „דיין פאטער האָט שווער געמאכט אונזער יאָך, אלזא פארגרינגער דיין
פאטער׳ס שווערע ארבייט אויף זיין יאָך דעם שווערען, וואָס ער האָט
געלעגט אויף אונז — און מיר וועלען דיינע אונטערטהאנען זיין . . ."
5 האָט ער צו זיי געזאָגט: קומט צו מיר אין דריי טעג אָרום! דאָס פאָלק
איז אַוועק.
6 דאן האָט זיך קעניג רחבעם בעראטהען מיט די עלטסטע, וועלכע האָבען
זיך איינגעפונען ביי זיין פאטער שלמה ווען ער האָט געלעבט, אזוי צו־
זאָגען: „וואָס פאר אן ענטפער ראטה איהר מיר צו געבען דעם פאָלק?"
7 האָבען זיי איהם אזוי געזאָגט: „אויב דו וועסט גוט זיין צום פאָלק,
וועסט מיט זיי שטימען און פריינדליך רעדען צו זיי, וועלען זיי אימער
זיין דיינע קנעכט."
8 ער האָט אָבער אַוועקגעלאָזען דעם ראטה וואָס די עלטסטע האָבען איהם
געגעבען, און האָט זיך בעראטהען מיט די קינדער וואָס זיינען מיט איהם
צוזאמען געוואקסען און יעצט געפינען זיך ביי איהם —
9 צו זיי האָט ער געזאָגט: וואָס פאר אן ענטפער ראטה איהר מיר צו
ענטפערן דעם פאָלק וואָס האָט צו מיר גערעדט זאָגענדיג: „פערגרינ־
גער דעם יאָך וואָס דיין פאטער האָט אויף אונז געלעגט"?
10 די קינדער וואָס זיינען מיט איהם צוזאמען אויפגעוואקסען האָבען צו
איהם אזוי גערעדט: אזוי זאָג צו דעם פאָלק וואָס האָבען צו דיר גע־
רעדט, זאָגענדיג: דיין פאטער האָט שווער געמאכט אונזער יאָך און דו
פארגרינגער פון אונז, — „אט וואָס דו זאלסט זיי זאָגען: „מיין קלייי־
נער פינגער איז גרעבער פאר מיין פאטער׳ס לענדען".
11 אלזא, מיין פאטער האָט אויף בעלאדען מיט א שווערען יאָך, איך וועל
נאָך שווערער מאכען אייער יאָך — מיין פאטער האָט אייך בעשטראָפען
מיט ריטער, איך אָבער וועל אייך בעשטראָפען מיט דערנער."

12 וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר
13 דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי: וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ
14 קָשָׁה וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֵת עֲצַת הַזְּקֵנִים: וַיְדַבֵּר
אֲלֵהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם
וַאֲנִי אֹסִיף עָלָיו אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים:
טו וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נִסָּבָה מֵעִם הָאֱלֹהִים
לְמַעַן הָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ
16 הַשִּׁלוֹנִי אֶל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט: וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי לֹא
שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ הָעָם ׀ אֶת־הַמֶּלֶךְ ׀ לֵאמֹר מַה־
לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי אִישׁ לְאָהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל
17 עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִיד וַיֵּלֶךְ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאָהָלָיו: וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם:
18 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הֲדֹרָם אֲשֶׁר עַל־הַמַּס
וַיִּרְגְּמוּ־בוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ
19 לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלָם: וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל
בְּבֵית דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

CAP. XI. יא

א וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלַם וַיִּקְהֹל אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן
מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־
2 יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לִרְחַבְעָם: וַיְהִי
3 דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר: אֱמֹר
אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל
4 בִּיהוּדָה וּבִנְיָמִן לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־תַעֲלוּ וְלֹא
תִלָּחֲמוּ עִם־אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי־מֵאִתִּי נִהְיָה
הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ מִלֶּכֶת אֶל־
ה יָרָבְעָם: וַיֵּשֶׁב רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלַם וַיִּבֶן עָרִים לְמָצוֹר
6 בִּיהוּדָה: וַיִּבֶן אֶת־בֵּית־לֶחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוֹעַ:
7 8 וְאֶת־בֵּית־צוּר וְאֶת־שׂוֹכוֹ וְאֶת־עֲדֻלָּם: וְאֶת־גַּת וְאֶת־

12 וועו ירבעם מיט דעם גאנצען פאָלק זיינען געקומען צו רחבעם'ן אויפ'ן דריטען טאָג [אזוי ווי דער קעניג האָט צו זיי געזאָגט: „קומט צו מיר אין דריי טעג אַרום"],

13 האָט דער קעניג זיי געענטפערט גראָב (דער קעניג רחבעם האָט אַוועקגעלאָזען דעם ראטה פון די עלטסטע

14 און האָט צו זיי גערעדט לויט דעם ראטה פון די קינדער) זאָגענדיג: „מיין פאטער האָט אויף אייך א שווערען יאָך גענלעגט, איך וועל עס נאָך שווערער מאכען; מיין פאטער האָט אייך געשטראפט מיט ריטער, אבער איך וועל אייך שטראפען מיט דערנער . . ."

15 דער קעניג האָט דאָס פאָלק ניט פערשטאנען, עס איז געווען פעראורזאכט פון גאָט, אום גאָט זאָל אויספיהרען זיין פערשפרעכען וואָס ער האָט געגעבען צו ירבעם, נבט'ס זוהן, דורך אחיהו דעם שלונ'ער.

16 אז גאנץ ישראל האָבען איינגעזעהען אז דער קעניג האָט זיי ניט אויסגעהערט, האָט דאָס פאָלק געענטפערט דעם קעניג זאָגענדיג: „וואָס פאר א טהייל האָבען מיר אין דוד'ן, עס איז אויך קיין ערבטהייל פאר דעם אבשטאָמונג פון ישי . . . יעדער צו זיינע געצעלטען, ישראל! יעצט וועסטו נאָר דיין הויז אנזעהען, דוד! . . ." און גאנץ ישראל זיינען אוועק יעדער צו זיינע געצעלטען.

17 בלויז די קינדער ישראל וועלכע האָבען געוואוינט אין די שטעדט יהודה, איבער זיי האָט רעגירט רחבעם.

18 וועו דער קעניג רחבעם האָט געשיקט הדורם'ן, וואָס איבער די אבצאהלונגען, האָבען די קינדער ישראל איהם מיט שטיינער פערוואָרפען ביז ער איז געשטאָרבען. דער קעניג רחבעם האָט זיך געאיילט אַרויפצושטיינען אויפ'ן וואגען אום צו אנטלויפען קיין ירושלים.

19 אזוי האָבען די קינדער ישראל ווידערשפעניגט קעגען דוד'ס הויז ביז דיעזען טאָג.

קאפיטעל יא

1 אז רחבעם איז געקומען אין ירושלים האָט ער פערזאמלט דאָס גאנצע הויז פון יהודה און בנימין, הונדערט מיט אכציג טויזענד אויסערוויילטע קריעג-פיהרער, אום קריעג צו האלטען מיט ישראל, צוריקצוקעהרען די רעגיערונג צו רחבעם'ן.

2 און גאָט'ס וואָרט איז געווען צו שמעיה דעם געטליכען מאן, אזוי צו זאָגען:

3 זאָג צו רחבעם, שלמה'ס זוהן, קעניג פון יהודה, אויך צו גאנץ ישראל אין יהודה און בנימין, אזוי צו זאָגען:

4 „אזוי האָט גאָט געזאָגט—געהט ניט און פיהרט קיינע קריעג מיט אייערע ברידער, קעהרט זיך צוריק יעדער צו זיין הויז, וואָרום פון מיר איז געווארען דיעזע פאסירונג". זיי האָבען געהערט גאָט'ס וועסטער און האָבען זיך צוריק געהאלטען פון געהן צו ירבעם'ן.

5 רחבעם איז פערבליבען אין ירושלים, און האָט געבויט שטעדט צו בעפעסטיגען יהודה.

6 ער האָט איבערגעבויט בית-לחם, עיטם און תקוע;

7 בית-צור, שוכו און עדלם;

8 גת, מרשה און זיף;

מַרְשָׁה וְאֶת־זִיף׃ וְאֶת־אֲדוֹרַיִם וְאֶת־לָכִישׁ וְאֶת־עֲזֵקָה׃ 9
וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וּבְנְיָמִן׃ י
עָרֵי מְצוּרוֹת׃ וַיְחַזֵּק אֶת־הַמְּצוּרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם נְגִידִים יא
וְאֹצְרוֹת מַאֲכָל וְשֶׁמֶן וְיָיִן׃ וּבְכָל־עִיר וָעִיר צִנּוֹת וּרְמָחִים יב
וַיְחַזְּקֵם לְהַרְבֵּה מְאֹד וַיְהִי־לוֹ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן׃
וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־ יג
גְּבוּלָם׃ כִּי־עָזְבוּ הַלְוִיִּם אֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ יד
לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם כִּי־הִזְנִיחָם יָרָבְעָם וּבָנָיו מִכַּהֵן לַיהוָה׃
וַיַּעֲמֵד־לוֹ כֹּהֲנִים לַבָּמוֹת וְלַשְּׂעִירִים וְלָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃ טו
וְאַחֲרֵיהֶם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הַנֹּתְנִים אֶת־לְבָבָם לְבַקֵּשׁ טז
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיְחַזְּקוּ אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיְאַמְּצוּ אֶת־רַחַבְעָם יז
בֶּן־שְׁלֹמֹה לִשְׁנַיִם שָׁלוֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה
לִשְׁנַיִם שָׁלוֹשׁ׃ וַיִּקַּח־לוֹ רַחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מַחֲלַת יח
בַּת־יְרִימוֹת בֶּן־דָּוִיד אֲבִיחַיִל בַּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשָׁי׃ וַתֵּלֶד יט
לוֹ בָנִים אֶת־יְעוּשׁ וְאֶת־שְׁמַרְיָה וְאֶת־זָהַם׃ וְאַחֲרֶיהָ לָקַח כ
אֶת־מַעֲכָה בַּת־אַבְשָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עַתַּי
וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־שְׁלֹמִית׃ וַיֶּאֱהַב רַחַבְעָם אֶת־מַעֲכָה בַּת־ כא
אַבְשָׁלוֹם מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילַגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנֶה־עָשְׂרֵה
נָשָׂא וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה בָּנִים
וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת׃ וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ רַחַבְעָם אֶת־אֲבִיָּה בֶּן־מַעֲכָה כב
לְנָגִיד בְּאֶחָיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ׃ וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ מִכָּל־בָּנָיו לְכָל־ כג
אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכֹל עָרֵי הַמִּבְצָרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם
הַמָּזוֹן לָרֹב וַיִּשְׁאַל הֲמוֹן נָשִׁים׃

יב Cap. XII.

וַיְהִי כְהָכִין מַלְכוּת רַחַבְעָם וּכְחָזְקָתוֹ עָזַב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה א
וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ 2

רחבעם

יג 18. ז מח קרי. ibid. כ מ״א

9 אדורים, לכיש און עזקה ;
10 צרעה, אילון, אויך חברון וואס אין יהודה, אויך פעסטע שטעדט אין בנימין.
11 ער האָט אויך פערשטאַרקט די פעסטונגען און אָנגעשטעלט אין זיי פער־וואלטערס, אויך מאגאזינען פאר שפייז, אייל און ווין.
12 אין יעדער שטאָדט האָט ער געבויט סקלאדען פאר פאנצערס און שפיע־זען ; ער האָט זיי זעהר פיעל פערשטאַרקט און האָט געהערשט איבער יהודה און בנימין.
13 אויך די כהנים און לוים, פון אלע זייער גרענעץ־שטעדט, פון גאנץ ישראל, זיינען פערבליבען מיט איהם.
14 וואַרים די לוים האָבען פערלאָזען זיערע פֿעצער און זייער בעזיץ און זיינען אַוועק אין יהודה און ירושלַים, וויל ירבעם מיט זיינע זיהן האָ־בען זיי אָבגעשאפט פון כהנים צו זיין פאר גאָט.
15 ער האָט אַליין אָנגעשטעלט כהנים ביי די בארג־אַלטאַרען, די געצצען און קעלבער וואָס ער האָט געמאכט.
16 נאָך זיי זיינען געקומען אין ירושלַים פון אלע שטאַמען ישראל׳ס, וועל־כע האָבען צום הארצען גענומען צו בעזוכען דעם גאָט פון ישראל, צו אָפּפערן צום גאָט פון זייערע עלטערן.
17 זיי האָבען בעפעסטיגט דאָס קעניגרייך יהודה און האָבען פערשטאַרקט רחבעם׳ן שלמה׳ס זוהן א פערלאָזף פון דרייי יאָהר, וואַרים זיי זיינען געגאנגען אינ׳ם וועג פון דוד און שלמה דרייי יאָהר צייט.
18 רחבעם האָט געהייראט מחלת די טאָכטער פון ירימות, דוד׳ס זוהן (אויך אביחיל די טאָכטער פון אליאב ישי׳ס זוהן).
19 זי האָט איהם געבאָרען זיהן : יעוש, שמריה און זהם.
20 נאָך איהר האָט ער געהייראט מעכה, אבשלום׳ס טאָכטער, זי האָט איהם געבאָרען : אביה, עתי, זיזא און שלמית.
21 מעכה׳ן, אבשלום׳ס טאָכטער, האָט רחבעם געליעבט מעהר ווי אלע זיינע וויבער און קעבס־וויבער, וואַרים ער האָט געהייראטה אכצעהן וויבער און זעכציג קעבס־וויבער ; עס זיינען ביי איהם געבוירען גע־וואָרען אכט און צוואנציג זיהן און זעכציג טעכטער.
22 אלם הויפּטמאן האָט רחבעם אָנגעשטעלט אביה׳ן, מעכה׳ס זוהן, אלם פירסט אונטער זיינע בריידער ; ער האָט איהם געוואָלט לאָזען קעניגען.
23 ער האָט עס פערשטאַנען, האָט ער פונאַנדערגעשיקט זיינע זיהן איבער אלע פראָווינצען פון יהודה און בנימין, איבער אלע פעסטע שטעדט ; ער האָט זיי געגעבען פיעל שפייז און פערהייראטה זיי.

קאַפּיטעל יב

1 וועז רחבעם׳ס רעגירונג איז געווען פעסטגעשטעלט און ער איז שטאַרק גע־וואָרען האָט ער פערלאָזען גאָט׳ס לעהרע, אויך גאנץ ישראל מיט איהם.
2 אין פינפטען יאָהר פון רחבעם׳ס רעגירונג, איז שישק קעניג פון מצרים ארויף אויף ירושלַים, וויל זיי האָבען ווידערשפּעניגט קעגען גאָט,

רַחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם כִּי מָעֲלוּ
3 בַּיהוָה: בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב וּבְשִׁשִּׁים אֶלֶף פָּרָשִׁים
וְאֵין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סְכִיִּים
4 וְכוּשִׁים: וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי הַמְּצֻרוֹת אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא
ה עַד־יְרוּשָׁלִָם: וּשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל־רַחַבְעָם
וְשָׂרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־נֶאֶסְפוּ עַל־יְרוּשָׁלִַם מִפְּנֵי שִׁישַׁק וַיֹּאמֶר
לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי וְאַף־אֲנִי עָזַבְתִּי
6 אֶתְכֶם בְּיַד־שִׁישָׁק: וַיִּכָּנְעוּ שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ
7 צַדִּיק ו יְהוָה: וּרְאוֹת יְהוָה כִּי נִכָּנְעוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה
אֶל־שְׁמַעְיָה ו לֵאמֹר נִכָּנְעוּ לֹא אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם
כִּמְעַט לִפְלֵיטָה וְלֹא־תִתַּךְ חֲמָתִי בִּירוּשָׁלִַם בְּיַד־שִׁישָׁק:
8 כִּי יִהְיוּ־לוֹ לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ עֲבֹדָתִי וַעֲבוֹדַת מַמְלְכוֹת
9 הָאֲרָצוֹת: וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם
וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־
הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־מָגֵנֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה:
י וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם תַּחְתֵּיהֶם מָגֵנֵי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל־
11 יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי מִדֵּי־
בוֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הָרָצִים וְנָשְׂאוּם וְהֵשִׁבוּם
12 אֶל־תָּא הָרָצִים: וּבְהַכָּנְעוֹ שָׁב מִמֶּנּוּ אַף־יְהוָה וְלֹא
לְהַשְׁחִית לְכָלָה וְגַם בִּיהוּדָה הָיָה דְּבָרִים טוֹבִים:
13 וַיִּתְחַזֵּק הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלִַם וַיִּמְלֹךְ כִּי־
בֶן־אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וְשֶׁבַע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה ו מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם
אֶת־שְׁמוֹ שָׁם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה
14 הָעַמֹּנִית: וַיַּעַשׂ הָרַע כִּי לֹא הֵכִין לִבּוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־
טו יְהוָה: וְדִבְרֵי רְחַבְעָם הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא וְעִדּוֹ הַחוֹזֶה
לְהִתְיַחֵשׂ וּמִלְחָמוֹת רְחַבְעָם וְיָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים:

וישכב

3 מיט טויזענד צוויי הונדערט וועגען און זעכציג טויזענד רייטער, עם איז קיין צאהל נעווען צום פאלק וואס איז מיט איהם געקומען פון מצרים — לוב'יער, סכי'ער און כושים.

4 ער האט איינגענומען יהודה'ס פעסטע שטעדט און איז געקומען ביז ירושלים.

5 דאן איז שמעיה דער פראפעט געקומען צו רחבעם און די פירסטען פון יהודה, וועלכע האבען זיך פערזאמעלט אין ירושלים זיך שרעקענדיג פאר שישק'ן, און האט צו זיי געזאגט: „אזוי האט גאט געזאגט — איהר האט מיר פערלאזען, האב איך אויך איבערגעלאזען אין שישק'ס האנד".

6 האבען זיך ניעדערגעבויגען די פירסטען פון יהודה און דער קעניג און האבען געזאגט: „גאט איז גערעכט!"

7 אז גאט האט געזעהען דאס זיי האבען זיך ניעדערגעבויגען, איז גאט'ס וואָרט געווענדט צו שמעיה'ן, אזוי צו זאגען: „זיי האבען זיך ניעדערגעבויגען וועל איך זיי ניט אונטערווינגען; איך וועל זיי געבען א קלייניע רעטונג, און מיין צארן וועט זיך ניט אויסגיסען אויף ירושלים דורך שישק'ן.

8 זאלען זיי זיין זייער קנעכט, וועלען זיי אונטערשיעדען צווישען מיין דיענסט און דאס דיענסט ביי די ערדישע קעניגע . . ."

9 וועז שישק, קעניג פון מצרים, איז אריף אויף ירושלים, האט ער צוגענומען די רייכטהימער פון גאט'ס הויז אויך די רייכטהימער פונ'ם קעניג'ס הויז — ער האט אלין צוגענומען; זאגאר די גאלדענע פאנצערם וואס שלמה האט געמאכט.

10 דער קעניג רחבעם האט אנשטאט זיי געמאכט קופערנע פאנצערם און האט זיי אבערגעגעבען אונטער דאס פערוואלטונג פון די אבער־שנעלויפערם, וועלכע האבען בעוואכט דעם איינגאנג פון קעניגס הויז.

11 וועז דער קעניג פלעגט קומען אין גאט'ס הויז, פלעגען די שנעל־לויפערם קומען און ארויסטראגען זיי, נאכהער פלעגען זיי זיי צוריק טראגען אין געבוידע פון די שנעל־לויפערם.

12 זינט ער האט זיך ניעדערגעבויגען איז אוועק פון איהם גאט'ס צארן, איהם ניט אין גאנצען צו פערניכטען, אויך אין גאנץ יהודה איז געווארען א בעסערער צושטאנד.

13 דאן האט זיך קעניג רחבעם בעפעסטיגט אין ירושלים און געקעניגט. ביי איין־און־פערציג יאהר אלט איז רחבעם קעניג געווארען און זיעבצעהן יאהר האט ער געקעניגט אין ירושלים, די שטאדט וועלכע גאט האט אויסערוועהלט פון אלע שטאמען ישראל'ס, דארטען זיין נאמען צו האלטען. זיין מוטער'ס נאמען איז נעוועזען נעמה די עמנית.

14 ער האט שלעכט געטהאן וואס ער האט זיך ניט איבערגעגעבען מיט הארץ צו פארשען נאך גאט.

15 אלע רחבעם'ס פאסירונגען, ווי די ערשטע אזוי די לעצטע, זיינען אייניגעשריבען אין די ערצעהלונגען פון שמעיה דעם פראפעט און עדו דער פאראויסזעהער, אלע היסטאריש פאסירונגען אויף די קריעגען וואס זיינען אימער פארגעקומען צווישען רחבעם און ירבעם.

16 וַיִּשְׁכַּב רְחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

יג

Cap. XIII.

א בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה עַל־ 2 יְהוּדָה׃ שָׁלוֹשׁ שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ מִיכָיְהוּ בַּת־אוּרִיאֵל מִן־גִּבְעָה וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּה וּבֵין 3 יָרָבְעָם׃ וַיֶּאְסֹר אֲבִיָּה אֶת־הַמִּלְחָמָה בְּחַיִל גִּבּוֹרֵי מִלְחָמָה אַרְבַּע־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר וְיָרָבְעָם עָרַךְ עִמּוֹ מִלְחָמָה 4 בִּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר גִּבּוֹר חָיִל׃ וַיָּקָם אֲבִיָּה מֵעַל לְהַר צְמַרַיִם אֲשֶׁר בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֹּאמֶר 5 שִׁמְעוּנִי יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ הֲלֹא לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה ו ה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נָתַן מַמְלָכָה לְדָוִיד עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם לוֹ 6 וְלִבָנָיו בְּרִית מֶלַח׃ וַיָּקָם יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט עֶבֶד שְׁלֹמֹה 7 בֶּן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־אֲדֹנָיו׃ וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים רֵקִים בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזַּק לִפְנֵיהֶם׃ 8 וְעַתָּה ו אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם הָמוֹן רָב וְעִמָּכֶם עֶגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר עָשָׂה 9 לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃ הֲלֹא הִדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כְּהֲנִים כְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כָּל־הַבָּא לְמַלֵּא יָדוֹ בְּפַר בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה 10 כֹהֵן לְלֹא אֱלֹהִים׃ וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֻהוּ י וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם בַּמְּלָאכֶת׃ 11 וּמַקְטִרִים לַיהוָה עֹלוֹת בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב בָּעֶרֶב וּקְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב וְנֵרֹתֶיהָ לְבָעֵר בָּעֶרֶב בָּעֶרֶב כִּי־שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ 12 אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ׃ וְהִנֵּה עִמָּנוּ בְרֹאשׁ הָאֱלֹהִים ו וְכֹהֲנָיו וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה לְהָרִיעַ

16 אז רחבעם איז געשטאַרבען האָט מען איהם בעערדיגט אין דוד׳ס שטאָדט, זיין זוהן אביה האָט רעגירט נאָך איהם.

קאַפּיטעל יג

1 אין אכטצעהנטען יאָהר פון קעניג ירבעם איז אביה קעניג געוואָרען איבער יהודה.

2 דרייַ יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלַים, זיין מוטער׳ס נאָמען איז געווען מיכיהו, אוריאל׳ס טאָכטער, פון גבעה. צווישען אביה און ירבעם איז אימער קריעג געווען.

3 אביה האָט אָנגעפאַנגען די קריעג מיט אן ארמעע פון פיער הונדערט טויזענד העלדען, די בעסטע; ירבעם האָט זיך קעגען איהם געשטעלט צום קריעג מיט אכט הונדערט טויזענד מאַן, געקליבענע ארמעע העלדען.

4 אביה האָט זיך געשטעלט אין דער הויך, אויפ׳ן בארג צמרים, און האָט געזאָגט: „הערט מיר אויס, ירבעם און גאַנץ ישראל!

5 איהר דארפט וויסען דאָס דער גאָט פון ישראל האָט דאָס רעגירען איבער ישראל, אַוועקגענעבען צו דוד׳ן אויף אייביג — צו איהם און זיינע קינדער, אן אייביגער אָבמאַך.*)

6 איז אָבער אויפגעשטאַנען ירבעם, נבט׳ס זוהן, א קנעכט ביי שלמה׳ן, דוד׳ס זוהן, און האָט ווידערשפּעניגט קעגען זיין הערען,

7 צו איהם האָבען זיך צוזאַמענגענעקליבען לויזיג־געהער און פערדאָרבענע מענשען, זיי האָבען זיך שטאַרק געשטעלט קעגען רחבעם שלמה׳ס זוהן, רחבעם איז דאן נעווען א אינגעל מיט א שוואַכע הארץ האָט ער זיך ניט נענוג שטאַרק קעגען זיי געשטעלט.

8 יעצט דיינקט איהר זיך שטאַרק צו שטעלען קעגען די געטליכע רעגירונג וואָס אין די הענד פון דוד׳ס קינדער, איהר זייט א גרויסע מאַסע און האָט מיט אייך די גאָלדענע קעלבער, וואָס ירבעם האָט פאר אייך געמאַכט אלם געטער.

9 האָט איהר ניט פערשטויסען גאָט׳ס כהנים, אהרן׳ס זיהן, אויך די לוים, און האָט זיך אליין געמאַכט כהנים ווי די פעלקער פונ׳ם לאַנד? ווער נאָר עס קומט און איבט זיך איין מיט א יונגען אָקס און זיבען ווידערם ווערט א כהן צו די אונ־געטער.

10 אָבער מיר — גאָט איז אונזער גאָט, מיר האָבען איהם ניט פערלאָזען, די כהנים וואָס דיענען פאר גאָט זיינען פון אהרן׳ס זיהן, און לוים טהוען די ארבייט.

11 זיי רויכען פאר גאָט גאַנץ־אָפּפער׳ס יעדער מאָרגען אוו יעדער אבענד, אויך רויכגעווירצען און די ברויט צוגרייטונג אויפ׳ן ריינעם טיש, די גאָלדענע לייכטער מיט איהרע ליכט, צו ברענען יעדער אבענד. מיר היטען דאָס בעפעהל פון אונזער גאָט און איהר האָט עס פערלאָזען.

12 אָט ביי אונז איז גאָט פאָראויס, די כהנים מיט די שאלונג טראמפייטען צו שאלען קעגען אייך. קינדער ישראל! פיהרט ניט קיין קריעג מיט דעם גאָט פון אייערע עלטערן — איהר וועט ניט בעגליקען!"

*) זעה במדבר י״ח י״ט און ויקרא ב׳ י״ג. (ח. ש. נ.)

עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם
13 כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ: וְיָרְבָעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב לָבוֹא
מֵאֲחֵרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי יְהוּדָה וְהַמַּאְרָב מֵאֲחֵרֵיהֶם:
14 וַיִּפְנֵי יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּצְעֲקוּ
טו לַיהוָה וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת: וַיָּרִיעוּ אִישׁ
יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אַנְשֵׁי יְהוּדָה וְהֵאֱלֹהִים נָגַף אֶת־יָרָבְעָם
16 וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה: וַיָּנוּסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
17 מִפְּנֵי יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם: וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ
מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ
18 בָּחוּר: וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה
19 כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי
יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ
כ וְאֶת־יְשָׁנָה וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ: וְלֹא־עָצַר
כֹּחַ יָרָבְעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה וַיָּמֹת:
21 וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים
22 וְשִׁשָּׁה בָנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּנוֹת: וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו
23 וְדִבָּרָיו כְּתוּבִים בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא עִדּוֹ: וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו
בִּימָיו שָׁקְטָה הָאָרֶץ עֶשֶׂר שָׁנִים:

יד CAP. XIV.

2 א וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: וַיָּסַר אֶת־
מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־
3 הָאֲשֵׁרִים: וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
4 אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה: וַיָּסַר מִכָּל־עָרֵי
יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט הַמַּמְלָכָה
ה לְפָנָיו: וַיִּבֶן עָרֵי מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין־
6 עִמּוֹ מִלְחָמָה בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ: וַיֹּאמֶר

ליהודה

יג v. 14. יהוד צ v. 19. עשרין קי

13 אבער ירבעם האָט ארומגעפיהרט א לויער־ארמעע אום צו קומען פון הינ־
טער זיי, א טהייל זיינען געווען פון פאָרנט ביי יהודה און די לויער־
ארמעע פון הינטער זיי.

14 אז די מענשען פון יהודה האָבען זיך א קעהר געטהאָן ערשט זיי האָבען
די קריעג פון פאָרנט און פון הינטען, האָבען זיי געשריען צו גאָט און
די כהנים האָבען געבלאָזען מיט די טראָמפייטען.

15 די מענשען פון יהודה האָבען שטאַרק געלייארעמט, וועז זיי (די מענשען
פון יהודה) האָבען געלייארעמט האָט גאָט געשלאָגען ירבעם'ן מיט גאַנץ
ישראל פאר אביה און יהודה.

16 די קינדער ישראל זיינען אנטלאָפען פאר יהודה — גאָט האָט זיי געגע־
בען אין זייער האנד.

17 אביה מיט זיינע מענשען האָבען פון זיי פיעל אויסגע'הרג'עט — פון
ישראל זיינען געפאלען פינף הונדערט טויזענד געקליעבענע מענשען.

18 יענע צייט איז ישראל ניעדערגעבויגען געווען, אבער די קינדער יהודה
זיינען שטאַרק געווען, ווייל זיי האָבען זיך געשטיצט אויפ'ן גאָט פון
זייערע עלטערן.

19 אביה האָט נאָכגעיאָגט נאָך ירבעם און צוגענומען פון איהם שטעדט:
בית־אל מיט איהרע דערפער, ישנה מיט איהרע דערפער און עפרין מיט
איהרע דערפער.

20 ירבעם האָט קיין קראפט מעהר ניט געהאַט אין אביהו'ס צייט — גאָט
האָט איהם געפלאָגט און ער איז געשטאָרבען.

21 דאן האָט אביה בעקומען מוטה, ער האָט געהייראטה פערצעהן ווייבער
און געהאַט צוויי־און־צוואנציג זיהן און זעכצעהן טעכטער.

22 די איבריגע פאַסירונגען אביה'ס, זיין אויפפיהרונג און זיינע רייד זיינען
פארשריבען אין די פאָרשונגען פון עדו דעם פראָפעטס.

23 וועז אביה איז געשטאָרבען האָט מען איהם בעגראבען אין דוד'ס שטאָדט,
און אסא זיין זוהן איז קעניג געווארען נאָך איהם. אין זיין צייט איז אין
לאנד שטיל געווען צעהן יאָהר.

קאפיטעל יד

1 אסא האָט געטהאָן וואָס עס איז גוט און גלייך אין די אויגען פון זיין
גאָט —

2 ער האָט אָבגעשאפט די פרעמדע אלטארען און די בארג־אלטארען, ער
האָט צובראָכען די דענקמאלס און אָבגעשניטען די געצעלט־בוימער.

3 ער האָט ערקלעהרט פאר גאנץ יהודה מ'זאל בעטען גאָט, דעם גאָט פון
זייערע עלטערן און טהאָן דאָס געזעץ און בעפעהל.

4 ער האָט אויך אָבגעשאפט פון אלע שטעדט יהודה'ס די בארג־אלטארען
און די זון־בילדער; דאָס קעניגרייך איז רוהיג געווען אין זיין צייט.

5 ער האָט געבויט פעסטע שטעדט אין יהודה, אָבוואהל דאָס לאנד איז
שטיל געווען און ער האָט קיינע קריעג געהאַט אין די יאָהרען, ווייל גאָט
האָט איהם רוהע געגעבען.

6 ער האָט געזאָגט צו גאנץ יהודה: „לאָמיר איבערבויען די שטעדט און

לִיהוּדָה נִבְנֶה וְאֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְנָסַב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים
דְּלָתַיִם וּבְרִיחִים עוֹדֶנּוּ הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ כִּי דָרַשְׁנוּ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דָּרַשְׁנוּ וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב וַיִּבְנוּ וַיַּצְלִיחוּ׃
וַיְהִי לְאָסָא חַיִל נֹשְׂא צִנָּה וָרֹמַח מִיהוּדָה שְׁלֹשׁ 7
מֵאוֹת אֶלֶף וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂאֵי מָגֵן וְדֹרְכֵי קָשֶׁת מָאתַיִם
וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף כָּל־אֵלֶּה גִּבּוֹרֵי חָיִל׃ וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם זֶרַח 8
הַכּוּשִׁי בְּחַיִל אֶלֶף אֲלָפִים וּמַרְכְּבוֹת שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיָּבֹא
עַד־מָרֵשָׁה׃ וַיֵּצֵא אָסָא לְפָנָיו וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה בְּגֵיא 9
צְפָתָה לְמָרֵשָׁה׃ וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר י
יְהוָה אֵין־עִמְּךָ לַעְזֹר בֵּין רַב לְאַיִן כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁעַנּוּ וּבְשִׁמְךָ בָּאנוּ עַל־הֲמוֹן הַזֶּה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אַל־יֶעְצַר עִמָּךְ אֱנוֹשׁ׃ וַיִּגֹּף 11
יְהוָה אֶת־הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי יְהוּדָה וַיָּנֻסוּ
הַכּוּשִׁים׃ וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ עַד־לִגְרָר וַיִּפֹּל 12
מִכּוּשִׁים לְאֵין־לָהֶם מִחְיָה כִּי־נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי
מַחֲנֵהוּ וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה מְאֹד׃ וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים 13
סְבִיבוֹת גְּרָר כִּי־פַחַד יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ אֶת־כָּל־
הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה הָיְתָה בָהֶם׃ וְגַם־אָהֳלֵי מִקְנֶה הִכּוּ 14
וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃

Cap. XV. טו

עֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים׃ וַיֵּצֵא לִפְנֵי א 2
אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שִׁמְעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְהוָה
עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־
תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם׃ וְיָמִים רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא 3
אֱלֹהֵי אֱמֶת וְלֹלֵא כֹהֵן מוֹרֶה וְלֹלֵא תוֹרָה׃ וַיָּשָׁב בַּצַּר־לוֹ 4
עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃ וּבָעִתִּים ה
הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיּוֹצֵא וְלַבָּא כִּי מְהוּמוֹת רַבּוֹת עַל כָּל־
יֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת׃ וְכִתְּתוּ גוֹי־בְּנוֹ וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים 6

ארומרינגלען זיי מיט אַ מאַר־וואַנד און טהורעמס, טיהרען און ריגלען, זאָלאַנג דאָס לאַנד איז אונזערע, וווייל מיר האָבען געבעטען גאָט. אונ־זער גאָט האָבען מיר געבעטען האָט ער אונז רוהע געגעבען פון ארום". זיי האָבען געבויט און בעגליקט.

7 אסא האָט געהאַט אן ארמעע פאָנצער־ און שפיעז־טרעגער, פון יהודה, דריי הונדערט טויזענד ; אויך פון בנימין שילד־טרעגער און בויגען־ טרעגער צוויי הונדערט מיט אכציג טויזענד. די אָלע זיינען געווען קריעגס־העלדען.

8 אמאָל איז צו זיי ארויס זרח דער כושי מיט אַ מיליאָנען־ארמעע און דריי הונדערט וועגען ; ער איז צוגענאנגען ביז מרשה.

9 איז אסא ארויס איהם אנקעגען, זיי האָבען צוגעגרייט אַ קריעג אינ׳ם טהאָל פון צפת, נעבען מרשה.

10 דאן האָט אסא געדופען צו זיין גאָט און געזאָגט : „גאָט ! קענסטו דען ניט העלפען (אין אַ קריעג) צוויישען אַ גרויסע ארמעע מיט אַ אונמעכ־ טיגע ? העלף אונז, אונזער גאָט, וואַרים מיר האָבען זיך אויף דיר גע־ שטיצט און מיט דיין נאָמען זיינען מיר ארויס קעגען דער גרויסער מא־ סע. דו, אונזער גאָט, דיר קען דאָך קיינער צוריק האַלטען."

11 גאָט האָט געשלאָגען די כושים פאר אסא און יהודה און די כושים זיינען אנטלאָפען.

12 אסא און דאָס פאָלק וואָס מיט איהם האָבען זיי נאָכגעיאָגט ביז גרר [עס זיינען געפאַלען פיעל פון די כושים אָהן לעבהאפט, זיי זיינען צובראָ־ כען געוואָרען פאר גאָט און זיין לאגער] און זיי האָבען אַוועקגעטראָגען יעהר פיעל רויב.

13 זיי האָבען אויך געשלאָגען די איינוואָהנער פון די שטעדט ארום גרר, וווייל עס איז אויף זיי געפאַלען אַ גרויסע שרעק, און האָבען צורויבט אַלע שטעדט, אין וואַלכע עס איז געווען גרויס פערמעגען.

14 אויך די פיה געצעלטען האָבען זיי צובראָכען, זיי האָבען אַוועקגעראויבט פיעל שעפסען און קעמלען און צוריק געקומען אין ירושלים.

קאַפּיטעל טו

1 אויף עזריהו עודד׳ס זוהן איז געווען גאָט׳ס גייסט.

2 ער איז געקומען צו אסא׳ן און געזאָגט צו איהם : „הערט מיר אויס, אסא אויך גאנץ יהודה און בנימין ! גאָט איז אימער מיט אייך וועז איהר זייט מיט איהם ; וועט איהר איהם זוכען וועט ער זיך געפינען צו אייך, וועט איהר איהם אָבער פערלאָזען — וועט ער אייך פערלאָזען...

3 פיעלע טעג איז ישראל געווען אָהן דעם ריכטיגען גאָט, אָהן אַ כהן־ לעהרער און אָהן גאָט׳ס לעהרע.

4 דאָך וועז ער האָט זיך צוריק געקעהרט צום גאָט פון ישראל, וועז עס איז איהם שלעכט געווען, אז זיי האָבען איהם נאָר געזוכט האָט ער זיך צו זיי געפונען.

5 אין יענע צייטען איז ניט זיכער געווען דער ארויסגעהער אָדער אַרייג־ געהער, עס איז פיעל אונרוהען געווען ביי די איינוואוינער פון פער־ שיעדענע לענדער —

6 עס זיינען אונטערגענאנגען אַ פאָלק נאָך אַ פאָלק און אַ שטאָדט נאָך אַ שטאָדט, וווייל גאָט האָט זיי פערטומלט מיט פערשיעדענע לויידען.

7 הַמְּלָאכָה בְּכָל־צָרָה: וְאַתֶּם חִזְקוּ וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ
8 שָׂכָר לִפְעֻלָּתְכֶם: וּכְשָׁמְעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְהַנְּבוּאָה עֹדֵד הַנָּבִיא הִתְחַזַּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים מִכָּל־
אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר אֶפְרָיִם
9 וַיְחַדֵּשׁ אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם יְהוָה: וַיִּקְבֹּץ
אֶת־כָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגֵּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה
וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה
10 אֱלֹהָיו עִמּוֹ: וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי לִשְׁנַת
11 חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּת אָסָא: וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
מִן־הַשָּׁלָל הֵבִיאוּ בָקָר שִׁבַּע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים:
12 וַיָּבֹאוּ בַבְּרִית לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־
13 לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם: וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל יוּמַת לְמִן־קָטֹן וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה:
14 וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבְחֲצֹצְרוֹת וּבְשֹׁפָרוֹת:
טו וַיִּשְׂמְחוּ כָל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ
וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם
16 מִסָּבִיב: וְגַם־מַעֲכָה אֵם ו אָסָא הַמֶּלֶךְ הֱסִירָהּ מִגְּבִירָה
אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לָאֲשֵׁרָה מִפְלֶצֶת וַיְכָרֶת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ
17 וַיָּדֶךְ וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן: וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל
18 רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו: וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו
19 וְקָדְשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים: וּמִלְחָמָה לֹא
הָיְתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא:

טז CAP. XVI. טז

א בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וָבָא
2 לְאָסָא מֶלֶךְ־יְהוּדָה: וַיּוֹצֵא אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית
יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב
3 בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר: בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ

הִנֵּה

7 איהר אָבער פאסט מוטה, זאָלען אייערע הענד ניט שוואַך ווערען — עס
איז דאָ א בעלוינונג פאר אייער ארבייט . . ."

8 אז אסא האָט דערהערט די רייד און די פּראָפעצייהונג פון עדד דעם
פּראָפעט, האָט ער מוטה בעקומען און האָט אָבגעשאפט די העסלעכקייטען
פון גאנץ יהודה און בנימין, אויך פון די שטעדט וואָס ער האָט אײנ־
גענומען פון בארג אפרים; ער האָט פון דאָס נייע אויפגעשטעלט גאָט'ס
אלטאר וואָס איז ביי'ם אינערליכען צימער אין גאָט'ס הויז.

9 ער האָט אויך פערזאמעלט גאנץ יהודה און בנימין אויך די וואָס וואוינען
נעבען זיי פון אפרים, מנשה און שמעון, וואָרים עס זיינען צו איהם
צוגעשטאנען פיעל פון ישראל, זעהענדיג דאָס זיין גאָט איז מיט איהם.

10 זיי האָבען זיך איינגעזאמעלט אין ירושלים אין דריטען מאָנאַט פון פוף־
צעהנטען יאָהר צו אסא'ס רעגירונג.

11 יענעם טאָג האָבען זיי געשאכטען פון רויב וואָס זיי האָבען געבראכט
זיעבען הונדערט רינדער און זיעבען טויזענד שעפסען.

12 זיי זיינען געקומען מיט א בעשלוס צו בעטען דעם גאָט פון זייערע עלטערן
מיט זייער גאנצען הארצען און זעעלע.

13 דער וואָס וועט ניט בעטען צום גאָט פון ישראל, אויב גרויס אָדער קליין,
אויב מאן אָדער פרוי, זאָל טוידט־שטראף בעקומען.

14 זיי האָבען געשוואָרען פאר גאָט מיט א הויכע שטימע — מיט יובעל־
געשרייַ, טראָמפּייטען און שופרות.

15 און גאנץ יהודה האָט זיך געפרעהט מיט'ן שוועהרען — זיי האָבען גע־
שוואָרען מיט'ן גאנצען הארצען, זיי האָבען איהם געזוכט מיט זייער
גאנצען פערלאנג האָט ער זיך געלאָזען געפינען צו זיי; גאָט האָט זיי
רוהע געגעבען רונד־ארום.

16 זאָגאר מעכה, דעם קעניג אסא'ס מוטער, האָט ער ניט מעהר געלאָזען
הערשערין זיין, ווייל זי האָט געמאכט א געצענ־בילד נעבען געצענ־
בוים. אסא האָט דעם געצען־בוים אבגעשניטען, ער האָט איהם צובראָ־
כען און פארברענט ביי'ן טייך קדרון.

17 די בארג־אלטארען זיינען ניט אבגעשאפט געוואָרען פון ישראל, נאָר
אסא'ס הארץ איז אויפריכטיג געווען זיין גאנצען לעבען.

18 ער האָט אַרייַנגעבראכט אין גאָט'ס הויז זיין פאטער'ס הייליגטהימער
אויך זיינע הייליגטהימער — זילבער, גאָלד און פערשיעדענע כלים.

19 קיין קריעג איז ניט געווען ביז'ן פינף־און־דרייסיגסטען יאָהר צו אסא'ס
רעגיערונג.

קאַפּיטעל טז

1 אין זעקס־און־דרייסיגסטען יאָהר צו אסא'ס רעגירונג איז בעשא, קעניג
פון ישראל, אַרויף אויף יהודה און האָט אויסגעבויט א הויכע וואנד
אום ניט צו לאָזען קיינעם פון אסא, קעניג פון יהודה, אַרויס אָדער
אַריין.

2 האָט אסא אַרויסגענומען זילבער און גאָלד פון די שאַץ־קאַמערן וואָס
אין גאָט'ס הויז און דעם קעניג'ס הויז און האָט געשיקט צו בן־הדד,
קעניג פון ארם וואָס האָט געוואוינט אין דרמשק אזוי צו זאָגען:

3 ואָל אן אָבמאַך געשלאָסען ווערען צווישען מיר און דיר אזוי ווי צווישען

הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא
4 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי: וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ
אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּכּוּ אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֶת אָבֵל מָיִם וְאֶת כָּל־מִסְכְּנוֹת
5 עָרֵי נַפְתָּלִי: וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה
6 וַיַּשְׁבֶּת אֶת־מְלַאכְתּוֹ: וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־
יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה
7 בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גֶּבַע וְאֶת־הַמִּצְפָּה: וּבָעֵת
הַהִיא בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר
אֵלָיו בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשָּׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
8 עַל־כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם מִיָּדֶךָ: הֲלֹא הַכּוּשִׁים
וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל לָרֶב לָרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד
9 וּבְהִשָּׁעֶנְךָ עַל־יְהוָה נְתָנָם בְּיָדֶךָ: כִּי יְהוָה עֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת
בְּכָל־הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־
10 זֹאת כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ מִלְחָמוֹת: וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־
הָרֹאֶה וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בוֹעֵף עִמּוֹ עַל־זֹאת
11 וַיְרַצֵּץ אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא: וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא
הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים
12 לִיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וַיֶּחֱלֶא אָסָא בְּשַׁנַת שְׁלוֹשִׁים
וְתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־בְּחָלְיוֹ
13 לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָרֹפְאִים: וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו
14 וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת לְמָלְכוֹ: וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּקִבְרֹתָיו
אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלְּאוּ
בְשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ
שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד:

CAP. XVII. יז

ין
וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיִּתֵּן א 2
חיל

ז. 8 כ״א בלא פסק

מיין פאטער און דיין פאטער ; איך שיק דיר זילבער און גאלד, געה און ברעך דיין אבמאך מיט בעשא, קעניג פון ישראל, אום ער זאל פון מיר אוועקגעהן.

4 בן־הדד האט אייניגעשטימט מיט'ן קעניג אסא, און ער האט געשיקט זייע ארמעע־פירסטען צו די שטעדט פון ישראל, זיי האבען געשלאגען עיון, דן און אבל־מים אויך די מאגאזינען־שטעדט נפתלי'ס.

5 אז בעשא האט עס דערהערט האט ער אויפגעהערט בויען די הויכע וואנד — ער האט אויפגעגעבען זיין ארבייט.

6 קעניג אסא האט בעזיץ געהאט אויך גאנץ יהודה, זיי האבען גענומען די שטיינער און די האלץ פון וואנד וואס בעשא האט געבויט, מיט זיי האט ער פערבויט גבע און מצפה.

7 אין יענער צייט איז געקומען חנני דער פראפעט צו אסא, קעניג פון יהודה, און האט צו איהם געזאגט : ווייל דו האסט זיך געשטיצט אויפ'ן קעניג פון ארם און האסט זיך ניט געשטיצט אויף דיין גאט, דערפאר איז פון דיין האנד ענטרונען די ארמעע פון ארם'ס קעניג —

8 איז ניט די ארמעע פון די כושים און לובים זעהר גרויס געווען מיט פיעל וועגענער און רייטערס ? נאר אז דו האסט זיך געשטיצט אויף גאט האט ער זיי איבערגענעבען אין דיין האנד,

9 וואריים גאט'ס קוק לויפט דורך די גאנצע וועלט אויפצומונטערן די וואס זיינען מיט אן אויפריכטיגע הארץ צו איהם. דו האסט זיך בענארישט— פון יעצט־אן וועסטו קריעג האבען.

10 אסא איז בייז געווארען אויפ'ן פראפעט און האט איהם אריינגעגעבען אין געפענגנים, אזוי בייז איז ער דערפאר געווען. אין יענע צייט האט אסא גרויזאם געדריקט דאס פאלק.

11 אסא'ס איבריגע פאסירונגען, די ערשטע און די לעצטע זיינען פערשריבען אינ'ם „קעניגען־בוך" פון יהודה און ישראל.

12 אין ניין־און־דרייסיגסטען יאהר פון זיין רעגיערונג איז אסא קראנק געווארען אויף די פיס, זעהר קראנק, אבער זאגאר קראנקערהייט האט ער ניט גאט געפרעגט נאר די דאקטוירים.

13 אסא איז געשטארבען און בעערדיגט געווארען נעבען זיינע עלטערן אין איין־און־פערציגסטען יאהר פון זיין רעגירונג.

14 מ'האט איהם בעערדיגט אין זיין גראב, וואס ער אליין האט פאר זיך גענראבען אין דוד'ס שטאדט. מ'האט איהם געלעגט אויף א געלעגער וועלכען ער האט פול געמאכט מיט געווירצען און פערשיעדענע אויסגעארבייטע פערפיומען, מ'האט פאר איהם אנגעצונדען זעהר א גרויסען פייער.

קאפיטעל יז

1 זיין זוהן יהושפט האט געקעניגט נאך איהם, ער האט זיך בעפעסטיגט אין ישראל.

2 ער האט ארייניגעגעבען ארמעען אין אלע פעסטע שטעדט יהודה'ס, און

חַיִל בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן נְצִיבִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה
3 וּבְעָרֵי אֶפְרַיִם אֲשֶׁר לָכַד אָסָא אָבִיו: וַיְהִי יְהוָה עִם־
יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ בְּדַרְכֵי דָוִיד אָבִיו הָרִאשֹׁנִים וְלֹא דָרַשׁ
4 לַבְּעָלִים: כִּי לֵאלֹהֵי אָבִיו דָּרָשׁ וּבְמִצְוֹתָיו הָלָךְ וְלֹא
ה כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל: וַיָּכֶן יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ
כָל־יְהוּדָה מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי־לוֹ עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב:
6 וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בִּדַרְכֵי יְהוָה וְעוֹד הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־
7 הָאֲשֵׁרִים מִיהוּדָה: וּבִשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁלַח
לְשָׂרָיו לְבֶן־חַיִל וּלְעֹבַדְיָה וְלִזְכַרְיָה וְלִנְתַנְאֵל וּלְמִיכָיְהוּ
8 לְלַמֵּד בְּעָרֵי יְהוּדָה: וְעִמָּהֶם הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְיָהוּ
וּבְדַיָּהוּ וַעֲשָׂהאֵל וּשְׁמִרָמוֹת וִיהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ וְטוֹבִיָּהוּ
וְטוֹב אֲדוֹנִיָּה הַלְוִיִּם וְעִמָּהֶם אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים:
9 וַיְלַמְּדוּ בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־עָרֵי
י יְהוּדָה וַיְלַמְּדוּ בָעָם: וַיְהִי ו פַּחַד יְהוָה עַל כָּל־מַמְלְכוֹת
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחֲמוּ עִם־יְהוֹשָׁפָט:
11 וּמִן־פְּלִשְׁתִּים מְבִיאִים לִיהוֹשָׁפָט מִנְחָה וְכֶסֶף מַשָּׂא גַּם
הָעַרְבִיאִים מְבִיאִים לוֹ צֹאן אֵילִים שִׁבְעַת אֲלָפִים וְשִׁבְעַ
12 מֵאוֹת וּתְיָשִׁים שִׁבְעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת: וַיְהִי
יְהוֹשָׁפָט הֹלֵךְ וְגָדֵל עַד־לְמָעְלָה וַיִּבֶן בִּיהוּדָה בִּירָנִיּוֹת
13 וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת: וּמְלָאכָה רַבָּה הָיָה לוֹ בְּעָרֵי יְהוּדָה
14 וְאַנְשֵׁי מִלְחָמָה גִּבּוֹרֵי חַיִל בִּירוּשָׁלִָם: וְאֵלֶּה
פְקֻדָתָם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לִיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים עַדְנָה הַשָּׂר
טו וְעִמּוֹ גִּבּוֹרֵי חַיִל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף: וְעַל־יָדוֹ
16 יְהוֹחָנָן הַשָּׂר וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אָלֶף: וְעַל־יָדוֹ
עֲמַסְיָה בֶּן־זִכְרִי הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם אֶלֶף גִּבּוֹר
17 חָיִל: וּמִבִּנְיָמִן גִּבּוֹר חַיִל אֶלְיָדָע וְעִמּוֹ נֹשְׁקֵי־קֶשֶׁת
18 וּמָגֵן מָאתַיִם אֶלֶף: וְעַל־יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעִמּוֹ מְאָה־וּשְׁמוֹנִים
אֶלֶף

ה. ו קמץ בזקף ט. ז ושמדמח קרי

האָט אָנגעשטעלט פערוואלטער אינ׳ם לאנד יהודה אויך אין די שטעדט פון אפרים וועלכע זיין פאטער אסא האָט אָבגענומען.

3 גאָט איז געווען מיט יהושפט׳ן, ווייל ער איז געגאנגען אין די וועגען פון דוד אויך זיינע אור־עלטערן, און האָט ניט געזוכט די בעלים.

4 נאָר צו זיין פאטער׳ס גאָט האָט ער געבעטען און אין זיינע בעפעהלען איז ער געגאנגען, ניט ווי די פיהרונג פון די קעניגע ישראל׳ס.

5 דערפאר האָט גאָט פעסטגעשטעלט די רעגירונג אין זיין האַנד און גאנץ יהודה האָבען געשענקט געגעבען יהושפט׳ן — ער האָט געהאט פיעל רייכ־טהום און עהרע.

6 ער איז מיט שטאָלץ געגאנגען אין גאָט׳ס וועגען, ער האָט זאָגאר אָב־געשאפט די בארג־אלטארען און די געצעלבוימער פון יהודה.

7 אין דריטען יאָהר פון זיין רעגירונג האָט ער געשיקט זיינע פירסטען: בן־חיל, עבדיה, זכריה, נתנאל און מיכיהו איבער די שטעדט פון יהודה צו בעלעהרען (דאָס פאָלק),

8 מיט זיי זיינען אויך געווען דיעזע לוים: שמעיהו, נתניהו, זבדיהו, עשהאל, שמירימות, יהונתן, אדוניהו, טוביהו און טוב־אדוניה, פון די לוים און מיט זיי אלישמע און יהורם די כהנים.

9 זיי האָבען געהאט א בוך, גאָט׳ס געזעץ, און האָבען בעלעהרט אין יהודה; ד. ה. זיי זיינען ארומגעגאנגען איבער אלע שטעדט פון יהודה און בעלעהרט דאָס פאָלק.

10 עס איז א גרויסער שרעק געווען איבער אלע רעגירונגען און לענדער וואָס ארום יהודה — זיי האָבען ניט געשטריטען מיט יהושפט.

11 פיעלע פון די פלשתים האָבען יהושפט׳ן געבראכט פרעזענטען און פיעל זילבער, אויך די ערב׳יער האָבען איהם געבראכט שעפסען — זיבעבען טויזענד זיבעבען הונדערט וויידערס, אויך זיבעבען טויזענד זיבעבען הונ־דערט ציעגענבעק.

12 אזוי איז יהושפט אלץ גרעסער געווארען און געשטיגען, ער האָט געבויט אין יהודה פאלאצען און מאגאזינען שטעדט.

13 ער האָט אויך געהאט פיעל ארבייטס־מענשען אין יהודה, און העלדישע קריעגסלייט אין ירושלים.

14 דאָס זיינען זייערע אמטען נאָך זייערע פאמיליען־הייזער: פון יהודה — בעאמטע איבער טויזענד, עדנה דער אָבער־הערר און מיט איהם דריי הונדערט טויזענד קריעגס העלדען.

15 נעבען איהם איז געווען פירסט יהוחנן און מיט איהם צוויי הונדערט און אכציג טויזענד.

16 נעבען איהם — עמסיה, זכרי׳ס זוהן, פרייוויליג פון גאָט׳ס וועגען, און מיט איהם צוויי הונדערט טויזענד קריעגס העלדען.

17 פון בנימין — אלידע, א קריעגס־העלד, און מיט איהם צוויי הונדערט טויזענד בעוואפענטע מיט בויגענס און שילדען.

18 נעבען איהם יהוזבד, מיט איהם זיינען געווען הונדערט אכציג טויזענד קריעגס פערטיגע.

אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא: אֵלֶּה הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ 19
מִלְּבַד אֲשֶׁר־נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר בְּכָל־יְהוּדָה:

יח CAP. XVIII. יח

וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב: וַיֵּרֶד א 2
לִקֵּץ שָׁנִים אֶל־אַחְאָב לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן
וּבָקָר לָרֹב וְלָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת
גִּלְעָד: וַיֹּאמֶר אַחְאָב ו מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ 3
יְהוּדָה הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי כָמוֹךָ
וּכְעַמְּךָ עַמִּי וְעִמְּךָ בַּמִּלְחָמָה: וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ 4
יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה: וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־ ה
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
הַנֵּלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה
וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה 6
נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֹתוֹ: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ו 7
אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ
וַאֲנִי שְׂנֵאתִיהוּ כִּי אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו
לְרָעָה הוּא מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר
הַמֶּלֶךְ כֵּן: וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר 8
מַהֵר מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא: וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־ 9
יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים וְיוֹשְׁבִים
בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם:
וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר י
יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם: וְכָל־הַנְּבִיאִים 11
נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמַת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד
הַמֶּלֶךְ: וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ ו לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו 12
לֵאמֹר הִנֵּה דִּבְרֵי הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־
נָא דְבָרְךָ כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב: וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי 13

יהוה

ג. י מיכיהו קרי

19 די אלע האבען געריינט דעם קעניג, אויסער וואס דער קעניג האט אנ־
געשטעלט אין די פעסטע שטעדט פון גאנץ יהודה.

קאפיטעל יח

1 יהושפט האט פיעל רייכטהום און עהרע געהאט, ער האט זיך אויך בע־
שוועגערט מיט אחאב'ן.

2 נאכ'ן פערלויף פון איניגע יאהרען איז ער אראבגעקומען צו אחאב'ן אין
שמרון. אחאב האט צוליעב איהם און דאם פאלק וואס מיט איהם, גע־
שאכטען פיעל שעפסען און רינדער, און האט איהם צו־גערעדט אין קריעג
צו נעהן קעגען רמת־גלעד.

3 אחאב, קעניג פון ישראל, האט געזאגט צו יהושפט, קעניג פון יהודה:
„וויללסטו נעהן מיט מיר אויף רמת־גלעד?" האט ער איהם געענטפערט:
„איך אזוי ווי דו, אויך מיין פאלק אזוי ווי דיין פאלק, נעהט מיט דיר
צום קריעג."

4 אויך האט יהושפט געזאגט צום קעניג פון ישראל „נעפין שנעלל אויס דעם
מיינונג פון גאט".

5 דאן האט דער קעניג פון ישראל פערזאמעלט פיער הונדערט מאן פראפע־
טען און געזאגט צו זיי: זאלען מיר נעהן אויף רמת־גלעד אין קריעג
אדער אויפהערן? האבען זיי געענטפערט: „נעה! גאט וועט געבען אין
קעניג'ס האנד . . ."

6 האט יהושפט געזאגט: „נעפינט זיך דא ניט מעהר גאט'ס א פראפעט
פון וועלכען מ'קען אויסנעפינען?"

7 „עס איז נאך דא איין מאן דורך וועמען מ'קען פרעגען גאט — האט דער
קעניג פון ישראל געענטפערט יהושפט'ן — אבער איך האס איהם, ווייל
ער פראפעצייעט אויף מיר קיין גוטעס, נאר אימער שלעכטעס, דאס איז
מיכיהו, ימלא'ס זוהן." האט יהושפט געזאגט: זאל דער קעניג זיך אזוי
ניט אויסדריקען!

8 דער קעניג פון ישראל האט צוגערופען איינעם פון די הויפדיינער און גע־
זאגט: „ברענג שנעל מיכיהו ימלא'ס זוהן!"

9 דער קעניג פון ישראל מיט יהושפט קעניג פון יהודה זיינען געזעסען יע־
דער אויף זיין שטוהל אין אוניפארם־קלייידער; זיי זיינען געזעסען אויפ'ן
איינגאנגס־פלאץ בי'ם טהויער פון שמרון, און אלע פראפעטען האבען
פאר זיי פראפעצייעט.

10 צדקיהו, כנענה'ס זוהן, האט זיך געמאכט אייזערנע הערנער און האט
געזאגט: אזוי זאגט גאט — „דערמיט וועסטו שטויסען ארם ביז דו
וועסט זיי פערניכטען".

11 אויך אלע פראפעטען האבען אזוי פראפעצייעט זאגענדיג: „נעה אויף
רמת־גלעד און בעגליק, גאט וועט געבען אין קעניג'ס האנד . . ."

12 דער געשיקטער, וועלכער איז נעגאנגען רופען מיכיהו'ן האט צו איהם אזוי
געזאגט: אלע פראפעטען האבען זיך ווי צוזאמענגערעדט נאר גוטעס
רעידען צום קעניג, פיהר דיך אויף ווי איינער פון זיי, און רייד גוטעס.

13 אבער מיכיהו האט געזאגט: „ווי גאט לעבט! נאר וואס מיין גאט
וועט זאגען דאס וועל איך רעידען!"

14 יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־יֹאמַר אֱלֹהַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיָּבֹא אֶל־
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָהוּ הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד
לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר עֲלוּ וְהַצְלִיחוּ וְיִנָּתְנוּ בְיֶדְכֶם׃
טו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמָּה פְּעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָּ אֲשֶׁר
16 לֹא־תְדַבֶּר אֵלַי רַק אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־
כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפוּצִים עַל־הֶהָרִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶן רֹעֶה
וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְשָׁלוֹם׃
17 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־
18 יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־לְרָע׃ וַיֹּאמֶר לָכֵן שִׁמְעוּ
דְבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא
19 הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים עַל־יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי
יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד
כ וַיֹּאמֶר זֶה אֹמֵר כָּכָה וְזֶה אֹמֵר כָּכָה׃ וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד
לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה׃
21 וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר
22 תְּפַתֶּה וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה
רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃
23 וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר
24 אֵי זֶה הַדֶּרֶךְ עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ׃ וַיֹּאמֶר
מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר
כה לְהֵחָבֵא׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קְחוּ אֶת־מִיכָיְהוּ וַהֲשִׁיבֻהוּ
26 אֶל־אָמוֹן שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ וְאָמַרְתָּם כֹּה
אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וְהַאֲכִילֻהוּ לֶחֶם לַחַץ
27 וּמַיִם לַחַץ עַד שׁוּבִי בְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב
תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים
28 כֻּלָּם׃ וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה
29 אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ

21. ז קמץ בד"ק

14 אז ער איז געקומען צום קעניג, האָט דער קעניג צו איהם געזאָגט : מיכה ! זאָלן מיר גיהן אויף רמת־גלעד אין קריעג אָדער אויפהערן ? ער האָט געענטפערט : גיהט און בעגלוקט ! זאָלן זיי געגעבען וועלן אין אייערע הענד !

15 האָט דער קעניג צו איהם געזאָגט : „איך בעשוואר דיך פיעל מאָל אז דו זאָלסט צו מיר ניט רעידען סיידען די וואהרהייט אין גאָטס נאָמען.".

16 דאן האָט ער געזאָגט : איך האָב געזעהען גאַנץ ישראל צושפרייט איבער די בערג אזוי ווי שעפסען וועלכע האָבען קיין הירט ניט, און גאָט האָט געזאָגט : „דיזע האָבען מעהר קיינע הערהען, זאָלען זיי גיהן אין פריעדען יעדער צו זיין הויז . . .".

17 דאן האָט דער קעניג פון ישראל צו יהושפט'ן געזאָגט : „האָב איך דיר ניט געזאָגט אז ער וועט קיין גוטעס אויף מיר פראָפעצייען נאָר שלעכטעס ?"

18 ער [מיכיהו] האָט ווידער געזאָגט : „אויב אזוי, הערט־זשע גאָט'ס וואָרט ! איך האָב געזעהען גאָט זיצט אויף זיין שטוהל און אלע הימעל בעוואוינער שטעהען ביי זיין רעכטען און לינקען זייט —

19 און גאָט האָט געזאָגט : וואר וועט אייניריידען אחאב'ן, דעם קעניג פון ישראל, אז ער זאָל גיהן און האָבען א ניעדערלאגע אין רמת־גלעד ? און מ'האָט געענטפערט אייניר אזוי און אייניר אנדערש ;

20 דאן איז ארויס א גייסט ער האָט זיך געשטעלט פאר גאָט און געזאָגט : „איך וועל איהם אינריידען !" האָט גאָט צו איהם געזאָגט : „ווי אזוי ?"

21 האָט ער געענטפערט : „איך וועל גיהן און וואָרען א פאלשע פראָפעצייהונג אין די מייל־ער פון אלע זייע פראָפעטען . . ." האָט גאָט געזאָגט : דו וועסט אייניריידען און דורכפיהרען עס ? גיה און טהו אזוי !

22 אט האָט גאָט יעצט אריינגעגעבען א פאלשע פראָפעצייהונג אין די מייל־ער פון דיזע פראָפעטען דיינע . . . ריכטיג האָט גאָט נאָר שלעכטעס פאר דיר גערעדט."

23 דאן איז צוגעגאנגען צדקיהו, כנענה'ס זוהן, און א קלאפ געטהאָן מיכיהו'ן אין באק ; ער האָט געזאָגט : „אויף וועלכען ארט איז'ס גאָט'ס גייסט אוועק פון מיר צו רייד־ען מיט דיר ?"

24 האָט מיכיהו געזאָגט : „דו וועסט זיך איבערצייגען אין יענעם טאָג, ווען דו וועסט אריין טיף אין דיינע צימערן צו בעהאלטען זיך . . ."

25 דער קעניג פון ישראל האָט געזאָגט : „נעהמט מיכיהו'ן, ברייניגט איהם צו אמון, דעם שטאדט־פערוואלטער און יואש דעם פרינץ,

26 און זאָגט זיי — אזוי האָט דער קעניג גיהייסען : „לעגט דעם אין גע־פענגנים, גיט איהם צו עסען וועניג ברויט און וועניג וואסער, ביז איך וועל אין פריעדען צוריק קומען."

27 וועז מיכיהו האָט געזאָגט : „אויב דו וועסט צוריק קומען אין פריעדען האָט גאָט צו מיר ניט גערעדט", האָט דער קעניג געזאָגט : „הערט עס, אלע פערזאמלטע !"

28 אז דער קעניג פון ישראל מיט יהושפט קעניג פון יהודה איז אוועק צו רמת־גלעד,

29 האָט דער קעניג פון ישראל געזאָגט צו יהושפט'ן : „איך מוז זיך פער־

וְבוֹא בַמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בִּגְדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
וַיָּבֹאוּ בַּמִּלְחָמָה: וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־ ל
לוֹ לֵאמֹר לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטֹן וְאֶת־הַגָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ: וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט 31
וְהֵמָּה אָמְרוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֹבּוּ עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק
יְהוֹשָׁפָט וַיהוָה עֲזָרוֹ וַיְסִיתֵם אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ: וַיְהִי כִּרְאוֹת 32
שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו:
וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים 33
וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הֲפֹךְ יָדְךָ וְהוֹצִאתַנִי מִן
הַמַּחֲנֶה כִּי הֶחֱלֵיתִי: וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ 34
יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם עַד־הָעֶרֶב וַיָּמָת
לְעֵת בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ:

יט CAP. XIX.

וַיָּשָׁב יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ בְּשָׁלוֹם לִירוּשָׁלִָם: א
וַיֵּצֵא אֶל־פָּנָיו יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַחוֹזֶה וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ 2
יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר וּלְשׂנְאֵי יְהוָה תֵּאָהֵב וּבְזֹאת
עָלֶיךָ קֶצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה: אֲבָל דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ 3
עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹתָ לְבָבְךָ לִדְרֹשׁ
הָאֱלֹהִים: וַיֵּשֶׁב יְהוֹשָׁפָט בִּירוּשָׁלִַם וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָעָם 4
מִבְּאֵר שֶׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם וַיְשִׁיבֵם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם: וַיַּעֲמֶד שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה ה
הַבְּצֻרוֹת לְעִיר וָעִיר: וַיֹּאמֶר אֶל־הַשֹּׁפְטִים רְאוּ מָה־אַתֶּם 6
עֹשִׂים כִּי לֹא לְאָדָם תִּשְׁפְּטוּ כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם בְּדָבָר
מִשְׁפָּט: וְעַתָּה יְהִי פַּחַד־יְהוָה עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־ 7
אֵין עִם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה וּמַשָּׂא פָּנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד:
וְגַם בִּירוּשָׁלַם הֶעֱמִיד יְהוֹשָׁפָט מִן־הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים 8
וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט יְהוָה וְלָרִיב וַיָּשֻׁבוּ
ירושלם:

ב. יהד ו. 32.

שטעלען און קומען צום קריעג, אבער דו קלייד אן דיינע אוניפארם קלייד־זיך.״ אז דער קעניג פון ישראל האט זיך פערשטעלט זיינען זיי געקומען צום קריעג.

30 דער קעניג פון ארם האט פערזאגט די קאוואלעריי־בעאמטע זיינע אזוי צו זאגען: ״איהר זאלט ניט שטרייטען מיט דעם קלענסטען אדער גרעסטען — נאר מיט דעם קעניג פון ישראל זעלבסט.״

31 אז די קאוואלעריי־בעאמטע האבען דערזעהען יהושפט'ן (זיי האבען געמיינט דאס איז דער קעניג פון ישראל) האבען זיי איהם ארומגערינגעלט אום צו ערשלאגען איהם, האט יהושפט געשריען און גאט האט איהם געהאלפען — גאט האט זיי אבגעצויגען פון איהם.

32 אז די קאוואלעריי־בעאמטע האבען זיך איבערצייגט אז דאס איז ניט דער קעניג פון ישראל, זיינען זיי אוועק פון איהם.

33 אבער איין מאן האט א ציה געטהאן אונגערען זיין בויגען, און האט אריינגעשאסען דעם קעניג פון ישראל צווישען די פאלבען פון פאנצער; האט ער גזאגט צום אנטרייבער: פיהר מיר שנעלל ארוים פון לאגער ווארים איך בין פערוואונדעט.

34 די שלאכט האט יענעם טאג געשטיגען. דער קעניג פון ישראל איז שטהען געבליבען אין וואגען קעגען ארם ביז'ן אבענד, ערשט צו זונן־אונטערגאנג צו איז ער געשטארבען.

קאפיטעל יט

1 אז יהושפט, קעניג פון יהודה האט זיך צוריק געקעהרט אין פריעדען צו זיין הויז, אין ירושלים.

2 איז איהם ארוים אנטקעגען יהוא, חנני'ס זוהן, דער פראפעט און האט געזאגט צום קעניג יהושפט: ״דארפען א רשע העלפען? ליעבסטו גאט'ס פיינד? דו האסט דערפאר אויף דיר גאט'ס צארן;

3 נאר עס האבען זיך גוטע זאכען אויסגעפונען ביי דיר — דו האסט אבגעשאפט פון דער לאנד די געצעלן־בוימער און האסט מיט הערצליכע אויפריכטיגקייט געזוכט גאט...״

4 יהושפט איז פערבליבען אין ירושלים; ער האט זיך פערוהרט און ארוים צום פאלק פון באר־שבע ביז'ן בארג אפרים און האט זיי נאהענט געבראכט צום גאט פון זייערע עלטערן.

5 ער האט אנגעשטעלט אינ'ם לאנד ריכטער, אין אלע פעסטע שטעדט פון יהודה, און אין יעדער שטאדט.

6 ער האט געזאגט צו די ריכטער: בעטראכט וואס איהר טהוט — ווארים ניט צוליעב מענשען ריכטעט איהר נאר פאר גאט, איהר דארפט בעטראכטען אן אורטהייל.

7 זאל אלזא גאט'ס פורכט זיין אויף אייך, זייט פארזיכטיג ווען איהר טהוט וואס, ווארים ביי אונזער גאט איז ניטא קיין אונרעכט, שוינונג און שחד־נעהמונג.

8 אויך אין ירושלים האט יהושפט אנגעשטעלט פון די לוים און כהנים און פאמיליען־פארשטעהער אין ישראל אלס געטליכען אוו פריוואט געריכט, ווען זיי זיינען צוריקגעקומען אין ירושלים.

9 יְרוּשָׁלִָם: וַיַּעֲמֹד עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה תַעֲשׂוּן בְּיִרְאַת יְהוָה
י בֶּאֱמוּנָה וּבְלֵבָב שָׁלֵם: וְכָל־רִיב אֲשֶׁר־יָבוֹא עֲלֵיכֶם
מֵאֲחֵיכֶם ׀ הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם בֵּין־דָּם ׀ לְדָם בֵּין־תּוֹרָה
לְמִצְוָה לְחֻקִּים וּלְמִשְׁפָּטִים וְהִזְהַרְתֶּם אֹתָם וְלֹא יֶאְשְׁמוּ
לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם וְעַל־אֲחֵיכֶם כֹּה תַעֲשׂוּן וְלֹא
11 תֶאְשָׁמוּ: וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ עֲלֵיכֶם לְכֹל ׀ דְּבַר
יְהוָה וּזְבַדְיָהוּ בֶן־יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד לְבֵית־יְהוּדָה לְכֹל
דִּבְרֵי־הַמֶּלֶךְ וְשֹׁטְרִים הַלְוִיִּם לִפְנֵיכֶם חִזְקוּ וַעֲשׂוּ וִיהִי
יְהוָה עִם־הַטּוֹב:

CAP. XX. כ

ב
א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְנֵי־מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן וְעִמָּהֶם ׀
2 מֵהָעַמּוֹנִים עַל־יְהוֹשָׁפָט לַמִּלְחָמָה: וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ לִיהוֹשָׁפָט
לֵאמֹר בָּא עָלֶיךָ הֲמוֹן רָב מֵעֵבֶר לַיָּם מֵאֲרָם וְהִנָּם
3 בְּחַצְצֹן תָּמָר הִיא עֵין גֶּדִי: וַיִּרָּא יְהוֹשָׁפָט אֶת־
4 פָּנָיו לִדְרוֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־צוֹם עַל־כָּל־יְהוּדָה: וַיֵּקָבְצוּ
יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מֵיְהוָה גַּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ
ה אֶת־יְהוָה: וַיַּעֲמֹד יְהוֹשָׁפָט בִּקְהַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם
6 בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי הֶחָצֵר הַחֲדָשָׁה: וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבֹתֵינוּ הֲלֹא אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל
בְּכָל מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבְיָדְךָ כֹחַ וּגְבוּרָה וְאֵין עִמָּךְ
7 לְהִתְיַצֵּב: הֲלֹא ׀ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
הַזֹּאת מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם אֹהַבְךָ
8 לְעוֹלָם: וַיֵּשְׁבוּ־בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ ׀ בָּהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ לֵאמֹר:
9 אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב שְׁפוֹט וְדֶבֶר וְרָעָב נַעֲמְדָה
לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וְלִפָּנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק
י אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ: וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן
וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר אֲשֶׁר לֹא־נָתַתָּה לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָּהֶם

בבאם

9 ער האָט זיי בעפויל֯ען זאָגענדיג : אזוי זאָל֯ט איהר טהאָן — מיט גאָט׳ס פארכט, מיט וואהרהייט און גאנצען הארצען,

10 יעדער קריעג, וואָס וועט פאר אייך פאַרקומען פון אייערע ברידער, וואָס וואוינען אין אייערע שטעדט, אויב א בלוט בעשולדיגונג וועגען בלוט, וועגען לעהרע און געבאָט, געזעצען אוּן רעכטע ; זאָל֯ט איהר זיי וואַרנען אום זיי זאָל֯ען זיך ניט פערשולדיגען קעגען גאָט, וואָרים עס וועט זיין א צאָרן אויף אייך און אייערע ברידער ; אז איהר וועט אָבער אזוי טהאָן וועט איהר ניט פערשולדיגט זיין.

11 אָט איז אמריהו דער אָבער־כהן מיט אייך וועגען יעדער געטל֯יכע אנ־געל֯עגענהייט, אויך זבדיהו, ישמעאל֯׳ס זוהן, דער פירסט צום הויז יהודה, וועגען יעדער קעניגל֯יכע אנגעל֯עגענהייט, און אל֯ם אויפפאסער זיינען ביי אייך די ל֯ויים. טהוט מיט מוטה — דעם גוטען העל֯פט גאָט ! . . .

קאַפּיטעל כ

1 נאָך דעם זיינען געקומען די קינדער פון מיאב און עמון אויך די מעונים מיט זיי, קריעג צו מאָכען מיט יהושפט׳ן.

2 איז מען געקומען און דערצעהל֯ט יהושפט׳ן אזוי צו זאָגען : עס איז אויף דיר געקומען א גרויסע פערזאמל֯ונג פון ברעג ים, פון ארם ; זיי זיינען שוין אין חצצון תמר, [דאָס איז עין גרי].

3 האָט זיך יהושפט געשראָקען און בעשל֯אָסען אין הארצען צו בעטען גאָט, און האָט אויסגערופען א פאסט־טאָג איבער גאַנץ יהודה.

4 האָט מען זיך פערזאמעל֯ט פון יהודה צו בעטען גאָט — פון אל֯ע שטעדט יהודה׳ס איז מען געקומען גאָט בעטען.

5 דאן האָט זיך יהושפט געשטעל֯ט צווישען די פערזאמעל֯טע פון יהודה און ירושל֯ים, אין גאָט׳ס הויז, פאר דעם נייען פאַרהויף,

6 און ער האָט געזאָגט : גאָט פון אונזערע על֯טערן ! דו ביזט דאָך, א גאָט, איכ׳ם היממעל֯ ; דו הערשט איבער אל֯ע פעל֯קער־רעגירונגען, אין דיין האַנד איז קראפט און מאכט — קעגען דיר קען מען זיך ניט שטעל֯ען,

7 דו, אונזער גאָט, האָסט פארטריבען די איינוואוינער פון דיזעם ל֯אנד פאר דיין פאָל֯ק ישראל֯, און האָסט איהר אויף אימער אוועקגעגעבען צו די קינדער פון אברהם דיין געל֯יעבטען ;

8 זיי האָבען זיך באזעצט אין איהר און געבויט פאר דיר אין איהר א הייל֯יגטהום פון דיינט וועגען, זאָגענדיג :

9 „אויב דו וועסט אויף אונז ברענגען של֯עכטס : שווערד, שטראָף, פעסט אָדער הונגער, וועל֯ען מיר זיך שטעל֯ען פאר דעם הויז, ד. ה. פאר דיר, וואָרים דיין נאָמען רופט זיך אויף דעם הויז, און אז מיר וועל֯ען שרייען צו דיר פון אונזערע ל֯יידען וועסטו צוהערען און העל֯פען . . .״

10 יעצט אָט די קינדער פון עמון און מואב אויף פון בארג שעיר, וואָס האָסט ניט ערל֯ויבט ישראל֯ מיט זיי זיך צונויפקומען זינט זיי זיינען ארויס

בְּבֹאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם׃
11 וְהִנֵּה־הֵם גֹּמְלִים עָלֵינוּ לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ מִירֻשָּׁתְךָ אֲשֶׁר
12 הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ אֱלֹהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפֹּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹחַ לִפְנֵי
הֲהָמוֹן הָרָב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה
כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם
13 נָשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם׃ וַיְחִזְיֵאל בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶּן־בְּנָיָה בֶּן
14 יְעִיאֵל בֶּן־מַתַּנְיָה הַלֵּוִי מִן־בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה
בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃ וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָל־יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם
15 וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט כֹּה־אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם אַל־תִּירְאוּ
וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי הֲהָמוֹן הָרָב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה
16 כִּי לֵאלֹהִים׃ מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ
17 וּמְצָאתֶם אֹתָם בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל׃ לֹא לָכֶם
לְהִלָּחֵם בָּזֹאת הֻתְיַצְּבוּ עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה
עִמָּכֶם יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מָחָר צְאוּ
18 לִפְנֵיהֶם וַיהוָה עִמָּכֶם׃ וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם אָרְצָה וְכָל־
יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם נָפְלוּ לִפְנֵי יְהוָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת
19 לַיהוָה׃ וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי הַקָּהָתִים וּמִן־בְּנֵי הַקָּרְחִים
לְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמָעְלָה׃ וַיַּשְׁכִּימוּ כ
בַּבֹּקֶר וַיֵּצְאוּ לְמִדְבַּר תְּקוֹעַ וּבְצֵאתָם עָמַד יְהוֹשָׁפָט
וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם הַאֲמִינוּ בַּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְתֵאָמֵנוּ הַאֲמִינוּ בִּנְבִיאָיו וְהַצְלִיחוּ׃ וַיִּוָּעַץ
21 אֶל־הָעָם וַיַּעֲמֵד מְשֹׁרְרִים לַיהוָה וּמְהַלְלִים לְהַדְרַת־
קֹדֶשׁ בְּצֵאת לִפְנֵי הֶחָלוּץ וְאֹמְרִים הוֹדוּ לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם
22 חַסְדּוֹ׃ וּבְעֵת הֵחֵלּוּ בִרְנָה וּתְהִלָּה נָתַן יְהוָה ׀ מְאָרְבִים
עַל־בְּנֵי עַמּוֹן מוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר הַבָּאִים לִיהוּדָה וַיִּנָּגֵפוּ׃
23 וַיַּעַמְדוּ בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב עַל־יֹשְׁבֵי הַר־שֵׂעִיר לַחֲרִים
וְלַהַשְׁמִיד וּכְכַלּוֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי שֵׂעִיר עָזְרוּ אִישׁ בְּרֵעֵהוּ
24 לְמַשְׁחִית׃ וִיהוּדָה בָּא עַל־הַמִּצְפֶּה לַמִּדְבָּר וַיִּפְנוּ אֶל־

פון מצרים, און זיי האָבען זיי אימער אויסגעווייכט און ניט פערטיליגט זיי —

11 אָט בעצאָלען זיי אונז יעצט מיט זייער קומען אונז צו פערטרייבען פון דיין בעזיץ וואָס דו האָסט אונז געגעבען.

12 גאָט אונזערער ! וועסטו זיי ניט שטראפען ? מיר האָבען קיינע קרעפטען קעגען דעם גרויסען פערזאמלונג וואָס איז געקומען אויף אונז ; מיר ווייסען ניט וואָס צו טהאָן — אויף דיר קוקען מיר אויס ! . . .

13 גאָנץ יהודה איז געשטאָנען פאר גאָט אויך זייערע קליינע קינדער, פרויען און ערוואקסענע קינדער.

14 אויף יחזיאל זוהן פון זכריהו, זוהן פון בניה, זוהן פון יעיאל, זוהן פון מתניה דעם לוי, פין אסף׳ס אבשטאמונג, איז געקומען גאָט׳ס גייסט ווען ער איז געווען אין פערזאמלונג.

15 און ער האָט געזאָגט : הערט גאָנץ יהודה, איינוואוינער פון ירושלים און קעניג יהושפט ! אזוי האָט גאָט וועגען אייך געזאָגט — שרעקט זיך ניט און האָט קיין פורכט פאר דיעזע גרויסע פערזאמלונג, עס איז ניט קעגען אייך די קריעג נאָר קעגען גאָט . . .

16 געהט מאָרגען אראָב צו זיי, זיי וועלען געהן אויפ׳ן וועג פון ציץ וועט איהר זיי טרעפען אין בראָג טהאל, ביי די ווייסטע ירואל,

17 איהר דארפט מיט זיי ניט שטרייטען — שטעהט שטיל און זעהט גאָט׳ס הילפע פאר אייך, יהודה און ירושלים ! שרעקט זיך ניט און פירכט ניט ; געהט מאָרגען ארויס קעגען זיי, גאָט איז מיט אייך !

18 דאן האָט זיך יהושפט געבויגען מיט׳ן געזיכט צו דר׳ערד, אויך גאָנץ יהודה און די איינוואוינער פון ירושלים זיינען געפאלען פאר גאָט, אום צו בוקען זיך פאר גאָט.

19 און עס זיינען אויפגעשטאָנען די לוים פון קהת׳ס קינדער און פון קרח׳ס קינדער צו לויבען דעם גאָט פון ישראל מיט זייער א הויכע שטימע.

20 זיי זיינען גאָנץ פריה אויפגעשטאָנען און ארוים צו די וויסטע תקוע. ארויסגעהענדיג האָט זיך יהושפט אוועק געשטעלט און געזאָגט : הערט מיר צו, יהודה און איינוואוינער פון ירושלים ! גלויבט אין גאָט וועט איהר פעסט שטעהן, גלויבט זיינע פראָפעטען און איהר וועט בעגליקען.

21 ער האָט זיך בעראטהען מיט׳ן פאלק און אנגעשטעלט זינגערם פאר גאָט, לויב־געזאנג זינגערם צו בעשעהנען דאָם הייליגטהום, אויף זינגערם וואָס זאלען געהן פראָויס די ארמעען און זאָגען : „לויבט גאָט, וואָרים זיין גנאדע איז פאר אייביג !״

22 אין דער זעלבער צייט ווען זיי האָבען אנגעהייבען דעם געזאנג און לויב, האָט גאָט אנגעשטעלט לויערער אויף עמון, מואב און די בעוואוינער פון בארג שעיר, וועלכע זיינען געקומען אויף יהודה און זיי האָבען זיך איינע די אנדערע געשלאָגען :

23 די עמונים און מואבים האָבען זיך געשטעלט קעגען די איינוואוינער פון בארג שעיר צו פערניכטען און פערטיליגען זיי ; אז זיי זיינען פארטיג געווארען מיט די בעוואוינער פון שעיר, האָבען זיי איינער מיט׳ן אנדערן געשטרייט ביז צו פערניכטען.

24 וועז די יהודה־איינוואוינער זיינען געקומען צום וואך־טהורעם אין וויסטע

כה הֲמוֹן וְהֵנָּם פְּגָרִים נֹפְלִים אַרְצָה וְאֵין פְּלֵיטָה: וַיָּבֹא
יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבֹז אֶת־שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לָרֹב וּרְכוּשׁ
וּפְגָרִים וּכְלֵי חֲמֻדוֹת וַיִּנְצְלוּ לָהֶם לְאֵין מַשָּׂא וַיִּהְיוּ יָמִים
26 שְׁלוֹשָׁה בְּוֹזִים אֶת־הַשָּׁלָל כִּי רַב־הוּא: וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי
נְקָהֲלוּ לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי שָׁם בֵּרְכוּ אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאוּ
27 אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק בְּרָכָה עַד־הַיּוֹם: וַיָּשֻׁבוּ
כָל־אִישׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם וִיהוֹשָׁפָט בְּרֹאשָׁם לָשׁוּב אֶל־
28 יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה מֵאוֹיְבֵיהֶם: וַיָּבֹאוּ
יְרוּשָׁלַ͏ִם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֶל־בֵּית יְהוָה:
29 וַיְהִי פַּחַד אֱלֹהִים עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת בְּשָׁמְעָם כִּי
ל נִלְחַם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל: וַתִּשְׁקֹט מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט
31 וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסָּבִיב: וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה
בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
32 מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי: וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ
אָבִיו אָסָא וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה:
33 אַךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי
34 אֲבֹתֵיהֶם: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים
הִנָּם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר
לה מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: וְאַחֲרֵי־כֵן אִתְחַבַּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה
36 עִם אֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת: וַיִּחְבְּרֵהוּ
עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן
37 גֶּבֶר: וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דּוֹדָוָהוּ מִמָּרֵשָׁה עַל־יְהוֹשָׁפָט
לֵאמֹר בְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ
וַיִּשָּׁבְרוּ אֳנִיּוֹת וְלֹא עָצְרוּ לָלֶכֶת אֳנִיּוֹתָה תַּרְשִׁישׁ:

CAP. XXI. כא

כא

א וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד
2 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו: וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט
עֲזַרְיָה וְיחִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־

און זיי האָבען זיך א קעהר געטהאָן צו די פערזאמעלטע ערשט זיי זיי־
נען לעבלאָזע קערפערס וועלכע ליגען אויף דר'ערד אָהן אײן ענטרו־
נעגעס.

25 דאן איז געקומען יהושפט מיט זיינע מענשען צונעהמען זייער רויב און
זיי האָבען געפונען אונטער זיי פיעל לעבלאָזע קערפערס, האָבען זיי פאר
זיך גענומען פערמעגען און קאָסטבארע קלייידער וואָס זיינען ניט שווער
נעווען צו טראָגען. דרײַ טעג האָבען זיי געפֿלינדערט דאָס רויב, אזוי
פיעל איז עס געווען.

26 אויפֿ'ן פערטען טאָג האָבען זיי זיך פערזאמעלט אינ'ם טהאל ברכה,
דאָרטען האָבען זיי געלויבט גאָט, דערפאר האָבען זיי יענעם אָרט גערו־
פען „טהאל ברכה" ביז יעצט.

27 דאן האָבען אלע מענשען פון יהודה און ירושלים און יהושפט פאָראויס,
זיך געקהרט צוריק צו געהן אין ירושלים מיט פרייד, גאָט האָט זיי
דערפרעהט אויף זייערע פיינד.

28 און זיי זיינען געקומען אין ירושלים צו גאָט'ס הויז מיט האַרפען, פיעדלען
און טראָמפייטען.

29 עס איז געפאלען א גרויסער שרעק אויף אלע רעגירונגען פון די לענדער
וועו זיי האָבען דערהערט אז גאָט שטרייט מיט די פיינד פון ישראל.

30 פון דאן אָן איז אין יהושפט'ס רעגירונג שטיל געווען — זיין גאָט האָט
איהם רוהע געגעבען פון אלע זייטען.

31 אזוי האָט יהושפט רעגיערט איבער יהודה. פינף־און־דרייסיג יאָהר אלט
איז ער קעניג געוואָרען און פינף־און־צוואָנציג יאָהר האָט ער רעגירט
אין ירושלים; זיין מוטער'ס נאָמען איז געווען עזובה, שלחי'ס טאָכטער.

32 ער איז געגאַנגען אינ'ם וועג פון זיין פאָטער אסא, צו טהאָן אלעס וואָס
איז רעכטפאַרטיג אין גאָט'ס אויגען — ער איז פון איהם ניט אָפּ־
גאָנגען.

33 די באַרג־אלטאַרען אָבער האָט מען ניט אָבגעשאפט — דאָס פאָלק האָט
זיך נאָך ניט מיט האַרץ איבערגעגעבען צום גאָט פון זייערע עלטערן.

34 די איבריגע פאָסירונגען יהושפט'ס, ווי די ערשטע אזוי די לעצטע, זיי־
נען פאַרשריבען מיט די וועדטער פון יהוא, חנני'ס זוהן, וועלכע זיינען
אריינגענומען אין בוך „די קעניגע פון ישראל".

35 נאָכדעם ווי יהושפט האָט זיך בעפרײַנדעט מיט אחזיה, קעניג פון ישראל,
האָט ער פיעל פערברעכען געטהאָן.

36 ער האָט איהם אויך פאראייניגט מיט זיך שיפען צו בויען, וועלכע זאלען
געהן אין תרשיש; די שיפען האָבען זיי געבויט אין עציון־גבר.

37 דאן האָט אליעזר, דודהו'ס זוהן, פון מרשה, פראָפעצייעט אויף יהושפט'ן
זאָגענדיג: „איבער דיין בעפרײַנדלען זיך מיט אחזיהו'ן האָט גאָט דיין
ארבייט צושטערט." די שיפען זיינען צובראָכען געוואָרען און האָבען
ניט געקענט געהן אין תרשיש.

קאפיטעל כא

1 אז יהושפט איז געשטאָרבען און בעערדיגט געוואָרען אין דוד'ס שטאָדט,
האָט זיין זוהן יהורם רעגירט נאָך איהם.

2 ער האָט געהאַט בריידער, יהושפט'ס זיהן — עזריה, יחיאל, זכריהו,
עזריהו, מיכאל און שפטיהו; די אלע זיינען זיהן פון יהושפט, קעניג
פון ישראל.

אֵלֶּה בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל: וַיִּתֵּן לָהֶם | אֲבִיהֶם 3
מַתָּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת עִם־עָרֵי מְצוּרוֹת
בִּיהוּדָה וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא הַבְּכוֹר:
וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת אָבִיו וַיִּתְחַזַּק וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־ 4
אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי יִשְׂרָאֵל: בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה ה
יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיֵּלֶךְ 6
בְּדֶרֶךְ | מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־
אַחְאָב הָיְתָה לוֹ לְאִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: וְלֹא־ 7
אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־בֵּית דָּוִיד לְמַעַן הַבְּרִית
אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִיד וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ נִיר וּלְבָנָיו
כָּל־הַיָּמִים: בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיַּמְלִיכוּ 8
עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ: וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם עִם־שָׂרָיו וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ 9
וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם הַסּוֹבֵב אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי
הָרֶכֶב: וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה י
אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא מִתַּחַת יָדוֹ כִּי עָזַב אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו: גַּם־הוּא עָשָׂה בָמוֹת בְּהָרֵי יְהוּדָה 11
וַיַּזֶן אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה: וַיָּבֹא 12
אֵלָיו מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר כֹּה | אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי דָוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־הָלַכְתָּ בִּדְרָכֵי יְהוֹשָׁפָט
אָבִיךָ וּבִדְרָכֵי אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה: וַתֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי 13
יִשְׂרָאֵל וַתַּזֶן אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כְּהַזְנוֹת
בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־אַחֵיךָ בֵּית־אָבִיךָ הַטּוֹבִים מִמְּךָ
הָרַגְתָּ: הִנֵּה יְהוָה נֹגֵף מַגֵּפָה גְדוֹלָה בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ 14
וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ: וְאַתָּה בַּחֳלָיִים רַבִּים בְּמַחֲלַת טו
מֵעֶיךָ עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־הַחֹלִי יָמִים עַל־יָמִים: וַיָּעַר 16
יְהוָה עַל־יְהוֹרָם אֶת־רוּחַ הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים אֲשֶׁר עַל־
יַד כּוּשִׁים: וַיַּעֲלוּ בִיהוּדָה וַיִּבְקָעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־ 17
הָרְכוּשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־בָּנָיו וְנָשָׁיו וְלֹא נִשְׁאַר־

3 זייער פאטער האָט זיי פיעל געשענקען געגעבען — זילבער, גאָלד, קאָסט־
בארע זאכען אויך פעסטע שטעדט אין יהודה ; די רעגירונג האָט ער אי־
בערגעגעבען יהורם'ן, ווייל ער איז געווען דער ערשט־געבאָרענער.

4 אז יהורם איז פעסט געשטאַנען אויף דעם פאטער'ס רעגירונג, האָט ער
זיינע ברידער מיט'ן שווערד גע'הרג'עט אויך איניגע פון די פירסטען פון
ישראל.

5 צוויי־און־דרייסיג יאָהר אַלט איז ער געווען ווען ער איז קעניג געוואָרען
און אכט יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים ;

6 ער איז געגאנגען אינ'ם וועג פון די קעניגע פון ישראל, ווי עס האָט גע־
טאָן אחאב'ס פאמיליע, ווארים אחאב'ס טאָכטער איז זיין פרוי געווען.
ער האָט געטאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען.

7 נאָר גאָט האָט ניט געוואָלט אונטערבריינגען דוד'ס פאמיליע, צוליעב
דעם פערשפּרעכען וואָס ער האָט דוד'ן געגעבען, ווען ער האָט איהם
צוגעזאָגט איהם די רעגיערונג צו געבען אויך צו זיינע קינדער, פאר
אייביג.

8 אין זיין צייט האָט אדום רעוואָלטירט קעגען יהודה און זיי האָבען זיך
געקרוינט א קעניג.

9 דאָן איז יהורם אַוועק מיט זיינע מיליטער בעאַמטע און די גאנצע קאַוואַ־
לערי מיט איהם, ער האָט זיך געשטעלט איין נאכט און ערשלאָגען
די אדומ'ער וואָס האָבען איהם אַרומגערינגעלט מיט די קאַוואַלערי
בעאַמטע.

10 דאָך האָט אדום רעוואָלטירט קעגען יהודה ביז היינטיגען טאָג. אין יענע
צייט האָט אויך לִבנה רעוואָלטירט קעגען איהם, ווייל ער האָט פער־
לאָזען דעם גאָט פון זיינע עלטערן.

11 ער האָט אויך געמאכט באַרג־אַלטארען אויף די בערג פון יהודה — ער
האָט פערבערעכעריש געמאכט די איינוואָהנער פון ירושלים, און האָט
פערפיהרט יהודה.

12 א מאָל איז איהם אָנגעקומען א בריף פון אליהו דעם פראָפעט מיט אזא
אינהאַלט : אזוי האָט גאָט געזאָגט, דער גאָט פון דיין אור־פאטער
דוד — „ווייל דו ביזט ניט געגאנגען אין די וועגען פון יהושפט דיין
פאטער, אָדער אין די וועגען פון אסא קעניג פון יהודה,

13 נאָר דו ביזט געגאנגען אינ'ם וועג פון די קעניגע פון ישראל, דו האָסט
פערבערעכעריש געמאכט יהודה און די איינוואוינער פון ירושלים אויך
דיין פאטער'ס הויז ווי אחאב'ס פאמיליע איז פערבערעכעריש ; אויך
דיינע ברידער, בעספערע פאַר דיר, האָסטו ערמאָרדעט —

14 אָט וועט גאָט מיט א גרויסע פּלאָג שטראָפען דיין פאָלק, דיינע קינדער,
דיינע פרויען און דיין גאנצען פערמעגען,

15 און דיר — מיט שווערע קראנקהייטען, מיט געדערים קראנקהייט, ביז
דיינע געדערים וועלען ארויס, פון קראנקהייט, טאָג פאר טאָג."

16 און גאָט האָט אויפגערייצט אויף יהורם'ן דעם צאָרן פון די פלשתים
און ערבים וואָס נעבען די כושים,

17 זיי זיינען ארויף אויף יהודה און איינגעבראָכען אין איהר, זיי האָבען
געפאנגען געגומען דאָס גאנצע פערמעגען וואָס האָט זיך געפונען אינ'ם
קעניג'ס הויז, אויך זיינע קינדער און פרויען ; עס איז בלויז איהם קיין
זוהן געבליבען אויסער יהואחז דער קלענסטער פון זיינע קינדער.

18 לוֹ בֵּן כִּי אִם־יְהוֹאָחָז קְטַן בָּנָיו: וְאַחֲרֵי כָּל־זֹאת נְגָפוֹ
19 יְהוָה וּ בְּמֵעָיו לָחֳלִי לְאֵין מַרְפֵּא: וַיְהִי לְיָמִים וּ מִיָּמִים
וּכְעֵת צֵאת הַקֵּץ לְיָמִים וּ שְׁנַיִם יָצְאוּ מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ
וַיָּמָת בְּתַחֲלָאִים רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ שְׂרֵפָה כִּשְׂרֵפַת
כ אֲבֹתָיו: בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם הָיָה בְמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וַיֵּלֶךְ בְּלֹא חֶמְדָּה וַיִּקְבְּר�ֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד
וְלֹא בְקִבְרוֹת הַמְּלָכִים:

כב CAP. XXII.

א וַיַּמְלִיכוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אֶת־אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ הַקָּטֹן תַּחְתָּיו כִּי
כָל־הָרִאשֹׁנִים הָרַג הַגְּדוּד הַבָּא בָּעַרְבִים לַמַּחֲנֶה וַיִּמְלֹךְ
2 אֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן־אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ בְּמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם
3 אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַת־עָמְרִי: גַּם־הוּא הָלַךְ בְּדַרְכֵי בֵית אַחְאָב
4 כִּי אִמּוֹ הָיְתָה יוֹעַצְתּוֹ לְהַרְשִׁיעַ: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
כְּבֵית אַחְאָב כִּי הֵמָּה הָיוּ־לוֹ יוֹעֲצִים אַחֲרֵי מוֹת אָבִיו
ה לְמַשְׁחִית לוֹ: גַּם בַּעֲצָתָם הָלַךְ וַיֵּלֶךְ אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עַל־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמֹת גִּלְעָד
6 וַיַּכּוּ הָרַמִּים אֶת־יוֹרָם: וַיָּשָׁב לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל כִּי
הַמַּכִּים אֲשֶׁר הִכֻּהוּ בָּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָאֵל מֶלֶךְ
אֲרָם וַעֲזַרְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־
7 יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה הוּא: וּמֵאֱלֹהִים
הָיְתָה תְּבוּסַת אֲחַזְיָהוּ לָבוֹא אֶל־יוֹרָם וּבְבֹאוֹ יָצָא עִם־
יְהוֹרָם אֶל־יֵהוּא בֶּן־נִמְשִׁי אֲשֶׁר מְשָׁחוֹ יְהוָה לְהַכְרִית אֶת־
8 בֵּית אַחְאָב: וַיְהִי כְּהִשָּׁפֵט יֵהוּא עִם־בֵּית אַחְאָב וַיִּמְצָא
אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וּבְנֵי אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מְשָׁרְתִים לַאֲחַזְיָהוּ
9 וַיַּהַרְגֵם: וַיְבַקֵּשׁ אֶת־אֲחַזְיָהוּ וַיִּלְכְּדֵהוּ וְהוּא מִתְחַבֵּא
בְּשֹׁמְרוֹן וַיְבִאֻהוּ אֶלֵיהוּא וַיְמִיתֻהוּ וַיִּקְבְּרֻהוּ כִּי אָמְרוּ

בן

v. 18. נא בלא פסק וב׳ רפה v. 19 נא בלא פסק

18 נאָך דאָס אַלעס האָט איהם גאָט געפּלאָגט מיט א קראנקהייט אין זיינע גע־
דערים, א אונהיילבארע.

19 אזוי איז ער קראנק געווען א לאַנגע צייט, אז עס איז געקומען די ענדע,
נאָך צוויי יאָהר, זיינען זיינע געדערים אין גאַנצען ארויס פון קראנק־
הייט און ער איז געשטאָרבען פון גרויסע לויידען; פאר איהם האָט זיין
פאָלק ניט געמאַכט קיין אנצינדונג ווי מ׳האָט געמאַכט פון זיין פאטער.

20 צוויי־און־דרייסיג יאָהר איז ער אלט געווען וען ער איז קעניג געוואָרען
און אכט יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים, וועלכע זיינען אָן־ק אָהן
פערגעניגען. איהם האָט מען בעערדיגט אין דוד׳ס שטאָדט, נאָר ניט
אין די קעניגליבע גראבען.

קאפיטעל כב

1 דאן האָבען די איינוואוינער פון ירושלים קעניג געמאַכט אנשטאט איהם
זיין קלענסטען זוהן אחזיהו; ווארים אלע עלטערע האָט אויסגע־
הרג׳עט די ארמעע וואָס איז געקומען מיט דעם לאַגער פון די ערבים. פון
דאן אן האָט געקעניגט אחזיהו, יהורם׳ס זוהן, דער קעניג פון יהודה.

2 צוויי־און־פערציג יאָהר איז אחזיהו אלט געווען וען ער איז קעניג ge־
וואָרען, נאָר איין יאָהר האָט ער געקעניגט אין ירושלים, זיין מוטער׳ס
נאָמען איז געווען עתליהו, עמרי׳ס טאָכטער.

3 אויך ער איז געגאַנגען אין די וועגען פון אחאב׳ס פאמיליע, ווארים זיין
מוטער האָט איהם אימער געראטהען פערברעכעריש צו זיין.

4 אזוי ווי אחאב׳ס פאמיליע האָט ער אויך געטהאָן אלעס וואָס איז
שלעכט אין גאָט׳ס אויגען, ווארים זיי זיינען זיינע ראטה־געבער געווען
נאָך זיין פאטער׳ס טוידט, איהם צו פערדאַרבען.

5 דורך זייער ראטה איז ער אויך געגאַנגען מיט יהורם, אחאב׳ס זוהן, דער
קעניג פון ישראל, צו שטרייטען מיט חזאל, קעניג פון ארם, אין רמות־
גלעד; די ארמים האָבען יורם׳ן פערוואונדעט,

6 איז ער אוועק היילען זיך אין יזרעאל פון די וואונדען וואָס ער האָט בע־
קומען אין רמה, שטרייטענדיג מיט חזאל קעניג פון ארם. דאן איז
עזריהו, יהורם׳ס זוהן, קעניג פון יהודה, געגאַנגען אין יזרעאל זעהען
יהורם, אחאב׳ס זוהן, ווייל ער איז קראנק געווען;

7 [עס איז געווען פון גאָט אז די ניעדערלאגע פון אחזיהו זאל קומען דורך
יורם׳ן.] אז ער איז געקומען איז ער ארויסגעגאַנגען מיט יהורם׳ן קע־
גען יהוא, נמשי׳ס זוהן, וועלכען גאָט האָט געזאלבט צו פערניכטען
אחאב׳ס פאמיליע.

8 וען יהוא האָט זיך געגומען אויספיהרען די הינריכטונג פון אחאב׳ס
הויז, האָט ער געטראָפען די פירסטען פון יהודה און די קינדער פון
אחזיהו׳ס ברידער, וועלכע האָבען בעדיענט אחזיהו׳ן, און האָט זיי
געהרג׳ט.

9 ער האָט אויך אויסגעזוכט אחזיהו׳ן און געכאַפט איהם (ער איז בעהאל־
טען געווען אין שמרון), מ׳האָט איהם געבראכט צו יהוא, ער האָט איהם

בֶּן־יְהוֹשָׁפָט הוּא אֲשֶׁר־דָּרַשׁ אֶת־יְהוָה בְּכָל־לִבָּבוֹ וְאֵין
לְבֵית אֲחַזְיָהוּ לַעֲצֹר כֹּחַ לְמַמְלָכָה: וַעֲתַלְיָהוּ אֵם
אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי־מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר אֶת־כָּל־זֶרַע 11
הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה: וַתִּקַּח יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ
אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ
הַמּוּמָתִים וַתִּתֵּן אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּירֻהוּ
יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם אֵשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא
הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ מִפְּנֵי עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֻמְתָתְהוּ:
וַיְהִי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתַלְיָה 12
מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ:

כג CAP. XXIII.

וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִעִית הִתְחַזַּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת א
לַעֲזַרְיָה בֶן־יְרֹחָם וּלְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן־
עוֹבֵד וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־עֲדָיָהוּ וְאֶת־אֱלִישָׁפָט בֶּן־זִכְרִי עִמּוֹ
בַּבְּרִית: וַיָּסֹבּוּ בִיהוּדָה וַיְקַבְּצוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־עָרֵי 2
יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־יְרוּשָׁלָם: וַיִּכְרֹת 3
כָּל־הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לָהֶם
הִנֵּה בֶּן־הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בְּנֵי דָוִיד: זֶה 4
הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים: וְהַשְּׁלִשִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית
בְּשַׁעַר הַיְסוֹד וְכָל־הָעָם בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה: וְאַל־יָבוֹא 6
בֵּית־יְהוָה כִּי אִם־הַכֹּהֲנִים וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם הֵמָּה יָבֹאוּ
כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה וְכָל־הָעָם יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה: וְהִקִּיפוּ 7
הַלְוִיִּם אֶת־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת
יוּמָת וִהְיוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ: וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם וְכָל־ 8
יְהוּדָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־
אֲנָשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת כִּי לֹא־פָטַר יְהוֹיָדָע
הַכֹּהֵן אֶת־הַמַּחְלְקוֹת: וַיִּתֵּן יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי 9

געטוידט און בעערדיגט ; זיי האָבען געזאָגט : „ער איז דאָך יהושפט׳ס זוהן, וועלכער האָט גאָט געפאָרשט מיט זיין גאַנצען האַרץ.“ אחזיהו׳ס הויז איז געוואָרען קראפטלאָז צו רעגירען.

10 אז עתליהו, אחזיהו׳ס מוטער, האָט געזעהען אז איהר זוהן איז געשטאָרבען, איז זי אויפגעשטאַנען און פערטיליגט אלע קעניגליכע קינדער פון יהודה׳ס קעניגליכען הויז.

11 אָבער יהושבעת, דעם קעניג׳ס טאָכטער, האָט גענומען יואש׳ן, אחזיהו׳ס זוהן, האָט איהם ארויסגע׳גנב׳עט פון צווישען די קעניגליכע קינדער וואָס זיינען געטוידט געוואָרען, און האָט איהם מיט זיין אָם אריבערגעפיהרט אין שלאָפ־צימער. אזוי האָט יהושבעת, דעם קעניג יהורם׳ס טאָכטער, יהוידע דעם כהן׳ס פרוי, וועלכע איז געווען אחזיהו׳ס שוועסטער, בעהאלטען איהם פון עתליהו און זי האָט איהם ניט געטוידט.

12 זעכס יאָהר איז ער ביי זיי בעהאלטען געווען אין גאָט׳ס הויז און עתליה האָט נעקעניגט איבער דאָם לאנד.

קאַפּיטעל כג

1 אויפ׳ן זיעבעטען יאָהר האָט יהוידע מוטה געפאַסט און האָט אריינגענומען אין פערבינדונג מיט איהם די בעאמטע איבער הונדערטע : עזריה ירחם׳ס זוהן, ישמעאל יהוחנן׳ס זוהן, עזריהו עובד׳ס זוהן מעשיהו עדיהו׳ס זוהן און אלישפט זכרי׳ס זוהן.

2 זיי זיינען ארומגענאַנגען אין יהודה און פערזאַמלט די לוים פון אלע שטעדט אין יהודה אויך די הויפט פאָרשטעהער פון ישראל, און געקומען אין ירושלים ;

3 דאָם גאַנצע פערזאַמלונג האָט אין גאָט׳ס הויז א בונד געשלאָסען מיט׳ן קעניג. ער האָט צו זיי געזאָגט : דא וועט דער קעניגליכער קינד קעניג ווערען, אזוי ווי גאָט האָט גערעדט וועגען דוד׳ס קינדער.

4 אט וואָס איהר זאָלט טהאָן : א דריטעל פון אייך, די שבת־קומענדע פון כהנים און לוים אלס טהויער־ און שוועל־היטער,

5 א דריטעל אינ׳ם קעניג׳ס הויז און א דריטעל ביי׳ן פונדאַמענט טהויער ; דאָם גאַנצע פאָלק זאָל זיין אין די הויפען פון גאָט׳ס הויז.

6 אין גאָט׳ס הויז זאָלען ניט אריינקומען אויסער די כהנים און די דיענער די לוים ; זיי קענען אריינקומען ווייל זיי זיינען הייליג, דאָם גאַנצע פאָלק אָבער זאָלען בעוואַכען גאָט׳ס הויז..

7 די לוים זאָלען דעם קעניג פון אלע זייטען ארומרינגלען, יעדער מיט זיינע וואפען אין האַנד, זיי זאָלען זיין מיט׳ן קעניג ביי זיין אריינגעהן אָדער ארויסגעהן, אן אנדערער וואָס וועט אין הויז אריין זאָל געטוידט ווערען.

8 די לוים און גאַנץ יהודה האָבען געטהאָן אלעס ווי יהוידע דער כהן האָט בעפוילען, יעדער האָט צוזאמענגענומען זיינע מענשען — די שבת־קומענדע ווי די שבת־אַוועקגעהענדע — וואָרים יהוידע דער כהן האָט די אבטהיילונגען ניט ענטלאסען.

9 דאן האָט יהוידע דער כהן געגעבען צו די בעאמטע איבער הונדערטע דעם

הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר
9 לַמֶּלֶךְ דָּוִיד אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים: וַיַּעֲמֵד אֶת־כָּל־הָעָם
וְאִישׁ ו שִׁלְחוֹ בְיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת
11 הַשְּׂמְאִלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב: וַיּוֹצִיאוּ אֶת־
בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ
12 וַיִּמְשָׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ: וַתִּשְׁמַע
עֲתַלְיָהוּ אֶת־קוֹל הָעָם הָרָצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא
13 אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה: וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־עַמּוּדוֹ
בַּמָּבוֹא וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ
שָׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי הַשִּׁיר וּמוֹדִיעִים
לְהַלֵּל וַתִּקְרַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתֹּאמֶר קֶשֶׁר קֶשֶׁר:
14 וַיּוֹצֵא יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת ו פְּקוּדֵי הַחַיִל
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ אֶל־מִבֵּית הַשְּׂדֵרוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ
יוּמָת בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תְמִיתוּהָ בֵּית יְהוָה:
טו וַיָּשִׂימוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא אֶל־מְבוֹא שַׁעַר־הַסּוּסִים בֵּית
16 הַמֶּלֶךְ וַיְמִיתוּהָ שָׁם: וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית בֵּינוֹ
17 וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה: וַיָּבֹאוּ כָל־
הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ
18 וְאֵת מַתַּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת: וַיָּשֶׂם יְהוֹיָדָע
פְּקֻדֹּת בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר חִלַּק דָּוִיד
עַל־בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת יְהוָה כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
19 בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁיר עַל יְדֵי דָּוִיד: וַיַּעֲמֵד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי
כ בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבוֹא טָמֵא לְכָל־דָּבָר: וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי
הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים וְאֶת־הַמּוֹשְׁלִים בָּעָם וְאֶת ו כָּל־עַם
הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ בְּתוֹךְ־שַׁעַר
הָעֶלְיוֹן בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא הַמַּמְלָכָה:

וישמחו

18 ע' כא הל הגעא

קעניג דוד׳ס שפּיזען, פּאנצערס און שילדען, וואס האבען זיך אין גאט׳ס הויז געפונען.

10 אויך האט ער אויסגעשטעלט דאס גאנצע פאלק פון רעכטען זייט הויז ביז׳ן לינקען, ביז׳ן אלטאר אינווייניג, ארומצורינגלען דעם קעניג.

11 נאכהער האט מען ארויסגעפיהרט דעם קעניג׳ס זוהן, מ׳האט איהם אנגעטהאן די קרוין און געגעבען איהם דאס געזעץ און מ׳האט איהם קעניג געמאכט; יהוידע מיט זיינע זיהן האבען איהם געזאלבט און אויסגעשריען: „עס לעבע דער קעניג!"

12 אז עתליהו האט דערהערט די שטימען פון ארומלויפענדען פאלק וועלכער האט געריהמט דעם קעניג איז זי אריינגעגאנגען צום פאלק אין גאט׳ס הויז.

13 וועז זי האט דערזעהען אין אריינגאנג דעם קעניג שטעהענדיג אויף זיין ביהנע און די זינגערס מיט די טראמפייטען בלאזער ארום קעניג, אויך דאס גאנצע פאלק פרעהליך, בלאזענדיג מיט טראמפייטען, זינגענדיג מיט געזאנג אינסטרומענטען און אנפיהרענדיג די לויבגעזאנגען — האט עתליהו צוריסען איהרע קליידער און אויסגעשריען: פערראטה, פערראטה!

14 דאן איז יהוידע דער כהן ארויס צו די בעאמטע איבער הונדערטע — די מיליטער בעאמטע — און געזאגט צו זיי: „פיהרט איהר ארויס פון צווישען די רייהען און ווער עס וועט איהר נאך געהן זאל מיט׳ן שווערד געטוידט ווערען; דער כהן האט געמיינט „טוידט איהר ניט אין גאט׳ס הויז."

15 מ׳האט פאר איהר פלאץ געמאכט ביז זי איז אריין דורכ׳ן פערדען טהויער אין קעניג׳ס הויז — דארטען האט מען איהר געטוידט.

16 דאן האט יהוידע געשלאסען א בונד צווישען איהם אויך צווישען דאס גאנצע פאלק און דעם קעניג, צו זיין א פאלק צו גאט.

17 דאס גאנצע פאלק איז אריין אינ׳ס הויז פון בעל און האבען איהם צובראכען אויך זיינע אלטארען און בילדער האבען זיי צובראכען און מתן, דעם פריסטער פון בעל האבען זיי ערשלאגען נעבען די אלטארען.

18 יהוידע האט געמאכט אמטען אין גאט׳ס הויז פאר די כהנים און לוים, ווי דוד האט איינגעטהיילט אין גאט׳ס הויז, אום צו ברייננען גאנץ־אפפער פאר גאט, (ווי עס איז געשריבען אין משה׳ס לעזתרע) מיט פרויד און געזאנגען פערפאסט פון דוד׳ן.

19 ער האט אויך אויפגעשטעלט טהויער־היטערס ביי די טהויערן פון גאט׳ס הויז אום קיין אונריינער זאל ניט אריינקומען,

20 נאכהער האט ער צוזאמענגענומען די בעאמטע איבער הונדערטע, די מעכטיגע, די הערשער פון פאלק און דאס גאנץ געמיינע פאלק, און האט ארויסגעפיהרט דעם קעניג פון גאט׳ס הויז, זיי זיינען אריין דורכ׳ן אבער־טהויער אין קעניג׳ס הויז און זיי האבען דעם קעניג אויפ׳ן טהראן אויפגעזעצט.

21 וַיִּשְׂמְחוּ כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקָטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ
בֶּחָרֶב׃

כד CAP. XXIV

א בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם
2 וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
3 יְהוָה כָּל־יְמֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע
4 נָשִׁים שְׁתַּיִם וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן הָיָה עִם־
ה לֵב יוֹאָשׁ לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וַיְקַבֵּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי יְהוּדָה וְקִבְצוּ מִכָּל־
יִשְׂרָאֵל כֶּסֶף לְחַזֵּק ׀ אֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה
וְאַתֶּם תְּמַהֲרוּ לַדָּבָר וְלֹא מִהֲרוּ הַלְוִיִּם׃ וַיִּקְרָא
6 הַמֶּלֶךְ לִיהוֹיָדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ לֹא־דָרַשְׁתָּ עַל־
הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיהוּדָה וּמִירוּשָׁלַם אֶת־מַשַּׂאת מֹשֶׁה עֶבֶד־
7 יְהוָה וְהַקָּהָל לְיִשְׂרָאֵל לְאֹהֶל הָעֵדוּת׃ כִּי עֲתַלְיָהוּ
הַמְרַשַּׁעַת בָּנֶיהָ פָּרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם כָּל־קָדְשֵׁי
8 בֵית־יְהוָה עָשׂוּ לַבְּעָלִים׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אָרוֹן אֶחָד
9 וַיִּתְּנוּ בְּשַׁעַר בֵּית־יְהוָה חוּצָה׃ וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה
וּבִירוּשָׁלַם לְהָבִיא לַיהוָה מַשַּׂאת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים
י עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם וַיָּבִיאוּ
11 וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד־לְכַלֵּה׃ וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא אֶת־הָאָרוֹן
אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וְכִרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף וּבָא
סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְיָעֲרוּ אֶת־הָאָרוֹן וְיִשָּׂאֻהוּ
וְיָשִׁיבֻהוּ אֶל־מְקוֹמוֹ כֹּה עָשׂוּ לְיוֹם בְּיוֹם וַיַּאַסְפוּ כֶסֶף
12 לָרֹב׃ וַיִּתְּנוּ הַמֶּלֶךְ וְיְהוֹיָדָע אֶל־עוֹשֵׂה מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת
בֵּית־יְהוָה וַיְהִיוּ שֹׂכְרִים חֹצְבִים וְחָרָשִׁים לְחַדֵּשׁ בֵּית
יְהוָה וְגַם לְחָרְשֵׁי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה׃
13 וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה וַתַּעַל אֲרוּכָה לַמְּלָאכָה בְּיָדָם
14 וַיַּעֲמִידוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ וַיְאַמְּצֵהוּ׃ וּכְכַלּוֹתָם

21 דאָס גאַנצע פאָלק פּונ׳ם לאַנד האָט זיך געפרעהט און די הויפּט־שטאָדט
איז שטיל געווען אַבוואָהל מ׳האָט עתליהו׳ן געטוידט מיט׳ן שווערד.

קאַפּיטעל כד

1 אין עלטער פון זיעבען יאָהר איז יואש קעניג געוואָרען און פופציג יאָהר
האָט ער רעגירט אין ירושלַים, זיין מוטער׳ס נאָמען איז געווען
צביה פון באר־שבע.

2 יואש האָט געטהאָן אַלץ וואָס ס׳איז רעכטפערטיג אין גאָט׳ס אויגען, די
גאַנצע צייט פון יהוידע דעם כהן.

3 יהוידע האָט פאר איהם פערהיראַט צוויי פרויען און ער האָט געהאַט
זיהן און טעכטער.

4 נאָכדעם האָט יואש בעשלאָסען צו בעניַיען גאָט׳ס הויז.

5 האָט ער צוזאַמענגעקליבען די כהנים און לוים און האָט צו זיי געזאָגט :
„געהט איבער די שטעדט פון יהודה און זאַמלט פון גאַנץ ישראל געלד
אום יעדער יאָהר צו פערשטאַרקען דאָס הויז פון אייער גאָט ; טהוט
עס שנעלל !" אָבער די לוים האָבען זיך ניט געהיילט.

6 דאַן האָט דער קעניג גערופען יהוידע דעם הויפּט־כהן, און געזאָגט צו
איהם : „וואַרים האָסטו ניט אויפגעפאָדערט די לוים צוואַמען־צו־בריינ־
גען פון יהודה און ירושלַים די אבצאָל־שולדען לויט ווי משה, גאָט׳ס
דיענער, און דאָס פערזאַמלונג פון ישראל האָבען בעשטימט צום פער־
זאַמלונגס־געצעלט ?"

7 [וואַרום די קינדער פון דער פערברעכערישער עתליהו האָבען צובראָכען
גאָט׳ס הויז און אַלע הייליגטהימער פון גאָט׳ס הויז האָבען זיי איבער־
געמאַכט פאר די געצעלן פון בעל.]

8 דער קעניג האָט געהייסען און מ׳האָט געמאַכט א קאַסטען און אוועקגע־
שטעלט איהם נעבען אויסווייניגסטען טהויער פון גאָט׳ס הויז. —

9 מ׳האָט אויסגערופען אין יהודה און ירושלַים דאָס מ׳זאָל בריינגען פאר
גאָט די אבצאָהלונג, וואָס משה, גאָט׳ס דיענער, האָט געלעגט אויף
ישראל אין׳ם מדבר.

10 אַלע פירסטען און דאָס גאַנצע פאָלק זיינען פרעהליך געווען, זיי האָבען
געבראַכט און געוואָרפען אין קאַסטען ביז עס איז פול געוואָרען.

11 פון צייט צו צייט פלעגט מען בריינגען דעם קאַסטען צום קעניגליכען
קאַנטצלַ, דורך די לוים ; אז זיי פלעגען זעהען אז עס איז פול מיט
געלד, פלעגט קומען דער קעניגליכער שרייבער און א בעאַמטער פון
אָבערכהן, זיי פלעגען אויסלידיגען דעם קאַסטען, און אוועקטראָגען
איהם צוריק אויף זיין אָרט, אזוי האָבען זיי געטהאָן יעדעם מאָל ביז
זיי האָבען צוזאַמען געקליבען פיעל געלד.

12 דער קעניג און יהוידע האָבען דאָס געגעבען צו די וואָס אַרבייטען די אר־
בייט פון גאָט׳ס הויז, און זיי האָבען נעדונגען שטיין־האַקערס און
מיסטערס צו פאַרריכטען גאָט׳ס הויז, אויך אייזען־ און קופער־שמידען
צו פערשטאַרקען גאָט׳ס הויז.

13 די ארבייטער האָבען אָנגעפאַנגען די ארבייט, און די ארבייט האָט גע־
לונגען אין זייערע הענד ביז זיי האָבען צוריקגעשטעלט גאָט׳ס הויז אויף
זיין שטאַנד און בעפעסטיגט איהם.

14 אז זיי האָבען געענדיגט, האָבען זיי געבראַכט צום קעניג און יהוידע

הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אֶת־שְׁאָר הַכֶּסֶף וַיַּעֲשׂוּהוּ
כֵלִים לְבֵית־יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת וְהָעֹלוֹת וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב
וָכֶסֶף וַיְהִיוּ מַעֲלִים עֹלוֹת בְּבֵית־יְהוָה תָּמִיד כָּל יְמֵי
טו יְהוֹיָדָע: וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמָת בֶּן־מֵאָה
16 וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ: וַיִּקְבְּרֻהוּ בְעִיר־דָּוִיד עִם־הַמְּלָכִים
17 כִּי־עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעִם־הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ: וְאַחֲרֵי
מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע
18 הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם: וַיַּעַזְבוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
וַיַּעַבְדוּ אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־יְהוּדָה
19 וִירוּשָׁלִַם בְּאַשְׁמָתָם זֹאת: וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִאִים לַהֲשִׁיבָם
כ אֶל־יְהוָה וַיָּעִידוּ בָם וְלֹא הֶאֱזִינוּ: וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה
אֶת־זְכַרְיָה בֶן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר
לָהֶם כֹּה ו אָמַר הָאֱלֹהִים לָמָּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת
יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם:
21 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיִּרְגְּמֻהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ בְּחֲצַר בֵּית
22 יְהוָה: וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע
אָבִיו עִמּוֹ וַיַּהֲרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמֹתוֹ אָמַר יֵרֶא יְהוָה וְיִדְרֹשׁ:
23 וַיְהִי ו לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ
אֶל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעַם
24 וְכָל־שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ לְמֶלֶךְ דַּרְמֶשֶׂק: כִּי בִמְעַט אַנְשִׁים
בָּאוּ ו חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם חַיִל לָרָב מְאֹד כִּי עָזְבוּ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ שְׁפָטִים:
כה וּבְלֶכְתָּם מֵעָלָיו כִּי־עָזְבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלֻיִם רַבִּים הִתְקַשְׁרוּ
עָלָיו עַבְדָיו בְּדְמֵי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ
וַיָּמָת וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים:
26 וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְּׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעַת הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד
27 בֶּן־שִׁמְרִית הַמּוֹאֲבִית: וּבָנָיו וְרֹב הַמַּשָּׂא עָלָיו וְיִסּוֹד

בית

24. v. נ״א ו לא פסוק 27. v. יתב קרי

דאָס איבערגיע געלט, האָט ער דערפון געהייסען מאַכען כלים פאַר גאָט׳ס הויז — געשיר צום דינסט, פאר די אָפּפערס, לעפּעל אויך גאָלדענע און זילבערנע כלים. דאָס גאנצע צייט וואָס יהוידע האָט געלעבט האָט מען געבראכט שטענדיג גאנץ־אָפּפערס אין גאָט׳ס הויז.

15 אז יהוידע איז געוואָרען אַלט און זאָט מיט טעג איז ער געשטאָרבען; הונדערט מיט דרייסיג יאָהר איז ער אַלט געווען אז ער איז געשטאָרבען,

16 מ׳האָט אים בעערדיגט אין דוד׳ס שטאָדט נעבען די קעניגע, ווייל ער האָט געטהאָן גוטעס פאר ישראל, פאר גאָט און נאָכהער פאר זיין הויז.

17 נאָך יהוידע׳ס טוידט, זיינען געקומען די פירסטען פון יהודה און גע־בוקט זיך צום קעניג, פון דאמאלס אָן האָט דער קעניג זיי געפאָלגט.

18 זיי האָבען פארלאָזען דאָס הויז פון גאָט, דער גאָט פון זייערע אור־עלטערן, זיי האָבען גערייניט צו געצעלן־בוימער און געצעלן־בילדער. איבער דעם פערברעכען זיינרן איז גאָט׳ס צארן געווען אויף יהודה און ירושלים.

19 ער האָט צו זיי געשיקט פראָפעטען זיי צוריק צו קעהרען צו גאָט און זיי האָבען זיי געוואָרנט, אָבער מ׳האָט זיי ניט געהערט.

20 דאן איז זכריה, יהוידע דעם כהן׳ס זוהן זעהר בעגייסטערט געוואָרען, ער האָט זיך אַוועקגעשטעלט העכער פאר דאָס פאָלק און געזאָגט צו זיי: אזוי האָט גאָט געזאָגט: „ווארום טרעט איהר איבער גאָט׳ס בעפעהל? איהר וועט דאָך ניט בעגליקען; קוים האָט איהר גאָט פערלאָזען האָט ער אייך פערלאָזען! . . .“

21 האָבען זיי זיך פערבונדען קעגען איהם און פערוואָרפען איהם מיט שטיי־נער, לויט א בעפעהל פון קעניג, אין הויף פון גאָט׳ס הויז.

22 דער קעניג יואש האָט ניט געדיינקט דאָס גוטעס וואָס יהוידע זיין פאטער האָט מיט איהם געטהאָן, און האָט געלאָזען הרג׳נען זיין זוהן. שטאר־בענדיג האָט ער געזאָגט: „גאָט זאל זעהען און איינמאנען!“

23 פונקט צום יאָהר איז אויף איהם ארויף אן ארמעע פון ארם, זיי זיינען אריין אין יהודה און ירושלים, ערשלאָגען אלע פאָלקס־פירסטען און זייער פערמעגען האָבען זיי אוועקגעשיקט צום קעניג, אין דרמשק.

24 די ארמעע פון ארם איז זאָגאר געקומען מיט וועניג מענשען, נאָר גאָט האָט זיי איבערגעגעבען זעהר א גרויסע ארמעע — ווייל זיי האָבען פער־לאָזען דעם גאָט פון זייערע עלטערן. אויך יואש׳ן זעלבסט האָבען זיי בעשטראפט.

25 אז זיי זיינען אוועק, איהם איבערלאָזענדיג אין גרויסע ליידען, האָבען זיינע קנעכט רעוואָלטירט קעגען איהם, (פאר דאָס בלוט פון יהוידע דעם כהן׳ס זוהן) און האָבען איהם ערשלאָגען אויף זיין בעט. ער איז געשטאָרבען און מען האָט איהם בעערדיגט אין דוד׳ס שטאָדט, אָבער ניט אין די קעניגליכע גראבען.

26 די האָבען דאָס רעוואָלטירט קעגען איהם: זבד, זוהן פון שמעת די עמונית, און יהוזבד, דער זוהן פון שמרית די מואבית.

27 וועגען זיינע זיהן, די פיעל פראָפעצייהונגען איבער איהם און די פעסט־

בֵּית הָאֱלֹהִים הֵנָּם כְּתוּבִים עַל־מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים
וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

כה CAP. XXV.

א בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ וְעָשְׂרִים וָתֵשַׁע
2 שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן מִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ
3 הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא בְלֵבָב שָׁלֵם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה
הַמַּמְלָכָה עָלָיו וַיַּהֲרֹג אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ
4 אָבִיו׃ וְאֶת־בְּנֵיהֶם לֹא הֵמִית כִּי כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת בְּסֵפֶר
מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יָמֻתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים
וּבָנִים לֹא־יָמֻתוּ עַל־אָבוֹת כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ׃

ה וַיִּקָּבֵץ אֲמַצְיָהוּ אֶת־יְהוּדָה וַיַּעֲמִידֵם לְבֵית־אָבוֹת
לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וּלְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת לְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן
וַיִּפְקְדֵם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה וַיִּמְצָאֵם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת
6 אֶלֶף בָּחוּר יוֹצֵא צָבָא אֹחֵז רֹמַח וְצִנָּה׃ וַיִּשְׂכֹּר מִישְׂרָאֵל
7 מֵאָה אֶלֶף גִּבּוֹר חַיִל בְּמֵאָה כִכַּר־כָּסֶף׃ וְאִישׁ הָאֱלֹהִים
בָּא אֵלָיו לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ אַל־יָבוֹא עִמְּךָ צְבָא יִשְׂרָאֵל כִּי
8 אֵין יְהוָה עִם־יִשְׂרָאֵל כָּל בְּנֵי אֶפְרָיִם׃ כִּי אִם־בָּא אַתָּה
עֲשֵׂה חָזָק לַמִּלְחָמָה יַכְשִׁילְךָ הָאֱלֹהִים לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶשׁ־
9 כֹּחַ בֶּאֱלֹהִים לַעְזוֹר וּלְהַכְשִׁיל׃ וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ לְאִישׁ
הָאֱלֹהִים וּמַה־לַּעֲשׂוֹת לְמֵאוֹת הַכִּכָּר אֲשֶׁר נָתַתִּי לְגְדוּד
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים יֵשׁ לַיהוָה לָתֶת לְךָ הַרְבֵּה
י מִזֶּה׃ וַיַּבְדִּילֵם אֲמַצְיָהוּ לַהֲגְדוּד אֲשֶׁר־בָּא אֵלָיו מֵאֶפְרַיִם
לָלֶכֶת לִמְקוֹמָם וַיִּחַר אַפָּם מְאֹד בִּיהוּדָה וַיָּשׁוּבוּ לִמְקוֹמָם
11 בָּחֳרִי־אָף׃ וַאֲמַצְיָהוּ הִתְחַזַּק וַיִּנְהַג אֶת־עַמּוֹ וַיֵּלֶךְ
12 גֵּיא הַמֶּלַח וַיַּךְ אֶת־בְּנֵי־שֵׂעִיר עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃ וַעֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים חַיִּים שָׁבוּ בְנֵי יְהוּדָה וַיְבִיאוּם לְרֹאשׁ הַסֶּלַע
13 וַיְשַׁלִּיכוּם מֵרֹאשׁ הַסֶּלַע וְכֻלָּם נִבְקָעוּ׃ וּבְנֵי הַגְּדוּד

אשר

כ״ה v. 6. קמץ בטפחא v. 9. יחד ר

שטעלונג פון גאָט׳ס הויז — איז געשריבען אין דאָס בוך „פאָרשונגען איבער די קעניגע". זיין זוהן אמציהו האָט רעגירט נאָך איהם.

קאַפּיטעל כה

1 פינף־און־צוואנציג יאָהר אלט איז אמציהו קעניג געוואָרען און ניין־און־צוואנציג יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים. זיין מוטער׳ס נאָמען איז געווען יהועדן פון ירושלים.

2 ער האָט געטהאָן אלעם וואָס איז רעכטפארטיג אין גאָט׳ס אויגען, אָבער ניט מיט׳ן גאנצען הארצען.

3 אז ער האָט זיך בעפעסטיגט אין זיין רעגירונג האָט ער ערשלאגען זיינע דיענער, די וואָס האָבען ערשלאָגען דעם קעניג זיין פאטער.

4 זייערע זיהן אָבער האָט ער ניט געטוידט, ווי עס איז געשריבען אין משה׳ס געזעץ־בוך אז גאָט האָט בעפוילען אזוי צו זאָגען: „עלטערן זאָלען ניט געטוידט ווערען איבער דעם פאַרברעכען פון קינדער אוּן קינדער — איבער דעם פאַרברעכען פון עלטערן, יעדער קען געטוידט ווערען נאָר פאר זיינע אייגענע זינד."

5 דאן האָט אמציהו פערזאמעלט יהודה אוּן האָט זיי איינגעשטעלט אין הויפט־חייזער, אונטער בעאמטע איבער טויזענדער אוּן איבער הונדערטער אויף גאנץ יהודה אוּן בנימין; ער האָט זיי אויך געצעהלט פון צוואנציג יאָהר אן אוּן עלטער אוּן האָט אונטער זיי געפונען דריי־הונדערט־טויזענד יונגע מענשען, ארמעע־געהער וואָס קענען האלטען א שפיעז אוּן א פאנצער.

6 ער האָט אויך צוגערונגען פון ישראל הונדערט־טויזענד ארמעע העלדען פאר הונדערט צענטנער זילבער.

7 איז צו איהם געקומען א געטליכער מאן זאָגענדיג: „א, קעניג! זאָלען די קריעגס־לייט פון ישראל ניט איינגעפינען זיך ביי דיר, וואָרים גאָט איז ניט מיט ישראל אוּן די גאנצע בעפעלקערונג פון אפרים;

8 אוּן אויב דו וועסט קומען שטארק מאכען זיך צו קריעג, וועט דיר גאָט שטירצען פאר דעם פיינד — נאָר ביי גאָט איז די קראפט צו העלפען אוּן שטירצען . . ."

9 האָט אמציהו געזאָגט צום געטליכען מאן: וואָס אָבער זאל איך טהאָן וועגען די הונדערט צענטנער וואָס איך האָב געגעבען צו די ארמע פון ישראל? האָט דער געטליכער מאן געענטפערט: „גאָט קען דיר געבען פיעל מעהר ווי דאָס."

10 דאן האָט אמציהו אָבגעטהיילט די ארמעע וואָס ס׳איז צו איהם געקומען פון אפרים אום זיי זאָלען גהן צו זייער ארט, זיינען זיי זעהר בייז געוואָרען אויף יהודה אוּן צוריקגעקעהרט זיך צארנדיג צו זייער אָרט.

11 אמציהו האָט געפאסט מוטה — ער האָט געפיהרט זיין פאָלק אוּן גענגען אין זאלץ־טהאל, דאָרטען האָט ער ערשלאגען צעהען טויזענד פון די שעיר איינוואוינער.

12 נאָך צעהען טויזענד האָבען די קריעגס־לייט פון יהודה געפאנגען לעבעדיג; זיי האָבען זיי ארויפגעפיהרט אויפ׳ן שפיץ פעלז אוּן אראָבגעוואָרפען פון דאָרט, — זיי זיינען אלע צושמעטערט געוואָרען.

13 די קריעגס־לייט וועלכע אמציהו האָט צוריקגעקעהרט זיי זאָלען ניט

אֲשֶׁר הֵשִׁיב אֲמַצְיָהוּ מִלָּכֶת עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה וַיִּפְשְׁטוּ בְעָרֵי
יְהוּדָה מִשֹּׁמְרוֹן וְעַד־בֵּית חוֹרוֹן וַיַּכּוּ מֵהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
14 וַיָּבֹזּוּ בִּזָּה רַבָּה: וַיְהִי אַחֲרֵי בֹּוא אֲמַצְיָהוּ מֵהַכּוֹת
אֶת־אֲדוֹמִים וַיָּבֵא אֶת־אֱלֹהֵי בְּנֵי שֵׂעִיר וַיַּעֲמִידֵם לוֹ
טו לֵאלֹהִים וְלִפְנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יְקַטֵּר: וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בַּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו נָבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה דָרַשְׁתָּ
16 אֶת־אֱלֹהֵי הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ אֶת־עַמָּם מִיָּדֶךָ: וַיְהִי ו
בְּדַבְּרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלִיוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ נְתַנּוּךָ חֲדַל־לְךָ
לָמָּה יַכּוּךָ וַיֶּחְדַּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־יָעַץ אֱלֹהִים
17 לְהַשְׁחִיתֶךָ כִּי־עָשִׂיתָ זֹּאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לַעֲצָתִי: וַיִּוָּעַץ
אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן
18 יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְכָה נִתְרָאֶה פָּנִים: וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר
בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת־
בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
19 וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ: אָמַרְתָּ הִנֵּה הִכִּיתָ אֶת־אֱדוֹם וְנִשָּׂאֲךָ
לִבְּךָ לְהַכְבִּיד עַתָּה שְׁבָה בְבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְרָעָה
כ וְנָפַלְתָּ אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ: וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי
מֵהָאֱלֹהִים הִיא לְמַעַן תִּתָּם בְּיַד כִּי דָרְשׁוּ אֶת אֱלֹהֵי
21 אֱדוֹם: וַיַּעַל יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָּנִים הוּא
22 וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה: וַיִּנָּגֵף
23 יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהֳלָיו: וְאֶת אֲמַצְיָהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז תָּפַשׂ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלַם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַם
24 מִשַּׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה: וְכָל־
הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים בְּבֵית־הָאֱלֹהִים
עִם־עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת
כה וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹן: וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה

געהן מיט איהם אין קריעג, האָבען זיך פאנאנדער געשפּרייט איבער די שטעדט פון יהודה, פון שמרון ביז בית־חורון, זיי האָבען ערשלאגען פון זיי דריי טויזענד און אוועקגעראוֹבט פיעל פערמעגען.

14 נאָכדעם אז אמציהו איז צוריק געקומען פון שלאכט מיט די אדומים האָט ער מיטגעבראכט די געטער פון די אינוואוינער פון שעיר, און אוועקגעשטעלט זיי פאר זיך אלס געטער: צו זיי האָט ער זיך געבוקט

15 און צו זיי האָט ער **נערויכערט**. דאן האָט גאָט'ס צארן געברענט אויף אמציהו, ער האָט געשיקט צו איהם א פּראָפעט, וועלכער האָט צו איהם געזאָגט: „ווארים האָסטו אנערקענט די געטער פון דאָם פאָלק, וועלכע האָבען זייער פאָלק ניט געקענט רעטען פון דיין האנד?"

16 אלס דער פּראָפעט האָט אזוי צו איהם גערעדט, האָט דער קעניג צו איהם געזאָגט: „האָט מען דיר געמאכט פאר א ראטהגעבער צום קעניג? הער אויף אום מען זאל דיר ניט ערשלאגען!" דער פּראָפעט האָט אויפגעהערט און געזאָגט: „איך בין איבערצייגט אז גאָט האָט בעשלאָסען דיר אונטערצוברייננען, קוים האָסטו דאָס געטהאָן און ניט אויסגעהערט מיין ראטה . . ."

17 אמציהו קעניג פון יהודה האָט זיך אָבער בעראטהען און געשיקט צו יואש זוהן פון יהואחז, זוהן פון יהוא, דער קעניג פון ישראל, אזוי צו זאָגען: „קום, לאָמיר זיך איינער דעם אנדערן אָנקוקען!"

18 האָט יואש קעניג פון ישראל, געשיקט זאָגען אמציהו'ן, קעניג פון יהודה: א דארען פון לבנון האָט געשיקט צו א צעדער פון לבנון אזוי צו זאָגען — „גיב אויס דיין טאכטער פאר מיין זוהן!" איז גראדע פערבייגעגאנגען די פעלד־ארמעע פון לבנון און צוטראטען דעם דארען . . .

19 דו דיינקסט אז קוים האָסטו אדום געשלאָגען האָסטו שוין מוטה עהרע צו זוכען; בלייב בעסער אין דיין הויז! רייץ ניט אויף דאָם אונגליק — דו וועסט נאָך פאלען מיט יהודה צוזאמען . . ."

20 אמציהו האָט עס אָבער ניט געהערט. גאָט האָט עס פעראורזאכט אום זיי איבערצוגעבען אין יואש'ס האנד, ווייל זיי האָבען אנערקענט די געטער פון אדום.

21 דאן איז יואש, קעניג פון ישראל געקומען און זיי האָבען זיך אָנגעקוקט, ער מיט אמציהו קעניג פון יהודה, אין בית־שמש וואָס איז אין יהודה.

22 אָבער יהודה איז געשלאגען געוואָרען פון ישראל און זיי זיינען צוליאָפען יעדער צו זיין געצעלט.

23 אמציהו'ן, זוהן פון יואש, זוהן פון יהואחז, קעניג פון יהודה, האָט יואש, קעניג פון ישראל, געכאפּט אין בית־שמש; ער האָט איהם געבראכט אין ירושלים. ער האָט אויף איינגעבראכען אינ'ם מויער־וואנד פון ירושלים, פונ'ם טהויער אפּרים ביז דעם ווינקעל טהויער — פיער הונדערט אייל'ען.

24 דאן האָט ער צוגענומען דאָם גאָלד, דאָס זילבער און אלע גרעסיר וואָס האָט זיך געפונען אין גאָט'ס הויז, אונטער די פערוואלטונג פון עבד־אדום, אויך די רייכטהומער פון קעניג'ס הויז און די פערהאלטענע לייטע, און איז צוריקגעגאנגען אין שמרון.

25 אמציהו, זוהן פון יואש, קעניג פון יהודה האָט נעלעבט נאָכ'ן **טוידט** פון יואש, יהואחז'ס זוהן, קעניג פון ישראל, פופצעהן יאָהר.

אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה
26 שָׁנָה: וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא
27 הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: וּמֵעֵת אֲשֶׁר־
סָר אֲמַצְיָהוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַם
וַיָּנָס לָכִישָׁה וַיְשַׁלְּחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה וַיְמִיתֻהוּ שָׁם:
28 וַיִּשְׂאֻהוּ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקָּבְרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר יְהוּדָה:

כו

CAP. XXVI. כו

א וַיִּקְחוּ כָל־עַם יְהוּדָה אֶת־עֻזִּיָּהוּ וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
2 וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ: הוּא בָּנָה אֶת־אֵילוֹת
3 וַיְשִׁיבֶהָ לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו: בֶּן־
שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה עֻזִּיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה
4 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְכֹלְיָה מִן־יְרוּשָׁלִָם: וַיַּעַשׂ
ה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אֲמַצְיָהוּ אָבִיו: וַיְהִי
לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים בִּימֵי זְכַרְיָהוּ הַמֵּבִין בִּרְאוֹת הָאֱלֹהִים
6 וּבִימֵי דָּרְשׁוֹ אֶת־יְהוָה הִצְלִיחוֹ הָאֱלֹהִים: וַיֵּצֵא וַיִּלָּחֶם
בְּפִלְשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ אֶת־חוֹמַת גַּת וְאֶת חוֹמַת יַבְנֶה וְאֶת
7 חוֹמַת אַשְׁדּוֹד וַיִּבֶן עָרִים בְּאַשְׁדּוֹד וּבְפִלְשְׁתִּים: וַיַּעְזְרֵהוּ
הָאֱלֹהִים עַל־פְּלִשְׁתִּים וְעַל־הָעַרְבִיִּים הַיּוֹשְׁבִים בִּגּוּר־
8 בַּעַל וְהַמְעוּנִים: וַיִּתְּנוּ הָעַמּוֹנִים מִנְחָה לְעֻזִּיָּהוּ וַיֵּלֶךְ
שְׁמוֹ עַד־לְבוֹא מִצְרַיִם כִּי הֶחֱזִיק עַד־לְמָעְלָה: וַיִּבֶן עֻזִּיָּהוּ
9 מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלַם עַל־שַׁעַר הַפִּנָּה וְעַל־שַׁעַר הַגַּיְא וְעַל־
הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְּקֵם: וַיִּבֶן מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר וַיַּחְצֹב בֹּרוֹת י
רַבִּים כִּי מִקְנֶה־רַב הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה וּבַמִּישׁוֹר אִכָּרִים
וְכֹרְמִים בֶּהָרִים וּבַכַּרְמֶל כִּי־אֹהֵב אֲדָמָה הָיָה: וַיְהִי 11
לְעֻזִּיָּהוּ חַיִל עֹשֶׂה מִלְחָמָה יוֹצְאֵי צָבָא לְגְדוּד בְּמִסְפַּר
פְּקֻדָתָם בְּיַד יְעִיאֵל הַסּוֹפֵר וּמַעֲשֵׂיָהוּ הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־
12 חֲנַנְיָהוּ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ: כֹּל מִסְפַּר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִגְבוֹרֵי

חיל

ג׳ 3. v. יחד ר׳ 7. v. יעואל קרי 11. v.

26 די איבריגע פֿאסירונגען אמציהו׳ס, ווי די ערשטע אַזוי די לעצטע, זיי־
נען פֿארשריבען אין בוך „יהודה׳ס און ישראל׳ס קעניגע".
27 זינט אמציהו האָט אָבגעקעהרט פון גאָט האָט מען קעגען איהם אַ פֿער־
שוווערונג געמאַכט אין ירושלים. ער איז אנטלאָפֿען אין לכיש, האָט
מען אָבער נאָכגעשיקט נאָך איהם און מ׳האָט איהם דאָרטען געטויידט.
28 מ׳האָט איהם געבראכט אויף פֿערד און בעערדיגט נעבען זיינע
עלטערן אין דער שטאָדט יהודה.

קאַפּיטעל כו

1 דאָס גאנצע פֿאָלק יהודה האָבען גענומען עזיהו׳ן, ער איז אלט געווען
זעכצעהן יאָהר, און האָבען איהם קעניג געמאַכט נאָך זיין פֿאטער
אמציהו.
2 ער האָט איבערגעבויט אילות און צוריק גענומען עם פֿאר יהודה, נאָך זיין
פֿאטער׳ס טוידט.
3 זעכצעהן יאָהר איז עזיהו אַלט געווען וועז ער איז קעניג געוואָרען און
צוויי־און־פופציג יאָהר האָט ער רעגירט איבער ירושלים, זיין מוטער׳ס
נאָמען איז געווען יכליה, פון ירושלים.
4 ער האָט געטהאָן אלעם רעכטפֿארטיגעם אין גאָט׳ס אויגען, אלץ אַזוי
ווי זיין פֿאטער אמציהו האָט געטהאָן.
5 ער האָט אימער גאָט געפֿרעגט זאָלאָנג עם האָט געלעבט זכריהו, וועלכער
האָט ערקלעהרט די געטליכע ערשיינונגען; וועז ער האָט נאָר גאָט
געפֿרעגט האָט איהם בעגליקט.
6 ער איז געגאַנגען אין קריעג קעגען די פּלשתים און האָט צובראָכען די
מויער־וועגע פון גת, יבנה און אשדוד; אויך האָט ער געבויט שטעדט
אין אשדוד און איבעראל אין פּלשתים.
7 גאָט האָט איהם געהאָלפֿען איבער די פּלשתים אויך איבער די ערביאים
וואָס האָבען בעוואוינט גור־בעל און די מעונים.
8 די מעונים האָבען עזיהו׳ן געשענקט געגעבען. זיין בערוהמ האָט געגרייכט
ביז מצרים, וואָרים ער איז זעהר מעכטיג געווען.
9 דאָן האָט עזיהו געבויט אין ירושלים טהורעמם אויפ׳ן ווינקעל־טהויער,
אויפ׳ן טהאל־טהויער — אלע ווינקלען האָט ער בעפעסטיגט.
10 ער האָט אויך אין דער מדבר געבויט טהורעמם און פיעל ברונעמם גע־
גראבען, ווייל ער האָט פיעל פיה געהאַט, אויך פעלד־אַקערער אין
דאָס ניעדערלאַנד און גלייכעם לאַנד, און גארטענפלאַנצערם אויף די
בערג און אין כרמל; ער האָט ליעב געהאַט ערד־ארבייט.
11 עזיהו האָט אויך געהאַט אן ארמעע קריעג־פיהרער, וואָס געהען אין
מיליטער שארען מיט אַ צאהל בעאמטע, אונטער דער פערוואלטונג פון
יעיאל דעם שרייבער, מעשיהו דער פֿארשטעהער אויך חנניהו, פון די
קעניגליכע פירסטען.
12 דער גאנצער צאהל פאמיליען פֿארשטעהער פון די ארמעע־העלדען —
צוויי טויזענד זעקס הונדערט,

13 חָיִל אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: וְעַל־יָדָם חֵיל צָבָא שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עֹשֵׂה מִלְחָמָה
14 בְּכֹחַ חַיִל לַעְזֹר לַמֶּלֶךְ עַל־הָאוֹיֵב: וַיָּכֶן לָהֶם עֻזִּיָּהוּ לְכָל־
הַצָּבָא מָגנִּים וּרְמָחִים וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיוֹת וּקְשָׁתוֹת
טו וְלַאֲבְנֵי קָלָעִים: וַיַּעַשׂ | בִּירוּשָׁלַם חֻשְׁבֹנוֹת מַחֲשַׁבְתֵּי חוֹשֵׁב
לִהְיוֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת לירוֹא בַּחִצִּים וּבָאֲבָנִים
גְּדֹלוֹת וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמֶרְחוֹק כִּי־הִפְלִיא לְהֵעָזֵר עַד כִּי־
16 חָזָק: וּכְחָזְקָתוֹ גָּבְהָה לִבּוֹ עַד־לְהַשְׁחִית וַיִּמְעַל בַּיהוָה
אֱלֹהָיו וַיָּבֹא אֶל־הֵיכַל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת:
17 וַיָּבֹא אַחֲרָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כֹּהֲנִים | לַיהוָה שְׁמוֹנִים
18 בְּנֵי־חָיִל: וַיַּעַמְדוּ עַל־עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־לְךָ
עֻזִּיָּהוּ לְהַקְטִיר לַיהוָה כִּי לַכֹּהֲנִים בְּנֵי־אַהֲרֹן הַמְקֻדָּשִׁים
לְהַקְטִיר צֵא מִן־הַמִּקְדָּשׁ כִּי מָעַלְתָּ וְלֹא־לְךָ לְכָבוֹד מֵיְהוָה
19 אֱלֹהִים: וַיִּזְעַף עֻזִּיָּהוּ וּבְיָדוֹ מִקְטֶרֶת לְהַקְטִיר וּבְזַעְפּוֹ
עִם־הַכֹּהֲנִים וְהַצָּרַעַת זָרְחָה בְמִצְחוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּבֵית
כ יְהוָה מֵעַל לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת: וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ כֹּהֵן
הָרֹאשׁ וְכָל־הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה־הוּא מְצֹרָע בְּמִצְחוֹ וַיַּבְהִילוּהוּ
21 מִשָּׁם וְגַם־הוּא נִדַּחַף לָצֵאת כִּי נגְעוֹ יְהוָה: וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ
הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע | עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בֵּית הַחָפְשׁוֹת מְצֹרָע
כִּי נִגְזַר מִבֵּית יְהוָה וְיוֹתָם בְּנוֹ עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ שׁוֹפֵט
22 אֶת־עַם הָאָרֶץ: וְיֶתֶר דִּבְרֵי עֻזִּיָּהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים
23 כָּתַב יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא: וַיִּשְׁכַּב עֻזִּיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בִּשְׂדֵה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר לַמְּלָכִים
כִּי אָמְרוּ מְצֹרָע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו:

כז CAP. XXVII.

א בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁה בַּת־צָדוֹק: וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר

בעיני

15 v. קמץ ס״ק. 16 v. הש׳ בדנש. 21 v. החפשית קד

13 און צו זייער בעפעהל איז געווען אן ארמעע פון דריי הונדערט זיעבען טויזענד מיט פינף הונדערט, קריעגם פעהיגע און מעכטיגע ; אן ארמעע צו העלפען דעם קעניג קעגען פיינד.

14 עזיהו האָט פאר זיי צוגעגרייט (פאר די גאנצע ארמעע) פאנצערם, שפיעזען, מילִיטער־העט, שילדען, בויגענם און שטיינער־וואַרפערם.

15 ער האָט אויך אויסגעריכטעט אין ירושלַים קאָנאָנען, קונסט־ווערק, אויסצושטעלען זיי אויף די טהורעמס און ווינקלען, אום צו שיסען מיט פיילען און גרויסע שטיינער. זיין בערוף איז ביז ווייט געגאנגען, וואָרים ער האָט זיך אזוי פיעל פערשטאַרקט ביז ער איז זעהר פעסט געוואָרען.

16 אָבער שטאַרק ווערענדיג איז ער פערבערעכעריש שטאָלץ און אונטריי געוואָרען קעגען זיין גאָט ; ער איז זאָגאר אריין אין גאָט'ס טעמפעל צו רויכערן קטרת אויפ'ן מזבח.

17 עס איז איהם נאָכגעגאנגען עזריהו דער כהן, און מיט איהם נאָך אכציג פייהיגע מענער, ריכטיגע כהנים,

18 זיי האָבען זיך געשטעלט קעגען קעניג עזיהו און געזאָגט צו איהם : „ניט דו, עזיהו, דארפסט רויכערן פאר גאָט, נאָר די כהנים, אהרן'ס קינדער, וועלכע זיינען בעשטימט די רויכער דיענסט צו טהאָן ! געה ארויס פון הייליגטהום ! דו האָסט בעגאנגען א פערברעכען, און גאָט וועט דיר קיין עהרע געבען דערפאר."

19 עזיהו איז בייז געוואָרען, און בייזערענדיג זיך אויף די כהנים האָט ער מיט זיין האַנד געמוטעט א רויכער־פאן צו רויכערן פון דעם רויכער־אלטאר ; אָבער א קרעץ איז ארויסגעוואקסען אויף זיין שטערן, אין געגענווארט פון די כהנים, אין גאָט'ס הויז, נעבען רויכער־אלטאר.

20 אז עזריהו דער הויפט־כהן מיט אלע כהנים האָבען זיך צו איהם א קעהר געטהאָן ערשט ער האָט קרעץ אויפ'ן שטערן ; האָבען זיי איהם שנעל פון דאָרטען ארויסגעפיהרט ; ער זעלבסט האָט זיך אויך גאָר געאיילט ארויס צו גען זאָפאָרט ווי גאָט האָט איהם געפֿלאָגט.

21 קעניג עזיהו איז פארבליבען קרעציג ביז דעם טאָג פון זיין שטאַרבען, ער האָט זיך אויפגעהאַלטען אין אבגעזונדערטע הויז אלס קרעציגער, זינט ער איז אויסגעשלאָסען געוואָרען פון גאָט'ס הויז. זיין זוהן יותם האָט פערוואלטעט איבער דעם קעניג'ס הויז, ער האָט אויך גערִיכטעט דאָם פאָלק אין לאנד.

22 די איבריגע פאָסירונגען עזיהו'ס, ווי די ערשטע אזוי די לעצטע האָט בעשריבען ישעיהו, אמוץ'ס זוהן, דער פראפעט.

23 אז עזיהו איז געשטאַרבען האָט מען איהם בעערדיגט נעבען זיינע עלטערן, אָבער נאָר אויפ'ן קעניגליכען בעגרעבנים־פלאץ, וויל מ'האָט געזאָגט : „ער איז א קרעציגער . . ." זיין זוהן יותם האָט נאָך איהם רעגיערט.

קאַפּיטעל כז

1 פינף־און־צוואנציג יאָהר אלט איז יותם קעניג געוואָרען, און זעכצעהן יאָהר האָט ער רעגיערט איבער ירושלַים ; זיין מוטער'ס נאָמען איז געווען ירושה, צדוק'ס טאָכטער.

2 ער האָט געטהאָן אלץ וואָס איז רעכט אין גאָט'ס אויגען, אזוי ווי זיין

בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא־בָא אֶל־
3 הֵיכַל יְהוָה וְעוֹד הָעָם מַשְׁחִיתִים: הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר
4 בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת הָעֹפֶל בָּנָה לָרָב: וְעָרִים בָּנָה
ה בְּהַר יְהוּדָה וּבֶחָרָשִׁים בָּנָה בִּירָנִיוֹת וּמִגְדָּלִים: וְהוּא
נִלְחָם עִם־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־לוֹ בְּנֵי
עַמּוֹן בַּשָּׁנָה הַהִיא מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וַעֲשֶׂרֶת אַלְפִּים כֹּרִים
חִטִּים וּשְׂעוֹרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְאֵת הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן
6 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וְהַשְּׁלִשִׁית: וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הֵכִין דְּרָכָיו
7 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם וְכָל־מִלְחַמְתָּיו
וּדְרָכָיו הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה:
8 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה
9 שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו:

כח CAP. XXVIII.

א כְּבֶן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִיד אָבִיו:
2 וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה לַבְּעָלִים:
3 וְהוּא הִקְטִיר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם וַיַּבְעֵר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ כְּתוֹעֲבוֹת
4 הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּזְבַּח וַיְקַטֵּר
בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן: וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה
ה אֱלֹהָיו בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּ־בוֹ וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ שִׁבְיָה גְדוֹלָה
וַיְבִיאוּ דַרְמֶשֶׂק וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִתָּן בַּיַּד־בּוֹ מַכָּה
6 גְדוֹלָה: וַיַּהַרֹג פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף בְּיוֹם אֶחָד הַכֹּל בְּנֵי־חַיִל בַּעֲזָבָם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
7 אֲבוֹתָם: וַיַּהַרֹג זִכְרִי ו גִּבּוֹר אֶפְרַיִם אֶת־מַעֲשָׂיָהוּ
בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עַזְרִיקָם נְגִיד הַבַּיִת וְאֶת־אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה
8 הַמֶּלֶךְ: וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם אֶלֶף נָשִׁים

ה. ו קקק מ"ק

פאטער עזיהו אריידער ער איז אריין אין גאט׳ס טעמפּל, אבער דאס פאלק איז נאך געווען פערבראכעריש.

3 ער האט געבויט דעם הויפּט טהויער צו גאט׳ס הויז, אויך האט ער פיעל פערבויט נעבען טהורעם מויער.

4 ער האט געבויט שטעדט אויפ׳ן בארג יהודה, אויך אין די וועלדער האט ער געבויט פעסטונגען און טהורעמס.

5 ער האט אויך א שלאכט געהאט מיט דעם קעניג פון עמון, און אז ער האט זיי בעזיעגט האבען זיי איהם יענעם יאהר געגעבען הונדערט צענטנער זילבער, צעהען טויזענד כר ווייץ און צעהען טויזענד כר גערשטען. דאס האבען איהם די בעפעלקערונג פון עמון געגעבען אויך דעם צווייטען יאהר און דעם דריטען.

6 יותם איז שטארק געווען וויל ער האט זיך ריכטיג אויפגעפיהרט קעגען גאט.

7 יותם׳ס איבריגע פאסירונגען, זיינע שלאכטען און האנדלונגען זיינען פארשריבען אין בוך „קעניגע פון ישראל און יהודה".

8 פינף־און־צוואנציג יאהר אלט איז ער קעניג געווארען און זעכצעהן יאהר האט ער רעגירט אין ירושלים.

9 אז יותם איז געשטארבען האט מען איהם בעערדיגט אין דוד׳ס שטאדט, און אחז זיין זוהן האט רעגירט נאך איהם.

קאפיטעל כח

1 צוואנציג יאהר אלט איז אחז קעניג געווארען און זעכצעהן יאהר האט ער רעגירט אין ירושלים, ער האט אבער ניט געטהאן וואס איז רעכט אין גאט׳ס אויגען ווי זיין אור־פאטער דוד.

2 ער איז געגאנגען אין די וועגען פון די קעניגע פון ישראל, און האט גאר מאכט געגאסטענע בילדער אלם בעל־געצען.

3 ער האט אויך גערויכערט אין טהאל בן־הנם און געפיהרט זיינע זיהן דורך פייער, לויט דאס געזעץ פון די פעלקער, וועלכע גאט האט פערטריבען צוליעב די קינדער ישראל.

4 ער האט אויך געשאכטען און גערויכערט אויף די בארג־אלטארען, אויף די בערגלאך און אונטער יעדער בליהענדען בוים.

5 דערפאר האט איהם זיין גאט איבערגעגעבען אין האנד פון דעם קעניג פון ארם, מ׳האט פון זיין ארמעע פיעל ערשלאגען אויך א גרויסען צאהל געפאנגען און געבראכט אין דרמשק ; אויך איז ער געגעבען געווארען אין האנד פון קעניג פון ישראל און ער האט זעהר פיעל פון זיינע ערשלאגען.

6 פקח, רמליהו׳ס זוהן האט אויסגע׳הרג׳עט אין יהודה הונדערט צוואנציג טויזענד אין איין טאג, אלע ארמעע מענער, [וויל זיי האבען פערלאזען דעם גאט פון זייערע עלטערן].

7 זכרי, איינער פון די העלדען אין אפרים, האט ערשלאגען מעשיהו, דעם קעניג׳ס זוהן, עזריקם דעם הויז פערוואלטער און אלקנה דעם וויצע־קעניג.

8 די מענער פון ישראל האבען געפאנגען פון זייערע בריידער צוויי הונדערט

בָּנִים וּבָנוֹת וְגַם־שָׁלָל רַב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת־הַשָּׁלָל
9 לְשֹׁמְרוֹן: וְשָׁם הָיָה | נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ וַיֵּצֵא לִפְנֵי
הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בַּחֲמַת יְהוָה
אֱלֹהֵי־אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם וַתַּהַרְגוּ־בָם
10 בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ: וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם
אַתֶּם אֹמְרִים לְכְבֹשׁ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם הֲלֹא רַק
11 אַתֶּם עִמָּכֶם אֲשָׁמוֹת לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְעַתָּה שִׁמְעוּנִי
וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי חֲרוֹן אַף
12 יְהוָה עֲלֵיכֶם: וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם
עֲזַרְיָהוּ בֶן־יְהוֹחָנָן בֶּרֶכְיָהוּ בֶן־מְשִׁלֵּמוֹת וְיחִזְקִיָּהוּ בֶן
13 שַׁלֻּם וַעֲמָשָׂא בֶן־חַדְלַי עַל־הַבָּאִים מִן־הַצָּבָא: וַיֹּאמְרוּ
לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ אֶת־הַשִּׁבְיָה הֵנָּה כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ
אַתֶּם אֹמְרִים לְהוֹסִיף עַל־חַטֹּאתֵנוּ וְעַל־אַשְׁמָתֵנוּ כִּי־רַבָּה
14 אַשְׁמָה לָנוּ וְחֲרוֹן אַף עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיַּעַזְבוּ הֶחָלוּץ אֶת־
טו הַשִּׁבְיָה וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל: וַיָּקָמוּ
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִקוּ בַּשִּׁבְיָה וְכָל־
מַעֲרֻמֵּיהֶם הִלְבִּישׁוּ מִן־הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשׁוּם וַיְנַעֲלוּם וַיַּאַכְלוּם
וַיַּשְׁקוּם וַיְסָכּוּם וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים לְכָל־כּוֹשֵׁל וַיְבִיאוּם
יְרֵחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֶצֶל אֲחֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ שֹׁמְרוֹן:
16 בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח חַמֶּלֶךְ אָחָז עַל־מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעְזֹר לוֹ:
17 וְעוֹד אֲדוֹמִים בָּאוּ וַיַּכּוּ בִיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ־שֶׁבִי: וּפְלִשְׁתִּים
18 פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לִיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת־בֵּית־
שֶׁמֶשׁ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־הַגְּדֵרוֹת וְאֶת־שׂוֹכוֹ וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־
תִּמְנָה וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
19 כִּי־הִכְנִיעַ יְהוָה אֶת־יְהוּדָה בְּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
כ כִּי הִפְרִיעַ בִּיהוּדָה וּמָעוֹל מַעַל בַּיהוָה: וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְגַּת
21 פִּלְנֶאסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּצַר לוֹ וְלֹא חִזְּקוֹ: כִּי־חִלַּק אָחָז

את־

16 .ז כמ׳ בלא אס׳׳פ

טויזענד פרויען, זיהן אוך טעכטער, אויך פיעל פערמעגען האָבען זיי אוועקגעוויבט, און געבראכט דאָס פערמעגען אין שמרון.

9 דאָרט איז געווען אַ ריכטיגער נביא, ערד האָט מען איהם גערופען, ער איז אַ יום קעגען די ארמעע וואָס איז אַנגעקומען אין שמרון און האָט צו זיי געזאָגט: „נאָר ווייל דער גאָט פון אייערע עלטערן איז בייז אויף יהודה האָט ער זיי איבערגעגעבען אין אייער האַנד, און איהר האָט זיי מערדעריש געשלאָגען; עס איז הימעל שרייענד!

10 און יעצט דיינקט איהר פאר זיך אָלם קנעכט און דיענסטען צו נעהמען די מענער פון יהודה און ירושלים; איהר וועט זיך מיט דעם פערשולדיגען קעגען אייער גאָט!...

11 אָלזאָ הערט מיר אויס: פיהרט אָב צוריק דאָס געפאַנגענשאפט וואָס איהר האָט פון אייערע ברידער געפאַנגען, ווען ניט וועט אויף אייך פאַלען גאָט'ס ברענענדיגער צאָרן."

12 דאַן האָבען זיך געשטעלט אייניגע מענשען די הויפט־לייט פון אפרים — עזריהו יהוחנן'ס זוהן, ברכיהו משלמות'ס זוהן, יחזקיהו שלום'ס זוהן און עמשא חדלי'ס זוהן — קעגען די וואָס זיינען געקומען פון ארמעע,

13 און זיי האָבען צו זיי געזאָגט: „איהר זאָלט ניט ארייינבריינגען דאָס געפאַנגענשאפט אהער! וויילט איהר נאָך צוגעבען צו אונזער פערברעכען קעגען גאָט נאָך זינד און פערברעכען? מיר האָבען שוין גענוג פערברעכען און ברענענדען צאָרן אויף ישראל!"

14 דאַן האָבען די קריעגם־לייט איבערגעלאָזען דאָס געפאַנגענשאפט און דאָס רויב אין געגענווארט פון די פירסטען און דאָס גאַנצע פערזאַמלונג.

15 גלייך זיינען אָלע בערופענע מענער אויפגעשטאַנען ערמוטהיגט די געפאַנגענע, בעקלוידט די נאקעטע און בערויבטע, געגעבען זיי קלוידער און שיך, עסען, טרינקען און זאַלבונג, אבגעפיהרט אָלע שוואכע אויף אייזלען און געבראכט זיי ביז ירחו, די פאַלמען שטאָדט, צו זייערע ברידער, און צוריק געגאַנגען אין שמרון.

16 אין דער זעלביגער צייט האָט דער קעניג אחז געשיקט צו די קעניגע פון אשור צו העלפען איהם.

17 אויך אדומים זיינען געקומען, ערשלאָגען פיעל אין יהודה און אוועקגעפיהרט געפאַנגענע.

18 אויך די פלשתים האָבען זיך אוועקגעלאָזען אין די שטעדט פון ניעדעראַנד אין דרום־זייט פון יהודה, און האָבען צוגענומען בית־שמש, אילון, גדרות, שוכו מיט איהרע פראַווינצען, תמנה מיט איהרע פראַווינצען און גמזו מיט איהרע פראַווינצען, און האָבען זיך דארט בעזעצט.

19 גאָט האָט נידערגעבויגען יהודה איבער אחז זייער קעניג, ווארום ער האָט פערווילדעט יהודה און פיעל פערבראָכען קעגען גאָט.

20 עם אויך געקומען אויף איהם תלגת פלנאסר, קעניג פון אשור, ער האָט איהם בעלאַנגערט אָבער ניט בייגעקומען.

21 אחז האָט זאָגאר צוטהיילט דעם פערמעגען פון גאָט'ס הויז, פון קעניג'ס

אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים נָתַן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר
וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ׃ וּבְעֵת הָצַר לוֹ יוֹסֵף לִמְעוֹל בַּיהוָה הוּא 22
הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי דַרְמֶשֶׂק הַמַּכִּים בּוֹ וַיֹּאמֶר כִּי 23
אֱלֹהֵי מַלְכֵי־אֲרָם הֵם מְעַזְרִים אֹתָם לָהֶם אֶזְבַּח וְיַעְזְרֻנִי
וְהֵם הָיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־כְּלֵי 24
בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְסַגֵּר אֶת־
דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנָּה בִּירוּשָׁלִָם׃
וּבְכָל־עִיר וָעִיר לִיהוּדָה עָשָׂה בָמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים כה
אֲחֵרִים וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ וְיֶתֶר דְּבָרָיו וְכָל־ 26
דְּרָכָיו הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בָעִיר 27
בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא הֱבִיאוּהוּ לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ
יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃

כט CAP. XXIX. כט

יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע א
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ וַיַּעַשׂ 2
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ הוּא 3
בַּשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת
בֵּית־יְהוָה וַיְחַזְּקֵם׃ וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיַּאַסְפֵם 4
לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּנִי הַלְוִיִּם עַתָּה ה
הִתְקַדְּשׁוּ וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ
אֶת־הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ כִּי־מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ וְעָשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי 6
יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיַּסֵּבּוּ פְנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־
עֹרֶף׃ גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת הָאוּלָם וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת 7
לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה לֹא־הֶעֱלוּ בַּקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי 8
קֶצֶף יְהוָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם וַיִּתְּנֵם לְזַוָּעָה לְשַׁמָּה
וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃ וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ 9

ט.ז לושה קי

הויז אויך פון די פירסטען, ער האָט עס אוועק געגעבען צום קעניג פון אשור — עס האָט איהם אָבער ניט געהאָלפען.

22 ווען מ׳האָט איהם פאראיינגט האָט ער נאָך מעהר פערבראָכען קעגען גאָט. אָט דאָס איז געווען דער קעניג אחז!

23 ער האָט אָפּפערס געבראכט צו די געטער פון דרמשק, וואָס האָבען איהם געשלאָגען; ער האָט געזאָגט: „די געטער פון די קעניגע פון ארם העלפען זיי, וועל איך צו זיי אָפּפערס ברייננגען אום זיי זאָלען מיר העלפען.“ זיי האָבען איהם פערפיהרט אויך גאָנץ ישראל.

24 אחז האָט אויך צוזאמענגענומען די געשיר פון גאָט׳ס הויז, ער האָט צו־בראָכען די געשיר פון גאָט׳ס הויז און פארשלאָסען די טיהרען פון גאָט׳ס הויז, ער האָט אייגעריכטעט אלטארען אין אלע ווינקלען פון ירושלים.

25 אין יעדער שטאָדט פון יהודה האָט ער געמאכט באמ־אלטארען צו רויכערן צו פרעמדע געטער, און האָט צאָרניג געמאכט דעם גאָט פון זיינע עלטערן.

26 זיינע איבריגע פאסירונגען און טהאטען, ווי די ערשטע אָזוי די לעצטע, זיינען פערשריבען אין בוך „קעניגע פון יהודה אין ישראל“.

27 אז אחז איז געשטאָרבען, האָט מען איהם בעערדיגט אין דער שטאָדט ירושלים, מ׳האָט איהם ניט געבראכט אין די בעגרעבניסע פון די קעניגע פון ישראל. זיין זוהן יחזקיהו איז קעניג געווען נאָך איהם.

קאַפּיטעל כט

1 יחזקיהו איז קעניג געווארען פינף־און־צוואָנציג יאָהר אלט און ניין־און־צוואָנציג יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים, זיין מוטער׳ס נאָמען איז געווען אביה, זכריהו׳ס טאָכטער.

2 ער האָט געטהאָן אלץ וואָס איז רעכט אין גאָט׳ס אויגען, ווי עס האָט געטהאָן זיין אור־פאטער דוד.

3 אין ערשטען יאָהר פון זיין רעגירונג, אין ערשטען מאָנאָט, האָט ער געעפענט די טיהרען פון גאָט׳ס הויז און האָט זיי פעסט געמאכט.

4 ער האָט אויך צוזאמענגעבראכט די כהנים און די לוים און פארזאמלט זיי אין מזרח גאס,

5 און האָט צו זיי געזאָגט: „הערט מיר, איהר לוים! הייליגט זיך זעלבסט און הייליגט דאָס הויז פון דעם גאָט פון אייערע עלטערן, שאפט־אָב די אונריינקייט פון הייליגטהום!

6 זינט אונזערע עלטערן האָבען פערבראָכען און געטהאָן דאָס שלעכטס אין די אויגען פון אונזער גאָט, זיי האָבען איהם פארלאָזען און אָבגעקעהרט זייערע געזיכטער פון גאָט׳ס וואוינונג — זיי האָבען זיך מיט׳ן רוקען געקעהרט;

7 זיי האָבען אויך פערשלאָסען די טיהרען פון אינערליכען צימער, האָבען פערלאָשען די ליכט, ניט גערויכערט קיין קטרת און ניט געבראכט קיין גאנץ־אָפּפערס אין הייליגטהום, צום גאָט פון ישראל —

8 איז געווען גאָט׳ס צאָרן אויף יהודה און ירושלים, און ער האָט זיי געמאכט צו א שרעק, א פערוואונדערונג און אויספייפעריי, ווי איהר זעהט מיט אייערע אויגען.

9 אָט דערפאר זיינען אונזערע עלטערן געפאלען דורך דעם שווערד, אונזערע זיהן, טעכטער און פרויען — אין געפאנגנשאפט.

י בְּחָרַב וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְנָשֵׁינוּ בַּשְּׁבִי עַל־זֹאת: עַתָּה עִם־
לְבָבִי לִכְרוֹת בְּרִית לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ חֲרוֹן
11 אַפּוֹ: בָּנַי עַתָּה אַל־תִּשָּׁלּוּ כִּי־בָכֶם בָּחַר יְהוָה לַעֲמֹד
12 לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ וְלִהְיוֹת לוֹ מְשָׁרְתִים וּמַקְטִרִים: וַיָּקָמוּ
הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָהוּ מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִי
וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי קִישׁ בֶּן־עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־יְהַלֶּלְאֵל וּמִן־
13 הַגֵּרְשֻׁנִּי יוֹאָח בֶּן־זִמָּה וְעֵדֶן בֶּן־יוֹאָח: וּמִן־בְּנֵי אֱלִיצָפָן
שִׁמְרִי וְיעוּאֵל וּמִן־בְּנֵי אָסָף זְכַרְיָהוּ וּמַתַּנְיָהוּ:
14 וּמִן־בְּנֵי הֵימָן יְחוּאֵל וּשְׁמְעִי וּמִן־בְּנֵי יְדוּתוּן שְׁמַעְיָה
טו וְעֻזִּיאֵל: וַיַּאַסְפוּ אֶת־אֲחֵיהֶם וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ כְּמִצְוַת־
16 הַמֶּלֶךְ בִּדְבְרֵי יְהוָה לְטַהֵר בֵּית יְהוָה: וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים
לִפְנִימָה בֵּית־יְהוָה לְטַהֵר וַיּוֹצִיאוּ אֵת כָּל־הַטֻּמְאָה אֲשֶׁר
מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְהוָה לַחֲצַר בֵּית יְהוָה וַיְקַבְּלוּ הַלְוִיִּם
17 לְהוֹצִיא לְנַחַל־קִדְרוֹן חוּצָה: וַיָּחֵלּוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
לְקַדֵּשׁ וּבְיוֹם שְׁמוֹנָה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאוּלָם יְהוָה וַיְקַדְּשׁוּ
אֶת־בֵּית־יְהוָה לְיָמִים שְׁמוֹנָה וּבְיוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ
18 הָרִאשׁוֹן כִּלּוּ: וַיָּבֹאוּ פְנִימָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ
וַיֹּאמְרוּ טִהַרְנוּ אֶת־כָּל־בֵּית יְהוָה וְאֶת־מִזְבַּח הָעוֹלָה
19 וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־שֻׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו: וְאֶת
כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ אָחָז בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעֲלוֹ
כ הֲכִנּוּ וְהִקְדָּשְׁנוּ וְהִנָּם לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה: וַיַּשְׁכֵּם
יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיַּאֲסֹף אֶת שָׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל בֵּית יְהוָה:
21 וַיָּבִיאוּ פָּרִים־שִׁבְעָה וְאֵילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה־
וּצְפִירֵי עִזִּים שִׁבְעָה לְחַטָּאת עַל־הַמַּמְלָכָה וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ
וְעַל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל־
22 מִזְבַּח יְהוָה: וַיִּשְׁחֲטוּ הַבָּקָר וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם
וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵלִים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה
23 וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה: וַיַּגִּישׁוּ אֶת־

10 אלזא האב איך מיר בעדיינקט א בונד צו שליסען מיט דעם גאט פון ישראל, אום זיין ברענענדיגער צארן זאל אוועק פון אונז.

11 זייט אלזא ניט נאכלעסיג, קינדער מיינע! וואהרים אייך האט גאט אויסערוויילט צו שטעהן פאר איהם, איהם צו דיענען — זיין זיינע דיענער און קטרת רויכערער."

12 דאן זיינען אויפגעשטאנען די לוים — מחת עמשי'ס זוהן און יואל עזריהו'ס זוהן, פון קהת'ס קינדער; פון מררי'ס קינדער — קיש עבדי'ס זוהן און עזריהו יהללאל'ס זוהן; פון גרשני — יואח זמה'ס זוהן און ערן יואח'ס זוהן.

13 פון אליצפן'ס קינדער — שמרי און יעיאל; פון אסף'ס קינדער זכריהו און מתניהו;

14 פון הימן'ס קינדער — יחיאל און שמעי; פון ידותון'ס קינדער — שמעיה און עזיאל.

15 זיי האבען צוזאמענגענקליבען זיערע ברידער און געהייליגט זיך, דאן זיינען זיי געקומען, לויט דעם קעניגס בעפעהל נאך גאט'ס וועהרטער, צו רייניגען גאט'ס הויז.

16 די כהנים זיינען אריינגענאנגען אינווייניג אין גאט'ס הויז ריין צו מאכען, זיי האבען ארויסגעטראגען אלע אונריינקייטען וואס זיי האבען געפונען אין גאט'ס טעמפעל אין הויף פון גאט'ס הויז; אנדערע לוים האבען עס אביהרגענומען אום ארויסצובריינגען דאס צום טייך קדרון.

17 אין ערשטען טאג פון ערשטען מאנאט האבען זיי אנגעפאנגען הייליג מאכען, און אין אכטען טאג פון מאנאט זיינען זיי געקומען אין גאט'ס צימער און האבען גאנצע אכט טעג געהייליגט גאט'ס הויז; אין זעכצעהנטען טאג פון ערשטען מאנאט האבען זיי געענדיגט.

18 דאן זיינען זיי אריינגעקומען צו חזקיהו דעם קעניג און האבען געזאגט: מיר האבען ריין געמאכט דאס גאנצע הויז גאט'ס, אויך דעם גאנצ'אפפער מזבח מיט אלע זיינע געשיר, און דעם טיש פון די בריית צוריכטונג מיט אלע געשיר זיינע.

19 אויך אלע געשיר וואס דער קעניג אחז האט פערנאכלעסיגט אין דער צייט פון זיין רעגירונג, דורך זיין פערברעכען, האבען מיר צוריכט גאמאכט און געהייליגט, זיי זיינען יעצט נעבען גאט'ס מזבח.

20 דאן איז יחזקיהו דער קעניג פריה אויפגעשטאנען, ער האט פערזאמעלט אלע פירסטען פון שטאדט און אוועק אין גאט'ס הויז.

21 מ'האט געבראכט זיבען אקסען, זיבען ווידערס, זיבען שעפסען און זיבען ציגען־בעק אלס זינד־אפפערס פאר די רעגירונג, דאס הייליגטהום און יהודה; און ער האט געהייסען די כהנים, אהרן'ס קינדער, פארברענען עס אויף גאט'ס אלטאר.

22 מ'האט געקוילעט די רינדער; די כהנים האבען איבערגענומען דאס בלוט און געשפריצט אויפ'ן אלטאר. מ'האט אויך געקוילעט די ווידערס און געשפריצט דאס בלוט אויפ'ן אלטאר; אויך האט מען געקוילעט די שעפסען און געשפריצט דאס בלוט אויפ'ן אלטאר.

23 מ'האט געבראכט די ציגען־בעק פון זינד־אפפער צום קעניג אין די פערזאמלונג און זיי האבען זיערע הענד נעלענט אויף זיי.

שְׁעִירֵי הַחַטָּאת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַקָּהָל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם עֲלֵיהֶם׃
24 וַיִּשְׁחָטוּם הַכֹּהֲנִים וַיֶּחַטְּאוּ אֶת־דָּמָם הַמִּזְבֵּחָה לְכַפֵּר
עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעוֹלָה
וְהַחַטָּאת׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים כה
וּבְכִנֹּרוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא כִּי
בְיַד־יְהוָה הַמִּצְוָה בְיַד נְבִיאָיו׃ 26 וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם
בִּכְלֵי דָוִיד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ 27 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת
הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל שִׁיר־יְהוָה
וְהַחֲצֹצְרוֹת וְעַל־יְדֵי כְּלֵי דָוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 28 וְכָל־הַקָּהָל
מְשְׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת מְחַצְצְרִים הַכֹּל
עַד לְכְלוֹת הָעֹלָה׃ 29 וּכְכַלּוֹת לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־
הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ ל וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ
וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל לַיהוָה בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחוֹזֶה
וַיְהַלְלוּ עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ 31 וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ
וַיֹּאמֶר עַתָּה מִלֵּאתֶם יֶדְכֶם לַיהוָה גְּשׁוּ וְהָבִיאוּ זְבָחִים
וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־
נְדִיב לֵב עֹלוֹת׃ 32 וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ הַקָּהָל
בָּקָר שִׁבְעִים אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתָיִם לְעֹלָה לַיהוָה
כָּל־אֵלֶּה׃ 33 וְהַקְּדָשִׁים בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃
34 רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לִמְעָט וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־
הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקֻם אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד־
יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם יְשָׁרֵי לֵבָב לְהִתְקַדֵּשׁ מֵהַכֹּהֲנִים׃
וְגַם־עֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים וּבַנְּסָכִים לְעֹלָה וַתִּכּוֹן לה
עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ 36 וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־הָעָם עַל הַהֵכִין
הָאֱלֹהִים לָעָם כִּי בְּפִתְאֹם הָיָה הַדָּבָר׃

Cap. XXX. ל

ל
א וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְיהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב

עַל־

v. 34. קמץ בדיק׳ v. 28. יחד צ׳

24 אז די כהנים האבען זיי געקויליעט האט מען זייער בלוט געשפרינקעלט
אויפ'ן מזבח, צו פערגעבען אויף גאנץ ישראל, ווארים דער קעניג
האט געהייסען אפפערען גאנץ־און זינד־אפפערס פאר גאנץ ישראל.
25 ער האט אויף אויסגעשטעלט די לויים אין גאט'ס הויז מיט צימבלען,
האַרפען און פיעדלען, לויט דעם בעפעהל פון קעניג דוד אויך גד דער
פאראויסזעהער און נתן דער פראפעט, ווארים גאט'ס געבאט איז אימער
געקומען דורך זיינע פראפעטען.
26 אז די לויים האבען זיך אויסגעשטעלט מיט דוד'ס אינסטרומענטען און
די כהנים מיט טראמפייטען,
27 האט חזקיהו געהייסען בריינגען די גאנצ אפפער צום מזבח, און מען
האט אנגעפאנגען דעם גאנץ־אפפער, מען האט אויך אנגעפאנגען גאט'ס
געזאנג מיט די טראמפייטען און אויף די אינסטרומענטען פון דוד,
קעניג פון ישראל.
28 די גאנצע פערזאמלונג האט זיך געבוקט, די זינגערס האבען געזונגען
און די טראמפייטען געבלאזען, אלע צוזאמען ביז מ'האט געענדיגט
דעם גאנץ־אפפער.
29 אז מ'האט געענדיגט ברענגען דעם גאנץ־אפפער האט זיך דער קעניג
אויך די גאנצע פערזאמלונג, וואס האבען זיך איינגעפונען מיט איהם
געקניעט און געבוקט.
30 דאן האט דער קעניג יחזקיהו אויך די פירסטען געהייסען די לויים לויב־
לייעדער צו זינגען צו גאט מיט די ווערטער פון דוד און מעלאדי פון אסף
דעם אנפיהרער; זיי האבען מיט פרייד ע די לויב־לייעדער געזונגען,
האבען זיך געבייגען און געבוקט.
31 יחזקיהו האט הויך געזאגט: „יעצט האט איהר זיך איינגעאיבט אין
גאט'ס דיענסט, טרעט צו און בריינגט שלאכט־ און דאנק־אפפערס
אין גאט'ס הויז!" די גאנצע פערזאמלונג האט געבראכט שלאכט־
און דאנק־אפפערס, און אלע פרייוויליגע — גאנץ־אפפערס.
32 דער צאהל גאנץ־אפפערס, וואס די פערזאמלונג האט געבראכט, איז
געווען — זיעבציג רינדער, הונדערט ווידערס און צוויי הונדערט
שעפסען; אלע דיעזע זיינען געווען — גאנץ־אפפערס צו גאט.
33 אויסער בעשטעלטע — זעקס הונדערט רינדער און דריי טויזענד
שעפסען.
34 עס זיינען אבער וועניג כהנים געווען און זיי האבען ניט געקענט אב־
שינדען אלע גאנץ־אפפערס, האבען זייערע בריידער די לויים געהאלפען
זיי ביז עס איז געענדיגט געווארען די ארבייט און ביז נאך כהנים הא־
בען זיך צוגעגרייט; די לויים זיינען ערנסטער געווען אלס די כהנים
אין פארבארייטען זיך.
35 עס איז פיעל גאנץ־אפפערס געווען, אויך פעטט פון די פריעדען־אפפערס
און צוגיסונג צו די גאנץ־אפפערס. דערמיט איז פעסטגעשטעלט ge־
געווארען די ארבייט פון גאט'ס הויז.
36 יחזקיהו און די גאנצע פערזאמלונג האבען זיך געפרעהט וואס גאט
האט אויפגעריכט דאס פאלק, ווארים עס איז אונערווארטעט ge־
שעהען.

קאפיטעל ל

1 דאן האט יחזקיהו געשיקט לייטע איבער גאנץ ישראל און יהודה, אויך

עַל־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת
2 פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־
3 הַקָּהָל בִּירוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי: כִּי לֹא
יָכְלוּ לַעֲשֹׂתוֹ בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא־הִתְקַדָּשׁוּ לְמַדַּי
4 וְהָעָם לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם: וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
ה וּבְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל: וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל־
יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן לָבוֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה
6 אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כַּכָּתוּב: וַיֵּלְכוּ
הָרָצִים בָּאִגְרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
וּכְמִצְוַת הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל וְיָשָׁב אֶל־הַפְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת
7 לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי אַשּׁוּר: וְאַל־תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם
אֲשֶׁר מָעֲלוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר
8 אַתֶּם רֹאִים: עַתָּה אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ־יָד
לַיהוָה וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־
9 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ: כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־
יְהוָה אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב
לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר
י פָּנִים מִכֶּם אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו: וַיִּהְיוּ הָרָצִים עֹבְרִים
מֵעִיר ו לָעִיר בְּאֶרֶץ־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זְבֻלוּן וַיִּהְיוּ
11 מַשְׁחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים בָּם: אַךְ אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר
12 וּמְנַשֶּׁה וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם: גַּם בִּיהוּדָה
הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת
13 הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר יְהוָה: וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם עַם־רָב
לַעֲשׂוֹת אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי קָהָל לָרֹב מְאֹד:
14 וַיָּקֻמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם וְאֶת כָּל־
טו הַמְקַטְּרוֹת הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל קִדְרוֹן: וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ

ויתקדשו

בריעף האָט ער פונאַנדערגעשיקט איבער אפרים און מנשה, צו קומען
אין ירושלים, אין גאָט'ס הויז, אום דעם פסח־אָפּפער צו מאַכען פאר
דעם גאָט פון ישראל.
2 דער קעניג מיט זיינע פירסטען און די גאַנצע פערזאַמלונג האָבען בע־
שלאָסען צו מאַכען דעם פסח אָפּפער אינ'ם צווייטען מאָנאַט,
3 אין דער ריכטיגער צייט האָבען זיי איהם ניט געקענט מאַכען ווייל די
כהנים זיינען ניט גענוג צוגעגרייט געווען, אויך האָט זיך דאָס פאָלק
נאָך ניט געהאַט פערזאַמעלט אין ירושלים.
4 דער בעשלום איז געפעלען דעם קעניג און די גאַנצע פערזאַמלונג,
5 און זיי האָבען בעשטימט אויסצורופען אין גאַנץ ישראל, פון באר־
שבע ביז דן, צו קומען מאַכען דעם פסח־אָפּפער פאר גאָט, דער גאָט
פון ישראל, אין ירושלים; ווארים אם מעהרסטען האָבען זיי ניט גע־
טהאָן לויט ווי עס איז געשריבען.
6 די שנעל־לויפערם זיינען אוועק מיט בריעף אין קעניגס האַנד שריפט
אויך זיינע פירסטען איבער גאַנץ ישראל און יהודה, אום איבער צו
געבען דעם קעניגס בעפעהל אזוי צו זאָגען: „קינדער פון ישראל!
קעהרט אייך צוריק צום גאָט פון אברהם, יצחק און ישראל, וועט
ער זיך אויך צוריק קעהרען צו די לעצטע וואָס זיינען אונטער אייך
פערבליבען פון האַנד פון אשור'ס קעניגע.
7 זייט ניט ווי אייערע עלטערן אָדער אייערע ברידער, וועלכע האָבען
פערבראַכען קעגען גאָט פון זייערע עלטערן, און ער האָט זיי צום ער־
שטוינען געמאַכט, ווי איהר זעהט.
8 אַלזאָ מאַכט ניט שטייף אייער נאַקען ווי אייערע עלטערן, גיט זיך
איבער צו גאָט און קומט צו זיין היליגטהום, וועלכען ער האָט גע־
היליגט פאר אייביג, דיענט אייער גאָט וועט זיין ברענענדער צאָרן
אוועק פון אייך.
9 אז איהר וועט זיך צוריק קעהרען צו גאָט וועלען אייערע ברידער און
זיהן בעהאַנדלט ווערען מילדער פון אייערע פאַנגער און צוריק קומען
אין דיעזע לאַנד; ווארים אייער גאָט איז גנאדיג, בארמהערציג, ער
וועט זיין געזיכט פון אייך ניט אָבקעהרען אויב איהר וועט זיך וועגדען
צו איהם . . ."
10 די שנעל־לויפערם זיינען געגאַנגען פון שטאָדט צו שטאָדט אינ'ם לאַנד
אפרים און מנשה, ביז זבלון; מ'האָט זיי אָבער אויסגעלאַכט און
פערשפּאָטעט.
11 בלויז אייניגע מענער פון אשר, מנשה און זבלון האָבען זיך געבויגען
און זיינען געקומען אין ירושלים.
12 אויך אין יהודה איז געווען גאָט'ס מאַכט צו פעראייניגען זייערע הער־
צער צו טהאָן דעם בעפעהל פון קעניג מיט די פירסטען וועגען גאָט'ס
וואָרט.
13 עס האָבען זיך פערזאַמעלט אין ירושלים פיעל מענשען צו מאַכען דעם
מצות־פעסט אין צווייטען מאָנאַט, זעהר א גרויסע פערזאַמלונג.
14 זיי האָבען זיך געמומען צו אָבראַמען די אלטארען פון ירושלים, אויך
אלע רויכפעסער האָבען זיי אָבגעשאפט און אריינגעוואָרפען אין טייך
קדרון.
15 אין פערצעהנטען טאָג פון צווייטען מאָנאַט האָבען זיי געשאַכטען דעם

16 וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה: וַיַּעַמְדוּ עַל־עָמְדָם
כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים זֹרְקִים
17 אֶת־הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם: כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדָּשׁוּ
וְהַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים לְכֹל לָא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ
18 לַיהוָה: כִּי מֶרֻבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר
וּזְבֻלוּן לָא הִטֶּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּלָא כַּכָּתוּב כִּי
הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד:
19 כָּל־לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו
כ וְלֹא כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ: וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ וַיִּרְפָּא
21 אֶת־הָעָם: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלַם
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּמְהַלְלִים
לַיהוָה יוֹם ׀ בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים בִּכְלֵי עֹז לַיהוָה:
22 וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב
לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי
23 שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־
הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
24 שִׂמְחָה: כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף
פָּרִים וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל פָּרִים
אֶלֶף וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לָרֹב: וַיִּשְׂמְחוּ כה
כָּל־קְהַל יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים
מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשְׁבִים
בִּיהוּדָה: וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלִַם כִּי מִימֵי שְׁלֹמֹה 26
בֶּן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כָזֹאת בִּירוּשָׁלִָם: וַיָּקֻמוּ 27
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשָּׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבוֹא
תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ לַשָּׁמָיִם:

CAP. XXXI. לא

לא
וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה א
וישברו

19. ע עטי בלא פסק

פסח־אָפּפער, די פערשפּעטיגטע כהנים און לוים האָבען זיך שוין גע־
היליגט און געבראכט גאנץ אָפּפערס אין גאָט׳ס הויז ;
16 זיי האָבען פערנומען זייערע פּלעצער לויט זייער געזעץ, נאָך די אנ־
צייגונג פון משה דעם געטליכען מאן. די כהנים האָבען געשפּריצט
דאָם בלוט וועלכע די לוים האָבען זיי דערלאָנגט.
17 אויך פיעל פון פערזאַמלונג זיינען נאָך ניט געהיליגט געווען, דערפאר
האָבען די לוים אויפגעפּאַסט אויף דאָם שלאַכטונג פון די פּסח־אָפּפערס
פון יעדער ניט ריינעם, אום ריכטיג צו מאַכען עס פאר גאָט.
18 א גרויסער טהייל פון׳ם פאָלק, מעהרסטענטהייל פון אפרים, מנשה,
יששכר און זבלון זיינען ניט ערייניגט געווען און האָבען אונגעזעצליך
פון׳ם פּסח־אָפּפער גענעסען, און יחזקיהו האָט פאר זיי גאָט געבעטען
זאָגענדיג : „דער גוטער גאָט זאָל פערציהען יעדערן
19 וואָס בעט גאָט מיט א ריכטיגעם הערץ, דעם גאָט פון זיינע עלטערן,
אָבווּאָהל ניט לויט די היליגע רייניקייט.״
20 גאָט האָט געהערט צו יחזקיהו און אייגנעוויליגט צום פאָלק. (וירפּא־
וירצה).
21 אויך די קינדער ישראל וועלכע האָבען זיך איינגעפונען אין ירושלים
האָבען גענאַכט דעם מצות־פעסט זיעבען טעג מיט גרויס פרויד, און
גאָט גלויבט יעדער טאָג, די לוים און כהנים האָבען געשפּילט אויף
קלינגענדע אינסטרומענטען פאר גאָט.
22 ביי׳ן עסען האָט יחזקיהו הערצליך גערעדט מיט אלע לוים, וועלכע האָ־
בען גוט פערשטאַנען דאָם דיענסט פון גאָט. די גאנצע צייט פון די
זיעבען טעג האָבען זיי געשאכטען פרייד־אָפּפערס און שולדיג ערקלעהרט
זיך פאר דעם גאָט פון זייערע עלטערן.
23 דאן האָט די גאנצע פערזאַמלונג בעשלאָסען צו האַלטען נאָך
זיעבען טעג, און זיי האָבען זיך פרעהליך געמאַכט נאָך זיעבען טעג.
24 יחזקיהו, דער קעניג פון יהודה, ער זעלבסט האָט געגעבען דעם פער־
זאַמלונג טויזענד אָקסען מיט זיעבען טויזענד שעפּסען, און די פירס־
טען האָבען געגעבען דעם פערזאַמלונג טויזענד אָקסען און צעהען טוי־
זענד שעפּסען ; פיעל כהנים האָבען זיך געהיליגט.
25 אזוי האָבען פרעהליך פערבראכט די גאנצע פערזאַמלונג פון יהודה,
אויך די כהנים און לוים, און די גאנצע פערזאַמלונג וואָס איז געקו־
מען פון ישראל מיט די פרעמדלינגע וואָס זיינען געקומען פון׳ם לאנד
ישראל און וועלכע וואוינען אין יהודה.
26 עס איז געווען א גרויסע פרייד אין ירושלים, וואָרים זינט די צייט
פון שלמה, דוד׳ס זוהן, דער קעניג פון ישראל, איז אזוינס ניט געווען
אין ירושלים.
27 דאן זיינען אויפגעשטאַנען די כהנים און די לוים און געבענשט דעם
פאָלק, זייער שטימע איז געהערט געוואָרען און זייער געבעט איז אָנ־
געקומען צו זיין הייליגען וואוינונג — צום הימעל.

קאפּיטעל לא

1 אז דאָם אלעס האָט זיך געענדיגט זיינען אוועק גאנץ ישראל, וועלכע
האָבען עס בייגעוואוינט, אין די שטעדט פון יהודה ; זיי האָבען צו־

16 וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה: וַיַּעַמְדוּ עַל־עָמְדָם
כְּמִשְׁפָּטָם כִּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים זֹרְקִים
17 אֶת־הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם: כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדָּשׁוּ
וְהַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים לְכֹל לָא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ
18 לַיהוָה: כִּי מֶרֻבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר
וּזְבֻלוּן לָא הִטֶּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּלָא כַּכָּתוּב כִּי
הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד:
19 כָּל־לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו
כ וְלֹא כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ: וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ וַיִּרְפָּא
21 אֶת־הָעָם: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלַם
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּמְהַלְלִים
לַיהוָה יוֹם ׀ בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים בִּכְלֵי עֹז לַיהוָה:
22 וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב
לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי
23 שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־
הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
24 שִׂמְחָה: כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף
פָּרִים וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל פָּרִים
אֶלֶף וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לָרֹב: וַיִּשְׂמְחוּ כה
כָּל־קְהַל יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים
מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשְׁבִים
בִּיהוּדָה: וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלִַם כִּי מִימֵי שְׁלֹמֹה 26
בֶּן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כָזֹאת בִּירוּשָׁלִַם: וַיָּקֻמוּ 27
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשָּׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבוֹא
תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ לַשָּׁמָיִם:

CAP. XXXI. לא

לא
וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה א
וישברו

19. ר עטי בלא פסק

פסח־אָפּפער, די פערשפּעטיגטע כהנים און לוים האָבען זיך שוין גע־
הייליגט און געבראכט גאנץ אָפּפערס אין גאָט'ס הויז ;
16 זיי האָבען פערנומען זייערע פלעצער לויט זייער געזעץ, נאָך די אנ־
צייגונג פון משה דעם געטליכען מאן. די כהנים האָבען געשפּריצט
דאָם בלוט וועלכע די לוים האָבען זיי דערלאַנגט.
17 אויך פיעל פון פערזאַמלונג זיינען נאָך ניט געהייליגט געווען, דערפאר
האָבען די לוים אויפגעפּאַסט אויף דאָם שלאַכטונג פון די פּסח־אָפּפערס
פון יעדער ניט ריינעם, אום ריכטיג צו מאַכען עס פאר גאָט.
18 א גרויסער טהייל פונ'ם פאָלק, מערהרסטענטהייל פון אפרים, מנשה,
יששכר און זבלון זיינען ניט ערייניגט געווען אין האָבען אונגעזעצליך
פונ'ם פּסח־אָפּפער געגעסען, און יחזקיהו האָט פאר זיי גאָט געבעטען
זאָגענדיג : „דער גוטער גאָט זאָל פערצייהען יעדערן
19 וואָס בעט גאָט מיט א ריכטיגעם הערץ, דעם גאָט פון זיינע עלטערן,
אָבווּאָהל ניט לויט די היליגע רייניקייט."
20 גאָט האָט געהערט צו יחזקיהו און איינגעוויליגט צום פאָלק. (וירפּא־
וירצה).
21 אויך די קינדער ישראל וועלכע האָבען זיך איינגעפונען אין ירושלים
האָבען געמאַכט דעם מצות־פעסט זיעבען טעג מיט גרויס פרייד, און
גאָט געלויבט יעדער טאָג, די לוים און כהנים האָבען געשפּילט אויף
קלינגענדע אינסטרומענטען פאר גאָט.
22 בייַ'ן עסען האָט יחזקיהו הערצליך גערעדט מיט אלע לוים, וועלכע האָ־
בען גוט פערשטאַנען דאָם דיענסט פון גאָט. די גאנצע צייט פון די
זיעבען טעג האָבען זיי געשאַכטען פרייד־אָפּפערס און שולדיג ערקלעהרט
זיך פאר דעם גאָט פון זייערע עלטערן.
23 דאן האָט די גאנצע פערזאַמלונג בעשלאָסען צו האַלטען נאָך
זיעבען טעג, און זיי האָבען זיך פרעהליך געמאַכט נאָך זיעבען טעג.
24 יחזקיהו, דער קעניג פון יהודה, ער זעלבסט האָט געגעבען דעם פער־
זאַמלונג טויזענד אָקסען מיט זיעבען טויזענד שעפסען, און די פירס־
טען האָבען געגעבען דעם פערזאַמלונג טויזענד אָקסען און צעהען טוי־
זענד שעפסען ; פיעל כהנים האָבען זיך געהייליגט.
25 אזוי האָבען פרעהליך פערבראכט די גאנצע פערזאַמלונג פון יהודה,
אויך די כהנים און לוים, און די גאנצע פערזאַמלונג וואָס איז געקו־
מען פון ישראל מיט די פרעמדלינגע וואָס זיינען געקומען פונ'ם לאנד
ישראל און וועלכע וואוינען אין יהודה.
26 עס איז געווען א גרויסע פרייד אין ירושלים, וואָרים זינט די צייט
פון שלמה, דוד'ס זוהן, דער קעניג פון ישראל, איז אזוינס ניט געווען
אין ירושלים.
27 דאן זיינען אויפגעשטאַנען די כהנים און די לוים און געבענשט דעם
פאָלק, זייער שטימע איז געהערט געוואָרען און זייער געבעט איז אָנ־
געקומען צו זיין הייליגען וואוינונג — צום הימעל.

קאפּיטעל לא

1 אז דאָם אלעס האָט זיך געענדיגט זיינען אוועק נאָנץ ישראל, וועלכע
האָבען עס בייגעוואוינט, אין די שטעדט פון יהודה ; זיי האָבען צו־

וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיַּתְּצוּ אֶת־הַבָּמוֹת
וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת מִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה
עַד־לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ בַּאֲחֻזָּתוֹ לְעָרֵיהֶם׃
2 וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־
מַחְלְקוֹתָם אִישׁ ו כְּפִי עֲבֻדָּתוֹ לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְעֹלָה
וְלִשְׁלָמִים לְשָׁרֵת וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת יְהוָה׃
3 וּמְנָת הַמֶּלֶךְ מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת לְעֹלוֹת הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב
וְהָעֹלוֹת לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדִים כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת
4 יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לָתֵת מְנָת הַכֹּהֲנִים
ה וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ בְּתוֹרַת יְהוָה׃ וּכְפִרֵץ הַדָּבָר הִרְבּוּ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר וּדְבַשׁ וְכֹל תְּבוּאַת
6 שָׂדֶה וּמַעְשַׂר הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה גַּם־הֵם מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן וּמַעְשַׂר
קָדָשִׁים הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת
7 עֲרֵמוֹת׃ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת לִיסֹּד
8 וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ׃ וַיָּבֹאוּ יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ
אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃
9 וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־הָעֲרֵמוֹת׃
י וַיַּאמֶר אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר
מֵהָהֵל הַתְּרוּמָה לָבִיא בֵּית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר
עַד־לָרֹוב כִּי יְהוָה בֵּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר אֶת־הֲמוֹן
11 הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה
12 וַיָּכִינוּ׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעְשֵׂר וְהַקָּדָשִׁים בֶּאֱמוּנָה
וַעֲלֵיהֶם נָגִיד כְּוָנַנְיָהוּ הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ מִשְׁנֶה׃
13 וְיִחִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל וְיֵרִימוֹת וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיאֵל
וְיִסְמַכְיָהוּ וּמַחַת וּבְנָיָהוּ פְּקִידִים מִיַּד כְּוָנַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי
אָחִיו בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ נְגִיד בֵּית־
האלהים

---

2. v. הכי בדגש 12. v. יתר ר 13. v. יתר ר

בראבען די דענק־שטייגער, אבגעשניטען די געצען־בוימער, האבען ארבאגעריסען די בארג־אלטארען און מזבחות פון גאנץ יהודה און בנימין אויך אין אפרים און מנשה, גאר אין גאנצען, און די קינדער ישראל זיינען צוריק געגאנגען יעדער צו זיין אייגענטהום, אין זייערע שטעדט.

2 יחזקיהו האט אנגעשטעלט די איינטהיילונגען פון די כהנים, אויך די לוים נאך זייער איינטהיילונג יעדער נאך זיין ארבייט, ווי די כהנים אזוי די לוים, פאר גאנץ־ און פריעדען־אפפער, צו דינענען, צו דאנקען און לויבען גאט אין די טהוירען פון גאט'ס לאגערן.

3 דער קעניג האט פון זיין פערמעגען בעשטימט פאר פערשיעדענע גאנץ אפפערס: די גאנץ אפפערס פון יעדער מארגען און אבענד, אויך די שבת'דיגע, מאנאט'ליכע און פייערטאגליכע גאנץ־אפפערס, ווי עס איז געשריבען אין גאט'ס געזעץ.

4 ער האט אויך געהייכען דעם פאלק, די איינוואוינער פון ירושלים, צו בעשטימען געצאלט פאר די כהנים און לוים, אום זיי זאלען זיך פער־פאלקאמען אין גאט'ס לעהרע.

5 וועז דער בעפעהל איז ארויס האבען די קינדער ישראל געבראכט פיעל פון די ערשטע קארן, ווין, איל און האניג; אויך פערשיעדענע פעלד געטרייד, אויך א צעהענטע טהייל פון אלעם האבען זיי פיעל געבראכט.

6 אויך די בעפעלקערונג פון ישראל און יהודה, וועלכע וואוינען אין די שטעדט פון יהודה, האבען געבראכט א צעהענטע טהייל פון רינדער און שעפסען, און א צעהענטעל פון די הייליגטהימער וואס זיינען גע־הייליגט צו זייער גאט; זיי האבען געבראכט און געגעבען גאנצע קופעס.

7 אין דריטען מאנאט האט מען אנגעפאנגען בריינגען די קופעס און אין זיעבעטען געענדיגט.

8 אז יחזקיהו מיט די פירסטען זיינען געקומען און האבען דערזעהען די קופעס, האבען זיי געלויבט גאט און זיין פאלק ישראל.

9 יחזקיהו האט אנגעפרעגט ביי די כהנים און לוים וועגען די געטרייד קופעס,

10 האט איהם געענטפערט עזריהו דעם אבער־כהן (פון צדוק'ס פאמיליע) און געזאגט: זינט מ'האט אנגעפאנגען די געשענקען צו בריינגען אין גאט'ס הויז, עסט מען, מען איז זאט און עס בליבט נאך פיעל איבער; ווארים גאט האט געבענשט זיין פאלק, דערפאר איז אזוי פיעל דא איבריגע.

11 דאן האט יחזקיהו געהייסען אינריכטען צימערן אין גאט'ס הויז, און מ'האט אינגעריכטעט;

12 אהין האט מען אריינגעבראכט די געשענקען, די צעהענטע טהייל־ען און דאס געהייליגטע. אויך דעם איז אנגעטרויט געווען אלס פערוואלטער כונניהו דער לוי, און זיין ברודער שמעי איז געווען דער צווייטער.

13 יחיאל, עזזיהו, נחת, עשהאל, ירימות, יוזבד, אליאל, יסמכיהו, מחת און בניהו זיינען אנגעשטעלט געווען דורך כונניהו און זיין ברודער שמעי לויט א בעפעהל פון קעניג יחזקיהו, אויך עזריהו דער פערוואל־טער איבער גאט'ס הויז.

הָאֱלֹהִים: וְקוֹרֵא בֶן־יִמְנָה הַלֵּוִי הַשּׁוֹעֵר לַמִּזְרָחָה עַל 14
נִדְבוֹת הָאֱלֹהִים לָתֵת תְּרוּמַת יְהוָה וְקָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים:
וְעַל־יָדוֹ עֵדֶן וּמִנְיָמִן וְיֵשׁוּעַ וּשְׁמַעְיָהוּ אֲמַרְיָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ טו
בְּעָרֵי הַכֹּהֲנִים בֶּאֱמוּנָה לָתֵת לַאֲחֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹת כַּגָּדוֹל
כַּקָּטֹן: מִלְבַּד הִתְיַחְשָׁם לִזְכָרִים מִבֶּן שָׁלוֹשׁ שָׁנִים 16
וּלְמַעְלָה לְכָל־הַבָּא לְבֵית־יְהוָה לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ
לַעֲבוֹדָתָם בְּמִשְׁמְרוֹתָם כְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם: וְאֶת הִתְיַחֵשׂ 17
הַכֹּהֲנִים לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם וְהַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וּלְמַעְלָה בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם: וּלְהִתְיַחֵשׂ בְּכָל 18
טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְכָל־קָהָל כִּי בֶאֱמוּנָתָם
יִתְקַדְּשׁוּ־קֹדֶשׁ: וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים בִּשְׂדֵי מִגְרַשׁ 19
עָרֵיהֶם בְּכָל־עִיר וָעִיר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִקְבוּ בְשֵׁמוֹת לָתֵת
מָנוֹת לְכָל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים וּלְכָל־הִתְיַחֵשׂ בַּלְוִיִּם: וַיַּעַשׂ כ
כְּזֹאת יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־יְהוּדָה וַיַּעַשׂ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: וּבְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר־הֵחֵל | בַּעֲבוֹדַת 21
בֵּית־הָאֱלֹהִים וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה לִדְרֹשׁ לֵאלֹהָיו בְּכָל־
לְבָבוֹ עָשָׂה וְהִצְלִיחַ:

לב CAP. XXXII.

אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה בָּא סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר א
וַיָּבֹא בִיהוּדָה וַיַּחַן עַל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבָקְעָם
אֲלֵיהֶן: וַיַּרְא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי־בָא סַנְחֵרִיב וּפָנָיו לַמִּלְחָמָה 2
עַל־יְרוּשָׁלִַם: וַיִּוָּעַץ עִם־שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו לִסְתֹּם אֶת־מֵימֵי 3
הָעֲיָנוֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר וַיַּעַזְרוּהוּ: וַיֵּאָסְפוּ עַם־רָב 4
וַיִּסְתְּמוּ אֶת־כָּל־הַמַּעְיָנוֹת וְאֶת־הַנַּחַל הַשּׁוֹטֵף בְּתוֹךְ הָאָרֶץ
לֵאמֹר לָמָּה יָבוֹאוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר וּמָצְאוּ מַיִם רַבִּים: וַיִּתְחַזֵּק ה
וַיִּבֶן אֶת־כָּל־הַחוֹמָה הַפְרוּצָה וַיַּעַל עַל־הַמִּגְדָּלוֹת וְלַחוּצָה
הַחוֹמָה אַחֶרֶת וַיְחַזֵּק אֶת־הַמְלוֹא עִיר דָּוִיד וַיַּעַשׂ שֶׁלַח
לָרֹב וּמָגִנִּים: וַיִּתֵּן שָׂרֵי מִלְחָמוֹת עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם אֵלָיו 6

14 קורא, ימנה׳ס זוהן, דער לוי, דער טהויער־היטער אין מזרח־זייט האָט פערוואלט איבער די פרייוויליגע גאבען, פונאנדערצוגעבען די געשענקע גאָט׳ס און די נאנץ היילינע.

15 אונטער זיין אויפזיכט זיינען געווען: עדן, מניימן, ישוע, שמעיהו, אמריהו און שכניהו, אנגעטרויטע אין די שטעדט פון די כהנים, אום פונאנדערצוגעבען זייערע ברידער אין אייגטהיילונגען, דעם גרוי־סען אזוי ווי דעם קלייגעם —

16 (אויסער וואָס זיי האָבען זיך פערצייכענט מענליכע קינדער פון דריי יאהר אלט און מעהר) צו די וואָס זיינען יעדער טאָג געקומען אין גאָט׳ס הויז, אָדער צו די וואָס האָבען געארבייט לויט זייער אויפפאסונג אין זייער אייגטהיילונגען.

17 אויך די פערצייכענים פון די כהנים נאָך זייערע פאמיליען און די לוים פון צוואנציג יאהר אלט און מעהר נאָך זייער אויפפאסונג לויט זייערע אייגטהיילונגען.

18 אויך די פערצייכענים פון זייער קלייגע קינדער, פרויען, זיהן און טעכטער פון גאנצען פערזאמלונג, וואהרים מיט טרייהייט האָבען זיי זיך געהיילינט.

19 פון אהרן׳ס אָבשטאמונג, די כהנים, אין די ווייד־פלעצער פון זייערע שטעדט, מענער בעצייכענט מיט נעמען צו געבען טהיילען צו יעדער מאנספערזאָן אונטער די כהנים, אויך צו יעדער פערצייכענטען אונטער די לוים.

20 אזוי האָט יחזקיהו געטהאָן אין גאנץ יהודה. ער האָט געטהאָן וואָס עס איז גוט, רעכט און ריכטיג פאר זיין גאָט.

21 יעדער טהאָט וואָס ער האָט אָנגעפאנגען, אין די אייניריכטונג פון גאָט׳ס הויז אָדער אין די נעזעץ און געבאָט וויי אויך זיין גאָט צו זוכען, האָט ער מ׳ט׳ן גאנצען האַרץ געטהאָן און גליק געהאָט.

קאַפיטעל לב

1 נאָך די וואהרע פאסירונגען איז נעקומען סנחריב קעניג פון אשור, ער איז אריין אין יהודה, בעלאגערט די פעסטע שטעדט און געוואָלט דורכברעכען זיי מיט זיינע העלדען.

2 וועז יחזקיהו האָט דערזעהען אז סנחריב איז נעקומען מיט דער אבזיכט צו שטרייטען קעגען ירושלים,

3 האָט ער בעשלאָסען מיט זיינע פירסטען און העלדען צו פערשטאָפען די וואסער־קוואלען וואָס אויסען שטאָדט; זיי האָבען אים אונ־טערשטיצט.

4 דאן האָבען זיך פיעל מענשען פערזאמלט און האָבען פערשטאָפט אלע קוואלען אויך דעם טייך וואָס געהט דורך דאָס לאנד, זאָגענדיג: וואהרים זאָלען אשור׳ס קעניגע נעפינען וואסער וועז זיי וועלען קומען?

5 ער האָט אויך געפאסט מוטה און פערבויט די גאנצע מויער־וואנד וואָס איז צובראכען געווען און האָט פון אויסער די טהורעמס נאָך א מויער־וואנד עמאכט, ער האָט אויך בעפעסטיגט מלוא, דוד׳ס שטאָדט, און האָט צוגעגרייט פיעל וואפען און פאנצערס.

6 אויך האָט ער אָנגעשטעלט מיליטער בעאמטע אין דאָס פאָלק, ער האָט

7 אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם לֵאמֹר: חִזְקוּ
וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלְּפָנֵי
8 כָּל־הֲהָמוֹן אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי־עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ: עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר
וְעִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵינוּ וַיִּסָּמְכוּ
9 הָעָם עַל־דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה: אַחַר זֶה
שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַיִם וְהוּא עַל־
לָכִישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־
10 כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם לֵאמֹר: כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב
מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־מָה אַתֶּם בֹּטְחִים וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלָם:
11 הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ מַסִּית אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בָּרָעָב
וּבַצָּמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר:
12 הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־בָּמוֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו
וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד
13 תִּשְׁתַּחֲווּ וְעָלָיו תַּקְטִירוּ: הֲלֹא תֵדְעוּ מֶה עָשִׂיתִי אֲנִי
וַאֲבוֹתָי לְכָל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת הֲיָכוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת
14 לְהַצִּיל אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי: מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ מִיָּדִי
15 כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדִי: וְעַתָּה אַל־יַשִּׁיא
אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסֵּת אֶתְכֶם כֵּן וְאַל־תַּאֲמִינוּ לוֹ
כִּי־לֹא יוּכַל כָּל־אֱלוֹהַּ כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה לְהַצִּיל עַמּוֹ מִיָּדִי
16 וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ אֶתְכֶם מִיָּדִי: וְעוֹד
דִּבְּרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ:
17 וְסֵפָרִים כָּתַב לְחָרֵף לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר עָלָיו
לֵאמֹר כֵּאלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי
18 כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ עַמּוֹ מִיָּדִי: וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל
יְהוּדִית עַל־עַם יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה לְיִרְאָם וּלְבַהֲלָם
19 לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר: וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלַם כְּעַל
כ אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם: וַיִּתְפַּלֵּל

זיי צו זיך פערזאמעלט ביי'ן „שטאדט־טהויער" גאס און צו זיי מילד געטרעט אזוי צו זאגען :

7 „זייט שטארק און קרעפטיג, האט קיין פורכט און אנגסט פאר אשור'ס קעניג און פאר די גרויסע ארמעע וואס מיט איהם — מיר האבען מעהר פאר איהם !

8 ער האט קערפערליכע שטארקייט, אבער מיט אונז איז אונזער גאט ; ער וועט אונז העלפען שטרייטען ! דאס פאלק האט זיך פערלאזען אויף די רייד פון יחזקיהו, קעניג פון יהודה.

9 נאכדעם האט סנחריב, קעניג פון אשור, געשיקט זיינע דיענער אין ירושלים (ער און זיין גאנצע מאכט זיינען געשטאנען אין לכיש) צו יחזקיהו, קעניג פון יהודה, און צו גאנץ יהודה וואס אין ירושלים, אזוי צו זאגען :

10 „אזוי זאגט סנחריב, קעניג פון אשור — אויף וואס זייט איהר זיכער און בלייבט בעלאגערט אין ירושלים ?

11 יחזקיהו פערפיהרט איך נאר אום צו לאזען אייך שטארבען פון הונגער און דארשט, זאגענדיג : „אונזער גאט וועט אונז העלפען פון די האנד פון אשור'ס קעניג."

12 ער, יחזקיהו, האט זאנאר אבגעשאפט זיינע בארג־אלטארען און מזבחות און האט בעפאהלען יהודה און ירושלים אזוי צו זאגען : „נאר צו אין מזבח בוקט זיך און אויף איהם רויכערט !"

13 ווייסט איהר דען ניט וואס איך און מיינע עלטערן האבען געטהאן צו פעלקער פון פערשיעדענע לענדער ? האבען די פערשיעדענע געטער פון די פעלקער געקענט רעטען זייער לאנד פון מיין האנד ?

14 וואר אונטער די געטער פון די פעלקער, וועלכע מיינע עלטערן האבען פערניכטעט, האט געקענט רעטען זיין פאלק פון מיין האנד, אז אייער גאט זאל אייך קענען רעטען פון מיין האנד ?

15 אלזא זאל אייך חזקיהו ניט איינריידען און ניט פערפיהרען אייך ; גלויבט איהם ניט ! קיין גאט, קיין נאציאן און רעגירונג האט ניט געקענט רעטען זיין פאלק פון מיין האנד און פון מיינע עלטערן'ס האנד, אזוי וועט אויך אייער גאט ניט רעטען אייך פון מיין האנד."

16 זיינע דיענער האבען נאך מעהר גערעדט קעגען גאט און יחזקיהו זיין קנעכט.

17 אויך בריעף האט ער געשריבען צו לעסטערן דעם גאט פון ישראל זאגענדיג אויף איהם אז אזוי ווי די גטער פון די פעלקער פון פערשיעדענע לענדער האבען ניט גערעטעט זייער פאלק פון מיין האנד, אזוי וועט אויך יחזקיהו'ס גאט ניט רעטען זיין פאלק פון מיין האנד.

18 זיי האבען דאס נאך אויסגערופען אין דער הויך אויף אידיש צו די מענשען פון ירושלים וואס זיינען געווען אויפ'ן מויער־וואנד אום צו שרעקען זיי און איבערראשען זיי אז זיי זאלען קענען איינגענהמען די שטאדט.

19 זיי האבען גערעדט וועגען דעם גאט פון ירושלים ווי וועגען די גטער פון די לאנדם פעלקער — מענשעשע האנד־ארבייט.

20 אבער קעניג יחזקיהו און ישעיהו, אמוץ'ס זוהן, דער פראפעט האבען וועגען דעם גאט געבעטען און הויך געשריען,

יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וִישַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־זֹאת וַיִּזְעָקוּ
הַשָּׁמָיִם: 21 וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד כָּל־גִּבּוֹר חַיִל
וְנָגִיד וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ
וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו וּמִיצִיאֵי מֵעָיו שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶּחָרֶב:
22 וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־יְחִזְקִיָּהוּ וְאֶת ו יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם מִיַּד
סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד־כֹּל וַיְנַהֲלֵם מִסָּבִיב: 23 וְרַבִּים
מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלַם וּמִגְדָּנוֹת לִיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַיִּנָּשֵׂא לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי־כֵן: 24 בַּיָּמִים
הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ עַד־לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר
לוֹ וּמוֹפֵת נָתַן לוֹ: כה וְלֹא־כִגְמוֹל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ כִּי
גָבַהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם: 26 וַיִּכָּנַע
יְחִזְקִיָּהוּ בְּגַבְהַּ לִבּוֹ הוּא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם
קֶצֶף יְהוָה בִּימֵי יְחִזְקִיָּהוּ: 27 וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד
הַרְבֵּה מְאֹד וְאוֹצָרוֹת עָשָׂה־לּוֹ לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאֶבֶן יְקָרָה
וְלִבְשָׂמִים וּלְמָגִנִּים וּלְכֹל כְּלֵי חֶמְדָּה: 28 וּמִסְכְּנוֹת לִתְבוּאַת
דָּגָן וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר וְאֻרוֹת לְכָל־בְּהֵמָה וּבְהֵמָה וַעֲדָרִים
לָאֻרוֹת: 29 וְעָרִים עָשָׂה לּוֹ וּמִקְנֵה־צֹאן וּבָקָר לָרֹב כִּי נָתַךְ
לוֹ אֱלֹהִים רְכוּשׁ רַב מְאֹד: ל וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ סָתַם אֶת־
מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן וַיְיַשְּׁרֵם לְמַטָּה־מַעֲרָבָה לְעִיר
דָּוִיד וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ: 31 וְכֵן בִּמְלִיצֵי ו שָׂרֵי
בָבֶל הַמְשֻׁלְחִים עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה בָּאָרֶץ
עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים לְנַסּוֹתוֹ לָדַעַת כָּל־בִּלְבָבוֹ: 32 וְיֶתֶר
דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ וַחֲסָדָיו הִנָּם כְּתוּבִים בְּחָזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן
אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: 33 וַיִּשְׁכַּב
יְחִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה קִבְרֵי בְנֵי־דָוִיד וְכָבוֹד
עָשׂוּ־לוֹ בְּמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה
בְנוֹ תַּחְתָּיו:

בך

ב v. ומציא קי׳ השׁ׳ דנשה v. 30.

21 האָט גאָט אַראָבגעשיקט א מלאך און ער האָט פערניכטעט אַלע ארמעע העלדען, אָנפיהרער און בעאמטע אינ׳ם לאגער פון אשור׳ס קעניג; ער האָט זיך מיט שאנדע צו זיין לאנד אומגעקעהרט. אז ער איז געקומען אין זיין גאָט׳ס הויז האָבען איהם זיינע אייגענע קינדער אומגעבראכט מיט׳ן שווערד.

22 אזוי האָט גאָט גערעטעט יחזקיהו׳ן און די איינוואוינער פון ירושלים פון די האנד פון סחריב, אשור׳ס קעניג, אויך פון די הענד פון אלע אנדערע פיינד זייערע, און האָט זיי רוהע געגעבען פון אלע זייטען.

23 פיעל האָבען געבראכט פרעזענטען צו גאָט, אין ירושלים, און קאָסטבארע זאכען פאר יחזקיהו, קעניג פון יהודה. זינט דאן איז ער ערהויבען געוואָרען ביי אלע פעלקער.

24 אין דער זעלביגער צייט איז יחזקיהו שטערבליך קראנק געוואָרען; ער האָט גאָט געבעטען האָט איהם גאָט געענטפערט און א וואונדער־צייכען געגעבען.

25 דאָס איז געווען ניט נאָך יחזקיהו׳ס פערדינסטען — וואָרים ווייל ער איז שטאָלץ געווען איז גאָט׳ס צארן געווען אויף איהם, אויך אויף יהודה און ירושלים.

26 אָבער ווייל יחזקיהו האָט זיין שטאָלץ־געבויגען, ער אויך די איינוואוינער פון ירושלים, האָט זיך אויך זיי ניט אויסגענאָסען גאָט׳ס צארן אין יחזקיהו׳ס צייטען.

27 יחזקיהו האָט געהאָט זעהר פיעל רייכטהום און עהרע, ער האָט זיך געמאכט שאטצקאמערן פאר זילבער, גאלד, טהייערע שטיינער, געווירצען, פאנצערס און נאָך פערשיעדענע קאָסטבארקייטען.

28 אויך מאגאזינען פאר קארן, געטרייד, וויין און אייל, שטאלען פאר אלערליי פיה און שעפסען שטאלען.

29 ער האָט אויך געבויט שטעדט און געצעלטען פאר זיינע פיעל שעפסען און רינדער, וואָרום גאָט האָט איהם געגעבען זעהר א גרויסען פערמעגען.

30 דער זעלביגער יחזקיהו האָט פערשטאָפט דעם אויבערשטען ארויסגאנג פון די גיחון וואסער און האָט פאר זיי א גלייכען קאנאל געמאכט ניעדערויגער, מערב־צו, פון דוד׳ס שטאָדט. אין אלץ וואָס ער האָט געטהאָן האָט יחזקיהו געגלוקט.

31 אויך קעגען די פירסטען פערטרעטער פון בבל, וועלכע מ׳האָט געשיקט צו איהם נאָכפרעגען וועגען דעם וואונדער וואָס האָט פאסירט אינ׳ם לאנד, אום צו פרובירען איהם און וויסען וואָס אין זיין הארץ איז, האָט איהם גאָט געהאָלפען.

32 די איבריגע פאסירונגען יחזקיהו׳ס און זיינע וואהלטהאטען זיינען פערשריבען אין די פראָפעצייהונג פון ישעיהו, אמוץ׳ס זוהן, דער פראפעט, אויך אין בוך „יהודה און ישראל׳ס קעניגע".

33 אז יחזקיהו איז געשטאָרבען האָט מען איהם בעערדיגט אין די פאָרנעהמסטע גראבען פון דוד׳ס אבשטאמונגען און גאנץ יהודה און ירושלים האָבען איהם עהרע געגעבען ביי זיין שטאָרבען. נאָך איהם האָט רעגירט זיין זוהן מנשה.

CAP. XXXIII. לג

א בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ
2 שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוֹעֲבוֹת
3 הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּשָׁב וַיִּבֶן
אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר נִתַּץ יְחִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת
לַבְּעָלִים וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד
4 אֹתָם: וּבָנָה מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם
ה יִהְיֶה־שְׁמִי לְעוֹלָם: וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי
6 חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה: וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ בְּגֵי בֶן־
הִנֹּם וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעֹנִי הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת
7 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הַסֵּמֶל אֲשֶׁר
עָשָׂה בְּבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־
שְׁלֹמֹה בְּנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל
8 שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעוֹלָם: וְלֹא אוֹסִיף
לְהָסִיר אֶת־רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי
לַאֲבוֹתֵיכֶם רַק ו אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִים
9 לְכָל־הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיַּתַּע מְנַשֶּׁה
אֶת־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
י הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
11 מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ: וַיָּבֵא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־
שָׂרֵי הַצָּבָא אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מְנַשֶּׁה בַּחוֹחִים
12 וַיַּאַסְרֻהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם וַיּוֹלִיכֻהוּ בָּבֶלָה: וּכְהָצֵר לוֹ חִלָּה
אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכָּנַע מְאֹד מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו:
13 וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֵּעָתֶר לוֹ וַיִּשְׁמַע תְּחִנָּתוֹ וַיְשִׁיבֵהוּ יְרוּשָׁלִַם
14 לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים: וְאַחֲרֵי־
כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה ו לְעִיר־דָּוִיד מַעֲרָבָה לְגִיחוֹן
בַּנַּחַל וְלָבוֹא בְשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב לָעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֶהָ מְאֹד
טו וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־חַיִל בְּכָל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה: וַיָּסַר

קאפיטעל לג

1 צוועלף יאָהר אלט איז מנשה קעניג געווארען און פינף־און פופציג יאָהר
האָט ער רעגירט אין ירושלים.
2 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט׳ס אויגען, לויט די
אונווירדיגקייטען פון די פעלקער וועלכע גאָט האָט פארטריבען פאר
די קינדער ישראל.
3 ער האָט צוריק אָבגעבויט די בארג־אלטארען, וועלכע יחזקיהו זיין פא־
טער האָט צובראָכען, ער האָט אויפגעשטעלט אלטארען פאר די געצעלט
פון בעל, ער האָט געפלאנצט געצעלט־בוימער און האָט זיך געבוקט צו
די הימעל־פלאנעטען און געדינט זיי.
4 ער האָט אויך געבויט אלטארען אין גאָט׳ס הויז, אין ירושלים, וואָס
גאָט האָט געזאָגט: „מיין נאָמען זאל דאָרטען זיין אויף אייביג״.
5 אויך האָט ער אָנגעבויט אלטארען פאר אלע הימעל־פלאנעטען אין ביידע
הויפֿען פון גאָט׳ס הויז.
6 ער האָט אויך דורכגעפיהרט זיינע זיהן דורכ׳ן פייער אין טהאל בן־הנם,
ער האָט וואָלקענדייטעריי בענוצט, שלאנגענבעשווערונג און צויבעריי;
ער האָט אויך איינגעפיהרט טויטענבעשווערונג און צוקונפט־זאָגער —
ער האָט פיעל שלעכטעס געטהאָן אום גאָט צו ערצאָרנען.
7 דעם געשניצטען געצענבילד וואָס ער האָט געמאַכט האָט ער אריינגע־
שטעלט אין גאָט׳ס הויז, וועגען וועלכעם גאָט האָט געזאָגט צו דוד׳ן
און זיין זוהן שלמה: „אין דיעזעם הויז און אין ירושלים וואָס איך
האָב אויסערוועהלט פון אלע שטאמען ישראל׳ס, וועל איך האלטען
מיין נאָמען פאר אימער.
8 און איך וועל מעהר ניט דערווייטערן די פים פון דאָם פאלק ישראל
פון דער לאנד וואָס איך האָב בעשטימט פאר אייערע עלטערן, נאָר
אויב זיי וועלען היטען און טהאָן אלץ וואָס איך האָב זיי געבאָטען,
אלע לעהרען, געזעצען און רעכטע פון משה.
9 אזוי האָט מנשה פערפיהרט נאָכץ יהודה און די איינוואוינער פון ירושלים
שלעכטעם צו טהאָן, מעהר ווי די פעלקער וועלכע גאָט האָט פארטילגט
צולויעב די קינדער ישראל.
10 גאָט האָט געוואָרענט מנשה׳ן און זיין פאלק זיי האָבען אָבער ניט גע־
וואָלט הערען;
11 האָט גאָט געבראָכט אויף זיי די ארמעע־פירסטען פון אשור׳ס קעניג, זיי
האָבען מנשה׳ן געכאָפט אין א נעץ, געשמידט איהם אין קייטען און
אוועקגעפיהרט אין בבל.
12 ווי נאָר עס איז איהם שלעכט געוואָרען האָט ער צו זיין גאָט געבעטען,
ער האָט זיך זעהר ניעדערגעבויגען פאר דעם גאָט פון זיינע עלטערן;
13 אז ער האָט צו איהם גאָבעטען האָט ער זיך צו איהם געוועגדעט —
ער האָט געהערט זיין ביטע און האָט איהם צוריק געבראָכט אין ירושלים,
צו זיין רעגירונג; דאן איז מנשה איבערצייגט געווען אז זיין גאָט איז
דער ריכטיגער גאָט.
14 נאכדעם האָט ער צוגעבויט אן אויסערליכע מויער־וואנד צו דוד׳ס
שטאָדט, מערב־זייט פון טייך גיחון ביז צום פיש־טהויער אויך ארום
דעם עפל־טהורעם; ער האָט עס זעהר הויך געמאַכט. ער האָט אויך
פונאנדער געשטעלט מיליטער־בעאמטע אין אלע בעפעסטיגטע שטעדט
פון יהודה.
15 ער האָט אויך אָבגעשאפט די פרעמדע געטער און דעם געצענבילד פון

אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת־הַפֶּסֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת
אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלִָם וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר:
וַיִּבֶן אֶת־מִזְבַּח יְהוָה וַיִּזְבַּח עָלָיו וַיְצַו שְׁלָמִים וְתוֹדָה 16
וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: אֲבָל 17
עוֹד הָעָם זֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם: וְיֶתֶר דִּבְרֵי 18
מְנַשֶּׁה וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחוֹזִים הַמְדַבְּרִים אֵלָיו
בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֵר־לוֹ וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעֲלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר 19
בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים לִפְנֵי
הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי חוֹזָי: וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־ כ
אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּ בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן בְּנוֹ תַּחְתָּיו: בֶּן 21
עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ
בִּירוּשָׁלִָם: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה 22
אָבִיו וּלְכָל־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו וַיִּזְבַּח אָמוֹן
וַיַּעַבְדֵם: וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו 23
כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה אַשְׁמָה: וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו 24
וַיְמִתֻהוּ בְּבֵיתוֹ: וַיַּכּוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־ כה
הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו:

לד CAP. XXXIV לך

בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה א
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בִּדְרֶכֶי 2
דָּוִיד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין וּשְׂמֹאול: וּבִשְׁמוֹנֶה שָׁנִים 3
לְמָלְכוֹ וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר הֵחֵל לִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵי דָוִיד אָבִיו
וּבִשְׁתֵּים ו עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם
מִן־הַבָּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת: וַיְנַתְּצוּ 4
לְפָנָיו אֵת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר־לְמַעְלָה
מֵעֲלֵיהֶם גִּדֵּעַ וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבֵּר
וְהֵדַק וַיִּזְרֹק עַל־פְּנֵי הַקִּבְרִים הַזֹּבְחִים לָהֶם: וְעַצְמוֹת ה

גאָט׳ס הויז, אויך אלע אלטארען וועלכע ער האָט פריהער געבויט אויפ׳ן בארג פון גאָט׳ס הויז און אין גאנץ ירושלים — ער האָט עס ארויסגע־ווארפען אויסער׳ן שטאָדט.

16 דאן האָט ער איבערגעבויט גאָט׳ס מזבח און געשאכטען אויף איהם פריעדען־ און דאנק־אָפּפערס, ער האָט געהייסען גאנץ יהודה דיענען דעם גאָט פון ישראל.

17 דאָס פאָלק אָבער האָט נאָך געשאכטען אויף די בארג־אלטארען, אָבער נאָר צו זייער גאָט.

18 די איבריגע פאסירונגען מנשה׳ס זיין געבעט צו גאָט, אויך די רייד פון די פּראויסזעהער, וועלכע האָבען גערעדט צו איהם אינ׳ם נאָמען פון דעם גאָט פון ישראל, געפינען זיך אונטער די פאסירונגען פון די קעניגע ישראל׳ס.

19 וועגען זיין געבעט און ווי גאָט האָט זיך צו איהם געקעהרט, אויך וועגען זיינע אלע זינד און פערברעכען, וועגען די ערטער וואו ער האָט געבויט בארג־אלטארען און אָנגעשטעלט געצען־בוימער און געצען (בעפאָר ער האָט זיך ניעדערגעבויגען), דאָס אלץ איז פארשריבען מיט די ווערטער פון חוזי.

20 מנשה איז געשטאָרבען און מ׳האָט איהם בעערדיגט נעבען זיין הויז ; זיין זוהן אמון האָט רעגירט נאָך איהם.

21 צוויי־און־צוואנציג יאָהר אלט איז אמון קעניג געוואָרען און צוויי יאָהר האָט ער רעגיערט אין ירושלים.

22 אויך ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט׳ס אויגען, אזוי ווי זיין פאטער מנשה האָט געטהאָן, ער האָט אויך געשאכטען צו אלע גע־צען וואָכ זיין פאטער מנשה האָט געמאכט, און האָט זיי געדיענט.

23 ער האָט זיך ניט ניעדערגעבויגען פאר גאָט ווי עס האָט זיך ניעדערגעבוי־גען זיין פאטער מנשה, דער אמון האָט זעהר פיעל געזינדיגט.

24 זיינע קנעכט האָבען קעגען איהם געמאכט א בונד און האָבען איהם ער־שלאגען אין זיין הויז.

25 דאָס פאָלק פון׳ם לאנד האָבען אָבער ערשלאגען די אלע וואָס האָבען א בונד געמאכט קעגען קעניג אמון, און האָבען זיין זוהן יאשיהו קעניג געמאכט נאָך איהם .

קאפיטעל לד

1 אכט יאָהר אלט איז יאשיהו קעניג געוואָרען און איין־און־דרייסיג יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים.

2 ער האָט געטהאָן אלעס וואָס עס איז רעכט אין גאָט׳ס אויגען, ער איז געגאנגען אין די וועגען פון זיין אור־פאטער דוד און האָט ניט אבגע־קעהרט רעכטס אָדער לינקס.

3 אויפ׳ן אכטען יאָהר פון זיין רעגירען (ער איז נאָך דאן גאנץ יונג געווען) האָט ער אָנגעפאנגען פרעגען דעם גאָט פון דוד זיין אור־פאטער, און אויפ׳ן צוועלפטען יאָהר האָט ער אָנגעפאנגען אויסצורייניגען פון יהודה און ירושלים די בארג־אלטארען, געצען־בוימער, געצען און געגאָסענע בילדער.

4 אין זיין געגענווארט האָט מען צובראכען די אלטארען פון די בעל׳ם גע־צען און די זונ־בילדער, וואָס איבער זיי, האָט ער אָבגעהאקט ; די געצען־בוימער, געצען און געגאָסענע־בילדער האָט ער צובראכען און צומאָלען, און האָט עס פונאנדערגעוואָרפען אויף די גראבען פון די וואָס האָבען צו זיי געאָפּפערט.

כְּרַיִם שָׁרַף עַל־מִזְבְּחוֹתָם וַיְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־
6 יְרוּשָׁלִָם: וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן וְעַד־נַפְתָּלִי בְּחַרְ
7 בְתֵיהֶם סָבִיב: וַיְנַתֵּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים
וְהַפְּסִלִים כִּתַּת לְהֵדַק וְכָל־הַחַמָּנִים גִּדַּע בְּכָל־אֶרֶץ
8 יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלִָם: וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
לְמָלְכוֹ לְטַהֵר אֶת־הָאָרֶץ וְהַבַּיִת שָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן
אֲצַלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר־הָעִיר וְאֵת יוֹאָח בֶּן־יוֹאָחָז
9 הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו: וַיָּבֹאוּ אֶל־חִלְקִיָּהוּ ו
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית־אֱלֹהִים אֲשֶׁר
אָסְפוּ־הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וּמִכֹּל
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם:
י וַיִּתְּנוּ עַל־יַד עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה הַמְפֻקָּדִים בְּבֵית יְהוָה
וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה
11 לִבְדּוֹק וּלְחַזֵּק הַבָּיִת: וַיִּתְּנוּ לֶחָרָשִׁים וְלַבַּנִּים לִקְנוֹת
אַבְנֵי מַחְצֵב וְעֵצִים לַמְחַבְּרוֹת וּלְקָרוֹת אֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר
12 הִשְׁחִיתוּ מַלְכֵי יְהוּדָה: וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בֶּאֱמוּנָה
בַּמְּלָאכָה וַעֲלֵיהֶם ו מְפֻקָּדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן
בְּנֵי מְרָרִי וְזַכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן־בְּנֵי הַקָּהָתִים לְנַצֵּחַ
13 וְהַלְוִיִּם כָּל־מֵבִין בִּכְלֵי־שִׁיר: וְעַל הַסַּבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכָל
עֹשֵׂה מְלָאכָה לַעֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה וּמִהַלְוִיִּם סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים
14 וְשׁוֹעֲרִים: וּבְהוֹצִיאָם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה מָצָא
סו חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיַּעַן
חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל־שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי
16 בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן: וַיָּבֵא
שָׁפָן אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר
17 לֵאמֹר כָּל אֲשֶׁר־נִתַּן בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים: וַיִּתִּיכוּ אֶת־
הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית־יְהוָה וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד הַמְפֻקָּדִים

ועל־

ה ר' יאזר ו. ו ר' מדמיהם קרי. 9 ר' ושם קרי

5 די ביינער פון די בעל־פּריעסטער האָט ער פערברענט אויף זייערע אל־
טאָרען, ביז ער האָט ריין געמאַכט יהודה און ירושלים.

6 אויך אין די שטעדט פון מנשה, אפרים, שמעון און ביז נפתלי מיט
זייערע דערפלאָך אַרום.

7 ער האָט צובראָכען די אלטאָרען און די געצעלבוימער; די געצען האָט
ער צומאָהלען אויף דין, אויך אלע זונבילדער, פון גאַנצען לאַנד ישראל.
האָט ער אָבגעהאַקט און צוריק געקומען אין ירושלים.

8 אין אכטצהנטען יאָהר פון זיין רעגיערונג, נאָכ'ן רייניגען די לאַנד און
גאָט'ס הויז, האָט ער געשיקט שפן אצליהו'ס זוהן, מעשיהו דעם
שטאָדט־פערוואַלטער אויף יואח, יואחז'ס זוהן, דער סעקרעטער, צו
בעפעסטיגען דאָם הויז פון זיין גאָט.

9 אז זיי זיינען געקומען צו חלקיהו דעם אָבער־כהן, האָט ער זיי געגעבען
דאָם געלד וואָס איז אריינגעבראכט געווען אין גאָט'ס הויז, וועלכע עס
האָבען אָנגעזאמעלט די לוים און שוועל־היטער פון מנשה און אפרים,
פון די איבערגעבליבענע פון ישראל און פון גאנץ יהודה און בנימין די
וואָס האָבען זיך בעזעצט צוריק אין ירושלים.

10 זיי האָבען עס אוועקגעגעבען די ארבייטער, וואָס זיינען אָנגעשטעלט גע־
ווען אין גאָט'ס הויז, ד. ה. זיי האָבען עס געגעבען צו די ארבייטער
וואָס זיינען בעשעפטיגט געווען אין גאָט'ס הויז צו פאַרריכטען און פאר־
שטאַרקען דאָם הויז.

11 זיי האָבען אָבגעמאַכט מיט די שמידען און בויערס צו קויפען האק־
שטיינער און האָלץ פאר שלים־באלקענס און קוואר־באלקענס פאר די
הייזער, וועלכע די קעניגע פון יהודה האָבען צושטערט.

12 די לייטע האָבען ריכטיג געטהאָן די ארבייט, אויף זיי האָבען אויפגע־
פּאסט יחת און עבדיהו די לוים, פון מררי'ס אבשטאַמונג; אויך
זכריה און משלם פון די קהתים נאָך צו זעהען; און יעדער פּאַרשטעהער
פון די לוים מיט זינג־אינסטרומענטען —

13 זיינען אָנגעשטעלט געווען איבער די לאסט־טרעגער און די פערשיעדענע
ארבייטער; אויך זיינען געווען פון די לוים שרייבער, אויפזעהער און
טהויער היטער.

14 וועו זיי האָבען אַרויסגענומען דאָם געלט וואָס איז געבראכט געוואָרען
אין גאָט'ס הויז, האָט חלקיהו דער כהן געפונען דאָם בוך „גאָט'ס גע־
זעץ דורך משה'ן".

15 דאן האָט חלקיהו אויסגעשריען און געזאָגט צו שפן דעם שרייבער:
„דאָם געזעץ בוך האָב איך געפונען אין גאָט'ס הויז!" חלקיהו האָט
דאָם בוך איבערגעגעבען צו שפן.

16 שפן האָט אוועק געטראָגען דאָם בוך צום קעניג, ער האָט דעם קעניג
אויך רעפּאָרטעט זאָגענדיג: אלץ וואָס עס איז אָנגעגעבען דיינע
קנעכט טהוען זיי.

17 [אז מ'האָט צושמאָלצען דעם זילבער וואָס האָט זיך געפונען אין גאָט'ס
הויז האָט מען עס אוועקגעגעבען אויפ'ן האנד די אָנגעשטעלטע און די
ארבייטער.]

18 וְעַל־כֵּן עָשִׂי הַמַּלְאכָה: וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר
סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא־בוֹ שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:
19 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו:
כ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ וְאֶת־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַבְדּוֹן
בֶּן־מִיכָה וְאֶת | שָׁפָן הַסּוֹפֵר וְאֶת עַשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר:
21 לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי וּבְעַד הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל
וּבִיהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר נִמְצָא כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת־
יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה בָּנוּ עַל אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־
22 דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה: וַיֵּלֶךְ
חִלְקִיָּהוּ וַאֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת | שַׁלֻּם
בֶּן־תִּקְוָת בֶּן־חַסְרָה שׁוֹמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא יוֹשֶׁבֶת
בִּירוּשָׁלַם בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כָּזֹאת: וַתֹּאמֶר לָהֶם
23 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח
אֶתְכֶם אֵלָי: כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־ 24
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־הָאָלוֹת הַכְּתוּבוֹת עַל־
הַסֵּפֶר אֲשֶׁר קָרְאוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ יְהוּדָה: תַּחַת | אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי כה
וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂי
יְדֵיהֶם וַתִּתַּךְ חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה: וְאֶל־מֶלֶךְ 26
יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ:
27 יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע | מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־דְּבָרָיו
עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו וַתִּכָּנַע לְפָנַי וַתִּקְרַע אֶת־
בְּגָדֶיךָ וַתֶּבְךְּ לְפָנָי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם יְהוָה: הִנְנִי 28
אֹסִפְךָ אֶל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־
תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר: וַיִּשְׁלַח 29
הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם: וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ ל
בֵּית־

* יחז׳ v. 25. † יחז׳ v. 22.

18 שפן האָט דערצעהלט דעם קעניג אזוי צו זאָגען : „חלקיהו דער כהן האָט מיר געגעבען א בוך ; אויך האָט שפן געלעזען אין איהם פאר'ן קעניג.

19 אז דער קעניג האָט אויסגעהערט די רייד פון געזעץ־בוך, האָט ער צורי־סען זיינע קלײדער.

20 אויך האָט דער קעניג בעפעהלען חלקיהו'ן, אחיקם שפן'ס זוהן, עבדון מיכה'ס זוהן, שפן דעם שרייבער און עשיה דעם קעניגס דיענער, אזוי צו זאָגען :

21 געהט און פרעגט גאָט וועגען מיר, אויך וועגען די איבערגעבליבענע אין ישראל און יהודה, אויך וועגען די ווערטער פון בוך וואָס איז געפונען געוואָרען ; וואָרים עס איז גרויס גאָט'ס צאָרן וואָס איז אויף אונז אויסגעגאָסען, וויל אונזערע עלטערן האָבען ניט געהיט גאָט'ס וואָרט צו טהאָן וויי עס איז געשריבען אין דעם בוך.

22 און חלקיהו מיט דעם קעניג'ס לייטע זיינען געגאַנגען צו חלדה די פראָ־פעטען, די פרוי פון שלם תקהת'ס זוהן (חסרה'ס זוהן) דער קלײדער היטער ; זי האָט געוואוינט אין ירושלים אין צווייטען בעצירק, און האָבען איהר איבערגעגעבען דעם קעניגס ווערטער ;

23 האָט זי צו זיי געזאָגט : „אזוי האָט געזאָגט דער גאָט פון ישראל — זאָגט דעם מאן וואָס האָט אייך געשיקט צו מיר

24 אז גאָט האָט אזוי געזאָגט : „איך וועל בריינגען אן אונגליק אויף דעם אָרט און זיינע איינוואוינער, אלע פלוכען וואָס זיינען געשריבען אין בוך, וועלכען מ'האָט פאָרגעלעזען פאר'ן קעניג פון יהודה,

25 וויל זיי האָבען מיר פערלאָזען און גערויכערט צו אנדערע געטער, אום מיך אין צאָרן צו בריינגען מיט זייערע אלע טהאטען ; דערפאר האָט מיין צאָרן זיך אויסגעגאָסען אויף דעם אָרט, און וועט זיך ניט בע־רוהיגען."

26 און פערזענליך צום קעניג פון יהודה, וועלכער האָט אייך געשיקט פרע־גען ביי גאָט, זאָלט איהר אזוי זאָגען : „אזוי, ווי די רייד וואָס דו האָסט געהערט, האָט גערעדט גאָט פון ישראל,

27 נאָר וויל דיין האַרץ איז צובראָכען און דו האָסט זיך נידערגעבויגען קעגען גאָט הערענדיג זיינע ווערטער וועגען דעם אָרט מיט זיינע איינ־וואוינער, אויך האָסטו דיינע קלײדער געריסען זיך נידערבויגעניג פאר מיר און האָסט פאר מיר געווויינט — האָב איך דיר אויסגעהערט — זאָגט גאָט —

28 איך וועל דיר בריינגען צו דיינע עלטערן, דו וועסט צו דיין גראב קו־מען אין א פריעדען־שטאנד, ד. ה. דיינע אויגען וועלען ניט זעהען דעם גאנצען אונגליק, וועלכען איך וועל בריינגען אויף דיעזען אָרט און זיי־נע איינוואוינער . . ." זיי האָבען גענראכט דעם ענטפער צום קעניג.

29 דאן האָט דער קעניג געשיקט און פערזאמלט אלע עלטסטע פון יהודה און ירושלים,

30 און דער קעניג איז אוועק אין גאָט'ס הויז, ער מיט אלע איינוואוינער

בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְהַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִגָּדוֹל וְעַד־קָטֹן וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם אֶת־
31 כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה: וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ
עַל־עָמְדוֹ וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחֲרֵי
יְהוָה וְלִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹתָיו וְעֵדוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־
נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה:
32 וַיַּעֲמֵד אֶת כָּל־הַנִּמְצָא בִּירוּשָׁלַם וּבִנְיָמִן וַיַּעֲשׂוּ יוֹשְׁבֵי
33 יְרוּשָׁלַם כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ
אֶת־כָּל־הַתֹּעֵבוֹת מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד
אֶת־כָּל־הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־
יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם:

לה CAP. XXXV.

א וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִּירוּשָׁלַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח
2 בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן: וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים עַל־
3 מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה: וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם
הַמְבִינִים לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיהוָה תְּנוּ אֶת־אֲרוֹן
הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
אֵין־לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
4 וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: וְהָכִינוּ לְבֵית־אֲבֹתֵיכֶם בְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם
ה בִּכְתָב דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב שְׁלֹמֹה בְּנוֹ: וְעִמְדוּ
בַּקֹּדֶשׁ לִפְלֻגוֹת בֵּית הָאָבוֹת לַאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וַחֲלֻקַּת בֵּית־
6 אָב לַלְוִיִּם: וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם
7 לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי
הָעָם צֹאן כְּבָשִׂים וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְּסָחִים לְכָל־הַנִּמְצָא
לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מִרְכוּשׁ
8 הַמֶּלֶךְ: וְשָׂרָיו לִנְדָבָה לָעָם לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ
חִלְקִיָּהוּ וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל נְגִידֵי בֵּית הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים

נתנ

ד׳ 4. והכש קק ד׳ 5. המבנים קרי

פון יהודה און ירושלים ; אויך די כהנים מיט די לוים — דאָס גאנצע פאָלק פון גרויס ביז קליין. ער האָט אין זייער געגענווארט איבערגעלייענט אלע ווערטער פון געזעץ בוך, וועלכען מ׳האָט געפונען אין גאָט׳ס הויז.

31 דער קעניג האָט זיך געשטעלט אויף זיין ביהנע און האָט געשלאָסען א בונד פאר גאָט — צו געהן נאָך גאָט׳ס בעפעהלען, צו היטען זיינע געבאָט, זיינע פערארדנונגען און געזעצען, מיט׳ן גאנצען הארצען און זעעלע, צו טהאָן לויט דעם וואָרט פון געזעץ וואָס איז געשריבען אין דעם בוך.

32 ער האָט איינגעשטעלט די אלע וואָס האָבען זיך דערביי געפונען פון ירושלים און בנימין ; דאָן האָבען די איינוואָהנער פון ירושלים געטהאָן לויט דעם געטליכען געזעץ פון זייער גאָט.

33 יאשיהו האָט אויך אָבגעשאפט אלע אונווירדיגקייטען פון אלע שטעדט וואָס האָבען בעלאנגט צו די קינדער ישראל, און ער האָט געניטהיגט די אלע וואָס האָבען זיך געפונען אין ישראל צו דיענען זייער גאָט. צייט זיין לעבען האָבען זיי ניט אָבגעקהרט פון דעם גאָט פון זייערע עלטערן.

קאפיטעל לה

1 יאשיהו האָט געמאכט אין ירושלים א פסח־אָפפער צו גאָט, אין פערצהנטען טאָג פון ערשטען מאָנאָט האָט מען דעם פסח־אָפפער געשאכטען.

2 ער האָט אויך אָנגעשטעלט די כהנים יעדערן אויף זיין פערוואלטונג, און האָט זיי ערמוטהיגט צו די ארבייט פון גאָט׳ס הויז.

3 צו די לוים, די צו גאָט געהיליגטע, וועלכע בעלעהרן דאָס פאָלק האָט ער געזאָגט : בריינגט אריין דעם הייליגען קאסטען אינ׳ם הויז וואָס שלמה, דוד׳ס זוהן, דער קעניג פון ישראל, האָט געבויט ; וואָס צו טראגען אויף די שולטערן האָט איהר ניט, אלזא דיענט אייער גאָט און זיין פאָלק ישראל,

4 און אָרדערט זיך איין לויט אייערע איינטהיילונגען, ווי עס האָט פָאָרגעשריבען דוד, קעניג פון ישראל אויך שלמה זיין זוהן.

5 שטעלט זיך איין אינ׳ם הייליגטהום נאָך פאמיליען איינטהיילונגען ; אזוי ווי די איינטהיילונג פון אייערע ברידער, מענער פון פאָלק, זאל אויך זיין די איינטהיילונג פון די לוים פאמיליען.

6 שלאכט דעם פסח־אָפפער, הייליגט זיך זעלבסט און גרייט אויך צו פאר אייערע ברידער, זיי זאלען קענען אויספיהרען גאָט׳ס בעפעהל דורך משה׳ן.

7 דאן האָט יאשיהו פרעזענטירט צום פאָלק קלייניע פיה — שעפסען און יונגע ציעגען — אלץ פאר פסח־אָפפערס, פאר אלע וואָס האָבען זיך אייגגעפונען, ביז דרייסיג טויזענד אין צאָהל, אויך דריי טויזענד רינדער. דאָס איז געווען פון קעניג׳ס אייגענטהום.

8 אויך זיינע פירסטען האָבען פרייוויליג בעשאנקען דאָס פאָלק, די כהנים און לוים ; חלקיה, זכריהו און יחיאל, די פערוואלטער פון גאָט׳ס

נָתְנוּ לַפְּסָחִים אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּבָקָר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת:
9 וְכוֹנַנְיָהוּ וּשְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְאֵל אֶחָיו וַחֲשַׁבְיָהוּ וְיעִיאֵל
וְיוֹזָבָד שָׂרֵי הַלְוִיִּם הֵרִימוּ לַלְוִיִּם לַפְּסָחִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
י וּבָקָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת: וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים
11 עַל־עָמְדָם וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ: וַיִּשְׁחֲטוּ
12 הַפֶּסַח וַיִּזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁיטִם: וַיָּסִירוּ
הָעֹלָה לִתְתָּם לְמִפְלַגּוֹת לִבְנֵי־אָבוֹת לִבְנֵי הָעָם לְהַקְרִיב
13 לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר: וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח
בָּאֵשׁ כַּמִּשְׁפָּט וְהַקֳּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ בַּסִּירוֹת וּבַדּוּדִים וּבַצֵּלָחוֹת
14 וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי הָעָם: וְאַחַר הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעוֹלָה וְהַחֲלָבִים עַד־לָיְלָה
וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן: וְהַמְשֹׁרְרִים טו
בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד וְאָסָף וְהֵימָן וִידֻתוּן
חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר וָשָׁעַר אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל
16 עֲבֹדָתָם כִּי־אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם: וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת עֹלוֹת עַל
17 מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
הַנִּמְצְאִים אֶת־הַפֶּסַח בָּעֵת הַהִיא וְאֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת
18 יָמִים: וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶסַח כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל מִימֵי שְׁמוּאֵל
הַנָּבִיא וְכָל־מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר־עָשָׂה
יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא
וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם: בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת 19
יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה: אַחֲרֵי כָל־זֹאת אֲשֶׁר הֵכִין כ
יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־הַבַּיִת עָלָה נְכוֹ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהִלָּחֶם
בְּכַרְכְּמִישׁ עַל־פְּרָת וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ יֹאשִׁיָּהוּ: וַיִּשְׁלַח אֵלָיו 21
מַלְאָכִים וֹ לֵאמֹר וֹ מַה־לִּי וָלָךְ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־עָלֶיךָ אַתָּה
הַיּוֹם כִּי אֶל־בֵּית מִלְחַמְתִּי וֵאלֹהִים אָמַר לְבַהֲלֵנִי חֲדַל־

9 ע יחיד ו

הויז, האבען געגעבען צו די כהנים פאר דעם פסח־פעסט — צוויי טויזנד זעקס הונדערט שעפסען און דריי הונדערט רינדער.
9 כנניהו מיט זיינע ברידער שמעיהו און נתנאל, אויך חשביהו, יעיאל און יחבד די אבער־לוים האבען פרעזענטירט די לוים צום פסח־פעסט — פינף טויזענד שעפסען און פינף הונדערט רינדער.
10 אזוי איז די ארבייט איינגעארדנט געוואָרען: די כהנים האבען פאר־נומען זייער פלאץ און די לוים — זייערע איינטהיילונגען, לויט דעם קעניגס בעפעהל.
11 אז מ'האט דעם פסח־אפפער געשאכטען האבען די כהנים דאם בלוט גע־שפריצט און די לוים האבען אבגעשונדען.
12 זיי האבען אבגעזונדערט די טהיילען פון די גאנץ־אפפערס, וועלכע מ'גיט צו די פאמיליען־איינטהיילונגען, פון די וואם געהערן צום פאלק, צו ברייננען עם פאר גאט; ווי עס איז פארגעשריבען אין משה'ס בוך. דאם זעלבע האבען זיי געטהאן מיט די רינדער.
13 זיי האבען דעם פסח־אפפער געבראטען אויפ'ן פייער, לויט דאם גע־זעץ; די איבריגע אפפערס האבען זיי געקאכט אין טעפ, קעסלען און פאנען, און האבען עס דערלאנגט צו אלעמען פון פאלק.
14 נאכדעם האבען זיי פארטיג געמאכט פאר זיך און פאר די כהנים, וואריים די כהנים (פון אהרן'ס קינדער) זיינען ביז שפעט אין דער נאכט בעשעפטיגט געווען מיט'ן פארברענען די גאנץ־אפפערס און די פעטס, דערפאר האבען די לוים צוגעגרייט פאר זיך און פאר די כהנים.
15 אויך די זינגערס, אסף'ס קינדער, זיינען געווען אויף זייער פלאץ, לויט די איינארדנונג פון דוד'ן, אויך אסף, הימן און ידתון דעם קע־ניג'ס ארקעסטער־פיהרער; די טהויער־היטערס זיינען ארום געגאנגען פון טהויער צו טהויער — זיי האבען ניט אבגעטראטען פון זייער אר־בייט, וואריים זייערע ברידער די לוים האבען פאר זיי אלעם באי־זארגט.
16 אין דעם זעלביגען טאג איז איינגעשטעלט געוואָרען די גאנצע ארבייט פון גאט'ס הויז, ווי די פערפארטיגונג פון פסח־אפפער אזוי אויך דאם ברייננען די גאנץ־אפפערס אויף גאט'ס אלטאר, לויט דעם בעפעהל פון קעניג יאשיהו.
17 אלע קינדער ישראל וואם האבען זיך דארט איינגעפונען, האבען אין דער זעלביגער צייט געמאכט דעם פסח־אפפער אויך דעם זיעבען טעגיגען מצות פייערטאג.
18 אזא פסח איז ניט געמאכט געוואָרען ביי ישראל זינט שמואל דעם פרא־פעט. קיינער פון די קעניגע פון ישראל האבען ניט געמאכט אזא פסח ווי עס האט געמאכט יאשיהו, די כהנים און לוים, אויך גאנץ יהודה און ישראל, וועלכע האבען זיך געפונען דערביי, פון די ירושלים־איינוואוינער.
19 דער פסח איז געמאכט געוואָרען אין אכטצעהנטען יאהר פון יאשיהו'ס רעגירונג.
20 נאך דאם אלעם, אז יאשיהו האט שוין איינגעארדנט דאם הויז, איז עקומען נכו, קעניג פון מצרים שטרייטען קעגען כרכמיש, נעבען פרת, איז יאשיהו איהם ארוים אנטקעגען.
21 האט נכו צו איהם געשיקט מענשען איהם צו זאגען: „וואם האב איך מיט דיר צו טהאן, דו קעניג פון יהודה? ניט קעגען דיר איז יעצט געצילט מיין שטרייט; נאר קעגען מיין פיינדם הויז. גאט

22 לְךָ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־עִמִּי וְאַל־יַשְׁחִיתֶךָ: וְלֹא־הֵסֵב יֹאשִׁיָּהוּ
פָּנָיו מִמֶּנּוּ כִּי לְהִלָּחֶם־בּוֹ הִתְחַפֵּשׂ וְלֹא שָׁמַע אֶל־דִּבְרֵי
23 נְכוֹ מִפִּי אֱלֹהִים וַיָּבֹא לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ: וַיֹּרוּ הַיֹּרִים
לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַעֲבָדָיו הַעֲבִירוּנִי כִּי הֶחֱלֵיתִי
24 מְאֹד: וַיַּעֲבִירֻהוּ עֲבָדָיו מִן־הַמֶּרְכָּבָה וַיַּרְכִּיבֻהוּ עַל רֶכֶב
הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיּוֹלִיכֻהוּ יְרוּשָׁלַם וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקִבְרוֹת
אֲבֹתָיו וְכָל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם מִתְאַבְּלִים עַל־יֹאשִׁיָּהוּ:
כה וַיְקוֹנֵן יִרְמְיָהוּ עַל־יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַשָּׁרִים ו
וְהַשָּׁרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־יֹאשִׁיָּהוּ עַד־הַיּוֹם וַיִּתְּנוּם לְחֹק
26 עַל־יִשְׂרָאֵל וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־הַקִּינוֹת: וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ
27 וַחֲסָדָיו כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה: וּדְבָרָיו הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה:

לו CAP. XXXVI.

א וַיִּקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּמְלִיכֻהוּ תַּחַת־
2 אָבִיו בִּירוּשָׁלִָם: בֶּן־שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה יוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ
3 וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: וַיְסִרֵהוּ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעֲנֹשׁ אֶת־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר זָהָב:
4 וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם אֶת־אֶלְיָקִים אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם
וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יוֹאָחָז אָחִיו לָקַח נְכוֹ
ה וַיְבִיאֵהוּ מִצְרַיְמָה: בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים
בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעַשׂ הָרַע
6 בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו: עָלָיו עָלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
7 וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם לְהוֹלִיכוֹ בָּבֶלָה: וּמִכְלֵי בֵית יְהוָה
8 הֵבִיא נְבוּכַדְנֶאצַּר לְבָבֶל וַיִּתְּנֵם בְּהֵיכָלוֹ בְּבָבֶל: וְיֶתֶר
דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְתוֹעֲבוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהַנִּמְצָא עָלָיו הִנָּם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין
9 בְּנוֹ תַּחְתָּיו: בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ
וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעַשׂ הָרַע

האָט מיר געהייסען שנעל געהן, אלזא טרעט אָב פאר דעם גאָט וואָס איז מיט מיר, אום ער זאָל דיר ניט אונטערבריינגען !"

22 יאשיהו האָט איהם אָבער ניט אָבגעטראטען — ער האָט נאָר געזוכט מיט איהם צו שטרייטען, ער האָט קיין אויפמערקזאמקייט געגעבען צו נכו'ם ווערטער (עס איז פון גאָט געווען) און איז ארוים שטרייטען אין טהאל מגדו.

23 דאָרטען האָבען די בויגען שיסערס געשאָסען יאשיהו'ן, און ער האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט : „פיהרט מיר אַוועק, איך בין זעהר פערוואונדעט !"

24 זיינע קנעכט האָבען איהם אראָבגענומען פון דעם וואגען און ארויפגעזעצט אויף אן אנדערן ; אז זיי האָבען איהם געבראכט אין ירושלים איז ער געשטאָרבען. מ'האָט איהם בעערדיגט אין זיינע עלטערנס גראָבען, און גאנץ יהודה און ירושלים האָבען געטרויערט נאָך יאשיהו'ן.

25 אויך ירמיה האָט בעקלאגט יאשיהו'ן. אלע זינגער און זינגערינס האָבען קלאג־ליעדער פערפאסט נאָך יאשיהו'ן, נאָך ביז יעצט זיינען זיי איינגעפיהרט אין ישראל, און זיינען פערשריבען צוויישען די קלאג־ליעדער.

26 די איבריגע פאסירונגען יאשיהו'ס און זיינע וואהלטהאטען לויט ווי עס איז געשריבען אין נאָט'ס לעהרע,

27 אויך אנדערע האנדלונגען, ווי די ערשטע אזוי די לעצטע, זיינען פאָרשריבען אין בוך „די קעניגע פון ישראל און יהודה".

קאפיטעל לו

1 דאָם פאָלק פון לאנד האָבען גענומען יהואחז'ן, יאשיהו'ס זוהן, און האָבען איהם קעניג געמאכט אין ירושלים, נאָך זיין פאטער.

2 דריי־און־צוואנציג יאָהר אלט איז יהואחז קעניג געוואָרען, און דריי מאָנאטען האָט ער רעגירט אין ירושלים.

3 אָבער דער קעניג פון מצרים האָט איהם אראָבגעזעצט אין ירושלים, און האָט בעשטראפט די לאנד מיט הונדערט צענטנער זילבער און א צענטנער גאָלד.

4 דאן האָט דער קעניג פון מצרים אלם קעניג געזעצט איבער יהודה און ירושלים זיין ברודער אליקים (ער האָט איבערגעלייגט זיין נאָמען אויף יהויקים), אָבער זיין ברודער יואחז האָט נכו מיטגענומען און אוועקגעפיהרט אין מצרים.

5 פינף־און־צוואנציג יאָהר אלט איז יהויקים קעניג געוואָרען, און עלף יאהר האָט ער רעגירט אין ירושלים. ער האָט געטהאן וואָס עס איז שלעכט אין די אויגען פון זיין גאָט.

6 אויף איהם איז ארויף נבוכדנאצר, קעניג פון בבל, און האָט איהם געשמידט אין קייטען און אוועקגעפיהרט אין בבל.

7 אויך א טהייל פון די געשיר פון גאָט'ס הויז האָט נבוכדנאצר געבראכט אין בבל און אריינגעשטעלט זיי אין זיין טעמפעל, אין בבל.

8 די איבריגע פאסירונגען יהויקים'ס, זיינען אונווירדיגקייטען וואָס ער האָט געטהאן, און וואָס מיט איהם האָט געטראָפען, איז פערשריבען אין בוך „די קעניגע פון ישראל און יהודה". זיין זוהן יהויכין האָט רעגירט נאָך איהם.

9 אכט יאָהר אלט איז יהויכין קעניג געוואָרען, און דריי מאָנאטען מיט צעהען טעג האָט ער רעגירט אין ירושלים ; אויך ער האָט געטהאן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען.

בְּעֵינֵי יְהוָה: וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר
וַיְבִאֵהוּ בָבֶלָה עִם־כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית־יְהוָה וַיַּמְלֵךְ אֶת־ 11
צִדְקִיָּהוּ אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם: בֶּן־עֶשְׂרִים
וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ 12
בִּירוּשָׁלִָם: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה: וְגַם בַּמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר מָרַד 13
אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוֹ בֵּאלֹהִים וַיֶּקֶשׁ אֶת־עָרְפּוֹ וַיְאַמֵּץ אֶת־לִבּוֹ
מִשּׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: גַּם כָּל־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהָעָם 14
הִרְבּוּ לִמְעֹל־מַעַל כְּכֹל תּוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם וַיְטַמְּאוּ אֶת־בֵּית
יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלִָם: וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵי טו
אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּיַד־מַלְאָכָיו הַשְׁכֵּם וְשָׁלוֹחַ כִּי־חָמַל עַל־
עַמּוֹ וְעַל־מְעוֹנוֹ: וַיְהִיוּ מַלְעִבִים בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים 16
דְּבָרָיו וּמִתַּעְתְּעִים בִּנְבִיאָיו עַד עֲלוֹת חֲמַת־יְהוָה בְּעַמּוֹ
עַד־לְאֵין מַרְפֵּא: וַיַּעַל עֲלֵיהֶם אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּים וַיַּהֲרֹג 17
בַּחוּרֵיהֶם בְּחֶרֶב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל עַל־בָּחוּר
וּבְתוּלָה זָקֵן וְיָשִׁישׁ הַכֹּל נָתַן בְּיָדוֹ: וְכֹל כְּלֵי בֵית 18
הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים וְהַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת
הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל: וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים 19
וַיְנַתְּצוּ אֶת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ
וְכָל־כְּלֵי מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית: וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית מִן־הַחֶרֶב כ
אֶל־בָּבֶל וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־מְלֹךְ מַלְכוּת פָּרָס:
לְמַלֹּאת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה הָאָרֶץ אֶת־ 21
שַׁבְּתוֹתֶיהָ כָּל־יְמֵי הָשַׁמָּהּ שָׁבְתָה לְמַלֹּאת שִׁבְעִים שָׁנָה:
וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה 22
בְּפִי יִרְמְיָהוּ הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס
וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתּוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר 23

כורש

13 ר קשה ס"ק 14 ע' יחזק' ר 12 ע' ישע' ר

10 פונקט צום יאָהר האָט דער קעניג נבוכדנאצר געשיקט און מ׳האָט איהם
געבראכט אין בבל, אויך די בעסטע געשיר פון גאָט׳ס הויז ; ער האָט
קעניג געמאכט אויף יהודה און ירושלים זיין ברודער צדקיהו.

11 איין־און־צוואנציג יאָהר אלט איז צדקיהו קעניג געוואָרען און עלף יאָהר
האָט ער רעגירט אין ירושלים.

12 אויך ער האָט געטהאָן שלעכטס אין די אויגען פון זיין גאָט, ער האָט
זיך ניט געבויגען פאר ירמיהו דעם פראָפעט און וואָס ער האָט גערעדט
אין גאָט׳ס נאָמען.

13 אויך קעגען קעניג נבוכדנאצר האָט ער רעוואָלטירט, אבוואָהל ער האָט
איהם בעשוואָרען מיט גאָט ; ער האָט שטייף געמאכט זיין נאקען און
האַרט געמאכט זיין האַרץ, ניט צו קעהרען זיך צום גאָט פון ישראל.

14 אויך אלע אבער־כהנים און דאָם פאָלק האָבען פיעל פערברעכען געטהאָן,
ווי אלע אונווירדיגקייטען פון די פעלקער ; זיי האָבען זאָגאר אונריין
געמאכט גאָט׳ס הויז, וועלכען ער האָט געהייליגט אין ירושלים.

15 דער גאָט פון זייערע עלטערן האָט צו זיי געשיקט וואַרנונג דורך זייער
פראָפעטען, נאכאנאנד געשיקט ייארים ער האָט מיטלייד געהאט מיט
זיין פאָלק און זיין וואוינונג —

16 זיי האָבען אבער אויסגעלאכט גאָט׳ס געשיקטע, געשפאט איבער זייערע
רייד און צו נאראנים געמאכט זייערע פראָפעטען, ביז גאָט׳ס צארן האָט
געברענט אויף זיין פאָלק, אז עס איז מעהר קיין הילף געווען.

17 דאן האָט ער אויפגעבראכט קעגען זיי דעם קעניג פון כשדים, ער האָט
אויסגע׳הרג׳עט די בעסטע פון זיי מיט׳ן שווערד אין זייער הויליגען
טעמפעל ; ער האָט ניט געשאנעוועט יונגע מענער און יונגע פרויען,
אלטע און גרייז־גרויע — אויף אלעם האָט ער זיין האַנד געלייגט :

18 אלע געשיר פון גאָט׳ס הויז, די גרויסע ווי די קליינע, די שאַטץ־
קאמערן פון גאָט׳ס הויז אויך דעם קעניגס שאַטץ־קאמערן און זיינע
פירסטען — אלץ האָט ער אוועקגעפיהרט אין בבל.

19 מ׳האָט אויך פארברענט גאָט׳ס הויז, צובראכען די וואנד מויער פון
ירושלים, אלע פאלאסטען אין פייער פערברענט און אלע קאסטבארע
זאכען פערדאָרבען.

20 די וואָס זיינען איבערגעבליבען פון שווערד האָט ער פערטריבען אין
בבל, זיי זיינען געווען קנעכט ביי איהם און זיינע קינדער, ביז עס האָט
נענומען רעגירען די קעניגרייך פרס.

21 אום עס זאל ערפילט ווערען גאָט׳ס רייד (דורך ירמיהו׳ן) : „ביז די
לאנד וועט זיך אויסרוהען איהרע רוהע־יאָהרען". זי האָט גערוהט די גאנ־
צע צייט וואָס זי איז פערוויסטעט געווען, ד. ה. ביז עס זיינען אריבער
פולע זיבעציג יאָהר.

22 אבער אין ערשטען יאָהר פון כורש, קעניג פון פרס, וועז עס האָט זיך
געענדיגט די צייט וואָס גאָט האָט געזאגט דורך ירמיהו׳ן, האָט גאָט
אויפגעמונטערט דעם גייסט פון כורש, קעניג פון פרס אוז ער האָט אין
זיין גאנצע קעניגרייך אויסגערופען אויך שריפטליך אזוי געזאגט :

23 אזוי זאָגט כורש קעניג פון פרס : „אלע רעגירונגען דער וועלט האָט

כֹּורֶשׁ ו מֶלֶךְ פָּרַס כָּל־מַמְלְכֹות הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי
הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לֹו בַּיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר
בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמֹּו יְהוָה אֱלֹהָיו עִמֹּו וְיֵעָל׃

חזק ונתחזק המחוקק לא יוזק

סכום הפסוקים של כל דברי הימים אלף ושש מאות וחמשים
וששה ׳ ויראו את הארץ וישמחו לראות סימן ׳ וחציו ועל אצרות
המלך עזמות בן עדיאל ׳ ומדריו חמשה ועשרים ׳ עד אשר עד כה
ברכני ה׳ סימן

דער הימלישער גאָט מיר איבערגעגעבען, אויך האָט ער מיר בעפאָל־
מעכטיגט צו בויען פאר איהם א הויז אין ירושלים, וואָס געפינט זיך
אין יהודה ; יעדער פון אייך, פון זיין גאנצע פאָלק וואָס זיין גאָט איז
מיט איהם — קען געהן !"

אין ביידע ביכער „דברי הימים" איז דאָ טויזענד זעקס־הונדערט זעקס־און־
פופציג פסוקים, און פינף־און־זעכציג קאפיטלאָך (29 אין ערשטען און 36 אין
צווייטען).

סדר ההפטרות

לכל שבתות השנה, לימים טובים ולכל ימי הצום.

(כפי מנהג האשכנזים).

לשבת	מתחילים			גומרים	
	ספר	קאפ.	פסוק	קאפ.	פסוק
בראשית	ישעיה	42	5	43	10
נח	"	54	1	55	5
לך לך	"	40	27	41	16
וירא	מלכים ב'	4	1	4	37
חיי שרה	" א'	1	1	1	31
תולדות	מלאכי	1	1	2	7
ויצא	הושע	12	13	14	10
וישלח	עבדיה	1	1	1	21
וישב	עמוס	2	6	3	8
מקץ	מלכים א'	3	15	4	1
ויגש	יחזקאל	37	15	37	28
ויחי	מלכים א'	2	1	2	12
שמות	ישעיה	27	6	28	13
		29	22	29	23
וארא	יחזקאל	28	25	29	21
בא	ירמיה	46	13	46	28
בשלח	שופטים	4	4	5	31
יתרו	ישעיה	6	1	7	6
		9	5	9	6
משפטים	ירמיה	34	8	34	22
		33	25	33	26
תרומה	מלכים א'	5	26	6	13
תצוה	יחזקאל	43	10	43	27
כי תשא	מלכים א'	18	1	18	39
ויקהל	"	7	40	7	50
פקודי	"	7	51	8	21
ויקרא	ישעיה	43	21	44	23
צו	ירמיה	7	21	8	3
		9	22	9	23

סדר ההפטרות

לכל שבתות השנה, לימים טובים ולכל ימי הצום.

(כפי מנהג האשכנזים).

לשבת	מתחילים			נומרים	
	ספר	קאפ.	פסוק	קאפ.	פסוק
בראשית	ישעיה	42	5	43	10
נח	"	54	1	55	5
לך לך	"	40	27	41	16
וירא	מלכים ב'	4	1	4	37
חיי שרה	" א'	1	1	1	31
תולדות	מלאכי	1	1	2	7
ויצא	הושע	12	13	14	10
וישלח	עבדיה	1	1	1	21
וישב	עמוס	2	6	3	8
מקץ	מלכים א'	3	15	4	1
ויגש	יחזקאל	37	15	37	28
ויחי	מלכים א'	2	1	2	12
שמות	ישעיה	27	6	28	13
		29	22	29	23
וארא	יחזקאל	28	25	29	21
בא	ירמיה	46	13	46	28
בשלח	שופטים	4	4	5	31
יתרו	ישעיה	6	1	7	6
		9	5	9	6
משפטים	ירמיה	34	8	34	22
		33	25	33	26
תרומה	מלכים א'	5	26	6	13
תצוה	יחזקאל	43	10	43	27
כי תשא	מלכים א'	18	1	18	39
ויקהל	"	7	40	7	50
פקודי	"	7	51	8	21
ויקרא	ישעיה	43	21	44	23
צו	ירמיה	7	21	8	3
		9	22	9	23

לשבת	מתחילים		נגמרים	
	ספר	קאפ.	פסוק	קאפ.	פסוק
שמיני	שמואל ב'	6	1	7	17
תזריע	מלכים ב'	4	42	5	19
מצורע	" "	7	50	7	20
אחרי מות	יחזקאל	22	1	22	16
קדושים	עמום	9	7	9	15
אמר	יחזקאל	44	15	44	31
בהר	ירמיה	32	6	32	27
בחקתי	"	16	19	17	14
במדבר	הושע	2	1	2	22
נשא	שופטים	13	2	13	25
בהעלותך	זכריה	2	14	4	7
שלח לך	יהושע	2	1	2	24
קרח	שמואל א'	11	14	12	22
חקת	שופטים	11	1	11	33
בלק	מיכה	5	6	6	8
פנחס	מלכים א'	18	46	19	21
מטות	ירמיה	1	1	2	3
מסעי	"	2 3	4 4	2	28
דברים	ישעיה	1	1	1	27
ואתחנן	"	40	1	40	26
עקב	"	49	14	51	3
ראה	"	54	11	55	5
שפטים	"	51	12	52	12
כי תצא	"	54	1	54	10
כי תבוא	"	60	1	60	22
נצבים	"	61	10	63	9
וילך	"	55	6	56	8
בין ר"ה ליו"כ	הושע	14	2	14	10
	יואל	2	15	2	27

לשבת	מתחילים		נומרים	
	ספר	קאפ.	קאפ.	פסוק
האזינו	שמואל ב'	22	1	22	51
ערב ר"ח	שמואל א'	20	18	20	42
ראש חדש	ישעיה	66	1	66	24
שקלים	מלכים ב'	12	1	12	17
זכור	שמואל א'	15	2	15	34
פרה	יחזקאל	36	16	36	38
החדש	"	45	16	46	18
הגדול	מלאכי	3	4	3	24
חנוכה א'	זכריה	2	14	4	7
חנוכה ב'	מלכים א'	7	40	7	50
לתענית צבור מנחה	ישעיה	55	6	56	8
לט' באב שחרית	ירמיה	8	13	9	23
ליום א' דפסח	יהושע	3 5	5 2	3 6	7 271
ליום ב' דפסח	מלכים ב'	23 21	1 23	23 23	9 25
לשבת חוה"מ פסח	יחזקאל	36	37	37	14
ליום ז' דפסח	שמואל ב'	22	1	22	51
" ח' דפסח	ישעיה	10	32	12	6
" א' דשבועות	יחזקאל	1 3	1 12	1	28
" ב' "	חבקוק	2	20	3	19
" א' דרה"ש	שמואל א'	1	1	2	10
" ב' "	ירמיה	31	2	31	20
" כפור שחרית	ישעיה	57	14	58	14
" " מנחה	יונה	1	1	4	11
	מיכה	7	18	7	20
" א' דסכות	זכריה	14	1	14	21
" ב' דסכות	מלכים א'	8	2	8	21
לשבת חוה"מ סכות	יחזקאל	38	18	39	16
לשמיני עצרת	מלכים א'	8	54	8	66
לשמחת תורה	יהושע	1	1	1	18

סדר ההפטרות

לכל שבתות השנה, לימים טובים ולכל ימי הצום.

(כפי מנהג הספרדים).

לשבת	מתחילים			נומרים	
	ספר	קאפ.	פסוק	קאפ.	פסוק
בראשית	ישעיה	42	5	42	21
נח	"	54	1	54	10
לך לך	"	40	27	41	16
וירא	מלכים ב'	4	1	4	33
חיי שרה	" א'	1	1	1	31
תולדות	מלאכי	1	1	2	7
ויצא	הושע	11	7	14	10
וישלח	עבדיה	1	1	1	21
וישב	עמוס	2	6	3	8
מקץ	מלכים א'	3	15	4	1
ויגש	יחזקאל	37	15	37	28
ויחי	מלכים א'	2	1	2	12
שמות	ירמיה	1	1	2	3
וארא	יחזקאל	28	25	29	21
בא	ירמיה	46	13	46	28
בשלח	שופטים	5	1	5	31
יתרו	ישעיה	6	1	6	13
משפטים	ירמיה	34 33	8 25	34 33	22 26
תרומה	מלכים א'	5	26	6	13
תצוה	יחזקאל	43	10	43	27
כי תשא	מלכים א'	18	20	18	39
ויקהל	"	7	13	7	26
פקודי	"	7	40	7	30
ויקרא	ישעיה	43	21	44	23
צו	ירמיה	7 9	21 22	8 9	3 23

לשבת	מתחילים ספר	מתחילים קאפ.	מתחילים פסוק	גומרים קאפ.	גומרים פסוק
שמיני	שמואל ב'	6	1	7	17
תזריע	מלכים ב'	4	42	5	19
מצורע	" "	7	50	7	20
אחרי מות	יחזקאל	22	1	22	16
קדושים	"	20	2	20	20
אמר	"	44	15	44	31
בהר	ירמיה	32	6	32	27
בחקתי	"	16	19	17	14
במדבר	הושע	2	1	2	22
נשא	שופטים	2	13	13	25
בהעלותך	זכריה	2	14	4	7
שלח לך	יהושע	2	1	2	24
קרח	שמואל א'	11	14	12	22
חקת	שופטים	11	1	11	33
בלק	מיכה	5	6	6	8
פנחס	מלכים א'	18	46	19	21
מטות	ירמיה	1	1	2	3
מסעי	"	2 3	4 4	2	28
דברים	ישעיה	1	1	1	27
ואתחנן	"	40	1	40	26
עקב	"	49	14	51	3
ראה	"	54	11	55	5
שפטים	"	51	12	52	12
כי תצא	"	54	1	54	10
כי תבוא	"	60	1	60	22
נצבים	"	61	10	63	9
וילך	"	55	6	56	8
בין ר"ה ליו"כ	הושע	14	2	14	10
	יואל	2	15	2	27

לשבת	מתחילים				גומרים	
	ספר	קאפ.	פסוק	קאפ.	פסוק
האזינו	שמואל ב'	22	1	22	51
ערב ר"ח	שמואל א'	20	18	20	42
ראש חדש	ישעיה	66	1	66	24
שקלים	מלכים ב'	11	17	12	17
זכור	שמואל א'	15	1	15	34
פרה	יחזקאל	36	16	36	36
החדש	"	45	18	46	15
הגדול	מלאכי	3	4	3	24
חנוכה א'	זכריה	2	14	4	7
חנוכה ב'	מלכים א'	7	40	7	50
לתענית צבור מנחה	ישעיה	55	6	56	8
לט' באב שחרית	ירמיה	8	13	9	23
ליום א' דפסח	יהושע	5	2	6	1
ליום ב' דפסח	מלכים ב'	23 23	1 21	23 23	9 25
לשבת חוה"מ פסח	יחזקאל	36	37	37	14
ליום ז' דפסח	שמואל ב'	22	1	22	51
" ח' דפסח	ישעיה	10	32	12	6
" א' דשבועות	יחזקאל	1 3	1 12	1	28
" ב' "	חבקוק	2	20	3	19
" א' דרה"ש	שמואל א'	1	1	2	10
" ב' "	ירמיה	31	2	31	20
" כפור שחרית	ישעיה	57	14	58	14
" " מנחה	יונה	1	1	4	11
	מיכה	7	18	7	20
" א' דסכות	זכריה	14	1	14	21
" ב' דסכות	מלכים א'	8	2	8	21
לשבת חוה"מ סכות	יחזקאל	38	18	39	16
לשמיני עצרת	מלכים א'	8	54	8	66
לשמחת תורה	יהושע	1	1	1	18